

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

60. aastakäik

9. november 2017

Sisukord

EUROOPA PARLAMENT

2013–2014 ISTUNGJÄRK

10. märtsi 2014. aasta istung

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 85, 12.3.2015.

2014–2015 ISTUNGJÄRK

11.–13. märtsi 2014. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 85, 12.3.2015.

VASTUVÕETUD TEKSTID

I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused

RESOLUTSIOONID

Euroopa Parlament

Teisipäev, 11. märts 2014

2017/C 378/01	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon Euroopa Investeeringupanga (EIP) 2012. aasta aruande kohta (2013/2131(INI))	2
2017/C 378/02	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi läbivaatamise kohta (2013/2166(INL))	13
2017/C 378/03	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele (kodukorra artikli 104 lõige 7) aastatel 2011–2013 (2013/2155(INI))	27
2017/C 378/04	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon petitsioonikomisjoni 2013. aasta tegevuse kohta (2014/2008(INI))	35
2017/C 378/05	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon Euroopa aiandussektori tuleviku ja kasvustrateegia kohta (2013/2100(INI))	44

2017/C 378/06	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon piinamise kaotamise kohta maailmas (2013/2169(INI))	52
2017/C 378/07	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon Saudi Araabia ja selle suhete kohta ELiga ning rolli kohta Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas (2013/2147(INI))	64
Kolmapäev, 12. märts 2014		
2017/C 378/08	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon Pakistani piirkondliku rolli ja poliitiliste suhete kohta ELiga (2013/2168(INI))	73
2017/C 378/09	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon Euroopa raketitõrjekilbi ning selle poliitilise ja strateegilise mõju kohta (2013/2170(INI))	79
2017/C 378/10	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon Euroopa kalandussektori hetkeolukorra ja väljavaadete kohta seoses ELi ja Tai vahelise vabakaubanduslepinguga (2013/2179(INI))	81
2017/C 378/11	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon Euroopa gastronoomilise pärandi ning selle kultuuriliste ja hariduslike aspektide kohta (2013/2181(INI))	85
2017/C 378/12	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon komisjoni 12. detsembri 2013. aasta delegeeritud määruse kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1169/2011 (milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele) seoses tehisanomaterjali määratlusega (C(2013)08887 – 2013/2997(DEA))	92
2017/C 378/13	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon ELi ja idapartnerluse riikide vaheliste suhete hindamise ja prioriteetide määramise kohta (2013/2149(INI))	95
2017/C 378/14	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon USA Riikliku Julgeolekuagentuuri jälgimisprogrammi ja ELi liikmesriikide jälgimisasutuste ning nende mõju kohta ELi kodanike põhiõigustele ja Atlandi-ülesele koostööle justiits- ja siseküsimustes (2013/2188(INI))	104
2017/C 378/15	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon õigusemõistmise hindamise kohta seoses kriminaalõiguse ja õigusriigi põhimõtetega (2014/2006(INI))	136
2017/C 378/16	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon audiovisuaalmaailma täielikuks ühtesulandumiseks valmistumise kohta (2013/2180(INI))	140
2017/C 378/17	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon ELi kodakondsust käsitleva 2013. aasta aruande kohta „ELi kodanikud – teie õigused, teie tulevik“ (2013/2186(INI))	146
2017/C 378/18	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta (COM(2013)0534 – 2013/0255(APP))	151
2017/C 378/19	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon Türgi 2013. aasta eduaruande kohta (2013/2945(RSP))	165
2017/C 378/20	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon ELi Arktika piirkonna strateegia kohta (2013/2595(RSP))	174

Neljapäev, 13. märts 2014

2017/C 378/21	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon uuringu kohta, milles käsitletakse troika (Euroopa Keskpanka, Euroopa Komisjoni ja Rahvusvahelise Valuutafondi) rolli ja tegevust seoses euroala programme kohaldavate riikidega (2013/2277(INI))	182
2017/C 378/22	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon troika (Euroopa Keskpank, Euroopa Komisjon ja Rahvusvaheline Valuutafond) rolli ja tegevuse tööhõivealaste ja sotsiaalsete aspektide kohta seoses euroala programme kohaldavate riikidega (2014/2007(INI))	200
2017/C 378/23	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon 2015. aasta eelarve koostamise üldsuuniste kohta, III jagu – Komisjon (2014/2004(BUD))	210
2017/C 378/24	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon Venemaa sissetungi kohta Ukrainasse (2014/2627(RSP))	213
2017/C 378/25	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon Lissaboni lepingu rakendamise kohta Euroopa Parlamendi suhtes (2013/2130(INI))	218
2017/C 378/26	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon omandiõiguste, omandi ja jõukuse loomise tähtsuse kohta vaesuse kaotamises ning säästva arengu soodustamises arengumaades (2013/2026(INI))	227
2017/C 378/27	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva Euroopa Liidu 2013. aasta aruande kohta (2013/2058(INI))	235
2017/C 378/28	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 25. istungjärguks (2014/2612(RSP))	239
2017/C 378/29	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon Venemaa kohta: Bolotnaja väljaku sündmustega seotud meelevaldajate karistamine (2014/2628(RSP))	250
2017/C 378/30	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon nõupidamiste alustamise kohta, et peatada Cotonou lepingu kohaldamine Nigeeria ja Uganda suhtes, võttes arvesse hiljuti vastuvõetud õigusakte, millega jätkatakse homoseksuaalsuse kriminaliseerimist (2014/2634(RSP))	253
2017/C 378/31	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon julgeoleku ja inimkaubanduse kohta Siinail (2014/2630(RSP))	257

SOOVITUSED

Euroopa Parlament

Kolmapäev, 12. märts 2014

2017/C 378/32	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta soovitus nõukogule relvastatud valitsusväliste osalejate humanitaarkohustuste võtmise kohta laste kaitseks (2014/2012(INI))	262

II Teatised

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

Euroopa Parlament

Kolmapäev, 12. märts 2014

2017/C 378/33	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta otsus parlamentidevaheliste delegatsioonide ning parlamentaarsetes ühiskomisjonides, parlamentaarsetes koostöökomisjonides ja mitmepoolsetes parlamentaarsetes assambleedes osalevate delegatsioonide arvu kohta (2014/2632(RSO))	265

III Ettevalmistavad aktid

EUROOPA PARLAMENT

Teisipäev, 11. märts 2014

2017/C 378/34	P7_TA(2014)0180 Kaupade siseveetranspordi statistika (delegeeritud ja rakendusvolitused) ***I Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1365/2006, mis käsitleb kaupade siseveetranspordi statistikat, seoses delegeeritud ja rakendusvolituste andmisega komisjonile teatavate meetmete vastuvõtmiseks (COM(2013)0484 – C7-0205/2013 – 2013/0226(COD)) P7_TC1-COD(2013)0226 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1365/2006, mis käsitleb kaupade siseveetranspordi statistikat, seoses delegeeritud ja rakendusvolituste andmisega komisjonile teatavate meetmete vastuvõtmiseks ⁽¹⁾	269
2017/C 378/35	Euroopa Parlamendi 11. märtsil 2014. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse jaoks vajaliku statistika esitamise ja kvaliteedi kohta (COM(2013)0342 – C7-0162/2013 – 2013/0181(COD))	276
2017/C 378/36	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Ühenduse ja Ameerika Ühendriikide valitsuse vahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu pikendamise kohta (15854/2013 – C7-0462/2013 – 2013/0351(NLE))	297
2017/C 378/37	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollil Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (06852/2013 – C7-0005/2014 – 2012/0279(NLE))	298

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst.

2017/C 378/38	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (taotlus EGF/2013/008, ES/Comunidad Valenciana Textiles, Hispaania) (COM(2014)0045 – C7-0019/2014 – 2014/2013(BUD))	299
2017/C 378/39	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse taimse paljundusmaterjali tootmist ja turul kättesaadavaks tegemist (taimset paljundusmaterjali käsitlev õigus) (COM(2013)0262 – C7-0121/2013 – 2013/0137(COD))	303
2017/C 378/40	P7_TA(2014)0186 Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate töötasud ja pensionid (kohandamine alates 1. juulist 2011) ***I Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kohandatakse alates 1. juulist 2011 Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate töötasusid ja pensione ning nimetatud töötasude ja pensionide suhtes kohaldatavaid paranduskoefitsiente (COM(2013)0895 – C7-0459/2013 – 2013/0438(COD)) P7_TC1-COD(2013)0438 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega kohandatakse alates 1. juulist 2011 Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate töötasusid ja pensione ning nimetatud töötasude ja pensionide suhtes kohaldatavaid paranduskoefitsiente	304
2017/C 378/41	P7_TA(2014)0187 Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate töötasud ja pensionid (kohandamine alates 1. juulist 2012) ***I Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kohandatakse alates 1. juulist 2012 Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate töötasusid ja pensione ning nimetatud töötasude ja pensionide suhtes kohaldatavaid paranduskoefitsiente (COM(2013)0896 – C7-0460/2013 – 2013/0439(COD)) P7_TC1-COD(2013)0439 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega kohandatakse alates 1. juulist 2012 Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate töötasusid ja pensione ning nimetatud töötasude ja pensionide suhtes kohaldatavaid paranduskoefitsiente	305
2017/C 378/42	Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Serbia Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (17930/1/2013 – C7-0028/2014 – 2011/0465(COD))	306

2017/C 378/43

P7_TA(2014)0189

Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive 2003/71/EÜ ja 2009/138/EÜ seoses Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve volitustega (COM(2011)0008 – C7-0027/2011 – 2011/0006(COD))

P7_TC1-COD(2011)0006

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL, millega muudetakse direktiive 2003/71/EÜ ja 2009/138/EÜ ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 seoses Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) ning Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) volitustega 307

2017/C 378/44

P7_TA(2014)0190

Raha ülekandmisel edastatav teave ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus raha ülekandmisel edastatava teabe kohta (COM(2013)0044 – C7-0034/2013 – 2013/0024(COD))

P7_TC1-COD(2013)0024

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014 raha ülekandmisel edastatava teabe kohta ⁽¹⁾ 308

2017/C 378/45

P7_TA(2014)0191

Finantssüsteemi kasutamise vältimine rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (COM(2013)0045 – C7-0032/2013 – 2013/0025(COD))

P7_TC1-COD(2013)0025

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta ⁽¹⁾ 330

2017/C 378/46

P7_TA(2014)0192

ELi tagatise andmine EIP-le liiduväliste investeerimisprojektide toetamiseks sõlmitud finantstehingutest tekkida võiva kahjumi puhuks ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega antakse Euroopa Investeerimispingale ELi tagatis liiduväliste investeerimisprojektide toetamiseks sõlmitud finantstehingutest tekkida võiva kahjumi puhuks (COM(2013)0293 – C7-0145/2013 – 2013/0152(COD))

P7_TC1-COD(2013)0152

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2014/EL, millega antakse Euroopa Investeerimispingale ELi tagatis liiduväliste investeerimisprojektide toetamiseks sõlmitud finantseerimistehingutest tekkida võiva kahjumi puhuks 380

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst.

2017/C 378/47

P7_TA(2014)0193

Geneetilised ressursid ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist Euroopa Liidus (COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD))

P7_TC1-COD(2012)0278

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014 geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollist tulenevate kasutajate jaoks ette nähtud vastavusmeetmete kohta liidus 381

2017/C 378/48

P7_TA(2014)0194

Mootorsõidukite ja nende haagiste korraline tehnõulevaatus ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnõulevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ (COM(2012)0380 – C7-0186/2012 – 2012/0184(COD))

P7_TC1-COD(2012)0184

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnõulevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ . . . 382

2017/C 378/49

P7_TA(2014)0195

Sõidukite registreerimisdokumendid ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 1999/37/EÜ sõidukite registreerimisdokumentide kohta (COM(2012)0381 – C7-0187/2012 – 2012/0185(COD))

P7_TC1-COD(2012)0185

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL, millega muudetakse nõukogu direktiivi 1999/37/EÜ sõidukite registreerimisdokumentide kohta 383

2017/C 378/50

P7_TA(2014)0196

Tarbesõidukite tehnokontroll ja -ülevaatus ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse liidus liiklevate tarbesõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatus ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ (COM(2012)0382 – C7-0188/2012 – 2012/0186(COD))

P7_TC1-COD(2012)0186

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL, milles käsitletakse liidus liiklevate ärilisel otstarbel kasutatavate sõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatus ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ 384

2017/C 378/51

P7_TA(2014)0197

Raudteeveo statistika ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 91/2003 raudteeveo statistika kohta seoses kaupade, reisijate ja õnnetuste andmete kogumisega (COM(2013)0611 – C7-0249/2013 – 2013/0297(COD))

P7_TC1-COD(2013)0297

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 91/2003 raudteeveo statistika kohta seoses kaupade, reisijate ja õnnetuste andmete kogumisega . . . 385

2017/C 378/52

P7_TA(2014)0198

Elektrooniliste arvete esitamine riigihangete puhul ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb elektrooniliste arvete esitamist riigihangete puhul (COM(2013)0449 – C7-0208/2013 – 2013/0213(COD))

P7_TC1-COD(2013)0213

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul 395

2017/C 378/53

P7_TA(2014)0199

Põllumajanduslike majapidamiste struktuuriuuringud ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuring ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1166/2008, mis käsitleb põllumajanduslike majapidamiste struktuuriuuringuid ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuringut, seoses finantsraamistikuga aastateks 2014–2018 (COM(2013)0757 – C7-0390/2013 – 2013/0367(COD))

P7_TC1-COD(2013)0367

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1166/2008 seoses finantsraamistikuga aastateks 2014–2018 396

2017/C 378/54

P7_TA(2014)0200

Põllumajandustoodete töötlemisel saadud tooted ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette põllumajandustoodete töötlemisel saadud teatavate toodetega kauplemise kord (COM(2013)0106 – C7-0048/2013 – 2013/0063(COD))

P7_TC1-COD(2013)0063

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega nähakse ette põllumajandustoodete töötlemisel saadud teatavate toodetega kauplemise kord ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 1216/2009 ja (EÜ) nr 614/2009 397

Kolmapäev, 12. märts 2014

- 2017/C 378/55 P7_TA(2014)0212
Üksikisikute kaitse isikuandmete töötlemisel ***I
Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (COM(2012)0011 – C7-0025/2012 – 2012/0011(COD))
P7_TC1-COD(2012)0011
Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) ⁽¹⁾ 399
- 2017/C 378/56 Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu määruse eelnõu, millega laiendatakse määruse (EL) nr .../2012 (millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm „Perikles 2020“)) kohaldamisala euroalasse mittekuuluvatele liikmesriikidele (16616/2013 – C7-0463/2013 – 2011/0446(APP)) 493
- 2017/C 378/57 Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu sõlmimise kohta (17846/2013 – C7-0078/2014 – 2013/0356(NLE)) 494
- 2017/C 378/58 Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi vahelise riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtmise lepingu sõlmimise kohta (15596/2013 – C7-0079/2014 – 2013/0358(NLE)) 495
- 2017/C 378/59 P7_TA(2014)0219
Isikuandmete töötlemine kuritegude tõkestamise eesmärgil ***I
Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv üksikisikute kaitse kohta seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumise kohta (COM(2012)0010 – C7-0024/2012 – 2012/0010(COD))
P7_TC1-COD(2012)0010
Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL üksikisikute kaitse kohta seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumise kohta 496
- 2017/C 378/60 P7_TA(2014)0220
Ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamine ***I
Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamise kohta (uuesti sõnastatud) (COM(2013)0410 – C7-0171/2013 – 2013/0186(COD))
P7_TC1-COD(2013)0186
Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014 ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamise kohta (uuesti sõnastatud) ⁽¹⁾ 546

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst.

2017/C 378/61

P7_TA(2014)0221

Lennuväljad, lennuliikluse korraldamine ja aeronavigatsiooniteenused ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 216/2008 lennuväljade, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas (COM(2013)0409 – C7-0169/2013 – 2013/0187(COD))

P7_TC1-COD(2013)0187

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 216/2008 lennuväljade, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas ⁽¹⁾ . . . 584

2017/C 378/62

P7_TA(2014)0222

Pakettreisid ja toetatud reisikorraldusteenused ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv pakettreiside ja toetatud reisikorraldusteenuste kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ (COM(2013)0512 – C7-0215/2013 – 2013/0246(COD))

P7_TC1-COD(2013)0246

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv .../2014/EL pakettreiside ja toetatud ning puhkuse- ja ekskursioonipakettide ja nendega seotud reisikorraldusteenuste kohta, ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2011/83/EL ning ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ [ME 1] 610

2017/C 378/63

P7_TA(2014)0223

Fluoritud kasvuhoonegaasid ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus fluoritud kasvuhoonegaaside kohta (COM(2012)0643 – C7-0370/2012 – 2012/0305(COD))

P7_TC1-COD(2012)0305

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014 fluoritud kasvuhoonegaaside kohta ja määruse (EÜ) nr 842/2006 kehtetuks tunnistamise kohta 638

2017/C 378/64

P7_TA(2014)0224

Töötajate vaba liikumine ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv meetmete kohta, mis lihtsustavad töötajate vaba liikumise kontekstis töötajatele antud õiguste kasutamist (COM(2013)0236 – C7-0114/2013 – 2013/0124(COD))

P7_TC1-COD(2013)0124

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL meetmete kohta, mis lihtsustavad töötajate vaba liikumise raames töötajatele antud õiguste kasutamist 639

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst.

2017/C 378/65

P7_TA(2014)0225

Teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamine ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (COM(2012)0628 – C7-0367/2012 – 2012/0297(COD))

P7_TC1-COD(2012)0297

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL, millega muudetakse direktiivi 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta 640

2017/C 378/66

P7_TA(2014)0226

Statistika väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega (delegeeritud ja rakendusvolitused) ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 471/2009, mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega, seoses delegeeritud ja rakendusvolituste andmisega komisjonile teatavate meetmete vastuvõtmiseks (COM(2013)0579 – C7-0243/2013 – 2013/0279(COD))

P7_TC1-COD(2013)0279

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 471/2009, mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega, seoses delegeeritud ja rakendusvolituste andmisega komisjonile teatavate meetmete vastuvõtmiseks ⁽¹⁾ 641

2017/C 378/67

P7_TA(2014)0227

Copernicuse programm ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Copernicuse programm ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 911/2010 (COM(2013)0312 – C7-0195/2013 – 2013/0164(COD))

P7_TC1-COD(2013)0164

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega luuakse Copernicuse programm ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 911/2010 646

2017/C 378/68

P7_TA(2014)0228

Euroopa GNSSi Agentuur ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 912/2010, millega luuakse Euroopa GNSSi Agentuur (COM(2013)0040 – C7-0031/2013 – 2013/0022(COD))

P7_TC1-COD(2013)0022

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega muudetakse määrust (EL) nr 912/2010, millega luuakse Euroopa GNSSi Agentuur 647

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst.

Neljapäev, 13. märts 2014

2017/C 378/69

P7_TA(2014)0237

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond (COM(2011)0751 – C7-0443/2011 – 2011/0366(COD))

P7_TC1-COD(2011)0366

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, muudetakse nõukogu otsust 2008/381/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsused nr 573/2007/EÜ ja nr 575/2007/EÜ ja nõukogu otsus 2007/435/EÜ 649

2017/C 378/70

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, milles käsitletakse liikmesriikide poolt laevade ohutut ja keskkonnahoidlikku ringlussevõttu käsitleva 2009. aasta Hongkongi konventsiooni ratifitseerimist või sellega ühinemist Euroopa Liidu huvides (15902/2013 – C7-0485/2013 – 2012/0056(NLE)) 652

2017/C 378/71

P7_TA(2014)0241

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond ning Sisejulgeolekufond (üldsätted) ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse Varjupaiga- ja Rändefondi ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja piiriülese, raske ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad üldsätted (COM(2011)0752 – C7-0444/2011 – 2011/0367(COD))

P7_TC1-COD(2011)0367

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega sätestatakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad üldsätted 653

2017/C 378/72

P7_TA(2014)0242

Sisejulgeolekufond (politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamine ja selle vastu võitlemine ning kriisiohjamine) ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahend (COM(2011)0753 – C7-0445/2011 – 2011/0368(COD))

P7_TC1-COD(2011)0368

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2007/125/JHA 656

2017/C 378/73	P7_TA(2014)0243 Sisejulgeolekufond (välispiirid ja viisad) ***I Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend (COM(2011)0750 – C7-0441/2011 – 2011/0365(COD)) P7_TC1-COD(2011)0365 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 574/2007/EÜ 657
2017/C 378/74	P7_TA(2014)0244 Võrgu- ja infoturbe ühtlaselt kõrge tase ***I Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infoturbe ühtlaselt kõrge tase kogu Euroopa Liidus (COM(2013)0048 – C7-0035/2013 – 2013/0027(COD)) P7_TC1-COD(2013)0027 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infoturbe ühtlaselt kõrge tase kogu Euroopa Liidus 658
2017/C 378/75	P7_TA(2014)0245 Liidu programm finantsaruandluse ja auditeerimise valdkonnas perioodil 2014–2020 ***I Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu programm, mille alusel toetatakse teatavaid tegevusi finantsaruandluse ja auditeerimise valdkonnas perioodil 2014–2020 (COM(2012)0782 – C7-0417/2012 – 2012/0364(COD)) P7_TC1-COD(2012)0364 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega luuakse liidu programm, toetamaks teatavaid tegevusi finantsaruandluse ja auditeerimise valdkonnas aastatel 2014–2020, ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 716/2009/EÜ 685
2017/C 378/76	P7_TA(2014)0246 Raadioseadmed ***I Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (COM(2012)0584 – C7-0333/2012 – 2012/0283(COD)) P7_TC1-COD(2012)0283 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ 686

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Seadusandlik tavamenetlus, esimene lugemine
- ***II Seadusandlik tavamenetlus, teine lugemine
- ***III Seadusandlik tavamenetlus, kolmas lugemine

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Euroopa Parlamendi muudatused:

Uued tekstiosad on märgistatud **paksus kaldkirjas**. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või on läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul märgistatakse uus tekst **paksus kaldkirjas** ja asendatav tekst jäetakse välja või kriipsutatakse läbi.

EUROOPA PARLAMENT

2013–2014 ISTUNGJÄRK

10. märtsi 2014. aasta istung

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 85, 12.3.2015.

2014–2015 ISTUNGJÄRK

11.–13. märtsi 2014. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 85, 12.3.2015.

VASTUVÕETUD TEKSTID

Teisipäev, 11. märts 2014

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P7_TA(2014)0201

Euroopa Investeerimispank (EIP) — 2012. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon Euroopa Investeerimispanka (EIP) 2012. aasta aruande kohta (2013/2131(INI))

(2017/C 378/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Investeerimispanka (EIP) 2012. aasta aruannet,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 15, 126, 175, 208, 209, 271, 308 ja 309 ning protokoll nr 5 Euroopa Investeerimispanka põhikirja kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 26. oktoobri 2012. aasta resolutsiooni uudsete rahastamisvahendite ja järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit finantsstabiilsuse säilitamisega tõsistes raskustes või sellises ohus olevatele liikmesriikidele mõeldud riskijagamistehnikate kohta ja sellega seotud parlamendi 19. aprilli 2012. aasta seisukohta ⁽²⁾ ning eelkõige Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 7. veebruari 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Investeerimispanka 2011. aasta aruande kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu eesistuja 26. juuni 2012. aasta aruannet „Tõelise majandus- ja rahaliidu suunas“,
- võttes arvesse 28. ja 29. juunil 2012. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järeldusi, milles nähti eelkõige ette EIP kapitali suurendamine 10 miljardi euro võrra,
- võttes arvesse 27. ja 28. juunil 2013. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järeldusi, milles nõuti uue investeerimiskava loomist VKEdes toetamiseks ja majanduse rahastamise hoogustamiseks,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 22. mai 2013. aasta järeldusi, milles seati eesmärgiks kasutada kõiki ELi poliitikavaldkondi konkurentsivõime, tööhõive ja majanduskasvu toetamiseks,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0404.

⁽²⁾ ELT C 258 E, 7.9.2013, lk 131.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0057.

Teisipäev, 11. märts 2014

- võttes arvesse komisjoni teatise uudsete rahastamisvahendite kohta: „Järgmise põlvkonna uudsete rahastamisvahendite raamistik“ (COM(2011)0662) ja „Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatuse katsetapp“ (COM(2011)0660),
 - võttes arvesse Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) kapitali suurendamist, eelkõige seoses EIP ja EBRD suhete küsimusega,
 - võttes arvesse otsust laiendada EBRD tegevust Vahemere piirkonda,
 - võttes arvesse EIP ja EBRD vahel 29. novembril 2012. aastal alla kirjutatud uut vastastikuse mõistmise memorandumit,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 1080/2011/EL⁽¹⁾ EIPi välislaenu andmise volituse kohta aastateks 2007–2013,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48 ja artikli 119 lõiget 2,
 - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit ning majandus- ja rahanduskomisjoni arvamust (A7-0137/2014),
- A. arvestades, et EIP loodi Rooma lepinguga ja et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 309 põhjal on EIP ülesanne kapitalituru vahenditega ja omavahendeid kasutades kaasa aidata siseturu tasakaalustatud ja kindlale arengule ning aidata ELi investeringute jaoks majanduslikult elujõuliste projektide väljavalimisega saavutada liidu prioriteete;
- B. arvestades, et praeguses eriti keerulises sotsiaalses ja majanduslikus olukorras, mida iseloomustavad avaliku sektori eelarvepiirangud, tuleb kõik ELi rahalised ja poliitilised vahendid, k.a EIP vahendid, võtta kasutusele majanduse elavdamise toetamiseks ning uute kasvuvõimaluste väljaselgitamiseks;
- C. arvestades, et EIP toimib ka muude investeerimisallikate rahastamiskanalina ja täiendab neid turu puuduste korvamise ja parandamise kaudu;
- D. arvestades, et EIP aitab ELil hoida ja tugevdada konkurentsieeliseid ülemaailmselt;
- E. arvestades, et EIP on ka tulevikus ELi poliitika väljatöötamise nurgakivi ja arengumootor, kes tagab avaliku sektori jätkuva kohaloleku ja pakub investeerimissuutlikkust ning tagab seejuures strateegia „Euroopa 2020“ juhtalgatuste parima võimaliku integreerimise ja elluviimise;
- F. arvestades, et EIP keskendub keskse stabiliseerimisvahendina oma vastutsüklilisele rollile ja toimib tugevate projektide juures usaldusväärse partnerina kogu ELis ja väljaspool seda;
- G. arvestades, et EIP toetab strateegia „Euroopa 2020“ majanduskasvu ja tööhõive eesmärkide peamisi tõukejõude, nagu majanduskasvu toetav taristu, tippasemel innovatsioon ja konkurentsivõime;
- H. arvestades, et EIP peab tingimata hoidma AAA-krediidireitingut, et säiliks panga juurdepääs rahvusvahelistele kapitaliturgudele parimate võimalike rahastamistingimustega, mis avaldaks omakorda positiivset mõju projektide elutsüklile ning sidusrühmadele;
- I. arvestades, et Euroopa Ülemkogu algatas 2012. aasta juunis majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe, mis hõlmab paljusid poliitikameetmeid eesmärgiga ergutada arukat, jätkusuutlikku, kaasavat, ressursitõhusat ja töökohti loovat majanduskasvu;
- J. arvestades, et uudsete rahastamisvahendite kasutamises nähakse üht võimalust laiendada olemasolevate vahendite, nt toetuste kohaldamisala ja võimalust parandada ELi eelarve üldist mõjusust;
- K. arvestades, et väga oluline on taastada normaalne laenuandmine majandusele ja lihtsustada investeringute rahastamist;

⁽¹⁾ ELT L 280, 27.10.2011, lk 1.

Teisipäev, 11. märts 2014

- L. arvestades, et rahvusvahelised rahastamisvahendid võimaldavad uusi koostöövõimalusi kõigile institutsionaalsetele osalistele ning tõelist mastaabisäästu;
- M. arvestades, et EIP tegevus väljaspool ELi on mõeldud liidu välispoliitilise tegevuse toetamiseks ja peaks Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 208 ja 209 kohaselt toimuma kooskõlas ELi eesmärkidega ning neid toetama;
- N. võttes arvesse, et EIP tegevust täiendatakse Euroopa Investeeringufondi konkreetsete vahenditega, millega keskendutakse nii riskirahastamisele VKEde ja idufirmade toetamiseks kui ka mikrorahastamisele;
- O. võttes arvesse, et kapitali suurendamine on tugevdanud EIP bilanssi ja võimaldanud seada ambitsioonikamaid laenuandmise eesmärke;
- P. arvestades, et on tehtud erilisi pingutusi ühise sekkumise (Euroopa Investeeringufondi tagatiste ühendamine VKEdele antavate EIP laenudega) sagedasemaks muutmiseks;

Politiikaraamistik ning EIP sekkumise peamised põhimõtted

1. väljendab heameelt EIP 2012. aasta aruande ja selle üle, et täideti kokku lepitud tegevuskava, mis nägi ette ligikaudu 400 projekti rahastamise rohkem kui 60 riigis 52 miljardi euro suuruses summas;
2. tunneb heameelt selle üle, et EIP juhatajate nõukogu kiitis heaks kapitali suurendamise 10 miljardi euro võrra, mis lihtsustab täiendava 60 miljardi euro eraldamist pikaajalisteks laenuprojektideks ELis aastatel 2013–2015 (millega laenuandmise eesmärgid suurenevad 49 %);
3. palub EIP-l pidada kinni kavandatud lisategevuse eesmärkidest ja vabastada eespool osutatud ajavahemikus 180 miljardit eurot täiendavaid investeeringuid üle ELi;
4. tuletab meelde, et ELi-siseste projektide osas on väljaatud eriti huvitavad paljudes strateegia „Euroopa 2020“ prioriteetsetes teemavaldkondades: innovatsiooni ja oskusi, sh vähese CO₂-heitega taristut, VKEdesse investeerimist, sidusust ning ressursi- ja energiatõhusust (sh üleminekut vähese CO₂-heitega majandusele) puudutavad pakettid; märgib, et need kesksed valdkonnad on nõuetekohaselt välja toodud EIP kontserni tegevuskavas aastateks 2013–2015, ja tunneb heameelt laenuandmise suutlikkuse suurendamise üle veel 60 miljardi euro võrra rahastamistegevuseks kõnealustes valdkondades;
5. usub siiski kindlalt, et nende laiaulatuslike prioriteetide raames tuleks rohkem rõhutada investeeringuid pikaajalisse majanduskasvu ja töökohtade loomisse ning reaalmajandusele püsiva ja nähtava mõju avaldamisse; kutsub sellega seoses üles koostama igakülgset hinnangut, milles esitatakse kasutatavad arvnäitajad pikaajaliste töökohtade kohta, mis loodi finantskriisi järel kõigis valdkondades EIP laenude abil, ja nende mõju kohta majandusele;
6. väljendab heameelt majanduskasvu ja tööhõive rahastu kasutuselevõtmise üle, mis võimaldab EIP-l jälgida põhjalikumalt tema rahastatavate projektide mõju tööhõivele ning majanduskasvule;
7. kutsub EIP-d üles toetama jätkuvalt ELi pikaajalisi prioriteete, mis puudutavad majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust, majanduskasvu ja tööhõivet, keskkonnasäästlikkust ning kliimameetmeid ja ressursitõhusust, selliste uute rahastamisvahendite ja muude vahendite väljatöötamisega, mis on kavandatud lahendama nii lühiajalist turu ebatõhusust kui ka ELi majanduse pikemaajalisi struktuurseid puudusi;
8. ergutab EIP-d pidama läbirääkimisi oma tegevuspiirkondades aktiivsete piirkondlike arengupankadega ja sõlmima nendega vastastikuse mõistmise memorandumid, et soodustada sünergiaid, jagada riske ja kulusid ning tagada reaalmajandusele piisavate laenude andmine;
9. peab majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkulepet tähtsaks, aga mitte piisavaks reageeringuks ELi probleemidele, ja märgib, et EIP kapitali suurendamine ning komisjoni ja EIP riskijagamistehnikate parem kasutamine koos sünergilise toimega EIP ja Euroopa Investeeringufondi eriotstarbeliste tegevuste vahel on selle edukuse tagamisel esmatähtsad;
10. palub EIP-l rahastada eelkõige projekte, mis aitavad majanduskasvu märkimisväärselt suurendada;

Teisipäev, 11. märts 2014

11. tuletab meelde, et komisjon esitas koos EIPga aruande võimaluste ja sihtprioriteetide kohta, mis tehakse kindlaks majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe rakendamise käigus, eelkõige seoses taristute, energiatõhususe ja ressursside tõhusa kasutamise, digitaalrajanduse, teadusuuringute ja innovatsiooni ning VKEdega; nõuab, et selle aruande põhjal korraldataks Euroopa Parlamendis arutelu, millest võtavad osa Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Komisjoni president ja Euroopa Investeerimispanka president;
12. on eriti mures selle pärast, et programmiga hõlmatud riikides (Kreeka, Iirimaa, Portugal, Küpros) oli rahastamine 2012. aastal madal, moodustades umbes +/- 5 % kõigist EIP investeeringutest; märgib, et 2013. aastal on EIP investeerimiseesmärk programmiga hõlmatud riikides ELi 62 miljardi euro suurusest koguinvesteeringust kuni 5 miljardit eurot;
13. on mures, et EIP on oma laenutegevuses hoidnud teatavat riski vältivat poliitikat, mis on piiranud EIP laenuandmise tingimustele vastavate potentsiaalsete laenuvõtjate arvu ja seetõttu ka vähendavad laenudest saadavat lisaväärtust;
14. nõuab, et EIP suurendaks sisemist riskide võtmise suutlikkust, tagades oma riskijuhtimissüsteemide kohandamise valitsevale keskkonnale;
15. tõdeb, et EIP AAA-reitingu hoidmine on keske tähtsusega, et säilitada panga finantstugevus ja reaalmajandusse investeerimise suutlikkust; nõuab siiski tungival, et EIP kaaluks koos Euroopa Investeerimisfondiga tegutsemise suurendamist suurema riskiga valdkondades, et tagada mõistlik kulude ja tulude perspektiiv;
16. märgib, et EIP suurema riskiga eritegevuse eesmärgid suurenesid 2013. aastal 6 miljardi euroni ning rahastamine riskijagamise ja krediitkvaliteedi parandamise algatustele suurenes 2,3 miljardi euroni, ning hiljutist majanduskasvu rahastamise algatust (GFI), mis hõlbustab keskmise turukapitulatsiooniga uuenduslike ettevõtjate juurdepääsu rahastamisele;
17. kutsub EIPd üles suurendama talle Euroopa Investeerimisfondi poolt antud volituste raames tegevust riskikapitalimandaadi (RCM) ja Mezzanine kasvurahastu (MFG) mandaadi vallas;
18. väljendab heameelt selle üle, et Euroopa Investeerimisfond suurendas EIP rahastatavat riskikapitalivahendite mandaati 1 miljardi euro võrra ning et erirõhk on pandud suurema riskiga vahefinantseerimisele kui ühele osale EIP ja Euroopa Investeerimisfondi ühismeetmetest, millega võideldakse Euroopa keskmise suurusega ettevõtete innovatsiooni ja kasvuplaanide piiramise vastu;
19. palub EIP-l olla ennetavam tehnilise nõustamise pakkumisel kõikides põhivaldkondades, millel on kõrgis liikmesriikides suur kasvupotentsiaal; tuletab meelde, et tehniline ja finantsnõustamine on projektide elluviimisel ning avansiliste maksete ja reaalinvesteeringute kiirendamisel tõhusaks vahendiks; on seetõttu veendunud, et EIP nõustamist tuleks suurendada ja see tuleks teha kättesaadavaks ELi ja EIP kaasrahastatavate projektide varajases staadiumis ning suuremahuliste projektide eelhindamisel, sh JASPERS (ühisabi Euroopa piirkondade projektide toetamiseks) vahendi kaudu;
20. arvestades kriitiliselt madalat kasutusmäära paljudes liikmesriikides, nõuab, et EIP suurendaks oma pingutusi, et suurendada liikmesriikide suutlikkust ELi vahendeid, sh struktuurifondide vahendeid, ära kasutada, ning töötaks selle jaoks välja uusi ühiseid riskijagamisvahendeid ja kohandaks juba olemasolevaid, ELi eelarvest rahastatavaid vahendeid;
21. palub liikmesriikidel võimaluse korral teha koostööd komisjoniga, et kasutada osa oma struktuurifondide eraldistest EIP laenuriski jagamiseks ja laenuvatistite andmiseks teadmiste ja oskuste, ressursi- ja energiatõhususe, strateegilise taristu ning VKEde rahastamisele juurdepääsu eesmärgil;
22. tunneb heameelt selle üle, et kasutamata struktuurifondide vahendeid võib nüüd kasutada erigarantiifondina EIP laenu andmiseks, eriti Kreekas;
23. märgib, et pank kirjutas 2012. aastal alla struktuuriprogrammide laenudele 2,2 miljardi euro väärtuses, mis võimaldab toetada paljusid ühtekuuluvuspoliitika prioriteetidele vastavaid väikesi ja keskmise suurusega projekte eri sektorites;

Teisipäev, 11. märts 2014

24. palub EIP-l ELis valitsevaid eri majandus- ja finantstingimusi silmas pidades töötada tihedas koostöös liikmesriikidega välja tulemustele suunatud investeerimiskavad, mis on asjakohaselt kohandatud riikide, piirkondade ja kohalike majanduskasvu prioriteetidele, võttes nõuetekohaselt arvesse komisjoni iga-aastase majanduskasvu analüüsi ja majanduse juhtimise Euroopa poolaasta eri valdkondi hõlmavaid prioriteete;
25. ergutab panka uurima võimalusi oma tegevuse laiendamiseks ning osalema sellel eesmärgil ennetavalt komisjoni ja liikmesriikide vahelistes partnerluslepingutes;
26. märgib, et avaliku ja erasektori partnerluste arv on kriisi jooksul ja pärast seda vähenenud, ning tuletab ühtlasi meelde, kui olulist rolli nad etendavad investeringutes, eriti transpordivõrkude, teadusuuringute ja innovatsiooni puhul; märgib, et kuigi ELi avaliku ja erasektori partnerluste turg on suurenenud oma väärtuse poolest, on sellel registreeritud märkimisväärselt vähem tehinguid;
27. on veendunud, et riigi tagatised on oluline vahend tegelemaks turu puudujääkidega, mis takistavad avaliku ja erasektori partnerluste programmide ja projektide elluviimist; arvestades EIP sellealaseid kogemusi, nõuab tema osalemise suurendamist riigi tagatiste kaudu avaliku ja erasektori partnerlustele antavates laenu tagatistes;
28. on ka veendunud, et EIP nõustamissuutlikkust, mis põhineb Euroopa avaliku ja erasektori partnerluste ekspertkeskuses (EPEC) kogutud teadmistel, võiks kasutada sihtotstarbeliseks tehniliseks ja eriabi valitsuse tasandil ja vajaduse korral ka piirkondlikul tasandil, et hõlbustada nõuetekohase hinnangu andmist riigi tagatise kaasamise kohta avaliku ja erasektori partnerluste programmi;
29. tuletab meelde, et EIP ja komisjon alustasid 2012. aastal liikmesriikide toetusel projektivõlakirjade algatuse katsejärguga, mille eesmärk on suurendada põhitariistu projektidesse investeerimist, tõmmates ligi institutsionaalseid investoreid;
30. väljendab heameelt projektivõlakirjade algatuse katsejärgu esimese kuue kuu aruande üle, milles märgitakse ära üheksa projekti heakskiitmine kuues riigis; nõuab selliste võlakirjade jätkuvat ja ulatuslikumat kasutamist ning nende tõhususe korrapärasest läbivaatamist, et toetada mõistlikke investeringuid võlainstrumentidesse, millega suunatakse erakapitali vajalikesse transpordi-, energia- ja IKT infrastruktuuri projektidesse, eriti kui neil on piiriülene mõõde; on siiski veendunud, et EIP peaks paremini hindama projekte, millesse ta soovib investeerida, sealhulgas projektide turvalisusastet ja riskiprofiili; tuletab meelde, et ELi eelarvest toetatakse 230 miljoni euroga EIP laenuandmise suutlikkuse parandamise alast tegevust transpordi-, energia- ja kommunikatsioonisektori taristuinvesteringute heaks;
31. nõuab, et parlamenti teavitataks väljavalitud projektidest nõuetekohaselt ja õigeaegselt;
32. märgib murelikult, et põhiprobleemid (nt huvi muutmine kohustusteks, hankeasutuste vähesed kogemused võlakirjadega, kõhkluseid institutsionaalsete investorite kasutamisel, sponsorite mure kulude pärast) on ikka veel lahendamata; palub pangal hinnata põhjalikult võimalust kaainvesteerida varakult võlakirjatehingutesse, et anda investoritele ja sponsoritele taas kindlustunne; palub EIP-l tagada, et projektivõlakirjade algatus oleks kooskõlas ELi pikaajaliste kliimaeesmärkidega, st et keskendutaks väheses CO₂-heitega taristutele;
33. väljendab muret Castori projekti kehvade tulemuste pärast; nõuab, et pank esitaks üksikasjad oma hoolduskohustuse nõuetekohase täitmise kohta ja andmed selle kohta, kas läbiviidud geoloogilised uuringud osutasid maavärinaohule või mitte, milline oli selle protsent ja mida selle suhtes ette võeti;
34. ootab projektivõlakirjade algatuse katsejärku puuduvat lõplikku hindamisaruannet, mis tuleb esitada 2015. aastal;
35. peab tervitatavaks EIP uut energiapoliitikat, mis hõlmab uusi energiaga seotud laenu kriteeriume, mis kajastavad ELi energia- ja kliimapoliitikat ning praegusi investeerimissuundi; nõuab, et EIP energiainvesteringud avalikustataks ja neid analüüsitaks igal aastal, näidates, milliseid energiaallikaid EIP toetab; soovib siiski rõhutada, et EIP investeerimispoliitikas tuleks siiski veelgi enam keskenduda jätkusuutlikele projektidele; tuletab siiski meelde, et tuleks esitada taastumatust energiaallikatest toodetava energia tootmiseks laenu andmise järkjärgulise lõpetamise üksikasjalik kava;

Teisipäev, 11. märts 2014

36. peab tervitatavaks asjaolu, et EIP kehtestas uue heitenormi, mida kohaldatakse kõigile fossiilkütuste põlvkonna projektidele, et sõeluda välja investeeringud, mille prognoositav CO₂-heide ületab piirmäära; palub EIP juhatajate nõukogul hoida heitenormi järelevalve all ja kaaluda tulevikus piiravamaid kohustusi;

37. nõuab tungivalt, et pank suurendaks 2030. aasta kliimapaketti ja ka CO₂-heite vähendamise prioriteete silmas pidades väiksemat CO₂-heidet toetavaid investeeringuid ning looks meetmed, mis viivad kaugemaleulatuvate kliimaeesmärkideni; nõuab, et EIP hindaks kliimast lähtudes 2014. aastal kõiki oma tegevusi: selle alusel luuakse uus kliimapolitika, kasutades sh projektide hindamist ja tervikliku käsitust, et ühendada arukalt põhisektorite põhine poliitika; palub EIP-l lisada kõnealune hindamine oma järgmisele aastaaruandele;

38. tuletab meelde EIP olulist rolli avaliku ja erasektori poolt energiataristusse tehtavate investeeringute rahastamisel ja selliste projektide toetamisel, millega aidatakse kaasa ELi kliima- ja energiapolitika eesmärkide saavutamisele; tuletab meelde oma 2007. aasta resolutsiooni, milles nõuti fossiilkütustel põhinevate projektide avaliku rahastamise lõpetamist ja üleminekut energiatõhususele ja taastuvenergiale; on arvamusel, et EIP peab koostöös komisjoniga ajakohastama kooskõlas liidu ja rahvusvaheliste kliimamuutusi käsitlevate eesmärkidega ning parimate rahvusvaheliste standarditega oma kliimamuutuste strateegiat seoses EIP finantstehingutega enne 2015. aasta lõppu;

39. nõuab EIP vahendite ja ekspertteadmiste suurendamist, et vastata kliimamuutustega kohanemise valdkonnaga seonduvatele vajadustele;

40. nõuab, et EIP tagaks hüdroenergia parimate rahvusvaheliste standardite, nimelt Maailma Tammide Komisjoni juhtpõhimõtete ja hüdroenergia jätkusuutlikkuse hindamisprotokolli täitmise, mille järgi investeeringuid tohiks teha ainult sel juhul, kui riik on kehtestanud õigusraamistiku, millega kehtestatakse energiaplaneerimise mehhanismid (sh nn keelatud alad) ja nõutakse, et kahjulikku mõju ökosüsteemidele ja kohalikele kogukondadele hinnataks, välditaks, leevendataks ja jälgitaks nõuetekohaselt, ning nähakse ette, et projekte ei viida ellu kaitsealadel või nende läheduses või heas ökoloogilises seisundis olevatel jõelõikudel;

41. palub EIP-l hoolikalt võtta oma projektidesse üle ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2020 „Meie elukindlustus, meie looduskapital“ visioon ja eesmärgid;

VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele antava toetuse laiendamine

42. tuletab meelde, et VKEsid, kes erasektoris annavad tööd rohkem kui 80 % töötajatest, peetakse ELi majanduse nurgakiviks ning Euroopa majanduskasvu ja tööhõive peamiseks tõukejõuks;

43. väljendab heameelt (seoses laenamiskäitumisega suurendamisega ELis) eritähelpanu üle, mida pööratakse VKEde abistamisele, et parandada nende juurdepääsu rahastamisele, ja peab seetõttu tervitatavaks EIP grupi 2013. aasta eesmärki sõlmida ELis VKEdega laenulepingud rohkem kui 19 miljardi euro väärtuses;

44. kutsub nõukogu ühtlasi sellega seoses üles leppima kiiresti kokku komisjoni ja EIP ühistes algatustes ning ühendama VKEdele mõeldud ELi eelarvevahendid, samuti võtma otsustavamaid meetmeid koostöö tegemisel EKP-ga, et vähendada VKEde rahastamise saamise piiranguid; juhib tähelepanu asjaolule, et mitmes liikmesriigis on peamine probleem selles, et finantsturgude killustatus toob kaasa rahaliste vahendite puuduse ja suuremad rahastamiskulud, eriti VKEde jaoks; nõuab EIP püüdluste ümbersuunamist killustatusest ülesaamiseks, et edendada selliste majanduse elavdamiseks ülioluliste tegurite, nagu VKEde, ettevõtlike, ekspordi ja innovatsiooni rahastamist;

45. väljendab heameelt EIP grupi uue ABS-algatuse üle, mille tulemusena on suurenenud laenude andmine VKEdele VKEde väärtpaperistamise turu elustamise kaudu; palub EIP-l teha turuanalüüs, et kohendada see EIP pakkumine paremini sidusrühmade vajadustega; peab tervitatavaks EIP krediidivõimelisuse edendamist kapitali suurendamise ja volituste kaudu ning palub EIP-l ja komisjonil see protsess järgmise aasta esimesteks kuudeks ellu viia;

46. toetab EIP grupi VKEde ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate uuendusliku rahastamise algatust „Horisont 2020“ ja COSME rahastamisvahendite ja riskijagamistehingute kasutuselevõtu kaudu, et ergutada panku laenude ja tagatistena rahalisi vahendeid andma ning tagada pikaajaline riskikapitaliga kindlustamine;

Teisipäev, 11. märts 2014

47. toetab uue mitmeaastase finantsraamistiku alla kuuluvat komisjoni ja EIP ühist VKEde algatust, mis ühendab programmide COSME ja „Horisont 2020“ raames saadaolevad ELi rahalised vahendid, millest kuni 8,5 miljardit eurot on määratud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidele, et VKEdele laenamiseks oleks rohkem vahendeid;

48. kutsub liikmesriike üles aktiivselt osalema, panustades ühistesse vahenditesse oma struktuuri- ja investeerimisfondide eraldistest, et toetada laenamise suurenemist VKEdele oma territooriumil ja seeläbi suurendada üldist finantsvõimendust;

49. innustab EIPd laiendama kaubanduse rahastamise algatust; on seisukohal, et see VKEde tagatismehhanism on keske tähtsusega ja seda tuleks ELi tasandil laiendada just seal, kus seda kõige vajalikumaks peetakse; kutsub EIP-d üles töötama välja oma kaubavahetuse lihtsustamise programmi; kutsub EIP-d üles töötama esmajärjekorras välja meetmed vajalike tagatiste andmiseks, et äriühingud saaksid kasutada ära kogu oma ekspordipotentsiaali;

50. toetab EIP keskendumist piirkondlikule ja kohalikule mõõtmele ning kutsub liikmesriike üles kasutama täielikult ära koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise finantskorraldusvahendeid, nt JEREMIE programm ja piirkondlikud fondidevahelised kavad, mille kaudu võimaldatakse kohalikele VKEdele omakapitali ja laenukapitali kaudu rahastamist;

51. väljendab heameelt EIP vahendatud ELi SMEdele laenamise (2005–2011) järelhindamise üle; tõdeb, et selles valdkonnas kirjutas EIP aastatel 2005–2012 alla 64 miljardi euro laenamisele ELi 27 liikmesriigis asuvalle umbes 370 finantseerimisasutusele; märgib, et 2012. aasta lõpuks oli 53 miljardit eurot nimetatud summast nendele finantseerimisasutustele üle kantud, nemad omakorda aga olid laenanud peaaegu 48 miljardit eurot umbes 30 000 allutatud laenuna VKEdele;

52. märgib, et hinnangute kohaselt on EIP laenamine VKEdele finantsvahendajate laenude kaudu (L4SME (Loan for SMEs) toote kaudu) ELi eesmärkidega kooskõlas; nõuab siiski EIP toote ja riiklike poliitikate vastastikuse täiendavuse paremat hindamist, et parandada meetmete asjakohasust; palub EIP-l esitada ettepanekuid L4SME (Loan for SMEs) toote mõju suurendamiseks, et seda saaks kasutada konkreetsete tühimike täitmiseks, selle asemel et rahastada paljusid VKEsid, optimeerides seeläbi EIP panust majanduskasvu ja tööhõivesse;

53. märgib murega, et vaatlusperioodil oli EIP laenudel majanduskasvule ja tööhõivele „teatav“ mõju, kuid see oli liikmesriigiti väga erinev (ainult 1/3 VKEdest märkis, et nende käive kasvas tänu EIP rahastamisele); on mures, et selle kohta, et EIP laenud aitasid tööhõivet säilitada, on vaid piiratud tõendid; märgib, et suhteline mõju majanduskasvule ja tööhõivele leiti olevat suurem uutes liikmesriikides; tunnistab siiski, et vaatlusperiood hõlmas finants- ja majanduskriisi ning suhteliselt tagasihoidlik uute töökohtade loomise tase saavutati langevatest tööhõivetasemetest hoolimata;

54. on mures, et EIP rahastamist näib olevat kasutatud suurema osa tehingute puhul parimate VKEde rahastamiseks, mitte aga tühimike täitmiseks; märgib siiski, et rohkem kui 80% hõlmatud VKEdest olid vähem kui 50 töötajaga äriühingud, mis tõendab, et EIP jõuab VKEde kõiksuse väiksema segmendini;

55. nõuab, et EIP kasutaks täiel määral abikõlblikkuskriteeriume, et rahalist abi võidaks suunata selle saajatele tulemuslikumalt;

56. palub EIP-l teha kindlaks ja valida välja suurema lisaväärtusega ja suurema riskiga projektid, tehes selleks kindlaks alustavad ettevõtted, mikroettevõtted, ühitud, ettevõtete klastrid, VKEd ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad, kes tegelevad teadusuuringutega, arendustööga ja uuenduslike projektidega prioriteetsetes tehnoloogiavaldkondades;

57. rõhutab vajadust suurendada potentsiaalsete investorite ja kasusaajate seas teadlikkust ja arusaamist uudsete rahastamisvahendite olemasolust; ergutab kommunikatsioonipoliitika loomist, et edendada ELi poolt EIP kaudu nende uute rahastamisvahenditega läbiviidavate eri tegevuste nähtavust; rõhutab lisaks sellele, et tuleks tagada ulatuslik ja süstemaatiline juurdepääs projektiteabele ning projektist toetuse saajate ja kohaliku kodanikuühiskonna suurem kaasatus, mida võiksid parandada EIP rahastatavad investeeringud;

Teisipäev, 11. märts 2014

58. kutsub EIPd üles määratlema tegevuskava VKEdes jaoks teabele ja rahastamisele juurdepääsu lihtsustamiseks, pöörates erilist tähelepanu rahastamisele juurdepääsuga seotud bürokraatialle;
59. tuletab meelde, et finantsvahendajate kaudu laenamine moodustab umbes 20 % kogu EIP aastastest laenusummast;
60. märgib murega, et selles valdkonnas on veel palju lahendamata küsimusi, eelkõige läbipaistvuse puudumine (eeskätt seoses teabega lõplike kasusaajate kohta), raskused laenude majandusliku ja sotsiaalse mõju kindlakstegemisel (mille tulemuseks on kallutatud käsitlus) ning see, et hoolduskohustuse täitmine antakse allhanke korras finantsvahendajatele; nõuab tungival, et pank kirjeldaks üksikasjalikult, milliseid meetmeid ta kavatses nende probleemide lahendamise kiirendamiseks võtta, ning palub, et EIP kehtestaks koos komisjoniga loetelu rangetest kriteeriumidest, mida kasutatakse kõnealuste finantsvahendajate valimiseks, ning et see tehtaks avalikult kättesaadavaks;
61. nõuab tungival, et EIP hindaks ajakohaselt ja igakülgset seda, kuidas finantskriis on mõjutanud EIP rahastamise lõplikke kasusaajaid, ja annaks põhjaliku hinnangu finantskriisi mõju kohta panga kasutatavate finantsvahendajate praegusele seisule nii ELis kui ka sellest väljaspool;
62. nõuab, et EIP tagaks, et täidetakse tema eesmärk luua laenude andmise kaudu taristule, ressursside tõhususele ja teadusmajanduse projektidele 2013. aastal töökohad umbes poolele miljonile inimesele;
63. märgib, et raske majanduskeskkonna ja rangemate laenuturgude tõttu takistavad laenupiirangud ettevõtetele ja avalikule sektorile töökohtade loomist noortele ja piiravad kutsekoolituse edendamist;
64. on veendunud, et EIP noorte tööhõive programm (mille laenumaht on 6 miljardit eurot), mis hõlmab allprogramme Jobs for Youth ja Investing in Skills (töökohad noortele ja oskustesse investeerimine), on nimetatud küsimuste lahendamisel ülisuure tähtsusega; väljendab heameelt rakendamise vahearuande üle, kus toodi välja selle sektori tähtsad saavutused, nt 4,9 miljardi euro andmine laenedena allprogrammi Investing in Skills kaudu, millele lisandus 2,7 miljardit eurot allprogrammidele Jobs for Youth; tunnustab selle eesmärkide varajast täitmist;
65. toetab panga eesmärki suurendada veelgi laenude andmist VKEdele, et luua selge seos EIP laenude andmise ja noortele uute töökohtade loomise vahel;
66. kutsub panku üles laiendama oma tegevust ja kasutama lisavahendeid, et luua noorte töökohtade loomiseks elujõulised stiimulid, eelkõige erakordselt suure noorte tööpuuduse määraga liikmesriikides;

EIP panus ELi välispoliitikasse

67. palub EIP-l vastavalt läbivaadatud volitustele tema tegevuse osas Euroopa Liidust väljaspool toetada komisjoni ja Euroopa Liidu välisteenistuse seatud Euroopa Liidu välispoliitika eesmärke;
68. tunneb heameelt ELi eelarvest EIP-le eraldatava välislaenude ELi tagatise üle, mis on praegusega ühesuurune ning mille maksimaalseks ülemmääraks järgmisel finantsperioodil on kinnitatud 30 miljardit eurot (mis jagunevad järgmiselt: 27 miljardi euro suurune üldmandaat ja lisaks valikulised 3 miljardit eurot, mis eeldavad vahehindamist), kasutades selleks tagasisaadavaid vahendeid, mis tulenevad FEMIPi (Euroopa-Vahemere piirkonna investeerimis- ja partnerlusrahastu) teostamata tehingutest, mis jäävad 2007. aasta eelsesesse aega;
69. palub Euroopa Kontrollikojal koostada eriaruande EIP välislaenugevuse tulemuslikkuse ja ELi poliitikaga vastavusse viimise kohta enne, kui koostatakse EIP välismandaadi vahekokkuvõte, ning võrrelda selle lisaväärtust EIP kasutatavate omavahendite puhul; palub kontrollikojal lisaks eristada oma analüüsis ELi eelarvest antavaid tagatise, Euroopa Arengufondist rahastatavat investeerimisrahastut, ELi ja Aafrika infrastruktuuri usaldusfondis kasutatavaid segarahastamise eri vorme, Kariibi investeerimisfondi ja Vaikse ookeani piirkonna investeerimisrahastut ning tagasisaadavate vahendite kasutamist kõnealusteks investeeringuteks;

Teisipäev, 11. märts 2014

70. peab tervitatavaks EIP uues laenumandaadis sisalduvat suuremat paindlikkust; kutsub EIPd üles oma toetust ELi poliitikale ja eesmärkidele suurendama;
71. palub EIP-l kasutada tagatisfondi paindlikumalt ja keskenduda rohkem omal riisikol antud laenudele, laiendades oma tegevusala panga nõuetele vastavate projektide osas; nõuab, et EIP tagaks enda antava Euroopa finantsabi projektide lõplikele kasusaajatele suure läbipaistvuse;
72. märgib, et ühinemiseks valmistuvad riigid ning idas ja lõunas asuvad naaberriigid on EIP prioriteetides esikohal; rõhutab eriti vajadust säilitada toetus araabia kevadele järgnenud demokraatlikele ja majanduslikele üleminekuprotsessidele ning keskenduda eelkõige lõunapoolsete ja idapartnerluse riikide kodanikuühiskonna, töökohtade loomise ja majanduse elavdamise toetamisele; märgib rahuloluga tähelepanu, mida osutatakse VKEdele ja rahastamisele juurdepääsule;
73. toetab ELi välispoliitikaga seoses uute finantstoodete edumeelset väljatöötamist koos komisjoni ja liikmesriikidega, nt ELi toetusi, laene ja riskijagamist vahendeid ühendavad tooted, et jõuda uute ettevõtete kategooriateni; nõuab, et nende vahendite kasutamiseks määrataks kindlaks parimad tavad ja täpselt määratletud abikõlblikkuse kriteeriumid, millele peaksid lisanduma struktuursed aruandlus-, järelevalve- ja kontrollitingimused; palub vahendite jaotamise poliitika lõplikku väljatöötamist;
74. eeldab seetõttu, et juhtimisaruanne rahvusvahelise segarahastamise finantsvahendite koostööplatvormi rakendamise kohta hõlmab selle kohta üksikasjalikku ja sidusat teavet ning tagab EIP-le piisava rolli; palub komisjonil esitada igakülgsed aruanded rahastamisvahendite rakendamise mõju ja tulemuste kohta segarahastamise koostööplatvormi raames;
75. väljendab heameelt EIP toetuse üle majanduskasvule ja tööhõivele suunatud projektidele mitmes energiavaldkonna sektoris; tuletab meelde vajadust säilitada kooskõla muutustega ELi energia- ja kliimapolitikas; ergutab EIPd seoses oma läbivaadatud energiapolitikaga jätkama energiatõhususe ja säästva taastuvenergia projektide toetamist nii ELis kui ka sellest väljaspool ning rajama selle kaudu teed vähese CO₂-heitega majandusele;

EIP koostöö muude rahvusvaheliste finantsasutustega

76. tuletab meelde, et struktuurne koostöö ELi organite (komisjon ja EIP) ning muude finantsasutuste vahel on ainus tõhus viis kattuvate tegevuste vältimiseks;
77. väljendab heameelt EIP ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga vahelise ajakohastatud vastastikuse mõistmise memorandumi üle, milles väljendub ELi tahe suurendada kooskõlastamist ja koostööd nende kahe peamise rahvusvahelise finantsasutuse vahel; ergutab EIP-d pidama ka läbirääkimisi oma tegevuspiirkondades aktiivsete piirkondlike arengupankadega ja sõlmima nendega vastastikuse mõistmise memorandumid, et soodustada sünergiaid, jagada riske ja kulusid ning tagada reaalmajandusele piisavate laenude andmine;
78. palub mõlemal pangal kooskõlastada oma tegevus teineteise täiendavuse ja tööjaotuse seisukohalt võimalikult hästi, et otsida pidevalt parimaid võimalusi ja sünergilist toimet ning leida optimaalne finantsvõimendus ELi poliitikaeesmärkide toetamisel ja rakendamisel, võttes samas arvesse oma vastavaid eeliseid ja eripärasid;
79. ergutab EIPd ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga tugevdama võimalikult varakult (meetmete eelhindamise või kindlaksmääramise faasis) oma kogemusi, strateegilist ja programmilist lähenemist sekkumise eri valdkondades, eelkõige aga koostööd riskijuhtimisvahendite alal (finants-, tegevus- ja riigi laenuriskid), et tugevdada riskide järelevalvet;
80. väljendab heameelt 2012. aasta novembris EIP, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga ja Maailmapanga Grupi vahel kokkulepitud ühise tegevuskava üle, mille eesmärk on toetada majanduse elavdamist ja majanduskasvu Kesk- ja Kagu-Euroopas, ning märgib, et tegevuskava näeb aastateks 2013–2014 ette üle 30 miljardi euro väärtuses ühiseid kohustusi; kutsub EIPd üles täitma oma kohustust vähemalt 20 miljardit euro suuruses summas, nagu oli kokku lepitud;
81. kordab oma ettepanekut, et Euroopa Liidust võiks saada EIP liige;

Teisipäev, 11. märts 2014

EIP juhtimine, nõuete järgimine ja kontrolliraamistik

82. palub EIP-l ja muudel temaga seotud partneritel ja sidusrühmadel veelgi parandada oma juhtimismehhanisme ning töötada selleks muu hulgas välja põhjalikud ja usaldusväärsed järelevalve-, aruandlus- ja kontrollisüsteemid;
83. väljendab heameelt selle üle, et EIP pöörab rohkem tähelepanu oma kohustusele tagada läbipaistvus ja on selleks ühinenud rahvusvahelise abi läbipaistvuse algatusega;
84. nõuab, et pank tagaks oma kaebuste esitamise mehhanismi täieliku sõltumatuse ja hea toimimise;
85. kutsub EIPd üles järgima Århusi konventsiooni sätteid ning looma selleks dokumentide avaliku registri, et tagada dokumentidele juurdepääsu õigus, mis on sätestatud ELi aluslepingutes; palub pangal täita võetud kohustus ja teha register avalikuks alates 2014. aastast;
86. nõuab, et järgmisse aastaaruandesse lisataks EIP sekkumise peamistes valdkondades tehtud finantstehingute mõju kohta läbivad tulemuslikkuse näitajad, vajaduse korral eeldatava mitmekordistava mõju kohta ja finantseeliste ülekandumise kohta rahastatavatele projektidele;
87. kordab ja rõhutab, et pangal on kohustus suurendada kaasrahastatavate projektide ja lõplike kasusaajate puhul finantsvahendajate ja partnerite valikul läbipaistvust;
88. toonitab, et EIP peaks vähendama bürokraatiat, et teha rahaliste vahendite eraldamine tulemuslikumaks ja kiiremaks;
89. palub EIP-l veelgi suurendada finantsvahendajate kaudu laenude andmise läbipaistvust, andes kord aastas aru VKEdele laenamise kohta, esitades koondandmed VKEdele tehtud väljamaksete ulatuse, makseid saanud VKEde arvu, keskmise laenu suuruse ja toetatud sektorite kohta ning esitades hinnangu laenude kättesaadavuse kohta VKEde jaoks ja nende tulemuslikkuse kohta;
90. kutsub EIP-d üles hoiduma koostööst finantsvahendajatega, kellel on olnud probleeme läbipaistvuse, pettuse, korruptsiooni või keskkonna- ja sotsiaalse mõju osas; ergutab EIP-d sõlmima partnerlussuhteid läbipaistva tegevusega vastutustundlike finantsvahendajatega, kellel on igas riigis, kus EIP tegutseb, välja kujunenud sidemed kohalikus majanduses; kutsub EIP-d üles tagama sellega seoses suurema läbipaistvuse, eriti vahendatavate laenude osas, samuti tegema põhjalikud hoolekohustuse auditid, et hoida ära maksuparadiiside ja siirdehindade kasutamine, maksupettused, maksudest kõrvalehoidumine ja agressiivne maksustamise vältimine või maksuplaneerimine; nõuab avalikult kättesaadava range loetelu koostamist finantsvahendajate valikul kohaldatavate kriteeriumide kohta; kutsub EIP-d üles tugevdama koostööd liikmesriikide avalik-õiguslike krediitiasutustega, et maksimeerida oma rahastamisprogrammide positiivset mõju VKEdele;
91. kutsub EIPd üles vaatama viivitamata ja kõikehõlmavalt läbi oma koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide poliitika ja võtma seejuures nõuetekohaselt arvesse sellealaseid hiljutisi arengusuundumusi ELi ja rahvusvahelisel tasandil; nõuab seetõttu EIPilt tagamist, et kõik tema projektidesse kaasatud äriühingud ja finantseerimisasutused avalikustavad kõikide äriühinguga otseselt või kaudselt seotud õiguslike struktuuride (sh usaldusfondid, sihtasutused ja pangakontod) tegelikult kasusaava omaniku;
92. palub lisaks, et koos komisjoniga koostataks avalik finantsvahendajate kõrvalejätuloetelu, mille aluseks võetaks nende senised näitajad läbipaistvuse, pettuse, offshore-jurisdiktsioonidega seotuse ning sotsiaalse ja keskkonnamõju valdkonnas;
93. peab ülimalt tähtsaks, et EIP säilitaks oma AAA-reitingu, mis võimaldas tal 2012. aastal soodsate intressidega laenata rahvusvahelistelt kapitaliturgudelt 71 miljardit eurot; ergutab EIP-d siiski tugevdama oma suutlikkust eelistada suurema lisaväärtusega, kuid suurema riskiga projekte;
94. tuletab meelde ja rõhutab, nagu ta on seda teinud eelmistel aastatel, et EIP suhtes tuleb teostada usaldatavusnõuete täitmise pangandusjärelevalvet, ning nõuab, et õigusliku uuringu abil määrataks kindlaks võimalikud lahendused;

Teisipäev, 11. märts 2014

95. teeb ettepaneku, et nõuete täitmise kontrolli

- i) teostaks Euroopa Keskpank Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõike 6 alusel või
- ii) seda teostatakse tulevase pangandusliidu raames, mille kohta komisjon esitas 12. septembril 2012. aastal teatise, või
- iii) kui see ei ole võimalik, siis teostaks seda EIP nõusolekul Euroopa Pangandusjärelevalve kas ühe või enama liikmesriigi järelevalveasutuste osalemisel või ilma selleta või sõltumatu audiitor;

avaldab kahetsust, et komisjon ei ole selles osas ettepanekuid esitanud, vaatamata Euroopa Parlamendi esitatud nõudmistele, millest esimene pärineb 2007. aastast;

96. peab peatavatavaks parimate pangandustavade üldise järgimisega seotud EIP-sisest arengut; nõuab, et ka EIP panganduspartnerid järgiksid oma tegevuses nii ELis kui väljaspool ELi parimaid pangandustavasid, mis on kooskõlas finantsteenuseid ja finantsturgude stabiilsust reguleeriva liidu õigusega; nõuab, et EIP lisaks oma iga-aastasessse töökavasse ühe tegevusvaldkonna auditi, et anda kindlus, et parimad pangandustavad on osa panga kirjalikust sisekorrast;

97. kutsub EIP-d üles suurendama veelgi oma tegevuse läbipaistvust ning tõhustama tegevusele juurdepääsu, hinnanguid ja tulemusi, parandades juurdepääsu teabele nii organisatsioonisiselt EIP töötajate osalemise kaudu asjakohastel EIP koosolekutel kui organisatsiooniväliselt, nt veebilehe vahendusel;

98. väljendab heameelt asjaolu üle, et EIP on võtnud rahapesu ja terrorismi rahastamise vastases võitluses meetmeid ja on tugevdanud oma ressursse nõuete järgimiseks, nimetades ametisse grupi uue kõrgeima järelevalveametniku; nõuab, et parlamenti teavitataks korrapäraselt grupi kõrgeima järelevalveametniku aruandes esitatud tulemustest;

99. kutsub EIPd üles järgima riigipõhist aruandlust, et võidelda ebaseadusliku tegevuse rahastamise vastu; on seisukohal, et EIP finantseeringu saamiseks peavad kõik eri jurisdiktsioonides asutatud finantseeringu saajad, olenemata sellest, kas nad on äriühingud või finantsevahendajad, olema kohustatud avalikustama oma auditeeritavates aastaaruannetes riigi tasandil teabe oma müügi käibe, varade, töötajate, kasumi ja maksude tasumise kohta igas riigis, kus nad tegutsevad; on ühtlasi arvamusel, et finantseeringu saajad peavad avalikustama vastuvõtivate riikide valitsustega sõlmitud lepingud ja eelkõige avalikustama maksusüsteemi igas riigis, kus nad tegutsevad;

100. nõuab, et kontrollikeskkonda kohandataks nii, et see tuleks toime tulevikus suureneva rahastamisaotluste arvuga, mille tingivad EIP ja muude finantspartnerite kapitali suurenemine, pöörates eelkõige tähelepanu riskijuhtimisele;

EIP järeelmeetmed parlamendi resolutsioonidele

101. palub EIP-l anda igas aastaaruandes aru selle kohta, milline on seis seoses parlamendi varasemate soovitustega, eriti mis puudutab EIP laenutegevuse mõju majanduskasvule ja töökohtade loomisele tema eri tegevuspiirkondades ja ELis ning kandidaat- ja naaberriikide majanduslikule integratsioonile;

o

o o

102. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Investeeringupangale ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0202

Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi läbivaatamine**Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon soovitud komisjonile Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi läbivaatamise kohta (2013/2166(INL))**

(2017/C 378/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 225,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrust (EL) nr 1092/2010 finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrust (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve) ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrust (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrust (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse nõukogu 17. novembri 2010. aasta määrust (EL) nr 1096/2010, millega antakse Euroopa Kesk pangale eriuülesanded seoses Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu tegevusega ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiivi 2010/78/EL, millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ, 2002/87/EÜ, 2003/6/EÜ, 2003/41/EÜ, 2003/71/EÜ, 2004/39/EÜ, 2004/109/EÜ, 2005/60/EÜ, 2006/48/EÜ, 2006/49/EÜ ja 2009/65/EÜ seoses Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Pangandusjärelevalve), Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) ning Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) antud volitustega ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 12. septembri 2013. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), seoses selle koostoimega nõukogu määrusega (EL) nr .../... millega antakse Euroopa Kesk pangale eriuülesanded seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 12. septembri 2013. aasta seisukohta eesmärgiga võtta vastu nõukogu määrus (EL) nr .../..., millega Euroopa Kesk pangale antakse eriuülesanded seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 1.⁽²⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 12.⁽³⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 48.⁽⁴⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.⁽⁵⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 162.⁽⁶⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 120.⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0371.⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0372.

Teisipäev, 11. märts 2014

- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 3. juuni 2010. aasta raportit ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Pangandusjärelevalve Asutus ⁽¹⁾, ja oma 22. septembri 2010. aasta seisukohta selle ettepaneku kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 3. juuni 2010. aasta raportit ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutus ⁽³⁾, ja oma 22. septembri 2010. aasta seisukohta selle ettepaneku kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 3. juuni 2010. aasta raportit ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutus ⁽⁵⁾, ja oma 22. septembri 2010. aasta seisukohta selle ettepaneku kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 18. mai 2010. aasta raportit ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ, 2002/87/EÜ, 2003/6/EÜ, 2003/41/EÜ, 2003/71/EÜ, 2004/39/EÜ, 2004/109/EÜ, 2005/60/EÜ, 2006/48/EÜ, 2006/49/EÜ ja 2009/65/EÜ seoses Euroopa Pangandusjärelevalve Asutusele, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutusele ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutusele antud volitustega ⁽⁷⁾ ning oma 22. septembri 2010. aasta seisukohta selle ettepaneku kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 25. mai 2010. aasta raportit ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta ühenduses ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta ⁽⁹⁾ ja oma 22. septembri 2010. aasta seisukohta selle ettepaneku kohta ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 25. mai 2010. aasta raportit ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega antakse Euroopa Kesk pangale eriülesanded seoses Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu tegevusega ⁽¹¹⁾, ja oma 22. septembri 2010. aasta seisukohta selle ettepaneku kohta ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 1. märtsi 2013. aasta arvamust Euroopa Pangandusjärelevalve 2011. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 1. märtsi 2013. aasta arvamust Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve 2011. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 1. märtsi 2013. aasta arvamust Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve 2011. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 5. septembri 2013. aasta arvamust Euroopa Liidu 2014. aasta üldeelarve (kõik jaod) kohta,
- võttes arvesse tõhusat pangandusjärelevalvet käsitlevaid peamisi põhimõtteid, mille Baseli pangajärelevalve komitee kinnitas 13.–14. septembril 2012. aastal ⁽¹³⁾,
- võttes arvesse finantsstabiilsuse nõukogu 2011. aasta oktoobris avaldatud dokumenti „Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions“,

⁽¹⁾ A7-0166/2010.

⁽²⁾ ELT C 50 E, 21.2.2012, lk 214.

⁽³⁾ A7-0170/2010.

⁽⁴⁾ ELT C 50 E, 21.2.2012, lk 209.

⁽⁵⁾ A7-0169/2010.

⁽⁶⁾ ELT C 50 E, 21.2.2012, lk 217.

⁽⁷⁾ A7-0163/2010.

⁽⁸⁾ ELT C 50 E, 21.2.2012, lk 212.

⁽⁹⁾ A7-0168/2010.

⁽¹⁰⁾ ELT C 50 E, 21.2.2012, lk 210.

⁽¹¹⁾ A7-0167/2010.

⁽¹²⁾ ELT C 50 E, 21.2.2012, lk 216.

⁽¹³⁾ <http://www.bis.org/publ/bcbs230.pdf>.

Teisipäev, 11. märts 2014

- võttes arvesse järelevalveasutuste parimat tava käsitlevaid põhimõtteid, mille Baseli pangajärelevalve komitee andis välja 2010. aasta oktoobris ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 22. jaanuari 2014. aasta otsust kohtuasjas C-270/12 *Suurbritannia ja Põhja-Iirimaa Ühendatud Kuningriik versus Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu*,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 42 ja 48,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A7-0133/2014),
- A. arvestades, et finantskriis on näidanud, et ebaadekvaatne riskijuhtimine ning finantsturgude ebaefektiivne, ebaühtlane ja killustatud järelevalve on aidanud kaasa finantsilisele ebastabiilsusele ning tarbijakaitse puudumisele finantsteenuste osas;
- B. arvestades, et Euroopa Parlament avaldas tugevat toetust Euroopa järelevalveasutuste (ESAd) loomisele, on andnud ESAdale rohkem pädevusi koordineerimise ja otsese järelevalvega seoses ning on veendunud, et ESAd on stabiilsemate ja turvalisemate finantsturgude loomisel peamised osalejad ning et liit vajab tugevamat ja liidu tasandil paremini koordineeritud järelevalvet;
- C. arvestades, et Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi loomine on suurendanud finantsjärelevalve kvaliteeti ja järjepidevust siseturul; arvestades, et see on arenguprotsess, milles järelevalvenõukogu liikmed peaksid keskenduma liidu väärtustele ja huvidele;
- D. arvestades, et alates Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi loomisest on mikrotasandi usaldatavusjärelevalve liidus arenenud kiiremini kui makrotasandi usaldatavusjärelevalve;
- E. arvestades, et mikro- ja makromajandusliku järelevalve pädevus on koondunud Euroopa Keskpanga (EKP) kätte, kes peab võtma asjakohaseid meetmeid, et vältida EKP rahapoliitika tõttu tekkivaid huvide konflikte;
- F. arvestades, et ESAd peaksid hoidma ära liidu finantsturgude killustatuse;
- G. arvestades, et ESAd on muu hulgas tehtud ülesandeks lähendamise ja abistamine igapäevase järelevalve kvaliteedi tõstmisel, ning arvestades, et vaja on töötada välja tulemuslikkuse näitajad, mis keskenduvad igapäevase järelevalvega saavutatud regulatiivsetele tulemustele;
- H. arvestades, et ESAd on suures osas täitnud oma ülesande anda panus seadusandlikesse menetlustesse ja teha ettepanekuid tehniliste standardite kohta;
- I. arvestades, et kuigi määrused, millega asutatakse ESAd, on peaaegu identsed, on nende reguleerimisala arenenud väga erinevalt;
- J. arvestades, et seoses regulatiivsete tehniliste standarditega ja rakenduslike tehniliste standarditega on komisjonil kohustus võtta kas muudatustega või muudatusteta vastu ESA esitatud eelnõud ning ta peaks asjaomastest eelnõudest loobumist üksikasjalikult põhjendama;
- K. arvestades, et otsene järelevalve, mida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) teostab reitinguagenteuride üle, võib tõsta järelevalve kvaliteeti selles valdkonnas;
- L. arvestades, et regulatiivsed tehnilised standardid võetakse vastu delegeeritud õigusaktidena ja nendega tagatakse ESAd kaasamine valdkondades, milles neil on suuremad tehnilised eriteadmised madalama taseme õigusaktide koostamiseks;
- M. arvestades, et parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise delegeeritud õigusakte käsitleva ühise kokkuleppe lõikes 2 sätestatakse, et kolm institutsiooni teevad koostööd kogu delegeeritud õigusaktide vastuvõtmiseni viiva menetluse vältel, et muuta delegeeritud volituste täitmine sujuvamaks ning võimaldada parlamendil ja nõukogul neid volitusi tõhusalt kontrollida;

⁽¹⁾ <http://www.bis.org/publ/bcbs177.pdf>

Teisipäev, 11. märts 2014

- N. arvestades, et ühtse järelevalvemehhanismi loomine oli tähtis järgmine samm sidusa pankade järelevalve suunas euroalal ja teistes osalevates liikmesriikides;
- O. arvestades, et ühtse järelevalvemehhanismi loomisel on väga oluline mõju mikro- ja makrotasandi usaldatavusjärelevalve institutsioonilisele ülesehitusele liidus, arvestades nendes valdkondades EKP-le antud volitusi;
- P. arvestades, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu on andnud õigusloome protsessi jaoks kasulikke makromajanduslikke soovitusi, mida komisjon ja kaasseadusandjad on rahaturufondide, kapitalinõuete, hüpoteeklaenude direktiivi või Solvensus II⁽¹⁾ sümmeetriliste pikaajaliste garantiimeetmete valdkonnas üksnes osaliselt arvesse võtnud;
- Q. arvestades, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogul ei ole seadusandluses kohustuslikku rolli isegi mitte siis, kui kõne all on makromajanduslikud küsimused;
- R. arvestades, et teaduslik nõuandekomitee on mänginud olulist ja konstruktiivset rolli Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu tegevuskava väljatöötamisel, eeskätt julgustades Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu keskendumata vastuolulistele ja põhiküsimustele;
- S. arvestades, et kaasseadusandjad või komisjon oleksid võinud mõnda Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ettepanekut arvesse võtta, kui need oleksid esitatud õigusloome protsessi varasemas etapis;
- T. arvestades, et finantskriisi ajal loodi Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu tulevaste kriiside ennetamiseks ja finantsstabiilsuse säilitamiseks;
- U. arvestades, et ülemääraselt pikka aega väga madalal hoitud intressimääradest põhjustatud süsteemset riski ei ole Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu avalduses kunagi mainitud;
- V. arvestades, et rahapoliitikal võib olla märkimisväärne mõju laenu ja vara hinnamullidele ning seetõttu võib tekkida huvide konflikt Euroopa Keskpanga rahapoliitika ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu tegevuse vahel;
- W. arvestades, et pärast komisjoni esimesi ettepanekuid pidi Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogul olema üle kahe korra rohkem töötajaid, kui tal tegelikult on, ja kvalifitseeritud töötajate arvu üles-alla kõikumine häirib tema tööd;
- X. arvestades, et ESMA ei ole arvesse võtnud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu avaldusi Euroopa turu infrastruktuuri määruse kohta;
- Y. arvestades, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu loomine EKPst väljaspool ei annaks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 130 tõttu Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule võimalust esitada EKP-le arvamusi, soovitusi või hoiatusi;
- Z. arvestades, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu struktuur ja selle otsuseid tegeva organi suurus pärsib kiiret otsustamist;
- AA. arvestades, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus 2011/3 märgitakse, et keskpankadel peaks makrotasandi usaldatavusjärelevalves olema juhtroll ja sellest tulenevalt peaksid keskpankade esindajad olema tingimata Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu otsustusorganite liikmed;
- AB. arvestades, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu liikmesus põhineb tugevalt keskpankadel, kellel on oluline roll, kuid ka sarnane perspektiiv;
- AC. arvestades, et suurem osa valdkondlikest õigusaktidest, millega antakse ESAdel nende eripädevused, ei ole veel jõustunud, mistõttu on ESAdel võimatu oma ülesandeid võrdsest täita;
- AD. arvestades, et finantsturgude, finantsteenuste ja finantstoodetega seotud õigusaktid on väga killustatud ning arvukad õigustekstid põhjustavad õiguslike lünki, aruandlusnõuete dubleerimist, institutsioonilist lahknevust ja õiguslikku kattuvust ning võivad põhjustada soovimatuid tagajärgi ja negatiivset mõju reaalmajandusele;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solvensus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

Teisipäev, 11. märts 2014

- AE. arvestades, et Ameerika Ühendriigid asutasid tugeva mandaadiga tarbijate finantskaitse föderaalset büroo;
- AF. arvestades, et läbipaistvus ja sõltumatus on hea valitsemistava olulised koostisosad ning oluline on suurendada ESAde töö läbipaistvust ja nende sõltumatust;
- AG. arvestades, et kuigi ESAd tegutsevad oma veebisaitidel avaldatava teabe kaudu üldiselt läbipaistvalt, on vaja suuremat läbipaistvust seoses nende töö ning nõuannete ja ettepanekute osas tehtavate edusammudega, samuti on vaja rohkem teavet selliste teemade kohta nagu töökonnad ja tööühmad;
- AH. arvestades, et komisjon osaleb ESAde tegevuses ametlikult ja mitteametlikult, kuid niisugune osalemine ei toimu veel läbipaistval alusel, ning arvestades, et ESAde sõltumatust ei seataks kahtluse alla, tuleks komisjoni roll viia kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu rolliga;
- AI. arvestades, et kasu sidusrühmade kogude panusest ESAde töösse näib olevat piiratud;
- AJ. arvestades, et suurem läbipaistvus on sidusrühmade kogude jaoks ülitähtis, et aidata luua finantsurgude jaoks hästi läbimõeldud ja toimivaid eeskirju, ning et koostöö turuosalistega toimiks palju paremini, kui need kogud oleksid kogu koosseisu ja kogule täitmiseks antud täpsete ülesannetega seoses läbipaistvamad;
- AK. arvestades, et ESAd peaksid toetama komisjoni, tehes oma finantsteenustealased eksperditeadmised läbipaistval viisil kättesaadavaks;
- AL. arvestades, et ESAd peaksid abistama komisjoni ja kaasseadusandjaid, hinnates, millises ulatuses õigusakt täidab oma õiguslikke eesmärgi, ning nad peaksid läbipaistvuse huvides selle hinnangu avalikustama; ESAd peaksid esitama kavandatud liidu õigusaktide kohta ametlikke seisukohti ning hindama seadusandlike ettepanekute mõjuhinnangutes sisalduvate tõendite ja analüüsi tugevust;
- AM. arvestades, et Euroopa Liidu Kohtu otsuses kohtuasjas C-270/12 osutati, et Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi tegevuse ulatus võiks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 114 kohaselt potentsiaalselt olla laiem kui kohtuasjas C-9/56 *Meroni* ⁽¹⁾ tehtud otsuse tavapärase tõlgendamise kohaselt Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi loomise ajal ning seetõttu peaks komisjon hindama selle võimalikku mõju Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi eesiseva läbivaatamise käigus;
- AN. arvestades, et EKP teostatav järelevalve pangandus- ja kindlustusäris aktiivsete finantskonglomeraatide üle on ühtse järelevalvemehhanismi õigusliku alusega piiratud;
- AO. arvestades, et ühtse järelevalvemehhanismi loomisega muudetakse Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi aluseks olevat järelevalvesüsteemi ning tekitatakse eri ametiasutuste ja nende järelevalvepädevuste vahel teatav asümmeetria;
- AP. arvestades, et ühtse järelevalvemehhanismi jõustumise järel on iseäranis tähtis vältida õiguslikku arbitraaži, garanteerida võrdsed tingimused, tagada siseturu hea toimimine, hoida ära moonutused ja kaitsta põhivabadusi;
- AQ. arvestades, et EKP-l ja ESAdel on erinevad aruandlusstandardid ja aruannete koostamise vahemikud ning ühtse järelevalvemehhanismi loomine võib kätkeada endas tõsist aruandlusnõuete dubleerimise ohtu, kui riiklikud asutused ei tee ühtse järelevalvemehhanismi ja ESAdega piisavalt koostööd;
- AR. arvestades, et liidu õiguse võimaliku rikkumise uurimise õigust ja siduva vahendusmenetluse võimalust on kasutatud harva ning ESAdel on ainult väga piiratud võimalused algatada uurimisi seoses liidu õiguse väidetavate rikkumistega riiklike pädevate asutuste poolt;

⁽¹⁾ Otsus kohtuasjas 9/56 *Meroni v. ülemamet*, EKL 1957/1958, lk 133.

Teisipäev, 11. märts 2014

- AS. arvestades, et liidu õiguse võimaliku rikkumisega seoses on riiklike järelevalveasutusi mõjutavaid otsuseid vastu võtnud riiklikud järelevalvajad ESAd järelevalvenõukogudes;
- AT. arvestades, et ESAd siduvate vahendajavolituste mõju all leiti paljud kasulikud lahendused riiklike järelevalveasutuste vahel;
- AU. arvestades, et riikide esindajatel on olnud keeruline hoida lahus oma rolli riikliku pädeva asutuse juhina ja Euroopa tasandi otsuste tegijana, mis seab ohtu nende suutlikkuse pidada tõeliselt kinni nõudest tegutseda sõltumatult ja objektiivselt ainult liidu kui terviku huvides, kooskõlas ESAsid käsitlevate määruste artikliga 42;
- AV. arvestades, et vastastikuse surve avaldamine ei ole toimunud nii nagu ESAd algse väljakujundamise ajal kavandati ja ESAdel tuleks lasta selle arengut stimuleerida;
- AW. arvestades, et mõni ESA näeb endiselt vaeva oma töö jaoks õiges formaadis vajaliku teabe kogumisega, ja arvestades, et Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) pidi läbi viima stressiteste, kuid tal ei olnud mõningatel juhtudel testide tegemiseks vajalike andmete kogumiseks vajalikku seaduslikku õigust ega ka seaduslikku õigust kontrollida ebatäpseks osutunud andmeid;
- AX. arvestades, et ESAd võivad hoiduda teatavatest vajalikest teabenõuetest, eeldades tagasilükkamist oma järelevalvenõukogus;
- AY. arvestades, et hiljuti kokku lepitud õigusaktid on tugevdanud ESAd volitusi uurida liidu õiguse väidetavaid rikkumisi või kohaldamata jätmist, kohustades pädevaid asutusi andma asjaomasele ESA-le kogu vajalikuks peetava teabe, sealhulgas teave selle kohta, kuidas õigusakte kooskõlas liidu õigusega kohaldatakse;
- AZ. arvestades, et ühtse järelevalvemehhanismi asutamisel tehti teatavaid edusamme, et anda EBA-le teabe otse kogumiseks vajalikud õigused, kuid selline suutlikkus tuleb anda ka teistele ESAdele;
- BA. arvestades, et suunised on osutunud kasulikuks ja vajalikuks vahendiks reguleerimise puuduste kõrvaldamiseks olukordades, kus ESAdel ei antud valdkondlike õigusaktidega mingeid õigusi;
- BB. arvestades, et ESAdel on volitused kontrollida liidu õiguse rakendamist liikmesriikides, kuid neil puuduvad ressursid selle tegeliku jõustamise hindamiseks;
- BC. arvestades, et MiFID I direktiivi⁽¹⁾ rakendatakse kõigis liikmesriikides, kuid osa liikmesriike keeldub tarbijakaitse eeskirju praktikas kohaldamast ja jõustamast;
- BD. arvestades, et ESA esindajate osalemine järelevalvekolleegiumites on parandanud kolleegiumide toimimist, kuid kolleegiumid on teinud järelevalve ühtsuse tugevdamisel üksnes piiratud edusamme;
- BE. arvestades, et hääleõigus ESAd järelevalvenõukogudes ei ole proportsionaalne asjaomaste liikmesriikide suurusega, nagu see on praegu EKPs ja teistes Euroopa ametites;
- BF. arvestades, et muudatused EBA algses hääletussüsteemis, mis oli taganud liikmesriikide õiglase kohtlemise ja sujuvad töötütingimused ESAd jaoks, olid mõnede liikmesriikide jaoks mööndus ning muutsid otsustusprotsessi järelevalvenõukogus koormavamaks ja kohmakamaks;
- BG. arvestades, et ESAd eesistujate ametisse nimetamisel ei tohiks esineda vanuselist ega soolist diskrimineerimist, mis on seisukoht, mida tuleks terves liidus laialdaselt propageerida;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

Teisipäev, 11. märts 2014

- BH. arvestades, et eesistuja, tegevdirektor ning järelevalvenõukogu ja juhatuse liikmed peaksid saama tegutseda sõltumatult ja üksnes liidu huvides;
- BI. arvestades, et mõnel liikmesriigi riiklikul järelevalvajal on olnud raskusi kohustusliku osamaksu tasumisega ESAde eelarvetesse;
- BJ. arvestades, et liikmesriikide kohustuslikud osamaksud on vastuolus ESAde sõltumatusega;
- BK. arvestades, et ESAd teatasid, et neil on raskusi teatud staažiga töötajate värbamisel ja neile antud ülesannete täitmist piirab ressursside ja töötajate puudus ning olemasolevad vahendid ei peegelda ülesandeid, mida tuleb täita;
- BL. arvestades, et ESAde praegune rahastamine segafinantseerimise alusel ei ole paindlik, tekitab halduskoormust ja seab ohtu asutuste sõltumatuse;
- BM. arvestades, et õigusloomega seotud mandaat koostada rakendusakte ja delegeeritud õigusakte on olnud ESAde jaoks nende asutamisetapis prioriteet ning sellel on olnud nende töökoormuses muude ülesannetega võrreldes ebaproportsionaalne kaal;
- BN. arvestades, et ESAd ei ole suutnud eraldada piisavalt ressursse finantsturgude toimimise majandusanalüüside tegemisse kui põhiülesandesse (nagu on sätestatud määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artikli 8 lõike 1 punktis g), mis on kvaliteetsete eeskirjade koostamise põhialus;
- BO. arvestades, et ühismandaadiga koostada tarbimissuundumuste aruanne nõutakse, et kõik liikmesriigid koguksid nende suundumuste kohta teavet;
- BP. arvestades, et EBA-l puudub endiselt õiguslik alus muu hulgas makseteenuste ja tarbijakrediidi direktiivis ⁽¹⁾;
- BQ. arvestades, et mõnda ESAde poolt kõigile turuosalistele ette nähtud nõuet peeti mõnede turuosaliste poolt koormavaks, sobimatuks ja mitteproportsionaalseks, arvestades nende äriühingute suurust ja ärimudelit, kellele need nõuded olid suunatud, ning arvestades, et valdkondlike õigusaktidega ei nähtud alati ette piisavat paindlikkust liidu õiguse kohaldamisel;
- BR. arvestades, et EKP-l on õigus osaleda nõukogu töörühmades, samas kui ESAd jäävad üldiselt ametlikust otsustusprotsessist eemale;
- BS. arvestades, et tarbijakaitse valdkonnas olid ESAde pingutused, kasutuselevõetud vahendid ja tulemused erinevad ning need olid märkimisväärselt väikesed EBAGA seoses;
- BT. arvestades, et äriühingute nõrk üldjuhtimine ja kehv avalikustamise süsteem aitasid oluliselt kaasa praeguse kriisi tekkele;
- BU. arvestades, et uued Baseli järelevalvepõhimõtted sisaldavad kaht uut põhimõtet äriühingu üldjuhtimise, läbipaistvuse ja avalikustamise kohta;
- BV. arvestades, et ebasobivate toodete müük, kõlvatu konkurents ja kasu taotlev käitumine võivad tarbijatele kahju tekitada;
- BW. arvestades, et Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) ja EBA ei esitanud põhjalikke tarbimissuundumuste aruandeid;
- BX. arvestades, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu finantsstabiilsuse aruande avaldamine, nagu lubas EKP president Mario Draghi, on seni veel tegemata;
- BY. arvestades, et vajadus teha otsuseid tarbijakaitse küsimustes eeldab samaväärset eksperditeadmiste taset ESAde liikmete hulgas, kuigi mõnedel neist ei ole paralleelseid volitusi oma päritoluliikmesriigis;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiiv 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediitdilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ (ELT L 133, 22.5.2008, lk 66).

Teisipäev, 11. märts 2014

- BZ. arvestades, et praegu kehtivad kaitseklauslid määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 38 lõikes 1 piiravad vahendamisvõimalusi vastavalt artiklitele 18 ja 19, eriti piiriülese grupi kriisilahenduse korral vastavalt pankade maksevõime taastamise ja kriisilahenduse direktiivile, kuna lõplik otsustamisõigus jääb liikmesriigile, kellel on kõnealuse asutuse suhtes eelarvepoliitilised kohustused;
1. palub komisjonil esitada Euroopa Parlamendile 1. juuliks 2014. aastaks seadusandlikud ettepanekud määruste (EL) nr 1092/2010, (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010, (EL) nr 1095/2010 ja (EL) nr 1096/2010 läbivaatamiseks, järgides lisas esitatud üksikasjalikke soovitusi ja tuginedes pärast ESAde loomist saadud kogemustele ning õigusliku aluse ja ELi toimimise lepingu artikli 114 olemasolevate alternatiivide, k.a hiljutiste kohtulahendite põhjalikule analüüsile;
 2. kinnitab, et nimetatud soovitused on koosõlas põhiõigustega ja subsidiaarsuse põhimõttega;
 3. on seisukohal, et taotletavate ettepanekute finantsmõju tuleks katta asjakohaste eelarveassigneeringutega liidu eelarvest, võttes samal ajal arvesse ESAde võimalust arvata maha tasusid nende järelevalve all olevatelt üksustelt;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ja lisas toodud üksikasjalikud soovitused komisjonile ja nõukogule.
-

Teisipäev, 11. märts 2014

LISA

ÜSIKASJALIKUD SOOVITUSED TAOTLETAVA ETTEPANEKU SISU KOHTA

Euroopa Parlament on seisukohal, et vastuvõetav õigusakt või õigusaktid peaksid nägema ette järgmise.

Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi tuleks edaspidi kohandada ühtse järelevalvemehhanismiga järgmiselt:

- suurendada kõigi ESAde siduva ja mittesiduva vahendamise volitust, eriti seoses EKPga;
- täpsustada ESAde volitust viia läbi siduvat vahendamist järelevalveotsuste tegemist hõlmavates valdkondades;
- anda ESAdele võimalus alustada juhatuse algatusel siduvat ja mittesiduvat vahendamist, kui see on valdkondlikes õigusaktides ette nähtud;
- suurendada kõigi ESAde volitusi stressitestide läbiviimiseks, et neil oleksid vähemalt võimalused, mis on võrreldavad EBAlle ühtse järelevalvemehhanismi asutamise käigus antud võimalustega;
- tagada, et ESAdel, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogul, riiklikel järelevalveasutustel ja EKP-l oleks (juhul, kui liikmesriigid osalevad ühtses järelevalvemehhanismis) juurdepääs samale järelevalvealasele teabele, mis tuleb esitada võimaluse korral ühesuguse sagedusega ja ühtses elektroonilises formaadis, mille määravad kindlaks ESAd, ühtse formaadiga ei ole siiski seotud ühtegi uut kohustust edastada andmeid rahvusvaheliste standardite kohaselt, nt IFRSi alusel, lisaks antakse ühtse formaadi kohustuslikuks kasutuselevõtuks piisavalt üleminekuaega;
- tagada, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu võib edasi arendada tugevat võrgustikku, millega tagatakse pidev järelevalve ja süsteemsete riskide analüüs otsustajate hulgas, arendades dialoogi kultuuri mikrotasandi usaldatavusjärelevalve ja makromajandusliku järelevalve vahel;
- näha ette mehhanismid Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu sõltumatuse suurendamiseks, tagades samas koostoime EKPga;
- tagada ühtse järelevalvemehhanismi loomisest tingitud vajalikud muudatused Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogus, sealhulgas võimalus, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu esitab EKP-le ja ühtsele järelevalvemehhanismile hoiatusi ja soovitusi;
- arendada kõigi andmete kogumiseks välja ühtne kontaktpunkt, mis vastutab järelevalve- ja statistiliste andmete valimise, kontrollimise ja edastamise eest;
- laiendada Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu teaduskomitee rolli;
- määrata ametisse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu tegevimees;
- hinnata ja täpsustada Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu mandaati ja ülesandeid, et hoida ära huvide konfliktide tekkimine mikrotasandi usaldatavusjärelevalve ja järelevalvevahendite ning makromajandusliku järelevalve vahel;
- tugevdada Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu juhtkomitee koordineerivat rolli ja kohandada selle koosseisu;
- laiendada Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu esitatavate hoiatuste ja soovitude võimalike adressaatide loetelu, lisades sellesse EKP (seoses tema ühtses järelevalvemehhanismis määratletud rollidega) ja riiklikud makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutused;
- lisada Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitusel Euroopa poolaastasse riigipõhiste soovitude ja liidule tervikuna suunatud soovitude kaudu.

Kui kogemused on näidanud läbivaatamise vajalikkust, parandatakse uute õigusaktidega Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi toimimist järgmiselt:

Eesistujad

- suurendatakse kõigi kolme ESA eesistujate õigusi võtta vastu tehnilisi ja operatiivseid otsuseid või küsida teavet teistelt järelevalveasutustelt kooskõlas asjaomase ESA mandaadiga ning hõlbustatakse järelevalvenõukogudelt eesistujale täiendavate pädevuste delegerimist;

Teisipäev, 11. märts 2014

- eesistujatele antakse õigus väljastada vastastikuseid eksperdihinnanguid ESAd e määruste artikli 30 kohaselt;
- eesistujate ja tegevdirektoritele antakse õigus hääletada järelevalvenõukogus;
- tagatakse, et ESAd e eesistujatel on volitused nimetada ESAd e määruste artikli 41 kohaselt ametisse sisekomisjonide ja töörühmade esimehi;
- tagatakse, et ESAd e eesistujad ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu esimees kutsutakse vähemalt kaks korda aastas ametlikult nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused) koosolekutele oma tegevusest ja töökavast aru andma;
- tagatakse eesistujate ja nende asetäitjate valikumenetluste raames soolise tasakaalu nõude aktiivne järgimine, protsessi läbipaistvus ja selle kavandamine viisil, mis võimaldab Euroopa Parlamendil täita oma rolli asjaomaste menetlustega seoses;
- tagatakse, ilma et see mõjutaks eelmises punktis sätestatud põhimõtte järgimist, et ESAd e eesistujad valitakse üksnes nende saavutustest, oskustest, finantsasutuste ja -turgude alastest teadmistest ning finantsjärelevalve ja -regulatsiooni valdkonna jaoks olulistest kogemustest lähtudes;

Juhtimine: korraldus, otsustusprotsess, sõltumatus ja läbipaistvus

- muudetakse määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklit 45 ja kolme ESA juhatused kujundatakse ümber sõltumatuteks organiteks, kus töötab kolm Euroopa Parlamendi poolt ametisse nimetatud Euroopa volitustega professionaali, ESAd e eesistujad ning tegevdirektorid, kusjuures juhatuse liikmetele antakse õigus hääletada järelevalvenõukogus, et tagada suurem sõltumatus riiklikest huvidest; juhatuse eesistuja kattub järelevalvenõukogu eesistujaga ja tal on otsustav hääle nii juhatuses kui ka järelevalvenõukogus;
- muudetakse määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklit 40 ning muudetakse järelevalvenõukogu koosseisu, mis peaks koosnema lisaks juhatuse liikmetele riiklike pädevate asutuste juhtidest;
- ülesannete ümberjaotamine juhatuse ja järelevalvenõukogu vahel nii, et järelevalvenõukogu keskendub ESA töö jaoks strateegiliste suuniste andmisele, võttes vastu tehnilised standardid, üldised suunised ning soovitusel ja otsused ajutiste sekkumiste kohta ning muud otsused teeb juhatuse, kusjuures teatud juhtudel on järelevalvenõukogul õigus esitada juhatuse ettepanekule vastuväiteid;
- ESAd e antakse sõltumatu eelarverida sarnaselt Euroopa Andmekaitseinspektoriga, mida rahastatakse turuosaliste osamaksudest ja liidu eelarvest;
- suurendatakse ESAd e sõltumatust komisjonist, eriti igapäevategevuse osas;
- kõigi kolme ESA järelevalvenõukogudes kehtestatakse sujuvam otsustusprotsess;
- lihtsustatakse hääletusmehhanisme ja kõigi kolme ESA puhul taaskehtestatakse samad hääletuseeskirjad, mis põhinevad praegu ESMAs ja EIOPAs kasutusel olevatel hääletusmehhanismidel;
- suurendatakse ja kindlustatakse ESAd e sõltumatust komisjonist, kehtestades ametlikud menetlused ja avaldamiskohustused teabevahetusele, õiguslikele arvamustele ning komisjoni antavatele ametlikele ja mitteametlikele suulistele nõuannetele;
- tarbijakaitse küsimustes tagatakse, et neid järelevalvenõukogude liikmeid, kellel ei ole oma päritoluliikmesriigis tarbijakaitset puudutavaid volitusi, saadab asjaomastel nõukogu koosolekutel vastutava riikliku asutuse esindaja;
- ühiskomitees töötatakse välja kiire ja tõhus otsustusmenetlus, et võimaldada kiiremat otsustamist ja vähendada vastuväidete võimalust;

Teisipäev, 11. märts 2014

- suurendatakse ESAde paindlikkust võtta eriülesannete täitmiseks tööle erialaspetsialiste, ka piiratud ajaks;
- suurendatakse läbipaistvust sidusrühmade kaasamise ja võimalike huvide konfliktide osas ning töötatakse välja rangem järelemõtlemisaja kord, eeskätt jaemüügi rühmade suurema teavitamise, tõhusate konsultatsioonide ja läbipaistvamate protsesside kaudu;
- vaadatakse läbi sidusrühmade kogude süsteem, sealhulgas nende struktuur, koosseis ja ressursid, ning tasakaalustatakse sidusrühmade kogude koosseisu, et tagada tarbijate ja tööstuseväliste sidusrühmade panuse arvestamine;
- luuakse majandusanalüüsi üksus, et pakkuda täielikult tõendatud rakenduslike tehniliste standardite, regulatiivsete tehniliste standardite ja kavandatud suuniste tasuvusanalüüsi, samuti et anda oma panus komisjonile, Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatavatesse arvamustesse uute õigusaktide ettevalmistamisel, samuti olemasolevate õigusaktide läbivaatamisel;

Ühtsed eeskirjad ja ühtne turg

- vaadatakse läbi tegevuse ulatus ja valdkondlike õigusaktide loetelu ESAde määruste artikli 1 lõikes 1;
- nõutakse, et komisjon ja vajaduse korral ESAd annaksid õigeaegse vastuse Euroopa Parlamendi liikmete kommentaaridele regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta, eeskätt siis, kui Euroopa Parlamendi liikmete väljendatud vaated ei kajastu komisjoni poolt vastu võetud regulatiivsetes tehnilistes standardites;
- nõutakse, et juhul, kui komisjon ei toeta ESAde kavandatud regulatiivsete tehniliste standardite või rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, esitaks komisjon põhjendused ja täielikult tõendatud tasuvusanalüüsi sellise otsuse põhjendamiseks;
- seatakse sisse ametlik teabevahetamise meetod komisjoni konkurentsi peadirektoraadiga, tagamaks, et finantsteenuseid käsitlevate õigusaktidega toetatakse ühtsel turul ausat ja jätkusuutlikku konkurentsi ning välditakse õigusaktidest tingitud konkurentsivastase tasakaalustamatuse teket nii tarbijate jaemüügiteenuste juurdepääsu tasandil ja selle osas, kuidas need liidus erinevad, kui ka professionaalsete osapoolte ja hulgiturgude tasandil;
- ESAdele antakse volitus komisjonile aru anda, kui riiklikud õigusaktid või erinevused riiklikes õigusaktides kahjustavad ühtse turu toimimist;
- ESAdele antakse volitus ja õigus tuvastada hinnaerinevusi liikmesriikide vahel ning analüüsida konkreetseid turge, kus võib tegemist olla kasu taotleva käitumisega;
- suurendatakse ESAde volitusi, et aidata kaasa finantsandmete levitamisele ja turudistsipliinile, nõudes neilt, et nad avaldaksid oma veebisaitidel teabe üksikute finantsasutuste kohta, mida nad peavad finantsturgude läbipaistvuse tagamiseks vajalikuks;
- selgitatakse, et suunistes kogu siseturu ühtsete standardite parandamiseks määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 16 kohaselt on võimalik välja anda ainult nende valdkondlike õigusaktide asjakohase täendamise alusel, ning täpsustatakse asjaomaseid põhjendusi, millega saab kindlustada demokraatlikku legitiimsust;
- selgitatakse, et ESAde määruste artikli 9 lõike 1 kohased suunistes on identsed asjaomaste määruste artikli 16 kohaste suunistega;
- tagatakse võrdsed tingimused kõikidele liidu finantsasutustele ning ESAdelt nõutakse nende ülesannete täitmisel ja järelevalvemeetodite, tavade ning käsiraamatute väljatöötamisel proportsionaalsuse põhimõtte järgimist, eriti seoses väikeste ja keskmise suuruse turuosalistega;

Teisipäev, 11. märts 2014

- ESAdelt nõutakse, et nad viiksid läbi hindamisi kavandatud meetmete mõju kohta väikeettevõtjatele ja finantssektorisse sisenemise tõketele;
- suurendatakse ESAdel uurimisvolitusi seoses liidu õiguse ja nende koostatud regulatiivsete tehniliste standardite võimaliku rikkumisega;
- ESAdel antakse selge volitus äriühingu üldjuhtimise, läbipaistvuse ja avalikustamise valdkonnas, et parandada teabe võrreldavust liidus ja turudistsipliini, võimaldada kõigil sidusrühmadel aru saada riskiprofiilidest ja tavadest ning neid võrrelda ja suurendada üldsuse usaldust;
- tagatakse, et Euroopa Parlamendil on vähemalt kolm kuud aega, et kaaluda delegeeritud õigusaktide või rakendusaktide tagasilükkamist;
- nähakse ette ESAdel ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu kohustuslik varajane kaasamine õigusloome protsessi ettevalmistusse nende ekspertvaldkondades;
- tagatakse, et Euroopa Parlamendil on võimalik ESAdel ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu eksperditeadmistest kasu saada, muu hulgas kavandatavate tehniliste standardite kujundamise ja ajastamise osas, ning küsida küsimusi;

Järelevalvealane koostöö ja lähenemine

- parandatakse kolme sektori järelevalve tasakaalu, tugevdades ESMA ja EIOPA rolli Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis, et vältida pankadele suunatud õigusaktide sobimatut kohandamist ja kohaldamist muudele sektoritele, säilitades samal ajal võrdsed tingimused;
- vaadatakse läbi ESAdel vastastikuste eksperdihindamiste mudel ja töötatakse välja sõltumatum hindamismudel, nagu Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) mudel (FSAP);
- kui seda peetakse vajalikuks, seatakse liikmesriikides dialoogis pädevate asutustega sisse asjakohane järelevalvetavade hindamise mehhanism kohapealsete külastuste ja vajaduse korral järgnevate parandussoovituste vormis;
- suurendatakse EBA vastutust finantsasutuste järelevalvet käsitleva käsiraamatu väljatöötamise ja ajakohastamise osas ning ESMA-le ja EIOPA-le antakse sarnased ülesanded, et parandada Euroopas järjepidevat järelevalvet ja ühist järelevalvekultuuri;
- tagatakse, et ESAdel tarbijakaitsealast tööd ei kahjusta erinevused ESAdel õigusliku aluse, nende vastavate asutamismääruste ja valdkondlikes õigusaktides neile antud volituste vahel;
- selgitatakse, et ESAdel võimekus lahendada lahkarvamusi seisab eraldi nende võimekusest uurida liidu õiguse võimalikke rikkumisi ja seda saab kasutada järelevalve sidususe ja järelevalvetavade lähenemise koordineerimise parandamiseks ilma lisavolitusteta valdkondlikes õigusaktides;
- laiendatakse järelevalvekolleegiumide volitusi järelevalve valdkonnas ja täiustatakse ESAdel juhtiva järelevalvoja rolli kolleegiumides;
- tagatakse, et juhtudel, kus ühtne järelevalvemehhanism on finantskonglomeraatide täiendava järelevalve määratud koordinaator, kaasatakse konglomeraadi osaks oleva kindlustusandja või kindlustusandjate grupi järelevalvesse vähemalt võrdsel määral kindlustusandjate või kindlustusandjate gruppide eest vastutavad järelevalveasutused;
- nõutakse, et ESAdel tuvastaksid kattuvused oma volitustes ning esitaksid soovitusi klasterite koostamise ja õigusaktide läbivaatamiseks, et võimaldada suuremat sidusust ja ühtlustatumat lähenemisviisi sektoritevahelisele ja õigusaktidevahelisele kooskõlale, eriti tarbijakaitse-eeskirjadega seoses, et suurendada ühtsete eeskirjade sidusust;

Teisipäev, 11. märts 2014

- suurendatakse ESAd ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu rolli ELi esindamisel rahvusvahelistes organisatsioonides ja neile antakse sama liikmestaatus nagu riiklikele järelevalveasutustele;
- tagatakse, et ESAd töötavad ühiskomiteedes ühiselt välja struktureeritud poliitika ja strateegia, loetledes oma prioriteetid ja määratledes oma vastavad ülesanded ning seosed riiklike pädevate asutustega, ja annavad kord aastas tarbijakaitse kohta välja ühise ja horisontaalse aruande;

Suuremad volitused

- suurendatakse ESAd uurimisõigusi ja suurendatakse nende vahendeid, et nad saaksid teostada otseselt järelevalvet õigusaktidest tuletatud eeskirjade asjakohase rakendamise ja kooskõla üle liidu õigusraamistiku kohaselt vastu võetud muude otsustega;
- kehtestatakse ESAd-poolne otsene järelevalve (sh stressitestid) suurel määral integreeritud üleeuroopaliste üksuste või tegevuste üle; ESMA-le ja EIOPA-le antakse õigused, volitused ja vahendid sellise tegevuse teostamiseks ning asjaomase finantsseisundi taastamise ja kriisilahendamise kavandamise sidususe üle järelevalve teostamiseks;
- EBA-le antakse õigused, volitused ja vahendid, et töötada välja pangandussektoris tarbijaid ohustavate uute riskide tuvastamise meetmed;
- tugevdatakse ESAd tarbijakaitsealase töö õiguslikku alust, tuues tarbijakaitse meetmeid sisaldavad õigusaktid ESAd tegevusvaldkonda; laiendatakse finantsasutuste määratlust, tagamaks et samale tegevusele kohaldatakse samu õigusakte, ning ajakohastatakse viiteid pädevatele asutustele ESAd määruste tähenduses;
- ESAdele antakse volitused ja õigused kehtestada riikide kaebuste käsitlemise ja kaebustega seotud andmete kogumise standardid;

Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu

- tagatakse, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu on esindatud majandus- ja rahanduskomitee koosolekutel;
- Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogul võimaldatakse välja anda makrotasandi usaldatavusjärelevalve vahendeid, nt finantsvõimendust, tagatisvara väärtuse ja laenusumma suhtarvu ning võla suhet sissetulekutesse käsitlevaid üleliidulisi juhiseid liikmesriikidele;
- Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogul võimaldatakse oma rahapoliitikas täidetava rolli raames ja samuti on ülesannetes ühtse järelevalvajana (ühtne järelevalvemehhanism) esitada EKP-le hoiatusi ja soovitusi;
- Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu määruse artikkel 15 vaadatakse läbi ja seda lihtsustatakse, et hõlbustada Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogul andmete kogumist, kehtestades Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu jaoks kiirema ja lihtsama otsusetegemise andmetaotluste kohta ning tagades, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogul on andmetele juurdepääs reaalsajas;
- vaadatakse läbi Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu struktuur, et võimaldada kiiremat otsustamist ja tugevamat vastutust;
- tugevdatakse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu panust makrotasandi usaldatavusjärelevalve rahvusvahelistesse regulatiivsetesse foorumitesse;
- laiendatakse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu sekretariaadile kättesaadavaid analüütilisi vahendeid ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu nõuandvale teaduskomiteele antakse rohkem vahendeid;
- tagatakse, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga konsulteeritakse, kui pädevad asutused, sealhulgas EKP ja ESAd, töötavad välja stressitestide tegemise korda;
- tagatakse, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu esindajad kutsutakse vaatlejatena EKP asjakohastele koosolekutele ja aruteludele, sealhulgas finantsstabiilsuse komitee koosolekud;
- vaadatakse läbi Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu määruse artikkel 18, milles käsitletakse hoiatuste ja soovitude avaldamist, et tugevdada Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu avalikku profiili ning tema hoiatuste ja soovitude järelmeetmeid.

Teisipäev, 11. märts 2014

Enne õigusaktide vastuvõtmist tuleks põhjalikult hinnata järgmisi küsimusi, võttes arvesse asjaolu, et liikmesriigid ei olnud isegi finantskriisi raskuspunktis nõus andma ESAdele märkimisväärseid järelevalve-alaseid õigusi:

- kas praegune kolme eraldi järelevalveasutuse mudel on sidusa järelevalve saavutamiseks parim lahendus;
 - kas komisjon on ületanud ESAd järelevalvenõukogudes oma vaatejarolli piire;
 - kas ESAd sõltumatuse valguses ohustab nende tugev sõltuvus komisjonist ESAd arengut ja kas läbipaistvust selles suhtes tuleks suurendada;
 - milliseid tagajärgi toob ühtse järelevalvemehhanismi loomine finantsjärelevalvele liidus tervikuna;
 - kas pangandusjärelevalvega seoses nõuab ühtse järelevalvemehhanismi loomine EBA ülesannete ja volituste täielikku läbivaatamist;
 - kas finantsvaldkonna reguleerimise rohkus ja osaline kattumine liidu õiguses loob seaduselinki ja erinevaid määratlusi ning kas selle saaks ületada kõikehõlmava Euroopa finantskoodeksiga;
 - kuidas oleks turuosaliste jaoks võimalik standardida, optimeerida ja lihtsustada ESAdele ja riiklikele järelevalveasutustele esitatavaid auandeid;
 - kuidas tuleks säilitada ESAd erakorralisi õigusi;
 - kas võimalus, et ESAd peatavad ajutiselt teatava eeskirja kohaldamise, võiks olla kasulik turu erakorraliste arengute soovimatute tagajärgede vältimiseks;
 - kas ESAd kohustuste ühendamine, s.t tarbijakaitse alalistes komiteedes ühiskomitee vastutuse all võiks suurendada tõhusust ja minimeerida ülesannete dubleerimist;
 - kas kindlustusliit, mis järgib pangandusliidu mudelit, on vajalik ja millise rolli Euroopa Finantsjärelevalve Süsteem võiks selles võtta;
 - kas EBA ja EIOPA peaksid saama täiendavaid vahendeid, et kontrollida ja edendada järelevalve lähenemist seoses kapitalinõuete sisemudelitega;
 - kas hiljuti asutatud USA finantsvaldkonna tarbijakaitse büroo volitused, õigused ja vahendid võiksid olla mudeliks Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi jaoks;
 - kas täiendavad tasud finantssektorilt võiksid olla ESAd jaoks lisatuluallikas näiteks juhul, kui võetakse vastu tasusid kolmandatest riikidest pärit kesketelt vastaspooltelt;
 - kas ESAd peaksid tõhusamalt kaasa aitama finantsoskuste parandamisele Euroopa finantsteadmiste rahvusvahelise hindamisprogrammi (European financial Programme for International Assessment (PISA)) kaudu analoogselt OECD PISAga;
 - kas kolm ESAt ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu peaksid välja andma ühist infolehte.
-

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0203

Üldsuse juurdepääs dokumentidele aastatel 2011–2013**Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele (kodukorra artikli 104 lõige 7) aastatel 2011–2013 (2013/2155(INI))**

(2017/C 378/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 1, 10 ja 16 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 15 ja 298,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 11 ja institutsioonide kohustust pidada esindusühenduste ja kodanikuühiskonnaga avatud, läbipaistvat ja korrapärast dialoogi,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat ning eriti selle artikleid 41 (õigus heale haldusele) ja 42 (õigus tutvuda dokumentidega),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1700/2003, millega muudetakse määrust (EMÜ, Euratom) nr 354/83, mis käsitleb Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ajaloohiivide üldsusele kättesaadavaks tegemist ⁽²⁾,
- võttes arvesse selle 14. septembri 2011. aasta resolutsiooni üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele aastatel 2009–2010 ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu ja Üldkohtu kohtupraktikat dokumentidele juurdepääsu kohta ja eriti Euroopa Kohtu otsuseid kohtuasjades Access Info Europe (kohtuasi C-280/11 P), Donau Chemie (C-536/11), IFAW vs. komisjon (C-135/11) ⁽⁴⁾, My Travel (C-506/08 P), Turco (liidetud kohtuasjad C-39/05 P ja C-52/05 P) ja Üldkohtu otsuseid kohtuasjades In 't Veld vs. nõukogu (T-529/09) Saksamaa vs. komisjon ((T-59/09), EnBW vs. komisjon (T-344/08), Sviluppo Globale (T-6/10), Internationaler Hilfsfonds (T-300/10), European Dynamics (T-167/10), Jordana (T-161/04) ja CDC (T-437/08),
- võttes arvesse komisjoni 30. aprilli 2008. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (COM(2008)0229),
- võttes arvesse komisjoni 20. märtsi 2011. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (COM(2011)0137),
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu 2008. aasta konventsiooni ametlikele dokumentidele juurdepääsu kohta,
- võttes arvesse nõukogu, komisjoni ja Euroopa Parlamendi 2011. ja 2012. aasta aruandeid määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 17 kohase dokumentidele juurdepääsu kohta,
- võttes arvesse 2010. aasta Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepet,

⁽¹⁾ EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.⁽²⁾ ELT L 243, 27.9.2003, lk 1.⁽³⁾ ELT C 51 E, 22.2.2013, lk 72.⁽⁴⁾ Vt. IFAW vs. komisjon (C-135/11 P), mille punktis 75 on öeldud, ilma et oleks järele vaadatud nõutud dokumendist: „Üldkohtul ei olnud konkreetse juhtumi puhul võimalik hinnata, kas dokumentidele juurdepääsu saab seaduspäraselt keelata erandite alusel“.

Teisipäev, 11. märts 2014

- võttes arvesse 20. novembri 2002. aasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahelist institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi juurdepääsu kohta nõukogu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas,
 - võttes arvesse oma 12. septembri 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Ombudsmani 2012. aasta tegevuse aruande kohta ⁽¹⁾ ning 17. detsembri 2009. aasta resolutsiooni dokumentidele juurdepääsu käsitleva õigusliku raamistiku vajaliku edasiarenduse kohta lähtuvalt Lissaboni lepingu jõustumisest (määrus (EÜ) nr 1049/2001) ⁽²⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Ombudsmani 2012. aasta tegevuse aruannet,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48 ja artikli 104 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A7-0148/2014),
- A. arvestades, et Lissaboni leping on olnud jõus neli aastat; arvestades, et ELi toimimise lepingu artikliga 15 kehtestati ELi institutsioonide läbipaistvuse konstitutsiooniline raamistik ning sätestati kõigi ELi kodanike ja kõigi mõnes liikmesriigis elavate füüsiliste või juriidiliste isikute põhiõigus tutvuda ELi institutsioonide, organite ja asutuste dokumentidega; arvestades, et selle õiguse puhul tuleks järgida üldpõhimõtteid ja piiranguid, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega;
- B. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikliga 298 nähakse ette avatud, tõhus ja sõltumatu Euroopa halduskorraldus;
- C. arvestades, et üldreeglina peab seadusloomega seotud dokumentidele andma täieliku juurdepääsu, samas kui seadusloomega mitteseotud dokumentidele kehtivaid erandeid tuleks kitsendada;
- D. arvestades, et läbipaistvus on demokraatliku kodanike Euroopa Liidu oluline osa, mille demokraatlikes protsessides ja avalikus järelevalves nad saavad täielikult osaleda; arvestades, et läbipaistev halduskorraldus on kodanike, korruptsioonivastase võitluse ning liidu poliitilise süsteemi ja seadusandluse legitiimsuse huvides;
- E. arvestades, et üldsuse ulatuslik juurdepääs dokumentidele on elujõulise demokraatia oluline osa;
- F. arvestades, et hästi toimiva demokraatia korral ei pea kodanikud lootma informaatoritele valitsuste pädevuste ja tegevuse läbipaistvuse tagamiseks;
- G. arvestades, et kodanikel on õigus teada, kuidas otsustusprotsess toimub, kuidas nende esindajad tegutsevad, õigus nad oma tegude eest vastutama panna ja teada, kuidas avaliku sektori raha eraldatakse ja kulutatakse;
- H. arvestades, et liidu haldusasutustes ei ole endiselt nõuetekohaselt rakendatud ELi õigusakte dokumentidele juurdepääsu kohta; arvestades, et määruse (EÜ) nr 1049/2001 erandeid kohaldatakse haldusasutuste poolt pigem rutiinselt kui erandlikult;
- I. arvestades, et vastavalt kohtupraktikale, kui institutsioon keeldub andmast juurdepääsu dokumentidele, mida tal on palutud avalikustada, peab ta põhimõtteliselt selgitama, kuidas selle dokumendi avalikustamine konkreetselt ja tegelikult kahjustab eranditega kaitstud huve – muu hulgas määruse (EÜ) nr 1049/2001 artiklis 4 ette nähtud huve (vt *In 't Veld vs. nõukogu* ⁽³⁾);
- J. arvestades, et konkreetset ja ennustatavat ohtu kõnealusele huvile ei saa kindlaks teha üksnes hirmust avalikustada ELi kodanikele institutsioonidevahelisi eriarvamusi seoses Euroopa Liidu rahvusvahelise tegevuse õigusliku alusega, luues seega kahtlusi selle tegevuse seaduslikkuse suhtes (vt *In 't Veld vs. nõukogu* ⁽⁴⁾);
- K. arvestades, et 2012. aastal olid Euroopa Ombudsmani kümnest tähtsast uurimisest kuus seotud läbipaistvusega;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0369.

⁽²⁾ ELT C 286 E, 22.10.2010, lk 12.

⁽³⁾ *In 't Veld vs. nõukogu* (T-529/09), punkt 19.

⁽⁴⁾ *In 't Veld vs. nõukogu* (T-529/09), punkt 75.

Teisipäev, 11. märts 2014

- L. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1049/2001 rakendamise statistika näitab kõigis kolmes institutsioonis esialgsete taotluste arvu vähenemist;
- M. arvestades, et täpselt määratletud dokumentide taotluste arv parlamendis on vähenenud (1 666-lt 2011. aastal 777-le 2012. aastal); arvestades siiski, et määratlemata dokumentide taotluste protsent, nt „kõik dokumendid, mis on seotud...“, on parlamendis tõusnud (35,5 %-lt 2011. aastal 53,5 %-le 2012. aastal); arvestades, et nõukogust taotletud dokumentide arv on vähenenud (9,641-lt 2011. aastal 6,166-le 2012. aastal) ⁽¹⁾;
- N. arvestades, et kvantitatiivsed andmed, mis on esitatud 2012. aasta aruannetes, viitavad nii komisjoni (12 %-lt 2011. aastal 17 %-le 2012. aastal) kui ka nõukogu (12 %-lt 2011. aastal 21 %-le 2012. aastal) täieliku juurdepääsu andmisest keeldumise sagenemist, samal ajal kui parlamendi täieliku juurdepääsu andmisest keeldumise arvnäitajad on muutumatud (5 % nii 2011. kui ka 2012. aastal);
- O. arvestades, et komisjoni puhul on näha märkimisväärset tõusu kinnitatavate taotluste osas (165-lt 2011. aastal 229-le 2012. aastal), mille tulemuseks on veidi rohkem täielikult läbi vaadatud otsuseid, vähem osaliselt läbi vaadatud otsuseid ja rohkem kinnitatud otsuseid, samal ajal kui nõukogu ja parlamendi kordustaotlustega seotud arvnäitajad on suhteliselt muutumatud (nõukogu: 27-lt 2011. aastal 23-le 2012. aastal, parlament: 4-lt 2011. aastal 6-le 2012. aastal);
- P. arvestades, et mitmete taotluste tulemusena on esitatud kaebused Euroopa Ombudsmanile (komisjon: 10-lt 2011. aastal 20-le 2012. aastal, nõukogu: 2-lt 2011. aastal 4-le 2012. aastal, parlament: 1 nii 2011. kui ka 2012. aastal);
- Q. arvestades, et Euroopa Ombudsman lõpetas mitmete kaebuste käsitlemise 2011. ja 2012. aastal kriitilise märkusega või ettepanekutega edasise tegevuse kohta (komisjon: kümnel korral 18st 2011. aastal kuni kaheksal korral 10st 2012. aastal, nõukogu: andmed puuduvad, parlament: mitte ühtegi 2011. aastal kuni üks ühest 2012. aastal);
- R. arvestades, et mitmete dokumentidele juurdepääsu käsitlevate taotlustega on kaasnenud kohtuasja esitamine Üldkohtule või Euroopa Kohtusse edasikaebamine (komisjon: juhtumist ja kolmest edasikaebusest 2011. aastal 14 juhtumi ja ühe edasikaebuseni 2012. aastal; nõukogu: ühest juhtumist ja kahest edasikaebusest 2011. aastal ühe edasikaebuseni 2012. aastal ⁽²⁾; parlament: mitte ühtegi 2011. või 2012. aastal);
- S. arvestades, et Üldkohus on suurel määral otsustanud suurema läbipaistvuse kasuks või edastanud määruse (EÜ) nr 1049/2001 selgitused mitme juhtumi puhul (komisjon: kuuest viis ⁽³⁾ 2011. aastal ja viiest viis 2012. aastal ⁽⁴⁾; nõukogu: ühest üks 2011. aastal (Access Info Europe, T-233/09) ja neljast üks 2012. aastal (In 't Veld, T-529/09); parlament: kahest üks 2011. aastal ⁽⁵⁾ (Toland, T-471/08) ja ühest üks 2012. aastal (Kathleen Egan ja Margaret Hackett, T-190/10));
- T. arvestades, et Euroopa Kohus on suurel määral otsustanud suurema läbipaistvuse kasuks järgmistel juhtudel: komisjon: ühest üks 2011. aastal (My Travel, C-506/08) ja kolmest üks 2012. aastal (IFAW, C-135/11 P) ⁽⁶⁾; nõukogu ja parlament: mitte ühtegi 2011. ega 2012. aastal);
- U. arvestades, et komisjoni, nõukogu ja parlamendi aastaaruanded ei esita võrdlevat statistikat; arvestades, et need kolm institutsiooni ei järgi samu täielikkuse standardeid statistiliste andmete esitamisel;

⁽¹⁾ Komisjon ei esita taotletud dokumentide kohta täpsustusi. Komisjoni dokumentidega seotud esialgsete taotluste arv oli 2011. aastal 6447 ja 2012. aastal 6014.

⁽²⁾ Nõukogu vs. In 't Veld (Euroopa Parlamendi sekkumine In't Veldi toetuseks).

⁽³⁾ Kohtuasjad Batchelor (T-362/08), IFAW II (T-250/08), Navigazione Libera del Golfo (T-109/05 ja T-444/05), Jordana (T-161/04), CDC (T-437/08) ja LPN (T-29/08).

⁽⁴⁾ Saksamaa vs. komisjon ((T-59/09), EnBW vs. komisjon (T-344/08), Sviluppo Globale (T-6/10), Internationaler Hilfsfonds (T-300/10), European Dynamics (T-167/10).

⁽⁵⁾ Teine kohtujuhtum on Dennekamp (T-82/08), milles üldkohus toetas Parlamendi otsust isikuandmete kaitsmise alusel.

⁽⁶⁾ Vt kohtuasja IFAW seoses dokumentide pärinemisega liikmesriigist ja üldkohtu kohustust hinnata kõnealuseid dokumente; ja kahte teist juhtumit seoses juhtimise järelevalvemenetluse ühinemisega, Agrofert (C-477/10 P) ja Éditions Odile Jacob (C-404/10 P). Neid kolme Euroopa kohtu otsust ei ole komisjoni aastaaruandes kirjeldatud.

Teisipäev, 11. märts 2014

- V. arvestades, et kõige sagedasem erandi tegemise põhjus on „otsustusprotsessi kaitsmine“, mida komisjon ja nõukogu kasutasid esialgsete taotluste käsitlemisel (komisjon: 17 %-lt 2011. aastal 20 %-le 2012. aastal, nõukogu: 41 % nii 2011. kui ka 2012. aastal); arvestades, et nõukogu teine kõige sagedasem erandi tegemise põhjus oli „rahvusvaheliste suhete kaitsmine“; arvestades, et parlamendi kõige tavalisem erand oli „eraelu- ja isikupuutumatus kaitsmine“;
- W. arvestades, et institutsioonidel ei ole õnnestunud rakendada ELi toimimise lepingu artikli 15 lõiget 2 ja lõike 3 viiendat lõiku seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu avaliku istungi kohustusega seadusandliku akti eelnõu kaalumisel ning avalikustada artikli 15 lõikes 3 teises lõigus viidatud määrustes sätestatud seadusandlike menetlustega seotud dokumendid;
- X. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõige 3 sätestab läbipaistvusele erandi, „kui dokumendi avaldamine kahjustaks olulisel määral institutsiooni otsustamisprotsessi, välja arvatud juhul, kui dokumendi avaldamise suhtes esineb ülekaalukas avalik huvi“; arvestades, et see säte eelneb Lissaboni lepingule ja see tuleb viia kooskõlla ELi toimimise lepingu artikliga 15;
- Y. arvestades, et Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas Access Info Europe (¹) kinnitab, et liikmesriikide nimede ja ettepanekute avaldamine ei kahjusta otsustusprotsessi; arvestades, et üldkohus otsustas oma varasemas otsuses selles kohtuasjas, et „kui kodanikud saavad oma demokraatlikke õigusi kasutada, peab neil olema võimalik otsustusprotsessi üksikasjalikult jälgida“;
- Z. arvestades, et rahvusvahelistel kokkulepetel on mõju ELi õigusaktidele; arvestades, et nendega seotud dokumendid peaksid olema põhimõtteliselt avalikud, piiramata seaduslikke erandeid; arvestades, et erandite rakendamine rahvusvaheliste suhete kaitsmisel kohaldub vastavalt kohtuasja In 't Veld vs. nõukogu (T-529/09) otsuse punkti 19 sätetele;
- AA. arvestades, et komisjoni, parlamendi ja nõukogu kolmepoolsed kohtumised määratlevad ELi õigusaktide moodustamise; arvestades, et kolmepoolsed kohtumised ei ole avalikud ja mitteametlike kolmepoolsete kohtumiste dokumente, muu hulgas päevakorrad ja koondaruanded, ei tehta vaikumisi kättesaadavaks ei avalikkusele ega parlamendile, mis on vastuolus ELi toimimise lepingu artikliga 15;
- AB. arvestades, et nõukogu eesistujariigi esitatud või tema valduses olevad selles rollis tehtava tööga seotud dokumendid peaksid olema juurdepääsetavad kooskõlas ELi läbipaistvuse eeskirjadega;
- AC. arvestades, et läbirääkimised määruse (EÜ) nr 1049/2001 muutmise üle on ummikusse jõudnud; arvestades, et uus vahend peab tagama märkimisväärselt suurema läbipaistvuse kui senine olukord;
- AD. arvestades, et parlamendi kinniste koosolekute taotlusi peaks põhimõtteliselt käsitlema kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1049/2001; arvestades, et selliseid taotlusi hindab parlament igal üksikjuhul eraldi ning neid ei rahuldata automaatselt;
- AE. arvestades, et parlamendi ja komisjoni vaheliste suhete 2010. aasta raamkokkuleppe reguleerimisalasse jäävate dokumentide salastamise liigitamine konfidentsiaalsuse tasemetele või „tundlikeks dokumentideks“ määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 9 kohaselt peaks tuginema hoolikale ja üksikasjalikule kaalutlemisele; arvestades, et ülesalastamine põhjustab tarbetut ja ebaproportsionaalset dokumentide salastamist ja piisava põhjendusega kinniseid koosolekuid;
- AF. arvestades, et läbipaistvus jääb reegliks, sealhulgas kartelli leebema kohtlemise programmi osas; arvestades, et vastavalt aluslepingute sätetele on automaatne avalikustamiskeeld läbipaistvuse eeskirjade rikkumine; arvestades, et salastamine on erandlik ning liikmesriikide kohtunikud peavad põhjendama iga juhtumit eraldi, võttes arvesse kahju hüvitamise hagi;

(¹) Nõukogu vs. Access Info Europe, kohtuasi C-280/11 P.

Teisipäev, 11. märts 2014

AG. arvestades, et on soovitatud töötada ELi suunised välja kohtunike abivahendina; kusjuures sellised suunised peaksid eristama ettevõtte dokumente komisjoni valduses olevatest kartelli toimikutest;

Õigus tutvuda dokumentidega

1. tuletab meelde, et läbipaistvus on üldreegel ja Lissaboni leping sätestab dokumentidele juurdepääsu põhiõiguse;
2. tuletab meelde, et võimalikult laia üldsuse juurdepääs dokumentidele on vajalik selleks, et võimaldada kodanikel ja kodanikuühiskonnal ELi tegevuse kõikide aspektide kohta tõhusalt arvamust avaldada;
3. tuletab meelde, et läbipaistvus suurendab üldsuse usaldust ELi institutsioonide vastu, andes kodanikele võimaluse saada teavet ja osaleda liidu otsustusprotsessis ning aidata seeläbi kaasa ELi demokraatlikumaks muutmisele;
4. tuletab meelde, et dokumentidele juurdepääsust keeldumise otsused peavad põhinema selgesõnalistel ja rangelt määratletud eranditel, mida täiendavad põhjendatud ja üksikasjalikud selgitused, võimaldades kodanikel keeldumisest aru saada ning kasutada tõhusalt nende käsutuses olevaid õiguskaitsevahendeid;
5. tuletab meelde vajadust kehtestada sobiv läbipaistvuse ja andmekaitse tasakaal, mida võib näha Bavarian-Lageri kohtuotsuses, ning rõhutab, et andmekaitset ei tohiks „väärkasutada“, eelkõige huvide konfliktide ja kohatu mõjutamise varjamiseks ELi halduse ja otsustusprotsessi kontekstis; märgib, et Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas Bavarian Lager põhineb määruse (EÜ) nr 1049/2001 praegusel sõnastusel ega takista sõnastuse muutmist, mis on oluline ja kiireloomuline, eriti peale dokumentidele juurdepääsu õiguse selgesõnalist väljakuulutamist aluslepingutes ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas;
6. palub kõigil institutsioonidel, organitel ja asutustel rangelt rakendada määrust (EÜ) nr 1049/2001, võttes täiel määral arvesse sellega seotud kohtupraktikat ning ühtlustades nende suhtes kehtivad eeskirjad vastavalt määruse sättele ja mõttele, eelkõige seoses dokumentidele juurdepääsu taotlustele vastamise tähtaegadega, tagades samal ajal, et see ei too kaasa pikemaid tähtaegu; palub nõukogul avalikustada nõukogu töörühmade koosolekute protokollid ja kohtuasja Access Info Europe arvesse võttes ka liikmesriikide nimed ja nende ettepanekud;
7. palub kõigil institutsioonidel, organitel ja asutustel määruse (EÜ) nr 1049/2001 rakendamisel rangelt hinnata dokumendi, tabeli, graafiku, lõike või fraasi osalise avalikustamise võimalusi;
8. kutsub kõiki ELi institutsioone, organeid, talitusi ja asutusi arendama läbipaistvuse suhtes edasi ennetavamalt lähenemisviisi, tehes oma veebisaitidel üldsusele kättesaadavaks võimalikult paljud dokumendiliigid, sealhulgas asutusesised haldusdokumendid, ja lisades need oma avalikesse registritesse; on seisukohal, et see lähenemisviis aitab kindlustada tegeliku läbipaistvuse ning vältida asjatuid kohtuvaidlusi, mis võivad põhjustada nii institutsioonidele kui ka kodanikele tarbetuid kulutusi ja koormust;
9. palub kõigil institutsioonidel, organitel ja asutustel rakendada määruse (EÜ) nr 1049/2001 artiklit 11 ning luua avalike dokumentide registrid, millele oleks selge ja ligipääsetav struktuur, hea otsingufunktsioon, mis sisaldaksid koostatud ja registrisse kantud dokumente käsitlevat korrapäraselt ajakohastatud teavet, viiteid avalikustamisele mittekuuluvate dokumentide kohta ning avalike kasutajate aitamiseks kasutajajuhendit registris olevate dokumendiliikide kohta;
10. palub kõigil institutsioonidel, organitel ja asutustel avaldada oma dokumentide registrites süstemaatiliselt ja viivitamata kõik dokumendid, mis ei olnud varem üldsusele kättesaadavad, kuid mis on avalikustatud dokumentidele üldisse juurdepääsu nõudvate taotluste tulemusena;
11. palub haldusasutustel anda täielik viide kõigile dokumentidele, mis kuuluvad esialgse taotluse järel määruse (EÜ) nr 1049/2001 dokumentide juurdepääsu taotluste reguleerimisalasse;

Teisipäev, 11. märts 2014

12. rõhutab, et Euroopa Ombudsmani poole pöördumine on kasulik valik, kui asjaomane haldusasutus tõendab juurdepääsukeeldu dokumentidele; tuletab siiski meelde, et ombudsmani otsuse jõustamiseks puuduvad vahendid;
13. rõhutab, et kohtuvaidlustega kaasnevad äärmiselt pikad protsessid, suured, isegi ülemäärased kulud ja ebakindlad tulemused, mis tekitavad põhjendamatu koormuse kodanikele, kes soovivad vaidlustada (osalise) juurdepääsukeelu otsust; rõhutab, et tegelikkuses tähendab see, et puudub tõhus õiguslik vahend dokumentidele juurdepääsu taotluse negatiivse otsuse vastu;
14. palub ELi institutsioonidel, organitel ja asutustel võtta kiiresti vastu kiiremad, vähem kohmakad ja kättesaadavamad menetlused, kus käsitletakse kaebusi seoses dokumentidele juurdepääsu andmisest keeldumisega, et vähendada vajadust kohtuasjade algatamise järele ja luua tõeline läbipaistvuskultuur;
15. rõhutab, et kolme institutsiooni ning organite ja asutuste aastaaruannetes tuleks tegevuse arvnäitajad esitada võrreldavas vormingus, mis peaks hõlmama näiteks nõutud dokumentide arvu, taotluste arvu, (osalise) juurdepääsu saanud dokumentide arvu, juurdepääsu taotluste arvu enne ja pärast kordustaotlusi; Euroopa Kohtu poolt antud juurdepääsuõigust, Euroopa Kohtu poolt antud osalist juurdepääsuõigust, juurdepääsukeeldu;
16. palub ELi institutsioonidel hoiduda vastaspoolelt kohtukulude hüvitamise nõudest ja tagada, et rahapuudus ei oleks kodanikele takistuseks otsuste edasikaebamisel;
17. märgib, et liikmesriigid peaksid vastu võtma Lissaboni lepinguga kehtestatud uue läbipaistvuse raamistiku, mida näitlikustab kohtuasi Saksamaa vs. komisjon (T-59/09), milles Saksamaa oli vastu dokumentide avalikustamisele seoses tema ametliku teatega, toetudes avaliku huvi kaitsmisele „rahvusvaheliste suhete“ kontekstis, samas kui üldkohus otsustas, et väljendit „rahvusvahelised suhted“ tuleb pidada ELi õiguse sõnastuseks ja seetõttu ei ole see komisjoni ja liikmesriikide vahelistes teatistes kohaldatav;
18. palub ELi institutsioonidel parandada tähtaegadest kinnipidamist dokumentidele juurdepääsu ja kordustaotlustele vastamisel;
19. otsustab uurida, kuidas oleks võimalik parlamendi juhatase ja esimeeste konverentsi arutelusid läbipaistvamaks muuta, muu hulgas üksikasjalike protokollide tegemise ja nende avalikustamise kaudu;

Määruse (EÜ) nr 1049/2001 läbivaatamine

20. väljendab pettumust seoses asjaoluga, et alates 2011. aasta detsembrist, kui parlament võttis vastu esimese lugemise seisukoha määruse (EÜ) nr 1049/2001 läbivaatamise kohta, ei ole tehtud edusamme, kuna nõukogu ja komisjon ei olnud valmis sisulisi läbirääkimisi alustama; palub seetõttu nõukogul jätkata nüüd määruse (EÜ) nr 1049/2001 läbivaatamist; palub nõukogul ja Euroopa Parlamendil kokku leppida uus vahend, mis tagab märkimisväärselt suurema läbipaistvuse, sealhulgas ELi toimimise lepingu artikli 15 tõhusa rakendamise;
21. kutsub kõiki ELi institutsioone, organeid ja asutusi kohaldama määrust (EÜ) nr 1049/2001 kooskõlas Århusi konventsiooni sätetega; toetab täielikult Euroopa Raviameti poliitikat avaldada Euroopa turul olevate ravimite kliiniliste uuringute aruanded taotluse alusel ja pärast seda, kui kõnealuse ravimiga seotud otsustusprotsess on lõpule viidud; rõhutab, et määruse (EÜ) nr 1049/2001 muutmisel tuleb Århusi konventsiooni täielikult arvesse võtta ning määratleda kõik erandid täielikus kooskõlas konventsiooniga;
22. soovib, et iga ELi institutsioon või asutus määraks oma juhtumisstruktuuris ametisse läbipaistvuse ametniku, kes vastutab vastavuse eest ja parandab tavasid;
23. palub kõigil institutsioonidel hinnata ja vajaduse korral üle vaadata rikkumistest teatamise sisekord ja nõuab informaatoreid kaitsmist; palub eelkõige komisjonil teavitada Euroopa Parlamenti oma kogemustest seoses 2012. aastal vastu võetud ELi personali suhtes kohaldavate rikkumisest teatamist käsitlevate uute eeskirjadega ja nende rakendusmeetmetega; palub komisjonil esitada ettepaneku informaatoreid nii moraalseks kui ka rahaliseks kaitsmiseks, et informaatoreid kaitsmaks ja toetataks nõuetekohaselt osana demokraatlikust süsteemist;

Teisipäev, 11. märts 2014

Aruannete esitamine

24. palub ELi institutsioonidel, organitel ja asutustel ühtlustada nende aastaaruanded dokumentidele juurdepääsu kohta ja esitada sarnased statistilised andmed ühilduvas vormis ning võimalikult täielikult ja nii kõikehõlmavalt kui vähegi võimalik (nt lisades tabelid, mis võimaldavad otsest võrdlust);
25. palub ELi institutsioonidel, organitel ja asutustel vastu võtta parlamendi eelmises määruses esitatud soovitused avaliku juurdepääsu kohta dokumentidele;
26. palub ELi institutsioonidel lisada nende iga-aastastesse läbipaistvuse aruannetesse vastused parlamendi soovitustele;

Seadusloomega seotud dokumendid

27. palub komisjonil täiustada eksperdirühmade ja komiteemenetluse rühmade läbipaistvust, korraldades nende kohtumisi avalikult ja avalikustades liikmetele värbamismenetluse, nagu ka liikmesusega seotud teabe, menetlused, kaalutud dokumendid, hääled, otsused ja koosolekute protokollid, kõik need tuleks avalikustada internetis standardses formaadis; rõhutab, et eksperdirühmade ja komiteemenetluse rühmade liikmed peavad eelnevalt teatama, kas neil on aruteluteemade suhtes isiklike huvisid; palub komisjonil parandada ja täielikult rakendada sisesuuniseid, mis käsitlevad kõikide peadirektoraatide värbamismenetlust (muu hulgas tasakaalustatud koosseis, huvide konflikti käsitlev poliitika, avalikud konkursid) ja kulude hüvitamist käsitlevaid eeskirju ning anda selles küsimuses aru mitte üksnes dokumentidele juurdepääsu käsitlevas aastaaruandes, vaid ka peadirektoraatide iga-aastastes tegevusaruannetes; palub, et komisjon annaks eeskätt aru Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse sidusrühmade nõuanderühma tegevusest;

28. palub komisjonil, nõukogul ja parlamendil tagada mitteametlike kolmepoolsete kohtumiste suurem läbipaistvus, korraldades kohtumisi avalikult, avalikustades dokumentatsiooni, sealhulgas kalendrid, päevakorrad, protokollid, läbivaadatud dokumendid, muudatusettepanekud, vastuvõetud otsused, teave liikmesriikide delegatsioonide, nende seisukohtade ja protokollide kohta, standardses ja kergesti juurdepääsetavas internetikeskkonnas, vaikimisi ja piiranguteta määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 4 lõikes 1 loetletud eranditeel;

29. tuletab meelde, et määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikkel 9 tundlike dokumentide kohta on kompromiss, mis pärast Lissaboni lepingu jõustumist ei kajasta enam uusi konstitutsioonilisi ja õiguslikke kohustusi;

30. palub ELi institutsioonidel, organitel ja asutustel säilitada ajakohastatud avalikustatud näitajad nende valduses olevate salastatud dokumentide kohta vastavalt nende liigitusele;

Dokumentide salastamine

31. palub komisjonil teha ettepanek võtta vastu määrus, millega kehtestatakse ELi institutsioonidele, organitele ja asutustele selged eeskirjad ja kriteeriumid dokumentide liigitamiseks;

32. palub institutsioonidel hinnata ja põhjendada kinniste koosolekute taotlusi kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1049/2001;

33. kutsub liidu institutsioone üles moodustama sõltumatu ELi üldjärelevalveasutus dokumentide liigitamiseks ja kinniste istungite pidamise taotluse uurimiseks;

Finantsteave

34. palub institutsioonidel teha avalikult kättesaadavaks ja kodanikele juurdepääsetavaks dokumendid Euroopa Liidu eelarve, selle täitmise ning ELi vahendite ja toetuste saajate kohta ning rõhutab, et nimetatud dokumendid on kättesaadavad ka eraldi veebilehe ja andmebaasi vahendusel ning liidu finantsläbipaistvust käsitleva andmebaasi vahendusel;

Rahvusvahelised läbirääkimised

35. väljendab muret seoses tavapärase praktikaga kohaldada rahvusvaheliste suhete kaitsmise erandit dokumentide salastamise põhjendusena;

Teisipäev, 11. märts 2014

36. tuletab meelde, et kui institutsioon otsustab keelata juurdepääsu dokumentidele, mida tal on palutud avalikustada, peab ta põhimõtteliselt selgitama, kuidas selle dokumendi avalikustamine võib konkreetselt ja tegelikult kahjustada avalikku huvi seoses rahvusvaheliste suhetega;

37. rõhutab, et hoolimata nendest põhimõtetest ei ole seda endiselt praktikas rakendatud, nagu näitab üldkohtu otsus kohtuasjas T-529/09 (In 't Veld vs. nõukogu) seoses nõukogu keeldumisega anda juurdepääs tema õigustalituse arvamusele ELi-USA TFTP lepingu kohta;

Õigustalituse arvamused

38. rõhutab, et institutsioonide õigustalituste arvamused tuleb põhimõtteliselt avalikustada, nagu rõhutatakse Euroopa Kohtu otsuses kohtuasjas Turco: „määrusega (EÜ) nr 1049/2001 taotletakse, nagu on viidatud preambuli põhjenduses 4 ja artiklis 1, anda avalikkusele juurdepääsuõigus institutsioonide dokumentidele nii ulatuslikult kui võimalik“⁽¹⁾;

39. tuletab meelde, et enne kui hinnata, kas artikli 4 lõike 2 teise taande õigusnõustamise kaitsmise erandit kohaldatakse, peab asjaomane institutsioon tagama, et küsitud dokument oleks tõepoolest seotud õigusnõustamisega, ja kui see on nii, siis tuleb otsustada, millised osad on tegelikult asjassepuutuvad ja võivad seega olla kaitstud selle erandiga (Turco, punkt 38);

40. kutsub institutsioone üles järgima Turco kohtuotsust õigusprotsessi raamistikus visandatud õigustalituse arvamuste osas, milles otsustati, et „just avatus on see, mis toetab institutsioonide suuremat õiguspärasust Euroopa kodanike silmis ja tõstab usaldust nende suhtes, võimaldades mitmesuguste seisukohtade vahelisi avatud arutelusid“ ja et „see on tegelikult pigem teabe ja arutelude puudumine, mis annab võimaluse kahtluste tekkimiseks kodanikes, mitte ainult seoses üksiku õigusakti seaduslikkusega, vaid ka seoses otsustamisprotsessi kui terviku õiguspärasusega“⁽²⁾;

41. arvestades, et nagu otsustati kohtuasjas In 't Veld vs. nõukogu (T-529/09)⁽³⁾, ei saa teatavat ja ennustatavat ohtu kõnealusele huvile kehtestada üksnes hirmust avalikustada ELi kodanikele institutsioonidevahelisi eriarvamusi seoses Euroopa Liidu rahvusvahelise tegevuse õigusliku alusega, luues seega kahtlusi selle tegevuse seaduslikkuse suhtes;

Leebem kohtlemine seoses kartellidega

42. rõhutab, et Euroopa Kohus otsustas kohtuasja C-536/11 lõikes 43, et „mis tahes taotlust juurdepääsuks [kartelli toimik] tuleb hinnata iga juhtumi korral eraldi [riiklike kohtute poolt], võttes arvesse kõiki juhtumiga seotud asjakohaseid tegureid“;

o

o o

43. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Ombudsmanile, Euroopa Andmekaitseinspektorile ja Euroopa Nõukogule.

⁽¹⁾ Liidetud kohtuasjad Rootsi ja Truco vs. nõukogu ja komisjon (C-39/05 P ja C-52/05 P), punkt 35.

⁽²⁾ Liidetud kohtuasjad Rootsi ja Truco vs. nõukogu ja komisjon (C-39/05 P ja C-52/05 P), punkt 59.

⁽³⁾ In 't Veld vs. nõukogu (T-529/09), punkt 75.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0204

Petitsioonikomisjoni 2013. aasta tegevus**Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon petitsioonikomisjoni 2013. aasta tegevuse kohta (2014/2008(INI))**

(2017/C 378/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse petitsiooniõiguse tähtsust ning seda, kui võrd oluline on, et parlamendiorganid saaksid Euroopa kodanike ja elanike konkreetsetest muredest ja seisukohtadest viivitamatult teada, nagu see on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 24 ja 227,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta sätteid ja eelkõige selle artiklit 44, milles käsitletakse õigust pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu sätteid, mis käsitlevad rikkumismenetlust, eelkõige selle artikleid 258 ja 260,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48 ja artikli 202 lõiget 8,
 - võttes arvesse petitsioonikomisjoni raportit (A7-0131/2014),
- A. pidades silmas, et 2013. aastal, mis oli Euroopa kodanike aasta, laekus 2 885 petitsiooni, mis tähendab 2012. aastaga võrreldes peaaegu 45 %-list kasvu; ning märkides, et praeguse ametiaja jooksul on senise seisuga registreeritud peaaegu 10 000 petitsiooni;
- B. arvestades, et kuigi see arv on Euroopa Liidu elanikkonnaga võrreldes suhteliselt tagasihoidlik, näitab see siiski petitsiooniõigusest teadlikkuse märkimisväärset suurenemist ja õiguspäraseid ootusi petitsiooniprotsessi kasulikkuse suhtes vahendina, mis tagab ELi institutsioonide ja liikmesriikide tähelepanu üksikkodanike, kohalike kogukondade, valitsusväliste organisatsioonide, vabatahtlike ühenduste ja eraettevõtete probleemide suhtes;
- C. arvestades, et Euroopa kodanikke esindab otseselt ainus nende valitud ELi institutsioon – Euroopa Parlament; pidades silmas, et petitsiooniõigus annab kodanikele võimaluse pöörduda otse oma esindajate poole;
- D. pidades silmas, et petitsiooniõigus tõhustab Euroopa Parlamendi reageerimist liidu kodanike ja elanike probleemidele ning samal ajal võib see pakkuda inimestele avatud, demokraatlikku ja läbipaistvat mehhanismi oma kaebuste kohtuväliseks rahuldamiseks, kui see on seaduspärane ja põhjendatud, eriti juhul, kui need kaebused on seotud probleemidega Euroopa õigusaktide rakendamisel; arvestades, et petitsioonid annavad väärtuslikku tagasisidet seadusandjatele ja rakendusasutustele nii ELi kui ka liikmesriigi tasandil;
- E. arvestades, et on oluline takistada bioloogilise mitmekesisuse edasist pöördumatut kadu, eriti Natura 2000 aladel; arvestades, et liikmesriigid on võtnud kohustuse tagada elupaikade direktiivi (92/43/EMÜ) ja linnudirektiivi (79/409/EMÜ) kohaste erikaitsealade kaitse; arvestades, et kuigi komisjon saab ELi õigusaktide järgimist täielikult kontrollida üksnes pärast seda, kui riiklikud ametiasutused on teinud lõpliku otsuse, tuleb eelkõige keskkonnaküsimuste puhul võimalikult varajases etapis kontrollida, et kohalikud, piirkondlikud ja riiklikud ametiasutused kohaldaksid nõuetekohaselt kõiki asjakohaseid ELi õigusaktidega sätestatud menetlusnõudeid, sealhulgas rakendaksid ettevaatuspõhimõtet;
- F. arvestades, et on vaja suurendada kodanike osalust ELi otsustusprotsessis, et tugevdada selle õiguspärasust ja vastutust; arvestades, et petitsiooniprotsess kujutab endast ka vahendit tegeliku olukorra väljaselgitamiseks seoses Euroopa kogukondades esinevate pingetega, eelkõige majanduskriisi ja ühiskondliku rahulolematuse aegadel, mis on tekkinud maailma finantsturgude ja pangasüsteemide kokkukukkumise Euroopa inimestele avalduva mõju tagajärjel; tuletab meelde, et petitsioonikomisjon korraldas 2013. aasta septembris selleteemalise avaliku istungi, kuhu olid kaasatud ka petitsioonide esitajad; arvestades, et petitsioonikomisjoni tähelepanu on pälvinud paljud petitsioonid, mis käsitlevad pangandussektoris rahaliste vahendite kuritarvitusi ja nende väärkasutamist seoses tarbijaõigustega, eriti aga raskeid tagajärgi, mis on seotud perede väljatõstmisega kodudest ebaõiglase hüpoteeki käsitlevate punktide tõttu;

Teisipäev, 11. märts 2014

- G. arvestades, et petitsioonikomisjonile adresseeritud petitsioonid pakuvad sageli kasulikku teavet ka teistele Euroopa Parlamendi komisjonidele, mis vastutavad õigusaktide koostamise eest eesmärgiga luua sotsiaalmajanduslikust ja keskkonna seisukohast turvalisem, kindlam, õiglasem ja jõukam alus kõigi Euroopa kodanike ja elanike tulevikule;
- H. arvestades, et iga petitsiooni hinnatakse ja käsitletakse objektiivselt, isegi kui selle on esitanud ainult üks ELi kodanik või elanik, ning et igal petitsiooni esitajal on õigus saada vastus oma emakeeles;
- I. pidades silmas, et petitsiooni käsitlemise ja sellele vastamise aeg sõltub laekunud petitsiooni sisust ja keerukusest, kuid et tehakse kõik võimalik, et vastata petitsiooni esitajate probleemidele nõuetekohaselt mõistliku aja jooksul ja asjakohasel viisil ning mitte ainult menetluse, vaid ka sisu seisukohast;
- J. arvestades, et petitsiooni esitajatel, kelle petitsiooni hakatakse järgnevalt arutama petitsioonikomisjoni korralistel koosolekutel, on võimalik selles täiel määral osaleda, neil on õigus esitada oma petitsioon koos üksikasjalikuma teabega ning seega aidata komisjoni tööle aktiivselt kaasa, andes petitsioonikomisjoni ja Euroopa Komisjoni liikmetele ning nendel koosolekutel osaleda võivatele liikmesriikide esindajatele täiendavat ja otsesest allikast pärit teavet; ning arvestades, et 2013. aastal osales komisjoni aruteludes ja oli nendesse aktiivselt kaasatud 185 petitsiooni esitajat;
- K. pidades silmas, et petitsioonikomisjoni tegevus tugineb täielikult petitsiooni esitajatelt saadud teabele ja andmetele, millele lisanduvad komisjoni enda uurimiste tulemused iga juhtumi puhul ja mida täiendatakse vajaduse korral Euroopa Komisjoni, liikmesriikide või muude organite pakutava täiendava oskusteabega; ning pidades silmas, et petitsioonikomisjoni tegevuskavad on seatud tähtsuse järjekorda, mis on koostatud selle liikmete demokraatlikult tehtud otsuste alusel;
- L. pidades silmas, et aluslepingu ja Euroopa Parlamendi kodukorra sätete alusel kehtestatud petitsioonide vastuvõetavuse kriteeriumide kohaselt peab petitsioon puudutama Euroopa Liidu tegevusvaldkondadesse kuuluvat teemat, mis on otseselt seotud petitsiooni esitajaga; ning pidades silmas, et selle tulemusel tunnistatakse osa laekunud petitsioonidest vastuvõetamatuks, kuna nad ei vasta nendele kriteeriumidele;
- M. arvestades, et petitsiooniõigus on üks peamisi vahendeid, mille abil kodanikud saavad osaleda ja teostada demokraatlikku kontrolli, ning selle asjakohane rakendamine peab olema tagatud protsessi algusest kuni lõpuni; arvestades, et see õigus peab olema püsivalt ja täielikult tagatud, olenemata valitsuse huvidest; arvestades, et seda põhimõtet peavad ELi tasandil petitsioonide käsitlemisel eeskujulikult järgima nii Euroopa Parlament kui ka Euroopa Komisjon;
- N. arvestades, et eelmainitud kriteeriume on kohtutes kontrollitud, ning arvestades, et Euroopa Liidu Kohtu otsused, näiteks kohtuasjas T-308/07, on toetanud petitsiooniõigusega seotud kriteeriume ning asjaolu, et petitsioonide vastuvõetamatuks tunnistamine peab olema hästi põhjendatud ja et petitsioonikomisjon peab oma järgnevas kirjavahetuses petitsiooni esitajaga oma otsust selgitama; ning arvestades näiteks kohtuotsuseid kohtuasjades T-280/09 ja T-160/10, mis on seotud petitsioonidega, mida võib nende sisu poolest pidada liiga ebatäpseks;
- O. arvestades, et lisaks laekunud petitsioonidele, mis käsitlevad kriisi mõjusid Euroopa kodanikele ja elanikele, on teised peamised teemad, mis petitsiooni esitajatele muret valmistavad, seotud keskkonnaõiguse (eelkõige jäätmeäitluse ja veemajandusega seotud teemade), põhiõiguste (eelkõige lapse õigustega seotud teemade), puuetega inimeste õiguste ja tervisealaste teemade, isikliku ja kinnisvaraga seotud õiguse, isikute vaba liikumise, diskrimineerimise eri vormide, eriti etnilise päritolu, kultuuri või keele alusel, viisade, rände ja tööhõivega seotud teemade, väidetava korruptsiooni, kohtumenetlustes esinevate viivituste ja paljude teiste tegevusvaldkondadega;
- P. pidades silmas, et kuna paljud petitsiooni esitajad, eelkõige nooremate elanikkonnarühmade hulgas, kasutavad suhtlemiseks väga palju sotsiaalmeedia kanaleid, on petitsioonikomisjon Euroopa Parlamendi egiidi all välja töötanud oma võrgustiku, mida jälgib regulaarselt üha suurem hulk isikuid levinud sotsiaalmeedia kanalites, mis on eriti aktiivsed ja on osutunud kasulikuks komisjoni koosolekute toimumise ajal; ning arvestades samuti, et komisjoni uudiskirjal *PETI Journal* on praeguseks märkimisväärne hulk püstitellijaid (ligi 1 500);

Teisipäev, 11. märts 2014

- Q. arvestades, et selles kontekstis on petitsioonikomisjon teinud tihedat koostööd Euroopa Parlamendi asjaomaste teenistustega uue mitmekeelse internetiportaali väljatöötamiseks, mis asendab varasemat, palju piiratumat elektroonilist vahendit petitsioonide esitamiseks, mis asus Euroopa Parlamendi veebisaidil; arvestades, et selle uue portaali eesmärgiks on suurendada haldustõhusust ning parandada petitsiooniprotsessi läbipaistvust petitsiooni esitajate ja Euroopa Parlamendi liikmete, aga ka laiema üldsuse jaoks;
- R. tuletab sellega seoses meelde oma seisukohta 2012. aasta aruande alusel, milles otsustati muuta petitsioonimenetlus tõhusamaks, läbipaistvamaks ja erapooletumaks ning samal ajal säilitada petitsioonikomisjoni liikmete osalemisõigus selliselt, et petitsioonide käsitlemine vastaks kohtuliku läbivaatamise nõuetele isegi menetluse tasandil;
- S. arvestades, et petitsioonikomisjon säilitab aktiivset huvi Euroopa kodanikualgatust käsitleva määruse kohaldamisviisi vastu ning võtab arvesse olemasoleva õigusraamistiku paljusid puudujääke ja üsna kohmakat laadi, mis ei kanna endas täielikult aluslepingu sätete olemust, hoolimata põhiseaduskomisjoni ja petitsioonikomisjoni jõupingutustest selle väljatöötamisel; ning arvestades, et Euroopa Parlament peaks osalema nimetatud määruse läbivaatamist käsitlevates aruteludes läbivaatamisklausli tingimuste kohaselt kolm aastat pärast selle toimima hakkamist;
- T. arvestades, et Euroopa kodanikualgatust käsitleva määruse sätteid, mis käsitlevad eduka algatuse korral avaliku istungi korraldamist Euroopa Parlamendi ruumides, hakatakse peagi kohaldama; sellisel istungil osaleb Euroopa Parlamendi kodukorra sätete ja juhatuse poolt vastu võetud rakenduseeskirjade kohaselt lisaks petitsioonikomisjonile ka vastutav komisjon, kellel on algatuse teemal õiguslik pädevus;
- U. pidades silmas uuritavate petitsioonidega seotud teabekogumiskülastuste väärtuslikku rolli, mida komisjon korraldab korrapäraselt küsimustes, mida peetakse eriti prioriteetseks, ning arvestades, et selliste külastuste aruanded peavad olema kvaliteedi ja usaldusväarsuse kõrgeimal tasemel ning põhinema usalduslikul koostööl, mille tulemuseks on soovitava üksmeele saavutamine osaliste vahel; tuletab meelde 2013. aastal korraldatud külastusi Hispaaniasse (kaks korda), Poola, Taani ja Kreekasse; arvestades, et suurem paindlikkus nende külastuste praktilises korralduses, peamiselt seoses sobivate nädalatega, aitaks kaasa külastuste veelgi suuremale edukusele, eelkõige seoses liikmete kättesaadavuse ja tühistamise ohu vähendamisega;
- V. pidades silmas petitsioonikomisjoni kohustusi Euroopa Ombudsmani suhtes, kes vastutab ELi kodanikelt ELi institutsioonide ja organite võimaliku haldusomavoli kohta laekunud kaebuste uurimise eest, mille kohta petitsioonikomisjon koostab samuti iga-aastase raporti, mis tugineb Euroopa Ombudsmani enda aastaaruandele; ning tuletab meelde, et komisjon osales 2013. aastal aktiivselt uue Euroopa Ombudsmani valimiste korraldamises pärast toonase Euroopa Ombudsmani ametikohta täitnud Nikiforos Diamandourose pensionile jäämist;
- W. arvestades, et kuigi uus Euroopa Ombudsman Emily O'Reilly valiti parlamendiliikmete poolt edukalt seda ametikohta täitma alates 1. oktoobrist 2013, tuleb järgmise parlamendi ametiaja alguses vastavalt kodukorras (artiklis 204) sätestatud korraldada uued valimised, ning arvestades, et mõistlik oleks tagada selgete ja läbipaistvate valimisprotsessi eeskirjade õigeaegne avaldamine, milles selgitatakse lisaks petitsioonikomisjoni rolli selles protsessis ning millega tagatakse valimiste läbiviimiseks piisav läbipaistvus, eelkõige täiustatud teemakohase veebikeskkonna kaudu;
- X. arvestades, et petitsioonikomisjon on Euroopa Ombudsmani võrgustiku liige, kuhu kuuluvad ka mõnede liikmesriikide parlamentide petitsioonikomisjonid (nende olemasolu korral), ning arvestades, et siinkohal tundub oluline, et petitsioonikomisjonide koostööd tuleks veelgi rõhutada ja vajaduse korral veelgi tugevdada ning et Euroopa Parlamendil võiks olla selle Euroopa kodaniku huvides edasi arendamises keskne roll;
- Y. arvestades, et petitsioonikomisjoni eesmärk on olla kasulik ja läbipaistev vahend Euroopa kodanike ja elanike teenistuses, kes teostab demokraatlikku kontrolli ja järelevalvet Euroopa Liidu tegevuse paljude aspektide üle, eelkõige seoses ELi õigusaktide rakendamisega liikmesriikide ametiasutuste poolt; ning arvestades, et petitsioonikomisjon võib lisaks aidata laekunud petitsioonide alusel kaasa ühelt poolt ELi õigusaktide sidusamale ja kooskõlastatemale kohaldamisele ning teiselt poolt tulevaste ELi õigusaktide täiustamisele, juhtides tähelepanu õppetundidele, mida tuleks õppida laekunud petitsioonide sisust;

Teisipäev, 11. märts 2014

Z. arvestades, et käesolev raport on petitsioonikomisjoni viimane raport Euroopa Parlamendi 7. ametiajal ning seetõttu sisaldab see ülevaadet komisjoni tegevuse kohta 2013. aastal ja ülevaadet kogu ametiaja kohta ning hinnangut selle kohta, mil määral suutis petitsioonikomisjon vastata kodanike ootustele pärast Lissaboni lepingu jõustumist;

1. teadvustab petitsioonikomisjoni olulist ja põhimõtetlikku rolli ELi kodanike ja elanike õiguste kaitsmisel ja edendamisel, tagades, et petitsioonimenetluse kaudu oleksid petitsioonide esitajate mured paremini teada ning nende põhjendatud kaebused leiaksid võimaluse korral mõistliku aja jooksul lahenduse;

2. on otsustanud muuta petitsioonimenetluse tõhusamaks, läbipaistvamaks ja erapooletumaks, säilitades samal ajal petitsioonikomisjoni liikmete osalemisõiguse, nii et petitsioonide käsitlemine vastaks kohtuliku läbivaatamise nõuetele isegi menetluse tasandil;

3. rõhutab, et petitsioonikomisjonil on koos teiste institutsioonide ja organitega, näiteks uurimiskomisjonide ja Euroopa Ombudsmaniga, sõltumatu ja selgelt määratletud roll iga üksiku kodaniku kontaktpunktina; rõhutab asjaolu, et nimetatud organid on koos Euroopa kodanikualgatusega peamised demokraatliku ELi ja Euroopa rahva loomise vahendid ja seega tuleb tagada neile asjakohane juurdepääs ning nende usaldusväärne toimimine;

4. rõhutab, et kogu praeguse ametiaja jooksul on petitsioonikomisjon tegelenud väljakutsetega vastata Euroopa Liidu kodanike ootustele; rõhutab, kui võrd oluline on, et kodanikud oleksid vahetult kaasatud Euroopa Parlamendi tegevusse ning et komisjoni liikmed käsitleksid konkreetset nende probleeme, ettepanekuid või kaebusi; juhib tähelepanu töö hulga üle, mis on tehtud kodanike õiguste võimalike rikkumiste väljaselgitamiseks, ning sellele, et Euroopa õigusaktide kohaldamisega seotud küsimustes on tehtud koostööd riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutustega; rõhutab, et petitsioonikomisjon peab samal ajal säilitama oma olulise rolli Euroopa kodanike kaasamisel ning ELi otsustusprotsessi demokraatliku legitiimsuse ja aruandekohustuse tugevdamisel;

5. tuletab meelde Euroopa Komisjoni märkimisväärset rolli petitsioonides tõstatatud probleemide käsitlemisele kaasa aitamises; on seisukohal, et komisjonil tuleks petitsioone põhjalikumalt uurida ning süveneda neis tõstatatud probleemide olemusse seoses ELi õigusaktidega; rõhutab, kui tähtis on nende protsesside läbipaistvus ja üldsuse asjakohane juurdepääs asjaomastele dokumentidele ja juhtumiga seotud teabele;

6. rõhutab komisjonipoolse proaktiivse järelevalve ja õigeaegsete ennetavate meetmete tähtsust, kui on olemas tõendid, et teatavad kavandatavad ja avaldatud projektid võivad olla vastuolus ELi õigusaktidega;

7. märgib, et kodanike petitsioonides on käsitletud paljusid olulisi temaatilisi valdkondi, näiteks põhiõigusi, siseturgu, keskkonnaõigust, rahvatervise küsimusi, lapse heaolu, transpordi- ja ehitustegevust, Hispaania rannikuseadust, head haldustava käsitlevat uut määrust, puuetega inimeste probleeme, vanuselist diskrimineerimist, dokumentide avalikku kättesaadavust, Euroopa koole, fiskaallitu, terasetööstust, loomaõigusi ja paljusid teisi valdkondi;

8. on seisukohal, et nimetatud temaatilistesse valdkondadesse kuuluvad petitsioonid tõestavad, et ELi õigusaktide ebarahuldava ülevõtmise või ebaõige kohaldamise laiaulatusliku esinemise probleem ei ole kuhugi kadunud;

9. on seisukohal, et oluline on parandada vastastikustel alustel põhinevat koostööd liikmesriikide parlamentide ja valitsustega, ühtlasi tuleb vajaduse korral ergutada liikmesriikide asutusi tegutsema täiesti läbipaistvalt ELi õigusaktide ülevõtmisel ja rakendamisel; rõhutab komisjoni koostöö olulisust liikmesriikidega ja taunib asjaolu, et mõned liikmesriigid suhtuvad hooletult ELi õigusaktide täielikku ülevõtmisse ja jõustamisse, eelkõige keskkonna-alastes küsimustes;

10. tuletab meelde, et petitsioonikomisjon peab vastu võetud petitsioone, mis on seotud Euroopa Liidu toimimise lepingu ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta põhimõtete ja sisuga, lahutamatuks osaks oma tegevusest ning uurib iga juhtumit objektiivselt; tuletab meelde, et Euroopa Komisjon on harta artikli 51 olemasolu tõttu tundnud end petitsioonikomisjoni tegutsemispalve korral sageli tegutsemisvõimetuna; rõhutab asjaolu, et kodanike ootused on palju suuremad, kui harta ranged õigussätted võimaldavad;

Teisipäev, 11. märts 2014

11. õnnitleb komisjoni tehtud töö puhul puuetega seotud küsimustes laekunud petitsoonidega, mille arv kasvas 2013. aastal märkimisväärselt; märgib ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni artikli 33 sätete kohase ELi raamistiku eduka käivitamise tagamiseks tehtud jõupingutusi, kui petitsoonikomisjon tegi koostööd Euroopa Komisjoni, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja Euroopa Puuetega Inimeste Foorumiga, ning märgib petitsoonikomisjoni jätkuvat valmisolekut selle tegevuse toetamiseks; avaldab kahetsust, et praeguseks on petitsoonikomisjoni osalemine ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni raamistikus peatatud ning et petitsoonikomisjon on asendatud õigusloomega seotud komisjonidega, kellel on samuti kohustused selles valdkonnas; on seisukohal, et nimetatud otsus võib tuleneda üksnes ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni raamistiku kohaselt antud ülesannete valesti tõlgendamisest;

12. märgib suurt tähelepanu, mida omistati mõnele olulistele laekunud petitsoonidele, milles käsitleti uue lennujaama kavandatud ehitamist Nantes'i lähedale Notre-Dame-des-Landes'i linna; märgib, et sellesse andsid märkimisväärse panuse petitsoonide esitajad, kes olid selle kava vastu keskkondlikel kaalutlustel, ning et oluline petitsoon laekus ka selle projekti toetajatelt, mille tulemusel toimus komisjonis intensiivne arutelu, kus osalesid lisaks peamistele petitsoonide esitajatele ka Prantsusmaa ametiasutused ja Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektoraadi peadirektor; on seisukohal, et sellised tõsised arutelud suurendavad üldsuse teadlikkust ja võimaldavad kodanikel aktiivselt ja seaduslikult osaleda ning samuti võimaldavad need selgitada projektiga seotud erinevaid vastuolulisi aspekte, mis on väidetavalt vastuolus ELi õigusega, ja tuvastada lahendused, mis võimaldavad Euroopa õigusakte sellistes olukordades nõuetekohaselt järgida;

13. märgib, et 2013. aastal protesteerisid paljud petitsooni esitajad häälekalt ilmselge ebaõigluse vastu Taanis seoses vanemate lahkuminekut ja lahutust ning sellele järgnevat alaealiste laste hooldusõigust käsitlevate haldus- ja kohtumenetlustega; märgib sellega seoses, et kahe rahvuseline paaride kohta on olemas selgeid näited rahvuse alusel diskrimineerimise kohta, kus menetluses eelistatakse asjaomasest liikmesriigist pärit abikaasat ja ollakse selle abikaasa vastu, kes ei ole sellest liikmesriigist pärit, millel on sageli väga negatiivsed ja dramaatilised tagajärjed lapse õigustele; märgib sellega seoses nii petitsooni esitaja kui ka lapse põhiõiguste rasket rikkumist; märgib, et petitsoonikomisjon korraldas teabekogumiskülüstuse Taani, et uurida neid väiteid vahetult kohas, kus olukord tundub olevat eriti terav; märgib, et selliseid juhtumeid on registreeritud ka teistes riikides, eelkõige Saksamaal (kus see puudutab eriti noorteameti tegevust), Prantsusmaal ja Ühendkuningriigis;

14. tuletab meelde uurimisi jäätmete raamdirektiivi puuduliku kohaldamise tagajärgi puudutavate petitsoonide põhjal kogu Euroopa Parlamendi praeguse koosseisu ametiaja jooksul, ning asjakohase raporti vastuvõtmist; tuletab meelde soovitusi, mis puudutasid nõuetekohase otsustusmenetluse puudumist seoses prügilatega ja nende mõjuga kohalikule elanikkonnale; rõhutab, et olukord ei ole kaugelki lahendatud, arvestades järgnevat petitsoone, mis käsitlesid eeskätt äärmiselt saastavatest tööstusjäätmetest tingitud mürgiste põlengute jätkumist Campania mõnes piirkonnas ning läbipaistvuse puudumist viimastel kuudel seoses kavade ja institutsioonilise juhtimisega Lazios pärast Malagrotta prügila kavakohast sulgemist, mille suhtes viiakse praegu läbi kõrgetasemelist kohtulikku uurimist; tuletab meelde samateemalist 2013. aasta sügisel toimunud töörohket teabekogumiskülüstust Kreekasse, millega juhitati tähelepanu puudujääkidele asjaomaste jäätmealaste direktiivide kohaldamisel, edusammude puudumisele jäätmekäitluses seoses kavade ja süsteemidega, mis paiknevad jäätmehierarhia ülemises osas, ning nende mõjule Kreeka teatavate piirkondade elanike tervisele; märgib, et hiljuti on esitatud mitu jäätmekäitluse puudujääke käsitlevat petitsooni ka teiste liikmesriikide, eriti Hispaania Valencia piirkonna ning Ühendkuningriigi suhtes;

15. märgib Poolasse tehtud teabekogumiskülüstuse aruannet, mille raames uuriti kavandatud pealmaakaevanduse asukohta Alam-Sileesias; tervitab samuti sellel teemal peetud intensiivseid arutelusid petitsooni esitajate ja kohalike ametiasutustega seoses kildagaasi varude võimaliku uurimise ja kaevandamisega, mille kohta korraldas petitsoonikomisjon seminari juba 2012. aastal;

16. rõhutab kogu petitsoonikomisjoni tehtud väga konstruktiivset tööd seoses laekunud petitsoonidega, milles käsitletakse Hispaania rannikuseadust (Ley de Costas), ning seda nii seoses teabekogumiskülüstuse tulemuste ja järeldustega kui ka seoses koostööga nii petitsooni esitajate kui ka vastutavate kohalike ametiasutustega; tuletab meelde, et komisjon moodustas selle keerulise teema üksikasjalikumaks käsitlemiseks ja väga suure hulga asjaomaste petitsooni esitajatega koostöö tagamiseks spetsiaalse *ad hoc* töörühma; tunnistab, et kuigi petitsooni esitajate jaoks saavutati Hispaania parlamendis vastu võetud uue õigusakti osas teatavaid edusamme; palub komisjonil jätkata selle teema aktiivset jälgimist;

Teisipäev, 11. märts 2014

17. tervitab asjaolu, et 2013. aasta veebruaris Galicia piirkonnas toimunud teabekogumiskülastuse raames peeti laiaulatuslikke arutelusid petitsiooni esitajate ja piirkondlike ametiasutustega küsimustes, mis olid seotud nõuetekohaste reovee käitlemise rajatiste puudumisega nimetatud piirkonnas; ratifitseerib teabekogumiskülastuse aruandes esitatud järeldused ja soovitused, mille 17. detsembril 2013. aastal kiitis heaks petitsioonikomisjon vajaduse osas jätkata jõupingutusi, et viia lõpule külastatud jõgede piirkondade puhastamine ja regenerimine;

18. rõhutab petitsioonikomisjoni aruandluskohustuse tähtsust; juhib peale aastaaruande Euroopa Ombudsmani tegevuse kohta tervikuna tähelepanu ka mitmetele 2013. aastal raportite kujul vastu võetud resolutsioonidele, näiteks Euroopa Ombudsmani eriaruandele selle kohta, kuidas Euroopa Komisjon käsitles Viini lennujaama laiendamise projekti keskkonnamõju hinnangus esinenud puudujääke; rõhutab petitsioonikomisjoni olulist panust tänu aastate jooksul paljude konkreetsete juhtumite käsitlemisest omandatud asjatundlikkusele vastutavatele komisjonidele esitatud arvamuste vormis ning eelkõige seoses keskkonnamõju hindamise direktiivi läbivaatamisega ning samuti seoses arvamusega Euroopa Liidu institutsioonide asukohtade kohta; usub, et tänu sellistele dokumentidele saab petitsioonikomisjon viia Euroopa kodanike jaoks olulised teemad täiskogu ette;

19. tuletab meelde artikli 202 lõike 2 kohast petitsioonikomisjoni õigust esitada täiskogule peale muude kui seadusandlike algatusraportite, mis käsitlevad mitut petitsiooni, kiireloomuliste küsimuste korral ka lühikesi resolutsioone, mille üle hääletatakse täiskogul;

20. usub, et avalike istungite korraldamine on väga oluline vahend petitsiooni esitajate tõstatatud probleemide uurimiseks; juhib tähelepanu avalikule istungile kriisi mõju kohta Euroopa kodanikele ja nende demokraatliku osalemise tugevdamise kohta liidu juhtimises ning samuti ELi kodakondsuse täielikku ärakasutamist käsitlevale avalikule kuulamisele, kus analüüsiti laekunud petitsioonide alusel ELi kodanike tõstatatud probleeme mõlemal teemal; on arvamusel, et petitsioonides esitatud teave annab tunnistust kokkuvõttevõtmete konkreetsest mõjust petitsiooni esitajate õigustele ning kodanikuühiskonna suuremast rollist ja pühendumusest; tunnistab, et tulevaste finantsprobleemidega toimetulekuks vajab Euroopa usaldusväärset, nähtavat ja vastutustundlikku majandusjuhtimist; rõhutab, kuivõrd oluline on võidelda takistuste vastu, mis endiselt takistavad ELi kodanikel oma ELi õiguse kohaste õiguste nautimist, ning edendada ELi kodanike poliitilist osalemist ELi elus;

21. on seisukohal, et oma töös konkreetsetel teemadel on äärmiselt oluline kasutada ka teisi tegevuse vorme, näiteks parlamendiliikmete suuliselt vastatavad küsimused, millega tegeletakse täiskogu istungite ajal; tuletab meelde, et see on üks parlamendi järelevalve vorme teiste ELi institutsioonide ja organite üle; rõhutab, et Euroopa Parlament kasutas seda õigust 2013. aastal üheksa korda küsimuste esitamiseks, mis olid seotud näiteks puuetega inimeste, loomade heaolu, jäätmeäitluse ja Euroopa kodanikualgatusega; peab väga kahetsusväärseks, et mõningad komisjoni esitatud algatused on mitme kuu järel ikka veel täiskogu arutelude menetluses, mistõttu takistatakse ELi kodanike korduvate mureküsimuste kuuldavaks tegemist ja neile komisjoni otsese vastuse andmist;

22. märgib pidevat kirjade voolu kodanikelt, kes pöörduvad Euroopa Parlamendi poole õigusabi saamiseks küsimustes, mis ei kuulu aluslepingu artikli 227 ja põhiõiguste harta artikli 51 kohaselt ELi pädevusalasse; nõuab paremaid lahendusi nendelt kodanikelt laekunud petitsioonide käsitlemiseks, võttes samal ajal arvesse Euroopa Parlamendi kohustusi seoses kodanikega peetava kirj vahetusega; avaldab sellega seoses kahetsust, et parlamendi asjaomased teenistused ei ole suutnud järgida soovitusi seoses kodanike petitsioonidega ELi pädevusvaldkonda mittekuuluvates küsimustes, mis esitati parlamendi 21. novembri 2012. aasta resolutsioonis petitsioonikomisjoni 2011. aasta tegevuse kohta;

23. märgib, et keskkonnaalased küsimused on petitsiooni esitajate jaoks jätkuvalt prioriteetsed teemad, mis rõhutab asjaolu, et liikmesriikides esineb selles valdkonnas endiselt puudujääke; täheldab, et paljudes petitsioonides keskendutakse rahvatervisele, s.o jäätmeäitlusele, joogivee ohutusele, tuumaenergiale ja kaitse all olevatele loomadele; märgib, et paljud petitsioonid on seotud uute ja kavandatavate projektidega, mis suurendavad eespool nimetatud valdkondi mõjutavaid ohte; tuletab meelde, et kuna liikmesriigid üritavad nende olukordadega tegeleda, on selge, et püsiva lahenduse leidmine on endiselt takistatud; juhib tähelepanu Tarantos asuva ILVA terasetehase juhtumile, mis valmistab suurt muret tulenevalt keskkonnanõuetekohasuse ja kohalike elanike tervisega seotud olukorra tõsisest halvenemisest; palub komisjonil tungivalt kasutada tema käsutuses olevaid mehhanisme nii palju kui võimalik, et tagada, et Itaalia ametiasutused täidaksid viivitamatult ELi keskkonnaalaseid õigusakte;

Teisipäev, 11. märts 2014

24. kutsub petitsioonikomisjoni üles jätkama Kreeka ringhäälinguorganisatsiooniga (Ellinikí Radiofonía Tileóراسi, ERT) seotud kohtupraktika mõju uurimist Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 51 tõlgendamisele ja hindama selle tagajärgi petitsioonidele ning samuti uurima, millised tegelikud asjaolud takistavad ELi kodanikel eelotsuse taotlemist Euroopa Kohtult, et saada usaldusväärne tõlgendus liikmesriikide kohtutes arutatavate juhtumite raames ELi õigusakte käsitlevatele kesksetele küsimustele;

25. tervitab Euroopa kodanikualgatuse kasutuselevõttu 1. aprillil 2012 ja esimese Euroopa kodanikualgatuse registreerimist, mis on pühendatud Euroopa noori („Vendlus 2020“) käsitlevale poliitikale, ning hiljutist edukat Euroopa kodanikualgatus, mille teemaks on õigus veele; usub, et Euroopa kodanikualgatus on esimene rahvusvahelise osalusdemokraatia vahend ning annab kodanikele võimaluse olla aktiivselt kaasatud Euroopa poliitika ja õigusaktide koostamisse; kinnitab oma pühendumust osaleda edukaid Euroopa kodanikualgatusi käsitlevate avalike istungite korraldamises, kuhu on aktiivselt kaasatud kõik asjaomased parlamendikomisjonid; rõhutab vajadust Euroopa kodanikualgatuste olukorra korrapärase läbivaatamise järele, mille eesmärgiks on täiustada tingimusi ning samal ajal piirata bürokraatiat ja teisi takistusi; on teadlik, et 2014. aastal toimuvate esimeste edukate kodanikualgatuste esimeste kuulamiste tulemused Euroopa Parlamendis on otsustava tähtsusega rangete menetlusnormide kehtestamisel ja kodanike ootustele vastamisel seoses selle õiguse kasutamise tulevikus, ning võtab kohustuse seada institutsiooniliselt esmatähtsale kohale kaasava protsessi tõhususe tagamine;

26. kiidab heaks komisjoni otsuse kuulutada 2013. aasta Euroopa kodakondsuse aastaks, mis annab ELi kodanikele väärtuslikku teavet ja ülevaate seoses nende õiguste ning neile nende õiguste kinnistamiseks kättesaadavate demokraatlike vahendite kohta; on seisukohal, et Euroopa kodakondsuse aastat tuleks kasutada uue Euroopa kodanikualgatusega seotud teabe laiaulatuslikuks levitamiseks, andes seeläbi selgeid ja arusaadavaid suuniseid, et piirata kõrget vastuvõetamatuse määra, mis on võrreldav määraga, mida võib endiselt kohata petitsioonide valdkonnas; on veendunud, et petitsioonide veebiportaali kujutab endast konkreetset ja väärtuslikku panust liidu kodakondsuse seisukohast;

27. kutsub Euroopa Komisjoni kui aluslepingute täitmise järelevalvajat üles tagama, et praegused ELi õigusaktide ebapiisava rakendamisega seotud probleemid, mida näitab Euroopa Parlamendile esitatud petitsioonide arv, lahendatakse, sest see võimaldab ELi kodanikel kasutada täielikult oma õigusi;

28. kutsub Euroopa Komisjoni üles esitama õigusakti ettepanekut probleemide lahendamiseks, mis on seotud isikuandmeid sisaldavate dokumentide vastastikkuse tunnustamisega liikmesriikide poolt, samas austades liikmesriikide pädevust;

29. taunib asjaolu, et Euroopa kodanikud kogevad oma liikumisvabaduse kasutamisel endiselt sagedasi probleeme, mida põhjustab siseturu õiguse ebaõige kohaldamine riigiasutuste poolt;

30. taunib asjaolu, et viimasel ajal ei ole teabekogumiskülastuste aruandeid ja muid dokumente tõlgitud ELi ametlikesse keeltesse, eriti petitsioonide esitajate riigikeelde;

31. tunnustab SOLVITI võrgustiku olulist rolli, mille raames tuuakse korrapäraselt esile ja lahendatakse probleeme, mis on seotud siseturu käsitlevate õigusaktide kohaldamisega; nõuab tungivalt selle vahendi tugevdamist ja aktiivsemat koostööd petitsioonikomisjoni ja SOLVITI võrgustikuga; tuletab meelde, et 2013. aasta oli Euroopa kodakondsuse aasta, ning avaldab tunnustust Euroopa Liidu ja liikmesriikide institutsioonidele ja organitele, kes reklaamisisid aluslepingus sisalduvate põhimõtete ja käesolevas aruandes esitatud asjaolude valguses selle aasta jooksul intensiivsemalt oma Euroopa kodanike ja elanike teenistuses olemist;

Uued väljavaated ja suhted teiste institutsioonidega

32. rõhutab, kui oluline on muuta petitsioonikomisjoni töö Euroopa Parlamendis sisulisemaks, tuues esile selle rolli järelevalvet tegeva komisjonina; kutsub petitsioonikomisjoni uusi valitud liikmeid nimetama ametisse komisjonisiseseid igaaastaseid raportööre peamistes poliitikavaldkondades, mis Euroopa petitsiooni esitajatele enim muret valmistavad ning edendama koostööd teiste parlamendikomisjonidega, kutsudes nende liikmeid süsteemselt petitsioonikomisjoni aruteludele, mis käsitlevad nende asjaomasesse õiguspädevusse kuuluvaid valdkondi; kutsub teisi parlamendikomisjone üles kaasama petitsioonikomisjoni suuremal määral nõuandva komisjonina rakendusaruannete ja muude vahendite osas, mida kasutatakse liikmesriikides ELi õigusaktide nõuetekohase rakendamise ja kohaldamise või võimaliku muutmise jälgimiseks; rõhutab, kui võrd oluline on, et petitsioonikomisjonil oleks Euroopa Parlamendi komisjonide hulgas deneutraliseeritud staatus, võttes arvesse ka laekuvate petitsioonide üha suurenevat arvu ja nendega seotud tegevusi; kutsub üles pühendama Euroopa Parlamendi täiskogu istungitel rohkem aega petitsioonikomisjoni tööle;

Teisipäev, 11. märts 2014

33. rõhutab vajadust tugevdada petitsioonikomisjoni koostööd teiste ELi institutsioonide ja organitega ning liikmesriikide ametiasutustega; peab oluliseks parandada struktuurset dialoogi ja süstemaatilist koostööd liikmesriikidega, eelkõige liikmesriikide parlamentide petitsioonikomisjonidega, nt korraldades korrapäraseid kohtumisi kõigi riiklike petitsioonikomisjonide esimeestega; on seisukohal, et selline partnerlus võimaldab kõige paremini vahetada kogemusi ja tavasid, suunata süsteemsemalt ja tõhusamalt petitsioone pädevale tasandile ja organile ning toob selle tulemusel Euroopa Parlamendi Euroopa kodanike probleemidele lähemale; tervitab Oireachtasi uurimise, järelevalve ja petitsioonide ühiskomisjoni loomist Iirimaal ning kasulikke sidemeid, mida nimetatud asutus on selle aasta jooksul loonud Euroopa Parlamendiga, et olla veelgi paremini oma kodanike teenistuses; märgib, et teiste liikmesriikide parlamendid kaaluvad praegu petitsioonikomisjonide või sarnaste organite loomist või et osal neist on olemas muud menetlused petitsioonide käsitlemiseks;

34. kutsub komisjoni üles tunnustama nõuetekohaselt petitsioonide rolli ELi õiguse tõhusa kohaldamise jälgimisel, kuna petitsioonid on tavaliselt esimesed märgid selle kohta, et liikmesriikides esineb õigusmeetmete kohaldamises mahajäämust; kutsub Euroopa Parlamenti esitama oma komisjoniga sõlmitud institutsioonidevahelises kokkuleppes soovitud komisjoni taotlustele vastamiseks kuluva aja lühendamiseks ning samuti petitsioonikomisjoni petitsioonidega otseselt seotud rikkumismenetlustes toimivate arengutega kursis hoidmiseks; on veendunud, et üldiselt peaksid ELi institutsioonid andma rohkem teavet ja olema ELi kodanike suhtes läbipaistvamad, et võidelda järjest süveneva demokraatia defitsiidi tajumise vastu;

35. rõhutab, et tihe koostöö liikmesriikidega on petitsioonikomisjoni töö jaoks mõõdapääsmatu; julgustab liikmesriike täitma ELi õigusaktide kohaldamise ja jõustamisega seotud petitsioonidele vastamisel proaktiivset rolli ning on seisukohal, et liikmesriikide esindajate kohalolek ja aktiivne koostöö petitsioonikomisjoni koosolekutel on äärmiselt oluline; on otsustanud säilitada tihedat koostööd ja suhtlust ELi institutsioonide ja kodanike vahel;

36. rõhutab, kuid võrd oluline on tugevdada koostööd Euroopa Ombudsmaniga, võttes kasutusele uue institutsioonidevahelise kokkuleppe; rõhutab, kuid võrd oluline on kaasata Euroopa Parlament liikmesriikide ombudsmanide võrgustikku; kiidab heaks ombudsmani ja petitsioonikomisjoni suurepäraseid suhteid institutsionaalses raamistikus; tunneb erilist heameelt ombudsmani korrapärase panuse üle petitsioonikomisjoni töösse kogu õigusloomeperioodi jooksul; tuletab meelde, et kõikidel ELi kodanikel ei ole veel riiklikku ombudsmani, mis tähendab, et kõikidel ELi kodanikel ei ole õigusabile võrdset juurdepääsu; on seisukohal, et iga liikmesriigi riiklik ombudsman annab Euroopa ombudsmanide võrgustiku raames Euroopa Ombudsmani töösse olulise panuse;

Töömeetodid

37. kutsub petitsioonikomisjoni kuuluvaid Euroopa Parlamendi liikmeid üles võtma vastu lõplikke sisekorraeskirju, et tagada komisjoni töös maksimaalne tõhusus ja avatus, ning tegema ettepanekuid Euroopa Parlamendi kodukorra vastavaks läbivaatamiseks, et kooskõlastada nende töömeetodite parandamiseks tehtavaid pidevaid jõupingutusi kogu seitsmenda koosseisu ametiaja jooksul; kutsub petitsioonikomisjoni üles võtma vastu petitsiooniprotsessis selgeid tähtaegu, et kiirendada petitsioonide olulusringi Euroopa Parlamendis ning muuta kogu protsess veelgi läbipaistvamaks ja demokraatlikumaks; rõhutab, et see võimaldaks kehtestada kindlaksmääratud petitsiooni eluea alates selle registreerimisest kuni käsitlemise lõpliku lõpetamiseni Euroopa Parlamendis sarnaselt olemasolevatele tähtaegadele seadusandlike ja mitteseadusandlike toimikute käsitlemise osas; on seisukohal, et nende tähtaegade alusel tuleks kehtestada hoiatamise mehhanism, mis juhiks automaatselt parlamendiliikmete tähelepanu petitsioonidele, millele ei ole reageeritud ega vastatud märkimisväärse aja jooksul, et vältida vanade petitsioonide avatuks jäämist aastateks ilma sisulise põhjusega; tuletab meelde, et teabekogumiskülastused on üks peamisi petitsioonikomisjoni uurimisvahendeid ning et seetõttu on vaja asjakohased eeskirjad kiiremas korras läbi vaadata, et võimaldada uutel valitud liikmetel viia läbi tõhusaid külastusi ning anda petitsiooni esitajatele ja komisjonile sujuvat tagasisidet oma järelduste ja soovitude kohta;

38. tervitab asjaomaste liikmesriikide ametiasutuste ja teiste huvitatud poolte osalemist petitsioonikomisjoni koosolekutel; rõhutab asjaolu, et petitsioonikomisjon on ainuke komisjon, mis pakub kodanikele korrapäraselt platvormi oma probleemide väljajätmiseks vahetult Euroopa Parlamendi liikmetele ning mis võimaldab pidada mitmepoolset dialoogi ELi institutsioonide, liikmesriikide ametiasutuste ja petitsiooni esitajate vahel; soovib petitsioonikomisjonil ja Euroopa Parlamendi administratsioonil uurida võimalust petitsiooni esitajate või liikmesriikide ametiasutuste osalemiseks videokonferentsi või muude sarnaste vahendite kaudu, et lihtsustada tulevikus koosolekute korraldamist ja vähendada reisikulusid;

Teisipäev, 11. märts 2014

39. märgib üha suurema hulga petitsoonide esitamist parlamendi ametiaja jooksul ning tunneb suurt muret seoses sellega, et tähtjad ja vastamiseks kuluv aeg on kogu protsessi registreerimisetapi ja vastuvõetavuse hindamise etapi jooksul endiselt liiga pikad; nõuab, et nii ametlike dokumentide vastuvõtmise ja edastamise üksusele kui ka petitsoonikomisjoni sekretariaadile võimaldataks täiendav juriidilise tagapõhjaga administraator, et välja anda soovitusi seoses sellega, kas petitsoon kuulub Euroopa õiguse pädevusse; on seisukohal, et need soovitusel ja petitsoonide kokkuvõtted on vaja edastada liikmetele kõigepealt ainult inglise keeles – ning hiljem tõlkida kõikidesse ametlikesse keeltesse vaid juhul, kui need avaldatakse, et kiirendada esimesi, vastuvõetavust käsitlevaid otsuseid; loodab, et uue petitsoonide internetiportaali käivitamine vähendab küsitavate esildiste arvu, mida aeg-ajalt registreeritakse petitsoonina;

o

o o

40. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ja petitsoonikomisjoni raport nõukogule, komisjonile, Euroopa Ombudsmanile ning liimesriikide valitsustele ja parlamentidele, nende petitsoonikomisjonidele ja riiklikele ombudsmanidele või sarnastele pädevatele organitele.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0205

Aiandus

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon Euroopa aiandussektori tuleviku ja kasvustrateegia kohta (2013/2100(INI))

(2017/C 378/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa III ja VII jaotist,
- võttes arvesse 21. oktoobri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta,
- võttes arvesse 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ pestitsiidide säästva kasutamise saavutamise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ⁽¹⁾,
- võttes arvesse 26. septembri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1182/2007, millega kehtestatakse puu- ja köögiviljasektori erieeskirjad ⁽²⁾, ja komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärust (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga ⁽³⁾,
- võttes arvesse 25. oktoobri 2011. aasta määrust (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse 28. juuni 2007. aasta määrust (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiivi 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 21. juuni 1996. aasta resolutsiooni ühenduse iluaianduse algatuse kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse komisjoni 9. detsembri 2008. aasta teatist „Toiduainete hinnad Euroopas“ (COM(2008)0821),
- võttes arvesse komisjoni 16. juuli 2008. aasta teatist säästva tarbimise ja tootmise ning säästva tööstuspoliitika tegevuskava kohta (COM(2008)0397),
- võttes arvesse komisjoni 28. oktoobri 2009. aasta teatist „Toiduainete tarneahela parem toimimine Euroopas“ (COM(2009)0591),

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

⁽²⁾ ELT L 273, 17.10.2007, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 157, 15.6.2011, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 304, 22.11.2011, lk 18.

⁽⁵⁾ ELT L 189, 20.7.2007, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1.

⁽⁷⁾ EÜT C 198, 8.7.1996, lk 266.

Teisipäev, 11. märts 2014

- võttes arvesse komisjoni 28. mai 2009. aasta teatist põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika kohta (COM(2009)0234),
 - võttes arvesse komisjoni 3. mai 2011. aasta teatist „Meie elukindlustus, meie looduskapital: ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2020“ (COM(2011)0244),
 - võttes arvesse komisjoni 28. aprilli 2008. aasta otsust 2008/359/EÜ, millega moodustatakse põllumajandus- ja toiduainetööstuse konkurentsivõimega tegelev kõrgetasemeline tööriühm, ja selle kõrgetasemelise tööriühma 17. märtsi 2009 raportit Euroopa põllumajandus- ja toiduainetööstuse kohta, millega kaasnevad tööriühma soovitusel ja võtmetähtsusega algatuste tegevuskava ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse 2012. aasta novembri uuringut „Support for Farmers' Cooperatives (SFC)“ (põllumajandustootjate ühistute toetamine), mis esitleb komisjoni käivitatud SFC-projekti tulemusi ⁽²⁾,
 - võttes arvesse komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse tulevikutehnoloogiate instituudi 2013. aasta uuringut „Short Food Supply Chains and Local Food Systems in the EU. A State of Play of their Socio-Economic Characteristics“ (lühikesed toidutarneahelad ja kohalikud toidusteed ELis. Nende sotsiaalmajanduslike näitajate olukord) ⁽³⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A7-0048/2014),
- A. arvestades, et puu- ja köögiviljasektor saab ligi 3 % ÜPP abirahadest ja moodustab sellegipoolest 18 % ELi põllumajandusliku toodangu koguväärtusest, esindab 3 % ELi kasutatavast põllumajandusmaast ning on väärt enam kui 50 miljardit eurot;
- B. arvestades, et aiandus hõlmab puuvilju, juurvilju, kartuleid, salateid, maitse- ja ilutaimi, ja arvestades, et aiandussektor hõlmab puukoole, püsikute kasvatamist, aiandusteenuseid, kalmistute hooldust, aiatoote jaekaubandust, aianduskeskusi, lillepoode ja maastikukujundust;
- C. arvestades, et puu- ja köögiviljasektori tarneahela hinnanguline käive on enam kui 120 miljardit eurot, sektoris töötab ligi 550 000 töötajat ja see on oluline majandussektor nendes ELi piirkondades, kus töötuse määr kipub olema kõrge;
- D. arvestades, et EL on suuruselt teine tootja maailmas ning ka suuruselt teine puu- ja köögiviljade importija; arvestades, et selles sektoris nõudlus kasvab ja ületab praegu pakkumise; arvestades, et puu- ja köögiviljade kaubandus suurenes enam kui 90 miljardilt USA dollarilt 2000. aastal peaaegu 218 miljardi USA dollarini 2010. aastal ja see moodustab peaaegu 21 % ülemaailmsest toiduainete ja loomsete saaduste kaubandusest; arvestades, et EL on oma turud ulatuslikult avanud impordile kolmandatest riikidest, kellega ta on sõlminud kahe- ja mitmepoolsed kokkulepped;
- E. arvestades, et aiandussektor – peamiselt tootmis- ja töötlemissektor – toimib Euroopa tasandil majandusliku kordistajana, ergutades nõudlust ja lisandväärtuse loomist muudes majandussektorites, nagu kaubandus, ehitus ja finantsteenused;
- F. arvestades, et mahepuuviljade ja -köögiviljade sektor on ELi turul kõige kiiremini kasvav mahesektor, mille väärtus oli 2011. aastal hinnanguliselt 19,7 miljardit eurot ning kasvumäär ajavahemikul 2010–2011 9 %, aastakasvuga 5–10 % kümnendi jooksul; arvestades, et istutusalaade lõikes suurenes ajavahemikul 2010–2011 mahepuuviljade osa 18,2 % ja maheköögiviljade osa 3,5 %;
- G. arvestades, et vaatamata puu- ja köögiviljade tarbimise kasulikkusele tervisele vähenes nende tarbimine inimese kohta 2011. aastal 27 liikmesriigiga ELis 3 % võrra, võrrelduna eelneva viie aasta keskmise tarbimisega;

⁽¹⁾ Kättesaadav aadressil <http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/food/competitiveness/high-level-group/documentation/>

⁽²⁾ Kättesaadav aadressil http://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/2012/support-farmers-coop/fulltext_en.pdf

⁽³⁾ Kättesaadav aadressil <http://ftp.jrc.es/EURdoc/JRC80420.pdf>

Teisipäev, 11. märts 2014

- H. arvestades, et EL on maailma suurim lille-, lillesibulate ja potitaimede tootja (44 % ülemaailmsest toodangust), mida kasvatatakse suurima tihedusega hektari kohta; arvestades, et ilutaimede sektoris on hinnanguline käive tootmise puhul 20 miljardit eurot, hulgikaubanduse puhul 28 miljardit eurot ning jaekaubanduse puhul 38 miljardit eurot, ning see annab tööd ligikaudu 650 000 inimesele;
- I. arvestades, et puu- ja köögivilja kord on ÜPP osa ja selle eesmärgid on muu hulgas toiduahela tasakaalustamine, puu- ja köögiviljade väärtustamine, konkurentsivõime suurendamine ja innovatsiooni toetamine; arvestades, et tuleb parandada tootjaorganisatsioonidesse koondumist, sealhulgas nendes piirkondades, kus rakendusfondid ei ole olnud kättesaadavad mitu aastat ja/või tootmismeetodid on vananenud, muutes süsteemi atraktiivsemaks, sest üle poole ELi taimekasvatajatest ei kuulu ikka veel ühessegi tootjaorganisatsiooni, hoolimata komisjoni eesmärgist saavutada liikmesriikide seas 2013. aastaks keskmiseks tootjaorganisatsioonidesse kuulumise määraks 60 %, arvestades, et organisatsioonide vähesus teatavates liikmesriikides tuleneb osaliselt tootjaorganisatsioonide tegevuse peatamisest, mis tekitab tootjate seas ebakindlust; arvestades, et kuna tootjaorganisatsioonid etendavad olulist rolli puu- ja köögiviljaorganisatsioonide läbirääkimisalasel mõjuvõimu parandamisel, on oluline hoida tootjate seas ära ebakindlust ning selgitada selleks Euroopa õigusakte, mis käsitlevad tootjaorganisatsioonide tunnustamist;
- J. arvestades, et Eurostati andmetel tõusid ELi põllumajandustootjate kogusisendkulud ajavahemikul 2000–2010 keskmiselt peaaegu 40 %, samal ajal kui põllumajandustootja hinnad tõusid keskmiselt vähem kui 25 %; arvestades, et peaaegu 80 % sisendkulude tõusust moodustasid sünteetilised väetised ja mullaparandusained, peaaegu 30 % seemned ja istutusmaterjalid ning ligi 13 % taimekaitsevahendid;
- K. arvestades, et mulla viljakuse vähenemine erosiooni tõttu, orgaanilise ainese vähesem lisandumine, mis põhjustab mullaosakeste struktuuri ja huumusetaseme halvenemist, langenud toitainete- ja veeäilitusvõimet, ning ökoloogiliste protsesside vähenemine on märkimisväärne kulu nii põllumajandusettevõtjatele kui ka avaliku sektori eelarvele;
- L. arvestades, et aianduse jaoks teadusuuringute praktikasse rakendamise „teadmiste ühenduskanal“ on pingel all ning et erasektori teadusuuringutega seotud kulutused on üldiselt madalad, kusjuures teadus- ja arendustegevus moodustab ainult 0,24 % toiduainetööstuse kogukulust 15 liikmesriigiga ELis 2004. aastal, mis on viimane ajavahemik, mille kohta andmed on saadaval;
- M. arvestades, kui suur hulk köögiviljasorte on nende väiksema majandusliku tasuvuse tõttu kadumisoos, ja arvestades nende põllumajandustootjate ökoloogilist, sotsiaalset ja kultuurilist funktsiooni, kes selliste sortide viljelemist jätkates hoiavad alles Euroopa põllumajanduse olulisi koostisosi;
- N. arvestades, et üha suuremad raskused kahjuriennetuses, -tõrjes ja -likvideerimises ning taimekaitsevahendite piiratud kättesaadavus köögiviljakultuuride kaitsmiseks võivad ohu seada Euroopa põllumajanduse mitmekesisustamise ja köögiviljakasvatuse kvaliteedi;
- O. arvestades, et aiandusettevõtjad tegutsevad sageli samal ajal nii tootmise, kaubanduse kui ka teenuste valdkonnas;
- P. arvestades, et liigisisest geneetilist muundamist saab määratleda kui geenitehnoloogiat, millega viiakse manipuleeritavasse taime samast perekonnast või liigist pärit sugulaste geen;
1. rõhutab, kui oluline on edendada ELi aiandussektorit ja võimaldada sel konkureerida ülemaailmsel turul innovatsiooni, teadus- ja arendustegevuse, energiatõhususe ja -julgeoleku, kliimamuutusega kohanemise ja selle leevendamise ning turustamise parandamiseks võetavate meetmete abil, samuti seda, kui oluline on jätkata jõupingutusi tootjate ja tarnijate vahelise tasakaalustamatuse kaotamiseks;
 2. rõhutab, et on vaja hõlbustada tootjate kolmandate riikide turgudele juurdepääsu saamist; kutsub komisjoni üles suurendama oma jõupingutusi, et toetada puu- ja köögiviljade, lillede ja ilutaimede eksportijaid selliste üha arvukamate mittetariifsete tõkete ületamisel nagu mõne kolmanda riigi fütosanitaarstandardid, mis muudavad ELi ekspordi keeruliseks, kui mitte võimatuks;

Teisipäev, 11. märts 2014

3. kutsub komisjoni üles kehtestama kõigile turuosalistele ELis ühesugused turulepääsu tingimused seoses turustamisnormide, päritolu märgistuse jms ning tagama nende täitmise asjaomase järelevalve kaudu, et vältida konkurentsimoonutusi;
4. ergutab edendama puu- ja köögiviljade tarbimist liikmesriikides selliste haridusmeetmete nagu ELi koolipuuvilja kava ja samuti riiklike programmide – näiteks Ühendkuningriigi programmide „Kasvata ise oma kartulid“ ja „Küpseta ise oma kartulid“ (Grow Your Own Potato and Cook Your Own Potato) – abil;
5. märgib, et sageli on kohalikel ja piirkondlikel turgudel puudus seal toodetud köögiviljast, mistõttu tuleb edendada põllumajandusettevõtlust nendes piirkondades, eelkõige stimuleerida noorte ettevõtlust kui tööhõivevõimalust põllumajandussektoris ja kohalikkude päritolu värskete toodetega varustamise tagatist;
6. rõhutab iluaianduse hüvesid inimese tervisele ja heaolule tänu rohealade täiustamisele, mis parandab linnakeskkonda seoses kliimamuutustega ja maapiirkondade majandust; rõhutab, et see sektor vajab rohkem aktiivset toetust nii investeeringute ergutamise kui ka karjääri edendamise mõttes;
7. peab tervitatavaks ELi puu- ja köögivilja korra meetmeid, mille eesmärk on suurendada turule suunatust ELi taimekasvatavate seas, ergutada innovatsiooni, edendada puu- ja köögivilja, suurendada kasvatavate konkurentsivõimet ning parandada toodangu turustamist, toodete kvaliteeti ja tootmise keskkonnaaspekte, pakkudes toetust tootjaorganisatsioonidele, tootjaorganisatsioonide ühendustele ja tunnustades tööstusharusisesid organisatsioone ning samuti edendades klastrite moodustamist, mis loovad uusi tuluvooge, mida saab juhtida uutesse investeeringutesse; juhib sealjuures tähelepanu asjaolule, et tuleb võtta meetmeid otseturustajate diskrimineerimise vältimiseks ning pakkuda neile võimalust viia ellu innovaatilisi projekte ja tõhustada oma konkurentsivõimet;
8. juhib tähelepanu asjaolule, et kohalik ja piirkondlik kasvatamine ja turustamine aitab maapiirkonnas luua ja säilitada lisandväärtust ja töökohti;
9. juhib tähelepanu sellele, et väikesed väärtusahelad aitavad vähendada kliimat kahjustavat heidet;
10. märgib, et linnakeskkonna põllumajandus pakub aiandussektorile uusi võimalusi;
11. tunneb heameelt komisjoni avalikku arutelu käsitleva aruande „ELi puu- ja köögiviljasektori korra läbivaatamine“ üle, ja eelkõige selle jao 3.8 üle, milles tunnistatakse vajadust praeguste tootjaorganisatsioonide reguleerivate eeskirjade lihtsustamise järele, toetatakse ettepanekut tootjaorganisatsioonide tugevdada ja märgitakse, et enamik vastuseid toetab praeguse toetuskorra põhilisust säilitamist;
12. rõhutab, et bürokraatia vähendamine on eriti oluline väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, kuigi niisugused meetmed ei tohi kahjustada nende jaoks samuti vajalikku õiguskindlust;
13. peab tervitatavaks asjaolu, et ÜPP reformi kokkuleppes säilitatakse tootjaorganisatsioonide põhine Euroopa puu- ja köögiviljaabi süsteem, tunnustades samas, et olemasolevad vahendid ei ole alati olnud tõhusad, mida tunnistab ka komisjon oma avaliku arutelu dokumendis „ELi puu- ja köögiviljasektori korra läbivaatamine“, ja toetab seepärast Newcastle'i rühma tööd, mis on suunatud ELi puu- ja köögivilja korra parandamisele, mille puhul tuleb samuti arvestada liikmesriikides kooperative reguleeriva õigusliku korra eripära, et mitte piirata uute tootjaorganisatsioonide loomist ning austada samaaegselt asjaolu, et tootjad võivad valida tootjaorganisatsioonide süsteemidest väljajäämise; võtab samuti teadmiseks liidu kriisijuhtimisvahendi käivitamise raskete kriiside puhul, mis puudutavad mitut liikmesriiki, ja toonitab, et see vahend peaks olema avatud kõikidele tootjatele, olenemata sellest, kas nad kuuluvad tootjaorganisatsioonidesse või mitte;
14. selleks et toetada tootjaorganisatsioonide tegevust, mis on tootjatele kasulik, palub komisjonil töötada ELi puu- ja köögivilja korra läbivaatamise käigus välja selged ja praktilised eeskirjad tootjaorganisatsioonide ülesehituse ja töömeetodite kohta ning kohandada korda liikmesriikide olemasolevate turustruktuuridega, et tootjaorganisatsioonid saaksid etendada oma rolli ja et kasvatajatel oleks stiimul nendega ühineda, tingimused et see ei ohusta kõnealuse korra peamiste eesmärkide saavutamist ja et kasvatajail on vabadus teha neis küsimustes ise otsuseid;

Teisipäev, 11. märts 2014

15. märgib murelikult, et komisjoni audiitorid saavad tootjaorganisatsioonide kava eeskirju laialt tõlgendada, mis põhjustab suurt ebakindlust ja võib tuua liikmesriikidele kaasa eraldistest ilmajäämise ja kohtuliku kontrolli ohu; rõhutab samuti, et auditeerimiskord ja finantskorrektsioonid tuleb teostada aegsamalt ja kokkulepitud auditiperioodi jooksul;

16. märgib, et kogu ELis püsivad ebaausad kaubandustavad, mis kahjustavad aiandusettevõtteid ja nende tootjaorganisatsioone ning vähendavad kasvatajate usaldust tulevikku investeerimise suhtes; on arvamusel, et kõigi tarneahela osaliste vahel kokku lepitud toimimisujuhend, mida toetab õigusraamistik ja mille üle teostab igas liikmesriigis järelevalvet riiklik vaidluste lahendaja, et jälgida kaubandustavasid, võib märkimisväärselt parandada toiduahela ja siseturu toimimist;

17. on seisukohal, et mitmesugused paljude turustusahelates vastu võetud eraõiguslikud standardid taimekaitsevahendijääkide kohta kujutavad endast tegelikult puu- ja köögiviljasektori tootjate jaoks karistavaid konkurentsivastaseid meetmeid; palub komisjonil sekkuda, et selline teguviis kaotada, arvestades, et ELi õigusaktidega sätestatud taimekaitsevahendijääkide tasemed kaitsevad tarbijate ja töötajate tervist;

18. kutsub komisjoni ja liikmesriiki üles edendama integreeritud tõrjet, toetama innovatsiooni ja ettevõtlust rohkema teadus- ja arendustööga kemikaalivabade alternatiivide (nagu kahjurliikide looduslike vaenlaste ja parasiitide) valdkonnas ning kasutama teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi Horisont 2020, et rahastada rakendusuringuid, millega toetatakse integreeritud kahjuri-, haigus- ja umbrohutõrje arendamist, pakkuma tootjatele vajalikke vahendeid ja teavet, et järgida direktiivi 2009/128/EÜ, mille artikli 14 kohaselt võtavad liikmesriigid „kõik vajalikud meetmed, et edendada vähese pestitsiidikasutusega taimekaitset, eelistades võimaluse korral kemikaalivabu meetodeid“ ja „loovad integreeritud taimekaitse rakendamiseks vajalikud tingimused või toetavad kõnealuste tingimuste loomist“;

19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama ja rõhutama nende ökoloogiliste protsesside intensiivistamist, millega tagatakse mulla pikaajaline hea seisund, viljakus ja teke ning kahjurite populatsiooni kontrollimine ja reguleerimine; usub, et pikemas perspektiivis võib see viia põllumajandusettevõtjate tootlikkuse suurenemiseni ja avaliku sektori eelarve kulude vähenemiseni;

20. rõhutab, et aiandussektor sõltub erinevatest taimekaitsetoodetest, ning nõuab tungivalt, et komisjon rakendaks nende toodete reguleerimise riskipõhist käsitusviisi, mida õigustavad vastastikuselt hinnatud ja sõltumatud teaduslikud tõendid; rõhutab, et vähemlevinud kasutusviisid on kättesaadavate toimeainete nappuse tõttu eriti haavatavad; kutsub komisjoni üles tugevdama andmete, eriti jääkaineid käsitlevate andmete kogumise koordineerimist liikmesriikides, kuna need andmed on oluline nõue söödavatele erikultuuridele loa andmisel; nõuab tungivalt, et põllumajanduse ja maaelu arengu, tervise- ja tarbijaküsimuste, keskkonna ning konkurentsi peadirektoraadid teeksid strateegilist koostööd, et võtta eri seisukohtadest lähtuvalt arvesse muudatuste mõju taimekaitsetoodete määrusele;

21. nõuab tungivalt, et komisjon vaataks läbi määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 40 sätestatud taimekaitsevahendite lubade vastastikuse tunnustamise korra toimimise, et lihtsustada lubade rakendamist ja kaotada ülemäärane bürokraatia, ja kaaluks taimekaitsevahendite reguleerimise ülemaailmse ühtlustamise pikaajalist eesmärki ning ekspordi puhul mitte-tariifsete kaubandustõkete vähendamist;

22. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks viivitamata vastavalt määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 51 lõikele 9 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande Euroopa vähemlevinud kasutusviiside ja eripõllukultuuride fondi asutamise kohta; rõhutab, et sellisest fondist tuleks rahastada käimasolevat Euroopa tööprogrammi põllumajandusliku toiduainetööstuse ettevõtjate, pädevate asutuste ja sidusrühmade, sealhulgas teadus- ja arendus- ja koostöö jaoks, vajaduse korral eripõllukultuuride ja vähemlevinud kasutusviiside kaitsmisele suunatud teadus- ja uuendustegevuse arendamiseks ja rahastamiseks;

Teisipäev, 11. märts 2014

33. avaldab heameelt selle üle, et õpipoisiõppele ja tööjõu koolitamisele pannakse taas suuremat rõhku, kuid märgib murega, et aiandusalaseid õpipoisikoolitusi läbivate inimeste arv on mõnedes liikmesriikides madal, mille tagajärjel vähenevad võimalused noorte jaoks, kes tunnevad selle sektori vastu huvi; tunnistab, et mitte kõik õpipoisiõppes osalevad noored ei ole selleks õppeks sobilikud; toonitab, et jõupingutusi, mida tehakse noorte ergutamiseks seoses aiandussektoris pakutavate töökohtadega ja neile koolituse andmiseks tuleks toetada teadlikkuse suurendamise ja teabekampaaniatega, mis parandavad sektori kuvandit;
34. nõuab tungivalt, et põllumajanduslik toidusektor ning teadlaskond teeksid süsteemselt koostööd, et järgmist teadlaste põlvkonda köita ja välja koolitada ning olemasolevat tööjõudu täiendada;
35. rõhutab valitsuse, tööstuse ja teadusorganisatsioonide vaheliste partnerluste tugevdamise ja laiendamise eeliseid ning vajadust tagada, et selliste partnerluste toetamise kavad koostataks viisil, millega suurendatakse üldiselt investeringute mõju ja ühtlustatust;
36. rõhutab, et tõhusalt tuleb kasutada kvalifitseeritud teaduslikke vahendeid, et kiirendada teadus- ja arendustegevuse tulemuste rakendamist innovaatilise põllumajandustootmistehnoloogia siirdega aiandussektorisse ning teadusuuringute, innovatsiooni, koolituse ja laiendamise ühendamist põllumajandussektoris majanduspoliitikaga, mis vastab aiandussektori tootearenduse nõuetele, suurendades samaaegselt selle tõhusust;
37. on seisukohal, et lillekasvatuse- ja ilutaimede sektoril tuleb võimaldada paremini kasutada liidu teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja innovatsiooni programme, ning kutsub komisjoni üles lisama programmi Horisont 2020 konkursikutsetesse ka „kaitstud viljeluse“, et ergutada innovatsiooni näiteks seoses säästva taimekaitse, säästva vee- ja toitainete kasutuse, energiatõhususe, täiustatud viljelus- ja tootmissüsteemide ning säästva transpordiga;
38. on seisukohal, et põllumajanduslike ja aianduslike teadusuuringute rahastamisel liikmesriikide eelarvepiirangute tingimustes tuleks julgustada kolmandate isikute, sealhulgas, kuid mitte ainult jaemüüjatepoolset rahastamist, ja see peaks olema kooskõlas sektori kogu teadusuuringutega seotud huviga;
39. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles hõlbustama juurdepääsu pikaajalisele rahastamisele tänapäevastes aianduse tootmistehnoloogiasse investeerimiseks, et parandada aiandussektori toodete ja teenuste konkurentsivõimet;
40. rõhutab kvaliteetse äriplaani tähtsust kapitalivahendite hankimisel; soovib, et kasvatajad kasutaksid enam äritoetusi ja nõuandeteenuseid, ning nõuab tungivalt, et komisjon teeks tööstusega tihedamat koostööd, et tagada selliste teenuste hõlbus juurdepääsetavus kasvatajate jaoks;
41. nõuab tungivalt, et komisjon ajakohastaks osana läbipaistvast protsessist, mis hõlmab sektori töötajaid, gruppi 6 kuuluva loetelu (eluspuud ja muud taimed; taimesibulad, -juured jms; lõikelilled ja dekoratiivne taimmaterjal) 2012. aasta kombineeritud nomenklatuuris;
42. tunneb muret võimaluse pärast, et aiandustootmine viiakse EList välja;
43. tunneb sügavat muret asjaolu pärast, et söödavatest saadustest läheb kolmandik kuni pool raisku välimuse tõttu, ja palub, et komisjon looks võimalikult kiiresti võimalused saaduste turustamiseks laiemate kvaliteedinõuete alusel eriti kohalikel ja piirkondlikel turgudel, tagades samaaegselt läbipaistvuse ja turu nõuetekohase toimimise; juhib tähelepanu Austrias ja Šveitsis korraldatud katseprojektidele, mille raames müüakse iluvigadega puu- ja köögivilju; kutsub selvehalle üles võtma arvesse turu-uuringuid, mille kohaselt ei ole paljud tarbijad üldse mures puu- ja köögiviljade ilusa välimuse pärast ning on rahul, kui saavad osta madalama sordi toodangut, eelkõige kui see võib ka odavam olla;
44. võtab murega teadmiseks esmasele turule mõeldud puu- ja köögiviljade kogukaod ja raiskamise ning märkimisväärse majandusliku kahju ettevõtetele; mõõnab, et süsteemse toiduraiskamise vähendamine on otsustav toidutarnete suurendamisel maailma üha suurenevale rahvastikule; tunneb sellegipoolest heameelt jõupingutuste üle, mida toidutarneahela osalised on teinud, et suunata see toodang järeletootjatele, selle asemel et see kõrvaldada;

Teisipäev, 11. märts 2014

45. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles muutma õigus- ja poliitiline keskkond võimalikult toetavaks aiandussektori jäätmete kasutamisele; juhhib tähelepanu asjaolule, et mitmeid materjale, näiteks seenekomposti, saaks kasutada lisaväärtusega kasvusubstraadi tootmisel, kui see ei oleks liigitatud jäätmeteks;
 46. juhhib tähelepanu sellele, et akvapoonilised süsteemid võimaldavad toota toiduaineid kohapeal ja kestlikult ning aitavad mageveekalade ja köögiviljade kasvatamise suletud süsteemi abil vähendada ressursside kasutamist võrreldes tavapäraste süsteemidega;
 47. toonitab, kui oluline on parandada järelevalvet hindade ning toodetud ja turustatud koguste üle ning toota kogu ELi hõlmavat aianduse kasutajate statistikat, et aidata kasvatajatel paremini mõista turusuundumusi, prognoosida kriise ja valmistada ette tulevasi saake; kutsub komisjoni üles lisama oma prognoositeabesse ka ilutaimede sektori;
 48. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0206

Piinamise kaotamine maailmas

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon piinamise kaotamise kohta maailmas (2013/2169(INI))

(2017/C 378/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ja muid ÜRO inimõiguste alaseid lepinguid ja inimõigusi käsitlevaid dokumente,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 9. detsembri 1975. aasta piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikut alandava kohtlemise ja karistamise vastast konventsiooni ⁽¹⁾,
- võttes arvesse piinamise ning muude julmade, ebainimlike või inimväärikut alandavate kohtlemis- ja karistamisviiside vastast ÜRO konventsiooni ja selle fakultatiivprotokollid,
- võttes arvesse ÜRO kinnipeetavate kohtlemise standardseid miinimumnõudeid ja teisi üldiselt kohaldatavaid asjaomaseid ÜRO standardeid,
- võttes arvesse ÜRO eriraportööri aruandeid, mis käsitlevad piinamist ning muud julma, ebainimlikku ja inimväärikut alandavat kohtlemist või karistamist ⁽²⁾,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsioone piinamise kohta,
- võttes arvesse ÜRO piinamisvastase komitee 22. novembri 2001. aasta avaldust seoses 11. septembri 2001. aasta sündmustega, milles märgitakse, et rahvusvahelise õiguse kohaselt on piinamise keelustamine ümberlükkamatu ja taganematu kohustus, ning väljendatakse veendumust, et mis tahes vastuabinõud rahvusvahelisele terrorismiohule konventsioonis osalevad riigid tarvitusele võtavad, peavad need vastuabinõud olema kooskõlas piinamisvastase konventsiooni ratifitseerimisel võetud kohustustega,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 20. detsembri 2012. aasta resolutsiooni surmanuhtluse kasutamisele moratooriumi kehtestamise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse laste õigusi käsitlevaid ÜRO Peaassamblee resolutsioone, sealhulgas kõige hiljutisemat, 20. detsembri 2012. aasta resolutsiooni ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, eriti selle artiklit 3, milles on sätestatud, et „kedagi ei või piinata ega ebainimlikult või alandavalt kohelda ega karistada“,
- võttes arvesse piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa konventsiooni,
- võttes arvesse ÜRO 28. juuli 1951. aasta pagulasseisundi konventsiooni ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/DeclarationTorture.aspx>

⁽²⁾ <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Torture/SRTorture/Pages/SRTortureIndex.aspx>

⁽³⁾ (A/RES/67/176).

⁽⁴⁾ (A/RES/67/167).

⁽⁵⁾ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/StatusOfRefugees.aspx>

Teisipäev, 11. märts 2014

- võttes arvesse Euroopa Nõukogu 6. novembril 2013. aastal avaldatud Piinamise ja Ebainimliku või Alandava Kohtlemise või Karistamise Tõkestamise Euroopa Komitee 23. üldaruannet ⁽¹⁾,
- võttes arvesse lapse õiguste konventsiooni ja selle kahte fakultatiivprotokolli laste müügi, lasteprostitutsiooni ja -pornograafia kohta ⁽²⁾ ning laste kaasamise kohta relvastatud konfliktidesse ⁽³⁾,
- võttes arvesse 1949. aasta Genfi konventsioone ja nende lisaprotokolle ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse 1997. aastal jõustunud üleameerikalist konventsiooni piinamise tõkestamiseks ja selle eest karistamiseks ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu statuuti,
- võttes arvesse tõhusa uurimise käsiraamatut ning piinamise ja muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemise või karistamise dokumentatsiooni (Istanbuli protokoll) ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 21,
- võttes arvesse ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilist raamistikku ja tegevuskava ⁽⁷⁾, mille välisasjade nõukogu võttis vastu 25. juunil 2012,
- võttes arvesse suuniseid kolmandatele riikidele suunatud Euroopa Liidu poliitika kohta, mis käsitlevad piinamist ning muud julma, ebainimlikku ja inimväärikut alandavat kohtlemist või karistamist ja mida ajakohastati 2012. aastal ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse ELi 16. juuni 2008. aasta suuniseid surmanuhtluse kohta ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Liidu inimõigusi ja rahvusvahelist humanitaarõigust käsitlevaid suuniseid ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse ELi aastaaruannet inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2012. aastal, mille nõukogu võttis vastu 6. juunil 2013. aastal ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse oma 13. detsembri 2012. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2011. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse oma 13. detsembri 2012. aasta resolutsiooni ELi inimõiguste strateegia läbivaatamise kohta ⁽¹³⁾,
- võttes arvesse oma 10. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni vangide väidetava transpordi ja ebaseadusliku kinnipidamise kohta Euroopa riikides Luure Keskagentuuri poolt ⁽¹⁴⁾,
- võttes arvesse oma 2007. aasta märtsi uurimust piinamist ja muul julmal, ebainimlikul või alandaval viisil kohtlemist või karistamist käsitlevate ELi suuniste rakendamise kohta ⁽¹⁵⁾;

⁽¹⁾ <http://www.cpt.coe.int/en/annual/rep-23.pdf>

⁽²⁾ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/OPSCCRC.aspx>

⁽³⁾ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/OPACRC.aspx>

⁽⁴⁾ <http://www.icrc.org/eng/war-and-law/treaties-customary-law/geneva-conventions/>

⁽⁵⁾ <http://www.cidh.oas.org/Basicos/English/Basic9.Torture.htm>

⁽⁶⁾ Välja andnud ÜRO inimõiguste ülemkomissar, Genf, <http://www.ohchr.org/Documents/Publications/training8Rev1en.pdf>

⁽⁷⁾ Nõukogu dokument 11855/2012.

⁽⁸⁾ <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/8590.et08.pdf>

⁽⁹⁾ <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/10015.et08.pdf>

⁽¹⁰⁾ http://eeas.europa.eu/human_rights/docs/guidelines_en.pdf

⁽¹¹⁾ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/et/13/st09/st09431.et13.pdf>

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0503.

⁽¹³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0504.

⁽¹⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0418.

⁽¹⁵⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2007/348584/EXPO-DROI_ET\(2007\)348584_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2007/348584/EXPO-DROI_ET(2007)348584_EN.pdf)

Teisipäev, 11. märts 2014

- võttes arvesse nõukogu 27. juuni 2005. aasta määrust (EÜ) nr 1236/2005, mis käsitleb kauplemist teatavate kaupadega, mida on võimalik kasutada surmanuhtluse täideviimiseks, piinamiseks või muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemiseks või karistamiseks ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni nõukogu määruse (EÜ) nr 1236/2005 (mis käsitleb kauplemist teatavate kaupadega, mida on võimalik kasutada surmanuhtluse täideviimiseks, piinamiseks või muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemiseks või karistamiseks) rakendamise kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 13. juuni 2013. aasta soovitusi liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning komisjoni asepresidendile, nõukogule ja komisjonile Euroopa välisteenistuse korralduse ja toimimise läbivaatamise kohta 2013. aastal ⁽³⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning arengukomisjoni ja naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi (A7-0100/2014),
- A. arvestades, et kuigi piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikut alandava kohtlemise ja karistamise täielik keelamine on nii ÜRO kui ka piirkondlikes inimõiguste konventsioonides sätestatud oluline rahvusvaheline norm, esineb maailmas ikka veel piinamist;
- B. arvestades, et mõistet „piinamine“ tuleks käesolevas määruses mõista vastavalt ÜRO määratlusele ja hõlmata sellesse ka julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemine või karistamine;
- C. arvestades, et ÜRO piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikut alandava kohtlemise ja karistamise vastane konventsioon ning piinamist vastase konventsiooni fakultatiivprotokoll on loonud rahvusvahelise raamistiku, millel on tõeline potentsiaal teha edusamme piinamise kaotamise suunas, eelkõige sõltumatute ja tõhusate riiklike ennetusmehhanismide abil;
- D. arvestades, et EL on suurendanud oma ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilises raamistikus võetud kohustust jätkata jõuliselt kampaaniat piinamise ning julma, ebainimliku või inimväärikut alandava kohtlemise vastu;
- E. arvestades, et piinamise, väärkohtlemise, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemise või karistamise likvideerimine on ELi inimõiguste poliitika lahutamatu osa ning tihedas vastastikus seoses muude ELi meetmete valdkondade ja vahenditega;
- F. arvestades, et piinamist käsitlevaid ELi suuniseid ajakohastati 2012. aastal, kuid viimane rakendusmeetmete põhjalik ja avalik analüüs ning läbivaatamine toimus 2008. aastal;
- G. arvestades, et ajakohastatud suuniste kohaselt järgivad liikmesriigid terrorismivastases võitluses kindlalt rahvusvahelisi kohustusi, mis keelavad piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikut alandava kohtlemise või karistamise;
- H. arvestades, et piinamine võib olla nii füüsiline kui ka psühholoogiline; arvestades, et kasvab juhtumite arv, kus psühhiaatriat kasutatakse sundvahendina inimõiguste kaitsjate ja dissidentide puhul, kes pannakse psühhiaatriaasutusse, et takistada nende poliitilisi ja ühiskondlikke tegevusi;
- I. arvestades, et liikmesriikide kohtutel peaks olema vahendid nende piinajate vastutusele võtmiseks, kelle üle ei ole kunagi kohut mõistetud, ning erilist tähelepanu tuleks pöörata piinamisjuhtumitele Euroopa diktatuuride ajal, kuna paljud sellised kuriteod jäävad karistamata;

⁽¹⁾ ELT L 200, 30.7.2005, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 107.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0278.

Teisipäev, 11. märts 2014

- J. arvestades, et paljudes riikides on terrorismivastase võitluse kontekstis püsivaks probleemiks piinamise täieliku keelu nõrgenemine;
- K. arvestades, et haavatavate rühmade, eriti laste erikaitse vajadustega seoses on olulisi poliitilisi probleeme;
- L. arvestades, et mõnede riikide korrakaitsejõududes kasutatakse piinamist eelistatud ülekuulamise meetodina; arvestades, et piinamist ei saa käsitleda vastuvõetava kuritegude lahendamise vahendina;
1. rõhutab, et vastavalt rahvusvahelisele ja humanitaarõigusele ning ÜRO piinamisvastasele konventsioonile on piinamise keeld absoluutne; rõhutab, et piinamine on üks rängemaid inimõiguste ja põhivabaduste rikkumisi, mis mõjutab miljoneid inimesi ja nende perekondi ning ei ole ühelgi juhul õigustatav;
 2. väljendab heameelt kolme piinamise kaotamisega seotud meetme üle ELi demokraatia ja inimõiguste tegevuskavas, kuid rõhutab, et nende õigeaegse rakendamise hindamiseks koos kodanikuühiskonnaga on vaja konkreetseid ja mõõdetavaid võrdlusaluseid;
 3. avaldab austust kõikidele nendele kodanikuühiskonna organisatsioonidele, riiklikele inimõiguste institutsioonidele, riiklikele ennetusmehhanismidele ja üksikisikutele, kes püüavad heastada ja hüvitada ohvrite kahjusid, võideldes karistamatusega ja ennetades aktiivselt piinamist ja väärkohtlemist kogu maailmas;
 4. märgib, et vastavalt piinamisvastasele konventsioonile tähendab „piinamine“ mis tahes tegevust, millega „inimesele tahtlikult tekitatakse tugevat füüsilist või vaimset laadi valu või kannatusi [...], mille [...] tekitajaks on ametiisik või muu isik, kes täidab ametiisiku ülesandeid, või kui seda tehakse nende kihutusel või nende väljendatud või vaikival nõusolekul“; siiski on arvamusel, et on vaja võtta ennetavaid, vastutust suurendavaid ja taastavaid poliitikameetmeid ka olukordade suhtes, kus piinamine või julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemine või karistamine toimub muude kui riigi või riigiametnike osalusel;
 5. mõistab hukka jätkuva piinamise ja muude väärkohtlemise vormide esinemise kogu maailmas ja kordab oma kindlat hukkamõistu selliste tegude suhtes, mis on keelatud ja peavad jääma keelatuks ükskõik mis ajal ja mis tahes kohas ja mida ei saa seetõttu kunagi õigustada; märgib, et ELi suuniste rakendamine piinamise suhtes on endiselt ebapiisav ja vastuolus ELi avalduste ja kohustustega käsitleda piinamist esmajärjekorras; kutsub Euroopa välisteenistust ja liikmesriike üles andma uut hoogu kõnealuste suuniste rakendamiseks, eelkõige prioriteetide, parimate tavade ja avaliku diplomaatia võimaluste määratlemisega, konsulteerides asjaomaste sidusrühmadega, muu hulgas kodanikuühiskonna organisatsioonidega, ja läbi vaatama tegevuskavades nimetatud piinamisega seotud küsimuste rakendamise; palub sellega seoses tegevuskavas nimetatud piinamise kaotamisega seotud kolme meetme täielikku ja õigeaegset rakendamist;
 6. soovib, et tegevuskava järgmisel läbivaatamisel tuleks määratleda konkreetsemad meetmed piinamise kaotamiseks, näiteks teabe ja koormuse jagamise tõhustamine, koolitused ja ühisalgatused ÜRO kohapealsete esindustega ja vastavate ÜRO eriesindajatega ning teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega, näiteks Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) ja Euroopa Nõukoguga, ja toetada piirkondlike piinamise ennetamise mehhanismide loomist ja tugevdamist;
 7. väljendab heameelt piinamisi käsitlevate ELi suuniste ajakohastamise üle 2012. aastal; toonitab, et neid suuniseid tuleb rakendada tõhusalt ja tulemustele orienteeritult koostöös teiste suuniste ja poliitiliste algatustega;
 8. väljendab heameelt selle üle, et suunised kajastavad terviklikku poliitilist käsitlust, hõlmates piisava seadusandliku ja õigusraamistiku edendamist piinamise tõhusa ennetamise ja keelustamise nimel ning järelevalvet kinnipidamiskohtades, püüdlust käsitleda karistamatust ning sisaldades ka piinamise ohvrite täielikku ja tõhusat rehabiliteerimist, mida toetavad usaldusväärsed, järjekindlad ja sidusad meetmed;
 9. kutsub nõukogu, Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles võtma tõhusamaid meetmeid tagamaks, et Euroopa Parlament ja kodanikuühiskond oleksid vähemalt kaasatud piinamist käsitlevate ELi suuniste järgimise hindamisse;

Teisipäev, 11. märts 2014

10. kordab piinamisohvrite rehabilitatsioonikeskuste tähtsust nii ELis kui ka väljaspool ELi, kus tegeletakse mitte ainult füüsiliste, vaid ka piinamisohvrite pikaajaliste psühholoogiliste probleemidega; väljendab heameelt selle üle, et Euroopa Liit annab rahalist abi rehabiliteerimiskeskustele piinamisohvrite jaoks kogu maailmas, ja soovib neil keskustel võtta omaks multidistsiplinaarne lähenemisviis, mis hõlmab nii psühholoogilist nõustamist, juurdepääsu raviteenustele kui ka sotsiaalset ja õiguslikku abi; on jätkuvalt veendunud, et selliste keskuste rahastamist kolmandates riikides demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendist ei tohiks kärpida isegi praeguses finants- ja majanduskriisi olukorras, kuna nende riikide tervishoiusüsteemid ei ole sageli võimelised tegelema piinamise ohvrite konkreetsete probleemidega;
11. tunneb kahetsust, et alates 2008. aastast ei ole kordagi läbi viidud suuniste rakendamise kõikehõlmavat ja kriitilist läbivaatamist, ning rõhutab korrapärase ja kõikehõlmava rakendamise hindamise vajalikkust;
12. soovib, et ELi suunistega kaasneksid üksikasjalikud rakendusmeetmed, mida levitatakse ELi missioonide juhtidele ning liikmesriikide esindustele kolmandates riikides; kutsub ELi missioonide juhte kajastama oma rakendus- ja järeларуannetes üksikuid piinamise ja väärkohtlemise juhtusid;
13. rõhutab, et ELi poliitika aluseks peaks olema algatuste ja meetmete tõhus kooskõlastamine ELi ja liikmesriikide tasandil, et kasutada täielikult ära olemasolevate poliitiliste vahendite potentsiaal ja nende koostoime ELi rahastatavate projektidega;
14. kutsub komisjoni, Euroopa välisteenistust ja liikmesriike üles vaatama regulaarselt läbi nõukogu määruse (EÜ) nr 1236/2005 (mis keelab kauplemise piinamis- ja surmanuhtluse täideviimise vahenditega) rakendamise ning edendamise seda määrust ka maailmas kui elujõulist mudelit, et jõustada tõhus piinamisvahendite keeld;
15. võtab teadmiseks hiljutise komisjoni ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1236/2005, mis käsitleb kauplemist teatavate kaupadega, mida on võimalik kasutada surmanuhtluse täideviimiseks, piinamiseks või muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemiseks või karistamiseks (COM(2014)0001); rõhutab, et oluline on käsitleda vahendusteenuseid, tehnilist abi ning asjaomaste kaupade transiiti; kordab parlamendi varasemat üleskutset lisada määrusesse piinamise lõppkasutusega kaupade säte, mis võimaldaks liikmesriikidel lubada ja keelata eelneva teabe alusel mis tahes toodete ekspord, mille puhul on suur oht, et neid kasutatakse piinamiseks, väärkohtlemiseks või surmanuhtluseks;
16. leiab, et surmanuhtlus kui isikupuutumatus õiguse ja inimväärikuse rikkumine, on vastuolus julma, ebainimliku ja alandava karistamise keelustamise rahvusvaheliste õigusaktidega, ning palub Euroopa välisteenistusel ja liikmesriikidel seda vastuolu ametlikult tunnustada ning kohandada vastavalt ELi surmanuhtluse poliitikat; rõhutab vajadust tõlgendada vastavaid ELi suuniseid surmanuhtluse ja piinamise kohta valdkondadeülesena; peab kahetsusväärseks nn surmamõistetute kambrites elavate vangide füüsilist ja psühholoogilist eraldatust ja nende avaldatavat survet; kordab vajadust kõikehõlmava õigusliku uuringu läbiviimiseks ja aruteludeks ÜRO tasandil surmanuhtluse kohaldamise vaheliste seoste, sealhulgas surmamõistetute raske vaimse trauma ja füüsilise seisundi halvenemise fenomeni kohta, ja piinamise ning julma, ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise kohta;
17. toetab kividega surnuksloppimise viivitamatut keelustamist; rõhutab, et see on jõhker hukkamisviis;
18. toetab nõukogu piinamisvastase töökoonna tegevuse taasalustamist, mis peaks andma ELi suuniste rakendamisele uue hoo, määrates kindlaks prioriteedid, parimad tavad ja avaliku diplomaatia võimalused, pidades konsultatsioone asjaomaste sidusrühmade ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega ning aidates kaasa ELi tegevuskavas nimetatud piinamisega seotud probleemide lahendamise korrapärasele hindamisele;
19. on eriti mures inimõiguste kaitsjate piinamise pärast, sealhulgas kinnipidamiskohtades olevad kogukonna aktivistid, ajakirjanikud, inimõiguste advokaadid ja blogijad; tunnistab, et inimesed, kes on kõige rohkem seotud inimõiguste ja demokraatiaga, kannatavad sageli kõige enam ebaseadusliku kinnipidamise, hirmutamise ja piinamise all ning seavad ohtu oma pere; nõuab, et nii ELi kohapealsed missioonid kui ka kõrgetasemelised ELi ametnikud tõstataksid korrapäraselt ja järjekindlalt kõnealuse probleemi kohtumistel kolmandate riikide partneritega, nimetades muu hulgas konkreetseid kinnipidamiskohtades olevate inimõiguste kaitsjate nimesid;

Teisipäev, 11. märts 2014

20. võtab tõsise murega teatavaks salajaste kinnipidamiskeskuste olemasolu ning isoleeritud kinnipidamise ja pikaajalise üksikvangistuse praktiseerimise mitmes riigis, mis on ühed kõige murettekitavamad näited piinamisest ja väärkohtlemisest; on veendunud, et neid juhtumeid tuleb süstemaatiliselt esile tõsta kõigis avaldustes ja demaršides ning lisada üksikjuhtumite loetellu, mida arutatakse inimõigustealaste dialoogide ja konsultatsioonide raames ELi ja kolmandate riikide vahel;

21. rõhutab oma muret laialt levinud ja järjepideva inimõiguste rikkumise pärast Korea Rahvademokraatlikus Vabariigis (KRDV), eelkõige poliitvangide ja kodumaale tagasipöördunud kodanike piinamiste ja töölaagrite kasutamise pärast KRDVs; palub KRDV ametivõimudelt esimese sammuna võimaldada igat tüüpi kinnipidamisasutuste ülevaatamist sõltumatute rahvusvaheliste ekspertide poolt;

22. rõhutab, et ükski erand piinamise, julma, ebainimliku ja alandava kohtlemise või karistamise täielikust keelust ei saa olla õigustatud, ja et riikidel on kohustus rakendada piinamise ja väärkohtlemise kasutamise tõkestamiseks kaitsemeetmeid, mis tagaksid ka vastutuse ja juurdepääsu tõhusatele õiguskaitsevahenditele ja hüvitistele igal ajal, sealhulgas riikliku julgeoleku ja terrorismivastaste meetmete kontekstis; on mures, et mõned liikmesriigid usaldavad politseiülesandeid paralleelselt relvarühmitustele, püüdes vältida oma rahvusvahelisi kohustusi; rõhutab, et keeld kehtib võrdselt nii sellise teabe üleandmise kui ka kasutamise kohta, mis on kas saadud piinamise tulemusel või mis tõenäoliselt toob kaasa piinamise; tuletab meelde, et piinamise keelamine on rahvusvaheliste inimõiguste ja humanitaarõiguse õigusaktide kohaselt siduv standard, mis tähendab, et see on kehtiv nii rahu- kui ka sõjaajal;

23. tunneb muret politseivägivalda pärast paljudes riikides ja on seisukohal, et see küsimus on kesksel kohal piinamise ja inimväärlikust alandava kohtlemise vastases võitluses, eriti seoses rahumeelsete meelevahenduste mahasurumisega, sest selline vägivald tähendab rahvusvahelises mõttes vähemalt väärkohtlemist, kui mitte piinamist;

24. tervitab Euroopa Nõukogu ja piinamise tõkestamise ühingu ühisprojekti koostada praktiline juhend parlamendiliikmetele, kes külastavad sisserändajate kinnipidamiskeskuseid;

25. palub vastu võtta kinnipidamiskohti külastavatele parlamendiliikmetele mõeldud praktilise juhendi, mis oleks kasulik abivahend Euroopa Parlamendi delegatsioonide regulaarseteks külaskäikudeks kolmandatesse riikidesse; on arvamusel, et kõnealune juhend peaks sisaldama konkreetseid soovitusi külaskäikudeks vanglatesse ja teistesse kinnipidamiskohtadesse, kus võidakse pidada kinni lapsi ja naisi, ning sellega tuleks tagada kahju mittetekomise põhimõtte rakendamine kooskõlas ÜRO inimõiguste järelevalve koolituskäsiraamatuga, eelkõige selleks, et vältida külastustele järgnevaid vastumeetmeid kinnipeetute või nende perekondade suhtes; nõuab, et selliste külastuste puhul konsulteeritaks asjaomases riigis asuva ELi delegatsiooniga, VVOde ja vanglates tegutsevate ühendustega;

26. palub Euroopa välisteenistusel, inimõiguste töörühmal ja muudel asjaomastel osalistel ühiselt läbi viia uuring ELi toetuse kohta riiklike ennetusmehhanismide kehtestamisel ja toimimisel, et määratleda ELi tegevusplaanis esitatud parimad tavad;

27. kutsub Euroopa välisteenistust, liikmesriike ja komisjoni lihtsustama sõltumatute ja tõhusate riiklike ennetusmehhanismide loomist ja toimimist, eelkõige nende personali erialast koolitust;

28. kutsub inimõiguste töörühma, piinamise töörühma ja Euroopa Komisjoni siseasjade peadirektoraati üles välja töötama meetmeid ja viima piinamisvastased meetmed sisse kõikidesse vabaduse, julgeoleku ja õigusega seotud tegevustesse;

Kaitsevaldkonna puudustega tegelemine, eelkõige laste piinamise kaotamine

29. väljendab erilist muret seoses haavatavate rühmade, eriti laste vastu toime pandud piinamise ja väärkohtlemisega; nõuab, et EL võtaks poliitilisi, diplomaatilisi ja rahalisi meetmeid laste piinamise ärahoidmiseks;

30. nõuab, et EL võitleks lapsi mõjutavate eri liiki inimõiguste rikkumiste vastu, eriti seoses laste inimkaubandusega, lastepornograafia, lapssõdurite, sõjaväelistes kinnipidamisasutustes hoitavate laste, lapstööjõu, laste süüdistamisega nõidumises ja küberkiusamisega, kui see kujutab endast piinamist, kaasa arvatud lastekodudes, kinnipidamisasutustes ja põgenikelaagrites viibivad lapsed, ning võtaks tõhusaid kaitsemeetmeid, kui ametiasutused on seotud mis tahes viisil lapsi mõjutava piinamisega;

Teisipäev, 11. märts 2014

31. tuletab meelde, et saatjata alaealisi ei tohiks kunagi saata tagasi riiki, kus neid võidakse piinata või ebainimlikult või inimväarikust alandavalt kohelda;
32. märgib, et laste vabadusekaotuse väärkasutamine, eriti ennetav vahistamine ja sisserändajate laste kinnipidamine, on kaasa toonud kinnipidamiskeskuste ülerahvastatuse ning laste piinamise ja väärkohtlemise praktikate sagenemise; palub, et riigid tagaksid, vastavalt üldistele inimõiguste standarditele, et laste vabadusekaotus oleks vaid viimane abinõu vähima vajaliku aja jooksul ja võttes alati arvesse lapse parimaid huve;
33. nõuab riikidelt lastesõbralikumate õigussüsteemi, mis hõlmab tasuta ja konfidentsiaalset lastesõbralikku aruandlusmehhanismi, sealhulgas kinnipidamiskeskustes, mis mitte ainult ei julgusta lapsi oma õigusi nõudma, vaid võimaldab teatada ka vägivallast;
34. rõhutab vajadust, et EL käsitleks interneti kasutamist täiskasvanute ja laste poolt laste psühholoogiliseks piinamiseks ja ahistamiseks sotsiaalmeedia kaudu; märgib, et vaatamata ELi ohutuma interneti programmile on ELi vastutegevus internetikiusamisele olnud ebapiisav; rõhutab hiljutisi arvukaid juhtumeid, kus lapsed võtavad endalt elu võrgukiusamise tagajärjel, ja jätkuvalt liikmesriikides eksisteerivaid võrgulehti, mis neid tegusid otseselt või kaudselt mõjutavad; rõhutab seetõttu, et ELi jaoks on vältimatu selgete ja jõuliste meetmete võtmine võrgukiusamise ja -ahistamise ning seda võimaldavate veebilehtede vastu;
35. soovib koondada ELi poliitilised jõupingutused piinamisohvritest laste rehabilitatsiooni- ja psühholoogilistele tugikeskustele, järgides lapsesõbralikku lähenemisviisi ja võttes arvesse kultuuriväärtusi;
36. soovib lisada laste piinamise küsimuse kavandatavasse laste õiguste sihtkampaniasse, nagu on ette nähtud tegevuskavas;
37. soovib Euroopa välisteenistusel ja komisjonil pöörata erilist tähelepanu piinamise, julmal ja ebainimlikul ja alandaval viisil kohtlemise juhtumitele, mis on suunatud kunstnike, ajakirjanike, inimõiguste kaitsjate, üliõpilasuhtide, tervishoiutöötajate ja muude haavatavatesse inimrühmadesse kuuluvate isikute vastu, nagu etnilised, keelelised, usulised ja muud vähemused, eriti nende kinnipidamise või vangistuse korral;
38. palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja ELi delegatsioonide juhtidel tõstatada dialoogides kolmandate riikide ametiasutustega soopõhise piinamise küsimus, mis teeb tüdrukutest eriti haavatava rühma, eelkõige naiste suguelundite moonutamise ning varajaste ja sundabielude tõttu, mis on määratletud strateegilises raamistikus ning tegevuskavas;
39. palub Euroopa välisteenistusel ja inimõiguste töörühmal käsitleda spetsiaalselt laste piinamist eelseisva piinamist käsitlevate ELi suuniste ja tegevuskava uuendamisel;
40. on mures, et piinamise ja ebainimliku või inimväarikust alandava kohtlemise all (vägistamine, seksuaalne vigastamine, steriliseerimine, abort, sunniviisiline sündivuse piiramine ja tahtlik viljastamine) kannatavad eriti naised, eelkõige relvastatud konflikti tingimustes, kuna sellist tegevust rakendatakse sõjapidamise meetodina, sealhulgas alaealiste suhtes;
41. mõistab samamoodi hukka piinamise, vägivalla ja kuritarvitamise inimeste seksuaalse sätumuse või soolise identiteedi alusel;
42. rõhutab sellega seoses vajadust toetada nende valitsusväliste organisatsioonide tööd, kes osalevad vägivalla ennetamises konfliktiolukordades ning sellega seotud tsiviilelanikkonna piinamise ja väärkohtlemise ennetamises, ning rõhutab seetõttu vajadust tõsta relvastatud üksuste teadlikkust sellest, et tuleb järgida rahvusvahelisi humanitaarõiguse standardeid, eriti neid, mis puudutavad soolist vägivalda;

Piinamise vastane võitlus ELi suhetes kolmandate riikidega

43. kutsub Euroopa välisteenistust, ELi inimõiguste eriesindajat ning inimõiguste töörühma üles tagama, et inimõigusi käsitlevad riigistrateegiad sisaldaksid riigispetsiifilisi piinamise vastase võitlusega seotud eesmärgi ja võrdlusaluseid, muu hulgas erikaitset vajavate rühmade, näiteks laste, naiste, ümberasustatud inimeste, pagulaste ja rändajate ning nende rühmade väljaselgitamist, kes kogevad diskrimineerimist etnilise või kultuurilise päritolu, kasti, usu või muude usuliste veendumuste, seksuaalse sätumuse või soolise identiteedi tõttu;

Teisipäev, 11. märts 2014

44. kutsub ELi ja laiemat rahvusvahelist üldsust üles järgima mittetagasisaatmise põhimõtet, mille kohaselt varjupaigataotlejaid ei saadeta tagasi riiki, kus nad seisavad silmitsi piinamise või ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemisega, ja mis on sätestatud 28. juuli 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsioonis;
45. rõhutab, et inimõigusi käsitlevates riigistrateegiates tuleks kindlaks määrata kaitsevaldkonna puudujärgid, asjakohased vahendajad, samuti sisenemispunktid, näiteks ÜRO raamistik, julgeolekusektor või kohtureform, et lahendada igas riigis piinamisega seotud probleemid;
46. soovib, et inimõigusi käsitlevates riigistrateegiates peaks käsitlema valitsusasutuste poolse ja eraviisilise vägivalga ja väärkohtlemise algpõhjuseid ning määrama kindlaks abivajaduse, pidades silmas ELi tehnilise abi pakkumist suutlikkuse suurendamiseks, seadusandlikuks reformiks ja koolituseks, aitamaks kolmandatel riikidel täita rahvusvahelisi kohustusi ning norme eelkõige piinamisvastase konventsiooni ja selle fakultatiivprotokolli allkirjastamisel ja ratifitseerimisel, ning nendes sisalduvate ennetamise sätete järgimisel (eriti riiklike ennetusmehhanismide kehtestamise kontekstis), võideldes karistamatusega ja rehabiliteerides ohvreid;
47. soovib lisaks, et inimõigusi käsitlevad riiklikud strateegiad peaksid sisaldama riiklike asutuste rajamise ja toimimise meetmeid või kui see on asjakohane, riiklike asutuste tugevdamise meetmeid, mis käsitlevad tõhusalt piinamise ja väärkohtlemise tõkestamist ja vajaduse korral ka finants- ja tehnilist abi;
48. rõhutab vajadust, et Euroopa välisteenistus ja ELi delegatsioonid teeksid kättesaadavaks eriteabe seoses kolmandatele riikidele saadaolevate toetustega ning piinamise ja väärkohtlemise ohvrite võimalike õiguskaitsvahenditega;
49. kutsub Euroopa välisteenistust ja ELi delegatsioone üles kasutama täielikult, kuid sihipäraselt ja riigipõhiselt nende käsutuses olevaid piinamist käsitlevates ELi suunistes välja toodud poliitilisi vahendeid, kaasa arvatud avalikke avaldusi, kohalikke demarše, inimõigustealaste dialooge ja konsultatsioone üksikjuhtumite esile toomiseks, piinamise ärahoidmisega seotud õigusraamistikku ning asjaomaste rahvusvaheliste konventsioonide ratifitseerimist ja rakendamist; palub Euroopa välisteenistusel ja liikmesriikidel jätkata nende varasemat praktikat ülemaailmsete suunatud kampaaniate läbiviimisel piinamisega seotud temaatilistes küsimustes;
50. palub ELi delegatsioonidel ja ELi liikmesriikide saatkondadel kohapeal rakendada piinamist käsitlevaid ELi suuniseid ning Euroopa välisteenistusel ja inimõiguste töörühmal jälgida korrapäraselt nende täitmist;
51. soovib tungivalt ELi delegatsioonidel ja liikmesriikide saatkondadel üle kogu maailma tähistada iga aasta 26. juunil rahvusvahelist piinamise ohvrite toetamise päeva, korraldades seminare, näitusi ja teisi üritusi;
52. kutsub Euroopa välisteenistust ja ELi inimõiguste eriesindajat üles käsitlema süstemaatiliselt piinamist ja väärkohtlemist ELi inimõigustealastes dialoogides ja konsultatsioonides kolmandate riikidega;
53. soovib asetada piinamisega seotud küsimused kohalike ja piirkondlike kodanikuühiskonna foorumite ja seminaride keskmesse võimalusega uuesti läbi vaadata tavapärase inimõiguste konsultatsioonide ja dialoogide raames;
54. kutsub ELi üles edendama inimõigustealastes dialoogides ÜRO kinnipeetavate kohtlemise standardsete miinimum-nõuete rakendamist, et tagada vangide väärikuse austamine ning põhiõiguste ja garantiide järgimine, ning tagada ka nende nõuete kohaldamise laiendamine kõikidele kinnipidamisasutustele, sealhulgas vaimuhaiglatele ja politseijaoskondadele;
55. kutsub ELi ja parlamendi delegatsioone üles tegema külaskäike vanglatesse ja teistesse kinnipidamiskohtadesse, sealhulgas noorte kinnipidamiskeskustesse ja kohtadesse, kus võidakse kinni pidada lapsi, ning jälgima kohtuprotsesse, mille puhul on põhjust arvata, et süüaluseid on võib-olla piinatud või väärkoheldud, ning paluma üksikjuhtumite asjus teavet ja sõltumatut uurimist;

Teisipäev, 11. märts 2014

56. palub ELi delegatsioonidel toetada kodanikuühiskonna liikmeid, kui neil takistatakse külastada vanglaid ja jälgida kohtuprotsesse;

57. kutsub EL välisteenistust, komisjoni ja liikmesriike üles täitma oma kohustusi inimõiguste tegevuskava raames, et lihtsustada sõltumatute ja tõhusate riiklike ennetusmehhanismide loomist ja toimimist; kutsub liikmesriike üles hoolega ja läbipaistvalt uuesti läbi vaatama ja analüüsima olemasolevad riiklikud ennetusmehhanismid ning riikide inimõiguste institutsioonid ELis ja kolmandates riikides ning määratlema parimad tavad nende seas, veendumaks, et need sisaldavad laste kaitse perspektiivi, pidades silmas olemasolevate mehhanismide tugevdamist, nende parandamist ning nende näidete edendamist partnerriikides;

58. kutsub ELi delegatsioone üles nõudma kinnipidamise kasutamist viimase abinõuna ja otsima alternatiive, eelkõige haavatavas olukorras isikutele (nagu naised, lapsed, varjupaigataotlejad, ümberasujad);

59. on väga mures, et hiljutised aruanded näitavad, et ELi ettevõtted tarnivad USAsse kemikaale, mida kasutatakse surmavate süstide droogides; sellega seoses tervitab mõnede Euroopa ravimifirmade lepingulise ekspordi ja kontrollsüsteemi arendust, mille eesmärk on tagada, et nende toodet Propofol ei kasutata surmasüstides riikides, kus endiselt kohaldatakse surmanuhtlust, sealhulgas USAs;

ELi tegevus mitmepoolsetel foorumitel ja rahvusvahelistes organisatsioonides

60. väljendab heameelt ELi järjekindlate jõupingutuste üle ÜRO Peaassamblees ja inimõiguste nõukogus resolutsioonide regulaarselt vastuvõtmise algatamisel ja toetamisel ning küsimuse esmatahtsana käsitlemisel ÜRO raamistikus; teeb ettepaneku, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja suhtleks korrapäraselt ÜRO eriraportööriga piinamise küsimustes, et jagada ELi välispoliitikale olulist teavet seoses kolmandate riikidega; teeb samuti ettepaneku, et väliskomisjon ja inimõiguste allkomisjon paluksid ÜRO piinamise eriraportööril teha parlamendile piinamisjuhtumitega seotud lühikokkuvõtteid konkreetsetes riikides;

61. tuletab meelde, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi artiklite 7 ja 8 kohaselt on süstemaatilisel või suures ulatuses toime pandud piinamine sõjakuritegu või inimsusevastane kuritegu; rõhutab, et kaitsekohustuse põhimõtte alusel on rahvusvahelisel üldsusel kohustus kaitsta selliste kuritegude ohvriks langenud elanikkonda, ning kutsub sellega seoses üles vaatama läbi julgeolekunõukogu otsustusprotsessi, et vältida ummikseisu kaitsekohustuse küsimuse esilekerkimisel;

62. kutsub kolmandaid riike üles tegema ÜRO eriraportööriga, piinamisevastase komiteega ja piirkondlike piinamise ennetamise asutustega, nagu piinamise ennetamise komitee Aafrikas, piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa Komitee, Ameerika Riikide Organisatsiooni vabaduse kaotanud isikute raportööriga, piinamise küsimustes täielikku koostööd; julgustab liikmesriike ja Euroopa välisteenistust võtma eriraportööri ja teiste ametiasustuste soovitusi järelemeetmete puhul süstemaatilisel arvesse oma suhetes kolmandate riikidega, kaasa arvatud üldise korrapärase läbivaatamise protsessis;

63. nõuab, et Euroopa välisteenistus, ELi inimõiguste eriesindaja ja liikmesriigid edendaksid ühe prioriteedina aktiivselt ÜRO piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikut alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni ning piinamisvastase konventsiooni fakultatiivprotokollid ratifitseerimist ja rakendamist ning suurendaksid oma jõupingutusi, et lihtsustada riiklike ennetusmehhanismide tõhusat ja sõltumatut kehtestamist ja toimimist kolmandates riikides;

64. kutsub Euroopa välisteenistust, komisjoni ja liikmesriike üles toetama piirkondlike piinamise ennetusmehhanismide loomist ja toimimist, sealhulgas piinamise ennetamise komitee Aafrikas ja Ameerika Riikide Organisatsiooni raportööri vabaduse kaotanud isikute küsimustes;

65. kutsub Euroopa välisteenistust, ELi inimõiguste eriesindajat ja komisjoni üles suurendama toetust kolmandatele riikidele, võimaldamaks neil rakendada tõhusalt asjaomaste ÜRO lepinguorganite soovitusi, teiste seas piinamisvastase komitee ning piinamise ennetamise alamkomitee, lapse õiguste komitee ning naiste diskrimineerimise kaotamise komitee soovitusi;

Teisipäev, 11. märts 2014

66. palub Euroopa väliseenistusel anda võimaluste piires tehnilist abi piinamise ohvrite ja nende perede taastamiseks, et anda neile võimalus oma elu uuesti üles ehitada;
67. rõhutab liikmesriikide aktiivse osaluse olulisust tegevuskava sätete rakendamisel ning seda, kui tähtis on anda Euroopa väliseenistusele korrapäraselt teavet nende sellega seoses võetud meetmete kohta;
68. kutsub ELi tegema tõhusamat koostööd piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa Komitee ja Euroopa Nõukogu inimõiguste volinikuga;

Demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend

69. tervitab olemasolevaid algatusi ja projekte demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi raames, mille vahenditest 7% on eraldatud piinamisega seotud projektidele, ning rõhutab vajadust jätkata eriotstarbeliste vahendite eraldamist võitlusele piinamise, julmuse ja alandava kohtlemise või karistamisega, keskendudes teadlikkuse tõstmisele, ennetamisele, karistamatuse käsitlemisele, samuti piinamise ohvrite sotsiaalsele ja psühholoogilisele taastamisele, eelistades üldise iseloomuga projekte;
70. rõhutab, et projektidele eraldatavad vahendid kavandatava programmiperioodi raames peaksid arvesse võtma ELi prioriteete, nii nagu on kirjeldatud tegevuskavas;
71. palub ELi liikmesriikidel anda ülevaade kahepoolsetest abiprogrammidest piinamise vältimise ja rehabilitatsiooni valdkonnas, eesmärgiga jagada parimaid tavasid, saavutada tõhus koormuse jagamine ning luua sünergiad ja täiendus demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi projektidega;

ELi poliitika tõsiseltvõetavus, sidusus ja järjekindlus

72. tuletab meelde, et ELil ja selle liikmesriikidel on vaja näidata eeskujut, mis aitaks tagada nende usaldusväärsuse; kutsub seega Belgiat, Soomet, Kreekat, Iirimaa, Lätit ja Slovakkia üles ratifitseerima kiiremas korras piinamisvastase konventsiooni fakultatiivprotokolli ning looma sõltumatud, hästi rahastatud ja tõhusad riiklikud ennetusmehhanismid; märgib individuaalse suhtlemise olulisust piinamise ja väärkohtlemise ennetamisel ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid nõustuksid individuaalsete jurisdiktsioonidega kooskõlas piinamisvastase konventsiooni artikliga 21 palub ÜRO lapse õiguste konventsiooni allkirjutanutel allkirjastada ja ratifitseerida konventsiooni kolmas protokoll samuti kutsub üles 21 liikmesriiki, kes ei ole veel ratifitseerinud rahvusvahelist konventsiooni, kaitsma kiireloomulise küsimusena kõiki isikuid sunniviisilise kadumise eest;
73. kutsub üles liikmesriike, kes ei ole avaldanud tunnustust ÜRO piinamisvastase komitee artikli 22 jurisdiktsioonile, tegema seda ühe prioriteedina;
74. kutsub liikmesriike, kellel on olemas riiklikud ennetusmehhanismid, üles alustama konstruktiivseid dialooge riiklike ennetusmehhanismi soovitude rakendamiseks ja ka piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa Komitee, ÜRO piinamisvastase komitee ja selle piinamise tõkestamise allkomitee soovitude rakendamiseks ühtsel ja vastastikku täiendaval viisil;
75. julgustab Euroopa Liitu tugevdama oma pühendumust üldistele väärtustele ja inimõigustele ning kutsub üles rakendama selles mõttes naabruspoliitikat ja põhimõtet, mille kohaselt on toetus tehtud edusammudest, et julgustada naaberriike läbi viima reforme, mis aitaksid tugevdada piinamisvastast võitlust;
76. avaldab kahetsust äärmiselt piiratud abi pärast, mida liikmesriigid on andnud ÜRO piinamisohvrite vabatahtlikule fondile ja piinamisvastase konventsiooni fakultatiivprotokolli erifondile; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles toetama nende fondide tööd oluliste ja regulaarsete vabatahtlike maksetega, kooskõlas nende kohustustega tegevuskava raames;
77. märgib, et EL peab võtma otsustavama seisukoha ning paluma ELi asutustel ja liikmesriikidel tugevdada oma toetust ja poliitilist tahet, et saavutada surmanuhtluse suhtes moratooriumi kehtestamine kogu maailmas;

Teisipäev, 11. märts 2014

78. kutsub komisjoni üles koostama tegevuskava eesmärgiga luua nimekirjade ja suunatud karistuste kehtestamise mehhanismid (reisikeeld, varade külmutamine) nende kolmandate riikide ametnike vastu (kaasa arvatud politseinikud, prokurörid ja kohtunikud), kes on seotud tõsiste inimõiguste rikkumistega, nagu piinamine ja julm, ebainimlik ja alandav kohtlemine; rõhutab, et kõnealusesse nimekirja kandmise kriteeriumid peaksid põhinema hästi dokumenteeritud, kattuvatel ja sõltumatutel allikatel ning veenvatel asitõenditel, kusjuures asjaomastele isikutele tuleb võimaldada ka õiguskaitse-mehhanismi;

79. tuletab meelde kõikide riikide, sealhulgas ELi liikmesriikide kohustust rangelt järgida mitteväljasaatmise põhimõtet, mille kohaselt riigid ei tohi isikut välja saata ega välja anda jurisdiktsioonile, kus teda ohustab tagakiusamise oht; leiab, et diplomaatilise kinnituse taotlemise tava vastuvõtvalt riigilt ei vabasta saatvat riiki tema kohustustest, ning mõistab hukka sellised tavad, mille eesmärk on piinamise ja tagasisaatmise täieliku keelustamise eiramine;

80. märgib, et ELil, tihedas koostöös ÜROga, on piinamise vastases võitluses maailma tasandil ülioluline roll; rõhutab, et piinamise vastase nulltolerantsuspõhimõtte tugevdamine on jätkuvalt ELi poliitikapõhimõtete ja strateegiate keskmes inimõiguste ja põhivabaduste edendamisel nii väljaspool ELi kui ka ELis; peab kahetsusväärseks, et mitte kõik liikmesriigid ei täida täielikult nõukogu määrust (EÜ) nr 1236/2005 ning on võimalik, et teatavad tööstusriikides asuvad ettevõtted on kolmandatele riikidele illegaalselt müünud kontrolli- ja turvaseadmeid, mida on võimalik kasutada piinamiseks;

81. kutsub nõukogu ja komisjoni üles viima lõpule nõukogu määruse (EÜ) nr 1236/2005, kaasa arvatud selle lisade jooksev läbivaatamine eesmärgiga tõhustada rakendamist kooskõlas parlamendi soovitustega, mis on esitatud parlamendi 17. juuni 2010. aasta resolutsioonis nõukogu määruse (EÜ) nr 1236/2005 rakendamise kohta; kutsub liikmesriike üles täitma täielikult nimetatud määruse sätteid, eelkõige selle artiklist 13 tulenevat kõigi liikmesriikide kohustust koostada õigeaegselt iga-aastaseid aruandeid ja avaldada neid, ning jagama komisjoniga teavet litsentsimisotsuste kohta;

Piinamise vastase võitluse põhimõtted ja arengupoliitika

82. tuletab meelde vajadust luua ühtne ja terviklik strateegia võitlemaks piinamise vastu selle algpõhjustega tegelemise kaudu; usub, et see peaks hõlmama üldist institutsioonilist läbipaistvust ja riikide suuremat poliitilist tahet võidelda väärkohtlemise vastu; rõhutab kiireloomulist vajadust võidelda vaesuse, ebavõrduse, diskrimineerimise ja vägivalda vastu riiklike ennetusmehhanismide abil ja kohalike ametiasutuste ja valitsusväliste organisatsioonide tugevdamise kaudu; rõhutab vajadust edasi arendada ELi arengukoostöö ja inimõiguste rakendusmehhanisme, et käsitleda vägivalda algpõhjuseid;

83. rõhutab, et õiguskaitse kättesaadavus, võitlus karistamatuse vastu, erapooletu uurimine, kodanikuühiskonna tugevdamine ja hariduse edendamine on piinamise vastases võitluses üliolulised;

84. rõhutab, et piinamise mõiste kasutamist ning piinamise absoluutset keeldu ja selle eest süüdi mõistmist ja karistamist ei tohiks välistada ka juhul, kui selle toimepanijaks on ebaseaduslikud relvastatud üksused või suguharude, usulised või mässuliste rühmitused;

85. tuletab meelde inimõigustealase dialoogi kui Cotonou partnerluslepingu artikli 8 alusel toimuva poliitilise dialoogi osa olulisust ja spetsiifikat; tuletab meelde, et iga kolmandate riikidega peetav inimõigustealane dialoog peaks sisaldama ranget piinamistvastast osa;

86. nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjon julgustaksid oma partnerriike võtma piinamise ja teiste julmade, ebainimlike või alandavate kohtlemisviiside vastases võitluses kasutusele ohvritele suunatud lähenemisviisi, pöörates arengukoostööpoliitika raames erilist tähelepanu ohvrite vajadustele; rõhutab, et abi tingimuslikkuse kehtestamine on tõhus viis selle probleemi käsitlemiseks, kuid kõrgetasemeliste dialoogide ja läbirääkimiste, kodanikuühiskonna kaasamise, riikide suutlikkuse tugevdamise ja stiimulitele keskendumise kaudu on võimalik saavutada paremaid tulemusi.

Piinamise vastase võitluse põhimõtted ja naiste õigused

87. nõuab tungivalt, et EL tagaks abi tingimuslikkuse kaudu, et kolmandad riigid kaitseksid kõiki inimesi, eriti naisi ja tütarlapsi piinamiste eest; kutsub komisjoni üles vaatama uuesti läbi oma poliitika riikide suhtes, kus kasutatakse piinamist, ja suunama selle abi ohvritele;

Teisipäev, 11. märts 2014

88. tunneb heameelt meetmete üle, mida komisjon on kavandanud oma teatises „Naiste suguelundite moonutamine tuleb lõpetada“ (COM(2013)0833), ning soovib meelde tuletada vajadust Euroopa Liidu sise- ja välispoliitika sidususe järele selle probleemi käsitlemisel; peale selle tuletab meelde ELi jätkuvat vajadust töötada kolmandate riikidega, kaotamaks naiste suguelundite moonutamise tavade; julgustab liikmesriike, kelle õigusaktides ei ole naiste suguelundite moonutamine veel kriminaliseeritud, seda kindlasti tegema ning tagama asjakohaste õigusaktide rakendamise;
89. väljendab muret juhtumite pärast, kus on hukatud naisi, kel on probleeme vaimse tervisega või õpiraskused;
90. mõistab hukka kõik koduse vägivalda vormid, eelkõige aumõrvad, kultuurilistes või usulistes veendumustes juurdunud vägivalda, sundabielud, laste abielud, soopõhised tapmised ja kaasavaraga seotud surmad; kinnitab, et EL peab neid käsitlema piinamisviisidena; kutsub kõiki sidusrühmasid üles tegema aktiivselt tööd, et vältida harivate ja teadlikkust parandavate meetmete kaudu piinamise kasutamist;
91. mõistab hukka kõik naiste piinamise vormid, mis on seotud süüdistustega võlukunsti või nõiduse kasutamises, mida praktiseeritakse mõnes riigis erinevates maailma osades;
92. toetab Rooma statuudi täienevat uuenduslikku käsitlust, mille kohaselt tunnistatakse seksuaalne ja soopõhine vägivald, sealhulgas vägistamine, seksuaalne orjastamine, sunniviisiline prostitutsioon, sunnitud rasedus, sundsteriliseerimine ja mis tahes muu võrreldava raskusastmega seksuaalne vägivald, piinamisvormiks ning seega ka sõjakuriteoks ja inimsusevastaseks kuriteoks; tunneb samuti heameelt, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ohvrite abistamise fond rakendab programme, mille eesmärk on naistest piinamisohvrite rehabiliteerimine, eelkõige konfliktijärgsetes olukordades;
93. kutsub ELi üles julgustama neid riike, kes ei ole ÜRO piinamise vastast konventsiooni ja Rooma statuuti veel ratifitseerinud ja rakendanud, seda kindlasti tegema ning lisama selle soopõhist vägivalda käsitlevad olulised sätted oma siseriiklikesse õigusaktidesse;
94. nõuab tungivalt, et riigid mõistaksid rangelt hukka relvastatud konfliktide ajal ja konfliktijärgsetes olukordades naiste ja tütarlaste suhtes toimepandava piinamise ja vägivalda; tunnistab, et seksuaalne ja soopõhine vägivald avaldab mõju ohvritele ja ellujäänutele, nende sugulastele, kogukonnale ja ühiskonnale, ning nõuab, et võetaks tõhusaid vastutusele võtmise ja hüvitamismeetmeid ning rakendataks õiguskaitsevahendeid;
95. peab äärmiselt oluliseks, et liikmesriikide prokurörid ja kohtunikud oleksid suutelised esitama nõuetekohaselt üksikisikutele süüdistusi soopõhiste kuritegude kohta ja neid kohtu alla andma ning et neil oleksid vastavad teadmised;
96. väidab, et suutmatust eraldada kinnipeetavaid transseksuaalseid naisvange meesvangidest on julm, ebainimlik, alandav ja lubamatu;
97. kutsub ELi üles soodustama oma inimõigustealastes dialoogides selliste ÜRO eeskirjade rakendamist, mis käsitlevad naisvangide kohtlemist ja naiskurjategijatele määratavaid mittevabaduskaotuslikke karistusi (nn Bangkoki eeskirjad), et tugevdada naisvangide kohtlemist käsitlevaid rahvusvahelisi standardeid, mis hõlmavad nende tervist, sootundlikkust ja laste hooldamist;

o

o o

98. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele, ÜRO inimõiguste volinikule ning ÜRO eriraportöörile piinamise küsimustes.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0207

Saudi Araabia

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon Saudi Araabia ja selle suhete kohta ELiga ning rolli kohta Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas (2013/2147(INI))

(2017/C 378/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu ja Pärsia lahe koostöönõukogu 25. veebruari 1989. aasta koostöölepingut,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 13. juuli 1990. aasta resolutsiooni EMÜ ja Pärsia lahe koostöönõukogu vahelise vabakaubanduslepingu sõlmimise tähtsuse kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 18. jaanuari 1996. aasta resolutsiooni Saudi Araabia kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse 31. detsembril 2001. aastal Omaanis Masqaṭis Pärsia lahe koostöönõukogu liikmesriikide vahel sõlmitud majanduslepingut ning Pärsia lahe koostöönõukogu 21. detsembri 2002. aasta Doha deklaratsiooni Pärsia lahe Araabia riikide koostöönõukogu tolliliidu tegevuse alustamise kohta,
- võttes arvesse, et Saudi Araabia ratifitseeris 2004. aasta oktoobris ÜRO konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, pöörates erilist tähelepanu selle artiklile 7 poliitilise ja avaliku elu kohta,
- võttes arvesse oma 10. märtsi 2005. aasta resolutsiooni Saudi Araabia kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 6. juuli 2006. aasta resolutsiooni sõnavabaduse kohta internetis ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 10. mai 2007. aasta resolutsiooni reformide kohta araabia maailmas: milline peaks olema Euroopa Liidu strateegia ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 13. detsembri 2007. aasta resolutsiooni naiste õiguste kohta Saudi Araabias ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu poolt 2008. aasta detsembris vastuvõetud aruannet Euroopa julgeolekustrateegia rakendamise kohta „Julgeoleku tagamine muutuv maailmas“,
- võttes arvesse 29. aprillil 2009. aastal Masqaṭis toimunud ELi ja Pärsia lahe koostöönõukogu 19. ühisnõukogu ja ministrite kohtumise ühiskommünikeed,
- võttes arvesse ELi ja Pärsia lahe koostöönõukogu vahelise 1989. aasta koostöölepingu rakendamise ühist tegevuskava (2010–2013),
- võttes arvesse oma 20. mai 2010. aasta resolutsiooni Vahemere Liidu kohta ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ ELT C 231, 17.9.1990, lk 216.

⁽²⁾ ELT C 32, 5.2.1996, lk 98.

⁽³⁾ ELT C 320 E, 15.12.2005, lk 281.

⁽⁴⁾ ELT C 303 E, 13.12.2006, lk 879.

⁽⁵⁾ ELT C 76 E, 27.3.2008, lk 100.

⁽⁶⁾ ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 529.

⁽⁷⁾ ELT C 161 E, 31.5.2011, lk 126.

Teisipäev, 11. märts 2014

- võttes arvesse 14. juunil 2010. aastal Luxembourgis toimunud ELi ja Pärsia lahe koostöönõukogu 20. ühisnõukogu ja ministrite kohtumise ühiskommünikeed,
 - võttes arvesse oma 24. märtsi 2011. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu suhete kohta Pärsia lahe koostöönõukoguga ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 7. aprilli 2011. aasta resolutsiooni olukorra kohta Süürias, Bahreinis ja Jeemenis ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 7. juuli 2011. aasta resolutsioon olukorra kohta Süürias, Jeemenis ja Bahreinis Araabia riikides ja Põhja-Aafrikas valitseva olukorra taustal ⁽³⁾,
 - võttes arvesse oma 15. septembri 2011. aasta resolutsiooni olukorra kohta Süürias ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse oma 27. oktoober 2011. aasta resolutsiooni Bahreini kohta ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse oma resolutsioone ÜRO Inimõiguste Nõukogu iga-aastaste kohtumiste kohta Genfis (2000–2012),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjoni esimehe 24.–25. novembri 2013. aasta visiiti Saudi Araabiasse president Martin Schulzi nimel,
 - võttes arvesse oma aastaaruandeid inimõiguste kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamust (A7-0125/2014),
- A. arvestades, et Saudi Araabia Kuningriik on Lähis-Ida ja islamimaailma mõjuvõimas osaleja poliitikas, majanduses ja usuvaldkonnas, ta on maailma juhtiv naftatootja ning Pärsia lahe nõukogu ja G20 asutajaliige ja juhtiv liikmesriik; arvestades, et Saudi Araabia Kuningriik on ELi jaoks tähtis partner;
- B. arvestades, et EL on Saudi Araabia peamine kaubanduspartner 15 %-ga kogu kaubandusest ja et Saudi Araabia on suuruselt ELi 11. kaubanduspartner; arvestades, et suur arv ELi ettevõtteid investeerib Saudi Araabia majandusse, eelkõige riigi naftatööstusse, ja et Saudi Araabia on tähtis turg ELi tööstuskaupade eksportimises sellistes valdkondades nagu riigikaitse, transport, autotööstus, meditsiin ja keemia;
- C. arvestades, et kaupade eksport Saudi Araabiast ELi ja kaupade eksport EList Saudi Araabiasse suurenes märgatavalt ajavahemikus 2010–2012;
- D. arvestades, et 20 aastat tagasi alustatud vabakaubanduslepingu läbirääkimisi ELi ja Pärsia lahe koostöönõukogu vahel ei ole siiani lõpule viidud;
- E. arvestades, et ELil ja Saudi Araabial on ühiseid probleeme, mis on oma olemuselt ja mõjult üleilmased, nagu kiiresti muutuv majandus, ränne, energiapuudus, rahvusvaheline terrorism, massihävitusrelvade levik ja keskkonnaseisundi halvenemine;
- F. arvestades, et Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika piirkonnas toimuvate poliitiliste ja strateegiliste muutuste tõttu on vaja uuesti hinnata ELi ja Saudi Araabia suhteid;
- G. arvestades, et Saudi Araabia on absoluutse päriliku monarhiaga riik ja tal ei ole valitud parlamenti; arvestades, et riigi ees seisab kuningavõimu vahetus; arvestades, et Saudi Araabias on 28 miljonit elanikku, neist 9 miljonit välismaalast ja 10 miljonit alla 18aastast; arvestades, et alates 2001. aastast on Saudi Araabias läbi viidud tagasihoidlikud ja astmelised reformid, kuid kuna neid ei toeta asjakohased institutsioonid, siis võidakse neist hõlpsasti taganeda; arvestades, et inimõiguste olukord riigis on endiselt äärmiselt halb ja esineb väga suuri lahknevusi võetud rahvusvaheliste kohustuste ja nende täitmise vahel;

⁽¹⁾ ELT C 247 E, 17.8.2012, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 296 E, 2.10.2012, lk 81.

⁽³⁾ ELT C 33 E, 5.2.2013, lk 158.

⁽⁴⁾ ELT C 51 E, 22.2.2013, lk 118.

⁽⁵⁾ ELT C 131 E, 8.5.2013, lk 125.

Teisipäev, 11. märts 2014

- H. arvestades, et Saudi Araabia esimesed kohalikud valimised 2005. aastal kujutasid endast esimest valimisprotsessi riigi ajaloos; arvestades, et 2015. aastal valitakse ainult pooled kohalikest volikogudest, samas kui ülejäänud pooled määrab ikkagi kuningas;
- I. arvestades, et alles sel aastal määrati esimest korda šuuranõukogusse 30 naist ja et alles 2015. aastal lubatakse naistel hääletada kohalikel valimistel;
- J. arvestades, et Maailmapanga aruande „Naised, ettevõtlus ja õigus 2014 – tökete kaotamine soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks („Women, Business and the Law 2014 – Removing Restrictions to Enhance Gender Equality“) ⁽¹⁾ kohaselt asetseb Saudi Araabia nende riikide hulgas, kelle õigusaktidega piiratakse naiste majanduslikku potentsiaali, esimesel kohal;
- K. arvestades, et Saudi Araabia on ainus riik maailmas, kus naistel ei lubata autot juhtida, ja kuigi ei ole ametlikku seadust, mis keelaks naistel seda teha, muudeti 1990. aasta ministri käskkirjaga olemasolev tavaks saanud keeld ametlikuks ja autot juhtida üritavad naised vahistatakse;
- L. arvestades, et ÜRO Arenguprogrammi 2012. aasta soolise ebavõrdsuse indeks (GII) asetab Saudi Araabia 148 riigi seas 145. kohale, mis näitab, et tegemist on maailma ühe kõige ebavõrdsema riigiga; arvestades, et 2012. aasta üleilmse soolise ebavõrdsuse aruande (Maailma Majandusfoorum) järgi on Saudi Araabias naiste tööturul osalemise määr üks maailma väiksemaid (135 riigi seas 133. koht);
- M. arvestades, et Saudi Araabias kasutatakse surmanuhtlust mitmesuguste kuritegude puhul ja 2013. aastal hukati vähemalt 24 isikut; arvestades, et 2011. aastal hukati vähemalt 80 inimest ja 2012. aastal ligikaudu sama suur hulk, mis on üle kolme korra suurem arv kui 2010. aastal, ning et hukatute hulgas oli alaealisi ja välismaalasi; arvestades, et Saudi Araabia on üks väheseid riike, kus viiakse jätkuvalt läbi avalikke hukkamisi; arvestades, et on tulnud teateid Saudi Araabias toimunud naiste hukkamiste kohta kividega surnuksloppimise teel, mis on vastuolus ÜRO naiste olukorda käsitleva komisjoni seisukohaga, milles mõistetakse see hukka kui barbaarse piinamise vorm;
- N. arvestades, et Saudi Araabia on tegutsenud jõuliselt ja otsustavalt ning jõustanud karme meetmeid terrorismiga ja sellega seotud finantstegevusega võitlemiseks; arvestades, et Saudi Araabial on samal ajal juhtiv osa islamiusku äärmiselt järgalt tõlgendava salafi/vahhabiitliku suundumuse levitamisel ja propageerimisel; arvestades, et terroriorganisatsioonid, nagu Al-Qaeda, on saanud innustust salafi/vahhabiitliku suundumuse kõige äärmuslikumatest väljendusvormidest ja on julgeolekuoht kogu maailmale, sealhulgas Saudi Araabiale endale; arvestades, et Saudi Araabias on loodud finantstehingute kontrollimise süsteem eesmärgiga tagada, et rahalisi vahendeid ei kantaks terroriorganisatsioonidele, ning seda tuleb tugevdada;
- O. arvestades, et ÜRO inimõiguste eksperdid on juba kaua väljendanud muret liiga ulatuslike terrorismivastaste meetmete pärast, mis hõlmavad salajast kinnipidamist, mille tõttu on terrorismisüüdistuse alusel kinni peetud ja vangistatud ka rahumeelseid dissidente; arvestades, et rahvusvahelised inimõigusorganisatsioonid on nõudnud, et kuningas Abdullah lükkaks tagasi ministrite nõukogu 16. detsembri 2013. aasta terrorismivastase seaduse, sest selles määratletakse terrorismi liiga laialt ja see laseb ebaõiglaselt piirata sõnavabadust, kuna kuriteona võib käsitleda igat Saudi Araabia valitsuse või ühiskonna suhtes kriitilist sõnavõttu;
- P. arvestades, et sõnavabadus ning ajakirjandus- ja meediavabadus nii internetis kui ka internetiväliselt on demokraatiseerimise ja reformide tähtsad eeltingimused ja katalüsaatorid ning vajalikud võimu kontrollimise meetodid;
- Q. arvestades, et Saudi Araabias on elav internetiaktivistide kogukond ja suurim arv Twitteri kasutajaid Lähis-Idas;
- R. arvestades, et inimõigusorganisatsioonide tegevus Saudi Araabias on tõsiselt takistatud, mida kinnitab Adala Inimõiguste Keskuse ja Inimõiguste Liidu registreerimisest keeldumine; arvestades, et heategevusorganisatsioonid on kuningriigis ainsad lubatud kodanikuühiskonna organisatsioonid;
- S. arvestades, et Saudi Araabia peab tagama tegeliku usuvabaduse, eelkõige usukommete avaliku täitmise osas ja usuvähemustele, kooskõlas Saudi Araabia tähtsa rolliga Mekas ja Mediinas asuva kahe islamiusu püha mošee kaitsjana;

⁽¹⁾ <http://wbl.worldbank.org/~media/FPDKM/WBL/Documents/Reports/2014/Women-Business-and-the-Law-2014-Key-Findings.pdf>

Teisipäev, 11. märts 2014

- T. arvestades, et Saudi Araabia rikub jätkuvalt põhilisi inimõigusi, hoolimata sellest, et on väljendanud ÜRO Inimõiguste Nõukogu ees oma nõusolekut 2009. aasta paljude korrapärase läbivaatamise soovitusetega; arvestades, et need hõlmavad soovitusi reformida riigi kriminaalõigussüsteemi, mis rikub kõige põhilisemaid rahvusvahelisi standardeid ja kus kinnipeetavate suhtes toimuvaid nõuetekohaseid protsesse rikutakse süsteemselt ja pidevalt, sest puudub kirjalik karistusseadustik, milles määratletakse selgelt, mida tähendab kuritegu, ning kohtunikel lubatakse teha otsuseid vastavalt sellele, kuidas nad tõlgendavad islami õigust ja prohvetlikke traditsioone; arvestades, et praegune justiitsminister on toonitanud oma kavatsust kodifitseerida šariaat ja anda välja kohtumõistmise suunised;
- U. arvestades, et kuningas Abdullah alustas mitu astmelist kohtureformi 2007. aastal, mil ta kiitis heaks uue kohtusüsteemi kava, sealhulgas ülemkohtu ja eri kaubandus-, töö- ja halduskohtute loomise;
- V. arvestades, et üle ühe miljoni etiooplase, bangladeshlase, indiaalse, filipiinlase, pakistanlase ja jeemenlase on viimastel kuudel saadetud koju pärast tööseaduse reformi algatamist võõrtöötajate suure arvu vähendamiseks, mis on tingitud eesmärgist vähendada Saudi Araabia kodanike töötust; arvestades, et tohtu arvu tagasipöördumise kiirendatud sissevool koormab ebaharilikult palju sageli vaeseid ja nõrku päritoluriike;
- W. arvestades, et 12. novembril 2013. aastal valis ÜRO Peaassamblee Saudi Araabia kolmeks aastaks Inimõiguste Nõukogu liikmeks alates 1. jaanuarist 2014;
- X. arvestades, et Saudi Araabia ja ELi vahelise dialoogi alustamine inimõiguste valdkonnas võib anda väga kasuliku võimaluse vastastikuse mõistmise suurendamiseks ja riigis edasiste reformide toetamiseks;
- märgib, et EL ja Saudi Araabia on omavahelises sõltuvuses sellistes küsimustes, mis puudutavad piirkondlikku stabiilsust, suhteid islamimaailmas, üleminekuprotsessi edasist kulgu araabia kevade maades, Iisraeli ja Palestiina rahuprotsessi, sõda Süürias, suhete parandamist Iraaniga, terrorismivastast võitlust, maailma nafta- ja finantsturgude stabiilsust, kaubandust, investeringuid ning ülemaailmse juhtimise küsimusi, eriti Maailemapanga, Rahvusvahelise Valuutafondi ja G20 raames; rõhutab, et oma geopoliitilise asendi tõttu on Saudi Araabia ja teised Pärsia lahe koostööühendused liikmesriigid piirkondlike ja üleilmsete tagajärgedega julgeolekuprobleemide keskmes;
 - jagab mõnda Saudi Araabia väljendatud muredest, aga nõuab tungivalt, et valitsus suhtleks aktiivselt ja konstruktiivselt rahvusvahelise üldsusega; tervitab sellega seoses eelkõige Ameerika Ühendriikide ja Venemaa kokkulepet hävitada keemiarelvad Süürias ja vältida samas sõjalist vastasseisu;
 - palub samuti, et Saudi Araabia toetaks aktiivselt hiljutist vahekokkulepet E3 + 3 ja Iraani vahel ning aitaks kogu piirkonna rahu ja julgeoleku nimel saavutada järgmise kuue kuu jooksul jätkuvatele tuumaprobleemidele diplomaatiline lahendus ulatuslikuma lepingu raames;
 - rõhutab, et EL on huvitatud Saudi Araabia rahumeelsest ja korrapärasest arengust ning poliitilisest uuendusprotsessist, mis on otsustava tähtsusega kestva rahu, stabiilsuse ja arengu tagamise seisukohast piirkonnas;
 - kutsus Saudi Araabia ametivõime üles alustama ELiga inimõigustealast dialoogi, et paremini mõista ja teha kindlaks, millised muudatused on vajalikud;
 - palub Saudi Araabia ametivõimudel lubada inimõigusorganisatsioonidel teha oma tööd, aidates registreerida nende lube; peab kahetsusväärseks inimõiguslaste ahistamist ja kinnipidamist ilma süüdistuse esitamiseta;
 - kutsus Saudi Araabia ametivõime üles võimaldama oma riiklikul inimõiguste assotsiatsioonil tegutseda sõltumatult ja järgida inimõigustega tegelevate riigiasutuste suhtes kohaldatavaid ÜRO standardeid (Pariisi põhimõtted);

Teisipäev, 11. märts 2014

8. tuletab meelde, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu hindas Saudi Araabia inimõiguste olukorda oma korrapärase läbivaatamise käigus 2009. aasta veebruaris ja Saudi Araabia ametivõimud nõustusid ametlikult paljude soovitud, mille tegid ELi liikmesriigid nimetatud läbivaatamise ajal, muu hulgas näiteks nõudmine kaotada meeste eeskosteõigus ja soovitud vähendada surmanuhtluse ja kehalise karistamise kohaldamist; jääb ootama nende soovitud rakendamisel olulist edasiminekut ja nõuab tungivalt, et Saudi Araabia võtaks konstruktiivse lähenemisviisi käimasoleva, 2013. aasta korrapärase läbivaatamise ajal tehtud soovitud suhtes;

9. väljendab sügavat muret selle pärast, et endiselt on levinud inimõiguste rikkumine, näiteks meelevaldsed vahistamised ja kinnipidamised, piinamine, reisikeelud, kohtulik ahistamine ja ebaõiglased kohtumõistmised; on eriti mures seetõttu, et üha enam kasutatakse väidetavaid terrorismivastaseid meetmeid ära inimõiguslaste vahistamiseks ja et teadaolevalt on suurenemas karistamatus inimõiguste rikkumise eest; kutsub Saudi Araabia valitsust üles tegutsema kiiresti 2009. aasta korrapärase läbivaatamise soovitud kohaselt, sealhulgas jätkama ja laiendama kohtusüsteemi reformi;

10. tervitab Saudi Araabia osalemist ÜRO inimõiguste süsteemis Inimõiguste Nõukogu ja Saudi Araabia poolt seni ratifitseeritud inimõiguste üldkonventsioonide kaudu; kutsub siiski Saudi Araabiat üles allkirjastama ja ratifitseerima teisi peamisi ÜRO inimõiguste lepinguid ja kokkuleppeid, nagu kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvaheline pakt ja rahvusvaheline konventsioon kõigi võõrtöötajate ja nende pereliikmete õiguste kaitse kohta;

11. usub, et Saudi Araabia kuulumine ÜRO Inimõiguste Nõukokku tekitab maailmas ootusi, et Saudi Araabia näitab üles erilist austust inimõiguste ja demokraatia vastu, ning palub, et Saudi Araabia suurendaks reformipüüdlusi; loodab, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmed teevad täielikult koostööd organi erimenetluste läbiviimisel ja lubavad kõigil ÜRO eriraportööridel teha oma riiki takistusteta visiite ning lubavad eelkõige riiki külastada ÜRO eriraportööril piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise või karistamise alal;

12. märgib, et Saudi Araabias on teadaolevalt suurim Twitteri kasutajate määr maailmas, mis viitab internetipõhiste sotsiaalvõrgustike tähtsusele riigis ning interneti ja sotsiaalvõrgustike kasutamise suurenemisele naiste seas; kutsub Saudi Araabia ametivõime üles võimaldama kõigile Saudi Araabia elanikele sõltumatu ajakirjanduse ja meedia ning tagama rahumeelse kogunemise, sõna-, ja ühinemisevabaduse; peab kahetsusväärseks rahumeelselt meelt avaldavate aktivistide ja protestijate represseerimist; rõhutab, et seaduslike põhiõiguste rahumeelne kaitsmine ja kriitiliste märkuste tegemine sotsiaalmeedias on vältimatult vajalik õigus, nagu Euroopa Parlament on rõhutanud oma resolutsioonis digitaalse vabaduse kohta; rõhutab, et ajakirjandus- ja meediavabadus nii internetis kui ka internetiväliselt on hädavajalikud vabas ühiskonnas ning vajalikud võimu kontrollimise meetodid;

13. kutsub Saudi Araabia Kuningriigi valitsust üles austama endale mitme inimõigusi käsitleva dokumendi raames võetud kohustusi, sealhulgas sellised dokumendid nagu Araabia inimõiguste harta, lapse õiguste konventsioon, piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastane konventsioon ning konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta;

14. kutsub Saudi Araabiat üles allkirjastama ja ratifitseerima Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi;

15. palub Saudi Araabia ametivõimudel muuta oma šariaadil põhinevat kriminaalõigussüsteemi, et järgida vahistamise, kinnipidamise ja kohtumõistmise menetluste suhtes kohaldatavaid rahvusvahelisi standardeid ja vangide õigusi;

16. kutsub Saudi Araabia ametivõime üles vabastama meelsusvangid, lõpetama inimõiguslaste kohtulik ja kohtuväline ahistamine ning kiirendama valitsusväliseid organisatsioone käsitleva uue seaduse rakendamist, millega tagatakse nende registreerimine, tegevusvabadus ja õigus tegutseda seaduslikult;

17. kutsub Euroopa välisteenistust üles aktiivselt toetama kodanikuühiskonna rühmi, kes töötavad Saudi Araabias inimõiguste ja demokraatia tugevdamise nimel; kutsub ELi delegatsiooni Ar-Riyadis üles osalema vaatlejana kohtuistungitel ja külastama vange ning viima seeläbi ellu aktiivset inimõiguste tegevuskava;

Teisipäev, 11. märts 2014

18. kordab uuesti oma nõudmist kaotada kogu maailmas piinamine, kehaline karistamine ja surmanuhtlus ja nõuab, et Saudi Araabias kehtestataks viivitamata moratoorium surmanuhtluse täideviimisele; peab kahetsusväärseks, et Saudi Araabias kohaldatakse mitmesuguste kuritegude puhul endiselt surmanuhtlust; kutsub Saudi Araabia ametivõime ühtlasi üles reformima oma õigussüsteemi, et likvideerida igasugune kehaline karistamine; tervitab selles kontekstis asjaolu, et Saudi Araabia võttis hiljuti vastu seaduse, mis määratleb koduvägivalda kuriteona;

19. taunib asjaolu, et eelmise aasta jaanuaris raiuti pea maha Sri Lankast pärit koduabilisel Rizana Nafeekil kuriteo eest, mille ta oli väidetavalt toime pannud lapsena, mis on lapse õiguste konventsiooni ilmne rikkumine, kuna konventsioonis keelustatakse konkreetselt surmanuhtlus isikute suhtes, kes ei ole rikkumise toimepanemise ajal veel 18aastased;

20. kutsub Saudi Araabia ametivõime üles tagama, et piinamise süüdistusi uuritaks põhjalikult ja erapooletult, et kõigi väidetavate piinajate üle mõistetak kohut ja et ühtki potentsiaalselt piinamisega saadud avaldust ei kasutataks tõendina kriminaalmenetlustes;

21. taunib asjaolu, et hoolimata piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni ratifitseerimisest on sage nähtus, et ülestunnistuste saamiseks kasutatakse sundi või piinamist; nõuab tungivalt, et Saudi Araabia ametivõimud tagaksid, et piinamine likvideeritakse täielikult Saudi Araabia kohtu- ja vanglasüsteemist;

22. väljendab suurt nõrdimust selle pärast, et Saudi Araabia on üks maailma riike, kus kasutatakse ikka veel avalikke hukkamisi, amputeerimisi ja ihunuhtlust; palub Saudi Araabia ametivõimudel võtta vastu õigusaktid, millega keelustatakse kõnealused meetodid, mis kujutavad endast mitme sellise inimõigusi käsitleva rahvusvahelise dokumendi tõsist rikkumist, millele Saudi Araabia on alla kirjutanud;

23. peab kahetsusväärseks, et Saudi Araabia ametivõimud ei ole kutsunud riiki piinamisküsimustega tegelevat ÜRO eriraportööri ega inimõiguslaste küsimustega tegelevat ÜRO eriraportööri, hoolimata ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo soovitusest, et kõik riigid esitaksid ametlikud kutsed ka ÜRO eriraportööridele;

24. kutsub Saudi Araabia ametivõime üles austama kõikide usundite usukommete avalikku täitmist; tervitab kuningas Abdullah Bin Abdulazize nimelise uskude- ja kultuuridevahelise dialoogi rahvusvahelise keskuse asutamist Viinis eesmärgiga edendada maailma eri usku ja eri kultuuridesse kuuluvate inimeste vahelist dialoogi; ergutab ametivõime toetama mõõdukust ning uskude paljususe sallimist haridussüsteemi kõikidel tasanditel, sealhulgas usuasutustes, ning ametnike ja teenistujate avalikes esinemistes;

25. rõhutab, et on vaja austada kõigi usuvähemuste põhiõigusi; palub ametivõimudel teha suuremaid jõupingutusi kõigi usurühmade vahelise sallivuse ja koeksisteerimise tagamiseks; nõuab tungivalt, et ametivõimud jätkaksid haridussüsteemi läbivaatamist, et likvideerida praegune diskrimineeriv suhtumine teist usku või teiste veendumustega inimestesse;

26. kutsub Saudi Araabia ametivõime üles määratlema abielu vanuse alampiiri ja võtma meetmeid laste abiellumise keelustamiseks kooskõlas lapse õiguste konventsiooniga ja konventsiooniga naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, mille mõlema on Saudi Araabia ratifitseerinud;

27. võtab teadmiseks asjaolu, et kuningas nimetas 2013. aastal Nõuandva Kogu (šuraanõukogu) liikmeks esimesed naised, kellel on nüüd 30 kohta 150st, ja ootab huviga võimalust arendada edasi Euroopa Parlamendi ja šuraanõukogu vahelisi kontakte ja institutsioonilisi suhteid; jääb ootama, et viiakse ellu kuninga avaldus, mille kohaselt järgmistel, 2015. aastal toimuvatel valimistel lubatakse naistel valida ja olla valitud ning pärast seda antakse neile kõigil muudel valimistel õigus valida ja olla valitud;

Teisipäev, 11. märts 2014

28. nõuab tungivalt, et Saudi Araabia ametivõimud tunnistaksid kehtetuks meeste eestkostestõiguse tava, ning hoiatab, et 26. augustil 2013. aastal vastu võetud seadus naiste kaitse kohta koduvägivalla eest on tõhus üksnes siis, kui kaotatakse meeste eestkostestõigus, kuna see takistab naistel teatamast koduvägivallast või seksuaalsest kuritarvitamisest; nõuab tungivalt, et Saudi Araabia ametivõimud kaotaksid kõik piirangud seoses naiste inimõiguste, liikumisvabaduse, tervishoiu, hariduse ja abielu valdkonna, töötamisvõimaluste, iseseisva õigusvõime ja naiste esindamisega kohtumenetluses, samuti seoses naiste igasuguse diskrimineerimisega perekonnaõiguses ja avalikus ja eraelus, et toetada nende osalemist majanduse, sotsiaal-, kultuuri- ja poliitikavaldkonnas; tervitab üleilmset kampaaniat, mis toetab naiste autojuhtimise keelu kaotamist; palub ametivõimudel lõpetada nende surveamine, kes võitlevad naiste autojuhtimise õiguse eest; tuletab lisaks Saudi Araabia valitsusele meelde kohustusi, mille ta on võtnud naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimist käsitleva konventsiooni ning lapse õiguste konventsiooni raames ning mis tulenevad ÜRO peaassamblee resolutsioonist 53/144, millega võeti vastu deklaratsioon inimõiguste kaitsjate kohta; juhib tähelepanu vajadusele edendada teadlikkust tõstvad kampaaniaid ja suunata neid ka meestele, et nad oleksid teadlikud naiste õigustest ja nende õiguste mitteaustamise üldistest tagajärgedest ühiskonnale; rõhutab asjaolu, et selline teave peab jõudma ka maapiirkondadesse ja riigi isoleeritud piirkondadesse;

29. tunnustab hiljuti vastu võetud seadust, millega lubatakse erakoolides õppivatel Saudi Araabia tüdrukutel spordiga tegeleda, kuid peab samas kahetsusväärseks, et see ei puuduta riiklikes koolides õppivaid tüdrukuid; tunneb samuti heameelt naissoost ülikoolilõpetajate suure arvu üle, mis on nüüd suurem kui meessoost lõpetajate arv, ning julgustab valitsust suurendama jõupingutusi naiste hariduse edendamisel; rõhutab siiski, et kuigi Saudi Araabia naised moodustavad riigi ülikoolilõpetajatest 57 %, on üle 15aastaste Saudi Araabia naiste tööhõive vaid 18 %, mis on maailmas üks madalamaid näitajaid; kutsub seega Saudi Araabia valitsust üles naiste haridust üle vaatama ja reformima, et suurendada nende osalemist majanduses, tagada suurem keskendumine ettevõtluspädevuse edendamisele ja lisaks sellele kõrvaldada regulatiivse keskkonna soospetsiifilised probleemid, selleks et parandada naiste juurdepääsu ettevõtete tegevusliitsentside andmisega seotud avalikele teenustele; väljendab heameelt ühiseid koolitusi korraldava riikliku organisatsiooniga koos loodud koolitusprogrammi üle, mille eesmärk on valmistada tütarlapsi ette tööturule sisenemiseks, ning rõhutab Saudi Araabia ametivõimude tehtud jõupingutusi, mis on seotud haridustingimuste parandamisega tütarlaste jaoks ja võimaluste laiendamisega tavaliselt meestele reserveeritud uutes sektorites;

30. avaldab toetust Saudi Araabia jõupingutustele naiste kõrghariduse edendamisel, mis toob kaasa uusi suundumusi Saudi Araabia hariduses; märgib, et kui 1961. aastal oli kõrgharidusasutustes õppivaid naisi ainult 4, siis 2011. aastal oli kõrgharidusasutustes õppivate naiste arv 473 725 (429 842 meest) ja kõrgharidusasutuse lõpetas 59 948 naist (55 842 meest); märgib ka, et naisõpilaste osakaal kõigil haridustasemetel suurenes 1974.–1975. aasta 33 %-lt 2013. aasta 81 %-le; väljendab heameelt rahvusvahelise stipendiumiprogrammi üle, tänu millele oli stipendiumi saavate välismaal õppivate naisõpilaste arv 24 581;

31. peab tervitavaks esimeste tegevuslubade väljastamist naisjuristidele, ent peab samas kahetsusväärseks asjaolu, et õigussüsteemis töötavad valdavalt usulise taustaga meeskohtunikud; võtab teadmiseks šariaadi käimasoleva järkjärgulise kodifitseerimise ja nõuab tungivalt selle kiirendamist, sest puuduliku kodifitseerimise ja kohtupraktika kasutamise tava tõttu on sageli tulemuseks riigi seaduste reguleerimisala ja sisu järjepidevuseta ning väär õigusemõistmine; kinnitab, et kohtusüsteemi sõltumatus ja kohtunike nõuetekohane õigusala on väga olulised;

32. väljendab heameelt selle üle, et Saudi Araabia on ratifitseerinud järgmised neli ÜRO inimõiguste konventsiooni: konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta (2000), piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärkust alandava kohtlemise ja karistamise vastane konventsioon (1997), lapse õiguste konventsioon (1996) ja rahvusvaheline konventsioon rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta (1997);

33. rõhutab avatud arutelu tähtsust islamiõpetlaste vahel usutekstide tõlgendamiseks naiste õiguste ja võrdõiguslikkuse perspektiivis;

Teisipäev, 11. märts 2014

34. rõhutab, et kõikidel läbirääkimistel ELi vabakaubanduslepingu üle, mis hõlmab Saudi Araabiat, tuleb kõigepealt näha ette ranged kohustused naiste ja tüdrukute kaitse tagamiseks;

35. tervitab tööhõiveministeriumi hiljutist otsust kiirendada naiste töölevõtmist erasektori eri valdkondades, tänu millele on suurenenud erasektoris töötavate Saudi Araabia naiste arv 2010. aasta 55 600 naiselt ligikaudu 100 000 naisele 2011. aastal ja 215 840 naisele 2012. aasta lõpuks; tervitab tööhõiveministeriumi ja inimressursside arengufondi ühisotsust kehtestada programmid naiste tööhõive suurendamiseks;

36. kutsub ametivõime üles parandama võõrtöötajate töötingimusi ja kohtlemist ning pöörama erilist tähelepanu koduabilistena töötavate naiste olukorrale, sest just nemad on seksuaalvägivalla ohus ja sageli töötavad nad täiesti orjastavates tingimustes; ergutab Saudi Araabia valitsust jätkama tööseaduste reforme ja eelkõige kaotama täielikult sponsoraluse (kafala) süsteem, ning tervitab inimõiguste riikliku ühingu hiljutist üleskutset valitsusele võtta võõrtöötajad tööle hoopis tööhõiveministeriumi ameti kaudu; peab kiiduväärseks hiljutisi jõupingutusi kehtestada siseriiklikud tööõiguse normid, et tagada koduabilistele ühtlustatud kaitse ning seksuaalseid, füüsilisi ja tööalaseid õigusi rikkuvate tööandjate üle kohtumõistmine;

37. kutsub Saudi Araabia ametivõime üles tegema lõpu hiljutistele vägivaldsetele rünnakutele võõrtöötajate vastu ja vabastama tuhanded isikud, kes on vahistatud ja keda hoitakse ajutistes keskustes, kusjuures teadete kohaselt puudub neil sageli piisav peavari ja arstiabi; nõuab tungivalt, et päritoluriigid teeksid Saudi Araabia ametivõimudega koostööd, et korraldada töötajate koju naasmine võimalikult inimlikult; taunib asjaolu, et sageli ei rakendata tööseadusi kooskõlas rahvusvaheliste standarditega ja ebaseaduslike rändajate vastu kasutatakse põhjendamatult vägivalda, nagu 2013. aasta novembris toimunud haarangus, kus sai surma kolm etiooplast, peeti kinni 33 000 isikut ja saadeti välja umbes 200 000 ebaseaduslikku rändajat;

38. väljendab heameelt selle üle, et Saudi Araabia on ratifitseerinud mõned peamised Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonid, nimelt konventsioon nr 182 lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse keelustamise kohta; peab kiiduväärseks asjaolu, et Saudi Araabia ühines naiste ja lastega kaubitsemise ning muu inimkaubanduse ärahoidmise ja selle kuriteo eest karistamise protokolliga (Palermo protokoll); ootab õiguslike ja poliitiliste reformide rakendamist, et tagada kõigi nimetatud rahvusvaheliste lepingute jõustamine;

39. võtab teadmiseks asjaolu, et Saudi Araabia lükkas hiljuti tagasi ajutise koha ÜRO Julgeolekunõukogus;

40. usub, et piirkonna kasvavate julgeolekuprobleemide lahendus seisneb sellise ühise julgeolekuraamistiku kehtestamises, millest ei jää kõrvale ükski riik ja mille puhul võetakse arvesse kõikide riikide õiguspäraseid julgeolekuhuve;

41. toonitab ELi ja Saudi Araabia koostöö äärmist olulisust terrorismi ja vägivaldse ekstremismi vastases võitluses, ja rõhutab, et selleks, et koostöö oleks tulemuslik, tuleb austada põhilisi inimõigusi ja kodanikuvabadusi; palub Saudi Araabia ametivõimudel suurendada kontrolli relvastatud äärmuslike rühmituste rahastamise üle välismaal Saudi Araabia kodanike ja heategevusorganisatsioonide poolt; peab kiiduväärseks 19. septembril 2011. aastal ÜRO ja Saudi Araabia sõlmitud toetuslepingut ÜRO terrorismivastase keskuse asutamise kohta ja Saudi Araabia otsust rahastada keskust kolm aastat;

42. tunneb muret asjaolu pärast, et teatud Saudi Araabia kodanikud ja organisatsioonid toetavad rahaliselt ja poliitiliselt teatud usulisi ja poliitilisi rühmitusi eriti Põhja-Aafrikas, Lähis-Idas, Aasias, eelkõige Lõuna-Aasias (nimelt Pakistanis ja Afganistanis), Tšetšeenias ja Dagestanis, mille tagajärjel tugevnevad fundamentalistlikud ning haridus- ja kultuurivaenulikud jõud, mis õõnestavad jõupingutusi demokraatliku valitsemistava kasutuselevõtul ja on vastu naiste osalemisele avalikus elus;

43. kutsub Saudi Araabia ametivõime üles tegema koostööd ELi ja rahvusvahelise üldsusega, et lõpetada Mali sõjaväeliste mässuliste riigivastast tegevust toetavate salafi rühmituste tegevus, mis viib kogu piirkonna destabiliseerumiseni;

Teisipäev, 11. märts 2014

44. rõhutab, et Saudi Araabia on Süüria Rahva Sõprade Grupi oluline liige; kutsub Saudi Araabiat aitama kaasa Süüria konflikti rahumeelsele ja kaasavale lahendamisele, toetades tingimusteta eeskätt Genfi kõneluste teist vooru; nõuab ka Süüria kodusõja tõttu kannatanud Süüria rahva aktiivsemat toetamist ja neile kogu võimaliku humanitaarabi andmist; kutsub Saudi Araabiat üles lõpetama äärmuslike rühmituste rahalise, sõjalise ja poliitilise toetamise ning julgustama teisi riike sama tegema;
 45. kordab uuesti üleskutset Saudi Araabiale, et see aitaks konstruktiivselt kaasa rahumeelsete reformide läbiviimisele ja riikliku dialoogi pidamisele Bahreinis ning tegutsema selle nimel vahendajana;
 46. kutsub Saudi Araabia ametivõime üles alustama rahumeelset dialoogi Iraaniga kahepoolsete suhete ja piirkonna tuleviku teemal; tervitab ka Saudi Araabia valitsuse 24. novembri 2013. aasta avaldust Iraaniga sõlmitud Genfi kokkuleppe tulemuse kohta;
 47. palub, et EL ja Saudi Araabia teeksid tõhusat koostööd, et leida õiglane ja jätkusuutlik lõpplahendus Iisraeli ja Palestiina konfliktile;
 48. nõuab tungivalt, et ELi institutsioonid suurendaksid oma kohalolu piirkonnas ja tugevdaksid töösuhteid Saudi Araabiaga, suurendades Ar-Riyādi delegatsiooni ressursse ja kavandades korrapäraseid visiite kuningriiki, eeskätt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja visiite;
 49. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, Euroopa välisteenistusele, ÜRO peasekretärile, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule, Tema Majesteedile kuningas Abdullah Ibn Abdul Azizile, Saudi Araabia Kuningriigi valitsusele ja Saudi Araabia Kuningriigi riikliku dialoogi keskuse peasekretärile.
-

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0208

Pakistani piirkondlik roll ja poliitilised suhted ELiga**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon Pakistani piirkondliku rolli ja poliitiliste suhete kohta ELiga (2013/2168(INI))**

(2017/C 378/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2 ja 21 ning Euroopa Liidu toimimise lepingut,
- võttes arvesse 2012. aasta veebruaris kokku lepitud ELi ja Pakistani viieaastast tegevuskava⁽¹⁾,
- võttes arvesse inimõigusi ja demokraatiat käsitlevat ELi strateegilist raamistikku ja tegevuskava (11855/2012), mille välisasjade nõukogu võttis vastu 25. juunil 2012. aastal⁽²⁾,
- võttes arvesse 12. detsembril 2003. aastal Euroopa Ülemkogu poolt vastu võetud Euroopa julgeolekustrateegiat „Turvaline Euroopa paremas maailmas“ ning selle rakendamise aruannet „Julgeoleku tagamine muutuvus maailmas“, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 11.–12. detsembril 2008. aastal toimunud kohtumisel,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL) nr 978/2012 üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise kohta⁽³⁾, milles nähakse eelkõige ette säästva arengu ja hea valitsemistava edendamiseks kohaldatav stimuleeriv erikord (GSP+),
- võttes arvesse ülalnimetatud määruse VIII lisa, milles loetletakse ÜRO/ILO konventsioonid põhiliste inim- ja töötajate õiguste kohta ja konventsioonid, mis on seotud keskkonna ja valitsemistava põhimõtetega, mille Pakistan on ratifitseerinud ja mida ta on nõustunud tõhusalt rakendama,
- võttes arvesse välisasjade nõukogu 11. märtsi 2013. aasta järeldusi Pakistani kohta,
- võttes arvesse oma 7. veebruari 2013. aasta resolutsiooni Pakistanis viimasel ajal meditsiiniabitöötajate vastu toime pandud rünnakute kohta⁽⁴⁾, oma 13. septembri 2012. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse erakorralised ühepoolsed kaubandussoodustused Pakistanile⁽⁵⁾, oma 15. detsembri 2011. aasta resolutsiooni naiste olukorra kohta Afganistanis ja Pakistanis⁽⁶⁾, samuti inimõiguste allkomisjoni delegatsiooni visiiti Pakistani 2013. aasta augustis,
- võttes arvesse ÜRO eriraportööri Ben Emmersoni 18. septembri 2013. aasta raportit inimõiguste ja põhivabaduste kaitse ja edendamise kohta terrorismivastases võitluses ning ÜRO eriraportööri Christof Heynsi 13. septembri 2013. aasta raportit kohtuväliste ja lihtmenetluse korras toime pandud omavoliliste hukkamiste kohta,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 18. detsembri 2013. aasta resolutsiooni 68/178 inimõiguste ja põhivabaduste edendamise ja kaitse kohta terrorismivastases võitluses,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning arengukomisjoni arvamust (A7-0117/2014),

⁽¹⁾ http://eeas.europa.eu/pakistan/docs/2012_feb_eu_pakistan_5_year_engagement_plan_en.pdf

⁽²⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/131181.pdf

⁽³⁾ ELT L 303, 31.10.2012, lk 1.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0060.

⁽⁵⁾ ELT C 353 E, 3.12.2013, lk 323.

⁽⁶⁾ ELT C 168 E, 14.6.2013, lk 119.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- A. arvestades, et Pakistani strateegiline roll piirkonnas ja selle suhe naabrite ja ELiga on ELile järjest tähtsamad, kuna Pakistanil on ebastabiilses naabruskonnas keskne asukoht, ta on määrava tähtsusega Kesk- ja Lõuna-Aasia julgeoleku ja arengu seisukohast ning tal on otsustav roll võitluses terrorismi, massihävitusrelvade leviku, ebaseadusliku uimastikaubanduse, inimkaubanduse ja muude rahvusvaheliste ohtude vastu, mis kõik mõjutavad Euroopa kodanike julgeolekut ja heaolu;
- B. arvestades, et 2013. aasta mais toimunud parlamendivalimiste tulemusel toimus esimest korda Pakistani lähiajaloo võimu üleminek ühelt valitud tsiviilvalitsuselt teisele; arvestades, et Pakistani demokraatlikku protsessi toetavad laiemad ühiskondlikud muutused, sealhulgas suurenev linnastunud keskklass, järjest aktiivsem kodanikuühiskond ja sõltumatu meedia;
- C. arvestades, et riigi poliitilisi ja majanduslikke edusamme takistavad ulatuslikud riigisisese ja piirkondlikud julgeolekuprobleemid, nagu ekstremism, sektantlikud tülid, enesetapurünnakud ja sihipärased tapmised, ning seadusetus hõimualadel, mida süvendab veelgi õiguskaitseasutuste ja kriminaalõigussüsteemi nõrkus;
- D. arvestades, et Pakistanis on üks kõrgemaid koolis mittekaivate laste arve maailmas: hinnanguliselt ei käi koolis 12 miljonit last, ning umbes kaks kolmandikku Pakistani naistest ja pool Pakistani meestest on kirjaoskamatud; arvestades, et Pakistan on jätkuvalt Maailma Majandusfoorumi sugudevahelise lõhe aruandes nimetatud 135 riigi hulgas 134. kohal;
- E. arvestades, et vastavalt globaalsele kliimarisiki indeksile on Pakistan üks kahesteikümnest riigist, mida on viimase kahekümne aasta jooksul kliimamuutus kõige rohkem mõjutanud, mis on kannatanud tõsiste üleujutuste ja veepuuduse all ning mida otseselt mõjutab liustike sulamine Himaalaja ja Karakorumi piirkonnas;
- F. arvestades, et Pakistan on osaliselt industrialiseeritud, madalama keskmise sissetulekuga riik, kus ligikaudu kolmandik elanikkonnast elab allpool vaesuspiiri; arvestades, et 2012. aasta inimarengu indeksi (HDI) järgi on Pakistan 187 riigi seas 146. kohal, ühe koha võrra madalamal kui 2011. aastal; arvestades, et Pakistani majanduslikku olukorda on halvendanud järjestikused looduskatastroofid ning et riigis valitsev suur ebakindlus, ebastabiilsus ja laialt levinud korrupsioon pärsivad Pakistani majanduskasvu ja piiravad valitsuse suutlikkust riiki arendada;
- G. arvestades, et Pakistan on haavatav mitmesuguste ohtude, peamiselt üleujutuste ja maavärinate suhtes; arvestades, et ebastabiilne julgeolekuolukord koostoimes Pakistani sotsiaalsete probleemidega vaid suurendab Pakistani haavatavust; arvestades, et mitu aastat katastroofe on ammendanud juba niigi vaesunud kogukondade toimetulekustrateegiad ning vähendanud nende vastupanuvõimet tulevaste katastroofide suhtes;
- H. arvestades, et Pakistani konstruktiivne panus on äärmiselt vajalik lepituse, rahu ja poliitilise stabiilsuse saavutamiseks naabruskonnas ja eelkõige Afganistanis, seda eriti 2014. aastaks kavandatud NATO lahinguvägede väljaviimist silmas pidades;
- I. arvestades, et Pakistan on üks suurimaid ELi arengu- ja humanitaarabi saajaid ning et EL on Pakistani suurim eksporditur;
- J. arvestades, et Pakistan on üha olulisem partner Euroopa Liidu terrorismivastases võitluses ning massihävitusrelvade leviku, inimkaubanduse, narkokaubanduse ja organiseeritud kuritegevuse tõkestamises ning piirkonna stabiilsuse arendamises;
- K. arvestades, et EL ja Pakistan on viimasel ajal otsustanud süvendada ja laiendada oma kahepoolseid suhteid, mille näiteks on 2012. aasta veebruaris käivitatud viieaastane tegevuskava ning 2012. aasta juunis toimunud esimene ELi ja Pakistani vaheline strateegiline dialoog;
- L. arvestades, et ELi-Pakistani 2012. aastal käivitatud viieaastase tegevuskava eesmärk on luua strateegilised suhted ja tugevdada partnerlust rahu ja arengu tagamiseks ühistele väärtustele ja põhimõtetele tuginedes;

Kolmapäev, 12. märts 2014

M. arvestades, et alates 2014. aasta 1. jaanuarist on Pakistan integreeritud ELi üldiste tariifsete soodustuste kavaga (GSP +);

N. arvestades, et 2012. aasta septembris laastas Euroopa turu jaoks tekkisid tootva ettevõtte Ali Enterprises tehast Karachis tulekahju, mille tagajärjel sai surma 286 töötajat, kes jäid põlevasse hoonesse lõksu; arvestades, et Pakistani integreerimine GSP+ kavaga võiks elavdada tootmist tekstiilitööstuses ning muuta töötajate õiguste ja tootmistingimuste parandamise üha olulisemaks;

1. rõhutab, kui võrd suurt mõju avaldavad 2013. mai valimised demokraatia ja tsiviilvalituse tugevdamisele Pakistanis; innustab Pakistani poliitilist eliiti kasutama seda suundumust demokraatlike institutsioonide, õigusriigi põhimõtte ja tsiviilkontrolli tugevdamiseks kogu avaliku halduse, eelkõige julgeolekujõudude ja kohtusüsteemi valdkonnas, riigisisese ja piirkondliku julgeoleku edendamiseks, majanduskasvu elavdamiseks, läbipaistvuse suurendamiseks ja organiseeritud kuritegevuse vastast võitlust elavdavate ja sotsiaalset ebaõiglust vähendavate valitsuse reformide jõustamiseks ning selleks, et peatada ja hüvitada kõik inimõiguste rikkumised;

2. tunnistab siiski, et jätkusuutliku demokraatia ja pluralistliku ühiskonna ülesehitamine, suurema sotsiaalse õigluse saavutamine, sügava vaesuse ja alatoitumuse likvideerimine riigi osades, hariduse põhitaseme parandamine, riigi ettevalmistamine kliimamuutuste mõjuks nõuab sügavaid ja raskeid reforme Pakistani poliitilises ja sotsiaal-majanduslikus korras, mida iseloomustavad endiselt maaomandi ja poliitiliste tõekspidamiste feodaalsed struktuurid, sõjaliste kulutuste alaste prioriteetide ning sotsiaalhoolekande, hariduse ja majandusarengu vaheline tasakaalustamatus ning mittetoimiv tulude kogumise süsteem, mis halvab süstemaatiliselt riigi võimet pakkuda avalikke hüvesid;

3. toetab ja innustab Pakistani valitsuse jõupingutusi töötada välja tõhusad vahendid, et ära hoida ja kontrollida võimalikke tulevasi loodusõnnetusi ning paremini koordineerida ja tõhustada koostööd humanitaarabi ja kohalike osapoolte, rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide ja rahaliste vahendite kogujate vahel;

4. kordab taas, et hea valitsemistava, vastutustundlikud ja kaasavad institutsioonid, võimude lahusus ja põhiõiguste austamine on olulised elemendid arengu ja julgeoleku vahelise seose käsitlemisel Pakistanis; on lisaks seisukohal, et demokraatliku legitiimsuse saanud valitud tsiviilvalitsus, võimu üleandmine provintsidele ja tõhus kohalik omavalitsus on parimad võimalused vägivalda ja ekstremismi voo peatamiseks, riigivõimu taastamiseks Föderaalset Hallatavatel Hõimualadel ning Pakistani suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse tagamiseks;

5. toetab sellega seoses Pakistani valitsuse kavatsust alustada rahuläbirääkimisi Pakistani rühmitusega Tehreek-e-Taliban (TTP), kui see aitab leida mässuliste tegevusele poliitilise ja püsiva lahenduse ning saavutada stabiilse demokraatliku korra, austades sealjuures inimõigusi; kutsub siiski läbirääkijaid tungivalt üles arvestama sellega, et haridustase – eriti naiste puhul – on ühiskonna edasiarenemise juures absoluutselt määrav tegur, ning käsitlema läbirääkimistel tütarlaste kooliharidust keskse teemana;

6. hindab Pakistani jätkuvat pühendumust terrorismi vastu võitlemisele mõlemal pool piiri ning innustab ametivõime astuma julgemaid samme selleks, et piirata veelgi terroristide värbamise ja koolitamise võimalusi Pakistani territooriumil, kuna see nähtus muudab Pakistani teatud piirkonnad turvapaigaks terroriorganisatsioonidele, kelle eesmärk on destabiliseerida riiki ja kogu piirkonda, eelkõige Afganistani;

7. märgib, et Pakistani Talibani juht Hakimullah Mehsud hukkus 1. novembril 2013. aastal USA droonirünnakus ning et Pakistani parlament ja uus valitsus on sellise sekkumise suhtes ametlikult oma vastuseisu väljendanud ning et rahvusvahelises õiguses tuleks droonirünnakute kasutamisele selgemad piirid seada;

8. kutsub Pakistani valitsust üles täitma oma julgeolekualaseid kohustusi ning võitlema senisest enam ekstremismi, terrorismi ja radikaliseerumise vastu ning rakendama rangeid ja kompromissituid julgeoleku- ja õiguskaitsemeetmeid, samuti tegelema ebavõrdsuse ja sotsiaal-majanduslike küsimustega, mis võivad soodustada Pakistani noorte radikaliseerumist;

Kolmapäev, 12. märts 2014

9. märgib, et Pakistani valitsus on väljendanud selgelt oma vastuseisu USA mehitamata luurelennukite rünnakutele oma territooriumil; peab tervitatavaks ÜRO Peaassamblee resolutsiooni, milles nõutakse täiendavat selgitust relvastatud mehitamata luurelennukite kohta kohaldatava õigusraamistiku osas;

10. peab tervitatavaks Pakistani panust Afganistani riigi ülesehitamisse ja lepitusprotsessi, sealhulgas abi rahukõneluste taasalustamise hõlbustamiseks; loodab, et Pakistani positiivne suhtumine jääb püsima Afganistani presidendivalimiste eelsel ajal ja pärast seda; väljendab muret Afganistanis mõju saavutamiseks suureneva geopoliitilise konkurentsi pärast naabruskonna võimude vahel pärast NATO lahinguvägede väljaviimist;

11. jääb lootma Pakistani konstruktiivsele rollile piirkondliku stabiilsuse edendamisel, muu hulgas seoses NATO ja ELi liikmesriikide kohalolekuga 2014. aasta järgses Afganistanis, jätkates kolmepoolse kohtumise vormis osalemist Afganistanis koos India, Türgi, Hiina, Venemaa ja Ühendkuningriigiga ning edendades piirkondlikku koostööd võitluses inimkaubanduse, ebaseadusliku uimastikaubanduse ja salakaubaveo vastu;

12. peab julgustavaks Pakistani ja India vahelises dialoogis eelkõige kaubanduse ja inimestevaheliste kontaktide küsimustes hiljuti tehtud märgatavaid edusamme, mis said võimalikuks tänu mõlema poole konstruktiivsele suhtumisele; peab kahetsusväärseks, et dialoogi saavutusi võivad kõikuma lüüa juhuslikud sündmused, nagu praegused vahejuhtumid kontrolljoonel, mis eraldab Pakistani poolt okupeeritud ja India poolt okupeeritud Kashmiri osasid; palub mõlemal valitsusel tagada asjakohased käsuliinid, sõjalise staabi aruandekohustuse ja sõjaväelastevahelise dialoogi, et sarnaseid vahejuhtumeid edaspidi vältida;

13. tunnistab, et Pakistan on õigustatult huvitatud strateegiliste, majanduslike ja energeetikaalaste sidemete loomisest Hiinaga; peab oluliseks, et Pakistani ja Hiina vahelised lähedasemad suhted tugevdaksid Lõuna-Aasia geopoliitilist stabiilsust;

14. võtab teadmiseks Pakistani püüdlused saada Šanghai Koostöö Organisatsiooni (SCO) täisliikmeks ja peab seda teretulnud märgiks riigi soovi kohta osaleda rohkem mitmepoolsetes algatustes; märgib siiski, et SCO ja ELi vahel puudub ametlik koostöömehhanism ning juhib tähelepanu erinevustele nende vastavates normatiivsetes alustes ja suhtumises globaalsetesse küsimustesse;

15. tunneb muret teadete pärast, mille kohaselt Pakistan kaalub tuumarelvade eksporti kolmandatesse riikidesse; ootab nende teadete ametlikust eitamisest hoolimata, et EL ja liikmesriigid teeksid Pakistanile üheselt selgeks, et tuumarelvade eksport on lubamatu; kutsub Pakistani kui tuumariiki üles seadusega keelustama kõikide tuumarelvade ning nendega seotud oskusteabe ja materjali eksporti ja aitama aktiivselt kaasa rahvusvahelistele massihävitusrelvade leviku tõkestamise alastele jõupingutustele; on arvamusel, et kui Pakistan – ja ka India – allkirjastaks ja ratifitseeriks massihävitusrelvade leviku tõkestamise lepingu (NPT), näitaks see suurt pühendumusest rahumeelsele piirkondlikule koostööteostamisele naabritega ja aitaks suuresti kaasa turvalisusele kogu piirkonnas;

16. usub, et äärmusluse ja radikalismi vastane võitlus on otseselt seotud tugevama demokraatliku protsessiga, ja kinnitab veel kord, et ELile pakub suurt huvi ja tema jätkuva toetuse saab demokraatlik, turvaline ja hästi juhitud Pakistan, kellel on sõltumatu kohtusüsteem ja hea valitsemistava ja kes järgib õigusriigi põhimõtet ja inimõigusi, loob naabritega sõbralikke suhteid ja avaldab piirkonnale stabiliseerivat mõju;

17. tuletab meelde, et ELi ja Pakistani suhted on traditsiooniliselt arenenud arengule ja kaubandusele suunatud raamistikus; hindab ELi arengu- ja humanitaarkoostöö märkimisväärset ja püsivat panust ning peab tervitatavaks otsust kohaldada Pakistani puhul alates 2014. aastast ELi erikorda GSP+; nõuab, et Pakistan peaks kinni sellega seotud tingimustest, ja kutsub komisjoni üles tagama, et tõhustatud järelevalve rakendatakse rangelt, nagu nähakse ette uues GSP määruses, ning rõhutab, et koostöö eelkõige hariduse, demokraatia edendamise ja kliimamuutustega kohanemise vallas peaks jääma tähelepanu keskpunkti;

18. on veendunud selles, et ELi ja Pakistani suhteid oleks vaja süvendada ja laiendada, arendades selleks poliitilist dialoogi, mis säilitaks võrdsete partnerite vahel vastastikusel huvil põhineva suhte; peab sellega seoses tervitatavaks viieaastase tegevuskava vastuvõtmist ning seda, et EL ja Pakistan on alustanud strateegilist dialoogi, mis kajastab poliitilise ja julgeolekualase koostöö, sealhulgas terrorismivastase võitluse poliitika, desarmeerimise ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise, ning samuti migratsiooni, hariduse ja kultuuri valdkonna koostöö suurenenud kaalukust; ootab samas rohkem edusamme kõikides tegevuskava valdkondades;

Kolmapäev, 12. märts 2014

19. ergutab ELi ja Pakistani tegema koostööd rakendamise protsessis ja jälgima edusamme regulaarselt, tugedades selleks pikas perspektiivis osapooltevahelist dialoogi;

20. on seisukohal, et Pakistani demokraatiale üleminek on andnud ELile võimaluse kasutada kahepoolsetes suhetes ja abi andmisel otsesemalt poliitilist lähenemisviisi; usub, et ELi toetuses Pakistanile tuleks esikohale seada demokraatlike institutsioonide konsolideerimine kõikidel tasanditel, riigi suutlikkuse ja hea valitsemistava tugevdamine, töhusa õiguskaitse ja terrorismivastase võitluse tsiviilstruktuuride rajamine, sealhulgas sõltumatu kohtusüsteemi ülesehitamine, ning kodanikuühiskonna ja vaba ajakirjanduse tugevdamine;

21. peab sellega seoses tervitatavaks kõikehõlmavaid demokraatia toetusprogramme, mis seoses Euroopa Liidu valimisvaatlusmissioonide 2008. ja 2013. aasta soovitude rakendamisega on juba olemas;

22. kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles jätkama üksikasjalikku ja mitmemõõtmelist Pakistani poliitikat, kus toimiksid koos kõik ELi käsutuses olevad asjakohased vahendid, nagu poliitiline dialoog, julgeolekualane koostöö, kaubandus ja abi, kooskõlas välistegevust käsitleva ELi tervikliku lähenemisviisiga ja pidades silmas ettevalmistusi järgmiseks ELi ja Pakistani tippkohtumiseks;

23. palub lisaks Euroopa välisteenistusel, komisjonil ja nõukogul tagada, et ELi Pakistani poliitika oleks konteksti asetatud ja moodustaks osa laiemast piirkondlikust strateegiast, toetades ühtlasi ELi huve kogu Lõuna- ja Kesk-Aasias; peab oluliseks, et ELi kahepoolsed suhted Pakistani ja naaberriikidega, eelkõige India, Hiina ja Iraaniga, aitaksid ka arutada Afganistani olukorda puudutavat poliitikat ja seda koordineerida, et oleks tagatud sihipärane lähenemisviis; rõhutab, et sellega seoses on vaja tõhustada ELi ja USA poliitika koordineerimist ja dialoogi piirkondlikes küsimustes;

24. arvab, et ELi ja Pakistani suhete tulevikku tuleks vaadelda ka kolmandate riikidega tehtava koostöö, eelkõige strateegiliste partnerluste vormis koostöö jaoks olemasolevate ELi institutsiooniliste vahendite arengust lähtuvalt; kordab taas oma nõudmist täiustada selle vormi kontseptsiooni ning määrata kindlaks selgemad ja järjepidevamad kriteeriumid, mille põhjal saaks muu hulgas hinnata, kas ja mis tingimustel võiks Pakistan tulevikus sobida ELi strateegiliseks partneriks;

25. kordab kindlalt, et kahepoolsete suhete edenemine on seotud Pakistani inimõiguste olukorra paranemisega, pidades eelkõige silmas nüüdisaegse võlaorjuse, lapstööjõu kasutamise ja inimkaubanduse kaotamist, soolise vägivalda piiramist, naiste ja tüdrukute õiguste, sealhulgas nende haridusele juurdepääsu õiguse suurendamist, sõnavabaduse ja vaba ajakirjanduse tagamist, sallivuse edendamist ning haavatavate usuvähemuste kaitsmist diskrimineerimise kõigi vormide vastu võitlemise kaudu; tunnustab, et selleks on vaja kõikidel tasanditel kaotada karistamatus ja arendada välja kõigile kättesaadav usaldusväärne õigus- ja kohtusüsteem;

26. peab endiselt äärmiselt murettekitavaks hariduse kvaliteeti ja sellega seonduvalt naiste olukorda Pakistani paljudes piirkondades; nõuab konkreetsete ja nähtavate meetmete võtmist, et tagada naiste põhiõigused ühiskonnas, sealhulgas koduvägivalda vastaste õigusaktide kehtestamine, meetmete võtmine aumõrvade ja happierunnakute uurimise ja süüdistuste esitamise parandamiseks ning karistamatust võimaldavate õigusaktide läbivaatamine; juhib tähelepanu vajadusele parandada juurdepääsu haridusele, suurendada naiste integreeritust tööturul ning parandada emade tervishoidu;

27. väljendab taas sügavat muret selle pärast, et Pakistani jumalateotuse seadusi, mille alusel võib määrata surmanuhtluse ja mida tihti kasutatakse tsensuuri, kriminaaliseerimise, tagakiusamise ja mõnel juhul ka poliitilise või usulise vähemuse liikme mõrva õigustamiseks, on võimalik mitmeti tõlgendada, mis mõjutab Pakistani kõikide uskude esindajaid; rõhutab, et soovimatus jumalateotuse seaduseid muuta või tühistada loob vähemuskogukondade jaoks püsivalt kaitsetu keskkonna; kutsub Pakistani valitsust üles kehtestama nende seaduste kasutamise suhtes moratooriumi, mis oleks esimene samm nende läbivaatamise või tühistamise suunas, ning uurima kristlaste, ahmadijade ja teiste kaitsetumate rühmade vastu suunatud hirmutamise, ähvarduste ja vägivallakampaaniaid ning vajadusel esitama selliste tegevustega seotud süüdistusi;

Kolmapäev, 12. märts 2014

28. kutsub Pakistani ametivõime ennekõike üles tabama ja andma kohtu alla vägivalla õhutajad, või isikud, kes vastutavad vägivaldsete rünnakute eest koolide või selliste vähemusrühmade vastu nagu shiad, sealhulgas Hazara kogukond, ahmadid ja kristlased, ning andma julgeolekujõududele ülesande aktiivselt kaitsta rühmi, kes võivad sattuda äärmusrühmituste rünnaku alla; kehtestama koduvägivalla vastased seadused; tegema lõpu sunniviisilistele kadumistele, kohtuvälistele hukkamistele ja meelevaldsetele kinnipidamistele eelkõige Belutšistani provintsis;
29. mõistab hukka kõik rünnakud Pakistanis elavate kristlaste ja muude usuvähemuste vastu ning eeldab, et Pakistan suurendab pingutusi usu- ja veendumusvabaduse säilitamiseks, sealhulgas rangete pühaduseteotuse seaduste pehmemdamist ning liikumist surmanuhtluse kaotamise suunas;
30. tunneb heameelt valitsuse algatuse üle luua 2012. aastal riiklik inimõiguste komisjon ja kutsub valitsust üles seda sisse seadma, et see saaks alustada tegevust;
31. märgib, et EL on oluline ekspordipartner Pakistani toodete jaoks (2012. aastal 22,6%); on seisukohal, et ELi kaubandusega seotud toetus Pakistanile peaks aitama edendada tootmisviiside, sealhulgas töötlemise mitmekesistamist ja arendamist, toetama piirkondlikku integratsiooni ja tehnosiirdeid, aitama hõlbustada kohalike tootmisvõimsuste rajamist või arendamist ning vähendada sissetulekute erinevusi;
32. tuletab meelde, et ELi GSP+, millest Pakistan hakkab kasu saama alates 2014. aastast, on tagatud ainult riikidele, kes on siduvalt kokku leppinud rahvusvaheliste inimõiguste, töötajate ja keskkonnaõiguste ning head valitsemistava käsitlevate konventsioonide rakendamises; rõhutab eelkõige Pakistani kohustusi vastavalt VIII lisas loetletud konventsioonidele ning tuletab komisjonile meelde tema kohustust jälgida nende tõhusat rakendamist; tuletab lisaks meelde, et kui riik „ei täida siduvaid kohustusi“ peatatakse GSP+ ajutiselt;
33. kutsub Pakistani ametivõime üles võtma tõhusaid meetmeid rakendamaks 36 ILO konventsiooni, mille riik on ratifitseerinud, eelkõige selleks, et anda ametiühingutele luba tegutsemiseks, parandada töötingimusi ja ohutusnõudeid, kaotada lapstööjõu kasutamine ning võidelda kolme miljoni naissoost koduabilise ärakasutamisega selle kõige tõsisemates vormides;
34. kutsub Pakistani valitsust üles, nagu lubatud, ühinema ILO/IFC juhitava „Parema töö programmiga“, et anda täiendav tõuge töötajate tervishoiu- ja ohutusstandardite parandamisele; kutsub üles kõiki, kes vastutasid otseselt või kaudselt Ali Enterprises valmisriiete tehases toimunud tulekahju eest, sealhulgas asjaga seotud audiitorfirmat Social Accountability ja Euroopa jaemüüjaid, lõpuks ometi alustama tulekahjus ellu jäänutele pikaajalise ja õiglase hüvitise maksmist;
35. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Pakistani valitsusele ja rahvusassambleele, nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Euroopa Liidu inimõiguste eriesindajale ning liikmesriikide valitsustele.
-

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0209

Euroopa raketitõrjekilp**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon Euroopa raketitõrjekilbi ning selle poliitilise ja strateegilise mõju kohta (2013/2170(INI))**

(2017/C 378/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõiget 7 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 222,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 24 ja artikli 42 lõiget 2, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 122 ja 196 ning deklaratsiooni nr 37 Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 222 kohta,
 - võttes arvesse Euroopa julgeolekustrateegiat, mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu 12. detsembril 2003. aastal, ja selle rakendamist käsitlevat aruannet, mis kiideti heaks 11. ja 12. detsembril 2008 toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel,
 - võttes arvesse 25.–26. märtsil 2010. aastal Euroopa Ülemkogu kohtumisel heaks kiidetud Euroopa Liidu sisejulgeoleku strateegiat,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 19. detsembri 2013. aasta järeldusi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta,
 - võttes arvesse Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni liikmete strateegilist kaitse- ja julgeolekukontseptsiooni, mis võeti vastu 19.–20. novembril 2010 Lissabonis toimunud NATO tippkohtumisel,
 - võttes arvesse Chicago tippkohtumise deklaratsiooni, mille 20. mail 2012 avaldasid Chicagos Põhja-Atlandi Nõukogu kohtumisel osalenud riigipead ja valitsusjuhid,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A7-0109/2014),
- A. arvestades, et ballistiliste raketite tõrje küsimus tõstatati juba varem, kuid see on päevakajalisemaks muutunud viimastel aastatel tuumarelva ja muude massihävitusrelvade ning ballistiliste raketite levikust tulenevate ohtude mitmekordistumise tõttu, millele Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsioon (NATO) ja selle Euroopa liitlased peavad suutma tulemuslikult reageerida;
- B. arvestades, et kaitse ballistiliste või muud liiki raketite rünnakute vastu võib Euroopa julgeolekus kujuneda positiivseks suundumuseks seoses rahvusvahelise julgeoleku vallas toimuvate kiirete muutustega, kus mitmed riiklikud ja mitteriiklikud toimijad arendavad raketitehnoloogiat ning mitut liiki keemilist, bioloogilist, radioloogilist ja tuumakaitsevõimet, mille toimimisala võib ulatuda Euroopa territooriumile;
- C. arvestades, et NATO arendab ballistiliste raketite tõrje võimet, et jätkata oma põhiülesande – kollektiivse kaitse – täitmist, mille eesmärk on tagada kogu Euroopa rahvastikule, territooriumile ja kõikidele NATO liikmeks olevatele jõududele täielik hõlmatus ja kaitse kasvava ohu vastu, mida kujutab endast ballistiliste raketite levik;
- D. arvestades, et USA märkimisväärne panus ballistiliste raketite tõrje süsteemi tõendab USA valmidust täita oma kohustusi seoses NATOga ning Euroopa ja Euroopa liitlaste julgeolekuga ning näitab Atlandi-ülese sideme tähtsust, kuna vastavad seadmed on juba paigaldatud Rumeeniasse ja lähemas tulevikus paigaldatakse need eeldatavasti ka Poolasse;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- E. arvestades, et ühist julgeoleku- ja kaitsepoliitikat kujundatakse täielikus vastastikus kooskõlas NATOga ning see toimub ELi ja NATO omavahelise strateegilise partnerluse kokkulepitud raamistikus, mida 19. detsembril 2013 kinnitas ka Euroopa Ülemkogu;
1. märgib, et ballistiliste rakettide tõrje tehnoloogia arendamine ja rakendamine muudab kiiresti Euroopa julgeolekuolukorda ja sellest tulenevalt on liikmesriikidel vaja arvesse võtta ballistiliste rakettide tõrje süsteemi mõju oma julgeolekule;
 2. tuletab meelde, et NATO arendab ja rakendab ballistiliste rakettide tõrje meetmeid selleks, et kaitsta oma liikmesriike ballistiliste rakettide võimalike rünnakute eest; kutsub komisjoni asepresidenti ja kõrget esindajat jätkama NATOga strateegilist partnerlust, võttes sealjuures arvesse ballistiliste rakettide tõrje küsimust, lõpptulemusena peaksid sellega olema täielikult hõlmatud ja kaitstud kõik ELi liikmesriigid, nii et ei tekiks olukorda, kus nendele pakutav julgeolek oleks kuidagi diferentseeritud;
 3. väljendab rahulolu selle üle, et on saavutatud NATO ballistiliste rakettide tõrje süsteemi vahevõimsus, mis on olemasolevate vahendite juures maksimaalselt hõlmav, kaitsmaks NATO Lõuna-Euroopa liikmesriikide elanikkonda, territooriumi ja vägesid ballistiliste rakettide rünnaku eest; tunnustab ka eesmärki tagada käesoleva kümnendi lõpuks NATOsse kuuluvatele Euroopa riikidele täielik hõlmatus ja kaitse;
 4. rõhutab, et ELi algatused, nagu panustamine ja jagamine (*pooling and sharing*), võivad aidata tugevdada koostööd liikmesriikide vahel ballistiliste rakettide tõrje valdkonnas ning ühises teadus- ja arendustegevuses; märgib, et pikaajalises perspektiivis võib selline koostöö aidata kaasa ka Euroopa kaitsetööstuse edasisele konsolideerimisele;
 5. kutsub Euroopa väliseenistust, Euroopa Komisjoni, Euroopa Kaitseagentuuri ja Euroopa Liidu Nõukogu üles võtma ballistiliste rakettide tõrje küsimused tulevastesse julgeolekustrateegiatesse, uuringutesse ja valgetesse raamatutesse;
 6. rõhutab, et finantskriisi ja eelarvekärbete tõttu ei ole kasutada küllaldaselt vahendeid, et säilitada piisavat kaitsevõimet, ja see viib ELi sõjalise ja tööstusliku suutlikkuse vähenemiseni;
 7. rõhutab, et NATO ballistiliste rakettide tõrje kava ei ole mingil moel suunatud Venemaa vastu ja et NATO on valmis tegema Venemaaga koostööd, mis põhineb kahe sõltumatu ballistiliste rakettide tõrje süsteemi – NATO ja Venemaa süsteemi koostööl; rõhutab asjaolu, et toimiv koostöö Venemaaga võiks anda konkreetset kasu, kuid see peab toimuma täieliku vastastikkuse ja läbipaistvuse alusel, kuna vastastikuse usalduse suurendamine on koostöö järk-järguliseks arendamiseks väga oluline; märgib sellega seoses, et kui Venemaa toob oma raketid NATO ja ELi piiridele lähemale, on sellel kahjulik mõju;
 8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogu eesistujale, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide parlamentidele, NATO Parlamentaarsele Assambleele ja NATO peasekretärile.
-

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0210

Euroopa kalandussektor ning ELi ja Tai vaheline vabakaubandusleping**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon Euroopa kalandussektori hetkeolukorra ja väljavaadete kohta seoses ELi ja Tai vahelise vabakaubanduslepinguga (2013/2179(INI))**

(2017/C 378/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõiget 5 ELi suhete kohta maailmaga,
 - võttes arvesse nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrust (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse komisjoni 25. oktoobri 2011. aasta teatist „ELi uuendatud strateegia aastateks 2011-14 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas“ (COM(2011)0681),
 - võttes arvesse 22. jaanuari 2013. aasta kirjalikku küsimust E-000618/2013 kuritarvituste kohta jaekaubanduse tarneahelates ning 13. märtsi 2013. aasta kirjalikku küsimust E-002894/2013 vabakaubanduslepingu kohta Taiga ja lapstööjõu kasutamise kohta konservitööstuses, samuti komisjoni vastuseid nendele küsimustele,
 - võttes arvesse oma 22. novembri 2012. aasta resolutsiooni ühise kalanduspoliitika välise mõõtme kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A7-0130/2014),
- A. arvestades, et Euroopa kalandussektor on väljumas kriisiperioodist, mis mõjutab püügi-, töötlemis- ja vesiviljelussektorit, ja et see nõrgendab oluliselt Euroopa kalandussektori konkurentsivõimet, eriti ajal, mil maailmaturgu liberaliseeritakse, samas kui arenguriigid, kellel on väga ohtralt mereressursse, muutuvad uuteks kalandusjõududeks;
- B. arvestades, et Euroopa kalandus- ja töötlemissektor on hädavajalik, et varustada Euroopa kodanikke toiduainetega ja toetada nendest tegevusaladest tugevalt sõltuvate rannikualade toimetulekut; arvestades, et sektori püsijäämine on ohus, kui EL liberaliseerib kalandustoodete kaubanduse arenguriikidega, kes soovivad oma tooteid ühenduse turule eksportida, eriti kui neilt ei nõuta tollimaksu;
- C. arvestades, et EL on maailma suurim kalandustoodete importija ja et ELi sõltuvus importtoodetest muudab ühenduse turu väga ligitõmbavaks eksportijatele, veelgi enam seetõttu, et nõudlus kalandustoodete järgi kasvab ELis 1,5 % aastas;
- D. arvestades, et Tai on maailma suurim tuunikonservide tootja, kelle toodang moodustab 46 % maailma kogutoodangust, ja arvestades, et Tai tuunikonservide eksport ELi ületab 90 000 tonni aastas ja moodustab ligi 20 % ühenduse koguimpordist kolmandatest riikidest, kusjuures Tai kalandustoodete peamised eksporditurud on Ameerika Ühendriigid, Euroopa Liit ja Jaapan;

⁽¹⁾ ELT L 286, 29.10.2008, lk 1.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0461.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- E. arvestades, et Tai on maailmas peamine värske, jahutatud ja külmutatud tuunikala importija oma konservitööstuse tarbeks;
- F. arvestades, et 80 % tuunikalast tarbitakse konservi kujul ja et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) andmebaasi FISHSTAT viimaste andmete kohaselt moodustab ELi tuunikonservide toodang maailma kogutoodangust 21 %, samal ajal kui 79 % tuunikonservidest valmistatakse kolmandates riikides, millest enamik on arenguriigid;
- G. võttes arvesse Tai kaubanduslikku, majanduslikku ja strateegilist tähtsust ELi jaoks ning sellest vabakaubanduslepingust tulenevat märkimisväärset kasu ELi majanduse jaoks tervikuna;
- H. arvestades, et EL toetab piirkondlikku integratsiooni ASEANi (Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni) riikide vahel ning arvestades, et vabakaubandusleping Taiga on oluline alustala selles protsessis, mille lõppeesmärgiks on piirkondadevahelise vabakaubanduslepingu sõlmimine tulevikus;
- I. arvestades, et ELi ja ASEANi vabakaubanduslepingu sõlmimine on olnud ELi prioriteetne eesmärk alates 2007. aastast ning sellesse loodetakse kaasata Indoneesia, Malaisia, Filipiinid, Singapur, Tai, Brunei ja Vietnam; arvestades, et edusammude puudumise tõttu kõnealuse piirkondliku lepingu läbirääkimistel on alustatud kahepoolseid läbirääkimisi ASEANi liikmesriikidega, sh Taiga, seades poliitiliseks eesmärgiks vabakaubanduslepingu sõlmimise kahe aasta jooksul;
- J. arvestades, et koos Tai, Indoneesia ja Filipiinidega moodustab Vaikse ookeani kesk- ja lääneosa regiooni tuunikonservide tootmine maailma kogutoodangust peaaegu poole;
- K. arvestades, et muutused tuunikonservide ja tuuni seljafilee tootjate hulgas on seotud nende töötlevate riikide ülemaailmse varustamisega, kelle tootmiskulud on madalad ja kes asuvad toorainele lähedal (näiteks Tai, Filipiinid, Indoneesia, Paapua Uus-Guinea ja Ecuador), ja et tuunikonservide tootmise ja eksportimisega seotud riikide arv suureneb;
- L. arvestades, et Tai ja Filipiinid on peamised valmistuuni ja tuunikonservide eksportijad ELi ja et import Taist on kasvanud 20 %, samal ajal kui import Filipiinidelt on kahanenud 5 %;
- M. arvestades, et igasugune tuunikonservide ja valmistuuni tollimaksu vähendamine võiks mõjutada Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide ja üldisest soodustuste süsteemist kasusaajate soodustusi, mille kohaselt on tulusaajatest kolmandad riigid kohustatud tariifsete soodustuste eest järgima teatud poliitikat, näiteks austama inimõigusi, tööõigusi, keskkonda ja head valitsemistava;
- N. arvestades, et tollitariifide vähendamine moonutaks ka Euroopa turgu, kuna suurem osa ELi tuunikonservitööstusest asub tugevalt kalandusest sõltuvates piirkondades, nagu Galicia, Bretagne, Assoorid, Lõuna-Baskimaa, Sardiinia. arvestades, et EL on maailmas suuruselt teine tuunikonservide tootja ja see ammuse traditsioonidega tegevus on äärmiselt oluline nii lisandväärtuse kui ka töökohtade loomiseks ELi territooriumil, tagades seejuures maksimaalsed sotsiaalsed, keskkonnaalased ning hügieeni- ja tervishoiustandardid;
- O. arvestades, et sooduspäritolureeglite peamine eesmärk on kindlustada piisava majandusliku seose olemasolu ELi imporditud toodete ja ELilt soodustusi saavate riikide vahel, et tagada, et soodustustest ei saaks teenimatult kasu teised riigid, kellele need ei ole suunatud;
- P. arvestades, et aruteludes kalandustoodete kaubanduse üle viidatakse loodusvarade kaubandusele, mille jätkusuutlikkust mõjutavad paljud asjaolud, sealhulgas kalavarude hea majandamine ja säästev kasutamine, ebaseadusliku püügi kontrollimine, reostus, kliimamuutused ja nõudlus turul; arvestades, et kõik need välised asjaolud mõjutavad rahvusvahelist kalandustoodete kaubandust ja seetõttu tuleb kalandustooteid käsitleda kui tundlikke tooteid, mis vajavad erilist kaitset;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- Q. arvestades, et piisavas koguses ja pidevalt toorainega varustatus on hädavajalik, et tagada ELi tuunipiüügiga tegelevate ettevõtete toetamine ja majanduslik areng;
- R. arvestades, et Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO) peab vabakaubandust majanduskasvu vahendiks, mille eesmärk on sotsiaalselt, majanduslikult ja ökoloogiliselt jätkusuutliku arengu tagamine;
- S. arvestades, et sellega seoses on kaubanduseeskirjad võtmetähtsusega, tagamaks, et kaubandus oleks tulus ja et täidetaks tervise ja keskkonna kaitsmisega seotud eesmärged, kindlustades loodusvarade nõuetekohase majandamise;
- T. arvestades, et üleilmastumine on oluliselt suurendanud rahvusvaheliselt turustatava kala kogust ning et valitseb üldine mure, et paljudel tootjariikidel puuduvad piisavad vahendid, et kalavarusid säästvalt majandada ja/või püüda, tagada nõuetekohane hügieeni- ja tervishoiualane kaitse, leevendada kalanduse ja vesiviljeluse keskkonnamõju ja tagada üldine inimõiguste austamine, ning edendada konkreetselt tööõigusi ja sotsiaaltingimusi;
- U. arvestades, et osadel ELi äripartneritel on säästva kalanduse arendamise osas puudujääke kolmes järgmises aspektis: sotsiaalne, majanduslik ja keskkonnavalne aspekt;
- V. arvestades, et tuunivarude säästvat majandamist tagavad viis tuunikala piirkondlikku kalandusorganisatsiooni; arvestades, et tuunivarude jätkusuutlikkuse tagamiseks on vajalik riikide ja piirkondlike kalandusorganisatsioonide rahvusvaheline koostöö;
- W. arvestades, et viimasel ajal on nii Rahvusvaheline Tööorganisatsioon kui ka mitmed valitsusvälised organisatsioonid toonud avalikkuseni Tai kalandusettevõtetes valitsevad tõsised puudujäägid sotsiaalsetes ja töötingimustes ning inimõiguste austamises; arvestades, et meedia on paljastanud ja Tai valitsus on tunnistanud, et osa Tai kalandussektori ettevõtetest lõikab kasu sisserändajate sunniviisilise töö pealt, kes on sattunud inimkaubanduse ohvriks, ja et kaks rahvusvahelist tuunikonservi tööstusettevõtet kasutavad lastööjõudu;
- X. arvestades, et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni andmete kohaselt on tavapärane, et naabruses asuvad rannikuriigid konfiskeerivad Tai kalalaevu ja süüdistavad selle kapteneid ebaseaduslikus kalapüügis ja nende majandusvõõndisse tungimises;
- Y. arvestades, et 2013. aastal keelasid Hispaania ametiasutused tuunikala lossimise ja turustamise, mis oli pärit ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüüügiga tegelevatelt ja Ghana lipu all sõitvatelt laevadelt, kuna need ei täitnud Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni majandamismeetmeid ja kuna enamik sellistest tuunilaevadest olid seotud Tai eraettevõtetega;
- Z. arvestades, et viimaste kuude jooksul on EL tagasi saatnud paljud Taist imporditud tuunikonservi partiid nende mittenõuetekohase kuumtöötlemise tõttu, mis on vajalik mikroorganismide neutraliseerimiseks, mis vastasel juhul kujutaks ohtu inimese tervisele;
1. nõuab, et selliseid Taist imporditud kalatooteid, näiteks tuunikalakonserve, mis võivad häirida selliste toodete tootmist ja turustamist ELis, käsitletakstundlike toodetena; on lisaks seisukohal, et Tai tuunikalakonservide ja töödeldud tuunikala paremat turulepääsu puudutavaid otsuseid tuleks teha pärast põhjalike mõjuhindangute läbiviimist ja ettevõtetega põhjalikult konsulteerides, et analüüsida ja hinnata, millist mõju võib parem turulepääs avaldada töötlevale tööstusele ja kalandustoodete turustamisele ELis;
 2. nõuab, et ELi turule toodavate Tai kalakonservide ja valmiskala ning mereandide praeguseid tollitariife ei muudetakst ning need jäetaks seega tollitariifide vähendamisest välja; soovib kehtestada kalakonservidele ja valmiskalale ning mereandidele pikad üleminekutähtajad ja osalise liberaliseerimise kohustused, sh kvoodid, juhul kui tollitariife peaks vähendada, et kindlustada ühenduse tuunikalatööstuse konkurentsivõime, säilitada see oluline tegevusala ja selle sotsiaalne mõõde (25 000 otsesest ja 54 000 kaudset töökohta) ELis;
 3. nõuab, et antud juhul ja enne tariifsete soodustuste või eeskirjade määramist viidaks läbi põhjalik mõjuhindang, milles analüüsitakse ja hinnatakse soodustuste mõju ELi meretoodete töötlemisele ja turustamisele;

Kolmapäev, 12. märts 2014

4. nõuab, et tundlike kalatoodete suhtes tuleb tagada eranditeta täies ulatuses kinnipidamine usaldusväärsetest ja ühtsetest rangetest päritolureeglitest ning et seejuures peab kumulatsioon selgelt piirduma selliste toodetega, mille puhul on Tai peamiselt pigem kala töötaja kui püügiriik;
 5. nõuab, et Taist imporditud tuunikalakonservidele ja teistele kalatoodetele kehtiksid võimalikult suures ulatuses samad konkurentsitingimused, mis ELi päritolu kalatoodetele; on seisukohal, et see nõue tähendab eelkõige seda, et vabakaubandusleping peab sisaldama ka põhjapanevat kaubanduse ja säästva arengu alast peatükki, millega Tai kohustuks austama, edendama ja rakendama ILO põhikonventsioonides sätestatud rahvusvaheliselt tunnustatud tööõiguse põhireegleid, sh sunniviisilise töö ja laste tööga seonduvaid reegleid; on lisaks seisukohal, et tuleks rangelt tagada inimõiguste austamine, keskkonnakaitse, kalavarude säilitamine ja säästev kasutamine, samuti ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastane võitlus ning ELi sanitaar- ja fütosanitaareeskirjade järgimine; on sellega seoses arvamusel, et komisjon peaks Euroopa Parlamendile regulaarselt aru andma, kuidas Tai eespool mainitud kohustusi täidab;
 6. kutsub komisjoni üles tagama, et ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastast määrust rakendatakse tulemuslikult, ning et vabakaubanduslepingu üle peetavate läbirääkimiste tulemusena lisatakse lepingu teksti selge viide nimetatud määrusele;
 7. on seisukohal, et parim viis, kuidas tagada Tai igakülgne koostöö ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastases võitluses, on lisada lepingu teksti sõnaselge viide ELi ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastasele määrusele;
 8. palub vabakaubanduslepingutesse lisada Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonide järgimise ja Tai kalandussektori suurema läbipaistvuse, kontrolli, maksustamise ja parema jälgitavuse nõude, mis võimaldab jälgida kalandustegevust;
 9. nõuab, et tagataks toodete jälgitavus, mis on põhiline vahend inimeste tervise ja keskkonna kaitsmiseks ning samuti ebaseadusliku kalapüügi kontrollimiseks;
 10. nõuab, et vabakaubandusleping oleks kooskõlas ühenduse ülejäänud poliitikavaldkondadega ning ettevõtja sotsiaalse vastutuse edendamise strateegiatega; nõuab kaitseklauslite sätestamist;
 11. rõhutab, et Euroopa Parlamendi otsuses anda vabakaubanduslepingu sõlmimisele oma nõusolek võetakse arvesse läbirääkimiste, sealhulgas kalandussektori alaste läbirääkimiste üldtulemust;
 12. nõuab vastastikkust turgudele juurdepääsul ja igasuguse diskrimineerimise kaotamist teenuste valdkonnas;
 13. loodab, et Tai kui maailma suurim tuunikonservide eksportija osaleb kolmes tuunikala piirkondlikus kalandusorganisatsioonis: Ameerika Troopikatuunide Komisjonis, Vaikse ookeani lääne- ja keskosa kalanduskomisjonis ning Vaikse ookeani lõunaosa piirkondlikus kalandusorganisatsioonis, samuti India Ookeani Tuunikomisjonis, mille liige Tai on;
 14. pooldab kalavarude jätkusuutliku kaitse- ja majandamispoliitika kehtestamist;
 15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0211

Euroopa gastronoomiline pärand**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon Euroopa gastronoomilise pärandi ning selle kultuuriliste ja hariduslike aspektide kohta (2013/2181(INI))**

(2017/C 378/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele (COM(2008)0040),
- võttes arvesse UNESCO 2002. aasta toitumisalast aruannet,
- võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni aruannet „Food and Nutrition Policy for Schools“,
- võttes arvesse komisjoni 30. mai 2007. aasta valget raamatut toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimustega tegelemise Euroopa strateegia kohta (COM(2007)0279),
- võttes arvesse 4.–5. juulil 2013 Viinis peetud WHO Euroopa ministrite konverentsi järeldusi teemal „Toitumine ja mittenakkuslikud haigused tervishoiustrateegia „Tervis 2020“ kontekstis“,
- võttes arvesse UNESCO 17. oktoobri 2003. aasta vaimse kultuuripärandi kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse Vahemere toitumistavade kandmist UNESCO inimkonna vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja 16. novembril 2010 ja 4. detsembril 2013,
- võttes arvesse Prantsuse gastronoomilise toidu kandmist UNESCO inimkonna vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja (otsus 5.COM 6.14),
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
- võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A7-0127/2014),

Hariduslikud aspektid

- A. arvestades, et nii rahvastiku praegune kui ka tulevane tervislik seisund ja heaolu sõltuvad toitumisest ja keskkonnast ning seega põllumajandus-, kalandus- ja loomakasvatustüübist;
- B. arvestades, et Maailma Terviseorganisatsiooni koolitervishoidu käsitlevas ülemaailmses algatuses leitakse, et õppeasutus on oluline koht tervist, toitumist, söömisharjumusi ja gastronoomiat puudutavate teoreetiliste teadmiste ja praktiliste oskuste omandamiseks;
- C. arvestades, et halval toitumisel on tõsised tagajärjed; arvestades, et Euroopa tervishoiuministrid kutsusid 2013. aasta juulis toimunud WHO Euroopa ministrite konverentsil üles tegema ühiseid jõupingutusi, et „võidelda rasvumise ja halva toitumise vastu“, mis on mittenakkuslike haiguste, näiteks südame-veresoonkonnahaiguste, diabeedi ja vähktõve laiaulatusliku leviku peamine põhjustaja;
- D. arvestades, et ühiskonnas väljakujunenud kuvand kehast ja toitumisest võib põhjustada tõsiseid toitumis- ja psühholoogilisi häireid, nagu anoreksia ja buliimia; arvestades, et seetõttu on äärmiselt oluline käsitleda neid teemasid eelkõige noorukite hulgas;
- E. arvestades, et Euroopa Toidu Informatsiooni Nõukogu (EUFIC) andmetel elas 2006. aastal Euroopas alatoitluse ohus ligikaudu 33 miljonit inimest; arvestades, et olukord on kriisi algusest saadik veelgi süvenenud;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- F. arvestades, et lapsepõlv on otsustav aeg lastes kasvatusel abil tervislike käitumisharjumuste kujundamiseks ja teadmiste omandamiseks, et inimesed valiksid tervisliku elustiili, ning et just koolis saaks võtta tõhusaid meetmeid uute põlvkondade jaoks pikaajaliste tervislike käitumisharjumuste väljakujundamiseks;
- G. arvestades, et haridusasutustel on ruumid ja vahendid, mis võimaldavad toiduainetega tutvuda, toiduvalmistamist õppida ning kinnistada toitumisharjumusi, mis koos mõõduka ja pideva kehalise tegevusega võivad olla tervisliku elustiili aluseks;
- H. arvestades, et teavitamine, harimine ja teadlikkuse suurendamine on osa Euroopa Liidu strateegiast liikmesriikide toetamiseks alkoholist põhjustatud kahju vähendamisel (COM(2006)0625), ning arvestades, et strateegias tunnustatakse mõistlikke alkoholitarbimise harjumusi; arvestades, et nõukogu avaldas 5. juunil 2001. aastal soovitusel noorte, eriti laste ja noorukite alkoholitarbimise kohta, milles nähakse ette mitut valdkonda hõlmava harimise edendamise;
- I. arvestades, et toitumisküsimustega tegelevate sihtasutuste Euroopa võrgustiku (European Nutrition Foundations Network, ENF) koosolekul „Toitumine Euroopa koolides – sihtasutuste roll“ leiti, et toitumine selle mõlemas, toitumise ja gastronoomia aspektis tuleks lisada koolide õppekavadesse, ning otsustati ühehäälselt edastada teave selle vajaduse kohta Euroopa Parlamendile ja komisjonile;
- J. arvestades, et eri riigid on mitmesuguste riiklike institutsioonide kaudu hoogustanud Vahemere toitumistavade tunnustamist UNESCO inimkonna vaimse kultuuripärandina, mis tähendab edendada ja kujundada välja käitumisharjumusi, et tagada tervislik eluviis tervikliku lähenemisega, milles võetakse arvesse kasvatus-, söömis-, koolihariduse, perekondlikke, toitumis-, piirkondlikke, maastiku eripära aspekte jne;
- K. arvestades, et Vahemere toitumistavad on tasakaalustatud ja tervislik toitumismudel ja elustiil, mis on otseselt seotud krooniliste haiguste ennetamisega ja tervise edendamisega nii koolis kui ka kodus;
- L. arvestades, et Euroopa programmidega „Toit koolides“ püütakse tagada, et koolisööklates pakutav toit vastaks kvaliteetse ja tasakaalustatud toitumise põhimõtetele; arvestades, et haridus selle kõige laiemas tähenduses, ka toitumisalasel, aitaks kinnistada kooliõpilaste seas tervislikku eluviisi tasakaalustatud toitumise kaudu;
- M. arvestades, et tõsiseltvõetavas toitumisõpetuses haritakse kodanikke ka toiduainete õige vahekorra, toiduga kindlustatuse jätkusuutlikkuse ja planeedi tervise vallas;
- N. arvestades, et paljudel juhtudel võtab koolisööklates pakutava toidu ja toiduainete hinnatõus paljudelt peredelt ja eelkõige lastelt ära juurdepääsu tasakaalustatud ja kvaliteetsele toitumisele;
- O. arvestades, et meedia ja reklaamid mõjutavad kodanike tarbimisharjumusi;
- P. arvestades samuti, et selleks, et omandada konkreetseid teadmisi kasutatud toodete ja nende eriomase kvaliteedi ja maitseomaduste kohta, on äärmiselt oluline töötada välja kõikidele tarbijatele sobivad ja selged märgistamissüsteemid, millega antakse teavet nii toodete koostise kui ka nende päritolu kohta;
- Q. arvestades, et gastronoomiasektoris töötajate koolitamine on osa Euroopa gastronoomia teadmiste edasiandmisest, selle väärtustamisest, püsijäämisest ja edasiarendamisest;

Kultuurilised aspektid

- R. arvestades, et gastronoomia on tervik teadmistest, kogemustest, kunstist ja käsitööst, mis võimaldab süüa tervislikku ja nauditavat toitu;
- S. arvestades, et gastronoomia on osa meie identiteedist ning Euroopa ja liikmesriikide kultuuripärandi oluline komponent;
- T. arvestades, et EL on edendanud põllumajanduslike toiduainete geograafiliste tähistega, päritolunimetustega ja traditsiooniliste toodete rahvusvahelist identifitseerimist, kaitset ja kaitsmist;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- U. arvestades, et gastronoomia ei ole mitte üksnes elitaarne toiduvalmistamiskunst, vaid see hõlmab ka kasutatava tooraine ja kvaliteedi väärtustamist ning vajadust suurepärase oskuste järele toiduainete töötlemise kõikides etappides, hõlmates muu hulgas austust loomade ja looduse vastu;
- V. arvestades, et gastronoomia on otseselt seotud Euroopa eri piirkondade põllumajanduse ja nende kohaliku toodanguga;
- W. arvestades, et oluline on säilitada näiteks kohaliku ja piirkondliku gastronoomiaga seotud kombeid ja tavasid ning edendada Euroopa gastronoomia arengut;
- X. arvestades, et gastronoomia on inimese üks kõige olulisemaid kultuurilisi väljendusvorme ning selle mõiste alla ei peaks kuuluma üksnes peen kokakunst, vaid kõik eri piirkondade ja ühiskonnakihtide kulinaarsed väljendusviisid, kaasa arvatud need, mis on seotud traditsioonilise kohaliku köögiga;
- Y. arvestades, et gastronoomia- ja kultuuripärandi hulka kuuluva tüüpilise kokakunsti alalhoidmist ohustab sageli standarditud toitute sissetung;
- Z. arvestades, et Euroopa gastronoomia kvaliteedi, maine ja mitmekesisuse tagamiseks on vaja kvaliteetseid ja piisavas koguses Euroopas toodetud toiduaineid;
- AA. arvestades, et gastronoomia hõlmab toitumise eri aspekte ning selle kolm põhialust on tervis, toitumisharjumused ja nauding; arvestades, et toidukultuur on paljudes riikides oluline seltskonnaelu aspekt, mis aitab luua sotsiaalseid kontakte; arvestades lisaks, et erinevad toidukultuurid osalevad eri kultuuride vahetamises ja levitamises; arvestades, et toidukultuuril on ka positiivne mõju sotsiaalsetele ja perekondlikele suhetele;
- AB. arvestades, kui tähtis on, et UNESCO tunnustab Vahemere toitumistavasid inimkonna vaimse kultuuripärandina, kui põllumajanduskultuuride ja -saagi, kalapüügi ja loomakasvatusega ning toiduainete säilitamise, töötlemise, toiduvalmistamise, toiduainete jagamise ja tarbimise viisidega seotud teadmiste, oskuste, tavade, rituaalide, traditsioonide ja sümbolite kogu;
- AC. arvestades, et Euroopa rahvaste toitumisharjumused kujutavad endast väärtuslikku sotsiaal-kultuurilist pärandit, mida tuleb põlvest põlve edasi anda ning et koolid ja pered on nende teadmiste omandamiseks parim paik;
- AD. arvestades, et gastronoomiast on saamas üks peamisi turistide huvi äratamise tegureid ning et turismi, gastronoomia ja toitumise vastastikusel mõjul on turismi edendamisele väga positiivne mõju;
- AE. arvestades, et oluline on anda tulevastele põlvedele edasi teadmised nende piirkonna gastronoomilise ja üldisemalt Euroopa gastronoomilise pärandi mitmekesisusest;
- AF. arvestades, et gastronoomia aitab kaasa eri piirkondade pärandi tutvustamisele;
- AG. arvestades, et äärmiselt oluline on edendada kohalikku ja piirkondlikku tootmist ühelt poolt gastronoomilise pärandi säilitamiseks ja teiselt poolt selleks, et tagada tootjatele õiglane tasustamine ja võimalikult paljudele inimestele juurdepääs nendele toodetele;
- AH. arvestades, et gastronoomia on ELi piirkondade kultuurilise rikkuse, aga ka majandusliku jõukuse allikas;
- AI. arvestades, et Euroopa pärand koosneb materiaalsete ja mittemateriaalsete aspektide kogumist ning gastronoomia ja toitumise puhul moodustavad selle ka paigad ja maastik, kust tarbitavad tooted pärinevad;
- AJ. arvestades, et Euroopa gastronoomia jätkusuutlikkuse, mitmekesisuse ja kultuurilise rikkuse aluseks on kvaliteetne kohalik toodang;

Kolmapäev, 12. märts 2014

Hariduslikud aspektid

1. kutsub liikmesriike üles lisama juba väikelapseeest alates kooliharidusse toitumis-, toitumistervise ja toitumisharjumuste, sealhulgas ajalooliste, piirkondlike ja kultuuriliste aspektide alaseid, aga ka kogemuste põhiseid teadmisi ja tundeelamusi, mis aitavad kaasa rahva tervisliku seisundi ja heaolu ning toidu kvaliteedi ja keskkonnasäästlikkuse parandamisele; väljendab heameelt paljude liikmesriikide koolides läbiviidud gastronoomiaalaste programmide üle, millest mõned viidi läbi koostöös tuntud peakokkadega; rõhutab, kuivõrd oluline on kombineerida tervisliku toitumise õpet tõsisemaid toitumis- ja psühholoogilisi häireid, nagu anoreksia või buliimiat, põhjustada võivate stereotüüpide vastase võitlusega;
2. rõhutab samuti WHO soovitude rakendamise olulisust, et võidelda rasvumise ja halva toitumise vastu; tunneb muret püsiva alatoitluse probleemi pärast Euroopas ja selle süvenemise pärast alates kriisi algusest ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid võimaldaksid kõigile tervislikku toitumist, tagades eelkõige kvaliteetsete ja kõigile kättesaadavate koolisööklate ja supiköökidete olemasolu;
3. juhib tähelepanu vajadusele täiendada ka õppekavasid teabega, mis käsitleb toidukultuuri, eelkõige kohalikku toidukultuuri, toiduainete valmistamis-, tootmis-, säilitamis- ja turustamisprotsesse, nende sotsiaal-kultuurilist mõju ja tarbija õigusi; nõuab tungivalt, et liikmesriigid kaasaksid oma õppekavadesse meelte, eelkõige maitsemeele arendamisele suunatud seminarid, kus on kombineeritud toiduainete toiteväärtsuslikud eelised ning piirkonna ja riigi gastronoomiline pärand;
4. tuletab meelde, et mõnedes Euroopa riikides on toitumine juba õppekava osa, samas kui mujal ei ole see iseenesest kohustuslik, vaid seda õpetatakse eri vahendite, näiteks kohalike ametiasutuste või eraorganisatsioonide pakutavate programmidega;
5. kordab üle, et koolides on vaja toitumiskasvatust ning õpetada tervislikku ja naudingulist õigesti toitumist;
6. märgib, et kogu ELis tuleb suurendada spordi harrastamist ja kehalist kasvatust alg- ja põhikoolis;
7. tuletab meelde, et hea toitumine parandab laste heaolu ja suurendab nende õppimisvõimet, samuti tugevdab organismi vastupanuvõimet ja toetab õiget arengut;
8. juhib tähelepanu asjaolule, et lapsepõlves omandatud toitumisharjumused võivad mõjutada toidueelistusi ja -valikuid ning toiduvalmistus- ja toidu tarbimise viise täiskasvanuna; juhib tähelepanu sellele, et lapsepõlv on maitsemeele arendamiseks otsustava tähtsusega eluetapp ning kool on oluline koht, kus tutvustada õpilastele toodete ja gastronoomia mitmekesisust;
9. on arvamusel, et tuleks anda õpetust alkoholi kuritarvitamise tagajärgede kohta ja suurendada sellealast teadlikkust, edendada alkoholi mõistliku ja mõõduka tarbimise põhimõtteid veinide eripära, nende geograafiliste tähistete, viinamarjasortide, tootmisprotsesside ja traditsiooniliste määrgiste tundmaõppimise teel;
10. palub komisjonil edendada projekte, mis hõlmavad teabe ja kogemuste vahetamist toitumise, toidu ja gastronoomia valdkonnas, nt programmi Erasmus+ Comeniuse valdkonnas (kooliharidus); nõuab, et EL ja liikmesriigid soodustaksid toitlustamise, toidu ja gastronoomia valdkonnas kultuuridevahelist suhtlust, kasutades ära programmi Erasmus+ võimalused kvaliteetse hariduse, liikuvuse ning õppuritele ja spetsialistidele pakutava õppepraktika valdkonnas;
11. juhib tähelepanu asjaolule, et toitumis- ja gastronoomiaõppesse ning looduse ja keskkonna säästlikkuse edendamisse peaksid olema kaasatud perekond, õpetajad, haridusringkonnad, teabekanalid ja kõik haridusvaldkonna spetsialistid;
12. rõhutab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasulikkust hea abivahendina õppetöös; julgustab looma interaktiivseid platvorme, mille eesmärk on hõlbustada juurdepääsu Euroopa, riikide ja piirkondade gastronoomilisele pärandile ja selle levitamist, et soodustada traditsiooniliste oskuste ja teadmiste säilitamist ja nende edasiandmist spetsialistide, käsitöölise ja kodanike vahel;

Kolmapäev, 12. märts 2014

13. palub, et komisjon, nõukogu ja liikmesriigid uuriks võimalust kehtestada rangem kontroll toiduaineid käsitleva infosisu ja reklaamide üle, eelkõige toitumise seisukohast lähtuvalt;
14. tuletab liikmesriikidele meelde, et nad tagaksid koolides mis tahes rämpstoidu reklaamimise ja sponsoreerimise keelustamise;
15. palub liikmesriikidel tagada toitumisspetsialistide ja arstidega koostöös õpetajate asjakohase väljaõppe, et nad suudaksid toitumisteadust koolides ja ülikoolides nõuetekohaselt õpetada; juhib tähelepanu asjaolule, et toitumine ja keskkond on üksteisest sõltuvad ning nõuab seetõttu looduskeskkonda puudutavate teadmiste ajakohastamist;
16. kutsub komisjoni ja nõukogu üles uurima võimalust luua toitlustusvaldkonna spetsialistide koolitusprogramme; ergutab liikmesriike sellist väljaõpet edendama; rõhutab, kuivõrd oluline on, et sellise väljaõppe raames käsitletakse kohalikku ja Euroopa gastronoomiat, toodete mitmekesisust, toiduainete valmistamis-, tootmis-, säilitamis- ja turustamisprotsesse;
17. rõhutab, et toitlustusvaldkonna spetsialistide väljaõppe raames tuleb pöörata erilist tähelepanu kodutoidule ning kohalikule ja mitmekesisele toodangule;
18. palub liikmesriikidel vahetada teadmisi ja parimaid tavasid haridusvaldkonnas gastronoomiaga seotud tegevuste kohta ning edendada gastronoomilisi teadmisi eri piirkondade vahel; nõuab samuti, et vahetataks parimaid tavasid või kaalutaks, kuidas lühendada toiduahelat, pannes erilist rõhku kohalikule ja hooajalisele toodangule;
19. juhib tähelepanu vajadusele edendada tervislikku koolitoitu programmide abil, mida rahastatakse ühise põllumajanduspoliitika 2014–2020 raames;
20. tuletab meelde, et Vahemere toitumistavade ja Prantsuse gastronoomilise toidu tunnustamine UNESCO inimkonna vaimse kultuuripärandina on ergutanud asutama institutsioone ja organisatsioone, mis edendavad tasakaalustatud ja tervislike toitumisväärtuste ja -harjumuste tundmist, praktiseerimist ja sellealast kasvatust;

Kultuurilised aspektid

21. rõhutab vajadust suurendada teadlikkust Euroopa gastronoomia aluseks olevate piirkondade, maastike ja toodete mitmekesisusest ja kvaliteedist, mis on osa Euroopa kultuuripärandist ning ainulaadsest ja rahvusvaheliselt tunnustatud elustiilist; rõhutab, et see eeldab mõnikord kohalike harjumuste aktsepteerimist;
22. juhib tähelepanu sellele, et gastronoomia on vahend, mida saab kasutada majanduskasvu edendamiseks ja töökohtade loomiseks mitmes majandussektoris, sh restorani-, turismi-, põllumajanduslikus toidutööstuses ja teadusuuringute valdkonnas; juhib tähelepanu sellele, et gastronoomia võib aidata suurendada teadlikkust looduse ja keskkonna kaitse vajalikkusest, tagades autentsema maitsega ning vähemal määral lisa- ja säilitusainetega töödeldud toidu;
23. rõhutab gastronoomia olulisust majutussektori edendamiseks kogu Euroopas ja vastupidi;
24. tunnustab Euroopa kogenud ja andekate peakokkade rolli meie gastronoomilise pärandi säilitamisel ja ekspordimisel ning rõhutab Euroopa kulinaarse asjatundlikkuse kui peamise haridusele ja majandusele lisandväärtust andva teguri säilitamise olulisust;
25. väljendab heameelt algatuste üle, mille eesmärk on edendada Euroopa gastronoomilist pärandit, näiteks kohalikud ja piirkondlikud toidumessid ja -festivalid, mis tugevdab toiduallika läheduse kontseptsiooni kui keskkonna ja ümbruse austamise tegurit ning mis on suurema tarbijausalduse tagatis; julgustab andma nendele algatustele üleeuroopalist mõõdet;
26. tervitab kolme ELi geograafiliste tähistega ja traditsiooniliste toodete süsteemi, milleks on kaitstud päritolunimetus (KPN), kaitstud geograafiline tähis (KGT) ja garanteeritud traditsiooniline toode (GTT), mis suurendavad Euroopa põllumajandustoodete väärtust ELi ja rahvusvahelisel tasandil; kutsub liikmesriike ja piirkondi üles töötama välja päritolunimetuse märgised, eelkõige ühised kaitstud päritolunimetuse märgised sama tüüpi toodete jaoks, mis pärinevad erinevatest piiriülestest geograafilistest piirkondadest;

Kolmapäev, 12. märts 2014

27. tunneb heameelt selliste algatuste üle nagu liikumine „Slow Food“ (Aeglane Toit), mis aitavad kaasa sellele, et kõik inimesed õpiksid hindama toidu sotsiaalset ja kultuurilist tähtsust, samuti mõõduka veinitarbimise algatuse „Wine in Moderation“ üle, mis edendab tervislikku elustiili ja selle juurde kuuluvat mõõdukat alkoholitarbimist;
28. rõhutab samuti osa, mida täidavad gastronoomia akadeemiad, Euroopa toitumissihatasutuste liit ja Pariisis asuv rahvusvaheline gastronoomia akadeemia gastronoomiapärandi uurimises ja tutvustamises;
29. palub liikmesriikidel koostada ja rakendada poliitikameetmeid, mille eesmärk on parandada kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt nii gastronoomiatööstust kui ka selle panust turismivaldkonda eri piirkondade kultuurilise ja majandusliku arengu raames;
30. rõhutab, et gastronoomia on ELi ja selle liikmesriikide jaoks oluline kultuuri eksporditükk;
31. palub liikmesriikidel toetada põllumajandusturismiga seotud algatusi, mis soosivad kultuuri- ja maastikupärandi tundmist ning maapiirkondade toetamist ja arendamist;
32. nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja komisjon arendaksid gastronoomia kultuurilisi ja demokraatlikke aspekte ning soodustaksid toitumisharjumusi, mis on suunatud tarbijate tervise kaitsele, kultuuride jagamisele ja vahetamisele ning piirkondade edendamisele, kuid millega säilib ka söömisega kaasnev nauding, seltskondlikkus ja sotsiaalne kontakt;
33. palub, et liikmesriigid teeksid omavahel koostööd ja toetaksid algatusi, mille eesmärk on säilitada traditsiooniliste kohalike, piirkondlike ja omamaiste toodete kõrge kvaliteet, mitmekesisus, erinevused ja ainulaadsus, et võidelda ühtlustamise vastu, mis pikaajalises perspektiivis muudab Euroopa gastronoomilise pärandi vaesemaks;
34. julgustab komisjoni, nõukogu ja liikmesriike rõhutama oma toidupoliitikat käsitlevates tähelepanekutes, kui oluline on toetada jätkusuutlikku, mitmekesist, kvaliteetset ja piisavas koguses Euroopa toiduainete tootmist, et edendada Euroopa kulinaarset mitmekesisust;
35. palub komisjonil ja liikmesriikidel tõhustada Euroopa toiduainetoodangu tunnustamis- ja märgistamisprotsessi, et aidata kaasa Euroopa toodete reklaamimisele, tarbijate paremale teavitamisele ja Euroopa gastronoomilise mitmekesisuse kaitsmisele;
36. märgib kvaliteetse gastronoomilise toodangu tunnustamise ja reklaamimise olulisust; nõuab tungivalt, et komisjon, nõukogu ja liikmesriigid kaaluksid võimalust, kuidas toitlustusettevõtjad saaksid anda tarbijatele teavet kohalikust toorainest valmistatud roogade kohta;
37. kutsub komisjoni, nõukogu ja liikmesriike üles uurima nende poolt vastu võetavate ELi toiduainete tootmise mahtusid, mitmekesisust ja kvaliteeti käsitlevate õigusaktide mõju ning võtma meetmeid toodete võltsimise vastu võitlemiseks;
38. toetab selliseid algatusi, mida liikmesriigid ja nende piirkonnad saavad välja töötada, et edendada ja säilitada kogu kohaliku territooriumi, maastikku ja tootevalikut, mis moodustavad gastronoomilise pärandi; nõuab tungivalt, et piirkonnad väärtustaksid kohalike tootjatega koostööd tehes kohalikku gastronoomiat ja toitumist koolisööklates ja ühistoitlustuses, et säilitada ja reklaamida piirkonna gastronoomilist pärandit, ergutada kohalikku põllumajandust ja lühendada tarneahelaid;
39. kutsub liikmesriike üles võtma meetmeid Euroopa gastronoomiaga seotud pärandi säilitamiseks, näiteks traditsiooniliste toidukaupade turgude, veinikeldrite või muude rajatiste arhitektoonilise pärandi ning toitumise ja gastronoomiaga seotud tarvete ja masinate pärandi kaitseks;
40. rõhutab Euroopa gastronoomia kultuurilise rikkuse registreerimise, klassifitseerimise, edasiandmise ja levitamise olulisust; julgustab looma Euroopa gastronoomia vaatluskeskuse;
41. soovib komisjonil lisada Euroopa gastronoomia oma kultuurialgatustesse ja -programmidesse;

Kolmapäev, 12. märts 2014

42. tunneb heameelt Prantsuse gastronoomilise toidu, Vahemere toitumistavade, Horvaatia piparkookide ja Mehhiko rahvusköögi inimkonna vaimse kultuuripärandi nimekirja kandmise üle; ergutab liikmesriike taotlema oma gastronoomiliste traditsioonide ja tavade lisamist UNESCO vaimse kultuuripärandi kaitse konventsiooni, et neid selle abil alal hoida;

43. soovib Euroopa linnadel kandideerida UNESCO loovlinnade võrgustiku programmi raames Euroopa Gastronoomia pealinna tiitlile;

o

o o

44. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0218

Toidualase teabe esitamine tarbijatele seoses tehisanomaterjali määratlusega

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon komisjoni 12. detsembri 2013. aasta delegeeritud määruse kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1169/2011 (milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele) seoses tehisanomaterjali määratlusega (C(2013)08887 – 2013/2997(DEA))

(2017/C 378/12)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni delegeeritud määrust (C(2013)08887),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 290,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrust (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele⁽¹⁾, eriti selle artikli 2 lõike 2 punkti t, artikli 18 lõikeid 3 ja 5 ning artikli 51 lõiget 5,
 - võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus uuendtoidu kohta (COM(2013)0894),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrust (EÜ) nr 1333/2008 toidu lisaainete kohta⁽²⁾,
 - võttes arvesse liidu loetelusid, mis kehtestati komisjoni 11. novembri 2011. aasta määrusega (EL) nr 1129/2011, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa ja kehtestatakse Euroopa Liidu toidu lisaainete loetelu⁽³⁾, ja komisjoni 11. novembri 2011. aasta määrusega (EL) nr 1130/2011, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 (toidu lisaainete kohta) III lisa, et kehtestada nende toidu lisaainete liidu loetelu, mida on lubatud kasutada toidu lisaainetes, toiduensüümides ning toidu lõhna- ja maitseainetes⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse komisjoni 25. märtsi 2010. aasta määrust (EL) nr 257/2010, millega kehtestatakse toidus lubatud lisaainete uue hindamise kava kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1333/2008 toidu lisaainete kohta⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 87a lõiget 3,
- A. arvestades, et määruse (EL) nr 1169/2011 (toidualase teabe esitamise kohta tarbijatele) artikli 18 lõikes 3 on sätestatud, et tarbijate teavitamiseks tuleb kõik tehisanomaterjali kujul esinevad koostisosad märkida selgesõnaliselt toidu koostisosade loetelus; arvestades, et toidualase teabe esitamise määruses esitatakse ka tehisanomaterjalide mõiste;
- B. arvestades, et toidualase teabe esitamise määruse artikli 18 lõikega 5 antakse komisjonile kõnealuse määruse eesmärkide saavutamiseks volitused muuta delegeeritud õigusaktidega tehisanomaterjali määratlust ja kohandada seda tehnika ja teaduse arenguga või rahvusvaheliselt kokkulepitud määratlustega;

⁽¹⁾ ELT L 304, 22.11.2011, lk 18.

⁽²⁾ ELT L 354, 31.12.2008, lk 16.

⁽³⁾ ELT L 295, 12.11.2011, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 295, 12.11.2011, lk 178.

⁽⁵⁾ ELT L 80, 26.3.2010, lk 19.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- C. arvestades, et komisjoni soovitus 2011/696/EL sätestatakse nanomaterjalide üldine määratlus;
- D. arvestades, et täielikud liidu loetelud kehtestati komisjoni määrustega (EL) nr 1129/2011 ja (EL) nr 1130/2011, milles sätestati toidu lisaained, mida oli lubatud kasutada enne määruse (EÜ) nr 1333/2008 jõustumist, pärast seda, kui oli kontrollitud nende ainete vastavust viimati nimetatud määruse sätetele;
- E. arvestades, et komisjoni delegeeritud määrusega jäetakse uuest tehisanomaterjali määramisest välja kõik liidu loeteludes olevad toidu lisaained ja selle asemel soovitatakse seal, et vajadust konkreetse nanomaterjalidega seotud märgistuse järele nende lisaainetega seoses tuleks käsitleda uuesti hindamise kava raames kooskõlas komisjoni määrusega (EL) nr 257/2010, muutes vajaduse korral määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisas sätestatud kasutustingimusi ja komisjoni määruses (EL) nr 231/2012⁽¹⁾ sätestatud toidu lisaainete spetsifikatsioone;
- F. arvestades, et praegu on nimelt toidu lisaained need, mis võivad toidus esineda nanomaterjalidena;
- G. arvestades, et kõnealuse üldise erandiga muudetakse kehtetuks kõik tehisanomaterjalidest toidu lisaainete märgistamist käsitlevad sätted; arvestades, et sellega kaotatakse õigusakti peamine kasulik mõju ja see on vastuolus direktiivi põhieesmärgiga tagada jätkuvalt kodanike tervise ja huvide kaitse kõrge tase, andes kodanikele aluse teadliku otsuse tegemiseks;
- H. arvestades, et komisjon õigustab üldise erandi tegemist kõigi olemasolevate toidu lisaainete puhul sõnadega „selliste lisaainete märkimine koostisosade loetelus koos sulgudes järgneva sõnaga „nano“ võib tarbijates segadust tekitada, kuna see võib tähendada, et need lisaained on uued, kuigi tegelikkuses on neid toidus sellisel kujul kasutatud aastakümneid“;
- I. arvestades, et selline põhjendus on eksitav ja asjakohatu, kuna toidualase teabe esitamise määruses ei tehta vahet olemasolevatel ja uutel nanomaterjalidel, kuid seal nõutakse selgesõnaliselt kõigi tehisanomaterjalide kujul esinevate koostisosade märkimist;
- J. arvestades, et komisjoni väljendatud kavatsus käsitleda vajadust konkreetsete nanomaterjalidega seotud märgistusnõuete järele seoses liidu loendites olevate toidu lisaainetega uuesti hindamise kava raames on asjakohatu, kuna sellega aetaks segi ohutusküsimused üldiste märgistamisnõuetega tarbija teavitamiseks; arvestades, et see näitab ka asjaolu, et komisjon kahtleb konkreetse nanomaterjalide märgistuse vajaduses, mis on vastuolus toidualase teabe esitamise määruse artikli 18 lõikega 3; arvestades, et toidu lisaaine kas on või ei ole nanomaterjal ja märgistusnõudeid tuleb kohaldada kõigi lubatud nanomaterjalidest toidu lisaainete puhul, sõltumata nende kasutustingimustest või muudest üksikasjadest;
- K. arvestades, et lisaks on lubamatu viidata asjakohatule uuesti hindamise kavale – mis oli olemas juba ajal, kui seadusandja otsustas toidualase teabe esitamise määrusesse lisada selged märgistamisnõuded – katses tühistada need märgistamisnõuded kolm aastat hiljem;
1. esitab vastuväiteid komisjoni delegeeritud määrusele;
 2. on arvamusel, et komisjoni delegeeritud määrus ei vasta määruse (EL) nr 1169/2011 eesmärgile ja sisule ning ületab sellega komisjonile delegeeritud volitused;

⁽¹⁾ Komisjoni 9. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 231/2012, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 II ja III lisas loetelud toidu lisaainete spetsifikatsioonid (ELT L 83, 22.3.2012, lk 1).

Kolmapäev, 12. märts 2014

3. palub komisjonil esitada uue delegeeritud õigusakti, milles võetakse arvesse parlamendi seisukohta;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ning teatada talle, et delegeeritud määrus ei saa jõustuda;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0229

ELi ja idapartnerluse riikide vaheliste suhete prioriteedid**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon ELi ja idapartnerluse riikide vaheliste suhete hindamise ja prioriteetide määramise kohta (2013/2149(INI))**

(2017/C 378/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse idapartnerluse käivitamist, mis toimus Prahhas 7. mail 2009,
- võttes arvesse Euronesti parlamentaarse assamblee loomist 3. mail 2011 Euroopa Parlamendi seitsmendal ametiajal,
- võttes arvesse idapartnerluse kodanikeühenduste foorumi kokkukutsumist ja selle seniseid saavutusi, sh soovitusi ja muid dokumente, mis on vastu võetud viies töögrupis ehk seni toimunud aastakoosolekutel: Belgias Brüsselis 16.–17. novembril 2009, Saksamaal Berliinis 18.–19. novembril 2010, Poolas Poznanis 28.–30. novembril 2011, Rootsis Stockholmis 28.–30. novembril 2012, Moldovas Chişinăus 4.–5. oktoobril 2013,
- võttes arvesse, et Regioonide Komitee kutsus kokku idapartnerluse riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste konverentsi (CORLEAP), mille avakoosolek toimus 8. septembril 2011 Poolas Poznanis, ja sellest ajast alates koostatud CORLEAPi seisukohti,
- võttes arvesse 29. ja 30. oktoobril 2011 Varssavis toimunud tippkohtumise järeldusi,
- võttes arvesse 28. ja 29. novembril 2013 Vilniuses toimunud tippkohtumise järeldusi,
- võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2003. aasta teatist „Laiem Euroopa – naabrus: uus raamistik meie suhetele ida- ja lõunanaabritega“ (COM(2003)0104), 12. mai 2004. aasta teatist „Euroopa naabruspoliitika – Strateegiadokument“ (COM(2004)0373), 4. detsembri 2006. aasta teatist Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta (COM(2006)0726), 5. detsembri 2007. aasta teatist „Tõhus Euroopa naabruspoliitika“ (COM(2007)0774), 3. detsembri 2008. aasta teatist „Idapartnerlus“ (COM(2008)0823) ning 12. mai 2010. aasta teatist „Euroopa naabruspoliitika hindamine“ (COM(2010)0207),
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 20. märtsi 2013. aasta ühisteatist „Euroopa naabruspoliitika: töö tugevama partnerluse nimel“ (JOIN(2013)0004) ning 25. mai 2011. aasta ühisteatist „Uus lähenemisviis muutuvale naabrusele“ (COM(2011)0303),
- võttes arvesse 26. juulil 2010 ja 20. juunil 2011 kokku tulnud välisasjade nõukogu järeldusi Euroopa naabruspoliitika kohta ja 18.–19. novembri 2013. aasta järeldusi idapartnerluse kohta ning 26. septembril 2011 kokku tulnud välisasjade nõukogu (kaubandus) järeldusi ja Euroopa Ülemkogu 7. veebruari 2013. aasta järeldusi,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 19.–20. detsembri 2013. aasta järeldusi idapartnerluse kohta,
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 15. mai 2012. aasta ühisteatist „Idapartnerlus: tegevuskava 2013. aasta sügiseseks tippkohtumiseks“ (JOIN(2012)0013) ja „Euroopa uue naabruspoliitika rakendamise tulemused“ (JOIN(2012)0014) ning nende juurde kuuluvaid 20. märtsi 2013. aasta ühiseid talituste töödokumente („Piirkondlikud aruanded“, SWD(2013)0085 ja 0086),

Kolmapäev, 12. märts 2014

- võttes arvesse Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni 12. detsembri 2011. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Inimõiguste ja demokraatia tulemuslikum edendamine välistegevuse raames“ (COM(2011)0886),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust, millega luuakse Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend aastateks 2014–2020,
- võttes arvesse Euronesti parlamentaarse assamblee 28. mai 2013. aasta resolutsiooni energiapoliitika kohta seoses energiaturuga ning ühtlustamisega Ida-Euroopa partnerriikide ja ELi riikide vahel ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika kui partnerluse tugevdamise vahendi kohta. Euroopa Parlamendi seisukoht 2012. aasta aruannete kohta ⁽²⁾, 14. detsembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise kohta ⁽³⁾ ning 7. aprilli 2011. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika idamõõtme läbivaatamise kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 11. detsembri 2013. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise ühised eeskirjad ja menetlused ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 11. detsembri 2013. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse rahastamisvahend demokraatia ja inimõiguste edendamiseks kogu maailmas ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 7. juuli 2011. aasta resolutsiooni demokratiseerimist toetava ELi välispoliitika kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma iga-aastaseid resolutsioone, mis käsitlevad aastaaruandeid inimõiguste kohta maailmas ja ELi poliitikat selles küsimuses, sh eelkõige viimaseid resolutsioone ELi lõuna- ja idanaabruses toimunud sündmuste kohta: võttes arvesse oma 18. aprilli 2012. aasta resolutsiooni, mis käsitleb aastaaruannet inimõiguste kohta maailmas 2010. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas ning mõju ELi strateegilisele inimõiguste poliitikale ⁽⁸⁾, 13. detsembri 2012. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2011. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas ⁽⁹⁾, ja 11. detsembri 2013. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2012. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse oma 29. märtsi 2012. aasta soovitusel nõukogule Euroopa demokraatia sihtkapitali võimaliku loomise korraldamise kohta ⁽¹¹⁾ ja Euroopa demokraatia sihtkapitali loomist 2012. aastal ja selle täies ulatuses tegevuse alustamist 2013. aastal,
- võttes arvesse oma 13. detsembri 2012. aasta resolutsiooni ELi inimõiguste strateegia läbivaatamise kohta ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse oma 11. detsembri 2012. aasta resolutsiooni digitaalse vabaduse strateegia kohta ELi välispoliitikas ⁽¹³⁾,
- võttes arvesse oma 13. juuni 2013. aasta resolutsiooni ajakirjandus- ja meediavabaduse kohta maailmas ⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁾ ELT C 338, 19.11.2013, lk 3.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0446.

⁽³⁾ ELT C 168 E, 14.6.2013, lk 26.

⁽⁴⁾ ELT C 296 E, 2.10.2012, lk 105.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0565.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0570.

⁽⁷⁾ ELT C 33 E, 5.2.2013, lk 165.

⁽⁸⁾ ELT C 258 E, 7.9.2013, lk 8.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0503.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0575.

⁽¹¹⁾ ELT C 257 E, 6.9.2013, lk 13.

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0504.

⁽¹³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0470.

⁽¹⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0274.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A7-0157/2014),
- A. arvestades, et Euroopa naabruspoliitika, eelkõige idapartnerlus põhineb väärtuste ühendusel ja ühisel pühendumusel rahvusvahelisele õigusele ja põhiväärtustele ning vabaduse, demokraatia põhimõtetele, austusel inimõiguste ja põhivabaduste vastu, samuti õigusriigi põhimõttele, turumajandusel, säästval arengul ja heal valitsemistaval; arvestades, et Euroopa naabruspoliitika ja eelkõige idapartnerluse eesmärk on levitada, jagada ja edendada ELi väärtusi ja põhimõtteid, millel EL rajaneb, eriti rahu, sõprus, solidaarsus ja majanduslik õitseng, et aidata kaasa tugeva demokraatia rajamisele ja edendamisele, püüdes saavutada jätkusuutlikku majanduskasvu ja juhtides piiriüleseid sidemeid, et kiirendada nende poliitilist ühinemist ja majanduslikku integratsiooni Euroopa Liiduga; arvestades, et Vilniuses toimunud idapartnerluse tippkohtumisel kinnitasid kõik osalised oma pühendumist nende põhimõtete rakendamisele;
- B. arvestades, et ELi järjestikused laienemised on toonud Armeenia, Aserbaidžani, Gruusia, Moldova, Ukraina ja Valgevene ELile lähemale ja seetõttu mõjutab nende julgeolek, stabiilsus ja õitseng järjest enam ELi nimetatud aspekte ja vastupidi;
- C. arvestades, et vabadus, demokraatlikud väärtused ja inimõigused saavad areneda vaid sobivas keskkonnas, mida iseloomustab majanduslik ja ühiskondlik stabiilsus ning riigisene ja rahvusvaheline julgeolek, mida on näidanud ka ELi ajalugu;
- D. arvestades, et ehkki Euroopa naabruspoliitika aluspõhimõtted ja eesmärgid kehtivad kõigile partneritele, on ELi suhe iga partneriga ainulaadne ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendid on kohandatud vastavalt igale suhtele;
- E. arvestades, et Vilniuses toimunud idapartnerluse tippkohtumine tõi esile vajaduse käsitleda ELi poliitikavaldkondade mõju idapartneritele;
- F. arvestades, et idapartnerlus on suunatud Ida-Euroopa riikidele, nagu on osutatud aluslepingu artiklites 8 ja 49; arvestades, et idapartnerlusega tuleks toetada üleminekut demokraatiale ja reformiprotsessi ning Euroopa püüdlusi, mis on seotud partnerriikide ühiskondadega;
- G. arvestades, et idapartnerluse riikidel on sügavalt juurdunud Euroopaga seotud püüdlused ja et nad jätkavad pärast aastakümnete pikkust kuulumist NSVLi oma keerulist üleminekut demokraatlikule süsteemile, mille aluseks on õigusriigi põhimõte ning inimõiguste ja kodanikuvabaduste austamine; arvestades, et osades idapartnerluse riikides puudub Euroopa Liidu suunalise tuleviku suhtes üksmeel;
- H. arvestades, et praeguste suhete arengut idapartneritega tuleks kasutada selleks, et ergutada idapartnerluse riikide rahvaid tegema jõupingutusi edasiste demokraatlike reformide nimel; arvestades, et just see on ELiga assotsieerimise eesmärk ning selle poole tuleks püüelda vaatamata praegustele tagasilöökidele osades idapartnerluse riikides;
- I. arvestades, et idapartnerlus peaks edendama koostöö poliitilist, majanduslikku, geopoliitilise julgeoleku alast, sotsiaalset ja kultuurimõõdet;
- J. arvestades, et Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend on peamine vahend ELi toetuse ja abi andmiseks idapartnerluse riikidele; arvestades, et see peegeldab eristamise põhimõtet ja tehtud edusammude arvestamise lähenemisviisi ning tagab märkimisväärsed rahalised stiimulid nendele naaberriikidele, milles viiakse läbi demokraatlikke reforme;
- K. arvestades, et idapartnerluse riigid püüdleval endiselt poliitilise arengu poole ja et partnerlus ELiga on tuginenud nende enda poliitilisel tahtel, kuid see on osutunud muudatuste ja reformide jaoks ebapiisavaks tõukejõuks, vaatamata idapartnerluse riikide elanike selgetele Euroopaga seotud püüdlustele; arvestades, et hiljutised arengud idapartnerluse riikides ning Vilniuse tippkohtumise tulemus väljendavad vajadust tugevdada idapartnerluse strateegilist olemust ja teha suuremaid jõupingutusi, et edendada ja suurendada teadlikkust assotsieerimislepingute vastastikusest kasust ning osutavad sellele, et need riigid on oma suveräänsete otsuste tegemisel endiselt kaitsetud kolmandate riikide suure surve ja väljapressimise ees; arvestades, et idapartnerluse riigid peavad olema vabad ja suveräänsed, et kasutada täielikult oma õigust otsustada ise oma tuleviku üle, ilma et neile saaksid osaks põhjendamatu väline surve, ähvardused või hirmutamised; arvestades, et igal riigil on suveräänne õigus liituda iga rahvusvahelise organisatsiooni või liiduga ja määratleda oma tulevikku ilma igasuguse välise mõjutamiseta;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- L. arvestades, et hiljuti toimunud sündmused näitavad, et mõned geopoliitilised osalejad peavad ELi idapartnerluse poliitikat ekslikult nullsummamänguks ja seetõttu tuleks nende negatiivset rolli arvesse võtta;
- M. arvestades, et idapartnerluse eesmärk ei ole mitte mingil juhul kahjustada või tõkestada kahepoolseid suhteid Venemaa Föderatsiooniga, vaid vastupidi – see on avatud arendama koostööt Moskva, et luua ühiste naabrite säästva arengu jaoks kõige soodsamad tingimused;
1. tuletab meelde idapartnerluse eesmärgi, milleks on idapartnerite Euroopa-suunalise poliitilise, majandusliku ja kultuurilise integratsiooni tugevdamine, ning selle aluseks on ühised huvid, rahvusvahelise õiguse, põhiväärtuste, hea valitsemistava ja turumajandusega seotud kohustused ning jagatud omavastutus ja ühine vastutus; tunneb sellega seoses heameelt Euronesti parlamentaarse assamblee, kodanikuühiskonna foorumi ja CORLEAPi ning muude algatuste, näiteks Ida-Euroopa algatuste kongressi loomise üle idapartnerluse sidusrühmade poolt ja peab kiiduväärseks sidusrühmade sellega seotud tööd; märgib siiski, et hiljutised sündmused mõnedes idapartnerluse riikides on juhtinud tähelepanu poliitiliste, majanduslike ja sotsiaalse integratsiooni protsesside haprusele; rõhutab, kui oluline on laiema ühiskonna kaasamine ümberkujundamise vahendina; julgustab sagedamini ja tõhusamalt kaasama kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi kui ka parlamente, ärijuhte ja kodanikuühiskonda, et rajada toetust reformidele, mis suudaks mõjutada otsuste tegemist riiklikul tasandil;
 2. väljendab muret asjaolu pärast, et kolmandad riigid seadsid hiljuti kogu idapartnerluse projekti tõsise kahtluse alla, ja nõuab, et kõik osalevad pooled täidaksid oma kohustusi projekti suhtes ja säilitaksid oma osaluse selles;
 3. rõhutab, et väljavaade saada ELi liikmeks, sealhulgas Euroopa Liidu lepingu artikkel 49, võivad kujutada endast tõukejõudu reformide läbiviimiseks nendes riikides ja nende veelgi suuremale pühendumisele ühiste väärtuste ja põhimõtetele, nagu demokraatia, õigusriik, inimõiguste austamine ja hea valitsemistava, ning et tuleks võtta arvesse ja toetada neid idapartnerluse riike, kes on kõige enam pühendunud suhete tihendamisele ELiga ning soovivad algatada ja läbi viia vajalikke reforme nii poliitikas kui ka majanduses, ja pakkuda seda stiimulina edasiseks Euroopa integratsiooniks;
 4. tunnistab, et praegu vajavad idapartnerluse riikide ühiskonnad, mis pooldavad integreerimist Euroopa Liiduga, rohkem kui kunagi varem ELi tugevat, ennetavat ja vahetut toetust, mida tuleks anda eri kanalite ja poliitikavaldkondade kaudu alates finantsabist kuni viisalihtsustuse korrani;
 5. on seisukohal, et idapartnerluse projekt vajab põhjalikku analüüsi tõhususe seisukohast lähtudes ning sealjuures on vaja asjakohaselt hinnata selle edusamme ja ebaõnnestumisi, samuti vajab see edasist kajastamist, uut hoogu ja selget tulevikunägemust, milles ei keskendutaks mitte ainult poliitilisele koostööle, vaid seataks sihiks idapartnerluse riikide ja ELi vaheliste kontaktide ja koostöö tihendamine, seades seega sihiks idapartnerluse riikide ühiskondadele Euroopa-valiku tagamise; nõuab seetõttu, et EL investeeriks eelkõige otseselt kodanikele kasu toovatesse edusammudesse ja keskenduks sellel taustal viisavabaduse rajamisele, noorte ja tulevaste liidrite toetamisele ning pühendaks rohkem tähelepanu kodanikuühiskonna tugevdamisele; rõhutab energia-, transpordi- ja teadusuuringute sektori tähtsust idapartnerluse riikide Euroopa integratsiooni kohaldamisala jaoks;
 6. on veendunud, et Vilniuse tippkohtumise tulemus toob esile vajaduse parandada idapartnerluse strateegilist olemust; soovib seetõttu kasutada paindlikult ELi käsutuses olevaid vahendeid, nagu makromajanduslik abi, kauplemiskorra lihtsustamine, energijalgeoleku suurendamine ja majanduse ajakohastamise projektid ning viisanõude kiire kaotamine, kooskõlas Euroopa väärtuste ja huvidega;
 7. kutsub komisjoni üles koostama pärast Vilniuse tippkohtumist rohelise raamatu idapartnerluse tuleviku kohta;
 8. kutsub komisjoni ja Euroopa välisteestust üles kajastama õppetunde, mis on saadud idapartnerluse viimaste sündmuste käigus ELi kahe- ja mitmepoolsete prioriteetide kindlaksmääramisel ja rahastamisel Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi raames;
 9. on seisukohal, et demokraatlikud üleminekuprotsessid, mis põhinevad õigusriigi põhimõttel ning inimõiguste ja põhivabaduste austamisel, on idapartnerluse riikidega tugeva ja püsiva partnerluse rajamise nurgakivi;

Kolmapäev, 12. märts 2014

10. rõhutab kodanikuühiskonna olulist rolli ülemineku- ja reformiprotsessis ning poliitilises dialoogis Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud riikides; kutsub ELi üles tugevdama koostööd kodanikuühiskonnaga ja pakkuma sellele abi mitmete erinevate rahastamisvahendite kaudu;

11. tunneb heameelt Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendiga seotud idapartnerluse integratsiooni- ja koostööprogrammi raames 2013. aastal eraldatud vahendite üle, mis jaotati Moldova, Gruusia ja Armeenia vahel, samuti lisavahendite eraldamise üle neile idapartnerluse riikidele, kes teevad edusamme täieliku demokraatia ja inimõiguste saavutamise reformides;

12. peab kiiduväärseks komisjoni ettepanekut võimaldada Moldova kodanikel reisida Schengeni alal ilma viisata; on seisukohal, et viisavabadus tuleb seada esmatähtsaks kohale, ja nõuab suuremaid jõupingutusi selles valdkonnas; märgib sellega seoses, et viisanõude kaotamine on vaid üks mitmest protsessist, mille eesmärk on lähendada ühiskondi, ja et selles valdkonnas tuleb teha suuremaid jõupingutusi, eelkõige koostöö edendamise osas hariduse, teaduse, kultuuri ja spordi valdkonnas; rõhutab, et ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanike teadustöö, õpingute, õpilasvahetuse, tasustatud ja tasustamata praktika, vabatahtliku teenistuse ja „au pair“ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta on meede, millel on suur mõju hariduse ja kultuuri vallas; nõuab kõnealuse direktiivi kiiret vastuvõtmist, mille tulemusel saab pakkuda kolmandate riikide kodanikele eelnimetatud eesmärkidel pikaajalisi viisapid ja elamislubasid;

13. toonitab, kui oluline on investeerida noortes ja tulevastesse liidritesse, sealhulgas kasutades täielikult ära programmi „Erasmus kõigile“ raames pakutavad stipendiumivõimalused, et soodustada üliõpilaste ja õpetajate vahetust idapartnerluse riikide ja ELi liikmesriikide vahel, jätkates Euroopa Humanitaarteaduste Ülikoolile eksiilis finantstoeatuse andmist, asutades idapartnerluse ülikooli ja Musta mere Euroopa kolledži, mis pakuks võimalust eri tasemete haridusprogrammide väljatöötamiseks, püüdes kujundada uusi idapartnerluse riikidest ja ELi liikmesriikidest pärit liidreid, ning edendades teadus- ja haridusalaseid projekte, mis on juba tõestanud oma väärtust selles valdkonnas, nagu Euroopa Kolledž;

14. nõuab tungivalt, et ELi liikmesriikide ja idapartnerluse riikide vahel korraldataks rohkem õpilasvahetusi ning on arvamusel, et selleks tuleks ette näha erirahastamine;

15. rõhutab, et tuleb tõhustada programmi „Aktiivsed noored“ idapartnerluse noorte akna raames toimuvat noorte koostööd, tugevdades seeläbi noorte kodanikuaktiivsust, arendades solidaarsust ja edendades noorte seas sallivust; peab sellega seoses kiiduväärseks 2013. aasta oktoobris toimunud idapartnerluse noorte kohtumist, millega hõlbustati ELi ja idapartnerluse riikidest pärit otsustajate ja noorte vahelist poliitilist dialoogi ja võrgustike loomist;

16. märgib, et idapartnerluse edendamisel ja rakendamisel tekkinud raskusi saab ületada ELi tasakaalustatud ja tugevdatud osalemisega, mis peaks hõlmama enam kui vaid poliitilist dialoogi, et käsitleda ja arendada ka poliitika, majanduse ja kultuuri valdkonda; kutsub ELi üles suurendama oma kohalolu partnerriikides, kasutades rohkem audiovisuaalseid vahendeid ja sotsiaalmeediat asjaomases kohalikus keeles, et jõuda kogu ühiskonnani; kutsub komisjoni üles koostama selget kommunikatsioonistrateegiat idapartnerluse riikide ühiskondade jaoks, et selgitada neile assotsiatsioonilepingute, sealhulgas põhjalike ja laialtlevivate vabakaubanduspiirkondade toodavat kasu, kuna need aitavad moderniseerida nimetatud riikide poliitilist ja majandussüsteemi;

17. rõhutab, et ELi ja Ida-Euroopa partnerite ees seisavad ühised poliitilised väljakutsed seoses usaldusväärsete ja turvaliste energiatarnete tagamisega; tuletab meelde, et koostöö energiapuuduse valdkonnas on idapartnerluses ja Euroopa naabruspoliitikas seatud selgelt prioriteediks; tuletab meelde, et energiaühenduse asutamisleping on aluseks täielikult integreeritud piirkondliku energiaturu loomisele, soodustades majanduskasvu, investeringuid ja stabiilset reguleerivat raamistikku; on seisukohal, et edasised edusammud piirkonna gaasi- ja elektrivõrkude integreerimisel, sealhulgas seoses vastassuunavõrgudega, on energiaühenduse eesmärkide saavutamiseks väga olulised; toonitab, kui oluline on rohkem keskenduda energiassektori konsolideerimisele, täiustamisele ja tõhususe suurendamisele, mis on üks peamisi majanduse kaasajastamise tingimusi, suurendada energiapuuduse ning konkurentsivõimet ja töötada välja energiastrateegiad kooskõlas energiaühenduse kohustustega; nõuab gaasi- ja elektrituru reformide jätkamist ja piisavas mahus taastuvenergiaallikatest toodavat energiat kooskõlas ELi põhimõtete ja standarditega; tunnistab, et idapartnerluse riikide energiasõltuvus Venemaast ja energiaallikate ebapiisav mitmekesisus muudavad Euroopa integratsiooni dünaamika keeruliseks; sellega seoses tuletab meelde, et sellised projektid nagu South Stream suurendavad ELi sõltuvust Vene gaasist;

Kolmapäev, 12. märts 2014

kutsus komisjoni ja liikmesriike üles kiirendama projekte, mille abil saab olukorda leevendada; kutsus komisjoni ja nõukogu üles tegema solidaarsuse energiakogukonna aluspõhimõtteks, mida kõik ELi turul aktiivsed osalejad peavad täielikult austama;

18. nõuab, et energiajulgeoleku klausel lisataks kõigisse idapartnerluse riikide ja ELi vahelistesse lepingutesse, et tagada ELi energia siseturu õigusaktide täielik täitmine, ning et niisugustesse lepingutesse lisataks ka varajase hoiatamise mehhanismi käsitlev säte, et tagada kolmandatest riikidest pärit energia tarnimise ja varustusega seotud võimalike riskide ja probleemide varajane hindamine, ning kehtestada vastastikuse abistamise, solidaarsuse ja vaidluste lahendamise ühine raamistik;

19. nõuab igale partnerriigile kohandatavat lähenemisviisi, milles võetaks paremini arvesse nende konkreetseid geopoliitilisi nõrkusi ja milles rakendataks diferentseerimise ja tehtud edusammude arvestamise põhimõtet, kuid üldise koordineerimise abil; on veendunud, et ELi ja iga partnerriigi vaheliste suhete sügavus ja sisu peaks kajastama partnerriigi Euroopaga seotud püüdlusi, pühendumist ühistele väärtustele ja edusamme ELi õigusaktide järgimisel, mida hinnatakse selgetele võrdlusalustele ja riigi saavutustele tuginedes; on seisukohal, et idapartnerluse ülesehitus peab olema tulevikku suunatud ja nii institutsiooniliselt kui ka kontseptsiooni poolest paindlik, et tagada pikaajalises plaanis stiimulid kõigile partneritele, sealhulgas kõige edasijõudnumatele, eesmärgiga tihendada suhteid ELiga; on veendunud, idapartnerluses ei tohiks keskenduda mitte ainult normatiivsetele eesmärkidele, vaid et sellega jõutakse alt üles lähenemisviisi kaudu kodanikeni, et kinnistada avalikus arvamuses võimaliku assotsieerimise kasutegurid; tuletab meelde, et partnerluse edasine areng sõltub edasiminekest ja olulistest jõupingutustest inimõiguste austamise, kohtusüsteemi reformi, avaliku halduse reformide, korrupsioonivastase võitluse ja avalike otsuste tegemisel kodanike osaluse suurendamise vallas;

20. kutsus komisjoni üles otsima võimalusi kaubandustõkete vähendamiseks, võimaluse korral ka enne põhjalike ja laiaulatuslike vabakaubanduslepingute sõlmimist ja rakendamist, et asjaomase idapartnerluse riigi ühiskond ja ettevõtjad saaksid tunda vahetumat majanduslikku kasu tihedamast koostööst ELiga;

21. tunnistas kaasatuse tähtsust, tagamaks, et partnerlus areneks edasi kõigi kuue partneri osavõtul, rõhutab vajadust veelgi tugevdada mitmepoolsuse mõõdet ning julgustab korraldama regulaarseid ministrite tasandi kohtumisi, mis hõlmaksid kõiki poliitikavaldkondi;

22. rõhutab sellega seoses – nagu on tõsi Ukraina puhul – kui oluline on, et nõukogu võtaks viivitamata meetmeid, sealhulgas suurendaks diplomaatilist survet ja rakendaks eri sihtotstarbelisi meetmeid, reisimist puudutavaid sanktsioone ning mittemateriaalse ja materiaalse vara külmutamist ametnike, seadusandjate ja nende äriliste sponsorite suhtes, kes vastutavad inimõiguste rikkumiste eest, ning tõhustaks jõupingutusi, et peatada asjaomase riigi ettevõtete ja ettevõtjate rahapesu ja maksudest kõrvalehoidumist Euroopa pankade kaudu;

23. väljendab muret puuduliku arusaama pärast ELi ja idapartnerluse riikide vahelise koostöö olemusest; märgib murega, et ELis nähakse üksnes abiandjat ja partnerriikides abisaajaid, samas kui mõlemad peaksid täitma kaksikosa; hoiatab, et üldsuse niisugune arusaam võib tekitada idapartnerluse riikide ühiskondades ebareaalseid ootusi;

24. peab kahetsusväärseks asjaolu, et liikmesriigid on sageli eriarvamusel ja neil puudub ühine seisukoht seoses suhetega idapartnerluse riikidega ja nendes toimuva arenguga; märgib murega liikmesriikide puudulikku arusaama koostöö geopoliitilisest tähtsusest ja ühise arvamuse puudumist mõningates küsimustes; nõuab Euroopa naabruspoliitika põhjalikku läbivaatamist, eriti seoses idapartneritega, pidades silmas viimaseid sündmusi ja samuti seoses konkreetsete ja käegakatsutavate meetmete võtmisega, eriti idapartnerluse riikide kodanike suhtes;

25. soovib edendada idapartnerluse mitmepoolsust, et parandada koostöökliimat ning sõbralikke ja heanaaberlikke suhteid, mis toetavad poliitilise assotsiatsiooni ja eriti majandusliku integratsiooni eesmärgi ning mitmepoolsete koostöö- ja ühisprojektide algatamise toetamist ning edasiste edusammude tegemist piiriülese ja piirkondliku koostöö valdkonnas, eriti sellistes valdkondades nagu transport, inimestevahelised kontaktid, keskkond, piiride turvalisus ja energiajulgeolek, ning tuletab meelde, kui oluliseks peab EL sellega seoses Euronesti parlamentaarset assambleed; märgib, et koostöö peaks siiski jätkuma ja võimaluse korral kahepoolset – ühelt poolt ELi ja teiselt poolt partnerriikide vahel;

Kolmapäev, 12. märts 2014

26. rõhutab, et rohkem jõupingutusi tuleks suunata demokraatliku reformi ja protsesside alaste kogemuste jagamisele, tuginedes Euroopa riikide suurtele kogemustele demokraatliku korra kehtestamisel ja kaitsmisel põhväärtuste austamise ja õigusriigi põhimõtte alusel, eriti liikmesriikide poolt, kes saavad tugineda nii oma kogemusele ELi integratsiooniga kui ka tihedatele suhetele idapartnerluse riikidega, tunnustades samal ajal iga riigi eripära, tuues esile oodatavat vastastikust kasu ja saavutades tasakaalu tingimuslikkuse ja solidaarsuse vahel, mis on ka ELi enda edasise arengu huvides; soovib otsida võimalusi üksteiselt õppimiseks nii poliitilisel kui ka tehnilisel tasandil, mis aitaks suurendada teadlikkust ja teadmisi demokraatia rajamisest ja õigusriigi põhimõttest;

27. on seisukohal, et EL peaks aktiivsemalt julgustama partnerriike võitlema inimõiguste rikkumise vastu; kutsub liikmesriike üles rakendama ELi suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta ning tuletab meelde, et inimõiguste ja põhivabaduste tõsiste rikkumiste puhul võib Euroopa Liit ise kooskõlas aluslepingutega kaaluda ÜVJP raames piiravate meetmete või sanktsioonide võtmist, kaasa arvatud relvaembargo, siserepressioonideks kasutatavate vahendite ekspordi keeld ning viisapiirangud või reisikeeld isikutele, kes otseselt või kaudselt vastutavad tõsiste inimõiguste rikkumiste ning kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni allasurumise eest, või kelle tegevus muul viisil oluliselt kahjustab demokraatiat või õigusriigi põhimõtteid, samuti nende varade ja finantsvahendite külmutamine; rõhutab vajadust tagada, et sanktsioonid oleksid selektiivsed ja sihtotstarbelised, et vältida tavakodanike igapäevaelu mõjutamist;

28. tunneb heameelt Vilniuse tippkohtumise positiivse lõppjärelduse üle ja assotsieerimislepingute, sealhulgas põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubanduslepingu parafeerimise üle Moldova Vabariigi ja Gruusiaga; peab siiski kahetsusväärseks, et Vilniuse lõppkohtumise tulemus ei vastanud kõikidele ootustele, ning nõuab tungivalt partnerriikidega assotsieerimislepingute kiiret sõlmimist ja nende täielikku, viivitamatut ja tulemuslikku kohaldamist, et toetada nende riikide moderniseerimis- ja reformiprotsessi, eriti hea valitsemistava, õigusriigi põhimõtte, inimõiguste kaitse ja korrupsiooni vastu võitlemise edendamise valdkonnas ning toetada partnerite majanduse rajamist ja kaasajastamist ning ettevõtluseks soodsaid õigusakte; kutsub sellega seoses Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles määrama kindlaks assotsieerimiskavas sisalduvad koostöövaldkonnad, mille rakendamine võiks alata juba lühikeses ja keskpikas plaanis;

29. mõistab hukka Venemaa Föderatsiooni jätkuvad surveavaldused idapartnerluse riikidele majanduslike, poliitiliste ja sõjaliste vahendite abil, sest ta tajub ELi ja idapartnerluse riikide vaheliste suhete tugevdamist tema huvide vastase tegevusena; rõhutab vajadust käsitleda seda teemat kõnelustes Venemaaga ning vajadust arutada põhjalikult ELi liikmesriikidega uusi viise, kuidas kaasata Venemaa konstruktiivselt algatustesse, mis peegeldavad ühiseid turvalist, stabiilset ja õitsvat Euroopat käsitlevaid huve, aidates sellega lõpetada iganenud ja ohtliku mõjusfääripõhise mõtlemise; kutsub ELi üles võtma konkreetseid meetmeid, sealhulgas majandusabi, kauplemiskorra lihtsustamine, energiapuudulikkuse suurendamise ja majanduse ajakohastamise projektid ning viisavabaduse kiire rakendamine, et toetada idapartnerluse riike nende Euroopaga seotud püüdlustes, ning võtma Venemaaga vastu ühise strateegia; nõuab seetõttu otsekohest ja avatud dialoogi kolmandate riikidega, et teha kõik vajalikud jõupingutused sellise koostöö arendamiseks, millest idapartnerluse riigid peaksid kasu saama;

30. tuletab meelde, et idapartnerluse riikidega tehtava koostöö eesmärkideks peaks olema tihedama strateegilise partnerluse loomine, ELi ja idapartnerluse riikide vahel inimestevaheliste kontaktide tugevdamine, sotsiaalsete sidemete võrgustike loomine, et edendada edasist integratsiooni ning toetada kaasajastamist ja Euroopat pooldavat meelsust, mis ületab pelgalt stabiliseerimist;

31. toonitab vajadust suurendada idapartnerluse riikides teadlikkust EList; rõhutab, et ELi idapartnerluse riikide delegatsioonid peaksid täitma võtmerolli ELi nähtavuse suurendamise kampaaniate toetamisel;

32. ergutab tihedamate sidemete arendamist partnerriikide vahel ning stabiilsuse ja mitmepoolse usalduse loomise edendamist; rõhutab sellega seoses, kui tähtis on arendada idapartnerluse raames tõelist mitmepoolsuse mõõdet, et parandada heanaaberlikke suhteid, edendada piirkondlikku koostööd ja ületada kahepoolseid vastuolusid;

Kolmapäev, 12. märts 2014

33. kinnitab oma seisukohta, et külmutatud konfliktid pärsivad idapartnerluse riikide täielikku arengut ja süvendavad viha, vaenulikkust ja pingeid mitme idapartnerluse riikide rahvaste vahel; märgib, et on oluline saavutada õiglane lahendus ja rahvusvahelise õiguse põhimõtetele põhinev kestev rahu; selleks kutsub kõiki osapooli üles looma rahuks soodsad tingimused, hoidudes viha õhutatavast retoorikast ja sõja õhutamisest, ning rakendades usaldust suurendavaid meetmeid, et reageerida humanitaar-, majandus- ja muudele probleemidele idapartnerluse piirkonda praegu jagavate eraldusjoonte mõlemal pool; rõhutab pooltevahelise piirkondliku koostöö ja usalduse suurendamise algatuste tähtsust; rõhutab, kui oluline on edendada heanaaberlike suhete põhimõtet kui konflikti lahendamise otsustavat tegurit; väljendab sellega seoses muret, et jõupingutused ja eraldatud vahendid ei ole olnud piisavad, et saavutada seni käegakatsutavaid tulemusi; kutsub komisjoni üles kiirendama usalduse suurendamise programme konfliktipiirkondades, et taastada dialoog ja hõlbustada inimestevahelisi kontakte; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning Euroopa väliseenistust üles töötama välja innovatiivsed meetmed ja lähenemised, sealhulgas avalikkusele suunatud kommunikatsioonistrateegiad, kaaluma pragmaatilisi algatusi ja mitteametlikke kontakte ja konsulteerimist, et toetada kodanikukultuuri ja kogukonna dialoogi;

34. on seisukohal, et nii ELi kui ka partnerriikide kodanikuühiskondade osalemine ja kaasamine on idapartnerluspoliitika edendamise jaoks märkimisväärse tähtsusega; toonitab, et idapartnerluse kodanikuühiskonna foorumi osalemine ja aktiivne kaastöö mitmepoolse platvormi kõigil tasanditel on tervitatav ning seda tuleks edendada;

35. on seisukohal, et kodanikuühiskonna organisatsioonide vaheline koostöö on hea alus tõelistele inimestevahelistele suhetele, mis ei peaks piirduma riigipiiridega; soovib saavutada tihedama koostöö ja koordineerituse idapartnerluse kodanikuühiskonna foorumi ning samaväärselt ELi ja Venemaa vahel;

36. on arvamisel, et koostöövahendid tuleks täpselt määratleda, võttes arvesse olemasolevaid vahendeid ja programme ning keskendudes eelkõige haridusele ja akadeemilisele teabevahetusele; nõuab, et idapartnerluse rakendamiseks ning reformide, juhtalgatuste ja projektide toetuseks antaks täiendavalt rahalisi vahendeid; nõuab, et kõik kuus idapartnerluse riiki osaleksid liidu programmides täies ulatuses;

37. toonitab, et õigusriigi põhimõtete, sealhulgas sõltumatu ja tõhusa kohtusüsteemi loomine ning korrupsiooni tõkestamine nii era- kui ka avalikus sektoris on oluline demokraatlike väärtuste kaitseks;

38. toonitab, et korrupsioon on idapartnerluse riikides endiselt laialt levinud ning see on oluline küsimus, mida tuleb käsitleda;

39. tunnistab, et majanduskriis on mõjutanud idapartnerluse riikide majandusarengut; toonitab, kui oluline on soodustada majanduskoostööd, et edendada idapartnerluse projekti muu hulgas teadlikkuse suurendamisega majandusprobleemide keerukusest, heade tavade edendamisega finantssektoris ja koostööga rahvusvaheliste finantseerimisasutustega, sektoripõhise lähenemisviisi omaksvõtmisega ning VKEde sektori arenguks soodsa seadusandluse ergutamise; rõhutab põhjalike ja laiaulatuslike vabakaubanduslepingute sõlmimise ja ajutise kohaldamise vajadust, kuna need on idapartnerluse riikide majanduse moderniseerimise ja finantskriisist toibumisele kaasaaitamise peamised vahendid;

40. nõuab suuremate jõupingutuste tegemist, mille eesmärk on tugevdada idapartnerluse ettevõtluse mõõdet, sealhulgas parandades partnerriikides kohalike, piirkondlike ja Euroopa VKEde ja ettevõtjate hüvanguks ärikeskkonda, ning edendada äripartnerlust ELi ja idapartnerluse riikidega;

41. on lisaks arvamisel, et ühistegevuse edendamine muude strateegiliste partneritega ning koostöö rahvusvaheliste ja Euroopa organisatsioonidega tuleks kasuks kõigile asjaosalistele;

42. toonitab, et tuleb edendada sotsiaalseid ja kultuurilisi sidemeid, viies nii ellu ELi motot „ühinenud mitmekesisuses“;

Kolmapäev, 12. märts 2014

43. toonitab idapartnerluse riikide ja ELi vahelise teabe- ja kultuurivahetuse olulisust tänapäevaste ja teadlike ühiskondade rajamise ja Euroopa väärtuste edendamise jaoks;
44. toonitab asjaolu, et Euroopa demokraatia rahastu peaks etendama idapartnerluse riikides olulist rolli, tugevdades kodanikuühiskonda kiiresti, toimivalt ja paindlikult ning edendades õigusriigi põhimõtet ja inimõiguste austamist ning toetades või arendades demokraatlikku liikumist demokraatiale ülemineku etapis või sellele eelnevas etapis olevates riikides; kutsub komisjoni, Euroopa välisteenistust ja liikmesriike üles toetama Euroopa demokraatia rahastu tööd ja kasutama täielikult ära koostöö ja koostoime võimalusi; selles kontekstis kutsub ELi ja ELi liikmesriike tagama Euroopa demokraatia rahastu tegevuse piisav ja stabiilne rahastamine;
45. on arvamusel, et idapartnerite vahelise koostöö parandamiseks peaks EL hoiduma ühisprojektide puhul ühe keele piirangu kehtestamisest ning edendama mitmekeelsust, eelkõige kohalike omavalitsuste, kodaniku- ja haridusalgatustes;
46. toonitab, kui oluline on edendada ja toetada ühiseid jõupingutusi teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas, sealhulgas üliõpilaste vahetusprogrammid, virtuaalsed mitmekeelsed projektid ja kultuuridevaheline dialoog ühise filmitootmise ja ilukirjanduse tõlkimise ühise rahastamise kaudu, ühised teadusuuringud natsismi ja kommunismi pärandi, totalitaarsete režiimide ja Euroopa ühise ajaloo vallas, muu hulgas programmi „Kodanike Euroopa“, millega edendatakse Euroopa kodanikuaktiivsust, ning Euroopa mälu ja südametunnistuse platvormiga koostöö edendamise kaudu;
47. nõuab, et ühise teadus- ja innovatsiooniruumi järk-järgulist väljaarendamist, et kokku viia mitu juba olemas olevat koostöösuunda teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas;
48. julgustab täiendavat õigusnormide ühtlustamist kõikides transpordivaldkondades ja transpordi infrastruktuuri projektide rakendamist kogu idapartnerluse transpordivõrgus olemasolevate ELi programmide ja vahendite abil, püüdes tihedamalt kaasata Euroopa ja rahvusvahelisi finantsinstitutsioone ning eelistades projekte, mis parandavad ühendust üleeuroopalise transpordivõrgu põhivõrguga;
49. nõuab sellest arusaamist, et idapartnerlus on ambitsioonikas programm, mille tulemused võivad ilmnedas alles pikas perspektiivis; rõhutab, et kuigi idapartnerlust on laialdaselt kritiseeritud, sõltub selle algatuse edu nii ELi kui ka tema naabrite osalusest ja poliitilisest tahtest; märgib lisaks selle olulisust, et igasugune kriitika idapartnerluse aadressil peaks olema konstruktiivne ja selmet püüda idapartnerlust diskrediteerida, olema suunatud selle parandamisele;
50. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Euroopa välisteenistusele, Regioonide Komiteele, idapartnerluse riikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile ja Euroopa Nõukogule.
-

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0230

USA Riikliku Julgeolekuagentuuri järelevalveprogramm, ELi liikmesriikide jälgimisasutused ning mõju ELi kodanike põhiõigustele

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon USA Riikliku Julgeolekuagentuuri jälgimisprogrammi ja ELi liikmesriikide jälgimisasutuste ning nende mõju kohta ELi kodanike põhiõigustele ja Atlandi-ülesele koostööle justiits- ja siseküsimustes (2013/2188(INI))

(2017/C 378/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut (ELi leping), eriti selle artikleid 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11 ja 21,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping), eriti selle artikleid 15, 16 ja 218 ning V jaotist,
- võttes arvesse protokoll nr 36 üleminekusätete kohta ja selle artiklit 10 ning seda protokoll käsitlevat deklaratsiooni nr 50,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eelkõige selle artikleid 1, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 20, 21, 42, 47, 48 ja 52,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, eriti selle artikleid 6, 8, 9, 10 ja 13, ning selle protokolle,
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ⁽¹⁾, eelkõige selle artikleid 7, 8, 10, 11, 12 ja 14,
- võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, eelkõige selle artikleid 14, 17, 18 ja 19,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu konventsiooni üksikisikute kaitse kohta isikuandmete automatiseeritud töötlemisel (ETS nr 108) ja selle konventsiooni 8. novembri 2001. aasta lisaprotokoll, milles käsitletakse järelevalveasutusi ja andmete liikumist üle piiri (ETS nr 181),
- võttes arvesse diplomaatiliste suhete Viini konventsiooni, eriti selle artikleid 24, 27 ja 40,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu küberkuritegevuse konventsiooni (ETS nr 185),
- võttes arvesse ÜRO eriraportööri 17. mail 2010 esitatud aruannet inimõiguste ja põhivabaduste edendamise ja kaitse kohta terrorismiga võitlemisel ⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Internet – põhimõtted ja juhtimine. Euroopa roll interneti tuleviku haldamise kujundamisel“ (COM(2014)0072);
- võttes arvesse ÜRO eriraportööri 17. aprillil 2013 esitatud aruannet arvamus- ja sõnavabaduse edendamise ja kaitsmise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu ministrite komitee poolt 11. juulil 2002 vastu võetud suuniseid inimõiguste ning terrorismivastase võitluse kohta,

⁽¹⁾ <http://www.un.org/en/documents/udhr/>

⁽²⁾ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G10/134/10/PDF/G1013410.pdf?OpenElement>

⁽³⁾ http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session23/A.HRC.23.40_EN.pdf

Kolmapäev, 12. märts 2014

- võttes arvesse 1. oktoobri 2010. aasta Brüsseli deklaratsiooni, mis võeti vastu Euroopa Liidu liikmesriikide parlamentide luure- ja julgeolekuteenistuste järelevalvekomisjonide kuuendal konverentsil,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee resolutsiooni nr 1954 (2013) riikide julgeoleku ja teabele juurdepääsu kohta,
- võttes arvesse Veneetsia komisjoni poolt 11. juunil 2007 vastu võetud raportit julgeolekuteenistuste demokraatliku järelevalve kohta⁽¹⁾ ning oodates suure tähelepanuga selle ajakohastamist 2014. aasta kevadeks,
- võttes arvesse Belgia, Madalmaade, Taani ja Norra luureteenistuste järelevalvekomisjonide liikmete tunnistusi,
- võttes arvesse Prantsusmaa⁽²⁾, Poola ja Ühendkuningriigi⁽³⁾ kohtutele ning Euroopa Inimõiguste Kohtule⁽⁴⁾ esitatud kohtuasju seoses massilise jälgimise süsteemidega,
- võttes arvesse nõukogu koostatud Euroopa Liidu lepingu artikli 34 kohast konventsiooni Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise vastastikuse õigusabi kohta kriminaalasjades⁽⁵⁾ ja eelkõige selle III jaotist,
- võttes arvesse komisjoni 26. juuli 2000. aasta otsust 2000/520/EÜ piisava kaitse kohta, mis on ette nähtud programmi Safe Harbor põhimõtetega ja sellega seotud korduma kippuvate küsimustega, mille on välja andnud Ameerika Ühendriikide kaubandusministeerium,
- võttes arvesse komisjoni 13. veebruari 2002. aasta (SEC(2002)0196) ja 20. oktoobri 2004. aasta hindamisaruandeid programmi Safe Harbor põhimõtete rakendamise kohta (SEC(2004)1323),
- võttes arvesse komisjoni 27. novembri 2013. aasta teatist, mis käsitleb programmi Safe Harbor toimimist ELi kodanike ja ELis asutatud äriühingute seisukohast (COM(2013)0847), ja komisjoni 27. novembri 2013. aasta teatist usalduse taastamise kohta ELi ja Ameerika Ühendriikide vaheliste andmevoogude vastu (COM(2013)0846),
- võttes arvesse oma 5. juuli 2000. aasta resolutsiooni komisjoni otsuse eelnõu kohta piisava kaitse kohta, mis on ette nähtud programmi Safe Harbor põhimõtetega ja sellega seotud korduma kippuvate küsimustega, mille on välja andnud Ameerika Ühendriikide kaubandusministeerium⁽⁶⁾, milles võeti seisukoht, et nimetatud süsteemi asjakohasust ei saa kinnitada, ning artikli 29 töörihma arvamusi ja konkreetselt selle 16. mai 2000. aasta arvamust 4/2000⁽⁷⁾,
- võttes arvesse USA ja ELi vahelisi lepinguid broneeringuinfo kasutamise ja edastamise kohta (PNR-leping), mis sõlmiti 2004., 2007.⁽⁸⁾ ja 2012.⁽⁹⁾ aastal,
- võttes arvesse USA ja ELi vahel sõlmitud broneeringuinfo kasutamist ja edastamist USA sisejulgeolekuministeeriumile käsitleva lepingu rakendamise ühist läbivaatamist⁽¹⁰⁾ ning selle põhjal koostatud komisjoni aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule ühise läbivaatamise kohta (COM(2013)0844),

⁽¹⁾ [http://www.venice.coe.int/webforms/documents/CDL-AD\(2007\)016.aspx](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/CDL-AD(2007)016.aspx)

⁽²⁾ Rahvusvaheline Inimõiguste Föderatsioon (FIDH) ja La Ligue française pour la défense des droits de l'Homme et du Citoyen v. X (Prantsusmaa inimõiguste ja kodanike kaitse föderatsioon tundmatu vastu); Pariisi Tribunal de Grande Instance.

⁽³⁾ Privacy Internationali ja Liberty kohtuasjad nn Uurimisasutuste Tribunalis (Investigatory Powers Tribunal).

⁽⁴⁾ Big Brother Watch, Open Rights Group, English Pen ja Dr Constanze Kurz (hagi esitajad) artikli 34 kohane ühishagi Ühendkuningriigi (kostja) vastu.

⁽⁵⁾ EÜT C 197, 12.7.2000, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT C 121, 24.4.2001, lk 152.

⁽⁷⁾ <http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2000/wp32en.pdf>

⁽⁸⁾ ELT L 204, 4.8.2007, lk 18.

⁽⁹⁾ ELT L 215, 11.8.2012, lk 5.

⁽¹⁰⁾ SEC(2013)0630, 27.11.2013.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- võttes arvesse kohtujurist Cruz Villalóni arvamust, milles tehti järeldus, et direktiiv 2006/24/EÜ, mis käsitleb üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste või üldkasutatavate sidevõrkude pakkujate tegevusega kaasnevate või nende töödeldud andmete säilitamist, on tervikuna vastuolus Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 52 lõikega 1 ning selle artikkel 6 on vastuolus nimetatud harta artikliga 7 ja artikli 52 lõikega 1 ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 13. juuli 2010. aasta otsust 2010/412/EL Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise lepingu (mis käsitleb finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete töötlemist ja edastamist Euroopa Liidust Ameerika Ühendriikidesse terroristide rahastamise jälgimise programmi raames) sõlmimise kohta ⁽²⁾ ja sellele lisatud komisjoni ja nõukogu avaldusi,
- võttes arvesse Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelist vastastikuse õigusabi osutamise lepingut ⁽³⁾;
- võttes arvesse käimasolevaid läbirääkimisi ELi ja USA vahelise raamlepingu üle, milles käsitletakse kriminaalasjadega seotud politsei- ja õigusalse koostöö raames kriminaalkuritegude, sealhulgas terrorismi, ennetamise, uurimise, avastamise ja nende eest süüdistuse esitamise eesmärgil edastatavate ja töödeldavate isikuandmete kaitset (edaspidi „raamleping“),
- võttes arvesse nõukogu 22. novembri 1996. aasta määrust (EÜ) nr 2271/96, mis käsitleb kaitset kolmanda riigi vastuvõetud õigusaktide eksterritoriaalse kohaldamise mõju ja nendel õigusaktidel põhinevate või neist tulenevate meetmete eest ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Brasiilia Liitvabariigi presidendi avaldust 24. septembril 2013 toimunud ÜRO Peaassamblee 68. istungjärgu avamisel ning Brasiilia Senatis moodustatud spionaaži uurimisega tegeleva parlamendikomisjoni tehtud tööd,
- võttes arvesse USA presidendi George W. Bushi poolt 26. oktoobril 2001 allkirjastatud PATRIOT Act'i,
- võttes arvesse 1978. aasta USA vastuluure seadust (Foreign Intelligence Surveillance Act, FISA) ja 2008. aasta FISA muutmise seadust,
- võttes arvesse USA presidendi 1981. aasta korraldust nr 12333, mida muudeti 2008. aastal,
- võttes arvesse USA presidendi Barack Obama 17. jaanuaril 2014 välja antud poliitikasuunist (Presidential Policy Directive PPD-28) teabesignaalide kohta,
- võttes arvesse USA Kongressis praegu menetletavaid õigusaktide ettepanekuid, sealhulgas andmekogumist käsitlevat US Freedom Act'i eelnõu, luuretegevuse järelevalve eelnõu, luuretegevuse reformi eelnõu ja teisi ettepanekuid,
- võttes arvesse eraelu puutumatus ja kodanikuvabaduste järelevalve komitee, USA Riikliku Julgeolekunõukogu ning presidendi luure- ja kommunikatsioonitehnoloogia järelevalverühma ülevaateid, eelkõige viimati nimetatud 12. detsembril 2013. aasta aruannet „Vabadus ja julgeolek muutub maailmas“,
- võttes arvesse Ameerika Ühendriikide Columbia ringkonna ringkonnakohtu 16. detsembril 2013. aasta otsust tsiviilhagi nr 13-0851 kohta (*Klayman et al. vs Obama et al.*) ja Ameerika Ühendriikide New Yorgi lõunapiirkonna ringkonnakohtu 11. juuni 2013. aasta otsust tsiviilhagi nr 13-3994 kohta (*ACLU et al. vs James R. Clapper et al.*),
- võttes arvesse 27. novembri 2013. aasta aruannet ELi ja USA andmekaitse ajutise töörühma ELi kaasjuhtide järelduste kohta ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Kohtujuristi Cruz Villalóni arvamus, 12. detsember 2013, kohtuasi C-293/12.

⁽²⁾ ELT L 195, 27.7.2010, lk 3.

⁽³⁾ ELT L 181, 19.7.2003, lk 34.

⁽⁴⁾ EÜT L 309, 29.11.1996, lk 1.

⁽⁵⁾ Nõukogu dokument 16987/2013.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- võttes arvesse oma 5. septembri 2001. aasta⁽¹⁾ ja 7. novembri 2002. aasta⁽²⁾ resolutsioone era- ja äriside pealtkuulamise üleilmse süsteemi (pealtkuulamissüsteemi Echelon) olemasolu kohta,
- võttes arvesse oma 21. mai 2013. aasta resolutsiooni ELi harta ja ühesuguste tingimuste kohta meediavabaduse tagamiseks kõikjal ELis⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni USA Riikliku Julgeolekuagentuuri jälgimisprogrammi ning ELi liikmesriikide jälgimisasutuste ja nende mõju kohta ELi kodanike eraelu puutumatusel⁽⁴⁾, milles tehti kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile ülesandeks viia läbi põhjalik uurimine sellel teemal,
- võttes arvesse töödokumenti nr 1 USA ja ELi jälgimisprogrammide ja nende mõju kohta ELi kodanike põhiõigustele,
- võttes arvesse töödokumenti nr 3 ELi ja USA jälgimistegevuse ja ELi andmekaitsealaste õigusaktide vahekorra kohta,
- võttes arvesse töödokumenti nr 4 USA jälgimistegevuse kohta seoses ELi andmetega ja selle võimalike õiguslike tagajärgede kohta Atlandi-ülestele kokkulepetele ja koostööle,
- võttes arvesse töödokumenti nr 5 liikmesriikide luureteenistuste ja ELi luureorganite demokraatliku järelevalve kohta,
- võttes arvesse väliskomisjoni töödokumenti ELi kodanike massilise elektroonilise jälgimise välispoliitiliste aspektide kohta;
- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni organiseeritud kuritegevuse, korruptsiooni ja rahapesu ning soovitude kohta meetmete võtmiseks ja algatuste tegemiseks⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni terroristide rahastamise jälgimisprogrammi käsitleva lepingu peatamise kohta USA Riikliku Julgeolekuagentuuri jälgimistegevuse tõttu⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 10. detsembri 2013. aasta resolutsiooni pilvandmetöötluse võimaluste kasutamise kohta Euroopas⁽⁷⁾,
- võttes arvesse institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel, mis käsitleb nõukogu valduses oleva salastatud teabe edastamist Euroopa Parlamendile ja selle töötlemist Euroopa Parlamendi poolt seoses teemadega, mis ei kuulu ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonda⁽⁸⁾,
- võttes arvesse kodukorra VIII lisa,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A7-0139/2014),

Massijälgimise mõju

- A. arvestades, et andmekaitse ja eraelu puutumatus on põhiõigused; arvestades, et seetõttu tuleb julgeolekumeetmeid, sealhulgas terrorismivastaseid meetmeid võttes järgida õigusriigi põhimõtteid ja põhiõigustega seotud kohustusi, sealhulgas eraelu puutumatus ja andmekaitset;

⁽¹⁾ EÜT C 72 E, 21.3.2002, lk 221.

⁽²⁾ ELT C 16 E, 22.1.2004, lk 88.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0203.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0322.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0444.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0449.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0535.

⁽⁸⁾ ELT C 353 E, 3.12.2013, lk 156.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- B. arvestades, et teabevood ja andmed, millel on praegu domineeriv roll igapäevaelus ja mis on osa iga isiku puutumatuses, peavad olema sissetungi eest samamoodi kaitstud nagu kodud;
- C. arvestades, et Euroopa ja Ameerika Ühendriikide vahelised sidemed põhinevad demokraatia, õigusriigi, vabaduse, õigluse ja solidaarsuse vaimul ja põhimõtetel;
- D. arvestades, et USA ja Euroopa Liidu ning selle liikmesriikide koostöö terrorismivastase võitluse valdkonnas jääb mõlema partneri julgeoleku ja ohutuse seisukohast väga tähtsaks;
- E. arvestades, et vastastikusel usaldusel ja mõistmisel on Atlandi-üleses dialoogis ja partnerluses keskne koht;
- F. arvestades, et pärast 2001. aasta 11. septembrist sai terrorismivastasest võitlusest enamiku valitsuste üks peamisi eesmärke; arvestades, et USA Riikliku Julgeolekuagentuuri (NSA) endise töötaja Edward Snowdeni lekitatud dokumentidel põhinevad paljastused sundisid poliitilisi liidreid tegelema luureasutuste jälgimistegevuse järelevalve ja kontrollimise probleemidega ning hindama nende tegevuse mõju põhiõigustele ja õigusriigi põhimõtetele demokraatlikus ühiskonnas;
- G. arvestades, et alates 2013. aasta juunist avalikkuse ette jõudnud informatsioon on põhjustanud ELis palju küsimusi seoses alljärgnevaga:
- USAs ja ELi liikmesriikides paljastatud jälgimissüsteemide ulatus;
 - ELi õigusnormide, põhiõiguste ja andmekaitsenormide rikkumine;
 - ELi ja USA kui Atlandi-üleste partnerite vahelise usalduse määär;
 - teatavate ELi liikmesriikide koostöö USA jälgimisprogrammide või meedia poolt paljastatud samaväärsete riiklike programmidega ja nendes osalemise määär;
 - USA poliitiliste organite ja teatavate ELi liikmesriikide oma luuringkondade üle teostatava kontrolli ja tõhusa järelevalve puudumine;
 - võimalus, et neid massilise jälgimise toiminguid kasutatakse muudel põhjustel kui üksnes riikliku julgeoleku ja terrorismivastase võitluse eesmärgil, näiteks majandus- ja tööstusspionaažiks või poliitilistel põhjustel portreteerimiseks;
 - ajakirjandusvabaduse piiramine ja konfidentsiaalsuskohustusega kutsealade esindajatega, sealhulgas advokaatide ja arstidega suhtlemise kahjustamine;
 - luureasutuste ja erasektori IT- ja telekommunikatsiooniettevõtete roll ja osalemise määär;
 - üha hägusamad piirid õiguskaitse ja luuretegevuse vahel, mille tõttu koheldakse iga kodanikku võimaliku kahtlusalusena ja jälgitakse teda;
 - eraelu puutumatus ähvardavad ohud digitaalajastul ning massilise jälgimise mõju kodanikele ja ühiskondadele;
- H. arvestades, et enneolematu ulatusega spionaaži paljastamine nõuab USA ametivõimudelt, Euroopa institutsioonidelt ning liikmesriikide valitsustelt, parlamentidelt ja õigusasutustelt põhjalikku uurimist;
- I. arvestades, et USA ametivõimud on eitanud osa paljastatud teabe õigsust, kuid ei ole vaidlustanud valdavat enamikku sellest; arvestades, et avalik arutelu on USAs ja teatavates ELi liikmesriikides paisunud väga laiaulatuslikuks; arvestades, et ELi valitsused ja parlamendid on liiga sageli vaikinud ega ole alustanud asjakohaseid uurimisi;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- J. arvestades, et president Obama teavitas hiljuti NSA ja selle jälgimisprogrammide reformist;
- K. arvestades, et võrreldes nii ELi institutsioonide kui ka teatavate ELi liikmesriikide võetud meetmetega on Euroopa Parlament võtnud väga tõsiselt oma kohustust kontrollida paljastusi ELi kodanike valimatu massilise jälgimise tavade kohta ja tegi oma 4. juuli 2013. aasta resolutsiooniga USA Riikliku Julgeolekuagentuuri jälgimisprogrammi ning ELi liikmesriikide jälgimisasutuste ja nende mõju kohta ELi kodanike eraelu puutumatusel kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile ülesandeks viia selles küsimuses läbi põhjalik uurimine;
- L. arvestades, et Euroopa institutsioonid on kohustatud tagama, et ELi õigust rakendatakse täielikult Euroopa kodanike hüvanguks ning et kolmandate riikide standardite või meetmete eksterritoriaalse mõju kergekäeline heakskiitmine ei kahjustaks ELi aluslepingute õigusjõudu;

Luurereformi arengusuunad USAs

M. arvestades, et Columbia ringkonna ringkonnakohus otsustas oma 16. detsembri 2013. aasta otsusega, et metaandmete massiline kogumine NSA poolt on USA põhiseaduse neljanda muudatuse rikkumine⁽¹⁾; arvestades, et New Yorgi lõunapiirkonna ringkonnakohus aga otsustas oma 27. detsembri 2013. aasta otsuses, et kõnealune kogumine on seaduslik;

N. arvestades, et Michigani idapiirkonna ringkonnakohtu otsuses on öeldud, et neljandas muudatuses sätestatakse, et kõik läbiotsimised peavad olema põhjendatud, mis tahes läbiotsimiseks peab olema läbiotsimismäärus, nimetatud määrus peab põhinema eelnevalt olemasoleval tõenäolisel põhjusel ja need peavad olema välja antud konkreetsete isikute, koha ja asjade kohta ning täidesaatvate korrakaitseametnike ja kodanike vaheliliks peab olema erapooletu kohtunik⁽²⁾;

O. arvestades, et presidendi luure- ja kommunikatsioonitehnoloogia järelevalverühm esitas oma 12. detsembri 2013. aasta aruandes USA presidendile 46 soovitusi; arvestades, et need soovitused rõhutavad vajadust kaitsta samaaegselt riiklikku julgeolekut ning eraelu puutumatus ja kodanikuvabadusi; arvestades, et sellega seoses kutsutakse USA valitsust üles lõpetama võimalikult kiiresti USA kodanike telefonikõnede väljavõtete massiline kogumine USA PATRIOT Act'i artikli 215 kohaselt, põhjalikult läbi vaatama NSA ja USA luurealase õigusraamistikku, et tagada õigus eraelu puutumatusel, lõpetama tasulise tarkvara saboteerimise või haavatavaks tegemise katsed (tagauksed ja pahavara), suurendama krüpteerimise kasutamist, eelkõige andmeedastuse korral, ja mitte töötama vastu andmekrüpteerimise standardite loomiseks tehtavatele jõupingutustele, nimetama ametisse avalikku huvi kaitsva advokaadi, kes kaitseks eraelu puutumatus ja kodanikuvabadusi välisluure järelevalvekohtus (Foreign Intelligence Surveillance Court), andma eraelu puutumatus ja kodanikuvabaduste järelevalve komiteele õiguse teostada järelevalvet luureringkondade tegevuse üle mitte üksnes terrorismivastastel, vaid ka välisluure eesmärkidel, ning võtma vastu õigusrikkumistest teatajate kaebusi, kasutama vastastikuse õigusabi lepinguid elektroonilise teabevahetuse andmete saamiseks, ning mitte kasutama jälgimist tööstus- või ärisaladuste varastamise eesmärgil;

P. arvestades, et vastavalt avalikule märgukirjale, mille saatsid president Obamale NSA endised tippjuhid ja luuretootajate organisatsioon Veteran Intelligence Professionals for Sanity (VIPS) 7. jaanuaril 2014. aastal⁽³⁾, ei suurenda andmete massiline kogumine võimet tulevasi terrorirünnakuid ennetada; arvestades, et märgukirja autorid rõhutavad, et NSA läbi viidud massilise jälgimise tulemusena ei ennetatud ühegi rünnaku ja miljardeid dollareid on kulutatud programmidele, mis on vähem tõhusad ja palju sekkuvad kodanike eraellu kui asutusesisene tehnoloogia THINTHREAD, mis töötati välja 2001. aastal;

Q. arvestades, et seoses luuretegevusega muude kui USA kodanike suhtes FISA artikli 702 kohaselt märgitakse USA presidendile esitatud soovitustes, et põhiküsimuseks on inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 12 ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklis 17 sätestatud õigus eraelu puutumatusel ja inimvääriskusele; arvestades, et dokumendis ei soovitata siiski anda teiste riikide kodanikele samu õigusi ja kaitset nagu USA kodanikele;

⁽¹⁾ Klayman *et al.* vs Obama *et al.*, tsiviilhagi nr 13-0851, 16. detsember 2013.

⁽²⁾ ACLU vs NSA, nr 06-CV-10204, 17. august 2006.

⁽³⁾ <http://consortiumnews.com/2014/01/07/nsa-insiders-reveal-what-went-wrong>.

Kolmapäev, 12. märts 2014

R. arvestades, et presidendi 17. jaanuari 2014. aasta poliitikasuunises teabesignaali kohta ja sellega seoses peetud kõnes märkis president Barack Obama, et massiline elektrooniline jälgimine on USA-le vajalik, et kaitsta oma riigi julgeolekut, kodanikke ning USA liitlas- ja partnerriikide kodanikke, samuti selleks, et edendada oma välispoliitilisi huve; arvestades, et poliitikasuunises on esitatud teatavad põhimõtted, mis puudutavad signaalteabe kogumist, kasutamist ja jagamist, ning sellega laiendatakse teiste riikide kodanikele teatavaid kaitsemeetmeid, millega neile nähakse ette osaliselt samaväärne kohtlemine nagu USA kodanikele, sealhulgas kaitsemeetmeid kõikide isikute isikuandmete suhtes sõltumata nende kodakondsusest või elukohast; arvestades, et president Obama ei nõudnud ühegi konkreetse ettepaneku tegemist, eriti seoses massilise jälgimistegevuse keelustamisega ning teiste riikide kodanikele haldus- ja õiguskaitsevahendite kehtestamisega;

Õigusraamistik*Põhiõigused*

S. arvestades, et aruandes ELi ja USA andmekaitse ajutise töörühma ELi kaasjuhtide järelduste kohta antakse ülevaade õigusliku olukorra kohta USAs, kuid selles ei tuvastata USA jälgimisprogrammidega seotud asjaolusid; arvestades, et mitte mingit teavet ei ole avaldatud nn teise suundumuse töörühma kohta, mille raames arutavad liikmesriigid kahepoolset USA ametivõimudega riikliku julgeolekuga seotud teemasid;

T. arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduse kaitse konventsioonis sätestatud põhiõigused, eelkõige sõna-, ajakirjandus-, mõtte-, südametunnistuse-, usu- ja ühinemisevabadus, õigus eraelule, andmekaitsele ja tõhusale õiguskaitsevahendile, süütuse presumpatsioon ning õigus õiglasele kohtupidamisele ja mittediskrimineerimisele on demokraatia nurgakivid; arvestades, et inimeste massiline jälgimine ei sobi nimetatud põhimõtetega kokku;

U. arvestades, et kõikides liikmesriikides kaitseb seadus advokaadi ja kliendi vahel konfidentsiaalselt edastatud teavet avalikustamise eest ning seda põhimõtet on tunnustanud ka Euroopa Kohus (¹);

V. arvestades, et oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsioonis organiseeritud kuritegevuse, korrupsiooni ja rahapesu kohta kutsus parlament komisjoni esitama seadusandlikku ettepanekut, millega kehtestatakse tõhus ja terviklik rikkumisest teatajate kaitse Euroopa programm, et kaitsta ELi finantshuve, ja lisaks sellele uurima küsimust, kas edaspidi võiks sarnases õigusaktis käsitleda ka teisi liidu pädevusvaldkondi;

Liidu pädevus julgeoleku valdkonnas

W. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 67 lõike 3 kohaselt püüab EL tagada kõrge turvalisuse taseme; arvestades, et aluslepingu sätetest (eelkõige ELi lepingu artikli 4 lõikest 2 ja ELi toimimise lepingu artiklitest 72 ja 73) võib mõista, et ELil on teatavad pädevused liidu ühise julgeolekuga seotud küsimustes; arvestades, et ELil on sisejulgeoleku küsimustes oma pädevus (ELi toimimise lepingu artikli 4 lõike 2 punkt j) ja ta on tegutsenud selle pädevuse raames ning teinud otsuseid mitme õigusvahendi kohta ja sõlminud rahvusvahelisi lepinguid (PNR- ja TFTP-leping), mille eesmärk on võidelda raskete kuritegude ja terrorismi vastu, ning kehtestanud sisejulgeoleku strateegia ja asutanud selles valdkonnas tegutsevad ametid;

X. arvestades, et ELi toimimise lepingus on sätestatud järgmist: „Liikmesriigid võivad luua omavahel ja omal vastutusel riigi julgeoleku kaitsmise eest vastutavate haldusteenistuste vahel koostöö- ja koordineerimisvormi, mida nad peavad asjakohaseks.“ (ELi toimimise lepingu artikkel 73);

Y. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 276 on sätestatud: „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala käsitleva kolmanda osa V jaotise 4. ja 5. peatüki sätetega seotud volituste teostamisel ei ole Euroopa Liidu Kohus pädev kontrollima liikmesriigi politsei või muu õiguskaitseorgani korraldatud operatsioonide põhjendatust või proportsionaalsust ega seda, kuidas liikmesriigid teostavad oma vastutust avaliku korra ja sisejulgeoleku tagamisel.“;

(¹) 18. mai 1982. aasta kohtuotsus kohtuasjas C-155/79: AM & S Europe Limited vs. Euroopa Ühenduste Komisjon.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Z. arvestades, et riiklik julgeolek, sisejulgeolek, ELi sisejulgeolek ja rahvusvaheline julgeolek on osaliselt kattuvad mõisted; arvestades, et rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsioon, ELi liikmesriikide vahelise lojaalse koostöö põhimõte ja inimõigusi käsitleva õiguse kõikide erandite kitsa tõlgendamise põhimõte osutavad riikliku julgeoleku mõiste kitsendavale tõlgendamisele ning see nõuab, et liikmesriigid hoiduksid ELi pädevustesse sekkumast;

AA. arvestades, et Euroopa aluslepingute kohaselt on Euroopa Komisjon aluslepingute kaitsja ja seepärast on komisjoni seadusjärgne kohustus uurida kõiki ELi õiguse võimaliku rikkumise juhtumeid;

AB. arvestades, et kooskõlas ELi lepingu artikliga 6, milles osutatakse ELi põhiõiguste hartale ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonile, peavad riikliku julgeoleku valdkonnas tegutsevad liikmesriikide asutused ja isegi erasektori osalejad austama nimetatud konventsioonis sätestatud õigusi, olenemata sellest, kas tegemist on nende enda riigi või mõne teise riigi kodanikega;

Eksterritoriaalsus

AC. arvestades, et kolmanda riigi poolt oma seaduste, määruste ning muude õigus- ja rakendusaktide eksterritoriaalne kohaldamine olukordades, mis kuuluvad ELi või selle liikmesriikide jurisdiktsiooni alla, võivad mõjutada kehtivat õiguskorda ja õigusriigi põhimõtet või isegi rikkuda rahvusvahelist või ELi õigust, sealhulgas füüsiliste ja juriidiliste isikute õigusi, võttes arvesse sellise kohaldamise ulatust ja väidetavat või tegelikku eesmärki; arvestades, et nimetatud asjaoludel on vaja võtta liidu tasemel meetmeid, millega tagatakse, et ELis järgitakse ELi lepingu artiklis 2, põhiõiguste hartas ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis sätestatud põhiõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtetega seotud ELi väärtusi, samuti neid aluspõhimõtteid kohaldavates teistes õigusaktides sätestatud füüsiliste ja juriidiliste õigusi, näiteks kõrvaldades, neutraliseerides, tõkestades või muul viisil tõrjudes kõnealuste kolmandate riikide õigusaktide mõju;

Andmete rahvusvaheline edastamine

AD. arvestades, et kui ELi institutsioonid, organid, ametid või asutused või liikmesriigid edastavad USA-le isikuandmeid õiguskaitse eesmärgil ning seejuures ei võeta piisavaid tagatis- ja kaitsemeetmeid, et tagada ELi kodanike põhiõiguste (eelkõige õigus eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitsele) austamine, on asjaomane ELi institutsioon, organ, amet või asutus või asjaomane liikmesriik ELi toimimise lepingu artikli 340 või Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud kohtupraktika⁽¹⁾ kohaselt vastutav ELi õiguse rikkumise eest, mis hõlmab mis tahes ELi hartas sätestatud põhiõiguste rikkumist;

AE. arvestades, et andmeedastus ei ole geograafiliselt piiratud, eriti suureneva globaliseerumise ja ülemaailmse teabevahetuse tingimustes, ning ELi seadusandja ees on uued ülesanded seoses isikuandmete ja teabevahetuse kaitsmisega; arvestades, et seepärast on äärmiselt oluline tugevdada ühiste standardite õigusraamistikke;

AF. arvestades, et isikuandmete massiline kogumine ärieesmärkidel ja terrorismivastases ning rahvusvahelise raske kuritegevuse vastases võitluses seab ohtu ELi kodanike isikuandmed ja eraelu puutumatuses seotud õigused;

Andmete edastamine USA-le programmi Safe Harbor alusel

AG. arvestades, et USA andmekaitset käsitlev õigusraamistik ei taga ELi kodanikele piisaval tasemel kaitset;

AH. arvestades, et selleks, et ELi andmekontrollijatel oleks võimalik edastada isikuandmeid mõnele USA üksusele, on komisjon oma otsuses 2000/520/EÜ tunnistanud programmi Safe Harbor põhimõtetega ja sellega seotud korduma kippuvate küsimustega, mille on välja andnud USA kaubandusministeerium, pakutava kaitse piisavust isikuandmete puhul, mida edastatakse ELi USA organisatsioonidele, mis on ühinenud programmiga Safe Harbor;

⁽¹⁾ Vt eelkõige 19. novembri 1991. aasta kohtuotsust liidetud kohtuasjades C-6/90 ja C-9/90: Francovich ja teised vs. Itaalia.

Kolmapäev, 12. märts 2014

AI. arvestades, et oma 5. juuli 2000. aasta resolutsioonis väljendas Euroopa Parlament kahtlusi ja muret programmi Safe Harbor piisavuse pärast ning kutsus komisjoni üles oma otsust kogemuste ja mis tahes õigusliku arengu valguses aegsasti läbi vaatama;

AJ. arvestades, et oma 12. detsembri 2013. aasta töödokumendis nr 4 (USA jälgimistegevuse kohta seoses ELi andmetega ja selle võimalike õiguslike tagajärgede kohta Atlandi-ülestele kokkulepetele ja koostööle) väljendasid raportöörid kahtlusi ja muret programmi Safe Harbor piisavuse pärast ja kutsusid komisjoni üles tunnistama kehtetuks oma otsuse programmi Safe Harbor piisavuse kohta ning leidma uusi õiguslikke lahendusi;

AK. arvestades, et komisjoni otsuses 2000/520/EÜ nähakse ette, et liikmesriikide pädevad asutused võivad kasutada oma volitusi andmete edastamise peatamiseks organisatsioonile, mis on kohustunud järgima programmi Safe Harbor põhimõtteid, et tagada üksikisikute kaitse seoses nende isikuandmete töötlemisega, kui on väga tõenäoline, et programmi Safe Harbor põhimõtteid rikutakse või kui edastamise jätkamisel tekiks andmesubjektidele otsene raske kahju oht;

AL. arvestades, et komisjoni otsuses 2000/520/EÜ nähakse samuti ette, et kui on tõendeid selle kohta, et nimetatud põhimõtete järgimise tagamise eest vastutav asutus ei täida oma rolli tõhusalt, peab komisjon teatama sellest USA kaubandusministeeriumile ja vajaduse korral esitama meetmed kõnealuse otsuse tühistamiseks või peatamiseks või selle reguleerimisala piiramiseks;

AM. arvestades, et kahes esimeses, 2002. ja 2004. aastal avaldatud aruandes programmi Safe Harbor rakendamise kohta tuvastas komisjon mitmesuguseid puudujääke seoses programmi Safe Harbor nõuetekohase rakendamisega ja andis USA ametivõimudele arvukalt soovitusi nende puuduste kõrvaldamiseks;

AN. arvestades, et oma kolmandas, 27. novembri 2013. aasta rakendamisaruanDES, mis koostati üheksa aastat pärast teise aruande valmimist, ilma et vahepeal oleks ühtegi teises aruandes tuvastatud puudust kõrvaldatud, tuvastas komisjon programmis Safe Harbor veel erinevaid nõrku külgi ja puudujääke ning jõudis järeldusele, et ei saa jätkata selle praegusel kujul rakendamist; arvestades, et komisjon on rõhutanud, et USA luureasutuste laiaulatuslik juurdepääs USA-le programmi Safe Harbor raames sertifitseeritud üksuste poolt edastatud andmetele tõstatab tõsiseid küsimusi seoses ELi andmesubjektide andmete kaitse järjepidevusega; arvestades, et komisjon saatis USA ametivõimudele 13 soovitusi ning võttis ülesande selgitada 2014. aasta suveks koos USA ametivõimudega välja parandusmeetmed, mis tuleb võimalikult kiiresti rakendada ning mis on programmi Safe Harbor põhimõtete toimimise täieliku läbivaatamise aluseks;

AO. arvestades, et Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni delegatsioon kohtus 28.–31. oktoobril 2013 Washingtonis USA kaubandusministeeriumi ja USA föderalse kaubanduskomisjoniga; arvestades, et USA kaubandusministeerium tunnistas organisatsioonide olemasolu, mis on ise võtnud kohustuse järgida programmi Safe Harbor põhimõtteid, kuid mis ilmselgelt enam ei täida programmi Safe Harbor nõudeid, kuigi jätkavad isikuandmete vastuvõtmist EList; arvestades, et USA föderaalne kaubanduskomisjon tunnistas, et programm Safe Harbor tuleks läbi vaadata, et seda täiustada, eelkõige seoses kaebuste esitamise ja alternatiivsete vaidluste lahendamise süsteemidega;

AP. arvestades, et programmi Safe Harbor põhimõtete järgimist võib piirata riikliku julgeoleku, avaliku huvi või õiguskaitsevajaduste täitmiseks vajalikus ulatuses; arvestades, et kuna tegu on põhiõiguse suhtes tehtava erandiga, peab sellist erandit alati tõlgendama kitsendustega ja selline erand peab olema piiratud demokraatlikus ühiskonnas vajalikkuse ja proportsionaalsusega ning seaduses tuleb selgelt kehtestada tingimused ja kaitsemeetmed, mis muudavad selle piirangu seaduslikuks; arvestades, et USA ja EL, eeskätt komisjon, oleksid pidanud selgitama sellise erandi kohaldamisala, et vältida mis tahes tõlgendust või rakendamist, mis nullib sisuliselt muu hulgas põhiõiguse eraelu puutumatusele ja andmekaitsele; arvestades, et sellist erandit ei tohiks järelikult mitte mingil juhul kasutada viisil, mis kahjustab põhiõiguste harta, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, ELi andmekaitse seaduse ja programmi Safe Harbor põhimõtete tagatavat kaitset või muudab selle olematuks; nõuab, et kui kasutatakse riikliku julgeoleku erandit, tuleb täpsustada, millise siseriikliku õigusakti alusel seda tehakse;

Kolmapäev, 12. märts 2014

AQ. arvestades, et USA luureasutuste ulatuslik juurdepääs on tõsiselt vähendanud Atlandi-ülest usaldust ning avaldanud kahjulikku mõju usaldusele ELis tegutsevate USA organisatsioonide vastu; arvestades, et olukorda halvendab veelgi asjaolu, et USA õigusaktides puuduvad õiguslikud ja halduslikud kaitsevahendid ELi kodanike jaoks, eelkõige luure eesmärgil toimuva jälgimise korral;

Andmete edastamine kolmandatele riikidele piisava kaitse otsuse alusel

AR. arvestades, et ilmsiks tulnud teabe ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni uurimistulemuste kohaselt on Uus-Meremaa, Kanada ja Austraalia riikliku julgeoleku eest vastutavad asutused osalenud laialtuluslikult elektroonilise side massilises jälgimises ning teinud USAga aktiivset koostööd programmi Five Eyes raames, ning võivad olla vahetanud omavahel ELis edastatud ELi kodanike isikuandmeid;

AS. arvestades, et komisjoni otsuses 2013/65/EL⁽¹⁾ ja otsuses 2002/2/EÜ⁽²⁾ kinnitati, et Uus-Meremaa ja Kanada isikuandmete kaitse ja elektrooniliste dokumentide õigusaktiga on tagatud piisaval tasemel kaitse; arvestades, et eespool nimetatud paljastused kahjustavad tõsiselt usaldust nende riikide õigussüsteemide vastu seoses ELi kodanikele pakutava kaitse järjepidevusega; arvestades, et komisjon ei ole seda aspekti uurinud;

Andmete edastamine lepingu tingimuste ja muude vahendite alusel

AT. arvestades, et direktiivi 95/46/EÜ sätestatakse, et rahvusvaheline andmeedastus kolmandale riigile võib toimuda ka konkreetsetele vahenditele toetudes, kus andmekontrollija esitab tõendina piisavad tagatised seoses üksikisikute eraelu puutumatus ja põhiõiguste ja -vabaduste kaitsega ning seoses vastavate õiguste kasutamisega;

AU. arvestades, et sellised tagatised võivad tuleneda eelkõige asjakohastest lepingutingimustest;

AV. arvestades, et direktiiviga 95/46/EÜ antakse komisjonile õigus otsustada, kas konkreetsed lepingu tüüptingimused pakuvad nimetatud direktiiviga nõutud piisavat kaitset, ning arvestades, et selle alusel on komisjon võtnud vastu kolm lepingu tüüptingimuste mudelit andmete edastamiseks andmekontrollijatele ja -töötajatele (ja alltöötajatele) kolmandates riikides;

AW. arvestades, et komisjoni otsustes, millega kehtestatakse lepingute tüüptingimused, sätestatakse, et liikmesriikide pädevad asutused võivad kasutada oma volitusi peatada andmete liikumine, kui on kindlaks tehtud, et andmeimportija või alltöötaja kohta kehtiva õigusaktiga kehtestatakse talle nõuded kalduda kõrvale kohaldatavast andmekaitseõigusest, et kõnealused nõuded lähevad kaugemale direktiivi 95/46/EÜ artiklis 13 sätestatud demokraatlikus ühiskonnas vajalikest piirangutest ja et need nõuded võivad tõenäoliselt omada määramatavat ebasoosset mõju lepingu tüüptingimustega ettenähtud tagatistele; või kui on olemas tõenäosus, et lisas esitatud lepingu tüüptingimusi ei järgita ning et jätkuv edastamine põhjustaks andmesubjektidele tõsise kahju tekkimise ohu;

AX. arvestades, et riiklikud andmekaitseasutused on välja töötanud siduvad kontsernisisised eeskirjad, et lihtsustada rahvusvahelist andmeedastust rahvusvahelises korporatsioonis piisavate kaitsemeetmetega, mis seostuvad eraelu puutumatus ja põhiõiguste ja -vabaduste kaitsega ning vastavate õiguste kasutamisega; arvestades, et enne nende kasutamist peavad liikmesriikide pädevad asutused andma siduvate kontsernisiseste eeskirjade kasutamise loa, olles eelnevalt hinnanud nende vastavust ELi andmekaitseasutusele; arvestades, et siduvad kontsernisisised eeskirjad andmetöötajatele on kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni isikuandmete kaitse üldmäärust käsitlevas raportis tagasi lükatud, kuna need jätaksid andmete kontrollija ja andmesubjekti ilma igasugusest kontrollist jurisdiktsiooni üle, milles nende andmeid töödeldakse;

⁽¹⁾ ELT L 28, 30.1.2013, lk 12

⁽²⁾ EÜT L 2, 4.1.2002, lk 13.

Kolmapäev, 12. märts 2014

AY. arvestades, et Euroopa Parlamendil on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 218 talle antud pädevuse alusel kohustus teostada pidevat järelevalvet nende rahvusvaheliste kokkulepete väärtuse üle, millele ta on oma nõusoleku andnud;

Andmete edastamine terroristide rahastamise jälgimisprogrammi (TFTP) lepingu ja broneeringuinfo lepingu alusel

AZ. arvestades, et oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsioonis väljendas Euroopa Parlament tõsist muret paljastuste pärast NSA tegevuse kohta seoses otsese juurdepääsuga finantstehinguid käsitlevatele sõnumiandmetele ja seotud andmetele, mis oleks kõnealuse TFTP lepingu, eelkõige selle artikli 1 selge rikkumine;

BA. arvestades, et terroristide rahastamise jälgimisprogramm on väga oluline vahend terrorismi rahastamise ja raske kuritegevuse vastases võitluses, võimaldades terrorismivastastel uurijatel avastada seoseid uurimisobjektide ja teiste potentsiaalsete kahtlusaluste vahel, kes on seotud terrorismi rahastamises kahtlustatavate terroristide laiemate võrgustikega;

BB. arvestades, et Euroopa Parlament palus komisjonil lepingu peatada ning teha kogu asjakohane teave ja dokumendid viivitamata kättesaadavaks, et neid saaks Euroopa Parlamendis arutada; arvestades, et komisjon ei ole teinud kumbagi;

BC. arvestades, et pärast meedias avaldatud süüdistusi otsustas komisjon alustada USAga TFTP lepingu artikli 19 kohaseid konsultatsioone; arvestades, et 27. novembril 2013 teavitas komisjoni volinik Cecilia Malmström kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni, et pärast kohtumist USA ametivõimudega ja pidades silmas USA ametivõimude poolt saadetud kirjadest ja nende poolt kohtumiste ajal antud vastuseid otsustas komisjon konsultatsioonidest loobuda põhjendusel, et puuduvad tõendid, mis näitaksid, et USA valitsus on tegutsenud viisil, mis on nimetatud lepingu sätetega vastuolus, ning et USA on andnud kirjaliku kinnituse, et ei ole toimunud otsest andmete kogumist, mis oleks vastuolus TFTP lepingu sätetega; arvestades, et ei ole selge, kas USA ametiasutused on lepingust kõrvale hiilinud, saades andmetele juurdepääsu muude vahendite kaudu, nagu osutatakse USA ametivõimude 18. septembri 2013. aasta kirjas⁽¹⁾;

BD. arvestades, et kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni delegatsiooni 28.–31. oktoobril 2013 toimunud Washingtoni visiidi ajal oli delegatsioonil kohtumine USA rahandusministeeriumis; arvestades, et USA rahandusministeeriumi väitel ei ole neil alates TFTP lepingu jõustumisest olnud juurdepääsu Ülemaailmse Pankadevahelise Finantsinfo Ühingu (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT)) andmetele ELis, välja arvatud TFTP lepingu raamistikus; arvestades, et USA rahandusministeerium keeldus kommentaaride andmisest selle kohta, kas SWIFTi andmetele võisid juurde pääseda mis tahes muud USA valitsusorganid või ministeeriumid väljaspool TFTP lepingut ning kas USA administratsioon oli NSA massilisest jälgimistegevusest teadlik; arvestades, et 18. detsembril 2013 väitis Glenn Greenwald enne seda, kui kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon alustas uurimist, et NSA ja Ühendkuningriigi Valitsusside Peakorter (Government Communications Headquarters (GCHQ)) sihtmärgiks olid SWIFTi võrgustikud;

BE. arvestades, et Belgia ja Madalmaade andmekaitseasutused otsustasid 13. novembril 2013 viia läbi ühise uurimise SWIFTi maksevõrgustike turvalisuse küsimuses, et teha kindlaks, kas kolmandatel osalistel on võimalik saada volitamata või ebaseaduslikku juurdepääsu Euroopa kodanike pangaandmetele⁽²⁾;

BF. arvestades, et vastavalt ELi ja USA broneeringuinfo lepingu ühise läbivaatamise tulemustele avalikustas USA sisejulgeolekuministeerium NSAle broneeringuinfo andmeid 23 korral üksikjuhtumite kaupa terrorismivastaste juhtumite toetamiseks, mis on kooskõlas nimetatud lepingu konkreetsete tingimustega;

BG. arvestades, et ühise läbivaatamise tulemustes ei mainita asjaolu, et luure-eesmärkidel isikuandmete töötlemise korral ei kaitse USA seaduste kohaselt ükski õiguslik ega halduslik vahend muude kui USA kodanike õigusi ning et põhiseadusega ette nähtud kaitse kehtib üksnes USA kodanike suhtes; arvestades, et selliste õigus- või haldusalaste õiguste puudumine muudab kehtivas PNR-lepingus sätestatud ELi kodanike kaitse tühiuks;

⁽¹⁾ Kirjas märgitakse, et „USA valitsus otsib ja hangib finantsteavet [...], mis on kogutud regulatiiv-, õiguskaitse, diplomaatiliste ja luurekanalite kaudu, samuti vahetuste kaudu välispartneritega [...], ning USA valitsus kasutab TFTP lepingut, et hankida SWIFTi andmeid, mida me muudest allikatest ei saa“.

⁽²⁾ <http://www.privacycommission.be/fr/news/les-instances-europ%C3%A9ennes-charg%C3%A9es-de-contr%C3%B4ler-le-respect-de-la-vie-priv%C3%A9e-examinent-la>

Kolmapäev, 12. märts 2014

Andmete edastamine ELi ja USA vahelise kriminaalasjades osutatava vastastikuse õigusabi lepingu alusel

BH. arvestades, et 6. juuni 2003. aasta ELi ja USA vaheline kriminaalasjades osutatava vastastikuse õigusabi leping⁽¹⁾ jõustus 1. veebruaril 2010 ning selle eesmärk on lihtsustada ELi ja USA vahelist koostööd, et võidelda tõhusamalt kuritegevuse vastu, võttes seejuures nõuetekohaselt arvesse üksikisikute õigusi ja õigusriigi põhimõtet;

Raamleping andmekaitse kohta politsei- ja õigusalase koostöö raames (raamleping)

BI. arvestades, et nimetatud raamlepingu eesmärk on kehtestada õigusraamistik isikuandmete edastamiseks ELi ja USA vahel kriminaalasjades tehtava politsei- ja õigusalase koostöö raames – üksnes kuritegude, sealhulgas terrorismi ärahoidmise, uurimise, avastamise või nende eest vastutusele võtmise eesmärgil; arvestades, et nõukogu andis loa läbirääkimiste alustamiseks 2. detsembril 2010; arvestades, et kõnealune leping on äärmiselt tähtis ja see toimiks andmeedastuse lihtsustamise alusena politsei- ja õigusalase koostöö kontekstis ja kriminaalasjades;

BJ. arvestades, et nimetatud lepingus tuleks sätestada selged ja täpsed õiguslikult siduvad andmetöötluseeskirjad ja selles tuleks eelkõige tunnustada ELi kodanike õigust pääseda õiguslikult juurde oma isikuandmetele USAs, neid parandada ja kustutada ning samuti ELi kodanike õigust tõhusatele halduslikele ja õiguslikele kaitsemehhanismile USAs ning andmetöötlustoimingute sõltumatu järelevalve;

BK. arvestades, et oma 27. novembri 2013. aasta teatises märkis komisjon, et selle raamlepingu tulemuseks peaks olema kodanike kaitse kõrge tase Atlandi ookeani mõlemal kaldal ning see peaks tugevdama eurooplaste usaldust ELi ja USA vahelise andmevahetuse vastu, mis annab aluse ELi ja USA vahelise julgeolekualase koostöö ja partnerluse edasiarendamiseks;

BL. arvestades, et läbirääkimised lepingu üle ei ole edenenud, kuna USA valitsus on järjepidevalt keeldunud tunnustamast ELi kodanike õigust tõhusatele halduslikele ja õiguslikele kaitsemeetmetele ning kuna USAl on kindel kavatsus sätestada laiaulatuslikke erandeid lepingus sisalduvate andmekaitsepõhimõtete osas, näiteks eesmärgikohasuse põhimõte, andmete säilitamine või andmete edasisaatmine riigisiselt või välismaale;

Andmekaitser reform

BM. arvestades, et ELi andmekaitse õigusraamistik on praegu läbivaatamisel, et luua kõikide andmetöötlustoimingute jaoks ELis kõikehõlmav, terviklik, nüüdisaegne ja kindel süsteem; arvestades, et 2012. aasta jaanuaris esitas komisjon seadusandlike ettepanekute paketi – isikuandmete kaitse üldmääruse⁽²⁾, millega asendatakse direktiiv 95/46/EÜ ja millega kehtestatakse ühesugune õigus kogu ELis, ning direktiiv⁽³⁾ i, millega kehtestatakse ühtlustatud raamistik õiguskaitseasutuste kõikide õiguskaitse eesmärgil tehtavate andmetöötlustoimingute suhtes ja millega vähendatakse praeguseid erinevusi liikmesriikide seadustes;

BN. arvestades, et 21. oktoobril 2013 võttis kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon vastu seadusandlikud raportid nimetatud kahe ettepaneku kohta ning otsuse läbirääkimiste alustamise kohta nõukoguga, mille eesmärk on võtta nimetatud õigusaktid vastu parlamendi praeguse koosseisu ametiaja jooksul;

BO. arvestades, et kuigi 24.–25. oktoobril 2013 toimunud Euroopa Ülemkogul kutsuti üles võtma õigeaegselt vastu tugevat ELi üldist andmekaitseraamistikku, et suurendada kodanike ja ettevõtete usaldust digitaalmajanduse vastu, ei ole Euroopa Ülemkogu suutnud pärast kaks aastat kestnud arutelusid andmekaitse üldmääruse ja direktiivi küsimuses⁽⁴⁾ siiski jõuda üldise lähenemisviisini;

⁽¹⁾ ELT L 181, 19.7.2003, lk 25.

⁽²⁾ COM(2012)0011, 25.1.2012.

⁽³⁾ COM(2012)0010, 25.1.2012.

⁽⁴⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/139197.pdf

Kolmapäev, 12. märts 2014

IT-julgeolek ja pilvandmetöötlus

BP. arvestades, et Euroopa Parlamendi ülalnimetatud 10. detsembri 2013. aasta resolutsioonis rõhutati pilvandmetöötluse ettevõtete majanduslikku potentsiaali majanduskasvu ja tööhõive seisukohast; arvestades, et ennustuste kohaselt on pilvandmetöötluse turu väärtus 2016. aastaks 207 miljardit USA dollarit aastas, mis on kaks korda suurem kui aastal 2012;

BQ. arvestades, et andmekaitse tase pilvandmetöötluse keskkonnas ei tohi olla madalam, kui seda nõutakse mis tahes muus andmetöötluse kontekstis; arvestades, et liidu andmekaitsealased õigusaktid kehtivad tänu oma tehnoloogilisele neutraalsusele juba praegu täielikult ELis osutatavate pilvandmetöötluse teenuste suhtes;

BR. arvestades, et massijärgimine annab luureasutustele juurdepääsu ELi üksikisikute isikuandmetele, mis on salvestatud või muul viisil töödeldud USA suuremate pilveteenuste osutajatega sõlmitud pilveteenuste lepingute raames; arvestades, et USA luureasutused on pääsenud juurde ELi pinnal asuvatesse serveritesse salvestatud või muul viisil töödeldud isikuandmetele, murdes sisse Yahoo ja Google'i sisevõrkudesse; arvestades, et sellise tegevusega rikutakse rahvusvahelisi kohustusi ja Euroopa põhiõigusi, sealhulgas õigust era- ja perekonnaelu puutumatusse, teabevahetuse saladust, süütuse presumptsiooni, sõna- ja teabevabadust, kogunemis- ja ühinemisevabadust ning ettevõtlusvabadust; arvestades, et ei saa välistada, et luureasutused on pääsenud juurde ka liikmesriikide riigiasutuste või ettevõtete ja institutsioonide poolt pilveteenustes salvestatud teabele;

BS. arvestades, et USA luureagentuurid kasutavad krüptograafiliste protokollide ja toodete süstemaatilise kahjustamise poliitikat, et neil oleks võimalik kinni püüda isegi krüpteeritud teabevahetust; arvestades, et NSA on kogunud suure arvu nn püsivaid nõrkusi (*zero-day exploits*) ehk IT turvaauke, mis ei ole üldsusele või toote müüjale veel teada; arvestades, et selline tegevus kahjustab ulatuslikult üleilmseid jõupingutusi IT turvalisuse parandamisel;

BT. arvestades tõsiasi, et luureagentuurid on juurde pääsenud internetiteenuste kasutajate isikuandmetele, mis on olulisel määral vähendanud kodanike usaldust selliste teenuste vastu ja see on kahjustanud suurandmete tehnoloogiat ja uusi rakendusi (nagu nn asjade internet) kasutatavatesse teenustesse investeerivaid ettevõtjaid;

BU. arvestades, et IT müüjad tarnivad sageli tooteid, mida ei ole nõuetekohaselt katsetatud IT turvalisuse suhtes või mille puhul mõnikord on müüja isegi tahtlikult lisanud nn tagaukse (*backdoor*) võimalused; arvestades, et tarkvaramüüjate vastutuseeskirjade puudumine on viinud sellise olukorrani, mida omakorda kasutavad ära luureagentuurid, kuid mis jätab alles ka ohu, et ründajaks on muud üksused;

BV. arvestades, et selliseid uusi teenuseid ja rakendusi pakkuvate ettevõtete jaoks on väga oluline järgida andmekaitseeskirju ja nende andmesubjektide eraelu puutumatus, kelle andmeid kogutakse, töödeldakse ja analüüsitakse, et säilitada kodanike seas kõrge usalduse tase;

Luureteenistuste demokraatlik järelevalve

BW. arvestades, et luureteenistustele antakse demokraatlikus ühiskonnas erilised volitused ja vahendid, et kaitsta põhiõigusi, demokraatiat ja õigusriigi põhimõtteid, kodanikuõigusi ning riiki sisemiste ja väliste ohtude eest, ning nende suhtes kohaldatakse demokraatlikku aruandluskohustust ja õiguslikku järelevalvet; arvestades, et neile antakse ainult sel eesmärgil erioigused ja -volitused; arvestades, et neid volitusi tuleks kasutada põhiõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete seadmisel õiguslikes piirides ning nende kohaldamist tuleks rangelt kontrollida, sest vastasel korral ei ole need enam õiguspärased ja võivad kahjustada demokraatiat;

BX. arvestades tõsiasi, et luureteenistustele on lubatud teatav salastatuse tase, mille eesmärk on hoida ära käimasolevate operatsioonide ohustamist, töömeetodite avalikustamist või agentide elu ohtu seadmist, ei või sellise salastatusega üle ega mööda minna nende teenistuste tegevuse demokraatliku ja õigusliku järelevalve ning läbipaistvuse eeskirjadest, eeskätt seoses põhiõiguste ja õigusriigi põhimõtete järgimisega, mis on demokraatliku ühiskonna alus;

Kolmapäev, 12. märts 2014

BY. arvestades, et suurem osa olemasolevatest riiklikest järelevalvemehhanismidest ja -organitest loodi või neid uuendati 1990. aastatel ning neid ei ole alati kohandatud viimase kümne aasta jooksul toimunud kiire poliitilise ja tehnoloogilise arenguga, mis on toonud kaasa tihenunud rahvusvahelise luurekoostöö, sealhulgas ka suure hulga isikuandmete vahetamise, ning see hägustab sageli luure- ja õiguskaitsetoimingute vahelist piiri;

BZ. arvestades, et luuretegevuse üle teostatakse demokraatlikku järelevalvet siiski ainult riigi tasandil – vaatamata suurenenud teabevahetusele ELi liikmesriikide ning liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel; arvestades, et lõhe ühelt poolt rahvusvahelise koostöö taseme ja teisalt riigi tasandiga piirduva järelevalve suutlikkuse vahel suureneb üha, mille tulemuseks on ebapiisav ja ebatõhus demokraatlik kontroll;

CA. arvestades, et riiklikel järelevalveasutustel ei ole sageli täielikku juurdepääsu välisriigi luureasutusest saadud luureandmetele, mis võib põhjustada lünki, kus rahvusvaheline teabevahetus võib toimuda ilma piisava järelevalveta; arvestades, et probleemi on veelgi süvendanud nn kolmanda osapoole reegel või algse väljastaja kontrolli põhimõte, mille eesmärk on võimaldada algsel väljastajal säilitada kontrolli oma tundliku teabe edasise levitamise üle, kuid mida kahjuks sageli tõlgendatakse nii, nagu see kehtiks ka vastuvõtva teenistuse järelevalve suhtes;

CB. arvestades, et erasektori ja avaliku sektori tegevuse läbipaistvuse reformi algatused on oluline tegur avalikkuse usalduse tagamiseks luureasutuste tegevuse vastu; arvestades, et õigussüsteemid ei tohiks takistada ettevõtetel avaldada üldsusele teavet selle kohta, kuidas nad käsitlevad valitsuse mitmesuguseid taotlusi ja kohtukorraldusi kasutajate andmetele juurdepääsuks, sealhulgas võimalust avaldada koondandmeid vastu võetud või tagasi lükatud taotluste ja korralduste arvu kohta;

Peamised järeldused

1. on arvamisel, et hiljutised õigusrikkumistest teatajate ja ajakirjanike paljastused ajakirjanduses kõrvuti käesoleva uurimise käigus antud eksperdiarvamusega, ametiasutuste omaksvõttudega ja ümberlukkamistega seoses nende väidetega annavad veenvaid tõendeid kaugeleulatuvate, keerukate ja tehnoloogiliselt väga arenenud süsteemide olemasolust, mille on loonud USA ja teatavate ELi liikmesriikide luureteenistused kogu maailma kodanike sideandmete, sealhulgas sisuandmete, asukohaandmete ning metaandmete kogumiseks, säilitamiseks ja analüüsimiseks enneolematu ulatuses ning valimatul ning kahtlust mitteärataval viisil;

2. osutab eriti USA NSA luureprogrammidele, mis võimaldavad pidada massilist järelevalvet ELi kodanike üle läbi otsese juurdepääsu juhtivate USA internetiettevõtete keskserveritele (PRISM programm), analüüsida infosisu ja metaandmeid (Xkeyscore programm), hiilida mööda online-krüpteeringutest (BULLRUN), pääseda juurde arvuti- ja telefonivõrkudele ning asukohaandmetele, samuti sellistele Suurbritannia luureameti GCHQ süsteemidele nagu ülesvoolu järelevalvetevõimevus (Tempora programm) ja dekrüpteerimisprogramm (Edgehill), suunatud vahendusründed (*man-in-the-middle*) teabesüsteemidele (programmid Quantumtheory ja Foxacid) ning päevas 200 miljoni SMS-tekstisõnumi kogumine ja säilitamine (programm Dishfire);

3. märgib, et Suurbritannia luureamet GCHQ on väidetavalt häkinud Belgacom'i süsteemidesse või neid pealt kuulanud; võtab teadmiseks Belgacom'i avaldused selle kohta, et ta ei saa kinnitada ega ümber lükata väidet, nagu oleksid ELi institutsioonid sihtmärgiks või kannaksid kahju, ning selle kohta, et kasutatud pahavara on äärmiselt keerukas ning selle väljaarendamine ja kasutamine nõuaks suurte rahaliste vahendite ja inimressursside kasutamist, mis ei oleks eraettevõtetele ega häkkeritele kättesaadav;

4. rõhutab, et usaldus on saanud tõsiselt kannatada – nii usaldus kahe Atlandi-ülese partneri vahel, ELi liikmesriikide vahel, kodanike ja nende valitsuste vahel, usaldus demokraatlike institutsioonide toimimise vastu mõlemal pool Atlandi ookeani, usaldus õigusriigi vastu kui ka usaldus IT-teenuste ja teabevahetuse turvalisuse vastu; on arvamisel, et usalduse taastamiseks kõikides nendes valdkondades on vaja viivitamata luua igakülgne reageerimiskava, mis sisaldaks paljusid avaliku kontrolli alla kuuluvaid meetmeid;

5. märgib, et mitme riigi valitsuse väitel on sellised massijärelevalveprogrammid vajalikud terrorismi vastu võitlemiseks; mõistab karmilt hukka terrorismi, kuid on täiesti veendunud, et terrorismivastane võitlus ei tohi kunagi õigustada suunamata, salajaste või isegi ebaseaduslike massijärelevalveprogrammide kasutamist; on seisukohal, et sellised programmid on vastuolus demokraatlikus ühiskonnas kehtivate vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega;

Kolmapäev, 12. märts 2014

6. tuletab meelde ELi kindlat seisukohta, et vaja on leida õige tasakaal julgeolekumeetmete ning kodanikuvabaduste ja põhiõiguste austamise vahel ning tagada samal ajal eraelu puutumatus ja andmekaitse põhimõtete hoolikas järgimine;
7. leiab, et sellises mahus andmete kogumine tekitab suuri kahtlusi selles, kas niisuguste meetmete puhul on lähtunud üksnes terrorismivastasest võitlusest, kuna see puudutab kõikvõimalike andmete kogumist kõikide kodanike kohta; osutab seetõttu võimalikele muudele eesmärkidele, sealhulgas poliitilistele motiividele ja majandusspionaažile, mille kahtlus tuleb täielikult välistada;
8. seab kahtluse alla mõnede liikmesriikide ulatusliku majandusspionaaži vastavuse ELi siseturu- ja konkurentsioigusega, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu I ja VII jaotises; kinnitab taas lojaalse koostöö põhimõtet, nagu see on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3, ning põhimõtet, et liikmesriigid hoiduvad kõigist meetmetest, mis võiksid kahjustada liidu eesmärkide saavutamist;
9. märgib, et rahvusvahelised lepingud ja ELi ja USA õigusaktid ning siseriiklikud kontrollimehhanismid ei ole aidanud tagada vajalikku kontrolli ja tasakaalumehhanisme ega demokraatlikku vastutust;
10. mõistab hukka süütute inimeste isikuandmete, sealhulgas sageli eraelulise isikliku teabe massilise, süsteemse ja kõikehõlmava kogumise; rõhutab, et luureteenistuste kasutatavate massilise ja valimatu järelevalve süsteemidega rikutakse tõsiselt kodanike põhiõigusi; rõhutab, et õigus eraelu puutumatusel ei ole luksus, vaid vaba ja demokraatliku ühiskonna aluspõhimõte; juhib ühtlasi tähelepanu asjaolule, et massijärelevalvel võivad olla tõsised tagajärjed ajakirjandus-, mõtte- ja sõnavabadusele ja kogunemis- ja ühinemisvabadusele ning kogutud teavet võidakse suure tõenäosusega kasutada poliitiliste vastaste vastu; rõhutab, et sellised massijärelevalve meetmed hõlmavad ka luureteenistuste ebaseaduslikku tegevust ning tekitavad küsimuse siseriiklike õigusaktide eksterritoriaalse mõju kohta;
11. peab äärmiselt oluliseks tagada advokaatidele, ajakirjanikele, arstidele ja teistele reguleeritud kutsealade esindajatele konfidentsiaalsuse kaitse massijälgimismeetmete eest; rõhutab eriti, et kindlustunde puudumine advokaatide ja nende klientide teabevahetuse konfidentsiaalsuse suhtes mõjutaks negatiivselt ELi kodanike õigust saada õigusabi, õiguskaitse kättesaadavust ja õigust õiglasele kohtulikule arutamisele;
12. näeb järelevalveprogrammides järjekordset sammu n-õ täiemõdulise ennetava riigi poole, kuna nende programmidega muudetakse demokraatlikes ühiskondades kehtivat kriminaalõiguse paradigmat, kus igasuguseks sekkumiseks kahtlusaluste põhiõigustesse peab andma loa kohtunik või prokurör mõistliku kahtluse alusel ja seaduste kohaselt, ning selle asemel toetatakse segu häguste ja nõrkade õiguslike tagatistega õiguskaitse- ja luuretegevustest, mis ei ole sageli kooskõlas demokraatliku kontrolli ega võimude tasakaalu põhimõtte ja põhiõigustega, eriti süütuse presumptsiooniga; tuletab sellega seoses meelde Saksamaa põhiseaduskohtu otsust ennetava ristjälituse (*präventive Rasterfahndung*) kasutamise keelamise kohta⁽¹⁾, välja arvatud juhul, kui esineb tõendeid konkreetsest ohust teistele tähtsatele õiguslikult kaitstud õigustele, kusjuures üldine ohuolukord või rahvusvahelised pinged ei ole piisavad, et lugeda sellised meetmed põhjendatuks;
13. on veendunud, et salajased õigusaktid ja kohtud on vastuolus õigusriigi põhimõttega; märgib, et mistahes kohtu või tribunali otsust ning ELi mittekuuluva riigi haldusasutuse otsust, millega lubatakse kas otseselt või kaudselt isikuandmete edastamist, ei tohi mingil viisil tunnustada ega jõustada mingil viisil, välja arvatud juhul, kui on olemas taotleva kolmanda riigi ja liidu või liikmesriigi vaheline vastastikuse õigusabi leping või rahvusvaheline kokkulepe ja eelnevalt on saadud pädevalt järelevalveasutuselt luba; tuletab meelde, et salakohtu või -tribunali mis tahes kohtuotsust või ELi mittekuuluva riigi haldusasutuse mis tahes otsust, millega antakse salaja luba kas otseseks või kaudseks jälgimistegevuseks, ei tunnustata ega kohaldata;

⁽¹⁾ No 1 BvR 518/02, 4. aprill 2006.

Kolmapäev, 12. märts 2014

14. märgib, et eespool nimetatud probleeme on süvendanud tehnoloogia ja ühiskonnaelu kiire areng, kuna internet ja mobiilsed seadmed on kaasaegses igapäevaelus kõikjal olemas (lausandmetöötlus) ning enamiku internetiettevõtjate ärimudel rajaneb isikuandmete töötlemisel; on seisukohal, et selle probleemi ulatus on enneolematult suur; märgib, et see võib tekitada olukorra, kus andmete massilise kogumise ja töötlemise infrastruktuuri võidakse ära kasutada riigi poliitilise režiimi muutumise korral;

15. märgib, et ELi avaliku sektori institutsioonidele ja kodanikele ei ole võimalik tagada, et nende IT-turvalisus või -privaatsus oleks kaitstud hästivarustatud sissetungijate eest (puudub täielik IT-turvalisus); märgib, et maksimaalse IT-turvalisuse saavutamiseks peavad eurooplased olema valmis eraldama piisavalt nii inim- kui ka rahalisi vahendeid Euroopa sõltumatuse ja eneseusalduse säilitamiseks IT-valdkonnas;

16. on kindlalt vastu seisukohale, et kõik massijälgimise programmidega seotud probleemid on seotud ainult riikliku julgeolekuga ja kuuluvad seega liikmesriikide ainupädevusse; kordab, et liikmesriigid peavad oma riikliku julgeoleku tagamisel järgima täielikult ELi õigusakte ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni; tuletab meelde Euroopa Kohtu hiljutist otsust, milles märgitakse järgmist: „[...] kuigi liikmesriikide pädevuses on võtta meetmeid nende sise- ja välisjulgeoleku tagamiseks, ei saa üksnes asjaolu, et otsus puudutab riigi julgeolekut, tingida seda, et liidu õigus ei ole kohaldatav [...]“⁽¹⁾; tuletab lisaks meelde, et ohus on kõikide ELi kodanike eraelu puutumatuse kaitse, nagu ka ELi kommunikatsioonisüsteemide turvalisus ja usaldusväärsus; on seetõttu arvamusel, et ELi tasandi arutelud ja meetmed ei ole mitte ainult õiguspärased, vaid kujutavad endast ka ELi sõltumatuse küsimust;

17. kiidab institutsioone ja eksperte, kes on andnud käesolevasse uurimisse oma panuse; peab kahetsusväärseks, et mõne liikmesriigi asutused on keeldunud tegemast koostööd uurimises, mida Euroopa Parlament viib praegu läbi kodanike huvides; tunneb heameelt mitme USA Kongressi ja teiste riikide parlamentide liikme avatuse üle;

18. on teadlik asjaolust, et nii lühikese aja jooksul on olnud võimalik ainult kõikide 2013. aasta juulis kerkinud probleemide esialgne uurimine; tunnistab, et ilmsiks tulnud on tulnud palju asjaolusid ja need tekitavad endiselt probleeme; rakendab seetõttu pikemaajalisel kavandamisel põhinevat lähenemisviisi, mis hõlmab konkreetseid ettepanekuid ja mehhanisme järgmise parlamendi koosseisu ametiajal võetavateks järelemeetmeteks ja millega tagatakse, et järeldused jäävad ELi poliitilises tegevuskavas tähtsale kohale;

19. kavatseb paluda uuel Euroopa Komisjonilt, mille koosseis määratakse kindlaks pärast 2014. aasta mais toimuvaid Euroopa Parlamendi valimisi, kindlate poliitiliste kohustuste võtmist käimasoleva uurimise ettepanekute ja soovitude rakendamiseks;

Soovitused

20. kutsub USA ametiasutusi ja ELi liikmesriike, kes seda veel teinud ei ole, keelustama massilise jälgimistegevuse;

21. palub ELi liikmesriikidel ja eeskätt neil, kes osalevad programmides Nine Eyes ja Fourteen Eyes⁽²⁾, põhjalikult hinnata ja vajaduse korral läbi vaadata oma luureteenistuste tegevust reguleerivad siseriiklikud õigusaktid ja tavad, et tagada nende suhtes parlamendi kontroll, õiguslik ja avalikkuse järelevalve ning seaduslikkuse, vajalikkuse ja proportsionaalsuse, nõuetekohase menetluse, kasutaja teavitamise ja läbipaistvuse põhimõtete, sealhulgas ÜRO heade tavade kogumiku ja Veneetsia komisjoni soovitude järgimine ning nende vastavus Euroopa inimõiguste konventsiooni normidele ja liikmesriikide põhiõiguste alal võetud kohustustele, eriti andmekaitse, eraelu puutumatuse ja süütuse presumptsiooni osas;

⁽¹⁾ Otsus kohtuasjas C-300/11, ZZ v. Secretary of State for the Home Department, 4. juuni 2013.

⁽²⁾ Programmi Nine Eyes kuuluvad USA, Ühendkuningriik, Kanada, Austraalia, Uus-Meremaa, Taani, Prantsusmaa, Norra ja Madalmaad; programmis Fourteen Eyes osalevad eespool nimetatud riigid ning lisaks Saksamaa, Belgia, Itaalia, Hispaania ja Rootsi.

Kolmapäev, 12. märts 2014

22. palub ELi liikmesriike ja eeskätt Ühendkuningriigil, Prantsusmaal, Saksamaal, Rootsil, Madalmaadel ja Poolal seoses Euroopa Parlamendi 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni ja uurimisega seotud kuulamistega tagada, et nende praegune ja edaspidine luureasutuste tegevust reguleeriv õigusraamistik ja jälgimismehhanism oleks kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooni ja Euroopa Liidu andmekaitset käsitlevate õigusaktidega; kutsub nimetatud liikmesriike selgitama väiteid massilise jälgimistegevuse, sealhulgas piiriülese teabevahetuse massiline jälgimise, kaablipõhise side suunamata jälgimise, võimalike kokkulepete kohta luureteenistuste ja telekommunikatsiooniettevõtete vahel seoses isikuandmete juurdepääsu ja nende vahetamisega ning juurdepääsuga siderajatistele, sealhulgas Atlandi-ülestele kaablitele, USA luuretöötajate ilma järelevalveta jälgimistegevuse ja varustuse kohta ELi territooriumil üle ning selle vastavuse kohta ELi õigusaktidele; palub nimetatud riikide parlamentidel tihendada luuretegevuse järelevalveasutuste koostööd Euroopa tasandil;

23. kutsub Ühendkuningriiki eeskätt seoses luureteenistuse GCHQ massilisele jälgimisele viitavate ulatuslike meediakajastustega vaatama läbi kehtiva õigusraamistiku, mis koosneb kolmest eraldiseisvast, kuid omavahel keerukas koostoimes olevast õigusaktist, nimelt 1998. aasta inimõiguste seadusest, 1994. aasta luureteenistuste seadusest ning 2000. aasta uurimisvolituste korraldamise seadusest;

24. võtab teadmiseks Taani 2002. aasta luure- ja julgeolekuseaduse läbivaatamise (Desseni komisjoni 2. detsembri 2013. aasta aruanne); toetab läbivaatamise komisjoni neid soovitusi, mille eesmärk on parandada Taani luureteenistuste läbipaistvust ning kontrolli ja järelevalvet nende üle; palub Madalmaadel hoiduda luureteenistuste volituste laiendamisest, et luureteenistused ei saaks süütute kodanike suunamata ja laiaulatuslikku jälgimist teostada ka kaablipõhise side kaudu, arvestades eeskätt tõsiasja, et üks suurimaid interneti vahetuspunkte maailmas asub Amsterdamis (AMS-IX); nõuab ettevaatust uue ühendatud küberüksuse Sigint volituste ja võimekuse kindlaksmääramisel, samuti USA luure töötajate Taani territooriumil viibimise ja nende tegevuse suhtes;

25. kutsub liikmesriike, sealhulgas siis, kui neid esindavad luureasutused, üles hoiduma kolmandatelt riikidelt andmete vastuvõtmisest, kui need on kogutud ebaseaduslikult, ning mitte lubama kolmandate riikide valitsustel või ametitel teostada liikmesriigi territooriumil jälgimistegevust, mis on siseriiklike õigusaktide kohaselt ebaseaduslik või ei vasta rahvusvaheliste või ELi õigusaktidega kehtestatud õigustagatistele, kaasa arvatud inimõiguste kaitsele Euroopa Liidu lepingu, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohaselt;

26. nõuab massilise pealtkuulamise ja veebikaamera kujutiste töötlemise lõpetamist kõigi salateenistuste poolt; kutsub liikmesriike üles täies ulatuses uurima, kas, kuidas ja mil määral on nende vastavad salateenistused osalenud veebikaamera kujutiste kogumises ja töötlemises ning kustutama kõik salvestatud kujutised, mis on kogutud selliste massijärelevalveprogrammide abil;

27. kutsub liikmesriike üles viivitamata täitma Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni kohaselt kohustust kaitsta oma kodanikke jälgimise eest, mis ei ole konventsiooniga kooskõlas, kaasa arvatud juhul, kui selle eesmärk on kaitsta riiklikku julgeolekut, ning mida teostavad kolmandad riigid või nende enda luureteenistused, ning tagama, et kolmanda riigi õigusaktide eksterritoriaalne rakendamine ei kahjustaks õigusriigi põhimõtet;

28. kutsub Euroopa Nõukogu peasekretäri algatama artikli 52 menetlust, mille kohaselt „Euroopa Nõukogu peasekretäri taotlusel esitab iga kõrge lepinguosaline selgituse, kuidas tema siseriiklik õigus kindlustab käesoleva konventsiooni mis tahes sätete tõhusa elluviimise“;

29. kutsub liikmesriike üles võtma viivitamata asjakohaseid meetmeid, sealhulgas kohtumeetmeid nende suveräänsuse ja seeläbi üldise rahvusvahelise õiguse rikkumise vastu, mida teostatakse massijälgimisprogrammide kaudu; kutsub lisaks liikmesriike üles kasutama kõiki olemasolevaid rahvusvahelisi meetmeid ELi kodanike põhiõiguste kaitsmiseks, eelkõige käivitades kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 41 kohase riikidevahelise kaebemenetluse;

Kolmapäev, 12. märts 2014

30. kutsub liikmesriike üles looma tõhusaid mehhanisme, mille kaudu need, kes vastutavad õigusriigi põhimõtteid ja kodanike põhiõigusi rikkuvate (massi)järelvalveprogrammide eest, võetakse sellise võimu kuritarvitamise eest vastutusele;

31. kutsub USAd üles viivitamata oma õigusakte läbi vaatama, et viia need kooskõlla rahvusvahelise õigusega, tunnistada ELi kodanike eraelu puutumatust ja teisi õigusi, pakkuda ELi kodanikele õiguskaitset, seada ELi kodanike õigused samale alusele USA kodanike õigustega ning allkirjastada vabatahtlik protokoll, mis võimaldab üksikisikel esitada kaebusi kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti alusel;

32. tervitab sellega seoses USA presidendi Obama 17. jaanuaril 2014 välja antud presidendi poliitilises direktiivis esitatud märkusi kui sammu jälgimise ja andmetöötuse riikliku julgeoleku eesmärgil lubamise piiramise ja kõigi isikute isikuandmete võrdse kohtlemise poole USA luurekogukonna poolt, sõltumata kodakondsusest või elukohast; ootab selles kontekstis siiski edasisi konkreetseid samme ELi ja USA suhetes, mis esmalt tugevdavad usaldust Atlandi-ülese andmeedastuse vastu ja pakuvad siduvaid tagatisi ELi kodanike kasutatavatele eraelu puutumatuse õigustele, nagu on käesolevas raportis üksikasjalikult esitatud;

33. rõhutab oma tõsist muret Euroopa Nõukogu küberkuritegevuse konventsiooni komitees 23. novembri 2001. aasta küberkuritegevuse konventsiooni (Budapesti konventsiooni) artikli 23 (milles käsitletakse piiriülest juurdepääsu salvestatud arvutiandmetele, mille puhul on vajalik nõusolek või mis on avalikult kättesaadavad) tõlgendamisega seotud töö pärast, ja on vastu mis tahes lisaprotokollide sõlmimisele või suunistele, mille eesmärk on laiendada selle sätte kohaldamisala kõnealuse konventsiooniga kehtestatud praegusest korrast kaugemale, mis juba niigi on suur erand territoriaalsuse põhimõtte suhtes, kuna see võib anda õiguskaitseasutustele tõkestamata kaugjuurdepääsu teistes jurisdiktsioonides paiknevatele serveritele ja arvutitele, ilma et neil oleks vaja kasutada vastastikuse õigusabi kokkuleppeid ja muid õiguslase koostöö vahendeid, mis on kehtestatud tagamaks üksikisiku põhiõigusi, sealhulgas andmekaitset ja nõuetekohase protsessi õigust, eelkõige Euroopa Nõukogu konventsiooni 108;

34. palub komisjonil hinnata enne 2014. aasta juulit määruse (EÜ) nr 2271/96 kohaldatavust isikuandmete ülekandmist käsitlevate õigusaktide kollisioonijuhumite suhtes;

35. palub põhiõiguste ametil uurida põhjalikult põhiõiguste kaitset seoses jälgimisega ning eelkõige ELi kodanike praegust õiguslikku olukorda seoses kõnealuste tavadeiga seotud õiguskaitsevahenditega;

Andmete rahvusvaheline edastamine

USA andmekaitse õigusraamistik ning USA Safe Harbor

36. märgib, et meediapaljastustes nimetatud ettevõtted, kes on seotud USA NSA teostatava ELi andmesubjektide laiaulatusliku jälgimisega, on ettevõtted, kes on iseseisvalt liitunud programmiga Safe Harbor, ning et programm Safe Harbor on õigusvahend, mida kasutatakse ELi isikuandmete ülekandmiseks USAsse (nt Google, Microsoft, Yahoo!, Facebook, Apple, LinkedIn); tunneb muret, et kõnealused organisatsioonid ei ole krüpteerinud oma andmekeskuste vahelist teavet ja sidet, võimaldades luureteenistustel seeläbi teavet hankida; tervitab sellega seoses mõnede USA ettevõtete hilisemaid avaldusi, et nad kiirendavad kavasid oma ülemaailmsete andmekeskuste vaheliste andmevoogude krüpteerimiseks;

37. on arvamisel, et USA luureametite laiaulatuslik juurdepääs ELi isikuandmetele, mida töötleb programm Safe Harbor, ei vasta riikliku julgeoleku kaalutlustel tehtava erandi kriteeriumile;

Kolmapäev, 12. märts 2014

38. on seisukohal, et kuna praeguses olukorras ei taga programmi Safe Harbor põhimõtted ELi kodanikele nõuetekohast kaitset, tuleks selliseid ülekandeid teostada teiste õigusaktide alusel, nagu näiteks lepingulised klauslid või siduvad kontsernisisesed eeskirjad, tingimusel, et need vahendid sätestavad konkreetseid õigustagatiseid ja kaitsevahendeid ning neist ei saa mööda minna muude õigusraamistikega;

39. on arvamisel, et komisjon ei ole tegutsenud, et parandada programmi Safe Harbor praeguse rakendamise hästi tuntud puudusi;

40. kutsub komisjoni üles esitama meetmed, et peatada kohe komisjoni otsus 2000/520/EÜ, millega tunnistati programmi Safe Harbor privaatsuspõhimõtete ning USA kaubandusministeeriumi väljastatud seonduvate korduma kippuvate küsimuste asjakohasust; palub USA ametiasutustel seetõttu esitada ettepaneku sellise uue raamistiku kohta isikuandmete ülekandmiseks ELilt USA-le, mis vastaks liidu andmekaitseõuetele ning pakuks piisavat kaitsetaset;

41. kutsub liikmesriikide pädevaid asutusi, eelkõige andmekaitseasutusi, kasutama oma volitusi ning viivitamata peatama andmevood mis tahes organisatsiooni, kes on kinnitanud USA programmi Safe Harbor põhimõtete järgimist, ning nõudma, et selliseid andmevoogusid teostataks ainult teiste õigusaktide alusel, tingimusel et need sisaldavad vajalikke õigustagatiseid ja kaitsevahendeid seoses üksikisikute privaatsuse ning põhiõiguste ja -vabadustega;

42. kutsub komisjoni üles esitama 2014. aasta detsembriks põhjaliku hinnangu USA eraelu puutumatus käsitleva raamistiku kohta, mis hõlmab kaubandus-, õiguskaitse- ja luuretegevust, ning USAs üldise andmekaitseeaduse puudumisel põhinevad konkreetseid soovitusi; ergutab komisjoni kaasama USA administratsiooni, et kehtestada õigusraamistik, mis pakub eraisikutele kõrgetasemelist kaitset seoses nende isikuandmetega, kui selliseid andmeid edastatakse USA-le, ning tagada ELi ja USA eraelu puutumatus käsitlevate raamistike võrdsus;

Piisava kaitse otsusega andmete edastamine muudele kolmandatele riikidele

43. tuletab meelde, et direktiivis 95/46/EÜ on sätestatud, et isikuandmeid võib kolmandasse riiki edastada üksnes juhul, kui kõnealusel kolmandas riigis on tagatud nende kaitse piisav tase, ilma et see piiraks siseriiklikke sätteid, mis on vastu võetud nimetatud direktiivi muude sätete alusel, ning kõnealuse sätte eesmärk on tagada ELi andmekaitseeaduste kaitse jätkuvus, kui isikuandmeid edastatakse väljapoole ELi;

44. tuletab meelde, et direktiivis 95/46/EÜ on sätestatud, et andmekaitse taseme piisavust kolmandates riikides tuleb hinnata, pidades silmas kõiki andmete edastamise toimingute või andmete edastamise toimingute kogumi asjaolusid; samuti tuletab meelde, et kõnealune direktiiv annab komisjonile rakendusvolitused, et otsustada, kas kolmas riik tagab andmekaitse piisava taseme, pidades silmas direktiivis 95/46/EÜ sätestatud kriteeriume; tuletab meelde, et direktiiv 95/46/EÜ annab komisjonile volitused otsustada, et kolmas riik ei taga piisavat kaitsetaset;

45. tuletab meelde, et viimasel juhul peavad liikmesriigid võtma vajalikke meetmeid, et vältida sama liiki andmete edastamist kõnealusesse kolmandasse riiki, ja et komisjon alustab läbirääkimisi, et olukorda parandada;

46. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles viivitamata hindama, kas Uus-Meremaa eraelu puutumatus käsitleva õigusakti ning Kanada isikuandmete kaitset ja elektroonilisi dokumente käsitleva õigusakti piisav kaitsetaset, nagu on deklareeritud komisjoni otsustes 2013/65/EL ja 2002/2/EÜ, on mõjutanud nende riikide luureasutuste seotust ELi kodanike massilise jälgimisega, ning vajadusel võtma asjakohaseid meetmeid piisava kaitse otsuste peatamiseks või tühistamiseks; kutsub samuti komisjoni üles hindama olukorda teiste riikide puhul, kes on saanud piisavuse reitingu; loodab, et komisjon esitab aruande Euroopa Parlamendile oma järelduste kohta eespool nimetatud riikides hiljemalt 2014. aasta detsembriks;

Kolmapäev, 12. märts 2014

Andmete edastamine lepingutingimuste ja muude vahendite alusel

47. tuletab meelde, et riiklikud andmekaitseasutused on märkinud, et lepingu tüüptingimused ja siduvad kontsernisisised eeskirjad ei ole sõnastatud isikuandmete massilise jälgimise juurdepääsu olukordi silmas pidades ja et selline juurdepääs ei ole kooskõlas lepingutingimuste ja siduvate kontsernisiseste eeskirjade erandite sätetega, mis viitavad üksikutele eranditele õigustatud huvi puhul demokraatlikus ühiskonnas, kui see on vajalik ja proportsionaalne;

48. kutsub liikmesriike üles keelustama või peatama andmeedastused kolmandatesse riikidesse, mis põhinevad lepingu tüüptingimustel, lepingutingimustel või siduval kontsernisisestel eeskirjadel, mis on kinnitatud riiklike pädevate asutuste poolt, kui on tõenäoline, et õigus, millele andmete saaja allub, määrab talle nõudmised, mis lähevad kaugemale piirangutest, mis on demokraatlikus ühiskonnas rangelt vajalikud, asjakohased ja proportsionaalsed, ja millel on tõenäoliselt kahjulik mõju tagatistele, mida annavad kohaldatavad andmekaitseasutused ja lepingu tüüptingimused, või kuna jätkuv edastamine võib tekitada suurt kahju andmesubjektidele;

49. kutsub artikli 29 tööühma üles välja andma suunised ja soovitusel tagatiste ja kaitse kohta, mida peaksid sisaldama ELi isikuandmete rahvusvahelise edastamise lepingulised vahendid, et tagada üksikisikute eraelu puutumatus, põhiõiguste ja -vabaduste kaitse, võttes eelkõige arvesse kolmandate riikide luure- ja riikliku julgeoleku õigusakte ning kolmandas riigis andmeid vastuvõtivate ettevõtete osalust kolmanda riigi luureasutuste massilise jälgimise toimingutes;

50. palub komisjonil viivitamata üle vaadata kehtestatud lepingulised tüüptingimused, et hinnata, kas need pakuvad vajalikku kaitset seoses edastatud isikuandmetele juurdepääsuga luure eesmärkidel, ning vajaduse korral need läbi vaadata;

Andmete edastamine vastastikuse õigusabi kokkuleppe alusel

51. kutsub komisjoni üles enne 2014. aasta lõppu läbi viima põhjaliku olemasoleva vastastikuse õigusabi kokkuleppe hindamise kooskõlas selle artikliga 17, et kontrollida selle praktilist rakendamist, eelkõige seda, kas USA on seda tõhusalt kasutanud ELi teabe või tõendite saamiseks ja kas lepingust on kõrvale hoitud, et saada teavet otse ELi, ning hinnata mõju üksikisikute põhiõigustele; selline hindamine ei peaks viitama üksnes USA ametlikele avaldustele kui analüüsi piisavale alusele, vaid peaks põhinema ka ELi erihinnangutel; kõnealune põhjalik läbivaatus peaks käsitlema ka liidu konstitutsioonilise struktuuri rakendamise tagajärgi sellele vahendile, et viia see kooskõlla liidu õigusaktidega, võttes arvesse eelkõige protokoll 36 ja selle artiklit 10 ning seda protokollit käsitlevat deklaratsiooni 50; palub samuti nõukogul ja komisjonil hinnata liikmesriikide ja USA vahelisi kahepoolseid lepinguid, et valvata selle järele, et need kahepoolsed lepingud oleksid kooskõlas lepingutega, mis EL on sõlminud või otsustab sõlmida USAga;

ELi vastastikune abi kriminaalasjades

52. palub nõukogul ja komisjonil teavitada parlamenti, kui võrd on liikmesriigid tegelikult kasutanud konventsiooni liikmesriikide vahelise vastastikuse õigusabi kohta kriminaalasjades, eelkõige selle kolmandat jaotist telekommunikatsiooni pealtkuulamise kohta; kutsub komisjoni üles esitama kooskõlas deklaratsiooniga 50 ettepanekut protokoll 36 kohta vastavalt nõutule enne 2014. aasta lõppu, et kohendada see Lissaboni lepingu raamistikuga;

Andmete edastamine TFTP- ja PNR-lepingu alusel

53. on seisukohal, et Euroopa Komisjoni ja USA rahandusministeeriumi antud andmed ei täpsusta, kas USA luureasutustel on juurdepääs SWIFT-finantstehinguid käsitlevatele sõnumitele ELis, jälgides SWIFT-võrgustikke või panga operatsioonisüsteeme või sidevõrke, üksi või koos ELi riiklike luureasutustega, ning ilma et toetutaks olemasolevatele vastastikuse õigusabi ja õigusala koostöö kahepoolsetele kanalitele;

Kolmapäev, 12. märts 2014

54. tuletab meelde oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni ja palub komisjonil peatada TFTP-leping;

55. palub komisjonil reageerida murettekitavale asjaolule, et kolm peamist arvutipõhist broneerimissüsteemi, mida kasutavad lennufirmad üle maailma, paiknevad USAs ja et broneeringuinfo andmed salvestatakse pilvesüsteemis, mis tegutseb USA pinnal USA õigusaktide alusel, kus puudub piisav andmekaitse;

Raamleping andmekaitse kohta politsei- ja õigusosalase koostöö raames (nn laiahaardeline leping)

56. leiab, et raamlepingu kohane rahuldav lahendus on Atlandi-tähele partnerite vahelise täieliku usalduse taastamise eeltingimuseks;

57. nõuab viivitamatut läbirääkimiste taasalgust USAga seoses raamlepinguga, mis peaks seadma ELi kodanike õigused võrdsele alusele USA kodanike õigustega; rõhutab, et lisaks peaks leping tagama tõhusa ja rakendatava haldus- ja õiguskaitse kõigile ELi kodanikele USAs, ilma diskrimineerimiseta;

58. nõuab, et komisjon ja nõukogu ei algataks USAga mis tahes uusi valdkondlikke lepinguid ega lepinguid isikuandmete edastamiseks õiguskaitse eesmärkidel enne raamlepingu jõustumist;

59. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks üksikasjaliku aruande läbirääkimisvõimetuste erinevate punktide kohta ja viimasest hetkest alates 2014. aasta aprilliks;

Andmekaitsereform

60. nõuab, et nõukogu eesistuja ja liikmesriigid kiirendaksid oma tööd kogu andmekaitse paketiga, et selle saaks vastu võtta 2014. aastal, nii et kõik ELi kodanikud saaksid juba lähitulevikus nautida kõrgetasemelist andmekaitset; rõhutab, et nõukogu otsustav tegutsemine ja täielik toetus on vajalikud tingimused usaldusväarsuse ja otsusekindluse tõestamiseks kolmandatele riikidele;

61. rõhutab, et nii andmekaitsemäärus kui ka andmekaitse direktiiv on vajalikud üksikisikute põhiõiguste kaitsmiseks ja seetõttu tuleb neid käsitleda paketi, mis võetakse vastu üheaegselt, et tagada kõikide ELi andmetööstustoimingute kõrgetasemeline kaitse igas olukorras; rõhutab, et võtab täiendavaid õiguskaitsealase koostöö meetmeid alles siis, kui nõukogu on alustanud parlamendi ja komisjoniga läbirääkimisi andmekaitse paketi teemal;

62. tuletab meelde, et lõimitud eraelukaitse ja eraelu kaitsvate vaikesätete käsitlemine tugevdavad andmekaitset ning neist tuleks juhinduda kõikide internetis pakutavate toodete, teenuste ja süsteemide puhul;

63. peab interneti ja telekommunikatsiooni valdkonna suuremat läbipaistvust ja rangemaid kaitsestandardeid vajalikuks selleks, et tagada parem andmekaitsekord; palub seetõttu komisjonil esitada seadusandlik ettepanek interneti- ja telekommunikatsiooniteenuseid käsitlevate standardsete üldtingimuste kohta ning anda järelevalveasutusele volitus kontrollida üldtingimuste täitmist;

Pilvandmetöötlus

64. märgib, et USA pilvandmetöötlust ja pilveteenuse osutajaid mõjutavad negatiivselt eespool nimetatud tavad; rõhutab seetõttu Euroopa pilveteenuste ja IT-lahenduste arendamise tähtsust majanduskasvule ja tööhõivele ning usaldusele pilveteenuste ja nende osutajate vastu ning kõrgetasemelise isikuandmete kaitse tagamiseks;

Kolmapäev, 12. märts 2014

65. palub kõiki liidu avaliku sektori asutusi, et nad ei kasutaks selliseid pilveteenuseid, millele võivad kohalduda muud kui ELi õigusaktid;

66. kordab oma tõsist muret seoses pilvandmetöötamise lepingute raames töödeldud ELi isikuandmete ja teabe kohustusliku otsese avaldamisega kolmandate riikide ametiasutustele pilveteenuste osutajate poolt, kelle suhtes kohaldatakse kolmanda riigi seadusi või kes kasutavad kolmandas riigis asuvat serverit, ning seoses kolmandate riikide õiguskaitseasutuste ja luureteenistuste otsese kaugjuurdepääsuga isikuandmetele ja töödeldavale teabele;

67. mõistab hukka asjaolu, et kolmandate riikide ametiasutused saavad sellise juurdepääsu tavaliselt oma õigusnormide otsese jõustamise kaudu, kasutamata seejuures õiguslikuks koostööks loodud rahvusvahelisi vahendeid, nagu vastastikune õigusabi või muu õiguslane koostöö;

68. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kiirendama tööd Euroopa pilvandmetöötluspartnerluse valdkonnas, kaasates täielikult nii kodanikuühiskonna kui ka tehnikaringkonnad, näiteks interneti-ehituse töökond (IETF), ning käsitledes ühtlasi andmekaitse aspekte;

69. nõuab tungivalt, et komisjon pööraks isikuandmete töötlemist hõlmavate rahvusvaheliste lepingute üle läbirääkimisi pidades erilist tähelepanu riskidele ja probleemidele, mida pilvandmetöötlus põhjustab põhiõiguste suhtes ning eelkõige – kuid mitte ainult – õiguse suhtes eraelu puutumatusele ja isikuandmete kaitsele, nagu on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklites 7 ja 8; nõuab lisaks tungivalt, et komisjon võtaks arvesse läbirääkimiste partneri siseriiklikke eeskirju, mis reguleerivad õiguskaitse- ja luureasutuste juurdepääsu pilvandmetöötamise teenuste kaudu töödeldavatele isikuandmetele, eelkõige nõudes, et sellise juurdepääsu võib anda ainult seadusjärgse menetlemise põhimõtete täielikul järgimisel ning et sellise juurdepääsu lubamiseks peab olema üheselt mõistetav õiguslik alus, samuti nõudes, et oleks määratletud täpsed juurdepääsutingimused, juurdepääsu andmise eesmärk, andmete üleandmisel rakendatavad turvameetmed ja eraisikute õigused, samuti järelevalve- ja tõhusa hüvitamise mehhanismi eeskirjad;

70. tuletab meelde, et eranditult kõik ELis teenuseid osutavad ettevõtted peavad järgima ELi õigusakte ja vastutavad nende rikkumise eest, ning rõhutab tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate halduskaristuste tähtsust, mida võidakse rakendada nende pilvandmetöötamise teenuse osutajate suhtes, kes ei järgi ELi andmekaitse standardeid;

71. palub komisjonil ja liikmesriikide pädevatel asutustel hinnata, millises ulatuses on ELi juriidiliste isikute koostöös salateenistustega või nõustumisel kolmandate riikide asutuste koostöö lubadega, milles taotletakse ELi kodanike isikuandmete avaldamist ELi andmekaitsealaste õigusaktide vastaselt, rikutud ELi eeskirju eraelu puutumatuse ja andmekaitse kohta;

72. kutsub Big Data tehnoloogiat kasutavaid uusi teenuseid ning uusi rakendusi, nagu asjade internet, pakkuvaid ettevõtjaid üles võtma juba arendamise etapis andmekaitsemeetmeid, et säilitada kodanike suur usaldus;

Atlandi-ülene kaubandus- ja investeerimispartnerlus (TTIP)

73. tunnustab, et EL ja USA peavad läbirääkimisi Atlandi-ülse kaubandus- ja investeerimispartnerluse üle, millel on suur strateegiline tähtsus edasise majanduskasvu loomisel;

74. rõhutab, arvestades digitaalajanduse tähtsust ELi ja USA suhetes ning nendevahelise usalduse taastamisel, et Euroopa Parlamendi nõustumine lõpliku TTIP-lepinguga ei ole kindel enne, kui üldist massilist jälgimist ja isikuandmete suuremahulist töötlemist ning ELi institutsioonide ja diplomaatiliste esinduste pealtkuulamist ei ole täielikult lõpetatud ning kuni ei ole leitud sobivat lahendust ELi kodanike andmekaitseõiguse, muu hulgas haldus- ja õiguskaitse asjus; rõhutab, et

Kolmapäev, 12. märts 2014

parlament nõustub lõpliku TTIP-lepinguga ainult juhul, kui leping austab täielikult muu hulgas ELi põhiõiguste hartas tunnustatud põhiõigusi, ja et isikute eraelu kaitse seoses isikuandmete töötlemise ja levitamisega peab jätkuma GATSi artikli XIV kohaselt; rõhutab, et GATSi artikli XIV kohaldamisel ei saa ELi andmekaitsealaseid õigusakte pidada „meelevaldseks või õigustamatuks diskrimineerimiseks“;

Luureteenistuste demokraatlik järelevalve

75. rõhutab, et vaatamata asjaolule, et luureteenistuste tegevuse järelevalve peaks põhinema nii demokraatlikul õiguspärasusel (tugev õiguslik raamistik, eelnev loa taotlemine ja järelkontroll) kui ka piisaval tehnilisel suutlikkusel ja asjatundlikkusel, jääb enamikul praegustel ELi ja USA järelevalveasustusel puudu mõlemast, eelkõige tehnilisest suutlikkusest;

76. kutsub, nagu ta tegi Echeloni juhtumi puhul, kõiki riiklike parlamente, kes ei ole seda veel teinud, sisse seadma luuretegevuse mõtestatud järelevalve parlamendiliikmete poolt või õiguslike uurimisvolitustega ekspertasutuste poolt; kutsub liikmesriikide parlamente üles tagama, et sellistel järelevalvekomiteedel/-asutustel oleks luureteenistuste tõhusaks kontrollimiseks piisavalt vahendeid, tehnilist asjatundlikkust ja õiguslikke vahendeid, muu hulgas kohapealsete kontrollkäikude tegemise õigus;

77. nõuab parlamendiliikmetest ja ekspertidest koosneva töörühma loomist, et vaadata läbi läbipaistval viisil ja koostöös liikmesriikide parlamentidega soovitusel, kuidas parandada luureteenistuste demokraatlikku järelevalvet, sh parlamentaarset järelevalvet, ning suurendada järelevalvealast koostööd ELis, eriti seoses piiriülese mõõtmega; on seisukohal, et töörühm peaks eelkõige uurima võimalust kehtestada Euroopa miinimumstandardid või suunised luureteenistuse (eel- ja järel-) kontrolliks, tuginedes olemasolevatele parimatele tavadele ja rahvusvaheliste organisatsioonide (ÜRO, Euroopa Nõukogu) soovitudele, muu hulgas käsitlema probleemi, et järelevalveasutusi käsitatakse „kolmanda osapoolse sättes“ või „allikakontrolli“ põhimõttes kolmanda osapoolena seoses välisriikide luure järelevalve ja vastutusega, tõhustatud läbipaistvuse kriteeriumid, mis põhineksid üldisel teabele juurdepääsu põhimõttel ja nn Tshwane põhimõtetel⁽¹⁾, ning põhimõtted, mis puudutavad piirangute seadmist mis tahes jälgimise kestusele ja ulatusele eesmärgiga tagada, et nad oleksid proportsionaalsed ja piiritletud eesmärgiga;

78. palub kõnealusel töörühmal koostada raporti konverentsi jaoks, mille parlament kavatab korraldada 2015. aasta alguseks koos riiklike (parlamentaarsete või sõltumatute) järelevalveasutustega, ning abistada parlamenti konverentsi ettevalmistamisel;

79. kutsub liikmesriike üles toetuma parimatele tavadele, et parandada oma järelevalveasutuste juurdepääsu teabele luuretegevuse kohta (sealhulgas salastatud teabele ja muudest teenustest pärinevale teabele) ning kehtestada õigus teostada kohapealseid külastusi, tugev ülekuulamisõiguste kogum, piisavad vahendid ja tehniline asjatundlikkus, range sõltumatus oma valitsusest ning aruandekohustus oma parlamendile;

80. kutsub liikmesriike üles arendama koostööd järelevalveasutuste seas, eelkõige Euroopa riiklike luureasutuste järelevalvekomisjonide võrgustikus (ENNIR);

81. nõuab tungivalt, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident annaks parlamendi asjaomastele organitele korrapäraselt aru ELi välisteenistuse alla kuuluva ELi luureandmete analüüsikeskuse (IntCen) tegevuse kohta, sealhulgas põhiõiguste ja kohaldatavate ELi andmekaitsealaste eeskirjade täieliku järgimise kohta, mis võimaldab Euroopa Parlamendil teostada ELi poliitika välismõõtmel paremat järelevalvet; nõuab tungivalt, et komisjon ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident esitaksid ettepaneku IntCeni tegevuse õigusliku aluse kohta, kui kavandatakse operatsioone või tulevase pädevuse luure valdkonnas või oma andmekogumivahendit, mis võib mõjutada ELi sisejulgeoleku strateegiat;

⁽¹⁾ The Global Principles on National Security and the Right to Information, juuni 2013.

Kolmapäev, 12. märts 2014

82. kutsub komisjoni üles esitama 2014. detsembriks ettepaneku ELi julgeolekukontrolli korra kohta kõikidele ELi ametiisikutele, kuna praegune süsteem, mis tugineb päritoluliikmesriigi poolt võetud julgeolekukontrolli kohustusel, näeb ette erinevad nõuded ja menetluste kestuse riiklikes süsteemides, põhjustades seega parlamendiliikmete ja nende töötajate erinevat, rahvusest sõltuvat kohtlemist;

83. tuletab meelde Euroopa Parlamendi ja nõukogu institutsioonidevahelise kokkuleppe sätteid, mis käsitlevad nõukogu valduses oleva salastatud teabe edastamist parlamendile ja selle töötlemist parlamendi poolt seoses teemadega, mis ei kuulu ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonda, mida peaks kasutama ELi tasandi järelevalve parandamiseks;

ELi ametid

84. kutsub Europoli ühist järelevalveasutust koos riiklike andmekaitseasutustega teostama enne 2014. aasta lõppu ühiskontrolli, et teha kindlaks, kas Europoliga jagatud teave ja isikuandmed on riiklike asutuste poolt seaduslikult omandatud, eelkõige see, kas teave või andmed olid algselt omandanud ELi või kolmandate riikide luureteenistused, ning kas on rakendatud asjakohased meetmed, et takistada sellise teabe või andmete kasutamist või edasist levitamist; on seisukohal, et Europol ei tohiks töödelda teavet või andmeid, mis on saadud Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga kaitstud põhiõigusi rikkudes;

85. palub Europolil kasutada täielikult ära oma volitusi nõuda liikmesriikide pädevatelt asutustelt kriminaaluurimise algatamist seoses suurte küberrünnakute ja IT-rikkumistega, millel on võimalikud piiriülesed tagajärjed; on veendunud, et Europoli volitusi tuleks suurendada, et võimaldada tal kahe või enama liikmesriigi või liidu organi võrgu- ja infosüsteemide pahatahtliku ründe kahtluse korral algatada ise uurimine⁽¹⁾; palub komisjonil läbi vaadata küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse tegevus ning esitada vajaduse korral ettepanek tervikliku raamistiku kohta, et suurendada küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse pädevusi;

Sõnavabadus

86. väljendab sügavat muret kasvavate ohtude pärast ajakirjandusvabadusele ja riigiasutuste hirmutamise halvava mõju pärast ajakirjanikele, eelkõige seoses ajakirjanduslike allikate konfidentsiaalsuse kaitsega; kordab 21. mai 2013. aasta resolutsioonis „ELi harta: ühesugused tingimused meediavabaduse tagamiseks kõikjal ELis“ väljendatud nõudeid;

87. võtab teadmiseks David Miranda kinnipidamise ja tema valduses olevate materjalide arestimise Ühendkuningriigi ametivõimude poolt „Terrorismi õigusakt 2000“ seitsmenda plaani alusel (ja samuti nõude ajalehele Guardian materjalid hävitada või üle anda) ning väljendab sügavat muret, et see kujutab endast võimalikku tõsist sõna- ja meediavabaduse rikkumist, nagu on sätestatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 10 ja ELi harta artiklis 11, ning et terrorismivastaseks võitluseks mõeldud õigusakte võib sellises olukorras kuritarvitada;

88. juhhib tähelepanu teiste õigusrikkumistest teatajate ja nende toetajate, sh nende paljastusi uurivate ajakirjanike raskele olukorrale; palub komisjonil uurida, kas tulevase õigusakti ettepanek, millega luuakse rikkumisest teatajate tõhus ja terviklik Euroopa kaitseprogramm, mida parlament nõudis juba oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsioonis, peaks hõlmama ka teisi liidu pädevusvaldkondi, pöörates erilist tähelepanu rikkumisest teatamise keerukusele luurevaldkonnas; kutsub liikmesriike üles põhjalikult uurima võimalust anda õigusrikkumistest teatajatele rahvusvaheline kaitse süüdistuste eest;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 25. veebruari 2014. aasta seisukoht ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa Liidu õiguskaitsekoostöö ja -koolituse ametit (Europol) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0121.

Kolmapäev, 12. märts 2014

89. palub liikmesriikidel tagada, et nende õigusaktid, eriti riikliku julgeoleku valdkonnas, pakuvad kuritegude avalikustamise ja neist teatamise korral (sh korruptsioon, kriminaalkuriteod, õiguslike kohustuste rikkumine, ekslik kohtumõistmine ja võimu kuritarvitamine) vaikimisele turvaliselt alternatiivi, mis on kooskõlas eri rahvusvaheliste (ÜRO ja Euroopa Nõukogu) instrumentidega võitluseks korruptsiooni vastu, Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee resolutsiooniga 1729 (2010), Tshwane põhimõtetega jne;

ELi IT-turvalisus

90. juhib tähelepanu sellele, et hiljutised juhtumid näitavad selgelt ELi – eelkõige ELi institutsioonide, riikide valitsuste ja parlamentide, Euroopa oluliste ettevõtete, Euroopa IT-infrastruktuuri ja võrgustike – äärmist haavatavust kõrgetasemeliste, keerulise tarkvara ja pahavara abil teostatud rünnakute suhtes; märgib, et nende rünnakute läbiviimiseks on vajalikud sellised rahalised vahendid ja inimressursid, et need pärinevad tõenäoliselt sellistelt riigiasutustelt, kes tegutsevad välisriikide valitsuste nimel; peab sellega seoses telekommunikatsiooniettevõtte Belgacom häkkimist või pealtkuulamist murettekitavaks näiteks rünnakust ELi IT-võimekuse vastu; rõhutab, et ELi IT-võimekuse ja -turvalisuse edendamine vähendab ELi haavatavust raskete kübarrünnakute suhtes, mida korraldavad suured kuritegelikud organisatsioonid või terroristirühmitised;

91. on seisukohal, et massilise jälgimise paljastusi, mis selle kriisi tekitasid, saab Euroopa kasutada võimalusena võtta initsiatiiv ja luua esmatähtsa strateegilise meetmena tugev ja sõltumatu IT-võimekus; rõhutab, et usalduse taastamiseks peab Euroopa asjaomane IT-võimekus põhinema võimalikult suures osas avatud standarditel ning avatud tarkvaral ja võimaluse korral riistvaral, et kogu tarneahel alates protsessori disainist kuni rakendusteni oleks läbipaistev ja kontrollitav; juhib tähelepanu sellele, et IT-teenuste strateegilises sektoris konkurentsivõime taastamiseks on vaja uut Digital Deal'i sarnast algatust ning ELi institutsioonide, liikmesriikide, teadusasutuste, tööstusettevõtjate ja kodanikuühiskonna ühiseid suuri jõupingutusi; palub komisjonil ja liikmesriikidel kasutada avalikke hankeid toukejõuna sellise ressursi võimekuse toetamiseks ELis, muutes ELi turvalisuse ja privaatsuse standardid IT-kaupade ja -teenuste põhinõudeks avalikes hangetes; nõuab seetõttu, et komisjon vaataks läbi praegused avaliku hanke tavad seoses andmetöötlusega, et kaaluda hankemenetluste piiramist sertifitseeritud ettevõtete ja võib-olla ELi ettevõtete, kui hange on seotud julgeoleku või muude väga oluliste huvidega;

92. mõistab teravalt hukka asjaolu, et välisluureteenistused püüavad alandada IT-turvanõudeid ja paigaldada suurele hulgale IT-süsteemidele tagauksed; palub komisjonil esitada õigusakti eelnõu tagauste kasutamise keelustamise kohta õiguskaitseasutuste poolt; soovib seepärast kõikides keskkondades, kus IT-turvalisus tekitab muret, kasutada avatud lähtekoodiga tarkvara;

93. palub liikmesriikidel, komisjonil, nõukogul ja Euroopa Ülemkogul toetada täielikult – muu hulgas teadus- ja arendustegevuse rahastamise kaudu – Euroopa innovatiivse ja tehnoloogilise suutlikkuse arengut IT-vahendite, -ettevõtete ja -teenusepakkujate (riistvara, tarkvara, teenused ja võrgud) näol, pidades muu hulgas silmas küberjulgeolekut ning krüpteerimise ja krüptograafia võimalusi; kutsub kõiki vastutavaid ELi institutsioone ja liikmesriike üles investeerima kohalikesse ja sõltumatutesse ELi tehnoloogiatesse ning arendama ja suurendama jõuliselt avastamissuutlikkust;

94. palub komisjonil, standardiseerimisasutustel ning Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeametil (ENISA) 2014. aasta detsembriks välja töötada turvalisust ja privaatsust käsitlevad miinimumnõuded ja suunised IT-süsteemidele, -võrkudele ja -teenustele, muuhulgas pilvandmetöötluse teenustele, et kaitsta paremini ELi kodanike isikandmeid ja kõikide IT-süsteemide terviklust; usub, et sellised standardid võiksid olla aluseks uutele ülemaailmsetele standarditele ning need tuleks kehtestada avatud ja demokraatliku protsessiga, mida ei juhi üksik riik, asutus ega rahvusvaheline ettevõte; on arvamisel, et ehkki on vaja arvestada õiguspäraseid õiguskaitse- ja luurekaalutlusi, et toetada võitlust terrorismi vastu, ei tohiks need kaasa tuua IT-süsteemide usaldusväärse üldist nõrgestamist; toetab interneti-ehituse töökonna (IETF) hiljutisi otsuseid kaasata valitsused interneti turvalisuse ohumudelisse;

Kolmapäev, 12. märts 2014

95. juhhib tähelepanu sellele, et ELi ja riiklikud telekommunikatsiooni reguleerivad asutused – ning teatavatel juhtudel ka telekommunikatsiooniettevõtted – on selgelt jätnud tähelepanuta kasutajate ja klientide IT-turvalisuse; palub komisjonil ära kasutada oma olemasolevaid e-privatsuse ja telekommunikatsiooni raamdirektiivist tulenevaid volitusi, et tugevdada side konfidentsiaalsuse kaitset, võttes vastu meetmed, mis tagavad terminaliseadmete kokkusobivuse kasutajate õigustega kaitsta ja kontrollida oma isikuandmeid ning telekommunikatsioonivõrkude ja -teenuste kõrgetasemelise turvalisuse, sealhulgas side kaasaegse otspunktkrüpteerimise kaudu;

96. toetab ELi küberstrateegiat, kuid leiab, et see ei hõlma kõiki võimalikke ohte ning seda peaks laiendama, et hõlmata riigi pahatahtlikku käitumist; rõhutab vajadust tugevama IT-turvalisuse ja IT-süsteemide vastupanuvõime järele;

97. kutsub komisjoni üles esitama hiljemalt 2015. aasta jaanuariks tegevusplaani, et arendada IT-valdkonnas välja ELi suurem sõltumatus, muu hulgas ühtsem lähenemisviis Euroopa IT-võimekuse edendamisele (sealhulgas IT-süsteemid, seadmed, teenused, pilvandmetöötlus, krüpteerimine ja anonüümsus) ning väga tähtsa IT-infrastruktuuri kaitsele (muu hulgas seoses omandiõiguse ja haavatavusega);

98. palub komisjonil järgmise Horisont 2020 tööprogrammi raames suunata rohkem vahendeid Euroopa IT-valdkonna teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ja koolituse edendamiseks, eelkõige privatsuse täiustamise tehnoloogia ja infrastruktuuri, krüptoloogia, turvalise andmetöötluse, avatud lähtekoodidega turvalahenduste ja muude infoühiskonna teenuste edendamiseks, samuti edendada Euroopa tark- ja riistvara siseturgu, krüpteeritud kommunikatsioonivahendite ja sideinfrastruktuuri, muu hulgas arendades välja tervikliku ELi tööstusstrateegia IT-tööstuse jaoks; on seisukohal, et väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel on teadusuuringutes eriline roll; rõhutab, et ELi vahendeid ei tohiks eraldada lihtsalt IT-süsteemidele ebaseadusliku juurdepääsu vahendite väljatöötamiseks;

99. palub komisjonil kaardistada praegused kohustused ja hiljemalt 2014. aasta detsembriks läbi vaadata ENISA, Europoli küberkuritegevuse vastase võitluse keskuse ja teiste liidu eriteadmiste keskuste, ELi infoturbeintsidenditega tegeleva rühma (CERT-EU) ja Euroopa andmekaitseinspektori (EDPS) suuremate volituste, parema kooskõlastamise ja/või täiendavate ressursside ja tehnilise võimekuse vajadus, et nad saaksid mängida võtmerolli Euroopa kommunikatsioonisüsteemide turvaliseks muutmiseks, olla tõhusamad suurte IT-rikkumiste uurimisel ELis ning suurte IT-rikkumistega seotud kohapealsete tehniliste uurimiste teostamisel (või liikmesriikide ja ELi institutsioonide uurimistel abistamisel); eelkõige palub komisjonil kaaluda ENISA rolli tugevdamist ELi institutsioonide siseste süsteemide kaitsmisel ning moodustada ENISA struktuuri ELi ja liikmesriikide infoturbeintsidenditega tegelev rühm (CERT);

100. palub komisjonil ühtlasi hinnata vajadust ELi infotehnoloogia akadeemia järele, mis ühendaks kõikide seotud valdkondade parimad sõltumatud Euroopa ja rahvusvahelised asjatundjad, kelle ülesanne on anda kõigile asjaomastele ELi institutsioonidele ja asutustele teaduslikku nõu IT-tehnoloogia, sealhulgas turvastrateegiate kohta;

101. palub, et Euroopa Parlamendi sekretariaadi pädevad talitused korraldaksid parlamendi presidendi vastutusel hiljemalt 2015. aasta juuniks, esitades vahearuaande hiljemalt 2014. aasta detsembriks põhjaliku parlamendi IT-turvalisuse töökindluse läbivaatamise ja hindamise, mis keskendub eelarvelistele vahenditele, inimressurssidele, tehnilisele võimekusele, sisemisele töökorraldusele ja kõikidele asjakohastele elementidele, et saavutada parlamendi IT-süsteemide kõrgetasemeline turvalisus; usub, et selline hindamine peaks tagama teabe, analüüsi ja soovitusel vähemalt alljärgneva kohta:

— vajadus korrapäraste, rangete ja sõltumatute turbeauditite ja läbitungimiskatsete järele väliste turvaekspertide valimisega, kes tagavad läbipaistvuse ja tõendid kolmandate riikide suhtes võetud kohustuste või mis tahes muu huvi puudumise suhtes;

— parimatele tavadele vastavate IT-turvalisuse/privatsuse nõuete lisamine uute IT-süsteemide pakkumismenetlustesse, sealhulgas avatud lähtekoodiga tarkvara nõue võimaliku ostutingimusena, või kui tegemist on tundlike julgeolekuga seonduvate valdkondadega, siis usaldusväärsete Euroopa ettevõtjate hankes osalemise nõue;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- nimekiri ettevõtetest, kellel on leping parlamendiga IT- ja sidevaldkonnas, võttes arvesse kogu teavet, mis on ilmnunud nende koostöö kohta luureasutustega (nt NSA lepingute avalikustamine ettevõttega nagu RSA, kelle tooteid Euroopa Parlament kasutab, et väidetavalt kaitsta oma liikmete ja töötajate andmete kaugiuurdepääsu), sealhulgas samade teenuste pakkumise võimalust muude, eelistatavalt Euroopa ettevõtjate poolt;
- kogu ELi institutsioonide IT-süsteemides kasutatava tarkvara, eriti kaubandusliku valmistarkvara usaldusväarsus ja vastupidavus seoses ELi või kolmandate riikide õiguskaitse- ja luureasutuste läbitungimise ja sissetungidega, võttes samuti arvesse asjaomaseid rahvusvahelisi standardeid, parimatele tavadele vastavaid julgeolekuriskide haldamise põhimõtteid ning julgeolekunõuete rikkumist käsitlevate ELi võrgu- ja infoturbe standardite järgimist;
- kasutada rohkem avatud lähtekoodiga süsteeme;
- vajalikud tegevused ja meetmed selleks, et tegeleda mobiilsete töövahendite (nt nutitelefonid, tahvelarvutid) suurenenud ametialase ja isikliku kasutamise ja selle mõjuga IT-süsteemide turvalisusele;
- parlamendi erinevate töökohtade vaheliste sidesüsteemide ja parlamendis kasutatavate IT-süsteemide turvalisus;
- parlamendi IT-süsteemide serverite ja IT-keskuste kasutamine ja asukoht ning mõju süsteemide turvalisusele ja ühtsusele;
- olemasolevate turvanõuete rikkumist käsitlevate eeskirjade tegelik rakendamine ning pädevate asutuste viivitamatu teavitamine üldkasutatavate sidevõrkude teenuste osutajate poolt;
- pilvandmetöötluse ja pilvepõhiste salvestamisteenuste kasutamine parlamendi poolt, sh mis laadi andmeid salvestatakse, kuidas on sisu ja juurdepääs kaitstud ning kus pilveteenuse serverid asuvad, selgitades kohaldatavat andmekaitse ja luure õigusraamistikku ning hinnates võimalust kasutada ainult ELi territooriumil asuvaid pilveteenuste servereid;
- krüptograafiliste tehnoloogiate suuremat kasutamist võimaldav kava, eelkõige kõikide IT- ja sideteenuste, nagu pilvandmetöötlus, e-post, kiirsõnumid ja telefoniseid, otsast lõpuni autenditud krüpteerimine;
- elektroonilise allkirja kasutamine e-kirjades;
- e-kirjade krüpteerimise vaikestandardi (nt GNU Privacy Guard) kasutamise kava, võimaldamaks samal ajal ka digiallkirja kasutamist;
- turvalise kiirsõnumiteenuse loomine parlamendis, mis võimaldaks turvalist suhtlemist, nii et server näeb ainult krüpteeritud sisu;

102. nõuab, et ELi institutsioonid ja asutused viiksid koostöös ENISA, Europoli ja CERTidega läbi sarnase hindamise hiljemalt 2015. aasta juuniks, esitades vahearuande hiljemalt 2014. aasta detsembriks, eelkõige Euroopa Ülemkogu, Euroopa Nõukogu, Euroopa välisteenistus (sealhulgas ELi delegatsioonid), komisjon, Euroopa Kohus ja Euroopa Keskpank; kutsus liikmesriike üles korraldama sarnast hindamist;

103. rõhutab, et tuleks teha ELi välisteenistuse eelarveliste vajadustega seotud hindamine ja võtta viivitamatult esmased meetmed ning eraldada asjakohased rahalised vahendid 2015. aasta eelarveprojekti;

104. on seisukohal, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal kasutatavad suured IT-süsteemid, nagu teise põlvkonna Schengeni infosüsteem, viisainfosüsteem, Eurodac ja võimalikud tulevased süsteemid, nagu ELi reisiloa elektrooniline süsteem, tuleks välja töötada ja rakendada sellisel viisil, mis tagavad, et andmeid ei seata ohtu kolmandate riikide asutuste nõudmiste tulemusel; nõuab, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimise Euroopa amet (eu-LISA) esitaks 2014. aasta lõpuks Euroopa Parlamendile aruande olemasolevate süsteemide usaldusväarsuse kohta;

Kolmapäev, 12. märts 2014

105. kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust võtma meetmeid rahvusvahelisel tasandil, eelkõige koos ÜROga, ja koostöös huvitatud osapooltega rakendama ELi strateegiat interneti demokraatlikuks haldamiseks, et vältida üksikisiku, ettevõtte või riigi sobimatut mõju ICANNi ja IANA tegevusele, tagades asjakohase esindatuse kõikidele huvitatud osalistele nendes asutustes ning vältides samas riigipoolse kontrolli või tsensuuri hõlbustamist või interneti nn balkaniseerumist ja killustumist;

106. nõuab, et EL võtaks juhtpositsiooni interneti struktuuri ja juhtimise ümberkujundamisel, et käsitleda andmevoogude ja -salvestamisega seotud ohte, püüeldes andmete vähendamise ja läbipaistvuse ning vähem tsentraliseeritud toorandmete massilise säilitamise poole, samuti internetiliikluse ümbersuunamise või kogu internetiliikluse täieliku otspunktkrüpteerimise suunas, et vältida praegusi riske, mis on seotud liikluse põhjendamatu suunamisega läbi nende riikide territooriumide, kes ei vasta põhiõiguste, andmekaitse ja privaatsuse põhistandarditele;

107. nõuab järgmiste valdkondade edendamist:

— ELi otsingumootorid ja suhtlusvõrgud, mis oleks väga oluline samm ELi IT-sõltumatuse suunas;

— Euroopa IT-teenuste osutajad;

— üldise teabevahetuse, sealhulgas e-posti ja SMS-side krüpteerimine;

— Euroopa infotehnoloogia põhielemendid, näiteks klientide serverite operatsioonisüsteemide lahendused, kasutades avatud lähtekoodi standardeid, ja Euroopa võrguühenduselementide, näiteks ruuterite arendamine;

108. palub komisjonil esitada seadusandlik ettepanek ELi marsruutimissüsteemi kohta, sh salvestatud kõneandmete töötlemine ELi tasandil, mis kujutab endast interneti allsüsteemi ja ei laiene väljapoole ELi piire; märgib, et kõiki marsruutimis- ja salvestatud kõneandmeid tuleks töödelda kooskõlas ELi õigusraamistikuga;

109. kutsub liikmesriike koostöös ENISA, Europoli küberkuritegude keskuse, CERTide ning riiklike andmekaitseasutuste ja küberkuritegude üksustega üles arendama turbekultuuri ning alustama hariduse ja teadlikkuse tõstmise kampaaniat, et võimaldada kodanikel teha teadlikumaid valikuid, milliseid isikuandmeid sisestada internetti ja kuidas neid andmeid paremini kaitsta, muu hulgas krüpteerimise ja turvalise pilvandmetöötamise abil, kasutades täielikult ära universaalteenuste direktiivis sätestatud avaliku huvi teabeplatvormi;

110. nõuab, et komisjon esitaks 2014. aasta detsembriks seadusandlikud ettepanekud, et julgustada tark- ja riistvara tootjaid võtma kasutusele disaini- ja vaikeomaduste poolest turvalisemad ja eraelu kaitsvad tooted, muu hulgas kehtestades stiimulid isikuandmete põhjendamatu ja ebaproportsionaalse kogumise vältimiseks, tootjatele õigusliku vastutuse seoses lappimata teadaolevate turvaaukude, vigase või mitteturvalise tarkvara ja salajaste tagauste paigaldamisega, mis võimaldavad andmetele lubamatut juurdepääsu ja nende töötlemist; palub sellega seoses komisjonil hinnata IT-riistvara sertifitseerimis- või valideerimissüsteemi, sh ELi tasandi katsetamismenetluste loomise võimalust, et tagada toodete terviklus ja turvalisus;

Usalduse taastamine

111. usub, et lisaks vajadusele muutuste järele seadusandluses on küsitlus näidanud USA vajadust taastada usaldus oma ELi partnerite seas, kuna kõne all on eeskätt USA luureasutuste tegevus;

Kolmapäev, 12. märts 2014

112. juhhib tähelepanu, et usalduskriis laieneb:

- ELi-sisesele koostöövalmidusele, kuna mõned riiklikud luuretegevused võivad ohustada liidu eesmärkide saavutamist;
- kodanikele, kes saavad aru, et mitte ainult kolmandad riigid või rahvusvahelised ettevõtted, vaid ka nende oma valitsused võivad nende järele luurata;
- austusele põhiõiguste, demokraatia ning õigusriigi põhimõtete vastu ning demokraatlike, kohtulike ja parlamentaarsete tagatiste ning järelevalve usaldusväärsele digitaalses ühiskonnas;

ELi ja USA vahel

113. tuletab meelde olulist ajaloolist ja strateegilist partnerlust ELi liikmesriikide ja USA vahel, mis põhineb ühisel usul demokraatiasse, õigusriiki ja põhiõigustesse;

114. usub, et kodanike massiline jälgimine ja poliitiliste juhtide järel uurimine USA poolt on põhjustanud tõsist kahju ELi ja USA suhetele ning mõjutanud ebasoodsalt ELis tegutsevate USA organisatsioonide usaldusväärust; olukorda halvendavad täiendavalt õigus- ja haldusabivahendite puudumine ELi kodanikele hüvitise määramiseks US õigusaktide kohaselt, eelkõige luure eesmärgil jälgimise juhtumite puhul;

115. tunnistab, et arvestades ülemaailmseid väljakutseid, millega EL ja USA kokku puutuvad, tuleb Atlandi-ülest partnerlust täiendavalt tugevdada, ning et on ülitähtis, et jätkuks Atlandi-ülene koostöö terrorismivastases võitluses, võttes uueks aluseks õigusriigi põhimõtte ühisel austamisel põhineva usalduse ja igasuguse valimatu massilise jälgimise keelustamise; rõhutab seega, et USA peab võtma selgeid meetmeid usalduse taastamiseks ja uuesti rõhutama partnerluse aluseks olevaid ühiseid põhiväärtusi;

116. on valmis pidama dialoogi USA partneritega, et jätkuvas Ameerika avalikus ja kongressisisises arutelus jälgimise reformi ja luure järelevalve läbivaatamise üle käsitletak ELi kodanike, elanike ja muude ELi õigusega kaitstud isikute eraelu puutumatus õigust ja muid õigusi, et USA kohtutes oleks tagatud võrdse teabe õigused ja eraelu puutumatus, muu hulgas õiguskaitse, kasutades selleks näiteks andmekaitseeaduse ning elektroonilise side andmekaitseeaduse läbivaatamist ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti esimese fakultatiivprotokolliga ratifitseerimist, nii et praegust diskrimineerimist ei põlistataks;

117. rõhutab, et tuleb teha vajalikke reforme ja anda eurooplastele tõhusad garantiid, et tagada, et jälgimine ja andmetöötlus välismaise luure eesmärkidel on proportsionaalne ja piiratud selgelt kindlaks määratud tingimustega ja seotud mõistliku kahtlusega ning tõenäolise terroristliku tegevusega; rõhutab, et selle eesmärgi suhtes tuleb kohaldada läbipaistvat kohtulikku järelevalvet;

118. leiab, et meie Ameerika partneritelt on vaja selgeid signaale, et tõendada, et USA eristab liitlasi ja vaenlasi;

119. nõuab tungivalt, et komisjon ja USA valitsus käsitleksid jätkuvate õiguskaitse eesmärgil andmete edastamise raamlepingut käsitlevate ELi ja USA läbirääkimiste raames ELi kodanike teabe- ja kohtuliku kaitse õigusi ning viiksid kõnealused läbirääkimised vastavalt ELi ja USA justiits- ja siseministrite 18. novembri 2013. aasta kohtumisel võetud kohustusele lõpule enne 2014. aasta suve;

120. julgustab USAd liituma Euroopa Nõukogu isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse konventsiooniga (konventsioon nr 108), nagu ta liitus 2001. aasta küberkuritegevuse konventsiooniga, tugevdades seega Atlandi-üleste liitlaste ühist õiguslikku alust;

Kolmapäev, 12. märts 2014

121. kutsus ELi üles uurima võimalust kehtestada koos USAga käitumisjuhend, mis tagaks, et USA ei teostaks luuretegevust ELi institutsioonide ja asutuste vastu;

Euroopa Liidus

122. on samuti veendunud, et ELi liikmesriikide osalemine ja meetmed on viinud usalduse kadumiseni muu hulgas liikmesriikide vahel ning kodanike ja riiklike ametiasutuste vahel; on arvamisel, et ainult täielik selgus jälgimise eesmärkide ja vahendite küsimuses, avalik arutelu ja lõpuks õigusaktide läbivaatamine, sh massilise jälgimistegevuse lõpetamine ja kohtuliku ja parlamentaarse järelevalvesüsteemi tugevdamine, võivad taastada kaotatud usalduse; rõhutab taas ELi tervikliku julgeolekupoliitika väljaarendamisega seotud raskusi, kui toimub selline massiline jälgimine, ning rõhutab, et ELi usaldusliku koostöö põhimõtte nõuab, et liikmesriigid hoiduksid luuretegevusest teiste liikmesriikide territooriumil;

123. märgib, et mõni liikmesriik on kahepoolses suhtluses USA ametiasutustega seoses väidetava luuramisega ja et mõni neist (Ühendkuningriik) on sõlminud nn luuramisvastased kokkulepped või näevad ette nende sõlmimist (Saksamaa, Prantsusmaa); toonitab, et need liikmesriigid peavad täiel määral jälgima ELi kui terviku huvisid ja õigusraamistikku; peab selliseid kahepoolseid kokkuleppeid takistavaks ja asjakohatuks, võttes arvesse vajadust käsitleda seda probleemi Euroopa tasandil; palub, et nõukogu teavitaks parlamenti liikmesriikide poolsetest arengutest üleeuroopalise vastastikuse luuramise keelustamise kokkuleppe suunas;

124. leiab, et sellised kokkulepped ei tohiks rikkuda liidu aluslepinguid, eriti lojaalse koostöö põhimõtet (Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõige 3), ega õhnestada ELi poliitikat üldiselt ning konkreetsemalt siseturgu, õiglast konkurentsi ning majanduslikku, tööstuslikku ja sotsiaalset arengut; otsustab kõik asjaomased kokkulepped läbi vaadata, et need oleksid kooskõlas Euroopa Liidu õigusega, ja jätab endale õiguse aktiveerida aluslepingus sätestatud menetlused juhul, kui tõendatakse, et kõnealused kokkulepped lähevad vastuollu liidu sidusus- või aluspõhimõtetega, millel see põhineb;

125. palub liikmesriikidel teha suuri jõupingutusi, et tagada parem koostöö eesmärgiga pakkuda kaitset luuramise vastu koostöös asjaomaste ELi organite ja ametitega, et kaitsta ELi kodanikke ja institutsioone, Euroopa ettevõtteid, ELi tööstust, IT-infrastruktuuri ja võrke, samuti Euroopa teadust; on seisukohal, et ELi sidusrühmade aktiivne osalemine on tulemusliku teabevahetuse eeltingimus; toonitab, et julgeolekuohud on muutunud rahvusvahelisemaks, levinumaks ja keerukamaks ning see nõuab tõhustatud koostööd Euroopa tasandil; on veendunud, et selline areng peaks paremini kajastuma aluslepingutes, ning seetõttu nõuab aluslepingute läbivaatamist, et tugevdada liikmesriikide ja liidu vahelise usaldusliku koostöö ideed seoses turvalise ala saavutamise ja vältida liikmesriikide vastastikust luuretegevust liidus;

126. peab tingimata vajalikuks, et kõikidel asjaomastel ELi institutsioonidel ja ELi delegatsioonidel oleksid olemas pealtkuulamiskindlad sidesüsteemid (e-post ja telekommunikatsioonivahendid, sh laua- ja mobiiltelefonid) ning pealtkuulamiskindlad koosolekuruumid; nõuab seetõttu ELi krüpteeritud sise-e-posti süsteemi loomist;

127. palub, et komisjon nõustuks viivitamata Euroopa Parlamendi 23. mai 2012. aasta ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi määrus erisätete kohta, millega reguleeritakse Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamist ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni otsus 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ, mis esitati ELi toimimise lepingu artikli 226 alusel; nõuab aluslepingu läbivaatamist, et laiendada selliseid uurimisõigusi, nii et need hõlmaksid ilma piirangute ja eranditeta kõiki liidu pädevus- ja tegevusalasid ning sisaldaksid võimalust isikuid vande all küsitleda;

Rahvusvahelisel tasandil

128. kutsus komisjoni üles esitama hiljemalt 2015. aasta jaanuariks interneti demokraatliku juhtimise ELi strateegiat;

Kolmapäev, 12. märts 2014

129. kutsub liikmesriike üles järgima andmekaitse ja eraelu puutumatus eest vastutavate volinike 35. rahvusvahelise konverentsi üleskutset pooldada lisaprotokolliga vastuvõtmist kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklile 17, mis peaks põhinema standarditel, mis on välja töötatud ja heaks kiidetud rahvusvahelise konverentsi poolt, ja pakti juurde kuuluva inimõiguste komitee üldise märkuse nr 16 sätetel, et luua ülemaailmselt kohaldatavad standardid andmekaitse ja eraelu puutumatus kaitsmiseks kooskõlas õigusriigi põhimõttega; palub, et liikmesriigid nõuaksid seejuures ka ÜRO rahvusvahelist allasutust, mille ülesandeks oleks eeskätt jälgida seiresüsteemide väljatöötamist ning reguleerida ja uurida nende kasutamist; palub kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil ning Euroopa välisteenistusel võtta kasutusele proaktiivne lähenemisviis;

130. kutsub liikmesriike üles töötama ÜROs välja sidusat ja tugevat strateegiat, toetades eelkõige resolutsiooni „Õigus eraelu puutumatus digitaalajastul“, mille algatasid Brasiilia ja Saksamaa ning mille ÜRO Peaassamblee kolmas komitee (inimõiguste komitee) 27. novembril 2013 vastu võttis, samuti võtma rahvusvahelisel tasandil täiendavaid meetmeid eraelu puutumatus ja andmekaitsega seotud põhiõiguste kaitsmiseks, vältides samal ajal riigipoolse kontrolli või tsensuuri hõlbustamist ja interneti killustumist, muu hulgas tegema algatust rahvusvaheliseks lepinguks, millega keelustatakse massiline jälgimistegevus ning luuakse amet selle järelevalveks;

Prioriteetide kava: Euroopa digitaalne habeas corpus – põhiõiguste kaitsmine digitaalajastul

131. otsustab esitada ELi kodanikele, institutsioonidele ja liikmesriikidele ülalmainitud soovitud prioriteetide kavana parlamendi järgmiseks ametiajaks; palub komisjonil ja käesolevas resolutsioonis nimetatud teistel ELi institutsioonidel, organitel, ametitel ja asutustel, kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 265, toimida vastavalt käesolevas resolutsioonis esitatud soovitudele ja taotlustele;

132. otsustab käivitada kava „Euroopa digitaalne habeas corpus – põhiõiguste kaitsmine digitaalajastul“, mis põhineb järgmisel kaheksal meetmel, mille rakendamise üle ta järelevalvet teostab:

- Meede 1. Võtta 2014. aastal vastu andmekaitsepakett;
- Meede 2. Sõlmida ELi ja USA raamleping, mis kindlustab kodanike põhiõiguse eraelu puutumatus ja andmekaitsele ning tagab ELi kodanikele nõuetekohased hüvitusemehhanismid, muu hulgas andmeedastuse puhuks ELilt USA-le õiguskaitse eesmärgil;
- Meede 3. Peatada programm Safe Harbor, kuni on tehtud täielik läbivaatamine ja praegused lüngad on parandatud, kindlustades, et isikuandmete edastamine ärielistel eesmärkidel liidult USA-le võib toimuda ainult kõrgeimaid ELi standardeid järgides;
- Meede 4. Peatada TFTP-leping kuni (i) raamlepingu läbirääkimised on lõpule viidud; (ii) lõpule on viidud põhjalik uurimine ELi analüüsi põhjal ja nõuetekohaselt on käsitatud kõiki muresid, mille parlament tõstas oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsioonis;
- Meede 5. Hinnata kõiki isikuandmetega seonduvaid kokkuleppeid ja mehhanisme või teabevahetust kolmandate riikidega, tagamaks, et jälgimistegevusega ei kahjustata õigust eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitsele, ning võtta vajalikke järelemeetmeid;
- Meede 6. Kaitsta õigusriigi põhimõtet ja ELi kodanike põhiõigusi (muu hulgas ajakirjandusvabaduse ohtude eest), üldsuse õigust saada erapooletut teavet ja ametialast konfidentsiaalsust (sealhulgas advokaadi ja kliendi suhteid) ning tagada rikkumistest teavitajate tõhustatud kaitse;
- Meede 7. Töötada välja suurema IT-sõltumatus Euroopa strateegia (uus Digital Deal) sarnane algatus koos piisavate vahendite eraldamisega riiklikul ja ELi tasandil, et edendada IT-tööstust ning võimaldada Euroopa ettevõtetel kasutada ära ELi eraelu puutumatus valdkonna konkurentsieeliseid;
- Meede 8. Arendada ELi olulist rolli interneti demokraatlikul ja neutraalsel juhtimisel;

Kolmapäev, 12. märts 2014

133. palub ELi institutsioonidel ja liikmesriikidel edendada kava „Euroopa digitaalne *habeas corpus* – põhiõiguste kaitsmine digitaalajastul“; võtab endale kohustuse toimida ELi kodanike õiguste kaitsjana järgmise ajakavaga rakendamise jälgimiseks:

- aprill–märts 2015: järelevalverühm, mis põhineb kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni uurimisrühmal, mis vastutab kõigi uute paljastuste jälgimise eest seoses uurimise mandaadi ja käesoleva resolutsiooni rakendamise kontrollimisega;
- alates juulist 2014: alaline järelevalvemehhanism andmeedastuse ja kohtuliku hüvitise jaoks pädeva komisjoni raames;
- kevad 2014: ametlik üleskutse Euroopa Ülemkogule lisada „Euroopa digitaalne *habeas corpus* – põhiõiguste kaitsmine digitaalajastul“ suunistesse, mis võetakse vastu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 68 alusel;
- sügis 2014: kohustuse võtmine, et „Euroopa digitaalne *habeas corpus* – põhiõiguste kaitsmine digitaalajastul“ ja seonduvad soovitud toimivad peamiste kriteeriumidena järgmise komisjoni heakskiitmiseks;
- 2014: konverents, mis toob kokku kõrgetasemelised Euroopa eksperdid erinevates IT-turvalisust soodustavates valdkondades (sealhulgas matemaatika, krüptograafia ja eraelu puutumatust soodustavad tehnoloogiad), et aidata edendada ELi IT-strateegiat järgmise parlamendi ametiaja jaoks;
- 2014–2015: usaldus-/andmekaitse-/kodanike õiguste rühm tuleb kutsuda kokku korrapäraselt Euroopa Parlamendi ja USA Kongressi vahel ning teiste kohustuse võtnud kolmandate riikide (sh Brasiilia) parlamentidega;
- 2014–2015: konverents Euroopa riiklike parlamentide luurejärelevalveorganitega;

o

o o

134. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele, riiklikele andmekaitseasutustele, Euroopa andmekaitseinspektorile, eu-LISA-le, ENISA-le, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametile, artikli 29 töörühmale, Euroopa Nõukogule, Ameerika Ühendriikide Kongressile, USA valitsusele, Brasiilia Liitvabariigi presidendile, valitsusele ja parlamendile ning ÜRO peasekretärile;

135. teeb kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile ülesandeks pöörduda selle küsimusega täiskogu istungjärgul parlamendi poole aasta pärast käesoleva resolutsiooni vastuvõtmist; peab väga oluliseks hinnata, mil määral on järgitud Euroopa Parlamendi poolt vastu võetud soovitusi, ja analüüsida kõiki juhtusid, kui neid soovitusi ei ole järgitud.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0231

Õigusemõistmise hindamine seoses kriminaalõiguse ja õigusriigi põhimõtetega

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon õigusemõistmise hindamise kohta seoses kriminaalõiguse ja õigusriigi põhimõtetega (2014/2006(INI))

(2017/C 378/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikleid 2, 6 ja 7,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 70, 85, 258, 259 ja 260,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklit 6,
- võttes arvesse komisjoni 27. märtsi 2013. aasta teatist „ELi õiguskaitse tulemustabel – tõhusa õiguskaitse ja majanduskasvu edendamise vahend“ (COM(2013)0160),
- võttes arvesse Madalmaade, Saksamaa, Soome ja Taani välisministrite 6. märtsi 2013. aasta kirja komisjoni presidendile José Manuel Barrosole, milles nõuti uue mehhanismi kehtestamist põhiväärtuste kaitsmiseks liikmesriikides,
- võttes arvesse nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsust 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta,
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta (COM(2013)0534), milles käsitletakse vajadust ELi kriminaalõiguse ala loomise järele,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti tegevust, aastaaruandeid ja uuringuid,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu komisjoni „Demokraatia õiguse kaudu“ (Veneetsia komisjon) tegevust ja aruandeid, eriti aruannet õigusriigi kohta (CDL-AD(2011)003rev), aruannet kohtusüsteemi sõltumatuse kohta ja selle I osa „Kohtunike sõltumatus“ (CDL-AD(2010)004) ning aruannet kohtusüsteemi sõltumatust käsitlevate Euroopa standardite kohta ja selle II osa „Riigiprokuratuur“ (CDL-AD(2010)040),
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu ja Euroopa Liidu vahelist vastastikuse mõistmise memorandumit,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu komisjoni „Demokraatia õiguse kaudu“ muudetud põhikirja,
- võttes arvesse komisjoni 13. novembri 2013. aasta teatist „2014. aasta majanduskasvu analüüs“ (COM(2013)0800),
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu kohtute efektiivsust hindava komisjoni (CEPEJ) tegevust ja aruandeid, eriti viimast hindamisaruannet Euroopa kohtusüsteemide kohta (2012),
- võttes arvesse oma resolutsioone põhiõiguste olukorra ning sellekohaste standardite ja tavade kohta Euroopa Liidus, samuti kõiki asjakohaseid resolutsioone õigusriigi põhimõtete ja õigusemõistmise kohta, sealhulgas korrupsiooni ja Euroopa vahistamismääruse kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0500, P7_TA(2013)0315, P7_TA(2011)0388, P7_TA(2013)0444, P7_TA(2014)0173 ja P7_TA(2014)0174.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning õiguskomisjoni arvamust (A7-0122/2014),
- A. arvestades, et kriminaalõiguse valdkonnas suurendab hindamine vastastikust usaldust, ja arvestades, et vastastikune usaldus on vastastikuse tunnustamise vahendite tulemuslikuks rakendamiseks keskse tähtsusega; arvestades, et Stockholmi programmis on mainitud hindamist kui üht peamist integratsioonivahendit vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal;
- B. arvestades, et aluslepingud annavad vajaliku õigusliku aluse selleks, et hinnata vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala ning liidu põhiväärtuste, sealhulgas õigusriigi põhimõtete järgimist; arvestades, et kohtusüsteemide kvaliteet, sõltumatus ja tõhusus on samuti loetletud ELi uue iga-aastase aruandlustsükli, majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta prioriteetide hulgas;
- C. arvestades, et õigusemõistmise tulemustabelit käsitletakse praegu Euroopa majanduspoolaasta kontekstis, rõhutades seeläbi liigselt õigusemõistmise majanduslikku väärtust; arvestades, et õigusemõistmine on juba iseenesest väärtus, mis peaks olema kõigile kättesaadav mis tahes majanduslikest huvidest sõltumatult;
- D. arvestades vajadust riiklike ametiasutuste vahelise koostöö ja ühise arusaamise järele kriminaalõiguse valdkonna ELi õigusaktidest;
- E. arvestades, et 2013. aasta õiguskaitse tulemustabelis keskendutakse üksnes tsiviil-, kaubandus- ja haldusõigusele, kuid hõlmata tuleks ka kriminaalõigust, sest kriminaalkohtusüsteemi toimimisel ja terviklikkusel on samuti suur mõju põhiõigustele ja see on pealegi tihedalt seotud õigusriigi põhimõtete järgimisega;
- F. arvestades, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2012. aasta aastaaruandes peetakse tõhusa ja sõltumatu õigusemõistmise kättesaadavust käsitlevas peatükis murettekitavaks teatavates liikmesriikides valitsevat õigusriigi põhimõtete olukorda, eriti kohtusüsteemi sõltumatust, ning sellega seoses ka õiguskaitse kättesaadavuse kui põhiõiguse olukorda, mida on oluliselt mõjutanud finantskriis;
- G. arvestades, et kohtumenetluste liiga pikk kestus on endiselt peamine põhjus, mille alusel Euroopa Inimõiguste Kohus ELi liikmesriike süüdi mõistab;
- H. arvestades, et Euroopa Nõukogu kohtute efektiivsust hindav komisjon (CEPEJ) on alates moodustamisest 2002. aastal saanud otseseid kogemusi eri riikide õigusemõistmise süsteemide analüüsis ja on kogunud tõelise lisaväärtusega uudseid teadmisi, mis aitavad liikmesriikidel parandada oma kohtusüsteemide hindamist ja toimimist; arvestades, et nüüd juba viies hindamismudel hõlmab kõiki õigusemõistmise valdkondi ja mitmesuguseid analüüsivahendeid, nagu demograafilised ja majanduslikud andmed, õiglase kohtuliku arutamise, õiguskaitse kättesaadavus ning kohtuniku, prokuröri ja advokaadi kutsenõuded jne;
- I. arvestades, et Veneetsia komisjon nimetas oma viimases õigusriigi põhimõtteid käsitlevas aruandes kuut põhimõtet, mille suhtes ollakse üksmeelil ja mis moodustavad õigusriigi põhialuse: seaduslikkus, sealhulgas õigusaktide kehtestamise läbipaistvus, aruandekohustuslik ja demokraatlik protsess; õiguskindlus; omavoli lubamatus; õiglase kohtuliku arutamise sõltumatus ja erapooletus kohtus, sealhulgas haldusaktide kohtuliku kontrolli; inimõiguste austamine; diskrimineerimise keeld ja võrdsus seaduse ees;
- J. arvestades, et ELi institutsioonide töö peaks tegevuse kattuvuse ja topelttöõ vältimiseks ning vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks rajanema tihedal koostööl ja omavahelisel suhtlemisel ning tuginema teiste rahvusvahelise organite, nende hulgas Euroopa Nõukogu eriorganite parimatele tavadele ja eksperditeadmistele;
- K. arvestades, et Euroopa Nõukogu ja Euroopa Liit on korduvalt kinnitanud, et on kindlalt otsustanud tugevdada omavahelist koostööd ühist huvi pakkuvates valdkondades, eelkõige seoses pluralistliku demokraatia edendamise ja kaitsmisega ning inimõiguste, põhivabaduste ja õigusriigi põhimõtete austamisega, kasutada täielikult ära eriorganite, nagu Veneetsia komisjoni, potentsiaali ning töötada välja asjakohased koostöövormid uute ülesannete lahendamiseks;
- L. arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud, et tugevdataks mehhanisme, mida kasutatakse Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 kehtestatud liidu väärtuste austamise, kaitsmise ja edendamise tagamiseks ning liidu ja liikmesriikide kriisilukordadega kiirel ja tõhusal viisil tegelemiseks; arvestades, et praegu peetakse Euroopa Parlamendis, nõukogus ja komisjonis arutelusid uue mehhanismi loomise üle;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- M. arvestades, et liikmesriikide kohtusüsteemide, samuti kohtunike ja riigiprokuröride sõltumatust tuleb kaitsta mis tahes poliitilise sekkumise eest;
- N. arvestades, et mis tahes selleteemalised otsused peaksid võimalikult kiiresti tagama ELi lepingu artikli 2 nõuetekohase rakendamise ning tagama, et otsused tehakse objektiivsete kriteeriumite ja hindamise alusel, et vastata kriitikal seoses topeelstandardite, erineva kohtlemise ja poliitilise kallutatusega;
- O. arvestades, et liidu vahendite kohaldamine kriminaalõiguse valdkonnas, sealhulgas seoses põhiõiguste austamise ja kriminaalõiguse ala väljakujundamisega, sõltub liikmesriikide kriminaalkohtusüsteemide tõhusast toimimisest;
- P. arvestades vajadust sidusa ja kõikehõlmava õigusemõistmise järele, et liikmesriikide piire ületavatel kurjategijatel ei oleks võimalik liikmesriikide kriminaalkohtusüsteemide vahelisi erinevusi ära kasutada;

Õigusemõistmise tulemustabeli väljatöötamine kriminaalasjades

1. tunneb heameelt komisjoni koostatud ELi õigusemõistmise tulemustabeli üle; väljendab kahetsust selle üle, et tulemustabelis keskendutakse vaid tsiviil-, kaubandus- ja haldusõigusele;
2. rõhutab, et õigusemõistmise tulemustabeli koostamine kriminaalasjades annab tugeva panuse kohtunike ja prokuröride ühisesse arusaamisse kriminaalõiguse valdkonna ELi õigusaktidest, suurendades sel moel vastastikust usaldust;
3. palub komisjonil seetõttu laiendada järkjärgult tulemustabeli kohaldamisala nii, et sellest saaks eraldiseisev ja kõikehõlmav õigusemõistmise tulemustabel, milles antakse objektiivseid näitajaid kasutades hinnang kõigile õigusemõistmise valdkondadele, sealhulgas õigusemõistmisele kriminaalasjades ja kõigile õigusemõistmisega seotud horisontaalsetele küsimustele, näiteks kohtusüsteemide sõltumatus, tõhusus ja terviklikkus, kohtunike sõltumatus ja menetlusõiguste järgimine; palub komisjonil kaasata kõik asjakohased osalejad ja tugineda nende kogemusele ja õpitule ning lähtuda lisaks Euroopa Nõukogu organite tehtud tööst õigusriigi põhimõtete ja kohtusüsteemide hindamisel ning samuti Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti tehtust;

Liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi roll

4. palub komisjonil ja nõukogul tagada, et Euroopa Parlament ja liikmesriikide parlamendid oleksid aluslepingutes sätestatu kohaselt sellesse protsessi kaasatud ning neile esitatakse korrapäraselt hindamiste tulemused;

Liikmesriikide osalemine

5. avaldab kahetsust liikmesriikide kohtusüsteeme käsitlevate andmete puuduliku kättesaadavuse üle ning kutsub seetõttu liikmesriike üles tegema täiel määral koostööd ELi ja Euroopa Nõukogu institutsioonidega ning koguma ja esitama regulaarselt erapooletuid, usaldusväärseid, objektiivseid ja võrreldavaid andmeid oma kohtusüsteemide kohta;

Õigusriigi põhimõte ja põhiõigused

6. palub komisjonil vastata parlamendi korduvale nõudmisele ja esitada järgmised ettepanekud:
 - tõhus mehhanism korrapärase hinnangu andmiseks sellele, kas liikmesriigid järgivad Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud ELi põhiväärtusi, et luua alus varajase hoiatamise vahendile, ning
 - mehhanism kriisiolukordade lahendamiseks koos asjakohaste sekkumisvõimalustega, tõhusamate rikkumismenetluste ja karistusvõimalustega, juhul kui demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid rikutakse süstemaatiliselt ning liikmesriigis ei toimi asjakohased kontrolli ja võimude tasakaalu süsteemid;
7. kordab, et mis tahes sellist mehhanismi tuleb läbipaistvalt, tihedalt ja võrdsel alusel kohaldada kõigi liikmesriikide suhtes ning see peab täiendama muude rahvusvaheliste organisatsioonide, nagu Euroopa Nõukogu ja eriti selle Veneetsia komisjoni tööd; nõuab, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametile nähakse selles hindamises ette oma roll;

Kolmapäev, 12. märts 2014

8. kutsub üles tihendama Euroopa Parlamendi ja Veneetsia komisjoni vahelist koostööd; kutsub Euroopa Parlamenti ja Euroopa Nõukogu üles töötama välja asjakohast mehhanismi Veneetsia komisjonile eriti murettekitavates küsimustes arvamustaotluste esitamiseks ning tagama parlamendi osalemise vaatlejana Veneetsia komisjoni töös;

9. peab vajalikuks jätkuvalt tihendada koostööd parlamendi ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee pädevate komisjonide vahel kooskõlas Euroopa Parlamendi kodukorra artikliga 199 eelkõige korrapärase ja *ad hoc* koosolekute vormis ning määrata mõlema poole kontaktkeskused; esitab alalise kutse Euroopa Nõukogu esindajatele (asjaomased Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee komisjonid, Veneetsia komisjon, CEPEJ, inimõiguste volinik) osaleda Euroopa Parlamendi komisjonide asjakohastel koosolekutel;

10. nõuab Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee ja Euroopa Parlamendi vahelise koostöö tugevdamise kohta 2007. aastal sõlmitud lepingu ajakohastamist, et võimalikult rohkem kajastada Lissaboni lepingu jõustumisest saadik aset leidnud arengut; palub esimeeste konverentsil parlamendi kodukorra artikli 199 alusel kutsuda Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee algatama arutelu selle üle, et kõnealusesse üldisse raamistikku lisada vastavate organite koostöö praktilised meetmed;

11. märgib, et Euroopa Nõukogu ja Euroopa Liidu vahelist vastastikuse mõistmise memorandumit tuleb ka regulaarselt hinnata;

12. kutsub nõukogu ja liikmesriike võtma täieliku vastutuse seoses põhiõigustega, mis on sätestatud põhiõiguste hartas ja aluslepingute asjaomastes artiklites, eriti Euroopa Liidu lepingu artiklites 2, 6 ja 7; on seisukohal, et see on eeltingimus selleks, et EL saaks tõhusalt tegelda olukordadega, kus liikmesriigid ei järgi täielikult demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid ning põhiõigusi;

13. rõhutab, et komisjonil on õigus kaevata Euroopa Liidu Kohtusse liikmesriik, kes ei täida aluslepingutest tulenevaid kohustusi;

o

o o

14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0232

Valmistumine audiovisuaalmaailma täielikuks ühtesulandumiseks

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon audiovisuaalmaailma täielikuks ühtesulandumiseks valmistumise kohta (2013/2180(INI))

(2017/C 378/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 167,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv) ⁽³⁾, muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiviga 2009/140/EÜ ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv) ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv) ⁽⁶⁾, muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiviga 2009/140/EÜ ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 1999. aasta direktiivi 1999/5/EÜ raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse komisjoni 11. juuli 2012. aasta ettepanekut võtta vastu direktiiv õiguste kollektiivse teostamise ning muusikateoste internetiõiguste multiterritoriaalse litsentsimise kohta siseturul,
- võttes arvesse direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (autoriõiguse direktiiv) ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni nutiteleviseiooni kohta ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,

⁽¹⁾ ELT L 95, 15.4.2010, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

⁽⁴⁾ ELT L 337, 18.12.2009, lk 37.

⁽⁵⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.

⁽⁶⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21.

⁽⁷⁾ ELT L 337, 18.12.2009, lk 37.

⁽⁸⁾ EÜT L 91, 7.4.1999, lk 10.

⁽⁹⁾ EÜT L 167, 22.6.2001, lk 10.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0329.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit ja õiguskomisjoni arvamust (A7-0057/2014),
- A. arvestades, et audiovisuaalset ühtesulandumist tuleb vaadelda kui seni valdavalt üksteisest eraldi levitatud audiovisuaalmeedia teenuste lähenemist ja väärtusahela seoste tugevdamist või erinevate audiovisuaalteenuste seostamist;
- B. arvestades, et ühtesulandumine kujutab endast innovatsiooni, ning arvestades, et selleks on vaja ettevõtjate ja tööstuse vahelise koostöö uusi vorme, nii et kasutajad saaksid audiovisuaalset sisu ja elektroonilisi teenuseid kasutada kõikjal, igal ajal ja kõigi seadmetega;
- C. arvestades, et audiovisuaalsektorit mõjutavad nii ühtesulandumine horisontaalsel (sektorite lähenemine), vertikaalsel (väärtusahelate lähenemine) kui ka funktsionaalsel (rakenduste/teenuste lähenemine) tasandil;
- D. arvestades, et meediaõiguse ja võrgupoliitika küsimused kattuvad seoses tehnilise ühtesulandumisega järjest enam;
- E. arvestades, et ülesleitavus ja juurdepääs audiovisuaalsetele pakumistele kujunevad ühtesulanduva maailma üheks kesksmaks küsimuseks; arvestades, et poliitikaga tohiks piirata kvaliteedi miinimumnormidele vastavat sisu märgistamise isereguleerivat süsteemi, ning arvestades, et võrgu neutraalsus muutub seoses kaabel- ja mobiiltelefonidega üha pakilisemaks küsimuseks;
- F. arvestades, et meedia tehniline lähenemine on eriti ringhäälingu, ajakirjanduse ja interneti puhul tegelikkuseks saanud, ning arvestades, et Euroopa meedia-, kultuuri- ja võrgupoliitikas tuleb õigusraamistik kohandada uute tingimustega ning tagada ühtsete nõuete kehtestamine ja jõustamine ka Euroopa Liidust ja kolmandatest riikidest pärit uute turultegutsejate suhtes;
- G. arvestades, et tehnilise ühtesulandumise edusammudele vaatamata on seotud seadmete kasutamise ning kasutajate ootuste ja profiilidega seotud kogemused veel piiratud;
- H. arvestades, et üksnes digiteerimisel ja tehnilisel ühtlustumisel on kodanike jaoks piiratud väärtus, ning arvestades, et ühtesulanduvast meediakeskkonnas jääb esmatähtsaks Euroopa algse sisuga seotud suuremahuliste jätkusuutlike investeeringute toetamine;
- I. arvestades, et järjest kasvava ühtesulandumise tõttu on vaja välja kujundada uus arusaam audiovisuaalmeedia ning elektrooniliste teenuste ja rakenduste vastastikusest toimimisest;
- J. arvestades, et mõiste „sisu võrguvärv“ (*content gateway*) kirjeldab mis tahes üksust, mis toimib audiovisuaalse sisu pakkujate ja lõppkasutajate vahendajana ning koondab, valib ja organiseerib teatavat hulka sisu pakkujaid ja pakub liidest, mille kaudu kasutajad saavad asjaomase sisuga tutvuda ja sellele juurde pääseda; arvestades, et sellised võrguväravad peaksid hõlmama televisiooni platvorme (nagu satelliit-, kaabel- ja IP-televisioon), seadmeid (nagu internetiühendusega telerid ja mängukonsoolid) ning OTT-teenuseid;

Ühtesulanduvad turud

1. märgib, et sektorite kasvavad horisontaalsed koondumissuundumused ja vertikaalne integratsioon väärtusahelas avavad uusi ettevõtlusvõimalusi, kuid võivad tekitada ka turgu valitseva seisundi;
2. rõhutab, et tekib vajadus võtta regulatiivseid meetmeid, kui sisu võrguväravad kontrollivad juurdepääsu meediale ja neil on otsene või kaudne mõju seisukohtade kujundamisele; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles kontrollima neid arengusuundi ja kasutama täielikult ära ELi konkurentsi- ja kartelliõiguse vahendeid, rakendades vajadusel meetmeid mitmekesisuse kaitseks, ning koostama neile arengusuundadele vastava vastastikuse lähenemise regulatiivse raamistiku;

Kolmapäev, 12. märts 2014

3. märgib, et turu arengu põhjal võib järeldada, et ettevõtjad seovad edaspidi võrguteenuseid järjest enam audiovisuaalse sisu pakkumisega ja et internet võib oma praeguses parima võimaliku juurdepääsuga vormis seetõttu muutuda järjest enam ühepoolseks ettevõtjate huve esindavaks sisu pakkumiseks;
4. on seisukohal, et kõiki andmepakette tuleb elektroonilise side raames kohelda põhimõtteliselt võrdselt, olenemata nende sisust, rakendusest, päritolust või eesmärgist (teenuse osutamine parimal võimalikul viisil), ja nõuab seetõttu vaba ja avatud interneti kaitsmist ja tagamist, pidades silmas eeskätt eriteenuste arengut;
5. rõhutab vajadust viia ringhäälinguorganisatsioonide õigused ja kohustused horisontaalse ja kogu meediat hõlmava õigusraamistiku kaudu tasakaalu teiste ettevõtjate omadega;

Juurdepääs ja ülesleitavus

6. rõhutab, et võrgu neutraalsus on parimal võimalikul viisil toimiva interneti, mittediskrimineeriva juurdepääsu ja kogu audiovisuaalse sisu edastamise mõttes teabe mitmekülgse pakkumise ning arvamuste ja kultuuri paljususe tagatis ning seega ühtesulanduva meediamaaailma ülekandekohustusega (*must carry principle*) võrreldav põhielement; kutsub seetõttu komisjoni üles tagama õiguslikult siduval viisil võrgu neutraalsuse põhimõtte järgimist, kuna see on meediakanalite ühtesulandumise kontekstis ülioluline;
7. nõuab kõigile audiovisuaalsete teenuste kasutajatele ja pakkujatele mittediskrimineerivat, läbipaistvat ja avatud juurdepääsu internetile ja taunib parimal võimalikul viisil teenuse osutamise mis tahes piiramist pakkujapoolsete platvormide või teenuste kaudu;
8. kordab, et võrgu neutraalsust käsitlevate eeskirjadega ei kao vajadus kohaldada edastamiskohustust käsitlevaid eeskirju selliste hallatavate võrkude või eriteenuste suhtes nagu kaabeltelevisioon ja IP-televisioon;
9. nõuab, et tööstusettevõtjad töötaksid internetiühendusega televisiooni koostalitlusvõime tagamiseks välja ühtsed standardid, et mitte pärssida innovatsiooni;
10. nõuab, et ühtesulanduv maailmas oleks kultuuriline ja audiovisuaalne looming oma mitmekesisuses kõigile Euroopa kodanikele juurdepääsetav ja ülesleitav, eriti kui seadmete tootjad, võrguoperaatorid, sisu pakkujad või muud teavet koondavad ettevõtted kasutajatele pakutavat sisu sorteerivad;
11. on seisukohal, et pakkumiste ja seisukohtade mitmekesisuse tagamise huvides ei tohi audiovisuaalse sisu otsimine ja leidmine sõltuda majanduslikest huvidest ning et reguleeriv sekkumine peaks kaasnema vaid juhul, kui platvormi pakkuja kasutab ära turgu valitsevat seisundit või täidab võrguvärvava kontrollija ülesannet, et teatavat sisu eelistada või diskrimineerida;
12. kutsub komisjoni üles kontrollima, mil määral võrguvärvavate operaatorid kalduvad kuritarvitama oma positsiooni ja seavad enda sisu prioriteediks, ning töötama välja meetmed edaspidiste kuritarvituste välistamiseks;
13. kutsub komisjoni üles töötama välja platvormi määratluse ning kehtestama vajadusel eeskirjad, mis hõlmaks ka tehnilisi võrke audiovisuaalse sisu ülekandmiseks;
14. on seisukohal, et platvormid, mis on avatud võrkudes, tuleks platvormide regulatsioonidest välja jätta, kui neil puudub turul valitsev seisund ja nad ei takista vaba konkurentsi;
15. leiab, et rakenduste loomist tuleks ergutada, kuna tegemist on kasvava turuga; rõhutab siiski, et liigne orienteeritus rakendustele võib audiovisuaalse sisu tootjatele kaasa tuua turulepääsu probleeme; kutsub komisjoni üles uurima, millistes valdkondades on vaja meetmeid audiovisuaalsele meediale juurdepääsu ja ülesleitavuse tagamiseks ning nende rakendamise viise, tuletades samas meelde, et reguleeriv sekkumine peaks kaasnema vaid juhul, kui platvormi pakkuja kasutab ära turgu valitsevat seisundit või täidab võrguvärvava kontrollija ülesannet, et teatavat sisu eelistada või diskrimineerida;

Kolmapäev, 12. märts 2014

16. on seisukohal, et liikmesriikidel peaks olema võimalus võtta vastavaid meetmeid üldist huvi pakkuva audiovisuaalse sisu piisavalt nähtavaks muutmiseks, selleks et tagada arvamuse mitmekesisus, kuid et kasutajatel peab olema võimalus lihtsal viisil pakkumisi ise sorteerida;

Mitmekesisuse tagamine ja rahastamismudelid

17. kutsub komisjoni üles kontrollima meedia ühtesulandumise kontekstis, kuidas oleks võimalik tagada kvaliteetse ELi audiovisuaalse sisu kindel refinantseerimine, rahastamine ja tootmine tulevikukindlal ja tasakaalustatud moel;

18. kutsub komisjoni üles kontrollima, mil määral moonutab lineaarsete ja mittelineaarsete teenuste õiguslikult erinev käsitlemine direktiivis 2010/13/EL kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete reklaamikeeldudega turgu;

19. rõhutab, et uued reklaamistrateegiad, mis toetuvad oma tõhususe suurendamiseks uutele tehnoloogiatele (ekraanipildid, tarbijate profileerimine, multiekraani-strateegiad), tõstatab tarbijate, nende eraelu ja isikuandmete kaitse küsimuse; rõhutab sellega seoses asjaolu, et nende reguleerimiseks tuleks kaaluda sidusate eeskirjade kogumi kehtestamist;

20. kutsub komisjoni üles lineaarse audiovisuaalse sisu reklaami käsitlevate kvantitatiivsete meetmete puhul toimunud reguleerimise vähendamise abil tagada tulevikus direktiivi 2010/13/EL reguleerimise eesmärkide parem saavutamine, suurendades paindlikkust ning tugevdades kaas- ja enesereguleerimist;+

21. on seisukohal, et uued ärimudelid, mis on mõeldud turustama loata audiovisuaalset sisu, kujutavad endast ohtu reklaamidest rahastatava ringhäälingu, avalik-õigusliku meedia ja kvaliteetajakirjanduse jaoks;

22. on seisukohal, et ringhäälinguorganisatsioonide või muude sisu pakkujate lineaarseid või mittelineaarseid pakkumisi ei tohi sisu poolest ega tehniliselt muuta ning konkreetset sisu või osi ei tohi ilma korraldaja või pakkuja nõusolekuta lisada programmi paketti või neid tasu eest või tasuta kasutada;

23. on seisukohal, et ühtesulandumise kontekstis tuleks ka litsentsitasudest rahastatavate telemeediapakkumiste loaandmismenetlused, juhul kui tegemist on audiovisuaalsete avalik-õiguslike pakkumistega, kohandada ajakirjanduse konkurentsi digitaalsele reaalsusele;

24. rõhutab, et avaliku sektori sõltumatuse säilitamiseks on äärmiselt oluline, et see oleks vaba reklaami kaudu rahastamise piirangutest, ning kutsub liikmesriike üles toetama selle sektori rahastamise jõupingutusi;

Infrastruktuur ja spekter

25. märgib, et võimalikult võimsa interneti lairibavõrgu ulatuslik kättesaadavus on meedia ühtesulandumise ja meedia innovatsiooni põhitingimus; rõhutab, et niisuguseid lairibavõrke on vaja eeskätt maapiirkondades jõuliselt arendada, ja kutsub liikmesriike üles kõrvaldama selle puuduse lühiajaliste investeeringute abil;

26. peab kahetsusväärseks, et Euroopa piires on endiselt ulatuslikke piirkondi, kus internetitaristu on piiratud, ning tuleb komisjonile meelde, et ühtesulandunud audiovisuaalmaailma potentsiaali ärakasutamiseks on tähtis see, et tarbijatel oleks juurdepääs kiirele internetiühendusele;

27. nõuab tööstusettevõtjatelt ühtesulandunuma tuleviku ootuses vabatahtlikkuse alusel koostöö tegemist, et tagada meediastandardeid käsitlev ühine raamistik, mis võimaldaks eri meedialiike ühtsemalt käsitleda, ning selle tagamist, et tarbijad mõistaksid jätkuvalt, millist sisu millises ulatuses on reguleeritud;

28. rõhutab, et avatud ja koostalitlusvõimelised standardid aitavad tagada vaba ja tõketeta juurdepääsu audiovisuaalsele sisule;

Kolmapäev, 12. märts 2014

29. märgib, et esilekerkivad eneseregulatsiooni algatused täidavad kasutajatehnoloogiale, arendajatele ja tootjatele ühtsete standardite kujundamisel kesket osa;
30. rõhutab, et DVB-T/T2 pakub pikemas perspektiivis suurepäraseid võimalusi 700 MHz spektririba ühiseks kasutamiseks raadios, televisioonis ja mobiiltelefonisides, eelkõige paljutöotavate hübriidsete mobiiliseadmete kasutamise ja televisioonivastuvõtjate integreerimise kaudu kaasaskantavatesse seadmetesse;
31. toetab selliste tehnoloogiate kombinatsiooni arendamist, mis kasutab tõhusalt ära nii ringhäälingu- kui ka lairibatehnoloogia ning ühendab arukalt ringhäälingu ja mobiiltelefoniside (nutiraadio ja -televisioon);
32. on seisukohal, et on vaja digitaalse maapealse ringhäälingu tegevuskava, et anda nii ringhäälingu kui ka mobiilside valdkonna investoritele planeerimiskindlust;

Väärtused

33. on seisukohal, et rohelises raamatus puudub selge viide sellele, et audiovisuaalmeedia kätkeb endas üheaegselt kultuurilist ja majanduslikku väärtust;
34. tuletab komisjonile meelde, et EL on võtnud endale ülesandeks järgida UNESCO kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni;
35. rõhutab, et meediavabaduse kaitsmine, meediapluralismi ja kultuurilise mitmekesisuse edendamine ning alaealiste kaitse jäävad ka ühtesulandumisajastul olulisteks väärtusteks;
36. kutsub komisjoni üles direktiivi 2010/13/EL läbivaatamise kontekstis jätkama oma ajakirjandusvabaduse austamiseks tehtavaid jõupingutusi;
37. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama tõhusamalt audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi artiklit 13, mis käsitleb Euroopa päritolu teoste tootmise edendamist ja neile juurdepääsu tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste kaudu;
38. juhib komisjoni tähelepanu sellele, et audiovisuaalse kultuuri- ja meediasektori kaasamine rahvusvahelistesse vabakaubanduslepingutesse on vastuolus Euroopa Liidu lubadusega edendada kultuurilist mitmekesisust ja identiteeti ning arvestada liikmesriikide kultuurilist pädevust;
39. ergutab Euroopa audiovisuaaltööstust jätkuvalt arendama sidusaid ja atraktiivseid teenuseid, eelkõige võrgus, et rikastada eurooplaste pakutavat audiovisuaalset sisu; rõhutab asjaolu, et sisu küsimus peaks jääma kõige olulisemaks; rõhutab, et platvormide arvukus ei tähenda tingimata sisu mitmekesisust;
40. rõhutab, et alaealiste ja tarbijate kaitse ning andmekaitse on absoluutsed reguleerimise eesmärgid, mis peavad kehtima Euroopa Liidu territooriumil kõigi meedia- ja kommunikatsiooniteenuste pakkujate kohta võrdselt;
41. palub, et komisjon tagaks alaealiste kaitse ja tarbijakaitse tõhustamise; nõuab, et kõigile meedia- ja sideteenuste osutajatele kehtiks ELi territooriumil ühesugune andmekaitsekohustus; rõhutab, et tarbijatel peab olema võimalik teha andmevahetusseadistustes igal ajal hõlpsasti muudatusi;
42. rõhutab, et seoses üleilmse konkurentsiga on ühtesulanduvatel turgudel hädavajalik töötada välja rahvusvahelisel tasandil sobivad alaealiste ja tarbijate kaitse alased kaas- ja enesereguleerimise kaitsestandardid;

Kolmapäev, 12. märts 2014

43. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama ja arendama digitaalse meediaoskuste vahendamist käsitlevaid toiminguid ning töötama välja meediaoskuste õpetamise hindamise meetodika;

Õigusraamistik

44. on seisukohal, et Euroopa meedia- ja võrgupoliitika eesmärk peaks olema kaotada meediauuenduste takistused ja samal ajal mitte lasta silmist demokraatliku ja kultuuriliselt mitmekesise meediapoliitika normatiivseid aspekte;

45. rõhutab, et ühe ja sama seadme kaudu pakutav sarnane sisu vajab ühtset, paindlikku, kasutajat ja juurdepääsu käsitlevat õigusraamistikku, mis oleks tehnoloogianeutraalne, läbipaistev ja rakendatav;

46. kutsub seetõttu komisjoni üles tagama, et platvorme kasutataks õiglase konkurentsi raamistikus, kus järgitakse turu tingimusi;

47. palub komisjonil läbi viia mõjuhindangu selle kohta, kas audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi reguleerimisala on Euroopa kodanikele kättesaadavate audiovisuaalmeedia teenuste arengut arvesse võttes endiselt asjakohane;

48. kutsub komisjoni üles kontrollima, mil määral viib lineaarsuse kriteerium paljudes valdkondades selleni, et direktiivi 2010/13/EL reguleerimise eesmärged ühtesulandavas maailmas enam ei saavutata;

49. teeb ettepaneku kaotada piirangud nendes direktiivi 2010/13/EL valdkondades, kus reguleerimise eesmärged ei saavutata; leiab, et selle asemel tuleks ELi tasandil kehtestada ühised miinimumstandardid kõikidele audiovisuaalmeedia teenustele;

50. rõhutab tehnoloogiliselt neutraalsete õiguste andmise süsteemide tähtsust, et hõlbustada seda, et meediateenuse osutajad saavad muuta teenused kolmandate isikute platvormidel kättesaadavaks;

51. märgib, et AVMD päritolu- või edastusriigi põhimõte on edaspidi oluline tingimus, et audiovisuaalset sisu ka üle territoriaalsete piiride pakkuda, ja kujutab endast teenuste ühtse turu saavutamise teetähist; rõhutab vajadust kohandada ELi õigust interneti ja digitaalmaailma tegelikkusega ning pöörata erilist tähelepanu internetis audiovisuaalsisu pakkuvatele ettevõtetele, mis püüavad hoida kõrvale maksudest teatavates liikmesriikides, baseerudes sellistes riikides, kus maksumäärad on väga madalad;

52. kutsub komisjoni üles kontrollima, mil määral on vaja kohandada autoriõigust, et oleks võimalik asjakohaselt hinnata eri platvormide lineaarset ja mittelineaarset sisu ja nende piiriülest kättesaadavust;

53. kutsub komisjoni üles rakendama järjepidevalt tehnoloogianeutraalsuse põhimõtet ja vajaduse korral ELi autoriõiguse vastavalt sellele läbi vaatama;

o

o o

54. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0233

ELi kodakondsust käsitlev 2013. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon ELi kodakondsust käsitleva 2013. aasta aruande kohta „ELi kodanikud – teie õigused, teie tulevik“ (2013/2186(INI))

(2017/C 378/17)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 27. oktoobri 2010. aasta aruannet ELi kodakondsuse kohta „ELi kodanike õigusi piiravate takistuste kõrvaldamine“ (COM(2010)0603),
 - võttes arvesse komisjoni 2012. aasta 9. maist 27. septembrini peetud ELi kodakondsuse teemalise avaliku arutelu tulemusi,
 - võttes arvesse oma 29. märtsi 2012. aasta resolutsiooni ELi kodakondsust käsitleva 2010. aasta aruande ja ELi kodanike õigusi piiravate takistuste kõrvaldamise kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse petitsioonikomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning Euroopa Komisjoni 19. veebruari 2013. aasta ühiselt korraldatud kuulamist „ELi kodakondsuse võimaluste parem ärakasutamine“ ja 24. septembri 2013. aasta kuulamist „Kriisi mõju Euroopa kodanikele ja demokraatliku kaasatuse suurendamine liidu valitsemises“,
 - võttes arvesse komisjoni 8. mai 2013. aasta aruannet ELi kodakondsuse kohta „ELi kodanikud – teie õigused, teie tulevik“ (COM(2013)0269),
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone petitsioonikomitee arutelude kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 227 sätestatud petitsiooniõigust,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu teist osa „Mittediskrimineerimine ja liidu kodakondsus“ ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta V jaotist,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 9, 10 ja 11,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse petitsioonikomisjoni raportit ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamust (A7-0107/2014),
- A. arvestades, et Lissaboni leping andis ELi kodakondsuse mõistele ja sellest tulenevatele õigustele suurema kaalu;
- B. arvestades, et õigus pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole on üks Euroopa kodakondsuse alussambaid, mis loob sideme kodanike ja Euroopa Liidu institutsioonide vahel, et tuua EL kodanikele lähemale, ning annab ELile nende jaoks üha suurema ja usaldusväärsema sisuga tähenduse;
- C. arvestades, et liidu kodakondsusega kaasnevad õigused on ette nähtud aluslepingutes ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas;
- D. arvestades, et kõik liikmesriigid on kohustatud kinni pidama ühiselt kokku lepitud ELi eeskirjadest iga kodaniku õiguse kohta liikuda ja elada vabalt liidu territooriumil, diskrimineerimiskeelust ja Euroopa Liidu ühistest väärtustest, eelkõige põhiõiguste austamisest, ning pöörama erilist tähelepanu vähemuste õiguste austamisele; arvestades, et erilist tähelepanu tuleks pöörata liikmesriigi kodakondsusele ja sellest tulenevatele vähemuste õigustele; arvestades, et topetstandardite ja/või diskrimineerimise vältimiseks tuleb välja juurida mis tahes liikmesriigi poolne põhiõiguste rikkumine kodakondsusega seotud küsimustes; arvestades, et roma vähemus puutub endiselt kokku laialdase diskrimineerimisega ja romade kaasamise riiklike strateegiate rakendamisel tehtavad edusammud on endiselt piiratud;

⁽¹⁾ ELT C 257 E, 6.9.2013, lk 74.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- E. arvestades, et inimeste vaba liikumine on üks ELi kodakondsuse põhiaspekt, mis võib aidata vähendada ebakõla töökohtade ja oskuste vahel siseturul; arvestades, et Eurobaromeetri 2013. aasta veebruari uuringu (Flash Eurobarometer) kohaselt on enam kui kahel kolmandikul vastanuist õigus, kui nad nõustuvad, et inimeste vaba liikumine ELis toob üldist kasu nende riigi majandusele; arvestades, et Schengeni kriteeriumid peaksid olema tehnilist laadi ning neid ei tohiks kasutada kodanike vaba liikumise takistamiseks;
- F. arvestades, et mõnes ELi liikmesriigis tuleb ikka veel ette kodakondsuse alusel diskrimineerimist;
- G. arvestades, et petitsioonides on tõstatatud liikmesriigi kodakondsuse saamise ja selle kaotamise küsimus, eelkõige seoses selle mõjuga Euroopa kodakondsusele; arvestades, et mitmed petitsiooni esitajad, kellest paljud kuuluvad mõne liikmesriigi vähemuste hulka, on väljendanud soovi näha kodakondsusseaduste paremat kooskõlastamist Euroopas;
- H. arvestades, et on esitatud mitmeid kaebusi hääleõiguse kasutamise kohta Euroopa Parlamendi ja kohalikel valimistel ning hääleõiguse peatamise kohta kohalikel valimistel osalemiseks pärast välismaal elamist;
- I. arvestades, et üldsuse usaldus Euroopa Liidu vastu on vähenenud ja Euroopa kodanikud elavad üle raskeid aegu, mis on tingitud tõsisest majandus- ja sotsiaalkriisist;
- J. arvestades, et 2014. aasta valimised on esimesed pärast Lissaboni lepingu jõustumist, mille tulemusena Euroopa Parlamendi mõjuvõim tunduvalt suureneb; arvestades, et Euroopa Parlamendi valimised pakuvad võimalust selleks, et suureneks üldsuse usaldus poliitilise süsteemi vastu, loodaks Euroopa avalik sfäär ning tugevneks kodanike hääl ja roll, mis on üks olulisimaid eeltingimusi demokraatia tugevdamiseks liikmesriikides ja ELis; arvestades, et Euroopa Parlamendi demokraatlik ja läbipaistev toimimine on üks peamisi vahendeid Euroopa väärtuste ja integratsiooni edendamisel;
- K. arvestades, et Euroopa Liit kaitseb aluslepingute ja põhiõiguste harta kaudu õigustel ja demokraatlikel väärtustel, vabadusel, solidaarsusel ja turvalisusel põhinevat Euroopat ning tagab Euroopa kodanike parema kaitse;
- L. arvestades, et kodanikke esindab liidu tasandil Euroopa Parlament ja neil on demokraatlik õigus kandideerida ja hääletada Euroopa Parlamendi valimistel, isegi kui nad elavad mõnes teises liikmesriigis kui nende päritoluriik; arvestades, et teises liikmesriigis elavate Euroopa kodanike õigust hääletada Euroopa Parlamendi ja kohalikel valimistel ei ole kõikides liikmesriikides piisavalt lihtsaks tehtud ja sellele ei ole piisavalt tähelepanu juhitud;
- M. arvestades, et Euroopa Liit on taganud Euroopa kodanikele uue õiguse korraldada ja toetada Euroopa kodanikualgatus, esitades oma poliitilisi ettepanekuid ELi institutsioonidele, ning seda on alates 1. aprillist 2012 kasutanud miljonid Euroopa kodanikud;
1. avaldab kiitust komisjoni 2013. aasta kodakondsuse aruandele (COM(2013)0269), milles teatatakse 12 uue meetme võtmisest kuues ELi kodanike õigusi edendavas valdkonnas;
 2. peab tervitavaks tõsiasja, et komisjon ja teised ELi institutsioonid on viinud vahepeal ellu suure osa komisjoni ELi kodakondsust käsitlevas 2010. aruandes välja kuulutatud 25 meetmest;
 3. rõhutab, et kodanikud peavad olema võimelised tegema teadlikke otsuseid oma aluslepingutest tulenevate õiguste kasutamise osas ja seetõttu tuleb neile kättesaadavaks teha kogu vajalik teave, kusjuures ei tohiks keskenduda ainult abstraktsetele õigustele, vaid ka praktilisele kergesti kättesaadavale teabele majandus-, sotsiaal-, haldus-, õigus- ja kultuuriprobleemide kohta; kutsub riigiasutusi ning piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi üles edendama paremat arusaamist ELi kodakondsusest ja selgitama selle hüvesid üksikisikutele;
 4. kiidab heaks komisjoni algatused, mille eesmärk on suurendada portaalide „Europe Direct“ ja „Teie Euroopa“ kaudu kodanike teadlikkust oma õigustest ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid suurendaksid oma jõupingutusi SOLVIT-võrgustikku käsitleva teabe levitamisel kodanikele ja ettevõtetele; teeb sellega seoses ettepaneku, et 9. mail tähistataval Euroopa päeval esitatakse Euroopa kodakondsuse kohta rohkem teavet;

Kolmapäev, 12. märts 2014

5. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks avalike konsultatsioonide kättesaadavuse kõigis ametlikes ELi keeltes, et vältida keelelist diskrimineerimist; osutab parlamendi ja eelkõige petitsioonikomisjoni tegevusele sotsiaalmeedia platvormides kui suurepärasele võimalusele suhelda kodanikega ja arendada dialoogi;
6. nõuab tungivalt, et liikmesriigid pööraksid koolide õppekavades senisest rohkem tähelepanu ELi-teemalisele poliitilisele haridusele, kohandaksid vastavalt õpetajate väljaõpet ning pakuksid sellega seoses vajalikke teadmisi ja vahendeid; rõhutab, et kättesaadaval haridusel on otsustava tähtsusega roll tulevaste kodanike kujundamisel, sest võimaldab neil omandada tugeva üldiste teadmiste baasi, edendada üksikisikute individuaalset arengut, solidaarsust ja vastastikust mõistmist ning tugevdada sotsiaalset sidusust; märgib sellega seoses, et haridus on oluline vahend, mis võimaldab üksikisikutel osaleda täiel määral demokraatlikus, sotsiaalses ja kultuurielus ning on seetõttu arvamusel, et haridusele eraldatavad rahalised vahendid ei tohiks oluliselt kärpida;
7. on seisukohal, et eriti oluline on soodustada vabatahtliku tegevuse tunnustamist, väärtustada selle raames omandatud teadmisi ja oskusi ning kõrvaldada vaba liikumisega seonduvad takistused;
8. rõhutab organiseeritud kodanikuühiskonna olulisust Euroopa kodanikuaktiivsuse tugevdamisel; peab seetõttu ülimalt oluliseks, et nende organisatsioonide piiriülest tööd hõlbustatakse veelgi, vähendatakse bürokraatlikke kohustusi ja tagatakse piisavate rahaliste vahendite olemasolu; kordab oma üleskutset⁽¹⁾ luua Euroopa liitude põhikiri, kuna see võib lihtsustada eri ELi liikmesriikide kodanike vaheliste projektide algatamist riikidevahelises organisatsioonis; rõhutab vajadust luua Euroopa kodanikuühiskonna dialoogi jaoks struktureeritud raamistik, mis annaks kodanikuosalusele praktilise sisu;
9. avaldab kahetsust olemasolevate erandite üle, mida mõni liikmesriik on teinud ELi aluslepingute osadest, mis kahjustab kodanike õigusi ja tekitab tegelikult erinevusi kodanike õigustes, mis peaksid ELi aluslepingute kohaselt võrdsed olema;
10. rõhutab liikmesriikide olulist osa Euroopa õigusaktide nõuetekohasel rakendamisel; usub, et tuleb teha täiendavaid jõupingutusi ning vaja on tõhustatud koostööd ELi institutsioonide ning kohalike ja riiklike omavalitsuste vahel; on seisukohal, et tihedam koostöö on tõhus vahend probleemide lahendamiseks ja eelkõige haldustakistuste kõrvaldamiseks mitteametlikul teel; kiidab sellega seoses komisjoni kavatsust toetada alates 2013. aastast programmi „Kodanike Euroopa“ raames arendatava sõpruslinnade liikumise kava kaudu parimate tavade vahetamist kohalike omavalitsuste vahel ja projekte, mille eesmärk on suurendada teadmisi kodanikuõiguste nõuetekohasest rakendamisest; on veendunud, et ELi kodanikuõigusi käsitlev praktiline töövahend, mis on kohandatud kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, parandaks nõuetekohast rakendamist veelgi;
11. väljendab kahetsust, et lapsevanematel ja lastel ei ole lahuselu või lahutamise korral igas liikmesriigis ühesuguseid kaebuse esitamise võimalusi, mistõttu sajad lapsevanemad Euroopas on pöördunud selle teema aktiivsemaks käsitlemiseks petitsioonikomisjoni poole, hoolimata selle piiratud volitustest;
12. loodab, et uus petitsioonide esitamise veebiportaal, mida saab hakata kasutama 2014. aasta alguses, muudab petitsiooni esitamise protsessi atraktiivseks, läbipaistvaks ja kasutajasõbralikuks vahendiks ka puuetega inimeste jaoks; kutsub komisjoni ja teisi institutsioone üles petitsiooni esitamise protsessile oma veebilehtedel nõuetekohaselt tähelepanu juhtima;
13. väljendab heameelt selle üle, et 2013. aasta novembriks ületasid nõutud künnise kolm väga erinevat Euroopa kodanikualgatus; väljendab heameelt selle üle, et enne Euroopa Parlamendi valimisi on kavas korraldada kuulamisi edukate Euroopa kodanikualgatuse korraldajatega; kutsub liikmesriike üles edendama Euroopa kodanikualgatuste korraldamise ja toetamise õigust ning rakendama Euroopa kodanikualgatuse määrust (EL) nr 211/2011 kaasaval viisil, tagades, et nad on valmis aktsepteerima nii oma välismaal elavate kodanike kui ka nende territooriumil elavate teistest liikmesriikidest pärit kodanike allkirju;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2011. aasta deklaratsioon Euroopa vastastikuste ühingute, liitude ja sihtasutuste põhikirja loomise kohta (ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 187).

Kolmapäev, 12. märts 2014

14. kutsub neid liikmesriike üles, kus ei ole veel loodud riikliku ombudsmani institutsiooni – hetkel on sellisteks riikideks Itaalia ja Saksamaa – täitma kõikide ELi kodanike lootused, nimetades ombudsmani ametisse;

15. kutsub komisjoni üles korrapäraselt jälgima, kuidas täidetakse ELi kodanike ja nende sugulaste riiki sisenemise ja seal elamisega seotud haldusformaalsusi liikmesriikides; kutsub komisjoni üles võtma aktiivse rolli selle tagamisel, et liikmesriikide teostatavate menetluste puhul austatakse täielikult ELi aluslepingutes tunnustatud väärtusi ja inimõigusi; rõhutab, et ühtse turu üks põhisambaid on tööjõu liikuvus; rõhutab ELi võõrtööjõu väga positiivset mõju liikmesriikide majandusele; kutsub komisjoni sellega seoses üles jälgima olukorda tähelepanelikult ja võtma asjakohaseid meetmeid, et kõrvaldada võimalikud tõkked, nagu liigne bürokraatia, mis riigi tasandil takistavad selle põhiõiguse kasutamist;

16. kinnitab, et vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale⁽¹⁾ reguleerib liikmesriigi kodakondsuse saamise ja kaotamise tingimusi ainuüksi asjaomase liikmesriigi seadusandlus; nõuab sellele vaatamata tihedamat koostööd ja struktureerimat parimate tavade vahetamist liikmesriikide vahel seoses kodakondsuseadustega, et tagada põhiõigused ja eeskätt kodanike õiguskindlus; nõuab üksikasjalikke ühiseid suuniseid, milles selgitatakse riikliku ja Euroopa kodakondsuse seost;

17. kutsub neid liikmesriike, kes jätavad pikemaks ajaks välismaale elama siirdunud kodanikud hääleõigusest ilma, seda tegevust lõpetama ja oma seadusandlust üle vaatama, tagades kõik kodanikuõigused kogu protsessi jooksul; soovib liikmesriikidel teha kõik vajalik selleks, et võimaldada ja aidata kõigil kodanikel, kes seda soovivad, hääletada või kandideerida teistes liikmesriikides; rõhutab, kui oluline on, et ELi kodanikud teostaksid oma õigust hääletada elukohaliikmesriigist oma päritoluriigist toimuvatel valimistel;

18. kutsub liikmesriike üles kaitsma ja tugevdama ELi kodakondsuse tähendust, takistades igasugust kodakondsuse alusel diskrimineerimist; mõistab hukka igasuguse populistliku retoorika, mille eesmärk on võtta kasutusele diskrimineerivad tavad, mis põhinevad üksnes kodakondsusel;

19. kutsub Euroopa tasandi parteisid ja nendega seotud riiklikke erakondi üles korraldama enne 2014. aasta Euroopa valimisi läbipaistvaid valimiskampaaniaid ning tõhusalt võitlema langeva valimisaktiivsuse, samuti kodanike ja ELi institutsioonide vahel suureneva lõhe probleemiga; on arvamusel, et komisjoni presidendi üleeuroopaliste kandidaatide nimetamine Euroopa tasandi parteide poolt on oluline samm tõelise Euroopa avaliku ruumi rajamise suunas, kuid on veendunud, et valimiskampaania üleeuroopaliseks muutmise väljavaadet on võimalik paremini saavutada ainult kogu Euroopat hõlmava tegevuse kaudu ning kohaliku ja riikliku meedia, eeskätt riiklike raadio, televisiooni ja interneti valdkonna avalike meediakanalite võrgustike kaudu;

20. rõhutab, kui oluline on teavitada kodanikke nende õigusest hääletada kohalikel ja Euroopa Parlamendi valimistel ka siis, kui nad ei ela oma koduriigis, ning propageerida seda õigust eri vahenditega; nõuab tungivalt, et komisjon ei ootaks lihtsas ja selges keeles koostatud ELi kodanikeõiguste teemalise käsiraamatu avaldamisega 2014. aasta maini;

21. kutsub kõiki liidu institutsioone, organeid, ameteid ja asutusi üles suurendama läbipaistvust ning tegema dokumentidele juurdepääsu lihtsaks ja kasutajasõbralikuks, sest see võimaldab kodanikel otsustusprotsessis aktiivsemalt osaleda; kutsub liidu institutsioone ja eelkõige Euroopa Komisjoni üles kasutama tõhusamaid menetlusi, et rahuldada ELi kodanike põhjendatud taotlusi võimalikult kiiresti; kutsub kõiki liidu institutsioone ja eelkõige parlamenti üles tagama võrdselt nii läbipaistvuse kui ka vastutustundlikkuse;

22. peab tervitatavaks, et hiljuti võeti vastu kaks peamist ELi programmi – „Õigused ja kodakondsus“ ja „Kodanike Euroopa“ –, millest rahastatakse tegevusi ELi kodakondsuse valdkonnas ajavahemikus 2014–2020; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et võrreldes ajavahemikuga 2007–2013 kärpsid liikmesriikide valitsused tugevalt eriti just viimase rahastamispaketti, millest toetatakse Euroopa kodanikuaktiivsusega seotud projekte;

⁽¹⁾ Viimati oma 2. märtsi 2010. aasta otsuses, C-135/08, Rottmann.

Kolmapäev, 12. märts 2014

23. väljendab sügavat muret petitsioonide pärast, milles avalikustatakse teatavate elanike raske olukord, kes oma staatuse tõttu ei saa täielikult kasutada vaba liikumise õigust või hääleõigust kohalikel valimistel; kutsub Euroopa Komisjoni ja asjaomaseid liikmesriike üles seesuguste juhtumite puhul staatuse seadustamist lihtsustama;
24. on sügavalt mures takistuste pärast, mida kodanikud jätkuvalt kohtavad oma isiklike õiguste teostamisel siseturul, ja usub, et neid takistusi kõrvaldades tuleb tegeleda praeguse majandusliku ebakindlusega Euroopas; peab seetõttu kiiduväärseks komisjoni väljakuulutatud uusi algatusi tugevdada kodanike rolli tarbijate ja töötajatena kogu Euroopas;
25. rõhutab, kui oluline on parandada EURESi võrgustiku kaudu teabevahetust praktika ja väljaõppevõimaluste kohta teistes ELi riikides; tunneb muret töötuse määra pärast, mis puudutab eelkõige noori; väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle võtta vastu nõukogu soovitus praktika kvaliteediraamistiku kohta ⁽¹⁾ ning kutsub liikmesriike üles järgima suunistes esitatud põhimõtteid;
26. kutsub liikmesriike üles andma Euroopa kodanikele rohkem teavet nende õiguste ja kohustuste kohta ning lihtsustama nende õiguste teostamist nii nende päritoluriigis kui ka mis tahes muus liikmesriigis;
27. juhüb tähelepanu mõnede petitsiooni esitajate (peamiselt ELi kodakondsusega, aga välismaal elavate kodanike) kaebustele, milles teatatakse mitmes riigis esinevatest probleemidest kinnisvara soetamisel, edasiandmisel ja omandiõiguse valdkonnas;
28. tunnustab puudega inimeste vaba liikumise õiguse rakendamisel ja nõuab kogu Euroopas kehtiva ELi puudekaardi kasutuselevõtmist;
29. kutsub liikmesriike üles võtma koordineerimis- ja koostöömeetmeid, et tõhusalt lahendada sõidukite registreerimise mitmekordse maksustamise, maksudiskrimineerimise ja topeltmaksustamisega seotud probleeme piiriüleises kontekstis ja võtma paremini arvesse töötajate piiriülese liikumise tegelikku olukorda; on seisukohal, et olemasolevad kahepoolsed maksukonventsioonid ja liikmesriikide ühepoolne tegevus ei ole piisav topeltmaksustamisega seotud probleemide lahendamiseks ning tegutseda tuleks liidu tasandil kooskõlastatult ja õigel ajal;
30. avaldab kahetsust, et tsiviil- ja sotsiaalküsimustes esineb piiriüleseid takistusi, näiteks seoses perekonnaõiguse või pensionidega, mis takistavad paljudel kodanikel täielikult ära kasutamast ELi kodakondsuse võimalusi;
31. tuletab meelde, et kolmanda riigi territooriumil viibivatel ELi kodanikel, kelle kodakondsusriigi liikmesriigil ei ole seal esindust, on õigus ükskõik millise liikmesriigi diplomaatiliste või konsulaarasutuste kaitsele samadel tingimustel nagu asjaomase liikmesriigi kodanikel, ning rõhutab selle sätte põhimõttelist tähtsust;
32. kutsub liikmesriike üles looma kiiremas korras igas liikmesriigis ühtseid kontaktpunkte, et kooskõlastada piiriülese mõjuga projekte, näiteks selliseid sotsiaalse mõjuga projekte nagu hädaabiteenused, ning pöörama seejuures erilist tähelepanu sellistele keskkonnamõjuga projektidele nagu tuulepargid, mille puhul ei viida mõnikord läbi ühtegi konsulteerimist kahe liikmesriigi piirialade kohalike elanikega ega koostata ühtegi mõjuhindangut;
33. kutsub komisjoni üles andma põhjalik hinnang Euroopa kodanike aasta 2013 saavutustele ja probleemidele; väljendab kahetsust selle üle, et alarahastatuse ja poliitiliste ambitsioonide puudumise tõttu pälvis Euroopa kodakondsuse aasta meedias vähe tähelepanu ning et sellega ei suudetud algatada laiaulatuslikku, üldist arutelu Euroopa kodakondsuse üle, mis oleks võinud aidata tõhustada olemasolevaid ja kujundada välja uusi vahendeid;
34. kutsub komisjoni üles tegema ettepanekuid vabatahtliku tegevuse tunnustamiseks kodakondsusele kaasa aitava tegurina;
35. kutsub komisjoni üles avaldama selgituse, millised on kodanike õigused enne ja pärast Lissaboni lepingu jõustumist, et taastada kodanike usaldus, ning seda levitama;
36. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Ombudsmanile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽¹⁾ COM(2013)0857.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0234

Euroopa Prokuratuur**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta (COM(2013)0534 – 2013/0255(APP))**

(2017/C 378/18)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus (COM(2013)0534),
 - võttes arvesse ettepanekut võtta vastu määrus Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta (COM(2013)0535),
 - võttes arvesse ettepanekut võtta vastu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil (COM(2012)0363),
 - võttes arvesse nõukogu 30. novembri 2009. aasta resolutsioon teekaardi kohta, mille eesmärk on tugevdada kahtlustatavate ja süüdistatavate isikute menetlusõigusi kriminaalmenetluses,
 - võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni organiseeritud kuritegevuse, korrupsiooni ja rahapesu ning soovitude kohta meetmete võtmiseks ja algatuste tegemiseks ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse muid Euroopa Parlamendi ja nõukogu kaasotsustusmenetluse teel vastu võetud kriminaalõiguse valdkonna õigusakte, nagu näiteks direktiiv 2013/48/EL, mis käsitleb õigust kaitsjale kriminaalmenetluses ning õigust lasta teavitada vabaduse võtmisest, Euroopa uurimismäärust kriminaalalajades käsitlev direktiiv jne,
 - võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 6 ja 7 ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 86, 218, 263, 265, 267, 268 ja 340,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti arvamust,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. detsembri 2013. aasta arvamust,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 30. jaanuari 2014. aasta arvamust,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 81 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni vaheraportit ning eelarvekontrollikomisjoni, eelarvekomisjoni ja õiguskomisjoni arvamusi (A7-0141/2014),
- A. arvestades, et Euroopa Prokuratuuri asutamise peamised eesmärgid on aidata tugevdada liidu finantshuvide kaitset, suurendada ELi ettevõtete ja kodanike usaldust liidu institutsioonide vastu ning tagada ELi finantshuve kahjustavate kuritegude tõhusam ja tulemuslikum uurimine ja kurjategijate vastutusele võtmine, austades samal ajal täielikult Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0444.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- B. arvestades, et EL on võtnud endale ülesandeks arendada välja vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala, ning arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikli 6 kohaselt austab EL inimõigusi ja põhivabadusi; arvestades, et kuritegevus muutub üha piiriülesemaks ning kuna liidu finantshuve kahjustavad kuriteod tekitavad igal aastal märkimisväärset rahalist kahju, peab EL sellele tulemuslikult reageerima ja andma kõigi liikmesriikide ühistele jõupingutustele lisaväärtuse, kuna ELi eelarvet on pettuste eest võimalik paremini kaitsta ELi tasandil;
- C. arvestades, et Euroopa Liidu finantshuve kahjustavatele pettustele ühtsel ja tõhusal viisil reageerimiseks tuleks ELi eelarve puhul kohaldada täisleppimatuse põhimõtet;
- D. arvestades, et liikmesriikidel lasub peamine vastutus umbes 80 % liidu eelarve täitmise eest ja omavahendite kogumise eest, mis on sätestatud nõukogu otsuses nr 2007/436/EÜ, Euratom⁽¹⁾, mis asendatakse peagi nõukogu otsusega komisjoni muudetud ettepaneku (COM(2011)0739) kohta, mis käsitleb nõukogu otsust Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta;
- E. arvestades, et liidu finantshuvide kaitset on ühtviisi tähtis tagada nii ELi vahendite kogumise kui ka kulude tasandil;
- F. arvestades, et 10 % OLAFi teostatud uurimistest puudutavad piiriüleseid organiseeritud kuritegevuse juhtumeid, kuid need juhtumid moodustavad 40 % Euroopa Liidu finantshuvidele avalduvast üldisest finantsmõjust;
- G. arvestades, et Euroopa Prokuratuuri asutamine on kriminaalõiguse süsteemis ainus toiming, mille suhtes ei kohaldata seadusandlikku tavamenetlust;
- H. arvestades, et ettepanek võtta vastu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta on tihedalt seotud ettepanekuga võtta vastu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil, ja ettepanekuga võtta vastu määrus Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta, mille suhtes kohaldatakse seadusandlikku tavamenetlust;
- I. arvestades, et õigusriigi põhimõtte järgimine peab olema kõigi Euroopa õigusaktide juhtpõhimõte, eriti justiitsküsimuste ja põhiliste inimõiguste kaitse valdkonnas;
- J. arvestades, et 14 riiklikku parlamendikoda 11 liikmesriigist on käivitanud seoses komisjoni ettepanekuga kollase kaardi menetluse, ning arvestades, et komisjon otsustas 27. novembril 2013 oma ettepanekust mitte loobuda, kuid märkis siiski, et võtab õigusloome protsessi käigus riiklike parlamendikodade põhjendatud arvamusi nõuetekohaselt arvesse;
- K. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 86 lõike 1 kohaselt on Euroopa Prokuratuuri asutamiseks vaja nõukogu ühehäälsel otsust; arvestades, et ühehäälsuse saavutamine tundub väga ebatõenäoline ning et seetõttu tundub tõenäolisem, et mõned liikmesriigid asutavad Euroopa Prokuratuuri, tehes tõhustatud koostööd, mis nõuaks komisjonilt uue ettepaneku esitamist;
1. peab komisjoni ettepaneku eesmärki edasivivaks sammuks Euroopa kriminaalõiguse ala väljakujundamisel ja liidu finantshuve kahjustava pettuse vastu võitlemise vahendite tugevdamisel, mis suurendab omakorda maksumaksjate usaldust ELi vastu;
 2. on seisukohal, et Euroopa Prokuratuuri asutamine võiks vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevale alale anda erilist lisaväärtust eeldusel, et sellest võtavad osa kõik liikmesriigid, kuna liidu finantshuve ja seega Euroopa maksumaksjate huve tuleb kaitsta kõikides liikmesriikides;
 3. palub nõukogul kaasata parlament ulatuslikult oma seadusloometegevusse ja tagada selleks pideva teabevahetuse ja jätkuva konsulteerimise parlamendiga, et saavutada tulemus, mis on kooskõlas Lissaboni protsessi järel Euroopa Liidu toimimise lepingusse tehtud muudatustega ja mis on vastuvõetav mõlemale poolele;

⁽¹⁾ ELT L 163, 23.6.2007, lk 17.

Kolmapäev, 12. märts 2014

4. kutsub Euroopa seadusandjat üles, võttes arvesse kogu ELi hõlmava õigusosalase tegevuse kooskõla olulisust selle tulemuslikkuse seisukohast, käsitlema kõnesolevat ettepanekut koos teiste tihedalt seotud ettepanekutega, nagu ettepanek võtta vastu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil, ettepanek võtta vastu määrus Euroopa Liidu Kriminaalõigusosalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ja muud asjakohased õigusaktid kriminaalõiguse ja menetlusõiguste valdkonnas, sest nii on tal võimalik tagada nende täieliku omavahelise vastavuse ja järjepideva rakendamise;

5. rõhutab, et Euroopa Prokuratuuri volitused ja praktika peavad järgima Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis sätestatud põhiõigusi ning liikmesriikide põhiseaduslikke tavasid; palub seetõttu nõukogul võtta nõuetekohaselt arvesse järgmisi soovitusi:

i) Euroopa Prokuratuur peaks oma töös austama rangelt õigust õiglasele kohtulikule arutamisele ning järgima seega seadusliku kohtu põhimõtet, mille kohaselt on nõutav, et kriteeriumid, mille alusel tehakse kindlaks jurisdiktsiooni teostamiseks pädev kohus, oleksid eelnevalt selgelt kindlaks määratud; kuna artikli 27 lõike 4 praeguse sõnastusega antakse Euroopa Prokuratuurile ülemäärane kaalutusõigus mitmete kohtualluvuse tingimuste kohaldamisel, tuleks need tingimused teha siduvaks ning prognoositavuse tagamiseks tuleks nende vahel luua hierarhia; seejuures tuleks arvesse võtta kahtlustatavate õigusi; samuti peaks nende tingimuste kohaselt kindlaks tehtud pädevust olema võimalik kohtulikult kontrollida;

ii) Euroopa Prokuratuurile tuleks anda täieliku sõltumatuse nii liikmesriikide valitsustest kui ka ELi institutsioonidest ning teda tuleks kaitsta igasuguse poliitilise surve eest;

iii) Euroopa Prokuratuuri pädevusvaldkond tuleks täpselt kindlaks määrata, et tema pädevusse kuuluvaid kuritegusid oleks võimalik juba eelnevalt kindlaks teha; parlament nõuab komisjoni ettepaneku artiklis 13 esitatud kaaspädevuse määratluste tähepanelikku läbivaatamist, kuna need ületavad oma praeguses sõnastuses ELi toimimise lepingu artikli 86 lõigete 1–3 ulatust; läbivaatamisel tuleks tagada, et Euroopa Prokuratuuri pädevus laieneb muudele kui liidu finantshuve kahjustavatele kuritegudele üksnes juhul, kui kumulatiivselt on täidetud järgmised tingimused:

a) konkreetne tegevus hõlmab ühtaegu nii liidu finantshuve kahjustavat kuritegu kui ka muid kuritegusid; ning

b) liidu finantshuve kahjustavad kuriteod on tähtsaimad ning teised on vaid seonduvad kuriteod; ning

c) teisi kuritegusid ei menetletaks edasi ega nende eest ei karistataks, kui nende kohta ei esitataks süüdistust ja ei tehtaks otsust koos liidu finantshuve kahjustavate kuritegudega;

samuti peaks nende tingimuste kohaselt kindlaks tehtud pädevust olema võimalik kohtulikult kontrollida;

iv) kuna Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvaid kuritegusid käsitlevas ettepaneku artiklis 12 osutatud direktiiv ei ole veel vastu võetud, tuleks ettepaneku tekstis täpsustada, et Euroopa prokurör ei saa esitada süüdistust kuritegude eest, mida kuriteo toimepanemise ajal ei ole veel vastavate liikmesriikide õiguses sätestatud; lisaks ei tohiks Euroopa Prokuratuur teostada oma pädevust kuritegude suhtes, mis on toime pandud enne, kui Euroopa Prokuratuur on täielikult toimiv; sellega seoses tuleks ettepaneku artiklit 71 vastavalt muuta;

v) Euroopa Prokuratuuri kasutatavad uurimisevahendid ja -meetmed peaksid olema ühtlustatud, täpselt kindlaks määratud ja kooskõlas nende liikmesriikide õigussüsteemidega, kus neid rakendatakse; lisaks tuleks uurimismeetmete kasutamise tingimused üksikasjalikumalt sõnastada, mis tagaks, et soodsama režiimiga kohtupidamiskohtade otsimine on välistatud;

Kolmapäev, 12. märts 2014

vi) artikli 30 kohane tõendite vastuvõetavus ja nende hindamine on kriminaaluurimises otsustava tähtsusega küsimused; seepärast peaksid vastavad eeskirjad olema selged ja ühtsed kogu Euroopa Prokuratuuri pädevusvaldkonna ulatuses ning täielikus kooskõlas menetluslike tagatistega; sellise kooskõla tagamiseks peaksid tõendite vastuvõetavuse tingimused olema kehtestatud nii, et seejuures austatakse kõiki Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga tagatud õigusi ning järgitakse Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikat;

vii) õigust tõhusale õiguskaitsevahendile tuleb järgida Euroopa prokuröri tegevuse käigus igal ajal ja kogu liidus; seepärast peaks Euroopa prokuröri tehtud otsuseid saama pädevas kohtus kohtulikult kontrollida; seda arvesse võttes peaks Euroopa prokuröri poolt kohtus või sõltumatult tehtud otsuste suhtes, mida on käsitletud artiklites 27, 28 ja 29 seoses pädevuse, juhtumi menetlemise lõpetamise ja kokkulepetega, olema võimalik rakendada liidu kohtutes kättesaadavaid õiguskaitsevahendeid;

ettepaneku artikkel 36 tuleks uuesti sõnastada, et vältida liidu kohtute pädevust käsitlevate aluslepingu sätete eiramist ja mitte piirata ebaproportsionaalselt Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 47 lõike 1 kohaselt ette nähtud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile;

viii) ettepaneku artiklis 28 tuleks selgelt sätestada, et kui Euroopa prokurör on lõpetanud väikest õigusrikkumist puudutava juhtumi menetlemise, ei takista see liikmesriikide prokuratuuride edasist uurimist ja hagi esitamist, kui nende riiklikud seadused seda võimaldavad; samuti tuleks täpsustada, et kui asjakohaste tõendite puudumist ei ole ettenähtavalt võimalik edasiste proportsionaalsete uurimistega parandada, on menetlemise lõpetamine kohustuslik; samuti tuleks menetluse kohustusliku lõpetamise põhjuste olemasolu kontrollida uurimise käigus niipea kui võimalik ning juhul, kui leitakse mõni kohustusliku lõpetamise põhjus, tuleks menetlemine põhjendamatu viivitusega lõpetada;

ix) igal juhul tuleb vältida omavolilist õigusemõistmist; seetõttu tuleks ettepaneku artikli 29 lõikes 1 sätestatud kokkuleppe aluseks olev „nõuetekohase õigusemõistmise“ tingimus asendada täpsemate kriteeriumidega; eelkõige tuleks kokkuleppe välistada alates süüdimõistmise hetkest ja igal juhul juhtumite korral, mille menetlemise võib ettepaneku artikli 28 kohaselt lõpetada, ning tõsiste juhtumite korral;

x) kuna Euroopa prokuröri volituste üle on vaja lisaks Euroopa Kohtu kohtulikule kontrollile teostada ka Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide järelevalvet, tuleb lisada vastavad sätted, et tagada eelkõige tulemuslikud ja ühtsed liikmesriikide tavad ning kooskõla õigusriigi põhimõttega;

6. rõhutab, et täpselt tuleb järgida aluspõhimõtteid, nagu õiglase kohtumõistmise põhimõte, millega on otseselt seotud kriminaalmenetluse kaitsetagatised, ja palub nõukogul võtta arvesse ka järgmisi soovitusi ja nende kohaselt tegutseda:

i) kogu Euroopa Prokuratuuri tegevus peaks tagama kaitseõiguse tõhusa kaitse, võttes eelkõige arvesse, et liidust võiks saada ala, mille piires Euroopa Prokuratuur võiks tegutseda oma töökiirust säilitades, ilma et ta peaks kasutama vastastikuse õigusabi vahendeid; sellega seoses on kõikides liikmesriikides ELi miinimumstandardite järgimine isikute õigusi kriminaalmenetluses hõlmavas valdkonnas Euroopa Prokuratuuri nõuetekohaseks toimimiseks keskse tähtsusega.

Seejuures tuleks märkida, et 30. novembril 2009 heaks kiidetud teekaart kahtlustatavate või süüdistatavate isikute menetlusõiguste tugevdamiseks kriminaalmenetluses ei ole veel lõplikult valmis ning et ettepanekus vaid osutatakse liikmesriikide õigussüsteemidele kõikide küsimuste puhul, mis käsitlevad vaikimisõigust, süütuse presumptsiooni, õigust saada õigusabi ja õigust kaitsmise eesmärgil läbiviidavale uurimistegevusele; seetõttu tuleks võrdsuse põhimõtet silmas pidades Euroopa Prokuratuuri menetlustes osalevate kahtlustatavate või süüdistatavate isikute suhtes kohaldatavat õigust kohaldada ka menetlustagatiste suhtes Euroopa Prokuratuuri uurimis- ja süüdistuse esitamise toimingute puhul, ilma et see piiraks mis tahes lisa- või kõrgemaid standardeid, mis kehtivad liidu õigusega ette nähtud menetlustagatiste puhul;

ii) pärast asjaomase ülevõtmisperioodi lõppu ei tohiks ühe menetlusõiguseid käsitleva liidu õigusakti liikmesriigi õigusesse ülevõtmata jätmist või ebaõiget ülevõtmist kunagi tõlgendada uuritava või süüdistatava isiku kahjuks ning nende kohaldamine peab alati olema kooskõlas Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikaga;

Kolmapäev, 12. märts 2014

iii) tagada tuleks *ne bis in idem* põhimõtte järgimine;

iv) süüdistuse esitamine peaks olema kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 6, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 16, Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga ja isikuandmete kaitse suhtes kohaldatavate ELi õigusaktidega; erilist tähelepanu tuleks pöörata andmesubjekti õigustele, kui isikuandmeid edastatakse kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele;

7. tuletab meelde, et Euroopa Prokuratuuri struktuur peab parimate tulemuste saavutamiseks olema paindlik, ühtlane ja tõhus, ning palub seepärast nõukogul võtta arvesse järgmisi soovitusi:

i) uurimistegevuse ja selle kooskõlastamise eduka ja õiglase läbiviimise tagamiseks peaksid nende läbiviijad tundma põhjalikult asjaomaste riikide õigussüsteeme; selleks peaks Euroopa Prokuratuuri organisatsiooniline keskstruktuur tagama asjakohased oskused, kogemused ja liikmesriikide õigussüsteemide tundmise;

ii) otsuste kiireks ja tõhusaks tegemiseks peaks Euroopa Prokuratuur saama otsustusprotsessi laiendada ja sellesse kaasata konkreetsetes valdkonnas pädevaid liikmesriikide delegaatprokuröre;

iii) Euroopa Prokuratuuri tegevuse täieliku sõltumatuse, tõhususe, pädevuse ja professionaalsuse tagamiseks peaksid selle töötajad olema kõrgeima kvalifikatsiooniga ja tagama käesolevas resolutsioonis seatud eesmärkide saavutamise; eldkõige võiksid kõnealused töötajad olla varem töötanud kohtus, õigus- või muus valdkonnas, kus nad on saanud eespool nimetatud kogemuse ja ametioskused ning asjakohased teadmised liikmesriikide õigussüsteemide kohta; seejuures peaksid ettepaneku seletuskirja punktis 4 esitatud kogukulud vastama Euroopa Prokuratuuri tõhususe ja toimimisega seotud tegelikele nõuetele;

iv) tuleks kehtestada kontrollimehanism ja esitada igal aastal aruande Euroopa Prokuratuuri tegevuse kohta;

8. võtab teadmiseks kavatsuse tugineda Euroopa Prokuratuuri loomisel olemasolevatele struktuuridele ja et komisjoni eelduste kohaselt ei tohiks sellise lahendusega kaasneda liidu ja selle liikmesriikide jaoks märkimisväärsed uusi kulutusi, kuna prokuratuuri haldusteenustega peaks hakkama tegelema Eurojust ja personal võetakse üle olemasolevatest üksustest, nagu OLAF;

9. peab ettepanekus esitatud kulutõhususe argumenti kaheldavaks, sest igas liikmesriigis on vaja luua Euroopa Prokuratuuri osakond spetsialistidega, kes tulemuslike uurimiste ja kohtu alla andmise menetluste läbiviimiseks peavad üksikasjalikult tundma liikmesriigi õigusraamistikku; nõuab analüüsi koostamist, et hinnata Euroopa Prokuratuuri asutamise kulusid ELi eelarve jaoks ja võimalikku ülekanduvat mõju liikmesriikide eelarvetele; nõuab samasuguse analüüsi koostamist ka saadava kasu hindamiseks;

10. väljendab muret seoses asjaoluga, et ettepanek põhineb eeldusel, mille kohaselt ei ole Eurojusti pakutavatel haldusteenustel sellele detsentraliseeritud asutusele mitte mingisugust rahalist või personalialast mõju; peab finantsselgitust seetõttu eksitavaks; juhib sellega seoses tähelepanu oma palvele, et komisjon esitaks ajakohastatud finantselgituse, milles võetakse arvesse seadusandja poolt enne õigusloomeprotsessi lõpetamist tehtavaid võimalikke muudatusi;

11. on seisukohal, et vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 86 lõikele 1, milles on sätestatud, et nõukogu võib asutada Euroopa Prokuratuuri Eurojusti põhjal, peaks komisjon kavandama lihtsalt finantsressursside üleviimist Euroopa Pettustevastasest Ametist Euroopa Prokuratuuri, ning et Euroopa Prokuratuur peaks kasutama ära Eurojusti töötajate eksperditeadmisi ja lisaväärtust;

12. rõhutab, et selget teavet pole antud selle kohta, kas Euroopa Prokuratuuris kui äsja asutatud organis vähendatakse samuti töötajate arvu, nagu on kavas kõikide liidu institutsioonide ja organite puhul; annab teada, et ta ei toetaks sellist lähenemisviisi;

Kolmapäev, 12. märts 2014

13. kutsub nõukogu üles täpsustama iga sellise olemasoleva asutuse pädevust, kes on vastutav liidu finantshuvide kaitse eest; juhivad tähelepanu asjaolule, et on ülimalt oluline määratleda täpsemalt ja piiritleda selgelt Euroopa Prokuratuuri ja teiste, olemasolevate asutuste, nt Eurojusti ja OLAFi vahelised suhted; rõhutab, et Euroopa Prokuratuur peaks kasutama ära OLAFi pikaajalist asjatundlikkust uurimiste korraldamisel nii riikide kui ka liidu tasandil valdkondades, mis puudutavad liidu finantshuvide kaitsmist, sealhulgas korrupsiooni; rõhutab eriti, et nõukogu peaks täpsustama OLAFi ja Euroopa Prokuratuuri tegevuse vastastikust täiendavust seoses nn sise- ja välisjuurdlustega; toonitab, et komisjoni praeguses ettepanekus ei täpsustata selle asutuse seost Euroopa Prokuratuuriga ega ka seda, kuidas hakkavad toimuma sisejuurdlusted ELi institutsioonides;

14. on seisukohal, et OLAFi, Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuri samaaegset toimimist tuleks veelgi analüüsida, et vähendada pädevuste vastuolu ohtu; kutsub nõukogu üles täpsustama nimetatud asutuste pädevusi, tegema kindlaks nii võimaliku jagatud pädevuse kui ka ebatõhususe ning soovutama vajaduse korral parandusmeetmeid;

15. nõuab, arvestades, et mitu liikmesriiki loobub tõenäoliselt Euroopa Prokuratuuri käsitlevast ettepanekust, analüüsi, milles täpsustatakse, missugused OLAFi üksused ja töötajad viiakse üle Euroopa Prokuratuuri ning missugused jäävad OLAFisse; nõuab, et OLAFi jääksid vajalikud ressursid peetusevastaseks tegevuseks, mis ei kuulu Euroopa Prokuratuuri volituste hulka;

16. juhivad tähelepanu sellele, et OLAF jääb pädevaks nende liikmesriikide jaoks, kes ei osale Euroopa Prokuratuuri asutamises, ning et neile tuleks võimaldada võrdväärse tasemega menetluslikke tagatisi;

17. kutsub seetõttu komisjoni üles lisama OLAFi käsitlevasse määrusesse Euroopa Prokuratuuri asutamisest tulenevalt tehtavate muudatuste hulka piisavalt menetluslikke tagatisi, sealhulgas OLAFi võetud uurimismeetmete kohtuliku kontrolli võimaluse;

18. on seisukohal, et riiklikele ametiasutustele pandud kohustused teatada Euroopa Prokuratuurile tegevusest, mis võib olla tema pädevusse kuuluv kuritegu, peaksid olema kooskõlas liikmesriikide tasandil kehtivate kohustustega ja mitte neid ületama ning need peaksid austama nimetatud asutuste sõltumatust;

19. nõuab erieeskirjade koostamist liidu tasandil, et tagada rikkumisest teatajate ühtlustatud kaitse;

20. kutsub nõukogu üles suurendama veelgi liikmesriikide vastavate kohtute tõhusust ja tulemuslikkust, mis on Euroopa Prokuratuuri projekti edu jaoks hädavajalik;

21. peab kiiduväärseks ideed lisada Euroopa Prokuratuur delegaatprokuröride erinõustajatena osalemise kaudu olemasolevatesse detsentraliseeritud struktuuridesse; on teadlik vajadusest edendada täiendavalt delegaatprokuröride sõltumatust riiklikust kohtusüsteemist ning läbipaistvaid menetlusi nende valimiseks, et hoida ära vihjed Euroopa Prokuratuuri poolse soosimise kohta;

22. on seisukohal, et Euroopa delegaatprokuröridele ja nende töötajatele tuleks pakkuda ühtsel ja tulemuslikul viisil asjakohast koolitust ELi kriminaalõiguse valdkonnas;

23. tuletab nõukogule ja komisjonile meelde, et äärmiselt oluline on, et Euroopa Parlament, kes on kriminaalõiguse ja -menetluse küsimustes kaasseadusandja, jääks Euroopa Prokuratuuri asutamise protsessi tihedalt kaasatuks ning et tema seisukohta võetaks menetluse igas järgus nõuetekohaselt arvesse; kavatseb seetõttu hoida komisjoni ja nõukoguga eduka koostöö tagamiseks tihedat sidet; mõistab täielikult, et ülesanne on keerukas ja selle täitmiseks on vaja piisavalt aega, ning võtab kohustuse väljendada vajaduse korral oma seisukohti edasistes vahereportites Euroopa Prokuratuuri tulevase arengu kohta;

24. kutsub nõukogu üles varuma komisjoni ettepaneku põhjalikuks hindamiseks piisavalt aega ning mitte viima läbirääkimisi kiiruga lõpule; rõhutab, et vältida tuleks enneaegset üleminekut tõhustatud koostöö menetlusele;

Kolmapäev, 12. märts 2014

25. teeb presidendile ülesandeks taotleda ettepanekut käsitleva arutelu jätkamist nõukoguga;
 26. juhib nõukogu tähelepanu sellele, et eespool esitatud poliitilisi suuniseid täiendab käesoleva resolutsiooni tehniline lisa;
 27. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-

Kolmapäev, 12. märts 2014

RESOLUTSIOONI LISA

Põhjendus 22

Muudatus 1

Ettepanek võtta vastu määrus

- (22) Liidu finantshuve kahjustavad kuriteod on sageli tihedalt seotud muude kuritegudega. **Menetluse tõhususe huvides ja** vältimaks *ne bis in idem* põhimõtte võimalikku rikkumist peaksid Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluma ka kuriteod, mis liikmesriigi õiguses ei ole tehniliselt määratletud liidu finantshuve kahjustavate kuritegudena, kui nende asjaolud on identsed ja **lahutamatu** seotud liidu finantshuve kahjustavate kuritegude asjaoludega. Selliste mitut kuritegu hõlmavate juhtumite puhul, kus liidu finantshuve kahjustav kuritegu on **kaalukam**, peaks Euroopa Prokuratuur teostama oma pädevust pärast konsulteerimist asjaomase liikmesriigi pädevate ametiasutustega. **Kaalukus** tuleks kindlaks teha selliste kriteeriumide alusel nagu kuriteo finantsmõju liidule ja liikmesriikide eelarvetele, ohvrite arv või muud kuriteo raskusega seotud asjaolud või kohaldatavad karistused.

Muudatusettepanek

- (22) Liidu finantshuve kahjustavad kuriteod on sageli tihedalt seotud muude kuritegudega. Vältimaks *ne bis in idem* põhimõtte võimalikku rikkumist peaksid Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluma ka kuriteod, mis liikmesriigi õiguses ei ole tehniliselt määratletud liidu finantshuve kahjustavate kuritegudena, kui nende asjaolud on identsed ja seotud liidu finantshuve kahjustavate kuritegude asjaoludega. Selliste mitut kuritegu hõlmavate juhtumite puhul, kus liidu finantshuve kahjustav kuritegu on **tähtsaim**, peaks Euroopa Prokuratuur teostama oma pädevust pärast konsulteerimist asjaomase liikmesriigi pädevate ametiasutustega. **Tähtsus** tuleks kindlaks teha selliste kriteeriumide alusel nagu kuriteo finantsmõju liidule ja liikmesriikide eelarvetele, ohvrite arv või muud kuriteo raskusega seotud asjaolud või kohaldatavad karistused.

Põhjendus 46

Muudatus 3

Ettepanek võtta vastu määrus

- (46) Liidu asutuste suhtes kohaldatavaid üldisi läbipaistvuse nõudeid tuleks kohaldada ka Euroopa Prokuratuuri suhtes, **kuid üksnes seoses tema haldusülesannetega, et mitte kahjustada ühelgi viisil konfidentsiaalsusnõude järgimist tema jooksvas tegevuses. Samamoodi tuleks** Euroopa Ombudsmani haldusuurimiste puhul austada Euroopa Prokuratuuri suhtes kohaldatavat konfidentsiaalsusnõuet.

Muudatusettepanek

- (46) Liidu asutuste suhtes kohaldatavaid üldisi läbipaistvuse nõudeid tuleks kohaldada ka Euroopa Prokuratuuri suhtes; Euroopa Ombudsmani haldusuurimiste puhul **tuleks** austada Euroopa Prokuratuuri suhtes kohaldatavat konfidentsiaalsusnõuet.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 13

Muudatus 2

Ettepanek võtta vastu määrus

1. Kui artiklis 12 osutatud kuriteod on **lahutamatu** seotud muude kuritegudega, millele artiklis 12 ei osutata, **ja nende ühine uurimine ja nende eest ühiselt süüdistuse esitamine on kvaliteetse õigusemõistmise huvides**, kuuluvad Euroopa Prokuratuuri pädevusse ka kõnealused muud kuriteod **tingimusel, et artiklis 12 osutatud kuriteod on kaalukamad ja** muud kuriteod **põhinevad identsetel asjaoludel**.

Juhul kui need tingimused ei ole täidetud, kuuluvad artiklis 12 osutatud kuriteod selle liikmesriigi pädevusse, kelle pädevusse kuuluvad kõnealused muud kuriteod.

2. Euroopa Prokuratuur ja liikmesriikide prokuratuurid konsulteerivad omavahel, et määrata kindlaks lõike 1 kohast pädevust omav asutus. Kui see on pädevuse kindlaksmääramise hõlbustamiseks vajalik, võib kaasata Eurojusti vastavalt artiklile 57.

3. Kui Euroopa Prokuratuur ja liikmesriigi prokuratuur on lõike 1 kohase pädevuse suhtes eriarvamusel, teeb kaaspädevuse otsuse liikmesriigi õigusasutus, kes on pädev tegema otsust liikmesriigi tasandil süüdistuse esitamise pädevuse andmise kohta.

4. Käesoleva artikli **kohane** pädevuse **kindlaksmääramine ei kuulu läbivaatamisele**.

Muudatusettepanek

1. Kui artiklis 12 osutatud kuriteod on seotud muude kuritegudega, millele artiklis 12 ei osutata, kuuluvad Euroopa Prokuratuuri pädevusse ka kõnealused muud kuriteod, **kui on täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused:**

— üks konkreetne faktiliste asjaolude kogum hõlmab ühtaegu nii liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid kui ka muud kuritegu või muid kuritegusid; ning

— liidu finantshuve kahjustav kuritegu või kahjustavad kuriteod on tähtsaimad ning muu kuritegu või muud kuriteod on vaid seonduvad; ning

— teist kuritegu või teisi kuritegusid ei menetletaks edasi ega nende eest ei karistataks, kui nende kohta ei esitataks süüdistust ega tehtaks otsust koos liidu finantshuve kahjustava kuriteo või kahjustavate kuritegudega.

Juhul kui need tingimused ei ole täidetud, kuuluvad artiklis 12 osutatud kuriteod selle liikmesriigi pädevusse, kelle pädevusse kuuluvad kõnealused muud kuriteod.

2. Euroopa Prokuratuur ja liikmesriikide prokuratuurid konsulteerivad omavahel, et määrata kindlaks lõike 1 kohast pädevust omav asutus. Kui see on pädevuse kindlaksmääramise hõlbustamiseks vajalik, võib kaasata Eurojusti vastavalt artiklile 57.

3. Kui Euroopa Prokuratuur ja liikmesriigi prokuratuur on lõike 1 kohase pädevuse suhtes eriarvamusel, teeb kaaspädevuse otsuse liikmesriigi õigusasutus, kes on pädev tegema otsust liikmesriigi tasandil süüdistuse esitamise pädevuse andmise kohta.

4. Käesoleva artikli **kohase** pädevuse **kindlaksmääramise võib läbi vaadata vastavalt ettepaneku artikli 27 lõikele 4 kindlaks määratud menetlev kohus omal algatusel**.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 27

Muudatus 4

Ettepanek võtta vastu määrus

Muudatusettepanek

1. Euroopa prokuröri ja Euroopa delegaatprokuröridel on samasugused volitused nagu riigi prokuröridel seoses süüdistuste esitamise ja süüdlaste vastutusele võtmisega, eelkõige õigus esitada kohtus väiteid, osaleda tõendite kogumises ja rakendada kättesaadavaid õiguskaitsvahendeid.

2. Kui pädev Euroopa delegaatprokurör leiab, et uurimine tuleb lõpetada, esitab ta Euroopa prokurörile läbivaatamiseks juhtumi kokkuvõtte, süüdistusakti kavandi ja tõendite loetelu. Kui ta ei anna korraldust lõpetada juhtumi menetlemine vastavalt artiklile 28, annab Euroopa prokurör Euroopa **delegaatprokurörile** korralduse anda juhtum koos süüdistusaktiga liikmesriigi pädevasse kohtusse või saadab selle tagasi täiendavaks uurimiseks. Euroopa prokurör võib ka ise anda juhtumi liikmesriigi pädevasse kohtusse.

3. Liikmesriigi pädevale kohtule esitatav süüdistusakt peab sisaldama kohtumenetluses esitatavate tõendite loetelu.

4. **Konsulterides juhtumit kohtusse andva Euroopa delegaatprokuröriga ja pidades silmas nõuetekohast õigusemõistmist, valib Euroopa prokurör asjakohase kohtualluvuse ja määrab** liikmesriigi **pädeva kohtu** järgmiste tingimuste alusel:

a) kuriteo toimepaneku koht või mitme kuriteo korral enamiku kuritegude toimepaneku koht;

b) süüdistatava alaline elukoht;

c) tõendite asukoht;

d) otseste ohvrite alaline elukoht.

5. Kui see on sissenõudmise, halduslike järelmeetmete või järelevalve eesmärgil vajalik, teavitab Euroopa prokurör süüdistusaktist riigi pädevaid ametiasutusi, huvitatud isikuid ja asjaomaseid liidu institutsioone, organeid ja asutusi.

1. Euroopa prokuröri ja Euroopa delegaatprokuröridel on samasugused volitused nagu riigi prokuröridel seoses süüdistuste esitamise ja süüdlaste vastutusele võtmisega, eelkõige õigus esitada kohtus väiteid, osaleda tõendite kogumises ja rakendada kättesaadavaid õiguskaitsvahendeid.

2. Kui pädev Euroopa delegaatprokurör leiab, et uurimine tuleb lõpetada, esitab ta Euroopa prokurörile läbivaatamiseks juhtumi kokkuvõtte, süüdistusakti kavandi ja tõendite loetelu. Kui ta ei anna korraldust lõpetada juhtumi menetlemine vastavalt artiklile 28 **või kui tema korraldusel pakutakse artikli 29 kohast kokkulepet ning see pakkumine lükatakse tagasi**, annab Euroopa prokurör Euroopa **delegaatprokurörile** korralduse anda juhtum koos süüdistusaktiga liikmesriigi pädevasse kohtusse või saadab selle tagasi täiendavaks uurimiseks. Euroopa prokurör võib ka ise anda juhtumi liikmesriigi pädevasse kohtusse.

3. Liikmesriigi pädevale kohtule esitatav süüdistusakt peab sisaldama kohtumenetluses esitatavate tõendite loetelu.

4. Liikmesriigi **pädev kohus määratakse kindlaks järgmiste tähtsuse järjekorras esitatud** tingimuste alusel:

a) kuriteo toimepaneku koht või mitme kuriteo korral enamiku kuritegude toimepaneku koht;

b) süüdistatava alaline elukoht;

c) tõendite asukoht;

d) otseste ohvrite alaline elukoht.

5. Kui see on sissenõudmise, halduslike järelmeetmete või järelevalve eesmärgil vajalik, teavitab Euroopa prokurör süüdistusaktist riigi pädevaid ametiasutusi, huvitatud isikuid ja asjaomaseid liidu institutsioone, organeid ja asutusi.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 28

Muudatus 5

*Ettepanek võtta vastu määrus**Muudatusettepanek*

1. Euroopa prokurör lõpetab juhtumi menetlemise, kui süüdistuse esitamine on võimatu järgmistel põhjustel:

- a) kahtlustatava surm;
- b) uurimisalune tegevus ei ole kuritegu;
- c) kahtlustatavale antakse amnestia või immuuniteet;
- d) süüdistus on vastavalt liikmesriigi õigusele aegunud;
- e) kahtlustatav on juba samade asjaolude põhjal liidus lõplikult õigeks või süüdi mõistetud või juhtumit on käsitletud artikli 29 kohaselt.

2. Euroopa prokurör võib juhtumi menetlemise lõpetada **järgmistel põhjustel:**

- a) asjaomane kuritegu on väike õigusrikkumine vastavalt direktiivi 2013/XX/EL (milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil) rakendamiseks vastuvõetud liikmesriigi õigusele;

b) asjakohaste tõendite puudumine.

3. Euroopa Prokuratuur võib juhtumid, mille menetlemise ta on lõpetanud, saata edasi OLAFile või riigi pädevatele haldus- või õigusasutustele sissenõudmiseks, muude halduslike järelmeetmete rakendamiseks või järelevalve teostamiseks.

4. Kui uurimine algatati kannatanu esitatud teabe alusel, teavitab Euroopa Prokuratuur kannatanut juhtumi menetlemise lõpetamisest.

1. Euroopa prokurör lõpetab juhtumi menetlemise, kui süüdistuse esitamine on võimatu järgmistel põhjustel:

- a) kahtlustatava surm;
- b) uurimisalune tegevus ei ole kuritegu;
- c) kahtlustatavale antakse amnestia või immuuniteet;
- d) süüdistus on vastavalt liikmesriigi õigusele aegunud;
- e) kahtlustatav on juba samade asjaolude põhjal liidus lõplikult õigeks või süüdi mõistetud või juhtumit on käsitletud artikli 29 kohaselt;

f) Euroopa Prokuratuuri täieliku, põhjaliku ja proportsionaalse uurimise järel puuduvad asjakohased tõendid.

2. Euroopa prokurör võib juhtumi menetlemise lõpetada, **kui** asjaomane kuritegu on väike õigusrikkumine vastavalt direktiivi 2013/XX/EL (milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil) rakendamiseks vastuvõetud liikmesriigi õigusele.

3. Euroopa Prokuratuur võib juhtumid, mille menetlemise ta on lõpetanud, saata edasi OLAFile või riigi pädevatele haldus- või õigusasutustele sissenõudmiseks, muude halduslike järelmeetmete rakendamiseks või järelevalve teostamiseks.

4. Kui uurimine algatati kannatanu esitatud teabe alusel, teavitab Euroopa Prokuratuur kannatanut juhtumi menetlemise lõpetamisest.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 29

Muudatus 6

Ettepanek võtta vastu määrus

1. Kui juhtumi menetlemist ei **lõpetata** ja kui **see on nõuetekohase õigusemõistmise huvides**, võib Euroopa Prokuratuur teha pärast seda, kui kahju on hüvitatud, kahtlustatavale ettepaneku maksta ühekordne trahv, mille tasumise järel lõpetatakse juhtumi menetlemine lõplikult (kokkulepe). Kui kahtlustatav ettepanekuga nõustub, maksab ta liidule ühekordse trahvi.

2. Euroopa Prokuratuur kontrollib kokkuleppega hõlmatud rahalise makse tasumist.

3. Kui kahtlustatav on kokkuleppega nõustunud ja trahvi ära maksnud, lõpetab Euroopa prokurör juhtumi menetlemise lõplikult ning teatab sellest ametlikult riigi pädevatele õiguskaitse- ja õigusasutustele ja asjaomastele liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele.

4. Juhtumi menetlemise lõpetamine, millele on osutatud lõikes 3, ei kuulu kohtuliku kontrolli alla.

Muudatusettepanek

1. Kui juhtumi menetlemist ei **saa artikli 28 kohaselt lõpetada** ja kui **vangistus oleks ebaproportsionaalne ka juhul, kui tegevus kohtus täielikult tõendati**, võib Euroopa Prokuratuur teha pärast seda, kui kahju on hüvitatud, kahtlustatavale ettepaneku maksta ühekordne trahv, mille tasumise järel lõpetatakse juhtumi menetlemine lõplikult (kokkulepe). Kui kahtlustatav ettepanekuga nõustub, maksab ta liidule ühekordse trahvi.

2. Euroopa Prokuratuur kontrollib kokkuleppega hõlmatud rahalise makse tasumist.

3. Kui kahtlustatav on kokkuleppega nõustunud ja trahvi ära maksnud, lõpetab Euroopa prokurör juhtumi menetlemise lõplikult ning teatab sellest ametlikult riigi pädevatele õiguskaitse- ja õigusasutustele ja asjaomastele liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele.

Artikkel 30

Muudatus 7

Ettepanek võtta vastu määrus

1. Euroopa Prokuratuuri poolt juhtumit menetlevale kohtule esitatud tõendid tunnistatakse **kohtumenetluses** vastuvõetavaks **ilma hindamise või muu sarnase õigusliku toiminguta**, kui kohus leiab, et nende vastuvõetavaks tunnistamine ei **kahjusta** Euroopa Liidu põhiõiguste **harta artiklites 47 ja 48** sätestatud õiglase menetluse või kaitseõiguse põhimõtet, **isegi kui kohtu asukohaliikmesriigi õiguses on selliste tõendite kogumise või esitamise kohta sätestatud teistsugused eeskirjad**.

2. Juhul kui tõendid on tunnistatud vastuvõetavaks, ei tohi mõjutada liikmesriigi kohtu pädevust hinnata vabalt Euroopa Prokuratuuri poolt asjaomasel menetluses esitatud tõendeid.

Muudatusettepanek

1. Euroopa Prokuratuuri poolt juhtumit menetlevale kohtule esitatud tõendid tunnistatakse vastuvõetavaks, kui kohus leiab, et nende vastuvõetavaks tunnistamine ei **kahjustaks** Euroopa Liidu põhiõiguste **harta** sätestatud õiglase menetluse või kaitseõiguse põhimõtet **ega liikmesriikide kohustusi vastavalt ELi lepingu artiklile 6**.

2. Juhul kui tõendid on tunnistatud vastuvõetavaks, ei tohi mõjutada liikmesriigi kohtu pädevust hinnata vabalt Euroopa Prokuratuuri poolt asjaomasel menetluses esitatud tõendeid.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 33

Muudatus 8

Ettepanek võtta vastu määrus

1. Euroopa Prokuratuuri menetluses osaleval kahtlustataval ja süüdistataval isikul on **vastavalt liikmesriigi õigusele** vaikimisõigus, kui tema käest küsitakse teo kohta, mille toimepanekus teda kahtlustatakse, ja teda tuleb teavitada, et ta ei ole kohustatud iseenda vastu tunnistama.

2. Kahtlustatavat ja süüdistatavat peetakse süütuks seni, kuni tema süü ei ole **liikmesriigi õiguse kohaselt** tõendatud.

Muudatusettepanek

1. Euroopa Prokuratuuri menetluses osaleval kahtlustataval ja süüdistataval isikul on vaikimisõigus, kui tema käest küsitakse teo kohta, mille toimepanekus teda kahtlustatakse, ja teda tuleb teavitada, et ta ei ole kohustatud iseenda vastu tunnistama.

2. Kahtlustatavat ja süüdistatavat peetakse süütuks seni, kuni tema süü ei ole tõendatud.

Artikkel 34

Muudatus 9

Ettepanek võtta vastu määrus

Igal isikul, keda kahtlustatakse või süüdistatakse Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluva kuriteo toimepanekus, on **vastavalt liikmesriigi õigusele** õigus saada riigi ametiasutustelt täielikult või osaliselt tasuta õigusabi, kui tal ei ole piisavalt rahalisi vahendeid selle eest tasumiseks.

Muudatusettepanek

Igal isikul, keda kahtlustatakse või süüdistatakse Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluva kuriteo toimepanekus, on õigus saada riigi ametiasutustelt täielikult või osaliselt tasuta õigusabi, kui tal ei ole piisavalt rahalisi vahendeid selle eest tasumiseks.

Artikkel 36

Muudatus 10

Ettepanek võtta vastu määrus

1. Euroopa Prokuratuuri käsitatakse oma ülesannete täitmise raames menetlustoimingute tegemisel kohtuliku kontrolli eesmärgil riigi ametiasutusena.

2. Kui käesoleva määrusega nähakse ette liikmesriigi õigusnormide kohaldamine, ei käsitata selliseid õigusnorme ELi toimimise lepingu artikli 267 kohaldamisel liidu õigusnormidena.

Muudatusettepanek

Kohtuliku kontrolli eesmärgil käsitatakse Euroopa Prokuratuuri oma süüdistuse esitamise ülesannete käigus tehtavate menetlustoimingute tegemisel pädevas asja menetlevas kohtus riigi ametiasutusena. **Kõigi muude tegude või tegematajätmisteh puhul käsitatakse Euroopa Prokuratuuri liidu asutusena.**

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 68

Muudatus 11

Ettepanek võtta vastu määrus

Euroopa Ombudsman uurib Euroopa Prokuratuuri **haldustegevust** vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 228.

Muudatusettepanek

Euroopa Ombudsman uurib Euroopa Prokuratuuri **tegevust seoses haldusomavaliga** vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 228.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0235

Türgi 2013. aasta eduaruanne**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon Türgi 2013. aasta eduaruande kohta (2013/2945(RSP))**
(2017/C 378/19)*Euroopa Parlament,*

- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Türgi 2013. aasta eduaruanne“ (SWD(2013)0417),
 - võttes arvesse komisjoni 16. oktoobri 2013. aasta teatist „Laiemisstrateegia ja peamised ülesanded aastatel 2013–2014“ (COM(2013)0700),
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, eelkõige 10. veebruari 2010. aasta resolutsiooni Türgi 2009. aasta eduaruande kohta ⁽¹⁾, 9. märtsi 2011. aasta resolutsiooni Türgi 2010. aasta eduaruande kohta ⁽²⁾, 29. märtsi 2012. aasta resolutsiooni Türgi 2011. aasta eduaruande kohta ⁽³⁾, 18. aprilli 2013. aasta resolutsiooni Türgi 2012. aasta eduaruande kohta ⁽⁴⁾ ning 13. juuni 2013. aasta resolutsiooni olukorra kohta Türgis ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse Türgiga peetavate läbirääkimiste raamistikku, mis võeti vastu 3. oktoobril 2005. aastal,
 - võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2008. aasta otsust 2008/157/EÜ, millega sätestatakse Türgi Vabariigiga loodud ühinemispartnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ⁽⁶⁾ („ühinemispartnerlus“), ning nõukogu varasemaid, 2001., 2003. ja 2006. aasta otsuseid ühinemispartnerluse kohta,
 - võttes arvesse nõukogu 14. detsembri 2010. aasta, 5. detsembri 2011. aasta, 11. detsembri 2012. aasta ja 25. juuni 2013. aasta järeldusi,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku 26. novembri 2013. aasta aruande järeldusi, milles rõhutati õiguskaitseametnike sobimatut käitumist Gezi meeleavalduste ajal,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et ühinemisläbirääkimisi Türgiga alustati 3. oktoobril 2005. aastal ning et selliste läbirääkimiste alustamine on lähtepunkt õiglasel ja rangel tingimuslikkusel ning reformimise kohustusel põhinevale pikaajalisele protsessile, mille tulemusi ei saa ette ennustada;
- B. arvestades, et Türgi on võtnud endale kohustuse täita Kopenhaageni kriteeriumid, viia ellu piisavad ja tulemuslikud reformid ning edendada heanaaberlikke suhteid ja järk-järgulist vastavusse viimist ELiga; arvestades, et neid pingutusi tuleks võtta kui Türgi võimalust jätkata oma moderniseerimisprotsessi;
- C. arvestades, et EL peaks jääma Türgi reformide võrdlusaluseks;

⁽¹⁾ ELT C 341 E, 16.12.2010, lk 59.

⁽²⁾ ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 98.

⁽³⁾ ELT C 257 E, 6.9.2013, lk 38.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0184.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0277.

⁽⁶⁾ ELT L 51, 26.2.2008, lk 4.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- D. arvestades, et Kopenhaageni kriteeriumide täielik täitmine ning ELi integratsioonivõime kooskõlas 2006. aasta detsembri Euroopa Ülemkogu järeldustega jääb ELiga ühinemise aluseks;
- E. arvestades, et oma 11. detsembri 2012. aasta järeldustes toetas nõukogu komisjoni uute kandidaatriikide läbirääkimiste raamistike uut käsitust, mille puhul laienemispoliitika keskmesse on asetatud õigusriigi põhimõte, ning kinnitas 23. peatüki (õigussüsteem ja põhiõigused) ja 24. peatüki (õigus, vabadus ja turvalisus) keskset tähtsust läbirääkimiste protsessis – need on peatükid, mida tuleks käsitleda läbirääkimiste varases etapis, et määrata selged võrdlusalused ja anda piisavalt aega vajalike seadusandlike muudatuste ja institutsiooniliste reformide läbiviimiseks ning saavutada selle kaudu häid tulemusi rakendamises;
- F. arvestades, et oma teatises „Laiemisstrateegia ja peamised ülesanded aastatel 2013–2014“ jõudis komisjon järeldusele, et Türgi on oma majanduse, strateegilise asukoha ja tähtsa piirkondliku rolli tõttu ELi strateegiline partner ning väärtuslik ELi majandusliku konkurentsivõime jaoks ja et viimase 12 kuu jooksul on reformide teostamisel tehtud olulisi edusamme; arvestades, et komisjon nõudis täiendavaid reforme ja dialoogi laiendamist, et see hõlmaks kogu Türgi poliitilist spektrit ja Türgi ühiskonda laiemalt;
- G. arvestades, et Türgi ei ole siiani, juba kaheksandat aastat järjest, rakendanud EÜ ja Türgi assotsieerimislepingust ning selle lisaprotokollist tulenevaid sätteid;
- H. arvestades, et Türgi peab omaenda huvides ja stabiilsuse tugevdamiseks ning heanaaberlike suhete edendamiseks rohkem pingutama, et lahendada kooskõlas ÜRO põhikirja sätete ja rahvusvahelise õigusega veel lahendamata kahepoolsed küsimused, sealhulgas täitmata õiguslikud kohustused ning vaidlused lähinaabritega maa- ja merepiiride ning õhuruumi üle;
- I. arvestades, et Türgil on võimalus etendada energiaressursside ning naaberriikidest ELi suunduvate nafta, gaasi ja elektritransiidiga marsruutide mitmekesistamisel otsustavat rolli, ning arvestades, et nii Türgil kui ka ELil on võimalik vähese CO₂-heitega säästva majanduse loomiseks Türgi rikkalikest taastuvenergia varudest kasu saada;
- J. arvestades, et võitlus korrupsiooni vastu kõigil tasanditel on toimiva õigusriigi süsteemi tähtis osa;
- K. arvestades, et Türgi on jätkuvalt aktiivne oma laiemas naabruskonnas ning on tähtis piirkondlik osaleja;

Usaldusväärne kohustuste täitmine ja tugev demokraatlik alus

- väljendab heameelt Türgi 2013. aasta eduaruande üle ja jagab komisjoni järeldust, et Türgi on ELi strateegiline partner ning et viimase 12 kuu jooksul on reformide teostamisel tehtud olulisi edusamme; rõhutab täiendavate reformide olulisust ja hädavajalikkust selleks, et tagada Türgi valitsemises suurem aruandluskohustus ja läbipaistvus ning dialoogi edendamine kogu poliitilise spektri ulatuses ja ühiskonnas laiemalt, eelkõige kodanikuühiskonna nõuetekohase kaasamise ja tema mõjuvõimu suurendamise kaudu koos põhiõigustest ja õigusriigi põhimõtetest tegelikkuses täieliku kinnipidamisega; tuletab meelde võimude lahususe põhimõtte, õigusriigi ja põhiõiguste keskset tähtsust iga demokraatia jaoks ning rõhutab erapooletu ja sõltumatu kohtusüsteemi tähtsust tõeliselt demokraatliku riigi jaoks;
- märgib liidu ja Türgi vaheliste läbirääkimiste muudatusi soodustavat jõudu ning rõhutab reformiprotsessi alase tiheda dialoogi ja koostöö olulisust Türgi ja ELi vahel selleks, et läbirääkimised saaksid pakkuda Türgile jätkuvalt selget pidepunkti ja usaldusväärseid võrdlusaluseid; rõhutab seetõttu, kui olulised on heas usus toimuvad usaldusväärsed läbirääkimised, mis põhinevad Türgi ja liidu vastastikusel pühendumisel tulemuslikele reformidele, millega tugevdatakse Türgi ühiskonna demokraatlikke aluseid, edendatakse põhiväärtusi ja tekitatakse positiivseid muutusi Türgi institutsioonides, seadusandluses ja ühiskonna mõtteviisis; peab seetõttu tervitatavaks 22. peatüki avamist;

Kolmapäev, 12. märts 2014

3. peab tervitatavaks ELi ja Türgi vahelise tagasivõtulepingu allkirjastamist ning viisanõude kaotamise alase dialoogi alustamist 16. detsembril 2013. aastal; rõhutab, et tähtis on vastastikuse mõistmise saavutamine Türgi ja ELi vahel selles osas, kui olulised on mõlema osapoole jaoks tagasivõtuleping ja viisanõude kaotamise tegevuskava; nõuab sellega seoses, et EL annaks Türgile tagasivõtulepingu rakendamiseks igakülgset tehnilist ja rahalist abi ning et Türgi seaks sisse piisavad meetmed selleks, et pakkuda varjupaigataotlejatele mõjusat rahvusvahelist kaitset ja tagada migrantide inimõiguste austamine; on seisukohal, et rände haldamise peadirektoraadi loomine ning välismaalasi ja rahvusvahelist kaitset käsitleva seaduse rakendamine on esimeseks positiivseks sammuks selles suunas; tuletab meelde, et Türgi on üks peamisi ELi saabuvate ebaseaduslike sisserändajate transiidiriike, ning rõhutab tagasivõtulepingu kiire ratifitseerimise ja selle tulemusliku rakendamise olulisust kõigi liikmesriikide jaoks; kutsub Türgit üles olemasolevaid kahepoolseid tagasivõtulepinguid täielikult ja tõhusalt rakendama; rõhutab selget kasu, mida annab ELi juurdepääsu lihtsustamine äriinimestele, teadlastele, üliõpilastele ja kodanikuühiskonna esindajatele, ning kutsub Türgit ja komisjoni üles dialoogiga edasi minema, et teha olulisi edusamme viisanõude kaotamise suunas;

Kopenhaageni kriteeriumide täitmine

4. väljendab sügavat muret hiljutiste arengute pärast Türgis seoses väidetava kõrgel tasemel korruptsiooniga; peab kahetsusväärseks esialgses uurimises osalenud prokuröride ja politseiametnike tagandamist, kuna see on vastuolus sõltumatu kohtuvõimu aluspõhimõttega ja kahjustab tõsiselt usaldusväärse uurimise läbiviimise väljavaateid; peab kahetsusväärseks tõsist usalduse kaotust valitsuse, kohtusüsteemi, politsei ja meedia vahel; nõuab seetõttu tungival, et Türgi valitsus näitaks üles kindlat pühendumist demokraatia põhimõtetele ja hoiduks igasugusest täiendavast korruptsiooni uurimise ja süüdlaste vastutusele võtmise sekkumisest;

5. tuletab Türgi valitsusele meelde võetud kohustust võidelda korruptsiooniga, eelkõige viies ellu enamiku soovitud, mille Euroopa Nõukogu riikide korruptsioonivastane ühendus (GRECO) esitas oma 2005. aasta hindamisaruannetes; palub Türgi valitsusel tagada kontrollikoja nõuetekohane toimimine vastavalt kohaldatavatele rahvusvahelistele standarditele ning tagada üldsusele ja asjaomastele institutsioonidele – pidades eriti silmas Türgi Suurt Rahvuskogu – täielik juurdepääs selle aruannetele, sealhulgas aruannetele julgeolekujõudude kohta; palub Türgil tagada kõigi ministriumide koostöö kontrollikojaga; rõhutab veel kord vajadust luua kriminaalpolitseiteenistus, mis töötaks kohtusüsteemi alluvuses;

6. juhib tähelepanu sellele, kui tähtis on mis tahes moodsa demokraatliku riigi jaoks kontrolli ja tasakaalustatuse süsteem, ning ülitähtsale rollile, mida Türgi Suur Rahvuskogu peab etendama Türgi poliitilise süsteemi keskmes dialoogiraamistiku pakkumisel ja kõigi poliitiliste jõudude vahelise üksmeele loomisel; väljendab muret poliitilise polariseerumise pärast ja selle pärast, et valitsusel ja opositsioonil puudub tahe teha koostööd, et saavutada üksmeel põhilistes reformides ja Türgi uue põhiseaduse koostamises; nõuab tungival, et kõik poliitilised osapooled, valitsus ja opositsioon teeksid koostööd, et edendada pluralistlikku vaadet riiklikes institutsioonides ning soodustada riigi ja ühiskonna moderniseerimist ja demokratiseerimist; rõhutab kodanikuühiskonna organisatsioonide olulist rolli ning vajadust reformiprotsessi alase piisava teabevahetuse järele avalikkusega; kutsub poliitilist enamust üles kaasama teisi poliitilisi jõude ja kodanikuühiskonna organisatsioone aktiivselt asjakohaste reformide arutlusprotsessi ning võtma nende huve ja seisukohti kaasavalt arvesse; rõhutab, et Türgi edasise moderniseerimise ja demokratiseerimise protsessi peamiseks prioriteediks peab jääma põhiseaduse reform;

7. peab murettekitavaks väiteid, et ametivõimud viivad läbi riigiteenistujate, politsei- ja julgeolekujõudude süstemaatilist profileerimist lähtuvalt nende religioosest, etnilisest ja poliitilisest kuuluvusest;

8. rõhutab pakilist vajadust teha edasisi edusamme 2010. aasta põhiseadusmuudatuste rakendamisel, eelkõige vajadust võtta vastu seadused isikuandmete kaitse ja sõjaväekohtute kohta ning seadused, millega kehtestatakse eeliskohtlemis-meetmed soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks; rõhutab, kui oluline on neid seadusemuudatusi täpselt rakendada, kui need on vastu võetud;

Kolmapäev, 12. märts 2014

9. avaldab tunnustust lepituskomiteele 60 põhiseaduse muudatusettepaneku osas üksmeelele jõudmise eest, kuid väljendab muret komitee töö peatamise pärast ja selle pärast, et praegu mingit edasiminekut ei toimu; on kindlalt veendunud, et tööd Türgi uue põhiseaduse väljatöötamiseks tuleks jätkata, kuna see on Türgi reformiprotsessi jaoks ülioluline; rõhutab, kui tähtis on saavutada üksmeel põhiseaduse reformiprotsessi raamistikus selles suhtes, milline on mõjus võimude lahususe süsteem ja kuidas määratleda kaasavalt kodakondsust, et tulemuseks oleks täiesti demokraatlik põhiseadus, mis tagab võrdsed õigused kõigile Türgi inimestele; toonitab tõsiasja, et Euroopa Nõukogu liikmesriigina saaks Türgi kasu põhiseaduse reformiprotsessi käsitlevast aktiivsest dialogist Veneetsia komisjoniga; rõhutab tõsiasja, et põhiseaduse reformiprotsess tuleks läbi viia läbipaistval ja kaasaval moel ning kodanikuühiskond tuleks kõigil etappidel täielikult kaasata;

10. väljendab sügavat muret kohtunike ja prokuröride kõrget nõukogu puudutava uue seaduse pärast ning juhib tähelepanu justiitsministrile antud tugevale ja kesksele rollile, mis ei ole kooskõlas sõltumatu kohtuvõimu põhimõttega, mis on täielikult toimiva demokraatliku kontrolli ja tasakaalustatuse süsteemi vajalik eeltingimus; rõhutab, et kohtunike ja prokuröride kõrge nõukogu liikmete valimist, nõukogu koosseisu ja selle toimimist käsitlevad eeskirjad peaksid olema täielikult kooskõlas Euroopa standarditega, ning palub Türgi valitsusel pidada tihedaid konsultatsioone Euroopa Komisjoni ja Veneetsia komisjoniga ning vaadata uus seadus kohtunike ja prokuröride kõrge nõukogu kohta läbi vastavalt nende soovitudele;

11. väljendab heameelt valitsuse 30. septembril 2013. aastal esitatud demokratiseerimise paketi üle ning kutsub valitsust üles seda kiiresti ja täielikult rakendama, konsulteerima rakendusaktide väljatöötamisel nõuetekohaselt opositsiooni ja asjakohaste kodanikuühiskonna organisatsioonidega ning jätkama oma reformipüüdlusi valimissüsteemi muutmiseks (sh 10 %-lise valimiskünnise langetamiseks) ja Türgi ühiskonna kõigi rühmade asjakohaseks kaasamiseks, et tugevdada demokraatiat ja paremini peegeldada riigis leiduvat pluralismi; rõhutab pakilist vajadust kõikehõlmavate diskrimineerimisevastaste õigusaktide järele ning diskrimineerimisvastase võitluse ja võrdõiguslikkuse ameti loomise järele; palub valitsusel seetõttu tagada, et vihakuritegusid käsitlevad õigusaktid kaitseksid kõiki kodanikke ja kogukondi, sh lesbisid, geisid, biseksuaale, trans- ja intersoolisi inimesi; kutsub valitsust üles rakendama viivitamata meetmeid aleviitide kogukonna õiguste parandamiseks; nõuab täiendavaid jõupingutusi roma vähemuse diskrimineerimise vastu võitlemiseks ning tööalase konkurentsivõime suurendamiseks ja koolist väljalangemise määra vähendamiseks;

12. peab tervitatavaks uute institutsioonide – ombudsmani institutsiooni ja Türgi riikliku inimõiguste institutsiooni – loomist, mis alustasid tegevust 2013. aastal, luues nii täiendavad mehhanismid, mis võimaldavad üksikisikutel oma põhiõiguste ja -vabaduste kaitset taotleda;

13. väljendab sügavat kahetsust inimohvrite pärast meelevaldajate ja politseinike hulgas, ülemäärase jõu kasutamise pärast politsei poolt ja mõnede väikeste rühmade vägivaldaktide pärast; on seisukohal, et Gezi pargis toimunud meeleavaldused annavad tunnistust nii elujõulise kodanikkonna olemasolust Türgis kui ka kiireloomulisest vajadusest täiendava olulise dialoogi ja reformide järele, et edendada põhiväärtusi; peab kahetsusväärseks kohtute ilmset suutmatust karistada kõiki neid riigi- ja politseiametnikke, kes vastutavad Gezi pargi meeleavaldajate suhtes kasutatud ülemäärase vägivalla, inimohvrite ja tõsiste vigastuste eest, ning peab sellega seoses tervitatavaks käimasolevaid haldusuurimisi (mille algatas siseministerium), kohtulikku uurimist ja Gezi pargi sündmustega seotud kaebuste uurimist ombudsmani poolt, mida ta peab uueks võimaluseks näidata üles täit otsustavust järgida õigusriigi põhimõtteid ning anda vastutavad isikud kohtu alla; loodab, et nimetatud uurimiste puhul käsitletakse mureküsimusi täielikult ja viivitamata; palub Türgil kehtestada asjakohane sisekontrolli kord ja luua sõltumatu järelevalveorgan politseipoolsete õigusrikkumiste uurimiseks; on seisukohal, et Gezi pargi sündmused rõhutavad vajadust laiaulatuslike reformide järele, et tagada kogunemisvabaduse austamine; ergutab siseministrit ja politseid võtma kasutusele meetodeid, mis võimaldavad avalikke meeleavaldusi ohjata vaoshoitumalt, ning kutsub neid eelkõige üles mitte vahistama meditsiinitöötajaid, advokaate ja meeleavaldajate põhiõigusi tagavaid muid spetsialiste, ega takistama nende tööd; on mures meditsiinitöötajate, advokaatide, haritlaste, üliõpilaste ja kutseühingute vastu suunatud meetmete pärast, mida on rakendatud seoses nende vägivallatute aktsioonidega, mis toimusid Gezi pargi sündmuste käigus;

14. märgib, et enneolematu protestilaine näitab ka paljude Türgi kodanike õigustatud ootusi suurema demokraatia järele; kordab, et demokraatlikus riigis peab valitsus edendama sallivust ning tagama kõigile kodanikele usu- ja veendumusvabaduse; kutsub valitsust üles austama Türgi ühiskonna pluralismi ja rikkust;

Kolmapäev, 12. märts 2014

15. väljendab suurt muret selle pärast, et Gezi pargi sündmusi kajastati Türgi meedias väga piiratult ja et ajakirjanikud, kes kritiseerisid valitsuse reageeringut neile sündmustele, vallandati; tuletab meelde, et sõnavabadus ja meedia, sh digitaalse ja sotsiaalmeedia mitmekesisus on Euroopa väärtuste keskmes ning et sõltumatu ajakirjandus on demokraatliku ühiskonna jaoks hädavajalik, kuna see võimaldab kodanike aktiivset ja informeeritud osalemist kollektiivsetes otsustusprotsessides ning tugevdab seega demokraatiat; väljendab sügavat muret uue interneti käsitleva seaduse pärast, millega viiakse sisse ülemäärane kontroll internetile juurdepääsu üle ja selle järelevalve ning mis võib oluliselt mõjutada sõnavabadust, uurivat ajakirjandust, demokraatlikku kontrolli ja juurdepääsu poliitiliselt mitmekülgele teabele internetis; juhib tähelepanu ELi ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni väljendatud tõsisele murele ning palub Türgi valitsusel seadus kooskõlas Euroopa standarditega meediavabaduse ja sõnavabaduse kohta läbi vaadata; väljendab taas muret asjaolu pärast, et enamik meediast kuulub suurtele, laialdaste ärihuvidega kontsernidele ja on nende juurde koondunud, ning juhib tähelepanu laialt levinud ja murettekitavale meediakanalite omanike ja ajakirjanike enesetsensuuri nähtusele; on mures selle pärast, et ajakirjanikke on massiteabehanditest vallandatud valitsuse kritiseerimise pärast; peab äärmiselt murettekitavaks kriitilise hoiakuga massiteabehandite omanike karistamiseks kasutatud menetlusi; peab murettekitavaks riigi institutsioonide poolse, peamiselt opositsioonilistele massiteabehanditele suunatud akrediteerimise tagajärgi; väljendab sügavat muret selle pärast, et praegu viibib eelvangistuses erakordselt palju ajakirjanikke, mis kahjustab sõna- ja meediavabadust, ning kutsub Türgi õigusasutusi üles neid juhtumeid võimalikult kiiresti läbi vaatama ja lahendama; rõhutab avalike meediakanalite erilist rolli demokraatia tugevdamisel ning palub Türgi valitsusel tagada avalike meediakanalite sõltumatus ja kestlikkus, järgides Euroopa standardeid;

16. väljendab sügavat muret ja rahulolematust tõelise dialoogi ja konsultatsioonide puudumise pärast interneti käsitleva seaduse eelnõu ning kohtunike ja prokuröride kõrget nõukogu puudutava seaduse eelnõu puhul ning märgib, et see läheb tugevalt lahku varasematest hea koostöö juhtumitest; peab äärmiselt murettekitavaks, et interneti käsitlev seadus ning kohtunike ja prokuröride kõrget nõukogu puudutav seadus viivad Türgi kõrvale Kopenhaageni kriteeriumide täitmise teelt, ning kutsub Türgi valitsust üles asuma nende kahe seaduse ning tulevaste õigusaktide, eelkõige meediat ja kohtusüsteemi puudutavate õigusaktide puhul tõelisse ja konstruktiivsesse dialoogi ning tegema kõik endast olenev, et läbirääkimiste protsess uuesti käima lükata, ning näitama üles tõelist pühendumust oma väljavaadetele saada ELi liikmeks, sealhulgas interneti käsitleva seaduse ning kohtunike ja prokuröride kõrget nõukogu puudutava seaduse reformi kaudu;

17. väljendab muret seoses Türgi peaministri hiljutiste avaldustega, et ta võib minna Interneti suhtes praegu kehtivast seadusest kaugemale ning keelustada Facebook'i ja Youtube'i;

18. märgib, et parlamendi ajutine delegatsioon Türgis ajakirjanike üle peetavate kohtuprotsesside jälgimiseks, mis loodi 2011. aastal ja millele on osutatud parlamendi resolutsioonides Türgi 2011. ja 2012. aasta eduaruannete kohta, esitas oma tegelikel tähelepanekutel põhineva tegevuse vahearuande 2013. aastal ja esitab oma tegevuse lõpparuande 1. aprillil 2014;

19. märgib Türgi ühiskonna muret Ergenekoni kohtuasja üleliia suure ulatuse, nõuetekohase kohtumenetluse alaste puudujääkide ja vastuoluliste tõendite väidetava kasutamise pärast kohtualuste vastu, mis – nii nagu juhtus Sledgehammeri kohtuasja puhul – on vähendanud kohtuotsuse aktsepteeritavust; rõhutab eelneva valguses taas, et Kurdistani kogukondade liidu (KCK) kohtumenetlus peab näitama Türgi demokraatlike institutsioonide ja kohtusüsteemi tugevust ning nõuetekohast, sõltumatut, erapooletut ja läbipaistvat toimimist ning põhiõiguste kindlat ja tingimusteta austamist; kutsub ELi Ankara delegatsiooni üles jälgima tähelepanelikult nende kohtuasjade edasist arengut, sealhulgas võimalikku apellatsioonimenetlust ning kinnipidamistingimusi, ning andma nendest teada komisjonile ja Euroopa Parlamendile;

20. juhib erilist tähelepanu Füsün Erdoğan ja Pinar Seleki kohtumenetlustele; on seisukohal, et need kohtumenetlused on näide Türgi õigussüsteemi puudustest, ja väljendab muret asjaolu pärast, et Pinar Seleki kohtumenetlus on kestnud 16 aastat; nõuab, et kohtumenetlused viidaks läbi läbipaistvalt, austades õigusriigi põhimõtteid ja tagades asjakohased tingimused;

21. väljendab muret üha suuremate kultuuriliste lahknevuste pärast Türgis nn eluviisiga seotud küsimustes, millega kaasneb oht, et võimud hakkavad sekkuma kodanike eraellu, mille näiteks on hiljutised avaldused selle kohta, kui palju lapsi peaks naistel olema, üliõpilaste ühiselamute kohta, kus elaksid koos mõlema soo esindajad, ning alkoholimüügi kohta;

Kolmapäev, 12. märts 2014

22. märgib, et kohtusüsteemi kolmanda reformipaketi rakendamise tulemusena on vabastatud märkimisväärne arv kinnipeatuid, ja väljendab heameelt kohtusüsteemi neljanda reformipaketi kui järgmise tähtsa sammu üle Türgi kohtusüsteemi ELi standardite ja väärtustega vastavusse viimisel; märgib eelkõige i) uut olulist vahetegemist sõna-, ajakirjandus- ja kogunemisvabaduse ning vägivalda või terrorismiaktide toimepanekule õhutamise vahel, ii) seda, et kuriteo või kurjategija ülistamisega seotud kuriteod on nüüd piiratud üksnes juhtumitega, mille puhul esineb selge ja otsene oht avalikule korrale, ja iii) seda, et organisatsiooni nimel sellesse mittekuuluvate isikute poolt kuriteo toimepaneku kohaldamisala on kitsendatud nii, et seda kohaldatakse vaid relvastatud organisatsioonidele;

23. peab tervitatavaks kohtunike ja prokuröride kõrge nõukogu algatusi edendada paljude kohtunike ja prokuröride koolitust inimõiguste alal ning edendada põhjalikku ja praktilist arusaamist Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikast; võtab teadmiseks Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni rikkumise ärahoidmise tegevuskava ning kutsub valitsust üles tagama selle kiiret ja tõhusat rakendamist, et saaks leida lõpliku lahenduse kõikidele küsimustele, mille Euroopa Inimõiguste Kohus tõstas oma otsustes juhtumite puhul, kus leiti, et Türgi on rikkunud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni sätteid; innustab valitsust jätkama põhjalikke kohtusüsteemi reforme, mis rajanevad vajadusel tugevdada põhiõiguste kaitset ja nende edendamist; toonitab sellega seoses, et esmajärjekorras on vaja reformida terrorismivastast seadust;

24. kutsub Türgit üles pühendumise karistamatuse kõrvaldamisele ning viima edukalt lõpule Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudiga liitumine;

25. kinnitab, kui tähtis on avada 23. peatükk (õigussüsteem ja põhiõigused) ning 24. peatükk (justiits- ja siseasjad) läbirääkimiste protsessi alguses ja sulgeda selle lõpul; rõhutab, et see oleks kooskõlas komisjoni uue, uusi kandidaatriike puudutava käsitusega; tuletab meelde, et nende peatükkide avamine põhineb ametlikes võrdlusalustes määratletud tingimuste täitmisel, ja rõhutab seetõttu, et ametlike võrdlusaluste teatavaks tegemine Türgile 23. ja 24. peatüki avamise ajaks annaks reformiprotsessile hoogu ja selge tegevuskava ning pakuks eeskätt Euroopa standarditel põhineva selge pidepunkti, milles eritähelepanu on kohtusüsteemil; palub seetõttu nõukogul teha uusi jõupingutusi ametlike võrdlusaluste edastamiseks ning, kui kehtestatud kriteeriumid on täidetud, 23. ja 24. peatüki avamiseks; kutsub Türgit üles sellel eesmärgil võimalikult tihedat koostööd tegema; palub komisjonil edendada viivitamata edasist dialoogi ja koostööd Türgiga kohtu- ja põhiõiguste vallas ning nn positiivse tegevuskava raames justiits- ja siseasjades;

26. kiidab heaks sihtasutuste assamblee otsuse tagastada ajaloolise Mor Gabrieli kloostri maad Türgi süürlaste kogukonnale vastavalt valitsuse poolt demokraatiseerimise paketi võetud kohustusele; rõhutab, kui tähtis on jätkata asjakohase õigusraamistiku tagamist kõigi usukogukondade omandiõiguste taastamiseks; rõhutab, kui tähtis on jätkata reformiprotsessi mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabaduse vallas, võimaldades usukogukondade registreerimist juriidiliste isikutena, kõrvaldades kõik piirangud vaimulike koolitamisel, ametisse nimetamiselt ja ametijärglusest, täites Euroopa Inimõiguste Kohtu asjakohaseid otsuseid ja Veneetsia komisjoni soovitusi ning kõrvaldades kõik usupõhised diskrimineerimise vormid ja takistused; palub Türgi valitsusel käsitleda aleviitide kogukonna taotlust selle kohta, et cemevisid tunnustataks palvekohtadena; toonitab, kui oluline on kõrvaldada kõik takistused Halki seminari kiire taasavamise teel ning hakata avalikult kasutama oikumeenilise patriarhi vaimulikutiitlit; kutsub Yargitai kohut üles tühistama oma otsus, millega muudetakse ajalooline Hagia Sophia kirik Trabzonis mošeeks ning nõudma selle viivitamatut taasavamist muuseumina;

27. väljendab toetust naistevastast vägivalda käsitlevale andmebaasile, mida koostab perekonna- ja sotsiaalpoliitika ministeerium; palub täiendada koduvägivalda ohvriteks olevatele naistele varjupaikade loomist käsitlevaid olemasolevaid õigusakte piisavate järelemeetmete mehhanismidega juhuks, kui omavalitsused selliseid varjupaiku ei loo; toetab perekonna- ja sotsiaalpoliitika ministeeriumi jõupingutusi karistuste suurendamisel varajaste sunniabielude eest, mis tuleb kaotada, ja julgustab ministeeriumi selles suunas jätkama; nõuab suuremate pingutuste tegemist, et kaotada nn aumõrvad; väljendab kasvavat muret naiste vähese sotsiaalse ja majandusliku kaasamise pärast ning naiste vähese osalemise pärast tööjõus, poliitikas ja administratsiooni kõrgematel tasanditel ning ergutab valitsust võtma asjakohaseid meetmeid naiste kesksema rolli edendamiseks Türgi majandus- ja poliitilises elus; kutsub kõiki erakondi üles võtma konkreetseid meetmeid, et toetada veelgi rohkem naistele suurema mõjuvõimu andmist aktiivseks osalemiseks poliitikas; rõhutab hariduse ja kutsekoolituse keskset rolli naiste sotsiaalses ja majanduslikus kaasamises ning soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise tähtsust seadusandlikus protsessis ja seaduste rakendamisel;

Kolmapäev, 12. märts 2014

28. toetab jõuliselt valitsuse algatust lahendada kurdide küsimus läbirääkimiste teel Kurdistani Töölisparteiaga (PKK), et lõpetada otsustavalt PKK terroristlik tegevus; peab tervitatavaks asjaolu, et erakoolides võimaldatakse nüüd kurdikeelset haridust ning ergutab valitsust kehtestama vajalikke reforme, mille eesmärk on edendada kurdi kogukonna sotsiaalseid, kultuurilisi ja majanduslikke õigusi, sh kurdikeelse hariduse andmise abil riiklikes koolides, mida tuleks teha asjakohaste konsultatsioonide põhjal asjaomaste sidusrühmade ja opositsiooniga ning üldisel eesmärgil avada reaalselt kõigi Türgi kodanike jaoks võimalus teostada oma põhiõigusi; palub, et Türgi allkirjastaks Euroopa Nõukogu Euroopa regionaal- või vähemuskeelte harta; väljendab muret suure arvu kohtuasjade pärast, mis on algatatud kurdide küsimusest kirjutatud kirjanike ja ajakirjanike vastu, ning mitmete kurdi poliitikute, linnapeade ja kohalike volikogude liikmete, ametiühingutegeleste, juristide, meelevaldajate ja inimõiguste kaitsjate vahistamise pärast seoses KCK kohtuprotsessiga; palub opositsioonil aktiivselt toetada läbirääkimisi ja reforme kui olulist sammu, mis toob kasu Türgi ühiskonnale tervikuna; palub Türgi ametivõimudel ja Euroopa Komisjonil teha tihedat koostööd, et hinnata, milliseid ühinemiseelse abi rahastamisvahendi programme võiks kasutada selleks, et edendada 22. peatüki läbirääkimiste raames jätkusuutlikku arengut kagus;

29. väljendab heameelt selle üle, et Türgi valitsuse hiljutine avaldus avada Gökçeada (Imbrose) saarel Kreeka vähemuse kool, mis on positiivne samm Türgi Gökçeada (Imbrose) ja Bozcaada (Tenedose) saarte kahekultuurilisuse säilitamisel kooskõlas Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee resolutsiooniga 1625 (2008), on oodatult kiirelt ellu viidud; märgib siiski, et kreeka vähemuse probleemide lahendamiseks, eelkõige seoses omandiõigusega, on vaja täiendavaid meetmeid; kutsub Türgi ametivõime sellega seoses üles, võttes arvesse vähemuse liikmete arvu kahanemist, julgustama ja lihtsustama vähemuse hulka kuuluvate väljarännanud perede soovi korral saarele tagasi pöördumist;

30. on arvamusel, et sotsiaaldialoog ja sotsiaalpartnerite kaasamine on jõuka ja pluralistliku ühiskonna arenemiseks ülimalt vajalikud, et edendada üldiselt ühiskonna sotsiaalset ja majanduslikku kaasamist; rõhutab edasiste edusammude tähtsust sotsiaalpoliitika ja tööhõive valdkonnas, eelkõige et kõrvaldada kõik takistused ametiühingute mõjusa ja tõketeta toimimise teel, eelkõige väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes, kehtestada riiklik tööhõivestrategia, lahendada deklareerimata töö probleem, laiendada sotsiaalkaitse mehhanismide kohaldamisala ning suurendada naiste ja puuetega isikute tööhõive määra; märgib ametiühingute õigusi käsitlevate uute õigusaktide rakendamist nii avalikus kui ka erasektoris ja palub Türgil teha kõik jõupingutused oma õigusaktide ILO standarditega täielikuks kooskõlla viimiseks, eelkõige streigiõiguse ja kollektiivläbirääkimiste õiguse osas; toonitab, kui oluline on avada sotsiaalpoliitikat ja tööhõivet käsitlev 19. peatükk;

Heanaaberlike suhete arendamine

31. märgib Türgi ja Kreeka jätkuvaid jõupingutusi kahepoolsete suhete parandamiseks, sealhulgas kahepoolsete kohtumiste abil; peab siiski kahetsusväärseks, et Türgi Suure Rahvuskogu väljakuulutatud *casus belli* ähvardust Kreeka vastu ei ole tühistatud; nõuab tungivalt, et Türgi valitsus lõpetaks Kreeka õhuruumi ja territoriaalvete korduvad rikkumised ning Türgi sõjalennukite lennud üle Kreeka saarte;

32. kutsub Türgi valitsust üles viivitamata allkirjastama ja ratifitseerima ühenduse õigustikku kuuluvat Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni ning tuletab meelde, et Küprose Vabariigi majandusvöönd on täiesti õiguspärane; kutsub Türgit üles austama kõigi liikmesriikide suveräänsed õigusi, sh neid, mis on seotud loodusvarade uurimise ja kaevandamisega territooriumidel või vetes, mis kuuluvad nende jurisdiktsiooni alla;

33. kinnitab veel kord oma tugevat toetust Küprose taasühinemisele mõlema kogukonna jaoks õiglase ja elujõulise kokkuleppe alusel ning peab sellega seoses tervitatavaks nende kahe kogukonna liidrite ühisdeklaratsiooni alustada Küprose taasühinemise alaseid läbirääkimisi ning mõlema poole lubadust saavutada lahendus, mis põhineb poliitiliselt võrdse kahe kogukonna ja kahe tsooni föderatsioonil ning sellel, et Küpros kui ÜRO ja ELi liige on üksainus rahvusvaheline juriidiline isik, üksainus riik ja seal on üksainus ühinenud Küprose kodakondsus; kiidab heaks mõlema poole lubaduse luua positiivne õhkkond, et tagada läbirääkimiste õnnestumine, ning usaldust loovad meetmed läbirääkimiste toetamiseks; palub Türgil neid läbirääkimisi aktiivselt toetada, et leida ÜRO peasekretäri egiidi all ja kooskõlas asjakohaste ÜRO Julgeolekunõukogu

Kolmapäev, 12. märts 2014

resolutsioonidega õiglane, igakülgne ja elujõuline lahendus; palub Türgil alustada oma vägede väljatoomist Küprosel ja tagastada Famagusta isoleeritud piirkond ÜRO-le kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 550 (1984); palub Küprose Vabariigil avada ELi tollijärelevalve all Famagusta sadam, et toetada taasühendamise läbirääkimiste edukaks lõpuleviimiseks vajalikku positiivset õhkkonda ja võimaldada Küprose türklastel kaubelda vahetult ning kõigile vastuvõetaval ja seaduslikul viisil; võtab teadmiseks Küprose valitsuse ettepanekud nende küsimustega tegelemise kohta;

34. tunneb heameelt linnapea Alexis Galanose ja linnapea Oktay Kayalpi 10. detsembri 2013. aasta ühisavalduse üle, milles nad väljendavad suurt toetust Famagusta taasühinemisele;

35. väljendab heameelt Türgi otsuse üle anda kadunud isikutega tegelevale komisjonile juurdepääs Küprose põhjaosas asuvale tarastatud militaaralale ning julgustab Türgit võimaldama sellele komisjonile juurdepääsu asjakohastele arhiividele ja militaaraladele, et võimaldada ekshumeerimist; nõuab, et kadunud isikutega tegeleva komisjoni tööle pöörataks erilist tähelepanu;

36. rõhutab, kui oluline on järjekindel ja terviklik julgeolekualane lähenemine Vahemere idaosas, ning kutsub Türgit üles ELi ja NATO vahelise poliitilise dialoogi võimaldamiseks tühistama vetot ELi ja NATO koostöölt, millesse kaasatakse Küpros, ning kutsub ühtlasi Küprose Vabariiki üles tühistama vetot Türgi osalemisele Euroopa Kaitseagentuuri tegevuses;

37. nõuab tungivalt, et Türgi ja Armeenia ratifitseeriksid omavaheliste suhete normaliseerimiseks eeltingimusi seadmata protokollid diplomaatiliste suhete loomise kohta, avaksid oma piiri ning parandaksid aktiivselt oma suhteid, eelkõige piiriülese koostöö ja majandusliku integratsiooni vallas;

ELi–Türgi koostöö süvendamine

38. mõistab hukka Türgi keeldumise täita oma kohustust rakendada täielikult ja mittediskrimineerivalt Euroopa Ühenduse ja Türgi vahelise assotsieerimislepingu lisaprotokolliga kõikide liikmesriikide suhtes; tuletab meelde, et sel keeldumisel on endiselt tugev mõju läbirääkimistele;

39. märgib, et Türgi on jätkuvalt ELi suuruselt kuues kaubanduspartner ning EL on Türgi suurim kaubanduspartner – 38 % Türgi kaubandusest on ELi suunaline ja peaaegu 71 % välismaistest otseinvesteeringutest tuleb EList; peab tervitatavaks, et komisjon tegeleb praegu hinnangu andmisega ELi–Türgi tolliliidule, et vaagida selle mõju mõlemale poolele ja võimalusi selle ajakohastamiseks, ning nõuab tungivalt, et Türgi tühistaks allesjäänud piirangud kaupade vabale liikumisele;

40. on veendunud, et arvestades Türgi strateegilist rolli energiakeskusena ja rohkete taastuvenergia ressursside allikana, tuleks kaaluda ELi ja Türgi vahelise tihedama koostöö tegemist energia vallas ja seda, kui tähtis on energiat käsitleva 15. peatüki avamine asjakohase regulatiivse raamistiku tagamiseks; rõhutab ka, kui oluline on kaasata Türgi Euroopa energiapoliitika kujundamisse; rõhutab asjaolu, et tegeleda tuleb kliimamuutuse ning taastuvenergia ja energiatõhususe prioriteetidega, ja toonitab sellega seoses ELi ja Türgi vahelise koostöö võimalusi rohelise energia küsimustes; palub komisjonil seada esmatähtsaks kohale rahastamine taastuvenergiaprojektidele, energiavõrgule ja võrkude vastastikusele seotavusele Türgis; palub Türgil rakendada täielikult keskkonnamõju hindamist käsitlevaid õigusakte, ilma et suurte projektide puhul tehtaks erandeid;

41. võtab teadmiseks Türgi suurenenud osalemise Kagu-Euroopa, eriti Bosnia ja Hertsegoviina asjades, ning ergutab Türgi ametivõime kohandama oma seisukohti Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, et koordineerida diplomaatilist tegevust kõrge esindaja/asepresidendiga ja tugevdada veelgi koostööd ELi liikmesriikidega;

Kolmapäev, 12. märts 2014

42. tunnustab Türgi valmidust anda humanitaarabi peaaegu miljonile Süüria pagulasele; palub Türgil tähelepanelikult jälgida oma piire, et vältida võitlejate ja relvade sisenemist rühmituste jaoks, kelle süü süstemaatilistes inimõiguste rikkumistes on tõendatud ja kes ei ole pühendunud demokraatiale üleminekule Süürias; on veendunud, et EL, Türgi ja muud rahvusvahelised sidusrühmad peaksid aktiivselt püüdma arendada ühist strateegilist visiooni, et edendada poliitilise ja demokraatliku lahenduse viivitamatut saavutamist Süürias ning toetada poliitilist ja majanduslikku stabiilsust piirkonnas, eelkõige seoses Jordaania, Liibanoni, Iraani ja Iraagiga; juhib eelkõige tähelepanu rasketele tingimustele Süüria alaviitide pagulaskogukonna hulgas, kes on otsinud varjupaika suurte linnade äärealadel, ja palub Türgil tagada, et abi jõuaks ka tegelikult nendeni; rõhutab, kui tähtis on tagada pagulaskogukondadele juurdepääs haridusele ja tööhõivele, ning väljendab ühtlasi muret pagulaskogukondade sotsiaal-majandusliku mõju pärast pagulaslaagrite läheduses asuvatele linnadele ja küladele; palub komisjonil, liikmesriikidel ja rahvusvahelisel kogukonnal teha Türgiga pagulaskogukondadele abi andmisel tihedat koostööd;

o

o o

43. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Euroopa Nõukogu peasekretärile, Euroopa Inimõiguste Kohtu presidendile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Türgi Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0236

ELi Arktika piirkonna strateegia

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta resolutsioon ELi Arktika piirkonna strateegia kohta (2013/2595(RSP))
(2017/C 378/20)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid raporteid ja resolutsioone Arktika piirkonna kohta, millest viimane võeti vastu 2011. aasta jaanuaris,
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 26. juuni 2012. aasta ühisteatist pealkirjaga „Euroopa Liidu Arktika-poliitika arendamine: alates 2008. aastast tehtud edusammud ja järgmised meetmed“ (JOIN(2012)0019) ning komisjoni 20. novembri 2008. aasta teatist „Euroopa Liit ja Arktika piirkond“ (COM(2008)0763),
- võttes arvesse ettevalmistavat meetet „Arktika piirkonna arengu keskkonnamõju strateegiline hindamine“,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2013. aasta arvamust ELi Arktika piirkonna poliitika kohta,
- võttes arvesse ÜRO mereõiguse konventsiooni,
- võttes arvesse Arktika Nõukogu programmi aastateks 2013–2015, kui nõukogu eesistujariik on Kanada,
- võttes arvesse Arktika Nõukogu 15. mai 2013. aasta Kiruna deklaratsiooni,
- võttes arvesse ELi ja Gröönimaa 2007.–2013. aasta partnerlust ning ELi ja Gröönimaa vahelist kalandusalast partnerluslepingut,
- võttes arvesse oma 5. veebruari 2014. aasta seisukohta nõukogu otsuse eelnõu kohta, mis käsitleb ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Gröönimaa ja Taani Kuningriigi vahelisi suhteid ⁽¹⁾,
- võttes arvesse ELi teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020,
- võttes arvesse 3.–4. juunil 2013 Kirkenesis Barentsi Euroarktilise koostöö 20. aastapäeva puhul avaldatud deklaratsiooni,
- võttes arvesse Soome, Rootsi, Taani ja Gröönimaa, Norra, Venemaa, USA, Kanada ja Ühendkuningriigi Arktika küsimusi käsitlevaid riiklike strateegiaid ja poliitikadokumente,
- võttes arvesse 2009. aasta septembris Brüsselis, 2011. aasta veebruaris Tromsøs ning 2013. aasta novembris Arhangelskis toimunud põhjamõõtme parlamentaarsel foorumil vastu võetud avaldusi,
- võttes arvesse 18. veebruaril 2013 Brüsselis toimunud uuendatud põhjamõõtme kolmanda ministrite kohtumise ühisavaldust,
- võttes arvesse Barentsi Euro-Arktika Nõukogu prioriteete aastateks 2013–2015, kui nõukogu eesistujariik on Soome,
- võttes arvesse 13.–15. septembril 2010 Brüsselis toimunud Arktika piirkonna parlamendiliikmete üheksanda konverentsi ning 5.–7. septembril 2012 Akureyris toimunud Arktika piirkonna parlamendiliikmete kümnennda konverentsi avaldusi, samuti Arktika piirkonna parlamendiliikmete alalise komisjoni (SCPAR) 19. septembril 2013 Murmanskis tehtud avaldust ELi vaatelejastaatuse kohta Arktika Nõukogus,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0075.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- võttes arvesse Põhjamaade Nõukogu 2012. aasta soovitusi,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/30/EL, milles käsitletakse avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 20. aprilli 2012. aasta resolutsiooni pealkirjaga „Meie elukindlustus, meie looduskapital: ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2020“ ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 5. veebruari 2014. aasta resolutsiooni kliima- ja energiapoliitika raamistiku kohta aastani 2030 ⁽³⁾,
 - võttes arvesse EMP parlamentaarse ühiskomitee 28. oktoobri 2013. aasta aruannet Arktika piirkonna poliitika kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 3. oktoobri 2013. aasta otsust kohtuasjas C-583/11P ning 25. aprilli 2013. aasta otsust kohtuasjas T-526/10, mis käsitlevad taotlust tunnistada kehtetuks komisjoni 10. augusti 2010. aasta määrus (EL) nr 737/2010, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1007/2009 (hülgetoodetega kauplemise kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) vaekogu 25. novembri 2013. aasta aruande „Euroopa ühendused – hülgetoodete impordi ja turustamist keelustavad meetmed“ punkti 1.3.5 (29. jaanuaril 2013 tehtud eelotsuse kohta) ning ELi 29. jaanuari 2014. aasta teatist WTO apellatsioonikogule apellatsiooni esitamise kohta,
 - võttes arvesse Nordregio aruannet 2009:2 pealkirjaga „Tugev, omapärane ja paljutõotav – visioon hõredalt asustatud põhja-aladest 2020. aastal“,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et ELil on Arktika piirkonnas huvi seoses tema rahvusvahelisest õigusest tulenevate õiguste ja kohustustega, keskkonna-, kliima- ja muu poliitikaga seotud kohustustega ning rahastamise ja teadusuuringutega, samuti majandushuveidega;
- B. arvestades, et komisjon ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avaldasid 2012. aasta juunis ühisteatise pealkirjaga „Euroopa Liidu Arktika-poliitika arendamine: alates 2008. aastast tehtud edusammud ja järgmised meetmed“;
- C. arvestades, et nõukogu ei ole veel avaldanud oma järeldusi komisjoni ja Euroopa välisteenistuse 2012. aasta suvel avaldatud ühisteatise kohta;
- D. arvestades, et Euroopa Parlament on Šveitsi, Islandi ja Norraga suhtlemiseks moodustatud delegatsioonide kaudu aktiivselt osalenud Arktika piirkonna parlamendiliikmete alalises komisjonis ning Arktika piirkonna parlamendiliikmete konverentsi töös;
- E. arvestades, et Taani, Soome ja Rootsi on Arktika piirkonna riigid; arvestades, et ELi ainuke põlisrahvas – saamid – elab Rootsi ja Soome, aga ka Norra ja Venemaa polaaraladel;
- F. arvestades, et Arktika Nõukogu vaatlejad Prantsusmaa, Saksamaa, Ühendkuningriik, Madalmaad, Poola, Hispaania ja Itaalia on Arktika piirkonnaga oluliselt seotud ning nad on väga huvitatud edasisest dialoogist ja koostööst Arktika Nõukoguga;
- G. arvestades, et tegusaid ja usaldusväärseid partnereid Islandit ja Norrat seovad ELiga Schengeni leping ja EMP;

⁽¹⁾ ELT L 178, 28.6.2013, lk 66.

⁽²⁾ ELT C 258 E, 7.9.2013, lk 99.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0094.

⁽⁴⁾ ELT L 216, 17.8.2010, lk 1.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- H. arvestades, et Arktika on asustatud piirkond, kus asuvad suveräänsed riigid; arvestades, et Euroopa Arktika piirkonda jäävad nii kaasaegsed industriaalühiskonnad, maapiirkonnad kui ka põlisrahvad; arvestades, et nende piirkondade aktiivne kaasamine ELi Arktika poliitika väljatöötamisse on tähtis, et tagada ELi tegevusele Arktikas legitiimsus, kohalike elanike toetus ja vastastikune mõistmine;
- I. arvestades, et EL on olnud Arktikas tegev pikka aega, osaledes põhjamõõtme poliitikas koos Venemaa, Norra ja Islandiga, osaledes Barentsi koostöös ja eelkõige Barentsi Euro-Arktika Nõukogus ja Barentsi piirkondlikus nõukogus, strateegilistes partnerlustes Kanada, USA ja Venemaaga ning viimastel aastatel aktiivse ajutise vaatejana Arktika Nõukogus;
- J. arvestades, et 15. mail 2013 Kirunas otsustas Arktika Nõukogu „suhtuda toetavalt“ ELi taotlusesse saada alalise vaateleja staatus; arvestades, et nimetatud toetava otsuse üheks tingimuseks on nõue lahendada ELi ja Kanada vastuolu hülgetoodete keelustamise küsimuses; arvestades, et EL ja Kanada tegelevad selle küsimuse lahendamise; arvestades, et EL juba tegutseb Arktika Nõukogus eelnimetatud alalise vaateleja staatuses;
- K. arvestades, et EL ja liikmesriigid annavad suure panuse Arktika piirkonna teadusuuringutesse; arvestades, et ELi programmid, sealhulgas uus raamprogramm „Horisont 2020“ ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid toetavad selles piirkonnas teostatavaid suuremaid uurimisprojekte, mis toovad kindlasti kasu ka Arktika piirkonna riikide rahvastele ja majandusele;
- L. arvestades, et aastaks 2050 saab ära kasutada vaid 20 % maailma fossiilkütuste varudest, et keskmise temperatuuri tõus jääks väiksemaks kui 2 °C;
- M. arvestades, et hinnanguliselt umbes viiendik maailma avastamata süsivesinikuvarudest paikneb Arktika piirkonnas, kuid on vaja põhjalikumaid uuringuid;
- N. arvestades, et Arktika piirkonna väliste osalejate, nt Hiina, Jaapani, India jt riikide üha suurem huvi Arktika piirkonna vastu, nende rahaeraldised polaaruuringuteks ning Lõuna-Korea, Hiina, Jaapani, India ja Singapuri kinnitamine Arktika Nõukogu vaatelejateks näitavad üha kasvavat ülemaailmset geopoliitilist huvi Arktika vastu;
- O. arvestades, et Arktika piirkonna säästva arengu tagamiseks peavad majanduslike investeeringute ja arendustega kaasneva uurimis- ja arendustegevus, mõjuhinnangud ja ökosüsteemide kaitse;
- P. arvestades, et ühelt poolt tulevaste majanduslike võimaluste ja huvide ning teiselt poolt sotsiaal-kultuuriliste, ökoloogiliste ja keskkonnaprobleemide tasakaalustamine säästva arengu kaudu jääb kõrgeimaks prioriteediks, mis kajastub ka Arktika piirkonna riikide Arktika strateegiates;
1. väljendab heameelt komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 26. juuni 2012. aasta ühisteatise üle, mis on oluline samm ELi Arktika piirkonna poliitika jätkuvas arendamises;
 2. kordab nõudmist, et ELil oleks ühtne Arktika piirkonna poliitika, samuti sidus strateegia ja konkreetne tegevuskava ELi osalemiseks Arktikas erilise tähelepanuga sotsiaalmajanduslikele ja keskkonnaküsimustele; on veendunud, et niisugune strateegiline valik on oluline, et tagada ELi Arktikaga seotud tegevuse legitiimsus ja kohapealne toetus sellele tegevusele;
 3. toonitab, et Arktika piirkonna suurem loodusvarade kasutamine peab toimuma viisil, mis arvestab nii põliselanikke kui ka mittepõliseid kohalikke elanikke, ning võtab täieliku keskkonna-alase vastutuse Arktika tundliku keskkonna eest;

Kolmapäev, 12. märts 2014

4. tõstab esile arktiliste ja lähisarktiliste piirkondade majanduslikke võimalusi ja mitmekesisest majandustegevust, nt turismi, merendust ja laevandust, taastuvenergiat, keskkonnatehnoloogiat ja säästvat tehnoloogiat, gaasi ja naftat, avameretööstust, metsandust ja puidutööstust, kaevandamist, transporditeenuseid ja sidet, infotehnoloogiat ja e-lahendusi, kalandust ja vesiviljelust ning põllumajandust ja traditsioonilisi elatusviise, näiteks põhjapõdrakasvatust; tunnistab nende mõju ja tähtsust nii piirkonnas kui ka Euroopas tervikuna, tõstes esile Euroopa osalejaid ettevõtluse, teadusuuringute ja arengu valdkonnast;
5. võtab teadmiseks 2013. aasta mais Kirunas vastu võetud Arktika Nõukogu deklaratsiooni ning otsuse anda ELile ja riiklikele osapooltele alalise vaatleja staatus; nõuab tungival, et komisjon jätkaks hülgetoodete keelustamise probleemi lahendamist Kanadaga ja teavitaks Euroopa Parlamenti nõuetekohaselt vastavatest arengutest; peab kahetsusväärseks hülgetooteid keelustava ELi määruse mõju osale elanikkonnast ning eelkõige põlisrahvaste kultuurile ja elatusallikatele;
6. tuletab meelde, et EL ja tema liikmesriigid tegutsevad aktiivselt teistes Arktikaga seonduvates raamistikes, näiteks Rahvusvaheline Mereorganisatsioon (IMO) ja bioloogilise mitmekesisuse konventsioon (CBD); juhib tähelepanu vajadusele keskendada ELi institutsioonide jõupingutused valdkondadele, mis seonduvad ELi ja liikmesriikide poliitiliste, keskkonnavalaste või majanduslike huvidega; rõhutab eriti, et Arktika piirkonda mõjutavate või mõjutada võivate programmide või tegevuspoliitikate kasutamisel, muutmisel või väljatöötamisel tuleb silmas pidada ELi ning Euroopa Arktika piirkonna riikide ja piirkondade huve, nii et neist oleks kasu kogu Arktika piirkonnale tervikuna;
7. peab Barentsi Euro-Arktika Nõukogu (BEAC) Taani, Soome, Norra, Venemaa, Rootsi ja komisjoni tähtsaks koostöökeskmeks; tõstab esile Barentsi Euro-Arktika Nõukogu tööd tervishoiu- ja sotsiaalküsimustes, hariduse ja teadusuuringute, energia, kultuuri ja turismi valdkonnas; märgib ära põlisrahvaste tööühma nõuandva rolli BEACis;
8. toetab kindlalt vabadust viia Arktikas läbi teadusuuringuid ning julgustab ulatuslikku koostööd valdkondadevahelistes Arktika-uuringutes osalevate riikide vahel ja teadustöö infrastruktuuride loomisel;
9. tuletab meelde ELi panust teadus- ja arendustegevusse ning Euroopa ettevõtjate tegevust Arktika piirkonnas;
10. rõhutab, et usaldusväärsed, suure jõudlusega infovõrgud ja digiteenused on Arktika piirkonna rahvaste heaolu parandamiseks ja majandustegevuse ergutamiseks hädavajalikud;
11. palub komisjonil esitada ettepanekud, kuidas arendada edasi Galileo projekti või Arktikale mõju avaldada võivaid projekte, nagu ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire programm, et võimaldada turvalisemat ja kiiremat laevatamist Arktika vetes, investeerides seega eelkõige Kirdeväila ohutusse ja ligipääsetavusse, et paremini prognoosida jää liikumist, kaardistada Arktika merepõhja ning mõista piirkonna peamisi geodünaamilisi protsesse;
12. rõhutab, et on vaja usaldusväärseid seire- ja vaatlussüsteeme, mis oleks kohandatud vastavalt Arktika muutlikele tingimustele;
13. rõhutab pädevuskeskuste vajalikkust ohutuse, hädaolukordadeks valmisoleku ja päästevarustuse tagamiseks; soovib ELil aktiivselt panustada selliste pädevuskeskuste arendamisse;
14. väljendab heameelt Arktika piirkonna ökoloogiliselt või bioloogiliselt oluliste alade kindlaksmääramise üle bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni alusel, sest see on tähtis protsess, mis aitab tagada Arktika bioloogilise mitmekesisuse tulemusliku säilitamise, ning toonitab, kui tähtis on rakendada ökosüsteemipõhise haldamise lähenemisviisi Arktika ranniku-, mere- ja maismaakeskkonna suhtes, nagu on rõhutanud Arktika Nõukogu ökosüsteemipõhise haldamise eksperthüüm;

Kolmapäev, 12. märts 2014

15. rõhutab, et Arktika vetega seotud tõsised keskkonnaprobleemid nõuavad eritähelpanu pööramist sellele, et tagada Arktika keskkonna kaitse seoses avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsessidega, pidades silmas suurõnnetuste ohtu ja tõhusa reageerimise vajadust, nagu on sätestatud direktiivis 2013/30/EL; palub, et kui ELi ja Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigid hindavad vastavalt direktiivi 2013/30/EL artiklile 4 avamere nafta- ja gaasiettevõtjate rahalist suutlikkust, hindaksid nad ka taotlejate rahalist suutlikkust täita Arktika piirkonna avamere nafta- ja gaasiammutamistoimingutest tuleneda võivad kohustused, sealhulgas keskkonnakahju hüvitamise kohustused sellises ulatuses, nagu on ette nähtud keskkonnastutuse direktiivis (2004/35/EÜ);
16. palub, et komisjon, Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid julgustaksid ja edendaksid aktiivselt kõige kõrgemaid keskkonnaohutuse standardeid Arktika piirkonna vetes;
17. väljendab heameelt otsingu- ja päästeteenistuse kokkuleppe ning naftareostusele reageerimise kokkuleppe rakendamise üle Arktika Nõukogu liikmete poolt; peab aga kahetsusväärseks, et kokkulepe ei sisalda konkreetseid kohustuslikke ühtseid standardeid;
18. rõhutab, et on vaja siduvat vahendit reostuse vältimiseks;
19. toonitab, et EL peaks aktiivselt osalema kõigis asjakohastes Arktika Nõukogu töörühmades;
20. võtab teadmiseks Islandi valitsuse algatuse lõpetada ELiga ühinemise läbirääkimised; palub komisjonil ja Euroopa välisteenistusel säilitada häid suhteid ja arendada tihedamat koostööd Islandiga sellistes ühist huvi pakkuvates valdkondades nagu meretranspordi arendamine, kalandus, geotermiline energia ja keskkond, kasutades täielikult ära olemasolevaid vahendeid, ergutades ELi ja Islandi osalejate vahelist koostööd Arktika piirkonnas ning tagades, et ELi huvid selles strateegiliselt tähtsas piirkonnas ei kannata;
21. peab kiiduväärseks ettevalmistustöid, et luua Arktika Nõukogus nõuandvat funktsiooni täitev Arktika Majandusnõukogu, ning tõstab paljude tänapäeva ettevõtete ülemaailmset haaret arvestades esile Arktikas panustavate ja sellesse investeerivate Euroopa ettevõtete ja instituutide osakaalu, mis näitab mitte ainult kolme Arktika piirkonda kuuluva ELi liikmesriigi, vaid ka muude (vaatleja)riikide ettevõtlussektori tõhusat osalust;
22. rõhutab vajadust teha investeringuid keskkonnavalaselt ja sotsiaalselt vastutustundlikul viisil;
23. peab kiiduväärseks alt-üles algatusi, mille abil tagada nii Euroopa kui ka ELi-väliste ettevõtete tasakaalustatud ja pikaajaline osalus, ning palub komisjonil esitada ettepanekud selle kohta, kuidas kaasata Euroopa ettevõtted Arktika piirkonna jätkusuutlikku ja pikaajalist tasakaalustatud sotsiaal-majanduslikku arengusse;
24. toonitab, et kohapeal kasu toomiseks ja usalduse võitmiseks peab EL võtma arvesse vajadust toormega seotud tegevuse järele; teadvustab endale praegust lõhet maavarade ammutamiseks ja töötlemiseks vajalike oskuste ning piirkonna arenemisel prognoositavate tulevikuvajaduste vahel; väidab, et üleeuroopalistes ühisprojektides (näiteks tooraineid käsitlevas innovatsioonipartnerluses) osalemine võimaldab Arktika piirkonna osalejatel vahetada omavahel temaatilist teavet ja pädevusi;
25. palub eelkõige Euroopa arktilise piirkonna, Barentsi piirkonna ja kaugemategi alade arvukaid teadus-, majandus- ja kodanikuühiskonna projekte silmas pidades komisjonil töötada välja tavad, mille eesmärk on praeguse ELi rahastamise parem kasutamine ning ELi rahaliste vahendite Arktika piirkonda suunamisel nõuetekohase tasakaalu saavutamine piirkonna kaitsmise ja arendamise vahel;
26. rõhutab ELi regionaal- ja ühtekuuluvuspoliitika suurt tähtsust piiriülese ja piirkondadevahelise koostöö seisukohast;

Kolmapäev, 12. märts 2014

27. nõuab lisaks seniste programmide (nt Interreg IV, põhjapoolsete äärealade programm, Koola-Arktika programm, Balti programm ja nn sinise majanduskasvu strateegia) vahel tulemuslikuma koostöö arendamist ning kaasaaitamist selliste põhjamõõtme partnerluste rahastamisele nagu põhjamõõtme keskkonnapartnerlus ja põhjamõõtme transpordi- ja logistikapartnerlus, et tagada rahaliste vahendite tõhus suunamine ja selgelt määratleda prioriteedid Arktika piirkonda investeerimisel; nõuab tungivalt, et komisjon ja Euroopa välisteenistus teeksid koostööd rahaliste vahendite sidusaks suunamiseks Arktika piirkonda ja saavutaksid seeläbi ELi sise- ja välisprogrammide ning arktiliste ja lähisarktiliste piirkondadega seotud projektide vahel maksimaalselt tõhusa vastastikuse toime;
28. toonitab, et ELi Arktika strateegia toimivaks muutmine eeldab asjakohast eelarvetoetust;
29. on seisukohal, et piirkondlikul koostööl ja pragmaatilistel partnerlussuhetel rajanev põhjamõõtme poliitika on ELi, Islandit, Norrat ja Venemaad hõlmava stabiilsuse, ühisvastutuse ja aktiivse tegevuse heaks eeskujuks;
30. rõhutab sellega seoses, kui olulised on teatavad Arktika prioriteedid, näiteks hästitoimiv infrastruktuur ja logistika, Arktika piirkonna areng, investeeringute soodustamine külma kliima alastes eriteadmistesse ja asjakohastes keskkonnasõbralikesse tehnoloogiatesse ning piirkondliku ja maaettevõtluse ja eelkõige VKEde toetamine; nõuab, et EL püüaks jõulisemalt kaasata sellised Arktika piirkonna prioriteedid suuremal määral oma majanduskasvu strateegiasse „Euroopa 2020“ ning niisugustesse programmidesse nagu „Horisont 2020“ ja „Innovaatiline liit“, samuti liidu teistesse teadusprogrammidesse;
31. kinnitab taas oma toetust ELi Arktika teabekeskuse rajamisele ja nõuab komisjonilt sellisuunalise töö jätkamist; tegemist oleks võrgustatud keskusega alalise asukohaga Rovaniemis, mis luuakse Arktika piirkonna arengu keskkonnamõtjude strateegilise hindamise ettevalmistustööde raames, mille moodustamist toetatakse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 2012. aasta ühisteatises ja mille teostajaks oleks Lapimaa ülikooli Arktika keskus koostöös Euroopa Arktika-tippkeskuste võrgustikuga; eesmärk on tõhus juurdepääs Arktika piirkonda puudutavale teabele ning igal tasandil toimuvad dialoogid ja suhtlemine Arktika piirkonna jätkusuutlikkust soodustava teabe ja teadmiste rakendamiseks;
32. ootab sellega seoses Arktika piirkonna arengu keskkonnamõtjude strateegilise hindamise 18-kuulise ettevalmistustööde projekti tulemusi, mis avaldatakse tänavu kevadel; nõuab, et selle järel jätkaks EL kiiresti ELi Arktika teabekeskuse rajamist;
33. toonitab vajadust säilitada spetsiaalne Arktika-teemaline liides, et tagada avatud, poolte- ja valdkondadevaheline platvorm Brüsselis, millega edendatakse vastastikust mõistmist suure hulga asjaomaste osalejate vahel nii Arktikas kui ka ELis ning ühendatakse omavahel poliitikakujundamine, teadus, kodanikuühiskond ja äri;
34. soovib vastastikuse mõistmise soodustamiseks luua mehhanismi regulaarseteks mõttevahetusteks ja Arktikaga seotud küsimuste arutamiseks Euroopa Arktika-alade piirkondlike, kohalike ja põlisrahvaste esindajate sidusrühmadega, eriti ELi-Arktika poliitikakujundamise protsessis; rõhutab, et sellistes konsultatsioonides on vaja toetuda piirkonna ja tema elanike kogemustele ja oskusteadmistele, et tagada ELi ulatuslikumale tegevusele Arktikas vajalik legitiimsus;
35. soovib ELi institutsioonide siseselt paremini kooskõlastada komisjoni ja Euroopa välisteenistuse tegevust, arvestades eriti Arktika küsimuste valdkonnaülest iseloomu;
36. sedastab, et põhjapoolust ümbritsevad merealad on enamasti rahvusvahelised veed;
37. juhib tähelepanu sellele, et energiapuudus on tihedalt seotud kliimamuutustega; on seisukohal, et energiapuudust tuleb tugevdada, vähendades ELi sõltuvust fossiilkütustest; rõhutab, et Arktika ümberkujundamisega kaasneb kliimamuutuse suur mõju ELi julgeolekule; rõhutab vajadust reageerida sellele riski mitmekordistavale asjaolule, rõhustades ELi Arktika strateegiat ning muutes tulemuslikumaks poliitika ELis toodetud taastuvenergia ja energiatõhususe valdkonnas, mille abil saaks oluliselt vähendada ELi sõltuvust välistest energiaallikatest ning parandada seeläbi ELi julgeolekupositsiooni;

Kolmapäev, 12. märts 2014

38. toetab viie Arktika rannikuriigi algatust leppida kokku ajutistes ettevaatusabinõudes, et vältida tulevast kaubanduslikku kalapüüki Põhja-Jäämere keskosas, kuni on loodud asjakohased reguleerivad mehhanismid, toetab ka Arktika kaitsealade võrgustiku väljatöötamist ning eriti rannikuriikide majandusvöönditest väljapoole jäävate põhjapooluse rahvusvaheliste merealade kaitset;
39. kutsub ELi liikmesriike ja Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriike üles toetama ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonist tulenevat kohustust kaitsta 10 % igast ranniku- ja merealast;
40. nõuab, et Arktika heaolu kaitseks püüaks EL kõigiti tagada jätkusuutlikku tasakaalu majandustegevuse ning teostatava sotsiaalökoloogilise ja keskkonnakaitse ja arengu vahel;
41. rõhutab, kuivõrd tähtis on Arktika piirkonnas arenenud, jätkusuutlike ja kõrge elatustasemega kogukondade püsimine, ning et EL võib selles küsimuses palju ära teha; nõuab sellega seoses, et EL intensiivistaks jõupingutusi ökosüsteemipõhise majandamise, mitmepoolse koostöö, teadmuspõhise otsustusprotsessi ning kohalike elanike ja põlisrahvastega tehtava tiheda koostöö vallas;
42. võtab teadmiseks Arktika piirkonna elanike ja valitsuste soovid ning nende suveräänse õiguse ja kohustuse püüelda jätkuvalt jätkusuutliku majandusarengu poole, kaitstes samal ajal põlisrahvaste traditsioonilisi elatusallikaid ning väga tundlikke Arktika ökosüsteeme;
43. tunnistab regionaalabi suuniste põhjanevat tähtsust, kuna need võimaldavad eripärastel ja eriliste probleemidega Arktika piirkondadel jätkuvalt kasutada innovatsiooni ja jätkusuutliku arengu edendamiseks sobivaid mehhanisme;
44. kordab oma seisukohti põlisrahvaste ning eelkõige saamide kui ELi ainsa põlisrahva õiguste suhtes;
45. toetab komisjoni kohtumisi polaarpiirkonna pärismaiste elanike kuue ühendusega, keda tunnustatakse alaliste osalejatena Arktika Nõukogus; palub komisjonil uurida võimalusi tagada nende ühenduste hääl arvessevõtmine ELi aruteludes, näha nendele ühendustele ette vahendid;
46. sedastab, et ELi poliitika, millega tugevdatakse kõnealuse piirkonna kõrgharidus- ja teadusasutusi, on otsustavalt tähtis innovaatilise keskkonna ja tehnosiirde mehhanismide tugevdamiseks; toonitab, et Arktika piirkonnas jätkusuutliku majandusarengu saavutamiseks on tähtis toetada kõrgharidusasutuste koostöövõrgustike kujundamist nii piirkonnasiseselt kui ka laiemalt, ning näha ette võimalused teadusuuringute rahastamiseks, eeskätt valdkondades, kus piirkonnas on juba saavutatud tõendatud tulemusi;
47. rõhutab läbi Arktika vete kulgevate uute maailma kaubateede ohutuse ja turvalisuse suurt tähtsust eriti ELi ja tema liikmesriikide majanduse jaoks, kuna need riigid kontrollivad 40 % maailma kaubalaevandusest;
48. peab kiiduväärseks Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) poolt lõpule viidud tööd laevanduse kohustusliku polaarcodeksi koostamisel; soovib tihendada koosööd teadusuuringute ja investeerimise vallas, pidades silmas vajadust arendada Arktika mereteede tarbeks välja tugev ja turvaline infrastruktuur, ning rõhutab, et EL ja selle liikmesriigid peaksid aktiivselt toetama meresõiduvabaduse ja rahumeelse läbisõidu põhimõtet;
49. rõhutab, et Euroopa Meresõiduohutuse Ametil (EMSA) peavad olema vajalikud vahendid, et jälgida ja ennetada reostuse teket merelaevandusest ning Arktika nafta- ja gaasitaristutest;
50. kutsub kõnealuse piirkonna liikmesriike üles tagama, et kõik olemasolevad ning tulevikus avatavad transporditeed oleksid rahvusvahelisele laevandusele avatud, ning hoiduma ühepoolse omavolilise finants- või halduskoormuse kehtestamisest, mis võiks takistada merevedu Arktikas, välja arvatud rahvusvaheliselt kokkulepitud meetmed, mille eesmärk on suurendada ohutust või kaitsta keskkonda;

Kolmapäev, 12. märts 2014

51. märgib, et tähtis on arendada Arktika piirkonda muu Euroopaga siduvaid infrastruktuuriühendusi;
52. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles panema rõhku transpordikoridoridele – maanteedele, raudteedele ja merelaevateedele, eesmärgiga hoida ja edendada piiriüleseid ühendusi Euroopa Arktika piirkonnas ja vedada kaupa Arktikast Euroopa turgudele; on seisukohal, et kuna EL jätkab oma transpordinfrastruktuuri arendamist (Euroopa ühendamise rahastu, üleeuroopaline transpordivõrk (TEN-T)), tuleks parandada ühendust Euroopa Arktika-osaga;
53. tuletab meelde, et Arktika rahvastel on õigus otsustada ise oma elatusallikate üle, ning tunnustab nende soovi piirkonda jätkusuutlikult arendada; palub komisjonil teatada, milliste ELi programmide kaudu saaks sellist pikaajalist ja tasakaalustatud jätkusuutlikku arengut toetada ning töötada välja meetmed, mille abil aidata konkreetsemalt seda soovi realiseerida;
54. võtab teadmiseks Euroopa polaaraladel ja Barentsi merel teostatud hiljutised uuringud ning tõstab esile Norra ja Venemaa vahelist kahepoolset koostööd, mille eesmärk on kohaldada Barentsi merel nafta- ja gaasiuuringuid teostades keskkonnakaitse valdkonnas võimalikult kõrgeid tehnilisi standardeid; juhib eriti tähelepanu sellele, kui oluline on arendada edasi spetsiaalselt Arktika keskkonna jaoks mõeldud uut tehnoloogiat, näiteks merepõhjaluse installeerimise tehnoloogiat;
55. tuletab meelde, et EL on suurim Arktika maagaasi tarbija ning toonitab ohutust ja kindlast allikast pärit ning kõige kõrgemate standardite kohaselt toodetud maagaasi olulist rolli üleminekul vähese CO₂-heitega majandusele; toetab ettevaatlikku järk-järgulist lähenemist Arktika piirkonna energiaressursside kasutamisele, kuna tingimused on Arktika eri piirkondades väga erinevad;
56. tõstab esile ELi ja Gröönimaa tugevaid sidemeid ning Gröönimaa geostrateegilist tähtsust; võtab teadmiseks Gröönimaa valitsuse prioriteetid, milles pannakse uuesti rõhku majanduse arendamisele ja toorainete kasutamisele; palub komisjonil ja Euroopa välis teenistusel uurida, kuidas EL ja ELis asuvad teaduse, tehnoloogia ja ärivaldkondade esindajad saaksid panustada Gröönimaa jätkusuutlikku arengusse ja teda selles aidata nii, et arvesse oleks võetud nii keskkonnakaitseküsimusi kui ka majandusliku arengu vajadust; väljendab sellega seoses muret komisjoni asepresidendi poolt Gröönimaaga allkirjastatud eellepingu piiratud tulemuste pärast;
57. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Arktika piirkonna riikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0239

Troika roll ja tegevus seoses euroala programme kohaldavate riikidega

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon uuringu kohta, milles käsitletakse troika (Euroopa Keskpanga, Euroopa Komisjoni ja Rahvusvahelise Valuutafondi) rolli ja tegevust seoses euroala programme kohaldavate riikidega (2013/2277(INI))

(2017/C 378/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 7, artiklit 136 koostoimes artikliga 121 ja artiklit 174,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 3,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingut,
- võttes arvesse oma 16. juuni 2010. aasta resolutsiooni ELi 2020. aasta strateegia kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2013. aasta prioriteetide rakendamise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi prioriteetide kohta seoses komisjoni 2014. aasta tööprogrammiga ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 12. juuni 2013. aasta resolutsiooni Euroopa demokraatia tugevdamine tulevases majandus- ja rahaliidus ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 20. novembri 2012. aasta resolutsiooni soovitudega komisjonile Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Komisjoni presidendi, Euroopa Keskpanga presidendi ja eurorühma esimehe aruande „Tõelise majandus- ja rahaliidu suunas“ kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 6. juuli 2011. aasta resolutsiooni finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi kohta: soovitud vajalike meetmete ja algatuste kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 20. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi kohta: soovitud vajalike meetmete ja algatuste kohta (vahearuanne) ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning eelarvekontrollikomisjoni ning põhiseaduskomisjoni arvamusi (A7-0149/2014),

⁽¹⁾ ELT L 140, 27.5.2013, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 57.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0447.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0332.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0269.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0430.

⁽⁷⁾ ELT C 33 E, 5.2.2013, lk 140.

⁽⁸⁾ ELT C 70 E, 8.3.2012, lk 19.

Neljapäev, 13. märts 2014

- A. arvestades, et Euroopa Komisjonist, Euroopa Keskpangast (EKP) ja Rahvusvahelisest Valuutafondist (IMF) moodustuv troika loodi euroala riigipeade ja valitsusjuhtide 25. märtsi 2010. aasta otsusega, et luua ühisprogramm ja anda Kreekale tingimuslikke kahepoolseid laenusid, tuginedes seejuures ka majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu soovitudele, ning et ta on sellest ajast saadik tegutsenud ka Portugalis, Iirimaa ja Küprosel; arvestades, et euroala rahandusministrid osalevad olulisel määral kahepoolsete laenude üksikasju käsitlevate otsuste tegemises;
- B. arvestades, et troika ja selle roll on kindlaks määratud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määruses (EL) nr 472/2013 ning sellele on osutatud Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingus;
- C. arvestades, et Euroopa Kohus kinnitas kohtuasjas Pringle v. Iirimaa (kohtuasi C-370/12) tehtud otsuses, et komisjonile ja Euroopa Keskpangale võib usaldada ülesanded, mis on neile antud Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepinguga;
- D. arvestades, et eurorühma esindajana tegutsevale komisjonile on troikas usaldatud läbirääkimiste pidamine „suheldes EKPga“ ja „asjakohasel juhul IMFig“ euroala liikmesriikide finantsabi (edaspidi „ELi ja IMFi abi“) tingimuste üle, kuid nõukogul lasub poliitiline vastutus makromajanduslike kohandamisprogrammide heakskiitmise eest; arvestades, et iga troika liige on järginud enda menetlusprotsessi;
- E. arvestades, et troika on siiani olnud põhistruktuuriks nii ametlike laenuandjate ja abi saavate riikide valitsuste vahelistel läbirääkimistel kui ka majanduslike kohandamisprogrammide rakendamise läbivaatamisel; arvestades, et Euroopa poolel langetab Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi (EFSF) ja Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM) toetuse korral lõplikud finantsabi ja nende tingimusi puudutavad otsused eurorühm, kes kannab seetõttu nende programmide eest poliitilist vastutust;
- F. arvestades, et laiapõhjalise poliitilise kokkuleppega sooviti vältida liikmesriikide kontrollimatut maksejõuetust ELis ja eelkõige euroalal, et vältida majanduslikku ja sotsiaalset kaost koos sellest tuleneva võimetusega maksta pensione ja avalike teenistujate palku ning rasket negatiivset mõju majandusele, pangandussüsteemile ja sotsiaalkindlustusele ning seda, et avalik sektor ei jääks kapitaliturgudest pikemaks ajaks täiesti eemale;
- G. arvestades, et Troika vastutab koos asjaomase liikmesriigiga ka eurorühma ametlike otsuste ettevalmistamise eest;
- H. arvestades, et mitu väljaspool euroala asuvat liikmesriiki on juba saanud või saavad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 143 kohaselt ELi abi, mida EL annab koos IMFig;
- I. arvestades, et EL ja selle liikmesriigid on euroala riikidele finantsabi andmiseks loonud mitu ajutist mehhanismi alguses kahepoolsete laenude näol, sh mitmest väljaspool euroala asuvast riigist, siis ajutiste erakorraliste fondide näol, nagu hädasolevate ELi liikmesriikide jaoks loodud EFSF ja Euroopa finantsstabiilsusmehhanism (EFSM), ning lõpuks ESMi näol, mis pidi asendama kõiki teisi mehhanisme;
- J. arvestades, et Euroopa Kohus kinnitas hiljuti (Pringle'i kohtuasjas) Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingu artikli 13 lõikele 3 viidates, et Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingus osalemise tõttu tuleb komisjonil edendada „liidu üldisi huve“ ja „kontrollida, et ESMi sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumid oleks kooskõlas liidu õigusega“;
- K. arvestades, et Euroopa Kohus otsustas Pringle'i kohtuasjas samuti, et ESM on kooskõlas ELi toimimise lepinguga, ning tegi seega võimalikuks kõnealuse mehhanismi ühenduse õigustikku lisamise aluslepingute kehtivates piirides;
- L. arvestades, et vastastikuse mõistmise memorandum on määratluse kohaselt ELi asjaomase liikmesriigi ja troika vaheline kokkulepe, milleni jõutakse läbirääkimiste teel ja mille kohaselt liikmesriik kohustub vastutasuks finantsabi eest ellu viima mõningaid konkreetseid meetmeid; arvestades, et komisjon allkirjastab vastastikuse mõistmise memorandumid euroala rahandusministrite nimel; arvestades, et üldsusele ei ole siiski teada, kuidas troika ja asjaomase liikmesriigi vahelisi läbirääkimisi on tegelikult peetud, ning lisaks puudub läbipaistvus küsimuses, mil määral on abi taotleval liikmesriigil olnud võimalik läbirääkimiste tulemust mõjutada; arvestades, et ESMi asutamislepingus on sätestatud, et ESMilt abi taotleval liikmesriigil peab võimaluse korral abipalvega pöörduma IMFi poole;

Neljapäev, 13. märts 2014

- M. arvestades, et neljas programmis ette nähtud finantsabi pakettide kogusumma on enneolematu, nii nagu seda on ka programmide kestus, kuju ja taust, mis tekitab soovimatu olukorra, kus abi on peaaegu eranditult asendanud hariliku turufinantseerimise, kaitstes seeläbi pangandussektorit kahjumi eest, kandes programmides osalivate riikide võlakohustuste suuri summasid erasektori bilansist avaliku sektori bilanssi;
- N. arvestades, et Euroopa Kohus sedastas Pringle'i kohtuasjas tehtud otsuses, et ELi toimimise lepingu artiklis 125 sätestatud keeld tagab, et liikmesriigid on kohustatud laenu võtmisel järgima turuloogikat, mis peaks neid innustama eelarvedistsipliini säilitama, ning et sellise distsipliini säilitamine aitab kaasa liidu tasandi kõrgema eesmärgi saavutamisele ehk rahaliidu finantsstabiilsuse säilitamisele; arvestades, et Euroopa Kohus rõhutab siiski, et ELi toimimise lepingu artikkel 125 ei keela ühel või mitmel liikmesriigil anda finantsabi teisele liikmesriigile, kes jääb oma võlausaldajate ees ise oma kohustuste eest vastutama, eeldusel et sellise abiga seotud tingimused innustavad abi saanud liikmesriiki usaldusväärset eelarvepoliitikat rakendama;
- O. arvestades, et finantskriis on viinud majandus- ja sotsiaalkriisini; arvestades, et majanduslik olukord ja hiljutised sündmused on avaldanud tõsist ja ettenägematut negatiivset mõju tööhõive määrale ja kvaliteedile, laenu saamise võimalustele, sissetulekutele, sotsiaalkaitsele ning tervishoiu- ja ohutusstandarditele ning et sellest tulenevalt esineb ilmselgelt majanduslikke ja sotsiaalseid raskusi; arvestades, et nimetatud negatiivne mõju oleks ilma ELi ja IMFi finantsabita võinud olla tunduvalt hullem, ning arvestades, et Euroopa tasandil tegutsemine on aidanud ära hoida olukorra edasist halvenemist;
- P. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 151 on sätestatud, et ELi ja liikmesriikide meetmed peavad olema kooskõlas sotsiaalsete põhiõigustega, mis on määratletud 1961. aasta Euroopa sotsiaalharta ja liidu 1989. aasta harta töötajate sotsiaalsete põhiõiguste kohta, et tagada muu hulgas sotsiaaldialoog;
- Q. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 152 on sätestatud, et „liit tunnustab ja edendab tööturu osapoolte rolli liidu tasandil, võttes arvesse siseriiklike süsteemide mitmekesisust“ ning et „liit aitab kaasa tööturu osapoolte dialoogile, austades nende sõltumatust“;
- R. arvestades, et teenuste kasutajad peavad hakkama mõnes liikmesriigis teenuste eest rohkem maksma, mistõttu paljudel inimestel ei ole enam võimalik kasutada põhivajadusi katvaid teenuseid, mille hulka kuulub juurdepääs elutähtsale ravile;
- S. arvestades, et Kreeka tööriühm loodi selleks, et tugevdada Kreeka valitsuse võimekust kavandada, rakendada ja jõustada struktuurireforme, mille eesmärk on parandada majanduse, ühiskonna ja halduse konkurentsivõimet ja toimimist ning luua tingimused majanduse jätkusuutlikuks elavdamiseks ja uute töökohtade loomiseks, samuti peaks need kiirendama ELi struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide kasutuselevõttu Kreekas ning kasutama esmatähtsaid ressursse investeringute rahastamiseks;
- T. arvestades, et Euroopa Parlament nõudis oma 20. novembri 2012. aasta resolutsioonis, et troika liikmeks olevate ELi institutsioonide suhtes tuleb riiklikul ja liidu tasandil kohaldada demokraatliku vastutuse kõrgeid standardeid; arvestades, et selline vastutus on kohustuslik abiprogrammide usaldusväärse tagamiseks ning et selleks on eelkõige nõutav liikmesriikide parlamentide suurem kaasatus, samuti on vaja, et Euroopa Parlament kuulaks ära troikasse kuuluvad ELi liikmed selge mandaadi alusel enne, kui nad asuvad oma ülesandeid täitma, neil tuleks Euroopa Parlamendile korrapäraselt aruandeid esitada ja parlament peaks teostama nende üle demokraatlikku kontrolli;
- U. arvestades, et programmid olid esialgu mõeldud eelkõige kontrollimatu maksejõuetuse vältimiseks ja riigivõlaga spekulatsioonide peatamiseks; arvestades, et keskpikas perspektiivis oli eesmärgiks tagada, et laenatud raha makstakse tagasi, et vältida sedasi suurt rahalist kahju, mida peaksid kandma nende riikide maksumaksjad, kes pakuvad abi ja tagavad vahendid; arvestades, et seetõttu on samuti nõutav, et programmi tulemuseks oleks keskpikas ja pikas perspektiivis jätkusuutlik kasv ja võla tegelik vähenemine; arvestades, et programmid ei olnud mõeldud selleks, et parandada põhjalikult makromajanduslikku tasakaalutust, mis on mõnel juhul kumuleerunud aastakümnete jooksul;

Neljapäev, 13. märts 2014

Majanduslik olukord programme kohaldavates riikides kriisi alguses

1. on seisukohal, et konkreetset kriisi vallandanud ajendid olid kõigis neljas liikmesriigis erinevad, kuigi võib täheldada ühiseid mustreid, näiteks kapitali sissevoolu kiire kasv ja makromajanduse tasakaalunihete kuhjumine kogu ELis kriisieelsetel aastatel; juhib tähelepanu asjaolule, et ülemäärane avaliku ja/või erasektori võlg, mis oli kasvanud jätkusuutmatu tasemeni, ning finantsturgude ülereageerimine, millele lisandusid spekulatsioon ja konkurentsivõime kadumine, etendasid tähtsat rolli ning et olemas olnud ELi majandusjuhtimise raamistik ei oleks olnud võimalik sellest midagi ära hoida; märgib lisaks, et võlakriis on kõikidel juhtudel olnud tugevalt seotud ülemaailmse finantskriisiga, mille põhjustasid lõtv regulatsioon ja finantssektori sobimatu käitumine;
2. märgib, et Euroopa riikide rahandus oli halvas seisus juba enne kriisi ning et alates 1970. aastatest on liikmesriikide valitsemissektori võlg mitme ELis toimunud majanduslanguse mõjul pidevalt suurenenud; märgib, et majanduse elavdamise kavade kulude, maksutulude vähenemise ja suurte sotsiaalkulude tagajärjel on nii valitsemissektori võlg kui ka valitsemissektori võla suhe SKPsse suurenenud kõigis liikmesriikides, kuigi liikmesriigiti erineval määral;
3. tuletab meelde vastastikku seotud nõrkuste kolmnurka, kus mõne liikmesriigi tasakaalustamata eelarvepoliitika suurendas kriisieelset valitsemissektori eelarve puudujääki ja finantskriisi ohutas oluliselt nimetatud puudujäägi edasist suurenemist, millele järgnesid pinged mõnede liikmesriikide avaliku sektori võlakirjaturgudel;
4. juhib tähelepanu sellele, et hiljutine finants-, majandus- ja panganduskriis on raskeim pärast teist maailmasõda; tunnistab, et kui Euroopa tasandil ei oleks meetmeid võetud, oleksid kriisil võinud olla veelgi raskemad tagajärjed; märgib seejuures, et EKP endine president Jean-Claude Trichet väljendas avalikul arutelul muret seoses sellega, et kiire ja jõulise tegutsemiseta oleks võlakriis võinud vallandada 1929. aasta suure depressiooni ulatusega kriisi;
5. märgib, et enne ELi ja IMFi abiprogrammi algatamist 2010. aasta kevadel oli tekkinud kaks ohtu, mida seostati Kreeka riigi rahanduse maksejõuetuse ja jätkusuutmatusega, mis olid tingitud Kreeka majanduse pidevast konkurentsivõime langusest ja pikaajalistest eelarvevigadest, mis tulenesid kehtinud madalast äriühingu tulumaksust ning mille tulemusel jõudis valitsemissektori eelarve puudujääk 2009. aastal 15,7 %-ni SKPst, kui 2007. aastal oli see olnud - 6,5 %, ning võla suhe SKPsse oli jätkuvas kasvusuunas alates 2003. aastast, mil see oli 97,4 %, ulatudes 129,7 %-ni 2009. aastal ja 156,9 %-ni 2012. aastal; on arvamusel, et Kreeka problemaatilise olukorra põhjuseks oli ka statistiline pettus programmi loomisele eelnenud aastatel; peab teravitavaks Kreeka valitsuse otsustavat tegutsemist nende probleemide kiireloomuliseks ja tõhusaks lahendamiseks ning seejuures sõltumatu Kreeka Statistikaameti asutamist 2010. aasta märtsis; märgib, et Kreekas toimunud statistilise pettuse järkjärgulise ilmsikstuleku mõjul oli vaja kordajaid, prognoose ja pakutud meetmeid ümber kohandada; tuletab meelde, et Euroopa Parlamendi nõudmisel on Eurostatile (Euroopa Liidu statistikaamet) antud nüüd volitused ja vahendid tugevale alusele toetuva usaldusväärse ja objektiivse statistika koostamiseks;
6. märgib, et Kreeka jõudis majanduslangusesse 2008. aasta neljandas kvartalis; märgib, et kuue kvartali jooksul seitsmest oli riigis SKP kasvuindeks negatiivne, mistõttu tuli käivitada abiprogramm; märgib tihedat seotust ühelt poolt finantskriisi tagajärgede ja valitsemissektori võla suurenemise vahel ning teiselt poolt valitsemissektori võla suurenemise ja majanduslanguse vahel, arvestades, et valitsemissektori võlg suurenes 254,7 miljardilt eurolt 2008. aasta kolmanda kvartali lõpus 314,1 miljardi euronni 2010. aasta teise kvartali lõpus;
7. märgib, et pärast seda, kui Kreeka valitsus oli 2010. aasta aprillis esitanud finantsabi taotluse, hakati turgudel ka teiste euroala liikmesriikide majanduse põhinäitajaid ja maksevõimelisust ümber hindama ning sellest tulenevalt viis surve Portugali riivõlakirjadele Portugali refinantseerimiskulud kiiresti jätkusuutmatu tasemeni;
8. märgib, et valitsuse poolt alguses läbirääkimistel kasutanud majandusandmed tuli läbi vaadata;

Neljapäev, 13. märts 2014

9. märgib, et enne ELi ja IMFi abiprogrammiga alustamist oli Portugali majandus juba mitu aastat kannatanud madala SKP ja tootlikkuse ning kapitali suure sissevoolu tõttu ning et need trendid koos kulutuste kiirenemisega, eriti mittekohustuslike kulutuste puhul, mis ületasid pidevalt SKP kasvu, ning ülemaailmse finantskriisi mõju olid toonud kaasa suure eelarvepuudujäägi ning avaliku ja erasektori võla kõrge taseme koos Kreeka kriisist ülekanduva mõjuga, mis viis Portugali refinantseerimiskulud kapitaliturgudel jätkusuutmatu tasemeni, kaotades realselt avaliku sektori juurdepääsu nendele turgudele; rõhutab, et 2010. aastal, enne finantsabi taotlemist 7. aprillil 2011, oli Portugali majanduskasv vähenenud 1,9 %-ni, eelarve puudujääk ulatus 9,8 %-ni (2010), võlakoorumus oli 94 % (2010) ja jooksevkonto puudujääk 10,6 % SKPst, kusjuures töötuse määr oli 12 %; märgib sellega seoses, et üldised makromajanduslikud alustingimused halvenesid väga kiiresti kriisieelselt mõistlikult healt tasemelt 2007. aastal, kui Portugali majanduskasv oli 2,4 %, eelarve puudujääk 3,1 %, võlakoorumus 62,7 % ja jooksevkonto puudujääk 10,2 % SKPst, kusjuures töötuse määr oli 8,1 %, sügava ja enneolematu languseni;

10. märgib, et enne ELi ja IMFi abiprogrammi oli Iirimaa majandus äsja kannatanud enneolematult suure pangandus- ja majanduskriisi tõttu, mis tulenes suurel määral Iirimaa finantssektori kokkupuutest USA suurtest riskidest tingitud kriisiga, Iirimaa pankade vastutustundetust riskide võtmisest ja varaga tagatud väärtpaberite ulatuslikust kasutamisest, mis pärast üldtagatist ja sellele järgnenud päästeabi kaotas avaliku sektori juurdepääsu kapitaliturgudele, langetades Iirimaa SKPd 2009. aastal 6,4 % võrra (1,1 % 2010. aastal), kuivõrd 2007. aastal oli SKP positiivse 5 %-se kasvutasemega, töötuse määr suurenes 4,7 %-lt 2007. aastal 13,9 %-ni 2010. aastal ning Iirimaa valitsuse poolt pangandussektorile antud toetuse tulemusena tuli valitsusel kogeda riigieelarve puudujääki, mis ulatus 2010. aastal 30,6 %-ni, olles selleni langenud eelarve 0,2 % suurusest ülejäägist 2007. aastal; märgib, et panganduskriisi põhjustasid osaliselt ebapiisav regulatsioon, väga madalad maksumäärad ja ülepaisutatud pangandussektor; tunnistab, et Iirimaa pankade poolt eraisikutele tekitatud kahjud võeti üle Iirimaa riigieelarvesse, et vältida Iirimaa pangandussüsteemi kokkuvarisemist ja vähendada ka negatiivse mõju ülekandumist euroalale tervikuna, ning et Iirimaa valitsus käitus oma panganduskriisile reageerides liidu laiemates huvides; märgib lisaks, et abiprogrammi käivitumisele eelnenud aastakümnel oli Iirimaa majandus läbi teinud pikaajalise negatiivsete reaaltressimäärade perioodi;

11. juhib tähelepanu eelarve tasakaalustamatuse puudumisele kriisieelsel Iirimaa ja riigivõla äärmiselt madalale tasemele; rõhutab ka, et tööturu paindlikkus oli enne kriisi suurem; märgib, et troika nõudis alguses palkade alandamist; juhib tähelepanu jätkusuutmatule pangandusmudelile ja maksusüsteemile, mis sõltus liiga palju eluaseme- ja varamulli maksustamisest saadavast tulust ja jättis riigi selle mulli lõhkemisel tulust ilma;

12. märgib, et maksumaksja raha summas, mis vastab umbes 40 % Iirimaa SKPst, süstiti pangandussektorisse ajal, kui kohustuste ja nõudeõiguste teisendamine ei olnud lubatud, sest see oli tekitanud troikas ulatuslikke vaidlusi;

13. nõuab, et täielikult täidetaks ELi liidrite 2012. aasta juunis võetud kohustus murda pankade ja valitsuste vaheline nõiarering ning uurida täiendavalt Iirimaa finantssektori olukorda viisil, mis leevendaks oluliselt Iirimaa ränka pangalaenukoormat;

14. märgib, et kui Kreekas jõudis asi erasektori kaasamiseni, ei võetud piisavalt arvesse kõrvalmõjusid Küprose pangandussüsteemile, mis oli ebaõnnestunud pangandusmudeli tõttu juba kokkukukkumise äärel; on ka oletatud, et taas kord kaitsti mõne suurema liikmesriigiga seotud varasid;

15. märgib, et 2011. aasta mais kaotas Küpros juurdepääsu rahvusvahelistele turgudele, mille põhjuseks olid riigi rahanduse märkimisväärne halvenemine ning Küprose pangandussektori ulatuslik sõltuvus Kreeka majandusest ja Kreeka riigivõla restruktureerimine, mis tõi Küprosele suurt kahju; tuletab meelde, et juba aastaid enne ELi ja IMFi abiprogrammi käivitumist 2013. aastal oli väljendatud tõsist muret Küprose majanduse süsteemse ebastabiilsuse pärast, mis muu hulgas oli tingitud Küprose võlgadega ülekoormatud ja riske võtvast pangandussektorist ja selle sõltuvusest võlgadega ülekoormatud kohalikest kinnisvarafirmadest, Kreeka võlakriisist, sellest, et rahvusvahelised reitinguagentuurid vähendasid Küprose valitsuse võlakirjade väärtust, võimetusest hankida rahvusvahelistelt turgudelt vahendeid riiklike kulutuste

Neljapäev, 13. märts 2014

katmiseks ja Küprose valitsuse esialgsest vastumeelsusest teha ümberkorraldusi häiritud finantssektoris, mille asemel valiti hoopis sõltuvus Venemaa suurtest kapitalisüstidest; tuletab ka meelde, et olukorra on muutunud keerulisemaks ülemäärane sõltuvus Venemaa kodanike säästudest ja tuginemine Venemaa ametiasutuste laenule; märgib ka, et 2007. aastal oli Küprose riigivõla suhe SKPsse 58,8 %, mis 2012. aastaks oli tõusnud 86,6 %ni, samas kui 2007. aastal oli valitsemissektori ülejääk 3,5 % SKPst, millest siiski sai 2012. aastaks 6,4 %line puudu jääk;

ELi ja IMFi finantsabi, vastastikuse mõistmise memorandumite sisu ja rakendatud strateegiad

16. märgib, et Kreeka esitas esialgse finantsabi taotluse 23. aprillil 2010 ja et kokkulepe ühelt poolt Kreeka ametiasutuste ja teiselt poolt Euroopa Liidu ja IMFi vahel kiideti heaks 2. mail 2010. aastal vastastikuse mõistmise memorandumitega, milles sisaldasid ELi ja IMFi finantsabi saamise majanduspoliitilised tingimused; märgib ka, et esimest programmi, mille edu ei olnud piisav, vaadati läbi viiel korral, ja teist programmi, mis pidi vastu võetama märtsis 2012, on siiani läbi vaadatud kolmel korral; märgib, et IMF ei võtnud tulemuslikult arvesse ühe kolmandiku oma juhatuse liikmete vastuväiteid esimesest Kreeka programmist tuleneva kasu ja koormuse jaotamise kohta;

17. märgib, et 2010. aasta mai esimesse kokkuleppesse ei saadud lisada sätteid Kreeka võla restruktureerimiseks, kuigi IMF, kes oma tava kohaselt oleks eelistanud võla varajast restruktureerimist, selle kohta algselt ettepaneku tegi; tuletab meelde EKP vastumeelsust kaaluda võla mis tahes vormis restruktureerimist 2010. ja 2011. aastal põhjusel, et see oleks viinud olukorrani, kus kriis oleks levinud muudesse liikmesriikidesse, ning samuti tema keeldumist osaleda 2012. aasta veebruaris kokkulepitud restruktureerimises; märgib, et Kreeka Keskpank aitas 2010. aasta novembris kaasa turgude ebastabiilsuse suurenemisele, hoiatades avalikult investoreid, et Kreeka riigivõla puhul ei saa EKP likviidsusmeetmeid enam kindlalt eeldada; märgib ka, et liikmesriigid võtsid endale kohustuse, et nende pangad säilitavad osaluse Kreeka võlakirjaturgudel, kuid ei suutnud seda kohustust täita;

18. märgib, et Portugal esitas esialgse finantsabi taotluse 7. aprillil 2011. aastal ja et kokkulepe ühelt poolt Portugali ametiasutuste ja teiselt poolt Euroopa Liidu ja IMFi vahel kiideti heaks 17. mail 2011. aastal vastastikuse mõistmise memorandumitega, kus sisaldasid ELi ja IMFi finantsabi saamise majanduspoliitilised tingimused; märgib lisaks, et Portugali programmi on sellest ajast alates korrapäraselt üle vaadatud, et kohandada sihte ja eesmärke, sest esialgsed eesmärgid olid ebarealistlikud ja saavutamatud, ning et selle tulemusena esitatakse edukalt kümnes ülevaade Portugali majanduse kohandamisprogrammi kohta ja loodetakse programm peagi lõpule viia;

19. tuletab meelde kahepoolset survet, mida EKP väidetavalt avaldas Iirimaa ametiasutustele enne seda, kui Iirimaa ametiasutuste ning ELi ja IMFi vahel kiideti 7. detsembril 2010 ja 16. detsembril 2010 heaks esialgne kokkulepe, kus vastastikuse mõistmise memorandumites määratletakse ELi ja IMFi finantsabi saamise majanduspoliitilised tingimused; märgib, et programm põhines suuresti Iirimaa valitsuse enda riiklikul majanduse elavdamise kaval 2011–2014, mis avaldati 24. novembril 2010; märgib lisaks, et Iirimaa programmi on nüüdseks korrapäraselt läbi vaadatud, et kaheteistkümnes ja lõplik läbivaatamine toimus 9. detsembril 2013. aastal ning et Iiri programm viidi 15. detsembril 2013 lõpule;

20. märgib, et Euroopa Ülemkogu otsustas 29. juunil 2012 lubada ESMil rekapiitalseerida panku otse pärast vastava nõuetekohase otsuse tegemist ja tingimusel, et on loodud ühtne mõjus järelevalvemehhanism; märgib ka, et eurorühm määratles 20. juunil 2013. aastal otsese rekapiitalseerimise instrumendi (mille suhtes kehtivad teatavad tingimused) tegevusraamistikku;

21. märgib, et kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise idee kujunes aja jooksul; Iirimaa puhul ei olnud eelisõigusega võlakirjade omanike kohustuste ja nõudeõiguste teisendamine 2010. aastal Iirimaa ametivõimudele kättesaadav võimalus, samas kui Küprosel tehti 2013. aastal ettepanek kasutada kindlustatud hoiustajate puhul kohustuste ja nõudeõiguste teisendamist poliitikameetmena, mis suurendas pangandus- ja riigivõlakriisi leevendamiseks kasutatavate instrumentide vahelist lõhet;

22. märgib, et esialgse taotluse finantsabi saamiseks tegi Küpros 25. juunil 2012. aastal, kuid erinevuste tõttu tingimusi puudutavates seisukohtades, samuti selle tõttu, et Küprose parlament lükkas 19. märtsil 2013 tagasi programmi esialgse eelnõu, mis hõlmas kindlustatud hoiustajate kohustuste ja nõudeõiguste teisendamist, tuues põhjenduseks, et see on vastuolus Euroopa Liidu õigusega, sest nägi ette alla 100 000 euro suuruste väikehoiuste kärpeid, lükkus ELi-IMFi abiprogrammi lõpliku kokkuleppe sõlmimine edasi 24. aprillini 2013 (ELiga) ja 15. maini 2013 (IMFiga), ning Küprose parlamendi esindajatekoda kinnitas kokkuleppe lõpuks 30. aprillil 2013. aastal; märgib, et algselt olid troika eri liikmetel Küprose jaoks konkureerivad programmide ettepanekud, ja rõhutab piisavate selgituste puudumist selle kohta, miks

Neljapäev, 13. märts 2014

Euroopa Komisjon ja ELi rahandusministrid nõustasid kindlustatud hoiustajate hõlmamisega; peab samuti kahetsusväärseks, et Küprose ametiasutuste sõnul oli neil raske veenda troika esindajaid läbirääkimisprotsessi ajal oma muredes, ja seda, et väidetavalt sunniti Küprose valitsust, arvestades erasektori võla erakordselt suurt suhet SKPsse, nõustuma pangahoiuseid hõlmava kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendiga; märgib, et kuigi Küprose Keskpang ja ministeeriumide komisjon osalesid palju läbirääkimistel ja finantsabiprogrammi kavandamises ning Küprose Keskpanga juhataja allkirjastas lõpuks koos rahandusministriga vastastikuse mõistmise memorandumi, tuleb tõdeda, et aeg täiendavateks läbirääkimisteks vastastikuse mõistmise memorandumi üksikasjalike aspektide üle oli äärmiselt piiratud;

23. märgib kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise kohaldamise tõsist kõrvalmõju, mis hõlmab ka kapitalikontrolli kehtestamist; rõhutab, et Küprose reaalmajandusel on ikka veel suured probleemid, sest krediidiiliinide katkestamine avaldab kahjulikku mõju majanduse tootvatele sektoritele;

24. märgib, et IMF on ülemaailmne institutsioon, mille ülesanne on tagada tingimustega finantsabi riikidele, kellel on maksebilansi probleemid; juhib tähelepanu asjaolule, et kõik liikmesriigid on liitunud Rahvusvahelise Valuutafondiga ja seetõttu on neil õigus sealt abi saada koostöös ELi institutsioonidega ja arvestades hinnangut ELi ja asjaomase liikmesriigi huvide kohta; märgib, et kriisi ulatust arvestades poleks üksnes IMFi finantsvahenditest finantsabi vajavate riikide probleemide lahendamiseks piisanud;

25. märgib, et IMF on selgelt osutanud Kreeka programmi riskidele, eelkõige seoses võla jätkusuutlikkusega; märgib, et lisaks sellega nõustumisele, et programmi töötab välja ja selle üle peab läbirääkimisi troika, otsustas IMF muuta oma erakorralise juurdepääsupoliitika kriteeriumit võla jätkusuutlikkuse kohta, et muuta võimalikuks laenu andmine Kreekale, Iirimale ja Portugalile;

26. juhib tähelepanu muredele, mida on väljendatud seoses EKP järelevalvega erakorralise likviidsusabi üle; on seisukohal, et EKP kasutatavas maksevõime mõistes puudub läbipaistvus ja prognoositavus;

27. märgib, et EL ja rahvusvahelised institutsioonid ei olnud valmis nii suure ulatusega riigivõlakriisiks, mis on kõige tõsisem finantskriis pärast 1929. aastat, ega ka selle eri põhjusteks ja tagajärgedeks euroalal; peab kahetsusväärseks, et sellise iseloomuga kriisi lahendamiseks puudub sobiv õiguslik alus; tunnustab kiire ja resoluutse reageerimise eesmärgil tehtud jõupingutusi, kuid peab kahetsusväärseks, et nõukogu on järjekindlalt keeldunud välja töötamast pikaajalist, põhjalikku ja süsteemset käsitust; taunib asjaolu, et ELi struktuurifondid ja ELi pikaajalisele liidusisesele majanduslikule lähenemisele suunatud poliitika ei ole andnud tulemuslikke lahendusi;

28. juhib tähelepanu asjaolule, et ELi struktuurifondide kaasrahastamismäärat tõsteti mõne kriisis kõige enam kannatanud ja kohandamisprogrammist finantsabi saanud liikmesriigi puhul 95 %ni; rõhutab, et kohalikke ja riiklikke ametiasutusi tuleb tugevdada, et nad saaksid hakkama ELi õigusaktide ja programmide rakendamisega, mis läbi kiirendatakse struktuurifondide raha kasutamist;

29. tõdeb eelnevast hoolimata, et troika ees seisev kriisile eelnev suur väljakutse oli ainulaadne ja tulenes muu hulgas riikide rahanduse viletsast olukorrast, struktuurireformide vajadusest mõnes liikmesriigis, finantsteenuste ebapiisavast reguleerimisest Euroopa ja liikmesriikide tasandil ning pika aja jooksul tekkinud suurest makromajanduslikust tasakaalustamatusest, poliitika-alastest ja institutsionaalsetest ebaõnnestumistest ning sellest, et kõige traditsioonilisemad makromajanduslikud vahendid, nagu eelarvepoliitika või väline devalveerimine, ei olnud rahaliidu piirangute ja euroala mittetäieliku iseloomu tõttu võimalikud; märgib lisaks märkimisväärset ajasurvet, mis osaliselt oli tingitud asjaolust, et finantsabi taotlused esitati üldiselt ajal, kui riigid olid juba maksujõuetusele lähedal ja turulepääsu kaotanud, samas kui tuli kõrvaldada õiguslikud takistused, hirm euroala kokkusulamise ees oli käegakatsutav, tuli kindlasti jõuda poliitiliste kokkulepetele ja langetada reformide kohta otsused, maailma majandus oli tugevas languses ja mitmed riigid, kes pidid andma finantsabi, märkasid omaenda avaliku ja erasektori võla murettekivat suurenemist;

30. taunib asjaolu, et vastastikuse mõistmise memorandumites puudub läbipaistvus; märgib, et on vaja hinnata, kas ametlikud dokumendid edastati liikmesriikide parlamentidele ja Euroopa Parlamendile ning kas neid seal õigeaegselt arutati ning kas neid on sotsiaalpartneritega piisavalt arutatud; märgib teatavate tavade, sh kodanike õigusi puudutava teabe salajas hoidmise võimalikku negatiivset mõju asjaomaste riikide poliitilisele olukorrale ja kodanike usaldusele demokraatiasse ja Euroopa projekti;

Neljapäev, 13. märts 2014

31. märgib, et vastastikuse mõistmise memorandumites sisalduvad soovitusel on vastuolus Lissaboni lepingu ja strateegiaga „Euroopa 2020“ väljatöötatud moderniseerimise poliitikaga; märgib samuti asjaolu, et vastastikuse mõistmise memorandumitega liikmesriigid on vabastatud Euroopa poolaasta kogu aruandlusprotsessist, sh vaesuse vastu võitlemise ja sotsiaalse kaasamise eesmärkide täitmise kohta aru andmisest, ning nende kohta ei esitata vastastikuse mõistmise memorandumite täitmisele lisaks riigipõhiseid soovitusi; tuletab meelde, et vastastikuse mõistmise memorandumid tuleb kohandada, et võtta arvesse palgajunduse tavadid ja pooli ning asjaomase liikmesriigi riiklikku reformikava liidu tööhõive ja majanduskasvu strateegia raames, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 472/2013 artikli 7 lõikes 1; nõuab tungivalts selle tegemist, kui seda veel ei ole tehtud; märgib siiski, et seda võib osaliselt seletada, kuigi mitte täielikult õigustada asjaoluga, et programme tuli rakendada keerulises poliitilises, majanduslikus ja finantsolukorras märkimisväärselt lühikese aja jooksul;

32. peab kahetsusväärseks, et Kreeka, Iirimaa ja Portugali programmid sisaldavad mitmeid üksikasjalikke ettekirjutusi tervishoiusüsteemi reformimise ja kulude kärpimise kohta; peab kahetsusväärseks, et programmid ei ole seotud Euroopa Liidu põhiõiguste harta või aluslepingute sätetega, eelkõige Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõikega 7;

33. juhib tähelepanu sellele, et ELi rahandusministrid kiitsid makromajanduslikud kohandamisprogrammid heaks;

Praegune majanduslik ja sotsiaalne olukord

34. peab kahetsusväärseks, et rakendatud meetmete tõttu on tulude jaotamise ebavõrdsus nendes neljas riigis lühiajaliselt kasvanud; märgib, et nendes neljas riigis on selline ebavõrdsus suurenenud keskmisest rohkem; märgib, et sotsiaalühvitiste ja -teenuste kärped ja suurenev tööpuudus, mis tulenevad makromajandusliku olukorra lahendamiseks loodud programmides sisalduvatest meetmetest, nt palkade kärped, suurendavad vaesuse taset;

35. osutab tööpuuduse, pikaajalise tööpuuduse ja noorte tööpuuduse vastuvõetamatult kõrgele tasemele eriti nendes neljas liikmesriigis, kellele kohaldatakse abiprogramme; rõhutab, et kõrge noorte tööpuuduse määr ohustab tulevase majandusliku arengu võimalusi, nagu on näidanud Lõuna-Euroopast ja Iirimaaalt pärit noorte migrantide vool, ja võib põhjustada ajude äravoolu; tuletab meelde, et haridust, koolitust ning tugevat teaduslikku ja tehnoloogilist tausta on korduvalt määratletud kui kriitilise tähtsusega võimalust nende riikide majanduse struktuurseks järelejäudmiseks; peab seetõttu tervitatavaks hiljutisi ELi tasandi algatusi seoses noorte hariduse ja tööhõivega, Erasmus+ programmi, noorte tööhõive algatust ja 6 miljardit eurot ELi noortegarantii jaoks, kuid nõuab veelgi suuremat poliitilist ja majanduslikku tähelepanu nende küsimustega tegelemisele; toonitab, et tööhõivega seotud pädevused on peamiselt liikmesriikidel; ärgitab seetõttu liikmesriike veelgi moderniseerima oma riiklikke haridussüsteeme ja tegelema noorte tööpuudusega;

36. peab tervitatavaks programmi lõppemist Iirimaa, kuna troika missioonid on lõppenud ja riik sisenes 7. jaanuaril 2014 edukalt võlakirjade turule, ning programmi oodatavat lõppemist Portugalis; tunnustab eelarve ulatuslikku kohandamist Kreekas, kuid peab kahetsusväärseks, et tulemused on olnud ebaühtlasemad, vaatamata enneolematute reformide rakendamisele; tunnustab suuri jõupingutusi, mida kohandamisprogrammidega hõlmatud riikides on nõutud üksikisikutelt, perekondadelt, ettevõtetelt ja muudelt kodanikuühiskonna institutsioonidelt; täheldab esimesi osalise majandusliku paranemise märke teatavates programmiga hõlmatud riikides; juhib siiski tähelepanu sellele, et jätkuvalt kõrge tööpuuduse määr takistab majanduse elavdamist ning et nii riikide kui ka ELi tasandil on vaja veel teha jätkuvaids ja ulatuslikke jõupingutusi;

Troika: majanduslik mõõde ning teoreetiline alus ja mõju otsustele

37. rõhutab, et asjakohased riigispetsiifilised ja kogu euroala hõlmavad majanduslikud mudelid, mis tuginevad konservatiivsetele eeldustele, sõltumatutele andmetele, huvirühmade kaasamisele ja läbipaistvusele, on vajalikud, et luua usaldusväärseid ja tõhusaid kohandamisprogramme, mõõndes samas, et majandusprognoosid sisaldavad tavaliselt mõningast ebakindlust ja ennustamatust; kahetseb, et piisav statistika ja teave ei ole alati olnud saadaval;

Neljapäev, 13. märts 2014

38. peab tervitatavaks asjaolu, et finantsabiga saavutati lühemas perspektiivis see eesmärk, et välditi riigivõla kontrollimatut maksejõuetust, millel oleksid olnud äärmiselt rasked, oletatavasti praegustest tõsisemad majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed ning ettearvamatu ulatusega mõju teistele riikidele ja isegi nende riikide sunnitud lahkumine euroalast; märgib siiski, et ei ole mingit garantiid selle vältimiseks pikas perspektiivis; märgib ka, et finantsabi ja kohandamisprogramm Kreekas ei ole takistanud kontrollitavat maksejõuetust ega kriisi levimist teistesse liikmesriikidesse ning et turu kindlustunne taastus ja riigivõla intressimäärade vahed hakkasid vähenema alles pärast seda, kui EKP täiendas oma seni võetud meetmeid 2012. aasta augustis rahapoliitiliste otsetehingute programmiga; taunib majanduslikku ja sotsiaalset langust, mis ilmnis rahaliste ja makromajanduslike paranduste rakendamisel; märgib, et majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed oleksid olnud ilma ELi-IMFi finants- ja tehnilise abita halvemad;

39. märgib, et troika avaldas algusest saadik probleemide lahendamist käsitlevaid põhjalikke dokumente – strateegia enneolematute probleemide lahendamiseks, poliitiliste meetmete kogumi, mis oli hoolikalt välja töötatud asjaomase riigi valitsusega, ning majandusprognoose – mida kõiki korrapäraselt ajakohastatakse; märgib, et need dokumendid ei võimaldanud üldsusel kujundada üldist seisukohta läbirääkimiste kohta ja seetõttu ei piisa nendest aruandluskohustuse täitmiseks;

40. taunib asjaolu, et troika on teinud mõnikord liiga optimistlikke oletusi, eelkõige mis puudutab majanduskasvu ja tööpuudust, mis muu hulgas tulenevad ebapiisavast piiriülese mõju tunnistamisest (nagu on tunnistanud komisjon oma aruandes eelarvete konsolideerimise ja ülekanduva mõju kohta euroala äärealadele ja tuumikus („Fiscal consolidations and spillovers in the Euro area periphery and core“), poliitilisest vastuseisust muutustele mõnes liikmesriigis ning kohandamise majanduslikust ja sotsiaalsest mõjust; taunib asjaolu, et see kõik on mõjutanud ka troika eelarve konsolideerimise ja majanduskasvu vastastikuse mõju analüüsi; märgib, et selle tulemusena ei ole olnud võimalik saavutada eelarve eesmarke ettenähtud aja jooksul;

41. on saanud kuulamiste põhjal arusaamise, et kohandamisprogrammi kestuse ja sihtotstarbeliste fondide (näiteks ESMi) kaudu pakutava abi vahel on range seos, mis tähendab, et pikemaajaline kohandamisperiood oleks vältimatult tähendanud suuremaid teiste euroala riikide ja IMFi poolt pakutavaid ja tagatavaid summasid, mida ei peetud väga suuri summasid arvestades poliitiliselt teostatavaks; juhib tähelepanu, et kohandamisprogrammide ja tagasimakseperioodide kestus on märgatavalt pikem kui IMFi finantsabi programmide puhul tavaliselt;

42. tunneb heameelt struktuurse puudujäägi vähenemise üle kõigis programme kohaldavates riikides alates vastavate abiprogrammide algusest; väljendab kahetsust, et see ei ole seni viinud riigivõla ja SKP suhte vähenemisele; märgib, et selle asemel on riigivõla suhe SKPsse järsult kasvanud kõigis programme kohaldavates riikides, kuna tingimuslike laenude saamine toob loomulikult kaasa riigivõla suurenemise ja rakendatud poliitika toob kaasa lühiajalise majanduslanguse; usub lisaks, et fiskaalkordajate täpne hindamine on kriitilise tähtsusega selleks, et eelarve kohandamine suudaks võla suhet SKP-sse edukalt vähendada; märgib, et pikaajalise stabiilsuse seisukohast on ka vajalik liikuda jätkusuutlikumate erasektori võla tasemete suunas; mõõnab, et tüüpilisel juhul võtab mitu aastat aega enne, kui struktuurireformid saavad väljundi suurendamiseks ja tööhõivesse olulise panuse anda;

43. on seisukohal, et fiskaalkordajaid on raske täpselt hinnata; tuletab sellega seoses meelde, et IMF tunnistas fiskaalkordaja alahindamist oma majanduskasvu prognoosides enne 2012. aasta oktoobrit; märgib, et see periood hõlmab kõikide (välja arvatud ühe) käesolevas raportis uuritavate vastastikuse mõistmise memorandumite järelt; tuletab meelde, et Euroopa Komisjon märkis 2012. aasta novembris, et prognoosivead ei olnud tingitud fiskaalkordaja alahindamisest; märgib siiski, et komisjon märkis oma vastuses küsimustikule, et „fiskaalkordajad kalduvad olema suuremad praegusel hetkel kui tavaolukorras“; mõistab, et fiskaalkordajad on osaliselt endogeensed ja arenevad muutuvates makromajanduslikes tingimustes; juhib tähelepanu sellele, et avalikule arvamuste lahknemisele Euroopa Komisjoni ja IMFi vahel fiskaalkordaja suuruse üle ei järgnenud troika ühise seisukoha vastuvõtmist;

44. juhib tähelepanu sellele, et kuigi IMFi eesmärk abistavas tegevuses troika raames on sisemine devalveerimine, sh palkade vähendamise ja pensionikärbete kaudu, ei ole komisjon seda eesmärki kunagi sõnaselgelt kinnitanud; märgib, et eesmärk, mida komisjon on rõhutanud kõigis neljas abiprogramme kohaldavas ja jälgitavas riigis, on pigem olnud eelarve konsolideerimine; tunnistab neid IMFi ja komisjoni prioriteetide erinevusi ning võtab teadmiseks niisuguse eesmärkide esialgse lahknevuse kahe institutsiooni vahel; märgib, et on ühiselt otsustatud tugineda mõlema vahendi kombinatsioonile, samuti struktuurireformidele, ja täiendada seda lähenemisviisi teiste meetmetega; märgib, et eelarve konsolideerimine koos

Neljapäev, 13. märts 2014

piirava palgapoliitikaga on vähendanud nõudlust nii avalikus kui ka erasektoris; märgib, et eesmärk reformida programme kohaldavates riikides tööstuslikku baasi ja institutsioonilisi struktuure, et muuta neid riike jätkusuutlikumaks ja tõhusamaks, on pälvinud vähem tähelepanu kui eespool nimetatud eesmärgid;

45. leiab, et on pööratud liiga vähe tähelepanu kohanemisstrateegiate negatiivse majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamisele programme kohaldavates riikides; tuletab meelde kriisi lähtekohti; taunib asjaolu, et kõigile ühe mõõdupuuga lähenemine kriisiohjamises jätab liiga sageli arvesse võtmata poliitikametmete majandusliku ja sotsiaalse mõju tasakaalu;

46. rõhutab, et riikliku tasandi omand on ülimalt oluline, ning suutmatust rakendada kokkulepitud meetmeid mõjutab oodatud tulemusi, tekitades asjaomases riigis täiendavaid raskusi veelgi pikemaks ajaks; võtab teadmiseks IMFi kogemuse, et riigi tasandi omandit võib pidada kõige olulisemaks teguriks igas finantsabi programmis; rõhutab siiski, et riigi tasandi omandit ei saa saavutada ilma nõuetekohase demokraatliku legitiimsuse ja vastutusega nii riigi kui ka ELi tasandil; rõhutab sellega seoses, et riiklike parlamentide autelu eelarve üle ja seaduste üle, millega rakendatakse majanduse kohandamisprogramme, on riigi tasandi vastutuse ja läbipaistvuse tagamiseks väga tähtis;

47. rõhutab, et suurem sooline võrdõiguslikkus on tugevama majanduse rajamisel võtmetähtsusega ja et seda tegurit ei tohiks majandusanalüüsides või soovitusel kunagi tähelepanuta jätta;

Troika institutsiooniline mõõde ja demokraatlik legitiimsus

48. märgib, et kuna ELi reageerimine kriisile muutub ja EKP roll troikas ning troika otsustamisprotsess on ebaselged, tajutakse troika mandaati ebaselgena ja läbipaistmatuna ning demokraatliku järelevalve osas puudulikkuna;

49. juhib siiski tähelepanu asjaolule, et määruse (EL) nr 472/2013 vastuvõtmine 21. mail 2013 on esimene, ehkki ebapiisav samm, millega kehtestatakse ametlikult järelevalvemenetlused rahalistes raskustes olevate euroala riikide üle, ning et see annab troikale mandaadi; hindab muu hulgas positiivselt: sätteid valitsemissektori võla jätkusuutlikkuse hindamise kohta; läbipaistvamaid menetlusi makromajanduslike kohandamisprogrammide vastuvõtmiseks, sealhulgas vajadust integreerida kahjulik kaasmõju ja makromajanduslikud ja rahandusšokid ning Euroopa Parlamendile antud järelevalveõigused; sotsiaalpartnerite kaasamisega seotud sätteid; nõudeid võtta selgelt arvesse liikmesriigi palgakujunduse tavadid ja pooli; vajadust tagada piisavad vahendid kõige olulisematele poliitikavaldkondadele, nagu haridus ja tervishoid; ning abistatavatele liikmesriikidele tehtavaid erandeid stabiilsuse ja kasvu pakti asjaomastest nõuetest;

50. võtab teadmiseks eurorühma esimehe avalduse, et eurorühm annab komisjonile volitused pidada tema nimel läbirääkimisi abiga seonduvate tingimuste üksikasjade üle, võttes samas arvesse liikmesriikide seisukohti tingimuslikkuse põhielementide suhtes ja pidades silmas nende enda rahalisi piiranguid, finantsabi suuruse üle; märgib, et eelnimetatud kord, mille kohaselt eurorühm annab komisjonile volitused, ei ole ELi seadustes sätestatud, kuna eurorühm ei ole Euroopa Liidu ametlik institutsioon; rõhutab, et vaatamata komisjoni tegutsemisele liikmesriikide nimel lasub lõplik poliitiline vastutus makromajanduslike kohandamisprogrammide väljatöötamise ja heakskiitmise eest ELi rahandusministritel ja nende valitsustel; taunib demokraatliku legitiimsuse puudumist ELi tasandil ja asjaolu, et eurorühmal puudub aruandekohustus, kui ta võtab endale ELi tasandil täidesaatvad volitused;

51. juhib tähelepanu asjaolule, et päästemehhanism ja troika on ajutise iseloomuga ning väljendab kahetsust selle pärast, et puudus õiguslik alus troika sätestamiseks liidu esmaste õigusaktide alusel, mistõttu loodi valitsustevaheline mehhanism EFEFi kujul, ning lõpuks ESM; nõuab, et kõik tulevased lahendused põhineksid liidu esmasel õigusel; tunnistab, et see võib tuua kaasa vajaduse muuta aluslepingut;

52. on mures selle üle, et eurorühma endine esimees tunnistas Euroopa Parlamendi ees, et eurorühm kiitis troika soovitusel heaks, kaalumata hoolikalt nende konkreetseid poliitilisi tagajärgi; rõhutab, et kui see vastab tõele, ei vabasta see euroala rahandusministreid nende poliitilisest vastutusest makromajanduslike kohandamisprogrammide ja vastastikuse mõistmise memorandumite eest; juhib tähelepanu, et see tunnistus heidab murettekitavat valgust „tehnilise nõustamise“

Neljapäev, 13. märts 2014

ebamäärasele kohaldamisalale ja „eurorühma agentuuri“ rollile, mis on antud nii komisjonile kui ka EKP-le abiprogrammide väljatöötamise, rakendamise ja hindamise raamistikus; taunib sellega seoses asjaolu, et nõukogu ja eurorühm ei ole andnud komisjonile selget ja vastutusega seotud juhtumipõhist volitust;

53. seab kahtluse alla komisjoni kaksikrolli troikas, kus ta on nii liikmesriikide esindaja kui ka ELi institutsioon; näeb komisjonis potentsiaalset huvide konflikti, arvestades ühelt poolt selle rolli troikas ning teiselt poolt vastutust aluslepingute ja *aquis communautaire*'i täitmise järelevalvajana, eriti niisugustes poliitikavaldkondades nagu konkurents, riigiabi ja sotsiaalne sidusus, ning seoses liikmesriikide palga- ja sotsiaalpoliitikaga – see on valdkond, kus komisjonil puudub pädevus, samuti Euroopa Liidu põhiõiguste harta osas; juhib tähelepanu, et niisugune olukord on vastuolus komisjoni tavapärase rolliga, milleks on kaitsta sõltumatu üksusena ELi huve ja tagada ELi eeskirjade rakendamine aluslepingutes sätestatud piirides;

54. juhib samamoodi tähelepanu Euroopa Keskpannga potentsiaalsele huvide konfliktile selle praeguses rollis troika nn tehniline nõustajana ja nelja liikmesriigi võlausaldajana, omades samas volitusi asutamislepingu alusel – sellises olukorras sõltub EKP tegevus otsustest, mille langetamises ta ise osaleb; tunnustab siiski EKP panust kriisi lahendamisse, kuid nõuab, et uuritaks hoolikalt selle võimalikku huvide konflikti, eriti seoses otsustava tähtsusega likviidsuspoliitikaga; märgib, et kriisi vältel on EKP-l olnud olulist teavet pangandussektori tervise ja üldiselt finantsstabiilsuse kohta ja et nende teadmistega on pank avaldanud hiljem otsustajatele poliitilist võimendavat mõju, vähemalt Kreeka võlgade restruktureerimise puhul, kui EKP nõudis, et tema käes olevatest valitsuse võlakirjadest eemaldataks ühise tegutsemise klauslid; Küprose erakorralise likviidsusabi programmi meetmete ja Iirimaa eelisvõlakirjaomanike kohustuste ja nõudeõiguste teiseandmise kaasamata jätmise puhul; palub EKP-l vastavalt Euroopa Ombudsmani nõudmisele avaldada 19. novembril 2010. aastal Jean-Claude Trichet' poolt tollasele Iirimaa rahandusministrile saadetud kiri;

55. märgib, et EKP roll ei ole piisavalt määratletud, nagu on sätestatud määruses (EL) nr 472/2013 ja ESMi lepingus – nimelt peaks komisjon tegema EKPga koostööd, jättes seega EKP-le nõuandva rolli; märgib, et eurorühm on palunud EKP kaasamist viimase ekspertteadmiste tõttu, täiendamaks teiste troika partnerite teadmisi, ning et Euroopa Kohus otsustas Pringle'i kohtuasjas, et EKP-le Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepinguga antud ülesanded on kooskõlas mitmesuguste ülesannetega, mille annavad EKP-le ELi toimimise leping ja EKPSi põhikiri [ja EKP], juhul kui teatud tingimused on alaliselt täidetud; juhib tähelepanu asjaolule, et EKP osalemine troika tegevuses on eurorühma otsustada, kuid tuleb meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepinguga on EKP volitused piiritletud rahapoliitika ja finantsstabiilsusega ning et aluslepingutega ei ole ette nähtud EKP osalemine eelarve-, fiskaal- ja struktuuripoliitikas; tuleb meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 127 on sätestatud, et ilma et see piiraks eesmärki säilitada hindade stabiilsus, toetab EKPS liidu üldist majanduspoliitikat, selleks et aidata kaasa liidu eesmärkide saavutamisele, nagu need on esitatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 3;

56. juhib tähelepanu troika üldiselt nõrgale demokraatlikule vastutusele riiklikul tasandil abiprogrammi kasutavates riikides; märgib siiski, et see demokraatlik vastutus on riigiti erinev, sõltuvalt riigijuhtide tahtest ja riigi parlamendi võimekusest järelevalve osas, nagu näitas algse vastastikuse mõistmise memorandumit tagasilükkamise juhtum Küprose parlamendis; märgib, et kui riiklike parlamentidega konsulteeriti, oli neil valida, kas jätta laenukohustused lõpuks täitmata või nõustuda troika ja riigi ametiasutuste vahel kokku lepitud vastastikuse mõistmise memorandumitega; märgib, et Portugali parlament vastastikuse mõistmise memorandumit ei ratifitseerinud; märgib murega, et troika koosneb kolmest sõltumatust institutsioonist, mille vahel vastutus jaguneb ebaühtlaselt, lisaks on neil erinevad volitused ja erineva vastutuse tasemega läbirääkimis- ja otsustusstruktuurid, mistõttu puudub troikal kui tervikul nõuetekohane kontroll ja demokraatlik aruandekohustus;

57. märgib kahetsusega, et oma põhikirja tõttu ei saa IMF ametlikult Euroopa Parlamendi ega riikide parlamentide ees aru anda, ka mitte kirjalikult; märgib, et IMFi valitsemisstruktuur näeb ette aruandekohustuse 188 liikmesriigi ees IMFi juhatuse kaudu; rõhutab, et IMFi tegevus „viimase võimaluse“ laenajana, mis annab kuni kolmandiku finantseeringust, seab selle institutsiooni vähemuse rolli;

Neljapäev, 13. märts 2014

58. märgib, et pärast troika ettevalmistavat tööd tehakse ametlikud otsused eraldi ning kooskõlas õiguslike põhikirjade ja rollidega eurorühma ja IMFi poolt, kelle kanda jääb sellega poliitiline vastutus troika tegevuse eest; märgib samuti, et nüüd on oluline roll ESM-il, kuna selle organisatsiooni otsustada on euroala liikmesriikide antav finantsabi, mis seab omakorda euroala liikmesriikide juhid, sh otseselt seotud riikide valitsused, kõikide otsuste keskmesse;

59. märgib, et troika demokraatlik legitiimsus riiklikul tasandil tuleneb eurorühma ja ECOFINi liikmete poliitilisest vastutusest nende vastavate riiklike parlamentide ees; peab kahetsusväärseks, et troikal puuduvad tema struktuuri tõttu demokraatliku legitiimsuse vahendid ELi tasandil;

60. peab taunitavaks, kuidas ELi institutsioonid on tehtud patuoinaks halva mõju eest liikmesriikide makromajanduslike kohandustes, samas kui troika ja selle tegevuse eest vastutavad poliitiliselt liikmesriikide rahandusministrid; rõhutab, et see võib põhjustada euroskeptitsismi kasvu, kuigi vastutus on riikidel, mitte Euroopa tasandil;

61. kutsub eurorühma, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu üles võtma troika tegevuse eest täielik vastutus;

62. juhib tähelepanu sellele, et ESM on valitsustevaheline organ, mis ei kuulu Euroopa Liidu õiguslikku struktuuri ning mis on seotud ühehäälsuse nõudega tavamenetluses; usub, et sellest tulenevalt tuleb tegutseda vastastikuse pühendumise ja solidaarsuse vaimus; märgib, et ESMi lepingus kehtestati laenu tingimuslikkuse põhimõtte makromajandusliku kohandamisprogrammi kujul; märgib, et ESMi lepingus ei ole määratletud tingimuslikkuse või kohandamisprogrammi sisu, mis jätab oluliselt mänguruumi soovitude andmiseks sellise tingimuslikkuse osas;

63. eeldab, et riiklikud kontrollikojad täidavad täiel määral oma õiguslike kohustusi, mis puudutavad finantstehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tõendamist ning järelevalve- ja kontrollisüsteemide tõhusust; kutsub sellega seoses kõrgemaid auditeerimisasutusi üles tõhustama omavahelist koostööd, eelkõige häid tavasid vahetades;

Ettepanekud ja soovitused

64. tervitab komisjoni, EKP, eurorühma esimehe ja IMFi ning Küprose, Iirimaa, Kreeka ja Portugali valitsuste ja keskpankade, samuti sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna esindajate valmisolekut teha koostööd ja osaleda Euroopa Parlamendi läbiviidavas hindamises troika rolli ja tegevuse kohta, vastates muu hulgas üksikasjalikule küsimustikule ja/või osaledes ametlikel ja mitteametlikel kuulamistel;

65. avaldab kahetsust, et Euroopa Ülemkogu ei ole võtnud piisavalt arvesse Euroopa Parlamendi 6. juuli 2011. aasta resolutsioonis finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi kohta sisalduvaid ettepanekuid; rõhutab, et nende elluviimine oleks soodustanud majandus- ja rahaliidu majanduslikku ja sotsiaalset lähenemist, kindlustades seejuures majandus- ja elarvepoliitika koordineerimismeetmete täie demokraatliku legitiimsuse;

Lühike ja keskpikk perspektiiv

66. nõuab, et esimese sammuna kehtestataks selge, läbipaistev ja siduv kodukord institutsioonidevaheliseks suhtluseks troikas ning ülesannete ja vastutuse jaotamiseks selle siseselt; on veendunud, et troika läbipaistvuse suurendamiseks, selle üle tugevama demokraatliku kontrolli võimaldamiseks ning troika töö usaldusväärse toetamiseks on vaja ülesanded selgelt määratleda ning jaotada;

67. nõuab, et töötataks välja parem kommunikatsioonistrateegia käimasolevate ja tulevaste finantsabiprogrammide jaoks; nõuab tungivalt, et seda probleemi käsitletaks esmase prioriteedina, kuna tegevusetus selles valdkonnas kahjustab lõpuks ELi mainet;

68. nõuab, et hinnataks läbipaistvalt lepingute sõlmimist väliskonsultantidega, avalike pakkumiste puudumist, väga kõrgeid töötasusid ja potentsiaalseid huvide konflikte;

Neljapäev, 13. märts 2014

Majanduslik ja sotsiaalne mõju

69. tuletab meelde, et Euroopa Parlamendi seisukohas määruse (EL) nr 472/2013 kohta nähti ette sätteid, millega nõutakse, et makromajanduslikud kohandamisprogrammid sisaldaksid erandolukorra plaane juhuks, kui põhilised prognoositavad stsenaariumid ei täitu ning kui esineb kõrvalekaldumisi asjaolude tõttu, mille üle abi saav liikmesriik ei oma kontrolli, näiteks ootamatu rahvusvaheline majandusšokk; rõhutab, et sellised plaanid on mõistliku poliitika eeltingimuseks, mille raames tehakse majandusmudelite nõrkust ja vähest usaldusväärsust arvesse võttes tugisambaks olevaid programmi prognoose, nagu seda on nähtud kõikides abiprogrammide raames toetust saavates liikmesriikides;

70. nõuab tungivalt, et EL jälgiks finants-, eelarve ja majanduse arenguid liikmesriikides ning looks positiivsete stiimulite institutsionaliseeritud süsteemi, et premeerida nõuetekohaselt neid, kes kasutavad sellega seoses parimaid tavasid ja neid, kes täidavad täielikult oma kohandamisprogramme;

71. nõuab, et troika annaks ülevaate käesolevast arutelust eelarve kordajate kohta ja kaaluks vastastikuse mõistmise memorandumite läbivaatamist viimaste empiiriliste tulemuste põhjal;

72. palub troikal alustada uut või jätkusuutlikkuse hindamist ning käsitleda viivitamatult vajadust Kreeka valitsemissektori võlakooormuse vähendamise järele ja tohutut kapitali väljavoolu Kreekast, mis aitab tugevasti kaasa riigi praeguse majandussurutise nõiaringile; tuletab meelde, et ümberstruktureerimiseks on lisaks võlakirjade põhisumma allahindamisele veel mitu võimalust, sealhulgas võlakirjade vahetamine, võlakirjade tagasimaksetähtaegade pikendamine ning kupongimäärade vähendamine; leiab, et tuleks hoolikalt kaaluda erinevaid või restruktureerimise võimalusi;

73. rõhutab, et vastastikuse mõistmise memorandumites tuleb austada Euroopa Liidu eesmärke (kui seda veel ei tehta), st tööhõive edendamist ning paremaid töö- ja elutingimusi, nii et neid saaks täiustamise käigus ka ühtlustada, samuti nõuetekohast sotsiaalset kaitset, dialoogi juhtkonna ja töötajate vahel, inimressursside arendamist, et tööhõive püsiks kõrgel tasemel, ning võitlust tõrjutuse vastu, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 151; on selle poolt, et võiks ettevaatlikult pikendada eelarve kohandamise ajakavasid, mis on memorandumites juba täidetud, kuna finantssektori kokkuvarisemist enam nii palju ei kardeta; toetab täiendava kohandamise kaalumist, arvestades makromajanduslikke arenguid;

74. peab kahetsusväärseks, et kõik vastutustundetult tegutsenud osapooled ei jaga võlakooormust ning et võlakirjade omanike kaitset nähti ELi vajadusena finantsstabiilsuse huvides; palub komisjonil käivitada raamistik, mille kohta ta tegi otsuse seoses edasikantud varadega, et lõpetada valitsussektori ja pankade vaheline nõiaring ja leevendada valitsemissektori võlakooormust Iirimaal, Kreekas, Portugalis ja Küprosel; nõuab tungivalt, et eurorühm täidaks oma kohustust uurida Iirimaa finantssektori olukorda eesmärgiga veelgi parandada kohandamise jätkusuutlikkust Iirimaal ning, kõike eelmainitut silmas pidades, innustab eurorühma täitma oma kohustust Iirimaa ees tegeleda selle pankade võlakooormusega; on seisukohal, et erilist tähelepanu tuleks pöörata stabiilsuse ja kasvu pakti kohaldamisele asjaomasele kogunenud võlale, kuna viimast peetakse Iirimaal ebaõiglaseks ja reformitud pakti paindlikkussätete alusel koormavaks; on seisukohal, et pikemas perspektiivis peaks kulude jaotamine kajastama kaitstud võlakirjade omanike jaotumist; võtab teadmiseks Iirimaa ametiasutuste nõudmise kanda rahandussektori päästeabi suurusele vastav osa valitsemissektori võlast ESMi;

75. soovib komisjonil, eurorühmal ja IMFil uurida täiendavalt nn tingimustega vahetusvõlakirjade kontseptsiooni, mille kohaselt on uuest emiteeritavast valitsemissektori võlast saadavad tulud abi saavates liikmesriikides seotud majanduskasvuga;

76. tuletab meelde, et on vaja meetmeid maksutulude kaitsmiseks, eelkõige programme kohaldavate liikmesriikide jaoks, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määruses (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel (Gauzès' raport), võttes „tihedas koostöös komisjoniga ning suheldes EKP ja vajaduse korral IMFiga meetmeid, mille eesmärk on parandada maksukogumise tulemuslikkust ja tõhusust ning võidelda maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise vastu, et suurendada eelarvetulusid“; tuletab meelde, et tuleks astuda kiiresti tõhusaid samme maksupettusega võitlemiseks ja selle ennetamiseks nii ELi siseselt kui ka väliselt; soovib rakendada meetmeid, mis paneks kõik osapooled panustama maksutuludesse õiglaselt;

Neljapäev, 13. märts 2014

77. nõuab, et päästeabi vahendite kasutamine avalikustataks; rõhutab, et puudujäägi rahastamisele, valitsemis sektori rahastamisele ja erasektori võlausaldajatele tagasimaksmisele suunatud vahendite maht tuleks välja selgitada;

78. nõuab sotsiaalpartnerite tõhusat kaasamist praeguste ja tulevaste kohandamisprogrammide kavandamisse ja rakendamisse; leiab, et sotsiaalpartnerite poolt programmide raames saavutatud kokkuleppeid tuleks austada, kui need on programmidega kooskõlas; rõhutab, et määruses (EL) nr 472/2013 on ette nähtud, et abiprogrammid arvestavad liikmesriigi palgakujunduse tavade ja pooltega;

79. nõuab, et EIP kaasataks investeeringutega seotud meetmete väljatöötamise ja rakendamisse majanduslikuks ja sotsiaalseks taastumiseks;

80. väljendab kahetsust, et programmid ei ole seotud Euroopa Liidu põhiõiguste harta, Euroopa inimõiguste konventsiooni ja Euroopa sotsiaalharta, kuna need ei põhine liidu esmasel õigusel;

81. rõhutab, et Euroopa institutsioonid peavad kõikidel juhtudel austama liidu õigust, kaasa arvatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartat;

82. rõhutab, et majandus- ja finantsstabiilsuse püüdlused liikmesriikides ja kogu liidus ei tohi õõnestada sotsiaalset stabiilsust, Euroopa sotsiaal mudelit ega ELi kodanike sotsiaalseid õigusi; rõhutab, et sotsiaalpartnerite kaasamine majandusdialogi Euroopa tasandil, mis on sätestatud ka aluslepingutes, tuleb seada poliitiliseks eesmärgiks; kutsub üles tööturu osapoolte vajalikule kaasamisele praeguste ja tulevaste majanduse kohandamise programmide kavandamisel ja rakendamisel;

Komisjon

83. nõuab määruse (EL) nr 472/2013 täielikku rakendamist ja täielikku isevastutust selle suhtes; kutsub komisjoni üles alustama Euroopa Parlamendiga institutsioonidevahelisi läbirääkimisi, et määrata kindlaks ühtne kord Euroopa Parlamendi pädeva komisjoni teavitamiseks makromajandusliku kohandamisprogrammi jälgimisest tehtud järeldustest ning määruse (EL) nr 472/2013 artiklis 7 sätestatud makromajandusliku kohandamisprogrammi projekti ettevalmistamisel tehtud edusammudest; tuletab komisjonile meelde, et komisjon viiks läbi järeelhindamisi oma soovitude kohta ja troikas osalemise kohta ning teeks need avalikuks; palub komisjonil lisada sellised hindamised määruse (EL) nr 472/2013 artiklis 19 ette nähtud läbivaatamisaruandele; tuletab nõukogule ja komisjonile meelde, et määruse (EL) nr 472/2013 artiklis 16 on sätestatud, et seda määrust kohaldatakse nende liikmesriikide suhtes, kellele 30. mail 2013 antakse finantsabi alates kõnealusest kuupäevast; kutsub kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 256 nõukogu ja komisjoni üles tegutsema, et muuta ajutised finantsabiprogrammid ladusamaks ja viia need kooskõlla määruses (EL) nr 472/2013 osutatud menetluste ja õigusaktidega; palub komisjonil ja kaasseadusandjatel lähtuda majandus- ja rahaliidu järgmisi samme kavandades ja rakendades troika asjaomastest kogemustest, sh ka määrust (EL) nr 472/2013 läbi vaadates;

84. tuletab komisjonile ja nõukogule meelde oma täiskogu istungil võetud seisukohta määruse (EL) nr 472/2013 suhtes; rõhutab eelkõige, et Euroopa Parlament nägi selles seisukohas ette sätteid, mis veelgi suurendavad otsustusprotsessi läbipaistvust ja vastutavust, mille tulemuseks on makromajanduslike kohandamisprogrammide vastuvõtmine, nähes seeläbi komisjonile ette selgemad ja paremini määratletud volitused ja üldise rolli; palub komisjonil neid sätteid uuesti hinnata ja kaasata need raamistikku, juhul kui edaspidi tehakse ettepanek määrust (EL) nr 472/2013 muuta; tuletab sellega seoses meelde, et tulevaste abiprogrammide ettevalmistamine jäetakse komisjoni vastutusele, kes peaks vajaduse korral paluma abi kolmandatelt pooltelt nagu EKP, IMF või muud organid;

85. nõuab, et kui komisjon toimib Euroopa Liidu abimehhanismi liikme ülesannetes, kehtiks talle täielik aruandekohustus vastavalt määrusele (EL) nr 472/2013 ja sellest veelgi rangemalt; nõuab, et komisjoni esindajad selles mehhanismis läbiks enne ametisse astumist kuulamise Euroopa Parlamendi ees; nõuab, et neil oleks kohustus anda regulaarset aru Euroopa Parlamendile;

Neljapäev, 13. märts 2014

86. teeb ettepaneku, et komisjon koostaks iga programme kohaldava liikmesriigi jaoks „majanduskasvu töökonna“, mis koosneks muu hulgas (ka liikmesriikidest pärit) ekspertidest ja EIP-st, koos erasektori ja kodanikuühiskonna esindajatega, et võimaldada omanditunde tekkimist ja pakkuda välja võimalusi majanduskasvu soodustamiseks, mis täiendaks eelarve konsolideerimist ja struktuurireforme; selle töökonna eesmärgiks oleks enesekindluse taastamine ja seega investeeringute võimaldamine; komisjon peaks lähtuma ELi liikmesriikide ja kasusaavate riikide vahelise koostöö „mestimisvahendist“ saadud kogemusest;

87. on arvamusel, et euroala olukorda tervikuna (sh teiste liikmesriikide siseriiklikust poliitikast tulenevad ülekanduvad mõjud) tuleks paremini arvesse võtta, kui käsitletakse makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust või kui komisjon koostab iga-aastast majanduskasvu analüüsi;

88. leiab, et makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlus peaks samuti selgelt hindama mis tahes liikmesriigi liigset tuginemist kindlale tegevusalale;

89. palub komisjonil alustada riigibi eeskirjade valguses Euroopa Keskpankade Süsteemi antavate likviidsustoetuste põhjalikku uurimist;

90. teeb komisjonile kui aluslepingute täitmise järelevalvajale ülesandeks esitada 2015. aasta lõpuks üksikasjalik uurimus kohandamisprogrammide majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgede kohta neljas riigis, et saada täpne ülevaade programmide lühi- ja pikaajalistest mõjudest, mis võimaldaks kasutada saadud teavet tulevaste abimeetmete jaoks; palub, et komisjon kasutaks selle uurimuse koostamisel kõiki asjakohaseid nõuandvaid organeid, sh majandus- ja rahanduskomiteed, tööhõivekomiteed ja sotsiaalkaitsekomiteed, ning teeks täielikku koostööd Euroopa Parlamendiga; usub, et komisjoni aruanne peaks kajastama ka Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti hindamist;

91. palub komisjonil ja nõukogul tagada, et vastastikuse mõistmise memorandumiga seotud aruteludesse ja otsuste langetamisse oleksid kaasatud kõik asjaomased komisjoni peadirektoraadid ja liikmesriikide ministeeriumid; rõhutab, et lisaks majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadile ning siseturu ja teenuste peadirektoraadile on ka tööhõive peadirektoraadil oluline roll selle tagamisel, et sotsiaalne mõõde oleks läbirääkimistel esikohal ning et ka sotsiaalseid mõjusid võetaks arvesse;

Euroopa Keskpank

92. nõuab, et iga troika raames tehtava reformi puhul analüüsitaks hoolikalt Euroopa Keskpannga rolli, et viia see kooskõlla Euroopa Keskpannga volitustega; palub eelkõige, et Euroopa Keskpanngale antaks vaikiva vaatleja staatus läbipaistva ja selgelt määratletud nõuandva rolliga, millega ei võimaldata tal olla täieulatuslik läbirääkimiste partner ning peatatakse Euroopa Keskpannga kaasallkirjastamine lähetuse aruannete puhul;

93. palub EKP-l viia läbi järeelhindamisi oma soovitude kohta ja troikas osalemise mõju kohta ning teha nende hindamiste tulemused avalikuks;

94. soovib EKP-l ajakohastada oma suuniseid erakorralise likviidsusabi (ELA) kohta ning sellega seotud raammääruseid, et muuta likviidsuse pakkumine abi saavates liikmesriikides läbipaistvamaks ja tugevdada õiguskindlust seoses EKPS-i maksevõime mõistega;

95. kutsub Euroopa Keskpanka ja liikmesriikide keskpanku üles avaldama õigeaegselt põhjalikku teavet erakorralise likviidsusabi andmise kohta, mis hõlmaks teavet toetuse saamise tingimuste, näiteks maksevõime kohta, erakorralise likviidsusabi andmise rahastamise viisi kohta liikmesriikide keskpankade poolt, õigusraamistiku ja abi tegeliku toimimise kohta;

Rahvusvaheline Valuutafond

96. on seisukohal, et olles viimastel aastatel kokku puutunud finantsprogrammide kavandamise ja rakendamisega, on Euroopa institutsioonid saanud vajalikud teadmised nende programmide iseseisvaks kavandamiseks ja rakendamiseks, nii et IMF-i osalemine tuleks vastavalt käesolevas raportis esitatud seisukohtadele ümber määratleda;

Neljapäev, 13. märts 2014

97. nõuab, et IMFi tulevane osalemine euroalal jääks valikuliseks;

98. palub, et IMF määratleks ümber oma edaspidise osalemise ulatuse ELiga seotud abiprogrammides, nii et see piirduks katalüütilise laenuandja rolliga, pakkudes laenu võtvale riigile ja ELi institutsioonidele võimalikult vähe rahalisi vahendeid ja oskusteavet, säilitades samal ajal võimaluse väljumiseks lahkarvamuste korral;

99. palub, et komisjon pakuku kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 138 välja asjakohased meetmed, et tagada euroala ühtne esindatus rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides ja konverentsidel ning eriti IMFis, et vahetada välja praegune süsteem, mille kohaselt on liikmesriigid rahvusvahelisel tasandil esindatud individuaalselt; märgib, et selleks on vaja muuta IMFi põhikirja;

100. nõuab, et Euroopa Parlamendiga konsulteeritaks võimaluse üle, et IMF osaleks euroalal ajutistel alustel;

Nõukogu ja eurorühm

101. nõuab, et eurorühma otsustusprotsess hinnataks ümber, et viia sisse asjakohane demokraatlik vastutus nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil; nõuab Euroopa suuniste väljatöötamist, et tagada asjakohane demokraatlik kontroll riiklikul tasandil rakendatud meetmete üle, milles võetakse arvesse tööhõive kvaliteeti, sotsiaalkaitset, tervishoidu ja haridust ning tagatakse kõikidele juurdepääs sotsiaalsüsteemidele; teeb ettepaneku, et eurorühma alalise esimehe ametikoht oleks täisajaga kohustus; soovib, et esimees oleks üks komisjoni asepresidentidest, kellel oleks aruandekohustus Euroopa Parlamendi ees; nõuab, et lühemas perspektiivis seataks sisse regulaarne dialoog troika ja Euroopa Parlamendi vahel;

102. kutsub eurorühma, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu üles võtma troika tegevuse eest täielik vastutus; peab eelkõige vajalikuks suurendada vastutust eurorühma finantsabiga seotud otsuste eest, kuna rahandusministritel lasub lõplik poliitiline vastutus makromajanduslike kohandamisprogrammide ja nende rakendamise eest, samas kui sageli puudub otsene aruandekohustus liikmesriigi parlamendi või Euroopa Parlamendi ees; on seisukohal, et enne finantsabi andmist tuleks eurorühma esimees Euroopa Parlamendi ees ja liikmesriikide rahandusministrid oma vastavate parlamentide ees ära kuulata; rõhutab, et eurorühma esimehe ja rahandusministrite suhtes tuleks kohaldada regulaarset aruandekohustust Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele;

103. nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid suurendaksid riiklikku omavastutust Euroopa poolaasta töodes ja otsustes ning viiksid ellu kõik meetmed ja reformid, mille osas nad on riigipõhiste soovitude kontekstis kokku leppinud; tuletab meelde, et komisjon on tuvastanud märkimisväärset edasiminekut varasemate aastatega võrreldes üksnes 15 % riigipõhiste soovitude puhul ligikaudu 400-st;

ESM

104. rõhutab, et troika järkjärgulise kaotamise korral peab mõni institutsioon võtma üle kontrolli käimasolevate reformide üle;

105. rõhutab, et EFSFi ja ESMi loomine väljaspool liidu institutsioone kujutab endast tagasiminekut liidu arengus, põhiliselt Euroopa Parlamendi, Euroopa Kontrollikoja ja Euroopa Kohtu arvel;

106. nõuab, et ESM integreeritaks liidu õiguslikku raamistikku ja seda arendataks ühenduse raames toimivaks mehhanismiks, nagu on sätestatud ESMi asutamislepingus; nõuab, et ESMil oleks aruandekohustus Euroopa Parlamendi ja Euroopa Ülemkogu ees, sh seoses finantsabi andmise otsustega, samuti uute laenu osade otsustega; tunnustab, et seni kuni liikmesriigid teevad ESMi otseseid sissemaksid oma riigieelarvetest, peaksid just nemad finantsabi andmise heaks kiitma; nõuab, et ESMi arendataks edasi, nii et sel oleks piisav laenuandmise ja -võtmise suutlikkus, ning nõuab dialoogi loomist ESMi juhatuse ja Euroopa sotsiaalpartnerite vahel, samuti ESMi integreerimist ELi eelarvesse; palub, et kuni eelöeldut ei ole tehtud, hoiduksid ESMi liikmed lühemas perspektiivis ühehäälsuse nõudest, et võimaldada otsuste vastuvõtmist kvalifitseeritud hääleteenamusega ühehäälsuse asemel, ning et võimaldada ennetava abi andmist;

Neljapäev, 13. märts 2014

107. palub nõukogul ja eurorühmal austada Euroopa Ülemkogu eesistuja võetud kohustust pidada Euroopa Parlamendiga läbirääkimisi institutsioonidevahelise kokkuleppe üle, et luua asjakohane ajutine mehhanism ESMi vastutuse suurendamiseks; kutsub sellega seoses üles ka suurendama ESMi nõukogu tegevuse läbipaistvust;

108. rõhutab, et Euroopa Kohtu kohtupraktika Pringle'i kohtuasjas ja õigussüsteem annab võimaluse viia ESM üle ühenduse raamistikku, kasutades selleks alalist lepingut ELi toimimise lepingu artikli 352 alusel; palub seetõttu, et komisjon esitaks 2014. aasta lõpuks vastava eesmärgiga seadusandliku ettepaneku;

Keskpikk kuni pikaajaline perspektiiv

109. nõuab, et memorandumid seataks ühenduse õigusaktide raamistikku, et edendada usaldusväärset ja jätkusuutlikku konsolideerimisstrateegiat, toetades sellega ka liidu majanduskasvu strateegiat ning seatud sotsiaalse ühtekuuluvuse ja tööhõive eesmärgi; soovib, et abiprogrammide vajaliku demokraatliku õiguspärasuse tagamiseks tuleks läbirääkimis- mandaatide üle hääletada Euroopa Parlamendis, ning Euroopa Parlamendiga tuleks ka konsulteerida läbiräägitavate vastastikuse mõistmise memorandumite üle;

110. kordab nõudmist, et otsused, mis on seotud majandus- ja rahaliidu tugevnemisega, tuleb teha Euroopa Liidu lepingu alusel; on seisukohal, et eemaldumine ühendusemeetodist ning suurem valitsustevaheliste kokkulepete (nt lepingujärgsete kokkulepete) kasutamine killustaks ja nõrgestaks Euroopa Liitu, kaasa arvatud euroala, ning kahjustaks selle usaldusväärset; on teadlik asjaolust, et ühendusemeetodi täielik järgimine liidu abimehhanismide edasiste reformide käigus võib tuua kaasa vajaduse muuta aluslepingut, ning rõhutab, et Euroopa Parlament peab olema mis tahes muutmistesse täiel määral kaasatud ning need peavad toimuma kokkuleppe alusel;

111. on arvamusel, et tuleks kaaluda võimalust muuta aluslepingut, nii et Euroopa Liidu toimimise lepingu 143. artikli kohaldamisala saaks laiendada kõigile liikmesriikidele, selle asemel et piirduda euroalasse mittekuuluvate liikmesriikidega;

112. nõuab, et liidu õiguse põhjal loodaks Euroopa Valuutafond (EMF), millele kohaldataks ühendusemeetodit; leiab, et kõnealune Euroopa Valuutafond peaks endas ühendama ESMi finantsvahendeid, mis on mõeldud makseprobleemidega või maksejõuetute riikide toetamiseks, ning komisjoni vahendeid ja viimastel aastatel selles valdkonnas saadud kogemusi; märgib, et selline raamistik aitaks vältida võimalikke huvide konflikte seoses komisjoni praeguse, eurorühma esindaja rolliga ja selle palju laiaulatuslikuma „asutamislepingu täitmise järelevalvaja“ rolliga; usub, et EMFi tuleks kohaldada kõige kõrgemaid demokraatlikke vastutuse ja legitiimsuse standardeid; on veendunud, et niisugune raamistik tagaks otsustamisprotsessi läbipaistvuse ning et kõik kaasatud institutsioonid oleks oma tegevuse eest täielikult vastutavad ja neil oleks kohustus aru anda;

113. on seisukohal, et selleks, et ELi kriiside vältimise ja lahendamise raamistik põhineks õiguslikult kindlal ja majanduslikult jätkusuutlikul alusel, on vaja muuta aluslepingut;

114. on arvamusel, et tuleks uurida võimalust töötada maksejõuetuse ohus olevate riikide jaoks välja selgete menetluslike sammudega mehhanism, järgides kuuest õigusaktist koosneva paketi ja kahest õigusaktist koosneva paketi eeskirju; sellega seoses julgustab IMFi ning palub komisjonil ja nõukogul saavutada IMFiga ühine seisukoht, et alustada uuesti arutelu rahvusvahelise valitsemissektori võlgade restruktureerimise mehhanismi (SDRM) üle, eesmärgiga võtta selles valdkonnas kasutusele õiglane ja jätkusuutlik mitmepoolne lähenemisviis;

115. kokkuvõtteks soovib, et troika kõikide liikmete vastavaid rolle ja ülesandeid täpsustataks järgmiselt:

- a) Euroopa Valuutafond, milles oleksid ühendatud ESMi rahalised vahendid ning komisjoni viimaste aastatega kogunenud inimressursid, võtaks üle komisjoni rolli, võimaldades viimasel tegutseda vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 17 ning eelkõige aluslepingute täitmise järelevalvajana;
- b) EKP osaleks läbirääkimistel vaikiva vaatlejana, võimaldamaks tal tõstatada murettekitavaid küsimusi komisjoni nõustaja rollis ning hiljem Euroopa Valuutafondi nõustajana, kui see on asjakohane;
- c) IMF – kui tema osalemine oleks tingimata vajalik – oleks väikelaenaja ning võiks seega mitterõustumise korral programmist lahkuda;

Neljapäev, 13. märts 2014

116. on seisukohal, et käesoleva raportiga alustatud tööd tuleks jätkata; kutsub Euroopa Parlamendi järgmist koosseisu üles jätkama käesoleva raporti tööd ning arendama selle peamisi järeldusi edasi ja jätkama uurimist;

o

o o

117. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, eurorühmale, Euroopa Komisjonile, Euroopa Keskpannale ning Rahvusvahelisele Valuutafondile.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0240

Troika rolli ja tegevuse tööhõivealased ja sotsiaalsed aspektid

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon troika (Euroopa Keskpank, Euroopa Komisjon ja Rahvusvaheline Valuutafond) rolli ja tegevuse tööhõivealaste ja sotsiaalsete aspektide kohta seoses euroala programme kohaldavate riikidega (2014/2007(INI))

(2017/C 378/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping), eelkõige selle artikleid 9, 151, 152 ja 153,
- võttes arvesse ELi põhiõiguste hartat, eelkõige selle IV jaotist (Solidarsus),
- võttes arvesse muudetud Euroopa sotsiaalharta, eelkõige selle artiklit 30, mis käsitleb õigust kaitsele vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse eest,
- võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni 9. jaanuaril 2014 korraldatud avalikku arutelu teemal „Troika rolli ja tegevuse tööhõivealased ja sotsiaalsed aspektid seoses euroala programme kohaldavate riikidega“,
- võttes arvesse nelja poliitilise märgukirja kavandit sotsiaal- ja tööhõiveaspektide ja probleemide hindamise kohta Kreekas, Portugalis, Iirimaa ja Küprosel, mille koostas 2014. aasta jaanuaris liidu sisepoliitika peadirektoraadi majandus- ja teaduspoliitika direktoraadi (direktoraat A) majanduse juhtimise tugitõus,
- võttes arvesse majandusalast dialoogi ja arvamuste vahetamist Kreeka rahandusministri ja Kreeka tööhõive-, sotsiaalkindlustus- ja hoolekandeministriga, mille korraldasid ühiselt tööhõive- ja sotsiaalkomisjon ning majandus- ja rahanduskomisjon 13. novembril 2012,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Euroopa sotsiaalõiguste komitee 22. aprilli 2013. aasta viite otsust, mis käsitlevad pensioniskeeme Kreekas ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) ühinemisvabaduse komitee 365. aruannet,
- võttes arvesse oma 8. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni eelarvepiirangute mõju kohta piirkondlikele ja kohalikele asutustele seoses ELi struktuurifondide kulutustega liikmesriikides ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni kriisi mõju kohta ebasoodsas olukorras elanikerühmade tervishoiuteenuste kättesaadavusele ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 11. juuni 2013. aasta resolutsiooni sotsiaalelamute kohta Euroopa Liidus ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma 15. veebruari 2012. aasta resolutsiooni tööhõive- ja sotsiaalsete aspektide kohta 2012. aasta majanduskasvu analüüsis ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni 13. novembri 2013. aasta teatist „2014. aasta majanduskasvu analüüs“ (COM(2013)0800) ja sellele lisatud ühise tööhõivearuande eelnõud,
- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2013. aasta prioriteetide rakendamise kohta ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ http://www.coe.int/T/DGHL/Monitoring/SocialCharter/NewsCOEPortal/CC76-80Merits_en.asp.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0401.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0328.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0246.

⁽⁵⁾ ELT C 249 E, 30.8.2013, lk 4.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0447.

Neljapäev, 13. märts 2014

- võttes arvesse komisjoni 2. oktoobri 2013. aasta teatist „Majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtme tugevdamine“ (COM(2013)0690),
- võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust O-000122/2013 – B7-0524/2013 ja Euroopa Parlamendi 21. novembri 2013. aasta selleteemalist resolutsiooni, mis käsitleb komisjoni teatist majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtme tugevdamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust Euroopa Parlamendi 20. novembri 2012. aasta resolutsiooni taustal soovitud komisjonile Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Komisjoni presidendi, Euroopa Keskpanga presidendi ja eurorühma esimehe aruande „Tõelise majandus- ja rahaliidu suunas“ kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2010. aasta teatist „Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa tegevusprogramm: sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse Euroopa raamistik“ (COM(2010)0758) ja oma 15. novembri 2011. aasta selleteemalist resolutsiooni ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 20. novembri 2012. aasta resolutsiooni sotsiaalinvesteeringute kokkuleppe kohta vastuseks kriisile ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Eurofoundi 12. detsembri 2013. aasta aruannet „Töösuhted ja töötingimused Euroopas 2012. aastal“,
- võttes arvesse komisjoni 20. veebruari 2013. aasta teatist „Sotsiaalsed investeeringud majanduskasvu ja ühtekuuluvuse edendamiseks – sealhulgas Euroopa Sotsiaalfondi rakendamine aastatel 2014–2020“ (COM(2013)0083),
- võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust O-000057/2013 – B7-0207/2013 ja Euroopa Parlamendi 12. juuni 2013. aasta selleteemalist resolutsiooni komisjoni teatise „Sotsiaalsed investeeringud majanduskasvu ja ühtekuuluvuse edendamiseks – sealhulgas Euroopa Sotsiaalfondi rakendamine aastatel 2014–2020“ kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 2013. aasta oktoobri neljandat seirearuannet strateegia „Euroopa 2020“ kohta,
- võttes arvesse ILO 30. aprilli 2013. aasta töödokumenti nr 49 „Euroala kriisi mõju Iirimaa sotsiaalpartnerlusele: poliitiline majandusanalüüs“,
- võttes arvesse ILO 8. märtsi 2012. aasta töödokumenti nr 38 „Sotsiaaldialoog ja kollektiivläbirääkimised kriisi aegadel: Kreeka juhtum“,
- võttes arvesse ILO 30. oktoobri 2013. aasta raportit „Tööhõivekriisi käsitlemine Portugalis“,
- võttes arvesse Bruegeli 17. juuni 2013. aasta raportit „Eli ja IMFi abi euroala riikidele: varajane hindamine“ (Bruegeli kava nr 19),
- võttes arvesse Eurostati 12. veebruari 2010. aasta uudisteväljaannet (22/2010) ja 29. novembri 2013. aasta uudisteväljaannet (179/2013) euronäitajate kohta,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0515.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0430.

⁽³⁾ ELT C 153 E, 31.5.2013, lk 57.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0419.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0266.

Neljapäev, 13. märts 2014

- võttes arvesse OECD 12. aprilli 2012. aasta majanduspoliitika dokumenti nr 1 „Eelarve konsolideerimine: millises ulatuses, kui kiiresti ja milliste vahenditega? – Majandusliku väljavaate aruanne“,
 - võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ (COM(2010)2020),
 - võttes arvesse Euroopa Ametiühingute Instituudi (ETUI) 2013. aasta mai töödokumenti „Eurokriis ja selle mõju liikmesriikide ja Euroopa sotsiaalpoliitikale“,
 - võttes arvesse komisjoni 2013. aasta juuni raportit „Tööturu arengud Euroopas 2013. aastal“ (European Economy väljaanne 6/2013),
 - võttes arvesse Caritas Euroopa 2013. aasta veebruari dokumenti „Euroopa kriisi mõju: kriisi ja kokkuhoiupoliitika inimestele avaldatava mõju uuring, milles keskendutakse eelkõige Kreekale, Iirimale, Itaaliale, Portugalile ja Hispaaniale“,
 - võttes arvesse Oxfami 2013. aasta septembri poliitikadokumenti „Hoiatav juhtum – kokkuhoiumeetmete ja ebavõrdsuse tõeline hind Euroopas“,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A7-0135/2014),
- A. arvestades, et enneolematul majandus- ja finantskriisil, mis tõi esile riigirahanduse haavatavuse osades liikmesriikides, ning sellele reageerimiseks majanduse kohandamise programmi perioodil Kreekas (2010. aasta mai ja 2012. aasta märts), Iirimaal (2010. aasta detsember), Portugalis (2011. aasta mai) ja Küprosel (2013. aasta juuni) võetud meetmetel on otsene ja kaudne mõju tööhõive tasemele ja paljude inimeste elutingimustele; arvestades, et kuigi kõik programmid allkirjastas ametlikult komisjon, kavandasid ja määratlesid Rahvusvaheline Valuutafond (IMF), eurorühm, Euroopa Keskpank (EKP), komisjon ja toetust saanud liikmesriigid programmide tingimusi ühiselt;
- B. arvestades, et kui kord tagatakse nende nelja riigi majanduse ja eelarve jätkusuutlikkus, siis tuleb jõupingutused keskendada sotsiaalsetele aspektidele, pöörates erilist tähelepanu töökohtade loomisele;
- C. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 9 sätestatakse: „Oma poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel võtab liit arvesse kõrge tööhõive taseme edendamise, piisava sotsiaalse kaitse tagamise, sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse ning hariduse, koolituse ja inimeste tervise kaitse kõrge tasemega seotud nõudeid“;
- D. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 151 on sätestatud, et Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide poolt võetavad meetmed peavad olema kooskõlas 1961. aasta Euroopa sotsiaalhartas ja ühenduse 1989. aasta hartas töötajate sotsiaalsete põhiõiguste kohta sätestatud sotsiaalsete põhiõigustega, et parandada muu hulgas sotsiaalset dialoogi; arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 152 sätestatakse: „Liit tunnustab ja edendab tööturu osapoolte rolli liidu tasandil, võttes arvesse siseriiklike süsteemide mitmekesisust; liit aitab kaasa tööturu osapoolte dialoogile, austades nende sõltumatust“;
- E. arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 36 järgi on liidul „[L]iidu sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks“ kohustus tunnustada ja austada „võimalust kasutada aluslepingute kohaselt siseriiklike õigusaktide ja tavadega ettenähtud üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid“; arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 14 on sätestatud, et „arvestades kohta, mis liidu ühistes väärtustes kuulub üldist majandushuvi pakkuvatele teenustele, nagu ka nende osa ühiskondliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse edendamisel, hoolitsevad liit ja liikmesriigid, igal oma vastavate volituste ja aluslepingute kohaldamisala piires, et niisugused teenused toimiksid põhimõtete ja tingimuste ning eelkõige majandus- ja rahandusalaste tingimuste alusel, mis võimaldavad neil täita oma ülesandeid“; arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 345 nähakse ette, et „[a]luslepingud ei mõjuta mingil viisil omandi õiguslikku režiimi liikmesriikides“; arvestades, et üldhuviteenuseid käsitlevas protokollis nr 26 selgitatakse liidu ühiseid väärtusi seoses üldist majandushuvi pakkuvate teenustega;

Neljapäev, 13. märts 2014

- F. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELi leping“) artikli 6 lõikes 1 on sätestatud järgmine: „Liit tunnustab 7. detsembri 2000. aasta Euroopa Liidu põhiõiguste hartas [...] sätestatud õigusi, vabadusi ja põhimõtteid, millel on aluslepingutega võrreldes samaväärne õigusjõud“, ning arvestades, et selle artikli lõigetes 2 ja 3 nähakse ette ühinemine Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ning sätestatakse, et need õigused on liidu õiguse üldpõhimõtted;
- G. arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta sätestab muu hulgas kollektiivlääbirääkimiste ja kollektiivse tegutsemise õiguse (artikkel 28), kaitse põhjendamatu vallandamise korral (artikkel 30), head ja õiglased töötingimused (artikkel 31), tunnustab ja austab õigust sotsiaalkindlustushüvitistele ja sotsiaalteenustele selleks, et võidelda sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse vastu, õigust tagada rahuldav elu kõigile neile, kellel puuduvad piisavad elatusvahendid (artikkel 34), õigust ennetavale tervishoiule ning ravile (artikkel 35) ning tunnustab võimalust kasutada üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid (artikkel 36);
- H. arvestades, et strateegia „Euroopa 2020“, mille komisjon esitas 3. märtsil 2010 ja mis lepiti Euroopa Ülemkogus kokku 17. juunil 2010, hõlmab viit peamist eesmärki, mis tuleb saavutada 2020. aastaks: tagada 20–64aastaste meeste ja naiste 75 % tööhõivemäär, vähendada haridussüsteemist varakult lahkumist alla 10 % ning tagada vähemalt 40 %-le 30–34aastastest inimestest kolmanda või sellele vastava taseme kõrgharidus; vähendada vaesust, aidates vähemalt 20 miljonil inimesel ületada vaesuseriski või sotsiaalset tõrjutust;
- I. arvestades, et vastavalt komisjoni 2013. aasta oktoobri kvartaliülevaatele „ELi tööhõive ja sotsiaalne olukord“ tulenes Kreeka, Portugali ja Iirimaa SKP suur langus eelkõige tööhõive langusest;
- J. arvestades, et oma 21. novembri 2013. aasta resolutsioonis tervitas Euroopa Parlament komisjoni 2. oktoobri 2013. aasta teatist „Majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtme tugevdamine“ ja selles tehtud ettepanekut töötada välja peamistest tööhõive- ja sotsiaalnäitajatest koosnev tulemustabel, mis täiendaks makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust ja ühist tööhõivearuannet sammuna majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtme loomise suunas; rõhutab, et need näitajad peaksid olema piisavad, et tagada liikmesriikide tööhõive ja sotsiaalse olukorra igakülgne ja läbipaistev ülevaade; arvestades, et parlamendi resolutsioonis rõhutati vajadust tagada, et sellise järelevalve eesmärk on vähendada sotsiaalseid erinevusi liikmesriikide vahel ning edendada ülespoole suunatud sotsiaalset sidusust ja sotsiaalset arengut;
- K. arvestades, et olemasolevad andmed näitavad, et neljas riigis on strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamiseks tehtud edusammude osas toimunud tagasimineku (vt I lisa), välja arvatud eesmärkide puhul, mis on seotud haridussüsteemist varakult lahkujatega ja kolmanda taseme hariduse omandamisega;
- L. arvestades, et nende riikide pikaajalised majanduslikud väljavaated on paranemas; arvestades, et see peaks aitama alustada nende majanduses töökohtade loomist ja pöörama ümber tööhõive languse suundumuse;
1. märgib, et Euroopa Liidu institutsioonid (EKP, Euroopa Komisjon ja eurorühm) on samuti vastutavad majanduse kohandamise programmide tingimuste eest; märgib samuti vajadust tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus ja kodanikele piisav sotsiaalkaitse;
 2. taunib asjaolu, et Euroopa Parlament on täiesti kõrvale jäetud programmide kõigist etappidest: ettevalmistavast etapist, mandaatide väljatöötamisest ja programmidega saavutatud tulemuste ja asjaomaste meetmete seirest; märgib, et isegi kui Euroopa Parlamendi kaasamine ei olnud õigusliku aluse puudumise tõttu kohustuslik, tähendas Euroopa institutsioonide ja Euroopa finantsmehhanismide puudumine seda, et neid programme tuli improviseerida, mis omakorda tõi kaasa finants- ja institutsiooniliste kokkulepete sõlmimise väljaspool ühenduse meetodit; märgib samuti, et EKP on teinud otsuseid, mis jäävad tema mandaadist välja; tuletab meelde komisjoni rolli aluslepingute täitmise järelevalvajana ning et seda rolli oleks pidanud alati järgima; on seisukohal, et suurtes finantsraskustes olevate riikide majanduse kohandamise programmide kavandamise ja elluviimise poliitilist protsessi peaksid suunama ainult tõelist demokraatlikku vastutust üles näitavad institutsioonid;
 3. peab kahetsusväärseks asjaolu, et kõnealused programmid on kavandatud ilma piisavate vahenditeta, mis võimaldaksid hinnata nende tagajärgi, kasutades selleks mõjuhinnanguid või kooskõlastamist tööhõivekomiteega, sotsiaalkaitsekomiteega, nõukoguga (tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimused) või komisjoni tööhõive ja sotsiaalküsimuste volinikuga; peab kahetsusväärseks ka seda, et ei konsulteeritud ILOga ja et vaatamata märkimisväärsele sotsiaalsele mõjule ei konsulteeritud aluslepinguga kehtestatud nõuandvate organitega, eelkõige Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega (EMSK) ning Regioonide Komiteega;

Neljapäev, 13. märts 2014

4. peab kahetsusväärseks, et finantsabi eest kehtestatud tingimuslikkus on ohustanud ELi sotsiaalseid eesmärgi mitmel põhjusel:
- ELil puudusid ettevalmistus ja vahendid selleks, et tulla toime tekkinud probleemidega, nimelt ulatusliku riigivõlakriisiga, milline olukord nõudis kohest reageerimist, et vältida pankrotistumist;
 - kuna programmidel on kindel kestus, ei tohtinuks mitu nende raames sätestatud meetet olla oma olemuselt pikaajalised;
 - meetmed on iseäranis koormavad, eelkõige seetõttu, et majandusliku ja sotsiaalse olukorra halvenemist ei märgatud õigeaegselt, kuna nende rakendamiseks anti väga vähe aega ja kuna ei viidud läbi nõuetekohaseid mõjuhindanguid nende jaotusliku mõju kohta erinevatele ühiskonnarühmadele;
 - vaatamata Euroopa Komisjoni üleskutsetele ei ole 2007.–2013. aasta finantsraamistikust ülejäänud ELi vahendeid asjakohaselt kasutatud;
 - nende meetmetega oleksid pidanud kaasnema suuremad jõupingutused haavatavate elanikerühmade kaitsmiseks, näiteks meetmed vaesuse, ilmajätuse ja terviseiga seotud ebavõrdsuse kõrgete tasemete vältimiseks, mis tulenevad sellest, et madala sissetulekuga rühmad sõltuvad eriti palju riiklikest tervishoiusüsteemidest;

Tööhõive

5. märgib, et äärmiselt raske majandus- ja finantskriis ning kohandamistegevus on neljas riigis kaasa toonud suurenenud töötuse ja töökohtade kaotamise taseme, samuti pikaajaliste töötute arvu kasvu ja mõningatel juhtudel töötingimuste halvenemise; juhib tähelepanu sellele, et tööhõive määral on äärmiselt oluline roll sotsiaalkaitse ja pensionisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamisel, samuti strateegia „Euroopa 2020“ sotsiaalsete ja tööhõive eesmärkide saavutamisel;
6. märgib, et lootused naasta konkurentsivõime taastamiseks tagasi majanduskasvu ja töökohtade loomise juurde riigisisese devalveerimise kaudu ei ole täitunud; rõhutab, et luhtunud lootused kajastavad suundumust alahinnata kriisi struktuurset laadi ja sisenõudluse, investeringute ja reaalmajanduse krediidiga toetamise säilitamise tähtsust; rõhutab kokkuhoiumeetmete protsüklilisust ja asjaolu, et nendega ei ole kaasnenum struktuurilisi muutusi ja reforme juhtumipõhiselt, mille raames pööratakse erilist tähelepanu ühiskonna haavatavatele sektoritele ning mille eesmärk on saavutada majanduskasv, millega kaasneb sotsiaalne ühtekuuluvus ja tööhõive;
7. märgib, et töötuse ja vaegtööhõive kõrge määr ning palkade vähendamine nii avalikus kui ka erasektoris ja osadel juhtudel tõhusate meetmete puudumine maksudest kõrvalehoidumise vastu võitlemiseks, alandades samal ajal maksustamise määra, ohustavad riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide jätkusuutlikkust ja piisavust, sest sellega kaasnevad puudujäägid sotsiaalkindlustussüsteemide rahastamises;
8. märgib, et tingimuste halvenemine ja VKEde vähenemine on üks peamisi töökohtade kaotamise põhjuseid ja suurim oht majanduse elavdamisele tulevikus; märgib, et majanduse kohandamise poliitika ei võtnud arvesse strateegilisi sektoreid, mida oleks tulnud arvesse võtta, et säilitada tulevast majanduskasvu ja sotsiaalset ühtekuuluvust; märgib, et see on põhjustanud paljude töökohtade kaotuse sellistes strateegilistes sektorites nagu tööstus või teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon; rõhutab asjaolu, et need neli riiki peavad tegema jõupingutusi, et luua ettevõtetele ja eelkõige VKEdele vajalikud soodsad tingimused, et nad saaksid arendada oma ettevõtluse jätkusuutlikkust pikas perspektiivis; rõhutab, et kaotatud on paljud avaliku sektori töökohad sellistes peamistes avalikes sektorites nagu tervishoid, haridus ja sotsiaalteenused;
9. taunib asjaolu, et suurima töötuse määra tõttu kannatavad eelkõige noored ning et olukord on eriti tõsine sellistes riikides nagu Kreeka (kus noorte töötuse määr on üle 50 %), Portugal ja Lirimaa (kus see oli 2012. aastal üle 30 %) ja Küpros (kus see on umbes 26,4 %); märgib, et need andmed on jäänud püsima viis aastat pärast kriisi algust; avaldab kahetsust, et isegi need noored, kes on leidnud mingi töökoha, töötavad sageli ebakindlatel tingimustel või osalise tööajaga – kusjuures osalise tööajaga töötab 43 % noortest võrreldes 13 % täiskasvanud töötajatega –, mis teeb iseseisva elu elamise raskeks ning mille tagajärjeks on innovatsiooni puudumine ja oskusteabe puudulikkus, mis omakorda mõjutab tootlikkust ja majanduskasvu;
10. märgib, et kõige haavatavamad rühmad tööturul – pikaajalised töötud, naised, võõrtöötajad ja puuetega inimesed – on kannatanud kõige rohkem ning nende tööpuuduse määr on riigi keskmisest kõrgem; märgib, et naiste ja eakate töötuse määr on tohutult tõusnud ning kui majandus lõpuks elavneb, puutuvad nad kokku täiendavate raskustega, kui otsivad võimalusi tööturule naasmiseks; rõhutab, et selliste töötajate puhul tuleb rakendada sihipäraseid meetmeid;

Neljapäev, 13. märts 2014

11. hoiatab, et kui puudusi ei kõrvaldata, võivad sellised suured erinevused tuua pikas perspektiivis kaasa struktuurseid kahjustusi nelja riigi tööturul, eriti nooremale põlvkonnale, piirata nende tööturu taastumisvõimet, põhjustada mittevabatahtlikku rännet, mis halvendab veelgi praeguse ajude äravoolu mõju, ning suurendada püsivaid erinevusi tööhõivet pakkuvate liikmesriikide ja neid odava tööjõuga varustavate liikmesriikide vahel; avaldab kahetsust, et negatiivsed sotsiaalsed ja majanduslikud arengud on peamised ajendid, mis sunnivad noori rändama ja kasutama oma õigust liikumisvabadusele;

12. on sügavalt mures asjaolu pärast, et osadel juhtudel ja mõnes sektoris kaasneb töökohtade kaotusega ka töökvaliteedi langus, ebakindlate tööhõivevormide sagenemine ja põhiliste tööstandardite halvenemine; rõhutab, et liikmesriigid peavad tegema konkreetseid jõupingutusi, et käsitleda mittevabatahtliku osalise tööajaga töötamise ja ajutiste töölepingute arvu, tasustamata praktika ja õpipoisiõppe, näilise füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ja varimajanduse suurenemise probleemi; märgib lisaks, et isegi kui palkade määramine ei kuulu ELi pädevusse, avaldavad need programmid mõju miinimumpalkadele: Iirimaa oli sunnitud vähendama miinimumpalka peaaegu 12 % (kuigi seda otsust hiljem muudeti) ja Kreekas otsustati miinimumpalka radikaalselt kärpida 22 % võrra;

13. Tuletab meelde, et strateegias „Euroopa 2020“ on täpselt öeldud, et tuleb jälgida tööhõive määra, mis näitab inim- ja rahaliste ressursside olemasolu, et tagada meie majandusliku ja sotsiaalse mudeli jätkusuutlikkus; nõuab, et tööpuuduse suurenemise aeglustumist ei aetaks segi kaotatud töökohtade taastumisega, kuna seejuures ei võeta arvesse väljarände suurenemist; leiab, et töökohtade vähenemine tööstuses oli probleemiks juba enne nende programmide käivitamist; rõhutab vajadust suurema arvu ja paremate töökohtade järele; tuletab meelde, et viimase nelja aasta jooksul on töökohtade kaotus jõudnud neljas riigis 2 miljonini, mis on 15 % 2009. aastal olemas olnud töökohtadest; peab tervitatavaks asjaolu, et hiljutised andmed näitavad Iirimaa, Küprosel ja Portugalis väikest tõusu tööhõive näitajate osas;

Vaesus ja sotsiaalne tõrjutus

14. on mures, et seoses finantsabi tingimustega antakse programmides soovitusi teha konkreetseid kärpeid tegelikes sotsiaalsetes kulutustes sellistes põhivaldkondades nagu pensionid, põhiteenused, tervishoid ja osadel juhtudel ravimid, mis on põhiliseks kaitseabinõuks kõige haavatavamatele, aga ka keskkonnakaitse valdkonnas, mitte ei anta soovitusi, mis annaksid riikide valitsustele rohkem paindlikkust otsustada, mille pealt saaks kokku hoida; kardab, et need meetmed avaldavad kõige enam mõju võitlusele vaesusega ja eelkõige laste vaesusega; tuletab meelde, et laste vaesuse vastu võitlemine peab olema jätkuvalt üks eesmärkidest, mis tuleb liikmesriikidel saavutada, ja et maksude ja eelarve konsolideerimise poliitika ei tohiks sellele vastu töötada;

15. tunneb muret selle pärast, et majanduse kohandamise programmide koostamisel ja rakendamisel ei pööratud ühest küljest piisavat tähelepanu mõjule, mida fiskaalpoliitika avaldab tööhõivele ja sotsiaalsele olukorrale, ning teisalt on Kreeka juhtum näidanud, et tööhüpoteesi aluseks ei olnud õige fiskaalkordaja, millest tingitult ei olnud võimalik rakendada õigeaegseid kaitsemeetmeid kõige haavatavamate elanikkonnarühmade kaitsmiseks vaesuse, töötajate vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse eest; kutsus komisjoni üles lisama sotsiaalseid näitajaid nende parameetrite hulka, mida võetakse arvesse majanduse kohandamise programmide korrigeerimist käsitlevatel läbirääkimistel ja kõnealuste liikmesriikide korral spetsiifiliste riigipõhiste soovitude asendamisel, et tagatud oleks nii arengule suunatus kui ka Euroopa Liidu peamiste sotsiaalsete põhimõtete ja väärtuste nõuetekohane järgimine;

16. märgib, et hoolimata asjaolust, et Euroopa Komisjon rõhutas oma 2013. aasta oktoobri kvartaliülevaates (ELi tööhõive ja sotsiaalse olukorra kohta) sotsiaalkaitsekulutuste kui sotsiaalsete riskide vastase tagatise tähtsust, vähenes alates 2010. aastast sotsiaalsete kulutuste tase ELi riikidest kõige rohkem Kreekas, Iirimaa ja Portugalis;

17. toonitab, et osadel juhtudel on esile kerkinud kesk- ja tööliklassi mõjutavad uued vaesuse vormid, kuna hüpoteklaenude tagasimaksmisega seotud probleemid ja kõrged energiahinnad põhjustavad kütteostuvõimetust, sagenevad väljatõstmisi ja sundvõõrandamisi; väljendab muret seoses tõenditega, et kodutuse ja eluasemeturul väljatõrjutuse määr on suurenenud; tuletab meelde, et see on põhiõiguste rikkumine; soovib liikmesriikidel ja nende kohalikel asutustel võtta kasutusele erapooletu eluasemepoliitika, mis soodustab taskukohast ja sotsiaalmajutust, käsitleb eluasemete ülejäägi probleemi ja viib ellu tõhusat ennetuspoliitikat, et vähendada väljatõstmiste arvu;

Neljapäev, 13. märts 2014

18. väljendab muret seoses sellega, et kõnealustes riikides valitsev sotsiaalne ja majanduslik (makro- ja mikro-majanduslik) olukord võimendab piirkondlikke erinevusi ja territoriaalset ebavõrdsust, mis kahjustab ELi sätestatud eesmärki – tugevdada territoriaalset ühtekuuluvust;

19. märgib, et rahvusvahelised ja sotsiaalorganisatsioonid on hoiatanud, et avaliku sektori uus palgaskaala ning hindamis- ja koondamissüsteem avaldab mõju soolisele palgalõhele; märgib, et ILO on väljendanud muret uute paindlike tööhõivevormide ebaproportsionaalse mõju pärast naiste palgale; märgib samuti, et ILO palus valitsustel jälgida kokkuhoiupoliitika mõju meeste ja naiste palkadele erasektoris; täheldab murelikkusega soolise palgalõhe vähenemise peatumist riikides, kus toimub kohandamine, kus palkade erinevus on ELi keskmisest suurem; rõhutab, et palga ebavõrdsus ja naiste tööhõive määra langus nõuavad liikmesriikidelt, kus toimub kohandamine, suuremat tähelepanu;

20. märgib, et Eurostati ja komisjoni arvandmed ning erinevad uuringud näitavad, et osadel juhtudel suurenes ajavahemikul 2008–2012 tulude jaotamise ebavõrdsus ning et sotsiaal- ja töötushüvitiste kärped, samuti struktuurireformidest tulenevad palgakärped suurendavad vaesustaset; märgib lisaks, et komisjoni aruandes märgiti suhteliselt kõrget töötavate inimeste vaesustaset, mille põhjuseks on vähendatud või külmutatud madal miinimumpalk;

21. avaldab kahetsust, et enamikul juhtudel on vaesusriskis või sotsiaalses tõrjutuses elavate inimeste arv suurenenud; märgib lisaks, et avaldatud statistika varjab palju karmimat tegelikkust, mis tuleneb asjaolust, et kui SKP elaniku kohta väheneb, alaneb ka vaesuspiir, mis tähendab, et inimesed, keda varem loeti vaesuses elavateks inimesteks, arvatakse nüüd vaesusest välja; rõhutab, et riikides, kus toimub kohandamine ja on eelarvekriis, põhjustavad SKP langus, avaliku ja erasektori investeeringute väga tugev vähendamine ning teadus- ja arendustegevusse investeerimise vähendamine potentsiaalse SKP vähenemist ja tekitavad pikaajalist vaesust;

22. tunneb heameelt asjaolu üle, et nendes uuringutes tunnistas komisjon, et ainult praeguste suundumuste otsustav pöördumine võimaldab kogu ELil saavutada strateegia „Euroopa 2020“ eesmärgid;

23. peab kahetsusväärseks asjaolu, et vähemalt Kreeka, Iirimaa ja Portugali programmid nägid ette mitmeid üksikasjalikke ettekirjutusi, mis käsitlevad tervishoiusüsteemi reformi ja kulukärpeid, millel on suur mõju sotsiaalteenuste kvaliteedile ja üldkätesaadavusele, eelkõige tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande valdkonnas, vaatamata asjaolule, et ELi toimimise lepingu artikli 168 lõike 7 kohaselt peab EL austama liikmesriikide pädevusi; tunneb muret asjaolu pärast, et selle tulemusel on paljud inimesed jäetud ilma ravikindlustuskaitseta ja juurdepääsuta sotsiaalkaitsele, mis suurendab äärmise vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu, mis avaldub nii puudust kannatavate inimeste ja kodutute arvu suurenemises kui ka ebapiisavas juurdepääsus olulistele kaupadele ja teenustele;

24. peab kahetsusväärseks, et ei ole tehtud sihikindlaid jõupingutusi, et tuvastada ebatõhusused tervishoiusüsteemides ja teha otsuseid, millega kärbitakse kõiki tervishoiu eelarveid; hoiatab, et omaosaluse kasutuselevõtt võib tähendada, et patsiendid viivitavad tervishoiu poole pöördumisega, asetades seeläbi finantskoormuse leibkondade õlule; hoiatab, et tervishoiutöötajate palkade kärpimisel võib olla kahjulik mõju patsiendihutusele ja need võivad põhjustada tervishoiutöötajate väljarände;

25. kordab, et majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklis 12 nähakse ette igapäevane õigus füüsilise ja vaimse tervise kõrgeimatele võimalikele standarditele; märgib, et kõik neli riiki on paktile alla kirjutanud ja on seega tunnistanud iga inimese õigust tervishoiule;

Neljapäev, 13. märts 2014

26. tuletab meelde, et Euroopa Nõukogu on juba mõistnud hukka Kreeka riikliku pensionisüsteemi kärped, pidades seda 1961. aasta Euroopa sotsiaalharta artikli 12 ja sellele lisatud protokollis artikli 4 rikkumiseks, märkides, et asjaolu, et siseriikliku õiguse vaidlustatud sätete eesmärk on tagada muude juriidiliste kohustuste täitmine, ei jäta neid harta kohaldamisalast välja⁽¹⁾; märgib, et doktriin, mille kohaselt peab säilima rahuldaval tasemel pensionisüsteem, mis võimaldab pensionäridele inimväärse elu, on üldiselt kohaldatav kõigis neljas riigis ja sellega oleks pidanud arvestama;
27. taunib kärpeid puuetega inimeste iseseisva elu jaoks mõeldud vahendites;
28. juhib tähelepanu asjaolule, et kui ILO eksperdikomisjon hindas konventsiooni nr 102 kohaldamist Kreeka reformide puhul, kritiseeris ta teravalt pensionisüsteemi radikaalseid reforme ning esitas sama kriitilise vaatluse tulemused 2011. aastal oma 29. aastaaruandes; tuletab meelde, et konventsioon nr 102 on üldiselt kohaldatav kõigis neljas riigis ja sellega oleks pidanud arvestama;
29. toonitab, et neljas riigis suurenev sotsiaalne vaesus suurendab ka solidaarsust kõige haavatavamate rühmade hulgas tänu eraviisilistele jõupingutustele, perekonnasidemetele ja abiorganisatsioonidele; rõhutab, et selline sekkumine ei tohiks muutuda probleemi struktuuriliseks lahenduseks, isegi kui see leevendab enim puudustkannatavate inimeste olukorda ja annab tunnistust Euroopa kodakondsuse headest omadustest;
30. täheldab murelikkusega Gini koefitsiendi järkjärgulist kasvu vastupidiselt selle üldisele vähenemise suundumusele euroalas, mis tähendab tulude jaotuse ebavõrdsuse olulist suurenemist riikides, kus toimub kohandamine;

Haridussüsteemist varakult lahkumine

31. tunneb heameelt asjaolu üle, et haridussüsteemist varakult lahkumise tase on neljas riigis langenud; märgib, et see võib olla osaliselt seletatav noorte inimeste raskustega töökoha leidmisel; tuletab meelde pakilist vajadust taastada kutseharidussüsteemide kvaliteet, sest see on üks parimaid viise noorte tööalase konkurentsivõime parandamiseks;
32. tunneb heameelt asjaolu üle, et kolmanda taseme hariduse tase on neljas riigis tõusnud; märgib, et see võib olla osaliselt seletatav noorte vajadusega parandada oma tulevikuvõimalusi tööturul;
33. avaldab kahetsust, et peamiselt riikliku rahastamise kärpete tõttu ei ole haridussüsteemide kvaliteet sellise positiivse suundumusega kooskõlas, süvendades mittetöötavate ja mitteõppivate noorte (NEET-noorte) ning erivajadustega laste probleeme; märgib, et nendel meetmetel võivad olla konkreetsed mõjud hariduse kvaliteedile ja olemasolevatele materiaalsele vahenditele ja inimressurssidele, õpilaste arvule klassis, õppekavale ja koolide koondumisele;

Sotsiaaldialoog

34. rõhutab, et riigi tasandil oleks pidanud nõu pidama tööturu osapooltega ja neid kaasama programmide algse kavandamisega; peab kahetsusväärseks asjaolu, et nelja riigi jaoks kavandatud programmid võimaldavad teataval juhtudel ettevõtetel loobuda kollektiivlepingutest ja vaadata üle valdkondlikke palgakokkuleppeid, millel on otsesed tagajärjed kollektiivläbirääkimistel saavutatud kokkulepete struktuurile ja väärtustele, mis on sätestatud vastava riigi põhiseaduses; märgib, et selle tulemusel esitas ILO eksperdikomitee taotluse sotsiaaldialoogi taastamiseks; taunib kollektiivse esindamise põhimõtte kahjustamist, mis seab kahtluse alla läbirääkimiste alaste lepingute automaatse uuendamise, mis on osades riikides oluline ning mille tulemusel on märgatavalt vähenenud kehtivate kollektiivlepingute arv; mõistab hukka miinimumpalkade kärpimise ja nominaalse miinimumpalka külmutamise; rõhutab, et see olukord on kujunenud piiratud struktuurireformide tõttu, mis hõlmavad ainult töösuhete dereguleerimist ja palgakärpeid, mis on vastuolus ELi üldiste eesmärkidega ja strateegia „Euroopa 2020“ poliitikasuundadega;
35. tuletab meelde, et ühte ja kõikide liikmesriikide suhtes kohaldatavat lahendust ei ole;

⁽¹⁾ Euroopa sotsiaalõiguste komitee asjaolude hindamise otsus, 7. detsember 2012, kaebus nr 78/2012, lk 10.

Neljapäev, 13. märts 2014

Soovitused

36. palub komisjonil viia läbi üksikasjalik uuring majandus- ja finantskriisi ja sellele reageerimiseks läbi viidud nelja riigi majanduse kohandamise programmide sotsiaalsete ja majanduslike tagajärgede kohta, et saada täpne ülevaade lühi- ja pikaajalistest mõjudest tööhõivele ja sotsiaalkaitseüsteemidele ja Euroopa sotsiaalõigustikule, pöörates erilist tähelepanu võitlusele vaesuse vastu, hea sotsiaalse dialoogi ja tasakaalu säilitamisele paindlikkuse ja turvalisuse vahel töösuhetes; kutsub komisjoni üles kasutama selle uuringu kavandamisel oma nõuandvaid organeid, tööhõivekomiteed ja sotsiaalkaitsekomiteed; soovib paluda EMSK-lt eriaruande koostamist;

37. kutsub komisjoni üles paluma ILO-l ja Euroopa Nõukogul koostada aruanded võimalike parandusmeetmete ja stiimulite kohta, mis on vajalikud nendes riikides sotsiaalse olukorra parandamiseks, nende rahastamise ja avaliku sektori vahendite jätkusuutlikkuse suurendamiseks, et tagada täielik vastavus Euroopa sotsiaalharta ja selle protokolliga ning ILO põhikonventsioonide ja ILO konventsiooniga nr 94, kuna nendest õigusaktidest tulenevaid kohustusi on mõjutanud majandus- ja finantskriis ning troika nõutud eelarve kohandamise meetmed ja struktuurireformid;

38. kutsub ELi üles – võttes arvesse nende riikide tehtud ohvreid – pärast hindamist toetama ja vajaduse korral piisavate rahaliste vahenditega varustama sotsiaalkaitse standardite taastamist, võitlust vaesuse vähendamise eest, haridusteenuste toetamist, eelkõige seoses erivajadustega lastele ja puuetega inimestele mõeldud haridusteenustega, ja sotsiaalse dialoogi uuendamist sotsiaalse olukorra taastamise kava alusel; kutsub komisjoni, EKPD ja eurorühma kehtestatud erakorralisi meetmeid võimalikult kiiresti läbi vaatama ja vajaduse korral muutma;

39. nõuab vastavust eespool nimetatud õiguslikele kohustustele, mis on sätestatud aluslepingutes ja ELi põhiõiguste hartas, mille eiramine tähendab ELi esmase õiguse rikkumist; kutsub Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametit üles põhjalikult hindama nende meetmete mõju inimõigustele ja esitama soovitused harta rikkumiste korral;

40. kutsub troikat ja asjaomaseid liikmesriike üles lõpetama nende programmide kasutamise võimalikult kiiresti ning võtma kasutusele kriisijuhtimismehhanismid, mis võimaldavad kõikidel ELi institutsioonidel, sealhulgas Euroopa Parlamendil, saavutada aluslepingutes, Euroopa sotsiaalpartnerite kokkulepetes ja teistes rahvusvahelistes kohustustes (ILO konventsioonid, Euroopa sotsiaalharta ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon) seatud sotsiaalsed eesmärgid ja poliitikavaldkonnad ning samuti need, mis on seotud kõige suuremas sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste individuaalsete ja kollektiivsete õigustega; kutsub üles tagama majanduse kohandamise programmide kavandamisel ja rakendamisel suuremat läbipaistvust ja poliitilist vastutust;

41. kutsub komisjoni ja nõukogu üles pöörama sotsiaalsele ebavõrdsusele sama palju tähelepanu kui makromajanduslikule tasakaalustamatusele ning sellist ebavõrdsust vähendada ja tagama, et kohandamise meetmete eesmärk on kindlustada sotsiaalne õiglus ning võimaldada majanduskasvu ja tööhõive, struktuurireformide ja eelarve konsolideerimise vahelist tasakaalu; kutsub lisaks mõlemat institutsiooni üles seadma prioriteediks töökohtade loomise ja ettevõtluse toetamise ning pöörama seetõttu nõukogule (tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimused) ja selle prioriteetidele sama palju tähelepanu kui nõukogule (majandus ja rahandusküsimused) ja eurorühmale ning korraldama vajaduse korral enne euroala tippkohtumisi eurorühma tööhõive- ja sotsiaalministrite kohtumisi;

42. soovib komisjonil ja liikmesriikidel pidada riiklike kulutusi tervishoiule ja haridusele mitte kärbitavateks kulutusteks, vaid riigi tulevikku tehtavaks avaliku sektori investeeringuks, mida tuleks austada ja suurendada, et toetada majanduse elavdamist ja ühiskonna taastumist;

43. soovib, et kui finantskriisi raskeim aeg on möödunud, peaksid programmiriigid koos ELi institutsioonidega kehtestama töökohtade taastamise kava, et taastada nende majandus piisaval määral selleks, et ennistada programmeelse perioodi sotsiaalne olukord, kuna see on vajalik nende makromajanduse kohandamise kooskõlastamiseks ja avaliku sektori tasakaalustamatuse – näiteks võlakoormus ja eelarve puudujääk – tasakaalustamiseks; rõhutab, et selleks tuleb kehtestada töökohtade taastamise kavad, mis võtavad arvesse

— vajadust parandada kiiresti krediidisüsteem, eelkõige VKEde jaoks;

Neljapäev, 13. märts 2014

- vajadust luua soodsad tingimused ettevõtete jaoks, et võimaldada neil arendada oma tegevust pikas perspektiivis ja jätkusuutlikul viisil ning soodustada eelkõige VKEde tegevust, kuna nendel on töökohtade loomisel keskne roll;
- ELi struktuurifondide, eelkõige ESFi pakutavate võimaluste optimaalset kasutamist;
- tõelist tööhõivepoliitikat aktiivsete tööturumeetmetega;
- kvaliteeti ja Euroopa avalikke tööhõiveteenuseid, palgatõusupoliitikat;
- Euroopa noorte tööhõive garantiid;
- vajadust tagada õiglane jaotuslik mõju ja
- töötute leibkondade programmi ning ka riigi rahanduse hoolikamat juhtimist;

44. kutsub komisjoni üles esitama aruande strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide suunas tehtud edusammude kohta, pöörates erilist tähelepanu edusammude puudumisele programmiriikides, ning tegema ettepanekuid nende riikide suunamiseks usaldusväärsele teele kõikide strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamiseks;

45. soovib, et liikmesriikide tulevastes tööreformides võetaks arvesse strateegias „Euroopa 2020“ nimetatud kaitstud paindlikkuse kriteeriumeid ettevõtete konkurentsivõime suurendamiseks, võttes arvesse muid aspekte, nagu energiakulud, kõlvatu konkurents, sotsiaalne dumping, õiglane ja tõhus finantssüsteem, majanduskasvu ja tööhõivet edendav eelarvepoliitika, ja üldse kõike, mis aitab areneda reaalmajandusel ja ettevõtlusel; palub komisjonil enne põhjalike reformide elluviimist hinnata programmiriikides sotsiaalmõju ja pöörata tähelepanu nende meetmete ülekanduvale mõjule, näiteks mõju vaesusele, sotsiaalsele tõrjutusele, kuritegevuse tasemele ja ksenofoobiale;

46. nõuab kiireloomuliste meetmete võtmist, et takistada kodutuse kasvu programmiriikides, ning kutsub komisjoni üles toetama seda poliitika analüüsimise ja heade tavade edendamise kaudu;

47. märgib, et määruse (EL) nr 472/2013 artikli 19 kohaselt esitab komisjon parlamendile enne 1. jaanuari 2014 aruande selle määruse kohaldamise kohta; palub komisjonil esitada aruanne viivitamata ja lisada sellele kirjeldus määruse mõju kohta kehtivatele majanduse kohandamise programmidele;

48. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles konsulteerima kodanikuühiskonna, patsientide organisatsioonide ja kutseorganisatsioonidega majanduse kohandamise programmide edasiste tervishoiuga seotud meetmete asjus ja kasutama sotsiaalkaitsekomiteed, et reformid suurendaksid kindlasti süsteemide tõhusust ja ressursse – ohustamata kõige haavatavamas olukorras rühmi –, edendaksid sotsiaalkaitset, sealhulgas ravimite kättesaadavust ja kasutamist, kõige esmasemaid põhivajadusi ja tervishoiutöötajatega arvestamist;

o

o o

49. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0247

2015. aasta eelarve üldsuunised – III jagu

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon 2015. aasta eelarve koostamise üldsuuniste kohta, III jagu – Komisjon (2014/2004(BUD))

(2017/C 378/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 312 ja 314 ning Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
- võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽¹⁾,
- võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2014. aasta üldeelarvet ⁽³⁾ ja nelja sellega seotud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldust, samuti Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavaldust maksete assigneeringute kohta,
- võttes arvesse kodukorra II osa 7. peatükki,
- võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0159/2014),

ELi eelarve – kodanikele vahendite andmine kriisist väljapääsu leidmiseks

1. on veendunud, et vaatamata mõnele takistusele näitab Euroopa majandus elavnemise märke, ja on arvamusel, et kuigi tunnistades jätkuvaid majanduslikke ja eelarvelisi piiranguid riikide tasandil ning eelarve konsolideerimise püüdeid liikmesriikides, peab ELi eelarve soodustama majanduse elavnemise suundumust ja suurendada tuleb strateegilisi investeeringuid Euroopa lisandväärtust andvatesse meetmetesse, et aidata suunata Euroopa majandus tagasi õigele teele, luua jätkusuutlikku majanduskasvu ja tööhõivet, võttes ühtlasi eesmärgiks konkurentsivõime edendamise ning majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse suurendamise kogu ELis;

2. rõhutab eriti ühe ELi eelarve suurema kuluploki moodustavate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tähtsust; rõhutab asjaolu, et ELi ühtekuuluvuspoliitika on olnud avaliku sektori investeeringute toetamisel elutähtsates majandusvaldkondades üliisuure tähtsusega ja selle abil on saavutatud kohapeal käegakatsutavaid tulemusi, mis võib anda liikmesriikidele ja piirkondadele tuge praegusest kriisist ülesaamiseks ja strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamiseks; toonitab, et kodanikele tuleb võimaldada vahendid kriisist väljapääsu leidmiseks; rõhutab sellega seoses erilist vajadust investeerida sellistesse valdkondadesse nagu haridus ja liikuvus, teadusuuringud ja innovatsioon, VKEd ja ettevõtlus, et suurendada ELi konkurentsivõimet ja aidata kaasa töökohtade loomisele, eriti noorte jaoks ja inimeste jaoks, kes on vanemad kui 50 aastat;

3. peab samuti oluliseks investeerida teistesse valdkondadesse, nagu taastuvenergia, digitaalne tegevuskava, infrastruktuur, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning piiriülene ühenduvus, ja nn uuenduslike rahastamisvahendite jõulisemasse ja paremasse kasutamisse, eriti seoses pikaajaliste investeeringutega; rõhutab, et on vaja tugevdada ELi tööstust kui peamist edasiviivat jõudu tööhõive ja majanduskasvu osas; nõuab tugeva, konkurentsivõimelise ja sõltumatu ELi tööstuse loomiseks tungival, et põhilist tähelepanu tuleks pöörata investeeringutele innovatsiooni;

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽²⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 51, 20.2.2014.

Neljapäev, 13. märts 2014

4. toonitab, kui tähtis on tagada piisavate rahaliste vahendite kättesaadavus ELi välistegevuse jaoks; tuleb meelde ELi ja tema liikmesriikide võetud rahvusvahelist kohustust suurendada oma ametliku arenguabi kulutusi 0,7 %ni RKTst ja saavutada aastatuhande arengueesmärgid aastaks 2015;
5. rõhutab, kui tähtis on tagada ühelt poolt ELi eri vahendite ning teiselt poolt ELi vahendite ja riikide tehtavate kulutuste võimalikult hea kooskõlastamine, et optimeerida avaliku sektori vahendite kasutamist;
6. tuleb meelde hiljutist kokkulepet mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) kohta, milles määratakse kindlaks iga-aastaste eelarvete põhinäitajad aastani 2020; rõhutab asjaolu, et iga aastaelarve peab olema kooskõlas mitmeaastast finantsraamistikku käsitleva määruse ja institutsioonidevahelise kokkuleppega ning seda ei tohiks tuua ettekäändeks uute läbirääkimiste algatamiseks mitmeaastase finantsraamistiku üle; eeldab, et nõukogu ei püüa kehtestada teatavate sätete piiratud tõlgendamist, eelkõige seoses erivahendite eripära ja kohaldamisalaga; kordab oma kavatsust kasutada täielikult ära kõik iga-aastase eelarvemenetluse raames eelarvepädevate institutsioonide käsutuses olevad vahendid, et anda ELi eelarvele vajalik paindlikkus;
7. rõhutab, et 2015. aasta on uue mitmeaastase finantsraamistiku teise aastana oluline uute aastaid 2014–2020 hõlmavate mitmeaastaste programmide edukaks rakendamiseks; toonitab asjaolu, et selleks, et mitte takistada ELi võtmetähtsusega poliitika rakendamist, tuleb võimalikult kiiresti kõik programmid täies mahus käivitada; märgib, et 2015. aasta eelarve reaalne maht on 2013. aasta eelarvest väiksem; nõuab sellega seoses tungival, et komisjon ja liikmesriigid teeksid kõik endast oleneva, et tagada 2014. aastal kõigi partnerluslepingute ja tegevuskavade kiire vastuvõtmine, et mitte kaotada uute investeerimisprogrammide rakendamisel veelgi aega; toonitab, kui oluline on liikmesriikide valitsusasutustele antav komisjoni täielik toetus selle protsessi kõikides etappides;
8. tuleb meelde mitmeaastase finantsraamistiku raames sõlmitud kokkulepet, mida rakendatakse esimest korda 2014. aasta eelarves ja mis käsitleb noorte tööhõive, teadustegevuse, Erasmus+ programmi (eelkõige selle praktikaprojekti) ning VKEdega seotud konkreetsete poliitikaeesmärkide jaoks kulukohustuste koondamist perioodi algusesse; rõhutab, et mitmeaastase finantsraamistiku kokkuleppe raames on sarnast lähenemist vaja kasutada 2015. aasta eelarvega seoses, koondades noorte tööhõive algatuse (871,4 miljonit eurot 2011. aasta hindades) ja Erasmus+ ning ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programmi (mõlemad 20 miljonit eurot 2011. aasta hindades) assigneeringud perioodi algusesse; on eriti mures noorte tööhõive algatuse rahastamise pärast 2015. aasta järgselt ja nõuab, et sellel eesmärgil kaalutaks kõiki rahastamisvõimalusi, sh mitmeaastase finantsraamistiku kulukohustuste üldvaru;
9. väljendab siiski muret selle üle, et Euroopa ühendamise rahastu energia programme puhul võib kulukohustuste assigneeringute täiendav lükkamine 2015. aastal hilisemasse perioodi omada kahjulikku mõju, ja palub komisjonil anda piisavat teavet selle kohta, kuidas selline otsus mõjutaks selle uue programmi edukat käivitamist;
10. rõhutab lisaväärtust, mida annab nende programmide raames tehtavate investeeringute toomine perioodi algusesse, selleks et aidata ELi kodanikel kriisist väljuda; kutsub komisjoni ühtlasi üles selgitama välja muud võimalikud programmid, mille puhul võiks assigneeringute perioodi algusesse koondamisest kasu olla, mis võivad sellele eesmärgile kaasa aidata ja kus oleks võimalik perioodi algusse toodud assigneeringud täies mahus ära kasutada;
11. rõhutab, et seegi kord mõjutavad ELi eelarvet Euroopa Ülemkogu (19.–20. detsember 2013) kõige viimasemad järeldused ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika ning rändevoogude kohta; kordab oma seisukohta, mille kohaselt tuleb kõiki Euroopa Ülemkogu poolt heaks kiidetud täiendavaid projekte rahastada täiendavatest rahalistest vahenditest, mitte olemasolevate programmide ja rahastamisvahendite kärpimise kaudu ega ka mitte lisatulesannete andmise kaudu institutsioonidele või muudele ELi organitele, mis töötavad juba niigi oma võimete piiiril;
12. rõhutab ELi poliitika ja programmide rakendamise jaoks hädavajalike detsentraliseeritud asutuste tähtsust; märgib, et sellised asutused võimaldavad saavutada mastaabisäästu, koondades kulud, mida iga liikmesriik peaks vastasel juhul eraldi kandma, kusjuures tulemus oleks sama; toonitab, et kõiki asutusi tuleb hinnata eelarve ja inimressursside seisukohalt individuaalselt ning anda neile 2015. aasta eelarves ja järgnevatel aastatel asjakohased rahalised vahendid ja inimressursid, selleks et nad saaksid neile seadusandja poolt antud ülesandeid nõuetekohaselt täita; toonitab seetõttu, et komisjoni teatis „Detsentraliseeritud asutuste inim- ja rahaliste ressursside kavandamine aastatel 2014–2020“ (COM(2013)0519) ei tohi olla asutuste eelarveprojekti koostamise aluseks; rõhutab ühtlasi, kui suure tähtsusega on uus detsentraliseeritud asutusi käsitlev institutsioonidevaheline töörihm, mis peaks kontrollima täpsemalt ja järjepidevamalt asutuste arengut, et tagada sidus lähenemisviis; ootab, et see töörihm esitaks oma töö esimesed tulemused aegsasti enne eelarve lugemist parlamendis;

Neljapäev, 13. märts 2014

13. tuletab meelde ELi eriesindajate ühisavaldust, milles parlament ja nõukogu leppisid kokku uurida assigneeringute ümberpaigutamist ELi eriesindajate jaoks komisjoni eelarvest (III jagu) Euroopa välisteenistuse eelarvesse (X jagu) 2015. aasta eelarvemenetluse käigus;

Maksete assigneeringud – EL peab täitma oma seaduslikke ja poliitilisi kohustusi

14. tuletab meelde, et 2014. aasta eelarves heaks kiidetud maksete assigneeringute üldine määr on madalam sellest, mida vajalikuks peetakse ja mille kohta komisjon oma algses eelarveprojekti ettepaneku tegi; märgib, et komisjon peaks korrigeerima vastavalt mitmeaastast finantsraamistikku käsitleva määruse sätetele ja uuele maksete koguvarule 2015. aasta maksete ülemmäära ülespoole summa võrra, mis võrdub 2014. aastal tehtud maksete ja mitmeaastase finantsraamistiku 2014. aasta maksete ülemmäära vahega; tunneb sügavat muret selle pärast, et tasumata arvete enneolematult kõrget määra 2013. aasta lõpus, mis üksnes rubriigi 1b raames oli 23,4 miljardit eurot, ei suudeta 2014. aasta ülemmäärade raames katta; nõuab asjakohaste paindlikkuse mehhanismide kasutuselevõtmist maksete osas 2014. aastal ja toonitab, et isegi see ei ole eeldatavalt piisav, et hoida ära suur täitmise puudujääk 2014. aasta lõpus; rõhutab asjaolu, et maksete assigneeringute osas korduvalt tekkinud puudujäägid on olnud täitmata kulukohustuste enneolematult kõrge määra peamine põhjus, eriti viimasel paaril aastal;

15. tuletab meelde, et aluslepingu⁽¹⁾ kohaselt tagavad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon rahaliste vahendite olemasolu liidu seaduslike kohustuste täitmiseks kolmandate isikute suhtes; eeldab, et komisjon teeb oma eelarveprojekti ettepaneku maksete assigneeringute piisava määra kohta, mis põhineb reaalsetel prognoosidel ega ole tingitud poliitilistest kaalutlustest;

16. nõuab mitmeaastast finantsraamistikku käsitleva määruse raames olemas olevate kõigi vahendite kasutamist, sh ettenägemata kulude varu kasutamist, kui see peaks olema vajalik, ja ainult viimase võimalusena maksete ülemmäära läbivaatamist, et täita kõik liidu seaduslikud kohustused ja mitte seada ohtu kõigile sidusrühmadele, nt teadlastele, ülikoolidele, humanitaarabiorganisatsioonidele, kohalikele omavalitsustele ning VKEdele tehtavad maksed või jääda nendega hiljaks ning ühtlasi vähendada aasta lõpus tasumata maksete summat;

17. nõuab, et kõigi erivahendite (paindlikkusinstrument, ettenägemata kulude varu, ELi Solidaarsusfond, Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond ja hädaabireserv) kasutamine maksete osas tuleb kanda eelarvesse nii, et sellega ületatakse mitmeaastases finantsraamistikus maksete jaoks ette nähtud ülemmäära;

18. arvestades humanitaarabi valdkonna maksete assigneeringute väga murettekitavat olukorda 2014. aasta algul, eelkõige humanitaarabi maksete assigneeringute (160 miljonit eurot) ülekandmist 2013. aastast 2014. aastasse, nõuab komisjonilt kõigi vajalike meetmete võtmist ja võimalikult kiiret reageerimist, et tagada ELi humanitaarabi nõuetekohane osutamine 2014. aastal; toonitab, et humanitaarabi maksete assigneeringute tase peaks vastama kulukohustuste assigneeringute arvatavale kasvule, mida tuleks 2015. aasta eelarveprojekti arvestada;

19. tuletab meelde ühisavaldust maksete assigneeringute kohta ning Euroopa Parlamendi ja komisjoni kahepoolset avaldust 2014. aasta eelarvet puudutava kokkuleppe raames; palub komisjonil hoida eelarvepädevad institutsioonid täielikult kursis maksete ja täitmata kulukohustustega seotud arengutega kogu käimasoleva aasta jooksul ning nõuab maksetega seotud olukorra jälgimiseks regulaarsete institutsioonidevaheliste kohtumiste korraldamist;

o

o o

20. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja kontrollikojaile.

⁽¹⁾ Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 323.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0248

Venemaa sissetung Ukrainasse**Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon Venemaa sissetungi kohta Ukrainasse (2014/2627(RSP))**

(2017/C 378/24)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Euroopa naabruspoliitika, idapartnerluse ja Ukraina kohta, pidades eelkõige silmas 27. veebruari 2014. aasta resolutsiooni olukorra kohta Ukrainas ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 12. detsembri 2013. aasta resolutsiooni Vilniuse tippkohtumise tulemuste ja idapartnerluse tuleviku kohta, eelkõige seoses Ukrainaga ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 6. veebruari 2014. aasta resolutsiooni ELi ja Venemaa tippkohtumise kohta ⁽³⁾,
 - võttes arvesse välisasjade nõukogu 3. märtsil 2014. aastal toimunud erakorralise kohtumise järeldusi,
 - võttes arvesse Põhja-Atlandi Nõukogu 4. märtsi 2014. aasta avaldust,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu erakorralisele Ukraina-teemalisele kohtumisele järgnenud riigipeade ja valitsusjuhtide 6. märtsi 2014. aasta avaldust Ukraina kohta,
 - võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artikli 2 lõiget 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et Venemaa rikkus Krimmi tungides oma agressiooniga Ukraina suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust, mis on vastuolus rahvusvahelise õigusega ja millega Venemaa rikub kohustusi, mille ta võttis, kui ta kirjutas alla Ukraina julgeolekutagatise käsitlevale Budapesti memorandumile, kohustudes tagama Ukraina territoriaalse terviklikkuse ja suveräänsuse austamise;
- B. arvestades, et Venemaal toetavad relvastatud isikud ja Vene sõjaväelased on võtnud Krimmi pealinnas Simferopolis oma valdusesse tähtsamad hooned, samuti olulised Ukraina rajatised ja Krimmi poolsaare strateegiliselt tähtsad objektid, sealhulgas vähemalt kolm lennujaama; arvestades, et suurem osa poolsaarel asuvatest Ukraina sõjaväeüksustest on ümber piiratud, kuid on keeldunud relvi loovutamast; arvestades, et pärast kriisi algust on Ukrainasse saadetud märkimisväärsel arvul täiendavaid Vene sõdureid;
- C. arvestades, et Venemaa juhtkonna poolt selle agressiooni toetamiseks esitatud väited on täiesti alusetud ega vasta tegelikule olukorrale kohapeal ning Krimmis ei ole toimunud mingeid rünnakuid Venemaa kodanike või vene päritolu isikute vastu ega nende hirmutamist;
- D. arvestades, et ise võimu haaranud ja ebaseaduslikud Krimmi ametivõimud otsustasid 6. märtsil 2014 paluda Venemaalt Krimmi inkorporeerimist Venemaa Föderatsiooni koosseisu ning kuulutasid 16. märtsiks 2014 välja rahvahääletuse Krimmi lahkulöömise kohta Ukrainast, rikkudes sellega nii Ukraina kui ka Krimmi põhiseadust;
- E. arvestades, et Venemaa peaminister on teatanud kavast kohaldada välisriikides elavate vene keelt kõnelevate isikute suhtes kiirmenetlust Venemaa kodakondsuse saamiseks;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0170.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0595.⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0101.

Neljapäev, 13. märts 2014

- F. arvestades, et Venemaa Föderatsiooni Föderatsiooninõukogu kiitis 1. märtsil 2014 heaks Venemaa Föderatsiooni relvajõudude saatmise Ukrainasse, et kaitsta Venemaa ja vene keelt kõnelevate isikute huve Krimmi poolsaarel ja kogu riigis;
- G. arvestades, et on vaja jõulist rahvusvahelist diplomaatilist tegevust kõigil tasanditel ja läbirääkimiste protsessi, et rahustada olukorda, leevendada pingeid ja hoida ära kriisi väljumine kontrolli alt ning tagada rahumeelne tulemus; arvestades, et EL peab reageerima mõjusalt, et võimaldada Ukrainal kasutada täielikult oma suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust ilma välise surveta;
- H. arvestades, et ELi 28 peaministrit ja riigipead andsid jõulise hoiatuse Venemaa tegevuse tagajärgede kohta ning võtsid vastu otsuse peatada kahepoolsed viisakõnelused Venemaaga ja läbirääkimised uue partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimiseks ning otsustasid peatada ELi institutsioonide osalemine ettevalmistustes G8 tippkohtumiseks, mis peaks toimuma 2014. aasta juunis Soosis;
1. mõistab karmilt hukka Venemaa agressiooni, sissetungi Krimmi, kuna Krimm on Ukraina lahutamatu osa ning Venemaa Föderatsioon ja rahvusvaheline üldsus on teda sellisena tunnustanud; nõuab kriisi eskaleerimise viivitamatut tagasipööramist ja kõigi ebaseaduslikult Ukraina territooriumil viibivate sõjaliste üksuste kohest väljaviimist ning rahvusvahelise õiguse ja kehtivate lepinguliste kohustuste täielikku täitmist;
 2. tuletab meelde, et Venemaa tegevus on selges vastuolus ÜRO põhikirjaga, OSCE Helsingi lõppaktiga, Euroopa Nõukogu statuudiga, 1994. aasta Budapesti memorandumiga julgeolekutagatiste kohta, 1997. aasta kahepoolse sõprus-, koostöö- ja partnerluslepinguga, 1997. aasta kokkuleppega, mis käsitleb Venemaa Musta mere laevastiku Ukraina territooriumil viibimise õigust ja tingimusi, ning Venemaa rahvusvaheliste kohustustega; on seisukohal, et Venemaa sammud kujutavad endast ohtu ELi julgeolekule; peab kahetsusväärseks, et Venemaa Föderatsioon otsustas mitte osaleda Ukraina julgeolekut käsitleval kohtumisel, mille korraldasid memorandumile alla kirjutanud riigid ning mis toimus 5. märtsil 2014 Pariisis;
 3. juhib tähelepanu asjaolule, et Ukraina territoriaalse terviklikkuse garanteerisid Venemaa, Ameerika Ühendriigid ja Ühendkuningriik koos Ukrainaga alla kirjutatud Budapesti memorandumiga, ning juhib tähelepanu sellele, et vastavalt Ukraina põhiseadusele võib Krimmi Autonoomne Vabariik korraldada rahvahääletusi ainult kohalike küsimuste otsustamiseks ja mitte Ukraina rahvusvaheliselt tunnustatud piiride muutmiseks; rõhutab, et seepärast loetakse rahvahääletus Venemaa Föderatsiooniga ühinemise küsimuses õigustühiseks ja seadusevastaseks, nagu ka igasugune muu Ukraina põhiseaduse ja rahvusvahelise õigusega vastuolus olev rahvahääletus; on samal seisukohal Krimmi ebaseaduslike ja ise võimu haaranud ametivõimude 11. märtsi 2014. aasta otsuse suhtes kuulutada välja iseseisvus;
 4. rõhutab, et EL ja selle liikmesriigid peavad rääkima Venemaaga ühel häälel ja toetama ühtse Ukraina õigust oma tuleviku üle vabalt otsustada; tunnustab seetõttu ja toetab igati Euroopa Ülemkogu 6. märtsi 2014. aasta erakorralisel kohtumisel tehtud ühisavaldust, milles mõisteti Venemaa agressioon hukka ja toetati Ukraina territoriaalset terviklikkust, ühtsust, suveräänsust ja sõltumatust; nõuab tihedat Atlandi-ülest koostööd kriisi lahendamiseks võetavate meetmete küsimuses;
 5. mõistab rahvusvahelise õiguse ja käitumisreeglitega vastuolus olevana hukka Venemaa ametliku doktriini, mille kohaselt Kreml võtab endale õiguse sekkuda jõuga suveräänsete naaberriikide siseasjadesse, et „kaitsta“ seal elavate vene kaasmaalaste turvalisust; juhib tähelepanu, et selline doktriin on samaväärne rahvusvahelise õiguse kõrgeima arbiitri ametikoha ühepoolse usurpeerimisega ning seda on kasutatud arvukate poliitiliste, majanduslike ja sõjaliste sekkumiste õigustamiseks;
 6. tuletab meelde, et 1991. aastal Ukrainas toimunud iseseisvusreferendumil hääletas enamik Krimmi elanikest iseseisvuse poolt;
 7. rõhutab oma veendumust, et konstruktiivse dialoogi pidamine on parim võimalus mis tahes konfliktide lahendamiseks ja pikaajalise stabiilsuse saavutamiseks Ukrainas; kiidab Ukraina valitsust, kes on käsitlenud vastutustundlikult, vaashoitult ja tasakaalukalt seda rasket kriisi, kus on kaalul riigi territoriaalne terviklikkus ja suveräänsus; kutsub rahvusvahelist üldsust üles seisma kindalt Ukraina kõrval ja teda toetama;

Neljapäev, 13. märts 2014

8. lükkab tagasi Venemaa väidetava eesmärgi kaitsta Krimmi venekeelset elanikkonda kui täiesti põhjendamatu, sest see elanike rühm ei ole olnud ega ole vähimalgi määral diskrimineeritud; lükkab jõuliselt tagasi Vene propaganda, milles Janukovõtši poliitika vastu protestijaid laimatakse fašistideks;

9. nõuab praeguse kriisi rahumeelset lahendamist ning rahvusvahelise õiguse põhimõtete ja selles sätestatud kohustuse täielikku järgimist; on seisukohal, et olukord tuleb saada kontrolli alla ja pinged maha võtta, et hoida ära sõjaline vastasseis Krimmis;

10. rõhutab, et rahvusvaheline vaatlemine ja vahendamine on äärmiselt tähtsad; palub ELi institutsioonidel ja liikmesriikidel olla valmis kasutama kõiki võimalikke diplomaatilisi ja poliitilisi vahendeid ning tegutsema väsimatult kõikides asjaomastes rahvusvahelistes organisatsioonides, nagu ÜRO, OSCE ja Euroopa Nõukogu, et tagada rahumeelne lahendus, mis peab põhinema Ukraina suveräänsusel ja territoriaalsel terviklikkusel; nõuab seetõttu OSCE täieõigusliku vaatlusmissiooni saatmist Krimmi;

11. tunnustab algatust luua OSCE egiidi all kontaktrühm, kuid peab kahetsusväärseks, et relvastatud rühmitused ei lasknud OSCE vaatlusmissioonil 6. märtsil 2014 Krimmi siseneda; kritiseerib Venemaa ametivõime ja ise võimu haaranud Krimmi ametivõime, kuna nad keeldusid tegemast OSCE vaatlusmissiooniga koostööd ja tagamast selle liikmetele täielikku ja turvalist juurdepääsu Krimmi piirkonnale;

12. peab taunitavaks asjaolu, et ÜRO peasekretäri erisaadik Krimmis oli sunnitud oma missiooni katkestama vahetult pärast talle osaks saanud vägivaldseid ähvardusi;

13. on seisukohal, et 21. veebruari 2014. aasta kokkuleppe (mille üle pidasid ELi nimel läbirääkimisi kolm välisministrit, kuid mida Janukovõtš rikkus, kui ta ei kirjutanud alla uuele konstitutsioonilisele seadusele) teatavad aspektid võiksid veel praegugi aidata tekkinud ummikust välja tulla; on aga siiski seisukohal, et keegi ei saa pidada läbirääkimisi ja/või vastu võtta lahendusi, mis õonestavad Ukraina suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust, ning kinnitab taas Ukraina rahva põhiõigust vabalt otsustada oma riigi tuleviku üle;

14. võtab suure murega teadmiseks teated, mille kohaselt relvastatud isikud märgistavad Ukraina tatarlaste maju neis Krimmi piirkondades, kus tatarlased ja venelased koos elavad; märgib, et Krimmi tatarlased, kelle Stalin välja saatis ja kes pärast Ukraina iseseisvumist oma kodumaale tagasi pöördusid, on kutsunud rahvusvahelist üldsust üles toetama Ukraina territoriaalset terviklikkust ning terviklikku õiguslikku ja poliitilist kokkulepet enda kui Krimmi põlisrahva õiguste taastamiseks; palub rahvusvahelisel üldsusel, komisjonil, nõukogul, ÜRO inimõiguste ülemvolinikul ja ELi inimõiguste eriesindajal kaitsta selle vähemusrahva ja kõigi teiste Krimmi vähemusrahvuste õigusi; nõuab Krimmi sissetungile järgnenud juutide ähvardamise ja juudi pühapaikade ründamise põhjalikku uurimist;

15. väljendab heameelt, et Ukraina valitsus on otsustanud ellu viia mahuka reformikava, mis hõlmab poliitilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid muudatusi; väljendab seetõttu heameelt komisjoni otsuse üle anda Ukrainale lühikesi ja keskmise tähtajaga finantsabi- ja toetuspakett kogusummas 11 miljardit eurot, et aidata stabiliseerida riigi majanduslikku ja finantsolukorda; ootab, et nõukogu ja komisjon esitaksid koos Rahvusvahelise Valuutafondi, Maailmapanga, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga, Euroopa Investeeringupanga ja muude riikidega võimalikult kiiresti jõulise rahalise toetuse meetmete pikaajalise paketi, millega aidata Ukrainal võidelda majandusliku ja sotsiaalse olukorra halvenemise vastu ning anda majanduslikku abi, et käivitada Ukraina majanduse jaoks vajalikud põhjalikud ja terviklikud reformid; tuletab meelde vajadust korraldada rahvusvaheline rahastajate konverents, mille peaks kokku kutsuma komisjon ja mis peaks toimuma võimalikult kiiresti, ning seda koordineerida; palub IMF-il hoiduda ülemäära karmide kasinusmeetmete kehtestamisest (nt energia toetusmäärade kärpimine), mis raskendaks veelgi riigi juba niigi ränka sotsiaal-majanduslikku olukorda;

16. palub komisjonil ja liikmesriikidel koos Euroopa Nõukogu ja Veneetsia komisjoniga pakkuda lisaks finantsabile tehnilist abi seoses põhiseadusreformi, õigusriigi põhimõtete tugevdamise ja korrupsioonivastase võitlusega Ukrainas; ootab selles osas positiivseid tulemusi ning rõhutab, et Maidan ja kõik ukrainlased ootavad põhjalikke muutusi ja korralikku valitsemisüsteemi;

Neljapäev, 13. märts 2014

17. nõuab vabu, õiglast, läbipaistvaid ja üleriigilisi valimisi OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (OSCE-ODIHR) vaatlejate osalusel ning kordab, et on valmis saatma ka oma vaatlusmissiooni; palub Ukraina ametivõimudel teha kõik, et ohutada inimesi presidendivalimistel osalema, muu hulgas riigi ida- ja lõunaosas; kordab oma üleskutset Ukraina ametivõimudele viia parlamendivalimised läbi kooskõlas Veneetsia komisjoni soovitud soovitustega ning toetab proportsionaalse hääletussüsteemi kasutamist, mis soodustaks riigi kohalike olude nõuetekohast esindatust; rõhutab, kuivõrd tähtis on, et parlament ja parlamendiliikmed järgiksid nii kohalikul kui ka kesktasandil õigusriigi põhimõtteid;

18. palub Ukrainal mitte alluda survele lükata edasi 25. maiks 2014 kavandatud presidendivalimised;

19. nõuab Ukrainas valitsust, mis on võimalikult laiapõhjaline ja kaasav, et minimeerida uue vägivalla ja riigi lagunemise ohtu; hoiatab Venemaad tungivalt sammude eest, mis võivad süvendada rahvuslikku või keelelist polariseerumist; rõhutab vajadust tagada tihedas koostöös OSCE ja Euroopa Nõukoguga rahvusvaheliste normide kohaselt rahvusvahemustesse kuuluvate inimeste, sh vene keelt kõnelevate ukrainlaste õiguste täielik tunnustamine ja kaitse; kordab taas oma nõudmist luua uus laiahaardeline kord kõigi vähemuskeelte toetamiseks;

20. väljendab heameelt presidendi kohusetäitja otsuse üle panna veto õigusaktile, mille eesmärk on tunnistada kehtetuks 3. juuli 2012. aasta keelepoliitika seadus; tuletab meelde, et seda seadust ei kohaldataks nagunii Krimmi suhtes; palub Ülemraadal kehtivaid õigusakte edaspidi ajakohastada, et viia need kooskõlla Ukraina kohustustega Euroopa piirkondlike ja vähemuskeelte harta alusel;

21. tunneb heameelt, et ELi 28 riigipead ja valitsusjuhti on valmis allkirjastama assotsieerimislepingu poliitilised peatükid võimalikult ruttu ja enne 25. mail 2014 toimuvaid presidendivalimisi, ning võtma ühepoolseid meetmeid, nt Ukraina kaupade ELi ekspordi tollitariifide vähendamine, mis võimaldavad Ukrainal saada kasu põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu sätetest, vastavalt komisjoni 11. märtsi 2014. aasta ettepanekule; juhib tähelepanu sellele, et EL on valmis sõlmima assotsieerimislepingu ning põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu täies mahus esimesel võimalusel ja niipea, kui Ukraina valitsus on valmis selle sammu astuma; nõuab selgeid signaale, mis näitaksid Venemaale, et miski selles lepingus ei ohusta ja ega kahjusta Ukraina ja Venemaa vahelisi tulevase kahepoolseid poliitilisi ja majandussuhteid; toonitab lisaks, et Euroopa Liidu lepingu artikli 49 kohaselt on Ukrainal – nagu kõikidel Euroopa riikidel – Euroopa perspektiiv ning ta võib taotleda liidu liikmeks saamist, tingimusel et ta peab kinni demokraatia põhimõtetest, austab põhivabadusi, inimõigusi ja vähemuste õigusi ning tagab õigusriigi põhimõtete järgimise;

22. tuletab sellega seoses meelde, et relvade ja sõjatehnoloogia ekspord võib ohustada kogu piirkonna stabiilsust ja rahu ning see tuleks viivitamata lõpetada; mõistab teravalt hukka asjaolu, et ELi liikmesriigid on Venemaale ulatuslikult ekspordinud relvi ja sõjatehnoloogiat, sh keskseid strateegilisi tavapäraseid sõjalisi vahendeid;

23. väljendab heameelt Euroopa Ülemkogu 6. märtsi 2014. aasta otsuse üle, mis käsitleb esimesi Venemaa vastu suunatud meetmeid, nagu viisaküsimusi ja uut kokkulepet käsitlevate kahepoolsete kõneluste peatamine, samuti liikmesriikide ja ELi institutsioonide otsuse üle peatada osalemine G8 tippkohtumisel Soosis; hoiatab aga, et kui olukord ei rahune või kui kriis Krimmi annekteerimisega veelgi eskaleerub, peaks EL võtma kiiresti asjakohaseid meetmeid, mille hulka peaksid kuuluma relvade ja kahesuguse kasutusega tehnoloogia embargo, viisapiirangud, varade külmutamine, rahapesuvastaste õigusaktide kohaldamine Ukrainasse tungimisega seotud otsuste tegemisel osalenud isikute suhtes ning meetmed Venemaa äriühingute ja nende tütarettevõtjate vastu, eriti energiasektoris, et nad täidaksid täielikult ELi õigusakte, ning mille oleks mõju praeguste poliitilistele ja majandussidemetele Venemaaga;

24. rõhutab, et Euroopa Parlamendi ning Venemaa Riigiduuma ja Föderatsiooninõukogu parlamentaarset koostööd ei saa endisel viisil jätkata;

25. väljendab heameelt nõukogu otsuse üle võtta vastu sanktsioonid seadusevastaselt omandatud Ukraina rahaliste vahendite külmutamiseks ja tagastamiseks, mis on suunatud 18 isiku, teiste seas Janukovõtši vastu;

Neljapäev, 13. märts 2014

26. kutsub sellega seoses komisjoni üles toetama Lõunakoridori projekte, millega mitmekesistatakse tõhusalt energiavarustust, ning nõuab liikmesriikidelt tungivalt, et nende avaliku sektori ettevõtted ei osaleks Venemaa ettevõtetega projektides, mis suurendavad Euroopa haavatavust;
27. rõhutab, kui tähtis on Ukraina jaoks kindel, mitmekesine ja taskukohane energiavarustus; rõhutab sellega seoses strateegilist rolli, mis on energiaühendusel (mille eesistuja Ukraina 2014. aastal on) ning Ukraina vastupanuvõime suurendamisel Venemaa energiaahvarduste suhtes; tuletab meelde vajadust suurendada ELi säilitusvõimsust ning suutlikkust tagada vastassuunaline gaasivoog ELi liikmesriikidest Ukrainasse; väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle ajakohastada Ukraina gaasitransiidisüsteem ning aidata sel tasuda võlad Gazpromile; rõhutab, et on vaja liikuda kiiresti edasi ühise energiajulgeolekupoliitika suunas, et jõuda tugeva siseturu loomiseni ja mitmekesistatud energiavarustuseni, ning töötada kolmanda energiapaketi täieliku rakendamise nimel ja sellega vähendada ELi sõltuvust Venemaa naftast ja gaasist;
28. palub nõukogul anda komisjonile viivitamata luba kiirendada viisanõude kaotamist Ukraina jaoks, et liikuda edasi viisavabaduse kehtestamise suunas, järgides Moldova eeskujuga; nõuab, et kuni lepingu sõlmimiseni kehtestataks viivitamata ajutised, väga lihtsad ja soodsa hinnaga viisamenetlused ELi ja liikmesriikide tasandil;
29. on kindlalt veendunud, et Ukraina sündmused näitavad, et EL peab oluliselt suurendama oma toetust ja pühendumust Moldova ja Gruusia Euroopa-orientatsioonile ja territoriaalsele terviklikkusele, kuna nad valmistuvad hiljem käesoleval aastal sõlmima ELiga assotsieerimislepingut ning põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduslepingut;
30. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele, Ukraina presidendi kohusetäitjale, valitsusele ja parlamendile, Euroopa Nõukogule ning Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile.
-

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0249

Lissaboni lepingu rakendamine Euroopa Parlamendi suhtes

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon Lissaboni lepingu rakendamise kohta Euroopa Parlamendi suhtes (2013/2130(INI))

(2017/C 378/25)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Liidu toimimise lepingut,
 - võttes arvesse oma 20. oktoobri 2010. aasta otsust Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe muutmise kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 22. novembri 2012. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 2014. aasta valimiste kohta ⁽²⁾ ja 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 2014. aasta valimiste praktiliste aspektide parema korralduse kohta ⁽³⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkulepet ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse käimasolevaid läbirääkimisi, mille eesmärk on vaadata läbi 20. novembril 2002 Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel sõlmitud institutsioonidevaheline kokkulepe, mis käsitleb Euroopa Parlamendi juurdepääsu nõukogu tundlikule teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse oma 7. mai 2009. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi uue rolli ja uute kohustuste kohta Lissaboni lepingu rakendamisel ⁽⁶⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni, õiguskomisjoni ja kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi (A7-0120/2014),
- A. arvestades, et Lissaboni leping süvendab Euroopa Liidu demokraatlikku legitiimsust, tugevdades Euroopa Parlamendi rolli Euroopa Komisjoni presidendi valimise ja Euroopa Komisjoni ametissenimetamise menetluses;
- B. arvestades, et vastavalt Lissaboni lepingus Euroopa Komisjoni presidendi valimiseks sätestatud uuele korrale valib Euroopa Parlament Euroopa Komisjoni presidendi oma liikmete häälteenamusega;
- C. arvestades, et Lissaboni lepingus nähakse ette, et Euroopa Ülemkogu peaks võtma arvesse Euroopa Parlamendi valimiste tulemusi ja konsulteerima enne Euroopa Komisjoni presidendi kandidaadi väljapakkumist uue parlamendiga;
- D. arvestades, et kõik Euroopa suuremad erakonnad on praegu nimetamas komisjoni presidendi kohale oma kandidaati;

⁽¹⁾ ELT C 70 E, 8.3.2012, lk 98.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0462.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0323.

⁽⁴⁾ ELT L 304, 20.11.2010, lk 47.

⁽⁵⁾ EÜT C 298, 30.11.2002, lk 1.

⁽⁶⁾ ELT C 212 E, 5.8.2010, lk 37.

Neljapäev, 13. märts 2014

- E. arvestades, et uue komisjoni valitud presidendil tuleb täiel määral ära kasutada talle Lissaboni lepinguga antud õigusi ja võtta kõik vajalikud meetmed, et tagada järgmise komisjoni tõhus toimimine, hoolimata selle suuruselt, mida Euroopa Ülemkogu otsuste kohaselt ei vähendata nii, nagu on ette nähtud Lissaboni lepingus;
- F. arvestades, et komisjoni vastutust parlamendi ees tuleks tugevdada liidu ühe- ja mitmeaastaste programmide koostamise kaudu, samuti komisjoni presidendi valimisel ning umbusaldusavaldusel vajaliku häälteenamuse vahelise sümmeetria loomise kaudu;
- G. arvestades, et parlamendi rolli tegevuskava koostajana õigusloomeküsimustes tuleb tugevdada ja Lissaboni lepingus sätestatud põhimõtet, et õigusloomeküsimustes toimivad parlament ja nõukogu võrdsetel alustel, tuleb täielikult rakendada;
- H. arvestades, et uue komisjoni ametissenimetamise puhul tuleks olemasolevad institutsioonidevahelised kokkulepped läbi vaadata ja paremini sõnastada;
- I. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artiklis 36 on sätestatud, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (kõrge esindaja) peab regulaarselt konsulteerima Euroopa Parlamendiga ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika põhiaspektide ja põhivalikute suhtes ning teavitama parlamenti asjaomaste poliitikavaldkondade arengust; kõrge esindaja peab tagama, et Euroopa Parlamendi arvamusi võetakse nõuetekohaselt arvesse;
- J. arvestades, et kõrge esindaja deklaratsioonis poliitilise vastutuse kohta⁽¹⁾, mis tehti pärast nõukogu otsuse vastuvõtmist Euroopa välisteenistuse kohta, sätestatakse, et kõrge esindaja vaatab üle ja vajaduse korral teeb ettepaneku kohandada praegusi sätteid⁽²⁾ Euroopa Parlamendi liikmete juurdepääsu kohta tundlikule teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas;
- K. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 10 on ette nähtud, et Euroopa Parlamenti tuleb rahvusvaheliste lepingute üle läbirääkimiste pidamise ja nende sõlmimise kõikides etappides viivitamata ja täielikult teavitada ja et seda sätet kohaldatakse ka lepingute kohta, mis on seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga;

Komisjoni legitiimsus ja poliitiline vastutus

(Komisjoni ametisse nimetamine ja ametist vabastamine)

1. rõhutab vajadust tugevdada komisjoni demokraatlikku legitiimsust, sõltumatust ja poliitilist rolli; täheldab, et uus kord, mille kohaselt valib komisjoni presidendi Euroopa Parlament, suurendab komisjoni legitiimsust ja poliitilist rolli ning muudab Euroopa Parlamendi valimised veelgi tähtsamaks, kuna Euroopa Parlamendi valimistel osalevate valijate valik on otsesemalt seotud komisjoni presidendi valimisega;
2. rõhutab, et Lissaboni lepingus sätestatud võimalusi Euroopa Liidu demokraatliku legitiimsuse tugevdamiseks tuleks rakendada täies ulatuses, muu hulgas tuleks selleks komisjoni presidendi kandidaadid nimetada Euroopa tasandi erakondade poolt, mis annab Euroopa Parlamendi valimistele uue poliitilise mõõtme ja ühendab kodanike hääled veelgi enam komisjoni presidendi valimisega Euroopa Parlamendi poolt;
3. nõuab tungivalt, et järgmine konvent kaaluks, kuidas võiks komisjoni moodustada nii, et see tugevdaks komisjoni demokraatlikku legitiimsust; palub tungivalt järgmisel komisjoni presidendil kaaluda, millisel viisil komisjoni koosseis, ülesehitus ja poliitilised prioriteedid võiksid tugevdada kodanike vaadetele lähedast poliitikat;
4. kinnitab veel kord, et kõik Euroopa tasandi erakonnad peaksid nimetama oma kandidaadid Euroopa Komisjoni presidendi kohale aegsasti enne Euroopa Parlamendi valimiste kuupäeva;

⁽¹⁾ ELT C 210, 3.8.2010, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel 20. novembril 2002. aastal sõlmitud institutsioonidevaheline kokkulepe, mis käsitleb Euroopa Parlamendi juurdepääsu nõukogu tundlikule teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas (ELT C 298, 30.11.2002, lk1).

Neljapäev, 13. märts 2014

5. loodab, et Euroopa Komisjoni presidendi kandidaatidel on Euroopa Parlamendi valimiste kampaanias oluline roll oma Euroopa tasandi erakonna poliitilise programmi levitamisel ja edendamisel kõigis liikmesriikides;
6. kordab oma üleskutset Euroopa Ülemkogule selgitada konsultatsioonide raames, mille Euroopa Parlament ja Euroopa Ülemkogu peavad läbi viima vastavalt Lissaboni lepingule lisatud 11. deklaratsioonile, õigeaegselt ja enne valimisi, kuidas ta kavatses komisjoni presidendi kandidaadi nimetamisel arvesse võtta Euroopa Parlamendi valimisi ja austada kodanike valikut; kordab sellega seoses oma üleskutset Euroopa Ülemkogule leppida koos Euroopa Parlamendiga kokku ELi lepingu artikli 17 lõikes 7 osutatud konsultatsioonide pidamise korras ja tagada Euroopa Komisjoni presidendi valimiseni viiva protsessi sujuva kulgemise, nagu on ette nähtud 11. deklaratsioonis Euroopa Liidu lepingu artikli 17 lõigete 6 ja 7 kohta;
7. nõuab, et võimalikult paljud järgmise komisjoni liikmed valitaks Euroopa Parlamendi valitud liikmete hulgast;
8. on arvamusel, et komisjoni valitud president peaks komisjoni teiste liikmete valimise protsessis tegutsema iseseisvamalt; kutsub liikmesriikide valitsusi üles tegema kandidaatide esitamisel sooliselt tasakaalustatud ettepanekuid; nõuab, et komisjoni valitud president selgitaks liikmesriikide valitsustele, et volinikukandidaadid peavad tal võimaldama moodustada sooliselt tasakaalustatud kolleegiumi ja lükata tagasi kõik esitatud kandidaadid, kes ei suuda tõestada oma üldist asjatundlikkust, Euroopale pühendumist või vaieldamatut sõltumatust;
9. on seisukohal, et lähtudes Euroopa Ülemkogu 11. ja 12. detsembri 2008. aasta kohtumisel saavutatud poliitilisest kokkuleppes ning Euroopa Ülemkogu 22. mai 2013. aasta otsusest Euroopa Komisjoni liikmete arvu kohta, tuleks komisjoni tõhusamaks toimimiseks kavandada lisameetmeid, nagu portfelliita volinike ametissenimetamine või sellise süsteemi loomine, mis hõlmab komisjoni asepresidente, kelle pädevusvaldkonda kuulub enamik olulisi teemavaldkondi ja kellel on pädevus kooskõlastada komisjoni tööd asjaomastes valdkondades, ilma et see piiraks õigust nimetada ühe voliniku iga liikmesriigi kohta ning kõigi volinike hääleõigust;
10. kutsub järgmist konventi üles vaatama läbi komisjoni koosseisu suuruse ning tema korralduse ja toimimise küsimuse;
11. on seisukohal, et Euroopa Komisjoni koosseis peab tagama portfelliide arvu ja sisu stabiilsuse ning samas ka tasakaalustatud otsustamisprotsessi;
12. rõhutab, et vastavalt Euroopa Parlamendi ja komisjoni suhete raamkokkuleppe punktile 2 tuleb Euroopa Ülemkogu poolt üles seatud komisjoni presidendi kandidaadil paluda esitada Euroopa Parlamendile oma ametiaja poliitilised suunised, millest lähtuvalt viiakse läbi põhjalik arvamustevahetus enne, kui parlamendis toimub hääletus komisjoni presidendi ametikohale pakutud kandidaadi üle;
13. nõuab tungivalt, et tulevane komisjoni presidendi kandidaat võtaks nõuetekohaselt arvesse parlamendi poolt Euroopa Liidu õigusaktide kohta algatusraportite või resolutsioonide vormis varem esitatud ettepanekuid ja soovitusi, mida toetas suur enamus Euroopa Parlamendi liikmetest ja mida endine komisjon oma ametiaja lõpus piisavalt ei järginud;
14. on seisukohal, et aluslepingute edaspidisel muutmisel peaks Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 234 komisjoni tegevuse kohta umbusaldusavalduse esitamiseks praegu nõutavat enamust vähendama ning nõudma üksnes Euroopa Parlamendi liikmete häälteenamust, ohustamata seejuures institutsioonide toimimist;
15. on arvamusel, et vaatamata sellele, et kolleegium kannab ühiselt vastutust komisjoni tegevuse eest, võib üksikuid volinikke pidada vastutavaks oma peadirektoraadi tegevuse eest;

Neljapäev, 13. märts 2014

Seadusandlik algatus ja tegevus**(Parlamentaarne pädevus ja järelevalve)**

16. rõhutab, et Lissaboni lepingu eesmärgiks oli edeneda otsustamismenetluste läbipaistvamaks ja demokraatlikumaks muutmise suunas, kajastades lepingu pühendumust Euroopa rahvaste vahel tihedama liidu loomisele, kus otsuseid tehakse nii avalikult ja kodanikulähedaselt kui võimalik, tugevdades Euroopa Parlamendi ja riiklike parlamentide rolli ning tagades seeläbi liidu õigusaktide vastuvõtmiseks demokraatlikumad ja läbipaistvamad menetlused, mis on esmatähtis, kui arvestada selliste õigusaktide mõju kodanikele ja ettevõtetele; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et niisuguse demokraatliku eesmärgi saavutamine on ohustatud, kui ELi institutsioonid ei austa üksteise pädevust, aluslepingutes sätestatud menetlusi ega lojaalse koostöö põhimõtet;

17. rõhutab vajadust õigusloomeprotsessi kaasatud institutsioonide vahelise lojaalse koostöö järele dokumentide, näiteks õiguslike arvamuste vahetamisel, et võimaldada institutsioonidevahelist konstruktiivset, avameelset ja õiguslikult kehtivat dialoogi;

18. märgib, et Euroopa Liidu toimimise lepingu jõustumisest saadik on parlament tõestanud oma pühendumust ja vastutustundlikkust kaasasendusandjana ning et parlamendi ja komisjoni vaheline läbikäimine on üldjoontes olnud positiivne ja põhinenud ladusal suhtelusel ja koostööaltil lähenemisel;

19. on seisukohal, et kuigi üldine hinnang parlamendi ja komisjoni institutsioonidevahelistele suhetele on positiivne, on veel mitmeid küsimusi ja puudujääke, mis nõuavad rohkem tähelepanu ning tegutsemist;

20. rõhutab, et jõupingutused tõhususe parandamiseks ei tohi põhjustada õigusaktide kvaliteedi halvenemist või parlamendi loobumist oma eesmärkidest; on arvamusel, et tõhususe suurendamise püüdluse kõrval peab parlament säilitama asjakohased õigusnormid ning jätkama püstitatud eesmärkide saavutamist, tagades seejuures, et õigusaktid on hästi koostatud, vastavad selgelt välja toodud vajadustele ja on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega;

21. rõhutab, et läbipaistvuse kohustus kehtib alati ja ühetaoliselt kõigile institutsioonidele, eelkõige esimesel lugemisel saavutatud kokkulepete puhul; märgib, et parlament on seda kohustust nõuetekohaselt arvesse võtnud, võttes vastu oma kodukorra uued artiklid 70 ja 70a;

22. tunneb muret seni lahendamata probleemide pärast seadusandliku tavamenetluse kohaldamisel, eriti ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP), ühise kalanduspoliitika ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala (Stockholmi programm) raames, samuti endise kolmanda samba õigusaktide vastavusse viimisel Lissaboni lepingu normide hierarhiaga ja üldiselt seoses jätkuva nn asümmeetrilise läbipaistvusega komisjoni kaasamisel kahe seadusandliku institutsiooni ettevalmistustöös; rõhutab sellega seoses, kui tähtis on kohandada nõukogu töömeetodeid selliselt, et parlamendi esindajatel oleks võimalik osaleda mõnel nõukogu kohtumisel, kui see on vastavalt institutsioonidevahelise vastastikuse lojaalse koostöö põhimõttele nõuetekohaselt põhjendatud;

23. juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa Kohtu kinnituse kohaselt on sobiva õigusliku aluse valik põhiseaduslikku laadi küsimus, kuna see määrab kindlaks ELi pädevuse olemasolu ja ulatuse, järgitavad menetlused ja õigusakti vastuvõtmise osalevate institutsioonide vastavad pädevused; peab seetõttu kahetsusväärseks asjaolu, et Euroopa Parlament on pidanud korduvalt esitama Euroopa Kohtusse hagiid nõukogu poolt vastu võetud aktide tühistamiseks õigusliku aluse valiku tõttu, sealhulgas hagi kahe õigusakti kohta, mis võeti vastu aegunud kolmanda samba alusel tükk aega pärast Lissaboni lepingu jõustumist ⁽¹⁾;

24. hoiatab selle eest, et parlamendi õigusest toimida seadusandjana ei hoitaks kõrvale, lisades nõukogu õigusaktide ettepanekutesse sätteid, mille suhtes tuleks kohaldada seadusandlikku tavamenetlust, kasutades vaid komisjoni suuniseid või kohaldamatuid rakendusakte või delegeeritud õigusakte või jättes esitamata ühise kaubanduspoliitika või rahvusvaheliste kaubandus- ja investeerimislepingute rakendamiseks vajalikke õigusakti ettepanekuid;

⁽¹⁾ Vt nõukogu 7. märtsi 2013. aasta otsust 2013/129/EL 4-metamfetamiini suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta ja nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta rakendusotsust 2013/496/EL 5-(2-aminopropüül)indooli suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta.

Neljapäev, 13. märts 2014

25. palub komisjonil paremini ära kasutada õigusaktide ettevalmistamise etappi, eriti rohelise ja valge raamatu põhjal kogutud väärtuslikke andmeid, ning teavitada regulaarselt Euroopa Parlamenti oma teenistuste tehtud eeltööst võrdselt nõukoguga;
26. on seisukohal, et parlament peaks edasi arendama ja kasutama täiel määral oma sõltumatut struktuuri, mis võimaldab hinnata komisjoni esitatud algsele ettepanekusse tehtud mis tahes oluliste muudatuste mõju;
27. rõhutab, et Euroopa Parlament peaks samuti tugevdama õigusloomeprotsessi osana kavandatavate seadusandlike ettepanekute ja muudatusettepanekute põhiõiguste avalduva mõju sõltumatut hindamist ning kehtestama mehhanismid inimõiguste rikkumiste järelevalveks;
28. taunib asjaolu, et kuigi komisjon täidab ametlikult oma kohustust vastata kolme kuu jooksul parlamendi taotlustele seadusandlike algatuste esitamiseks, ei ole komisjon iga kord pakkunud tõelisi ja põhjalikke järelemeetmeid;
29. nõuab, et aluslepingute järgmise läbivaatamise käigus tunnustataks täielikult parlamendi seadusandliku algatuse õigust, kohustades komisjoni arvestama kõiki parlamendi poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 alusel esitatud taotlusi ning esitama asjakohase ajavahemiku jooksul seadusandliku ettepaneku;
30. on seisukohal, et aluslepingute järgmisel läbivaatamisel tuleks komisjoni õigust seadusandlike ettepanekuid tagasi võtta piirata nii, et see kehtiks vaid juhtudel, mil parlament on pärast parlamendi seisukoha vastuvõtmist esimesel lugemisel otsustanud, et muutunud asjaolude tõttu ei ole ettepanek enam õigustatud;
31. juhib tähelepanu asjaolule, et parlament kiitis põhimõtteliselt heaks delegeeritud õigusaktide lisamise Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklisse 290, kuna see võimaldab ulatuslikumat järelevalvet, kuid rõhutab, et selliste delegeeritud volituste või artikli 291 kohaste rakendamise volituste andmine ei ole kunagi kohustuslik; tunnistab, et delegeeritud õigusaktide kasutamist tuleks kaaluda juhul, kui on vaja paindlikkust ja tõhusust ning seda ei ole võimalik saavutada seadusandliku tavamenetluse kaudu, ning tingimusel, et alusaktis on selgesõnaliselt kindlaks määratud volituste delegeerimise eesmärk, sisu, ulatus ja kestus ning selgelt sätestatud volituste delegeerimise tingimused; tunneb muret asjaolu pärast, et nõukogu kaldub üha rohkem nõudma rakendusaktide kasutamist sätete jaoks, mille puhul tuleks kasutada üksnes alusakti või delegeeritud õigusakte; toonitab, et seadusandja võib otsustada lubada rakendusaktide kasutamist ainult selliste tekstiosade puhul, mis ei laienda poliitilisi suuniseid; märgib, et artiklis 290 piiratakse selge sõnaga delegeeritud õigusaktide reguleerimisala seadusandliku akti mitteolemuslike osadega, ja et delegeeritud õigusakte ei saa seetõttu kasutada vastava õigusakti sisu seisukohast olemuslike eeskirjade puhul;
32. juhib tähelepanu vajadusele teha nõuetekohaselt vahet õigusakti olemuslikel osadel, mille kohta võib seadusandja otsuseid teha üksnes õigusaktis endas, ja mitteolemuslikel osadel, mida võib täiendada või muuta delegeeritud õigusaktidega;
33. mõistab, et delegeeritud õigusakt võib olla paindlik ja tõhus vahend; rõhutab, kui tähtis on delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide vahel tehtav valik aluslepingu nõuete täitmise seisukohast ning et seejuures tuleb kaitsta parlamendi õigusloomealaseid volitusi, ning kordab oma nõudmist, et komisjon ja nõukogu lepiksid parlamendiga kokku ELi toimimise lepingu artiklite 290 ja 291 kasutamise kriteeriumide kohaldamises, et rakendusakte ei kasutataks delegeeritud õigusaktide asendamiseks;
34. soovib komisjonil tungivalt kaasata parlamenti piisaval määral delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise etappi ja esitada parlamendiliikmetele kogu asjakohase teabe vastavalt Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe punktile 15;
35. palub komisjonil täita raamlepingut selles osas, mis puudutab parlamendi ekspertide juurdepääsu komisjoni ekspertide kohtumistele, ning jälgida seetõttu, et neid kohtumisi ei peetaks komiteemenetluse komiteedeks, kui arutatakse küsimusi, mis ei käsitle rakendusmeetmeid määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses;
36. rõhutab põhiõiguste harta Lissaboni lepingusse kaasamise erilist tähendust ja tagajärgi; juhib tähelepanu asjaolule, et harta on muutunud ELi institutsioonide ja liikmesriikide jaoks liidu õiguse rakendamisel õiguslikult siduvaks, muutes sel moel põhiväärtused konkreetseteks õigusteks;

Neljapäev, 13. märts 2014

37. tuletab meelde, et Lissaboni lepinguga on kehtestatud uus õigus, mille kohaselt võib käivitada Euroopa kodanikualgatuse; rõhutab, et eemaldada tuleb kõik tehnilised ja bürookraatlikud tõkked, mis takistavad ikka veel kodanikualgatuse tulemuslikku kasutamist, ja julgustab kodanikke ELi poliitikasuundade kujundamisest aktiivselt osa võtma;

38. rõhutab Lissaboni lepinguga liikmesriikide parlamentidele antud suuremat rolli ja toonitab, et lisaks rollile, mida parlamendid täidavad subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttest kinnipidamise jälgimisel, saavad parlamendid anda, ja ka annavad, omapoolse panuse poliitilise dialoogi raames; on seisukohal, et liikmesriikide parlamentidele võimaldatud aktiivne roll Euroopa Liidu Nõukogu liikmete juhtimisel ning Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide vaheline hea koostöö võivad aidata luua asjaliku parlamentaarse vastukaalu täidesaatva võimu teostamisele ELi toimimises; osutab ühtlasi põhjendatud arvamustele, mille liikmesriikide parlamendid esitavad vastavalt protokollile (nr 2) artikli 7 lõikele 2, täheldades, et ELi toimimise lepingu artikli 290 kohase delegerimise lai reguleerimisala kavandatavas õigusaktis ei võimalda hinnata, kas konkreetne seadusandlik tegelikkus oleks subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas või mitte;

Rahvusvahelised suhted

(Parlamentaarne pädevus ja järelevalve)

39. tuletab meelde, et Lissaboni lepinguga suurendati Euroopa Parlamendi rolli ja volitusi rahvusvaheliste lepingute valdkonnas, ning juhhib tähelepanu asjaolule, et rahvusvahelised lepingud hõlmavad nüüd üha enam valdkondi, mis on seotud kodanike igapäevaeluga ning mille suhtes varem kohaldati ELi esmase õiguse alusel seadusandlikku tavamenetlust; on seisukohal, et ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 10 sätestatud nõuet, mille kohaselt tuleb Euroopa Parlamendi teavitada viivitamatult ja täielikult kõigil rahvusvaheliste lepingute sõlmimise menetluse etappidel, on vaja kohaldada nii, et see oleks kooskõlas ELi lepingu artikliga 10, kus on sätestatud, et liit toimib esindusdemokraatia alusel, mis nõuab lahendamist vajavate küsimuste osas läbipaistvust ja demokraatlike arutelusid;

40. märgib, et SWIFT-lepingu ja võltsimisvastase kaubanduslepingu tagasilükkamine on näide sellest, kuidas parlament on kasutanud talle hiljaaegu antud õigusi;

41. rõhutab ELi lepingu artikli 18 alusel, et kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ülesanne on tagada ELi välistegevuse järjepidevus; rõhutab lisaks, et kõrge esindaja ja komisjoni asepresident vastutab ELi lepingu artiklite 17 ja 36 kohaselt Euroopa Parlamendi ees ja tal on aluslepingust tulenevalt parlamendi ees kohustused;

42. tuletab seoses rahvusvaheliste lepingutega meelde parlamendi õigust paluda nõukogul mitte lubada alustada läbirääkimisi enne, kui parlament on läbirääkimisvolitusi puudutava ettepaneku kohta esitanud oma seisukoha, ning on arvamusel, et tuleks kaaluda raamkokkuleppe sõlmimist nõukoguga;

43. rõhutab vajadust tagada, et komisjon teavitab parlamenti eelnevalt oma kavatsusest alustada rahvusvahelisi läbirääkimisi, et parlamendile jääks ka tegelik võimalus läbirääkimisvolituste andmise kohta põhjendatud arvamuse esitamiseks ja et tema arvamust võetakse arvesse; toonitab, et rahvusvahelised lepingud peaksid sisaldama asjakohaseid tingimusi ELi lepingu artikli 21 sätete täitmiseks;

44. peab väga tähtsaks inimõiguste klauslite lisamist rahvusvahelistesse lepingutesse ja säästva arengu peatükkide lisamist kaubandus- ja investeerimislepingutesse ning väljendab rahulolu parlamendi algatuste üle põhitingimusi käsitlevate tegevuskavade vastuvõtmiseks; tuletab komisjonile meelde vajadust võtta arvesse parlamendi seisukohti ja resolutsioone ning anda tagasisidet selle kohta, kuidas neid on arvesse võetud rahvusvaheliste lepingute üle peetavates läbirääkimistes ja õigusaktide eelnõudes; väljendab lootust, et ELi investeerimispoliitika väljatöötamiseks vajalikke vahendeid saab hakata õigeaegselt kasutama;

45. nõuab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 10 kohaselt, et Euroopa Parlamenti teavitataks viivitamata, täielikult ja täpselt kõigil rahvusvaheliste lepingute, sealhulgas ÜVJP valdkonna lepingute sõlmimise menetluste etappidel ning et talle antaks juurdepääs liidu läbirääkimiste aluseks olevatele tekstidele, järgides asjakohaseid menetlusi ja tingimusi, eesmärgiga tagada, et parlamendil oleks lõplikku otsust tehes vastavast teemast põhjalik ülevaade; rõhutab, et kõnealuse sätte kaalukuse tõendamiseks peaks asjaomastel parlamendikomisjoni liikmetel olema juurdepääs läbirääkimismandaatidele ja muudele asjakohastele läbirääkimisdokumentidele;

Neljapäev, 13. märts 2014

46. juhib tähelepanu asjaolule, et järgides põhimõtet, mille kohaselt ei saa parlamendi nõusolek rahvusvaheliste lepingute sõlmimiseks olla tingimuslik, on parlamendil siiski õigus esitada soovitusi lepingute praktikas kohaldamise kohta; palub sellega seoses, et komisjon esitaks parlamendile korrapäraseid aruandeid rahvusvaheliste lepingute, sealhulgas inimõiguste ja muude lepingus sisalduvate tingimuste rakendamise kohta;

47. tuletab meelde, et tuleks vältida rahvusvaheliste lepingute ajutist kohaldamist enne seda, kui parlament on oma nõusoleku andnud, välja arvatud juhul, kui parlament on nõus erandit tegema; toonitab, et rahvusvaheliste lepingute liidusiseseks rakendamiseks vajalikke eeskirju ei saa vastu võtta nõukogu üksinda oma otsuses lepingu sõlmimise kohta ning et tuleb täielikult järgida aluslepingutes ette nähtud asjakohaseid seadusandlikke menetlusi;

48. kinnitab veel kord, et parlamendil tuleb võtta vajalikud meetmed rahvusvaheliste lepingute rakendamise jälgimiseks;

49. rõhutab, et parlamendil peaks olema õigus väljendada arvamust nende rahvusvaheliste lepingute peatamise või lõpetamise kohta, mille sõlmimiseks oli vaja parlamendi nõusolekut;

50. kutsub kõrget esindajat ja asepresidenti üles laiendama kooskõlas poliitilist vastutust käsitleva avaldusega süstemaatilist eelnevat konsulteerimist parlamendiga uute strateegiliste dokumentide, poliitikadokumentide ja volituste küsimuses;

51. nõuab kooskõlas kohustusega, mille kõrge esindaja ja asepresident poliitilist vastutust käsitlevas avalduses võttis, et kiiremas korras viidaks lõpule läbirääkimised institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja vahel seoses Euroopa Parlamendi juurdepääsuga nõukogu ja Euroopa välisteenistuse käsituses olevale salastatud teabele ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas;

52. kordab oma nõuet tagada teataval juurdepääsutingimustel liidu delegatsioonide poliitiline aruandlus parlamendi tähtsaimatele ametnikele;

53. nõuab, et võetaks vastu Euroopa Parlamendi, nõukogu, komisjoni ja Euroopa välisteenistuse vaheline neljapoolne vastastikuse mõistmise memorandum teabe sidusa ja tõhusa edastamise kohta välissuhete valdkonnas;

54. tuletab meelde, et Euroopa Parlament on nüüd julgeolekupoliitika valdkonnas täieõiguslik institutsiooniline osaleja ning seepärast on tal õigus osaleda aktiivselt selle poliitika põhijoonte ja prioriteetide kindlaksmääramisel ja selle vahendite hindamisel, mida Euroopa Parlament, riikide parlamendid ja nõukogu peavad tegema ühiselt; leiab, et Euroopa Parlament peaks täitma tähtsat rolli sisejulgeolekupoliitika hindamisel ja kindlaksmääramisel, kuna sellel poliitikal on põhjapanev mõju kõigi ELis elavate isikute põhiõigustele; toonitab seepärast vajadust tagada, et nimetatud poliitika kuuluks kontrolli ja demokraatliku järelevalve küsimuses ainsa otse valitud Euroopa institutsiooni pädevusse;

55. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Liidu toimimise lepinguga on laiendatud liidu ainupädevuse ulatust ühise kaubanduspoliitika valdkonnas, mis ei hõlma nüüd üksnes kõiki kaubandusega seotud aspekte, vaid ka välismaiseid otseinvesteeringuid; rõhutab asjaolu, et parlamendil on nüüd täielik pädevus otsustada koos nõukoguga õigusloome ning kaubandus- ja investeerimislepingute heakskiitmise üle;

56. rõhutab, kui oluline on ELi institutsioonide lojaalne ja tulemuslik koostöö oma vastavate pädevuste piires õigusloome ja rahvusvaheliste lepingute koostamisel, et ennetada kaubandus- ja majandussuundumusi, teha kindlaks prioriteetid ja valikud, koostada keskpikad ja pikaajalised strateegiad, määrata kindlaks rahvusvaheliste lepingutega seotud volitused, analüüsida/koostada ja võtta vastu õigusakte ning jälgida kaubandus- ja investeerimislepingute ning ühise kaubanduspoliitika valdkonna pikaajaliste algatuste rakendamist;

57. rõhutab, kui oluline on jätkata tõhusa suutlikkuse arendamist, sealhulgas vajalike töötajate ja rahaliste vahendite eraldamist, et määrata aktiivselt kindlaks ja saavutada poliitilised eesmärgid kaubanduse ja investeerimise valdkonnas, tagades samal ajal õiguskindluse, ELi välistegevuse tõhususe ning aluslepingutes sätestatud põhimõtete ja eesmärkide järgimise;

Neljapäev, 13. märts 2014

58. rõhutab vajadust tagada pidev õigeaegne, täpne, põhjalik ja erapooletu teabevoog, mis võimaldab kvaliteetset analüüsi parlamendi poliitikakujundajate pädevuste ja vastutustunde edendamiseks, mis viib suurema institutsioonidevahelise koostöö saavutamiseni ühise kaubanduspoliitika valdkonnas, ning tagada samas parlamendile täieliku ja täpse teabe andmine kõikides etappides, võimaldades talle muu hulgas juurdepääsu liidu läbirääkimiste aluseks olevatele tekstidele asjakohaste menetluste ja tingimuste kohaselt, kusjuures komisjon peaks tegutsema ennetavalt ja tegema kõik endast oleneva sellise teabevoog tagamiseks; rõhutab lisaks, et parlamendile teabe esitamine on oluline ka selleks, et vältida soovimatuid olukordi, mille tulemuseks võivad olla institutsioonidevahelised arusaamatused, ning tervitab sellega seoses korrapäraseid tehnilisi infotunde, mida komisjon mitmetel teemadel korraldab; peab kahetsusväärseks asjaolu, et mitmel korral on asjakohane teave jõudnud parlamendini pigem alternatiivsete kanalite kui komisjoni kaudu;

59. kordab, et institutsioonidel tuleb teha koostööd aluslepingute, teiseste õigusaktide ja raamkokkuleppe rakendamisel ning et komisjon peab töötama sõltumatu ja läbipaistva viisil kogu ühist kaubanduspoliitikat käsitleva õigusloome koostamise, vastuvõtmise ja rakendamise vältel, ning leiab, et tal on kogu protsessi käigus väga oluline roll;

Põhiseaduslik dünaamika

(Institutsioonidevahelised suhted ja institutsioonidevahelised kokkulepped)

60. rõhutab, et Euroopa Liidu lepingu artikli 17 lõike 1 kohaselt peab komisjon tegema algatusi institutsioonidevaheliste kokkulepete saavutamiseks liidu ühe- ja mitmeaastaste programmide koostamisel; juhib tähelepanu sellele, et komisjoni igaaastase tööprogrammi ettevalmistamisse on varajasemas etapis vaja kaasata mitte ainult parlamenti, vaid ka nõukogu, ning rõhutab, kui tähtis on tagada realistliku ja usaldusväärse programmitöö, mida on võimalik tulemuslikult rakendada ja mis loob aluse institutsioonidevahelise tegevuse kavandamisele; on arvamusel, et komisjoni poliitilise vastutuse suurendamiseks parlamendi ees võiks kaaluda vahekokkuvõtte koostamist, et hinnata, mil määral on komisjon saavutanud ametiaja algul välja kuulutatud eesmärged;

61. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Liidu lepingu artikli 17 lõikes 8 on selgesõnaliselt sätestatud põhimõte, mille kohaselt komisjon vastutab poliitiliselt Euroopa Parlamendi ees ja mis on ELi poliitilise süsteemi nõuetekohaseks toimimiseks ülioluline;

62. rõhutab, et ELi lepingu artikli 48 lõike 2 kohaselt on parlamendil pädevus esitada ettepanekuid aluslepingute muutmiseks ning parlament kavatseb kasutada nimetatud õigust, et esitada uusi ideid Euroopa tuleviku ning ELi institutsioonilise raamistiku kohta;

63. on seisukohal, et Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel sõlmitud raamkokkuleppel ja selle regulaarsetel ajakohastamistel on põhjanev tähtsus nimetatud kahe institutsiooni vahelise struktureeritud koostöö tugevdamiseks ja arendamiseks;

64. peab tervitatavaks asjaolu, et 2010. aastal sõlmitud raamkokkuleppe tugevdas märkimisväärselt komisjoni poliitilist vastutust parlamendi ees;

65. rõhutab asjaolu, et dialoogi ja teabe juurdepääsu käsitlevad eeskirjad võimaldavad põhjalikumalt parlamentaarset kontrolli komisjoni tegevuse üle ning aitavad kaasa sellele, et komisjon kohtleks parlamenti ja nõukogu võrdsetel alustel;

66. märgib, et praeguse raamkokkuleppe teatavaid sätteid on veel vaja rakendada ja arendada; teeb ettepaneku, et ametist lahkuv parlament võtaks vastu raamkokkuleppe parandamise üldsuunised, et parlamendi järgmine koosseis võiks vastavasisuliselt ettepanekuid kaaluda;

67. kutsub komisjoni üles arutama konstruktiivselt koos parlamendiga kehtivat raamkokkulepet ja selle rakendamist, pöörates eritählepanu rahvusvaheliste lepingute üle peetavatele läbirääkimistele, nende sõlmimisele ja rakendamisele;

Neljapäev, 13. märts 2014

68. on seisukohal, et käesoleval ametiajal tuleks täiel määral uurida kehtivate aluslepingute võimalusi täidesaatva võimu poliitilise vastutuse tugevdamiseks ning olemasolevate seadusandlikku ja poliitilist koostööd käsitlevate sätete ühtlustamiseks;

69. tuletab meelde, et mitmed küsimused nagu delegeeritud õigusaktid, rakendusmeetmed, mõjuhindamised, seadusandlike algatuste menetlemine ja parlamentaarsed küsimused vajavad värskendamist praeguse koosseisu ajal omandatud kogemuste valguses;

70. peab kahetsusväärseks, et tema korduvad nõudmised pidada uusi läbirääkimisi 2003. aastal vastu võetud paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe üle, et võtta arvesse Lissaboni lepinguga loodud uut õigusloomekeskkonda, tugevdada praeguseid parimaid tavasid ning ajakohastada kokkulepet vastavalt aruka reguleerimise tegevuskavale, on jäänud vastusetä;

71. kutsub nõukogu üles väljendama oma arvamust võimaluse kohta osaleda parlamendi ja komisjoniga sõlmitavas kolmepoolses kokkuleppes, et teha täiendavaid edusamme küsimustes, mis on juba välja toodud paremat õigusloomet käsitlevas institutsioonidevahelises kokkuleppes;

72. on seisukohal, et ainult parlamendi ja komisjoni vahelisi suhteid käsitlevad küsimused peaksid jätkuvalt kuuluma kahepoolse raamkokkuleppe valdkonda; rõhutab, et parlament ei saa leppida vähemaga kui see, mis on juba saavutatud olemasoleva raamkokkuleppega;

73. on seisukohal, et Lissaboni lepingu põhiseadusliku raamistiku üks peamisi probleeme on see, et valitsustevaheline koostöö võib seada ohtu ühenduse meetodi, nõrgendades seeläbi parlamendi ja komisjoni rolli liikmesriikide valitsusi esindavate institutsioonide kasuks;

74. rõhutab, et ELi lepingu artiklis 2 on loetletud ühised väärtused, millel liit rajaneb; arvab, et nii liit kui ka liikmesriigid peaksid nõuetekohaselt tagama nende väärtuste austamise; juhib tähelepanu sellele, et liidu väärtuste kaitseks tuleks luua asjakohane õiguslik ja institutsiooniline süsteem;

75. kutsub kõiki ELi institutsioone ning liikmesriikide valitsusi ja parlamente üles võtma aluseks Lissaboni lepinguga loodud uue institutsioonilise ja õigusraamistiku ja töötama välja liidusese kõikehõlmava inimõiguste poliitika, millega tagatakse nii liikmesriikide kui ka ELi tasandil tulemuslikud vastutusmehhanismid inimõiguste rikkumiste käsitlemiseks;

o

o o

76. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0250

Omandi ja jõukuse loomise roll vaesuse kaotamises ning säästva arengu soodustamises**Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon omandiõiguste, omandi ja jõukuse loomise tähtsuse kohta vaesuse kaotamises ning säästva arengu soodustamises arengumaades (2013/2026(INI))**

(2017/C 378/26)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklit 17, milles käsitletakse õigust omandile,
- võttes arvesse 8. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni, milles sätestatakse aastatuhande arengueesmärgid, eelkõige eesmärged 1, 3 ja 7,
- võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavaldust Euroopa Liidu arengupoliitika küsimuses: „Euroopa konsensus“, mis allkirjastati 20. detsembril 2005. aastal, eelkõige selle punkte 11 ja 92,
- võttes arvesse komisjoni 19. oktoobri 2004. aasta teatist „ELi suunised maapoliitika kavandamise ja reformimise protsesside toetamiseks arengumaades“ (COM(2004)0686),
- võttes arvesse komisjoni 31. märtsi 2010. aasta teatist „ELi poliitiline raamistik, millega toetatakse arenguriike toiduga kindlustatuse probleemide lahendamisel“ (COM(2010)0127),
- võttes arvesse komisjoni 13. oktoobri 2011. aasta teatist „Muutuste kava ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks“ (COM(2011)0637),
- võttes arvesse komisjoni 27. veebruari 2013. aasta teatist „Inimväärne elu kõigile: vaesuse kaotamine ja maailmale säästva tuleviku tagamine“ (COM(2013)0092),
- võttes arvesse dokumenti „ELi suunised maapoliitika kavandamise ja reformimise protsesside toetamiseks arengumaades“, mille komisjon võttis vastu 2004. aasta novembris,
- võttes arvesse ÜRO Elukeskkonnaprogrammi (UN-Habitat) 2008. aasta uuringut, milles käsitleti kindlaid maaõigusi kõigile (‘Secure Land Rights for All’) ja ÜRO Elukeskkonnaprogrammi suuniseid selle kohta, kuidas arendada maapoliitikat vaeste huvides: protsess, suunised ja õppetunnid (‘How to Develop a Pro-Poor Land Policy: Process, Guide and Lessons’),
- võttes arvesse õigusega toidule tegeleva ÜRO eriraportööri Olivier De Schutteri 11. juuni 2009. aasta aruannet ulatuslike maa omandamiste ja rentimiste kohta, milles käsitleti keskseid põhimõtteid ja meetmeid inimõigustega seotud probleemi käsitlemiseks (‘Large-scale land acquisitions and leases: a set of core principles and measures to address the human rights challenge’),
- võttes arvesse 2009. aastal Nairobis (Keenias) vastu võetud deklaratsiooni linnastumisega seotud probleemide ja vaesuse vähendamise kohta Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühmas (‘Urbanisation Challenges and Poverty Reduction in ACP States’),
- võttes arvesse 2010. aastal Roomas toiduga kindlustatuse teemalisel ülemaailmsel tippkohtumisel vastu võetud deklaratsiooni,

Neljapäev, 13. märts 2014

- võttes arvesse 26.–28. novembril 2012. aastal Rabatis (Marokos) toimunud rahvusvahelisel konverentsil vastu võetud deklaratsiooni 2020. aastaks agulite kaotamise kui ülemaailmse väljakutse kohta ('Making Slums History: A worldwide challenge for 2020'),
 - võttes arvesse 3.–6. septembril 2013. aastal Kigalis (Rwandas) toimunud AKV riikide, Euroopa Komisjoni ja ÜRO Elukeskkonnaprogrammi teisel kolmepoolsel konverentsil vastu võetud deklaratsiooni säästva linnastumise kohta linnapiirkondade vaesuse kaotamiseks ('Sustainable Urbanisation as Response to Urban Poverty Eradication'),
 - võttes arvesse ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni (UNDRIP) ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 1989. aasta põlisrahvaste ja hõimurahvaste konventsiooni (nr 169),
 - võttes arvesse põllumajandusse tehtavate vastutustundlike investeeringute põhimõtteid, milles austatakse õigusi, elatusvahendeid ja ressursse, ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni vabatahtlikke suuniseid maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundliku majandamise kohta riikliku toiduga kindlustatuse kontekstis ning Aafrika Liidu Aafrika maapoliitika raamistikku ja suuniseid,
 - võttes arvesse 2015. aasta järgse arengukava kõrgetasemelise komisjoni soovitusi lisada arengukavasse naiste ja meeste maaomandi halduse eesmärk ning tunnustada seda, et naistel ja tüdrukutel peab olema muu hulgas võrdne õigus omada maad ja muud vara,
 - võttes arvesse oma 27. septembri 2011. aasta resolutsiooni ELi poliitilise raamistiku kohta, millega toetatakse arengumaid toiduga kindlustatuse probleemide lahendamisel ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse arengukomisjoni raportit ning naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamust (A7-0118/2014),
- A. arvestades, et omandiõigusi saab määratleda kui eeskirju, millega reguleeritakse tingimusi, mille kohaselt saavad konkreetsed sidusrühmad, kogukonnad ning avaliku ja erasektori osalejad omandada ja säilitada juurdepääsu materiaalsele ja immateriaalsele varale vastavalt formaalsele õigusele või tavapärastele sätetele; arvestades, et vastavalt ÜRO Elukeskkonnaprogrammi seisukohale saab maaomand konkreetselt olla ametlik (omand, rent, ühine või erarent), tavadel põhinev või religioosse päritoluga; arvestades, et ELi maapoliitika suunistes märgitakse, et maaga seotud õigused ei ole alati piiratud eraomandiga selle ränges tähenduses, vaid võivad tähendada tasakaalu üksikisiku õiguste ja kohustuste ning kollektiivsete õigusnormide vahel eri tasanditel;
- B. arvestades, et üle maailma asustab 1,2 miljardit inimest kinnisvara, mille üle neil ei ole formaalseid õigusi, ja neil ei ole alalist kodu või juurdepääsu maale; arvestades eriti seda, et rohkem kui 90 % Sahara-taguse Aafrika maapiirkondade elanike (kellest 370 miljonit inimest loetakse vaesteks) juurdepääs maale ja loodusvaradele tugineb õiguslikult ebakindlatele tavadel põhinevatele ja mitteametlikele omandisüsteemidele;
- C. arvestades, et seadusevälised ja registreerimata varad ulatuvad hinnanguliselt üle 9,3 triljoni USA dollari, mis on 93 korda suurem kui arenguriikidele viimase 30 aasta jooksul antud välisabi kogusumma;
- D. arvestades, et kuigi aastatuhande arengueesmärk nr 7 (11. eesmärk), mis on suunatud 100 miljoni agulielaniku elu parandamisele 2020. aastaks, on saavutatud, kasvab selliste elanike absoluutarv (2012. aastal hinnanguliselt 863 miljonit) jätkuvalt; arvestades, et ÜRO Elukeskkonnaprogrammi hinnangul elab agulites koguni miljard inimest, ja arvatakse, et 2050. aastaks elab agulites hinnanguliselt kolm miljardit inimest; arvestades, et majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklis 11 tunnustatakse universaalset õigust eluasemele ja elamistingimuste pidevale parandamisele;

⁽¹⁾ ELT C 56 E, 26.2.2013, lk 75.

Neljapäev, 13. märts 2014

- E. arvestades, et maapiirkondades puudub umbes 200 miljonil inimesel (peaaegu 20 % maailma vaestest) elatusvahendite hankimiseks piisav juurdepääs maale; arvestades, et maapiirkondade maa on sattumas mitmekordse surve alla, mille põhjuseks on elanikkonna kasv, maa kasutusotstarbe muutmine, ärilised investeeringud, keskkonnaseisundi halvenemine põua, pinnase erosiooni ja toitainete vähenemise tõttu, samuti looduskatastroofid ja konfliktid; ja arvestades, et maaga seotud õiguste tagamine on vajalik selleks, et edendada sotsiaalset stabiilsust, vähendades ebakindlust ja maaga seotud konflikte;
- F. arvestades, et erainvestorid ja valitsused on näidanud üles kasvavat huvi suurte haritava maa tükide omandamise või pikaajalise rentimise vastu enamasti Aafrika ja Ladina-Ameerika arenguriikides;
- G. arvestades, et poliitiliste ametkondade poolne meelevaldne maa jaotamine põhjustab korrupsiooni, ebakindlust, vaesust ja vägivalda;
- H. arvestades, et maa valdamise küsimused on tihedalt seotud 21. sajandi põhiprobleemidega, nagu toiduga kindlustatus, energianappus, linnade ja elanikkonna kasv, keskkonna halvenemine, kliimamuutused, looduskatastroofid ja konfliktide lahendamine, kinnitades taas vajadust seada prioriteediks põhjalik maareform;
- I. arvestades, et maailmas hallatakse hinnanguliselt 1,4 miljardit hektarit tavanormide alusel; arvestades, et olemasolevad maaomandi struktuurid Aafrikas, Aasias ja Ladina-Ameerikas on teineteisest oluliselt erinevad ning maaomandi ametlikuks muutmisel ei tohi ignoreerida tavadele vastavaid kokkuleppeid, olgu nende puhul tegemist eraomandi või ühisomandiga;
- J. arvestades, et konventsioonis naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta on sätestatud, et naistel ja abikaasadel peavad olema võrdsed õigused omandile ja kinnisvara omandamisele; arvestades, et paljud maaomandi ja omandiõiguse süsteemid on naiste suhtes ametlikult või praktikas siiski diskrimineerivad;
- K. arvestades, et paljudes arengumaades ei ole naiste omandiõigus, seaduslikult tagatud juurdepääs maale ja säästudele ning krediidile ühiskondlikult tunnustatud; arvestades, et taolise diskrimineeriva lähtekoha tõttu on naistel eriti raske kaitsta oma omandiõigust, eelkõige pärimisõigust õiguslike vahenditega;
- L. arvestades, et äri- või strateegilistel eesmärkidel, nagu põllumajanduslik tootmine, toiduga kindlustatus ning energia ja biokütuse tootmine, aset leidva ulatusliku maa omandamisega rikuva arenenud riigid üha sagedamini naiste maaomandiõigusi arengumaades; arvestades, et naistel puudub sageli võimalus kasutada õigusabi ja esindatust omandiõiguste rikkumiste edukaks vaidlustamiseks arengumaades;
- M. arvestades, et vaesuse vähendamiseks on tähtis sätestada naistele kindlad maaga seotud õigused, pidades silmas naiste rolli toidu tootjana maapiirkondades ja linnalähedastes piirkondades ning nende kohustusi perekonnaliikmete toitmisel; arvestades, et naised, kes moodustavad 70 % Aafrika põllupidajatest, omavad ametlikult maast kõigest 2 %; arvestades, et hiljutised programmid Indias, Keenias, Hondurases, Ghanas, Nicaraguas ja Nepalis näitavad, et leibkonnad, mille pea on naine, on võrreldes meeste juhitud leibkondadega toiduga paremini kindlustatud, neil on parem tervishoid ja nad keskenduvad rohkem haridusele;
- N. arvestades, et enam kui 60 % pideva nälja käes kannatavatest inimestest on naised ja lapsed ning et arengumaades toodavad 60–80 % toidust just naised ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon (FAO), Policy Brief No 5, Economic and Social Perspectives, august 2009.

Neljapäev, 13. märts 2014

- O. arvestades, et hinnanguliselt 370 miljonil põlisrahva liikmel kogu maailmas on tugev vaimne, kultuuriline, sotsiaalne ja majanduslik suhe oma traditsioonilise maaga, mille haldamine tugineb tavaliselt kogukonnale;
- P. arvestades, et inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 17 tunnustatakse igäihte õigust omada kinnisvara, kas üksi või koos teistega, ja et kedagi ei tohiks meelevaldselt tema omandist ilma jätta;
- Q. arvestades, ILO konventsiooniga nr 169 ja ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooniga on sätestatud põlisrahvaste maale juurdepääsule konkreetseid kaitse vormid;
- R. arvestades, et ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni artiklis 10 tagatakse põlisrahvastele õigus, et neid ei aeta jõuga ära nende maadelt või territooriumidelt ja et ümberkolimist ei toimu ilma nende vabatahtliku, eelneva ja teavitatud nõusolekuta ning ilma lepingu sõlmimiseta õiglase hüvitise kohta ja võimaluse korral koos võimalusega tagasi pöörduda;

Maaga seotud õigused, sealhulgas omandiõigused ja jõukuse loomine

1. on arvamusel, et registreeritud omandiõigused ja kindlad maaga seotud õigused edendavad majanduskasvu, edendades samal ajal sotsiaalset ühtekuuluvust ja rahu;
2. rõhutab, et maaga seotud õiguste ja maale võrdsema juurdepääsu tagamine annab elatusallikatele, majanduslikele võimalustele ja maapiirkondades kodumajapidamistele toidu tootmiseks kindla aluse;
3. rõhutab asjaolu, et nii nagu on toonitatud ÜRO Elukeskkonnaprogrammis, tuleks lisaks maa eraomandusele tunnustada mitmeid alternatiivseid omandi võimalusi, sh omandi tavasüsteemidele tuginemine kruntidele, põllumaale ja loodusvaradele juriidiliste õiguste tagamiseks;
4. rõhutab, et maaomandi õiguskindlus väikemaaomanike jaoks, kes moodustavad 95 % võimalikest maaomanikest arenguriikides, ergutab kohalikku majandust, suurendab toiduga kindlustatust, vähendab rännet ja aeglustab agulinnastumist; juhib tähelepanu asjaolule, et näiteks Etioopias, kus kehtestati omandiõigused, suurenes tootlikkus kolme aastaga kuni 40 % aakri kohta ja seda tänu üksnes sellele muudatusele ⁽¹⁾;
5. märgib murega, et kultuuritraditsioonid seavad naised omandi turvalisuse osas tihti sõltuvusse nende meessoost sugulastest ja jätavad ilma õiguskaitsest; rõhutab riikide rahvusvahelisi kohustusi tagada majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste miinimumtase, mis hõlmab valitsuste kohustust tagada, et maakorraldus ei oleks diskrimineeriv, eriti naiste ja vaeste suhtes, ega rikuks muid inimõigusi;
6. rõhutab asjaolu, et kui anda inimestele suuremad õigused teha otsuseid omaenda ressursside üle, millele lisanduvad ametlikud pärimissätted, innustab see tugevalt väikemaaomanikke oma maasse jätkusuutlikult investeerima, tegelema terrasside rajamise ja niisutusega ning leevendama kliimamuutuste mõju; märgib sellega seoses, et uuringud on näidanud, et leibkond, kellel on täielikult kindel maaomand, mida on võimalik võõrandada, investeerib hinnanguliselt 59,8 % tõenäolisemalt terrasside ehitusse võrreldes leibkonnaga, kes ootab maa ümberjagamist küla piires järgmise viie aasta jooksul;
7. märgib, et kui isikul on maaomandit tõendav dokument, saab ta mõistliku intressimääraga laenata raha, mida saab kasutada ettevõtte loomiseks ja arendamiseks; rõhutab, et omandiõiguste kaitse võib edendada konkurentsivõimelist ärikeskkonda, kus saab areneda ettevõtlik ja uuendusmeelne mõtteviis;
8. tunnistab, et ülesandeks on lahendada vastuolu seaduslikkuse, õiguspärasuse ja praktika vahel, ehitades üles ühistel normidel põhinevad maaomandi mehhanismid, alates olemasolevate õiguste tunnustamisest, tagades samas, et meestel ja naistel, samuti haavatavatel kogukondadel arenguriikides on kindlad õigused maale ja varadele ning et nad on täielikult kaitstud nende omandit hõivata võivate osapoolte huvide vastu;

⁽¹⁾ USAID Etioopia, <http://ethiopia.usaid.gov/programs/feed-future-initiative/projects/land-administration-nurture-development-land>

Neljäpäev, 13. märts 2014

9. mõistab karmilt hukka maa hõivamise tava, millega eelkõige maapiirkondade vaestelt traditsioonilistelt rändkarjakasvatavate kogukondadelt võõrandatakse maa ebaseaduslikult ja piisava kompensatsioonita; rõhutab asjaolu, et aastatel 2000–2013 tehti selliseid suuremahulisi rahvusvahelisi maatehinguid üle maailma vähemalt 886, vähemalt 32 miljoni hektariga⁽¹⁾; rõhutab asjaolu, et kõnealune arv tähendab tõenäoliselt tegelikult sõlmitud suurte maatehingute arvu olulist alahindamist;

10. palub, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid oma arenguabipoliitikas arvesse ulatuslikke maa omandamise protsesse arenenud riikide investorite poolt arengumaades, eelkõige Aafrikas, mis mõjutab kohalikke põllumajandustootjaid ja mõjub laastavalt naistele ja lastele, et kaitsta neid vaesumise, näljahäda ja sunniviisilise väljatõstmise eest oma küladest ning maadelt;

11. rõhutab, et viljal põhinevate biokütuste toomise avalike stiimulite ja toetuste kaotamine on üks viis maa hõivamisega võitlemiseks;

12. tuletab meelde, et kui maaga seotud õigused ei ole kindlad ja haldus on nõrk, on see kohalikele kogukondadele väga ohtlik, sest ohustatud on toiduga kindlustatus, põllumajandustootjad ja karjused võidakse oma maadelt ära ajada; nõuab sellega seoses tungivalt, et liikmesriigid toetaksid arenguriikide riiklikku võimet tugevdada oma haldussüsteeme;

13. rõhutab asjaolu, et nii kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis kui ka majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelises paktis tunnustatakse enesemääramise õigust, mis on määratletud kui kõigi rahvaste õigus vabalt käsutada oma loodusvarasid ja ressursse, ja et mõlemas paktis on sätestatud, et ühtegi inimest ei tohi ilma jätta talle kuuluvatest elatusvahenditest; rõhutab sellega seoses, et läbirääkimised maa suuremahulise rentimise või maa omandamise üle peavad hõlmama läbipaistvust, nende kohalike kogukondade piisavat ja informeeritud osalemist, keda maa rentimine või ost puudutab, ja aruandekohustust selle kohta, kuidas kasutatakse tulu, mis peaks andma kasu kohalikule elanikkonnale;

14. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles uurima ÜRO kaudu selliste maa omandamiste mõju põllumaade kõrbestumisele, naiste elukoha- ja maaga seotud õiguste kaotusele, pöörates eelkõige tähelepanu naistele, kes on üksikud ja perekonnapead, toiduga kindlustatusele ning nende naiste, nende laste ja ülalpeetavate elatusvahenditele;

15. rõhutab, et suuremahulist maa omandamist või rentimist käsitlevates investeerimislepingutes tuleks asjakohaselt arvesse võtta praeguste maakasutajate õigusi, samuti põllumajanduslikes majapidamistes hõivatud töötajate õigusi; on seisukohal, et investorite kohustused peaks olema selgelt määratletud ja need peaksid olema jõustatavad, näiteks lisades sanktsioonimehhanismid inimõiguste eiramise juhtumite puhuks; on seisukohal, et kõik maatehingud peaksid hõlmama ka õiguslikku kohustust müüa toodetud kultuuridest teatud kindel miinimumosa kohalikul turul;

Kindlate maaga seotud õiguste, sh omandiõiguste ja maa jätkusuutliku valdamise tagamise tegevuskava arenguriikides

16. rõhutab asjaolu, et maareform nõuab kohalikele, sotsiaalsetele ja kultuurilistele tingimustele, nt hõimude omandi traditsioonilistele vormidele kohandatud paindlikkust ning see peaks keskenduma kõige haavatavamate rühmade võimaluste suurendamisele;

17. rõhutab asjaolu, et tavalisel põhineva maakorralduse ja pealesurutud koloniaalsete mudelite kooseksisteerimine on üks peamisi arenguriikidele omase maaga seotud ebakindluse põhjuseid; rõhutab sellega seoses, et vältimatult tuleb tunnustada tavadele tuginevat omandi korraldust, mis annab isikutele ja kogukondadele seaduslikud õigused, ja vältida maaga seotud õigustest ilmajätmist või nende kuritarvitamist, mis on eriti levinud Aafrika kogukondades ja Lädina-Ameerika suurtes põliselanike kogukondades;

⁽¹⁾ <http://www.landmatrix.org/get-the-idea/global-map-investments/>

Neljapäev, 13. märts 2014

18. rõhutab et linnaskvotterite omandi õiguskindluse reguleerimine mõjutab oluliselt investeringuid elamutesse, kusjuures uuringud näitavad, et elamute renoveerimise maht suureneb rohkem kui 66 %;

19. tunneb heameelt Rwandas tehtud edusammude üle maaga seotud andmetega seoses, mis tegi võimalikuks katastriüksuste moodustamise kogu riigis märkimisväärselt lühikese ajaga;

20. hoiatab maaga kindlustatuse saavutamiseks ainult ühe lähenemisviisi rakendamise eest; rõhutab asjaolu, et ametlikud maakorralduse teenused on kõige tulemuslikumad siis, kui neid osutatakse kohalikul tasandil; on seisukohal, et tulemuslik kindlate maaga seotud õiguste andmine võib seepärast sõltuda tsentraliseeritud riiklike maa-ametite reformist, selleks et anda kohustused üle kohalikele ja tavadel põhinevatele institutsioonidele; on seisukohal, et maa registreerimist saab seejärel parandada maaregistrite ja katastrisüsteemide arvutistamisega;

21. tuletab meelde, et põllumajandus on endiselt maakogukondade peamine elatus- ja toiduga kindlustatuse allikas; märgib siiski, et maapiirkondade maa on sattumas mitmekordse surve alla, mille põhjuseks on elanikkonna kasv, maa kasutusotstarbe muutmine, ärilised investeeringud, keskkonnaseisundi halvenemine põua, pinnase erosiooni ja toitainete vähenemise tõttu, samuti looduskatastroofid ja konfliktid; on sellega seoses veendunud, et aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks on väga oluline kindlustada maakogukondade maaomand; on seisukohal, et nende probleemidega saab tegeleda mitmete poliitikavahendite kaudu ning need peavad olema kohandatud kohalikele olukorrale;

22. on veendunud, et valitsusametnikud peaksid esmalt tegema kindlaks juba olemasolevad maakorralduse ja omandi süsteemid ning seejärel peaksid nad neile süsteemidele tuginema, tegutsedes elanikkonna vaeste ja haavatavate rühmade huvides;

23. on kindel, et maahalduse detsentraliseerimine annab kohalikele kogukondadele ja inimestele rohkem võimu, ja juhib tähelepanu vajadusele kaotada korruptiivsed tavad, mille kohalikud juhid on kehtestanud välisinvestoritega tehtud tehingute tõttu, ning mis tahes nõuded registreerimata maatükkidele;

24. rõhutab, et mis tahes maakasutuse muutus peaks toimuma ainult asjaomaste kohalike kogukondade vabal, eelneval ja teavitatud nõusolekul; tuletab meelde, et rahvusvahelise õigusega on põlisrahvastele tagatud nende õiguste kaitse konkreetsete vormid; nõuab kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põlisrahvaste õiguste deklaratsiooniga, et riigid sätestaksid tulemuslikud mehhanismid mis tahes sellise tegevuse vältimiseks või hüvitamiseks, mille eesmärk või tagajärg on põlisrahvaste ilmajätmine nende maadest, territooriumidest või ressursidest;

25. märgib, et see väga vähene maa, mis Aafrikas on registreeritud (10 %), on registritesse kantud vananenud ekslike süsteemide järgi; rõhutab asjaolu, et vastavalt Maailmapanga hinnangutele ⁽¹⁾ on 27 riiki, mis on viimase seitsme aasta jooksul oma registreid moderniseerinud, vähendanud omandi üleminekuks kuluvat aega poole võrra, suurendades seega läbipaistvust, vähendades korruptsiooni ja lihtsustades maksude kogumist; rõhutab, et arenguriikides maaregistrite loomine ja parandamine peaks olema arengupoliitika eriti tähtis prioriteet;

26. tuletab meelde, et omandi õiguskindluse võib tagada erinevate vormide kaudu, tingimusel et maakasutajate ja -omanike õigused on selged; tuletab meelde, et lisaks ametlikele maaomandit tõendavatele dokumentidele võib õiguskindluse saavutada selgete, pikaajaliste rendilepingutega või tavaõiguste ja mitteametlike asunduste ametliku tunnustamisega, koos ligipäätavate ja tulemuslike vaidluste lahendamise mehhanismidega; nõuab, et EL suunaks toetuse maakorraldusega seotud suutlikkuse suurendamisele ja vastavatele koolitusprogrammidele, eesmärgiga tagada elanikkonna vaestele ja haavatavatele rühmadele maaga seotud õigused, tehes seda muu hulgas maatükkide mõõtmise, registreerimise ja arenguriikide haridusasutuste vahenditega varustamisega seotud pingutuste kaudu;

27. nõuab, et ELi parandaks arenguriikide kohtute omandiseaduste tulemusliku jõustamise, maavaidluste lahendamise ja võõrandamistega tegelemise suutlikkust osana terviklikust lähenemisviisist, mille eesmärk on tugevdada õigussüsteemi ja õigusriiki;

⁽¹⁾ 2012b. Doing Business 2012: Doing Business in a More Transparent World. Washington, DC: Maailmapank.

Neljapäev, 13. märts 2014

28. nõuab, et EL abistaks arenguriike nende maareformi läbiviimisel, et toetada eelkõige kõikide sidusrühmade osalemist, sidudes selle teadlikkuse tõstmise programmidega, nii et täielikult austataks kõigi asjaosaliste, eelkõige vaeste ja haavatavate õigusi; toob näiteks Madagaskari ja sealsed kohalikud maa-ametid, kus lihtsad kohalikud algatused on oluliselt hõlbustanud maa valdusõiguste registreerimist;

29. rõhutab asjaolu, et usaldusväärse fiskaalpoliitika kujundamine arenguriikides maa registreerimise ja väärtuse hindamise funktsiooni määratlemise abil suurendab aastast maatehingutelt saadavat tulu märkimisväärselt, nagu Tais, kus see suurenes kümne aastaga kuus korda;

30. juhhib tähelepanu sellele, et naiste maaga seotud õiguste ametlik tunnustamine ei tähenda automaatselt kõnealuste õiguste tegelikku rakendamist; nõuab, et EL pööraks oma maareformi kavades erilist tähelepanu naiste haavatavusele seoses muutustega pere struktuuris ning sellele, kuivõrd nad saavad oma õigusi jõustada, ja tagama, et praktikas on leibkonna maaomandit tõendavatel dokumentidel mõlema abikaasa nimi;

31. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles oma arengu- ja humanitaarpoliitikas tagama, et arengumaad kehtestaksid seadusandlikud meetmed, mille eesmärk on soolise võrdõiguslikkuse edendamine ning rahvuskuuluvusel, rassil ja perekonnaseisul põhineva diskrimineerimise vältimine seoses omandiõigustega, ning tegeleksid sellega, kuidas kaotada märkimisväärsed sotsiaalsed, poliitilised ja kultuurilised piirangud maaomandiga seotud õiguste omandamiselt;

32. nõuab, et ELi delegatsioonid arengumaades jälgiksid naiste omandiga seotud õigusi, tagamaks et neid õigusi ei rikuta, et kaitsta seeläbi naisi vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse riski eest;

33. nõuab, et EL toetaks arenguriikide jõupingutusi maarendi turgude reformimisel, et anda vaestele juurdepääs maale ja edendada majanduskasvu, vältides samas renditurgude liigset piiramist;

Maaga seotud õiguste, sealhulgas omandiõiguste seadmine ELi arengupoliitika keskmesse

34. rõhutab asjaolu, et suuremahulised maa omandamised on muu hulgas arenguriikide nõrga maavaldamise otsene tagajärg; rõhutab, et ELi abi peaks aitama kaasa institutsioonilise võimekuse suurendamisele, mida on vaja kindlate maaga seotud õiguste andmiseks, et võidelda kasu taotleva tegevuse, bürokraatliku inertsi ning ka korruptiivsete ja aruandekohustust eiravate tavadega;

35. tunnustab ELi osalemist ülemaailmsetes maaga seotud algatustes; rõhutab asjaolu, et maailma juhtiva arenguprotsessi osalisena on ELil suutlikkust parandada oma praegu nii ulatuse kui ka nähtavuse poolest piiratud lähenemisviisi eesmärgiga käsitleda maaomandi küsimusi;

36. märgib, et koos omandiõiguste süsteemide parandamisega arenguriikides peab EL eesmärgiks seadma selle tagamise, et inimestele on kättesaadavad sotsiaalkaitse ja -kindlustuse süsteemid, mis kaitseksid nende elatusallikaid ja vara katastroofi või vapustuse korral;

37. nõuab, et rakendataks vabatahtlikke suuniseid maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundliku majandamise kohta;

38. nõuab tungivalt, et komisjon määraks selgelt määratletud eelarverea, vahetades väikesemahulise perspektiivi välja pikaajalise maa valdamise reformi vastu, eesmärgiga ühtlustada maaomandiga seotud korda;

39. rõhutab, et kliimamuutuste põhjustatud survega seoses suureneb tõenäoliselt ümberasustatud inimestele ja pagulastele kindlate maaga seotud õiguste tagamise probleem; nõuab sellega seoses tungivalt, et EL suurendaks oma abi, et katastroofide või tsiviilkonfliktide korral humanitaar- ja arenguabi andmise raames võetaks arvesse maaga seotud õigusi, mille kohaselt peab maapoliitika õiglaselt tagama maaga seotud kindlad õigused eri rahvus-, sotsiaalsetele või vanuserühmadele;

Neljapäev, 13. märts 2014

40. palub, et komisjon ja liikmesriigid suurendaksid naiste võimalusi seoses nende õigustega ning juurdepääsuga maale, pärandile, laenudele ja säästudele konfliktijärgsetes olukordades, eriti riikides, kus naiste õigused ei ole õiguslikult jõustatavad ja sotsiaalselt tunnustatud ning kus sooliselt kallutatud seadused, traditsioonilised hoiakud naiste suhtes ja meestekeskised sotsiaalsed hierarhiad takistavad naistel saavutada samaväärseid ja õiglaseid õigusi; kutsub ELi üles toetama asja loodud ÜRO naiste organisatsiooni kaasamist selle küsimuse lahendamisse;
41. väljendab heameelt 2013. aasta juunis G8 poolt mäetööstuse läbipaistvuse algatuse alusel käivitatud maakorralduse läbipaistvuse algatuse üle ja selle üle, et tunnistatakse asjaolu, et äriühingute ja maa omandisuhete läbipaistvus koos kindlate omandiõiguste ja tugevate institutsioonidega on vaesuse vähendamiseks üliolulised; rõhutab siiski, et tulemusliku maareformi elluviimise hõlbustamiseks on vaja pingutusi suurendada;
42. kinnitab veel kord ELi kohustust vähendada säästva arengu raames vaesust kogu maailmas ning kordab, et EL peaks lisama kõikidele valdkondade poliitikale ja tavadele suhetes arengumaadega tugeva soolise võrdõiguslikkuse komponendi ⁽¹⁾;
43. rõhutab asjaolu, et vaja on tugevdada poliitikat, millega seatakse naiste juurdepääs omandile arengumaades võrdsetele alustele meeste vastava õigusega; on seisukohal, et seda tuleb riiklikes programmides arvesse võtta ning sellega peavad kaasnema nõutavad rahalise toetuse mehhanismid (nagu säästud, laenud, toetused, mikrokrediidid ja kindlustus); on veendunud, et sellise poliitika tugevdamine toob kaasa naiste ja valitsusväliste organisatsioonide mõjuvõimu suurendamise ning naisettevõtluse edendamise; on seisukohal, et sellega parandatakse naiste õiguslikke ja finantsoskusi, toetatakse tüdrukute haridust, suurendatakse teabe levitamist ja kättesaadavust, ning luuakse õigusabiteenused ja soolise võrdõiguslikkuse teadvustamise alased koolitused finantsteenuste osutajatele;
44. palub, et komisjon ja liikmesriigid edendaksid oma arengutegevuses aktiivselt naisettevõtlust ja omandiõiguseid, mis oleks üks osa naiste sõltumatuse suurendamisest abikaasadest ning nende riikide majanduse tugevdamisest;
45. tuletab meelde, et 15. oktoobril tähistatakse ülemaailmset maanaiste päeva, ning kutsub Euroopa Liitu ja liikmesriike üles edendama teadlikkuse tõstmise kampaaniaid arengumaades;

o

o o

46. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, Maailmapanga presidendile, Kagu-Aasia Maade Assotsiatsioonile, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele ja AKV–ELi parlamentaarsele ühisassambleele.

⁽¹⁾ ELT C 46, 24.2.2006.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0251

Poliitikavaldkondade arengusidusus**Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva Euroopa Liidu 2013. aasta aruande kohta (2013/2058(INI))**

(2017/C 378/27)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni Euroopa Liidu arengupoliitika küsimuses tehtud ühisavalduse „Euroopa konsensus“⁽¹⁾ lõikeid 9 ja 35,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 208, milles kinnitatakse taas, et liit peab võtma arengukoostöö eesmärgi arvesse muu sellise poliitika puhul, mida ta rakendab ja mis tõenäoliselt mõjutab arengumaid,
 - võttes arvesse nõukogu järjekuseid järeldusi, komisjoni kahe aasta tagant esitatavaid aruandeid ja Euroopa Parlamendi resolutsioone poliitikavaldkondade arengusidususe kohta, eriti 25. oktoobri 2012. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu 2011. aasta aruande teemal poliitikavaldkondade arengusidususe kohta⁽²⁾,
 - võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti, mis käsitleb ELi tegevuskava soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise kohta arengukoostöös aastatel 2010–2015 (SEC(2010)0265), ning nõukogu 14. juuni 2010. aasta järeldusi aastatuhande arengueesmärkide kohta, milles toetatakse asjaomast ELi tegevuskava,
 - võttes arvesse komisjoni töödokumenti poliitikavaldkondade arengusidususe kohta 2013. aastal (SWD(2013)0456),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse arengukomisjoni raportit (A7-0161/2014),
- A. arvestades, et 2012. aastal vastu võetud inimõigusi ja demokraatiat käsitlevas ELi strateegilises raamistikus ja tegevuskavas märgitakse, et EL edendab inimõigusi eranditult kõigis oma välispoliitika valdkondades;
- B. arvestades, et üksnes solidaarsusel põhineva Euroopa nägemusega, milles ei vastandata liidusisest vaesust väljaspool liidu piire olemasolevale vaesusele, on võimalik ületada liidu eri poliitikavaldkondade vahelised huvide konfliktid ja viia poliitikavaldkonnad vastavusse arengunõuetega;
- C. arvestades, et poliitikavaldkondade arengusidusust käsitletakse nüüdsest kohustusena ning tervikliku poliitika vahendi ja protsessina, mille eesmärk on integreerida arengu eri tahud kõikidesse poliitika kujundamise etappidesse;
- D. arvestades, et kuna kõigil liidu poliitikavaldkondadel on välismõju, tuleb poliitikavaldkonnad välja töötada nii, et need vastaksid arengumaade pikaajalistele vajadustele vaesuse vastu võitlemise, sotsiaalkindlustuse ja inimväärse sissetuleku kindlustamise ning põhiliste inimõiguste, aga ka majanduslike ja keskkonnaalaste õiguste tagamise osas;
- E. arvestades, et poliitikavaldkondade arengusidususe aluspõhimõttena tuleb tunnustada riigi või piirkonna õigust kujundada demokraatlikult poliitikavaldkondi, prioriteete ja strateegiaid elanikkonnale elatusvahendite tagamiseks;

⁽¹⁾ ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0399.

Neljapäev, 13. märts 2014

- F. arvestades, et liit peab poliitikavaldkondade arengusidususe edendamisel võtma tõelise juhtrolli;
- G. arvestades, et praeguses Euroopa arenguraamistikus puuduvad tõhusad mehhanismid, mis aitaksid liidu poliitikast tulenevaid ebakõlasid ära hoida või kõrvaldada;
- H. arvestades, et Euroopa Parlament on teinud küll edusamme arengule suurt mõju avaldavate poliitikavaldkondade üle järelevalve teostamisel, kuid optimaalse sidususe tagamiseks ja teatavate ebakõlade vältimiseks on veel palju teha, enne kui Euroopa Parlament saab talle määratud institutsioonilist rolli täiel määral täita;
- I. arvestades, et 2015. aasta järgsel ajal peab poliitikavaldkondade arengusidususe toetuma ühisele, kuid eristatud vastutusele keskenduvale tegevusele, mis soodustab kaasavat poliitilist dialoogi;
- J. arvestades OECD riikide kogemustest ja eelkõige OECD sekretariaadi alluvusse kuuluva poliitikavaldkondade arengusidususe üksuse tööst saadud õppetunde;
- K. arvestades, et ELi liikmesriikide arengupoliitikate ja abiprogrammide koordineerimine on poliitikavaldkondade arengusidususe kava oluline osa; arvestades, et hinnangute kohaselt saaks igal aastal tehingukuludelt säästa kuni 800 miljonit eurot, kui EL ja liikmesriigid koondaksid oma abialased jõupingutused väiksemale arvule riikidele ja meetmetele;
- L. arvestades, et ELi arengupoliitika tõhususele on takistuseks killustumine ning abipoliitika ja -programmide dubleerimine liikmesriikides; arvestades, et paremini kooskõlastatud ELi tasandi lähenemisviis vähendaks halduskoormust ja seonduvaid kulusid;
- M. arvestades, et 12. veebruaril 2014. aastal avaldatud ÜRO Rahvastikufondi aruandes „2014. aasta järgset rahvastiku ja arengu teematist rahvusvahelist konverentsi käsitlev ülemaailmne aruanne“ („ICPD Beyond 2014 Global Report“) rõhutatakse, et vägivalda kogevate naiste ja noorte kaitse peab olema rahvusvahelise arengukava prioriteet;

Poliitikavaldkondade arengusidususe elluviimine

1. teeb ettepaneku luua poliitikavaldkondade arengusidususe tagamiseks Euroopa Komisjoni presidendi juhitud vahekohtumehhanism ning pakub välja, et liidu eri poliitikavaldkondade vastuolude korral oleks komisjoni presidendi ülesanne võtta täielik poliitiline vastutus üldsuuniste kujundamisel ning teha otsus lähtuvalt liidu poolt poliitikavaldkondade arengusidususe küsimuses võetud kohustustest; on seisukohal, et pärast probleemide väljaselgitamise etappi võiks kaaluda otsuste tegemise korra reformimist komisjoni talitustes ja talituste vahelise koostöö puhul;
2. kutsub Euroopa Liitu, liikmesriike ja nende partnerasutusi üles tagama, et uus 2015. aasta järgne raamistik hõlmaks poliitikavaldkondade arengusidususe eesmärki, mis võimaldaks töötada välja usaldusväärsed näitajad rahastajate ja partnerriikide edusammude mõõtmiseks ning hinnata eri poliitikavaldkondade mõju arengule, vaadates eelkõige põhiküsimusi, nagu rahvastikukasv, ülemaailmne toiduga kindlustatus, ebaseaduslikud rahavood, ränne, kliimamuutused ja roheline majanduskasv, läbi poliitikavaldkondade arengusidususe prisma;
3. tuletab meelde, kui oluline on Euroopa välisteenistuse roll poliitikavaldkondade arengusidususe rakendamisel, eelkõige ELi delegatsioonide roll järelevalve teostamisel ja vaatlemisel ning sidusrühmade ja partnerriikidega konsulteerimise ja nendega peetava dialoogi hõlbustamises, et hinnata ELi poliitika mõju arenguriikides; rõhutab, et vaja on ulatuslikumat arutelu kõikide asjaomaste sidusrühmadega, nagu valitsusvälised organisatsioonid ja kodanikuühiskonna organisatsioonid;
4. peab kahetsusväärseks, et komisjoni esitatud dokument SWD(2013)0456 on kõigest töödokument, mille puhul erinevalt 2011. aasta töödokumendi järel algselt kavandatud teatisest ei ole nõutav volinike kolleegiumi heakskiit, ning peab seda paradoksaalseks teksti puhul, mis käsitleb niivõrd poliitilist valdkonda nagu seda on poliitikavaldkondade arengusidususe;
5. palub, et komisjon täidaks jätkuvalt oma kohustust arengu- ja inimõiguste valdkonnas ning tuletab talle meelde tema rolli liidu poliitikavaldkondadele tõuke andmise ja nende kooskõlastamise alal; on arvamusel, et komisjon peaks aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks ja võetud kohustuste täitmiseks aktiivselt edendama ühtset ja kaasagset nägemust inimarengust;

Neljapäev, 13. märts 2014

6. palub komisjonil tellida korrapäraselt peamiste poliitikavaldkondade arengualase mõju sõltumatuid järeelhindamisi, nagu nõukogu on taotlenud; rõhutab vajadust parandada komisjoni mõjuhindamissüsteemi, tehes poliitikavaldkondade arengusidususe selle eraldiseisvaks osaks ning tagades, et areng muutub analüüsi neljandaks keskseks aspektiks lisaks majanduslikule, sotsiaalsele ja keskkonnaalasele mõjule;
7. rõhutab, et poliitikavaldkondade arengusidususe kaasamiseks eri poliitikavaldkondadesse tuleb välja töötada tõeliselt hariv meetod, kuna harimine on Euroopa arenguaasta 2015 raames Euroopa kodanike teadlikkuse suurendamise põhivahend; palub komisjonil ja Euroopa välis teenistusel näha arenguga mitteseotud talituste töötajatele ette erikoolitus poliitikavaldkondade arengusidususe ja arengualase mõju valdkonnas;
8. kinnitab, et 2015. aasta järgseks ajaks tuleb ametisse nimetada arengukava valdkonna alaline raportöör, kes peaks samuti jälgima, et poliitikavaldkondade arengusidusust võetakse nõuetekohaselt arvesse;
9. rõhutab, et Euroopa Parlament võiks poliitikavaldkondade arengusidususe edendamisel täita tähtsat rolli, seades selle küsimuse parlamendi tegevuskavas esmatahtsaks kohale, korraldades tihedamini komisjonide ja parlamentide vahel toimuvaid poliitikavaldkondade arengusidususe teemalisi koosolekuid, edendades selleteemalist dialoogi partnerriikidega ning soodustades arvamuste vahetust kodanikuühiskonnaga; tuletab meelde, et iga-aastased liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vahelised struktureeritud kohtumised on oluline võimalus tõhustada poliitikavaldkondade arengusidusust ja kooskõlastamist;
10. rõhutab, et liidus tuleb luua sõltumatu mehhanism liidu poliitikast mõjutatud kodanike või kogukondade esitatavate kaebuste vastuvõtmiseks ja ametlikuks läbivaatamiseks;
11. rõhutab, et poliitikavaldkondade arengusidususega tuleb tagada kodanikuühiskonna, sh naisühenduste aktiivne osalemine, naiste mõjuvõimu suurendamine otsuste tegemise protsessis ja soolise võrdõiguslikkuse ekspertide täielik kaasatus;

Prioriteetsed tegevusvaldkonnad

12. nõuab, et rändevoogude juhtimine oleks kooskõlas ELi ja partnerriikide arengupoliitikaga; on arvamusel, et see eeldab strateegiat, milles käsitletakse poliitilisi, sotsiaal-majanduslikke ja kultuurilisi olusid ning mille eemärk on elavdada liidu suhteid oma vahetute naabritega; rõhutab, kui oluline on tegeleda koostöös päritolu- ja transiitriikidega rändajate ühiskonda ja tööellu integreerimise ja kodakondsusküsimustega;
13. rõhutab, et kaubandus ja areng ei ole alati täielikus kooskõlas; on arvamusel, et arengumaad peaksid oma turgusid avama valikuliselt; rõhutab, kui tähtis on erasektori sotsiaalne ja keskkonnaalane vastutus, ning on seisukohal, et kaubanduse liberaliseerimisel ei tohi unustada sotsiaalseid ja keskkonnatingimusi, nagu ILO standardid; tuletab meelde, et sellekohased viited tuleb sotsiaalse ja keskkonnaalase dumpingu vältimiseks lisada WTO lepingutesse;
14. tuletab sellega seoses meelde, et nimetatud standardite lepingutesse lisamise hind ei ole kaugeltki võrreldav mõjuga, mida avaldab standardite mittejärgimine sotsiaalkaitsele, inimeste tervisele ja keskmisele eluale;
15. tunneb heameelt, et EL tunnustab väikepõllumajandustootjate rolli nälja vastu võitlemisel ning nõuab, et süstemaatilisel hinnatakse ELi põllumajandus-, kaubandus- ja energiapoliitika, sh ELi biokütusepoliitika mõju, mis võib olla arengumaadele kahjulik;
16. kordab uuesti, et tuleb pöörata suuremat tähelepanu ELi kliimamuutuste alaste poliitikameetmete ja arengueesmärkide sünergilise toime optimeerimisele, eelkõige pidades silmas kasutatavaid vahendeid ja kaudset positiivset mõju arengule ja/või kliimamuutuste leevendamisele;
17. on seisukohal, et kliimamuutuste probleemiga tuleb tegeleda struktuurireformide kaudu ning nõuab kliimamuutustega seotud ohtude süstemaatilist hindamist kõikides poliitika kujundamise ja otsustusprotsessi aspektides, sealhulgas kaubanduse, põllumajanduse toiduga kindlustatuse valdkonnas; nõuab, et nimetatud hindamise tulemusi kasutatakse arengukoostöö rahastamisvahendi (2014–2020) raames selgete ja ühtsete riiklike ja piirkondlike strateegiadokumentide koostamiseks;

Neljapäev, 13. märts 2014

18. tunnustab asjaolu, et pööratakse tähelepanu poliitikavaldkondade arengusiduse eri tahkudele, ent on ühtlasi arvamusel, et EL peaks võtma konkreetseid meetmeid maksudest kõrvalehoidumise vastu võitlemiseks ja maksuparadiiside probleemi lahendamiseks; kutsub komisjoni üles lisama tooraineid käsitleva algatuse rakendamise aastaaruandesse ka teabe uute lepingute, programmide ja algatuste mõju kohta ressursirikastes arenguriikides;

19. tunnustab, et EL kannab suurt vastutust selle eest, et tema kalandusettevõtete tegevus nii liidu vetes kui ka neist väljaspool põhineks samadel ökoloogilise ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse ning läbipaistvuse standarditel; märgib, et selline sidusus eeldab kooskõlastamist nii komisjonis endas kui ka komisjoni ja eri liikmesriikide valitsuste vahel;

20. tuletab eelkõige meelde, et ta on otsustanud vältida suuremahuliste energiataristute rahastamist, kui neil on negatiivne sotsiaalne ja keskkonnamõju;

o

o o

21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0252

ELi prioriteetid ÜRO Inimõiguste Nõukogu 25. istungjärgul**Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 25. istungjärguks (2014/2612(RSP))**

(2017/C 378/28)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ja ÜRO inimõiguste konventsioone ning nende fakultatiivprotokolle,
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 60/251, millega asutati ÜRO Inimõiguste Nõukogu,
 - võttes arvesse ÜRO 8. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni ja ÜRO Peaassamblee resolutsioone selle kohta,
 - võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, Euroopa sotsiaalhartat ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
 - võttes arvesse ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilist raamistikku ning ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava, mis võeti vastu välisasjade nõukogu 3179. istungil 25. juunil 2012. aastal,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 13. juuni 2012. aasta soovitusi nõukogule ELi inimõiguste eriesindaja kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone ÜRO Inimõiguste Nõukogu kohta, sh parlamendi prioriteetide kohta seoses sellega, ning eelkõige 7. veebruari 2013. aasta resolutsiooni ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma erakorralisi resolutsioone inimõigustega seotud teemadel,
 - võttes arvesse oma 11. detsembri 2013. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia olukorrast maailmas 2012. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas ⁽³⁾,
 - võttes arvesse 10. veebruaril 2014. aastal vastu võetud ELi välisasjade nõukogu järeldusi ELi prioriteetide kohta ÜRO inimõigusi käsitlevatel foorumitel;
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2, artikli 3 lõiget 5 ning artikleid 18, 21, 27 ja 47,
 - võttes arvesse Inimõiguste Nõukogu eelseisvaid istungjärke 2014. aastal, eelkõige 3.–28. märtsini 2014 toimuvat 25. korralist istungjärku,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et inimõiguste universaalsuse austamine, edendamine ja kaitsmine on osa Euroopa Liidu eetilisest ja õiguslikust *acquis*'st ning üks Euroopa ühtsuse ja terviklikkuse nurgakiveid;
- B. arvestades, et ELi usaldusväärst Inimõiguste Nõukogus toetab suurenev järjepidevus tema inimõigustealase sise- ja välispoliitika vahel;

⁽¹⁾ ELT C 332 E, 15.11.2013, lk 114.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0055.⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0575.

Neljapäev, 13. märts 2014

- C. arvestades, et parimate võimalike tulemuste saavutamiseks peaksid EL ja tema liikmesriigid püüdma võtta inimõiguste rikkumiste vastu sõna ühiselt ning tugevdama sellega seoses jätkuvalt koostööd ning parandama organisatoorseid korraldusi ja kooskõlastamist liikmesriikide vahel ja ELi institutsioonide vahel;
- D. arvestades, et ELi välisasjade nõukogu määras 10. veebruaril 2014. aastal ÜRO Inimõiguste Nõukogu 25. korralise istungjärgu ja eelseisva ÜRO Peaassamblee kolmanda komitee toimumise eel kindlaks prioriteetidid, mille hulka kuuluvad olukord Süürias, Korea Rahvademokraatlikus Vabariigis, Iraanis, Sri Lankas, Myanmaris/Birmas, Valgevenes, Kesk-Aafrika Vabariigis, Lõuna-Sudaanis, Kongo Demokraatlikus Vabariigis, Eritreas, Malis ja Sudaanis; arvestades, et välisasjade nõukogu välja toodud prioriteetsed teemad on surmanuhtlus, usu- ja veendumusvabadus, lapse õigused, naiste õigused, 2015. aasta järgne ülemaailmne tegevuskava, arvamus- ja sõnavabadus, kogunemis- ja ühinemisvabadus, VVOde koostöö inimõigustega tegelevate ÜRO organitega, piinamine, lesbide, geide, biseksuaalide ja trans- ja intersooliste inimestega seonduvad küsimused, rassism, põlisrahvad, majanduslikud, sotsiaalsed ja kultuurilised õigused, ettevõtlus ja inimõigused ning inimõigustega tegelevate ÜRO organite ja mehhanismide toetamine;
- E. arvestades, et 25. juulil 2012. aastal määrati ametisse ELi inimõiguste eriesindaja, kelle ülesanne on edendada ELi inimõiguste poliitika tulemuslikkust ja nähtavust ning aidata kaasa inimõiguste ja demokraatia strateegilise raamistiku ja tegevuskava elluviimisele;
- F. arvestades, et 2013. aasta oktoobris valiti Inimõiguste Nõukogusse 14 uut liiget, kelle liikmesus algas 1. jaanuaril 2014. aastal, nimelt Alžeeria, Hiina, Kuuba, Prantsusmaa, Maldivid, Mehhiko, Maroko, Namiibia, Saudi Araabia, Lõuna-Aafrika, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Vietnam, Venemaa ja Ühendkuningriik; arvestades, et üheksa ELi liikmesriiki on nüüd Inimõiguste Nõukogu liikmed;
- G. arvestades, et naiste staatuse komisjoni 58. istungjärgu prioriteetne teema on probleemid ja saavutused naisi ja tütarlapsi käsitlevate aastatuhande arengueesmärkide rakendamisel;
- H. arvestades, et korruptsioon avalikus ja erasektoris tekitab ja süvendab ebavõrdsust ja diskrimineerimist seoses kodaniku-, poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste võrdse teostamisega, ning arvestades, et on tõestatud, et korruptsioon ja inimõiguste rikkumine hõlmavad võimu kuritarvitamist, vastutuse puudumist ja diskrimineerimise eri vorme;
- I. arvestades, et nii Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti puudutavate Kampala muudatusettepanekute ratifitseerimine riikide poolt kui ka Rahvusvahelise Kriminaalkohtu pädevuse laiendamine agressioonikuritegudele aitab veelgi kaasa nende kuritegude toimepanijate karistamatuse lõpetamisele;
1. tervitab nõukogu seatud prioriteete Inimõiguste Nõukogu 25. korraliseks istungjärguks; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenus ja liikmesriigid võtaksid Inimõiguste Nõukogus ELi prioriteetide propageerimisel arvesse Euroopa Parlamendi soovitusi;

ÜRO Inimõiguste Nõukogu tegevus

2. kordab oma veendumust, et valimised Inimõiguste Nõukogusse peavad toimuva konkurentsipõhiselt, ja väljendab vastuseisu ilma konkursita valimiste korraldamisele piirkondlike rühmade poolt; kordab, kui olulised on Inimõiguste Nõukogu liikmestaatusega seonduvad inimõiguste valdkonnas võetud kohustused ja nende täitmist puudutavad standardid, ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid nõuaksid kindlalt nende standardite järgimist, kui nad määravad kindlaks kandidaadid, kelle poolt nad kavatsevad hääletada; rõhutab, et Inimõiguste Nõukogu liikmetelt nõutakse inimõiguste edendamist ja kaitsmist kõige kõrgemal tasemel; kordab, kui olulised on kindlad ja läbipaistvad kriteeriumid selliste liikmete ennistamisel, kelle liikmesus on peatatud;
3. väljendab muret inimõiguste rikkumiste pärast mitmes hiljuti Inimõiguste Nõukogu liikmeks valitud riigis, sh Alžeerias, Hiinas, Kuubas, Marokos, Venemaal, Saudi Araabias ja Vietnamis;

Neljapäev, 13. märts 2014

4. märgib, et Kasahstan on praegu üks ÜRO Inimõiguste Nõukogu 47st liikmest ja inimõiguste olukord selles riigis on veelgi halvenenud pärast seda, kui korrakaitseväed kasutasid 16. detsembril 2011. aastal Žangaözenis julmalt jõudu rahumeelsete meelevaldajate ning naftatöötajate, nende perekonnaliikmete ja toetajate vastu, mille tulemusel hukkus ametlikel andmetel 15 inimest ja vigastada sai üle 100; nõuab, et Inimõiguste Nõukogu järgiks viivitamata ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Navi Pillay üleskutset korraldada naftatöölise tapmise asjaolude sõltumatu rahvusvaheline uurimine; nõuab, et Kasahstan kui inimõiguste nõukogu liige tagaks inimõigused, tunnistaks kehtetuks oma karistusseadustiku artikli 164 sotsiaalsete ebakõlade õhutamise kohta, lõpetaks sõltumatute meediaväljaannete represseerimise ja neile halduskoormuse tekitamise, vabastaks poliitvangid, sealhulgas inimõiguste kaitsjate advokaadi Vadim Kuramšini, ametiühinguaktivisti Roza Tuletajeva ja poliitilise vastase Vladimir Kozlovi, ning lõpetaks poliitiliste vastaste väljaandmise taotlemise;

5. on jätkuvalt vastu rühmade kaupa hääletamisele Inimõiguste Nõukogus; nõuab tungivalt, et Inimõiguste Nõukogu liikmeks olevad riigid hääletaksid läbipaistvalt;

6. väljendab kahetsust asjaolu üle, et ruum kodanikuühiskonna ja Inimõiguste Nõukogu vaheliseks koostöömeks järjest kahaneb ning VVOdele pakutakse vähem võimalusi neil istungjärgudel esineda; nõuab tungivalt, et EL ja Inimõiguste Nõukogu tagaksid selle, et kodanikuühiskonnal lubatakse anda Inimõiguste Nõukogu 25. istungjärguks, aga ka inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise protsessi ja muudesse ÜRO inimõiguste mehhanismidesse võimalikult suur panus, ilma et pärast kodumaale tagasi pöördumist tuleks karta survevahendeid; mõistab teated sellistest survevahenditest hukka ning nõuab tungivalt, et Euroopa välisteestistus ja liikmesriigid tagaksid, et selliste juhtumite puhul võetakse süstemaatiliselt järelemeetmeid;

7. avaldab tunnustust ÜRO inimõiguste ülemvolinikule Navi Pillayle jätkuvate pingutuste eest lepingulise organi tugevdamise protsessis; tuletab veel kord tungivalt meelde, et lepingulised organid tuginevad paljudele sidusrühmadele, ja rõhutab, et kodanikuühiskond peab olema püsivalt nendes protsessides kaasatud; rõhutab ühtlasi, et lepinguliste organite sõltumatus ja tulemuslikkus tuleb säilitada ja seda tuleb edendada;

Riigipõhised küsimused

Süüria

8. kordab, et mõistab karmilt hukka inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse laialtlevinud rikkumised Süüria režiimi poolt, sealhulgas igasuguse vägivalda kasutamise, süstemaatilise piinamise ning vangide hukkamine; mõistab hukka kõik režiimi vastu võitlevate relvastatud rühmituste toime pandud inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumised; väljendab sügavat muret kolm aastat kestnud konflikti tõsise mõju pärast tsiviilelanikkonnale ning humanitaarolukorra jätkuva halvenemise pärast riigis ja piirkonnas; kutsub kõiki relvastatud osapooli üles lõpetama kohe vägivald Süürias; toetab täielikult hiljuti Genfi kommünikee põhjal algatatud kõnelustevooru, mis peaks olema esimeseks sammuks protsessis, mis viib konflikti poliitilise ja demokraatliku lahenduseni, et lihtsustada Süüria juhitavat demokraatia üleminekut, mis vastab Süüria rahva õigustatud ootustele;

9. nõuab tungivalt, et kõik konflikti osapooled ja eelkõige Süüria režiim tagaksid ulatusliku ja turvalise piiriülese juurdepääsu rahvusvahelisele humanitaarabile ning täidaksid oma lubaduse võimaldada naistel ja lastel lahkuda ümberpiiratud linnadest nagu Homs ja Yarmouki laagrist; tunneb heameelt ÜRO Julgeolekunõukogu 22. veebruari 2014. aasta resolutsiooni 2139 üle, milles nõutakse humanitaarabikonvoide lubamist kogu riiki, et leevendada tsiviilelanikkonna kannatusi, ning nõuab selle kiiret rakendamist; nõuab valitsuse poolt vahistatud rahumeelsete aktivistide ning relvastatud rühmituste käes hoitavate tsiviilelanikest pantvangide vabastamist;

10. rõhutab, et kriisi enneolematut ulatust arvestades peab ELi ja kogu rahvusvahelise kogukonna jaoks olema esmatähtis leevendada nende miljonite süürlaste kannatusi, kes vajavad esmatarbekaupu ja põhiteenuseid; tuletab ELi liikmesriikidele meelde nende humanitaaralast vastutust Süüria pagulaste ees ning märgib, et tragöödiad, nagu Lampedusa lähedal toimunu, ei tohiks enam korduda; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid abistaksid konflikti eest põgenevaid pagulasi; märgib, et oma 9. oktoobri 2013. aasta resolutsioonis soovitas Euroopa Parlament liikmesriikidel aidata täita kiireloomulisi vajadusi ja lubada turvalist sisenemist ELi, et võimaldada süürlasi ajutiselt vastu võtta, ning asustada pagulased ümber lisaks olemasolevatele riigikvootidele ning lubada humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmist;

Neljapäev, 13. märts 2014

11. kutsub Euroopa välisteenistust ja liikmesriike veel kord üles tagama, et olukorda Süürias käsitletaks ÜRO raames, eelkõige Inimõiguste Nõukogus jätkuvalt ülima prioriteedina;

12. rõhutab asjaolu, et tsiviilisikute sihilik näljutamine ja rünnakud tervishoiuasutuste vastu on rahvusvahelise õiguse kohaselt keelatud ja neid loetakse sõjakuritegudeks; kordab vastutuselevõtmise tagamise olulisust kõigil tasanditel; avaldab sellega seoses tunnustust Süüriat käsitleva sõltumatu uurimiskomisjoni tööle, sh tema viimasele aruandele, mida hakatakse Inimõiguste Nõukogus arutama, ning palub uurimiskomisjonil teostada juurdlus hiljutise aruande alusel, mis hõlmab tuhandeid fotosid piinamisjuhtudest, mille on teadete kohaselt toime pannud Süüria sõjavägi; tuletab meelde oma üleskutset ÜRO Julgeolekunõukogule esitada Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule taotlus korraldada Süüria olukorra hindamiseks ametlik uurimine; palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal võtta selles suunas märgatavaid meetmeid;

Egiptus

13. mõistab hukka inimõiguste rikkumised Egiptuses, sealhulgas ajakirjanike, kodanikuühiskonna ja poliitilise opositsiooni aktivistide tagakiusamise ja kinnipidamise ning ülemäärase jõu kasutamise näiteks revolutsiooni kolmanda aastapäeva tähistamise ajal ja 2013. aasta jaanuaris toimunud referendumil ajal, mille tõttu on surma saanud palju tsiviilisikuid; nõuab, et Egiptuse ametivõimud tagaksid tsiviilisikute surma asjaolude täieliku läbipaistva ja sõltumatu uurimise, et süütegude toimepanijad vastutusele võtta; taunib asjaolu, et kümneid tuhandeid egiptlasi hoitakse vangis ja represseeritakse, sealhulgas liikmeid Moslemi Vennaskonnast, mida iseloomustatakse kui terroriorganisatsiooni, mis takistab võimalust kaasavaks lepitusprotsessiks, mida on vaja riigi stabiilsuse ja arengu tagamiseks; kutsub Inimõiguste Nõukogu üles mõistma hukka need inimõiguste rikkumised, jälgima teostatavaid uurimisi ja kaaluma võimalust algatada oma uurimine, kui Egiptuse ametivõimud ei ole mingit edu saavutanud; rõhutab, kui oluline on kiiresti avada ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo Kairos, nagu on Egiptuse ametivõimudega kokku lepitud;

14. võtab teadmiseks Egiptuse uue põhiseaduse; võtab teadmiseks viite kristlaste ja juutide usuasjade sõltumatusele ning tunnustab edusamme usuvabaduse vallas; väljendab heameelt selle üle, et põhiseaduses viidatakse tsiviilvalitsusele ja kõigi kodanike võrdõiguslikkusele, sealhulgas naiste õiguste parandamisele, laste õiguste tagamisele, igasuguse piinamise keelustamisele, orjapidamise kõigi vormide keelustamisele ja kuritegelikuks tunnistamisele, samuti kohustusele järgida inimõigusi käsitlevaid rahvusvahelisi lepinguid, millele Egiptus on alla kirjutanud; mõistab teravalt hukka suured võimuvolitused, mis põhiseaduse kohaselt on sõjaväel ja sõjaväekohtutel;

15. peab murettekitavaks, et tuhanded inimesed (peamiselt Eritrea ja Somaalia pagulased, sh paljud naised ja lapsed) hukuvad, kaovad, satuvad inimröövi ohvriks või võetakse pantvangi, et nende eest lunaraha saada, neid piinatakse, kasutatakse seksuaalselt ära või tapetakse elundikaubanduse eesmärgil Siinasis inimkaubitsejate poolt; tuletab sellega seoses meelde, et uue põhiseaduse artikli 89 kohaselt on igasugune orjapidamine, rõhumine, inimeste sunniviisiline ärakasutamine, seksikaubandus ja muud inimkaubanduse vormid Egiptuses seadusega keelatud ja käsitatavad kuriteona;

Liibüa

16. nõuab, et Inimõiguste Nõukogu esseisval istungjärgul võetaks vastu reolutsioon, mille aluseks on ÜRO inimõiguste ülemvoliniku aruanne ja mis suurendab ÜRO inimõiguste ülemvoliniku volitusi jälgida ja esitada Inimõiguste Nõukogule aruandeid inimõiguste olukorra ja probleemide kohta Liibüas; peab murettekitavaks konfliktidega seotud ebaseaduslikke vahistamisi ja piinamisi ning kohtuväliseid hukkamisi ja toob sellega seoses esile ÜRO toetusmissiooni aruande piinamiste kohta; väljendab muret, et löögi alla on sattunud meediatöötajad, ning nõuab meediapluralismi ja sõnavabaduse kaitsmist; nõuab tungivalt konfliktilahenduse ja rahvusliku leppimise toetamist;

Tuneesia

17. väljendab heameelt asjaolu üle, et Tuneesias võeti 26. jaanuaril 2014 vastu uus põhiseadus, millest võiksid eeskujuna võtta selle piirkonna ja kaugemadki riigid; ergutab Tuneesia ametivõime korraldama selle aasta teises pooles kaasavad, läbipaistvad ja usaldusväärsed valimised;

Neljapäev, 13. märts 2014

Maroko

18. kutsub ÜRO Inimõiguste Nõukogu uut liiget Marokot üles jätkama läbirääkimisi Lääne-Sahara konflikti rahumeelseks ja püsivaks lahendamiseks ning kinnitab taas läänesaharalaste õigust enesemääramisele, mis tuleks otsustada demokraatliku referendumi teel kooskõlas ÜRO asjakohaste resolutsioonidega;

Palestiina

19. tervitab Palestiina kui ÜRO mitteliikmest vaatlejariigi osalemist alates 2012. aasta novembrist; kinnitab oma toetust neile püüdlustele; märgib, et EL on avaldanud toetust Palestiina saamisele ÜRO täisliikmeks, mis oleks osa Iisraeli ja Palestiina konflikti poliitilisest lahendusest; kinnitab taas, et EL ei tunnista mingeid muudatusi enne 1967. aastat kehtinud piirides, sealhulgas Jeruusalemmaga seoses, kui selles ei ole mõlemad pooled kokku leppinud; jagab selles osas nõukogu 16. detsembri 2013. aasta järeldusi Lähis-Ida rahuprotsessi kohta, milles taunitakse Iisraeli jätkuvat asunduste laiendamist, mis on rahvusvahelise õiguse kohaselt ebaseaduslik ja takistab rahu saavutamist; taunib inimõiguste rikkumisi Palestiina ametivõimude poolt ja jätkuvat rakettide tulistamise Gazast Iisraeli;

Iisrael

20. väljendab heameelt selle üle, et Iisrael on taastanud koostöö Inimõiguste Nõukoguga ja varsti võetakse vastu Iisraeli inimõiguste olukorra üldist korrapäraselt läbivaatamist käsitlev teise tsükli raport; kutsub Iisraeli ametivõime üles tegema koostööd kõigi erimenetluste osas, kaasa arvatud okupeeritud territooriumide inimõiguste olukorra eriraportööriga; toetab ÜRO peasekretäri ja ÜRO inimõiguste ülemvoliniku raportite järeldusi Iisraeli ja okupeeritud Palestiina aladega seoses ning kutsub Iisraeli üles täitma soovitusi, mille on andnud sõltumatu rahvusvaheline teabekogumissmissioon ja milles käsitletakse Iisraeli asunduste mõju palestiinlaste inimõigustele; peab väga murettekitavaks teada antud juhtumeid, kus lapsi on Iisraeli kinnipidamiskohtades poliitilistel põhjustel kinni peetud;

Bahrein

21. väljendab muret inimõiguste kaitsjate ja poliitilise opositsiooni aktivistide olukorra pärast Bahreinis; kiidab heaks Inimõiguste Nõukogus 2013. aasta septembris tehtud avalduse, millele kirjutasid alla kõik ELi liikmesriigid; nõuab kõigi meelsusvangide, poliitiliste aktivistide, ajakirjanike, inimõiguste kaitsjate ja rahumeelsete protestijate kohest tingimusteta vabastamist; kutsub ELi liikmesriike üles töötama selle nimel, et Inimõiguste Nõukogu järgmisel istungjärgul võetaks vastu resolutsioon inimõiguste olukorra kohta Bahreinis, milles tuleks pöörata põhitähelepanu sellele, kuidas on Bahrein täitnud kohustusi, mille ta võttis inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise käigus, ning kuidas on täidetud Bahreini kuningaja heakskiidu saanud Bahreini sõltumatu uurimiskomisjoni soovitusi, sh soovitusi inimõiguste kaitsjate kohta;

Saudi Araabia

22. kutsub Saudi Araabiat kui Inimõiguste Nõukogusse äsja valitud liiget üles järgima inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise tööühma 17. istungjärgu soovitusi lõpetada igasugune naiste diskrimineerimine õiguses ja tavades ning lubada naistel täielikult ja võrdselt ühiskonnas osaleda; võtta vajalikke meetmeid, et vöidelda perevägivalgaga ja tagada ohvritele juurdepääs kaitse- ja hüvitismehhanismidele; võtta vastu seadus, millega keelatakse laste varajane abielu ja sundabielu ning kehtestatakse abiellumise alampiiriks 18 eluaastat; võtta vastu seadused, millega kaitsta ühinemis-, sõna-, rahumeelse kogunemise ja usuvabadust; kehtestada moratoorium surmanuhtlusele, et see lõpptulemusena kaotada; lubada registreerida vabaihendusi inimõiguste valdkonnas ning ratifitseerida peamised inimõigusi käsitlevad õigusaktid;

Iraan

23. väljendab rahulolu selle üle, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu võttis 2013. aasta märtsis vastu resolutsiooni inimõiguste olukorra kohta Iraani Islamivabariigis ning et pikendati Iraani inimõiguste olukorra eriraportööri mandaati; kinnitab oma toetust mandaadi jätkamiseks ning kutsub Iraani üles lubama ÜRO eriraportööril siseneda riiki, mis oleks oluline samm selles suunas, et alustada dialoogi hindamiseks inimõiguste olukorda Iraanis; kordab taas, et mõistab hukka surmanuhtluse

Neljapäev, 13. märts 2014

kasutamise Iraanis ja märkimisväärselt suurenenud hukkamiste arvu (2014. aasta esimese kahe nädalaga on poodud 40 inimest), mõistab samuti hukka usuvabaduse jätkuva rikkumise; täheldab esimesi märke edasiminekest, mida Iraani valitsus on näidanud inimõiguste vallas, k.a poliitvangide vabastamine; kutsub ELi ja Inimõiguste Nõukogu üles jälgima tähelepanelikult inimõiguste olukorda ning tagama, et inimõigusi käsitletak jätkuvalt prioriteetse teemana suhetes Iraani valitsusega;

Venemaa

24. mõistab teravalt hukka Venemaal vastu võetud nn välisagendi seadused, mida kasutatakse selleks, et kontorite läbiotsimisega, trahvide ja muude heidutusmeetoditega kiusata taga vabatahtlusi; kutsub ELi ja liikmesriike üles avaldama nii Inimõiguste Nõukogus kui ka väljaspool seda jätkuvalt survet Venemaale, et ta lõpetaks sellise sõna- ja ühinemisvabaduse selge rikkumise; peab väga murettekitavaks muid jätkuvald inimõigusrikkumisi Venemaal, nagu meediavastased repressioonid, seksuaalvähemusi diskrimineerivad seadused, kogunemisõiguse rikkumine ja kohtuliku sõltumatuse puudumine;

Valgevene

25. kinnitab oma toetust Inimõiguste Nõukogu eriraportöörile, kes tegeleb inimõiguste olukorraga Valgevenes; nõuab, et eriraportööri mandaati, mis lõpeb 2014. aasta juunis, pikendataks veel üheks aastaks; kiidab heaks 2013. aasta juunis vastu võetud resolutsiooni Valgevene kohta ning pideva tähelepanu juhtimise tõsistele inimõigusrikkumistele Valgevenes; nõuab, et Euroopa välissteenistus ja liikmesriigid jätkaksid surve avaldamist Valgevenele inimõiguste küsimuses;

Usbekistan

26. peab Usbekistani inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise tulemusi oluliseks; peab kahetsusväärseks asjaolu, et Usbekistani valitsus keeldub jätkuvalt rahuldavast Inimõiguste Nõukogu eriekspertide külastusaotlusi; nõuab, et EL ja liikmesriigid püüaksid luua Inimõiguste Nõukogus spetsiaalse järelevalvemehhanismi Usbekistani inimõiguste olukorra jälgimiseks;

Kesk-Aafrika Vabariik

27. on endiselt väga mures olukorra pärast Kesk-Aafrika Vabariigis; kutsub rahvusvahelist kogukonda viivitamata toetama ÜRO humanitaarabi kampaaniat, mis on äärmiselt alarahastatud, ning nõuab julgeolekuolukorra parandamist, et tagada humanitaarabi kättetoimetamine elanikkonnale; loodab, et ELi ÜJKP missiooni kiire saatmine aitab parandada kohapealset olukorda; mainib tunnustavalt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2136 (2014), ÜRO Inimõiguste Nõukogu resolutsiooni ja Inimõiguste Nõukogu 20. jaanuaril 2014 toimunud eriistungjärku Kesk-Aafrika Vabariigi olukorrast ning Kesk-Aafrika Vabariigi inimõiguste olukorra sõltumatu eksperdi nimetamist; nõuab, et uus ajutine president Samba-Panza teeks kõik, mis tema võimuses, et lõpetada vägivald ja leevendada usurühmituste vahelisi pingeid;

Kongo Demokraatlik Vabariik

28. rõhutab, et ÜRO on nõudnud Kongo Demokraatliku Vabariigi konfliktist räsitud idaosa jätkuvat toetamist, tagamaks, et sellest ei saaks unustatud kriisi; tunneb suurt muret elanikkonna hiljutise massilise ümberasustamise pärast Katanga piirkonnas; mõistab teravalt hukka mässuliste jõudude rünnakud tsiviilelanikkonna, sealhulgas naiste ja laste vastu riigi idaosas; mõistab teravalt hukka vägistamise süstemaatilise kasutamise sõjarelvana; on ülimalt mures, et jätkuvalt kasutatakse sõduritena lapsi, ning nõuab laste desarmeerimist, rehabiliteerimist ja taasintegreerimist ühiskonda; on seisukohal, et Kongo Demokraatliku Vabariigi ja piirkonna rahu, julgeolekut ja koostööd käsitlev ÜRO kokkulepe on põhiraamistik püsiva rahu saavutamiseks; kiidab heaks ÜRO Julgeolekunõukogu 30. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni 2136, millega uuendatakse Kongo Demokraatlikule Vabariigile kehtestatud relvaembargo;

Eritrea

29. nõuab tungivalt, et EL ja Inimõiguste Nõukogu pööraksid jätkuvalt tähelepanu inimõiguste olukorrale Eritreas ja jälgiksid seda valvsalt, sest inimõiguste tõsiste rikkumiste tagajärjek on pagulaste ja rändajate suur arv; tunneb heameelt

Neljapäev, 13. märts 2014

ÜRO Inimõiguste Nõukogus 2013. aasta juunis ühehäälselt vastu võetud resolutsiooni üle, milles käsitletakse inimõiguste olukorda Eritreas; kiidab heaks eriraportööri esimese aruande inimõiguste olukorra kohta Eritreas; nõuab, et selle eriraportööri mandaati uuendataks Inimõiguste Nõukogu 26. istungjärgul;

Mali

30. kiidab heaks Mali inimõiguste olukorra sõltumatu eksperdi nimetamise, konfliktijärgse inimõiguste olukorra pideva jälgimise ning muude Aafrika riikide tugeva juhirolli inimõiguste olukorra parandamisel Malis; nõuab sõltumatu eksperdi mandaadi uuendamist;

Lõuna-Sudaan

31. peab väga murettekitavaks olukorda Lõuna-Sudaanis, sealhulgas riigijuhtimise pärast peetavat poliitilist võitlust, mis on põhjustanud üha rohkem etnilisi konflikte ning rohkem kui 650 000 inimese ümberasustamise; palub, et ELi liikmesriigid tõstataksid selle küsimuse Inimõiguste Nõukogus, et hoida Lõuna-Sudaani olukorra teemat rahvusvahelise tähelepanu all; tunneb heameelt vaenutegevuse lõpetamiseks 23. jaanuaril 2014. aastal allkirjastatud kokkuleppe üle, kuid juhib tähelepanu asjaolule, et see on alles esimene samm rahu ja lepituse suunas; mõistab hukka inimõiguste ulatuslikud rikkumised ning rõhutab, et nende eest vastutavad isikud tuleb vastutusele võtta; hindab positiivselt Aafrika Liidu osalust ettevalmistustöödes, et moodustada uurimiskomisjon, mis oleks õigluse ja vastutuse kehtestamise ning tulevase lepitamise aluseks;

Sri Lanka

32. mõistab hukka jätkuvad rünnakud usuvähemuste vastu ning inimõiguste kaitsjate, advokaatide ja ajakirjanike tagakiusamise ja hirmutamise; tunnustab ülesehitamisel tehtud edusamme ning minevikukogemuste ja lepitusega tegeleva komisjoni mõningate soovitude täitmist, kuid peab kahetsusväärseks asjaolu, et Sri Lanka valitsus ei ole siiani suutnud tagada sõltumatut ja usaldusväärset uurimist seoses rahvusvahelise inimõigusi käsitleva õiguse ja humanitaarõiguse varasemate rikkumistega; toetab kindlalt ÜRO inimõiguste ülemvoliniku soovitusi luua sõltumatu rahvusvaheline uurimismehhanism, mis aitaks tõe välja selgitada, juhul kui riigi uurimismehhanismid sellega toime ei tule;

Birma/Myanmar

33. kiidab heaks Inimõiguste Nõukogus vastu võetud resolutsiooni Birma/Myanmari kohta ning eriraportööri töö jätkumise; kutsub Inimõiguste Nõukogu üles mitte katkestama või muutma eriraportööri mandaati niikaua, kui riigis ei ole loodud kõikide volitustega ÜRO inimõiguste ülemvoliniku bürood, ning kutsub Birma/Myanmari üles tagama, et vangidega seotud juhtumeid käsitlev komitee jätkaks tööd, et lahendada kõik pooleliolevad juhtumid, ning et tunnistataks kehtetuks vastuoluline seadus, mis mõjutab sõna- ja ühinemisvabadust (eelkõige 2011. aasta seadus rahumeelse kogunemise ja protsessioonide kohta); mõistab hukka Rohingya vähemuse vastu suunatud jätkuva vägivalga ja tagakiusamise Rakhine osariigis ning moslemite ja muude usuvähemuste vastu suunatud rünnakud, ning nõuab selliste rikkumiste täielikku läbipaistvat ja sõltumatut uurimist;

Korea Rahvademokraatlik Vabariik

34. pooldab Põhja-Korea inimõiguste olukorra eriraportööri mandaadi kavandatavat pikendamist ning kiidab heaks 2013. aasta märtsis konsensuse alusel vastu võetud resolutsiooni ja Põhja-Korea inimõigusi käsitleva uurimiskomisjoni aruande esitamise; kordab oma nõuet, et Korea Rahvademokraatliku Vabariigi valitsus teeks eriraportööri täielikku koostööd ning hõlbustaks tema visiite Põhja-Koreasse; nõuab tungivalt, et Inimõiguste Nõukogu pööraks tähelepanu rahvusvahelise uurimiskomisjoni soovitudele, keskendudes eriti vajadusele mõista hukka Põhja-Korea poolt toime pandud rahvusvahelised kuriteod, suurendada ÜRO suutlikkust dokumenteerida selles riigis toime pandud inimõigusrikkumisi ning luua asjakohased rahvusvahelised mehhanismid, et tagada vastutus Põhja-Koreas toime pandud rahvusvaheliste kuritegude eest;

Kambodža, Côte d'Ivoire, Haiti, Somaalia ja Sudaan

35. tunneb heameelt Kambodža, Côte d'Ivoire'i, Haiti, Somaalia ja Sudaani sõltumatute ekspertide mandaadi pikendamise üle; nõuab tungivalt, et kõnealuste riikide ametiasutused teeksid volitatute täielikku koostööd;

Neljapäev, 13. märts 2014

Temaatilised küsimused

Lapse õigused

36. väljendab heameelt Inimõiguste Nõukogu töö üle, mida on tehtud lapse õiguste alal, näiteks 2013. aasta septembris vastu võetud resolutsioon alla 5-aastaste laste ennetatava suremuse ja haigestumuse kohta inimõiguste küsimusena, ning Lapse Õiguste Komitee töö üle; kutsub riike üles ratifitseerima ÜRO lapse õiguste konventsiooni 3. fakultatiivprotokoll, millega võimaldatakse lastel esitada nimetatud komiteele kaebusi; hindab positiivselt ÜRO Inimõiguste Nõukogus peagi vastuvõetavat resolutsiooni lapse õiguste kohta kui suurepärast näidet ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna riikide rühma (GRULAC) koostööst ÜROs; väljendab suurt muret laste piinamis- ja kinnipidamisjuhtumite pärast, millest on teada andnud sellised organisatsioonid nagu UNICEF ja Amnesty International; kutsub ÜROd üles neid juhtumeid täiendavalt uurima ning koostama soovitusi meetmete võtmiseks;

Naised ja tütarlapsed

37. nõuab, et EL osaleks aktiivselt naiste staatuse komisjoni 58. istungjärgul, et mitte nõrgestada ÜRO Pekingi tegevusprogrammis sätestatud, nagu juurdepääs haridusele ja tervishoiule kui põhiline inimõigus, sealhulgas seksuaal- ja reproduktiivtervisega seonduvad õigused; mõistab karmilt hukka naistevastase seksuaalvägivalla kui sõjaktaktika vahendi, sealhulgas sellised kuriteod nagu massiline vägistamine, seksuaalne orjastamine, sundprostituatsioon, soopõhine tagakiusamine, sealhulgas naiste suguelundite moonutamine, inimkaubandus, varajased ja sundabielud, aumõrvad ja kõik muud samaväärse raskusastmega seksuaalvägivalla vormid; kutsub taas kord ELi ja kõiki liikmesriike üles allkirjastama ja ratifitseerima Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni;

Piinamine

38. kordab, et piinamise ja muude väärkohtlemise vormide vastu tuleb võidelda ning EL peab pidama seda küsimust esmatahtsaks eriti seoses lastega; kutsub Inimõiguste Nõukogu üles kasutama iga-aastast piinamist käsitlevat resolutsiooni eriraportööri mandaadi pikendamiseks veel kolmeks aastaks ning tagama piinamist käsitlevate varasemate resolutsioonide tõhusad järelemeetmed; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus, komisjon ja ELi liikmesriigid seisaksid ühiselt selle eest, et piinamine kaotada ja ohvreid toetada, selleks tuleks eelkõige jätkata või alustada toetuse andmist ÜRO vabatahtlikule fondile piinamisohvrite toetamiseks ja piinamisvastase konventsiooni fakultatiivprotokolliga loodud erifondile;

Surmanuhtlus

39. mõistab teravalt hukka surmanuhtluse kasutamise ning toetab kindlalt moratooriumit kui sammu surmanuhtluse kaotamise suunas; kutsub ELi, liikmesriike ja Inimõiguste Nõukogu üles töötama jätkuvalt surmanuhtluse kaotamise nimel kogu maailmas; nõuab tungivalt, et ikka veel surmanuhtlust kasutavad riigid avaldaksid selged ja täpsed arvud surmamõistetute ja hukkamiste kohta;

Usu- ja veendumusvabadus

40. mõistab hukka usu- ja veendumusvabaduse õiguse jätkuvad rikkumised maailmas; kinnitab selle küsimuse tähtsust ELi jaoks; kutsub liikmesriike üles jätkama tööd selle küsimusega; tunneb heameelt ÜRO usu- ja veendumusvabaduse eriraportööri mandaadi pikendamise üle; kordab uuesti, et mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadus, sealhulgas vabadus muuta oma usulisi tõekspidamisi või veendumusi või neist loobuda, on üks põhilisi inimõigusi; rõhutab seega vajadust võidelda tõhusalt kõikide usuvähemuste vastu suunatud diskrimineerimisvormide vastu kogu maailmas;

Lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste (LGBTI) õigused

41. väljendab muret asjaolu pärast, et viimasel ajal on juurde tulnud diskrimineerivaid seadusi ja tavasid ning suurenenud on isikute vastu nende seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi tõttu toime pandud vägivallategude arv; ergutab tähelepanelikult jälgima olukorda Nigeerias ja Ugandas, kus uued seadused ohustavad tõsiselt seksuaalvähemuste vabadust; mõistab hukka diskrimineerivate seaduste kehtestamise ja sõnavabaduse piiramise Venemaal; kinnitab uuesti, et toetab inimõiguste ülemvoliniku jätkuvat tööd nende diskrimineerivate seaduste ja tavade vastu võitlemisel ning ÜRO üldisemat tööd selles valdkonnas; soovib, et ELi liikmesriigid, nõukogu ja Euroopa välisteenistus osaleksid aktiivselt võitluses nende õiguste piiramiskatsete vastu;

Neljapäev, 13. märts 2014

Kastisüsteemil põhinev diskrimineerimine

42. mõistab hukka kastisüsteemil põhineva diskrimineerimise; peab väga murettekitavaks inimõiguste jätkuvaid ja ulatuslikke rikkumisi tulenevalt kastisüsteemist ja vägivaldategusid, sealhulgas seksuaalvägivalda naiste suhtes, kes kuuluvad asjaomastesse kogukondadesse; tunnustab ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo ja ÜRO eriekspertide tööd selle diskrimineerimisvormiga võitlemisel; nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid edendaksid ÜRO tööalase ja päritolulise diskrimineerimise tõhusa kaotamise põhimõtete ja suuniste heakskiitmist, ning kutsub ÜRO Inimõiguste Nõukogu üles selle raamistiku vastu võtma;

Rahumeelse kogunemise õigus

43. kutsub ELi üles toetama järelmeetmeid, mis põhinevad ÜRO inimõiguste ülemvoliniku aruandel tõhusate meetmete ja parimate tavade kohta, et tagada inimõiguste edendamine ja kaitsmine seoses rahumeelsete meelevaheldustega, kusjuures eelkõige tuleks toetada pingutusi töötada välja rahvusvaheline õigusraamistik seoses rahumeelse kogunemise õigusega;

Eluase

44. kordab, et tunneb heameelt selle üle, kui oluliseks peab Inimõiguste Nõukogu õigust eluasemele; kordab ühtlasi oma üleskutset liidule ja liikmesriikidele edendada korraliku eluaseme kättesaadavust põhiõigusena;

Vesi ja kanalisatsioon

45. hindab positiivselt Inimõiguste Nõukogu poolt 2013. aasta septembris vastu võetud resolutsiooni, mis käsitleb õigust ohutule joogiveele ja kanalisatsioonile, ning ÜRO vastava küsimuse eriraportööri tööd, eelkõige käsiraamatu koostamist selle kohta, kuidas rakendada õigust ohutule joogiveele ja kanalisatsioonile; kutsub Euroopa välisteenistust, ELi liikmesriike ja Inimõiguste Nõukogu üles pöörama jätkuvalt tähelepanu sellele sageli unarusse jäetud, kuid eluliselt olulisele inimõigusele, et tagada varustatus vee ja kanalisatsiooniga;

Ettevõtlus ja inimõigused

46. toetab kindlalt ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtete rakendamist; kutsub ELi ja liikmesriike üles täitma aktiivset rolli ÜRO inimõiguste ning rahvusvaheliste korporatsioonide ja teiste ettevõtjate töörühma 7. istungjärgul ning toetama pingutusi nende poliitika kooskõlastamiseks OECD rahvusvahelistele ettevõtetele mõeldud suunistega ning ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtete; kordab oma taotlust, et Euroopa Komisjon annaks 2014. aasta lõpuks aru selle kohta, kuidas ELi liikmesriikides rakendatakse ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid; võtab teadmiseks uued algatused, millega nõutakse ettevõtlust ja inimõigusi käsitleva õiguslikult siduva rahvusvahelise vahendi loomist ÜRO süsteemis;

Korruptsioon ja inimõigused

47. kutsub ELi ja selle liikmesriike üles toetama ÜRO eriraportööri ametikoha loomist finantskuritegude, korruptsiooni ja inimõiguste küsimustes;

Sport

48. tunneb heameelt 2013. aasta septembris vastu võetud resolutsiooni üle, mis käsitleb inimõiguste edendamist spordi ja olümpia ideaalide kaudu; tunneb muret võõrtöötajate olukorra pärast Kataris, eelkõige seoses ettevalmistusega 2022. aasta maailmameistrivõistlusteks; võtab teadmiseks Katari algatuse, mille eesmärk on nende probleemidega tegeleda; kutsub Katari ametivõime üles reformima oma tööseadust, tühistama kogu piirkonnas kehtiva sponsorusseaduse (nn kafala süsteem) ning ratifitseerima asjakohased rahvusvahelised konventsioonid; nõuab tungivalt, et EL tagaks, et Kataris ehitussektoris töötavad ELi äriühingud ei aitaks kaasa võõrtöötajate inimõiguste rikkumisele; toonitab, kui oluline on kontrollida kõiki suuremaid spordiüritusi ja nende seotust inimõigustega, näiteks 2014. aasta veebruaris Venemaal toimunud Sotši taliolümpiamängud ning kogunemisvabaduse ja seksuaalvähemuste õiguste jätkuv allasurumine ning eelseisvad maailmameistrivõistlused Brasiilias, kus esineb teateid eluasemetest väljatõstmiste ja elanikkonna ümberasustamise kohta kogu riigis;

Neljapäev, 13. märts 2014*Relvastatud droonide kasutamine*

49. peab murettekitavaks inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi seoses ebaseaduslike sihtmärgistatud tapmistega relvastatud droonide abil, mille tõttu on väljaspool väljakuulutatud konfliktipiirkondi saanud teadmata arv tsiviilisikuid surma, raskelt vigastada või tõsise trauma; toetab asjaomaste ÜRO eriekspertide pingutusi, mille eesmärk on edendada relvastatud droonide läbipaistvat ja vastutustundlikku kasutust riikide poolt kooskõlas kehtestatud rahvusvahelise õigusraamistikuga; kutsub ELi, liikmesriike ja Inimõiguste Nõukogu üles jätkama ebaseaduslike sihtmärgistatud tapmist uurimisi ning järgima soovitusi, mille on andnud ÜRO eriraportöör, kes tegeleb kohtuväliste, lihtmenetluse korras toimuvate ja meelevaldsete hukkamiste küsimustega, ja eriraportöör terrorismivastase võitluse ja inimõiguste küsimustes;

Rahvusvaheline Kriminaalkohus

50. kinnitab oma täielikku toetust Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule ning säilitab valvsuse võimalike katsete suhtes selle legitiimsust kõigutada; kutsub ELi üles aktiivselt välja töötama ELi seisukohta agressioonikuriteo ja Kampala muudatusettepanekute kohta;

Inimõiguste olukorra üldine korrapärane läbivaatamine

51. kinnitab taas, kui oluline on inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise universaalsus, et jõuda täielikule arusaamale inimõiguste olukorrast kõikides ÜRO liikmesriikides, ning rõhutab, kui tähtis on läbivaatamise teine tsükkel, milles keskendutakse esimese tsükli jooksul heakskiidu saanud soovitude rakendamisele; kordab siiski oma nõudmist, et soovitusel, mida riigid esimeses tsüklis heaks ei kiitnud, võetaks inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise jätkuvas protsessis kaalumisele;

52. kutsub üldise korrapärase läbivaatamise interaktiivses dialoogis osalevaid ELi liikmesriike üles esitama soovitusi, mis on konkreetsed ja mõõdetavad, et parandada järelemeetmete kvaliteeti ja heakskiidetud soovitude rakendamist; rõhutab, et komisjon ja ELi liikmesriigid peavad kindlasti andma tehnilist abi, et aidata läbivaatamise objektiks olevatel riikidel rakendada soovitusi ja esitada vaheülevaateid rakendamise parandamiseks;

53. toonitab, et inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise soovitusel tuleb lisada süstemaatilisel ELi inimõigusalasest dialoogidesse ja konsultatsioonidesse ning ELi inimõigusi käsitlevatesse riigipõhistesse strateegiatesse; kordab oma soovitusi, et parlament käsitleks neid soovitusi oma delegatsioonide visiitidel kolmandatesse riikidesse;

54. tervitab kõiki samme, mis võimaldavad erinevate sidusrühmade, sealhulgas kodanikuühiskonna ulatuslikku ja täielikku osalemist inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise protsessis; toonitab, et Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid peavad ÜRO Inimõiguste Nõukogus juhtima tähelepanu murettekitavale asjaolule, et paljudes riikides üle kogu maailma aheneb valitsusväliste organisatsioonide tegevusruum;

Erimenetlused

55. kordab, et toetab kindlalt erimenetlusi; rõhutab, et selliste mandaatide sõltumatus on ülitähtis, ning nõuab tungivalt, et kõik ÜRO riigid teeksid erimenetluste osas täielikku koostööd, sealhulgas võtaksid volitatud esindajaid vastu riigivisiitidel, reageeriksid nende tungivatele taotlustele teutseda ja seoses väidetavate rikkumistega ning tagaksid nõuetekohased järelemeetmed volitatud esindajate tehtud soovitudele; toetab avaldust, mille tegid 10. detsembril 2013. aastal 72 erimenetluste eksperti, ning tunneb muret selle pärast, et riikide vähene koostöö erimenetluste osas vähendab ekspertide suutlikkust oma mandaati täita;

56. mõistab teravalt hukka igasugused repressioonid inimõiguste kaitsjate ja aktivistide vastu, kes teevad koostööd inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise protsessi ja erimenetluste raames, mis puudutab eelkõige Hiinat; palub Inimõiguste Nõukogul uurida teateid, mille kohaselt on Hiina aktivisti Cao Shunlid, kes taotles kodanikuühiskonna kaasamist üldise korrapärase läbivaatamise protsessi, kinni peetud alates 14. septembrist 2013; nõuab tungivalt, et Inimõiguste Nõukogu president jälgiks seda ja muid sarnaseid juhtumeid väga tähelepanelikult ning et kõik riigid pakuksid piisavat kaitset niisuguste hirmutamiste eest; rõhutab, et sellised teod kahjustavad kogu ÜRO inimõiguste süsteemi;

Neljapäev, 13. märts 2014

ELi osalemine

57. kordab, et ELi aktiivne osalemine kõikides ÜRO inimõiguste mehhanismides, sh Inimõiguste Nõukogus on tähtis; ergutab ELi liikmesriike osalema ning tegema kaastööd resolutsioonide koostamisel ja algatamisel, võtma aktiivselt osa aruteludest ja interaktiivsetest dialoogidest ning tegema avaldusi; toetab kindlalt tava, mille kohaselt EL võtab üha rohkem osa piirkondadevahelistest algatustest;

58. kinnitab taas, kui oluline on integreerida Genfis Inimõiguste Nõukogu raames tehtav töö ELi asjaomase sise- ja välistegevusega, sealhulgas parlamendi vastava tegevusega, nagu komisjonide ja parlamentidevahelised delegatsioonid ja ÜRO eriraportööride osalemine komisjonide koosolekutel;

59. ergutab ELi eriesindajat jätkama ELi inimõiguste poliitika tulemuslikkuse, sidususe ja nähtavuse tõhustamist Inimõiguste Nõukogu raames ning arendama edasi tihedat koostööd ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo ja erimenetluste ekspertidega, ning peab kahetsusväärseks, et komisjoni asepresident ja kõrge esindaja ei ole esindatud Inimõiguste Nõukogu kõrgetasemelistel kohtumistel;

60. toonitab jälle Euroopa välisteenistuse, komisjoni ja ELi liikmesriikide tõhusa koordineerimise ja koostöö tähtsust inimõiguste küsimuses; ergutab Euroopa välisteenistust suurendama ELi sidusust eelkõige ELi delegatsioonide kaudu Genfis ja New Yorgis, milleks on vaja õigeaegseid ja sisulisi konsultatsioone ning üksmeelse sõnumi edastamist;

61. rõhutab, et ELi liikmesriigid peavad kindlasti toetama Inimõiguste Nõukogu, tehes koostööd inimõiguste jagamatuse ja universaalsuse saavutamiseks ja ratifitseerides kõik selle organi kehtestatud rahvusvahelised inimõigustealased õigusaktid; kordab, et peab kahetsusväärseks asjaolu, et ükski ELi liikmesriik ei ole siiani ratifitseerinud kõigi võõrtöötajate ja nende pereliikmete õiguste kaitse konventsiooni; kordab uuesti ka asjaolu, et mitu liikmesriiki ei ole veel vastu võtnud ja/või ratifitseerinud kõigi isikute sunniviisilise kadumise eest kaitsmise konventsiooni, piinamise ning muude julmade, ebainimlike või inimväärikust alandavate kohtlemis- ja karistamisviiside vastase konventsiooni fakultatiivprotokolli või majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste pakti fakultatiivprotokolli; kordab oma üleskutset liikmesriikidele ratifitseerida nimetatud konventsioonid ja protokollid; rõhutab, et ELi liikmesriigid peavad esitama oma perioodilised aruanded ÜRO järelevalveorganitele õigeaegselt; kutsub ELi üles aktiivselt välja töötama ELi seisukohta agressioonikuriteo ja Kampala muudatusettepanekute kohta;

62. kordab, et oluline on ELi jätkuv toetus ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo sõltumatuse kaitsmisel, et tagada selle ülesannete tulemuslik ja erapooletu täitmine; toonitab, et ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo erapooletuse ja toimimise jaoks on oluline tagada piisav rahastamine, eelkõige pidades silmas kujunevatest olukordadest tingitud praegust vajadust avada ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo uusi piirkondlikke büroosid; rõhutab, et tähtis on tagada piisav rahastamine, et katta lepingute alusel loodud organite üha suurenevat töökoormust; kutsub ELi üles võtma juhtrolli, et tagada lepingute alusel loodud organite süsteemi tõhus toimimine, sh piisav rahastamine;

63. kinnitab, et inimõiguste kaitsjate kaitsmine on ELi inimõiguste poliitika olulisim prioriteet; hindab seepärast demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi kaudu inimõiguste kaitsjate kiireloomuliseks kaitsmiseks ja toetuseks eraldatavat praktilist ja rahalist abi;

o

o o

64. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO Julgeolekunõukogule, ÜRO peasekretärile, ÜRO 67. Peaassamblee presidendile, ÜRO Inimõiguste Nõukogu presidendile, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ning väliskomisjoni loodud ELi-ÜRO töörühmale.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0253

Karistuste määramine Bolotnaja väljaku sündmustes osalenud meeleavaldajatele Venemaal

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon Venemaa kohta: Bolotnaja väljaku sündmustega seotud meeleavaldajate karistamine (2014/2628(RSP))

(2017/C 378/29)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa kohta, eriti 13. juuni 2013. aasta resolutsiooni õigusriigi põhimõtete järgimise kohta Venemaal ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja pressiesindaja 24. veebruaril 2014 tehtud avaldust Bolotnaja väljaku sündmustega seotud meeleavaldajate karistamise kohta,
 - võttes arvesse Venemaa põhiseadust, eriti selle artiklit 118, milles on sätestatud, et õigust mõistavad Venemaa Föderatsioonis ainult kohtud, ning artiklit 120, milles on sätestatud, et kohtunikud on erapooletud ja alluvad ainult Venemaa põhiseadusele ning föderaalseadustele,
 - võttes arvesse ELi ja Venemaa 28. novembril 2013 toimunud inimõigustealaseid konsultatsioone,
 - võttes arvesse piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa Komitee 17. detsembril 2013 avaldatud aruannet oma korralise külaskäigu kohta Venemaa Föderatsiooni,
 - võttes arvesse Venemaa Föderatsiooni inimõiguste ombudsmanni Vladimir Lukini 4. märtsil 2014 tehtud avaldust Moskvast toimunud avalike meeleavalduste ja õiguskaitseasutuste rakendatud meetmete kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on Euroopa Nõukogu ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni täisliikmena võtnud endale kohustuse järgida demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid ning austada inimõigusi; arvestades, et viimastel kuudel on Venemaal toimunud mitmeid tõsiseid õigusriigi põhimõtete rikkumisi ja on vastu võetud piiravaid seadusi ning sellest tulenevalt tekitab üha enam muret küsimus, kuidas Venemaa täidab oma rahvusvahelisi ja siseriiklikke kohustusi;
- B. arvestades, et 6. mail 2012, päev enne president Vladimir Putini ametissevannutamist, oli mitmekümnel meeleavaldajal – meeleavaldusel osales hinnanguliselt kümneid tuhandeid inimesi – Bolotnaja väljakul politseijõududega kohati kokkupõrkeid, mille tõttu oli kergelt vigastatud;
- C. arvestades, et umbes 600 aktivisti hoiti lühikest aega vahi all ja 28 isiku vastu algatati kriminaalmenetlus; arvestades, et ametivõimud alustasid protestijate tegevuse uurimist, lugedes selle „massirahutusteks“, mis Venemaa seaduste kohaselt tähendab massitegevust, mis sisaldab „vägivalla, pogromme, vara hävitamist, tulirelvade kasutamist või relvastatud vastupanu ametivõimudele“; arvestades, et ametivõimude väitel oli vägivallatsemine ettekatsetatud ja kujutas endast ühte osa vandenõust eesmärgiga destabiliseerida riiki ja kukutada valitsus;
- D. arvestades, et mitmed viimaste aastate kohtuprotsessid ja kohtumenetlused on tekitanud kahtlusi Venemaa Föderatsiooni kohtuorganite sõltumatuses ja erapooletuses;
- E. arvestades, et paljude Venemaa ja rahvusvaheliste inimõigusorganisatsioonide teatel viisid vägivaldpuhanguni ja sellele järgnenud meeleavaldajate vahistamiseni julgeolekujõudude ebaproportsionaalsed meetmed ja agressiivne käitumine ning ülemäärane vägivalla kasutamine; arvestades, et Venemaa Föderatsiooni inimõiguste ombudsman kinnitas oma hinnangus, et süüdistused massirahutuste korraldamises olid alusetud;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0284.

Neljapäev, 13. märts 2014

- F. arvestades, et 24. veebruaril 2014 mõistis üks Venemaa kohus süüdi kaheksa toonast meeleavaldajat, määrates neile karistused alates tingimisi karistusest kuni nelja-aastase vanglakaristuseni, ja et enne seda, 2013. aastal, määrati kolm veel raskemat vanglakaristust ning et aktivist Mihhail Kossenko saadeti sundkorras psühhiaatrilisele ravile;
- G. arvestades, et palju inimesi peeti kinni 21. ja 24. veebruaril 2014 toimunud rahumeelsetel meeleavaldustel, mis korraldati Bolotnaja väljaku asjas süüdistatavate toetuseks; arvestades, et mitu tundi peeti kinni neid rohkem kui 200 inimest, kes 24. veebruaril 2014 kogunesid Zamoskvoretski ringkonnakohtu juurde kohtuotsust kuulama; arvestades et opositsioonijuhtidele Boriss Nemtsovile ja Aleksei Navalnõile määrati hiljem kümnepäevane vanglakaristus; arvestades, et Aleksei Navalnõi pandi järgmiseks kaheks kuuks koduaresti ja 5. märtsil 2014 kinnitati tema külge nn elektrooniline võru, et tema tegevust jälgida;
- H. arvestades, et Venemaa ametivõimud laiendavad massijälgimise programme; arvestades, et need programmid ühes lesbide, geide, biseksuaalide ja transsooliste inimeste (LGBT) vastu suunatud seaduste ning vabaihenduste vabadust piiravate seadustega on Venemaa ametivõimudele väga võimsaks vahendiks, millega jälgida ja survestada opositsiooni tegevust;
- I. arvestades, et inimõiguste olukord on Venemaal viimastel aastatel halvenenud ning Venemaa ametivõimud on vastu võtnud rea seadusi, mis sisaldavad mitmeti mõistetavaid sätteid ja mida saab kasutada opositsioonile ja kodanikuühiskonna aktivistidele uute piirangute seadmiseks, samuti sõna- ja kogunemisvabaduse piiramiseks; arvestades, et karmide meetmetena on rakendatud politseihaaranguid, vara konfiskeerimist, haldustrahve ja muid meetmeid, millega püütakse kodanikuühiskonna organisatsioonide tegevust takistada ja pärssida;
- J. arvestades, et Venemaa ametivõimud ahistavad opositsiooniparteide ja -liikumiste juhte, ning mõnesid neist, näiteks liikumise Solidarnost juhti Ilja Jašin, Roheliste ja Sotsiaaldemokraatide Liidu kaasesimeest Gleb Fetissovit ning keskkonnaaktivisti ja partei Jabloko väljapaistvat liiget Jevgeni Vitiškot, on mitmesuguseid süüdistusi esitades kinni peetud;
- K. arvestades, et 2013. aasta detsembris jäädvustas piinamise tõkestamise Euroopa Komitee hulga kirjeldusi õiguskaitsesutuste ja politsei personali poolt toime pandud vangide väärkohtlemise ja piinamise juhtumite kohta;
1. väljendab sügavat muret Bolotnaja väljaku meeleavaldajate vastu algatatud kohtumenetluste pärast, kuna need on algusest peale olnud vigased ja esitatud süüdistused on poliitiliselt motiveeritud;
 2. on kindlalt seisukohal, et meeleavaldajatele esitatud süüdistused ja määratud karistused tunduvad ebaproportsionaalsed, kui võtta arvesse sündmuste olemust ja õigusrikkumisi, milles meeleavaldajaid süüdistatakse; on seisukohal, et menetluse puudujääke ja pikka eelvangistuse aega silmas pidades tekitavad õigusemõistmise tulemused taas küsimusi õigusriigi põhimõtete järgimise kohta;
 3. kutsub Venemaa õigusalasutusi üles kohtuotsuseid apellatsioonimenetluse käigus uuesti läbi vaatama ja vabastama eespool mainitud kaheksa meeleavaldajat ning Bolotnaja väljaku sündmuste pärast vangistatud Mihhail Kossenko, kellele määrati sundkorras psühhiaatriline ravi;
 4. väljendab ka sügavat muret seoses suure hulga rahumeelsete meeleavaldajate kinnipidamisega pärast Bolotnaja väljaku sündmustes osalenute kohtuotsuste teatavakstegemist ning nõuab, et loobutaks kõikidest meeleavaldajate vastu esitatud süüdistustest; kutsub Venemaa valitsust lisaks üles austama kõikide kodanike õigust kasutada oma põhivabadusi ja üldisi inimõigusi;
 5. tuletab meelde, kui oluline on, et Venemaa kui Euroopa Nõukogu ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni liikmesriik täidaks täies ulatuses oma rahvusvahelisi õiguslaseid kohustusi ning põhilisi inimõigusi ja õigusriigi põhimõtteid, mis on sätestatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis; juhib tähelepanu asjaolule, et viimase aja muutused Venemaal on toimunud vastupidiselt reformidele, mida oleks vaja teostada demokraatlike normide, õigusriikluse ja kohtusüsteemi sõltumatuse tugevdamiseks;
 6. väljendab muret Venemaa Föderatsioonis toimuva pärast, pidades silmas inimõiguste austamist ja kaitset ning ühiselt kokku lepitud demokraatlike põhimõtete, eeskirjade ja korra järgimist, eelkõige seoses nn välisagentide seadusega, LGBT inimeste vastaste õigusaktidega, laimu reinkrimineerimisega, riigireetmist käsitleva seadusega ja avalikke protestimeeleavaldusi reguleeriva õigusaktiga; nõuab, et Venemaa kui Euroopa Nõukogu liige täidaks oma rahvusvahelisi kohustusi;

Neljapäev, 13. märts 2014

7. kutsub Venemaa valitsust üles võtma konkreetseid meetmeid, et takistada inimõiguste olukorra halvenemist, eelkõige lõpetama kodanikuühiskonna organisatsioonide ja aktivistide üleüldise ahistamise; kutsub Venemaa täidesaatvat ja seadusandlikku võimu üles uuesti läbi vaatama ja lõpuks tühistama viimasel ajal vastuvõetud õigusaktid ja meetmed, mis on vastuolus inimõiguste ja põhivabaduste järgimise kohustustega, mille Venemaa kui Euroopa Nõukogu liikmesriik on endale võtnud, ning võtma arvesse Venemaa inimõiguste ombudsmani ja Venemaa Föderatsiooni presidendi juures tegutseva inimõiguste nõukogu ettepanekuid;
8. nõuab, et Venemaa õigusasutused ja õiguskaitseasutused täidaksid oma ülesandeid erapooletult ja sõltumatult;
9. rõhutab, et kogunemisvabadus on Venemaa Föderatsioonis tagatud Venemaa põhiseaduse artikliga 31 ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga, milles Venemaa on osaline ja mida Venemaa ametivõimud on seetõttu kohustatud järgima;
10. kutsub Venemaa Föderatsiooni üles viima oma jälgimisprogrammid vastavusse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga;
11. taunib jätkuvaid karme meetmeid, mida rakendatakse Venemaa režiimi avalikult kritiseerivate kodanike ja allesjäänud sõltumatute meediakanalite, sealhulgas telekanali Dožd ja raadiojaama Ehho Moskvõ vastu;
12. palub kõrgel esindajal ja Euroopa välisteenistusel tagada, et kõikide poliitilistel põhjustel vastutusele võetud isikute juhtumid tõstataks ELi ja Venemaa inimõiguste-teemalistel konsultatsioonidel ning et nendel konsultatsioonidel osalevatel Venemaa esindajatel palutaks ametlikult anda vastus iga juhtumi kohta;
13. palub nõukogu eesistujal, komisjoni presidendil ning komisjoni asepresidendil ja ELi kõrgel esindajal jälgida neid juhtumeid jätkuvalt tähelepanelikult, tõstatada neid küsimusi erinevates kogudes ja kohtumistel Venemaaga ning anda Euroopa Parlamendile aru Vene ametivõimudega peetud arutelude kohta;
14. nõuab, et nõukogu töötaks Venemaa suhtes välja ühtse poliitika, millest lähtudes ELi kõik 28 liikmesriiki ja ELi institutsioonid kohustuksid ühiselt rõhutama inimõiguste tähtsust ELi ja Venemaa suhetes ning vajadust lõpetada Venemaal sõna-, kogunemis- ja ühinemisvabaduse mahasurumine; nõuab, et seda ühist sõnumit väljendataks ELi välisasjade nõukogu järeldustes;
15. kutsub kõrget esindajat ja Euroopa välisteenistust üles tagama, et EL püüab kasutada kõiki Venemaa siseriikliku õiguse piires olevaid võimalusi, et jätkata Venemaa kodanikuühiskonna organisatsioonidega, sealhulgas demokraatia, inimõiguste ja õigusriikluse väärtusi edendavate organisatsioonidega aktiivset suhtlemist ja nende organisatsioonide toetamist;
16. seoses ELi rahastamisvahendite käimasoleva kavandamisetaapiga kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles suurendama demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi ning kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kohalike asutuste vahendite kaudu Venemaa kodanikuühiskonnale antavat finantsabi ja võtma ELi–Venemaa kodanikuühiskonna foorumi Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi alla, et tagada sellele püsiv ja usaldusväärne pikaajaline toetus;
17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile ning Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0254

Konsultatsioonide alustamine Cotonou lepingul põhineva koostöö peatamiseks Uganda ja Nigeeriaga, võttes arvesse hiljutisi õigusakte, mille kohaselt käsitatakse homoseksuaalsust veelgi tõsisema kriminaalkuriteona**Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon nõupidamiste alustamise kohta, et peatada Cotonou lepingu kohaldamine Nigeeria ja Uganda suhtes, võttes arvesse hiljuti vastuvõetud õigusakte, millega jätkatakse homoseksuaalsuse kriminaliseerimist (2014/2634(RSP))**

(2017/C 378/30)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõigustega seotud rahvusvahelisi kohustusi ja vahendeid, sealhulgas neid, mis on ette nähtud ÜRO inimõiguste konventsioonides ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, millega tagatakse inimõigused ja põhivabadused ning keelatakse diskrimineerimine,
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ning inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste nõukogu 17. juuni 2011. aasta resolutsiooni 17/19 inimõiguste, seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi kohta,
- võttes arvesse ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise partnerluslepingu (Cotonou leping) teist läbivaatamist ning selle lepingu inimõigusi ja rahvatervist käsitlevaid sätteid ja kohustusi, eelkõige artikli 8 lõiget 4, artiklit 9, artikli 31a punkti e ja artiklit 96,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2, artikli 3 lõiget 5, artikleid 21, 24, 29 ja 31 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 10 ja 215, millega seatakse liidule ja liikmesriikidele kohustus kaitsta ja edendada suhetes maailma teiste riikidega universaalseid inimõigusi ja üksikisikute kaitset ning võtta inimõiguste raskete rikkumiste korral piiravaid meetmeid,
- võttes arvesse nõukogu 24. juunil 2013. aastal vastuvõetud suuniseid lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste (LGBTI) inimeste kõigi inimõiguste edendamiseks ja kaitsmiseks,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Catherine Ashton 15. jaanuari 2014. aasta avaldust, milles ta väljendab muret samast soost inimeste abiellumist keelava seaduse jõustamise pärast Nigeerias,
- võttes arvesse kõrge esindaja ja asepresidendi 20. detsembri 2013. aasta avaldust homoseksuaalsuse vastase seaduse vastuvõtmise kohta Ugandas,
- võttes arvesse USA presidendi Obama 16. veebruari 2014. aasta avaldust homoseksuaalsuse vastase seaduse vastuvõtmise kohta Ugandas ja tema üleskutset Uganda presidendile Yoweri Museveni, et too jätkaks selle seaduse jõustamata,
- võttes arvesse kõrge esindaja ja asepresidendi 18. veebruari 2014. aasta avaldust homoseksuaalsuse vastaste õigusaktide kohta Ugandas,
- võttes arvesse ÜRO peasekretäri Ban Ki-mooni 25. veebruari 2014. aasta avaldust, milles ta nõuab tungivalt, et Uganda ametivõimud homoseksuaalsuse vastase seaduse läbi vaataks või tühistaks,

Neljapäev, 13. märts 2014

- võttes arvesse kõrge esindaja poolt 4. märtsil 2014. aastal Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust Uganda homoseksuaalsuse vastase seaduse kohta,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, sealhulgas 5. juuli 2012. aasta resolutsiooni lesbiliste naiste vastase vägivalda ning lesbide, geide, bi- ja transseksuaalide ja mõlemasooliste (LGBTI) inimeste õiguste kohta Aafrikas⁽¹⁾, 13. juuni 2013. aasta seadusandlikku resolutsiooni, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu sõlmida leping, millega muudetakse teist korda partnerluslepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, millele on alla kirjutatud 23. juunil 2000 Cotonous ja mida on muudetud esimest korda 25. juunil 2005 Luxembourgis⁽²⁾, ning 11. detsembri 2013. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia olukorrast maailmas 2012. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas⁽³⁾,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, sealhulgas 17. detsembri 2009. aasta resolutsiooni Uganda homoseksuaalsuse vastase seaduseelnõu kohta⁽⁴⁾, 16. detsembri 2010. aasta resolutsiooni Uganda ja Bahati eelnõu ning homo-, bi- ja transseksuaalide diskrimineerimise kohta⁽⁵⁾ ning 17. veebruari 2011. aasta resolutsiooni David Kato tapmise kohta Ugandas⁽⁶⁾,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Nigeeria olukorra kohta, sealhulgas 15. märtsi 2012. aasta resolutsiooni⁽⁷⁾ ja 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni⁽⁸⁾,
 - võttes arvesse oma 16. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni viimasel ajal täheldatud lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste kriminaliseerimise ilmingute kohta⁽⁹⁾,
 - võttes arvesse oma 28. septembri 2011. aasta resolutsiooni inimõiguste, seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi käsitlemise kohta ÜROs⁽¹⁰⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et kõik inimesed sünnivad vabana ning oma väärikuselt ja õigustelt võrdsetena; arvestades, et kõik riigid on kohustatud takistama vägivalda ning vihkamise ja häbimärgistamise õhutamist inimeste isikutunnuste, sealhulgas seksuaalse sättumuse, sooidentiteedi ja sooväljenduse tõttu;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärk on arendada ja tugevdada demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet ning inimõiguste ja põhivabaduste austamist;
- C. arvestades, et tervelt 76 riiki käsitavad homoseksuaalsust jätkuvalt kuriteona ja neist viies riigis karistatakse seda surmanuhtlusega;
- D. arvestades, et samast soost inimeste vastastikusel nõusolekul toimuva suhte eest kohaldatai Ugandas juba 14-aastast vanglakaristust Uganda karistusseadustiku 145. jaotise kohaselt ja Nigeerias seitsmeaastast vanglakaristust Nigeeria karistusseadustiku 214. jaotise kohaselt (või surmanuhtlust nendes 12 osariigis, kus kehtib šariaat);
- E. arvestades, et Uganda parlament võttis 20. detsembril 2013. aastal vastu homoseksuaalsuse vastase seaduse, mille kohaselt on võimalik määrata LGBTI inimeste õiguste toetamise eest kuni seitsmeaastane vanglakaristus, inimestele, kes peavad nn homoseksuaalsetel eesmärkidel maja, tuba või ruume või kohta, kuni seitsmeaastane vanglakaristus ning karistada nn retsidiivseid seaduserikkujaid ja HIV-positiivseid seaduserikkujaid eluaegse vanglakaristusega; arvestades, et 24. veebruaril 2014. aastal jõustas Uganda Vabariigi president Yoweri Museveni Kaguta selle seaduse oma allkirjaga;

⁽¹⁾ ELT C 349 E, 29.11.2013, lk 88.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0273.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0575.

⁽⁴⁾ ELT C 286 E, 22.10.2010, lk 25.

⁽⁵⁾ ELT C 169 E, 15.6.2012, lk 134.

⁽⁶⁾ ELT C 188 E, 28.6.2012, lk 62.

⁽⁷⁾ ELT C 251 E, 31.08.2013, lk 97.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0335.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0046.

⁽¹⁰⁾ ELT C 56 E, 26.2.2013, lk 100.

Neljapäev, 13. märts 2014

- F. arvestades, et Uganda ametivõimud on vastu võtnud pornograafiavastase seaduse ja avaliku korra tagamise seaduse, mis on järjekordseks rünnakuks inimõiguste ja inimõigusi kaitsvate valitsusväliste organisatsioonide vastu; arvestades, et see näitab üha piiratumat ja halvamate võimalustega poliitilist ruumi kodanikuühiskonna jaoks;
- G. arvestades, et Nigeeria senat võttis 17. detsembril 2013. aastal vastu samasooliste inimeste abiellumist keelava seaduse, mille kohaselt võib homoseksuaalses suhtes olevatele inimestele määrata kuni 14-aastase vanglakaristuse ja isikutele, kes on olnud samasooliste inimeste abiellumise tunnistajaks või kes peavad või külastavad LGBTI inimestele mõeldud baare või osalevad LGBTI organisatsioonides või ühendustes, kuni 10-aastase vanglakaristuse; arvestades, et 2014. aasta jaanuaris jõustas president Goodluck Jonathan selle seaduse oma allkirjaga;
- H. arvestades, et mainitud riikide paljud massiteabevahendid, üldsuse esindajad ning poliitilised ja usujuhid püüavad LGBTI inimesi üha enam hirmutada, nende ja valitsusväliste organisatsioonide ja inimõiguste kaitsjate õigusi piirata ja nendevastast vägivalda seadustada; arvestades, et vahetult pärast seda, kui president Museveni seaduse allkirjastas, avaldas Uganda kõmuleht 200 Uganda gei ja lesbi nimed ja pildid, millel olid ulatuslikud negatiivsed tagajärjed nende julgeolekule; arvestades, et meedia teadete kohaselt kasvab Nigeerias LGBTI inimeste vahistamiste arv ja nendevastane vägivald;
- I. arvestades, et paljud riigipead ja valitsusjuhid, ÜRO juhid, riikide valitsuste ja parlamentide esindajad, Euroopa Liit (sealhulgas nõukogu, parlament, komisjon ja kõrge esindaja) ning paljud ülemaailmselt tuntud inimesed on LGBTI inimesi kriminaliseerivad seadused karmilt hukka mõistnud;
- J. arvestades, et ELi koostöö peaks toetama AKV riikide jõupingutusi, et töötada välja toetavad õiguslikud ja poliitilised raamistikud ning kõrvaldada karistavad õigusnormid, tegutsemispõhimõtted ja tavad, häbimärgistamine ja diskrimineerimine, mis kahjustavad inimõigusi, suurendavad vastuvõtlikkust HIVile/AIDSile ja takistavad tõhusa HIV/AIDSi ennetuse, ravi, hoolduse ja toetuse, sealhulgas ravimite, kaupade ja teenuste kättesaadavust HIVi/AIDSi nakatunud ja kõige suuremas nakatumisohus inimestele;
- K. arvestades, et ÜRO HIV- ja AIDSi-vastane ühisprogramm UNAIDS ja ülemaailmne AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu võitlemise fond on väljendanud kartust, et LGBT inimesed ja 3,4 miljonit HIV-nakkusega kodanikku Nigeerias ja Ugandas jäetakse ilma eluliselt tähtsatest tervishoiuteenustest, ning nõuavad, et kiiresti uuritaks kõnealuste seaduste vastamist põhiseadusele, arvestades tõsiseid tagajärgi rahvatervisele ja inimõigustele;
- L. arvestades, et samast soost täiskasvanud inimeste vastastikusel nõusolekul põhineva suhte jätkuv kriminaliseerimine raskendab veelgi aastatuhande arengueesmärkide saavutamist, seda eriti soolise võrdõiguslikkuse ja haiguste vastu võitlemise vallas, samuti edusamme seoses 2015. aasta järgse arenguraamistikuga;
- M. arvestades, et mitmed liikmesriigid, sealhulgas Madalmaad, Taani ja Rootsi, ning muud riigid, nagu Ameerika Ühendriigid ja Norra, on otsustanud Uganda valitsusele suunatud abi peatada või ümber suunata valitsuse toetamiselt kodanikuühiskonna toetamisele;
- N. arvestades, et Cotonou lepingu artikli 96 lõike 1a kohaselt võib algatada nõupidamise, et peatada lepingu kohaldamine lepinguosaliste suhtes, kes ei täida artikli 8 lõikest 4 ja artiklist 9 tulenevaid inimõiguste alaseid kohustusi;
1. mõistab hukka uute seaduste vastuvõtmise, mis ohustavad tõsiselt üldisi õigusi – õigust elule, sõnavabadusele, ühinemis- ja kogunemisvabadusele ning õigust elada vabana piinamisest, julmusest, ebainimlikust ja alandavast kohtlemisest; kordab, et seksuaalne sättumus ja sooidentiteet on küsimused, mis kuuluvad üksikisiku eraelu puutumatusse õiguse raamidesse, olles tagatud rahvusvahelise õiguse ja riikide põhiseadustega; rõhutab, et LGBTI inimeste võrdõiguslikkus kuulub vaieldamatult põhiliste inimõiguste hulka;
 2. tuletab meelde inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika komisjoni ja ÜRO inimõiguste nõukogu avaldusi, mille kohaselt riik ei saa siseriikliku õiguse kaudu tühistada oma inimõigustega seotud rahvusvahelisi kohustusi;

Neljapäev, 13. märts 2014

3. kutsub Uganda presidenti üles homoseksuaalsuse vastase seaduse jõustamisest loobuma ning tunnistama Uganda karistusseadustiku 145. jaotise kehtetuks; kutsub Nigeeria presidenti üles tühistama samast soost inimeste abiellumist keelava seaduse ning Nigeeria karistusseadustiku 214. ja 217. jaotise, sest nendega rikutakse rahvusvahelisest õigusest tulenevaid inimõigustega seotud kohustusi;
 4. märgib, et nende seaduste jõustamisega rikkusid Uganda ja Nigeeria valitsused Cotonou lepingu artikli 9 lõikes 2 osutatud kohustust järgida inimõigusi, demokraatia põhimõtteid ja õigusriigi põhimõtet;
 5. kordab, et need seadused kuuluvad artikli 96 lõike 1a punkti b valdkonda kui eriti pakilised juhtumid, mis tähendab erandjuhtumeid, mil mõnda artikli 9 lõikes 2 osutatud olulist osa on tõsiselt ja jämedalt rikutud ja mis seetõttu nõuavad viivitamatut reageerimist;
 6. kutsub seetõttu komisjoni üles alustama artikli 8 kohast tihedat ja kiireloomulist poliitilist dialoogi kohalikul ja ministeeriumide tasandil, taotledes arutelu algatamist hiljemalt ELi-Aafrika tippkohtumisel;
 7. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid vaataksid läbi oma Uganda ja Nigeeriaga tehtava arengukoostöö abistrateegia ja seaksid prioriteediks abi ümbersuunamise kodanikuühiskonna ja muudele organisatsioonidele selle asemel, et abi andmine peatada, olgu või mõnes sektoris;
 8. soovib Aafrika Liidul juhtrolli võtta ja moodustada sisekomisjoni, kes kõnealuseid seadusi ja küsimusi käsitleks;
 9. kutsub Aafrika Liidu ja Euroopa Liidu juhte üles käsitlema neid seadusi 2.–3. aprillil 2014. aastal toimuva Aafrika ja ELi 4. tippkohtumise aruteludes;
 10. kutsub liikmesriike või kõrget esindajat kaaluma komisjoni toetusel sihtotstarbeliste sanktsioonide, nagu reisi- ja viisakeelu kehtestamist nende juhtivate isikute suhtes, kes vastutavad nende kahe seaduse eelnõu koostamise ja vastuvõtmise eest;
 11. tuletab meelde Euroopa Liidu Kohtu 7. novembri 2013. aasta otsust X, Y, Z vs. Minister voor Immigratie en Asiel (liidetud kohtuasjad C-199-201/12), milles rõhutatakse, et teatava seksuaalse sättumusega inimesed, kellele on suunatud õigusnormid, millega kriminaliseeritakse nende käitumine või identiteet, moodustavad teatava sotsiaalse rühma, kes võivad taotleda pagulasseisundit;
 12. peab kahetsusväärseks üldiselt üha problemaatilisemaks muutuvat sotsiaalset, majanduslikku ja kultuurilist olukorda Aafrika riikides, mida ähvardab üha ulatuslikum usuline fundamentalism, millel on rängad tagajärjed inimeste väarikusele, arengule ja vabadusele;
 13. palub komisjonil ja nõukogul lisada võimalikku Cotonou lepingut asendavasse järgmisse lepingusse selgesõnaline nõue mitte lubada seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimist, nagu Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud;
 14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, Euroopa välis teenistusele, liidu liikmesriikidele, Uganda, Nigeeria, Kongo Demokraatliku Vabariigi ja India valitsustele ja parlamentidele ning Uganda ja Nigeeria presidentidele.
-

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0255

Julgeolek ja inimkaubandus Siinail**Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta resolutsioon julgeoleku ja inimkaubanduse kohta Siinail (2014/2630(RSP))**

(2017/C 378/31)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 15. märtsi 2012. aasta resolutsiooni Siinai inimkaubanduse, eelkõige Solomon W. juhtumi kohta ⁽¹⁾, 16. detsembri 2010. aasta resolutsiooni Siinai pantvangis hoitavate Eritrea pagulaste kohta ⁽²⁾ ja 6. veebruari 2014. aasta resolutsiooni Egiptuse kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Catherine Ashton 11. septembri 2013. aasta, 3. ja 8. oktoobri 2013. aasta, 24. detsembri 2013. aasta ja 24. jaanuari 2014. aasta avaldusi seoses julgeolekuolukorraga Siinail ning 17. veebruari 2014. aasta avaldust terrorirünnaku kohta Siinail,
- võttes arvesse Europoli 3. märtsi 2014. aasta väljaannet „Lunarahaga saamiseks röövitud ja Siinail hoitavad Euroopa sponsoritega ebaseaduslikud ümberasujad Aafrika Sarve piirkonnast“,
- võttes arvesse 1950. aastal vastu võetud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklit 3,
- võttes arvesse AKV riikide ja ELi vahelist Cotonou partnerluslepingut,
- võttes arvesse ÜRO 1951. aasta pagulasseisundi konventsiooni ja selle 1967. aasta protokollid ning ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ja Egiptuse valitsuse vahelist vastastikuse mõistmise memorandumit,
- võttes arvesse Aafrika pagulasprobleemi eriaspekte käsitlevat Aafrika Ühtsuse Organisatsiooni konventsiooni,
- võttes arvesse ÜRO 1984. aasta piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärlikust alandava kohtlemise ja karistamise vastast konventsiooni ning Euroopa Nõukogu 2005. aasta inimkaubanduse vastu võitlemise konventsiooni,
- võttes arvesse riikidevahelise organiseeritud kuritegevuse vastast ÜRO konventsiooni täiendavat ÜRO 2000. aasta protokollid inimestega, eelkõige naiste ja lastega, kauplemise takistamise, sellise kauplemise vastu võitlemise ja selle eest karistamise kohta, eelkõige selle artikleid 6 ja 9,
- võttes arvesse 20. septembril 2002. aastal vastu võetud Brüsseli deklaratsiooni inimkaubanduse tõkestamise ja selle vastu võitlemise kohta,
- võttes arvesse nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/81/EÜ elamisloa väljaandmise kohta kolmandate riikide kodanikele, kes on inimkaubanduse ohvrid, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiivi 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset,
- võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklit 2, artikli 6 lõiget 1, artiklit 7 ja artiklit 17 („Igal inimesel on õigus seaduse kaitsele selliste sekkumiste ja kallalekippumiste eest“),
- võttes arvesse ELi ja Egiptuse assotsieerimislepingut ning eelkõige selle preambulit ja artiklit 2;

⁽¹⁾ ELT C 251 E, 31.8.2013, lk 106.⁽²⁾ ELT C 169 E, 15.6.2012, lk 136.⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0100.

Neljapäev, 13. märts 2014

- võttes arvesse Egiptuse Araabia Vabariigi põhiseaduse artiklit 89 ja Egiptuse 2010. aasta seadust nr 64 inimkaubanduse vastase võitluse kohta,
 - võttes arvesse Iisraeli sisseimbumisvastast seadust,
 - võttes arvesse ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti suuniseid Eritrea kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 4,
- A. arvestades, et terrorirünnakud, relvade levik, välismaiste ja Egiptuse džihaadi võitlejate sisseimbumine ning osa Siinai kohalike elanike radikaliseerumine on tekitanud Egiptuse, Iisraeli ja teiste piirkonna riikide jaoks järjest suuremaid julgeolekuprobleeme; arvestades, et alates endise presidendi Mohamed Morsi kukutamisest 2013. aasta juulis on julgeolekuolukord Siinail kiiresti halvenenud – mitmed ekstremistlikud rühmitused destabiliseerivad julgeolekutingimusi ja toime on pandud üle 250 terrorirünnaku (enamik Egiptuse julgeolekujõudude ja nende rajatiste vastu), milles on surma saanud üle 100 inimese, kellest enamik on politseitöötajad ja sõjaväelased; arvestades, et terrorirünnakud Suessi kanali piirkonnas ja gaasijuhtmete vastu on samuti suureks mureallikaks;
- B. arvestades, et äärmuslaste sisseimbumine õhustab Siinail julgeoleku taastamise püüdlusi; arvestades, et piirkonnas tegutsevad endiselt mitmed al-Qaidaga liitunud või al-Qaidast inspireeritud terrorirühmitused; arvestades, et mõned neist rühmitustest on laiendanud oma terroristliku tegevuse ulatust väljapoole Siinaid; arvestades, et teised Siinail tegutsevad kohalikud võitlejad ei kuulu ühtegi äärmusrühmitusse, vaid on salakaubaveo ja inimkaubandusega tegelevad relvastatud beduiinid;
- C. arvestades, et Egiptuse relvajõud alustasid Siinail hiljuti sõjalisi operatsioone terroristlike ja äärmusrühmitustega võitlemiseks ning julgeoleku taastamiseks; arvestades, et Egiptuse valitsus ja julgeolekujõud ei tundu suutvat julgeolekukriisi Siinail kontrolli alla saada; arvestades, et piirkonnas valitsev seadusetus võimaldab kuritegelikel võrgustikel, inimkaubitsejatel ja teistel kuritegelikel jõukudel takistamatult ja karistamatult tegutseda; arvestades, et ebaseaduslik kaubandus tundub hoolimata Egiptuse julgeolekujõudude käimasolevast rünnakust Siinail vaibumatult jätkuvat; arvestades, et Siinai on kaua aega olnud salakaubaveo teekonnaks Gaza sektorisse ja sealt välja; arvestades, et tuntakse muret massiteabevahendite infosulu pärast arengute kohta Siinail;
- D. arvestades, et kohaliku beduiinide kogukonna sotsiaal-majanduslik marginaliseerumine on Siinai julgeolekuprobleemide peamiseks põhjuseks; arvestades, et Siinai elanikud on kaua aega kannatanud vaesuse, diskrimineerimise ning tervishoiuteenuste ja hariduse piiratud kättesaadavuse all, mis on võõrutanud nad ametivõimudest, kes on nende olukorra unarusse jätnud ja ignoreerivad nende nõudmisi;
- E. arvestades, et inimõiguste rikkumiste ja humanitaarkriiside tõttu põgenevad Aafrika Sarve piirkonnast oma päritoluriikidest igas kuus tuhanded varjupaigataotlejad ja ümberasujad; arvestades, et ÜRO eriraportööri Eritrea inimõiguste olukorra küsimuses andmetel põgeneb ainuüksi Eritreast igas kuus üle 3 000 inimese; arvestades, et hinnanguliselt on alates 2008. aasta algusest Sudaani idaosas röövitud, Egiptusesse viidud ja Siinail piinatud tuhandeid inimesi, kellest üle 4 000 on surnud, ning arvatakse, et praegu hoitakse vangistuses ligikaudu 1 000 Aafrika pagulast;
- F. arvestades, et igal aastal kaotavad Siinail elu või kaovad jäljetult tuhanded inimesed, samal ajal kui teised, sh paljud naised ja lapsed, röövitakse pagulaslaagritest või ümbritsevatelt aladelt, eriti Shagarabi pagulaslaagrist Sudaanis või teel Sudaani või Etioopiasse perekonnaga taasühinema, ja hoitakse inimkaubitsejate poolt lunaraha saamise eesmärgil pantvangis; arvestades, et inimkaubitsejate ohvreid kuritarvitatakse kõige ebainimlikumal ja brutaalsemal moel ning neile saab osaks süstemaatiline vägivald ja piinamine, vägistamine ja seksuaalne kuritarvitamine ning sunniviisiline töö või nad tapetakse organikaubanduse jaoks; arvestades, et ohvrite, naabrite ja inimõiguste organisatsioonide andmetel on sellel eesmärgil loodud piinamislaagrid;
- G. arvestades, et on usaldusväärseid tõendeid, et mõningad Sudaani ja Egiptuse julgeolekujõud mängivad varjupaigataotlejate ja ümberasujatega kaubitsejatega kokku ning et peaaegu täielikult on läbi kukkunud vastutavate ametnike suhtes uurimise läbiviimine ja nende vastutuselevõtmine nii Sudaani kui ka Egiptuse poolt, kusjuures mõlemad riigid on selleks kohustatud ÜRO piinamise vastase konventsiooni alusel; arvestades, et Egiptuse ametivõimud eitavad selliseid juhtumeid;

Neljapäev, 13. märts 2014

- H. arvestades, et inimkaubandus Siinail on organiseeritud kuritegevuse jaoks äärmiselt tulutoov äri; arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti andmetel on sisse seatud kompleksed inimkaubandusvõrgustikud, mis hõlmavad ebaseadusliku rände korraldajaid, röövijaid (nagu rashaida hõimu kuuluvad rühmitused Eritreas ja Sudaani kirdeosas), vahendajaid pagulaslaagrites, äraostetud sõjaväelasi, politsei- ja piirivalvetöötajaid ning kuritegelikke isikuid Egiptuse beduiinikogukondades;
- I. arvestades, et isikud, kes ei suuda lunaraha kokku saada, tihtipeale tapetakse, ja isegi kui nõutud lunaraha makstakse, ei ole mingit garantiid, et pantvangid vabastatakse; arvestades, et inimkaubanduse väärtusahelas on tekkinud uus tava seoses pantvangidega, kes ei suuda lunaraha kokku saada;
- J. arvestades, et Siinai üleelanud vajavad füüsilist ja vaimset tuge; arvestades, et enamik Siinai üleelanutest peetakse aga kinni, neile keeldutakse arstiabi ja sotsiaalteenuseid andmast, neil palutakse kirjutada alla paberitele, millest nad aru ei saa, ning nad ei saa sihtriikides mingit õigusabi, samal ajal kui paljud neist saadetakse tagasi päritoluriiki, rikkudes mittetagasisaatmise põhimõtet;
- K. arvestades, et teadete kohaselt ei võimalda Egiptuse ametivõimud ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametile juurdepääsu Siinail vahistatud varjupaigataotlejatele ja ümberasujatele ega ürita nende hulgas kindlaks teha võimalikke inimkaubanduse ohvreid; arvestades, et Egiptuse reservatsioonid ÜRO pagulasseisundi konventsiooni suhtes piiravad pagulaste õigusi haridusele, sotsiaalkindlustusele ja tööle;
- L. arvestades, et paljud ohvrite perekonnad elavad ELi liikmesriikides; arvestades, et Europoli viimase trükise andmetel on mitu ELi liikmesriiki saanud teateid Siinai beduiinide organiseeritud kuritegelike ühenduste nimel toimunud väljapressimistest ELis; arvestades, et ELi huvides on välja selgitada, millised kuritegelikud ühendused väljapressimise protsessis osalevad;
- M. arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti andmetel elab Iisraelis 53 000 Aafrika varjupaigataotlejat, kes on alates 2005. aastast Egiptuse kaudu riiki sisenenud; arvestades, et enne 2012. aasta juunit sisenes Siinai kaudu Iisraeli igas kuus keskmiselt 1 500 varjupaigataotlejat, samal ajal kui Iisraeli ametivõimude andmetel vähenes see arv 2013. aastal Iisraeli-Egiptuse piirile aia ehitamise lõpuleviimise tõttu märkimisväärselt; arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet on väljendanud muret Iisraeli sisseimbumisvastase seaduse hiljutise muutmise pärast, millega piiratakse veelgi varjupaigataotlejate õigusi;
- N. arvestades, et EL on korduvalt kutsunud Egiptust ja Iisraeli üles arendama ja parandama nende territooriumil elavatele või läbi selle kulgevatele varjupaigataotlejatele ja pagulastele pakutava abi ja kaitse kvaliteeti; arvestades, et 7. novembril 2013. aastal palusid Sudaani ametivõimud ELilt abi seoses inimkaubandusega;
- mõistab hukka hiljutised terrorirünnakud julgeolekujõudude ja tsiviilelanike vastu Siinail; on sügavalt mures julgeolekuolukorra edasise halvenemise pärast Siinail ning nõuab Egiptuse ajutiselt valitsuselt ja julgeolekujõududelt suuremaid jõupingutusi selleks, et taastada julgeolek kooskõlas rahvusvahelise õiguse ja rahvusvaheliste standarditega jõu ja politsei kasutamise kohta ning rahvusvahelise üldsuse toetusel; väljendab muret, et jätkuvaltel rahutustel võib olla käimasoleval üleminekuperioodil destabiliseeriv mõju kogu Egiptusele;
 - väljendab suurt muret seoses teadetega inimkaubanduse juhtumitest Siinail ning mõistab kõige karmimalt hukka kohutavad kuritarvitused, mis inimkaubitsejate ohvritel tuleb üle elada; väljendab oma tugevat solidaarsust inimkaubanduse ohvritega Siinail ja nende peredega ning rõhutab veel kord Egiptuse ja Iisraeli valitsuste kohustust võidelda inimkaubandusega selles piirkonnas; võtab teadmiseks ametivõimude püüdlused ja rõhutab, et Egiptuse julgeolekujõudude mis tahes sõjaline ja õiguskaitseoperatsioon Siinail peaks sisaldama meetmeid inimkaubitsejate ohvrite päästmiseks, nende – eriti naiste ja laste – kaitsmiseks ja abistamiseks, selle tagamiseks, et neist uuesti ohvrid ei saaks, ning inimkaubitsejate ja nendega kokku mängivate julgeolekutöötajate vahistamiseks ja kohtu alla andmiseks, et nad vastutusele võtta;
 - tuletab meelde, et üks kriiside algpõhjustest on beduiinide marginaliseerumine Siinail; tuletab meelde, et mis tahes võimalik lahendus kriisile peaks sisaldama tervikliku arengu programmi, mille eesmärk on parandada kohaliku beduiinide kogukonna sotsiaal-majanduslikku staatust ja tingimusi, sh nende pääsu politseisse ja sõjaväkke ning nende osalust poliitilises protsessis;

Neljapäev, 13. märts 2014

4. kutsub Egiptuse ametivõime üles austama omaenda inimkaubanduse vastaseid seadusi, millega garanteeritakse inimkaubanduse ohvritele puutumatus kohtu alla andmise suhtes ning juurdepääs abile ja kaitsele, ning uue põhiseaduse artiklit 89, millega keelatakse orjapidamine ning igasugused inimeste rõhumise ja sunnitöö vormid, ning viima siseriiklike õigusaktide abil täielikult ellu nende konventsioonide põhimõtteid, mille osaline Egiptus on; võtab teadmiseks Egiptuse peaministri poolt 9. märtsil 2014. aastal välja antud dekreedide ebaseadusliku rände vastase võitluse riikliku koordineerimiskomitee loomise kohta; kutsub Egiptuse ametivõime üles koguma ja avaldama statistikat inimkaubanduse ohvrite kohta;

5. rõhutab Siinai üleelanute kaitsmise ja abistamise olulisust, pöörates erilist tähelepanu meditsiinilisele, psühholoogilisele ja õigusabile; kutsub kõiki asjaomaseid sihtriike üles vältima Siinai üleelanute vahistamist, seadma sisse paremaid süsteeme ohvrite tuvastamiseks, võimaldama neile juurdepääsu õiglastele ja tulemuslikele varjupaigamenetlustele ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametile, hindama iga üksikjuhtumit eraldi ning vältima Siinai üleelanute väljasaatmist, millega rikutakse mittetagasisaatmise põhimõtet; nõuab ÜRO asutuste ja inimõiguste organisatsioonide täielikku juurdepääsu inimeste ebaseaduslikust üle piiri toimetamisest ja inimkaubandusest mõjutatud piirkondadele Siinail ning täieliku ja takistamatu juurdepääsu andmist kinnipidamisasutustele, kus varjupaigataotlejaid ja pagulasi kinni peetakse;

6. väljendab heameelt Iisraeli ülemkohtu 16. septembri 2013. aasta otsuse üle tunnistada kehtetuks sisseimbumise tõkestamise seaduse sätet, millega anti luba automaatseks vahistamiseks, kuid kutsub Iisraeli üles tühistama oma 10. detsembri 2013. aasta seadust, mis võimaldab varjupaigataotlejaid tähtajatult kinni pidada; kutsub sihtriikide ametivõime üles kohtlema varjupaigataotlejaid vastavalt rahvusvahelistele pagulase ja inimõigusi käsitlevatele õigusaktidele;

7. tuletab meelde, et süstemaatilised ja rohked inimõiguste rikkumised Eritreas sunnivad igas kuus tuhandeid eritrealasi oma riigist põgenema; tuletab Sudaani ametivõimudele meelde nende kohustust tagada pagulaste ja varjupaigataotlejate julgeolek ning prioriteeti arendada koheselt välja ja rakendada püsivad ja piisavad julgeolekumeetmed Shagarabi pagulaslaagris;

8. rõhutab koordineeritud piirkondlike meetmete olulisust julgeoleku taastamisel ja inimkaubanduse vastu võitlemisel Siinail ning nõuab suuremat rahvusvahelist toetust ja suuremat koostööd selles valdkonnas Egiptuse, Iisraeli, Liibüa, Etioopia, Eritrea ja Sudaani valitsuste vahel ning asjaomaste organisatsioonidega, sh ÜRO rahvusvaheliste jõudude ja vaatlejatega;

9. ergutab ELi ja selle liikmesriike toetama kõiki püüdlusi inimkaubanduse ringi vastu võitlemisel Siinail kooskõlas nende rahvusvaheliste kohustustega võidelda inimkaubanduse vastu; kutsub komisjoni üles rõhutama oma suhetes Eritrea valitsusega inimõiguste austamist; rõhutab veel kord ELi pakkumist abistada ametivõime nende territooriumil elavatele või läbi selle kulgevatele varjupaigataotlejatele ja pagulastele pakutava abi ja kaitse kvaliteedi arendamisel ja parandamisel; väljendab heameelt Sudaani valitsuse taotluse üle ELi toetuse saamiseks;

10. palub komisjoni asepresidendil ja kõrgel esindajal ning komisjonil võtta see prioriteetse teemana päevakorda poliitilises dialoogis Egiptuse, Iisraeli ja Sudaaniga ning teha aktiivset koostööd ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga, et luua töörihm riikidega, kes osalevad inimkaubandusahela eri etappides, sh lähte-, transiidi- ja sihtriikidega;

11. on väga mures teadete pärast ELis aset leidvate väljapressimiste kohta; tuletab ELi ametivõimudele seetõttu meelde nende kohustust tegutseda ning kutsub ELi välis- ja justiitsministreid üles võtma asjakohaseid meetmeid; kutsub ELi institutsioone üles avaldama Iisraelile ja Egiptusele survet meetmete võtmiseks inimkaubanduse vastu võitlemiseks Siinail ning edu saavutamiseks Eurooli eelseivate soovitude elluviimisel;

12. avaldab heakskiitu mõningate beduiinikogukondade liidrite püüdlustele ning Egiptuse ja Iisraeli inimõiguste organisatsioonide tegevusele, kes annavad inimkaubitsejate ohvritele Siinail abi, toetust ja ravi, ning nõuab tungival, et rahvusvaheline üldsus ja EL jätkaksid vabaihenduste juhitavate projektide rahastamist piirkonnas;

Neljapäev, 13. märts 2014

13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Egiptuse, Iisraeli, Eritrea ja Sudaani valitsustele, Egiptuse parlamendile, Iisraeli Knessetile, Sudaani Rahvuskogule, Eritrea Rahvuskogule, ÜRO peasekretärile ja ÜRO Inimõiguste Nõukogule.

Kolmapäev, 12. märts 2014

SOOVITUSED

EUROOPA PARLAMENT

P7_TA(2014)0216

Relvastatud valitsusväliste osalejate humanitaarkohustuste võtmine lastekaitse küsimuses

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta soovitus nõukogule relvastatud valitsusväliste osalejate humanitaarkohustuste võtmise kohta laste kaitseks (2014/2012(INI))

(2017/C 378/32)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse fraktsiooni Verts/ALE nimel Catherine Grèze'i, Eva Joly, Isabella Lövin, Judith Sargentini, Bart Staesi ja Keith Taylori ettepanekut võtta vastu soovitus nõukogule relvastatud valitsusväliste osalejate humanitaarkohustuste võtmise kohta lastekaitse küsimuses (B7-0585/2013),
- võttes arvesse ÜRO peasekretäri 2013. aasta aruannet laste ja relvastatud konfliktide kohta ning muid asjaomaste osalejate aruandeid,
- võttes arvesse ELi 2008. aasta suuniseid laste ja relvastatud konfliktide kohta, nimetatud suuniste 2010. aasta rakendamisstrateegiat ning 2008. aasta kontrollnimekirja relvastatud konfliktidest mõjutatud laste kaitse integreerimiseks EJKP missioonide tegevusalasse,
- võttes arvesse nõukogu 2008. aasta järeldusi Euroopa Liidu välistegevuses lapse õiguste edendamise ja kaitsmise kohta (arengu ja humanitaarmõõde),
- võttes arvesse oma 19. veebruari 2009. aasta resolutsiooni erilise tähelepanu kohta lastele ELi välistegevuses⁽¹⁾, 16. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu lapse õiguste strateegia väljatöötamise kohta⁽²⁾, 3. juuli 2003. aasta resolutsiooni laste ja lapssõduritega kauplemise kohta⁽³⁾, 6. juuli 2000. aasta resolutsiooni laste röövimise kohta Jumala Vastupanuarmee (LRA) poolt⁽⁴⁾ ning 17. detsembri 1998. aasta resolutsiooni lapssõdurite kohta⁽⁵⁾,
- võttes arvesse ÜRO resolutsioone lapse õiguste kohta, eelkõige ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1612 (2005),
- võttes arvesse lapse õiguste konventsiooni 2002. aasta fakultatiivprotokolli laste kaasamise kohta relvastatud konfliktidesse,
- võttes arvesse Pariisis võetud kohustusi kaitsta lapsi ebaseadusliku relvajõududesse või relvastatud rühmitustesse värbamise ja seal kasutamise eest ning relvajõudude või relvastatud rühmitustega seotud lapsi käsitlevaid Pariisi põhimõtteid ja suuniseid, mis mõlemad võeti vastu 6. veebruaril 2007,
- võttes arvesse kodukorra artikli 121 lõiget 3 ja artiklit 97,

⁽¹⁾ ELT C 76 E, 25.3.2010, lk 3.

⁽²⁾ ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 24.

⁽³⁾ ELT C 74 E, 24.3.2004, lk 854.

⁽⁴⁾ EÜT C 121, 24.4.2001, lk 401.

⁽⁵⁾ EÜT C 98, 9.4.1999, lk 297.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- võttes arvesse arengukomisjoni raportit (A7-0160/2014),
- A. arvestades, et tänapäeva relvastatud konfliktidesse on enamikul juhtudel kaasatud üks või mitu relvastatud valitsusvälist osalejat, kes võitlevad valitsuse või teiste relvastatud rühmituste vastu, ning nendel sõdadel on kõige raskemad tagajärjed tsiviilisikute ja eelkõige laste jaoks;
- B. arvestades, et valitsusväliste osalejate spekter on väga lai ning see hõlmab mitmesuguseid isikuid ja kaalutlusi ning mitmesuguses ulatuses valmisolekut ja suutlikkust järgida rahvusvahelist humanitaarõigust ja teisi rahvusvahelise õiguse standardeid, kuid kõiki tuleb sellega seoses kontrollida;
- C. arvestades, et tsiviilisikute ja eelkõige laste kaitse parandamiseks tuleb tähelepanu pöörata kõikidele konflikti osapooltele;
- D. arvestades, et rahvusvahelised humanitaarnormid on kohaldatavad ja siduvad kõikide relvastatud konflikti osapoolte suhtes;
- E. arvestades, et relvastatud konfliktidel on äärmiselt laastav mõju laste füüsilisele ja vaimsele arengule ning pikaajalised tagajärjed inimeste julgeolekule ja säästvale arengule;
- F. arvestades, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu statuudis tunnistatakse kuritegelikuks alla 15-aastaste laste relvajõudude või relvastatud rühmitustesse mobiliseerimine või värbamine ja nende kasutamine aktiivsete osalejatena vaenutegevuses;
- G. arvestades, et rahvusvahelise õiguse kohaselt on keelatud igasugune seksuaalne vägivald, sealhulgas ka laste vastu, ning arvestades, et seksuaalse vägivalla toimepanemine võib olla võrdväärne sõjakuritegude, inimsusevastaste kuritegude või genotsiidiga;
- H. arvestades, et jalaväemiinide kasutamine on 1997. aastal vastu võetud miinide keelustamise konventsiooni tulemusena vähenenud, kuid ohustab endiselt lapsi, seda eriti relvastatud konfliktides, mis ei ole rahvusvahelist laadi;
- I. arvestades, et rahvusvahelisel üldsusel on moraalne kohustus nõuda kõikidelt konfliktide osapooltelt, sealhulgas nii riikidelt kui ka relvastatud valitsusvälistest osalejatelt, kohustust kaitsta lapsi;
- J. arvestades, et lapssõdurite demobiliseerimine, rehabiliteerimine ja taasintegreerimine peab sisalduma kõikides läbirääkimistes ja hilisemates rahulepingutes, ning sellega tuleb tegeleda juba konflikti toimumise ajal;
- K. arvestades, et lapssõdurite edukas demobiliseerimine ja taasintegreerimine võib aidata ära hoida korduvaid vägivallalaineid;
1. edastab arenguvolinikule ning komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale järgmised soovitusel:
- a) kutsuda asjaomaseid riike ja relvastatud valitsusvälistest osalejaid üles allkirjastama koos laste ja relvastatud konfliktide küsimuses pädeva ÜRO peasekretäri eriesindaja ametiga tegevuskavu laste kaitseks relvastatud konfliktides, kuid tuleb samal ajal meelde, et see ei tähenda nimetatud osalejate või nende tegevuse toetamist ega õiguspäraseks tunnistamist;
- b) tunnustada jõupingutusi, mida ÜRO, rahvusvahelised ja valitsusvälised organisatsioonid on teinud selleks, et veenda relvastatud valitsusvälistest osalejaid lapsi kaitsma, korrates samas, et see ei tähenda nimetatud osalejate tegevuse toetamist ega õiguspäraseks tunnistamist;
- c) lisada kolmandate riikidega näiteks Cotonou lepingu raames peetavatesse poliitilistesse dialoogidesse eesmärk, mis nõuab alla 18-aastaste laste värbamise ja kohustusliku mobiliseerimise vältimist ja peatamist ning nende vabastamise ja ühiskonda taasintegreerumise tagamist;
- d) korrata, et riigid ja relvastatud valitsusvälised osalejad peavad järgima rahvusvahelist humanitaarõigust ja rahvusvahelist humanitaaralast tavaõigust, ning toetada nende jõupingutusi tsiviilisikute ja eelkõige laste kaitseks ette nähtud erimeetmete võtmiseks, ja tuleb samal ajal meelde, et see ei tähenda nimetatud osalejate või nende tegevuse toetamist ega õiguspäraseks tunnistamist;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- e) tuletada meelde, et rahvusvaheline humanitaarõigus on õiguslik raamistik, mis on valitsusväliste relvastatud rühmituste jaoks siduv, ning et Genfi konventsioonide ühine artikkel 3 ja 1977. aasta teine lisaprotokoll, nagu ka suur hulk rahvusvahelise humanitaarõiguse tavareegleid teenivad seda eesmärki; võtta tähtsa küsimusena uurimisele, kas kehtivad rahvusvahelise humanitaarõiguse normid on valitsusväliste osalejatega tegelemiseks piisavad või on vaja täiendavat reguleerimist;
 - f) jõuda relvastatud valitsusväliste osalejatega otse või spetsialiseerunud valitsusväliste organisatsioonide ja humanitaarorganisatsioonide vahendusel kokkuleppele tüdrukute ja poiste kaitsmise küsimuses, et vähendada laste kannatusi relvastatud konfliktides, ning kutsuda relvastatud valitsusväliste osalejaid tungivalt üles allkirjastama Genfi üleskutse raames koostatud kohustavat akti laste kaitseks relvastatud konfliktide mõjude eest;
 - g) toetada humanitaarorganisatsioone, kes peavad dialoogi relvastatud valitsusväliste osalejatega, et edendada rahvusvaheliste humanitaarnormide järgimist relvastatud konfliktides ja eelkõige laste kaitset poliitiliste, diplomaatiliste ja rahaliste vahendite kaudu;
 - h) kutsuda ELi liikmesriike üles osalema rahvusvahelistes püüdlustes, et hoida ära relvastatud osalejate rünnakud koolide vastu ja koolide kasutamine sõjaväelisel otstarbel, kiites heaks Lucensi suuniste eelnõu, mis käsitleb koolide ja ülikoolide kaitsmist sõjalise kasutamise eest relvastatud konfliktides;
2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus arenguvolinikule, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, komisjonile, nõukogule ja Euroopa välisteenistusele.
-

Kolmapäev, 12. märts 2014

II

(Teatiseid)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA PARLAMENT

P7_TA(2014)0217

Parlamentidevaheliste delegatsioonide, parlamentaarsetes ühiskomisjonides osalevate delegatsioonide ning parlamentaarsetes koostöökomisjonides ja mitmepoolsetel parlamentaarsetel assambleedel osalevate delegatsioonide arv**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta otsus parlamentidevaheliste delegatsioonide ning parlamentaarsetes ühiskomisjonides, parlamentaarsetes koostöökomisjonides ja mitmepoolsetes parlamentaarsetes assambleedes osalevate delegatsioonide arvu kohta (2014/2632(RSO))**

(2017/C 378/33)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse esimeeste konverentsi ettepanekut,
- võttes arvesse Euroopa Liidu assotsieerimis-, koostöö- ja muid lepinguid kolmandate riikidega,
- võttes arvesse kodukorra artikleid 198 ja 200,

A. soovides tugevdada parlamentaarset demokraatiat pideva parlamentidevahelise dialoogi abil,

1. otsustab, et delegatsioonide arv ja nende piirkondlik rühmitamine on järgmine:

a) Euroopa, Lääne-Balkani riigid ja Türgi

Delegatsioonid:

- ELi – endise Jugoslaavia Vabariigi Makedoonia parlamentaarses ühiskomisjonis
- ELi–Türgi parlamentaarses ühiskomisjonis

delegatsioon Šveitsi ja Norraga suhtlemiseks ning ELi–Islandi parlamentaarses ühiskomisjonis ja Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) parlamentaarses ühiskomisjonis

delegatsioon ELi–Serbia parlamentaarses stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitees

delegatsioon ELi–Albaania parlamentaarses stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitees

Kolmapäev, 12. märts 2014

delegatsioon ELi–Montenegro parlamentaarses stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitees

delegatsioon Bosnia ja Hertsegoviina ning Kosovoga suhtlemiseks

b) Venemaa ja idapartnerluse riigid

delegatsioon ELi–Venemaa parlamentaarses koostöökomisjonis

delegatsioon ELi–Ukraina parlamentaarses koostöökomisjonis

delegatsioon ELi–Moldova parlamentaarses koostöökomisjonis

delegatsioon Valgevenega suhtlemiseks

delegatsioon ELi–Armeenia, ELi–Aserbaidžani ja ELi–Gruusia parlamentaarsetes koostöökomisjonides

c) Magribi riigid, Mašriki riigid, Iisrael ja Palestiina

Delegatsioonid suhtlemiseks:

— Iisraeliga

— Palestiina Seadusandliku Nõukoguga

— Magribi riikide ja Araabia Magribi Liiduga

— Mašriki riikidega

d) Araabia poolsaare riigid, Iraak ja Iraan

Delegatsioonid suhtlemiseks:

— Araabia poolsaare riikidega

— Iraagiga

— Iraaniga

e) Põhja-, Lõuna- ja Kesk-Ameerika

Delegatsioonid suhtlemiseks:

— Ameerika Ühendriikidega

— Kanadaga

— Brasiilia Liitvabariigiga

— Kesk-Ameerika riikidega

— Andide Ühenduse riikidega

— Mercosur

delegatsioon ELi–Mehhiko parlamentaarses ühiskomisjonis

delegatsioon ELi–Tšiili parlamentaarses ühiskomisjonis

delegatsioon Cariforumi–ELi parlamentaarses komisjonis

f) Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna riigid

Delegatsioonid suhtlemiseks:

— Jaapaniga

— Hiina Rahvavabariigiga

Kolmapäev, 12. märts 2014

- Indiaga
- Afganistaniga
- Lõuna-Aasia riikidega
- Kagu-Aasia riikide ja Kagu-Aasia Rahvaste Assotsiatsiooniga (ASEAN)
- Korea poolsaare riikidega
- Austraalia ja Uus-Meremaaga

delegatsioon ELi–Kasahstani, ELi–Kõrgõzstani, ELi–Usbekistani ja ELi–Tadžikistani parlamentaarses koostöökomisjonides ning Türkmenistani ja Mongooliaga suhtlemiseks

g) **Aafrika**

Delegatsioonid suhtlemiseks:

- Lõuna-Aafrika Vabariigiga
- Üleaafrikalise Parlamendiga

h) **Mitme poolsed assambleed**

delegatsioon AKV–ELi parlamentaarses ühisassamblees

delegatsioon Vahemere Liidu parlamentaarses assamblees

delegatsioon Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarses assamblees

delegatsioon Euronesti parlamentaarses assamblees

delegatsioon NATO parlamentaarse assambleega suhtlemiseks;

2. otsustab, et majanduspartnerluslepingute alusel loodud parlamendikomisjonidesse valitakse liikmed ainult rahvusvahelise kaubanduse komisjonist ja arengukomisjonist, tagades rahvusvahelise kaubanduse komisjoni kui vastutava komisjoni juhtrolli säilimise, ja et nad peaksid oma tegevust aktiivselt kooskõlastama AKV–ELi parlamentaarse ühisassambleega;

3. otsustab, et Vahemere Liidu, Euroopa – Ladina-Ameerika ja Euronesti parlamentaarsesse assambleedesse valitakse liikmed ainult assambleega hõlmatud kahepoolsetest või allpiirkondade delegatsioonidest;

4. otsustab, et NATO parlamentaarse assambleega suhtlemiseks loodud delegatsiooni valitakse liikmed ainult julgeoleku ja kaitse allkomisjonist;

5. otsustab, et delegatsioonide juhtide konverents peaks koostama kuuekuulise ajakava projekti, mille esimeeste konverents võtab vastu pärast konsulteerimist väliskomisjoni, arengukomisjoni ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoniga, kuid tingimusel, et esimeeste konverents võib teha otsuse muuta ajakava vastavalt poliitilistele sündmustele;

6. otsustab, et fraktsioonid ja fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed määravad alalised asendajad igasse delegatsiooni ja nende asendajate arv ei või olla suurem kui nende täisliikmete arv, kes esindavad fraktsioone või fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmeid;

7. otsustab süvendada koostööd ja konsulteerimist delegatsioonide tööga seotud komisjonidega ning korraldada nende organite ühiseid koosolekuid parlamendi tavapärasest töökohtadest;

Kolmapäev, 12. märts 2014

8. püüab praktilisel tasandil tagada, et üks või mitu komisjoni raportööri või esimeest võivad samuti osa võtta delegatsioonide, parlamentaarsete ühiskomisjonide, parlamentaarsete koostöökomisjonide ja mitmepoolsete parlamentaarsete assambleede tööst; otsustab ühtlasi, et president annab asjaomase delegatsiooni ja komisjoni ühisel taotlusel loa seda liiki missioonideks;
 9. otsustab, et käesolev otsus jõustub parlamendi kaheksanda koosseisu esimesel osaistungjärgul;
 10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule, komisjonile ja Euroopa välisteenistusele.
-

Teisipäev, 11. märts 2014

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

P7_TA(2014)0180

Kaupade siseveetranspordi statistika (delegeeritud ja rakendusvolitused) *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1365/2006, mis käsitleb kaupade siseveetranspordi statistikat, seoses delegeeritud ja rakendusvolituste andmisega komisjonile teatavate meetmete vastuvõtmiseks (COM(2013)0484 – C7-0205/2013 – 2013/0226(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/34)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0484),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 338 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0205/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A7-0003/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TC1-COD(2013)0226

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1365/2006, mis käsitleb kaupade siseveetranspordi statistikat, seoses delegeeritud ja rakendamisevolituste andmisega komisjonile teatavate meetmete vastuvõtmiseks

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 338 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „Eli toimimise leping“) jõustumisega tuleb komisjonile antud volitused viia vastavusse Eli toimimise lepingu artiklitega 290 ja 291.
- (2) Seoses sellega, et võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 182/2011 ⁽²⁾, on komisjon võtnud kohustuse ⁽³⁾ vaadata asutamislepingus sätestatud kriteeriumide seisukohast läbi seadusandlikud aktid, mida ei kohandatud kontrolliga regulatiivmenetlusega enne Lissaboni lepingu jõustumist.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1365/2006 ⁽⁴⁾, anti komisjonile volitused rakendada mõningaid selle määruse sätteid.
- (4) Määruse (EÜ) nr 1365/2006 vastavusseviimisel Eli toimimise lepingu uute eeskirjadega tuleks komisjonile antud praegused volitused näha ette volitustena võtta vastu delegeeritud õigusakte ja rakendusakte.
- (5) Et saaks arvesse võtta majanduse ja tehnika arengut, peaks määruse (EÜ) nr 1365/2006 puhul olema komisjonil õigus võtta kooskõlas ~~Eli Euroopa Liidu~~ **Euroopa Liidu** toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et kohandada siseveetranspordi alase statistika ulatust käsitlevat künnist, kohandada mõisteid, ja kehtestada lisamõisteid. ~~Ühtlasi tuleks anda komisjonile volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte, et ja kohandada andmete kogumise ulatust ja lisade sisu.~~ **[ME 1]**
- (6) Komisjon peaks tagama, et kõnealuste delegeeritud õigusaktidega ei panda liikmesriikidele ega andmeesitajatele märkimisväärset täiendavat halduskoormust.
- (7) On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seisukoht.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽³⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 19.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1365/2006, mis käsitleb kaupade siseveetranspordi statistikat (ELT L 264, 25.9.2006, lk 1).

Teisipäev, 11. märts 2014

- (8) Et tagada määruse (EÜ) nr 1365/2006 rakendamise ühtsed tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused võtta vastu andmete edastamise, sealhulgas andmevahetusstandardite, ja andmete komisjonipoolse levitamise (Eurostat) kord ning töötada välja ja avaldada andmete kvaliteedi tagamiseks ettenähtud meetodilised nõuded ja kriteeriumid. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011. **Kõnealuste aktide üldist kohaldamisala arvestades tuleks neid vastu võtta kontrollimenetluse kohaselt.** [ME 3]
- (9) Vastavalt **Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud** proportsionaalsuse põhimõttele ja selleks, et saavutada põhieesmärk viia ~~ELi~~ **Euroopa Liidu** toimimise lepingu artiklite 290 ja 291 kohaselt komisjonile antud volitused vastavusse, on vajalik ja asjakohane kehtestada transpordistatistika valdkonnas sellist vastavusse viimist käsitlevad **ühhised** eeskirjad. Kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikega 4 ei lähe käesolev määrus kõnealuse eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale. [ME 4]
- (10) Õiguskindluse tagamiseks on vaja, et käesolev määrus ei mõjutaks meetmete vastuvõtu menetlusi, mis on alustatud, kuid mis ei ole enne käesoleva määruse jõustumist lõpule jõudnud.
- (11) Määrust (EÜ) nr 1365/2006 tuleks seepärast vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1365/2006 muudetakse järgmiselt.

-1a) Artikli 2 lõike 4 punkt b jäetakse välja. [ME 5]

-1b) Artikli 2 lõike 4 punkt c jäetakse välja. [ME 6]

1) Artiklile 2 lisatakse lõige 5:

„5. Komisjonile antakse õigus võtta siseveetranspordi alase statistika ulatust käsitleva künnise kohandamiseks **vajaduse korral** vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 9, et võtta arvesse majanduse ja tehnika arengut.“ [ME 7]

2) Artiklile 3 lisatakse järgmine lõik:

„Komisjonile antakse õigus võtta mõistete kohandamiseks ja täiendavate mõistete lisamiseks **vajaduse korral** vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 9, et võtta arvesse majanduse ja tehnika arengut.“ [ME 8]

3) Artiklile 4 lisatakse lõige 4 järgmiselt:

„4. Komisjonile antakse õigus võtta andmete kogumise ulatuse ja lisade sisu kohandamiseks **vajaduse korral** vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 9, et võtta arvesse majanduse ja tehnika arengut.“ [ME 9]

4) Artikli 5 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjon võtab andmete komisjonile (Eurostat) edastamise, sealhulgas andmevahetusstandardite, ja andmete komisjonipoolse levitamise (Eurostat) korra vastu kooskõlas artikli 10 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

Teisipäev, 11. märts 2014

5) Artiklile 6 lisatakse järgmine lõik:

„Komisjon võtab tulemuste levitamise korra vastu kooskõlas artikli 10 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

6) Artikli 7 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon võtab statistiliste andmete kvaliteedi tagamiseks ettenähtud meetodilised nõuded ja kriteeriumid vastu kooskõlas artikli 10 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

6a) Artiklisse 7 lisatakse järgmised lõiked:

„3a. Käesolevas määruses kohaldatakse edastatavate andmete suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 223/2009* artikli 12 lõikes 1 sätestatud kvaliteedikriteeriume (*).“

3b. Komisjon täpsustab rakendusaktide abil kvaliteediaruannete tingimuste, struktuuri, perioodilisuse ja võrreldavuse üksikasju. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 10 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164).“ [ME 10]

6b) Artikli 8 esimese lõigu sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„... (*) ja seejärel iga kolme aasta järel esitab komisjon pärast konsulteerimist statistikaprogrammi komiteega Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta. See aruanne sisaldab eelkõige:“ [ME 11]

(*) Kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.

7) Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 2 lõikes 5, artiklis 3 ja artikli 4 lõikes 4 osutatud delegeeritud volituste rakendamisel tagab komisjon, et delegeeritud õigusaktidega ei panda liikmesriikidele ega andmeesitajatele märkimisväärset täiendavat halduskoormust.

3. Artikli 2 lõikes 5, artiklis 3 ja artikli 4 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile ~~määramata ajaks~~ **viieks aastaks** alates ... (*) (Publication office: please insert the exact date of the entry into force of the amending Regulation). **Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.** [ME 14]

4. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 2 lõikes 5, artiklis 3 ja artikli 4 lõikes 4 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta.

Teisipäev, 11. märts 2014

Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 2 lõike 5, artikli 3 või artikli 4 lõike 4 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub ainult juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti neile teatavakstegemist esitanud vastuväiteid, või enne selle tähtaja möödumist, kui nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu on komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

(*) **Muutmääruse jõustumise täpne kuupäev.**

8) Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Komitee

1. Komisjoni abistab Euroopa statistikasüsteemi komitee, mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta (*). Kõnealune komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisolituste teostamise suhtes) (**). tähenduses.

2. Käesolevale lõikele, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

2a. Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku. [ME 15]

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“

8a) **B lisa tabel B1 asendatakse järgmisega:**

„Tabel B1. Reisijate ja kaupade vedu laeva riikkondsuse ja laevaliigi kaupa (aastaandmed)

Elemendid	Koodi tase	Kood	Ühik
Tabel	2tähtnumbriline	„B1“	
Andmeid esitav riik	2täheeline	NUTSO (riigi kood)	
Aasta	4numbriline	„yyyy“	

Teisipäev, 11. märts 2014

<i>Elemendid</i>	<i>Koodi tase</i>	<i>Kood</i>	<i>Ühik</i>
<i>Lastimisriik/piirkond</i>	<i>4tähtnumbriline</i>	<i>NUTS2 (*)</i>	
<i>Lossimisriik/piirkond</i>	<i>4tähtnumbriline</i>	<i>NUTS2 (*)</i>	
<i>Veoliik</i>	<i>1numbriline</i>	<i>1 = riigisisene</i>	
		<i>2= rahvusvaheline (v. a transiit)</i>	
		<i>3= transiit</i>	
<i>Laeva tüüp</i>	<i>1numbriline</i>	<i>1= mootorpraam</i>	
		<i>2= mitte-iseliikuv praam</i>	
		<i>3= mootorpraamtanker</i>	
		<i>4= mitte-iseliikuv praam-tanker</i>	
		<i>5= muu kaubaveolaev</i>	
		<i>6= merelaev</i>	
		<i>7= enam kui 100 reisijat vedav kruisilaev</i>	
		<i>8= reisijaid vähemalt 300 m kaugusele vedav parvlaev</i>	
<i>Laeva riikkondsus</i>	<i>2täheline</i>	<i>NUTS0 (riigi kood) (**)</i>	
<i>Transporditud tonnid</i>			<i>Tonn</i>
<i>Tonn-km</i>			<i>Tonn-km</i>
<i>Transporditud reisijad</i>	<i>12numbriline</i>		<i>Reisija</i>
<i>Reisija-km</i>	<i>12numbriline</i>		<i>Reisija</i>

Teisipäev, 11. märts 2014

<i>Elemendid</i>	<i>Koodi tase</i>	<i>Kood</i>	<i>Ühik</i>
Reisijakohtade arv	12numbriline		Reisijakoht

(*) *Kui piirkonna kood ei ole teada või ei ole kättesaadav, kasutatakse järgmisi koode:*

- „NUTS0 + ZZ“, kui NUTS kood on olemas partnerriiigi jaoks;
- „ISO kood + ZZ“, kui NUTS koodi partnerriiigi jaoks ei ole;
- „ZZZZ“, kui partnerriiik on täiesti tundmatu.

(**) *Kui NUTS koodi ei ole olemas riigi jaoks, kus laev on registreeritud, esitatakse riigi ISO-kood. Kui laeva riikkondsus on teadmata, kasutatakse koodi „ZZ“.*

[ME 16]

9) Lisa G jäetakse välja.

Artikkel 2

Käesolev määrus ei mõjuta määruses (EÜ) nr 1365/2006 sätestatud meetmete vastuvõtmise menetlusi, mis on alustatud, kuid ei ole enne käesoleva määruse jõustumist lõpule jõudnud.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0181

Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse jaoks vajalik statistika ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsil 2014. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse jaoks vajaliku statistika esitamise ja kvaliteedi kohta (COM(2013)0342 – C7-0162/2013 – 2013/0181(COD))⁽¹⁾

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/35)

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu **16. novembri 2011. aasta** määruses (EL) nr 1176/2011 **makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta**⁽¹⁾ on ette nähtud häiremehhanism tasakaalustamatuse varajase tuvastamise ja jälgimise hõlbustamiseks. Selle mehhanismi kohaselt peab komisjon igal aastal koostama häiremehhanismi aruande, mis sisaldab kvalitatiivset majandus- ja finantsolukorra hinnangut ja milles tehakse kindlaks liikmesriigid, kus komisjoni arvates võib esineda tasakaalustamatus või kus võib esineda oht selle tekkimiseks.

⁽¹⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

Muudatusettepanek

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1176/2011⁽¹⁾ on ette nähtud häiremehhanism tasakaalustamatuse varajase tuvastamise ja jälgimise hõlbustamiseks. Selle mehhanismi kohaselt peab komisjon igal aastal koostama häiremehhanismi aruande, mis sisaldab kvalitatiivset majandus- ja finantsolukorra hinnangut ja milles tehakse kindlaks liikmesriigid, kus komisjoni arvates võib esineda tasakaalustamatus või kus võib esineda oht selle tekkimiseks.

⁽¹⁾ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta** (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

⁽¹⁾ Seejärel saadeti asi vastavalt kodukorra artikli 57 lõike 2 teisele lõigule vastutavale komisjonile uueks läbivaatamiseks (A7-0143/2014).

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

- (3) Usaldusväärased statistilised andmed on makromajandusliku tasakaalustamatuse järelevalve **alus**. Selleks et kindlustada usaldusväärne ja sõltumatu statistika, **peaksid** liikmesriigid tagama riiklike statistikaasutuste ametialase sõltumatuse koostöös **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta** ⁽³⁾.

⁽³⁾ ELT L 87, 31.3.2009, lk 164.

Muudatusettepanek

- (3) Usaldusväärased, **täpsed ja kasulikud** statistilised andmed on makromajandusliku tasakaalustamatuse järelevalve **jaoks hädavajalikud**. Selleks et kindlustada usaldusväärne ja sõltumatu statistika, **tuleks tugevdada Eurostati sõltumatust koostöös Euroopa Parlamendi ettepanekutega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 223/2009** ^(1a) **läbivaatamiseks ning liikmesriigid peaksid** tagama riiklike statistikaasutuste ametialase sõltumatuse koostöös **nimetatud määrusega kehtestatud Euroopa statistika tegevusjuhisega**.

^(1a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164).

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

- (3a) On vaja, et komisjon võtaks ka edaspidi arvesse vajadust usaldusväärse statistilise teabe järele, mis aitab liidu tegevuspoliitikatel paremini reageerida piirkonnatasandi majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele tegelikkusele.

Muudatusettepanek

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4) Häiremehhanismi aruanne, mis põhineb tulemustabelil, mille teatavate näitajate väärtust on võrreldud nende künnisväärtusega, on esmane analüüsivahend, mille abil komisjon teeb kindlaks liikmesriigid, kelle puhul oleks arengute põhjal vaja põhjalikult analüüsida, kas esineb tasakaalustamatust või on selle tekkimise oht. Häiremehhanismi aruanne peaks sisaldama ka MTMi jaoks vajalikke andmeid. Täheldatud arengute põhjuseid analüüsitakse aga üksikasjalikult järgnevates põhjalikes uuringutes, et määrata kindlaks tasakaalustamatuse laad. Tulemustabelit ja künnisväärtusi ei tõlgendata mehaaniliselt, vaid aluseks **võetakse** majanduslik analüüs. Põhjaliku läbivaatamise käigus uurib komisjon paljusid majanduslikke muutujaid ja lisateavet, võttes arvesse konkreetse riigi olukorda. Neil põhjustel ei ole võimalik eelnevalt esitada ammendavat loetelu andmetest, mida võidakse kasutada makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluses, vaid need tuleks määratleda osutades korrale, mis on sätestatud määruses (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse tuvastamiseks, samuti ülemäärase makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamiseks ja korrigeerimiseks liidus. Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse rakendamisel peaksid komisjon **ja nõukogu** eelistama statistikat, mille on koostanud ja komisjonile (Eurostat) edastanud liikmesriigid. Muul viisil kogutud ja edastatud statistikat tuleks kasutada vaid siis, kui liikmesriikide koostatud ja edastatud statistika ei anna vajalikku teavet, võttes sealjuures nõuetekohaselt arvesse muul viisil kogutud ja edastatud statistika kvaliteeti.

(4) Häiremehhanismi aruanne, mis põhineb tulemustabelil, mille teatavate näitajate väärtust on võrreldud nende künnisväärtusega, on esmane analüüsivahend, mille abil komisjon teeb kindlaks liikmesriigid, kelle puhul oleks arengute põhjal vaja põhjalikult analüüsida, kas esineb tasakaalustamatust või on selle tekkimise oht. Häiremehhanismi aruanne peaks sisaldama ka MTMi jaoks vajalikke andmeid. Täheldatud arengute põhjuseid analüüsitakse aga üksikasjalikult järgnevates põhjalikes uuringutes, et määrata kindlaks tasakaalustamatuse laad. Tulemustabelit ja künnisväärtusi ei **tohiks** tõlgendada mehaaniliselt, vaid aluseks **tuleks võtta** majanduslik analüüs. Põhjaliku läbivaatamise käigus uurib komisjon paljusid majanduslikke muutujaid ja lisateavet, võttes arvesse konkreetse riigi olukorda. Neil põhjustel ei ole võimalik eelnevalt esitada ammendavat loetelu andmetest, mida võidakse kasutada makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluses, vaid need tuleks määratleda osutades korrale, mis on sätestatud määruses (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse tuvastamiseks, samuti ülemäärase makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamiseks ja korrigeerimiseks liidus. Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse rakendamisel, **järelevalves ja hindamisel** peaksid **Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon** eelistama statistikat, mille on koostanud ja komisjonile (Eurostat) edastanud liikmesriigid. Muul viisil kogutud ja edastatud statistikat tuleks kasutada vaid siis, kui liikmesriikide koostatud ja edastatud statistika ei anna vajalikku teavet, võttes sealjuures nõuetekohaselt arvesse muul viisil kogutud ja edastatud statistika kvaliteeti.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

- (5) Tuleks luua usaldusväärne kord makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse jaoks vajalike andmete (edaspidi „MTMi jaoks vajalikud andmed“) koostamise, järelevalve ja avaldamise jaoks ning samuti nende aluseks oleva statistilise teabe pidevaks täiustamiseks kooskõlas komisjoni Euroopa statistika kvaliteedijuhtimise raamistikuga⁽⁴⁾. Komisjoni loodud makromajandusliku statistika direktorite töörühm on asjakohane eksperdirühm toetamiseks komisjoni (Eurostat) MTMi jaoks vajalike andmete tõhusa **kvaliteedijärelevalve** rakendamisel.

⁽⁴⁾ COM(2005)0217 (lõplik) ja COM(2011)0211 (lõplik).

Muudatusettepanek

- (5) Tuleks luua usaldusväärne kord makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse jaoks vajalike andmete (edaspidi „MTMi jaoks vajalikud andmed“) **kogumise**, koostamise, järelevalve ja avaldamise jaoks ning samuti nende aluseks oleva statistilise teabe pidevaks täiustamiseks kooskõlas komisjoni Euroopa statistika kvaliteedijuhtimise raamistikuga⁽⁴⁾. Komisjoni loodud makromajandusliku statistika direktorite töörühm, **mille koosseisu kuuluvad ka Euroopa statistikasüsteemi komitee ja Euroopa Keskpankade Süsteemi eksperdid**, on asjakohane eksperdirühm toetamiseks komisjoni (Eurostat) MTMi jaoks vajalike andmete tõhusa **kvaliteedikontrolli** rakendamisel.

⁽⁴⁾ COM(2005)0217 final ja COM(2011)0211 final.

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

- (6) On väga oluline, et liidu tegevuseks vajalik statistika **toetuks** usaldusväärsetele andmetele. MTMi jaoks vajalike andmete **koostamisel, mis on oluline sisend liidus esineva makromajandusliku tasakaalustamatuse tuvastamiseks ning samuti ülemäärase makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamiseks ja korrigeerimiseks, võivad ebausaldusväärsed andmed liidu huvidele märkimisväärset mõju avaldada**. Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse läbiviimisel on MTMi jaoks vajalike andmete koostamise, edastamise ja **kvaliteedijärelevalve tõhusamaks jõustamiseks vaja võtta lisameetmeid**. Need meetmed peaksid suurendama statistilise alusteabe usaldusväärsust ja parandama MTMi jaoks vajalike andmete edastamist ja nende kvaliteedi **järelevalvet**. Selleks et vältida kas tahtlikku või tõsisest hooletusest tingitud valeandmete esitamist MTMi jaoks vajalike andmete puhul, tuleks kehtestada trahvid, mis aitavad tagada ka nõuetekohase hoolsuse MTMi jaoks vajalike andmete koostamisel.

Muudatusettepanek

- (6) On väga oluline, et liidu tegevuseks vajalik statistika **toetub** usaldusväärsetele andmetele. **On kohane täiendada määruses (EL) nr 1176/2011 ja määruses (EL) nr 1174/2011 sätestatud menetlusi** MTMi jaoks vajalike andmete **kogumise, kvaliteedikontrolli ja väljastamise vastava ametliku raamistikuga, mis on kooskõlas määruses (EÜ) nr 223/2009 sätestatud ühiste kvaliteedikriteeriumidega**. Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse läbiviimisel on **vajalikud lisameetmed, mis peaksid** MTMi jaoks vajalike andmete koostamise, edastamise ja **kvaliteedikontrolli jõustamist tõhustama**. Need meetmed peaksid suurendama statistilise alusteabe usaldusväärsust ja parandama MTMi jaoks vajalike andmete edastamist ja nende kvaliteedi **kontrolli**.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (6a) *Selleks et MTMi jaoks vajalike andmete puhul vältida kas tahtlikku või tõsisest hooletusest tingitud valeandmete esitamist, tuleks kehtestada parandusmeetmed, mis aitavad tagada ka nõuetekohase hoolsuse MTMi jaoks vajalike andmete koostamisel.*

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (7) Selleks et täiendada eeskirju, **mis käsitlevad** trahvide arvutamist **statistika** manipuleerimise **vältimiseks** ning menetlusnorme, mille kohaselt komisjon **sellist tegevust** uurib, peaks komisjonil olema õigus kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „alusleping“) artikliga 290 võtta vastu õigusakte **trahvisumma üksikasjalike kriteeriumide** ja **komisjoni teostatava uurimise kohta**. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- (7) Selleks et täiendada eeskirju **intressi kandvate tagatiste ja** trahvide **arvutamiseks karistusena statistikaga** manipuleerimise **eest** ning menetlusnorme, mille kohaselt komisjon **statistikaga manipuleerimise juhtumeid** uurib, peaks komisjonil olema õigus kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „alusleping“) artikliga 290 võtta vastu õigusakte, **millega kehtestatakse põhjalikud kriteeriumid trahvisumma määramiseks** ja **komisjoni uurimiste läbiviimiseks**. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 9
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (8) **Selleks et tagada** liikmesriikide esitatavate MTMi jaoks vajalike andmete ja nende aluseks oleva statistilise teabe kvaliteet, on vaja komisjoni ja liikmesriikide statistikaasutuste vahel luua tihe koostöö ja pidev dialoog.

- (8) **Liikmesriikide statistikaasutuste ja komisjoni (Eurostat) vaheline pidev koostöö ja koordineerimine on Euroopa statistikasüsteemi raames toimuva statistikatöö tõhusa koordineerimise oluline osa.** Liikmesriikide esitatavate MTMi jaoks vajalike andmete ja nende aluseks oleva statistilise teabe kvaliteedi tagamiseks tuleb sellist koostööd tugevdada. Vastava juhtimisstruktuuri all toimuva MTMi jaoks vajalike andmete arendamise, koostamise ja levitamise ning Euroopa statistikasüsteemi ja Euroopa Keskpankade süsteemi (EKPS) statistika tööprogrammide raames peaks olema tagatud Euroopa keskpankade süsteemi (EKPS) institutsiooniline eraldatus ja keskpankade sõltumatus.

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (9) **Selleks et vähendada aruandluskoormust, tagada sidusus, parandada statistikat ning tagada andmete võrreldavus, tuleks seoses MTMI jaoks vajalike andmetega tagada tihe koostöö Euroopa statistikasüsteemi ja Euroopa Keskpankade Süsteemi vahel kooskõlas määruse (EÜ) nr 223/2009 artikliga 9.**

- (9) **Kuna nii Euroopa statistikasüsteem kui ka EKPS on vastutavad MTMi jaoks vajalike andmete aluseks olevate erinevate statistiliste näitajate eest, tuleks MTMi jaoks vajalike andmetega seoses tagada nende kahe süsteemi vahel tihe koostöö vastavalt määruse (EÜ) nr 223/2009 artiklile 9, et vähendada aruandluskoormust, tagada sidusus, parandada statistikat ning tagada andmete võrreldavus. MTMi jaoks vajalike andmete kvaliteedi tagamiseks saaks vastastikuse mõistmise memorandumiga sätestada Euroopa statistikasüsteemi ja EKPSi vahelise praktilise koostöö korra. Kuna nõukogu otsusega 2006/856/EÜ^(1a) loodud monetaar-, finants- ja maksebilansistatistika komiteel on pikaajaline kogemus MTMi jaoks vajalike andmetega seotud statistika valdkonnas, võiks nimetatud komitee anda praktilise koostöö korraldamise küsimustes nõu, mis võiks kajastuda sellises vastastikuse mõistmise memorandumis.**

^(1a) ELT L 332, 30.11.2006, lk 21.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 11
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (9a) Käesoleva määruse sätteid tuleks võtta arvesse Euroopa majandusjuhtimise tugevdamisel, mis nõuab suuremat demokraatlikku vastutust nii riikide kui ka liidu tasandil. MTMi jaoks vajalike andmete parandatud statistilise kontrolli süsteem peaks hõlmama Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide tihedamat ja õigeaegsemat kaasamist. Olgugi et Euroopa Parlamendi dialoogipartnerid on liidu asjaomased asutused ja nende esindajad, võib pädev parlamendikomisjon kutsuda liikmesriikide statistikaasutusi kuulamistel vabatahtlikult osalema.

Muudatusettepanek 12
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (9b) Majandusjuhtimise tugevdamine MTMi jaoks vajalike andmete parema statistilise kontrolli süsteemi kaudu peaks hõlmama Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide tihedamat ja õigeaegsemat kaasamist.

Muudatusettepanek 13
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (12a) Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse kohast maksete peatamist tuleks kasutada siiski alles viimase võimalusena ning võttes arvesse tööpuuduse, vaesuse ja SKP vähenemise näitajate põhjalikke analüüse.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Käesoleva määruse raames kehtestatava kvaliteedi tagamise korra puhul kasutatakse ära ja võetakse arvesse seniste kvaliteedi tagamise menetluste parimaid tavasid. Need ei tohi põhjustada kvaliteedi tagamise meetmete dubleerimist ega paralleelseid andmeridu.

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. MTMi jaoks vajalike andmete edastamise tähtjad kehtestatakse asjaomastes põhiõigusaktides või teatab need komisjon spetsiaalses kalendris, võttes arvesse Euroopa Liidu vajadusi.

2. MTMi jaoks vajalike andmete edastamise tähtjad kehtestatakse asjaomastes põhiõigusaktides või teatab need komisjon spetsiaalses kalendris, võttes arvesse Euroopa **poolaasta raamistikku** ja liidu vajadusi.

Muudatusettepanek 16
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Komisjon teatab liikmesriikidele igal aastal määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 3 kohase iga-aastase häiremehhanismi ajakava aruande. Selle ajakava ning lõikes 2 osutatud tähtaegade ja kalendri põhjal teeb komisjon otsuse **kõige uuemate** MTMi jaoks vajalike andmete **edastamise tähtaja suhtes ja** teatab sellest liikmesriikidele.

3. Komisjon teatab liikmesriikidele igal aastal määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 3 kohase iga-aastase häiremehhanismi ajakava aruande. Selle ajakava ning lõikes 2 osutatud tähtaegade ja kalendri põhjal teeb komisjon otsuse, **millal eraldab komisjon (Eurostat) MTMi jaoks vajalikud andmed makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse tulemustabeli näitajate arvu-
tamiseks iga liikmesriigi kohta, ja millal ta koostab** MTMi jaoks vajalike andmete **hindamise andmebaasi, ning** teatab sellest liikmesriikidele.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Komisjon (Eurostat) annab igale liikmesriigile kontrolli eesmärgil juurdepääsu eraldatud MTMi jaoks vajalikke andmeid sisaldavale hindamise andmebaasile hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast andmete edastamise tähtaega. Liikmesriigid kontrollivad andmeid ja kinnitavad nende õigsust või esitavad andmete muudatused seitsme tööpäeva jooksul pärast eelnimetatud viiepäevast ajavahemikku.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Artiklis 1 osutatud MTMi jaoks vajalike andmete edastamisel **saadavad** liikmesriigid komisjonile (Eurostat) kvaliteediaruande vormis teabe **selle kohta**, kuidas need andmed on arvutatud, **sealhulgas iga muutuse** kasutatud allikates või meetodites.

1. Artiklis 1 osutatud MTMi jaoks vajalike andmete edastamisel **esitavad** liikmesriigid komisjonile (Eurostat) kvaliteediaruande vormis teabe, **mis näitab**, kuidas need andmed on arvutatud, **koos kõigi muutustega** kasutatud allikates või meetodites.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Liikmesriigid edastavad kvaliteediaruande seitsme päeva jooksul kooskõlas artikli 2 lõikega 3a.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 20**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 3 – lõige 3***Komisjoni ettepanek*

3. Kvaliteediaruannete üksikasjad, ülesehituse ja esitamise sageduse määrab komisjon kindlaks **rakendusaktidega**. Kõnealused **rakendusaktid** võetakse vastu kooskõlas **artikli 14 lõikes 2** osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

3. **Lõikes 1 osutatud** kvaliteediaruannete üksikasjad, ülesehituse ja esitamise sageduse määrab komisjon kindlaks **delegeeritud õigusaktidega**. Kõnealused **delegeeritud õigusaktid** võetakse vastu kooskõlas **artiklis 12** osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 21**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 6 – lõige 2***Komisjoni ettepanek*

2. Liikmesriigid koostavad loetelud ja saadavad need komisjonile (Eurostat) hiljemalt [kuupäev] [üheksa kuud pärast käesoleva määruse **vastuvõtmist**]. Komisjon võtab vastu **rakendusaktid** kõnealuste loetelude ülesehituse ja üksikasjade kindlaksmääramiseks nende ajakohastamise eesmärgil [kuupäev] [kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse **vastuvõtmist**]. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas **artikli 14 lõikes 2** osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid koostavad loetelud ja saadavad need komisjonile (Eurostat) hiljemalt [kuupäev] [üheksa kuud pärast käesoleva määruse **jõustumist**]. Komisjon võtab vastu **delegeeritud õigusaktid** kõnealuste loetelude ülesehituse ja üksikasjade kindlaksmääramiseks nende ajakohastamise eesmärgil [kuupäev] [kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse **jõustumist**]. Kõnealused **delegeeritud õigusaktid** võetakse vastu kooskõlas **artiklis 12** osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 22**Ettepanek võtta vastu määrus****VI peatükk – pealkiri***Komisjoni ettepanek***KONTROLLKÄIGUD** LIIKMESRIIKIDESSE*Muudatusettepanek***ARUTELUKÜLASTUSED** LIIKMESRIIKIDESSE

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kui komisjon (Eurostat) avastab eelkõige artiklis 5 osutatud **kvaliteedijärelevalve osas probleemi**, võib ta otsustada **teha kontrollkäigu** asjaomasesse liikmesriiki.

Muudatusettepanek

1. Kui komisjon (Eurostat) avastab eelkõige artiklis 5 osutatud **kvaliteedi hindamise käigus vajaduse statistika kvaliteeti põhjalikumalt hinnata**, võib ta otsustada **korraldada arutelukülastuse** asjaomasesse liikmesriiki.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. **Kontrollkäigu** eemärk on uurida süvitsi asjaomaste MTMi jaoks vajalike andmete kvaliteeti. **Kontrollkäikudel** keskendutakse metoodilistele küsimustele, loeteludes kirjeldatud allikatele ja meetoditele, andmetele ja statistilistele tugiprotsessidele, et hinnata nende vastavust asjaomastele arvepidamis- ja statistikaalastele eeskirjadele.

Muudatusettepanek

2. **Lõikes 1 osutatud arutelukülastuse** eesmärk on uurida süvitsi asjaomaste MTMi jaoks vajalike andmete kvaliteeti. **Arutelukülastustel** keskendutakse metoodilistele küsimustele, loeteludes kirjeldatud allikatele ja meetoditele, andmetele ja statistilistele tugiprotsessidele, et hinnata nende vastavust asjaomastele arvepidamis- ja statistikaalastele eeskirjadele.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. **Arutelukülastuste korraldamisel edastab komisjon (Eurostat) oma esialgsed tähelepanekud asjaomasele liikmesriigile selgituste saamiseks.**

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 26
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Komisjon teatab nõukogu otsusega 74/122/EMÜ⁽⁷⁾ loodud majanduspoliitika komiteele **kontrollkäikude** tulemustest ja esitab ka asjaomase liikmesriigi tehtud märkused nende tulemuste kohta. Pärast seda, kui aruanded on koos asjaomaste liikmesriikide märkustega majanduspoliitika komiteele edastatud, tehakse need aruanded avalikuks, ilma et see piiraks statistilist konfidentsiaalsust käsitlevaid sätteid määruses (EÜ) nr 223/2009.

⁽⁷⁾ EÜT L 63, 5.3.1974, lk 21.

Muudatusettepanek

3. Komisjon teatab **Euroopa Parlamendile ja** nõukogu otsusega 74/122/EMÜ⁽⁷⁾ loodud majanduspoliitika komiteele **arutelukülastuste** tulemustest ja esitab ka asjaomase liikmesriigi tehtud märkused nende tulemuste kohta. Pärast seda, kui aruanded on koos asjaomaste liikmesriikide märkustega **Euroopa Parlamendile ja** majanduspoliitika komiteele edastatud, tehakse need aruanded avalikuks, ilma et see piiraks statistilist konfidentsiaalsust käsitlevaid sätteid määruses (EÜ) nr 223/2009.

⁽⁷⁾ EÜT L 63, 5.3.1974, lk 21.

Muudatusettepanek 27
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Komisjoni (Eurostat) taotlusel pakuvad liikmesriigid ekspertide abi komisjoni makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seotud statistikaalastes küsimustes, sealhulgas **kontrollkäigu** ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks. Kõnealused eksperdid esitavad sõltumatu eksperdiarvamuse. Ekspertide nimekiri koostatakse (**kuupäev täpsustamisel**) MTMi jaoks vajalike andmete eest vastutavate liikmesriikide ametiasutuste ettepaneku põhjal.

Muudatusettepanek

4. Komisjoni (Eurostat) taotlusel pakuvad liikmesriigid ekspertide abi komisjoni makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega seotud statistikaalastes küsimustes, sealhulgas **arutelukülastuste** ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks. Kõnealused eksperdid esitavad sõltumatu eksperdiarvamuse. Ekspertide nimekiri koostatakse [**Kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist**] MTMi jaoks vajalike andmete eest vastutavate liikmesriikide ametiasutuste ettepaneku põhjal.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Komisjon (Eurostat) kehtestab ekspertide valimise eeskirjad ja menetluse, pidades silmas ekspertide asjakohast jaotust ja rotatsiooni liikmesriikide vahel, nende töökorra ja rahalised üksikasjad. Komisjon (Eurostat) jagab koos liikmesriikidega kõiki kulusid, mis liikmesriikidel nende riiklike ekspertide abiga seoses on tekkinud.

Muudatusettepanek

5. Komisjon (Eurostat) kehtestab ekspertide valimise eeskirjad ja menetluse, pidades silmas ekspertide asjakohast jaotust **ning asjakohast ja õigeaegset** rotatsiooni liikmesriikide vahel, nende töökorra ja rahalised üksikasjad. Komisjon (Eurostat) jagab koos liikmesriikidega kõiki kulusid, mis liikmesriikidel nende riiklike ekspertide abiga seoses on tekkinud.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. Käesolevat artiklit ei kohaldata juhtudel, kui valdkondlikes õigusaktides on juba sätestatud komisjoni külastused liikmesriikidesse.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon (Eurostat) **esitab** makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluses kasutatavad MTMi jaoks vajalikud andmed pressiteadete kujul ja/või muude asjakohaste kanalite kaudu.

Muudatusettepanek

1. Komisjon (Eurostat) **avalikustab** makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluses kasutatavad MTMi jaoks vajalikud andmed pressiteadete kujul ja/või muude asjakohaste kanalite kaudu.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 31**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 8 – lõige 2***Komisjoni ettepanek*

2. Komisjon (Eurostat) ei viivita MTMi jaoks vajalike andmete esitamisega nende liikmesriikide puhul, kes ei ole veel oma andmeid esitanud.

Muudatusettepanek

2. Komisjon (Eurostat) **määrab pressiteate avaldamise kuupäeva ja teatab sellest liikmesriikidele kümne tööpäeva jooksul pärast artiklis 2 osutatud tähtaega. Ta** ei viivita MTMi jaoks vajalike andmete esitamisega nende liikmesriikide puhul, kes ei ole veel oma andmeid esitanud.

Muudatusettepanek 32**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 8 – lõige 3***Komisjoni ettepanek*

3. Komisjon (Eurostat) võib esitada reservatsiooni liikmesriigi MTMi jaoks vajalike andmete kvaliteedi suhtes. Kui komisjon (Eurostat) kavatseb esitada ja avaldada reservatsiooni, edastab ta selle hiljemalt **kolm** tööpäeva enne kavandatavat avaldamiskuupäeva asjaomasele liikmesriigile ning majanduspoliitika komitee esimehele. Kui küsimus lahendatakse pärast andmete ja reservatsiooni avaldamist, avaldatakse kohe teade reservatsiooni tagasivõtmise kohta.

Muudatusettepanek

3. Komisjon (Eurostat) võib esitada reservatsiooni liikmesriigi MTMi jaoks vajalike andmete kvaliteedi suhtes. **Asjaomasele liikmesriigile antakse võimalus oma seisukoha kaitsmiseks.** Kui komisjon (Eurostat) kavatseb esitada ja avaldada reservatsiooni, edastab ta selle hiljemalt **kümme** tööpäeva enne kavandatavat avaldamiskuupäeva asjaomasele liikmesriigile ning majanduspoliitika komitee esimehele. Kui küsimus lahendatakse pärast andmete ja reservatsiooni avaldamist, avaldatakse kohe teade reservatsiooni tagasivõtmise kohta.

Muudatusettepanek 33**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 8 – lõige 4***Komisjoni ettepanek*

4. Komisjon (Eurostat) võib muuta liikmesriikide edastatud andmeid ning **esitada** muudetud andmed koos muudatuste põhjendustega, kui on tõendeid, et liikmesriikide edastatud andmed ei ole vastavuses artikli 3 lõike 2 nõuetega. Hiljemalt kolm tööpäeva enne kavandatavat avaldamiskuupäeva edastab komisjon (Eurostat) asjaomasele liikmesriigile ning majanduspoliitika komitee esimehele muudetud andmed koos põhjendustega.

Muudatusettepanek

4. Komisjon (Eurostat) võib muuta liikmesriikide edastatud andmeid ning **avaldada** muudetud andmed koos muudatuste põhjendustega, kui on tõendeid, et liikmesriikide edastatud andmed ei ole vastavuses artikli 3 lõike 2 nõuetega, **kohaldatavate meetodikanõuete ning statistiliste andmete täielikkuse, usaldusväärsuse, ajakohasuse ja järjepidevuse nõuetega.** Hiljemalt kolm tööpäeva enne kavandatavat avaldamiskuupäeva edastab komisjon (Eurostat) asjaomasele liikmesriigile ning majanduspoliitika komitee esimehele muudetud andmed koos põhjendustega.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 34
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Nõukogu võib komisjoni **ettepanekul** trahvida liikmesriiki, kes kas tahtlikult või tõsise hooletuse tõttu on **esitanud** ebaõigeid MTMi jaoks vajalikke andmeid.

Muudatusettepanek

1. Nõukogu võib komisjoni **soovitusel otsustada kohaldada kaheastmelist menetlust – kehtestada liikmesriigile intressi kandva deposiidi ning hiljem, kui liikmesriik komisjoni hinnangul ei ole rakendanud lõikes 1a osutatud parandusmeetmeid, viimase vahendina** trahvida liikmesriiki, kes kas tahtlikult **on esitanud** või **kelle** tõsise hooletuse tõttu on **esitatud** ebaõigeid MTMi jaoks vajalikke andmeid, **mis mõjutab komisjoni võimet anda õiget ja õiglast hinnangut.**

Muudatusettepanek 35
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. **Liikmesriik annab kindlaksmääratud tähtajaks komisjonile aru parandusmeetmetest lõikes 1 osutatud valeandmete korrigeerimiseks või tõsise hooletuse kõrvaldamiseks, ning väldib tulevikus sellise olukorra tekkimist. Aruanne avalikustatakse.**

Muudatusettepanek 36
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 osutatud **trahv** on tõhus, hoiatav ja proportsionaalne võrreldes ebaõige teabe esitamise laadi, raskusastme ja kestusega. **Trahvisumma** ei ületa 0,05 % asjaomase liikmesriigi SKPst.

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud **intressi kandev tagatis** on tõhus, hoiatav ja proportsionaalne võrreldes ebaõige teabe esitamise laadi, raskusastme ja kestusega. **Intressi kandva tagatise summa** ei ületa 0,05 % asjaomase liikmesriigi **eelnenud aasta** SKPst.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 37**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 9 – lõige 3 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

3. Komisjon võib **teha** kõiki uurimistoiminguid, mis on vajalikud lõikes 1 osutatud ebaõige teabe esitamise fakti tuvastamiseks. Komisjon võib teha otsuse algatada uurimine, kui tal on tõsiseid viiteid ebaõige teabe esitamise kohta. Väidetavate ebaõige teabe esitamise juhtude uurimisel võtab komisjon arvesse asjaomase liikmesriigi esitatud märkusi. Oma ülesannete täitmiseks võib komisjon nõuda liikmesriigilt teabe esitamist, viia läbi kohapealseid kontrollkäike ja kontrollida MTMi jaoks vajalike andmete aluseks olevat statistilist teavet ja seotud dokumente. Kui **asjaomase** liikmesriigi seadustes nõutakse enne kohapealse kontrollimise toimumist **kohtu luba, esitab komisjon selleks vajalikud taotlused**.

Muudatusettepanek

3. Komisjon võib **kooskõlas aluslepingutega ja konkreetsete valdkondlike õigusaktidega algatada ja läbi viia** kõiki uurimistoiminguid, mis on vajalikud lõikes 1 osutatud ebaõige teabe esitamise fakti tuvastamiseks. Komisjon võib teha otsuse algatada uurimine, kui tal on tõsiseid viiteid ebaõige teabe esitamise kohta. Väidetavate ebaõige teabe esitamise juhtude uurimisel võtab komisjon arvesse asjaomase liikmesriigi esitatud märkusi. Oma ülesannete täitmiseks võib komisjon nõuda **uurimise all olevalt** liikmesriigilt teabe esitamist, viia läbi kohapealseid kontrollkäike ja kontrollida MTMi jaoks vajalike andmete aluseks olevat statistilist teavet ja seotud dokumente. Kui **uurimise all oleva** liikmesriigi seadustes nõutakse **kohtu luba, tuleb see saada** enne kohapealse kontrollimise toimumist.

Muudatusettepanek 38**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 9 – lõige 3 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Pärast uurimise lõpetamist ja enne nõukogule **ettepaneku** esitamist annab komisjon **asjaomasele** liikmesriigile võimaluse saada uurimisaluses küsimuses ära kuulatud. Komisjon võtab nõukogule esitatava **ettepaneku** aluseks üksnes asjaolud, mille kohta asjaomasel liikmesriigil on olnud võimalus selgitusi jagada.

Muudatusettepanek

Pärast uurimise lõpetamist ja enne nõukogule **soovituse** esitamist annab komisjon **uurimise all olevale** liikmesriigile võimaluse saada uurimisaluses küsimuses ära kuulatud. Komisjon võtab nõukogule esitatava **soovituse** aluseks üksnes asjaolud, mille kohta asjaomasel liikmesriigil on olnud võimalus selgitusi jagada.

Muudatusettepanek 39**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 9 – lõige 3 – lõik 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjoni teavitab Euroopa Parlamendi pädevat komisjoni kõigist käesoleva lõike kohastest uurimistest ja soovitustest. Euroopa Parlamendi pädev komisjon võib pakkuda liikmesriigile, kelle kohta komisjon soovituse esitab, võimalust osaleda arvamustevahetuses.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 40
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Komisjon võib asjaomase liikmesriigi põhjendatud taotluse saamisel soovitada nõukogul vähendada intressi kandva tagatise summat või tühistada selle .

Intressi kandva tagatise intressimäär kajastab komisjoni krediidiriski ja asjaomast investeerimisperioodi.

Muudatusettepanek 41
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Euroopa Liidu Kohtul on täielik pädevus vaadata läbi otsused, millega nõukogu on määranud **trahve vastavalt lõikele 1**. Kohus võib määratud **trahvi** tühistada, **trahvisummat** vähendada või suurendada.

5. Euroopa Liidu Kohtul on täielik pädevus vaadata läbi otsused, millega nõukogu on **vastavalt lõikele 1** määranud **intressi kandvaid tagatise**. Kohus võib määratud **intressi kandva tagatise** tühistada **või selle summat** vähendada või suurendada.

Muudatusettepanek 42
Ettepanek võtta vastu määrus
IX peatükk – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

KARISTUSTE LAAD JA NENDE EELARVELINE JAOTUS

TRAHVIDE LAAD JA NENDE EELARVELINE JAOTUS

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 43
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Artikli 9 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile **kolmeks** aastaks pärast ühe kuu möödumist käesoleva määruse vastuvõtmisest. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne kõnealuse kolmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab pikendamise suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

Muudatusettepanek

2. **Artikli 3 lõikes 3, artikli 6 lõikes 2 ja** artikli 9 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile **kaheks** aastaks pärast ühe kuu möödumist käesoleva määruse vastuvõtmisest. Komisjon, **olles konsulteerinud asjaomaste sidusrühmadega, sh kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 127 EKPga**, esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne kõnealuse kolmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab pikendamise suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

Muudatusettepanek 44
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 9 lõikes 4 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

Muudatusettepanek

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad **artikli 3 lõikes 3, artikli 6 lõikes 2 ja** artikli 9 lõikes 4 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 45
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Artikli 9 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole **kahe** kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist esitanud selle kohta vastuväiteid või kui mõlemad institutsioonid on enne selle tähtaja möödumist teatanud komisjonile, et neil ei ole õigusaktile vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega **kahe** kuu võrra.

Muudatusettepanek

5. **Artikli 3 lõike 3, artikli 6 lõike 2 ja** artikli 9 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub **üksnes juhul**, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole **kolme** kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui mõlemad institutsioonid on enne selle tähtaja möödumist teatanud komisjonile, et neil ei ole õigusaktile vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega **kolme** kuu võrra.

Muudatusettepanek 46
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13

Komisjoni ettepanek

Artiklis 9 osutatud meetmete üle otsustamisel ei võta nõukogu arvesse asjaomast liikmesriiki esindava nõukogu liikme häält.

Muudatusettepanek

Artiklis 9 osutatud meetmete üle otsustamisel ei võta nõukogu arvesse asjaomast liikmesriiki esindava nõukogu liikme häält. **Artikli 9 lõikes 1 osutatud otsus loetakse nõukogu poolt vastu võetuks, välja arvatud juhul, kui nõukogu otsustab kvalifitseeritud häälteenamusega soovitus tagasi lükata kümne päeva jooksul pärast selle vastuvõtmist komisjoni poolt.**

Muudatusettepanek 47
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikli 9 lõikes 1 osutatud nõukogu liikmete kvalifitseeritud häälteenamus määratakse kindlaks vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 238 lõike 3 punktile a.

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 48
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15

Komisjoni ettepanek

Vastavalt määruse (EÜ) nr 223/2009 artiklile 5 tagavad liikmesriikide statistikaasutused MTMi jaoks vajalike andmete nõuetekohase koordineerimise riigi tasandil. **Kõik muud riigisisesed asutused annavad** sellega seoses liikmesriigi **statistikaametile aru**. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada käesoleva sätte kohaldamine.

Muudatusettepanek

Vastavalt määruse (EÜ) nr 223/2009 artiklile 5 tagavad liikmesriikide statistikaasutused MTMi jaoks vajalike andmete nõuetekohase koordineerimise riigi tasandil. **Riiklikud keskpangad kui MTMi jaoks vajalikke andmeid väljastavad EKPSi liikmed, ja vajaduse korral muud asjaomased riigiasutused teevad** sellega seoses liikmesriigi **statistikaametiga koostööd. Andmeid väljastavad riigiasutused vastutavad nende andmete eest**. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada käesoleva sätte kohaldamine.

Muudatusettepanek 49
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 17

Komisjoni ettepanek

Komisjon (Eurostat) annab Euroopa Parlamendile ja nõukogule **regulaarselt** aru komisjoni (Eurostati) tegevuse kohta käesoleva määruse rakendamiseks.

Muudatusettepanek

Komisjon (Eurostat) annab Euroopa Parlamendile ja nõukogule **vähemalt kord aastas** aru komisjoni (Eurostati) tegevuse kohta käesoleva määruse rakendamiseks **Euroopa poolaasta kontekstis, nagu on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1175/2011** ^(1a).

^(1a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1175/2011, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 12).

Muudatusettepanek 50
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. 14. detsembriks 2014. ja seejärel iga viie aasta järel vaatab komisjon läbi käesoleva määruse kohaldamise ning **teavitab** selle **tulemustest** Euroopa **Parlamendi** ja **nõukogu**.

Muudatusettepanek

1. 14. detsembriks 2014 ja seejärel iga viie aasta järel vaatab komisjon läbi käesoleva määruse kohaldamise ning **annab** selle **kohta aru** Euroopa **Parlamendile** ja **nõukogule**. **Vajaduse korral lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek.**

Teisipäev, 11. märts 2014

Muudatusettepanek 51
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 2 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) määruse ja kohaldatava järelevalvekorra tulemuslikkus,

b) määruse ja kohaldatava järelevalvekorra tulemuslikkus **ja**
proportsionaalsus.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0182

ELi–USA teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu pikendamine ***

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Ühenduse ja Ameerika Ühendriikide valitsuse vahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu pikendamise kohta (15854/2013 – C7-0462/2013 – 2013/0351(NLE))

(Nõusolek)

(2017/C 378/36)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (15854/2013),
 - võttes arvesse nõukogu 13. oktoobri 1998. aasta otsust 98/591/EÜ Euroopa Ühenduse ja Ameerika Ühendriikide valitsuse teadus- ja tehnoloogiakoostöö lepingu sõlmimise kohta,
 - võttes arvesse taotlust nõusoleku saamiseks, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 186 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v (C7-0462/2013),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 81 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku, artikli 81 lõiget 2, artikli 90 lõiget 7 ja artikli 46 lõiget 1,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni soovitusi (A7-0126/2014),
1. annab nõusoleku lepingu pikendamiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Ameerika Ühendriikide valitsusele ja parlamendile.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0183

Nagoya protokoll geneetilistele ressurssidele juurdepääsu kohta ***

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokolliga Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (06852/2013 – C7-0005/2014 – 2012/0279(NLE))

(Nõusolek)

(2017/C 378/37)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (06852/2013),
 - võttes arvesse bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokolliga, mis on lisatud eespool nimetatud nõukogu otsuse eelnõule,
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 192 lõikele 1 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C7-0005/2014),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 81 ja artikli 90 lõiget 7,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni soovitusi ning arengukomisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi (A7-0061/2014),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0184

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmine – taotlus EGF/2013/008, ES/Comunidad Valenciana Textiles, Hispaania

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (taotlus EGF/2013/008, ES/Comunidad Valenciana Textiles, Hispaania) (COM(2014)0045 – C7-0019/2014 – 2014/2013(BUD))

(2017/C 378/38)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0045 – C7-0019/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1927/2006 Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomise kohta ⁽¹⁾ (edaspidi „fondi määrus“),
 - võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020, ⁽²⁾ eriti selle artiklit 12,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽³⁾ (edaspidi „2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe“), eriti selle punkti 13,
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 13 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0158/2014),
- A. arvestades, et Euroopa Liit on loonud õigusnormid ja eelarvevahendid, et osutada täiendavat abi töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduses toimunud suurte struktuurimuutuste tagajärjel, ja aidata neil tööturule tagasi pöörduda;
- B. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu finantsabi peaks olema pindlik ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioonile, mis võeti vastu 17. juulil 2008. aastal toimunud lepituskohatumisel, ning võttes Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (edaspidi „fond“) kasutuselevõtmise üle otsustamisel nõuetekohaselt arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet;
- C. arvestades, et Hispaania esitas taotluse EGF/2013/008 ES/Comunidad Valenciana Textiles EGFilt rahalise toetuse saamiseks seoses 560 koondamisega 198 ettevõttes, mis tegutsevad NACE Revision 2 osa 13 (tekstiiltootmine) valdkonnas ⁽⁴⁾ NUTS II tasandi piirkonnas Comunidad Valencianas (ES52), taotlede abi 300 töötajale, kelle puhul taotletakse EGF-i kaasrahastamist vaatlusperioodi 1. november 2012 kuni 1. august 2013 osas;

⁽¹⁾ ELT L 406, 30.12.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).

Teisipäev, 11. märts 2014

D. arvestades, et taotlus vastab fondi määruses sätestatud toetuskõlblikkuse kriteeriumidele;

1. nõustub komisjoniga, et fondi määruse artikli 2 punktis b sätestatud tingimused on täidetud ja seetõttu on Hispaaniale õigus saada kõnealuse määruse alusel rahalist toetust;
2. märgib, et Hispaania ametiasutused esitasid taotluse fondist rahalise toetuse saamiseks 8. oktoobril 2013 ja et komisjon tegi oma hinnangu teatavaks 28. jaanuaril 2014; väljendab heameelt lühikese neljakuulise hindamisperioodi üle;
3. leiab, et koondamised Comunidad Valenciana tekstiiliettevõtetes on seotud maailma kaubanduses üleilmastumise tõttu toimunud suurte struktuurimuutustega, ning viitab Maailma Kaubandusorganisatsiooni tekstiil- ja rõivatoodete lepinguga kehtestatud üleminekukorra lõppemisele 2004. aasta lõpus ning Euroopa Liidu tekstiilituru avanemisele üleilmsetele, eelkõige Hiinast ja muudest Kaug-Ida riikidest pärit konkurentidele, mille tagajärjeks on oluliselt suurenenud tekstiiliimport liitu ja liidu turuosa vähenemine maailma tekstiiliturul;
4. märgib, et üleilmastumine on rängalt mõjutanud tööhõivet Comunidad Valenciana piirkonnas ning tööpuuduse määr ulatus seal 2013. aasta esimeses kvartalis 29,19 %ni; tunneb heameelt selle üle, et piirkond taotleb ka see kord fondist abi, et leevendada suurt tööpuudust, otsides teistkordselt lahendusi tekstiilitööstuses toimunud koondamistele;
5. tunnustab Comunidad Valencianat selle eest, et ta on suuteline taotlema fondist abi ja kasutama seda probleemide lahendamiseks oma tööturul, mida iseloomustab VKEde suur osakaal; tuletab sellega seoses meelde, et Valencia piirkond on juba taotlenud fondi abi tekstiili-, keraamika- ja looduskivide sektorile ning ehitussektorile;
6. rõhutab, et fond saab aidata parandada traditsioonilistest tööstusharudest, nagu tekstiilitööstus või ehitussektor, sõltuvates piirkondades valitsevat habrast tööhõiveolukorda; rõhutab, et abi sõltub sellest, kas riigi tasandi ja kohalikud ametiasutused on valmis fondi toetust kasutama ja kui tõhusalt seda tehakse;
7. märgib, et praeguseks on esitatud 11 taotlust fondist toetuse saamiseks tekstiilitööstuse valdkonnas⁽¹⁾ ning neid on põhjendatud kaubanduse globaliseerumisega, samas on Comunidad Valenciana esitanud juba kuus taotlust fondist toetuse saamiseks: 2009. aasta septembris⁽²⁾ seoses keraamikasektoriga, 2010. aasta märtsis⁽³⁾ seoses kivitöötlemisega, 2010. aasta märtsis⁽⁴⁾ seoses tekstiilisektoriga, 2011. aasta juulis⁽⁵⁾ ja detsembris⁽⁶⁾ seoses vastavalt ehitussektori ja jalatsitootmisega ning 2013. aastal⁽⁷⁾ seoses ehitusmaterjalidega;
8. väljendab heameelt tõsiasi üle, et selleks, et töötajad saaksid kiiret abi, otsustasid Hispaania ametiasutused alustada individuaalsete meetmete rakendamist koondatud töötajatele 1. jaanuaril 2014. aastal, varakult enne lõpliku otsuse saamist esildatud kooskõlastatud paketi jaoks fondist toetuse saamise kohta;
9. märgib, et kaasrahastatav individuaalsete teenuste kooskõlastatud pakett sisaldab 300 koondatud töötaja tööturule tagasitoomise meetmeid, nagu profiilide koostamine, kutsenõustamine ja muu nõustamine, koolitused (valdkonnaüleste oskuste alane koolitus, kutseõpe, väljaõpe töökohal, ettevõtlusega alustamise koolitus), toetused ettevõtluse alustamiseks, aktiivse töötamise toetamine, stiimulid (töötajate stiimul, ettevõtte loomise toetus, töökohavahetuse stiimulid, toetus transpordikulude katteks ja toetus ülalpeetavate isikute hooldajatele);
10. tunneb heameelt asjaolu üle, et tööturu osapooltega, sealhulgas ametiühingutega (UGT-PV ja CCOO-PV) konsulteeriti fondi taotluse ettevalmistamise ajal ning nad andsid nõusoleku katta 10 % kohaldatavate meetme riigi poolt kaasrahastatavatest kuludest ning et kohaldatakse meeste ja naiste võrdõiguslikkuse ning diskrimineerimisest hoidumise põhimõtteid fondi toetuse rakendamise eri etappides ja sellele juurdepääsu puhul;

⁽¹⁾ EGF/2007/005 IT Sardiinia, COM(2008)0609; EGF/2007/006 IT Piemonte, COM(2008)0609; EGF/2007/007 IT Lombardia, COM(2008)0609; EGF/2008/001 IT Toscana, COM(2008)0609; EGF/2008/003 LT Alytaus Textile, COM(2008)0547; EGF/2008/005 ES Cataluña, COM(2009)0371; EGF/2009/001 PT Norte-Centro, COM(2009)0371; EGF/2009/004 BE Oost en West Vlaanderen Textiel, COM(2009)0515; EGF/2009/005 BE Limburg Textiel, COM(2009)0515, EGF/2010/009 ES Comunidad Valenciana, COM(2010)0613 ja EGF/2013/008 Comunidad Valenciana (käesoleva juhtumi puhul).

⁽²⁾ EGF/2009/020 ES Comunidad Valenciana keraamikasektor, COM(2010)0216.

⁽³⁾ EGF/2010/005 ES Comunidad Valenciana kivi lõikamine, vormimine ja viimistlus, COM(2010)0617.

⁽⁴⁾ EGF/2010/009 ES Comunidad Valenciana COM(2010)0613.

⁽⁵⁾ EGF/2011/006 ES Comunidad Valenciana ehitussektor, COM(2012)0053.

⁽⁶⁾ EGF/2011/014 ES Comunidad Valenciana jalatsitootmine, COM(2012)0204.

⁽⁷⁾ EGF/2013/004 ES Comunidad Valenciana ehitusmaterjalide tootmine, COM(2013)0635.

Teisipäev, 11. märts 2014

11. tuletab meelde, kui tähtis on tõsta kõigi töötajate tööalast konkurentsivõimet, pakkudes neile kohandatud koolitust ning tunnustades nende kutsealase karjääri raames omandatud oskusi ja pädevusi; eeldab, et kooskõlastatud paketti kuuluv koolitus kohandatakse mitte üksnes koondatud töötajate vajadustele, vaid ka tegelikule ärikeskkonnale;
12. väljendab heameelt selle üle, et kooskõlastatud pakett sisaldab kutseõpet, milles keskendutakse valdkondadele, kus on võimalused olemas või tõenäoliselt tekivad, samuti väljaõpet töökohal, mis vastab kohalike ettevõtete vajadustele;
13. peab kahetsusväärseks, et komisjoni ettepanekus ei ole andmeid koondatud töötajate haridustaseme kohta;
14. märgib, et kooskõlastatud pakettis on ette nähtud rahalised stiimulid tööotsinguks (ühekordne makse 300 eurot), liikuvushüvitis, töökohavahetuse stiimul (kuni 350 eurot) ja toetus ülalpeetavate isikute hooldajatele; väljendab heameelt selle üle, et rahaliste stiimulite kogusumma on suhteliselt piiratud ja enamus toetusest on mõeldud koolituseks, nõustamiseks, tööotsingu toetamiseks ning ettevõtluse toetamiseks;
15. märgib, et käesolev juhtum näitab tüüpilisi sotsiaalseid ja majandusolusid piirkonnas, mille kohalikku majandust seloomustab suur VKEde osakaal;
16. märgib, et fondist rahastatavate individuaalsete teenuste kooskõlastatud paketti puudutav teave sisaldab teavet selle kohta, kuidas need meetmed täiendavad struktuurifondidest rahastatavaid meetmeid; rõhutab, et Hispaania ametiasutused on kinnitanud, et toetuskõlblikele meetmetele ei anta toetust liidu muudest rahastamisvahenditest; tuletab meelde, et on komisjonilt nõudnud nende andmete võrdleva analüüsi esitamist komisjoni aastaaruannetes, et tagada täielik vastavus kehtivatele eeskirjadele ja hoida ära liidu rahastatavate teenuste topelrahastamine;
17. palub osalevatel institutsioonidel teha vajalikke parandusi menetluskorras, et kiirendada fondi kasutuselevõtmist; tunneb heameelt selle üle, et komisjon on vastuseks parlamendi nõudmisele kiirendada toetuste eraldamist kehtestanud parandatud menetluse eesmärgiga esitada eelarvapädevatele institutsioonidele koos ettepanekuga fondi kasutuselevõtmiseks ka komisjoni hinnang fondi kasutuselevõtmise taotluse abikõlblikkuse kohta; rõhutab, et uues määruses Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) kohta ⁽¹⁾ on menetlusse tehtud veel rohkem parandusi ning saavutatakse fondi suurem tõhusus, läbipaistvus ja nähtavus;
18. rõhutab, et vastavalt fondi määruse artiklile 6 tuleb tagada, et fond toetaks koondatud töötajate tagasipöördumist stabiilsele tööle; rõhutab ühtlasi, et fondist saadava abiga võib kaasrahastada ainult aktiivseid tööturumeetmeid, mis aitavad kaasa kestvale ja pikaajalisele tööhõivele; kordab, et fondist antav abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on siseriikliku õiguse või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite ümberkorraldamise meetmeid;
19. väljendab heameelt kokkuleppe üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel uue fondi määruse kohta aastateks 2014–2020, et võtta uuesti kasutusele fondi kriisi korral kasutamise kriteerium, suurendada liidu rahalist toetust kuni 60 %ni kavandatud meetmete hinnangulisest maksumusest, suurendada fondi kasutuselevõtmise taotluste läbivaatamise tõhusust komisjonis ja Euroopa Parlamendi ning nõukogu poolt hindamis- ja heakskiitmisprotsessi lühendamise teel, laiendada toetuskõlblike tegevuste ja toetusasaajate ringi füüsilisest isikust ettevõtjatele ja noortele ning rahastada oma ettevõtte loomist;
20. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
21. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 855).

Teisipäev, 11. märts 2014

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta koosõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punktiga 13 (taotlus EGF/2013/008 ES/Comunidad Valenciana Textiles, Hispaania)

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega 2014/167/EL).

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0185

Taimse paljundusmaterjali tootmine ja turul kättesaadavaks tegemine (taimset paljundusmaterjali käsitlev õigus) *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse taimse paljundusmaterjali tootmist ja turul kättesaadavaks tegemist (taimset paljundusmaterjali käsitlev õigus) (COM(2013)0262 – C7-0121/2013 – 2013/0137(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/39)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0262),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0121/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Austria liidunõukogu ja Madalmaade parlamendi esindajatekoja poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokolli nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ja keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamust (A7-0112/2014),
1. lükkab komisjoni ettepaneku tagasi;
 2. palub komisjonil ettepaneku tagasi võtta ja esitada uus ettepanek;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0186

Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate töötasud ja pensionid (kohandamine alates 1. juulist 2011) *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kohandatakse alates 1. juulist 2011 Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate töötasusid ja pensione ning nimetatud töötasude ja pensionide suhtes kohaldatavaid paranduskoefitsiente (COM(2013)0895 – C7-0459/2013 – 2013/0438(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/40)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0895),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ametnike personalieeskirju, eriti nende XI lisa artiklit 10, ja Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimusi, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa parlamendile (C7-0459/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Kohtu 4. märtsi 2014. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kontrollikoja 3. märtsi 2014. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 7. märtsi 2014. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A7-0165/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0438

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega kohandatakse alates 1. juulist 2011 Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate töötasusid ja pensione ning nimetatud töötasude ja pensionide suhtes kohaldatavaid paranduskoefitsiente

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 422/2014) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0187

Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate töötasud ja pensionid (kohandamine alates 1. juulist 2012) *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kohandatakse alates 1. juulist 2012 Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate töötasusid ja pensione ning nimetatud töötasude ja pensionide suhtes kohaldatavaid paranduskoefitsiente (COM(2013)0896 – C7-0460/2013 – 2013/0439(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/41)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0896),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ametnike personalieeskirju, eriti nende XI lisa artiklit 10, ja Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimusi, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa parlamendile (C7-0460/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Kohtu 4. märtsi 2014. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kontrollikoja 3. märtsi 2014. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 7. märtsi 2014. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A7-0164/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0439

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega kohandatakse alates 1. juulist 2012 Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate töötasusid ja pensione ning nimetatud töötasude ja pensionide suhtes kohaldatavaid paranduskoefitsiente

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 423/2014) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0188

EÜ ja Serbia vaheline stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping *II**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Serbia Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (17930/1/2013 – C7-0028/2014 – 2011/0465(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2017/C 378/42)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (17930/1/2013 – C7-0028/2014),
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2011)0938) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 72,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitus teisele lugemisele (A7-0116/2014),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriga selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, 25.10.2012, P7_TA(2012)0389.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0189

Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive 2003/71/EÜ ja 2009/138/EÜ seoses Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve volitustega (COM(2011)0008 – C7-0027/2011 – 2011/0006(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/43)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0008);
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ning artikleid 50, 53, 62 ja 114, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0027/2011);
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3;
 - võttes arvesse Euroopa Keskpanka 4. mai 2011. aasta arvamust⁽¹⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 5. mai 2011. aasta arvamust⁽²⁾;
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 27. novembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55;
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning õiguskomisjoni arvamust (A7-0077/2012),
1. võtab vastu esimese lugemise seisukoha alljärgnevas sõnastuses;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamenti saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2011)0006

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL, millega muudetakse direktiive 2003/71/EÜ ja 2009/138/EÜ ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 seoses Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) ning Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) volitustega

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv 2014/51/EL) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 159, 18.5.2011, lk 10.

⁽²⁾ ELT C 218, 23.7.2011, lk 82.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0190

Raha ülekandmisel edastatav teave ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus raha ülekandmisel edastatava teabe kohta (COM(2013)0044 – C7-0034/2013 – 2013/0024(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/44)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0044),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0034/2013),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
- võttes arvesse Euroopa Keskpanka 17. mai 2013. aasta ⁽¹⁾ arvamust,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. novembri 2013. aasta arvamust ⁽²⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ühiseid arutelusid vastavalt kodukorra artiklile 51,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raporteid, samuti arengukomisjoni ja õiguskomisjoni arvamusi (A7-0140/2014),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0024

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014 raha ülekandmisel edastatava teabe kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artiklit 114,

⁽¹⁾ ELT C 166, 12.6.2013, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 271, 19.9.2013, lk. 31.

Teisipäev, 11. märts 2014

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

tegukses seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) **Musta Ebaseadusliku** raha vood võivad kahjustavad rahaülekannete kaudu kahjustada rahandussektori struktuuri, stabiilsust ja mainet, **ohustavad siseturgu ja rahvusvahelist arengut** ning ohustada siseturgu vähendavad otseselt või kaudselt kodanike usaldust õigusriigi vastu. **Terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse rahastamine on jätkuvalt terav probleem, millega tuleks tegeleda liidu tasandil.** Terrorism raputab ja organiseeritud kuritegevus kahjustavad demokraatlike institutsioone ja raputavad meie ühiskonna alustalasid. Äärmiselt olulised kaasaaitajad ebaseaduslikele rahavoogudele on salajased äriühingu struktuurid, mis tegutsevad salajas kohtualluvuses ja selle kaudu ning millele tihti viidatakse kui maksuparadiisidele. Kurjategijate ja nende kaasosaliste püüded kas varjata kuritegelikul teel saadud tulu päritolu või teha rahaülekandeid kuritegevuse või terrorismi rahastamiseks võivad ohustavad tõsiselt ohustada rahaülekannete süsteemi usaldusväärsust, terviklikkust ja stabiilsust ning vähendada vähendavad usaldust finantssüsteemi suhtes üldiselt. [ME 1]
- (2) Kui liidu ja rahvusvahelisel tasandil ei võeta teatavaid koordineerimismeetmeid, võivad kasutavad rahapesu ja terrorismi rahastamisega tegelejad üritada oma kuritegeliku tegevuse hõlbustamiseks ära kasutada integreeritud finantspiirkonnaga kaasnevat kapitali liikumise vabadust. **Rahvusvahelisel koostööl rahapesuvastase töökonna (FATF) raamistikus ja selle soovitude ülemaailmsel rakendamisel on eesmärk vältida õigussüsteemide erinevuste ärakasutamist ja konkurentsimoonutusi.** Ulatust silmas pidades peaksid liidu meetmed tagama, et rahapesuvastase töökonna (FATF) FATFi soovitus 16 (elektrooniliste ülekannete kohta), mis võeti vastu 2012. aasta veebruaris, võetakse ühtselt üle kogu liidus ning eelkõige selle, et ei oleks diskrimineerimist või erinevusi liikmesriikides tehtavate riigisiseste maksete ja liikmesriikide vahel tehtavate piiriüleste maksete vahel. Liikmesriikide poolt eraldi võetud koordineerimata meetmed piiriüleste rahaülekannete valdkonnas võivad märkimisväärselt mõjutada maksesüsteemide sujuvat toimimist liidu tasandil ning seega kahjustada siseturgu finantsteenuste valdkonnas. [ME 2]
- (2a) **Käesoleva määruse, sealhulgas FATFi soovitus 16 rakendamine ja jõustamine ei tohiks makseteenuse pakkujate ja nende teenuseid kasutavate kodanike jaoks kaasa tuua põhjendamatu või ebaproportsionaalseid kulusid ning seadusliku kapitali vaba liikumine peab olema täielikult tagatud kogu liidu piires.** [ME 3]
- (3) Liidu 17. juuli 2008. aasta terrorismi rahastamise vastase muudetud strateegia kohaselt tuleb jätkuvalt teha jõupingutusi, et hoida ära terrorismi rahastamist ning terrorismis kahtlustatavate poolt oma rahaliste vahendite kasutamist. Tunnustatakse, et FATF üritab pidevalt parandada oma soovitusi ja kujundada ühist arusaama sellest, kuidas neid tuleks rakendada. Liidu muudetud strateegias märgitakse, et rakendamist kõikide FATF liikmete ja FATF-tüüpi piirkondlike organite liikmete poolt hinnatakse korrapäraselt ning et seepärast on oluline tagada liikmesriikide ühine lähenemisviis rakendamisele.

⁽¹⁾ ELT C 166, 12.6.2013, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 271, 19.9.2013, lk 31.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seisukoht.

Teisipäev, 11. märts 2014

- (4) Selleks et ära hoida terrorismi rahastamist, on võetud meetmeid, mille eesmärk on teatavate isikute, rühmituste ja üksuste rahaliste vahendite ja finantsallikate külmutamine, kaasa arvatud nõukogu 27. detsembri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 2580/2001 teatavate isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangute kohta terrorismivastaseks võitluseks ⁽¹⁾ ja nõukogu 27. mai 2002. aasta määrus (EÜ) nr 881/2002, millega kehtestatakse teatavate Al-Qaida võrguga seotud isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud ⁽²⁾. Samal eesmärgil on võetud meetmeid finantsüsteemi kaitsmiseks selle eest, et rahalisi vahendeid ja finantsallikaid kaasatakse terroristlikel eesmärkidel. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv .../.../EL finantsüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta ⁽³⁾ (*) hõlmab mitmeid selliseid meetmeid. Need meetmed ei takista siiski täielikult terroristide ja teiste kurjategijate juurdepääsu maksesüsteemidele oma rahaliste vahendite liigutamiseks.
- (5) Selleks et edendada ühtset lähenemisviisi **rahvusvahelisel tasandil ning muuta võitlus** rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu ~~võitlemise alal rahvusvahelisel tasandil~~ **tõhusamaks**, tuleks edasiste liidu meetmete puhul võtta arvesse sellel tasandil toimunud arengut, nimelt FATFi poolt 2012. aastal vastu võetud rahvusvahelisi standardeid, mis käsitlevad rahapesu ning terrorismi rahastamise ja tuumarelva leviku tõkestamist, ning eelkõige soovitud 16 ja läbivaadatud tõlgendavat märkust selle rakendamise kohta. [ME 4]
- (5a) **Erilist tähelepanu tuleks pöörata ELi toimimise lepingu artiklis 208 sätestatud liidu kohustustele, et takistada sagedast suundumust viia rahapesuga seonduv tegevus arenenud riikidest, kus on kehtestatud karmid rahapesu vastased õigusnormid, üle arengumaadesse, kus võivad kehtida leebemad eeskirjad.** [ME 5]
- (6) Rahatülekannete täielik jälgitavus võib olla eriti oluline ja väärtuslik vahend rahapesu või terrorismi rahastamise ärahoidmiseks, uurimiseks ja tuvastamiseks. Seepärast on asjakohane teabe edastamise tagamiseks kogu makseahelas kehtestada kord, mille kohaselt peavad makseteenuse pakkujad raha ülekandmisel edastama ~~teabe~~ maksja ja saaja kohta **teabe, mis peaks olema täpne ja ajakohastatud. Sellega seoses on oluline, et finantsasutused edastaksid piisavat, täpset ja ajakohast teavet oma klientide jaoks tehtud rahaülekannete kohta, et võimaldada pädevatel asutustel tulemuslikumalt ennetada rahapesu ja terrorismi rahastamist.** [ME 6]
- (7) Käesoleva määruse sätteid kohaldatakse ilma, et see piiraks selliste riigisiseste õigusaktide kohaldamist, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~24. oktoobri 1995. aasta~~ direktiivi 95/46/EÜ, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽⁴⁾. Näiteks ei tohiks käesoleva määruse kohaselt kogutavaid isikuandmeid täiendavalt töödelda viisil, mis ei ole kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ. Eelkõige peaks olema rangelt keelatud isikuandmete täiendav töötlemine ärilistel eesmärkidel. Võitlust rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu käsitlevad olulise avaliku huvina kõik liikmesriigid. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks isikuandmete edastamist kolmandale riigile, kes ei taga piisavat kaitset direktiivi 95/46/EÜ artikli 25 tähenduses, lubada vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 26 punktile d. **Oluline on, et makseteenuse pakkujaid, kes tegutsevad mitmes jurisdiktsioonis filiaalide või tütarettevõtetega, mis asuvad väljaspool liitu, ei takistataks jagamast teavet kahtlastest tehingutest samas organisatsioonis. See ei piira liidu ja kolmandate riikide vahel rahapesu vastu võitlemise eesmärgil sõlmitud rahvusvahelisi kokkuleppeid ega kodanikele pakutavaid asjakohaseid garantiisid, mis tagavad samaväärse või piisava kaitse taseme.** [ME 7]

⁽¹⁾ Nõukogu 27. detsembri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 2580/2001 teatavate isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangute kohta terrorismivastaseks võitluseks (EÜT L 344, 28.12.2001, lk 70).

⁽²⁾ Nõukogu 27. mai 2002. aasta määrus (EÜ) nr 881/2002, millega kehtestatakse teatavate Al-Qaida võrguga seotud isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud (EÜT L 139, 29.5.2002, lk 9).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv .../.../EL finantsüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT L ..., ..., lk ...).

(*) Dokumendi COD 2013/0025 alusel vastuvõetava direktiivi number, kuupäev ja ELT avaldamisviide.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

Teisipäev, 11. märts 2014

- (8) Käesoleva määruse reguleerimisalasse ei kuulu isikud, kes ainult teisendavad paber kandjal dokumente elektroonilisteks andmeteks ja tegutsevad makseteenuse pakkujaga sõlmitud lepingu alusel; sama kohaldatakse ka füüsilise või juriidilise isiku suhtes, kes pakub makseteenuse pakkujatele vaid sõnumi- või muid tugisüsteeme raha ülekandmiseks või kliiring- ja arveldussüsteeme.
- (9) On asjakohane jätta käesoleva määruse reguleerimisalast välja rahaülekanded, mille puhul rahapesu või terrorismi rahastamisega seotud risk on väiksem. Selline väljajätmine peaks hõlmama krediit- või deebetkaarte, mobiiltelefone või muid digitaal- või IT-seadmeid, sularaha väljavõtmist sularahaautomaadist, maksude, trahvide või muude tasude tasumist ning rahaülekandeid, mille puhul nii maksja kui ka saaja on enda nimel tegutsevad makseteenuse pakkujad. Riigisestse maksesüsteemide eriomaduste kajastamiseks peaks liikmesriikidel olema õigus vabastada elektroonilised žiromaksed, tingimusel et rahaülekannet on alati võimalik jälgida tagasi kuni maksjani, **samuti tšekikaartide vahetamise või vekslite kaudu tehtavad rahaliste vahendite ülekanded**. Erandit ei tohiks siiski kohaldada juhul, kui krediit- või deebetkaarte, mobiiltelefone või muid digitaalseadmeid või ettemaksuga või järelmaksuga IT-seadmeid kasutatakse isikutevahelise rahaülekande tegemiseks. **Võttes arvesse tehnoloogia dünaamilist arengut, tuleks kaaluda määruse reguleerimisala laiendamist e-rahale ja teistele uutele maksemeetoditele.** [ME 8]
- (10) **Makseteenuse pakkujad peaksid tagama, et teave maksja ja makse saaja kohta ei puuduks ega oleks puudulik.** Et mitte piirata maksesüsteemide tõhusust, tuleks teha vahet kontoga seotud ja kontoga mitteseotud ülekannete kontrollinõuete vahel. Selleks et vähendada ohtu, et väikeste rahaülekannetega seotud potentsiaalse terroriohu vältimiseks kehtestatud liiga rangete identifitseerimisnõuete tõttu hakatakse tegema ebaseaduslikke tehinguid, **tuleks peaks kontoga mitteseotud ülekannete puhul maksjat käsitleva teabe õigsuse kontrollimise kohustust kohaldada ainult kohustus piirduma kuni 1 000 euro suuruste üksikute rahaülekannete suhtes, mille maht on üle 1 000 euro puhul ainult maksja nime kontrollimisega.** Kontoga seotud ülekannete puhul ei peaks nõudma makseteenuse pakkujatelt maksjaga seotud teabe kontrollimist iga rahaülekande puhul, kui direktiivi .../.../EL (*) kohased kohustused on täidetud. [ME 9]
- (11) Võttes arvesse liidu makseteenustealaseid õigusakte (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 924/2009 ⁽¹⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 260/2012 ⁽²⁾, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/64/EÜ ⁽³⁾) on piisav näha ette maksjat käsitleva lihtsustatud teabe edastamine raha ülekandmisel liidus.
- (12) Selleks et rahapesu või terrorismi rahastamise vastu võitlemise eest vastutavad kolmandate riikide ametiasutused saaksid teha kindlaks nendeks eesmärkideks kasutatud rahaliste vahendite päritolu, tuleks liidust väljapoole tehtavate rahaülekannete puhul edastada täielik teave maksja ja saaja kohta. Kõnealustele ametiasutustele tuleks võimaldada juurdepääs maksjaga seotud täielikule teabele ainult rahapesu ja terrorismi rahastamise ärahoidmise, uurimise ja tuvastamise eesmärgil.
- (12a) **Läbipaistvuse suurendamiseks ning teabe ja heade tavade vahetamise edasiseks parandamiseks peaksid rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu võitlevad liikmesriikide ametiasutused ning liikmesriikide asjaomased õigus- ja õiguskaitseasutused tihendama koostööd omavahel ja asjaomaste kolmandate riikide asutustega, sealhulgas**

(*) Dokumendi COD 2013/0025 alusel vastuvõetava direktiivi number.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 924/2009 piiriüleste maksete kohta ühenduses ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2560/2001 (ELT L 266, 9.10.2009, lk 11).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EÜ) nr 260/2012, millega kehtestatakse eurodes tehtavatele krediid- ja otsekorraldustele tehnilised ja ärilised nõuded ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 924/2009 (ELT L 94, 30.3.2012, lk 22).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiiv 2007/64/EÜ makseteenuste kohta siseturul ning millega muudetakse direktiive 97/7/EÜ, 2002/65/EÜ, 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 97/5/EÜ (ELT L 319, 5.12.2007, lk 1).

Teisipäev, 11. märts 2014

arengumaades. Liit peaks nimetatud koostöö hõlbustamiseks toetama arengumaades suutlikkuse suurendamise programme. Tõendite kogumise ning õigusrikkumiste uurimiseks vajalike andmete ja teabe kättesaadavaks tegemise süsteeme tuleks parandada täielikus kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttega ning liidus kehtestatud põhiõigustega. [ME 10]

- (12b) *Maksja, saaja makseteenuse pakkujatel ja makseteenuste vahendajatel peaksid olema kehtestatud asjakohased tehnilised ja korralduslikud meetmed, et kaitsta isikuandmeid juhusliku kadumise, muutmise, loata avalikustamise või juurdepääsu eest. [ME 11]*
- (13) Selleks et rahaülekandeid saaks ühelt maksjalt mitmele saajale teha odavalt liidust väljapoole tehtavaid üksikülekandeid sisaldava maksejuhiste kogumiga, peaks selliste üksikülekannete puhul piisama ainult maksja kontonumbrist või maksja kordumatust tehingutunnusest, tingimusel et täielik teave maksja ja saaja kohta on esitatud maksejuhiste kogumis.
- (14) Raha ülekandmisel maksja ja saaja kohta nõutava teabe edastamise kontrollimiseks ja kahtlaste tehingute tuvastamiseks peaksid saaja makseteenuse pakkujal ja makseteenuste vahendajal olema tõhusad protseduurid, *et teha kindlaks, kas maksjaga ja saajaga seotud teabe puudumise kindlakstegemiseks teave puudub või ei ole täielik, eelkõige juhul, kui kaasatud on mitmed makseteenused, selleks et parandada rahaülekannete jälgitavust. Teabe olemasolu ja täielikkuse tõhus kontrollimine, eelkõige juhtudel, kui kaasatud on mitu makseteenuste pakkujat, võib aidata muuta uurimismenetlused vähem ajakulukaks ja tõhusamaks, mis omakorda parandab rahaülekannete jälgitavust. Pädevad asutused liikmesriikides peaksid seega tagama, et makseteenuse pakkujad lisavad nõutava teabe tehingu kohta elektroonilise ülekande või seotud sõnumiga igas makseahela etapis. [ME 12]*
- (15) Kuna anonüümsed ülekanded kujutavad endast potentsiaalset terrorismi rahastamise ohtu, tuleks ette näha, et makseteenuse pakkuja peab hankima teavet maksja ja saaja kohta. Kooskõlas FATFi välja töötatud riskipõhise lähenemisviisiga on asjakohane määrata kindlaks suurema ja väiksema riskiga valdkonnad, et võtta paremini arvesse rahapesu ja terrorismi rahastamise riske. Seega peaks saaja makseteenuse pakkuja ja makseteenuste vahendaja kehtestama *tõhusad* riskipõhised protseduurid ning hindama ja kaaluma riske, mille, *et vahendid saaks selgelt suunata kõrge rahapesuriskiga valdkondadesse. Sellised tõhusad riskipõhised protseduurid, mida* kohaldatakse juhul, kui raha ülekandmisel ei edastata nõutavat teavet maksja ja saaja kohta, ja mille kohaselt otsustatakse, *aitavad makseteenuse pakkujatel tõhusamalt* kas kõnealune rahaülekanne teha, tagasi lükata või peatada ning milliseid asjakohaseid järeelmeetmeid võtta. Kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu, tuleks vastavalt direktiivile .../.../EL (*) kohaldada tugevdatud hoolsusmeetmeid seoses kõnealuse makseteenuse pakkuja ja kliendi vaheliste korrespondentpangandussuhetega. [ME 13]
- (16) Saaja makseteenuse pakkuja ja makseteenuste vahendaja peaksid olema eriti valvsad ja hindama riske, kui nad saavad teada, et teave maksja ja saaja kohta puudub või ei ole täielik, ning teatama kahtlastest tehingutest pädevatele asutustele vastavalt direktiivis .../.../EL (**) ja riigisisestes rakendusmeetmetes sätestatud teatamiskohustusele.
- (17) Sätteid, mis käsitlevad rahaülekandeid, mille puhul teave maksja või saaja kohta puudub või ei ole täielik, kohaldatakse, ilma et see piiraks makseteenuse pakkujate ja makseteenuste vahendajate kohustust peatada või tagasi lükata rahatülekanded, mis lähevad vastuollu tsiviil-, haldus- või kriminaalõiguse sätetega. **Maksja või saaja isiku,**

(*) Dokumendi COD 2013/0025 alusel vastuvõetava direktiivi number.

(**) Dokumendi COD 2013/0025 alusel vastuvõetava direktiivi number.

Teisipäev, 11. märts 2014

juriidiliste isikute, fondide, sihtasutuste, vastastikuste kindlustusandjate, ettevõtete ja sarnaste olemasolevate või tulevaste juriidiliste kokkulepete kohta teabe saamine on oluline, et jälitada kurjategijaid, kes muidu võiksid peita oma isikut äriühingu struktuuride taha. [ME 14]

- (18) Kuni eemaldatakse tehnilised piirangud, mis võivad takistada makseteenuse vahendajal täita kohustust edastada kogu teave, mis on saadud maksja kohta, peaksid makseteenuse vahendajad selle teabe säilitama. Sellised tehnilised piirangud tuleks eemaldada kohe pärast maksesüsteemide ajakohastamist. ***Et kõrvaldada tehnilised piirangud, tuleks ergutada SEPA krediidikorralduste skeemi kasutamist pankadevaheliste ülekannete puhul liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel. [ME 15]***
- (19) Kuna uurimise käigus ei pruugi olla võimalik tuvastada vajalikke andmeid või asjaomaseid isikuid enne mitmeid kuid või isegi aastaid pärast algset rahaülekannet ning selleks, et uurimise käigus oleks võimalik pääseda ligi olulistele tõenditele, tuleb ette näha, et makseteenuse pakkujad säilitavad teabe maksja ja saaja kohta rahapesu ja terrorismi rahastamise ärahoidmise, uurimise ja tuvastamise eesmärgil. Andmete säilitamise periood peaks olema piiratud ***viie aastaga, pärast mida tuleks kõik isikuandmed kustutada, kui riiklike õigusaktidega ei ole teisiti ette nähtud. Edasist säilitamist tuleks lubada üksnes juhul, kui see on vajalik rahapesu ja terrorismi rahastamise ärahoidmiseks, tuvastamiseks või uurimiseks, ning see ei tohiks ületada kümnet aastat. Makseteenuse pakkujad peaksid tagama, et käesoleva määruse alusel säilitatavaid andmeid kasutatakse ainult ülal kirjeldatud eesmärkidel. [ME 16]***
- (20) Selleks et terrorismivastase võitluse raames saaks kiiresti võtta meetmeid, peaksid makseteenuse pakkujad kiiresti vastama nende asukohaliikmesriigis asuvate rahapesu või terrorismi rahastamise vastu võitlemisega tegelevate ametiasutuste teabenõuetele maksja kohta.
- (21) Päevade arv, mille jooksul tuleb vastata teabenõudele maksja kohta, määratakse kindlaks maksja makseteenuse pakkuja liikmesriigis ette nähtud tööpäevade arvu põhjal.
- (22) Selleks et parandada käesoleva määruse nõuete täitmist ning vastavalt komisjoni 9. detsembri 2010. aasta teatisele „Sanktsioonide tõhustamine finantsteenuste sektoris“, tuleks suurendada pädevate asutuste volitusi rakendada järelevalvemeetmeid ja määrata karistusi. Võttes arvesse rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse tähtsust, tuleks ette näha halduskaristused ning liikmesriigid peaksid sätestama tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused. Liikmesriigid peaksid sellest teavitama komisjoni, samuti Euroopa järelevalveasutust (Euroopa Pangandusjärelevalve) (edaspidi „EBA“), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010⁽¹⁾, Euroopa järelevalveasutust (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) (edaspidi „EIOPA“), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010⁽²⁾, ja Euroopa järelevalveasutust (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „ESMA“), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010⁽³⁾.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

Teisipäev, 11. märts 2014

- (23) Selleks et tagada käesoleva määruse artikli ~~XXX V~~ **peatüki** rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Kõnealuseid volitusi tuleks kasutada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes ⁽¹⁾. [ME 17]
- (24) Mitmed liidust väljaspool asuvad riigid ja territooriumid moodustavad rahaliidu mõne liikmesriigiga või on osa mõne liikmesriigi valuutapiirkonnast või on sõlminud liiduga selle liikmesriigi kaudu rahandusalase lepingu ja neil on makseteenuse pakkujad, kes osalevad otseselt või kaudselt asjaomase liikmesriigi makse- ja arveldussüsteemis. Selleks et vältida olulist negatiivset mõju nende riikide või territooriumide majandusele, mis tuleneb käesoleva määruse kohaldamisest asjaomaste liikmesriikide ja kõnealuste riikide või territooriumide vaheliste rahaülekannete suhtes, on asjakohane näha ette võimalus käsitada selliseid rahaülekandeid asjaomaste liikmesriikide sisestest rahaülekannetena.
- (25) Pidades silmas muudatusi, mida tuleb teha Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1781/2006 ⁽²⁾ raha ülekandmisel edastatava maksjaga seotud teabe kohta, tuleks kõnealune määrus selguse huvides kehtetuks tunnistada.
- (26) Kuna liikmesriigid ei suuda käesoleva määruse eesmärke piisavalt saavutada ning tegevuse ulatuse või toime tõttu on neid parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks.
- (27) Käesolevas määruses järgitakse põhiõigusi ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohaseid põhimõtteid, eelkõige õigust era- ja pereelu puutumatusse (artikkel 7), õigust isikandmete kaitsele (artikkel 8) ja õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtumõistmisele (artikkel 47) ning *ne bis in idem* põhimõtet.
- (28) Rahapesu ja terrorismi rahastamise uue raamistiku sujuva rakendamise tagamiseks on asjakohane, et käesoleva määruse kohaldamise algus langeks kokku direktiivi .../.../EL (*) ülevõtmise tähtpäevaga.
- (28a) Euroopa andmekaitseinspektor esitas arvamuse 4. juulil 2013. aastal ⁽³⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, MÕISTED JA REGULEERIMISALA

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega nähakse ette eeskirjad, mis käsitlevad raha ülekandmisel edastatavat teavet maksja ja saaja kohta rahapesu ja terrorismi rahastamise ärahoidmise, tuvastamise ja uurimise eesmärkidel.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽²⁾ EÜT L 345, 8.12.2006, lk 1.

^(*) Dokumendi COD 2013/0025 alusel vastuvõetava direktiivi number.

⁽³⁾ ELT C 32, 4.2.2014, lk 9.

Teisipäev, 11. märts 2014

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „terrorismi rahastamine“ – terrorismi rahastamine direktiivi .../.../EL (*) artikli 1 lõikes 4 määratletud tähenduses;
- (2) „rahapesu“ – direktiivi .../.../EL (*) artikli 1 lõigete 2 või 3 kohane rahapesuga seotud tegevus;
- (3) „maksja“ – ~~füüsiline või juriidiline isik, kes teeb oma kontolt rahaülekande või annab korralduse rahaülekande tegemiseks~~ **maksja, nagu on määratletud direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 lõikes 7; [ME 18]**
- (4) „saaja“ – ~~füüsiline või juriidiline isik, kes peaks olema ülekantava raha saaja,~~ **nagu on määratletud direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 lõikes 8; [ME 19]**
- (5) „makseteenuse pakkuja“ – ~~füüsiline või juriidiline isik, kes kutsetegevuse käigus pakub rahaülekande teenust~~ **makseteenuse pakkuja, nagu on määratletud direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 lõikes 9; [ME 20]**
- (6) „makseteenuse vahendaja“ – makseteenuse pakkuja, kes ei ole ei maksja ega saaja makseteenuse pakkuja ning kes maksja või saaja makseteenuse pakkuja või teise makseteenuse vahendaja nimel võtab vastu ja edastab rahaülekande;
- (7) „raha ülekandmine“ – tehing, mille maksja teostab elektrooniliselt makseteenuse pakkuja kaasabil, et saaja saaks makseteenuse pakkuja kaudu juurdepääsu rahalistele vahenditele, **samuti „rahaülekande teenus“ ja „otsekorraldus“ direktiivi nr 2007/64/EÜ tähenduses**, sõltumata sellest, kas maksja ja saaja on üks ja sama isik; [ME 21]
- (8) „maksejuhiste kogumi edastamine“ – mitme sellise iseseisva rahaülekande kogum, mis on edastamiseks kokku kogutud;
- (9) „kordumatu tehingutunnus“ – makseteenuse pakkuja määratud tähtede, numbrite või sümbolite selline kombinatsioon vastavalt tehingu tegemiseks kasutatud makse- ja arveldussüsteemi või teavitussüsteemi protokollile, mis võimaldab tehingut jälgida maksjani ja saajani;
- (10) „isikutevaheline rahaülekanne“ – kahe **sellise** füüsilise isiku vaheline tehing, **kes tarbijatena tegutsevad muul kui kaubanduslikul, ärilisel või kutsealasel eesmärgil.** [ME 22]

Artikkel 3

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse mis tahes vääringus tehtavate rahaülekannete suhtes, mille on teinud või vastu võtnud liidus asutatud makseteenuse pakkuja.

(*) Dokumendi COD 2013/0025 alusel vastuvõetava direktiivi number.

Teisipäev, 11. märts 2014

2. Käesolevat määrust ei kohaldata rahaülekannete suhtes, mida tehakse krediit-, **deebet-** või ~~deebetkaardi~~ **ettemaksekaardi või vautšeri**, mobiiltelefoni, **e-raha** või muu **direktiivis 2014/.../EL [makseteenuste direktiiv]** määratletud digitaal- või IT-seadme abil, kui täidetud on järgmised tingimused: [ME 23]

a) kaarti või seadet kasutatakse **kaubanduse või äri valdkonnas ettevõtjale** kauba või teenuste eest maksmiseks; [ME 24]

b) kõigi tehingust tulenevate ülekannetega edastatakse kaardi või seadme number.

Käesolevat määrust ei kohaldata siiski juhul, kui krediit-, **deebet-** või ~~deebetkaarte~~ **ettemaksekaarte või vautšereid**, mobiiltelefone, **e-raha** või muid digitaal- või IT-seadmeid kasutatakse isikutevahelise rahaülekande tegemiseks. [ME 25]

3. **Käesolevat määrust ei kohaldata selliste füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, kelle tegevus ei hõlma muud kui paberdokumentide teisendamist elektroonilisteks andmeteks ning kes tegutsevad makseteenuse pakkujaga sõlmitud lepingu alusel, ega selliste füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, kelle tegevus ei hõlma muud kui makseteenuste pakkujatele sõnumi- või muude tugisüsteemide pakkumist raha ülekandmiseks või kliiring- ja arveldussüsteemide pakkumist.** [ME 26]

Käesolevat määrust ei kohaldata rahaülekannete suhtes:

a) mille puhul võtab maksja raha välja oma kontolt;

b) mille puhul raha kantakse üle ametiasutustele maksude, trahvide ja muude tasude tasumiseks liikmesriigi siseselt;

c) mille puhul nii maksja kui ka saaja on oma nimel tegutsevad makseteenuse pakkujad.

II PEATÜKK

MAKSETEENUSE PAKKIJATE KOHUSTUSED

1. JAGU

MAKSJA MAKSETEENUSE PAKKUJA KOHUSTUSED

Artikkel 4

Raha ülekandmisel edastatav teave

1. Maksja makseteenuse pakkuja tagab, et raha ülekandmisel edastatakse maksja kohta järgmine teave:

a) maksja nimi;

b) maksja kontonumber, kui sellist kontot kasutatakse rahaülekande töötlemiseks, või kordumatu tehingutunnus, kui sellel eesmärgil sellist kontot ei kasutata;

c) maksja aadress ~~või isikukood või~~, kliendinumber või sünniaeg ja -koht. [ME 27]

2. Maksja makseteenuse pakkuja tagab, et raha ülekandmisel edastatakse saaja kohta järgmine teave:

a) saaja nimi; ning

Teisipäev, 11. märts 2014

b) saaja kontonumber, kui sellist kontot kasutatakse tehingu töötlemiseks, või kordumatu tehingutunnus, kui selle eesmärgil sellist kontot ei kasutata.

3. Enne raha ülekandmist ~~kontrollib~~ **kohaldab** maksja makseteenuse pakkuja **kliendi suhtes rakendatavaid hoolsusmeetmeid kooskõlas direktiiviga .../.../EL (*) ja kontrollib** lõikes 1 osutatud teabe täpsust **ja täielikkust** usaldusväärsest ja sõltumatust allikast saadud dokumentide, andmete või teabe põhjal. [ME 28]

4. Kui raha kantakse üle maksja kontolt, loetakse lõikes 3 osutatud kontroll teostatuks järgmistel juhtudel:

a) kui maksja isikusamasust on kontrollitud seoses konto avamisega vastavalt direktiivi .../.../EL (**) artiklile 11 ja kõnealuse kontrolli käigus saadud teavet säilitatakse vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 39; või

b) kui maksja suhtes kohaldatakse direktiivi .../.../EL (**) artikli 12 lõiget 5.

5. Kui rahaülekannet ei tehta kontolt, ei ~~pea~~ **nõutakse** maksja makseteenuse ~~pakkuja~~ **pakkujalt** erandina lõikest 3 **vähemalt maksja nime kontrollimist, kui rahaülekande summa on kuni 1 000 eurot, aga ta peab** kontrollima **maksjat ja saajat puudutavat**, lõikes 1 osutatud **kogu** teavet, kui summa ei ületa 1 000 eurot ja kui rahaülekanne ei näi olevat seotud ~~muu rahaülekandega~~ **teostatakse mitme toiminguga**, mis koos kõnealuse rahaülekandega on suurem kui 1 000 eurot **näivad olevat omavahel seotud või kui need ületavad 1 000 eurot**. [ME 29]

Artikkel 5

Raha ülekandmine liidus

1. Kui nii maksja kui ka saaja makseteenuse pakkuja(d) on asutatud liidus, ~~edastatakse~~ **nõutakse** erandina artikli 4 lõigetest 1 ja 2 raha ülekandmisel ainult maksja ~~kontonumber või kordumatu tehingutunnus~~ **ja saaja täielikku nime ja kontonumbrit või kordumatut tehingutunnust, ilma et see piiraks määruse (EL) nr 260/2012 artikli 5 lõike 2 punktis b ja lõike 3 punktis b sätestatud teabe esitamise nõuete kohaldamist**. [ME 30]

2. Olenemata lõikest 1 ~~teeb nõuab~~ maksja makseteenuse pakkuja **direktiivi .../.../EL (***) artikli 16 lõikes 2 või lõikes 3 või III lisas osutatud tuvastatud suurema riski korral täielikku teavet maksja ja saaja kohta või teeb saaja** makseteenuse pakkuja või makseteenuse vahendaja taotlusel vastavalt artiklile 4 kättesaadavaks teabe maksja või saaja kohta kolme tööpäeva jooksul pärast kõnealuse taotluse saamist. [ME 31]

Artikkel 6

Raha ülekandmine väljapoole liitu

1. Üksikmaksja maksejuhiste kogumi edastamise puhul, kui saajate makseteenuse pakkujad on asutatud väljaspool liitu, ei kohaldata artikli 4 lõikeid 1 ja 2 kogumisse koondatud üksikmaksjate suhtes, tingimusel et maksejuhiste kogum sisaldab kõnealuse artikli kohast teavet ja et üksikülekanded kannavad maksja kontonumbrit või kordumatut tehingutunnust.

(*) Dokumendi COD 2013/0025 alusel vastuvõetava direktiivi number.

(**) Dokumendi COD 2013/0025 alusel vastuvõetava direktiivi number.

(***) Dokumendi COD 2013/0025 alusel vastuvõetava direktiivi number.

Teisipäev, 11. märts 2014

2. Kui saaja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu, edastatakse erandina artikli 4 lõigetest 1 ja 2 raha ülekandmisel summas kuni 1 000 eurot ~~ainult~~ järgmine teave: [ME 32]

- a) maksja nimi;
- b) saaja nimi;
- c) nii maksja kui ka saaja kontonumber või kordumatu tehingutunnus.

Kõnealust teavet ei pea kontrollima, välja arvatud juhul, kui on rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlus.

2. JAGU

SAAJA MAKSETEENUSE PAKKUJA KOHUSTUSED

Artikkel 7

Maksjat ja saajat käsitleva teabe puudumise tuvastamine

1. Saaja makseteenuse pakkuja teeb kindlaks, kas raha ülekandmiseks kasutatud teavitus- või makse- ja arveldussüsteemi väljad seoses maksjat ja saajat käsitleva teabega on täidetud selles teavitus- või makse- ja arveldussüsteemis kasutatavate tähemärkide või sisendiga **ja on vastavuses kehtestatud riskipõhise rikkumisvastase sisekorraga**. [ME 33]

2. Saaja makseteenuse pakkujal on tõhusad protseduurid, et teha kindlaks järgneva teabe puudumine maksja ja saaja kohta:

- a) artikli 5 kohane teave rahaülekannete puhul, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud liidus;
- b) artikli 4 lõigete 1 ja 2 kohane teave maksja ja saaja kohta või asjakohasel juhul artikli 14 kohane teave rahaülekannete puhul, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu ning
- c) artikli 4 lõigete 1 ja 2 kohane teave seoses maksejuhiste kogumiga, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu.

3. Raha ülekandmisel summas üle 1 000 euro, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu, kontrollib saaja makseteenuse pakkuja saaja isikusamasust, kui seda ei ole juba varem tehtud.

4. Raha ülekandmisel summas kuni 1 000 eurot, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu, ei pea saaja makseteenuse pakkuja kontrollima saajaga seotud teavet, välja arvatud juhul, kui on rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlus.

Liikmesriigid võivad seda summat vähendada või selle kõrvaldada, kui riiklikus riskihindamises soovitatakse tõhustada kontrolli rahaülekannete üle, mida ei tehta kontolt. Seda erandit kasutavad liikmesriigid teavitavad sellest komisjoni. [ME 34]

Teisipäev, 11. märts 2014

4a. Kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud kolmandas riigis, mis kujutab endast kõrgemat riskiaset, kohaldatakse kõnealuse makseteenuse pakkuja ja kliendi vaheliste korrespondentpangandussuhetega seoses tugevdatud hoolsusmeetmeid vastavalt direktiivile .../.../EL (*). [ME 35]

Artikkel 8

Rahaülekanne, mille puhul teave maksja ja saaja kohta puudub või ei ole täielik

1. Maksja makseteenuse pakkuja näeb **direktiivi .../.../EL (**)** artikli 16 lõikes 2 ja III lisas osutatud tuvastatud riskide põhjal ette tõhusad riskipõhised protseduurid, et määrata kindlaks millal teha, lükata tagasi või peatada rahaülekanne, mille puhul **puudub** nõutav **täielik** teave maksja ja saaja kohta ~~puudub~~, ja asjakohased järelemeetmed. [ME 36]

Igal juhul tegutsevad maksja makseteenuse pakkuja ja saaja makseteenuse pakkuja kooskõlas rahapesu ja terrorismi rahastamist puudutavate kohaldatavate õigusaktide ja haldusnormidega, eelkõige määrusega (EÜ) nr 2580/2001, määrusega (EÜ) nr 881/2002 ja direktiiviga .../.../EL (). [ME 37]**

Kui saaja makseteenuse pakkuja teeb rahaülekande saamisel kindlaks, et artikli 4 lõigete 1 ja 2, artikli 5 lõike 1 ja artikli 6 kohane teave maksja ja saaja kohta puudub või ei ole täielik **või see ei ole täidetud teavitus- või makse- ja arveldussüsteemis kasutatavate tähemärkide või sisendiga**, lükkab ta ülekande tagasi või **peatab selle ja** nõuab **enne makse teostamist** täielikku teavet maksja ja saaja kohta. [ME 38]

2. Kui makseteenuse pakkuja ei ole pidevalt suuteline esitama nõutud **täielikku** teavet maksja kohta, võtab saaja makseteenuse pakkuja meetmeid, mis võivad esialgu hõlmata hoiatuste andmist ja tähtaegade seadmist, enne kui lükatakse tagasi mis tahes tulevased rahaülekanded kõnealuselt makseteenuse pakkujalt või otsustatakse piirata ärisuhteid selle makseteenuse pakkujaga või need lõpetada. [ME 39]

Saaja makseteenuse pakkuja teavitab sellest asjaolust rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse eest vastutavaid ametiasutusi.

Artikkel 9

Hindamine ja teatamine

Hinnates seda, kas rahaülekanne või mis tahes sellega seotud tehing on kahtlane ja kas sellest tuleks teatada rahapesu andmebüroole, võtab saaja makseteenuse pakkuja **kooskõlas makseteenuse pakkuja riskipõhise protseduuriga** arvesse puuduvat või mittetäielikku teavet maksja ja saaja kohta. **Makseteenuse pakkuja keskendub oma tõhusates riskipõhistes protseduurides ka muudele direktiivi .../.../EL (***) artikli 16 lõikes 3 ja III lisas määratletud riskiteguritele ja võtab nende suhtes asjakohaseid meetmeid.** [ME 40]

3. JAGU

MAKSETEENUSE VAHENDAJATE KOHUSTUSED

Artikkel 10

Ülekandega edastatava teabe säilitamine maksja ja saaja kohta

Makseteenuse vahendaja tagab, et maksja ja saaja kohta saadud teave, mis edastatakse raha ülekandmisel, säilitatakse koos maksega.

(*) Dokumendi COD 2013/0025 alusel vastuvõetava direktiivi number.

(**) Dokumendi COD 2013/0025 alusel vastuvõetava direktiivi number.

(***) Dokumendi COD 2013/0025 alusel vastuvõetava direktiivi number.

Teisipäev, 11. märts 2014

Artikkel 11

Maksjat ja saajat käsitleva teabe puudumise tuvastamine

1. Makseteenuse vahendaja teeb kindlaks, kas raha ülekandmiseks kasutatud teavitus- või makse- ja arveldussüsteemi väljad seoses maksjat ja saajat käsitleva teabega on täidetud selles teavitus- või makse- ja arveldussüsteemis kasutatavate tähemärkide või sisendiga.
2. Makseteenuse vahendajal on tõhusad protseduurid, et teha kindlaks järgneva teabe puudumine maksja ja saaja kohta **või see, kas teave on mittetäielik: [ME 41]**
 - a) artikli 5 kohane teave rahaülekannete puhul, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud liidus;
 - b) artikli 4 lõigete 1 ja 2 kohane teave maksja ja saaja kohta või vajaduse korral artikli 14 kohane teave rahaülekannete puhul, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu ning
 - c) artikli 4 lõigete 1 ja 2 kohane teave seoses maksejuhiste kogumiga, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu.

Artikkel 12

Rahaülekanne, mille puhul teave maksja ja saaja kohta puudub või ei ole täielik

1. Makseteenuse vahendaja näeb ette tõhusad riskipõhised protseduurid, et määrata kindlaks ~~milla teha, lükata tagasi või peatada rahaülekanne, mille puhul nõutav, kas saadud~~ teave maksja ja saaja kohta puudub **või ei ole täielik, ja kehtestab** asjakohased järelemeetmed. [ME 42]

Kui makseteenuse vahendaja teeb rahaülekande saamisel kindlaks, et artikli 4 lõigete 1 ja 2, artikli 5 lõike 1 ja artikli 6 kohane teave maksja ja saaja kohta puudub või ei ole täielik **või see ei ole täidetud teavitus- või makse- ja arveldussüsteemis kasutatavate tähemärkide või sisendiga**, lükkab ta ülekande tagasi või **peatab selle ja nõuab enne makse teostamist** täielikku teavet maksja ja saaja kohta. [ME 43]

2. Kui makseteenuse pakkuja ei ole pidevalt suuteline esitama nõutud teavet maksja kohta, võtab makseteenuse vahendaja meetmeid, mis võivad esialgu hõlmata hoiatuste andmist ja tähtaegade seadmist, enne kui lükatakse tagasi mis tahes tulevased rahaülekanded kõnealuselt makseteenuse pakkujalt või otsustatakse piirata ärisuhteid selle makseteenuse pakkujaga või need lõpetada.

Makseteenuse vahendaja teavitab sellest asjaolust rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse eest vastutavaid ametiasutusi.

Artikkel 13

Hindamine ja teatamine

Hinnates seda, kas rahaülekanne või mis tahes sellega seotud tehing on kahtlane ja kas sellest tuleks teatada rahapesu andmebüroole, võtab makseteenuse vahendaja arvesse puuduvat või mittetäielikku teavet maksja ja saaja kohta.

Artikkel 14

Tehnilised piirangud

1. Käeolevat artiklit kohaldatakse juhul, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu ja makseteenuse vahendaja asub liidus.

Teisipäev, 11. märts 2014

2. Välja arvatud juhul, kui makseteenuse vahendaja tuvastab rahaülekande saamisel, et käesoleva määruse kohane teave maksja kohta puudub või ei ole täielik, võib ta rahaülekannete edastamisel saaja makseteenuse pakkujale kasutada tehniliste piirangutega maksesüsteemi, mis hoiab ära maksja kohta teabe edastamise koos rahaülekandega.
3. Kui makseteenuse vahendaja tuvastab rahaülekande saamisel, et käesoleva määruse kohane teave maksja kohta puudub või ei ole täielik, kasutab ta tehniliste piirangutega süsteemi ainult juhul, kui ta saab teavitada sellest asjaolust saaja makseteenuse pakkujat kas teavitus- või maksesüsteemi abil või muu protseduuri kaudu, tingimusel et teabe edastamise viisi suhtes on mõlemad makseteenuse pakkujad heakskiidu andnud või omavahel kokku leppinud.
4. Kui makseteenuse vahendaja kasutab tehniliste piirangutega maksesüsteemi, peab makseteenuse vahendaja tegema saaja makseteenuse pakkuja taotlusel kolme tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest kõnealuse makseteenuse pakkujale kättesaadavaks kogu teabe, mis on saadud maksja kohta, sõltumata sellest, kas teave on täielik või mitte.

III PEATÜKK

KOOSTÖÖ JA ANDMETE SÄILITAMINE

Artikkel 15

Koostöökohustused *ja samaväärsus* [ME 44]

1. Kooskõlas oma asukohaliikmesriigi riigisisese õiguses kehtestatud menetlusnõuetega vastavad makseteenuse pakkujad **ja makseteenuste vahendajad** täielikult ja viivitamata **üksnes** liikmesriigis rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse eest vastutavate ametiasutuste järeleparimistele käesoleva määrusega nõutud teabe kohta. **Kehtestada tuleb konkreetsed kaitsemeetmed, et tagada, et selline teabevahetus on kooskõlas andmekaitsealuste õigustega. Ühelgi teisel välisel asutusel või osapoolel ei tohi olla juurdepääsu makseteenuse osutaja säilitatud andmetele.** [ME 45]

1a. *Kuna suur osa ebaseaduslikest rahavoogudest jõuab lõpuks maksuparadiisidesse, peaks liit suurendama survet nendele riikidele, et nad teeksid koostööd selliste ebaseaduslike rahavoogude vastu võitlemiseks ja läbipaistvuse suurendamiseks.* [ME 46]

1b. *Liidus asutatud makseteenuse pakkujad kohaldavad seda määrust oma selliste tütarettevõtete ja filiaalide suhtes, mis tegutsevad kolmandates riikides, mida ei peeta samaväärseks.*

Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 22a seoses liidust väljaspool asuvate jurisdiktsioonide õigus- ja järelevalveraamistike tunnistamisega samaväärseteks käesoleva määruse nõuetega. [ME 47]

Artikkel 15a

Isikuandmete kaitse

1. *Seoses isikuandmete töötlemisega käesoleva määruse raames täidavad makseteenuse pakkujad oma ülesandeid käesoleva määruse kohaselt kooskõlas riigisisese õigusega, millega võetakse üle direktiiv 95/46/EÜ.*
2. *Makseteenuse pakkujad tagavad, et käesoleva määruse alusel säilitatavaid andmeid kasutatakse ainult ülal kirjeldatud eesmärkidel ja mitte mingil juhul ärilistel eesmärkidel.*

Teisipäev, 11. märts 2014

3. *Andmekaitseasutustel on õigus, sealhulgas kaudse juurdepääsu õigus, et uurida kas ex officio või kaebuse alusel mis tahes isikuandmete töötlemise probleemidega seotud kaebusi. See peaks hõlmama eelkõige juurdepääsu makseteenuse pakkuja ja pädeva riikliku asutuse andmefailidele.* [ME 48]

Artikkel 15b

Isikuandmete edastamine kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele

Isikuandmete edastamine kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, kes ei taga piisavat kaitset direktiivi 95/46/EÜ artikli 25 tähenduses, võib toimuda ainult juhul kui

- a) *kehtestatakse asjakohased andmekaitsemeetmed ja kaitseabinõud ning*
- b) *järelevalveasutus on pärast nende meetmete ja kaitseabinõude hindamist andnud ülekande teostamiseks eelneva loa.* [ME 49]

Artikkel 16

Teabe säilitamine

Teavet maksja ja saaja kohta ei tohi säilitada kauem kui see on rangelt vajalik. Maksja makseteenuse pakkuja ja saaja makseteenuse pakkuja säilitavad artiklites 4, 5, 6 ja 7 osutatud teabe **maksimaalselt** viis aastat. Artikli 14 lõigetes 2 ja 3 osutatud juhtudel peab makseteenuse vahendaja säilitama kogu saadud teabe viis aastat. Pärast selle ajavahemiku lõppu tuleb isikuandmed kustutada, ~~kui ei ole teisiti ette nähtud siseriiklike õigusaktidega, millega määratakse kindlaks, millistel asjaoludel võivad makseteenuse pakkujad andmeid jätkuvalt säilitada või peavad seda tegema.~~ Liikmesriigid võivad lubada või näha ette, et teavet säilitatakse **jätkuvalt pikemalt** ainult **erandjuhul, mis on nõuetekohaselt põhjendatud ja motiveeritud ning ainult** juhul, kui see on vajalik rahapesu ja terrorismi rahastamise ärahoidmiseks, tuvastamiseks või uurimiseks. Maksimaalne säilitamisperiood pärast rahaülekande tegemist on kümme aastat **ja isikuandmete säilitamine on vastavuses riigisisese õigusega, millega võetakse üle direktiiv 95/46/EÜ.** [ME 50]

Maksja ja saaja makseteenuse pakkujatel ja makseteenuste vahendajatel peavad olema kehtestatud asjakohased tehnilised ja korralduslikud meetmed, et kaitsta isikuandmeid juhusliku või ebaseadusliku hävitamise või kadumise, muutmise, loata avalikustamise või juurdepääsu eest. [ME 51]

Maksja ja saaja makseteenuste pakkujate ja makseteenuste vahendajate kogutud teave maksja või saaja kohta kustutakse pärast säilitamisperioodi tähtaja möödumist. [ME 52]

Artikkel 16a

Juurdepääs teabele ja andmete konfidentsiaalsus

1. *Makseteenuse pakkujad tagavad, et käesoleva määruse otstarbel kogutud teave on kättesaadav ainult nimekirja kantud isikutele või piiratud nende isikutega, kes on rangelt vajalikud võetud ülesande täitmiseks.*
2. *Makseteenuse pakkujad tagavad, et austatakse töödeldavate andmete konfidentsiaalsust.*
3. *Isikutel, kellel on juurdepääs ja kes tegelevad maksja või saaja isikuandmetega, peavad kinni nii andmetöötamise konfidentsiaalsuse kui ka andmekaitse nõuetest.*
4. *Pädevad asutused tagavad, et isikud, kes pidevalt koguvad või töötlevad isikuandmeid, saavad andmekaitsealast erikoolitust.* [ME 53]

Teisipäev, 11. märts 2014

IV PEATÜKK
KARISTUSED JA SEIRE

Artikkel 17

Karistused

1. Liikmesriigid sätestavad eeskirjad käesoleva määruse sätete rikkumise eest kohaldatavate haldusmeetmete ja -karistuste kohta ning võtavad nende rakendamise tagamiseks kõik vajalikud meetmed. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
2. Liikmesriigid tagavad, et kui makseteenuse pakkujate suhtes kohaldatakse kohustusi, võib rikkumise korral kohaldada karistusi juhtorgani liikmete suhtes ning kõigi teiste üksikisikute suhtes, kes riigisisese õiguse kohaselt vastutavad rikkumise eest.
3. Liikmesriigid esitavad lõikes 1 osutatud eeskirjad komisjonile ning EBA, EIOPA ja ESMA ühiskomiteele ... (*). Nad teatavad viivitamata komisjonile ning EBA, EIOPA ja ESMA ühiskomiteele kõnealuste eeskirjade mis tahes hilisematest muudatustest.
4. Pädevatele asutustele tuleb anda kõik nende ülesannete täitmiseks vajalikud uurimisvolitused. Karistuste kehtestamise volituste kasutamisel teevad pädevad asutused tihedat koostööd, tagamaks, et kõnealused karistused või meetmed annaksid soovitud tulemuse, ja koordineerivad oma tegevust piiriülestel juhtudel.

Artikkel 18

Erisätted

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse järgmise rikkumiste suhtes:
 - a) nõutava teabe korduv **makseteenuse pakkuja poolne** edastamata jätmine maksja ja saaja kohta, mille puhul rikutakse artikleid 4, 5 ja 6; [ME 54]
 - b) makseteenuse pakkuja kohustuste oluline täitmatajätmine seoses andmete säilitamisega vastavalt artiklile 16;
 - c) makseteenuse pakkuja kohustuste oluline täitmatajätmine seoses tõhusate riskipõhiste põhimõtete ja protseduuride kehtestamisega vastavalt artiklitele 8 ja 12.
- ca) artiklitest 11 ja 12 tulenevate kohustuste tõsine eiramine makseteenuste vahendajate poolt.* [ME 55]
2. Lõikes 1 osutatud juhtudel hõlmavad haldusmeetmed ja -karistused, mida võib kohaldada, vähemalt järgmist:
 - a) avalik teadaanne, milles on märgitud füüsiline või juriidiline isik ja rikkumise laad;
 - b) korraldus, millega nõutakse, et füüsiline või juriidiline isik lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
 - c) makseteenuse pakkuja puhul tegevusloa tühistamine;
 - d) ajutine keeld makseteenuse pakkuja juhtorgani liikme või mis tahes muu füüsilise isiku suhtes, kes vastutab rikkumise eest, täita makseteenuse pakkuja juures mis tahes funktsioone;

(*) Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.

Teisipäev, 11. märts 2014

- e) juriidilise isiku puhul rahaline halduskaristus kuni 10 % kõnealuse juriidilise isiku aastasest kogukäibest eelmisel majandusaastal; kui juriidiline isik on emaettevõtja tütarettevõtja, on asjaomane aasta kogukäive selline aasta kogukäive, mis tuleneb kõrgeima tasandi emaettevõtja konsolideeritud aastaaruandest eelmisel majandusaastal;
- f) füüsilise isiku puhul rahaline halduskaristus kuni 5 000 000 eurot, või liikmesriigis, kus euro ei ole ametlik vääring, vastav summa omavääringus ... (*);
- g) rahaline halduskaristus, mis vastab kuni kahekordsele kasule, mis on saadud sellisest rikkumisest, või kuni kahekordsele kahjule, mis on ära hoitud sellise rikkumise tulemusena, kui kõnealust kasu või kahju on võimalik kindlaks määrata.

Artikkel 19

Karistuste avaldamine

Pädev asutus avaldab artiklis 17 ja artikli 18 lõikes 1 osutatud juhtudel kehtestatud halduskaristused ja -meetmed avaldatakse põhjendamatu viivitusega, esitades rikkumise liigi ja laadi ning rikkumise eest vastutava isiku andmed, välja arvatud juhul, kui selle teabe avaldamine ohustaks tõsiselt finantsturgude stabiilsust **kui see on vajalik ja proportsionaalne pärast iga konkreetse juhtumi hindamist.** [ME 56]

Kui avaldamine põhjustaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju, avaldavad pädevad asutused karistused anonüümselt.

Kui liikmesriigi pädev asutus kehtestab või kohaldab kooskõlas artiklitega 17 ja 18 halduskaristust või -meedet, teavitab ta Euroopa Pangandusjärelevalvet sellest karistusest või meetmest ning põhjusest, mis pärast karistust või meedet kehtestati või seda kohaldati. Euroopa Pangandusjärelevalve lisab asjaomase teatise Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL⁽¹⁾ artikli 69 kohaselt loodud halduskaristuste kesksesse andmebaasi ning kohaldab sama menetlust nagu kõikide muude avaldatud karistuste puhul. [ME 57]

Artikkel 20

Karistuste kohaldamine pädevate asutuste poolt

Halduskaristuste või -meetmete liigi ja rahaliste halduskaristuste suuruse kindlaksmääramisel võtavad pädevad asutused arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid, sealhulgas järgmist:

- a) rikkumise raskus ja kestus;
- b) vastutava füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;
- c) vastutava füüsilise või juriidilise isiku finantsseisundi tugevus, mida näitab vastutava juriidilise isiku kogukäive või vastutava füüsilise isiku aastane sissetulek;
- d) vastutava füüsilise või juriidilise isiku saadud kasu või välditud kahju suurus, kui seda saab kindlaks määrata;
- e) kolmandate isikute kahju, mis tulenes rikkumisest, kui seda on võimalik kindlaks määrata;
- f) vastutava füüsilise või juriidilise isiku ja pädeva asutuse koostöö tase;
- g) vastutava füüsilise või juriidilise isiku varasemad rikkumised.

(*) Käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

Teisipäev, 11. märts 2014

Artikkel 21

Rikkumistest teatamine

1. Liikmesriigid kehtestavad tõhusad mehhanismid, et soodustada pädevate asutuste teavitamist käesoleva määruse sätete rikkumistest. **Rakendatakse asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, et kaitsta andmeid juhusliku või ebaseadusliku hävitamise, juhusliku kaotamise, muutmise või ebaseadusliku avaldamise eest.** [ME 58]
2. Lõikes 1 osutatud mehhanismid hõlmavad vähemalt järgmist:
 - a) rikkumisteadete vastuvõtmise erimenetlused ja nende järelkontroll;
 - b) **rikkumisest teatajate ja** võimalikest või tegelikest rikkumistest teatavate isikute asjakohane kaitse; [ME 59]
 - c) selliste isikuandmete kaitse, mis hõlmab nii isikut, kes teatab rikkumisest, kui ka füüsilist isikut, kes on väidetavalt vastutav rikkumise toimepanemise eest, kooskõlas direktiivis 95/46/EÜ sätestatud põhimõtetega.
3. Makseteenuse pakkujad kehtestavad **koostöös pädevate asutustega** asjakohased ~~protseduurid~~ **siseprotseduurid**, mille kohaselt saavad töötajad teatada rikkumistest ettevõttesiseselt ~~erikanali~~ **turvalise, sõltumatu ja anonüümse kanali** kaudu. [ME 60]

Artikkel 22

Seire

1. Liikmesriigid näevad ette, et pädevad asutused teostavad tõhusalt seiret ja võtavad käesoleva määruse nõuete täitmise tagamiseks vajalikke meetmeid. **Euroopa Pangandusjärelevalve võib kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 avaldada suuniseid käesoleva määruse rakendamise protsessi kohta, võttes arvesse liikmesriikides käibivaid parimaid tavasid.** [ME 61]
 - 1a. **Komisjon koordineerib ja seirab hoolikalt käesoleva määruse rakendamist seoses liiduväliste makseteenuse pakkujatega ning vajaduse korral tugevdab koostööd kolmanda riigi asutustega, kes vastutavad artiklis 18 osutatud rikkumiste uurimise ja karistamise eest.** [ME 62]
 - 1b. **Komisjon esitab 1. jaanuariks 2017 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande IV peatüki kohaldamise kohta, keskendudes eriti piiriülestele juhtumitele, kolmandate riikide makseteenuste pakkujatele ja nende riiklikele pädevatele asutustele, kes täidavad uurimis- ja karistusvolitusi. Kui andmete säilitamisega seoses peaks ilmnema rikkumise oht, võtab komisjon asjakohaseid ja tõhusaid meetmeid, mis hõlmab ka ettepaneku esitamist käesoleva määruse muutmiseks.** [ME 63]

Artikkel 22a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. **Komisjonile antakse volitus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.**
2. **Artikli 15 lõikes 1a osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte delegeeritakse komisjonile määramata ajaks alates ... (*).**

(*) Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.

Teisipäev, 11. märts 2014

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 15 lõikes 1a osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 15 lõike 1a alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra. [ME 64]

V PEATÜKK

RAKENDAMISVOLITUSED

Artikkel 23

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise komitee (edaspidi „komitee“). Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Kui on viidatud käesolevale lõikele, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5, **tingimusel et selles sätestatud menetluse kohaselt vastu võetud rakendussätetega ei muudeta käesoleva määruse põhisätteid.** [ME 65]

VI PEATÜKK

ERANDID

Artikkel 24

Lepingud aluslepingu artiklis 355 osutatud **mitteosutatud** territooriumide või riikidega [ME 66]

1. **Ilma et see piiraks artikli 15 lõike 1a kohaldamist, võib** komisjon ~~võib~~ anda **tõendatud samaväärsuse juhtumite korral** liikmesriigile loa sõlmida asutamislepingu artiklis 355 osutatud riigi või territooriumiga, mis ei moodusta osa liidu territooriumist, lepinguid, millega nähakse ette erandid käesolevast määrusest, et selle riigi või territooriumi ja asjaomase liikmesriigi vahelisi rahaülekandeid saaks käsitleda liikmesriigisiseste rahaülekannetena. [ME 67]

Sellised lepingute sõlmimine on lubatud ainult juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) asjaomane riik või territoorium moodustab rahaliidu asjaomase liikmesriigiga, on osa selle liikmesriigi valuutapiirkonnast või on sõlminud liiduga mõne liikmesriigi kaudu rahandusalase lepingu;
- b) makseteenuse pakkujad asjaomases riigis või territooriumil osalevad otseselt või kaudselt selle liikmesriigi makse- ja arveldussüsteemis ning
- c) asjaomane riik või territoorium nõuab, et tema jurisdiktsiooni alla kuuluvad makseteenuse pakkujad kohaldaksid eeskirju, mis on samaväärsed käesoleva määruse kohaste eeskirjadega.

Teisipäev, 11. märts 2014

2. Kui liikmesriik soovib sõlmida lõikes 1 osutatud kokkuleppe, saadab ta komisjonile avalduse koos kogu vajaliku teabega.

Alates sellest, kui komisjon on liikmesriigi avalduse kätte saanud, käsitatakse rahaülekandeid liikmesriigi ja asjaomase riigi või territooriumi vahel ajutiselt kõnealuse liikmesriigi siseste rahaülekannetena, kuni võetakse vastu otsus vastavalt käesolevas artiklis sätestatud menetlusele.

Kui komisjon arvab, et tal ei ole kogu vajalikku teavet, võtab ta kahe kuu jooksul alates avalduse kättesaamisest ühendust asjaomase liikmesriigiga ja täpsustab, millist lisateavet veel vaja on.

Kui komisjonil on olemas kogu teave, mida ta peab taotluse hindamisel vajalikuks, teavitab ta taotluse esitanud liikmesriiki vastavalt ühe kuu jooksul ja edastab taotluse teistele liikmesriikidele.

3. Kolme kuu jooksul alates lõike 2 neljandas lõigus osutatud teavitamisest teeb komisjon vastavalt artikli 23 lõikes 2 osutatud menetlusele otsuse, kas lubada asjaomasel liikmesriigil sõlmida käesoleva artikli lõikes 1 osutatud leping.

Igal juhul võetakse esimeses lõigus osutatud otsus vastu 18 kuu jooksul alates sellest, kui komisjon avalduse kätte sai.

3a. Juba kehtivate loa andmise otsuste puhul, mis on seotud assotsieerunud või sõltlasterritooriumidega, tagatakse katkematu edasikehtmine, nimelt komisjoni rakendusotsusega 2012/43/EL⁽¹⁾, komisjoni otsusega 2010/259/EÜ⁽²⁾ ja komisjoni otsusega 2008/982/EÜ⁽³⁾. [ME 68]

VII PEATÜKK

LÖPPSÄTTED

Artikkel 25

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 1781/2006 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 26

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Seda kohaldatakse alates ... (*).

⁽¹⁾ Komisjoni 25. jaanuari 2012. aasta rakendusotsus 2012/43/EL, millega lubatakse Taani Kuningriigil sõlmida Gröönimaa ja Fääri saartega kokkulepe, mille kohaselt Taani ja kõnealuste territooriumide vahelisi rahaülekandeid käsitatakse Taani-siseste rahaülekannetena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1781/2006 (ELT L 24, 27.1.2012, lk 12).

⁽²⁾ Komisjoni 4. mai 2010. aasta otsus 2010/259/EL, millega lubatakse Prantsuse Vabariigil sõlmida Monaco Vürstiriigiga kokkulepe, mille kohaselt Prantsuse Vabariigi ja Monaco Vürstiriigi vahelisi rahaülekandeid käsitatakse Prantsuse Vabariigi siseste rahaülekannetena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1781/2006 (ELT L 112, 5.5.2010, lk 23).

⁽³⁾ Komisjoni 8. detsembri 2008. aasta otsus 2008/982/EÜ, millega volitatakse Ühendkuningriiki sõlmima lepingut Jersey erihalduskonna, Guernsey erihalduskonna ja Mani saarega, mille kohaselt Ühendkuningriigi ja kõigi kõnealuste territooriumite vahelisi rahaülekandeid käsitletakse Ühendkuningriigi sees tehtavate rahaülekannetena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1781/2006 (ELT L 352, 31.12.2008, lk 34).

(*) Dokumendi COD 2013/0025 alusel direktiivi ülevõtmise kuupäev.

Teisipäev, 11. märts 2014

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

nõukogu nimel
eesistuja

—

Teisipäev, 11. märts 2014

LISA

Artiklis 25 osutatud vastavustabel.

Määrus (EÜ) nr 1781/2006	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikkel 4	Artikli 4 lõige 1
Artikkel 5	Artikkel 4
Artikkel 6	Artikkel 5
Artikkel 7	Artikkel 7
Artikkel 8	Artikkel 7
Artikkel 9	Artikkel 8
Artikkel 10	Artikkel 9
Artikkel 11	Artikkel 16
Artikkel 12	Artikkel 10
	Artikkel 11
	Artikkel 12
	Artikkel 13
Artikkel 13	Artikkel 14
Artikkel 14	Artikkel 15
Artikkel 15	Artiklid 17 kuni 22
Artikkel 16	Artikkel 23
Artikkel 17	Artikkel 24
Artikkel 18	—
Artikkel 19	—
	Artikkel 25
Artikkel 20	Artikkel 26

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0191

Finantssüsteemi kasutamise vältimine rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (COM(2013)0045 – C7-0032/2013 – 2013/0025(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/45)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0045),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku parlamendile (C7-0032/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Keskpanka 17. mai 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 23. mai 2013. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse 2013. aasta juunis Põhja-Iirimaal toimunud G8 tippkohtumisel võetud kohustusi,
 - võttes arvesse Euroopa Komisjoni 6. detsembri 2012. aasta soovitusi agressiivse maksuplaneerimise kohta,
 - võttes arvesse OECD peasekretäri 5. septembri 2013. aasta eduaruannet G20-le,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 9. detsembri 2013. aasta arvamust direktiivi eelnõu kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ seoses mittefinantsteabe ja mitmekesisust käsitleva teabe avalikustamisega teatavate suurte äriühingute ja kontsernide poolt,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ühisarutelu vastavalt kodukorra artiklile 51,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning arengukomisjoni ja õiguskomisjoni arvamusi (A7-0150/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 166, 12.6.2013, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 271, 19.9.2013, lk 31.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TC1-COD(2013)0025

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsi 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

pärast õigusakti eelnõu esitamist liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

tegutsedes tavapärase seadusandliku menetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Suured ~~musta~~ **ebaseadusliku** raha“ vood võivad kahjustada finantssektori stabiilsust ja mainet ja ~~ning~~ **ning** ohustada siseturgu ~~ning ja rahvusvahelist arengut~~. Terrorism kõigutab meie ühiskonna alustalasid. **Ebaseaduslike rahavoogude peamised võimaldajad on salalikud äristruktuurid, mis tegutsevad saladusega kaitstud jurisdiktsioonides ja nende kaudu ning millele viidatakse tihti kui maksuparadiisidele.** Lisaks kriminaalõigusel põhinevale lähenemisviisile saab rahapesu tulemuslikult ära hoida **põhineva lähenemisviisi täiendavale arendamisele liidu tasandil on** finantssüsteemi abil **teostatav ennetus asendamatu ja see võib anda täiendavaid tulemusi. Samas peaks ennetav lähenemisviis olema sihipärane ja proportsionaalne ning ei tohiks viia ulatusliku süsteemi loomiseni kogu rahvastiku kontrollimiseks.** [ME 1]
- (2) Kurjategijate ja nende kaasosaliste püüded varjata kuritegelikul teel saadud tulu päritolu või kasutada seaduslikku või ebaseaduslikku raha terrorismi eesmärkidel võivad tõsiselt ohustada krediidi- ja finantseerimisasutuste usaldusväär- suse, ühtsust ja stabiilsust ning kõigutada usaldust finantssüsteemi suhtes üldiselt. ~~Kui liidu tasandil ei võeta teatavaid koordineerimismeetmeid, võivad~~ Rahapesuga ja terrorismi rahastamisega tegelejad **võivad** püüda oma kuritegeliku tegevuse hõlbustamiseks ära kasutada ühtse finantspiirkonnaga kaasnevat kapitali liikumise ja finantsteenuste osutamise vabadust. **Seetõttu on liidu tasandil vaja rakendada teatavaid koordineerimismeetmeid. Samal ajal tuleks ühiskonna kurjategijate eest kaitsmise ning Euroopa finantssüsteemi stabiilsuse ja terviklikkuse kaitsmise eesmärke tasakaalustada vajaduse suhtes luua regulatiivne keskkond, mis võimaldab äriühingutel oma äri kasvatada, ilma et sellega kaasneks ebaproportsionaalseid nõuetele vastavuse tagamisega seotud kulusid. Kõik asjaomaste üksuste suhtes rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlemiseks kehtestatud nõuded peaksid seetõttu olema põhjendatud ja proportsionaalsed.** [ME 2]

⁽¹⁾ ELT C 166, 12.6.2013, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 271, 19.9.2013, lk 31.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seisukoht.

Teisipäev, 11. märts 2014

- (3) Käesolev ettepanek on neljas rahapesuvastane direktiiv. Nõukogu direktiiviga 91/308/EMÜ⁽¹⁾ määratleti rahapesu narkokuritegude seisukohast ja kehtestati kohustused ainult finantssektori suhtes. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2001/97/EÜ⁽²⁾ laiendati reguleerimisala nii hõlmatud kuritegude kui ka hõlmatud kutsealade ja tegevuste seisukohast. Rahapesuvastane töökond (edaspidi „FATF“) vaatas 2003. aasta juunis läbi oma soovitusel, et hõlmata terrorismi rahastamist, ja nägi ette üksikasjalikumad nõuded seoses kliendi isikusamasuse tuvastamisega ja kontrollimisega, olukorrad, kus suurema rahapesuohu tõttu võivad olla põhjendatud tugevdatud meetmed, ja olukorrad, kus väiksema ohu tingimustes võivad olla põhjendatud vähem ranged kontrollimeetmed.

Kõnealused muudatused võeti üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/60/EÜ⁽³⁾ ning komisjoni direktiiviga 2006/70/EÜ⁽⁴⁾. **FATFi soovituste rakendamisel peaks liit täielikult järgima oma andmekaitsealaseid õigusakte ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (harta) ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni.** [ME 3]

- (4) Rahapesu ja terrorismi rahastamine toimub sageli rahvusvahelises keskkonnas. Üksnes siseriiklikul tasandil vastu võetavatel meetmetel või ka liidu tasandil vastu võetavatel meetmetel, mille puhul ei peeta silmas rahvusvahelist koordineerimist ja koostööd, oleks väga piiratud mõju. Liidu poolt asjaomas valdkonnas vastuvõetavad meetmed peaksid seega ~~olema kooskõlas~~ **sobima kokku** muude rahvusvahelisel tasandil võetavate meetmetega **ja olema vähemalt sama ranged. Maksustamise vältimist ning mitteavaldamise ja varjamise mehhanisme on võimalik kasutada rahapesu ja terroristide rahastamises avastamise vältimiseks rakendatavate strateegiatena.** Liidu tegevus peaks jätkuvalt arvestama eelkõige FATFi soovitusi, kes on juhtiv rahvusvaheline organ **ja teiste** rahapesu ja terrorismi rahastamise vastases võitluses **osalevate rahvusvaheliste organite soovitustega.** Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse tõhustamiseks tuleks direktiivid 2005/60/EÜ ja 2006/70/EÜ viia **asjakohastel juhtudel** kooskõlla uute 2012. aasta veebruaris vastu võetud ja laiendatud FATFi soovitustega. **Samas on ülimalt oluline, et sellist kooskõlastamist FATFi mittesiduvate soovitustega viidaks läbi liidu õigust täielikult austades, eriti mis puudutab liidu andmekaitsealaseid õigusakte ja hartas sätestatud põhiõiguste kaitsmist.** [ME 4]

- (4a) **Erilist tähelepanu tuleks pöörata Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 208, millega nõutakse arengukoostöö sidusust, sätestatud kohustuste täitmisele, et peatada üha sagedamini toimuvat rahapesu üleviimist arenenud riikidest arengumaadesse, kus rahapesuvastased õigusaktid ei ole nii ranged.** [ME 5]

- (4b) **Pidades silmas asjaolu, et ebaseaduslikud rahavood ja eelkõige rahapesu moodustavad arengumaade SKPst 6–8,7%⁽⁵⁾, mis on kümme korda suurem summa kui liidu ja tema liikmesriikide poolt arengumaadele antav abi, tuleb rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmeid kooskõlastada ning neis tuleb arvesse võtta liidu ja liikmesriikide arengustrateegiat ja poliitikat, mille eesmärk on võidelda kapitali väljavoolu vastu.** [ME 6]

⁽¹⁾ Nõukogu 10. juuni 1991. aasta direktiiv 91/308/EMÜ rahandussüsteemi rahapesu eesmärgil kasutamise vältimise kohta (EÜT L 166, 28.6.1991, lk 77).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/97/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/308/EMÜ (EÜT L 344, 28.12.2001, lk 76).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT L 309, 25.11.2005, lk 15).

⁽⁴⁾ Komisjoni 1. augusti 2006. aasta direktiiv 2006/70/EÜ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ rakendusmeetmete kehtestamise kohta seoses mõistega riikliku taustaga isik ning kliendi suhtes lihtsustatud nõuetekohaste hoolduse menetluste ja harva või väga piiratud mahus teostatud finantstegevuse alusel tehtud erandite tehniliste kriteeriumite kohta (ELT L 214, 4.8.2006, lk 29).

⁽⁵⁾ Allikas: „Tax havens and development. Status, analyses and measures“, NOU, Official Norwegian Reports (Norra ametlikud aruanded), 2009.

Teisipäev, 11. märts 2014

- (5) Lisaks sellele ohustab finantssüsteemi väärkasutamine kuritegelikku päritolu või isegi seaduslikku päritolu raha suunamiseks terroristlikesse eesmärkidesse selgelt finantssüsteemi terviklikkust, nõuetekohast toimimist, mainet ja stabiilsust. Seetõttu tuleks direktiivis sisalduvaid tõkestamismeetmeid laiendada, et need hõlmaksid ~~lisaks kuritegevuse raskete kuritegude~~ teel saadud rahaga ~~manipuleerimisele ka manipuleerimist ja~~ raha või vara kogumist terroristlikel eesmärkidel. [ME 7]
- (5a) **Kõikide käesoleva direktiivi kohaselt võetavate meetmete peamine eesmärk, olenemata liikmesriikides ette nähtud karistustest, peaks olema võidelda igasuguse tegevuse vastu, mille tulemusena teenitakse suurel määral ebaseaduslikku tulu. Seda tuleks teha kõigi võimalike meetmete võtmisega, et vältida finantssüsteemi kasutamist sellise tulu pesemiseks.** [ME 8]
- (6) Suuri sularahatehinguid saab kergesti ära kasutada rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil. Valvsuse suurendamiseks ja sularahamaksetega kaasneva riski vähendamiseks tuleks käesoleva direktiiviga hõlmata kaupadega kauplevad füüsilised ja juriidilised isikud, kes teevad või saavad sularahamakseid mahus 7 500 eurot või rohkem. Liikmesriikidel peaks olema lubatud vastu võtta rangemad sätted, sealhulgas kehtestada madalama künnise. [ME 9]
- (6a) **E-raha tooteid kasutatakse üha enam pangakontode asendusena. Selliste toodete emitentide suhtes tuleks kohaldada rangeid kohustusi, et vältida rahapesu ja terrorismi rahastamist. E-raha tooted peaks siiski saama vabastada kliendi suhtes rakendatavatest hoolsusmeetmetest, kui teatavad koondtingimused on täidetud. Sellise e-raha kasutamist, mis on emiteeritud ilma kliendi suhtes rakendatavaid hoolsusmeetmeid kohaldamata, tuleks lubada ainult kaupade ja teenuste ostmiseks tuvastatud kauplejatelt ja teenuseosutajatelt, kelle identiteedi on kinnitanud e-raha emitent. E-raha kasutamist isikutevahelisteks rahaülekanneteks ei tohiks lubada ilma kliendi suhtes rakendatavaid hoolsusmeetmeid kohaldamata. Elektrooniliselt salvestatud summa peaks olema piisavalt väike, et vältida õiguslünki ja tagada, et isik ei saa vastu võtta piiramatus mahus anonüümseid e-raha tooteid.** [ME 10]
- (6b) **Kinnisvaravahendajate tegevus on liikmesriikides toimuvate kinnisvaratehingutega seoses mitmekesine. Rahapesu riskide vähendamiseks kinnisvarasektoris peaks käesoleva direktiivi reguleerimisala hõlmama kinnisvaravahendajaid juhul, kui nad osalevad oma kutsetegevuse raames kinnisvaraga seotud finantstehingutes.** [ME 11]
- (7) Käesoleva direktiivi sätteid tuleks kohaldada liikmesriikide määratletud õigusteenuse osutajate suhtes, kui need osalevad finantstehingutes või äriühingu toimingutega seotud tehingutes, sealhulgas maksunõustamine, mille puhul on suurim risk, et nende õigusteenuse osutajate teenuseid võidakse kasutada kuritegelikul teel saadud tulu pesemise või terrorismi rahastamise eesmärgil. Enne kohtumenetlust, selle käigus või pärast seda või kliendi õigusliku olukorra selgitamisel saadud teabe suhtes peaks tegema erandi teatamiskohustusest. Seega tuleks õigusliku nõustamise suhtes kohaldada ametisaladuse hoidmise kohustust, välja arvatud juhul, kui õigusnõustaja osaleb rahapesus või terrorismi rahastamises või õiguslikku nõu antakse rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil või kui jurist teab, et klient soovib õiguslikku nõu rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil.
- (8) Direktiiviga hõlmatud kutsealade esindajate poolt osutatavaid otseselt võrreldavaid teenuseid tuleks käsitleda samal viisil. Hartaga ette nähtud õiguste tagamiseks ei tohiks teabe suhtes, mida audiitorid, raamatupidamis- või nõustamisteenuse osutajad ja maksunõustajad, kes võivad mõnes liikmesriigis kaitsta või esindada klienti kohtumenetluses või selgitada kliendi õiguslikku olukorda, saavad kõnealuste ülesannete täitmisel, kohaldada käesoleva direktiivi kohaseid teatamiskohustusi.
- (9) Oluline on sõnaselgelt rõhutada, et otseste või kaudsete maksudega seotud maksukuriteod kuuluvad kooskõlas FATFi soovitusetega käesoleva direktiivi kohase kuritegeliku tegevuse ~~läi~~ määratluse alla. **Euroopa Ülemkogu 23. mai 2013. aasta kohtumisel märgiti vajadust tegeleda maksudest kõrvalehoidumise ja maksupettustega terviklikul viisil nii siseturul kui ka koostööd mittetegevates kolmandates riikides ja jurisdiktsioonides. Maksukuritegude**

Teisipäev, 11. märts 2014

määratluses kokkuleppele jõudmine on oluline samm selliste kuritegude avastamisel, samuti nagu liidus tegutsevate suuretevõtjate poolt teatud finantsteabe avaldamine riigipõhiselt. Samuti on tähtis tagada, et asjaomased üksused ja juriidilistel kutsealadel töötajad, nagu liikmesriikide poolt määratletud, ei üritaks pürata käesoleva direktiivi püüdlusi või hõlbustada agressiivset maksuplaneerimist või selles osaleda. [ME 12]

- (9a) Liikmesriigid peaksid kehtestama maksuküsimustes üldised kuritarvitamise vältimise eeskirjad, et ohjeldada agressiivset maksuplaneerimist ja maksustamise vältimist kooskõlas komisjoni 12. detsembri 2012. aasta soovitusetega agressiivse maksuplaneerimise kohta ja OECD 5. septembri 2013. aasta eduaruandega G20-le. [ME 13]
- (9b) Finantsüsteemis spetsiifilist rolli omavad üksused, nt Euroopa Investeeringuspank (EIP), Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD), liikmesriikide keskpangad ning keskarveldussüsteemid, peaksid äri- või eratehingute teostamisel või hõlbustamisel nii palju kui võimalik järgima muudele asjaomastele üksustele kohaldatavaid käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud eeskirju. [ME 14]
- (10) Vaja on tuvastada mis tahes füüsiline isik, kes juriidilist isikut omab või kontrollib. Osaluse suuruse **konkreetne** kindlakstegemine ei tähenda automaatselt tegelikult kasusaava omaniku tuvastamist, kuid **see** on **oluline tegur, mida tuleb arvesse võtta üks teguritest tegelikult kasusaava omaniku tuvastamiseks**. Tegelikult kasusaavate omanike tuvastamist ja isikusamasuse kontrollimist tuleks vajaduse korral laiendada juriidilistele isikutele, kes omavad teisi juriidilisi isikuid, ning omandisuhteid tuleks arvesse võtta kuni tuvastatakse füüsiline isik, kes omab või kontrollib kliendiks olevat juriidilist isikut. [ME 15]
- (11) **Täpne Tähtis on tagada maksete jälgitavus ja seda parandada. Täpse ja ajakohastatud teabe teabe olemasolu mis tahes juriidilise isiku, nt usaldusfondide, sihtasutuste, valdusühingute ja kõikide teiste olemasolevate või tulevaste õiguslike üksuste** tegelikult kasusaava omaniku kohta on võtmetegur kurjategijate kindlakstegemisel, kes võivad vastasel korral varjata end õiguslike struktuuride kasutamise teel. Seepärast peaksid liikmesriigid tagama, et äriühingud säilitavad teabe oma tegelikult kasusaavate omanike kohta ning teevad **selles asjakohase, täpse ja ajakohastatud teabe** kättesaadavaks **avalike keskregistrite kaudu, mis on internetis kättesaadavad ning avatud ja turvalises andmevormingus kooskõlas liidu andmekaitse-eeskirjadega ja hartas sätestatud õigusega eraelu puutumatusetele. Juurdepääs sellistele registritele tuleks anda pädevatele asutustele, eelkõige rahapesu andmebüroodele ja asjaomastele üksustele, samuti avalikkusele, tuvastades selleks eelnevalt teabele juurdepääsu sooviva isiku ja kohaldades võimalikku teenustasu.** Lisaks peaksid usaldusisikud avaldama oma staatuse asjaomastele üksustele. [ME 16]
- (11a) Tegelikult kasusaavate omanike registrite loomine liikmesriikide poolt parandaks oluliselt võitlust rahapesu, terrorismi rahastamise, korruptsiooni, maksukuritegude, pettuse ja teiste finantskuritegudega. Seda oleks võimalik saavutada liikmesriikide olemasolevate äriregistrite toimivuse parandamisega. Selleks et äritehingute piiriülese iseloomu tõttu oleks registrites sisalduvat teavet võimalik tulemuslikult kasutada, on äärmiselt oluline, et registrid oleksid omavahel ühendatud. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2012/17/EL⁽¹⁾ juba nõutakse äriregistrite omavahelist ühendatust kogu liidus ja seda tuleks edasi arendada. [ME 17]
- (11b) Tehnoloogia areng on andnud vahendid, millega asjaomased üksused saavad teatavate tehingute toimumise korral teha kindlaks oma klientide isikusamasuse. Sellised tehnoloogilised uuendused pakuvad ettevõtjatele ja klientidele aja- ja kulutõhusaid lahendusi ning seepärast tuleks neid riskihindamisel arvesse võtta. Liikmesriikide

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2012. aasta direktiiv 2012/17/EL, millega muudetakse nõukogu direktiivi 89/666/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2005/56/EÜ ja 2009/101/EÜ keskregistrite, äriregistrite ja äriühingu registrite sidestamise osas (ELT L 156, 16.6.2012, lk 1).

Teisipäev, 11. märts 2014

pädevad asutused ja asjaomased üksused peaksid käituma uute ja innovatiivsete rahapesu viisidega võideldes proaktiivselt, austades samas põhiõigusi, mille hulka kuulub õigus eraelu puutumatusele ja andmekaitsele. [ME 18]

- (12) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada ka direktiiviga hõlmatud asjaomaste üksuste tegevuse suhtes, mis toimub internetis.
- (12a) **Liidu esindajad Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga juhtorganites peaksid ergutama Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanka käesoleva direktiivi sätteid rakendama ning avaldama oma veebisaidil rahapesuvastast poliitikat, mis sisaldaks üksikasjalikke menetlusi käesoleva direktiivi jõustamiseks.** [ME 19]
- (13) Muret tekitab hasartmängusektori kasutamine kuritegelikul teel saadud tulu pesemiseks. Selleks et vähendada sektoriga seotud riske ja tagada võrdsed tingimused hasartmänguteenuste osutajatele, tuleks kõigi hasartmänguteenuste osutajate suhtes kehtestada kohustus rakendada klientide suhtes hoolsusmeetmeid 2 000 euro suuruste või suuremate üksiktehingute puhul. **Hoolsusmeetmete rakendamisel tuleks kasutada riskipõhist lähenemist, milles kajastatakse hasartmänguteenuste eri liikidega seotud erinevaid riske ja seda, kas nad kujutavad endast suurt või väikest riski rahapesuga seoses. Eri hasartmänguteenuste eriomadusi tuleks samuti arvesse võtta, nt tehes vahet kasiinode, internetiüleste hasartmängude või muude hasartmänguteenuste osutajate vahel.** Liikmesriigid peaksid kaaluma kõnealuse künnise kohaldamist võitude ja panuste suhtes. **Füüsilistes ruumides** Hasartmänguteenuste osutajad (nt kasiinod ja mängukohad) peaksid tagama, et kliendi suhtes rakendatavaid hoolsusmeetmeid, mida võetakse ruumidesse sissepääsu juures, saab seostada tehingutega, mida klient teeb kõnealustes ruumides. [ME 20]
- (13a) **Rahapesu on muutumas üha keerukamaks ning hõlmab ka ebaseaduslike (ja mõnikord seaduslike) kihlvedude sõlmimist, eelkõige seoses spordisündmustega. Välja on kujunenud uued tulusa organiseeritud kuritegevuse vormid, nagu tulemuste kokkuleppimine, ja need on arenenud rahapesuga seotud kuritegevuse tulutoovaks vormiks.** [ME 21]
- (14) Rahapesu ja terrorismi rahastamise risk ei ole kõikidel juhtumitel sama. Seega tuleks kohaldada **terviklikku** riskipõhist lähenemisviisi, **mis põhineb miinimumstandarditel.** Riskipõhine lähenemisviis ei ole liikmesriikide ja asjaomaste üksuste jaoks põhjendamatult kõikelubav valikuvõimalus. See hõlmab tõendite alusel otsuste tegemist, et paremini vähendada rahapesu ja terrorismi rahastamise riske liidu ja asjaomaste isikute jaoks. [ME 22]
- (15) Rahapesu ja terrorismi rahastamise ohtude tuvastamiseks, mõistmiseks ja vähendamiseks peaksid liikmesriigid **ja liit** kohaldama riskipõhist lähenemisviisi. Riskide kindlakstegemise riigiülese lähenemisviisi olulisust on tunnustatud rahvusvahelisel tasandil ning Euroopa järelevalveasutusele (Euroopa Pangandusjärelevalve) (EBA), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010 ⁽¹⁾ Euroopa järelevalveasutusele (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) (EIOPA), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010 ⁽²⁾ ja Euroopa järelevalveasutusele (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (ESMA), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010 ⁽³⁾ tuleks anda ülesanne esitada arvamus finantssektorit mõjutavate riskide kohta **ja töötada liikmesriikidega konsulteerides välja pädevate riiklike asutuste poolt läbiviidavate riskihindamiste miinimumstandardid. Sellesse protsessi tuleks avalike konsultatsioonide kaudu võimalikult palju kaasata asjaomaseid sidusrühmi.** [ME 23]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

Teisipäev, 11. märts 2014

- (16) Riskihindamise tulemused liikmesriikide tasandil tuleks vajaduse korral teha **õigeaegselt** kättesaadavaks asjaomastele üksustele, et need saaksid kindlaks teha, mõista ja vähendada oma riske. [ME 24]
- (17) Selleks et paremini mõista ja vähendada riske liidu tasandil, **tuleks rakendada riikideülest riskianalüüsi, et tuvastada tulemuslikult rahapesu ja terrorismi rahastamise riskid siseturul. Komisjon peaks kohustama liikmesriike tegelema tulemuslikult stsenaariumitega, mida peetakse kõrgendatud riskiga olukordadeks. Lisaks peaksid liikmesriigid jagama riskihindamise tulemusi üksusteisega, komisjoniga ning asjakohasel juhul EBA, EIOPA, ESMA (edaspidi koos „ESAd“) ja ESMAga Europoliga.** [ME 25]
- (18) Käesoleva direktiivi sätete kohaldamisel on asjakohane võtta arvesse direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate väikeste asjaomaste üksuste eripära ja vajadusi ning tagada kohtlemine, mis on väikeste asjaomaste üksuste konkreetseid vajadusi ja tegevuse laadi silmas pidades asjakohane.
- (19) Risk iseenesest on muutlik ning muutujad üksikult või koosmõjus võivad suurendada või vähendada võimalikku riski ning seega mõjutada tõkestavate meetmete asjakohast taset, nt kliendi suhtes rakendavate hoolsusmeetmete taset. Seega tuleks teatavatel asjaoludel rakendada tugevdatud hoolsusmeetmeid ja teatavatel asjaoludel võivad asjakohased olla lihtsustatud hoolsusmeetmed.
- (20) Tuleks tunnistada, et teavad olukorrad kujutavad endast suuremat rahapesu ja terrorismi rahastamise riski. Kuigi kõigi klientide isik ja äriprofiil tuleb tuvastada, tuleks teatavatel juhtudel rakendada rangemat kliendi identifitseerimise ja isikusamasuse kontrolli menetlust.
- (21) See kehtib eriti ärisuhte **suhte** kohta isikutega, kes on või on olnud kõrgel riiklikul ametikohal, eelkõige nende puhul, kes pärinevad riikidest, kus on **liidusiselselt ja rahvusvaheliselt** laialdane korrupsioon. Sellised suhted võivad kujutada eriti finantssektori jaoks tõsist maine ja õiguslikku riski. Rahvusvahelist korrupsioonivastast võitlust silmas pidades on põhjendatud pöörata sellistel juhtudel kõrgendatud tähelepanu ja rakendada asjakohaseid tugevdatud hoolsusmeetmeid isikute suhtes, kes täidavad või on täitnud avaliku võimu olulisi ülesandeid riigisiselt või olulisi ülesandeid rahvusvahelistes organisatsioonides. [ME 26]
- (21a) **Vajadus kohaldada kliendi suhtes rakendatavaid tõhustatud hoolsusmeetmeid seoses isikutega, kes täidavad või on minevikus täitnud prominentseid ametikohustusi kas siseriiklikult või välisriikides või kes on olnud rahvusvaheliste organisatsioonide juhtfiguurid, ei tohiks siiski viia olukorrani, kus selliste isikute kohta teavet sisaldavate nimekirjadega kaubeldakse ärilisel eesmärgil. Liikmesriigid peaksid võtma asjakohaseid meetmeid sellise tegevuse keelustamiseks.** [ME 27]
- (22) Ärisuhte loomise kooskõlastamine kõrgema juhtkonnaga ei pruugi alati tähendada kooskõlastamist juhatusega. Sellise heakskiidu võiks anda keegi, kellel on piisavalt teadmisi asutuse riskidest seoses rahapesuga ja terrorismi rahastamisega ning piisavalt pädevust riske mõjutavate otsuste tegemiseks.
- (22a) **Liidu jaoks on oluline välja arendada ühine lähenemisviis ja ühine poliitika koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide suhtes, mille tegevus rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu võitlemise valdkonnas on nõrk. Selleks peaksid liikmesriigid võtma meetmeid seoses kõigi FATFi poolt avaldatud riikide loeteludega ning kohaldama neid loetelusid otse oma riiklikes rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse süsteemides. Lisaks peaksid liikmesriigid ja komisjon kogu olemasoleva teabe põhjal tuvastama teised koostööd mittetegevad jurisdiktsioonid. Komisjon peaks arendama välja ühise lähenemise meetmele, mida tuleb kasutada siseturu terviklikkuse kaitsmiseks jurisdiktsioonide eest, mis ei tee koostööd.** [ME 28]
- (23) Selleks et vältida kliendi isikusamasuse tuvastamise korduvat menetlemist, mis viib viivitusteni ja ebatõhususele äritehingutes, on asjakohane sobivaid kaitsemeetmeid kasutades lubada asjaomastel üksustel luua suhted klientidega, kelle isik on tuvastatud mujal. Kui asjaomane üksus toetub kolmandatele isikutele, lasub lõplik vastutus kliendi suhtes hoolsusmeetmete rakendamise eest asjaomasel üksusel, kes tugineb kolmanda isiku poolt rakendatud

Teisipäev, 11. märts 2014

hoolsusmeetmetele. Kolmas isik või isik, kes on kliendi osas rakendanud hoolsusmeetmeid, peaksid samuti säilitama oma vastutuse käesolevas direktiivi kohaste nõuete täitmise eest, sealhulgas kohustuse eest teatada kahtlastest tehingutest ning säilitada andmeid, sel määral, mil neil on suhe käesoleva direktiiviga hõlmatud kliendiga.

- (24) Asjaomaste üksuste ja käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jäävate füüsiliste või juriidiliste isikute vaheliste lepinguliste esindussuhete või tegevuse edasiandmise suhete korral võivad rahapesu ja terrorismi rahastamise vastased kohustused nendele esindajatele või tegevuse edasiandmise teenuse osutajatele osana asjaomastest isikutest tuleneda vaid lepingust ja mitte käesolevast direktiivist. Vastutus käesoleva direktiivi järgimise eest peaks jääma **eelkõige** asjaomasele isikule, kelle suhtes seda kohaldatakse. **Lisaks peaksid liikmesriigid tagama, et ühtki sellist kolmandat osapoolt ei peetakse vastutavaks käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest.** [ME 29]
- (25) Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks ja selle vastu võitlemiseks on kõik liikmesriigid loonud või peaksid looma **oma tegevuses sõltumatud ja autonoomsed** rahapesu andmebürood, et koguda ja analüüsida teavet eesmärgiga leida seoseid kahtlaste tehingute ja nendega seotud kuritegeliku tegevuse vahel. Kahtlastest tehingutest tuleb teavitada rahapesu andmebürood, mis tegutseb kahtlasi tehinguid käsitlevate teadete ja muu võimaliku rahapesu või terrorismi rahastamist käsitleva teabe kogumise, analüüsimise ja pädevatele asutustele edastamise siseriikliku keskusena. See ei tohiks sundida liikmesriike muutma nende olemasolevaid teatamissüsteeme, kui teatamine toimub prokuratuuri või muu õiguskaitseorgani kaudu, niivõrd kui teave edastatakse rahapesu andmebüroole viivitamata ja töötlemata kujul, võimaldades neil nõuetekohaselt täita oma ülesandeid, sealhulgas teha rahvusvahelist koostööd teiste rahapesu andmebüroodega. **On tähtis, et liikmesriigid annaksid rahapesu andmebüroodele vajalikud vahendid, et tagada nende täielik toimimissuutlikkus rahapesu ja terrorismi rahastamisest tulenevaid praegusi probleeme lahendades, austades samas põhiõigusi, sh õigust eraelu puutumatusse ja andmekaitsele.** [ME 30]
- (26) Erandina üldisest kahtlaste tehingute tegemise keelust võivad asjaomased üksused kahtlasi tehinguid teha enne pädevate asutuste teavitamist, kui nende tegemata jätmine ei ole võimalik või kui see võib takistada kahtlustatavast rahapesust või terrorismi rahastamisest kasu saaja jälitamist. See ei piira siiski liikmesriikide võetud rahvusvahelisi kohustusi külmutada viivitamatult terroristide, terroristlike rühmituste või terrorismi rahastajate rahalised vahendid või teised varad vastavalt ÜRO Julgeolekunõukogu asjakohastele resolutsioonidele.
- (26a) **Kuna suur osa ebaseaduslikest rahavoogudest jõuab lõpuks maksuparadiisidesse, peaks liit suurendama neile riikidele avaldatavat survet koostööks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel.** [ME 31]
- (27) Liikmesriikidel peaks olema võimalik määrata asutuseks, keda kõigepealt teavitatakse, rahapesu andmebüroo asemel artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a, b ja c osutatud kutsealade isereguleeruv organ. Kooskõlas Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikaga on isereguleeruvale organile esmase teatamise süsteem oluline kaitsemeede põhiõiguste tagamisel seoses juristide suhtes kohaldatavate teatamiskohustustega.
- (28) Kui liikmesriik otsustab kasutada artikli 33 lõikes 2 sätestatud erandit, võib ta lubada, et isereguleeruv organ, kes selles artiklis nimetatud isikuid esindab, ei pea edastama rahapesu andmebüroole teavet, mida ta on nendelt isikutelt saanud vastavalt selles artiklis sätestatud tingimustele, või nõuda, et kõnealune isereguleeruv organ seda teavet ei edastaks.
- (29) On juhtumeid, kus **üksikisikuid, sh** töötajaid **ja esindajaid**, kes on teatanud oma rahapesukahtlustest, on ähvardatud või vaenulikult koheldud. Kuigi selle direktiiviga ei saa sekkuda liikmesriikide kohtumenetlusse, on tegemist väga olulise küsimusega rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase süsteemi tõhususe tagamises. Liikmesriigid peaksid olema sellest probleemist teadlikud ja tegema kõik, mis nende võimuses, et **üksikisikuid, sh** töötajaid **ja esindajaid**, sellise ähvardamise ja vaenamise **ning muu ebasoodsa kohtlemise või kahjulike tagajärgede** eest kaitsta, **hõlbustades nende jaoks kahtlustest teadaandmist ja tugevdades seeläbi rahapesu vastast võitlust.** [ME 32]

Teisipäev, 11. märts 2014

- (30) Käesoleva direktiivi puhul kohaldatakse isikuandmete töötlemisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ⁽¹⁾, mida kohaldatakse vastavalt siseriiklikule õigusele.
- (30a) **Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001⁽²⁾ kohaldatakse isikuandmete töötlemisele liidu institutsioonide ja asutuste poolt käesoleva direktiivi tähenduses. [ME 33]**
- (31) Käesoleva direktiivi rakendamise teatavad aspektid hõlmavad andmete kogumist, analüüsi, säilitamist ja jagamist. Käesoleva direktiivi nõuete järgimiseks, sealhulgas kliendi suhtes hooldusmeetmete rakendamiseks, ebatavaliste ja kahtlaste tehingute pidevaks seireks, uurimiseks ja nendest teatamiseks, juriidilise isiku või õigusliku üksuse tegelikult kasusaava omaniku tuvastamiseks, **riikliku taustaga isiku tuvastamiseks** ning teabe jagamiseks pädevate asutustega **ning finantseerimisasutuste ja finantseerimisasutustega asjaomaste üksustega**, tuleks lubada isikuandmete töötlemist. Isikuandmete kogumist tuleks piirata andmetega, mida on otseselt vaja käesoleva direktiivi nõuete täitmiseks, ja kõnealuseid andmeid ei tuleks täiendavalt töödelda viisil, mis ei ole kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ. Eelkõige tuleks rangelt keelata isikuandmete täiendav töötlemine ärilistel eesmärkidel. [ME 34]
- (32) Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastast võitlust käsitlevad kõik liikmesriigid olulise üldise huvina. **Sellise teguviisi kaotamine nõuab kindlat poliitilist tahet ja koostööd kõigil tasanditel. [ME 35]**
- (32a) **On äärmiselt tähtis, et liidu elarvest kaasrahastatud investeeringud vastaksid kõrgeimatele standarditele, et ennetada maksukuritegusid, sh korruptsiooni ja maksudest kõrvalehoidumist. EIP võttis seetõttu 2008. aastal vastu sisesuunise, milles käsitletakse keelatud käitumisviisi ennetamise ja vältimise poliitikat Euroopa Investeeringuspanga tegevuses ning mille õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 325, EIP põhikirja artikkel 18 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002⁽³⁾. Käesoleva poliitika vastuvõtmise järel annab EIP teada EIP poolt toetatud projekte, tegevusi ja tehinguid mõjutavatest rahapesu kahtlustest või väidetavatest juhtumitest Luksemburgi rahapesu andmebüroole. [ME 36]**
- (33) Käesolev direktiiv ei piira kriminaalasjades tehtava politsei- ja õiguslasest koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitset, sealhulgas raamotsuse 2008/977/JHA sätete kohaldamist. [ME 37]
- (34) Andmesubjekti õigust teabele juurdepääsuks kohaldatakse käesoleva direktiivi kohaselt töödeldavate isikuandmete suhtes. Andmesubjekti juurdepääs kahtlast tehingut käsitlevale teabele pärsiks siiski tõsiselt rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse tõhusust. Seepärast võib olla põhjendatud kohaldada kõnealuse õiguse suhtes piiranguid direktiivi 95/46/EÜ artiklis 13 sätestatud korras. **Samas tuleb selliseid piiranguid tasakaalustada andmekaitseasutustele antud tegelike volitustega, sh kaudse juurdepääsu volitustega, nagu need on sätestatud direktiivis 95/46/EÜ ja millega võimaldatakse neil uurida kas ametiülesandeid täites või kaebuse põhjal kõiki väiteid, mis on seotud isikuandmete töötlemisel esinevate probleemidega. See peaks eelkõige hõlmama juurdepääsu asjaomase üksuse andmefailile. [ME 38]**
- (35) Käesoleva direktiivi sätteid ei kohaldata isikute suhtes, kes üksnes teisendavad paberandjal dokumente elektroonilisteks andmeteks ja tegutsevad krediidi- või finantseerimisasutusega sõlmitud lepingu alusel, ega füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, kes võimaldavad krediidi- või finantseerimisasutustele vaid teateid või teisi toetust pakkuvaid süsteeme vahendite ülekandmiseks või kliiring- ja arveldussüsteeme.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1).

Teisipäev, 11. märts 2014

- (36) Rahapesu ja terrorismi rahastamine on rahvusvahelised probleemid ja nendega võitlemiseks tuleb võtta meetmeid ülemaailmsel tasandil. Kolmandates riikides, kus liidu krediidi- või finantseerimisasutustel on filiaale või tütarettevõtjaid ja kus selle valdkonna õigus on puudulik, tuleb selleks, et vältida väga erinevate standardite rakendamist ühes asutuses või konsolideerimisgrupis, kohaldada liidu standardeid või juhul, kui selliste standardite kohaldamine ei ole võimalik, teavitada ettevõtja päritoluliikmesriigi pädevaid asutusi.
- (37) ~~Vajaduse~~ **Võimaluse** korral tuleks asjaomastele üksustele teha kättesaadavaks tagasiside nende esitatud sellise kahtlasi tehinguid käsitleva teabe kasulikkuse ja järelemeetmete kohta. Selle võimaldamiseks ning rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse süsteemide tõhususe analüüsimiseks peavad liikmesriigid koguma ja täiendama asjakohast statistikat. Liidu tasandil kogutavate statistiliste andmete kvaliteedi ja ühtsuse edendamiseks peaks komisjon jälgima rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud olukorda liidus ning avaldama korrapäraselt ülevaateid, muuhulgas **riiklike riskihindamiste hindamise. Komisjon peaks esimese ülevaate teostama ühe aasta jooksul alates käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast.** [ME 39]
- (37a) **Liikmesriigid ei peaks mitte üksnes tagama, et asjaomased üksused täidavad asjakohaseid eeskirju ja suuniseid, vaid nad peaksid olema kehtestanud ka süsteemid, millega tegelikult vähendatakse rahapesu ohtu neis üksustes.** [ME 40]
- (37b) **Rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse süsteemide tõhususe analüüsimiseks peaksid liikmesriigid koguma ja täiendama asjakohast statistikat. Liidu tasandil kogutavate statistiliste andmete kvaliteedi ja ühtsuse parandamiseks peaks komisjon jälgima rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud olukorda kogu liidus ning avaldama korrapäraselt ülevaateid.** [ME 41]
- (38) Pädevad asutused peaksid tagama, et seoses valuutavahetusasutusega ning usaldusfondide ja äriühingu teenuste pakkujatega või hasartmänguteenuste pakkujatega, on kõnealuste üksuste tegelikud juhid või tegelikult kasusaavad omanikud sobivad ja nõuetele vastavad isikud. Kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, kas isik on sobiv ja nõuetele vastav, peaksid kajastama vähemalt vajadust kaitsta selliseid üksuseid selle eest, et nende juhid või tegelikult kasusaavad omanikud kasutavad neid kuritegelikel eesmärkidel.
- (39) Võttes arvesse rahapesu ja terrorismi rahastamise rahvusvahelist olemust, on äärmiselt oluline tagada koordineerimine ja koostöö ELi rahapesu andmebüroode vahel. Sellist koostööd on seni käsitletud ainult nõukogu otsuses 2000/642/JSK⁽¹⁾. Selleks et tagada parem koordineerimine ja koostöö rahapesu andmebüroode vahel ning eelkõige tagamaks, et kahtlasi tehinguid käsitlev teave jõuaks sellise liikmesriigi rahapesu andmebürooni, kus see oleks kõige kasulik, tuleks käesolevas direktiivis sätestada üksikasjalikumad, ulatuslikumad ja ajakohastatud eeskirjad.
- (40) Teabevahetuse parandamine rahapesu andmebüroode vahel liidus on rahapesu ja terrorismi rahastamise rahvusvahelist olemust silmas pidades eriti oluline. Liikmesriigid peaksid edendama turvaliste vahendite kasutamist teabevahetuseks, ~~eelkõige deentraliseeritud arvutivõrku FIU.net ja sellega~~ **nende vahenditega** seotud tehnilisi võimalusi. [ME 42]
- (41) Kuna rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastane võitlus on väga oluline, peaksid liikmesriigid kehtestama siseriiklikes õigusaktides tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused nende suhtes, kes rikuvad käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud siseriiklike sätteid. Praegu kohaldavad liikmesriigid peamiste tõkestavate meetmete rikkumise korral väga erinevaid haldusmeetmeid ja -karistusi. Selline erinevus võib kahjustada rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks võetavaid meetmeid ning seega killustada liidu tasandil astutavaid samme. Seepärast peaks käesolev direktiiv hõlmama eri haldusmeetmeid ja -karistusi, mida liikmesriigid saavad kasutada selliste nõuete

⁽¹⁾ Nõukogu 17. oktoobri 2000. aasta otsus 2000/642/JSK liikmesriikide rahapesu andmebüroode vahelise koostöö korra kohta teabe vahetamisel (EÜT L 271, 24.10.2000, lk 4).

Teisipäev, 11. märts 2014

pideva rikkumise korral, mis on seotud kliendi suhtes rakendatavate hooldusmeetmetega, andmete säilitamisega, kahtlastest tehingutest teatamisega ja asjaomaste üksuste sisekontrolliga. Kõnealuste meetmete ja karistuste valik peaks olema piisavalt lai, et liikmesriigid ja pädevad asutused saaksid võtta arvesse erinevusi asjaomaste üksuste vahel ja eelkõige finantseerimisasutuste ja muude asjaomaste üksuste vahel seoses nende suuruse, eripära, **riskitaseme** ja tegevusvaldkonnaga. Käesoleva direktiivi kohaldamisel peaksid liikmesriigid tagama, et haldusmeetmete ja -karistuste kehtestamisel vastavalt käesolevale direktiivile ning kriminaalkaristuste kehtestamisel vastavalt siseriiklikele õigusele ei rikuta *ne bis in idem* põhimõtet. [ME 43]

- (42) Finantsteenuste tehnilised standardid peaksid tagama ühtsuse ning hoiustajate, investorite ja tarbijate sobiva kaitse kogu liidus. Kuna ESA-l on põhjalikud eiteadmised, on tõhus ja asjakohane teha neile ülesandeks töötada liidu õiguses kindlaksmääratud valdkondades komisjonile esitamiseks välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, mille puhul ei ole vaja teha poliitilisi otsuseid.
- (42a) **Komisjon peaks koostama nimekirja väljaspool liitu asuvatest jurisdiktsioonidest, kes on rakendanud sarnaseid eeskirju ja määrusi, nagu käesolevas direktiivis sätestatud, et võimaldada pädevatel asutustel ja asjaomastel üksustel paremini hinnata teatavatest tehingutest tulenevaid riske.** [ME 44]
- (43) Komisjon peaks delegeeritud õigusaktidega ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt ja vastavalt määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14 võtma vastu regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, mille töötavad välja ESA vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 42.
- (44) Kuna direktiive 2005/60/EÜ ja 2006/70/EÜ on vaja väga oluliselt muuta, tuleks need direktiivid selguse huvides koondada ja asendada.
- (45) Kuna liikmesriigid üksi ei saa täiel määral täita käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on kaitsta finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, uurimise ja avastamise abil, sest liikmesriikide poolt oma finantssüsteemi kaitseks võetavad meetmed ei pruugi olla kooskõlas siseturu toimimisega ning liidu õigus- ja haldusnormidega, ning seda eesmärki on meetme ulatuse ja mõju tõttu parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (46) Käesoleva direktiiviga järgitakse hartaga ette nähtud põhiõigusi ja põhimõtteid, eelkõige era- ja perekonnaelu austamist, **siüütuse presumptsiooni**, õigust isikuandmete kaitsele, ettevõtlusvabadust, diskrimineerimise keeldu, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja kohtulikule arutamisele ning õigust kaitsele. [ME 45]
- (47) Kooskõlas harta artikliga 21, millega on keelatud igasugune diskrimineerimine, peavad liikmesriigid tagama, et seoses riski hindamisega kliendi suhtes rakendatavate hooldusmeetmete puhul rakendatakse käesolevat direktiivi ilma kedagi diskrimineerimata.
- (48) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (48a) **Liikmesriigid ja asjaomased üksused on käesolevat direktiivi või käesolevat direktiivi ülevõtvaid riigisiseseid õigusakte kohaldades seotud nõukogu direktiiviga 2000/43/EÜ⁽¹⁾.** [ME 46]

⁽¹⁾ Nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/43/EÜ, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust (ELT L 180, 19.7.2000, lk 22).

Teisipäev, 11. märts 2014

(48b) Euroopa andmekaitseinspektor esitas 4. juulil 2013 arvamuse ⁽¹⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

1. JAGU
REGULEERIMIS- JA KOHALDAMISALA JA MÄÄRATLUSED

Artikkel 1

1. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu ja terrorismi rahastamine on keelatud.
2. Käesoleva direktiivi raames käsitatakse rahapesuna järgmist tahtlikku tegevust:
 - a) vara muundamine või ülekandmine, kui on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest, eesmärgiga varjata või hoida saladuses vara ebaseaduslikku päritolu **või vältida arestimist või konfiskeerimise taotlemist** või abistada kuritegelikus tegevuses osalevat isikut, et ta saaks hoiduda oma tegude õiguslikest tagajärgedest; [ME 47]
 - b) vara tõelise olemuse, päritolu, asukoha, käsutamiseviisi, ümberpaigutamise, omandiõiguse või muude varaga seotud õiguste varjamine või saladuses hoidmine, kui on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest;
 - c) vara omandamine, valdamine või kasutamine, kui selle saamisel on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest;
 - d) punktides a, b ja c osutatud tegudes osalemine, seotus nendega, nende toimepanemise katsed ning nende kaasaaitamine ja kihutamine või nende soodustamine või nendeks nõuandmine.
3. Rahapesuga on tegemist ka juhul, kui tegevus, mille tulemusel saadi rahapesus kasutatav vara, toimus mõne teise liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumil.
4. Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „terrorismi rahastamine“ rahaliste vahendite kättesaadavaks tegemist või kogumist ükskõik millisel viisil, otseselt või kaudselt, kavatsusega neid kasutada või teadmisel, et neid kasutatakse täielikult või osaliselt selleks, et panna toime õigusrikkumine nõukogu raamotsuse 2002/475/JSK ⁽²⁾, mida on muudetud nõukogu raamotsusega 2008/919/JSK ⁽³⁾, artiklite 1–4 tähenduses.
5. Teadmist, kavatsust või eesmärki, mis on lõigetes 2 ja 4 osutatud tegude koosseisuliseks tunnuseks, võib tuletada teo objektiivsete faktiliste asjaolude põhjal.

Artikkel 2

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse järgmiste asjaomaste üksuste suhtes:
 - 1) krediitiasutused;
 - 2) finantseerimisasutused;

⁽¹⁾ **ELT C 32, 4.2.2014, lk 9.**

⁽²⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/475/JSK terrorismiga võitlemise kohta (ELT L 164, 22.6.2002, lk 3).

⁽³⁾ Nõukogu 28. novembri 2008. aasta raamotsus 2008/919/JSK, millega muudetakse raamotsust 2002/475/JSK (ELT L 330, 9.12.2008, lk 21).

Teisipäev, 11. märts 2014

- 3) järgmised juriidilised või füüsilised isikud nende kutsetegevuse puhul:
- a) audiitorid, raamatupidamis- või nõustamisteenuse pakkujad ja maksunõustajad;
 - b) notarid ja teised sõltumatud õigusteenuse osutajad, kui nad osalevad oma kliendi heaks või tema nimel mõnes finants- või kinnisvaratehingus või aitavad kliendil ellu viia või kavandada tehingut, mis on seotud järgmisega:
 - i) kinnisvara või ettevõtete ost ja müük;
 - ii) kliendi raha, väärtpaberite või muu vara haldamine;
 - iii) panga-, hoiu- või väärtpaberikontode avamine või haldamine;
 - iv) äriühingute asutamiseks, tegevuseks või juhtimiseks vajalike vahendite hankimine;
 - v) usaldusfondide, **sihtasutuste, vastastikuste ühingute**, äriühingute või sarnaste üksuste asutamine, korraldamine või juhtimine; [ME 48]
 - c) usaldusfondide või äriühingute teenuste pakkujad, kes ei ole juba hõlmatud alapunktidega a või b;
 - d) kinnisvaravahendajad, sealhulgas rendivahendajad, **kui nad osalevad finantstehingute tegemises**; [ME 49]
 - e) muud füüsilised või juriidilised isikud, kes kauplevad ~~kaubaga~~ **kauba või teenustega**, kui see hõlmab vähemalt 7 500 euro väärtuses sularahamakse tegemist või saamist, olenemata sellest, kas tehing tehakse ühe maksena või mitme maksena, mis paistavad olevat seotud; [ME 50]
 - f) hasartmänguteenuste osutajad.

Liikmesriigid võivad otsustada jätta esimese lõigu punkti 3 alapunktis f osutatud teatavad hasartmänguteenused, v. a kasiinod, täielikult või osaliselt välja käesoleva direktiivi ülevõtmist käsitlevate riigiseste sätete kohaldamisalast, kui riskianalüüside alusel kaasneb selliste teenuste laadiga väike risk. Enne erandi kohaldamist taotlevad asjaomased liikmesriigid selleks komisjonilt heakskiitu. [ME 153]

2. Liikmesriigid võivad otsustada, et füüsilised ja juriidilised isikud, kes osalevad finantstegevuses väga piiratud mahus või üksikjuhtudel ja kelle puhul rahapesuoht või terrorismi rahastamise oht on väike, ei kuulu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, kui füüsiline või juriidiline isik täidab kõiki järgmisi kriteeriume:

- a) finantstegevus on absoluutarvudes piiratud;
- b) finantstegevus on tehingupõhiselt piiratud;
- c) finantstegevus ei ole põhitegevus;
- d) finantstegevus on kõrvaltegevus ja otseselt seotud põhitegevusega;
- e) põhitegevus ei ole lõikes 1 osutatud tegevus, välja arvatud lõike 1 punkti 3 alapunktis e osutatud tegevus;
- f) finantstegevus on suunatud ainult põhitegevuse klientidele ja see ei ole avatud teenus.

Esimest lõiku ei kohaldata füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, kes tegelevad rahasiiretega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/64/EÜ⁽¹⁾ artikli 4 lõike 13 tähenduses.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiiv 2007/64/EÜ makseteenuste kohta siseturul ning direktiivide 97/7/EÜ, 2002/65/EÜ, 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ muutmise ning direktiivi 97/5/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 319, 5.12.2007, lk 1).

Teisipäev, 11. märts 2014

3. Lõike 2 punkti a kohaldamisel näevad liikmesriigid ette, et finantstegevuse kogukäive ei tohi ületada künnist, mis peab olema piisavalt madal. Kõnealune künnis kehtestatakse riiklikul tasandil ja see sõltub finantstegevuse liigist.
4. Lõike 2 punkti b kohaldamisel rakendavad liikmesriigid ülemmäära kliendi ja tehingu kohta, sõltumata sellest, kas tehing teostatakse ühekordse toiminguna või mitme toiminguna, mis näivad olevat omavahel seotud. Kõnealune künnis kehtestatakse riiklikul tasandil ja see sõltub finantstegevuse liigist. Künnis peab olema piisavalt madal, et tagada kõnealuste tehingute ebapraktilisus ning ebapiisavus rahapesu ja terrorismi finantseerimise puhul, ning see künnis ei ületa 1 000 eurot.
5. Lõike 2 punkti c kohaldamisel nõuavad liikmesriigid, et finantstegevuse käive ei ületaks 5 % asjaomase füüsilise või juriidilise isiku kogukäibest.
6. Rahapesu või terrorismi rahastamise riski hindamisel käesoleva artikli kohaselt, pööravad liikmesriigid erilist tähelepanu mis tahes finantstegevusele, mille olemuse tõttu võib pidada väga tõenäoliseks, et seda kasutatakse või kuritarvitatakse rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärkidel.
7. Käesoleva artikli kohaselt tehtud mis tahes otsus on asjakohaselt põhjendatud. Liikmesriigid näevad ette, et asjaolude muutumise korral võib otsuse kehtetuks tunnistada.
8. Liikmesriigid näevad ette riskipõhised seiremeetmed või võtavad muid asjakohaseid meetmeid, millega tagatakse, et käesoleva artikli kohaselt kohaldatavaid erandeid ei kuritarvitata.

Artikkel 3

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid.

- 1) „krediidiasutus“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013⁽¹⁾ artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud liidus asuv krediidiasutus, sealhulgas liidus või kolmandas riigis asuva peakontoriga krediidiasutuste filiaalid, mis on määratletud kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 1 punktis 17;
- 2) „finantseerimisasutus“ –
 - a) ettevõtja, kes ei ole krediidiasutus ja kelle põhitegevus on üks või mitu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL⁽²⁾ I lisa punktides 2–12 või punktides 14–15 osutatud tegevust, sealhulgas valuutavahetusasutuste tegevus;
 - b) kindlustusandja, kes on saanud tegevusloa vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ elukindlustuse kohta⁽³⁾, kuivõrd kõnealune kindlustusandja tegutseb kõnealuse direktiiviga hõlmatud tegevusvaldkondades;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

Teisipäev, 11. märts 2014

- c) investeerimisühing Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL⁽¹⁾ artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud tähenduses;
- d) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja, mis turustab oma osakuid või aktsiaid;
- e) kindlustusvahendaja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/92/EÜ⁽²⁾ artikli 2 punkti 5 tähenduses, välja arvatud kõnealuse direktiivi artikli 2 punktis 7 osutatud kindlustusvahendajad elukindlustuste ja muude investeerimisega seotud teenuste puhul;
- f) punktides a–e osutatud selliste finantseerimisasutuste liidus asuvad filiaalid, mille peakontor on liidus või kolmandas riigis;
- 3) „vara“ – igasugune vara, nii kehaline kui ka kehatu, nii kinnis- kui ka vallasvara, nii materiaalne kui ka mittemateriaalne, samuti sellise vara omandiõigust või muid selle varaga seotud õigusi tõendavad juriidilised dokumendid, sealhulgas elektroonilised või digitaalsed dokumendid;
- 4) „kuritegelik tegevus“ – igasugune osavõtt järgmiste raskete kuritegude toimepanemisest:
- a) nõukogu raamotsuse 2002/475/JHA, mida on muudetud raamotsusega 2008/919/JHA, artiklites 1–4 määratletud õigusrikkumised;
- b) 1988. aasta narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastase Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud mis tahes süütegu;
- c) nõukogu ühismeele 98/733/JSK⁽³⁾ artiklis 1 määratletud kuritegelike organisatsioonide tegevus;
- d) Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni⁽⁴⁾ artikli 1 lõikes 1 ja artiklis 2 määratletud pettused, mis mõjutavad liidu finantshuvisid, vähemalt tõsised pettused;
- e) korruptsioon;
- f) kõik õigusrikkumised, sealhulgas otseste maksudega ja kaudsete maksudega seotud ~~maksukriitid~~ **maksualased rikkumised**, mille eest määratava karistuse ülemmääraks on üle aasta kestev vabadusekaotus või vabadust piirav julgeolekumeede või nendes riikides, mille õigussüsteemides on kehtestatud õigusrikkumiste alammäär, vähemalt kuus kuud kestva vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega karistatavad õigusrikkumised; **[ME 52; ME ei puuduta kõiki keeleversioone]**
- 4a) „isereguleeruv organ“ – organ, millel on siseriikliku õigusega tunnustatud õigus kehtestada teatavale kutsealale või teatavale majandustegevuse valdkonnale kohustusi ja eeskirju, mida peavad selle kutseala või valdkonna füüsilised või juriidilised isikud täitma; [ME 53]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/92/EÜ kindlustusvahenduse kohta (ELT L 9, 15.1.2003, lk 3).

⁽³⁾ Nõukogu 21. detsembri 1998. aasta ühismeele 98/733/JSK Euroopa Liidu liikmesriikides kuritegelikku ühendusse kuulumise tunnustamise kohta kriminaalkuriteoks (EÜT L 351, 29.12.1998, lk 1).

⁽⁴⁾ EÜT C 316, 27.11.1995, lk 49.

Teisipäev, 11. märts 2014

5) „tegelikult kasusaav omanik“ – mis tahes füüsiline isik või füüsilised isikud, kes on kliendi lõplik omanik või lõplikud omanikud või teda lõplikult kontrollivad ja/või füüsiline isik, kelle nimel tehing või toiming sooritatakse ja hõlmab vähemalt järgmist:

a) äriühingute puhul:

i) füüsiline isik, kes lõplikult omab või kontrollib juriidilist isikut piisava arvu aktsiate või osade või hääleõiguste otsese või kaudse omamise või kontrollimise kaudu, kaasa arvatud osalused esitajaaktsiate või -osade kujul, välja arvatud reguleeritud turul noteeritud äriühing, kelle suhtes kohaldatakse iidu õigusega kooskõlas olevaid avalikustamismõndeid või samaväärseid rahvusvahelisi standardeid.

~~Osalus~~ **Igal juhul on füüsilise isiku osaluse näol** suurusega 25 % pluss üks aktsia või osa või üks hääle käsitatav omamise või kontrollina osaluse kaudu ning kohaldatakse igal tasandil **tegemist** otsese või kaudse omamise suhtes **omamisega; füüsilis(t)e isiku(te) kontrolli all oleva juriidilise isiku või sama füüsilise isiku kontrolli all oleva mitme juriidilise isiku, osalus suurusega 25 % pluss üks aktsia on kaudse omamise näitajaks; kontrolli mõiste määratakse muu hulgas kindlaks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL⁽¹⁾ artikli 22 lõigetes 1–5 sätestatud kriteeriumidega; selle kohaldamisega ei piirata aga liikmesriikide õigust otsustada, et väiksem protsent võib näidata omamist või kontrolli;**

ii) kui on kahtlus, et alapunktis i osutatud isik on tegelikult kasusaav omanik/tegelikult kasusaavad omanikud, **või kui pärast kõigi vajalike meetmete rakendamist ei ole alapunkti i alusel ühtki isikut tuvastatud**, füüsiline isik, kellel on muul viisil kontroll juriidilise isiku juhtimise üle, **kes võib kuuluda kõrgemasse juhtkonda;**

iii) **kõrgema astme juhi ametikohal olev füüsiline isik, kui alapunkti i või ii kohaselt ei ole füüsilist isikut kindlaks tehtud; sellisel juhul peavad asjaomased üksused arvet meetmete üle, mida on võetud kasusaava omaniku tuvastamiseks alapunktide i ja ii kohaselt, tõestamaks, et kõnealust isikut ei ole võimalik kindlaks teha;**

b) juriidiliste isikute, näiteks fondide, ja õiguslike üksuste, näiteks usaldusfondide puhul, mis haldavad või jagavad vara:

i) füüsiline isik, kellel on kontroll õigusliku üksuse või juriidilise isiku vara suhtes vähemalt 25 % ulatuses; ning

ii) juhul kui tulevased tegelikud kasusaajad on juba kindlaks määratud, füüsiline isik, kes on õigusliku üksuse või juriidilise isiku vara suhtes tegelik kasusaaja või tegelikud kasusaajad vähemalt 25 % ulatuses; või

iii) juhul kui üksikisikuid, kes on juriidilise isiku või õigusliku üksuse tegelikud kasusaajad, tuleb alles kindlaks määrata, isikute liik, kelle huvides juriidiline isik või õiguslik üksus peamiselt asutati või tegutseb. Usaldusfondide tegelike kasusaajate puhul, kes on määratud omaduste või liigi järgi, koguvad asjaomased üksused tegelike kasusaajate kohta piisavalt teavet nii, et nad on kindlad, et suudavad väljamakse tegemise korral või siis, kui tegelik kasusaaja kavatses omandatud õigusi kasutada, tuvastada tegeliku kasusaaja isikusamasuse;

iiii) **usaldusfondide puhul asutaja, usaldusosanik, (võimaluse korral) kaitsja, tegeliku kasusaaja või tegelike kasusaajate liik ning kõik muud füüsilised isikud, kes teostavad usaldusfondi suhtes lõplikku tegelikku kontrolli (sh kontrollimisahela või omamise kaudu); [ME 54]**

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

Teisipäev, 11. märts 2014

- 6) „usaldusfondide või äriühingute teenuste pakkuja“ – mis tahes füüsiline või juriidiline isik, kes osutab põhitegevusalana kolmandatele isikutele mõnda järgmistest teenustest:
- a) äriühingute või teiste juriidiliste isikute asutamine;
 - b) tegutsemine juhi või juhatuse liikmena äriühingus, osanikuna seltsingus või sarnasel positsioonil teiste juriidiliste isikute suhtes, samuti teise isiku kõnealustele ametikohtadele asumise korraldamine;
 - c) asukoha või äritegevuse aadressi, posti- või haldusaadressi ja teiste seonduvate teenuste pakkumine äriühingule, seltsingule või teistele juriidilistele isikutele või üksustele;
 - d) tegutsemine usaldusfondi või sarnase õigusliku üksuse usaldusisikuna, samuti teise isiku määramine kõnealusele positsioonile;
 - e) aktsionäri esindajana tegutsemine või teise isiku aktsionäri esindajana tegutsemise korraldamine, välja arvatud reguleeritud turul noteeritud äriühing, kelle suhtes kohaldatakse liidu õigusega kooskõlas olevaid avalikustamism nõudeid või samaväärseid rahvusvahelisi standardeid;
- 7) a) „välisriigi riikliku taustaga isikud“ – füüsilised isikud, kes täidavad või on täitnud kolmanda riigi avaliku võimu olulisi ülesandeid;
- b) „riigisisese riikliku taustaga isikud“ – füüsilised isikud, kes täidavad või on täitnud **asjaomase** liikmesriigi avaliku võimu olulisi ülesandeid; [ME 55; ME ei puuduta kõiki keeleversioone]
- c) „isikud, kes täidavad või on täitnud olulisi ülesandeid rahvusvahelistes organisatsioonides“ – rahvusvahelise organisatsiooni juhid, juhi asetäitjad ja juhatuse liikmed või samaväärseid ülesandeid täitvad isikud;
- d) „füüsilised isikud, kes täidavad või on täitnud avaliku võimu olulisi ülesandeid“ hõlmavad järgmisi isikuid:
- i) riigipead, valitsusjuhid, ministrid ning ase- või abiministrid;
 - ii) parlamendiliikmed **või sarnaste seadusandlike organite liikmed**; [ME 56]
 - iii) ülemkohtute, konstitutsioonikohtute või teiste kõrgema taseme kohtute liikmed, kelle otsuseid saab edasi kaevata ainult erandjuhtudel;
 - iv) riikide kontrolliasutuste ja keskpankade nõukogude liikmed;
 - v) suursaadikud, asjurid ja kaitsejõudude kõrgemad ohvitserid;
 - vi) riigiettevõtete haldus-, juht- või järelevalveorganite liikmed **vanemliikmed**. [ME 57]
- Ükski alapunktides i–vi sätestatud kategooria ei hõlma kesk- või alamastme ametnikke.
- e) „perekonnaliige“ tähendab järgmisi isikuid:
- i) abikaasa;
 - ii) abikaasaga samaväärseks peetav mis tahes partner;
 - iii) ~~lapsed ja nende abikaasad või partnerid~~; [ME 58]
 - iv) ~~vanemad~~; [ME 59]

Teisipäev, 11. märts 2014

- f) „lähedasteks kaastöötajateks peetavad isikud“ tähendab järgmisi isikuid: [ME ei puuduta eesti keelt]
- i) mis tahes füüsiline isik, kes on juriidilise isiku või õigusliku üksuse ühine tegelikult kasusaav omanik või kellel on lähedased ärisuhted lõike 7 punktides a–d osutatud isikuga;
 - ii) mis tahes füüsiline isik, kes on sellise juriidilise isiku või õigusliku üksuse ainuke kasusaav omanik, mis on teadaolevalt asutatud tegelikult lõike 7 punktides a–d osutatud isiku kasuks. [ME 60]
- 8) „kõrgem juhtkond“ – juht või töötaja, kellel on piisavalt teadmisi asutuse riskidest seoses rahapesuga ja terrorismi rahastamisega ning piisavalt pädevust riske mõjutavate otsuste tegemiseks. Ta ei pea alati olema juhatuse liige;
- 9) „ärisuhe“ – äriiline, ametialane või kaubandussuhe, mis on seotud asjaomaste asutuste kutsealase tegevusega ning millest kontakti loomise hetkel oodatakse teatavat kestvust;
- 10) „hasartmänguteenus“ – mis tahes teenus, mis hõlmab rahalise väärtusega panuse tegemist õnnemängudes, sealhulgas oskusi nõudvates õnnemängudes nagu loteriid, kasiinomängud, pokker ja kihlveotehingud, ja mida osutatakse füüsilises asukohas või muul viisil vahemaa tagant, elektrooniliselt või teabevahetust hõlbustava mis tahes muu tehnoloogia abil ning teenuse saaja isiklikul nõudel;
- 10a) „kihlveotehing“ – tehing tähendab mis tahes kaubandussuhte etappi ühelt poolt mänguteenuse osutaja ja teiselt poolt kliendi ja kihlveo registreerimisest kasusaaja vahel tehingu algusest kuni võimaliku võiduni; [ME 61]
- 11) „konsolideerimisgrupp“ – tähendab konsolideerimisgruppi nagu seda on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/87/EÜ⁽¹⁾ artikli 2 lõikes 12.
- (11a) „ilma füüsilise kohalolekuta“ – lepingu täitmine või tehingu sooritamine ilma hankija või vahendaja ja kliendi samaaegse füüsilise kohalolekuta, kasutades selleks ainult vähemalt ühte interneti, telefonimüügi või muud elektroonilist sidevahendit kuni lepingu lõppemiseni või tehingu sooritamiseni. [ME 62]

Artikkel 4

1. Liikmesriigid tagavad **vastavalt riskipõhisele lähenemisviisile**, et käesoleva direktiivi sätteid laiendatakse täies ulatuses või osaliselt kutsealade ja ettevõtjate kategooriatele, mis ei ole küll artikli 2 lõikes 1 osutatud asjaomased üksused, kuid mis on seotud tegevusega, mida võidakse eriti tõenäoliselt kasutada rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärkidel. [ME 63]
2. Kui liikmesriik otsustab laiendada käesoleva direktiivi sätteid artikli 2 lõikes 1 nimetatata kutsealadele ja ettevõtjate kategooriatele, siis teatab ta sellest komisjonile.

Artikkel 5

Liikmesriigid võivad käesoleva direktiiviga reguleeritud valdkonnas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks võtta vastu või jätta kehtima käesoleva direktiivi sätetest rangemad sätted **tingimusel, et need sätted on täielikus kooskõlas liidu õigusega, eelkõige seoses liidu andmekaitse-eeskirjadega ja põhiõiguste kaitsega, nagu need on sätestatud hartas. Need sätted ei takista põhjendamatult tarbijate juurdepääsu finantsteenustele ega kujuta endast takistust siseturu toimimisele.** [ME 64]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediidiasutuste kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet ning millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 79/267/EMÜ, 92/49/EMÜ, 92/96/EMÜ, 93/6/EMÜ ja 93/22/EMÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 98/78/EÜ ja 2000/12/EÜ (ELT L 35, 11.2.2003, lk 1).

Teisipäev, 11. märts 2014

2. JAGU RISKI HINDAMINE

Artikkel 6

1. **Komisjon teeb hinnangu siseturgu mõjutavate rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide kohta, pöörates eelkõige tähelepanu piiriülestele tegevustele. Selleks konsulteerib komisjon liikmesriikide, ESA esitavad ühisarvamuse siseturgu mõjutavate rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide kohta ja Euroopa andmekaitseinspektoriga, artikli 29 alusel loodud tööriühmaga, Europoliga ja muude asjakohaste asutustega.**

Esimeses lõigus osutatud riskihinnang hõlmab vähemalt järgmist:

- a) rahapesu ulatus ja riskialtimad siseturu valdkonnad;
- b) riskid, mis on seotud iga asjaomase sektoriga, eriti muude sektoritega kui finantssektor ja hasartmängusektoriga;
- c) kõige levinumad vahendid, mida kurjategijad kasutavad ebaseaduslike tulude pesemiseks;
- d) soovitused pädevatele asutustele vahendite tõhusaks kasutamiseks;
- e) euroste rahatähtede osakaal kuritegelikus tegevuses ja rahapesus.

Riskihinnang sisaldab pädevate riigiasutuste poolt teostatavate riskihinnangute miinimumstandardite ettepanekuid. Need miinimumstandardid töötatakse välja koostöös liikmesriikidega ning need kaasavad tööstust ja muid asjakohaseid sidusrühmi avalike konsultatsioonide ja sidusrühmadega erakohtumiste kaudu, nagu on asjakohane.

~~Kõnealune arvamus~~ Komisjon esitab riskihinnangu hiljemalt ... (*) ning ajakohastab seda kaks korda aastas või asjakohasel juhul sagedamini.

2. Komisjon teeb ~~arvamuse~~ riskihinnangu kättesaadavaks, et aidata liikmesriikidel ja asjaomastel üksustel teha kindlaks, juhtida ja vähendada rahapesu ja terrorismi rahastamise riske ja võimaldada muudel sidusrühmadel, sh seadusandjatel, Euroopa Parlamendil, Europolil, ja Euroopa rahapesu andmebüroode komiteel, riske paremini mõista. Hindamise kokkuvõtte tehakse avalikult kättesaadavaks. See kokkuvõtte ei sisalda salastatud teavet.

2a. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga-aastase aruande korrapärastest riskihindamistest tulenevate leidude ja nende leidude põhjal võetud tegevuste kohta. [ME 65]

Artikkel 6a

1. Ilma et see piiraks ELi toimimise lepingus rikkumiste suhtes ette nähtud sätteid, tagab komisjon, et riigisisene õigus, mille liikmesriigid on käesoleva direktiivi alusel rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse valdkonnas vastu võtnud, võetakse üle tõhusalt ja on kooskõlas Euroopa raamistikuga.

2. Lõike 1 kohaldamisel abistavad komisjoni asjakohasel juhul ESAd, Europol, Euroopa rahapesu andmebüroode komitee, ja kõik teised pädevad Euroopa asutused.

3. Riigisisese õiguse hindamine lõikes 1 ette nähtud rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse valdkonnas viiakse läbi, piiramata rahapesuvastase töökonna või MONEYVALi läbiviidavaid hindamisi. [ME 66]

(*) 12 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Teisipäev, 11. märts 2014

Artikkel 7

1. Iga liikmesriik võtab asjakohaseid meetmeid, et teha kindlaks, hinnata, mõista ja vähendada teda mõjutavaid rahapesu ja terrorismi rahastamise riske **ning kõiki seonduvaid andmekaitseprobleeme**, ja pidevalt ajakohastab asjaomast hinnangut.
2. Iga liikmesriik määrab ametiasutuse, kes koordineerib riiklikke meetmeid, mida võetakse vastuseks lõikes 1 osutatud riskidele. Kõnealuse ametiasutuse andmed edastatakse komisjonile, ESA-le, **Europolile** ja teistele liikmesriikidele.
3. Lõikes 1 osutatud hinnangu koostamisel võivad **kasutavad** liikmesriigid kasutada artikli 6 lõikes 1 osutatud ~~arvamust~~ **riskihinnangut**.
4. Iga liikmesriik koostab lõikes 1 osutatud hinnangu ja:
 - a) kasutab hinnangut või hinnanguid rahapesu ja terrorismi vastase korra parandamiseks, tehes eelkõige kindlaks valdkonnad, kus asjaomased üksused peavad kohaldama tugevdatud meetmeid, ja vajaduse korral täpsustades kõnealuseid meetmeid;
 - aa) **teeb vajaduse korral kindlaks sektorid või valdkonnad, mille rahapesu ja terrorismi rahastamise risk on ebaoluline, väiksem või suurem;**
 - b) kasutab hinnangut või hinnanguid vahendite eraldamiseks ja prioriteetide seadmiseks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel;
 - ba) **kasutab hindamist (hindamisi) selle tagamiseks, et iga sektori või valdkonna jaoks oleksid koostatud asjakohased eeskirjad kooskõlas rahapesu riskiga;**
 - c) teeb **aegsasti** asjakohase teabe kättesaadavaks asjaomastele üksustele, et need saaksid teostada rahapesu ja terrorismi rahastamise riski hindamise.
5. Liikmesriigid teevad riski hindamise tulemused taotluse korral kättesaadavaks teistele liikmesriikidele, komisjonile ja ESA-le. **Hindamise kokkuvõtte tehakse avalikult kättesaadavaks. See kokkuvõtte ei sisalda salastatud teavet.** [ME 67]

Artikkel 8

1. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused võtavad asjakohaseid meetmeid, et teha kindlaks ning hinnata rahapesu ja terrorismi rahastamise riske, võttes arvesse riskitegureid, sealhulgas kliente, riike või geograafilisi piirkondi, tooteid, teenuseid, tehinguid või edastamiskanaleid. Kõnealused meetmed on proportsionaalsed asjaomaste üksuste laadi ja suurusega.
2. Lõikes 1 osutatud hindamine dokumenteeritakse, seda ajakohastatakse ja see tehakse **taotluse korral** kättesaadavaks pädevatele asutustele ja isereguleerivatele organitele. [ME 68]
3. Liikmesriigid tagavad, et asjaomastel üksustel on kehtestatud põhimõtted, kontrollimeetmed ja protseduurid, millega tõhusalt vähendatakse ja juhitakse liidu, liikmesriigi ja asjaomaste üksuste tasandil tuvastatud rahapesu ja terrorismi rahastamise riske. Põhimõtted, kontrollimeetmed ja protseduurid peaksid olema proportsionaalsed asjaomaste üksuste laadi ja suurusega **ning rahapesu ja terrorismi rahastamise riskiga ning nende puhul tuleks järgida andmekaitse-eeskirjasid.** [ME 69]

Teisipäev, 11. märts 2014

4. Lõikes 3 osutatud põhimõtted ja protseduurid hõlmavad vähemalt järgmist:
- ettevõttesiseste põhimõtete, protseduuride ja kontrollimeetmete väljatöötamine, sealhulgas **riskijuhtimismudeli meetodid**, kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed, teatamine, andmete säilitamine, sisekontroll, vastavuse juhtimine (sealhulgas vastavuskontrolli eest vastutava isiku määramine juhtkonna tasandil, kui see on asjakohane äritegevuse mahtu ja laadi silmas pidades) ja töötajate kontroll. **Nende meetmetega ei lubata asjaomastel üksustel küsida tarbijatelt rohkem isikuandmeid kui on vaja**; [ME 70]
 - kui ettevõtte suurust ja laadi silmas pidades on asjakohane, sõltumatu auditifunktsioon, kes testib punktis a osutatud põhimõtteid, protseduure ja kontrollimeetmeid.
5. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomaste üksuste kehtestatavad põhimõtted ja protseduurid peab heaks kiitma kõrgem juhtkond, ning vajaduse korral jälgivad ja tõhustavad võetavaid meetmeid.

Artikkel 8a

- Et töötada välja ühine lähenemisviis ja ühised poliitikasuunad koostööd mittetegevate, puudustega jurisdiktsioonide suhtes rahapesuga võitlemise valdkonnas, kiidavad liikmesriigid korrapäraselt heaks ja võtavad korrapäraselt vastu FATFi poolt avaldatud riikide loendeid.**
- Komisjon koordineerib ettevalmistusi liidu tasandil seoses nende kolmandate riikide kindlaks määramisega, kellel on rahapesuvastastes süsteemides olulised strateegilised puudused, mis kujutavad endast suurt ohtu Euroopa Liidu finantssüsteemi jaoks, võttes arvesse III lisa punktis 3 sätestatud kriteeriume.**
- Komisjonile antakse volitused delegeeritud aktide vastuvõtmiseks, et koostada riikide loend, nagu on määratletud lõikes 2.**
- Komisjon jälgib korrapäraselt olukorra muutumist käesoleva artikli lõikes 2 määratletud riikides III lisa punktis 3 osutatud kriteeriumite põhjal ning vaatab vajaduse korral läbi käesoleva artikli lõikes 3 osutatud loendi.** [ME 71]

II PEATÜKK

KLIENDI SUHTES RAKENDATAVAD HOOLSUSMEETMED

1. JAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 9

Liikmesriigid keelavad oma krediidi- ja finantseerimisasutustel hoida anonüümseid kontosid ~~või~~, anonüümseid hoiuraamatuid **või välja anda anonüümseid elektroonilisi maksekaarte, millega ei täideta artiklis 10a sätestatud tingimusi**. Liikmesriigid nõuavad kõikidel juhtudel, et olemasolevate anonüümsete pangakontode või anonüümsete hoiuraamatute valdajate või tegelike kasusaajate suhtes rakendatakse võimalikult kiiresti ja igal juhul enne seda, kui neid kontosid või raamatuid ükskõik mis viisil kasutatakse, hoolsusmeetmeid. [ME 72]

Artikkel 10

Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused rakendavad klientide suhtes hoolsusmeetmeid järgmistel juhtudel:

- ärisuhte loomisel;

Teisipäev, 11. märts 2014

- b) juhutehingute tegemisel summas 15 000 eurot või rohkem, sõltumata sellest, kas tehing tehakse ühe maksena või mitme maksena, mis paistavad olevat seotud;
- c) kaupadega kauplevate füüsiliste või juriidiliste isikute puhul juhuslike sularahatehingute tegemisel summas 7 500 eurot või rohkem, sõltumata sellest, kas tehing tehakse ühe maksena või mitme maksena, mis paistavad olevat seotud;
- d) ~~hasartmänguteenuste osutajate~~ **kasiinode** puhul juhutehingute tegemisel summas 2 000 eurot või rohkem, sõltumata sellest, kas tehing tehakse ühe maksena või mitme maksena, mis paistavad olevat seotud;

da) hasartmänguteenuste osutajate puhul juhutehingute tegemisel internetis, kui luuakse ärisuhe;

db) muude hasartmänguteenuste osutajate puhul võitude väljamaksete korral summas 2 000 eurot või suuremas summas; [ME 73]

- e) kui on rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlus, hoolimata ükskõik millisest mõõndusest, erandist või künnisest;
- f) kui esineb kahtlusi varem kontrollitud kliendi isikut tõendavate andmete tõlevastavuses või adekvaatsuses;

fa) ettevõtte asutamisel. [ME 74]

Artikkel 10a

1. Liikmesriigid võivad tõendatud madala riski põhjal kohaldada asjaomaste üksuste suhtes vabastust kliendi suhtes rakendatavatest hoolsusmeetmetest seoses e-rahaga, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/110/EÜ⁽¹⁾ artikli 2 lõikes 2, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) maksevahend ei ole taaslaetav;
- b) maksimaalne elektrooniliselt salvestatud summa ei ületa 250 eurot ning liikmesriigid võivad seda piirmäära kuni 500 euroni suurendada maksevahendite puhul, mida on võimalik kasutada ainult selles asjaomas liikes;
- c) maksevahendit kasutatakse ainult kaupade ja teenuste ostmiseks;
- d) maksevahendit ei ole võimalik e-rahaga rahastada;
- e) sularahas tagastamine ja väljavõtmine on keelatud, v.a kui tagatakse valdaja isikuandmete tuvastamine ja kinnitamine, piisavad ja asjakohased poliitikameetmed ja menetlused sularahas tagastamise ja väljavõtmise jaoks ning arvestuse pidamise kohustused.

2. Liikmesriigid tagavad, et kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed oleksid alati kohaldatud enne 250 eurot ületavas rahalises väärtuses e-raha tagastamist.

3. Käesoleva artikliga ei takistata liikmesriike lubamast asjaomastel üksustel kohaldada kliendi suhtes lihtsustatud hoolsusmeetmeid seoses käesoleva direktiivi artiklis 13 osutatud e-rahaga, juhul kui käesolevas artiklis sätestatud tingimused ei ole täidetud. [ME 75]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/110/EÜ, mis käsitleb e-raha asutuste asutamist ja tegevust ning usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/46/EÜ (ELT L 267, 10.10.2009, lk 7).

Teisipäev, 11. märts 2014

Artikkel 11

1. Kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed sisaldavad järgmist:
 - a) kliendi isikusamasuse tuvastamine ja kontroll dokumentide, andmete või usaldusväärsest ja sõltumatust allikast hangitud teabe põhjal;
 - b) **lisaks** tegelikult kasusaava omaniku ~~tuvastamine ning~~ **tuvastamisele, nagu ta on artikli 29 kohaselt registrisse lisatud**, asjakohaste meetmete võtmine tema isikusamasuse kontrollimiseks sellises ulatuses, et käesoleva direktiiviga hõlmatud asutus või isik on veendunud, et ta teab, kes on tegelikult kasusaav omanik, sealhulgas juriidiliste isikute, usaldusfondide ning ~~sihtasutuste, vastastike ühingute, osaluste ja muude~~ sarnaste **olemasolevate või tulevaste** õiguslike üksuste puhul ka ~~asjakohaste~~ **kõigi vajalike** meetmete võtmine, et saada teavet kliendi omandi- ja kontrollstruktuuri kohta;
 - c) teabe hindamine ja vajaduse korral kogumine ärisuhte eesmärgi ja olemuse kohta;
 - d) pidev ärisuhte seire, sealhulgas ärisuhte raames tehtud tehingute kontroll tagamaks, et tehtud tehingud on kooskõlas asjaomase asutuse või isiku teadmistega kliendist, tema tegevusest ja sellega seotud riskiprofiilist ning vajadusel ka vahendite allikast, samuti asjaomaste dokumentide, andmete või teabe pidev ajakohastamine. [ME 76]

1a. Samuti peavad asjaomased üksused lõike 1 punktides a ja b osutatud meetmete täitmisel kinnitama, et kõik kliendi nimel toimida soovivad isikud on selleks volitatud, ning neilt nõutakse selle isiku tuvastamist ja isikusamasuse kinnitamist. [ME 77]

2. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused rakendavad kliendi suhtes kõiki lõikes 1 osutatud hoolsusmeetmeid, kuid võivad riskipõhiselt määrata selliste meetmete ulatuse.
3. Liikmesriigid näevad ette, et rahapesu ja terrorismi rahastamise riski hindamisel võtavad asjaomased üksused arvesse vähemalt I lisas sätestatud muutujaid.
4. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused suudavad pädevatele asutustele või isereguleeruvatele organitele tõendada, et meetmed on rahapesu ja terrorismi rahastamise riske silmas pidades asjakohased.
5. Elukindlustuse või muu investeerimisega seotud kindlustuse puhul tagavad liikmesriigid, et finantseerimisasutused võtavad lisaks kliendi suhtes rakendatavatele hoolsusmeetmetele, mis on nõutud klientide ja tegelikult kasusaava omaniku puhul, järgmisi kliendi suhtes rakendatavaid hoolsusmeetmeid elukindlustuse ja muu investeerimisega seotud kindlustuse tegelike kasusaajate puhul, tehes seda kohe pärast tegelike kasusaajate tuvastamist või määramist:
 - a) tegeliku kasusaaja puhul, kes tehakse kindlaks kui konkreetse nimega füüsilised või juriidilised isikud või õiguslikud üksused, lähtutakse isiku nimest;
 - b) tegeliku kasusaaja puhul, kes on määratud omaduste või liigi järgi või muul viisil, kogutakse kõnealuse tegeliku kasusaaja kohta piisavalt teavet, nii et oleks võimalik finantseerimisasutusele tõendada, et väljamakse tegemise ajal suudetakse tegelik kasusaaja tuvastada.

Esimese lõigu punktis a ja b osutatud juhtudel kontrollitakse tegeliku kasusaaja isikusamasust väljamakse tegemise ajal. Elukindlustuse või muu investeerimisega seotud kindlustuse terves või osalises ulatuses määramisel kolmandale isikule peab määramisest teadlik finantseerimisasutus tuvastama füüsilisele või juriidilisele isikule või õiguslikule üksusele määramise ajal sellise tegeliku kasusaaja, kes saab kasu määratud kindlustuslepingu väärtusest.

Teisipäev, 11. märts 2014

Artikkel 12

1. Liikmesriigid näevad ette, et klientide ja tegelikult kasusaavate omanike isikusamasuse kontrollimine toimub enne ärisuhte loomist või tehingu tegemist.
2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid lubada, et kliendi ja tegelikult kasusaava omaniku isikusamasust kontrollitakse ärisuhte loomise ajal **või teostades tehingut artikli 2 lõikes 1 ette nähtud asjaomaste üksuste jaoks, igal juhul lõpliku võidu väljamaksmisel**, kui see on vajalik, et äritegevuse tavapärasest käiku mitte katkestada ja kui rahapesu või terrorismi rahastamise risk on väike. Sellisel juhul tuleb asjakohased menetlused lõpetada võimalikult kiiresti pärast esmakontakti. [ME 78]
3. Erandina lõigetest 1 ja 2 võivad liikmesriigid lubada pangakonto avamist tingimusel, et on piisavalt tagatud see, et klient ei tee tehinguid või et neid ei tehta tema nimel, kuni on saavutatud täielik vastavus lõigete 1 ja 2 sätetele.
4. Liikmesriigid näevad ette, et kui asjaomane asutus või isik ei suuda täita artikli 11 lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud nõudeid, ei tohi ta pangatehinguid teha, ärisuhtet luua ega tehingut teha ning peab kaaluma ärisuhte lõpetamist ja ning kliendiga seoses kahtlasest tehingust teatamist rahapesu andmebüroole kooskõlas artikliga 32.

Liikmesriigid ei kohalda eelnevat lõiku notarite, muude sõltumatute õigusteenuse osutajate, audiitorite, raamatupidamis- või nõustamisteenuse osutajate ja maksunõustajate suhtes ainult rangelt sel määral, mil selline erand on seotud kliendi õigusliku seisundi hindamisega või ülesannete täitmisega kõnealuse kliendi kaitsja või esindajana kohtuprotsessi käigus või sellega seoses, sealhulgas seoses nõustamisega menetluse algatamise või vältimise asjus.

5. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomased üksused rakendavad hooldusmeetmeid mitte ainult kõigi uute klientide suhtes, vaid vajaduse korral ja riskiastmest sõltuvalt ka olemasolevate klientide suhtes, sealhulgas juhul, kui kliendiga seotud asjakohased asjaolud muutuvad.

2. JAGU

KLIENDI SUHTES RAKENDATAVAD LIHTSUSTATUD HOOLSUSMEETMED

Artikkel 13

1. Kui liikmesriik või asjaomane üksus teeb kindlaks väiksema riskiga valdkonnad, võib kõnealune liikmesriik lubada asjaomastel üksustel rakendada kliendi suhtes lihtsustatud hooldusmeetmeid.
2. Enne kliendi suhtes lihtsustatud hooldusmeetmete rakendamist teevad asjaomased üksused kindlaks, et kliendisuhe või kliendiga tehtav tehing on väiksema riskiga.
3. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused jälgivad piisavalt tehinguid või ~~ärisuhteid~~ **ärisuhteid**, et oleks võimalik teha kindlaks ebataivalisi või kahtlasi tehinguid. [ME 79]

Teisipäev, 11. märts 2014

Artikkel 14

Teatavat liiki klientide, riikide või geograafiliste piirkondade, toodete, teenuste, tehingute või edastamiskanalitega seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide hindamisel võtavad liikmesriigid ja asjaomased üksused arvesse vähemalt II lisas sätestatud võimaliku väiksema riskiga olukordade tegureid, **mis on seotud kliendi ja toote, teenuse, tehingu või tarnekanaliga.** [ME 80]

Artikkel 15

ESA annab ... (*) vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 16 pädevate asutuste ja artikli 2 lõike 1 alapunktides 1 ja 2 osutatud asjaomaste üksuste jaoks välja suunised riskitegurite kohta, mida tuleb võtta arvesse, ja/või meetmete kohta, mida tuleb võtta juhul, kui lihtsustatud hoolsusmeetmed on asjakohased. Eriti tuleks arvesse võtta äritegevuse laadi ja mahtu ning kui asjakohane ja proportsionaalne, tuleks ette näha erimeetmed. [ME 81]

3. JAGU

KLIENDI SUHTES RAKENDATAVAD TUGEVDATUD HOOLSUSMEETMED

Artikkel 16

1. Käesoleva direktiivi artiklites 17–23 sätestatud juhtudel ja muudel liikmesriikide või asjaomaste üksuste poolt kindlaks tehtud suurema riskiga juhtudel nõuavad liikmesriigid, et asjaomased üksused rakendavad klientide suhtes tugevdatud hoolsusmeetmeid, et asjakohaselt juhtida ja vähendada kõnealuseid riske.

2. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomased üksused uurivad ~~nii palju kui asjakohane~~ kõigi selliste keeruliste ja ebataavaliselt suuremahuliste tehingute ning kõigi selliste ebataavaliste tehingutavade tausta ja eesmärki, millel ei ole selget majanduslikku ega õiguspärast eesmärki **või mis kujutavad endast maksualaseid rikkumisi artikli 3 lõike 4 punkti f tähenduses.** Eelkõige laiendavad asjaomased üksused ärisuhte seire mahtu ja laadi, et teha kindlaks, kas kõnealused tehingud või tegevused on ebataavalised või kahtlased. **Kui asjaomane üksus tuvastab sellise ebataavalise või kahtlase tehingu või tegevuse, teavitab ta viivitamata kõigi asjaomaste liikmesriikide rahapesu andmebüroosid.** [ME 82]

3. Rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide hindamisel võtavad liikmesriigid ja asjaomased üksused arvesse vähemalt III lisas sätestatud võimaliku suurema riskiga olukordade tegureid, **mis on seotud kliendi ja toote, teenuse, tehingu või tarnekanaliga.** [ME 83]

4. ESA annab ... (**) vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 16 pädevate asutuste ja artikli 2 lõike 1 alapunktides 1 ja 2 osutatud asjaomaste üksuste jaoks välja suunised riskitegurite kohta, mida tuleb võtta arvesse, ja/või meetmete kohta, mida tuleb võtta juhul, kui on vaja kohaldada tugevdatud hoolsusmeetmed. [ME 84]

Artikkel 17

Seoses piiriüleste korrespondentpangasuhetega kolmandate riikide korrespondentasutustega näevad liikmesriigid ette, et lisaks artikli 11 kohastele kliendi suhtes rakendatavatele hoolsusmeetmetele teevad krediidasutused järgmist:

a) koguvad piisavalt teavet korrespondentasutuse kohta, et täielikult mõista korrespondentasutuse tegevuse olemust ja teha avalikult kättesaadava teabe põhjal otsus asjaomase asutuse maine ja tema üle teostatava järelevalve kvaliteedi üle;

(*) 12 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

(**) 12 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Teisipäev, 11. märts 2014

- b) hindavad korrespondentasutuses rakendatavaid rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastaseid kontrollisüsteeme;
- c) saavad kõrgemalt juhtkonnalt eelnevalt nõusoleku uue korrespondentsuhte loomiseks;
- d) dokumenteerivad mõlema asutuse vastavad kohustused;
- e) veenduvad laiendatud kasutusõigusega kontode puhul, et korrespondentasutus on kontrollinud korrespondentasutuse kontodele otsest juurdepääsu omavate klientide isikusamasust ning võtab nende suhtes pidevalt hoolsusmeetmeid ning suudab taotluse korral esitada asjakohased kliendi suhtes rakendatava hoolsusmeetmete andmed.

Artikkel 18

Välisriigi riikliku taustaga isikutega tehtavate tehingute või ärisuhete puhul näevad liikmesriigid ette, et lisaks artikli 11 kohastele kliendi suhtes rakendatavatele hoolsusmeetmetele teevad asjaomased üksused järgmist:

- a) näevad ette riskipõhised protseduurid, millega tehakse kindlaks, kas klient või kliendi tegelikult kasusaav omanik on selline isik;
- b) saavad kõrgemalt juhtkonnalt heakskiidu selliste klientidega ärisuhete loomiseks või jätkamiseks;
- c) võtavad asjakohaseid meetmeid, et teha kindlaks vara allikad ja selliste rahaliste vahendite allikad, mida ärisuhte või tehingu raames kasutatakse;
- d) teostavad ärisuhte üle pidevat tugevdatud seiret.

Artikkel 19

Riigisese riikliku taustaga isikutega või isikuga, kes täidab või on täitnud olulisi ülesandeid rahvusvahelistes organisatsioonides, tehtavate tehingute või ärisuhete puhul näevad liikmesriigid ette, et lisaks artikli 11 kohastele kliendi suhtes rakendatavatele hoolsusmeetmetele teevad asjaomased üksused järgmist:

- a) näevad ette riskipõhised protseduurid, millega tehakse kindlaks, kas klient või kliendi tegelikult kasusaav omanik on selline isik;
- b) kohaldavad artikli 18 punktides b, c ja d osutatud meetmeid, kui selliste isikutega on suurema riskiga ärisuhted.

Artikkel 19a

Komisjon koostab koostöös liikmesriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega nimekirja riigisestest riikliku taustaga isikutest ja isikutest, kes on liikmesriikide residendid, kellele on usaldatud olulised ülesanded rahvusvahelises organisatsioonis. Loend on pädevatele asutustele ja asjaomastele üksustele kättesaadav.

Komisjon annab asjaomastele isikutele teada, kui nad lisatakse nimekirja või eemaldatakse sealt.

Käesolevas artiklis sätestatud nõuded ei vabasta asjaomaseid üksuseid nende hoolsuskohustusest klientide ees ning asjaomased üksused ei tugine ainult sellele teabele kui piisavale elemendile nende kohustuste täitmiseks.

Liikmesriigid võtavad kõik asjakohased meetmed, et hoida ära kauplemine ärilistel eesmärkidel teabega, mis puudutab välisriigi riikliku taustaga isikuid, riigiseseid riikliku taustaga isikuid või isikuid, kellele on usaldatud olulised ülesanded rahvusvahelises organisatsioonis. [ME 85]

Teisipäev, 11. märts 2014

Artikkel 20

Asjaomased üksused võtavad **vastavalt riskipõhisele lähenemisviisile** asjakohaseid meetmeid, et teha kindlaks, kas elukindlustuse või muu investeerimisega seotud kindlustuslepingu tegelik kasusaaja ja/või tegeliku kasusaaja tegelikult kasusaav omanik on riikliku taustaga isik. Kõnealused meetmed võetakse hiljemalt väljamakse tegemisel või kindlustuslepingu terviklikul või osalisel määramisel. Suurema riski korral näevad liikmesriigid ette, et lisaks tavapärastele kliendi suhtes rakendatavatele hooldusmeetmetele teevad asjaomased üksused järgmist: [ME 86]

- a) teavitavad kõrgemat juhtkonda enne kindlustuslepinguga seotud väljamaksete tegemist;
- b) tugedatult kontrollivad kogu ärisuhet kindlustusvõtjaga.

Artikkel 21

Artiklites 18, 19 ja 20, **aga mitte artiklis 19a**, osutatud meetmeid kohaldatakse ka perekonnaliikmete või isikute suhtes, ~~keda peetakse kes tõendite põhjal on~~ selliste välisriigi või riigisisese riikliku taustaga isikute lähedasteks kaastöötajateks ~~lähedased kaastöötajad~~. [ME 87]

Artikkel 22

Kui artiklites 18, 19 ja 20 osutatud isik ei ole enam **välisriigi riikliku taustaga isik, riigisisese riikliku taustaga isik ega isik, kellele on usaldatud või olid usaldatud olulised ülesanded rahvusvahelises organisatsioonis**, peavad asjaomased üksused kaaluma riski, mis on kõnealuse isikuga jätkuvalt seotud, ning rakendama asjakohaseid ja riskipõhiseid meetmeid seni, kui on kindel, et sellist riski enam ei ole. Kõnealuste meetmete kohaldamise ajavahemik on vähemalt ~~18~~ 12 kuud. [ME 88]

Artikkel 23

1. Liikmesriigid keelavad krediidasutustel luua või jätkata korrespondentpangasuhteid varipankadega ja nõuavad, et krediidasutus võtaks kohaseid meetmeid tagamaks, et ei looda ega jätkata korrespondentpangasuhteid pankadega, mis teadaolevalt lubavad varipankadel oma kontosid kasutada.
2. Lõike 1 kohaldamisel tähendab „varipank“ krediidasutust või samaväärse tegevusega tegelevat asutust, mis on asutatud jurisdiktsioonis, kus tal puudub füüsiline asukoht sihipärase kontseptsiooni ja juhtimisega, ja mis ei ole seotud ühegi reguleeritud finantsgrupiga.

4. JAGU

NÕUETE TÄITMINE KOLMANDATE ISIKUTE POOLT

Artikkel 24

Liikmesriigid võivad lubada asjaomastel üksustel usaldada artikli 11 lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud nõuete täitmise kolmandatele isikutele. Lõplikult vastutab nende nõuete täitmise eest siiski kolmandale isikule nõuete täitmise usaldanud asjaomane üksus. **Lisaks tagavad liikmesriigid, et mis tahes sellist kolmandat osapoolt võib pidada vastutavaks käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest.** [ME 89]

Artikkel 25

1. Käesoleva jao kohaldamisel tähendab „kolmandad isikud“

- a) artiklis 2 loetletud asjaomaseid üksuseid **või**

Teisipäev, 11. märts 2014

b) liikmesriikides või kolmandas riigis asuvaid teisi asutusi ja isikuid, kes rakendavad kliendi suhtes hooldusmeetmeid ja kohaldavad andmete säilitamise nõudeid, mis on samaväärsed käesolevas direktiivis sätestatutega, ning nende vastavust käesoleva direktiivi nõuetele jälgitakse vastavalt VI peatüki 2. jaole.

2. Tehes otsust selle kohta, kas kolmas riik täidab lõikes 1 sätestatud tingimusi, võtavad liikmesriigid võtab komisjon arvesse olemasolevat teavet geograafilise riski kohta ning teavitavad teavitab käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikul määral ning vastavalt määrusele (EL) nr 1093/2010, määrusele (EL) nr 1094/2010 ja määrusele (EL) nr 1095/2010 teisi liikmesriike, komisjoni, üksuseid, ESAsid juhtudest, mil nad leiavad, et kolmas riik täidab selliseid tingimusi.

2a. Komisjon esitab loendi jurisdiktsioonide kohta, millel on käesoleva direktiivi ning teiste seotud liidu eeskirjade ja regulatsioonidega samaväärsed rahapesuvastased meetmed.

2b. Lõikes 2a nimetatud loend vaadatakse korrapäraselt läbi ja ajakohastatakse lõike 2 alusel liikmesriikidelt saadud teabe kohaselt. [ME 90]

Artikkel 26

1. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused saavad kolmandatelt isikutelt, kellele nad nõuete täitmise on usaldanud, teavet artikli 11 lõike 1 punktides a, b ja c sätestatud nõuete täitmise kohta.

2. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused, kelle juurde klient suunatakse, võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et taotluse korral edastab kolmas isik viivitamata asjakohased koopiad kliendi või tegeliku kasusaaja isikusamasuse tuvastamise ja kontrollimise andmetest ning muudest asjakohastest dokumentidest.

Artikkel 27

1. Liikmesriigid tagavad, et päritoluriigi pädev asutus (grupiüleste põhimõtete ja kontrollimeetmete puhul) ja vastuvõtva riigi pädev asutus (filiaalide ja tütarettevõtjate puhul) võivad arvesse võtta, et asjaomane üksus kohaldab artikli 25 lõike 1 ja artikli 26 kohaseid meetmeid grupitasandi kava kohaselt, kui täidetud on järgmised tingimused:

a) asjaomane üksus kasutab sellise kolmanda isiku esitatud andmeid, kes kuulub samasse konsolideerimisgruppi;

b) kõnealune konsolideerimisgrupp kohaldab kliendi suhtes hooldusmeetmeid, andmete säilitamise eeskirju ning rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaseid kavasid vastavalt käesolevale direktiivile või samaväärsetele eeskirjadele;

c) punktis b osutatud nõuete tõhusa rakendamise üle teostab konsolideerimisgrupi tasandil järelevalvet **päritoluriigi** pädev asutus **koostöös vastuvõtva riigi pädeva asutusega**. [ME 91]

1a. ESA esitab ... (*) suunised järelevalvekorra kohaldamise kohta pädeva asutuse poolt asjakohastes liikmesriikides kontserni üksuste suhtes, millega tagatakse ühtne ja tõhus järelevalve kontserni tasandil. [ME 92]

Artikkel 28

Käesolevat jagu ei kohaldata tegevuse edasiandmise ega esindussuhete puhul, kui tegevuse edasiandmise pakkujat või agenti käsitletakse lepingu kohaselt osana asjaomasest üksusest.

(*) 12 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Teisipäev, 11. märts 2014

III PEATÜKK

TEGELIKULT KASUSAAVAT OMANIKKU KÄSITLEV TEAVE

Artikkel 29

1. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil asutatud või nende õigusaktide kohaselt juhitud äriühingud jm juriidilised isikud, sealhulgas usaldusfondid või üksused, mille struktuur või funktsioonid sarnanevad usaldusfondidega, fondid, valdusettevõtjad ja kõik muud struktuuri ja funktsiooni seisukohalt sarnased olemasolevad või tulevased õiguslikud üksused, koguvad ja hoiavad ja edastavad nende territooriumil asuvale avalikule keskregistrile, äriregistrile või äriühingute registrile asjakohast, täpset, jooksvat ja ajakohastatud teavet enda ja oma tegelikult kasusaavate omanike kohta asutamise hetkel ning selles mis tahes muudatuste tegemise hetkel.

1a. Registris sisaldub miinimumteave äriühingu ja selle tegelikult kasusaava omaniku selgeks tuvastamiseks, eelkõige üksuse nimi, number, õiguslik vorm ja staatus, tõend asutamise kohta, registrijärgne aadress (ja peamine tegevuskoht, kui see esineb registreeritud juriidilisest aadressist), peamised regulatiivvolitused (nt need, mis sisalduvad asutamislepingus ja põhikirjas), direktorite nimekiri (sh nende kodakondsus ja sünnikuupäev) ning teave aktsionäride/kasusaavate omanike kohta, sh nimi, sünnikuupäev, kodakondsus või asutamise jurisdiktsioon, kontaktandmed, aktsiate arv, aktsiate kategooriad (sh seotud hääleõiguste iseloom) ning võimalusel osaluse või kontrolli protsent.

Käesolevas artiklis sätestatud nõuded ei vabasta asjaomaseid üksuseid nende kliendi suhtes rakendatavatest hoolsuskohustustest ning asjaomased üksused ei toetu ainult sellele teabele kui nende kohustuste täitmiseks piisavale teabele.

1b. Seoses usaldusfondide või muud tüüpi sarnase struktuuri ja funktsiooniga olemasolevate või tulevaste juriidiliste isikute ja üksustega hõlmab teave usaldusfondi asutaja, usaldusisiku(te), (asjakohasel juhul) kaitsja või tegelike kasusaajate või tegelike kasusaajate liigi ning mis tahes muude usaldusfondi üle tegelikku kontrolli teostavate füüsiliste isikute isikuandmeid. Liikmesriigid tagavad, et usaldusisikud avalikustavad asjaomastele üksustele oma staatuse, kui nad usaldusisikuna loovad ärisuhte või teevad juhutehingu, mille maht ületab artikli 10 punktides b, c ja d sätestatud künnist. Hoitav teave peaks hõlmama kõigi isikute sünnikuupäeva ja kodakondsust. Liikmesriigid järgivad usalduslepingut ja kirjavahetust avaldades riskipõhist lähenemisviisi ning isikuandmete kaitses kinni pidades tagavad võimalusel, et teave avalikustatakse pädevatele asutustele, eelkõige rahapesu andmebüroodele, ja asjaomastele üksustele.

2. Lõigetes 1, 1a ja 1b osutatud teave tehakse pädevatele asutustele, eelkõige rahapesu andmebüroodele, ja kõigi liikmesriikide asjaomastele üksustele õigeaegselt kättesaadavaks. Liikmesriigid tagavad, et teevad lõikes 1 osutatud registrid avalikkusele kättesaadavaks, tuvastades selleks eelnevalt teabe juurdepääsu sooviva isiku veebipõhise registreerimise abil. See teave on õigeaegselt üldsusele vabalt kättesaadav pädevatele asutustele ja asjaomastele üksustele internetipõhises turvalises ja avatud vormingus vastavalt andmekaitse eeskirjadele, eelkõige seoses tõhusa kaitsega andmesubjekti õigusele tutvuda enda kohta käivate andmetega ning nõuda ebaõigete andmete parandamist või kustutamist. Teabele ligipääsu eest nõutavad lõivud ei ületa sellest põhjustatud halduskulusid. Mis tahes muudatused esitatavas teabes on registris viivitamata ja igal juhul vähemalt 30 päeva jooksul selgelt märgitud.

Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud äriühingu registrid on omavahel ühendatud direktiivis 2012/17/EL nimetatud Euroopa platvormi, portaali ja liikmesriikide poolt vabal valikul loodud juurdepääsupunktide kaudu. Liikmesriigid tagavad komisjoni toetusel, et nende registrid on Euroopa platvormi kaudu ühenduvate registrite süsteemis koostalitlusvõimelised.

2a. Komisjon püüab koostöös liikmesriikidega teha kiiret, konstruktiivset ja tulemuslikku koostööd kolmandate riikidega, et soodustada tegelikult kasusaavate omanike kohta teavet sisaldavate samaväärsete keskregistrite loomist ning et käesoleva artikli lõigetes 1 ja 1 a osutatud teave nendes riikides asuvate ettevõtete kohta oleks tehtud avalikkusele kättesaadavaks.

Teisipäev, 11. märts 2014

Eelkõige puudutab see kolmandaid riike, kus on märkimisväärsel hulgal juriidilisi isikuid või õiguslikke üksuseid, sh usaldusfonde, фонде, valdusettevõtjaid ja kõiki struktuuri või funktsiooni seisukohalt sarnaseid üksuseid, kes omavad liidus asutatud juriidilistes isikutes või õiguslikes üksustes aktsiaid, mis viitab otsesele omamisele vastavalt artikli 3 punktile 5.

2b. Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad füüsiliste ja juriidiliste isikute tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva artikli kohaselt vastu võetud riigisiseste sätete rikkumisel, ning rakendavad kõiki meetmeid, mis on vajalikud nende karistuste kohaldamise tagamiseks. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva artikli kohaldamisel tõhusad kuritarvituse vältimise meetmed eesmärgiga ennetada väärkasutust, mis põhineks esitajaaktsiatel ja esitajaaktsiate optsioonidel.

2c. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt ... (*) aruande käesoleva artikli kohaste nõuete kohaldamise ja toimimisviisi kohta, millega kaasneb vajaduse korral seadusandlik ettepanek. [ME 93]

Artikkel 30

~~1. Liikmesriigid tagavad, et nende õiguse alusel tegutseva mis tahes usaldusfondi usaldusisikud koguvad ja hoiavad asjakohast, täpset ja ajakohastatud teavet usaldusfondi tegelikult kasusaavate omanike kohta. Kõnealune teave hõlmab asutaja, usaldusisiku(te), kaitsja (kui asjakohane), tegelike kasusaajate või tegelike kasusaajate liigi isikuandmeid ja usaldusfondi üle kontrolli omava mis tahes muu füüsilise isiku isikuandmeid.~~

~~2. Liikmesriigid tagavad, et usaldusisikud avalikustavad asjaomastele üksustele oma staatuse, kui nad usaldusisikuna loovad ärisuhte või teevad juhutehingu, mille maht on üle artikli 10 punktides b, c ja d sätestatud künnise.~~

~~3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teave on õigeaegselt kättesaadav pädevatele asutustele ja asjaomastele üksustele.~~

~~4. Liikmesriigid tagavad, et lõigete 1, 2 ja 3 kohaseid meetmeid kohaldatakse muud liiki juriidiliste isikute või õiguslike üksuste suhtes, kelle struktuur ja funktsioonid sarnanevad usaldusfondide struktuuri ja funktsioonidega. [ME 94]~~

IV PEATÜKK

TEATAMISKOHUSTUS

1. JAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 31

1. Iga liikmesriik asutab rahapesu ja terrorismi rahastamise ärahoidmiseks, tuvastamiseks ja uurimiseks rahapesu andmebüroo.

1a. Artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a, b ja d nimetatud isikud peavad teavitama rahapesu andmebürood ja/või kutseala isereguleeruvat organit, nagu on osutatud artikli 33 lõikes 1, juhul kui nad kahtlustavad või neil on põhjendatud alust kahtluseks, et nende teenuseid kasutatakse kuritegeliku tegevuse eesmärgil. [ME 95]

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile kirjalikult vastava rahapesu andmebüroo nime ja aadressi.

(*) 3 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Teisipäev, 11. märts 2014

3. Rahapesu andmebüroo on **oma tegevuses sõltumatu ja iseseisev** keskne siseriiklik üksus. Rahapesu andmebüroo vastutab **kahtlastest tehingutest teatamist käsitleva ja muu võimalikku rahapesu käsitleva teabe, mis on seotud eelkuritegude või võimaliku terrorismi rahastamisega, vastuvõtmise ja analüüsi eest. Rahapesu andmebüroo vastutab kõnealuse analüüsi tulemuste kõigile pädevatele asutustele teatavakstegevise eest, kui on alust kahtlustada rahapesu, sellega seotud eelkuritegusid või võimalikku terrorismi rahastamist käsitleva teabe vastuvõtmise (ja lubatud ulatuses taotlemise), analüüsi ja pädevatele asutustele teatavakstegevise eest vastavalt siseriiklike õigusaktide või eeskirjade nõuetele. Rahapesu andmebüroo peab nendeks eesmärkideks saama asjaomastelt üksustelt asjaomast lisateavet.** Rahapesu andmebüroole tagatakse ülesannete täitmiseks asjakohased **rahalised ja tehnilised vahendid ning personal. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu andmebüroo tegevusse ei sekkuta põhjendamatult.** [ME 96]

4. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu andmebürool on vahetu või kaudne ja õigeaegne juurdepääs finants-, haldus- ja õiguskaitsealasele teabele, mida ta vajab oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks. Rahapesu andmebüroo vastab oma liikmesriigi õiguskaitseasutuste teabetaotlustele, välja arvatud juhul, kui on tegelikult alust eeldada, et sellise teabe esitamine võib negatiivselt mõjutada käimasolevat uurimist või analüüsi, või erandjuhtudel, kui teabe avaldamine oleks selgelt ebaproportsionaalne mõne füüsilise või juriidilise isiku õiguspärase huvidega või ei oleks teabetaotluse eesmärgi seisukohast asjakohane. **Sellise taotluse saamise korral peaks otsuse tegemine analüüsi teostamise või teabe edastamise kohta seda taotlenud õiguskaitseasutusele jääma rahapesu andmebüroo ülesandeks. Liikmesriigid kohustavad õiguskaitseasutusi andma rahapesu andmebüroole tagasisidet saadud teabe kasutamise kohta.** [ME 97]

5. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu andmebüroole antakse volitused võtta juhul, kui on kahtlus, et tehing on seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega, viivitamata otse või kaudselt meetmeid, et peatada käimaolev tehing või keelata selle tegemine, et analüüsida tehingut ja leida kinnitust kahtlustele.

6. Rahapesu andmebüroo analüüsifunktsioon hõlmab tegevusanalüüsi, mis keskendub üksikjuhtudele ja konkreetsetele eesmärkidele, ja strateegilist analüüsi, mis käsitleb rahapesu ja terrorismi rahastamise suundumusi ja tavasid.

Artikkel 32

1. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomased üksused ja vajaduse korral nende juhid ja töötajad teevad täielikult koostööd viivitamata:

a) teavitades omal algatusel rahapesu andmebürood, kui käesoleva direktiiviga hõlmatud asutus või isik teab, kahtlustab või omab alust kahtluseks, et vahendite puhul on tegemist kuritegevusest saadud tuluga või et need on seotud terrorismi rahastamisega, ja sel juhul viivitamata vastates rahapesu andmebüroo täiendava teabe taotlustele;

b) esitades rahapesu andmebüroole selle taotluse korral kogu vajaliku teabe kohalduvas õiguses sätestatud korras.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teave edastatakse rahapesu andmebüroole selles liikmesriigis, kelle territooriumil teavet edastav asutus või isik asub, **ning rahapesu andmebüroole liikmesriigis, kus asjaomane üksus on asutatud.** Teabe edastab või edastavad artikli 8 lõikes 4 osutatud korras määratud isik või isikud. [ME 98]

Artikkel 33

1. Erandina artikli 32 lõikest 1 võivad liikmesriigid artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a, b ja d ja e nimetatud isikute ning artiklis 4 nimetatud kutsealade ja ettevõtjate kategooriate puhul määrata asutuseks, kes saab artikli 32 lõikes 1 osutatud teabe, kutseala isereguleeruva organi.

Teisipäev, 11. märts 2014

Igal juhul näevad liikmesriigid ette vahendid ja meetodi, mille abil tagada ametisaladuse hoidmine, konfidentsiaalsus ja eraelu puutumatus. [ME 99]

Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, edastab määratud isereguleeruv organ teabe esimeses lõigus osutatud juhtudel viivitamata ja algsel kujul rahapesu andmebüroole.

2. Liikmesriigid ei kohalda artikli 32 lõikes 1 sätestatud kohustusi notarite, muude sõltumatute õigusteenuse osutajate, audiitorite, raamatupidamis- või nõustamisteenuse osutajate ega maksunõustajate suhtes ainult rangelt sel määral, mil selline erand on seotud teabega, mida need saavad mõnelt oma kliendilt või mõne oma kliendi kohta, kui nad selgitavad oma kliendi õiguslikku olukorda või kaitsevad või esindavad kõnealust klienti kohtumenetluses või sellega seoses, sealhulgas juhul, kui nad annavad kohtumenetluse algatamist või vältimist käsitlevat nõu, olenemata sellest, kas kõnealune teave on saadud enne sellist menetlust, selle ajal või pärast seda.

Artikkel 34

1. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomased üksused ei tee tehinguid, mida nad teavad või kahtlustavad olevat seotud rahapesuga või terrorismi rahastamisega, enne artikli 32 lõike 1 punktis a sätestatud vajalike toimingute tegemist.

Vastavalt riigisisesele õigusele võib anda korralduse jätta tehing tegemata.

2. Kui on kahtlus, et tehing on seotud rahapesuga või terrorismi rahastamisega ja kui selle tegemata jätmine ei ole võimalik või võib takistada võimalikust rahapesust või terrorismi rahastamisest kasu saajate tabamist, teavitavad asjaomased üksused rahapesu andmebürood kohe pärast tehingut.

Artikkel 35

1. Liikmesriigid tagavad, et kui artiklis 45 osutatud pädevad asutused tuvastavad asjaomaste üksuste juures inspekteerimiste käigus või mõnel muul viisil asjaolusid, mis võivad olla seotud rahapesuga või terrorismi rahastamisega, teatavad nad sellest viivitamata rahapesu andmebüroole.

2. Liikmesriigid tagavad, et õigusnormidega aktsiaturgude, valuutaturgude ja tuletisväärtpaberiturude üle järelevalvet teostama volitatud järelevalveasutused teavitavad rahapesu andmebürood neile teatavaks saanud asjaoludest, mis võivad olla seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega.

Artikkel 36

Kui asjaomane üksus või selle töötaja või juht edastab heauskselt vastavalt artikli 32 lõikele 1 ja artiklile 33 artiklites 32 ja 33 osutatud teavet, ei käsitleta seda lepinguga või õigus- ja haldusnormidega teabe avalikustamisele kehtestatud piirangute rikkumisena ning asjaomane üksus või selle juht või töötaja ei kannu selle eest mingit vastutust.

Artikkel 37

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed **tagavad**, et kaitsta ähvarduste või vaenuliku kohtlemise eest **üksikisikud, sh** asjaomase üksuse ~~töötajad~~ **töötajad ja esindajad**, kes teatavad rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlustest kas üksuse siseselt või rahapesu andmebüroole, **on asjakohaselt kaitstud ähvarduste ja vaenuliku tegevuse, ebasoodsa kohtlemise või kahjulike tagajärgede eest ning eelkõige ebasoodsa või diskrimineeriva kohtlemise eest tööturul. Liikmesriigid tagavad sellistele isikutele tasuta õigusabi ning pakuvad turvalisi suhtluskanaleid isikute jaoks, kes teatavad rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlustest. Nimetatud sidekanalid tagavad, et teavet edastava isiku isikuandmeid teavad üksnes Euroopa järelevalveasutused ja rahapesu andmebüroo. Liikmesriigid tagavad piisavate tunnistajakaitse programmide olemasolu. [ME 100]**

Teisipäev, 11. märts 2014

2. JAGU

AVALIKUSTAMISE KEELAMINE

Artikkel 38

1. Asjaomased üksused ning nende juhid ja töötajad ei avalikusta asjaomasele kliendile ega teistele kolmandatele isikutele asjaolu, et on edastatud teavet vastavalt artiklitele 32 ja 33 või et rahapesuga või terrorismi rahastamisega seoses on või võib olla algatatud uurimine.
2. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata teabe edastamisel liikmesriikide pädevatele asutustele, sealhulgas isereguleeruvatele organitele **ja andmekaitseasutustele**, ega teabe edastamisel õiguskaitse eesmärkidel. [ME 101]
3. Lõikes 1 sätestatud keeld ei takista teabe edastamist liikmesriikide või selliste kolmandate riikide asutuste vahel, kes kohaldavad nõudeid, mis on samaväärsed käesolevas direktiivis sätestatutega, tingimusel, et kõnealused asutused kuuluvad samasse konsolideerimisgruppi.
4. Lõikes 1 sätestatud keeld ei ole vastuolus teabe edastamisega liikmesriikide või kolmandate riikide, kus kehtivad käesoleva direktiiviga võrdväärsed nõuded, artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a ja b nimetatud isikute vahel, kes tegelevad oma kutsealaga, olgu siis töötajatena või mitte, ühes ja samas juriidilises isikus või võrgustikus.

Esimese lõigu kohaldamisel tähendab „võrgustik“ ulatuslikumat struktuuri, kuhu isik kuulub ja millel on ühised omanikud ja juhtkond, **normid, meetodid** või ühine vastavuskontroll. [ME 102]

5. Artikli 2 lõike 1 punktides 1 ja 2 ning punkti 3 alapunktides a ja b osutatud üksuste või isikute puhul ei takista käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud keeld juhtudel, kus on tegemist sama kliendi ja sama tehinguga, milles osaleb kaks või enam asutust või isikut, teabe edastamist asjaomaste asutuste või isikute vahel, kui nad asuvad liikmesriigis või kolmandas riigis, kus kehtivad käesoleva direktiivi nõuetega samaväärsed nõuded, ja kui nad tegelevad samal kutsealal ning nende suhtes kohaldatakse ametisaladusega ja isikuandmete kaitsega seotud kohustusi.

5a. Käesoleva artikli kohaldamisel peavad käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega samaväärsed kolmanda riigi nõuded sisaldama andmekaitse eeskirju. [ME 103]

6. Kui artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a ja b osutatud isikud püüavad klienti veenda ebaseaduslikust tegevusest hoiduma, ei käsitleta seda avalikustamisena lõike 1 tähenduses.

V PEATÜKK

ANDMETE KAITSE, SÄILITAMINE JA STATISTILISED ANDMED [ME 104]

Artikkel 39

1. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomased üksused säilitavad vastavalt siseriiklikule õigusele järgmised dokumendid ja teabe, mida rahapesu andmebürood või muud pädevad asutused saavad kasutada võimaliku rahapesu või terrorismi rahastamise ärahoidmiseks, kindlakstegemiseks ja uurimiseks:

- a) kliendi suhtes rakendatavate hooldusmeetmete puhul nõutavate tõendite koopiad või viited nõutavatele tõenditele viie aasta jooksul pärast kliendisuhete lõppu **või pärast juhutehingu kuupäeva**. Kõnealuse ajavahemiku möödumisel isikuandmed kustutatakse, kui ei ole teisiti ette nähtud siseriikliku õigusega, millega tuleks kindlaks määrata, millisel juhul asjaomased üksused võivad andmeid jätkuvalt säilitada või peavad seda tegema. Liikmesriigid võivad lubada või nõuda andmete jätkuvat säilitamist ainult juhul, kui see on vajalik rahapesu või terrorismi rahastamise ärahoidmiseks, kindlakstegemiseks või uurimiseks **ja kui andmete säilitamisperioodi pikendamine on põhjendatud igal üksikjuhul eraldi**. ~~Maksimaalne säilitamisperiood pärast ärisuhete lõppu on kümme aastat~~ **Säilitamisperioodi saab pikendada maksimaalselt veel viie aasta võrra;**

Teisipäev, 11. märts 2014

b) ärisuhte ja tehingute puhul tõendusmaterjalid ning andmed, mis sisaldavad originaaldokumente või nende koopiasid, mida võib kohaldatava riigisisese õiguse kohaselt kasutada kohtumenetluste käigus, viie aasta jooksul pärast asjaomaste tehingute tegemist või ärisuhte lõppu, olenevalt sellest, kumb ajavahemik on lühem. Kõnealuse kinnipidamisperioodi möödumisel isikuandmed kustutatakse, kui ei ole teisiti ette nähtud siseriikliku õigusega, millega tuleks kindlaks määrata, millisel juhul asjaomased üksused võivad andmeid jätkuvalt säilitada või peavad seda tegema. Liikmesriigid võivad lubada või nõuda andmete jätkuvat säilitamist ainult juhul, kui see on vajalik rahapesu või terrorismi rahastamise ärahoidmiseks, kindlakstegemiseks või uurimiseks **ja kui andmete säilitamisperioodi pikendamine on põhjendatud igal üksikjuhul eraldi**. Maksimaalne säilitamisperiood pärast asjaomaste tehingute tegemist või ärisuhte lõppu (olenevalt sellest, kumb ajavahemik lõpeb varem) on kümme aastat. **Säilitamisperioodi saab pikendada maksimaalselt veel viie aasta võrra.**

2. Mis tahes säilitatud isikuandmeid ei kasutata ühelgi teisel eesmärgil, kui see, milleks neid on säilitatud, ning mitte mingil juhul ei kasutata neid ärilistel eesmärkidel. [ME 105]

Artikkel 39a

1. Käesoleva direktiivi raames liikmesriikide poolt töödeldavate isikuandmete suhtes kohaldatakse direktiivi 95/46/EÜ sätteid. ESAd poolt töödeldavate isikuandmete suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 45/2001 sätteid. Rahapesuvastastel eesmärkidel kogutavat, töödeldavat ja edastatavat teavet tuleb käsitleda avaliku huvina nimetatud õigusaktide mõistes.

2. Käesolev direktiiv annab aluse töödelda isikuandmeid rahapesu ja terrorismi rahastamise vältimise eesmärgil. Asjaomased üksused teavitavad uusi kliente enne nendega ärisuhte loomist isikuandmete võimalikust kasutamisest rahapesu ennetamise eesmärgil. Tundlike andmekatgoriate töötlemist teostatakse kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ.

3. Käesoleva direktiivi alusel kogutud andmeid ei ole lubatud kasutada ärilistel eesmärkidel.

4. Mõjutatud isikul, kellele asjaomane üksus või pädev asutus on keeldunud teabe avaldamisest tema isikuandmete töötlemise kohta, on õigus taotleda andmekaitseasutuselt oma isikuandmetele juurdepääsu, nende kontrollimist, parandamist või kustutamist, ning õigus käivitada kohtumenetlus.

5. Asjaomase isiku juurdepääs kahtlast tehingut käsitlevale teabele on keelatud. Käesolevas lõikes sätestatud keeld ei hõlma teabe avaldamist andmekaitseasutusele.

6. Liikmesriigid kohustavad asjaomaseid üksuseid ja pädevaid asutusi tunnustama ja järgima andmekaitseasutuste tõhusaid volitusi, mis on sätestatud direktiivis 95/46/EÜ, seoses isikuandmete töötlemise turvalisusega ja nende andmete täpsusega nii oma ametiülesandeid täites kui ka asjaomase isiku kaebuse alusel. [ME 106]

Artikkel 40

-1. Liikmesriikide käsutuses peavad olema riiklikud tsentraliseeritud mehhanismid, mis võimaldavad neil õigeaegselt kindlaks teha, kas füüsilistel või juriidilistel isikutel või nende kontrolli all on liikmesriikide territooriumil finantsasutustes pangakontosid.

-1a. Liikmesriikidel peavad olema ka mehhanismid, mis võimaldavad tagada pädevatele asutustele vahendid varade identifitseerimiseks ilma omanikku eelnevalt teavitamata.

Teisipäev, 11. märts 2014

1. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomastel üksustel on süsteemid, mis võimaldavad neil vastata täielikult ja kiiresti rahapesu andmebüroo või siseriiklike õigusaktide kohaselt, **kasutades turvalist sidekanalit, ja viisil, mis tagab päringute täieliku salastatuse**, teiste asutuste päringutele selle kohta, kas neil on või on eelnenud viie aasta jooksul olnud ärisuhte teatavate füüsiliste või juriidiliste isikutega ning milline on selle suhte olemus. [ME 107]

Artikkel 40a

Rahapesuvastastel eesmärkidel kogutavat, töödeldavat ja edastatavat teavet tuleb käsitleda avaliku huvi objektina direktiivi 95/46/EÜ mõistes. [ME 108]

Artikkel 41

1. Riikliku riskihinnangu koostamisel artikli 7 kohaselt tagavad liikmesriigid, et nad on võimelised hindama oma rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastaste süsteemide tulemuslikkust, säilitades täpsed statistilised andmed asjaomaste süsteemide tulemuslikkuse kohta.

2. Lõikes 1 osutatud statistilised andmed hõlmavad järgmist:

- a) andmed, millega mõõdetakse käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate erinevate sektorite suurust ja olulisust, sealhulgas üksuste ja isikute arv ning iga sektori majanduslik tähtsus;
- b) andmed, millega mõõdetakse rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase siseriikliku korra teatamis-, uurimis- ja kohtumenetluse etappe, sealhulgas rahapesu andmebüroole teatatud kahtlaste tehingute arv, teatamisega seoses võetud järelemeetmete andmed ning iga-aastased andmed uuritud juhtumite, rahapesus või terrorismi rahastamises süüdistatud ja süüdi mõistetud isikute arvu kohta ning külmutatud, arestitud või konfiskeeritud varade väärtuse (eurodes) kohta;

ba) andmed, milles tuvastatakse täiendavate uurimisteni viivate aruannete arv ja protsent, kus asjaomastele institutsioonidele esitatavas aastaaruandes täpsustatakse nende poolt esitatud aruannete kasulikkus ja järelemeetmed; [ME 109]

bb) andmed seoses piiriüleste teabetaotluste arvuga, mille rahapesu andmebüroo on esitanud, mille ta on vastu võtnud, millest ta on keeldunud ja millele ta on täielikult või osaliselt vastanud. [ME 110]

3. Liikmesriigid tagavad nende statistiliste aruannete koondülevaate avaldamise ja esitavad komisjonile lõikes 2 osutatud statistilised andmed.

VI PEATÜKK

PÕHIMÕTTED, PROTSEDUURID JA JÄRELEVALVE

1. JAGU

SISEKORD, KOOLITUS JA TAGASISIDE

Artikkel 42

1. Liikmesriigid näevad ette, et konsolideerimisgruppi kuuluvad asjaomased üksused rakendavad grupiüleseid põhimõtteid ja protseduurid, sealhulgas andmekaitsepõhimõtteid ning põhimõtteid ja protseduurid teabe jagamiseks grupis rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil. Kõnealuseid põhimõtteid ja protseduure rakendatakse tõhusalt filiaalide ja enamusosalusega tütarettevõtjate tasandil liikmesriikides ja kolmandates riikides.

2. Liikmesriigid tagavad, et juhul, kui asjaomastel üksustel on filiaalid või enamusosalusega tütarettevõtjad kolmandates riikides, kus rahapesu ja terrorismi rahastamise vastased miinimumnõuded on liikmesriigi vastavatest nõuetest vähem ranged, rakendavad kõnealused kolmandas riigis asuvad filiaalid ja enamusosalusega tütarettevõtjad liikmesriigi nõudeid, sealhulgas andmekaitse nõudeid, niivõrd kui võrd kolmanda riigi õigus- ja haldusnormidega on see lubatud.

Teisipäev, 11. märts 2014

3. Liikmesriigid ja ESA teatavad üksteisele juhtudest, mil kolmanda riigi õigus ei võimalda võtta lõike 1 kohaseid meetmeid, ja võivad lahenduse leidmiseks astuda koordineeritud samme.

4. Liikmesriigid näevad ette, et kui kolmanda riigi õigus ei võimalda lõike 1 esimeses lõigus osutatud meetmete kohaldamist, võtavad asjaomased üksused täiendavaid meetmeid, et tõhusalt vähendada rahapesu või terrorismi rahastamise riski, ja teavitavad oma päritoluriigi järelevalveasutusi. Kui täiendavad meetmed ei ole piisavad, kaaluvad päritoluriigi pädevad asutused täiendavaid järelevalvemeetmeid, sealhulgas vajaduse korral nõuavad, et finantsgrupp lõpetaks tegevuse vastuvõtvast riigis.

5. ESA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega määratakse kindlaks käesoleva artikli lõikes 4 osutatud täiendavate meetmete laad ning miinimummeetmed, mida artikli 2 lõike 1 alapunktides 1 ja 2 osutatud asjaomased üksused peavad võtma, kui kolmanda riigi õigus ei võimalda käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaste meetmete kohaldamist.

ESA esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt ... (*). [ME 111]

6. Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu lõikes 5 osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

7. Liikmesriigid tagavad, et teabe jagamine grupisisesele on lubatud, kui see ei takista võimaliku rahapesu või terrorismi rahastamise uurimist või analüüsi rahapesu andmebüroode või muude pädevate asutuste poolt vastavalt siseriiklikule õigusele.

8. Liikmesriigid võivad ette näha, et direktiivi 2009/110/EÜ artikli 2 lõikes 3 määratletud e-raha väljastajad ja direktiiviga 2007/64/EÜ artikli 4 lõikes 9 määratletud makseteenuse pakkujad, kes on asutatud nende territooriumil ja kelle peakontor asub teises liikmesriigis või väljapool liitu, määravad nende territooriumil keskse kontaktpunkti, et kontrollida vastavust rahapesu ja terrorismi rahastamise vastastele eeskirjadele.

9. ESAd töötavad välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega nähakse ette kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks asjaolud, mille korral on asjakohane määrata lõike 8 kohaselt keskne kontaktpunkt, samuti sellise kontaktpunkti ülesanded.

ESAd esitavad kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt ... (**).

10. Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu lõikes 9 osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 43

1. Liikmesriigid näevad ette, et asjaomased üksused võtavad meetmeid, mis on proportsionaalsed nende riskide, olemuse ja suurusega, nii et nende asjaomased töötajad on teadlikud käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud sätetest, sealhulgas asjakohastest andmekaitsemeetmetest.

Nende meetmete raames osalevad asjaomased töötajad spetsiaalsetes koolitusprogrammides, mille käigus neid õpetatakse ära tundma võimaliku rahapesu või terrorismi rahastamisega seotud toiminguid ja antakse juhiseid sellistes olukordades tegutsemiseks.

(*) 18 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

(**) Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Teisipäev, 11. märts 2014

Kui artikli 2 lõike 1 punktis 3 loetletud kategooriatesse kuuluv füüsiline isik tegutseb oma kutsealal juriidilise isiku töötajana, kohaldatakse käesoleva jao kohaseid kohustusi pigem kõnealuse juriidilise isiku kui füüsilise isiku suhtes.

2. Liikmesriigid tagavad, et asjaomastel üksustel on juurdepääs ajakohastatud teabele, mis käsitleb rahapesu ja terrorismi rahastamise tavasid ja kahtlastele tehingutele viitavaid tunnuseid.

3. Liikmesriigid tagavad, et rahapesu või terrorismi rahastamise kahtlusest teatamise järel antakse **asjaomastele üksustele** võimaluse korral õigeaegset tagasisidet teatamise tõhususe ning selle tulemusel võetud meetmete kohta. [ME 112]

3a. Liikmesriigid tagavad, et asjaomased üksused nimetavad ametisse juhatuse liikme(d), kes vastutab (vastutavad) käesoleva direktiivi järgimiseks vajalike õigus- ja haldusnormide rakendamise eest. [ME 113]

2. JAGU

JÄRELEVALVE

Artikkel 44

1. Liikmesriigid näevad ette, et seaduslikult tegutsemiseks peavad valuutavahetusasutused ning usaldusfondide või äriühingu teenuste pakkujad olema litsentseeritud või registrisse kantud ning hasartmänguteenuste pakkujatel peab olema tegevusluba.

2. Seoses lõikes 1 osutatud üksustega nõuavad liikmesriigid, et pädevad asutused tagaksid, et selliste üksuste tegelikud juhid või tegelikult kasusaavad omanikud on sobivad ja nõuetele vastavad isikud.

3. Seoses artikli 2 lõike 1 punkti 3 ~~alpunktides~~ **punktides** a, b, d ja e **ja g** osutatud asjaomaste üksustega tagavad liikmesriigid, et pädevad asutused **ja isereguleeruvad organid** võtavad vajalikud meetmed, et takistada **nendes valdkondades süüdimõistetud** kurjategijatel või nende kaasosalistel omada olulist või kontrollivat osalust asjaomases üksuses, olla sellise olulise või kontrolliva osaluse tegelik kasusaaja või asjaomase üksuse juhtivtöötaja. [ME 114]

Artikkel 45

1. Liikmesriigid näevad ette, et pädevad asutused teostavad tõhusat seiret ja võtavad käesoleva direktiivi nõuete täitmise tagamiseks vajalikke meetmeid.

2. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on piisavad õigused, sealhulgas õigus nõuda igasugust teavet, mis on oluline eeskirjadele vastavuse seire ja kontrolli teostamiseks, ning piisavad rahalised ja tehnilised vahendid ning inimressursid oma ülesannete täitmiseks. Liikmesriigid tagavad, et kõnealuste asutuste töötajad järgivad kõrgeid kutsealaseid nõudeid, sealhulgas konfidentsiaalsus- ja andmekaitse nõudeid, ning on usaldusväärsed ja asjakohaste oskustega.

3. Krediidi- ja finantseerimisasutuste ning hasartmänguteenuste osutajate puhul on pädevatel ametiasutustel tugevdatud järelevalvevolitused, eelkõige võimalus teostada kohapealset kontrolli. **Krediidi- ja finantseerimisasutuste järelevalve eest vastutavad pädevad asutused jälgivad saadavate õiguslike nõuannete piisavust eesmärgiga vähendada õiguslikku ja regulatiivset arbitraazi agressiivse maksude planeerimise ja maksudest kõrvalehoidumise korral.** [ME 115]

4. Liikmesriigid tagavad **nõuavad**, et asjaomased üksused, kellel on filiaalid või tütarettevõtjad muudes liikmesriikides, järgivad kõnealuse teise liikmesriigi siseriiklikke sätteid, mis on seotud käesoleva direktiiviga. [ME 116]

Teisipäev, 11. märts 2014

5. Käesoleva direktiivi nõuete tõhusa järelevalve eesmärgil tagavad liikmesriigid, et sellise liikmesriigi pädevad asutused, kus filiaalid või tütarettevõtjad asuvad, teevad koostööd sellise liikmesriigi pädevate asutustega, kus asjaomasel üksusel on peakontor.

6. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused, kes kohaldavad järelevalve puhul riskipõhist lähenemisviisi **kohaldades pädevad asutused**: [ME 117]

a) selgelt mõistavad nende riigiga seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise riske;

b) omavad kohapeal ja väljaspool juurdepääsu kogu teabele konkreetsete ja rahvusvaheliste riskide kohta, mis on seotud asjaomaste üksuste klientide, toodete ja teenustega ning

c) võtavad kohapealse ja väljaspoolse järelevalve sageduse ja intensiivsuse määramisel aluseks asjaomase üksuse riskiprofiili ning riigiga seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskid.

7. Hinnang, mis kajastab asjaomaste üksuste riskiprofiili rahapesu ja terrorismi rahastamise suhtes, sealhulgas eeskirjade täitmatajätmise riski, vaadatakse läbi korrapäraselt ning asjaomase üksuse juhtimise ja tegevusega seotud oluliste sündmuste ja suundumuste korral.

8. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused võtavad arvesse asjaomasele üksusele võimaldatud kaalutusõigust ja vaatavad asjakohaselt läbi kõnealuse kaalutusõiguse aluseks oleva riskihinnangu, samuti tema põhimõtete, sisekontrollimeetmete ja protseduuride asjakohasuse ja rakendamise.

9. Artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktides a, b ja d osutatud asjaomaste üksuste puhul võivad liikmesriigid lubada, et lõikes 1 nimetatud ülesandeid täidavad isereguleeruvad organid, kui nad vastavad käesoleva artikli lõike 2 sätetele.

10. ESA annab ... (*) vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 16 pädevate asutuste jaoks välja suunised tegurite kohta, mida tuleb kohaldada riskipõhise järelevalve teostamisel. Eriti tuleks arvesse võtta äritegevuse laadi ja mahtu ning kui asjakohane ja proportsionaalne, tuleks ette näha erimeetmed.

3. JAGU

KOOSTÖÖ

I alajagu

Riigisisene koostöö

Artikkel 46

Liikmesriigid tagavad, et poliitikakujundajad, rahapesu andmebüroo, õiguskaitseasutused, järelevalveasutused, **andmekaitseasutused** ja muud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud asutused kehtestavad tõhusad mehhanismid, mis võimaldavad neil riigisiselt teha koostööd ja koordineerida meetmeid seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaste põhimõtete ja meetmete väljatöötamisega ja rakendamisega. [ME 118]

(*) Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Teisipäev, 11. märts 2014

II alajagu
Koostöö ESAdega

Artikkel 47

Pädevad asutused esitavad **andmekaitse-eeskirju piiramata** ESA-dele kogu **asjakohase** teabe, mida neil on vaja käesoleva direktiivi kohaste ülesannete täitmiseks. [ME 119]

III alajagu
Koostöö rahapesu komisjoni ja andmebüroode vahel

Artikkel 48

Komisjon ~~võib anda~~ **annab** vajalikku abi, et lihtsustada koordineerimist, sealhulgas tebevahetust rahapesu andmebüroode vahel liidu piires. Ta ~~võib korraldada~~ **korraldab** korrapäraselt korraldada kohtumisi liikmesriikide rahapesu andmebüroode ~~esindajatega esindajatest koosneva ELi rahapesu andmebüroode platvormi kohtumisi ja vajaduse korral ELi rahapesu andmebüroode platvormi kohtumisi EBA, EIOPA ja ESMAga. ELi rahapesu andmebüroode platvorm on loodud selleks, et koostada rahapesu andmebüroosid ja aruandvaid üksuseid puudutavaid rakenduslikke suuniseid, et hõlbustada koostööd ja vahetada seisukohti koostööalastes küsimustes rahapesu andmebüroode tegevust – eelkõige rahvusvahelise koostöö ja ühisanalüüsi valdkonnas~~, **et jagada teavet suundumuste ja riskitegurite kohta siseturul ning et tagada rahapesu andmebüroode osalemine süsteemi FIU.net haldamises.** [ME 120]

Artikkel 49

Liikmesriigid tagavad, et rahapesu andmebürood teevad omavahel **ja kolmandate riikide rahapesu andmebüroodega** võimalikult tihedat koostööd, olenemata sellest, kas nad on haldus-, õiguskaitse-, kohtu- või mitme funktsiooniga asutused, **piiramata liidu andmekaitse-eeskirjade kohaldamist.** [ME 121]

Artikkel 50

1. Liikmesriigid tagavad, et **nende** rahapesu andmebürood vahetavad ~~oma algatusel~~ **nii omavahel kui ka kolmandate riikide rahapesu andmebüroodega automaatselt** või taotluse korral mis tahes teavet, mida rahapesu andmebüroodel võib olla vaja teabe töötlemisel või analüüsimisel või rahapesuga või terrorismi rahastamisega seotud finantstehingute ning füüsiliste või juriidiliste isikute uurimisel. Teabetaotlus sisaldab asjaomaseid asjaolusid, taustteavet, taotluse põhjust ja teavet selle kohta, kuidas taotletavat teavet kavatakse kasutada. [ME 122]

2. Liikmesriigid tagavad, et vastates lõike 1 kohasele ~~liidu asuvalt~~ teisel rahapesu andmebüroolt saadud teabetaotlusele, kasutab rahapesu andmebüroo, kellele taotlus on esitatud, kõiki talle teabe kogumiseks ja analüüsimiseks siseriiklikult antud õigusi. Rahapesu andmebüroo, kellele taotlus on esitatud, vastab taotlusele õigel ajal ning taotluse saanud ja esitanud rahapesu andmebürood kasutavad tebevahetuseks võimaluse korral digitaalseid vahendeid. [ME 123]

Eelkõige siis, kui liikmesriigi rahapesu andmebüroo soovib saada täiendavat teavet oma territooriumil tegutsevalt teise liikmesriigi asjaomaselt üksuselt, suunatakse kõnealune nõue selle liikmesriigi rahapesu andmebüroole, kelle territooriumil asjaomane üksus asub. Kõnealune rahapesu andmebüroo edastab taotlused ning vastab viivitamatult ja otse. [ME 124]

3. Rahapesu andmebüroo võib keelduda teabe avaldamisest, mis võiks kaasa tuua taotluse saanud liikmesriigis kriminaalmenetluses toimuva uurimise kahjustamise või erandjuhtudel siis, kui teabe avaldamine oleks selgesti ebaproportsionaalne mõne füüsilise või juriidilise isiku või kõnealuse liikmesriigi õiguspärase huvidega või ei oleks teabe kogumise eesmärgi seisukohast asjakohane. Iga sellist keeldumist tuleb teavet taotlevale rahapesu andmebüroole asjakohaselt põhjendada.

Teisipäev, 11. märts 2014

Artikkel 51

Artiklite 49 ja 50 kohaselt saadud teavet ja dokumente kasutatakse käesoleva direktiivi kohaste rahapesu andmebüroo ülesannete täitmiseks. Teabe või dokumentide edastamisel vastavalt artiklitele 49 ja 50 võib edastav rahapesu andmebüroo kehtestada piiranguid ja tingimusi kõnealuse teabe kasutamisele. Vastuvõttev rahapesu andmebüroo peab kõiki kõnealuseid piiranguid ja tingimusi järgima. See ei mõjuta teabe kasutamist kriminaalmenetluses ja vastutusele võtmisel, mis on seotud rahapesu andmebüroo ülesannetega hoida ära, tuvastada ja uurida rahapesu ja terrorismi rahastamist.

Artikkel 52

Liikmesriigid tagavad, et rahapesu andmebürood võtavad kõik vajalikud meetmed, sealhulgas turvameetmed, tagamaks et artiklite 49 ja 50 kohaselt edastatud teave ei ole kättesaadav ühelegi teisele asutusele, ametkonnale ega teenistusele, välja arvatud juhul, kui teavet esitav rahapesu andmebüroo on andnud selleks oma heakskiidu.

Artikkel 53

1. Liikmesriigid ~~julgustavad~~ **nõuavad, et** rahapesu andmebüroosid kasutama andmebüroode **andmebürood kasutaksid endi** vahel kaitstud teabekanaaleid ja ~~decentraliseeritud arvutivõrku FIU.net~~. [ME 125]

2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi kohaste ülesannete täitmiseks teevad rahapesu andmebürood kaasaegsete tehnoloogiate kasutamisel koostööd **omavahel ja vastavalt volituste ulatusele ka Europoliga**. Kõnealused tehnoloogiad võimaldavad rahapesu andmebüroodel anonüümsel viisil ja isikuandmete täielikku kaitset tagades võrrelda oma andmeid teiste rahapesu andmebüroode andmetega, et teha kindlaks rahapesu andmebüroode huviorbiiti kuuluvad isikud teistes liikmesriikides ning nende isikute tulu ja vahendid. [ME 126]

Artikkel 54

Liikmesriigid tagavad, et ~~julgustavad~~ rahapesu andmebürood teevad **andmebüroosid tegema** koostööd Europoliga seoses piiriülest mõõdet hõlmava **poolleilolevate kohtuasjade** analüüsiga, mis käsitleb vähemalt kahte liikmesriiki. [ME 127]

Artikkel 54a

Komisjon peaks suurendama survet, mida ta avaldab maksuparadiisidele koostöö parandamiseks ja teabe vahetamiseks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel. [ME 128]

4. JAGU

KARISTUSED

Artikkel 55

1. Liikmesriigid tagavad, et asjaomaseid üksusi saab võtta vastutusele käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest. **Kõnealused karistused on tulemuslikud, proportsionaalsed ja hoiatavad.** [ME 129]

2. Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust määrata kriminaalkaristusi, tagavad liikmesriigid, et pädevad asutused võivad võtta sobivaid haldusmeetmeid või määrata halduskaristusi juhul, kui asjaomased üksused rikuvad käesoleva direktiivi kohaldamiseks vastu võetud siseriiklike sätteid, ja tagavad kõnealuste sätete järgimise. Sellised meetmed ja karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

3. Kohustuste kohaldamisel juriidiliste isikute suhtes, tagavad liikmesriigid, et karistusi võib kohaldada juhtorgani liikmete või mis tahes muude isikute suhtes, kes siseriikliku õiguse kohaselt vastutavad rikkumise eest.

Teisipäev, 11. märts 2014

4. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on kõik nende ülesannete täitmiseks vajalikud uurimisvolitused. Karistuste kohaldamise volituste kasutamisel teevad pädevad asutused tihedat koostööd, tagamaks, et halduskaristused või -meetmed annavad soovitud tulemuse, ja koordineerivad oma tegevust piiriülestel juhtudel.

Artikkel 56

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse vähemalt juhtudel, kui asjaomastel üksustel on pidevalt puudusi seoses nõuete täitmisega:

- a) artiklid 9–23 (kliendi suhtes rakendatavad hoolsusmeetmed);
- b) artiklid 32, 33 ja 34 (teatamine kahtlastest tehingutest);
- c) artikkel 39 (andmete säilitamine) ning
- d) artiklid 42 ja 43 (sisekontroll).

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud juhtudel hõlmavad halduskaristused ja -meetmed, mida võib kohaldada, vähemalt järgmist:

- a) avalik teadaanne, milles on märgitud füüsiline või juriidiline isik ja rikkumise laad, **kui see on vajalik ja proportsionaalne pärast juhtumipõhist hindamist**; [ME 130]
- b) korraldus, millega nõutakse, et füüsiline või juriidiline isik lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
- c) asjaomase isiku puhul, kellel peab olema tegevusluba, tegevusloa tühistamine;
- d) asjaomase üksuse juhtorgani mis tahes vastutava liikme suhtes ajutise keelu kehtestamine täita ülesandeid asutuses;
- e) juriidilise isiku puhul rahaline halduskaristus kuni 10 % kõnealuse juriidilise isiku aastasest kogukäibest eelmisel majandusaastal;
- f) füüsilise isiku puhul rahaline halduskaristus kuni 5 000 000 eurot, või liikmesriigis, kus euro ei ole ametlik vääring, vastav summa omavääringus ... (*) seisuga;
- g) rahaline halduskaristus, mis vastab kuni kahekordsele kasule, mis on saadud sellisest rikkumisest, või kuni kahekordsele kahjule, mis on ära hoitud sellise rikkumise tulemusena, kui kõnealust kasu või kahju on võimalik kindlaks määrata.

Kui juriidiline isik on emaettevõtja tütarettevõtja, on esimese lõigu punkti e kohaldamisel asjakohane aastane kogukäive selline aastane kogukäive, mis tuleneb kõrgeima taseme emaettevõtja eelmise majandusaasta konsolideeritud tütarettevõtja raamatupidamisaruannetest. [ME 131]

Artikkel 57

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused avaldavad põhjendamatult viivitamata mis tahes karistuse või meetme, mis on määratud käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise korral, **kui see on pärast üksikjuhtumi hindamist vajalik ja proportsionaalne**, koos teabega rikkumise liigi ja selle eest vastutatavate isikute kohta, välja arvatud juhul, kui selline avaldamine ohustaks tõsiselt finantsturgude stabiilsust. Kui avaldamine põhjustaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju, avaldavad **võivad** pädevad asutused **avaldada** karistused anonüümselt. [ME 132]

2. Liikmesriigid tagavad, et halduskaristuse või -meetme liigi ja rahalise halduskaristuse suuruse kindlaksmääramisel võtavad pädevad asutused arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid, sealhulgas järgmist:

- a) rikkumise raskus ja kestus;

(*) Käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev.

Teisipäev, 11. märts 2014

- b) vastutava füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;
- c) vastutava füüsilise või juriidilise isiku finantsseisund, mida näitab kõnealuse isiku kogukäive või kõnealuse isiku aastasissetulek;
- d) vastutava füüsilise või juriidilise isiku teenitud kasumi või välditud kahju suurus, kui seda saab kindlaks määrata;
- e) kolmandate isikute kahju, mis tulenes rikkumisest, kui seda on võimalik kindlaks määrata;
- f) vastutava füüsilise või juriidilise isiku ja pädeva asutuse koostöö tase;
- g) vastutava füüsilise või juriidilise isiku varasemad rikkumised.

3. **Selleks et tagada nende ühtne kohaldamine ja hoiatav mõju kogu liidus, annab** ESA hiljemalt ... (*) ~~annavad~~ vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 16 pädevate asutuste jaoks välja suunised artikli 2 lõike 1 punktides 1 ja 2 osutatud asjaomaste üksuste suhtes kohaldatavate haldusmeetmete ja -karistuste liikide ja rahaliste halduskaristuste suuruse kohta. [ME 133]

4. Liikmesriigid tagavad, et juriidilisi isikuid on võimalik võtta vastutusele artikli 56 lõikes 1 osutatud rikkumiste eest, mille pani nende kasuks toime isik, kes tegutses üksinda või juriidilise isiku organi osana ja kellel on juriidilises isikus juhtiv positsioon tulenevalt mis tahes järgmisest:

- a) õigus esindada juriidilist isikut;
- b) õigus teha otsuseid juriidilise isiku nimel; või
- c) õigus kontrollida juriidilist isikut.

5. Lisaks käesoleva artikli lõikes 4 osutatud juhtudele tagavad liikmesriigid, et juriidilisi isikuid saab vastutusele võtta, kui kõnealuses lõikes osutatud isiku poolne puudulik järelevalve või kontroll võimaldas talle alluval isikul panna juriidilise isiku kasuks toime artikli 56 lõikes 1 osutatud rikkumisi.

Artikkel 58

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kehtestavad tõhusad mehhanismid, et julgustada pädevatele asutustele teatama käesoleva direktiivi rakendamise siseriiklike sätete rikkumistest.

2. Lõikes 1 osutatud mehhanismid hõlmavad vähemalt järgmist:

- a) rikkumisteadete vastuvõtmise erimenetlused ja nende järelkontroll;
- b) asutuse nende töötajate asjakohane kaitse, kes teatavad asutuses toimepandud rikkumistest;

ba) süüdistatava isiku asjakohane kaitse; [ME 134]

(*) 12 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Teisipäev, 11. märts 2014

- c) selliste isikuandmete kaitse, mis hõlmab nii isikut, kes teatab rikkumisest, kui ka füüsilist isikut, kes on väidetavalt vastutav rikkumise toimepanemise eest, kooskõlas direktiivis 95/46/EÜ sätestatud põhimõtetega.
3. Liikmesriigid nõuavad, et asjaomastel asutustel on asjakohane kord, mille kohaselt nende töötajad teatavad rikkumistest ettevõttesiseselt konkreetse, sõltumatu ja anonüümse kanali kaudu.

VII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 59

Hiljemalt ... (*) koostab komisjon aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta ning esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Hiljemalt ... (**) **esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande raskeid maksukuritegusid ja karistusi käsitlevate eeskirjade kohta liikmesriikides, maksukuritegude piiriülese tähtsuse ja koordineeritud lähenemisviisi võimaliku vajaduse kohta ELis ning vajaduse korral ka seadusandliku ettepaneku.** [ME 135]

Artikkel 60

Direktiivid 2005/60/EÜ ja 2006/70/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates ... (**).

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse vastavalt IV lisa vastavustabelile.

Artikkel 61

1. Liikmesriik jõustab käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt ... (**). Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste õigus- ja haldusnormide teksti.

Artikkel 62

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 63

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

(*) Neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

(**) Üks aasta pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

(***) Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

Teisipäev, 11. märts 2014

I LISA

Järgnevalt on esitatud mittetäielik loetelu riskiteguritest, mida asjaomased üksused võtavad artikli 11 lõike 3 kohaselt arvesse, kui nad määravad kindlaks, mil määral rakendatakse kliendi suhtes hooldusmeetmeid:

- i) ärisuhte või muu sarnase suhte eesmärk;
 - ii) kliendi hoiustatavate varade maht või kliendi tehtavate tehingute maht;
 - iii) ärisuhte korrapärasus või kestus.
-

Teisipäev, 11. märts 2014

II LISA

Järgnevalt on esitatud mittetäielik loetelu artiklis 14 osutatud võimaliku väiksema riski teguritest ja tõenditest.

1) Kliendiga seotud riskitegurid:

- a) börsil noteeritud äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse avalikustamiskohustusi (börsieeskirjade või õigus- või jõustamisvahendite abil), millega on kehtestatud nõuded, et tagada tegeliku kasusaaja piisav läbipaistvus;
- b) ametiasutused või riigiettevõtted;
- c) kliendid, kes on punkti 3 kohaste väiksema riskiga geograafiliste piirkondade residendid;
- ca) liikmesriikide või kolmandate riikide notarite ja teiste sõltumatutel juriidilistel kutsealadel töötajate poolt hoitavate ühisarvete kasusaavad omanikud, kui nende suhtes kohaldatakse rahvusvahelistele standarditele vastavaid rahapesu või terrorismi rahastamise vastu võitlemise nõudeid ning nende suhtes teostatakse järelevalvet nende nõuete täitmise üle, ja tingimusel, et kasusaava omaniku isikusamasuse kohta käiv teave on kättesaadav nõude esitamisel ühisarve deponeerijatena tegutsevatele asutustele; [ME 136]
- cb) asjaomased üksused, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi raames rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse nõuet ja kes on neid nõudeid tõhusalt rakendanud. [ME 137]

2) Toote, teenuse, tehingu või edastamiskanaliga seotud riskitegurid:

- a) väikse kindlustusmaksuga elukindlustuslepingud;
- b) pensioniskeemide kindlustuslepingud, kui need ei sisalda ennetähtaegse tagasiosmise valikuõigust ning neid ei saa kasutada tagatisena;
- c) töötajatele väljateenitud aastate pensioni või muid sarnaseid pensionihüvitisi võimaldav skeem, mille puhul kindlustusmaksed arvatakse palgast maha ning pensioniskeemi tingimused ei võimalda skeemis osaleja huvide ülekandmist;
- d) finantstooted või -teenused, mis pakuvad asjakohaselt kindlaksmääratud ja piiratud teenuseid teatavatele kliendirühmadele, et suurendada juurdepääsu finantsalase kaasamise eesmärgil;
- e) tooted, mille puhul rahapesu ja terrorismi rahastamise riski juhitakse muude teguritega nagu raha pealelaadimise piirangud või omandi läbipaistvus (nt teatavat liiki e-raha, nagu on määratletud direktiivi 2009/110/EÜ artikli 2 lõikes 2);
- ea) pikaajalised sihtotstarbelised kogumislepingud, mille eesmärk on näiteks pensioni tagamine või ise kasutatava kinnisvara omandamine ja mille puhul toimuvad maksed direktiivi artiklite 11 ja 12 alusel tuvastatud konto kaudu; [ME 138]
- eb) väheväärtuslikud finantstooted, mille tagasimaksimine toimub kliendi nimel oleva pangavarve kaudu; [ME 139]
- ec) finantstooted, mille eesmärk on materiaalse põhivara finantseerimine liisingulepinguna või madala väärtusega tarbijalaenu, tingimusel et tehingud teostatakse pangavarvete kaudu; [ME 140]

Teisipäev, 11. märts 2014

- ed) ärisuhted või tehingud, mille puhul ei viibita samas kohas ja isikusamasust on võimalik kontrollida elektrooniliselt; [ME 141]*
- ee) sellised tooted, teenused ja tehingud, mida asjaomaste üksuste liikmesriikide pädevad asutused on hinnanud väheriskantseks. [ME 142]*
- 3) Geograafilised riskitegurid:
- a) ~~teised~~ liikmesriigid; [ME 143]
- b) kolmandad riigid, ~~kelle~~ *kelle puhul usaldusväärsed allikad (nt FATFi avalikud teadaanded, vastastikuse hindamise või üksikasjaliku hindamise aruanded või avaldatud järelaruanded) on tuvastanud, et neil on rahapesu ja terrorismi rahastamise vastased tõhusad süsteemid; [ME 144]*
- c) kolmandad riigid, kus usaldusväärsete allikate kohaselt on korrupsiooni või muu kuritegevuse tase madal;
- d) kolmandad riigid, kelle suhtes kohaldatakse rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaseid nõudeid, mis on kooskõlas FATFi soovitusetega, ja kes on tõhusalt kõnealused nõuded rakendanud ning kelle üle teostatakse tõhusat järelevalvet või seiret vastavalt kõnealuste soovitusetega, et tagada vastavus kõnealustele nõuetele;
- da) jurisdiktsioon, mille puhul komisjon on tuvastanud käesolevas direktiivis sätestatuga võrdväärseid rahapesu-vastaseid meetmeid ning liidu muud seonduvad eeskirjad ja määrused. [ME 145]*
-

Teisipäev, 11. märts 2014

III LISA

Järgnevalt on esitatud mittetäielik loetelu artikli 16 lõikes 3 osutatud võimaliku suurema riski teguritest ja tõenditest.

1) Kliendiga seotud riskitegurid:

- a) ärisuhe toimib ebatavalistel asjaoludel;
- b) kliendid, kes on punktis 3 loetletud riikide residendid;
- c) juriidilised isikud või õiguslikud üksused, kes on personaalse varahalduse skeemid;
- d) äriühingud, kellel on aktsionäride esindajad või esitajaaktsiad;
- e) suuri sularahakoguseid käitlevad ettevõtjad;
- f) äriühingu omandistruktuur näib äriühingu äritegevust silmas pidades ebatavaline või liiga keeruline.

2) Toote, teenuse, tehingu või edastamiskanaliga seotud riskitegurid:

- a) privaatpangandus;
- b) tooted või tehingud, **mis võimaldavad või** mis võivad soodustada anonüümsust; [ME 146]
- c) ärisuhe või tehingud, mille puhul ei viibita samas kohas **ja millel puuduvad kindlad kaitsemeetmed, nt elektroonilised allkirjad**; [ME 147]
- d) tundmatutelt või mitteseotud kolmandatelt isikutelt saadud maksed;
- e) ~~uued tooted ja uued äritavad, sealhulgas uus edastamismehhanism, ning uute või arenevate tehnoloogiate kasutamine nii uute kui ka olemasolevate toodete puhul.~~ [ME 148]

3) Geograafilised riskitegurid:

- a) riigid, kellel usaldusväärsete allikate (nt FATFi avalikud teadaanded, vastastikuse hindamise või üksikasjaliku hindamise aruanded või avaldatud järeldaruanded) kohaselt ei ole rahapesu ja terrorismi rahastamise vastast tõhusat süsteemi;
- b) riigid, kus usaldusväärsete allikate kohaselt on korruptsiooni või muu kuritegevuse tase märkimisväärne;
- c) riigid, kelle suhtes on kehtestatud sanktsioonid, embargo või sarnased meetmed, näiteks **liidu või** ÜRO poolt; [ME 149]
- d) riigid, kes rahastavad või toetavad terrorismi või kelle territooriumil tegutsevad kindlaks määratud terroristlikud organisatsioonid.

Teisipäev, 11. märts 2014

III A LISA

Alljärgnevad on näited tugevdatud hooldusmeetmete tüüpidest, mida liikmesriigid peaksid miinimumina rakendama artikli 16 kohaldamiseks:

- hankida täiendavat teavet kliendi kohta (nt amet, varade maht, avalikes andmebaasides ja internetis saadaolev teave jne) ning ajakohastada tihedamini kliendi ja kasusaava omaniku tuvastamist võimaldavaid andmeid;
 - hankida täiendavat teavet ärisuhte kavandatava olemuse kohta;
 - hankida teavet kliendi vahendite allika või jõukuse allika kohta;
 - hankida teavet kavandatud või sooritatud tehingute põhjuste kohta;
 - hankida kõrgema juhtkonna heakskiit ärisuhte loomiseks või jätkamiseks;
 - teostada tugevdatud järelevalvet ärisuhte üle, kohaldatud kontrollide arvu ja ajastuse parandamise teel, ning valida välja tehingute mustrid, mis vajavad täiendavat uurimist;
 - nõuda esimese makse sooritamist kliendi nimel avatud konto kaudu pangas, mis on allutatud samaväärsetele kliendikontrolli standarditele. [ME 150]
-

Teisipäev, 11. märts 2014

IV LISA

Artiklis 60 osutatud vastavustabel

Direktiiv 2005/60/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikkel 4	Artikkel 4
Artikkel 5	Artikkel 5
	Artiklid 6 kuni 8
Artikkel 6	Artikkel 9
Artikkel 7	Artikkel 10
Artikkel 8	Artikkel 11
Artikkel 9	Artikkel 12
Artikli 10 lõige 1	Artikli 10 punkt d
Artikli 10 lõige 2	—
Artikkel 11	Artiklid 13, 14 ja 15
Artikkel 12	—
Artikkel 13	Artiklid 16 kuni 23
Artikkel 14	Artikkel 24
Artikkel 15	—
Artikkel 16	Artikkel 25
Artikkel 17	—
Artikkel 18	Artikkel 26
	Artikkel 27
Artikkel 19	Artikkel 28
	Artikkel 29
	Artikkel 30
Artikkel 20	—
Artikkel 21	Artikkel 31
Artikkel 22	Artikkel 32
Artikkel 23	Artikkel 33
Artikkel 24	Artikkel 34
Artikkel 25	Artikkel 35
Artikkel 26	Artikkel 36
Artikkel 27	Artikkel 37
Artikkel 28	Artikkel 38
Artikkel 29	—

Teisipäev, 11. märts 2014

Direktiiv 2005/60/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 30	Artikkel 39
Artikkel 31	Artikkel 42
Artikkel 32	Artikkel 40
Artikkel 33	Artikkel 41
Artikkel 34	Artikkel 42
Artikkel 35	Artikkel 43
Artikkel 36	Artikkel 44
Artikkel 37	Artikkel 45
	Artikkel 46
Artikkel 37a	Artikkel 47
Artikkel 38	Artikkel 48
	Artiklid 49 kuni 54
Artikkel 39	Artiklid 55 kuni 58
Artikkel 40	—
Artikkel 41	—
Artikkel 41a	—
Artikkel 41b	—
Artikkel 42	Artikkel 59
Artikkel 43	—
Artikkel 44	Artikkel 60
Artikkel 45	Artikkel 61
Artikkel 46	Artikkel 62
Artikkel 47	Artikkel 63
Direktiiv 2006/70/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	—
Artikli 2 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 3 punkti 7 alapunktid d, e ja f
Artikli 2 lõige 4	—
Artikkel 3	—
Artikkel 4	Artikli 2 lõiked 2 kuni 8
Artikkel 5	—
Artikkel 6	—
Artikkel 7	—

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0192

ELi tagatise andmine EIP-le liiduväliste investeerimisprojektide toetamiseks sõlmitud finantstehingutest tekkida võiva kahjumi puhuks *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega antakse Euroopa Investeerimispanngale ELi tagatis liiduväliste investeerimisprojektide toetamiseks sõlmitud finantstehingutest tekkida võiva kahjumi puhuks (COM(2013)0293 – C7-0145/2013 – 2013/0152(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/46)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0293),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ning artikleid 209 ja 212, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0145/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 20. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4, ning võttes arvesse seonduvat deklaratsiooni, mis on lisatud COREPER'i protokollile, millest teatati Euroopa Parlamendile sama kuupäevaga kirjas,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit ning väliskomisjoni, arengukomisjoni, rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni arvamusi (A7-0392/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukohta;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0152

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2014/EL, millega antakse Euroopa Investeerimispanngale ELi tagatis liiduväliste investeerimisprojektide toetamiseks sõlmitud finantseerimistehingutest tekkida võiva kahjumi puhuks

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (otsus nr 466/2014/EL) lõplikule kujule).

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0193

Geneetilised ressursid *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist Euroopa Liidus (COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/47)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0576),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0322/2012),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Prantsusmaa Senati, Itaalia Senati ja Rootsi parlamendi poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 20. märtsi 2013. aasta arvamust⁽¹⁾,
 - olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 11. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit ning arengukomisjoni, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni ning kalanduskomisjoni arvamusi (A7-0263/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha⁽²⁾;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2012)0278

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014 geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollist tulenevate kasutajate jaoks ette nähtud vastavusmeetmete kohta liidus

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 511/2014) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 161, 6.6.2013, lk 73.

⁽²⁾ Käesolev seisukoht asendab 12. septembril 2013. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0373).

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0194

Mootorsõidukite ja nende haagiste korraline tehnõulevaatus *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnõulevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ (COM(2012)0380 – C7-0186/2012 – 2012/0184(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/48)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0380),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 91, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0186/2012),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Prantsusmaa Senati, Küprose Esindajatekoja, Madalmaade Parlamendi Teise Koja, Madalmaade Parlamendi Esimese Koja ja Rootsi Riksdagi poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 12. detsembri 2012. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 19. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ja siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamusi (A7-0210/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha ⁽²⁾;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2012)0184

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnõulevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv 2014/45/EL) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 44, 15.2.2013, lk 128.

⁽²⁾ Käesolev seisukoht asendab 2. juulil 2013. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0297).

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0195

Sõidukite registreerimisdokumendid *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 1999/37/EÜ sõidukite registreerimisdokumentide kohta (COM(2012)0381 – C7-0187/2012 – 2012/0185(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/49)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0381),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 91, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0187/2012),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
- võttes arvesse Küprose parlamendi ning Madalmaade Esindajatekoja ja Senati poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 12. detsembri 2012. aasta arvamust ⁽¹⁾,
- olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,
- võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 19. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
- võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A7-0199/2013),
 1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha ⁽²⁾;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2012)0185

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL, millega muudetakse nõukogu direktiivi 1999/37/EÜ sõidukite registreerimisdokumentide kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv 2014/46/EL) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 44, 15.2.2013, lk 128.

⁽²⁾ Käesolev seisukoht asendab 2. juulil 2013. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0295).

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0196

Tarbesõidukite tehnokontroll ja -ülevaatus ***I

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse liidus liiklevate tarbesõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatus ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ (COM(2012)0382 – C7-0188/2012 – 2012/0186(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/50)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0382),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 91, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0188/2012),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Küprose Parlamendi, Madalmaade Esindajatekoja ja Madalmaade Senati poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 12. detsembri 2012. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 19. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamust (A7-0207/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha ⁽²⁾;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2012)0186

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL, milles käsitletakse liidus liiklevate ärilisel otstarbel kasutatavate sõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatus ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv 2014/47/EL) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 44, 15.2.2012, lk 128.

⁽²⁾ Käesolev seisukoht asendab 2. juulil 2013. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0296).

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0197

Raudteeveo statistika *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 91/2003 raudteeveo statistika kohta seoses kaupade, reisijate ja õnnetuste andmete kogumisega (COM(2013)0611 – C7-0249/2013 – 2013/0297(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/51)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0611),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 388 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0249/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A7-0002/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukohta;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0297

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 91/2003 raudteeveo statistika kohta seoses kaupade, reisijate ja õnnetuste andmete kogumisega

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 338 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

Teisipäev, 11. märts 2014

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 91/2003 ⁽²⁾ on kehtestatud ühtne raamistik võrreldava raudteetranspordistatistika koostamiseks, edastamiseks, hindamiseks ja levitamiseks liidus.
- (2) Komisjon vajab statistikat kauba- ja reisijateveo kohta raudteel, et jälgida ja arendada ühist transpordipoliitikat ning piirkondlike ja üleeuroopaliste võrkude tegevuspõhimõtete veondustahke.
- (3) Komisjon vajab statistikat raudteeohutuse kohta, et ette valmistada ja jälgida liidu tegevust transpordiohutuse alal. Euroopa Raudteeagentuur kogub andmeid õnnetuste kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/49/EÜ ⁽³⁾ alusel seoses ühiste ohutusnäitajatega ja õnnetusjuhtumite maksumuse arvestamise ühiste meetoditega.
- (3a) ***Eurostat peaks tegema tihedat koostööd Euroopa Raudteeagentuuriga raudteel juhtunud õnnetuste kohta andmete kogumisel, et tagada kogutud andmete järjepidevus ja täielik võrreldavus. Euroopa Raudteeagentuuri osakaalu raudteeohutuse valdkonnas tuleks pidevalt suurendada. [ME 1]***
- (4) Enamik liikmesriike, kes on komisjonile (Eurostat) määruse (EÜ) nr 91/2003 alusel reisijate andmeid edastanud, on esitanud samad andmed nii esialgsete kui ka lõplike andmetena.
- (5) Euroopa statistika koostamisel peaks valitsema tasakaal kasutajate vajaduste ja vastajate koormuse vahel.
- (6) Eurostat on teinud raudteeveostatistika töörühmas raudteeveostatistikat käsitlevate liidu õigusaktide alusel kogutud andmete ning andmelevituspõhimõtete tehnilise analüüsi, et võimaluste piires lihtsustada mitmesuguseid statistika koostamiseks vajalikke menetlusi, hoides samal ajal lõpptulemuse vastavuses kasutajate praeguste ja tulevaste vajadustega.
- (7) Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud aruandes määruse (EÜ) nr 91/2003 kohaldamisel saadud kogemuste kohta mainib komisjon, et pikemas perspektiivis tõenäoliselt kaotatakse määruse alusel juba kogutud andmed või lihtsustatakse neid ning et kavas on vähendada reisijate raudteeveo aastaandmete edastamise perioodi. ***Komisjon peaks jätkama korrapäraste aruannete esitamist käesoleva määruse rakendamise kohta. [ME 2]***
- (8) Määrusega (EÜ) nr 91/2003 on komisjonile antud volitused kõnealuse määruse teatavate sätete rakendamiseks. Seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) jõustumisega tuleb kõnealuse määrusega komisjonile antud volitused viia vastavusse ELi toimimise lepingu artiklitega 290 ja 291.
- (9) Selleks et peegeldada uusi arenguid liikmesriikides ja sama ajal säilitada raudteeandmete ühtne kogumine kogu liidus ja liikmesriikide edastatud andmete kõrge kvaliteet, tuleks komisjonile anda kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 õigus võtta vastu õigusakte, et kohendada mõisteid ja piirmäärasid andmete esitamiseks ning lisade sisu ja määrata kindlaks esitatav teave.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seisukoht.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 91/2003, raudteeveo statistika kohta (EÜT L 14, 21.1.2003, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/49/EÜ ühenduse raudteede ohutuse kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 95/18/EÜ raudtee-ettevõtjate litsentseerimise kohta ja direktiivi 2001/14/EÜ raudtee infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise ning raudtee infrastruktuuri kasutustasude kehtestamise ja ohutuse sertifitseerimise kohta (raudteede ohutuse direktiiv) (ELT L 164, 30.4.2004, lk 44).

Teisipäev, 11. märts 2014

- (10) Eriti oluline on, et komisjon viiks oma ettevalmistuste käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, **ja võtaks arvesse raudteesektori seisukohti**. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule. [ME 3]
- (11) Komisjon peaks tagama, et kõnealuste delegeeritud õigusaktidega ei panda liikmesriikidele ja andmeesitajatele märkimisväärset täiendavat halduskoormust.
- (12) Selleks et tagada määruse (EÜ) nr 91/2003 rakendamise ühtsed tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused, et määrata kindlaks kvaliteeti ja tulemuste võrreldavust käsitlevate aruannete jaoks esitatavad andmed, mida tuleb esitada aruannete tarvis, mis käsitlevad kvaliteeti **ja tulemuste võrreldavust ning korda, kuidas komisjon (Eurostat) tulemusi levitab**. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾. **Kõnealuste aktide üldist kohaldamisala arvestades tuleks need vastu võtta kontrollimenetlust kasutades**. [ME 4]
- (13) Euroopa statistikasüsteemi komiteega on konsulteeritud.
- (14) Määrust (EÜ) nr 91/2003 tuleks seepärast vastavalt muuta,

ON VASTU VÖTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 91/2003 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt.

a) Lõikes 1 jäetakse välja punktid 24–30. [ME 5]

b) Lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjonile antakse volitused võtta kooskõlas artikliga 10 vastu delegeeritud õigusakte, et kohandada lõikes 1 osutatud tehnilisi määratlusi ja lisada vajaduse korral uusi määratlusi, milles võetakse arvesse uusi arenguid, mille puhul on vaja määrata kindlaks teatav tehnilise üksikasjalikkuse tase, et tagada statistika ühtsus.“

- 2) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt.

a) Lõike 1 punktid b, **ja d ja h** jäetakse välja. [ME 6]

aa) Lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„ga) raudteetaristu andmed (G a lisa);“.

ab) Lisatakse järgmine lõige:

„1a. Eurostat teeb Euroopa Raudteeagentuuriga (ERA) tihedat koostööd õnnetuste kohta andmete kogumisel, sh andmete nõuetele vastavuse seisukohast, et tagada, et ERA poolt komisjoni direktiivi 2009/

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Teisipäev, 11. märts 2014

149/EÜ (*) raudteeohutust käsitleva statistilise lisa alusel kogutud raudteeõnnetuste andmed on täielikult võrreldavad Eurostati kogutud muude transpordiliikidega seotud õnnetuste andmetega.

(*) **Komisjoni 27. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/149/EÜ, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/49/EÜ seoses ühiste ohutusnäitajate ja õnnetusjuhtumite maksumuse arvestamise ühiste meetoditega (ELT L 313, 28.11.2009, lk 65).** [ME 8]

b) Lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. A ja C lisa all esitavad liikmesriigid andmed nende ettevõtete kohta,

a) mille kaubaveo kogumaht on vähemalt 200 miljonit tonnkilomeetrit või vähemalt 500 000 tonni;

b) mille reisijateveo kogumaht on vähemalt 100 miljonit reisijakilomeetrit;

c) aruande esitamine A ja C lisas on allapoole neid piirmäärasid vabatahtlik.“

c) Lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. L lisas esitavad liikmesriigid koguandmed 2 lõikes osutatud piirmääradest allapoole jäävate ettevõtete kohta, kui neid andmeid ei esitata A ja C lisa all, nagu on täpsustatud L lisas.“

d) Lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Komisjonile antakse volitused võtta kooskõlas artikliga 10 **vajaduse korral** vastu delegeeritud õigusakte, et kohandada lisade sisu ja lõigetes 1 ja 3 osutatud aruandluse piirmäärasid, et võtta arvesse majanduse ja tehnika arengut.“ [ME 9]

e) Lisatakse järgmine lõige:

„6. Käesolevast lõikest tulenevate volituste kasutamisel tagab komisjon, et vastu võetavate delegeeritud õigusaktidega ei kehtestata liikmesriikidele ega andmeesitajatele märkimisväärset täiendavat halduskoormust.“

3) Artikli 5 lõike 2 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) haldusandmed, sealhulgas reguleerivate asutuste kogutud andmed, eelkõige raudteeveo saatekiri, kui see on olemas.“

4) Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 7

Levitamine

Lisades A, C, E, F, G, **Ga, H** ja L nimetatud andmetel põhinevat ühenduse statistikat levitab komisjon (Eurostat) **hiljemalt 12 kuu möödumisel tulemustega seotud ajavahemiku lõpust.**

Komisjon võtab tulemuste levitamise korra vastu kooskõlas artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. [ME 10]

4a) Artiklisse 8 lisatakse järgmine lõige:

„1a. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada edastavate andmete kvaliteet.“ [ME 11]

Teisipäev, 11. märts 2014

5) Artiklile 8 lisatakse järgmised lõiked:

„3. Käesolevas määruses kohaldatakse edastatavate andmete suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 223/2009 (*) artikli 12 lõikes 1 sätestatud kvaliteedikriteeriume.

4. Komisjon täpsustab rakendusaktide abil standardsete kvaliteediaruannete tingimuste, struktuuri, perioodilisuse ja võrreldavuse elemente. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 11 osutatud kontrollimeetlusega.

(*) Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164)“

6) Artikkel 9 ~~jätakse välja~~ **asendatakse järgmisega:**

„Artikkel 9

Aruanne

Komisjon esitab ... (*) ja pärast seda iga kolme aasta järel pärast statistikaprogrammi komiteega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta. Selles aruandes:

- a) hinnatakse kasu, mida liit, liikmesriigid, andmeesitajad ja -kasutajad saavad koostatud statistikast võrreldes andmete tootmiseks tehtud kulutustega;
- b) hinnatakse koostatud statistika kvaliteeti, arvestades eelkõige andmekadu, mis tuleneb lihtsustatud andmeesituse kaotamisest;
- c) tehakse saadud tulemuste põhjal kindlaks, milliseid valdkondi võiks parandada ja milliseid muudatusi oleks vaja teha.“. [ME 12]

(*) Kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

7) Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 3 lõikes 2 ja artikli 4 lõikes 5 osutatud volitused delegeeritakse komisjonile ~~määramata ajaks~~ **viieks aastaks** alates ... (*). **Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.** [ME 13]
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõikes 2 ja artikli 4 lõikes 5 osutatud volituste delegeerimise mis tahes ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

Teisipäev, 11. märts 2014

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 3 lõike 2 ja artikli 4 lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast seda, kui õigusakt on Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tehtud, esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Kõnealust ajavahemikku pikendatakse Euroopa Parlamendi või nõukogu taotluse korral kahe kuu võrra.“

(*) Muutmismääruse jõustumise kuupäev.

8) Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

Komitee

1. Komisjoni abistab Euroopa statistikasüsteemi komitee, mis on asutatud määrusega (EÜ) nr 223/2009. Kõnealune komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (*) tähenduses.

2. Kui on viidatud käesolevale lõikele, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvoolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“

9) Artikkel 12 jäetakse välja.

10) B, D, ~~H~~ ja I lisa jäetakse välja. [ME 15]

11) C lisa asendatakse käesoleva määruse lisaga.

11a) F lisa muudetakse järgmiselt:

a) teise veeru esimese rea esimesele lõigule lisatakse järgmine taane:

„— tonnkilomeetrites“;

b) teise veeru esimese rea teisele lõigule lisatakse järgmine taane:

„— reisijakilomeetrites“. [ME 16]

c) teise veeru esimesele reale lisatakse järgmine lõik:

„— vahemaapõhised raudtee kaubaveo osakaalud, mis põhinevad tonnkilomeetritel ja on liigendatud vahemaa alusel järgmiselt:

— $d \leq 50$ km

— 50 km $< d \leq 150$ km

— 150 km $< d \leq 300$ km

— 300 km $< d \leq 500$ km

— 500 km $< d \leq 750$ km

Teisipäev, 11. märts 2014

— $750 \text{ km} < d \leq 1000 \text{ km}$

— $d > 1000 \text{ km}$." [ME 17]

d) teise veeru kolmandas rida asendatakse järgmisega:

„— tonnide ja tonnkilomeetrite kohta: igal aastal;

— reisijate arvu ja reisijakilomeetrite kohta: iga viie aasta järel.“ [ME 18]

11b) Lisatakse järgmine lisa:

„Ga lisa

Raudteetaristu andmed

1. ERTMSiga varustatud raudteetaristu kilomeetrite arv;

2. ERTMSiga katkematult varustatud raudteevõrgu pikkus kilomeetrites (liikmesriikides);

3. raudteetaristu selliste piiriüleste punktide arv, mida kasutatakse reisijateveoks sagedamini kui kord tunnis, kord iga kahe tunni järel ja harvemini kui iga kahe tunni järel;

4. raudteetaristu selliste piiriüleste punktide arv, mida enam reisijate- või kaubaveoks ei kasutata, või lammutatud raudteetaristu;

5. piiratud liikumisvõimega isikutele ja puudega inimestele juurdepääsetavate tõketeta jaamade arv.“. [ME 23]

11c) H lisa muudetakse järgmiselt:

a) teise veeru esimesele reale lisatakse järgmine taane:

„— õnnetuste arv (tabel H2)“;

b) teise veeru neljanda rea teine lõik asendatakse järgmisega:

„Tabel H2: ohtlike kaupade veoga seotud õnnetuste ja intsidentide arv“;

c) teise veeru seitsmenda rea esimese punkti kolmas taane asendatakse järgmisega:

„— õnnetused raudteeületuskohtadel ja õnnetused, mida ei ole põhjustanud rongid“;

d) teise veeru seitsmenda rea teise punkti esimene taane asendatakse järgmisega:

„— selliste õnnetuste ja intsidentide koguarv, milles osales vähemalt üks K lisaga hõlmatud kaubaloendis määratletud ohtlike kaupade vedav raudteesõiduk“;

e) teise veeru seitsmenda rea teise punkti teine taane asendatakse järgmisega:

„— selliste õnnetuste ja intsidentide arv, kus vabaneb ohtlike aineid“. [ME 19]

12) Lisatakse L lisa vastavalt käesoleva määruse lisale.

Teisipäev, 11. märts 2014

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. **Kolme kuu jooksul pärast käesoleva määruse avaldamist konsolideeritakse see määrusega (EÜ) nr 91/2003. [ME 21]**

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

The President

Nõukogu nimel

The President

Teisipäev, 11. märts 2014

LISA

„C LISA

REISIJATEVEVO AASTAANDMED – ÜSIKASJALIK ANDMEESITUS	
Muutujate loend ja mõõtühikud	Veetud reisijad: — reisijate arvuna — reisijakilomeetrites Reisirongide liikumine: — rongakilomeetrites ERTMSiga varustatud vedurid: — arv [ME 22]
Vaatlusperiood	Aasta
Sagedus	Igal aastal
Tabelite loend ja iga tabeli liigendus	Tabel C3: veetud reisijad veoliikide järgi Tabel C4: veetud rahvusvahelised reisijad lähte- ja sihtriikide järgi Tabel C5: reisirongide liikumine
Andmete edastamise tähtaeg	Kaheksa kuud pärast vaatlusperioodi lõppu.
Esimene vaatlusperiood	2012
Märkused	1. Veoliigid on järgmised: — riigisisene — rahvusvaheline 2. Tabelite C3 ja C4 puhul esitavad liikmesriigid andmed, mis sisaldavad teavet väljaspool andmeid esitavat riiki müüdud piletite kohta. Selle teabe võib saada kas otse muude riikide asutustelt või pileteid käsitlevate rahvusvaheliste hüvitussüsteemide kaudu.

Teisipäev, 11. märts 2014

„L lisa

Tabel L.1

KAUBAVEO MAHT	
Muutujate loend ja mõõtühikud	Veetud kaubad: — tonnides kokku — tonnkilomeetrites kokku Kaubarongide liikumine: — rongikilomeetrites kokku
Vaatlusperiood	Üks aasta
Sagedus	Igal aastal
Andmete edastamise tähtaeg	Viis kuud pärast vaatlusperioodi lõppu.
Esimene vaatlusperiood	201X
Märkused	Ainult ettevõtete puhul, mille kaubaveo maht on vähem kui 200 miljonit tonnkilomeetrit ja vähem kui 500 000 tonni ja mille kohta ei ole andmeid esitatud A lisa all (üksikasjalik andmeesitus).

Tabel L.2

REISIJATEVEO MAHT	
Muutujate loend ja mõõtühikud	Veetud reisijad: — reisijate koguarvuna — reisijakilomeetrites kokku Reisiringide liikumine: — rongikilomeetrites kokku
Vaatlusperiood	Üks aasta
Sagedus	Igal aastal
Andmete edastamise tähtaeg	Kaheksa kuud pärast vaatlusperioodi lõppu
Esimene vaatlusperiood	201X
Märkused	Ainult ettevõtete puhul, mille reisijateveo maht on vähem kui 100 miljonit reisijakilomeetrit ja mille kohta ei ole andmeid esitatud C lisa all (üksikasjalik andmeesitus).“

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0198

Elektrooniliste arvete esitamine riigihangete puhul *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb elektrooniliste arvete esitamist riigihangete puhul (COM(2013)0449 – C7-0208/2013 – 2013/0213(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/52)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0449),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ning artiklit 114, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0208/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. oktoobri 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 28. novembri 2013. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 24. jaanuari 2014. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A7-0004/2014),
1. võtab vastu alltoodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0213

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL, mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv 2014/55/EL) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 79, 6.3.2014, lk 67.

⁽²⁾ Euroopa Liidu Teatajas veel avaldamata.

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0199

Põllumajanduslike majapidamiste struktuuriuuringud ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuring *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1166/2008, mis käsitleb põllumajanduslike majapidamiste struktuuriuuringuid ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuringut, seoses finantsraamistikuga aastateks 2014–2018 (COM(2013)0757 – C7-0390/2013 – 2013/0367(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/53)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0757),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 338 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0390/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A7-0111/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukohta;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0367

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1166/2008 seoses finantsraamistikuga aastateks 2014–2018

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 378/2014) lõplikule kujule).

Teisipäev, 11. märts 2014

P7_TA(2014)0200

Põllumajandustoodete töötlemisel saadud tooted *I**

Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette põllumajandustoodete töötlemisel saadud teatavate toodetega kauplemise kord (COM(2013)0106 – C7-0048/2013 – 2013/0063(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/54)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0106),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 43 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0048/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. juuli 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 4. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A7-0260/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0063

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 11. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega nähakse ette põllumajandustoodete töötlemisel saadud teatavate toodetega kauplemise kord ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 1216/2009 ja (EÜ) nr 614/2009

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 510/2014) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 327, 12.11.2013, lk 90.

Teisipäev, 11. märts 2014

Seadusandliku resolutsiooni lisa

Komisjoni avaldus delegeeritud õigusaktide kohta

Käesoleva määrusega seoses tuleb komisjon meelde tema poolt Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe punktis 15 võetud kohustust esitada Euroopa Parlamendile täielik teave ja dokumentatsioon koosolekute kohta, mida ta on pidanud riiklike ekspertidega delegeeritud õigusakte ette valmistades.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0212

Üksikisikute kaitse isikuandmete töötlemisel *I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (COM(2012)0011 – C7-0025/2012 – 2012/0011(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/55)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0011),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 16 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0025/2012),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Belgia Esindajatekoja, Saksamaa Liidunõukogu, Prantsusmaa Senati, Itaalia Saadikutekoja ja Rootsi Riksdagi poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 23. mai 2012. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektori 7. märtsi 2012. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 1. oktoobri 2012. aasta arvamust,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning õiguskomisjoni arvamusi (A7-0402/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatab seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 229, 31.7.2012, lk 90.

⁽²⁾ ELT C 192, 30.6.2012, lk 7.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TC1-COD(2012)0011

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 16 lõiget 2 ja artikli 114 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

võttes arvesse Euroopa Andmekaitseinspektori arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Füüsiliste isikute kaitse isikuandmete töötlemisel on põhiõigus. Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 8 lõikes 1 ja ELi toimimise lepingu artikli 16 lõikes 1 on sätestatud, et igalühel on õigus oma isikuandmete kaitsele.
- (2) Isikuandmete töötlemine on mõeldud teenima inimkonda ning üksikisikute kaitse põhimõtete ja eeskirjadega nende isikuandmete töötlemisel tuleks füüsiliste isikute rahvusest ja elukohast sõltumata austada nende põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige õigust isikuandmete kaitsele. Isikuandmete töötlemine peaks kaasa aitama vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala ning majandusliidu saavutamisele, majanduslikule ja sotsiaalsele arengule, majanduse tugevdamisele ja lähendamisele siseturul ning üksikisikute heaolule.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/46/EÜ ⁽⁴⁾ eesmärk on ühtlustada füüsiliste isikute põhiõiguste ja -vabaduste kaitset töötlemistoimingutel ning tagada isikuandmete vaba liikumine liikmesriikide vahel.
- (4) Siseturu toimimisest tulenev majandus- ja sotsiaalne integratsioon on isikuandmete piirideüleseid vooge märkimisväärselt suurendanud. Majandus- ja sotsiaal- ning avaliku ja erasektori osalejate vaheline andmevahetus on suurenenud terves Euroopa Liidus. Liikmesriikide ametiasutusi kutsutakse liidu õigusaktidega üles koostööle ja isikuandmete vahetamisele, et neil oleks võimalik täita oma ülesandeid või teha seda teise liikmesriigi ametiasutuse nimel.

⁽¹⁾ ELT C 229, 31.7.2012, lk 90.

⁽²⁾ ELT C 192, 30.6.2012, lk 7.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seisukoht.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (5) Kiire tehnoloogiline areng ja üleilmastumine tekitab isikuandmete kaitsel uusi probleeme. Andmete jagamise ja kogumise ulatus on märkimisväärselt suurenenud. Tehnoloogia võimaldab nii era- kui ka avaliku sektori asutustel kasutada isikuandmeid oma eesmärkide saavutamiseks enneolematu ulatuses. Üksikisikud avaldavad isikuandmeid üha avalikumalt ja ülemaailmselt. Tehnoloogia on põhjalikult muutnud nii majandust kui ka ühiskondlikku elu ja nõuab ELi-sisese andmete liikumise ning nende kolmandatesse riikidesse ja rahvusvahelisele organisatsioonile edastamise täiendavat hõlbustamist, tagades samas isikuandmete kõrgetasemelise kaitse.
- (6) Need muudatused nõuavad ELis tugeva ja ühtsema isikuandmete kaitse raamistiku loomist ning selle täitmise tagamist, et suurendada usaldust, mis võimaldab digitaalsel majandusel areneda terve siseturu lõikes. Üksikisikutel peaks olema kontroll oma isikuandmete üle ning tugevdada tuleks õigus- ja tegelikku kindlust üksikisikute, ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste seisukohast.
- (7) Direktiivi 95/46/EÜ eesmärgid ja põhimõtted on endiselt ajakohased, kuid see ei ole ära hoidnud ELis andmetekaitse rakendusviiside killustumist, õiguskindlusetust ega avalikkuses laialtlevinud seisukohta, et eelkõige internetiga seonduvad märkimisväärsed ohud üksikisikute kaitsele. Liikmesriikide poolt tagatavate üksikisikute õiguste, eelkõige isikuandmete kaitse õiguse, ja vabaduste kaitse taseme erinevused isikuandmete töötlemisel võivad takistada isikuandmete ELi-sisest vaba liikumist. Need erinevused võivad seetõttu takistada ELi tasandi majandustegevust, moonutada konkurentsi ja takistada ametiasutustel täita nende ELi õigusest tulenevaid kohustusi. Erinevused kaitse tasemes tulenevad erisustest direktiivi 95/46/EÜ rakendamisel ja kohaldamisel.
- (8) Et tagada üksikisikute järjekindel ja kõrgetasemeline kaitse ning takistuste kõrvaldamiseks isikuandmete liikumisel peaks üksikisikute õiguste ja vabaduste kaitse selliste andmete töötlemisel olema kõigis liikmesriikides samal tasemel. Isikuandmete töötlemisel tuleks tagada füüsiliste isikute põhiõiguste ja -vabaduste kaitse eeskirjade järjekindel ja ühtne kohaldamine terves ELis.
- (9) Tõhusaks isikuandmete kaitseks terves ELis tuleks tugevdada ja täpsustada andmesubjektide õigusi ning isikuandmete töötlejate ja selle üle otsustajate kohustusi, aga ka nendele vastavaid volitusi isikuandmete kaitse eeskirjade järgimise kontrollimisel ja tagamisel ning rikkujatele määratavaid karistusi liikmesriikides.
- (10) ELi toimimise lepingu artikli 16 lõikega 2 volitatakse Euroopa Parlamenti ja nõukogu kehtestama eeskirju üksikisikute kaitse kohta seoses isikuandmete töötlemisega, samuti selliste andmete vaba liikumise eeskirju.
- (11) Et tagada üksikisikute järjekindel kaitse terves ELis ning ära hoida erinevusi, mis takistavad andmete vaba liikumist siseturul, on tarvis määrust, millega tagatakse õiguskindlus ja läbipaistvus ettevõtete, sealhulgas mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks ning milles sätestatakse kõigi liikmesriikide üksikisikute samaväärsed kohtulikult kaitstavad õigused ja kohustused ning vastutavate töötlejate ja volitatud töötlejate vastutus, et tagada pidev isikuandmete töötlemise jälgimine nagu ka samad karistused kõigis liikmesriikides ning liikmesriikide järelevalveasutuste tõhus koostöö. Käesolevas määruses on ette nähtud mitu erandit, et võtta arvesse mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtete erilist olukorda. Lisaks kutsutakse ELi institutsioone ja asutusi, liikmesriike ja nende

Kolmapäev, 12. märts 2014

järelevalveasutusi üles võtma käesoleva määruse rakendamisel arvesse mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtete erivajadusi. Mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtete määratlus peaks tuginema komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ⁽¹⁾.

- (12) Käesoleva määrusega pakutav kaitse laieneb füüsiliste isikute isikuandmete töötlemisele, olenemata asjaomase isiku kodakondsusest või elukohast. Ühelgi isikul ei ole võimalik nõuda käesoleva määrusega ettenähtavat kaitset seoses selliste andmete töötlemisega, mis käsitlevad juriidilisi isikuid, eelkõige juriidiliste isikutena asutatud ettevõtjaid, sealhulgas juriidilise isiku nime ja vormi ning kontaktandmetega. Seda kohaldatakse ka juhul, kui juriidilise isiku nimi sisaldab ühe või mitme füüsilise isiku nime.
- (13) Üksikisikute kaitse peaks olema tehnoloogiliselt neutraalne ega tohiks sõltuda kasutatud vahenditest, vastasel juhul tekib märkimisväärne oht, et eeskirjade täitmisest hoitakse kõrvale. Kui andmed sisalduvad toimekusüsteemis või kui nad hiljem kantakse toimekusüsteemi, peab üksikisikute kaitse kehtima nii isikuandmete automatiseeritud kui ka automatiseerimata töötlemise puhul. Käesoleva määruse reguleerimisalasse ei kuulu toimekud või toimekute kogumid ega nende esilehed, mis ei ole teatavate kriteeriumide kohaselt korrastatud.
- (14) Käesolevas määruses ei käsitleta põhiõiguste ja -vabaduste kaitset ega andmete vaba liikumist väljapoole ELi õiguse reguleerimisala jäävate meetmete puhul ~~ega isikuandmete töötlemist ELi institutsioonide, asutuste ja ametite poolt, mille kohta kehtib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 45/2001⁽²⁾, ega isikuandmete töötlemist liikmesriikide poolt ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga seonduvate meetmete puhul~~ **tuleks viia kooskõlla käesoleva määrusega ning seda tuleks kohaldada käesoleva määruse kohaselt.** [ME 1]
- (15) Käesolevat määrust ei tuleks kohaldada isikuandmete töötlemise suhtes füüsilise isiku poolt üksnes isiklikel, **perekonnaga seotud** või kodustel eesmärkidel, näiteks kirjavahetus ja aadresside loetelu **või eraisikute vaheline müük** ning ilma tulutoova eesmärgita ning väljaspool ametialast ja äritegevust. ~~Erandit ei~~ **Käesolevat määrust** tuleks **siiski** kohaldada vastutavate töötajate ~~ega ja~~ volitatud töötajate suhtes, kes pakuvad isikuandmete isiklikel või kodustel eesmärkidel töötlemise vahendeid. [ME 2]
- (16) Üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel pädevate asutuste poolt seoses kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmisega ning kriminaalkaristuste täitmisele pööramisega ning selliste andmete vaba liikumist käsitletakse eraldiseisvas ELi tasandi õigusaktis. Seetõttu ei tuleks käesolevat määrust kohaldada nimetatud eesmärkidel teostatavate töötlemistoimingute suhtes. Avaliku sektori asutuste poolt käesoleva määruse alusel töödeldavaid andmeid, kui neid kasutatakse seoses kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmisega ning kriminaalkaristuste täitmisele pööramisega, reguleeritakse konkreetsema ELi tasandi õigusaktiga (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL üksikisikute kaitse kohta seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumise kohta).
- (17) Käesolevat määrust tuleks kohaldada, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/31/EÜ⁽³⁾, eelkõige selle artiklites 12–15 esitatud vahendusteenuste osutajate vastutust käsitlevate eeskirjade kohaldamist.

⁽¹⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) (ELT L 178, 17.7.2000, lk 1).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (18) Käesoleva määruse sätete kohaldamisel on võimalik arvesse võtta ametlike dokumentide üldise kättesaadavuse põhimõtet. **Avaliku sektori asutuse või organi valduses olevates dokumentides sisalduvaid isikuandmeid võib see asutus või organ avaldada kooskõlas ametlike dokumentide üldist kättesaadavust käsitlevate liikmesriigi õigusaktidega, mis ühitab õigust andmekaitsele ametlike dokumentide üldise kättesaadavuse õigusega ja milles esineb asjaomaste eri huvide õiglane tasakaal.** [ME 3]
- (19) ELis vastutava töötleja või volitatud töötleja asutuse tegevuse raames tuleks töödelda isikuandmeid vastavalt käesolevale määrusele, sõltumata sellest, kas töötlemine toimub ELis. Asutus eeldab tegelikku ja tulemuslikku tegutsemist ning stabiilset asukohta. Tegevuse õiguslik vorm (kas filiaali või juriidilise isiku tütarettevõtja kaudu) ei ole selles osas määrav.
- (20) Selleks et tagada üksikisikutele kaitse, millele neil on õigus käesoleva määruse alusel, tuleks käesolevat määrust kohaldada väljaspool ELi asuva vastutava töötleja poolt ELis asuvate andmesubjektide isikuandmete töötlemise suhtes, kui töötlemistoimingud on seotud kaupade või teenuste **tasust sõltumatu** pakkumisega kõnealustele andmesubjektidele või nende ~~käitumise~~ jälgimisega. **Selleks et määrata kindlaks, kas vastutav töötleja pakub sellistele liidu andmesubjektidele kaupu või teenuseid, tuleks kontrollida, kas on ilmne, et vastutav töötleja kavatab pakkuda teenuseid ühe või mitme liidu liikmesriigi andmesubjektidele.** [ME 4]
- (21) Selleks et teha kindlaks, kas töötlemistoimingut võib pidada andmesubjekti „~~käitumise~~ jälgimiseks“, tuleb selgitada välja, kas üksikisikut jälgitakse ~~internetis andmetöötlusmeetoditega~~, **olenemata andmete päritolust, või kui nende kohta kogutakse muid andmeid, sealhulgas liidu avalikest registritest ja teadaannetest, mis on kättesaadavad liidust väljaspool, sealhulgas kavatsusega kasutada või võimaliku kavatsusega kasutada edaspidi andmetöötlusmeetodeid, mis** hõlmavad üksikisiku profileerimist eelkõige selleks, et teha tema kohta otsuseid või analüüside või prognoosida tema eelistusi, käitumist ja hoiakuid. [ME 5]
- (22) Kui liikmesriigi õigust kohaldatakse rahvusvahelise avaliku õigusena, tuleks käesolevat määrust kohaldada ka väljaspool ELi asuva vastutava töötleja suhtes, näiteks liikmesriigi diplomaatilise või konsulaaresinduse puhul.
- (23) ~~Kaitsepõhimõtteid~~ **Andmekaitse põhimõtteid** tuleks kohaldada tuvastatud või tuvastatavat **füüsilist** isikut käsitleva igasuguse teabe suhtes. Isiku tuvastatavuse kindlakstegemisel tuleks arvesse võtta kõiki vahendeid, mida vastutav töötleja või keegi muu võib üksikisiku **otseseks või kaudseks** tuvastamiseks **või eristamiseks** tõenäoliselt kasutada. **Selleks et teha kindlaks, kas üksikisiku tuvastamiseks võetakse mõistliku tõenäosusega meetmeid, tuleks arvesse võtta kõik objektiivsed tegurid, näiteks tuvastamise maksumus ja selleks vajalik aeg, võttes arvesse nii andmete töötlemise ajal kättesaadavat tehnoloogiat kui ka tehnoloogia arengut.** Isikuandmete kaitse põhimõtteid ei tuleks **seega** kohaldada teabe **anonüümsete andmete** suhtes, mis on ~~muudetud anonüümseks selliselt, et andmesubjekti selline teave, mis ei ole enam võimalik tuvastada seotud tuvastatud või tuvastatava füüsilise isikuga.~~ **Käesolev määrus ei käsitle seega niisuguste anonüümsete andmete töötlemist, sealhulgas statistikauuringuste ja teadustöö eesmärkidel.** [ME 6]
- (24) Sidusteenuste kasutamisel võib üksikisikut seostada tema **Käesolevat määrust tuleks kohaldada töötlemise suhtes, mis hõlmab** seadmete, rakenduste, tööriistade ja protokollide jagatavate veebiidentifikaatoritega, näiteks IP-aadresside või küpsistega. ~~See võib jätta jälgi, mida kombineeritult serveritesse saabuvate kordumatute identifikaatoritega ja muu teabega võidakse kasutada üksikisikute profileerimiseks ja nende tuvastamiseks. Sellest järeldub, et identifitseerimisnumbreid, asukohaandmeid, veebiidentifikaatoreid ja muid konkreetseid tegureid ei ole iseenesest tingimata vaja pidada isikuandmeteks, küpsiste ja raadiosagedustuvastuse küppidega, välja arvatud juhul, kui need identifikaatorid ei ole seotud tuvastatud või tuvastatava füüsilise isikuga.~~ [ME 7]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (25) Nõusolek tuleb anda selgesõnaliselt ükskõik millisel sobival viisil, mis võimaldab andmesubjektil väljendada vaba, konkreetset ja teadlikku tahet andmesubjekti avalduse või tema **valikul** selgelt nõusolekut väljendava tegevuse kaudu, millega tagatakse, et üksikisik on teadlik sellest, et ta annab oma nõusoleku isikuandmete töötlemiseks; ~~sealhulgas märgistades. Nõusolekut väljendav tegevus võib hõlmata~~ veebisaidil vajaliku lahtri **märgistamist** või mis tahes ~~muu avalduse või käitumise kaudu~~ **muud avaldust või käitumist**, millest selles kontekstis konkreetselt nähtub andmesubjekti nõusolek nende isikuandmete kavandatavaks töötlemiseks. Vaikimist, **lihtsalt teenuse kasutamist** või tegevusetust ei tohiks seega pidada nõusolekuks. Nõusolek peaks hõlmama kõiki samal eesmärgil või samadel eesmärkidel teostatavaid töötlemistoiminguid. Kui andmesubjekti nõusolek tuleb anda pärast elektroonilise taotluse esitamist, peab taotlus olema selge ja kokkuvõtlik, kuid mitte põhjendamatult häirima selle teenuse kasutamist, mille kohta taotlus esitatakse. [ME 8]
- (26) Terviseandmete hulka kuuluvad eelkõige kõik andmesubjekti tervislikku seisundit käsitlevad andmed; teave üksikisiku registreerimise kohta temale tervishoiuteenuste osutamise eesmärgil; üksikisikuga seonduv teave tervishoiuteenuse eest tasumise või tema õiguse kohta saada tervishoiuteenuseid; number, tähis või eritunnus, mis on üksikisikule määratud tema tuvastamiseks tervishoiuga seotud eesmärkidel; mis tahes teave üksikisiku kohta, mida on kogutud temale tervishoiuteenuste osutamise käigus; teave, mida on saadud mingi kehaosa või kehast pärineva aine, sealhulgas bioloogiliste proovide, kontrollimise või uurimise tulemusena; teave selle isiku kohta, kes on üksikisikule tervishoiuteenust osutanud; ning igasugune teave näiteks haiguse, puude, haigestumisohu, haigusloo, kliinilise ravi ja andmesubjekti tegeliku füsioloogilise ja biomeditsiinilise olukorra kohta sõltumata selle allikast (näiteks arst või muu tervishoiutöötaja, haigla, meditsiiniseade või *in vitro* diagnostika).
- (27) ELis asuva vastutava töötaja peamine tegevuskoht tuleks kindlaks määrata objektiivsete kriteeriumide alusel ning see peaks eeldama tegelikku ja tulemuslikku juhtimistegevust töötlemise eesmärke ja vahendeid käsitlevate peamiste otsuste vastuvõtmisel ning stabiilset asukohta. See kriteerium ei tohiks sõltuda sellest, kas isikuandmete töötlemine toimub tegelikult kõnealuses kohas, kuna isikuandmete töötlemise või töötlemistoimingute teostamise tehniliste vahendite ja tehnoloogia olemasolu ja kasutamine iseendast ei kujuta endast sellist peamist tegevuskohta, seega ei ole need peamise tegevuskoha määravad kriteeriumid. Volitatud töötaja peamine tegevuskoht on koht, kus asub tema ELi juhtkond.
- (28) Kontsern peaks hõlmama kontrollivat ettevõtjat ja tema kontrolli all olevaid ettevõtjaid, kusjuures kontrolliv ettevõtja peaks saama kasutada teiste ettevõtjate üle valitsevat mõju näiteks omanikuna, rahalise osaluse kaudu, põhikirja alusel või volituse kaudu rakendada isikuandmete kaitse eeskirju.
- (29) Laste isikuandmed vajavad erilist kaitset, kuna lapsed ei pruugi olla piisavalt teadlikud ohtudest, tagajärgedest, kaitsemeetmetest ja oma isikuandmete töötlemisega seonduvatest õigustest. ~~Selleks et määrata kindlaks, kas üksikisik on laps, tuleks käesolevas määruses üle võtta ÜRO lapse õiguste konventsioonis esitatud määratlus. Kui andmete töötlemine põhineb andmesubjekti nõusolekul seoses kaupade või teenuste pakkumisega otse lapsele, peab kuni 13aastase lapse puhul nõusoleku või loa andma lapse vanem või eestkostja. Kui sihtrühmaks on lapsed, peaks keelekasutus olema neile eakohane. Kohaldada peaks saama sellised seadusliku töötlemise muid alused nagu avalik huvi, näiteks töötlemise puhul, mis toimub seoses lapsele otse pakutavate ennetavate või nõustamisteenustega.~~ [ME 9]
- (30) Isikuandmete igasugune töötlemine peaks olema seaduslik, andmesubjektide suhtes õiglane ja läbipaistev. Eelkõige peaksid olema selged ja õiguspärased andmete töötlemise konkreetsed eesmärgid, mis tuleb kindlaks määrata andmete kogumise ajal. Andmed peaksid olema asjakohased, piisavad ja piirduma töötlemise otstarbe seisukohalt

Kolmapäev, 12. märts 2014

minimaalselt vajalikuga; mistõttu tuleb eelkõige tagada, et andmete kogumine ja nende säilitamise aeg piirduks minimaalsega. Isikuandmeid tuleks töödelda vaid juhul, kui nende töötlemise eesmärki ei ole võimalik saavutada muude vahendite abil. Tagamaks, et ebatäpsed andmed kustutatakse või parandatakse, tuleks võtta kõik mõistlikud meetmed. Selle tagamiseks, et andmeid ei säilitataks vajalikust kauem, peab vastutav töötleja kindlaks määrama tähtsajad andmete kustutamiseks või perioodiliseks läbivaatamiseks.

- (31) Töötlemise seaduslikkuse tagamiseks tuleks isikuandmeid töödelda asjaomase isiku nõusolekul või muul seaduses, käesolevas määruses või muus käesolevas määruses osutatud ELi või liikmesriigi õiguses ettenähtud õiguslikul alusel. **Õigus- ja teovõimeta lapse või isiku nõusoleku andmise või temalt loa saamise tingimused tuleks kindlaks määrata asjakohaste liidu või liikmesriigi õigusaktidega.** [ME 10]
- (32) Kui töötlemine toimub andmesubjekti nõusolekul, peaks vastutaval töötlejal lasuma tõendamiskohustus, et andmesubjekt on töötlemistoimingu heaks kiitnud. Eelkõige muid küsimusi käsitleva kirjaliku avalduse puhul tuleks kaitsemeetmetega tagada, et andmesubjekt on teadlik nõusoleku andmisest ja nõusoleku andmise ulatusest. **Kooskõla tagamiseks minimaalse andmehulga põhimõttega ei tohiks tõendamiskohustust mõista kui andmesubjektide isikusamasuse tuvastamise kohustust, välja arvatud juhul, kui see on vajalik. Sarnaselt tsiviilõiguse tingimustega (nt nõukogu direktiiv 93/13/EMÜ⁽¹⁾) peaksid andmekaitse põhimõtted olema võimalikult selged ja läbipaistvad. Need ei tohiks hõlmata varjatud ega kahjulikke klausleid. Nõusolekut ei saa anda kolmandate isikute andmete töötlemiseks.** [ME 11]
- (33) Vabatahtliku nõusoleku tagamiseks tuleks täpsustada, et nõusolek ei kujuta endast kehtivat õiguslikku alust siis, kui üksikisikul puudub tegelik ja vaba valik ja ta ei saa seetõttu ilma negatiivsete tagajärgedeta nõusoleku andmisest keelduda või nõusolekut tagasi võtta. **Eriti oluline on see juhul, kui vastutav töötleja on avaliku sektori asutus, kes saab kehtestada kohustuse oma asjakohastest avaliku võimu teostamise volitustest tulenevalt ja nõusolekut ei saa lugeda vabalt antuks. Väikevalikute kasutamine, nagu ettemärgitud kastikeste kasutamine, kus andmesubjekt peab töötlemisest keeldumiseks valikuid muutma, ei väljenda vaba nõusolekut. Teenuse kasutamiseks ei tohi nõuda nõusolekut täiendavate isikuandmete töötlemiseks, mis ei ole teenuse osutamiseks vajalikud. Nõusoleku tühistamine võimaldab andmetest sõltuv teenus lõpetada või see osutamata jätta. Kui üldine kavandatud eesmärk ei ole selge, peaks vastutav töötleja pakkuma andmesubjektile korrapäraselt teavet töötlemise kohta ja taotlema tema nõusoleku taaskinnitamist.** [ME 12]
- (34) Nõusolek ei tohiks anda isikuandmete töötlemiseks kehtivat õiguslikku alust, kui andmesubjekt ja vastutav töötleja on selgelt ebavõrdses olukorras. Nii on see eriti juhul, kui andmesubjekt sõltub vastutavast töötlejast, muu hulgas juhul, kui tööandja töötleb töövõtjate isikuandmeid töösuhte kontekstis. Juhul kui vastutav töötleja on avaliku sektori asutus, puudub tasakaal ainult selliste konkreetsete andmetöötlustoimingute puhul, mille juures avalik-õiguslik asutus saab kehtestada kohustuse oma asjakohastest avaliku võimu teostamise volitustest tulenevalt ja nõusolekut ei saa lugeda vabalt antuks, võttes arvesse andmesubjekti huve. [ME 13]
- (35) Töötlemine peaks olema seaduslik juhul, kui see on vajalik seoses lepinguga või kavandatavaks lepingu sõlmimiseks.
- (36) Kui töötlemine toimub vastavalt vastutava töötleja seadusjärgsele kohustusele või kui töötlemine on vajalik avalikes huvides täidetava ülesande täitmiseks või ametliku võimu kasutamiseks, peaks töötlemise õiguslik alus olema sätestatud ELi õiguses või liikmesriigi õiguses, mis vastab harta nõuetele õiguste ja vabaduste mistahes piiramise osas. See **peaks samuti hõlmama kollektiivlepinguid, mida võidakse riigisisese õigusega tunnistada üldkehtivaks.**

⁽¹⁾ Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29).

Kolmapäev, 12. märts 2014

See, kas avaliku huviga seotud ülesannet täitev või avalikku võimu teostav vastutav töötaja peaks olema riigiasutus või muu avalik-õiguslik või füüsiline või juriidiline isik, näiteks kutseliit, tuleks samuti kindlaks määrata ELi või liikmesriikide õiguses. [ME 14]

- (37) Isikuandmete töötlemist tuleks pidada samaväärselt seaduslikuks ka siis, kui see on vajalik andmesubjekti eluliste huvide kaitsmiseks.
- (38) Töötlemise õiguslikuks aluseks võib olla vastutava **või avaldamise korral selle kolmanda isiku, kellele andmed avaldatakse**, töötaja õigustatud huvi tingimusel, et **nad vastavad** andmesubjekti **mõistlikele ootustele, mis põhinevad tema suhtel vastutava töötlejaga, ja et andmesubjekti** huvid või põhiõigused ja -vabadused ei ole tähtsamad. See vajab hoolikat hindamist eelkõige juhul, kui andmesubjekt on laps, kuna lapsed vajavad erilist kaitset. **Tingimusel et andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused ei ole tähtsamad, tuleks eeldada, et varjunimega tähistatud andmetega piirduv töötlemine vastab andmesubjekti mõistlikele ootustele, mis põhinevad tema suhtel vastutava töötlejaga.** Andmesubjektil peaks olema õigus **tasuta** töötlemine vaidlustada ~~tema konkreetse olukorraga seonduvatel põhjustel ja tasuta~~. Läbipaistvuse tagamiseks peaks vastutav töötaja olema kohustatud andmesubjekti selgesõnaliselt teavitama oma õigustatud huvist asjaomase isiku vastu ja vaidlustamisõigusest ning samuti olema kohustatud need õigustatud huvid dokumenteerima. **Andmesubjekti huvid ja põhiõigused võivad olla vastutava töötaja huvidest tähtsamad eelkõige juhul, kui isikuandmeid töödeldakse olukorras, kus andmesubjektil ei ole mõistlik eeldada edasist töötlemist.** Arvestades, et avaliku sektori asutuste jaoks peab andmete töötlemise õigusliku aluse õigusaktiga kehtestama seadusandja, ei tuleks nimetatud õiguslikku alust kohaldada avalik-õiguslike asutuste poolse, nende ülesannete täitmiseks teostatava töötlemise puhul. [ME 15]
- (39) Andmete töötlemine sellisel määral, mis on tingimata vajalik **ja proportsionaalne** võrgu- ja infoturbe – s.o võrgu- ja infosüsteemi võime kaitsta end ~~teatava kindlusega~~ õnnetuste või ~~ebaseaduslike~~ või pahatahtlike tegevuste eest, mis seavad ohtu salvestatud või edastatud andmete kättesaadavuse, autentsuse, terviklikkuse ja konfidentsiaalsuse ja nende võrkude ja süsteemide poolt pakutavate või nende kaudu juurdepääsetavate teenuste turvalisuse – tagamiseks avaliku sektori asutuste, infoturbeinsidentidega tegelevate rühmade – CERTide, arvutiturbe juhtumitele reageerimise rühmade – CSIRTide, elektroonilise side võrkude ja teenuste pakkujate ning turvatehnoloogiate ja -teenuste pakkujate poolt kujutab endast asjaomase vastutava töötaja õigustatud huvi. See võib näiteks sisaldada elektroonilise side võrkudele ebaseadusliku juurdepääsu ja pahatahtliku koodi levitamise takistamist, teenusetökestamise rünnete ning arvutite ja elektroonilise side süsteemide kahjustamise peatamist. **Seda põhimõtet kohaldatakse ka isikuandmete töötlemise suhtes, et piirata pahatahtlikku juurdepääsu üldkasutatavatele võrkudele ja infosüsteemidele ja nende pahatahtlikku kasutamist, näiteks elektrooniliste identifikaatorite musta nimekirja kandmine.** [ME 16]
- (39a) **Tingimusel et andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused ei ole tähtsamad, tuleks eeldada, et kahjude ennetamine või piiramine vastutava töötaja või avaldamise puhul kolmanda isiku, kellele andmed avaldatakse, poolt vastab andmesubjekti mõistlikele ootustele, mis põhinevad tema suhtel vastutava töötlejaga. Sama põhimõtet kohaldatakse samuti andmesubjekti vastu esitatud õigusnõuete, näiteks võlgade sissenõudmise või tsiviilkahju hüvitamise ja tsiviilõiguslike kaitsevahendite täitmise suhtes.** [ME 17]
- (39b) **Tingimusel et andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused ei ole tähtsamad, tuleks eeldada, et isikuandmete töötlemine enda toodete või sarnaste toodete ja teenuste otseturunduseks või otseturunduseks posti teel toimub vastutava töötaja või avaldamise puhul kolmanda isiku, kellele andmed avaldatakse, õigustatud huvides, ja et see vastab andmesubjekti mõistlikele ootustele, mis põhinevad tema suhtel vastutava töötlejaga,**

Kolmapäev, 12. märts 2014

kui on esitatud väga hästi nähtav teave vaidlustamisõiguse ja isikuandmete allika kohta. Ettevõtte kontaktandmete töötlemise puhul tuleks üldiselt eeldada, et see toimub vastutava töötleja või avaldamise puhul kolmanda isiku, kellele andmed avaldatakse, õigustatud huvides, ja et see vastab andmesubjekti mõistlikele ootustele, mis põhinevad tema suhtel vastutava töötlejaga. Sama põhimõtet tuleks kohaldada andmesubjekti poolt ilmselgelt avalikustatud isikuandmete töötlemise suhtes. [ME 18]

- (40) Isikuandmete töötlemine muul eesmärgil peaks olema lubatud üksnes juhul, kui töötlemine on kooskõlas eesmärkidega, mille jaoks andmed algselt koguti, eelkõige juhul, kui töötlemine on vajalik ajaloo- või statistikauuringute ning teadustöö eesmärgil. Kui muu eesmärk ei ole kooskõlas eesmärgiga, mille jaoks andmed algselt koguti, peaks vastutav töötleja andmete nimetatud muul eesmärgil töötlemiseks saama andmesubjekti nõusoleku või valida töötlemiseks seadusliku töötlemise muu õigusliku aluse, eelkõige kui see on ette nähtud ELi või selle liikmesriigi õigusega, mille õigust vastutava töötleja suhtes kohaldatakse. Igal juhul tuleks tagada käesolevas määruses sätestatud põhimõtete kohaldamine ja eelkõige andmesubjekti teavitamine kõnealustest muudest eesmärkidest. [ME 19]
- (41) Oma loomult põhiõiguste ja eraelu puutumatuse seisukohast eriti tundlikud ja haavatavad isikuandmed vajavad erilist kaitset. Neid andmeid ei tohiks töödelda, välja arvatud juhul, kui andmesubjekt annab oma selgesõnalise nõusoleku. Erivajaduste puhul tuleks aga selgesõnaliselt sätestada käesolevast keelust tehtavad erandid, eelkõige juhul, kui töötlemine toimub teatavate ühenduste või sihtasutuste seadusliku tegevuse käigus, mille eesmärk on võimaldada põhivabaduste kasutamist. [ME 20]
- (42) Tundlike andmeliikide töötlemise keelust peaks olema lubatud kõrvale kalduda ka seaduse alusel ja rakendades asjakohaseid kaitsemeetmeid, et kaitsta isikuandmeid ja muid põhiõigusi, kui seda õigustab avalik huvi, eelkõige tervishoiu, sealhulgas rahvatervise, sotsiaalkaitse ja tervishoiuteenuste korraldamise valdkonnas eelkõige selleks, et tagada hüvitenõuete rahuldamine kord ja teenuste kvaliteet ning tasuvus tervisekindlustuse puhul, ~~või ajaloo- või ja~~ statistikauuringute ning teadustöö eesmärgil **või arhiveerimise puhul**. [ME 21]
- (43) Lisaks sellele töötlevad ametiasutused isikuandmeid avalike huvidega seotud eesmärgil ametlikult tunnustatud religioossete ühenduste konstitutsiooniõiguses või rahvusvahelises avalikus õiguses sätestatud eesmärkide saavutamiseks.
- (44) Kui valimisprotsessi käigus eeldab liikmesriigi demokraatlik süsteem, et poliitilised parteid koguvad andmeid inimeste poliitiliste veendumuste kohta, võib selliste andmete töötlemine olla lubatud avalike huvidega seotud põhjustel ja tingimusel, et rakendatakse vajalikke kaitsemeetmeid.
- (45) Juhul kui vastutav töötleja töötleb selliseid andmeid, mille alusel ei saa füüsilisi isikuid tuvastada, ei tohiks ta olla kohustatud hankima lisateavet ainult käesoleva määruse järgimiseks. Juurdepääsutaotluse korral on vastutaval töötlejal õigus küsida andmesubjektilt lisateavet, mis võimaldaks vastutaval töötlejal leida isikuandmed, mida see isik otsib. **Kui andmesubjekt on võimalik selliseid andmeid anda, ei tohiks vastutavatel töötlejal olla võimalik õigustada teabe puudumisega juurdepääsutaotlusest keeldumist.** [ME 22]
- (46) Läbipaistvuspõhimõte nõuab, et üldsusele ja andmesubjektile suunatud teave peaks olema lihtsalt kättesaadav, arusaadav ning selgelt ja lihtsalt sõnastatud. Eriti asjakohane on see sellistes olukordades nagu näiteks veebireklaam, mille puhul osapoolte arvukuse ja tehnoloogilise keerukuse tõttu on andmesubjektile keeruline teada saada ja mõista, kas kogutakse nende isikuandmeid, kes neid kogub ja millisel eesmärgil. Arvestades, et lapsed vajavad erilist kaitset, peaks laste isikuandmete töötlemisel kogu teave olema ja suhtlemine toimuma selges ja lihtsas keeles, mida laps kergesti mõistab.
- (47) Tuleks ette näha kord, millega lihtsustatakse käesoleva määrusega andmesubjektile antud õiguste kasutamist, sealhulgas mehhanismid, mille abil tasuta ~~taotleda~~ **saada** eelkõige juurdepääsu andmetele, õigust andmeid parandada ja kustutada ning kasutada vaidlustamisõigust. Vastutav töötleja peaks olema kohustatud vastama andmesubjekti taotlustele ~~kindlaksmääratud~~ **mõistliku** tähtaja jooksul ning vastamisest keeldumise korral seda põhjendama. [ME 23]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (48) Õiglase ja läbipaistva töötlemise põhimõtte nõuab, et andmesubjekti tuleks teavitada eelkõige töötlemistoimingu tegemisest ja selle eesmärkidest ning **tõenäolisest** andmete **igal otstarbel** säilitamise tähtsast, ~~nendega~~ **kui andmed edastatakse kolmandatele isikutele või kolmandatele riikidele, vaidlustamismeetmete olemasolust, andmetega tutvumise, nende muutmise ja kustutamise nõudmise ning kaebuse esitamise õigusest**. Kui andmeid kogutakse andmesubjektilt, tuleks teda teavitada ka sellest, kas ta on kohustatud andmeid esitama, ja andmete esitamata jätmise tagajärgedest. **Seda teavet tuleks andmesubjektile anda – mis võib ka tähendada, et see tehakse hõlpsasti kättesaadavaks – pärast lihtsustatud teabe esitamist standardsete ikoonide kujul. Samuti võib see tähendada, et isikuandmeid töödeldakse viisil, mis võimaldab andmesubjektidel oma õigusi tõhusalt kasutada.** [ME 24]
- (49) Andmesubjekti isikuandmete töötlemist käsitlev teave tuleks anda talle asjaoludest olenevalt kas kogumise ajal või mõistliku ajavahemiku jooksul, juhul kui andmeid ei koguta andmesubjektilt. Kui andmeid võib õiguspäraselt avaldada muule isikule, teavitatakse andmesubjekti sellest andmete esmakordsel avaldamisel.
- (50) Sellist kohustust ei pea siiski kehtestama juhul, kui andmesubjekt **andmesubjekt** on see teave **sellest teabest** juba ~~olemas~~ **teadlik** või juhul, kui andmete kogumine või avaldamine on õigusnormides selgelt sätestatud või kui andmesubjekti teavitamine osutub võimatuks või nõuaks ebaproportsionaalselt suuri jõupingutusi. ~~Viimati nimetatut võib osutada eriti asjakohaseks juhul, kui töötlemine toimub ajaloo või statistikauurimuste ning teadustöö eesmärgil; sellisel juhul võib arvesse võtta andmesubjektide arvu, andmete vanust ja kõiki vastuvõetud kompenseerivaid meetmeid.~~ [ME 25]
- (51) Selleks, et töötlemisest teada ja kontrollida selle seaduslikkust, peaks igaljuhul olema õigus tutvuda andmetega, mis on tema kohta kogutud, ja õigus selle õiguse lihtsale kasutamisele. Igal andmesubjektidel peaks seega olema õigus teada eelkõige andmete töötlemise eesmarke, **hinnangulist** ajavahemikku, andmete saajaid, töödeldavate andmete **üldist** loogikat ja sellise töötlemise võimalikke tagajärgi (~~vähemalt profiilianalüüsi korral~~) ning saada eelneva kohta teavet. See õigus ei tohiks kahjustada teiste isikute õigusi ja vabadusi, sealhulgas ärisaladusi ega intellektuaalomandit ning, **nagu seoses** eelkõige tarkvara ~~kaitsvat autoriõigust~~ **kaitsva autoriõigusega**. Sellise kaalutlemise tulemus ei tohiks aga olla see, et andmesubjektile ei anta üldse teavet. [ME 26]
- (52) Vastutav töötleja peaks kasutama juurdepääsu taotleva andmesubjekti isiku tuvastamiseks kõiki mõistlikke meetmeid, seda eelkõige sidusteenuste ja veebiidentifikaatorite korral. Vastutav töötleja ei tohiks isikuandmeid säilitada üksnes selleks, et suuta reageerida võimalikele päringutele.
- (53) Igal isikul peaks olema õigus teda käsitlevate isikuandmete parandamisele ja õigus ~~olla unustatud~~ **andmete kustutamisele** juhul, kui selliste andmete säilitamine ei ole kooskõlas käesoleva määrusega. Andmesubjektidel peaks olema õigus oma isikuandmete kustutamisele ja nende töötlemise lõpetamisele eelkõige siis, kui andmed ei ole enam vajalikud eesmärkidel, mille jaoks need koguti või neid muul viisil töödeldi, kui andmesubjekt on loobunud oma töötlemisele antud nõusolekust või kui ta on vastu oma isikuandmete töötlemisele või kui nende isikuandmete töötlemine muul viisil ei vasta käesoleva määruse nõuetele. ~~Kõnealune õigus on asjakohane eelkõige siis, kui andmesubjekt andis nõusoleku lapsena, olemata täielikult teadlik töötlemisega kaasnevatest ohtudest, ja hiljem soovib need isikuandmed eelkõige internetist kustutada.~~ Andmete jätkuv säilitamine peaks olema lubatud aga juhul, kui see on vajalik ajaloo- või statistikauurimuste ning teadustöö eesmärgil, rahvatervise valdkonna avalikes huvides, seadusega tagatud väljendusvabaduse õiguse kasutamiseks või kui esineb andmete töötlemise piiramise, mitte nende kustutamise põhjus. **Lisaks ei tuleks andmete kustutamise õigust kohaldada, kui isikuandmete säilitamine on vajalik andmesubjektiga sõlmitud lepingu täitmiseks või kui kehtib seadusjärgne kohustus andmed säilitada.** [ME 27]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (54) Selleks et tugevdada võrgukeskkonnas õigust ~~olla unustatud~~ **andmete kustutamisele**, tuleks laiendada õigust andmete kustutamisele selliselt, et isikuandmed avaldanud vastutav töötleja on kohustatud ~~teavitama andmeid töötlevaid kolmandaid isikuid andmesubjekti taotlusest kustutada mis tahes lingid nimetatud isikuandmetele ja andmekoopiad ja kordused. Teavitamise tagamiseks peaks vastutav töötleja võtma tegema~~ kõik mõistlikud meetmed, **vajaliku, et andmed saaks kustutatud**, sealhulgas tehnilised meetmed, mis on seotud andmetega, mille avaldamise eest vastutav töötleja vastutab. Kui isikuandmed avaldab kolmas isik, peaks avaldamise eest vastutama kolmandale isikule avaldamise loa andnud vastutav töötleja **kolmandate isikute poolt, kuid ilma et see piiraks andmesubjekti õigust nõuda hüvitist.** [ME 28]
- (54a) **Andmed, mida andmesubjekt seab kahtluse alla ning mille täpsust või ebatäpsust ei saa kindlaks teha, tuleks blokeerida kuni küsimuse lahendamiseni.** [ME 29]
- (55) Selleks et tugevdada kontrolli oma andmete ja nendega tutvumise õiguse üle, peaks andmesubjektidel olema struktureeritud ja üldkasutatavas vormingus olevate isikuandmete elektroonilise töötlemise puhul õigus saada neid käsitlevate andmete koopia samuti üldkasutatavas elektroonilises vormingus. Andmesubjektidel peaks olema võimalik edastada enda esitatud andmeid ühest automatiseeritud rakendusest (näiteks sotsiaalvõrgustikust) teise. **Vastutavaid töötlevaid peaks julgustama arendama koostalitlervaid vorminguid, mis võimaldavad andmete ülekantavust.** Seda tuleks kohaldada juhul, kui andmesubjekt esitas andmed automatiseeritud töötlemissüsteemi nõusoleku alusel või lepingu täitmisel. **Infoühiskonna teenuste osutajad ei tohiks muuta oma teenuste osutamisel kohustuslikuks nende andmete edastamist.** [ME 30]
- (56) Juhul kui isikuandmeid võib seaduslikult töödelda andmesubjekti eluliste huvide kaitsmiseks, ametiasutuse avalikes huvides või vastutava töötleja õiguspärastes huvides, on igal andmesubjektidel ikkagi õigus teda käsitlevate andmete töötlemine **tasuta, lihtsalt ja tulemuslikult** vaidlustada. Tõendamiskohustus peaks lasuma vastutaval töötlejal, kes peaks tõendama, et tema õigustatud huvid kaaluvad üles andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused. [ME 31]
- (57) Kui isikuandmeid töödeldakse otseturunduse eesmärgil **andmesubjektidel on õigus töötlemine vaidlustada**, peaks olema andmesubjektidel õigus selline töötlemine tasuta, lihtsalt ja tulemuslikult vaidlustada **vastutav töötleja seda andmesubjektile sõnaselgelt pakkuma arusaadaval viisil ja arusaadavas vormis, kasutades selget ja lihtsat keelt ning muust teabest selgelt eristatuna.** [ME 32]
- (58) Igal füüsilisel isikul peaks olema õigus sellele **profiliianalüüsi vaidlustada, ilma** et tema suhtes ei kohaldata automatiseeritud töötlemise teel tehtaval profiilianalüüsil põhinevat meetet **see piiraks andmetöötlemise õiguspärasust.** Selline meede **profiilianalüüsi, mis viib andmesubjekti puudutavaid õiguslikke tagajärgi põhjustavate meetmeteni või mõjutab oluliselt asjaomase andmesubjekti huvisid, õigusi või vabadusi**, peaks olema lubatud **aga ainult** siis, kui see on selgesõnaliselt lubatud seadusega, seda kasutatakse lepingu sõlmimisel või täitmisel või siis, kui andmesubjekt on selleks andnud oma nõusoleku. Igal juhul tuleks sellise töötlemise korral kohaldada sobivaid kaitsemeetmeid, kaasa arvatud andmesubjektile antavat konkreetset teavet, õigust otsesele isiklikule kontaktile ning seda, et sellist meetet ei tohiks kohaldada lapse puhul. **Sellised meetmed ei tohi põhjustada üksikisikute diskrimineerimist rassi, etnilise päritolu, poliitiliste vaadete, usutunnistuse või veendumuste, ametiühingusse kuulumise, seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi tõttu.** [ME 33]
- (58a) **Üksnes varjunimega tähistatud andmete töötlemisel põhineva profiilianalüüsi puhul ei tuleks eeldada, et see mõjutab oluliselt andmesubjekti huve, õigusi või vabadusi.** Kui profiilianalüüsi, mis põhineb kas ühest allikast pärit varjunimega tähistatud andmetel või eri allikatest pärit varjunimega tähistatud andmete koondamisel, võimaldab vastutaval töötlejal viia varjunimega tähistatud andmed kokku konkreetse andmesubjektiga, ei tuleks töödeldud andmeid enam käsitada varjunimega tähistatud andmetena. [ME 34]
- (59) Konkreetsete põhimõtete, õiguste saada seoses isikuandmetega teavet, ~~nendega andmetega tutvuda~~, neid parandada ja kustutada, õiguse **andmetega tutvumisele ja** andmete ~~ülekantavusele~~ **saamisele**, vaidlustamisõiguse, ~~profiilianalüüsil põhinevate meetmete~~ **profiilianalüüsi**, andmesubjekti isikuandmetega seotud rikkumisest teavitamise ning vastutavate töötlejate teatavate seonduvate kohustuste piirangud võib kehtestada ELi või

Kolmapäev, 12. märts 2014

liikmesriikide õigusaktidega, kui selline piirang on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne meede, et tagada avalik julgeolek, sealhulgas inimeste kaitsmine eelkõige loodus- ja inimtegevusest tingitud õnnetuste korral, kuritegude ja reguleeritud kutsealade ametieetika rikkumise tõkestamine, uurimine ja nende eest vastutuse võtmine, ELi või liikmesriigi muu **konkreetne ja selgelt määratletud** avalik huvi, eelkõige ELi või liikmesriigi oluline majandus- või finantshuvi, andmesubjekti kaitse või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse. Nimetatud piirangud peaksid vastama hartas ning inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsioonis sätestatud nõuetele. [ME 35]

- (60) Tuleks kehtestada vastutava töötleja laialdane vastutus temapoolse ja tema nimel toimuva isikuandmete mis tahes töötlemise eest, **eelkõige seoses dokumentidega, andmete turvalisusega, mõjuhindangutega, andmekaitseametnikuga ning andmekaitseasutuste järelevalvega**. Eelkõige peaks vastutav töötleja tagama iga töötlemistoimingu kooskõla käesoleva määrusega, samuti ~~on ta kohustatud~~ **peaks ta suutma** seda kooskõla ~~tõendada~~ **tõendada. Seda peaksid kontrollima sõltumatud sise- või välisaudiitorid.** [ME 36]
- (61) Andmesubjektide õiguste ja vabaduste kaitsmine isikuandmete töötlemisel eeldab vajalike tehniliste ja korralduslike meetmete võtmist nii töötlemise kavandamise kui ka töötlemise ajal, et tagada käesoleva määruse nõuete täitmine. Käesoleva määruse täitmise tagamiseks ja selle tõendamiseks peaks vastutav töötleja võtma vastu sise-eeskirjad ja rakendama asjakohaseid meetmeid, mis vastavad eelkõige isikuandmete lõimitud ja vaikumisi kaitse põhimõtetele. **Isikuandmete lõimitud kaitse põhimõte eeldab andmekaitse integreerimist tehnoloogia kogu olelusringi, algsest projekteerimisest selle kasutuselevõtu, kasutamise ja lõpliku kõrvaldamiseni. See peaks samuti hõlmama vastutust vastutava või volitatud töötleja kasutatavate toodete ja teenuste eest. Isikuandmete vaikumisi kaitse põhimõte nõuab seda, et toodete ja teenuste eraelukaitse seaded vastaksid vaikumisi sellistele andmekaitse üldpõhimõtetele nagu minimaalne andmehulk ja eesmärgi piiritlemine.** [ME 37]
- (62) Andmesubjektide õiguste ja vabaduste kaitse ning vastutavate töötlejate ja volitatud töötlejate vastutus muu hulgas järelevalveasutuste teostatava kontrolli ja võetavate meetmete korral nõuab vastutusvaldkondade selget jaotamist käesolevas määruses, seda ka juhul kui vastutav töötleja määrab kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid koos teiste vastutavate töötlejatega või kui töötlemistoimingut teostatakse vastutava töötleja nimel. **Kaasvastutavate töötlejate vaheline kord peaks kajastama kaasvastutavate töötlejate tegelikke rolle ja suhteid. Käesoleva määruse kohane isikuandmete töötlemine peaks hõlmama vastutavale töötlejale loa andmist andmete edastamiseks kaasvastutavale töötlejale või volitatud töötlejale andmete töötlemiseks nende nimel.** [ME 38]
- (63) Kui väljaspool ELi asuv vastutav töötleja töötleb ~~ELis elavate~~ **ELi** andmesubjektide isikuandmeid ja tema töötlemistoimingud on seotud kaupade või teenuste pakkumisega sellistele andmesubjektidele või nende käitumise jälgimisega, peaks vastutav töötleja nimetama esindaja, välja arvatud juhul, kui vastutav töötleja asub kolmandas riigis, mis tagab kaitse piisava taseme, ~~vastutava~~ **või kui töötlemine on seotud vähem kui 5 000 andmesubjektiga mis tahes järjestikuse 12kuulise ajavahemiku jooksul ning seda ei teostata isikuandmete eriliikide puhul, või kui vastutav** töötleja on väike- või keskmise suurusega ettevõtte, avaliku sektori asutus või organ või kui vastutav töötleja pakub sellistele andmesubjektidele kaupu või teenuseid ainult juhuti. Esindaja peaks tegutsema vastutava töötleja nimel ja tema poole võivad pöörduda kõik järelevalveasutused. [ME 39]
- (64) Selleks et määrata kindlaks, kas vastutav töötleja pakub ~~ELis elavatele~~ **ELi** andmesubjektidele kaupu ja teenuseid ainult juhuti, tuleks kontrollida, kas vastutava töötleja kogu tegevuse põhjal on ilmne, et sellistele andmesubjektidele kaupade ja teenuste pakkumine on tema kõrvaltegevus. [ME 40]
- (65) **Selleks et oleks võimalik tõendada** käesoleva määruse täitmise tõendamiseks **täitmist**, peaks vastutav töötleja või volitatud töötleja dokumenteerima iga töötlemistoimingu **säilitama vajalikke dokumente, et täita käesoleva määrusega sätestatud nõudeid**. Iga vastutav töötleja ja volitatud töötleja peaks olema kohustatud tegema

Kolmapäev, 12. märts 2014

järelevalveasutusega koostööd ja tegema nimetatud dokumendid taotluse korral kättesaadavaks, et neid saaks kasutada ~~nimetatud töötlemistoimingute kontrollimiseks~~ **käesolevale määrusele vastavuse hindamiseks. Lisaks dokumentide koostamisele tuleks rõhutada ja tähtsustada ka häid tavasid ja nõuetele vastavust..** [ME 41]

- (66) Turvalisuse tagamiseks ja käesoleva määruse vastase töötlemise vältimiseks peaks vastutav töötleja või volitatud töötleja hindama töötlemisega seotud ohte ja rakendama meetmeid asjaomaste riskide leevendamiseks. Võttes arvesse tehnika taset ja meetmete rakenduskulusid, tuleks kõnealuste meetmetega tagada vajalik turvalisuse tase, mis vastaks ohtudele ja kaitstavate isikuandmete laadile. Töötlemise turvalisuse tagamiseks tehniliste standardite ja korralduslike meetmete kehtestamisel ~~peaks komisjon edendama~~ **tuleks edendada** tehnoloogia neutraalsust, koostalitlusvõimet ja innovatsiooni ning vajaduse korral **tuleks ergutada** koostööd kolmandate riikidega. [ME 42]
- (67) Isikuandmetega seotud rikkumisega võib asjaomasele üksikisikule kaasneda oluline majanduslik ja sotsiaalne kahju, sealhulgas identiteedipettus, kui sellega piisavalt ja õigeaegselt ei tegelda. Seetõttu ~~niipea, kui peaks~~ vastutav töötleja ~~sellise rikkumise toimumisest teada saab, peaks ta teatama rikkumisest viivitamata järelevalveasutusele, tehes seda võimaluse korral 24~~ **eeldatavasti hiljemalt 72** tunni jooksul. ~~Kui 24 tunni jooksul teatamine ei ole võimalik,~~ **Asjakohasel juhul** tuleks teatisele lisada ~~selle~~ hilinemise põhjused. Üksikisikut, kelle isikuandmeid rikkumine kahjustada võib, tuleks teavitada põhjendamatu viivitusega, et nad saaksid võtta vajalikke ettevaatusabinõusid. Rikkumist tuleks pidada andmesubjekti isikuandmeid ja eraelu puutumatus kahjustavaks juhul, kui selle tulemuseks võib olla identiteedivargus või pettus, füüsiline kahju, märkimisväärne alandamine või maine kahjustamine. Teatises tuleks kirjeldada isikuandmetega seotud rikkumise olemust ja anda asjaomasele üksikisikule soovitusi võimaliku kahjuliku mõju leevendamiseks. Teatis tuleks saata andmesubjektile nii kiiresti kui võimalik ning tihedas koostöös järelevalveasutusega, pidades kinni tema või muude asjakohaste asutuste (nt õiguskaitseasutuste) suunistest. Näiteks andmesubjekti võimalus vähendada kahju tekkimise otsesest ohu nõuab tema operatiivset teavitamist, samas kui võimalus rakendada asjakohaseid meetmeid isikuandmetega seonduvate jätkuvate või samalaadsete rikkumiste vastu võib õigustada pikemat tähtaega. [ME 43]
- (68) Selleks et määrata kindlaks, kas isikuandmetega seotud rikkumisest on teatatud järelevalveasutusele ja andmesubjektile asjatu viivitusega, tuleks kontrollida, kas vastutav töötleja on rakendanud ja kohaldanud asjakohaseid tehnoloogilise kaitse ja korralduslikke meetmeid, et viivitamata kindlaks teha, kas isikuandmetega seotud rikkumine on toimunud, ning teavitada sellest viivitamata järelevalveasutust ning andmesubjekti, enne kui kahjustatakse isiklikke ja majandushuve kaitsmisele, võttes arvesse eelkõige isikuandmetega seotud rikkumise laadi, tõsidust ja tagajärgi ning kahjulikku mõju andmesubjektile.
- (69) Isikuandmetega seotud rikkumisest teatamise vormide ja korra kohta üksikasjalike eeskirjade koostamisel tuleks võtta arvesse ka rikkumise asjaolusid, sealhulgas seda, kas isikuandmed olid kodeeritud või mõnel muul sellisel moel kaitstud asjakohaste tehniliste kaitsemeetmetega, mis vähendab tõhusalt identiteedipettuse või muu väärkasutuse tõenäosust. Lisaks tuleks sellistes eeskirjades ja korras arvesse võtta õiguskaitseasutuste õigustatud huve juhtudel, kui varajane avalikustamine võib tarbetult takistada rikkumise asjaolude uurimist.
- (70) Direktiivis 95/46/EÜ nähti ette üldine kohustus teatada isikuandmete töötlemisest järelevalveasutustele. Kõnealune kohustus põhjustab haldus- ja finantskoormust, kuid see ei aidanud alati parandada isikuandmete kaitset. Seega tuleks selline valimatu üldise teatamise kohustus kaotada ning asendada see tõhusate menetluste ja mehhanismidega, mille raames keskendutakse hoopis neile töötlemistoimingutele, mis oma laadi, ulatuse või eesmärgi poolest võivad endast tõenäoliselt kujutada konkreetset ohtu andmesubjektide õigustele ja vabadustele. Sellistel juhtudel peaks

Kolmapäev, 12. märts 2014

vastutav töötleja või volitatud töötleja koostama enne töötlemist isikuandmete kaitse alase mõjuhinnangu, mis peaks eelkõige sisaldama kavandatavaid meetmeid, kaitsemeetmeid ja mehhanisme isikuandmete kaitse tagamiseks ning käesoleva määruse täitmise tõendamiseks.

- (71) Seda tuleks eelkõige kohaldada hiljuti loodud suurte toimetuste puhul, mille eesmärk on töödelda suurt hulka isikuandmeid piirkondlikul, riiklikul või rahvusvahelisel tasandil ning mis võivad mõjutada paljusid andmesubjekte.
- (71a) **Mõjuhinnangud moodustavad igasuguse jätkusuutliku andmetöötlusraamistiku tuuma ning tagavad, et ettevõtted on algusest peale teadlikud oma andmetöötlustoimingute kõigist võimalikest tagajärgedest. Põhjalike mõjuhinnangutega on võimalik andmetega seotud rikkumisi või privaatsusesse tungimise toiminguid täielikult piirata. Isikuandmete kaitse alane mõjuhinnang peaks seega arvesse võtma tervet isikuandmete korraldamise olelusringi, alates andmete kogumisest ja andmete töötlemisest kuni nende kustutamiseni, kirjeldades üksikasjalikult kavandatud töötlemistoiminguid, riske andmesubjektide õigustele ja vabadustele, kavandatavaid riskiga tegelemise meetmeid, kaitse- ning turvameetmeid ja mehhanisme, et tagada käesoleva määruse täitmine.** [ME 44]
- (71b) **Vastutavad töötledajad peaksid keskenduma isikuandmete kaitsele andmete kogu olelusringi kestel, nende kogumisest töötlemise ja hävitamiseni, panustades algusest peale jätkusuutliku andmehalduse raamistikku ja täiendades seda põhjaliku täitmismehhanismiga.** [ME 45]
- (72) On juhtumeid, mille puhul võib olla mõistlik ja säästlik hõlmata isikuandmete kaitse alase mõjuhinnanguga rohkem kui üht projekti, näiteks juhul, kui avaliku sektori asutused või organid kavatsevad kasutusele võtta ühise rakenduse või töötlemisplatvormi või mitu vastutavat töötlejat kavatseb kasutusele võtta ühise rakenduse või töötlemiskeskonna terves tööstusharus või allharus või laialdaselt kasutatava horisontaalse tegevuse puhul.
- (73) ~~Kui isikuandmete kaitse alaseid mõjuhinnanguid ei ole koostatud juba selliste siseriiklike õigusaktide vastuvõtmisel, millele avaliku sektori asutuse või organi ülesannete täitmine tugineb ja millega reguleeritakse kõnealuseid konkreetseid töötlemistoiminguid või nende kogumit, peaks avaliku sektori asutus või organ koostama sellise mõjuhinnangu.~~ [ME 46]
- (74) Kui isikuandmete kaitse alase mõjuhinnangust ilmneb, et töötlemistoimingud või konkreetse uue tehnoloogia kasutuselevõtt on seotud mitmete konkreetsete ohtudega andmesubjektide õigustele ja vabadustele, näiteks jättes üksikisikud ilma nende õigustest, konsulteeritakse enne tegevuse alustamist **andmekaitseametniku või järelevalveasutusega** ohtliku töötlemise asjus, mis ei pruugi käesoleva määrusega kooskõlas olla, ning tegemaks ettepanekuid sellise olukorra lahendamiseks. ~~Selle~~ **Järelevalveasutusega** konsulteerimine peaks toimuma ka siis, kui valmistatakse ette kas liikmesriigi parlamendi meedet või sellisel õigusaktil põhinevat meedet, millega määratakse kindlaks töötlemise laad ja nähakse ette vajalikud kaitsemeetmed. [ME 47]
- (74a) **Mõjuhinnangutest on kasu vaid siis, kui vastutavad töötledajad tagavad neis algselt antud lubaduste täitmise. Vastutavad töötledajad peaksid seega korrapäraselt viima läbi andmekaitse vastavuse kontrollid, et näidata, et olemasolevad andmetöötlamise mehhanismid vastavad isikuandmete kaitse alases mõjuhinnangus piisitatud lubadustele. Samuti peaks see näitama vastutava töötleja suutlikkust austada andmesubjektide iseseisvaid otsuseid. Kui kontrolli käigus leitakse vastavuses ebakõlasid, tuleks need esile tuua ning esitada soovitusi täieliku vastavuse saavutamiseks.** [ME 48]
- (75) Kui töötlemine toimub avalikus sektoris või erasektoris ~~suuretegevuste poolt ja puudutab enam kui 5000 andmesubjekti 12 kuu jooksul~~ või kui ettevõtte põhitegevus, olenemata tema suurusest, hõlmab **tundlikke andmeid puudutavaid** töötlemistoiminguid või **töötlemistoiminguid**, mis nõuavad regulaarset ja süstemaatilist järelevalvet, peaks vastutavat töötlejat või volitatud töötlejat abistama isik, kes kontrollib käesoleva määruse täitmist asutuse poolt. **Selle kindlakstegemisel, kas töödeldakse andmeid suure arvu andmesubjektide kohta, ei tohiks arvesse võtta arhiveeritud andmeid, mis on piiratud selliselt, et vastutav töötleja ei saa tavapärasel viisil nendega tutvuda ega teha nendega töötlemistoiminguid, ning mida ei saa enam muuta.** Sellistel

Kolmapäev, 12. märts 2014

andmekaitseametnikel, olgu nad siis vastutava töötaja töövõtjad või mitte **ja täitku nad seda ülesannet täiskoormusega või mitte**, peaks olema võimalik täita oma kohustusi ja ülesandeid sõltumatult **ning nad peaksid olema eriliselt kaitstud vallandamise eest. Lõplik vastutus peaks lasuma organisatsiooni juhtkonnal. Andmekaitseametnik peab isikuandmete automaatseks töötlemiseks mõeldud süsteemide kavandamise, hankimise, arendamise ja paigaldamise eelnevalt läbi arutama kavandatud ja ettenähtud isikuandmete kaitse tagamiseks.** [ME 49]

- (75a) **Andmekaitseametnikul peaksid olema vähemalt järgmised kutseoskused: laialdased teadmised isikuandmete kaitse alaste õigusaktide sisust ja kohaldamisest, sealhulgas tehnilised ja organisatsioonilised meetmed; andmekaitse ja andmete turvalisusega seotud tehniliste nõudmiste alane kogemus; valdkonnaspetsiifilised teadmised vastavalt andmetöötamise mahule ja töödeldavate andmete delikaatsusele; võime kontrollida, konsulteerida, dokumenteerida ja logifaili analüüsida; oskus teha koostööd töötajate esindajatega. Vastutav töötaja peaks võimaldama andmekaitseametnikul osaleda täiendõppes, et alal hoida tema ülesannete täitmiseks vajalikke eriteadmisi. Andmekaitseametniku määramine ei eelda asjaomaselt töötajalt tingimata täiskohaga tööd.** [ME 50]
- (76) Vastutavate töötajate eri kategooriaid esindavaid ühendusi ja muid organeid tuleks kutsuda üles koostama **pärast töötajate esindajatega konsulteerimist** käesoleva määrusega kooskõlas olevaid toimejuhendeid, et kaasa aidata käesoleva määruse tõhusale kohaldamisele, võttes arvesse konkreetsetes sektorites toimuvat töötlemise eriomadusi. **Sellised juhendid peaksid tegema käesoleva määruse nõuete järgimise majandusharu jaoks lihtsamaks.** [ME 51]
- (77) Selleks et parandada läbipaistvust ja käesoleva määruse järgimist, tuleks soodustada sertifitseerimismehhanismide, isikuandmete kaitse piisavuse ja **standarditud** märgiste kehtestamist, mis annavad andmesubjektidele võimaluse kiiresti, **usaldusväärset ja kontrollitavalt** hinnata asjakohaste toodete ja teenuste isikuandmete kaitse taset. **Euroopa tasandil tuleks luua märgis „Euroopa isikuandmete kaitse piisav“**, et äratada andmesubjektides **usaldust, pakkuda vastutavatele töötajatele õiguskindlust ja samal ajal eksportida Euroopa andmekaitsestandardeid, võimaldades Euroopa-välistel ettevõtjatel siseneda kergemini Euroopa turgudele, kui nad on sertifitseeritud.** [ME 52]
- (78) Isikuandmete liikumine üle piiride on vajalik rahvusvahelise kaubanduse ja koostöö laiendamiseks. Nimetatud voogude suurenemine on laiendanud isikuandmete kaitsega seonduvate probleemide ringi. Isikuandmete edastamisel ELis kolmandatele riikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele ei tohiks aga kahjustada ELis käesoleva määrusega tagatud üksikisikute kaitse taset. Igal juhul tohib andmeid kolmandatele riikidele edastada ainult käesolevat määrust täielikult järgides.
- (79) Käesolev määrus ei piira ELi ja kolmandate riikide vahel sõlmitud selliste rahvusvaheliste lepingute kohaldamist, millega reguleeritakse isikuandmete edastamist, sealhulgas asjakohaseid andmesubjektide kaitsmise meetmeid, **mis tagavad kodanike põhiõiguste kaitse piisava taseme.** [ME 53]
- (80) Komisjon võib terve ELi osas otsustada, et teatavad kolmandad riigid, kolmanda riigi territoorium või töötlemissektor või rahvusvaheline organisatsioon pakub isikuandmete kaitset piisaval tasemel, tagades seega terves ELis õiguskindluse ja ühtsuse seoses kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, mis tagavad isikuandmete kaitse piisava taseme. **Sellisel juhul Komisjon võib isikuandmete edastamine kõnealustesse riikidesse toimuda ilma täiendava loata ühtlasi otsustada, olles teavitanud kolmandat riiki ja andnud sellele täieliku põhjenduse, sellise otsuse tagasi võtta.** [ME 54]
- (81) Kooskõlas põhiväärtustega, millele EL on rajatud, eelkõige inimõiguste kaitsmisega, peaks komisjon kolmanda riigi hindamisel arvesse võtma seda, kuidas asjaomane kolmas riik peab kinni õigusriigi ja õiguskaitses kättesaadavuse põhimõtetest ning rahvusvahelistest inimõiguste normidest ja standarditest.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (82) Samuti võib komisjon tunnistada, et kolmas riik, kolmanda riigi territoorium või töötlemissektor või rahvusvaheline organisatsioon ei paku isikuandmete kaitset piisaval tasemel. **Selliseid seadusandlikke akte, millega nähakse ette piiriülene juurdepääs liidus töödeldud isikuandmetele ilma liidu või liikmesriigi õiguse kohase loata, tuleks käsitada piisavuse puudumise märgina.** Sellest tulenevalt peaks olema keelatud isikuandmete edastamine kõnealusele kolmandale riigile. Sellisel juhul tuleks ette näha komisjoni ja sellise kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni konsultatsioonid. [ME 55]
- (83) Kaitse piisavust käsitleva otsuse puudumise korral peaks vastutav töötleja või volitatud töötleja võtma meetmed, et tasakaalustada kolmanda riigi isikuandmete kaitse puudulik tase asjakohaste andmesubjekti kaitsmise meetmetega. Sellised asjakohased kaitsemeetmed võivad hõlmata järgneva kasutamist: siduvad ettevõtluseeskirjad, komisjoni vastu võetud standardsed isikuandmete kaitse klauslid, järelevalveasutuse vastu võetud standardsed isikuandmete kaitse klauslid, järelevalveasutuse heaks kiidetud lepingusätted. ~~ning muud kohased ja proportsionaalsed meetmed~~ **Need asjakohased kaitsemeetmed peaksid tagama sellise austuse andmesubjektide õiguste vastu, mis on põhjendatud andmete edastamise toimingute) kõigi asjaoludega ja mille järelevalveasutus on heaks kiitnud samaväärne ELi-siseses andmetöötlemise kehtivaga, eriti seoses eesmärgi piiritlemisega, õigusega andmetega tutvumisele, nende muutmisele, kustutamisele ning nõuda hüvitist. Need kaitsemeetmed peaksid eelkõige tagama isikuandmete töötlemise põhimõtete järgimise, kaitsma andmesubjektide õigusi ning nägema ette tulemuslikud kahju hüvitamise mehhanismid, tagama isikuandmete lõimitud ja vaikumisi kaitse põhimõtete järgimise, tagama andmekaitseametniku olemasolu.** [ME 56]
- (84) Vastutavale töötlejale ja volitatud töötlejale antud võimalus kasutada komisjoni või järelevalveasutuse vastu võetud standardseid isikuandmete kaitse klausleid ei tohiks välistada vastutava töötleja ja volitatud töötleja võimalust lisada standardsed isikuandmete kaitse klauslid põhjalikumasse lepingusse ega võimalust lisada muid sätteid **või täiendavaid kaitsemeetmeid**, kui need ei lähe otseselt ega kaudselt vastuollu komisjoni või järelevalveasutuse vastu võetud standardsete isikuandmete kaitse klauslitega ega piira andmesubjektide põhiõigusi ja -vabadusi. **Komisjoni poolt vastu võetud isikuandmete kaitse standardklauslid võiksid hõlmata eri olukordi, nimelt liidus asutatud volitatud töötlejate andmeedastusi väljaspool liitu asutatud volitatud töötlejatele ning liidus asutatud volitatud töötlejate väljaspool liitu asutatud vastutavatele töötlejatele, sh alltöötlejatele.** Vastutavaid töötlejaid ja volitatud töötlejaid tuleks ergutada nägema ette tõhusamaid kaitsemeetmeid täiendavate lepinguliste kohustuste abil, mis täiendavad standardseid kaitseklausleid. [ME 57]
- (85) Kontsern peaks saama andmete rahvusvahelise edastamise korral EList samasse kontserni kuuluvatele organisatsioonidele kasutada heakskiidetud siduvaid ettevõtluseeskirju, kui sellised eeskirjad hõlmavad **kõiki** olulisi põhimõtteid ja kohtulikult kaitstavaid õigusi, et tagada sobivad kaitsemeetmed isikuandmete edastamise eri liikide puhul. [ME 58]
- (86) Andmete edastamine peaks olema võimalik teataval asjaoludel, kui andmesubjekt on andnud oma nõusoleku, kui edastamine on vajalik seoses lepingu või kohtumenetlusega, kui seda nõuab ELi või liikmesriikide õiguses sätestatud kaalukas avalik huvi või kui edastatakse seadusega loodud ja avalikkusele või kõigile õigustatud huviga isikutele tutvumiseks avatud registrist pärinevaid andmeid. Viimati nimetatud juhul ei tohiks edastada kõiki andmeid ega registris sisalduvate andmete kõiki liike ja juhul, kui register on mõeldud tutvumiseks õigustatud huviga isikutele, tuleks andmed edastada ainult kõnealuste isikute taotluse korral või juhul, kui nemad on andmete vastuvõtjad, **võttes täielikult arvesse andmesubjekti huve ja põhiõigusi.** [ME 59]
- (87) Nimetatud erandid on asjakohased eelkõige selliste andmeedastustoimingute puhul, mis on vajalikud kaaluka avaliku huvi kaitsmiseks, näiteks andmete rahvusvahelisel edastamisel konkurentsi-, maksu- ja tolli-, ~~finantsjärelevalve-, sotsiaalkindlustus-~~ **finantsjärelevalveasutuste, sotsiaalkindlustuse ja rahvatervise valdkonnas pädevate asutuste ning kuritegude tõkestamises, uurimises, avastamises või kuritegude eest vastutusele võtmises, sealhulgas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamises** pädevate asutuste vahel. **Isikuandmete edastamist tuleks pidada**

Kolmapäev, 12. märts 2014

seaduslikuks ka siis, kui see on vajalik andmesubjekti või muu isiku eluliste huvide kaitsmiseks, kui andmesubjekt ei ole võimeline nõusolekut andma. Isikuandmete edastamist sellistel olulistel avaliku huvi põhjustel tuleks kasutada ainult juhuslike edastamiste puhul. Igal üksikul juhul tuleb hoolikalt kaaluda kõiki edastamise asjaolusid. [ME 60]

- (88) ~~Edastamine, mida ei saa pidada sagedaseks ega mahukaks, võib samuti toimuda vastutava töötleja või volitatud töötleja õigustatud huvides, kui ta on hinnanud andmeedastustoimingu kõiki asjaolusid. Isikuandmete töötlemise korral ajaloo- või statistikauurimuste ning teadustöö eesmärgil tuleks arvesse võtta ühiskonna õiguspäraseid ootusi laialdasemate teadmiste osas. [ME 61]~~
- (89) Kõigil juhtudel, kui komisjon ei ole teinud otsust kolmanda riigi isikuandmete kaitse taseme piisavuse kohta, peaks vastutav töötleja või volitatud töötleja kasutama lahendusi, mis annavad andmesubjektidele **õiguslikult siduva** tagatise, et neil on pärast neid käsitlevate andmete edastamist samad põhiõigused ja nende suhtes kohaldatakse samu kaitsemeetmeid, kui andmete töötlemise korral liidus, **tingimusel et töötlemine ei ole massiline, korduv ega struktuuriline. Tagatise alla peaks kuuluma rahaline hüvitamine kahju kannatamise või loata andmetega tutvumise või nende töötlemise korral ning siseriiklikest õigusaktidest olenemata kohustus esitada kõik üksikasjad iga korra kohta, mil andmetega on tutvunud kolmanda riigi avaliku sektori asutused.** [ME 62]
- (90) Mõned kolmandad riigid kehtestavad seadused, määrused ja muud õigusaktid, millega vahetult reguleeritakse liikmesriikide jurisdiktsiooni alla kuuluvate füüsiliste ja juriidiliste isikute andmetöötlustoiminguid. Nende seaduste, määruste ja muude õigusaktide kohaldamine väljaspool asjaomase kolmanda riigi territooriumi võib olla vastuolus rahvusvahelise õigusega ning takistada ELis käesoleva määrusega tagatud üksikisikute kaitse taseme saavutamist. Edastamine peaks olema lubatud ainult juhul, kui on täidetud käesoleva määruse tingimused kolmandatesse riikidesse edastamise kohta. Nii võib see olla muu hulgas siis, kui avaldamine on vajalik kaaluka avaliku huvi tõttu, mis on sätestatud kas ELi või liikmesriigi õiguses, mida vastutava töötleja suhtes kohaldatakse. Komisjon peaks täpsustama kaaluka avaliku huvi esinemise tingimusi delegeeritud õigusaktiga. **Juhtudel, kui vastutavad töötlejad või volitatud töötlejad seisavad silmitsi vastuoluliste vastavuse nõuetega ühelt poolt liidu jurisdiktsiooni ning teiselt poolt kolmanda riigi jurisdiktsiooni vahel, peab komisjon tagama, et liidu õigus oleks alati ülimalik. Komisjon peaks pakkuma vastutavale töötlejale ja volitatud töötlejale suuniseid ja abi ning püüdma lahendada jurisdiktsiooni konflikte kõnealuse kolmanda riigiga.** [ME 63]
- (91) Isikuandmete liikumine üle piiride võib raskendada üksikisikute võimalusi kasutada õigust isikuandmete kaitsele, eelkõige kaitsta end nimetatud teabe ebaseadusliku kasutamise ja avaldamise eest. Samal ajal võib järelevalveasutus sattuda olukorda, milles ta leiab, et ei suuda käsitleda kaebusi ega teostada uurimist väljapoole oma riigi piire jäävates küsimustes. Nende piiriülese koostöö püüdlusi võivad takistada ka ebapiisavad volitused tõkestamisel ja olukordade parandamisel, ebaühtlane õiguskord ja praktilised tõkked, nagu piiratud vahendid. Seepärast on vaja tihendada isikuandmete kaitse järelevalveasutuste koostööd, et aidata neil vahetada teavet ja teostada uurimist koos teiste riikide järelevalveasutustega.
- (92) Liikmesriikides täiesti sõltumatult oma tööülesandeid täitvate järelevalveasutuste loomine on oluline tegur üksikisikute kaitsmisel seoses nende isikuandmete töötlemisega. Liikmesriik võib luua mitu järelevalveasutust, et arvestada nende põhiseaduslikku, organisatsioonilist ja haldusstruktuuri. **Asutusel on piisav personal ja piisavad rahalised vahendid oma rolli täielikuks täitmiseks, võttes arvesse elanikkonna suurust ja töödeldavate isikuandmete kogust.** [ME 64]
- (93) Kui liikmesriik loob mitu järelevalveasutust, peaks ta seadusega kehtestama mehhanismid, millega tagatakse nende järelevalveasutuste tõhus osalemine järjepidevuse mehhanismis. Eelkõige peaks kõnealune liikmesriik määrama järelevalveasutuse, kes tegutseb keskse kontaktpunktina nende asutuste tõhusaks osalemiseks mehhanismis, et tagada kiire ja takistusteta koostöö teiste järelevalveasutustega, Euroopa Andmekaitseenõukogu ja komisjoniga.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (94) Igale järelevalveasutusele tuleks anda piisavad rahalised ja inimressursid, ~~hooned ja infrastruktuur~~ **pöörates erilist tähelepanu personali piisavate tehniliste ja õiguslaste oskuste, hoonete ja infrastruktuuri tagamisele**, mis on vajalikud nende ülesannete, sealhulgas terve ELi järelevalveasutustega tehtava koostöö ja vastastikuse abiga seotud ülesannete täitmiseks. [ME 65]
- (95) Järelevalveasutuse liikmetele esitatavad üldtingimused tuleks kehtestada igas liikmesriigis seadusega ning eelkõige tuleks ette näha see, et liikmed peaks ametisse nimetama ~~ka~~ liikmesriigi parlament või valitsus, **hoolitsedes nõuetekohaselt selle eest, et viia miinimumini poliitilise sekkumise võimalus**, ning eeskirjad liikmete isikliku kvalifikatsiooni, **huvide konfliktide vältimise** ja ametiseisundi kohta. [ME 66]
- (96) Järelevalveasutused jälgivad käesoleva määruse kohaldamist ja aitavad kaasa selle ühtsele kohaldamisele terves ELis, et kaitsta füüsilisi isikuid nende isikuandmete töötlemisel ning soodustada isikuandmete vaba liikumist siseturul. Selleks peaksid järelevalveasutused tegema koostööd üksteise ja komisjoniga.
- (97) Kui ELis asuva vastutava töötaja või volitatud töötaja tegevuse raames töödeldakse isikuandmeid mitmes liikmesriigis, peaks ~~kontrollima~~ vastutava töötaja või volitatud töötaja tervet ELi ~~hõlmavat tegevust~~ **hõlmava tegevuse ühtse kontaktpunktina ja nende järelevalve eest vastutava juhtiva asutusena tegutsema ja** võtma vastu seonduvad otsused üks järelevalveasutus, et parandada kohaldamise järjepidevust, õiguskindlust ja vähendada asjaomaste vastutavate töötajate ja volitatud töötajate halduskoormust. [ME 67]
- (98) Selliseks ühtseks kontaktpunktiks olev ~~pädev~~ **juhtiv** asutus on selle liikmesriigi järelevalveasutus, kus on vastutava töötaja või volitatud töötaja peamine tegevuskoht **või esindaja. Teatud juhtudel võib pädeva asutuse taotlusel määrata juhtiva asutuse järjepidevuse mehhanismi abil Euroopa Andmekaitseasutus.** [ME 68]
- (98a) **Andmesubjektid, kelle isikuandmeid töötleb teise liikmesriigi vastutav töötaja või volitatud töötaja, peaksid saama esitada kaebuse oma valitud järelevalveasutusele. Juhtiv andmekaitseasutus peaks koordineerima oma tööd teiste asjaomaste asutustega.** [ME 69]
- (99) Kuigi käesolevat määrust kohaldatakse ka liikmesriikide kohtute tegevuse suhtes, ei peaks järelevalveasutuste pädevus selleks, et kaitsta kohtunike sõltumatust nende ülesannete täitmisel, hõlmama isikuandmete töötlemist juhul, kui kohtud tegutsevad oma õigusliku pädevuse piires. Kõnealune erand peaks siiski rangelt piirduma õiguskaitseasutuste tegevusega kohtuasjades ega tohiks laieneda muule tegevusele, millega kohtunikud võivad olla seotud vastavalt siseriiklikele õigusaktidele.
- (100) Selleks et tagada kogu liidus ühtlane järelevalve käesoleva määruse üle ja selle ühtlane täitmine, peaksid järelevalveasutustel olema kõikides liikmesriikides samad ülesanded ja volitused, sealhulgas uurimis-, õiguslikult siduva sekkumise, otsuste tegemise ja sanktsioonide kehtestamise volitused, eelkõige üksikisikute esitatud kaebuste puhul, ning volitused osaleda kohtumenetlustes. Järelevalveasutuste uurimisvolitusi seoses juurdepääsuga ruumidele tuleks kasutada kooskõlas ELi ja liikmesriikide õigusega. Eelkõige on see nii kohtu eelneva loa hankimise nõude puhul.
- (101) Iga järelevalveasutus peaks võtma vastu andmesubjekti **või avalikes huvides tegutseva ühenduse** esitatud kaebuse ja küsimust uurima. Kaebuse esitamisele järgnev uurimine peaks toimuma ulatuses, mis on konkreetse juhtumi puhul vajalik, ning selle tulemus peaks olema võimalik kohtulikult läbi vaadata. Järelevalveasutus peaks teavitama andmesubjekti **või ühendust** kaebuse menetlemise käigust ja tulemusest mõistliku aja jooksul. Kui juhtum vajab täiendavat uurimist või kooskõlastamist mõne teise järelevalveasutusega, tuleks sellest teatada andmesubjektile. [ME 70]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (102) Järelevalveasutuste avalikkusele suunatud teadlikkuse tõstmise meetmed peaksid hõlmama volitatud töötajatele, sealhulgas mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele ning andmesubjektidele suunatud konkreetseid meetmeid.
- (103) Järelevalveasutused peaksid abistama üksikeid ülesannete täitmisel ja andma vastastikust abi, et tagada käesoleva määruse järjekindel kohaldamine ja täitmine siseturul.
- (104) Igal järelevalveasutusel peaks olema õigus osaleda järelevalveasutuste ühisoperatsioonides. Taotluse saanud järelevalveasutus peaks olema kohustatud taotlusele vastama kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.
- (105) Selleks et tagada käesoleva määruse ühtne kohaldamine terves ELis, tuleks kehtestada järelevalveasutuste vaheliseks ja komisjoniga tehtavaks koostööks järjepidevuse mehhanism. Kõnealust mehhanismi tuleks kohaldada eelkõige siis, kui järelevalveasutus kavatses võtta meetmeid seoses tööstustoimingutega, mis on seotud kaupade või teenuste pakkumisega mitmes liikmesriigis asuvatele andmesubjektidele või selliste andmesubjektide jälgimisega või mis võivad oluliselt mõjutada isikuandmete vaba liikumist. Mehhanismi tuleks kohaldada ka siis, kui mis tahes järelevalveasutus või komisjon taotleb küsimuse käsitlemist järjepidevuse mehhanismi raames. **Seejuures peaks olema andmesubjektidel õigus järjepidevusele, kui ta leiab, et liikmesriigi andmekaitseasutus ei ole täitnud seda kriteeriumit.** Nimetatud mehhanism ei tohi piirata mis tahes meetet, mida komisjon võib võtta oma aluslepingutest tulenevate volituste kasutamisel. [ME 71]
- (106) Järjepidevuse mehhanismi kohaldamise korral peaks Euroopa Andmekaitsekoostöögrupi esitada kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul oma arvamuse, kui nii otsustatakse liikmete lihthälteenamusega või kui seda taotleb mis tahes järelevalveasutus või komisjon.
- (106a) Käesoleva määruse järjepideva kohaldamise tagamiseks võib Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp võtta üksikjuhtudel vastu otsuse, mis on pädevate järelevalveasutuste jaoks siduv.** [ME 72]
- (107) Selleks et tagada käesoleva määruse järgimine, võib komisjon vastu võtta käesolevat valdkonda käsitleva arvamuse või otsuse, mille alusel peab järelevalveasutus oma kavandatava meetme peatama. [ME 73]
- (108) Selleks et kaitsta andmesubjektide huve, võib olla vaja tegutseda kiiresti, eriti siis, kui on olemas oht, et andmesubjekti õiguse kohtuliku kaitsmise võimalust võidakse märkimisväärselt takistada. Seetõttu peaks järelevalveasutusel olema võimalik võtta järjepidevuse mehhanismi kohaldamise korral konkreetse kehtivusajaga ajutisi meetmeid.
- (109) Kõnealuse mehhanismi kohaldamine peaks olema järelevalveasutuse vastava otsuse õiguspärasuse ja täitmisele pööramise tingimus. Teistel piiriülese tähtsusega juhtudel võivad asjaomased järelevalveasutused kahepoolselt või mitmepoolselt pakkuda vastastikust abi ja teostada ühist uurimist, kasutamata selleks järjepidevuse mehhanismi.
- (110) ELi tasandil tuleks luua Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp. See peaks asendama direktiivi 95/46/EÜ alusel loodud töörühma üksikisikute kaitseks seoses isikuandmete töötlemisega. Sinna peaks kuuluma iga liikmesriigi järelevalveasutuse juht ja Euroopa andmekaitseinspektor. ~~Komisjon peaks osalema nõukogu tegevuses.~~ Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp peaks aitama kaasa käesoleva määruse ühtsele kohaldamisele terves ELis, sealhulgas nõustades komisjoni liidu institutsioone ja edendades järelevalveasutuste koostööd terves ELis, **kaasa arvatud ühisoperatsioonide kooskõlastatust.** Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp peaks täitma oma ülesandeid sõltumatult. **Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp peaks tugevdama dialoogi selliste asjaomaste sidusrühmade nagu andmesubjektide liitude, tarbijaorganisatsioonide, vastutavate töötajate ning muude asjakohaste sidusrühmade ja asjatundjatega.** [ME 74]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (111) Igal andmesubjektil **Andmesubjektidel** peaks olema õigus esitada kaebus ükskõik millise liikmesriigi järelevalveasutusele ja õigus **tõhusale** õiguskaitsevahendile **kooskõlas põhiõiguste harta artikliga 47**, kui ta ~~ta~~ **nad** on seisukohal, et ~~tema~~ **nende** käesolevast määrusest tulenevaid õigusi on rikutud, või kui järelevalveasutus ei reageeri kaebusele ega võta meetmeid juhul, kui need on vajalikud andmesubjekti õiguste kaitsmiseks. [ME 75]
- (112) Mis tahes asutusel, organisatsioonil või ühingul, ~~mille eesmärk on kaitsta andmesubjektide andmete kaitsega seonduvaid õigusi ja huve~~ **mis tegutseb avalikes huvides** ja mis on loodud liikmesriigi õigusakti alusel, peaks olema õigus esitada järelevalveasutusele **andmesubjektide nõusolekul nende nimel** kaebus või kasutada **andmesubjekti volitusel** õigust õiguskaitsevahendile ~~andmesubjektide nimel~~ või esitada andmesubjekti kaebusest sõltumatult oma kaebus, kui ta leiab, et **käesolevat määrust on** rikutud. [ME 76]
- (113) Iga füüsilisel ja juriidilisel isikul peaks olema õigus õiguskaitsevahendile järelevalveasutuse teda käsitleva otsuse puhul. Järelevalveasutuse vastane hagi tuleks esitada selle liikmesriigi kohtutele, kus järelevalveasutus asub.
- (114) Andmesubjekti õiguskaitse parandamiseks olukorras, kus pädev järelevalveasutus asub liikmesriigis, mis ei ole andmesubjekti elukohariik, võib andmesubjekt ~~paluda~~ **volitada** mis tahes **avalikes huvides tegutseval** asutusel, organisatsioonil või ühingul, ~~mille eesmärk on kaitsta andmesubjektide andmete kaitsega seonduvaid õigusi ja huve,~~ esitada ~~andmesubjekti nimel~~ hagi kõnealuse järelevalveasutuse vastu teise liikmesriigi pädevale kohtule. [ME 77]
- (115) Olukorras, kus teises liikmesriigis asuv pädev järelevalveasutus ei võta seoses kaebusega meetmeid või on tema võetud meetmed ebapiisavad, võib andmesubjekt esitada oma tavapärasel elukohariigis asuvale järelevalveasutusele taotluse, et see esitaks teise liikmesriigi pädevale kohtule hagi teise liikmesriigi järelevalveasutuse vastu. **See ei kehti kolmandate riikide residentide kohta**. Taotluse saanud järelevalveasutus võib otsustada, kas taotluse vastuvõtmine on asjakohane või mitte ning tema otsuse võib kohtulikult läbi vaadata. [ME 78]
- (116) Vastutava töötleja või volitatud töötleja vastase hagi korral peaks hagejal olema võimalus esitada hagi kohtule liikmesriigis, kus vastutav töötleja või volitatud töötleja asub või **ELi residentsuse puhul** andmesubjekti elukohariigis, välja arvatud juhul, kui vastutav töötleja on **liidu või liikmesriigi** avaliku sektori asutus, kes teostab oma avalikku võimu. [ME 79]
- (117) Kui on tõendeid, et üheaegselt on käimas kohtumenetlused erinevates liikmesriikides, peaksid kohtud üksteisega ühendust võtma. Kohtutel peaks olema võimalus kohtuasi lõpetada juhul, kui on pooleli paralleelne menetlus teises liikmesriigis. Liikmesriigid peaksid tagama, et kohtumenetluste tulemuslikkuse tagamiseks peaks olema võimalik kiiresti võtta meetmeid käesoleva määruse rikkumise heastamiseks või ärahoidmiseks.
- (118) Igasuguse **rahalise või mitterahalise** kahju, mida üksikisikule võib põhjustada ebaseaduslik töötlemine, peaks kompenseerima vastutav töötleja või volitatud töötleja, kes võidakse sellest kohustusest vabastada üksnes kui ta tõestab, et ta ei ole kahju eest vastutav, seda eelkõige andmesubjekti süü või vääramatute jõu korral. [ME 80]
- (119) Igale eraõiguslikule või avalik-õiguslikule isikule, kes ei järgi käesolevat määrust, tuleks määrata karistus. Liikmesriigid peaksid tagama, et karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning nad peaksid võtma kõik meetmed karistuste täitmisele pööramiseks. **Karistusi käsitlevate eeskirjade suhtes tuleks kohaldada nõuetekohaseid menetluslikke tagatisi kooskõlas liidu õiguse ja põhiõiguste harta üldpõhimõtetega, sealhulgas need, mis puudutavad õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, õiglasele kohtumenetlusele ja topeltkaristamise keeldu**. [ME 81]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (119a) **Karistuste kohaldamisel peaksid liikmesriigid täielikult austama nõuetekohaseid menetluslikke tagatisi, sealhulgas õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, õiglasele kohtumenetlusele ja topeltkaristamise keeldu.** [ME 82]
- (120) Selleks et tugevdada ja ühtlustada halduskaristusi käesoleva määruse rikkumise korral, peaksid igal järelevalveasutusel olema volitused karistada haldusrikkumiste eest. Käesolevas määruses tuleks loetleda need rikkumised ja sätestada asjaomase haldustrahvi ülemmäär, mis tuleks iga juhtumi puhul eraldi kindlaks määrata vastavalt konkreetsele olukorrale, eelkõige silmas pidades rikkumise laadi, raskusastet ja ajalist kestvust. Halduskaristuste kohaldamise erinevuste kompenseerimiseks võib kasutada ka järjepidevuse mehhanismi.
- (121) ~~Juhul kui isikuandmeid töödeldakse ainult ajakirjanduse jaoks või kunstilise või kirjandusliku eneseväljenduse huvides, Vajadusel tuleks isikuandmete töötlemise jaoks kohaldada erandit ette näha vabastusi või erandeid~~ käesoleva määruse teatavate sätete nõuetest, et viia omavahel vastavusse isikuandmete kaitse õigus ja väljendusvabadusõigus, eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 11 tagatud õigus saada ja levitada teavet. ~~Seda tuleks kohaldada eelkõige isikuandmete töötlemise suhtes audiovisuaalvaldkonnas ning uudiste arhiivide ja perioodikaraamatukogude puhul.~~ Seepärast peaksid liikmesriigid vastu võtma õigusaktid, millega kehtestatakse vabastused ja erandid, mis on vajalikud nimetatud põhiõiguste tasakaalustamise eesmärgil. Sellised vabastused ja erandid peaksid liikmesriigid vastu võtma üldpõhimõtete, andmesubjekti õiguste, vastutava töötleja ja volitatud töötleja, andmete kolmandatele riikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele edastamise, sõltumatute järelevalveasutuste koostöö ja ühtsuse ning **andmete töötlemise eriolukordade** kohta. Liikmesriigid ei tohiks siiski kehtestada erandeid käesoleva määruse muudest sätetest. Selleks et võtta arvesse väljendusvabadusõiguse tähtsust igas demokraatlikus ühiskonnas, tuleb tõlgendada selle vabadusega seonduvaid kontseptsioone näiteks ajakirjandust, üldiselt. Seepärast peaksid liikmesriigid klassifitseerima käesoleva määrusega kehtestatavate vabastuste ja erandite seisukohast tegevuse „ajakirjanduslikuna“ siis, kui tegevuse, **et hõlmata kõik tegevused, mille** eesmärk on üldsusele teabe, arvamuste või ideede avaldamine, sõltumata nende edastamise kanalist, **võttes samuti arvesse tehnoloogia arengut.** Tegevus ei tohiks piirduda meediaettevõtjatega ning see võib toimuda tulunduslikel või mittetulunduslikel eesmärkidel. [ME 83]
- (122) Terviseandmete kui põhjalikumat kaitset vääriva andmete eriliigi töötlemist põhjendatakse tihti mitme seadusliku põhjusega, näiteks üksikisiku ja terve ühiskonna kasuga, eelkõige piiriülese tervishoiu järjepidevuse tagamise kontekstis. Seetõttu tuleks käesoleva määrusega ühtlustada terviseandmete töötlemine, mille puhul rakendatakse konkreetseid ja sobivaid kaitsemeetmeid, et kaitsta üksikisikute põhiõigusi ja isikuandmeid. See hõlmab üksikisikute õigust tutvuda oma terviseandmetega, näiteks oma tervisekaardile kantud andmetega, mis sisaldab sellist teavet nagu diagnoos, arstliku läbivaatuse tulemus, raviarstide hinnangud ning mis tahes teostatud ravi ja sekkumised.
- (122a) **Terviseandmeid töötlevale tervishoiutöötajale edastatavates andmetes esinevad nimed tuleks võimaluse korral muuta anonüümseks või asendada varjunimega, et identiteedist oleks teadlik vaid andmete töötlemist vajanud perearst või spetsialist.** [ME 84]
- (123) Terviseandmete töötlemine (ilma andmesubjekti nõusolekuta) võib olla avalikes huvides vajalik näiteks rahvatervise valdkonnas. Selles kontekstis tõlgendatakse „rahvatervist“ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1338/2008 ⁽¹⁾ (rahvatervist ning töötervishoidu ja tööohutust käsitleva ühenduse statistika kohta) mõistes, mille kohaselt rahvatervis on kõik terviseiga seotud asjaolud, täpsemalt tervises seisund, sealhulgas

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1338/2008 rahvatervist ning töötervishoidu ja tööohutust käsitleva ühenduse statistika kohta (ELT L 354, 31.12.2008, lk 70).

Kolmapäev, 12. märts 2014

haigestumus ja puuded, tervise seisundit mõjutavad tegurid, tervishoiualased vajadused, tervishoiule eraldatud vahendid, tervishoiuteenuse osutamine ja selle üldine kättesaadavus, samuti kulutused tervishoiule ja selle rahastamine ning suremuse põhjused. Sellise terviseandmete avalikes huvides töötlemise tulemusel ei tohiks isikuandmeid muudel eesmärkidel töödelda kolmandad isikud, näiteks tööandjad, kindlustus- ja pangandusettevõttjad.

- (123a) *Tervist puudutavate isikuandmete kui andmete eriliigi töötlemine võib olla vajalik ajaloo- ja statistikauurimuste või teadustöö eesmärgil. Seepärast nähakse käesoleva määrusega ette erand nõusoleku nõuetest juhtudel, kui teadustöö teenib suurt avalikku huvi.* [ME 86]
- (124) Üksikisikute kaitse põhimõtteid nende isikuandmete töötlemisel tuleks kohaldada ka töösuhte **ja sotsiaalkindlustuse** kontekstis. Selleks et **Liikmesriigid peaksid suutma** reguleerida töövõtjate isikuandmete töötlemist töösuhte kontekstis, **peaksid liikmesriigid seetõttu suutma kooskõlas käesoleva määrusega õigusaktiga vastu võtta ja isikuandmete töötlemist sotsiaalkindlustuse kontekstis kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eeskirjade ja miinimumstandarditega. Juhul kui asjaomases liikmesriigis on ette nähtud õiguslik alus töösuhte küsimuste reguleerimiseks töövõtjate esindajate ja ettevõtte või kontserni kontrolliva ettevõtte juhtkonna vahelise lepingu (kollektiivleping) kaudu või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/38/EÜ⁽¹⁾ raames, võib sellise lepingu kaudu reguleerida ka isikuandmete töötlemise eeskirjad töötlemist** töösuhte kontekstis. [ME 87]
- (125) Selleks et isikuandmete töötlemine ajaloo- ja statistikauurimuste ning teadustöö eesmärgil oleks seaduslik, tuleb selle juures järgida ka muid asjaomaseid õigusakte, näiteks kliinilisi uuringuid käsitlevaid õigusakte.
- (125a) *Isikuandmeid võivad täiendavalt töödelda ka arhiivid, kelle esmane ülesanne või juriidiline kohustus on arhivaale koguda, säilitada, anda nende kohta teavet, neid kasutada ja levitada avalikes huvides. Liikmesriikide seadusandlikes aktides tuleks ühendada õigus isikuandmete kaitsele arhiive ja haldusteabele juurdepääsu käsitlevate eeskirjadega. Liikmesriigid peaksid eelkõige Euroopa arhiivide töörühma ergutama koostama eeskirju, mis tagavad andmete konfidentsiaalsuse kolmandate isikute suhtes ning andmete autentsuse, tervikluse ja nõuetekohase säilitamise.* [ME 88]
- (126) Käesoleva määruse tähenduses hõlmab teadustegevus alusuuringuid, rakendusuuringuid ja erasektori vahenditest rahastatavaid uuringuid, lisaks tuleks seejuures arvesse võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 179 lõikes 1 sätestatud ELi eesmärki luua Euroopa teadusruum. **Isikuandmete töötlemine ajaloo- ja statistikauurimuste ning teadustöö eesmärgil ei tohi põhjustada isikuandmete töötlemist muudel eesmärkidel, välja arvatud andmesubjekti nõusolekul või liidu või liikmesriigi õiguse alusel.** [ME 89]
- (127) Seoses järelevalveasutuste volitustega saada vastutavalt töötlejalt või volitatud töötlejalt juurdepääs isikuandmetele ning ruumidele, võivad liikmesriigid õigusaktiga ja käesoleva määruse piires vastu võtta konkreetseid eeskirju, et kaitsta äri- ja muude samaväärsete saladuse hoidmise kohustusi niivõrd, kuivõrd see on vajalik isikuandmete kaitse õiguse ja saladuse hoidmise kohustuse ühildamiseks.
- (128) Käesolev määrus austab ega piira staatust, mis siseriikliku õiguse kohaselt on liikmesriikides kirikutel ja usuühendustel või -kogukondadel, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 17. Seega, kui liikmesriigis asuv kirik kohaldab käesoleva määruse jõustumise ajal ~~terviklike~~ **nõuetekohaseid** eeskirju üksikisikute

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta direktiiv 2009/38/EÜ Euroopa tööõukogu asutamise või töötajate teavitamise ja nendega konsulteerimise korra sisseseadmise kohta liikmesriigiülestes ettevõtetes või kontsernides (ELT L 122, 16.5.2009, lk 28).

Kolmapäev, 12. märts 2014

kaitse kohta isikuandmete töötlemisel, peaksid olemasolevad eeskirjad jääma kehtima, kui need viiakse käesoleva määrusega kooskõlla **ja need tunnistatakse määrusele vastavaks**. Sellistelt kirikutele ja usuhendustelt tuleks nõuda, et nad loovsid täielikult sõltumatu järelevalveasutuse. [ME 90]

- (129) Selleks et täita käesoleva määruse eesmärke, täpsemalt kaitsta füüsiliste isikute põhiõigusi ja –vabadusi, eelkõige nende õigust isikuandmete kaitsele ja tagada ELis isikuandmete vaba liikumine, tuleks komisjonile anda Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohane õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte. Eelkõige tuleks delegeeritud õigusaktid vastu võtta järgnevates valdkondades: ~~töötlemise seaduslikkus; lapse nõusoleku kriteeriumide ikoonipõhise teabe jagamise viisi~~ ja tingimuste täpsustamine; **õigus** andmete eriliikide töötlemine; taotluse selgelt liiga mahukaks tunnistamise kriteeriumide ja tingimuste ning andmesubjekti õiguste kasutamise tasude täpsustamine; andmesubjekti teavitamise ja andmetega tutvumise õiguse kriteeriumid ja nõuded; õigus olla unustatud ja õigus nõuda andmete kustutamist; profiilanalüüsil põhinevad meetmed; vastutava töötleja vastutuse ning isikuandmete lõimitud ja vaikumisi kaitse kriteeriumid ja nõuded; volitatud töötleja; dokumenteerimise ja töötlemise turvalisuse kriteeriumid ja nõuded; isikuandmetega seotud rikkumise tuvastamise, sellest järelevalveasutusele teatamise ning olukorra, kus isikuandmetega seotud rikkumine võib tõenäoliselt kahjustada andmesubjekti, kriteeriumid ja nõuded; isikuandmete kaitse alast mõjuhinnaangut nõudvate töötlemistoimingute kriteeriumid ja tingimused; eelnevat konsulteerimist nõudva konkreetse ja märkimisväärse ohtu määramise kriteeriumid ja nõuded; andmekaitseametniku määramine ja tema ülesanded; **kustutamisele; teatamine, et** toimumisjuhendid **on käesoleva määrusega kooskõlas**; sertifitseerimismehhanismidele esitatavad kriteeriumid ja nõuded; **kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni pakutava kaitse piisav tase**; siduvate ettevõtluseeskirjade alusel edastamise kriteeriumid ja nõuded; edastamisega seonduvad erandid; halduskaristused; töötlemine tervise kaitse eesmärgil; **ning** töötlemine töösuhte kontekstis ning töötlemine ajaloo või statistikauurimuste ning teadustöö eesmärgil. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil **ja eriti Euroopa Andmekaitse nõukoguga**. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjakohaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule. [ME 91]
- (130) Et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse rakendamiseks, tuleks anda komisjonile rakendusvolitused järgnevates valdkondades: **kontrollitava nõusoleku saamise erimeetodite tüüpvormide kehtestamine seoses** lapse isikuandmete töötlemise tüüpvormide kehtestamine **töötlemisega**; andmesubjektide õiguste **kasutamisest teavitamise tüüpvormid; andmesubjektide õiguste** kasutamise tüüpkord ja -vormid; andmesubjekti teavitamise tüüpvormid; andmetega tutvumise tüüpvormid ja -kord; õiguse andmete ülekantavusele; isikuandmete lõimitud ja vaikumisi kaitse ning dokumenteerimisega seonduva vastutava **sealhulgas andmesubjektidele isikuandmete edastamiseks; nende dokumentidega seonduvad tüüpvormid, mida peavad pidama vastutav töötleja ja volitatud töötleja vastutuse tüüpvormid; töötlemise turvalisuse konkreetset nõuded**; isikuandmetega seotud rikkumisest järelevalveasutusele teatamise ning ja isikuandmetega seotud rikkumisest andmesubjektile teatamise tüüpvorming ja -kord; isikuandmete kaitse alase mõjuhinnaangu standardid ja -kord **rikkumise dokumenteerimise tüüpvorm**; eelneva loa ja eelneva konsulteerimise **ja järelevalveasutusele esitatava teabe** vormid ja -kord; sertifitseerimise tehnilised standardid ja mehhanismid; kolmanda riigi, kolmanda riigi territooriumi või töötlemissektori või rahvusvahelise organisatsiooni isikuandmete kaitse piisav tase; andmete avaldamine juhtudel, kui liidu õigusaktidega ei ole seda lubatud; vastastikune abi; ühisoperatsioonid; järjepidevuse mehhanismi raames tehtavad otsused. Kõnealuseid volitusi tuleks kasutada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/

Kolmapäev, 12. märts 2014

2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes⁽¹⁾. Seejuures peaks komisjon kaaluma konkreetsete meetmete kehtestamist mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks. [ME 92]

- (131) Arvestades, et allpool loetletud meetmed on üldise iseloomuga, tuleks kasutada nende järgmiste erimeetodite tüüpvormide vastuvõtmisel kasutada kontrollimenetlust: lapse kontrollitava nõusoleku tüüpvormide kehtestamine saamise erimeetodid seoses lapse isikuandmete töötlemisega; andmesubjektide õiguste kasutamise tüüpvormid ja -vormid; andmesubjekti teavitamise tüüpvormid kasutamisest teavitamine; andmesubjektide õiguste kasutamine; andmetega tutvumise õiguse kasutamise tutvumine, sealhulgas andmesubjektidele isikuandmete edastamiseks; nende dokumentidega seonduv, mida peab pidama vastutav töötleja tüüpvormid ja -kord; õiguse andmete ülekantavusele; isikuandmete lõimitud ja vaikimisi kaitse ning dokumenteerimisega seonduva vastutava volitatud töötleja vastutuse tüüpvormid; töötlemise turvalisuse konkreetset nõuded; isikuandmetega seotud rikkumisest järelevalveasutusele teatamise ning teatamine ja isikuandmetega seotud rikkumisest andmesubjektile teatamise tüüpvorming ja -kord; isikuandmete kaitse alase mõjuhinnangu standardid ja -kord; eelneva loa ja eelneva konsulteerimise vormid ja -kord; sertifitseerimise tehnilised standardid ja mehhanismid; kolmanda riigi, kolmanda riigi territooriumi või töötlemissektori või rahvusvahelise organisatsiooni isikuandmete kaitse piisav tase; andmete avaldamine juhtudel, kui liidu õigusaktidega ei ole see lubatud; vastastikune abi; ühisoperatsioonid; järjepidevuse mehhanismi raames tehtavad otsused rikkumise dokumenteerimine; eelnev konsulteerimine ja järelevalveasutusele esitatav teave. [ME 93]
- (132) Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud kolmanda riigi, kolmanda riigi territooriumi või töötlemissektori või rahvusvahelise organisatsiooni isikuandmete kaitse ebapiisava taseme või järjepidevuse mehhanismi raames järelevalveasutustele edastatud küsimustega, peaks komisjon olukorra tungiva kiireloomulisuse korral vastu võtma viivitamata kohaldatavad rakendusaktid. [ME 94]
- (133) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt tagada terves ELis üksikisikute kaitse võrdne tase ja andmete vaba liikumine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada ELi tasandil, võib EL võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (134) Direktiiv 95/46/EÜ tuleks tunnistada käesoleva määrusega kehtetuks. Direktiivi 95/46/EÜ alusel komisjoni vastu võetud otsused ja järelevalveasutuste antud load peaksid siiski jääma kehtima. Komisjoni otsused ja järelevalveasutuste antud load, mis on seotud isikuandmete edastamisega kolmandatele riikidele artikli 41 lõike 8 alusel, peaksid jääma kehtima viieaastaseks üleminekuperioodiks pärast käesoleva määruse jõustumist, välja arvatud juhul, kui komisjon neid enne selle ajavahemiku lõppu muudab, need asendab või need kehtetuks tunnistab. [ME 95]
- (135) Käesolevat määrust tuleks kohaldada kõigil isikuandmete töötlemise valdkonna põhiõiguste ja -vabaduste kaitsmisega seotud juhtudel, mille suhtes ei kohaldata sama eesmärgiga konkreetseid kohustusi, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2002/58/EÜ⁽²⁾, sealhulgas vastutava töötleja kohustusi ja üksikisikute õigusi. Käesoleva määruse ja direktiivi 2002/58/EÜ seose täpsustamiseks tuleks direktiivi vastavalt muuta.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (136) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist selliselt, et *acquis'*d kohaldatakse *acquis'*d rakendavate ametiasutuste poolse isikuandmete töötlemise suhtes Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (viimaste osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ⁽¹⁾ tähenduses.
- (137) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist selliselt, et *acquis'*d kohaldatakse *acquis'*d rakendavate ametiasutuste poolse isikuandmete töötlemise suhtes Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel sõlmitud lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽²⁾ tähenduses.
- (138) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist selliselt, et *acquis'*d kohaldatakse *acquis'*d rakendavate ametiasutuste poolse isikuandmete töötlemise suhtes Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist (Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) käsitleva protokolliga ⁽³⁾ tähenduses.
- (139) Arvestades asjaolu, mida on rõhutanud Euroopa Kohus, et isikuandmete kaitse õigus ei ole absoluutne õigus, vaid seda tuleb arvestada vastavalt selle ülesandele ühiskonnas ja tasakaalustada muude põhiõigustega, siis vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele austatakse käesolevas määruses põhiõigusi ja peetakse kinni eelkõige hartaga tunnustatud põhimõtetest, mis on sätestatud aluslepingutes, ning milleks on eelkõige õigus era- ja perekonnaelu, kodu ja edastatavate sõnumite saladuse austamisele, õigus oma isikuandmete kaitsele, mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadus, sõna- ja teabevabadus, ettevõtlusvabadus, õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele ning kultuuriline, usuline ja keeleline mitmekesisus,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja eesmärgid

1. Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad, mis käsitlevad üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja isikuandmete vaba liikumist.
2. Käesoleva määrusega kaitstakse füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi, eriti nende õigust isikuandmete kaitsele.
3. Isikuandmete vaba liikumist liidus ei piirata ega keelata põhjustel, mis on seotud üksikisikute kaitsega isikuandmete töötlemisel.

⁽¹⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.⁽²⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.⁽³⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse isikuandmete täielikult või osaliselt automatiseeritud töötlemise suhtes ja isikuandmete automatiseerimata töötlemise suhtes, **olenemata töötlemismeetodist**, kui kõnealused isikuandmed kuuluvad toimikusüsteemi või kui need kavatakse toimikusüsteemi kanda.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata, kui:
 - a) isikuandmeid töödeldakse muu kui liidu õiguse reguleerimisalasse kuuluva tegevuse käigus, eriti seoses riigi julgeoleku tagamisega;
 - b) isikuandmeid töötlevad liidu institutsioonid, organid ja asutused;
 - c) liikmesriigid töötlevad isikuandmeid sellise tegevuse käigus, mis kuulub Euroopa Liidu lepingu V jaotise 2. peatüki reguleerimisalasse;
 - d) isikuandmeid töötleb füüsiline isik üksnes isikliku või koduse tegevuse käigus. ~~Ilma tulutoova eesmärgita~~ **Seda erandit kohaldatakse samuti isikuandmete avaldamise suhtes, mille puhul võib mõistlikult eeldada, et nendele juurdepääs piirdub vähesel arvul isikutega;**
 - e) isikuandmeid töötleb pädev **avaliku sektori** asutus kuritegude ennetamiseks, uurimiseks, avastamiseks, kuritegude eest vastutusele võtmiseks ja kriminaalkaristuste täideviimiseks.
3. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira direktiivi 2000/31/EÜ, eelkõige selle artiklites 12–15 esitatud vahendusteenuste osutajate vastutust käsitlevate eeskirjade kohaldamist. **[ME 96]**

Artikkel 3

Territoriaalne kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse liidu territooriumil paikneva vastutava töötleja ja volitatud töötleja asutuse tegevuse raames toimuva isikuandmete töötlemise suhtes **sõltumata sellest, kas töötlemine toimub liidus või väljaspool**.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse liidu ~~territooriumil~~ elavate andmesubjektide isikuandmete töötlemise suhtes mujal kui liidus asuva vastutava töötleja **või volitatud töötleja** poolt, kui andmete töötlemine on seotud:
 - a) liidu andmesubjektidele kaupade ja teenuste pakkumisega, **sõltumata sellest, kas andmesubjekti makset on vaja**, või
 - b) ~~nende~~ **kõnealuste andmesubjektide** käitumise jälgimisega.
3. Käesolevat määrust kohaldatakse isikuandmete töötlemise suhtes vastutava töötleja poolt, kelle asukoht ei ole liidus, vaid kohas, kus rahvusvahelise avaliku õiguse kohaselt kohaldatakse mõne liikmesriigi õigust. **[ME 97]**

Artikkel 4

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „andmesubjekt“ – füüsiline isik, kelle isikusamasus on tuvastatud või otseselt või kaudselt tuvastatav vahenditega, mida vastutav töötleja või mis tahes muu füüsiline või juriidiline isik tavaliselt kasutavad, nagu isikukood, asukohaandmed ja veebiidentifikaator, samuti üks või mitu isiku füüsilist, füsioloogilist, geneetilist, vaimset, majanduslikku, kultuurilist ja sotsiaalset tunnust;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (2) „isikuandmed“ – igasugune teave **tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku** („andmesubjekti“) kohta; **tuvastatav isik on selline isik, kelle isikusamasus on otseselt või kaudselt tuvastatav, näiteks viitega sellisele identifikaatorile nagu nimi, isikukood, asukohaandmed, kordumatu tunnus või üks või mitu isiku füüsilist, füsioloogilist, geneetilist, vaimset, majanduslikku, kultuurilist ja sotsiaalset tunnus;**
- (2a) „**varjunimega tähistatud andmed**“ – isikuandmed, mida ei saa seostada andmesubjektiga täiendavat teavet kasutamata, kui niisugust täiendavat teavet hoitakse eraldi ning selle suhtes kohaldatakse tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid, et tagada selle teabe isikuga seostamatus;
- (2b) „**kriptitud andmed**“ – isikuandmed, mis on muudetud tehniliste kaitseabinõudega loetamatuks kõikidele juurdepääsuõigusega isikutele;
- (3) „töötlemine“ – isikuandmete või nende kogumitega tehtav automatiseeritud või automatiseerimata toiming või toimingute kogum, nagu kogumine, salvestamine, korrastamine, struktureerimine, säilitamine, kohandamine ja muutmine, päringute teostamine, lugemine, kasutamine, üleandmine, levitamine ja muul moel kättesaadavaks tegemine, ühitamine või ühendamine, kustutamine ja hävitamine;
- (3a) „**profüülianalüüs**“ – igasugune isikuandmete automatiseeritud töötlemine eesmärgiga hinnata füüsilise isiku teatavaid personaalseid tahke või analüüsida või prognoosida eeskätt selle füüsilise isiku töötulemusi, majanduslikku olukorda, asukohta, tervist, isiklike eelistusi, käitumist või usaldusväärust;
- (4) „toimikusüsteem“ – isikuandmete korrastatud kogum, millest võib andmeid leida teatavate kriteeriumide põhjal, olenemata sellest, kas kõnealune andmete kogum on tsentraliseeritud, detsentraliseeritud või funktsionaalsel või geograafilisel põhimõttel hajutatud;
- (5) „vastutav töötleja“ – füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus või muu asutus või organ, kes üksi või koos teistega määrab kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid, tingimused ja vahendid; kui töötlemise eesmärgid, tingimused ja vahendid on kindlaks määratud liidu või liikmesriikide õigusega, võib vastutava töötleja või tema määramise konkreetsed kriteeriumid sätestada liidu või liikmesriigi õiguses;
- (6) „volitatud töötleja“ – füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus või muu asutus või organ, kes töötleb isikuandmeid vastutava töötleja nimel;
- (7) „vastuvõtja“ – füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus või muu asutus või organ, kellele andmed avaldatakse;
- (7a) „**kolmas isik**“ – füüsiline või juriidiline isik, riigiasutus, esindus või muu organ, välja arvatud andmesubjekt, vastutav töötleja, volitatud töötleja ja isikud, kes võivad andmeid töödelda vastutava töötleja või volitatud töötleja otseses alluvuses;
- (8) „andmesubjekti nõusolek“ – vabatahtlik, konkreetne, teadlik ja selgelt väljendatud tahteavaldus, millega andmesubjekt kas avalduse vormis või nõusolekut väljendava tegevusega annab nõusoleku töödelda enda kohta käivaid isikuandmeid;
- (9) „isikuandmetega seotud rikkumine“ – turvanõuete rikkumine, mis põhjustab edastatavate, salvestatud või muul viisil töödeldavate isikuandmete juhusliku või ebaseadusliku hävitamise, kaotsimineku, muutmise muul viisil töödeldavate isikuandmete juhuslik või ebaseaduslik hävitamine, kaotsimineku, muutmine ja loata avalikustamise avalikustamine või juurdepääs neile juurdepääs;
- (10) „geneetilised andmed“ – isikuandmed, mis seonduvad isiku pärilike või kujunenud geneetiliste omadustega, kuivõrd need on saadud kõnealuse isiku bioloogilise proovi analüüsist, eelkõige kromosoom-, desoksüribonukleiinhappe (DNA) või ribonukleiinhappe (RNA) analüüsist või mis tahes liiki andmed isiku pärilike ja varajasel sümboolsel arenguetapil kujunenud omaduste kohta muu elemendi analüüsist, mis võimaldab samaväärse teabe saamist;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (11) „biomeetrilised andmed“ – ~~andmed~~ **isikuandmed** isiku tuvastamist võimaldavate füüsiliste, füsioloogiliste ja käitumuslike omaduste kohta, näiteks näokujutis ja sõrmejäljeandmed;
- (12) „terviseandmed“ – ~~teave~~ **isikuandmed**, mis ~~käsitleb~~ **käsitlevad** isiku füüsilist ja vaimset tervist ning isikule tervishoiuteenuse osutamist;
- (13) „peamine tegevuskoht“ – **kas** vastutava töötleja **või volitatud töötleja ettevõtte või kontserni** selline asukoht liidus, kus tehakse peamised otsused isikuandmete töötlemise eesmärkide ja vahendite kohta. **Muu hulgas võib arvesse võtta järgmisi objektiivseid kriteeriumeid: vastutava töötleja või kui otsuseid isikuandmete töötlemise eesmärkide, tingimuste ja vahendite kohta ei tehta liidus, siis volitatud töötleja peakorterit asukoht; kontserni selle allüksuse asukoht, kes oma juhtimisfunktsioonide ja haldusülesannete tõttu kõige paremini sobib käesolevas määruses sätestatud eeskirjade jõustamisega tegelema; asukoht**, liidus, kus vastutav töötleja oma tegevuse käigus peamiselt andmeid töötleb. ~~Volitatud töötleja peamine tegevuskoht on tema juhtkonna asukoht liidus~~ **toimub tegelik ja tulemuslik juhtimistegevus, mis määrab stabiilse menetluskorra kaudu andmetöötluste;**
- (14) „esindaja“ – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kelle vastutav töötleja on otseselt nimetanud ja kes ~~tegutseb tema nimel ning kelle poole liidu järelevalveasutused ja muud organid võivad pöörduda~~ **esindab vastutavat töötlejat** vastutava töötleja ~~poole pöördumise asemel vastutava töötleja~~ käesolevast määrusest tulenevate kohustuste küsimuses;
- (15) „ettevõtte“ – majandustegevusega tegelev mis tahes üksus olenemata selle õiguslikust vormist, sealhulgas füüsilised ja juriidilised isikud, partnerlused ja ühendused, kes tegelevad korrapäraselt majandustegevusega;
- (16) „kontsern“ – kontrolliv ettevõtja ja tema kontrolli all olevad ettevõtjad;
- (17) „siduvad ettevõtluseeskirjad“ – liidu liikmesriigis asuva vastutava töötleja ja volitatud töötleja kehtestatud isikuandmete kaitse põhimõtted, millest ta lähtub isikuandmete ühekordsel või korduval edastamisel ühes või mitmes kolmandas riigis kontserni koosseisus tegutsevale vastutavale või volitatud töötlejale;
- (18) „laps“ – alla 18aastane isik;
- (19) „järelevalveasutus“ – liikmesriigis vastavalt artiklile 46 asutatud avaliku sektori asutus. [ME 98]

II PEATÜKK
PÕHIMÕTTED

Artikkel 5

Isikuandmete töötlemise põhimõtted

Isikuandmete töötlemisel tagatakse, et:

- a) töötlemine on seaduslik, õiglane ja andmesubjektile läbipaistev (**seaduslikkus, õiglus ja läbipaistvus**);
- b) isikuandmeid kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärasel eesmärgil ning neid ei töödelda hiljem viisil, mis on nende eesmärkidega vastuolus (**eesmärgi piiritlemine**);
- c) isikuandmed on asjakohased, olulised ja neid on piisavalt, kuid mitte rohkem, kui on minimaalselt vaja töötlemise otstarbe seisukohalt, ning et neid töödeldakse ainult sel juhul ja seni, kuni isikuandmeteta teabe töötlemine ei võimalda saavutada seatud eesmärgi (**minimaalne andmehulk**);

Kolmapäev, 12. märts 2014

- d) isikuandmed on alati täpsed ja ~~ajakohased~~ **vajaduse korral ajakohastatud** ning et võetaks kõik mõistlikud meetmed, et töötlemise eesmärgi seisukohalt ebatäpsed isikuandmed kustutakse või parandatakse viivitamata (**täpsus**);
- e) isikuandmeid säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte **otseselt või kaudselt** tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik selle eesmärgi täitmiseks, milleks isikuandmeid töödeldakse; isikuandmeid võib pikemaajaliselt säilitada juhul, kui neid kavatakse töödelda üksnes ajaloo- ja statistikauurimuste ning teadustöö **või arhiveerimise** eesmärgil kooskõlas ~~artiklis~~ **artiklites 83 ja 83 a** sätestatud eeskirjade ja tingimustega ning kui korrapäraselt hinnatakse nende edasise säilitamise vajalikkust **ning kui vajaduse korral on kehtestatud nõuetekohased tehnilised ja organisatsioonilised meetmed, et piirata andmete juurdepääsu ainult kõnealustel eesmärkidel (minimaalne säilitamine)**;
- ea) isikuandmeid töödeldakse viisil, mis võimaldab andmesubjektil oma õigusi tõhusalt kasutada (tõhusus);**
- eb) isikuandmeid töödeldakse viisil, mis kaitseb loata või ebaseadusliku töötlemise eest ning juhusliku kaotamise, hävitamise või kahjustamise eest, kasutades nõuetekohaseid tehnilisi või organisatsioonilisi meetmeid (terviklus);**
- f) isikuandmeid töödeldakse vastutava töötleja kohustuste raames ja vastutusel ning vastutav töötleja tagab ja ~~tõendab, et töötlemistoimingud vastavad~~ **suudab tõendada** käesolevale määrusele **vastavust (vastutus)**. [ME 99]

Artikkel 6

Töötlemise seaduslikkus

1. Isikuandmete töötlemine on seaduslik ainult juhul, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest, ning sellisel määral, nagu see tingimus on täidetud:
- a) andmesubjekt on andnud selgesõnalise nõusoleku töödelda oma isikuandmeid ühel või mitmel konkreetsel eesmärgil;
- b) töötlemine on vajalik andmesubjekti osalusel sõlmitud lepingu täitmiseks või lepingu sõlmimisele eelnevate meetmete võtmiseks vastavalt andmesubjekti taotlusele;
- c) töötlemine on vajalik vastutava töötleja seadusjärgse kohustuse täitmiseks;
- d) töötlemine on vajalik andmesubjekti eluliste huvide kaitsmiseks;
- e) töötlemine on vajalik avalikes huvides oleva ülesande täitmiseks või vastutava töötleja avaliku võimu teostamiseks;
- f) töötlemine on vajalik vastutava töötleja **või avaldamise puhul selle kolmanda isiku, kellele andmed avaldatakse**, õigustatud huvi korral, **mis vastab andmesubjekti mõistlikele ootustele, mis põhinevad tema suhtel vastutava töötlejaga**, välja arvatud juhul, kui sellise huvi kaaluvad üles andmesubjekti, ~~eriti lapse~~ **eriti lapse** huvid, põhiõigused ja vabadused, mille nimel tuleb kaitsta isikuandmeid. Seda tingimust ei kohaldata, kui andmeid töötleb avaliku sektori asutus oma ülesannete täitmiseks.
2. Isikuandmete töötlemine ajaloo- ja statistikauurimuste ning teadustöö eesmärgil on seaduslik, kui artiklis 83 osutatud tingimused on täidetud ja kaitsemeetmed võetud.
3. Lõike 1 punktides c ja e osutatud töötlemise alus peab olema ette nähtud:
- a) liidu õigusega või

Kolmapäev, 12. märts 2014

b) vastutava töötaja asukohaliikmesriigi õigusega.

Liikmesriigi õiguses tuleb lähtuda avalikust huvist või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitsmise eesmärgist ning arvestada isikuandmete kaitse õiguse olemust, ja see peab olema proportsionaalne taotletava õiguspärase eesmärgiga. **Käesoleva määruse piires võib liikmesriikide õigusega näha ette töötlemise seaduslikkuse üksikasju, eriti vastutava töötaja, töötlemise eesmärgi ja eesmärgi piiritlemise, andmete ja andmesubjektide olemuse, töötlemismenetluste ja -meetodite, saajate ning säilitamise aja osas.**

4. Kui isikuandmete edasise töötlemise eesmärk erineb nende kogumise algsest eesmärgist, peab töötlemine põhinema vähemalt ühel lõike 1 punktides a e osutatud õiguslikul alusel. See kehtib eelkõige lepingu- ja üldtingimuste muutmise suhtes.

5. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse lõike 1 punktis f osutatud tingimusi, millest lähtutakse andmete töötlemisel eri sektorites ja andmetöötlusolukordades, sealhulgas lapse isikuandmete töötlemisel. [ME 100]

Artikkel 7

Nõusoleku andmise tingimused

1. **Kui töötlemine põhineb nõusolekul**, peab vastutav töötaja suutma tõendada, et andmesubjekt on andnud nõusoleku töödelda oma isikuandmeid teatavatel eesmärkidel.

2. Kui andmesubjekt peab **annab** nõusoleku ~~andma~~ kirjaliku kinnitusena, mis hõlmab ka muid küsimusi, siis tuleb nõusoleku andmise taotlus esitada selgelt muudest küsimustest eraldi. **Andmesubjekti nõusolekut käsitlevad sätted, mis osaliselt rikuvad käesolevat määrust, on täielikult kehtetud.**

3. **Olenemata muudest töötlemise õiguslikest alustest**, on andmesubjektil õigus oma nõusolek igal ajal tühistada. Nõusoleku tühistamine ei mõjuta enne tühistamist toimunud töötlemise seaduslikkust. **Nõusoleku tagasivõtmine on sama lihtne kui selle andmine. Vastutav töötaja teavitab andmesubjekti, kui nõusoleku tagasivõtmise tagajärjel võib vastutav töötaja teenuste osutamise või suhte lõpetada.**

4. Nõusolek ei anna töötlemiseks õiguslikku alust **võib olla eesmärgiga piiritletud ning kaotab kehtivuse**, kui andmesubjekt ja vastutav töötaja on selgelt ebavõrdses olukorras **eesmärk kaob või kui isikuandmete töötlemine ei ole enam vajalik selle eesmärgi täitmiseks, milleks neid algselt koguti. Lepingu täitmine või teenuse osutamine ei tohi sõltuda nõusolekust selliste andmete töötlemiseks või kasutamiseks, mis ei ole vajalikud lepingu täitmiseks või teenuste osutamiseks artikli 6 lõike 1 punkti b kohaselt. [ME 101]**

Artikkel 8

Lapse isikuandmete töötlemine

1. Kui käesolevat määrust kohaldatakse ~~infoühiskonna~~ **kaupade või** teenuste pakkumisel otse lapsele, on kuni 13aastase lapse isikuandmete töötlemine seaduslik ainult sellisel juhul ja sellises ulatuses, kui selleks on andnud nõusoleku või loa lapse vanem või ~~eeskostja~~ **eestkostja**. Vastutav töötaja teeb ~~kontrollitava~~ nõusoleku ~~saamiseks~~ **kontrollimiseks** olemasolevat tehnoloogiat arvesse võttes mõistlikke jõupingutusi, **põhjustamata isikuandmete muidu ebavajalikku töötlemist.**

Kolmapäev, 12. märts 2014

1a. Lastele, lapsevanematele ja eestkostjatele nõusoleku väljendamiseks antav teave, mis muu hulgas puudutab isikuandmete kogumist ja kasutamist vastutava töötleja poolt, peaks olema esitatud sihtrühmale kohases keelekasutuses.

2. Lõige 1 ei mõjuta liikmesriikide üldist lepinguõigust, näiteks eeskirju, mis käsitlevad lapsega seotud lepingu kehtivust, koostamist ja mõju.

3. Komisjoni volitatakse **Euroopa Andmekaitsealaseks** vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada **66 ülesanne avaldada juhiseid, soovitusi ja parimaid tavasid seoses** lõikes 1 osutatud kontrollitava nõusoleku saamise meetodite suhtes kohaldatavaid kriteeriume ja nõudeid. Seejuures kaalub komisjon konkreetsete meetmete kehtestamist mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks **kontrollimise meetoditega**.

4. Komisjon võib lõikes 1 osutatud kontrollitava nõusoleku saamise meetodite jaoks kehtestada tüüpvormid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 102]

Artikkel 9

Isikuandmete eriliikide töötlemine eriliigid

1. Keelatud on töödelda isikuandmeid, mis kajastavad rassilist ja etnilist päritolu, poliitilisi vaateid, religiooni ja uskumusi ning **filosoofilisi veendumusi, seksuaalset sättumust või soolist identiteeti**, ametiühingusse kuulumist ja sellealast tegevust, samuti geneetilisi või biomeetrilisi andmeid, või andmeid tervise, seksuaalelu ning **halduskaristuste, kohtuotsuste, kuritegude või kahtlustatavate süütegude**, süüdimõistvate kohtuotsuste ja nendega seotud turvameetmete kohta.

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui järgmistel juhtudel:

a) andmesubjekt on artiklites 7 ja 8 sätestatud tingimustel andnud nõusoleku neid isikuandmeid töödelda **ühel või mitmel konkreetsel eesmärgil**, välja arvatud juhul, kui liidu või liikmesriigi õiguse kohaselt ei saa andmesubjekt lõikes 1 nimetatud keeldu tühistada, või

aa) **töötlemine on vajalik sellise lepingu täitmiseks, mille osapool andmesubjekt on, või lepingu sõlmimisele eelnevate meetmete võtmiseks vastavalt andmesubjekti taotlusele;**

b) töötlemine on vajalik seoses vastutava töötleja tööõigusest tulenevate kohustuste ja eriõigustega niivõrd, kui niivõrd see on lubatud liidu või liikmesriigi õigusega **või kollektiivlepingutega**, milles on sätestatud piisavad kaitsemeetmed **andmesubjekti põhiõiguste ja huvide jaoks, näiteks õigus mittediskrimineerimisele, vastavalt artiklis 82 osutatud tingimustele ja kaitsemeetmetele**, või

c) töötlemine on vajalik selleks, et kaitsta andmesubjekti või teise isiku elulisi huve, kui andmesubjekt on füüsiliselt või õiguslikult võimetu oma nõusolekut andma, või

d) töötlemine toimub poliitilise, filosoofilise, religioosse või ametiühingulise suunitlusega sihtasutuse, ühenduse või muu mittetulundusühingu õiguspärase tegevuse raames, mille suhtes kohaldatakse vajalikke kaitsemeetmeid, ning kui töötlemine käsitleb ainult asjaomase ühingu liikmeid või endisi liikmeid või isikuid, kes on kõnealuse ühingu püsivalt seotud tema tegevuse eesmärkide tõttu, ning tingimusel et andmeid ei avalikustata väljaspool seda ühingut ilma andmesubjekti nõusolekuta, või

e) töödeldakse isikuandmeid, mille andmesubjekt on ilmselgelt avalikustanud, või

Kolmapäev, 12. märts 2014

- f) töötlemine on vajalik õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks ja kaitsmiseks või
- g) töötlemine on vajalik sellise **suure** avaliku huviga seotud ülesande täitmiseks, mis on ettenähtud liidu või liikmesriigi õiguses, **mis on proportsionaalne saavutatava eesmärgiga, mis austab isikuandmete kaitse õiguse olemust ning** milles on sätestatud asjakohased kaitsemeetmed andmesubjekti õigustatud huvi **põhiõiguste ja huvide** kaitsmiseks, või
- h) tervislikku seisundit käsitlevate andmete töötlemine on vajalik tervise kaitseks, kui artiklis 81 osutatud tingimused on täidetud ja kaitsemeetmed võetud, või
- i) töötlemine on vajalik ajaloo- ja statistikauurimuste ning teadustöö eesmärgil, kui artiklis 83 osutatud tingimused on täidetud ja kaitsemeetmed võetud, või
- ia) **töötlemine on vajalik arhiivide jaoks, kui artiklis 83 osutatud tingimused on täidetud ja kaitsemeetmed võetud, või**
- j) **halduskaristusi, kohtuotsuseid, kuritegusid**, süüdimõistvaid kohtuotsuseid ja nendega seotud turvameetmeid käsitlevaid andmeid töödeldakse ametiasutuse järelevalve all või kui töötlemine on vajalik vastutava töötleja suhtes kohaldatavatest õigusaktidest tuleneva kohustuse või olulise avalike huvidega seotud ülesande täitmiseks niivõrd, kui võrd see on lubatud liidu või liikmesriigi õigusega, milles on sätestatud piisavad kaitsemeetmed **andmesubjekti põhiõiguste ja huvide kaitsmiseks**. Süüdimõistvate kohtuotsuste täielikku registrit võib pidada ainult ametiasutuse järelevalve all.

3. Komisjoni volitatakse **Euroopa Andmekaitsealaseks** vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse **66 ülesanne avaldada juhiseid, soovitusi ja parimaid tavasid seoses** lõikes 1 osutatud isikuandmete eriliikide töötlemise kriteeriume, tingimusi ja kaitsemeetmeid ning lõikes 2 osutatud erandeid **töötlemisega**. [ME 103]

Artikkel 10

Töötlemine, mille käigus ei saa isikut tuvastada

1. Juhul kui vastutav töötleja **või volitatud töötleja** töötleb selliseid andmeid, mille alusel ei saa füüsilist isikut **otseselt või kaudselt** tuvastada **või mis hõlmavad ainult varjunimega tähistatud andmeid**, ei ole ta kohustatud hankima **tohi ta töödelda ega hankida** lisateavet ainult käesoleva määruse täitmiseks.

2. Kui vastutav töötleja ei suuda käesoleva määruse sätteid täita lõike 1 tõttu, ei ole ta kohustatud kõnealust käesoleva määruse sätet täitma. Kui eelneva tagajärjel ei saa vastutav töötleja andmesubjekti taotlust täita, teatab ta sellest andmesubjektile. [ME 104]

Artikkel 10a

Andmesubjekti õiguste üldpõhimõtted

1. **Andmekaitse aluseks on andmesubjekti selged ja ühemõttelised õigused, mida vastutav töötleja peab austama.** Käesoleva määruse eesmärk on neid õigusi tugevdada, täpsustada, tagada ja vajaduse korral kodifitseerida.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Niisugused õigused hõlmavad muu hulgas selge ja kergesti mõistetava teabe andmist andmesubjekti isikuandmete töötlemise kohta, õigust oma isikuandmetega tutvumisele, nende parandamisele ja kustutamisele, õigust profiilianalüüsi vaidlustamisele, õigust esitada kaebus pädevale andmekaitseasutusele ning algatada kohtumenetlus, samuti õigust hüvitisele ja ebaseaduslikust töötlemistoimingust tuleneva kahju hüvitamisele. Selliseid õigusi peaks üldiselt saama kasutada tasuta. Vastutav töötleja vastab andmesubjekti taotlustele mõistliku ajavahemiku jooksul. [ME 105]

III PEATÜKK

ANDMESUBJEKTI ÕIGUSED

1. JAGU

LÄBIPAISTVUS JA SELLEGA SEOTUD ÜSIKASJALIKUD EESKIRJAD

Artikkel 11

Läbipaistev teave ja teabevahetus

1. Vastutav töötleja kehtestab **täpsed**, läbipaistvad **ja selged** isikuandmete töötlemise ja andmesubjektide õiguste kaitsmise põhimõtted ja teeb need lihtsalt kättesaadavaks.
2. Vastutav töötleja esitab andmesubjektile kogu teabe isikuandmete töötlemise ja sellega seotud teabevahetuse kohta, tehes seda arusaadavas vormis ning andmesubjektile kohandatud selges ja lihtsas keeles, eelkõige kui teave esitatakse lapsele. [ME 106]

Artikkel 12

Andmesubjekti õiguste kasutamise kord ja mehhanismid

1. Vastutav töötleja kehtestab artiklis 14 osutatud teabe esitamise ning artiklites 13 ja 15–19 nimetatud andmesubjekti õiguste kasutamise korda. Ta sätestab eelkõige mehhanismid, mille kohaselt lihtsustatakse artiklites 13 ja 15–19 osutatud toimingute tegemise taotluse esitamist. Isikuandmete automatiseeritud töötlemisel teeb vastutav töötleja **võimaluse korral** kättesaadavaks vahendid, millega taotluse saab esitada elektrooniliselt.
2. Vastutav töötleja teavitab andmesubjekti ~~viivitamata~~ **põhjendamatu viivitusega**, kuid mitte hiljem kui ~~ühe kuu~~ **40 kalendripäeva** jooksul pärast taotluse kättesaamist, artiklites 13 ja 15–19 sätestatud toimingute tegemisest ja esitab nõutud teabe. Seda tähtaega võib pikendada ühe kuu võrra, kui oma õigust kasutavad mitu andmesubjekti ja mõistlikus ulatuses on vajalik nendepoolne koostöö, et vältida vastutava töötleja jaoks ebavajalikke ja ebaproportsionaalseid jõupingutusi. Kõnealune teave esitatakse kirjalikult **ja võimaluse korral võib vastutav töötleja anda kaugjuurdepääsu turvalisele süsteemile, kus andmesubjekt saab otse tutvuda oma isikuandmetega**. Kui andmesubjekt esitab taotluse elektrooniliselt, esitatakse ka teave **võimaluse korral** elektrooniliselt, kui andmesubjekt ei taotle teisiti.
3. Kui vastutav töötleja ~~otsustab ei tee~~ andmesubjekti taotletud toimingut ~~mitte teha~~, teatab ta andmesubjektile ~~keeldumise~~ **tegevusetuse** põhjused ning selgitab talle võimalusi esitada järelevalveasutusele kaebus ja kasutada õiguskaitsevahendeid.

Kolmapäev, 12. märts 2014

4. Lõikes 1 osutatud taotluse alusel antud teabe ja tehtud toimingute eest tasu ei võeta. Kui taotlused on selgelt põhjendamatud, sest neid esitatakse korduvalt, võib vastutav töötleja võtta taotletud teabe andmise ja toimingute tegemise eest **mõistlikku** tasu või jätta toimingud tegemata, **võttes arvesse halduskulusid**. Sel juhul lasub vastutaval töötlejal kohustus tõendada, et taotlus on selgelt põhjendamatu.

5. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse lõikes 4 osutatud taotluse selgelt põhjendamatuks tunnistamise kriteeriumid ja tingimused ning tasu suurus.

6. Komisjon võib kehtestada lõikes 2 osutatud teavitamise, sealhulgas elektroonilise teavitamise tüüpvormid ja korra. Seejuures võtab komisjon asjakohased meetmed mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete suhtes. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 107]

Artikkel 13

Õigused vastuvõtjate ees **Teavituskohustus parandamise ja kustutamise korral**

Vastutav töötleja edastab teabe andmete parandamise ja kustutamise kohta vastavalt artiklitele 16 ja 17 kõigile vastuvõtjatele, kellele andmed on avaldatud **edastatud**, välja arvatud juhul, kui see on võimatu või kui see nõuab ülemääraseid jõupingutusi. **Vastutav töötleja teavitab andmesubjekti nendest vastuvõtjatest andmesubjekti taotlusel.** [ME 108]

Artikkel 13a

Standardiseeritud teabepoliitika

1. Kui kogutakse andmesubjektiga seotud isikuandmeid, esitab vastutav töötleja andmesubjektile enne artikli 14 kohaselt teabe esitamist järgnevad üksikasjad:

- a) kas töötlemise iga erieesmärgi saavutamiseks kogutakse isikuandmeid minimaalsest vajalikust hulgast rohkem;
- b) kas töötlemise iga erieesmärgi saavutamiseks säilitatakse isikuandmeid minimaalsest vajalikust ajavahemikust kauem;
- c) kas isikuandmeid töödeldakse muudel eesmärkidel kui need eesmärgid, milleks neid koguti;
- d) kas isikuandmeid levitatakse äritegevusega seotud kolmandatele isikutele;
- e) kas isikuandmeid müüakse või renditakse välja;
- f) kas isikuandmeid säilitatakse krüptitud vormingus.

2. Lõikes 1 osutatud üksikasju kujutatakse käesoleva resolutsiooni lisa kohaselt ühitatud tabelis, kasutades teksti ja sümboloid, järgnevas kolmes veerus:

- a) esimeses veerus on graafilised kujutised, mis neid üksikasju sümboliseerivad;
- b) teine veerg sisaldab olulist teavet, mis kirjeldab neid üksikasju;

Kolmapäev, 12. märts 2014

c) kolmas veerg kujutab graafilisi sümboliteid, mis näitavad, kas teatud tingimus on saavutatud.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud teavet kujutatakse selgelt nähtaval ja loetaval viisil ning seda esitatakse keeles, mida mõistavad hästi liikmesriigi tarbijad, kellele teavet pakutakse. Kui üksikasju esitatakse elektrooniliselt, on need masinloetavad.

4. Täiendavaid üksikasju ei esitata. Lõikes 1 osutatud üksikasju puudutavaid üksikasjalikke selgitusi või täiendavaid märkusi võib artikli 14 kohaselt pakkuda koos muude teabenõuetega.

5. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma pärast Euroopa Andmekaitse nõukogu arvamuse taotlemist vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse lõikes 1 osutatud üksikasju ja nende kujutamist, millele osutatakse lõikes 2 ja käesoleva resolutsiooni lisas. [ME 109]

2. JAGU

TEAVITAMINE JA ANDMETELE JUURDEPÄÄS

Artikkel 14

Andmesubjekti teavitamine

1. Andmesubjektile, kelle isikuandmeid kogutakse, teeb vastutav töötleja **pärast artikli 13a kohaste üksikasjade esitamist** teatavaks vähemalt järgmise:

a) vastutava töötleja ning vajaduse korral töötleja esindaja ja andmekaitseametniku nimi ja kontaktandmed;

b) töötlemise eesmärk, mille jaoks isikuandmeid kasutatakse, **ja teave isikuandmete töötlemise turvalisuse kohta**, sealhulgas lepingu- ja üldtingimused, kui töötlemine põhineb artikli 6 lõike 1 punktis b, ning ~~vastutava töötleja õigustatud huvi, kui töötlemine põhineb~~ **vajaduse korral teave selle kohta, kuidas rakendatakse artikli 6 lõike 1 punktis f osutatud nõudeid ja neid järgitakse;**

c) isikuandmete säilitamise tähtaeg **või, kui see ei ole võimalik, sellise tähtaja määramise kriteeriumid;**

d) andmesubjekti õigus taotleda vastutavalt töötlejalt juurdepääsu oma isikuandmetele ning nende parandamist või kustutamist, ning vaidlustada oma isikuandmete töötlemist **või andmeid saada;**

e) andmesubjekti õigus esitada kaebus järelevalveasutusele ning järelevalveasutuse kontaktandmed;

f) isikuandmete vastuvõtjad või vastuvõtjate liigid;

g) vajaduse korral selle, et vastutav töötleja kavatseb edastada isikuandmed **andmed** kolmandasse riiki või rahvusvahelisele organisatsioonile, ning isikuandmete kaitse taseme kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis, osutades piisavat kaitset käsitlevale **käsitleva** komisjoni otsusele **otsuse olemasolu või puudumise, või artiklites 42 või 43 osutatud edastamise korral viite asjakohastele kaitsemeetmetele ja nende koopia saamise viisile;**

ga) vajaduse korral teave profiilialüüsi olemasolu, profiilialüüsil põhinevate meetmete ja profiilialüüsi kavandatava mõju kohta andmesubjektile;

Kolmapäev, 12. märts 2014

gb) oluline teave igasuguses automatiseeritud töötlemises aluseks oleva loogika kohta;

h) muu teave, mis on vajalik andmesubjekti õigusi arvestava andmetöötluse tagamiseks, võttes arvesse isikuandmete kogumise **või töötlemise** konkreetset olukorda, **eelkõige teatavate töötlemistoimingute olemasolu, mis võivad isikuandmete mõju hinnangu kohaselt olla suure riskiga;**

ha) vajaduse korral teave selle kohta, kas isikuandmeid anti viimase järjestikuse 12kuulise ajavahemiku jooksul avaliku sektori asutustele.

2. Juhul kui isikuandmed kogutakse andmesubjektilt, teatab vastutav töötleja talle lisaks lõikes 1 osutatud teabele, kas isikuandmete esitamine on kohustuslik või vabatahtlik, ning andmete esitamata jätmise võimalikud tagajärjed.

2a. Otsustamaks, millist täpsustavat teavet on vaja, et töötlemine oleks lõike 1 punkti h kohaselt õiglane, järgivad vastutavad töötlejad artiklis 34 sätestatud asjakohaseid juhiseid.

3. Juhul kui isikuandmed ei ole kogutud andmesubjektilt, teeb vastutav töötleja andmesubjektile lisaks lõikes 1 osutatud teabele teatavaks ka **konkreetsed** isikuandmete allika. **Kui isikuandmed on pärit avalikult kättesaadavatest allikatest, võib esitada üldist teavet.**

4. Vastutav töötleja esitab lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud teabe:

a) andmesubjektilt andmete saamise ajal või, **kui eelnev ei ole teostatav, põhjendamatu viivitusega või**

aa) artiklis 73 osutatud asutuse, organisatsiooni või ühenduse taotlusel;

b) kui isikuandmed ei ole kogutud andmesubjektilt, siis andmete salvestamise ajal või mõistliku aja jooksul pärast nende kogumist, võttes arvesse andmete kogumise või muul viisil töötlemise konkreetset olukorda ning seda, kas andmeid kavatsetakse ~~avalikult~~ **edastada** mõnele teisele vastuvõtjale, kuid hiljemalt andmete esmakordse ~~avalikustamise~~ **edastamise** ajal **või kui andmeid kasutatakse teabevahetuseks asjaomase andmesubjektiga, hiljemalt esimese teabevahetuse ajaks selle andmesubjektiga, või**

ba) ainult taotluse korral, kui andmeid töötleb selline väike- või mikroettevõte, kes töötleb isikuandmeid üksnes kõrvaltegevusena.

5. Lõikeid 1–4 ei kohaldata, kui

a) andmesubjekt on juba saanud lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud teabe või

b) **andmeid töödeldakse ajaloo- või statistikauurimuste või teadustöö eesmärgil, mille suhtes kohaldatakse artiklis 81 ja 83 osutatud tingimusi ja kaitsemeetmeid**, andmed ei ole kogutud andmesubjektilt ja sellise teabe esitamine on võimatu või nõuab ülemääraste jõupingutusi **ning vastutav töötleja on avaldanud teabe, mis on kõigile kättesaadav või**

c) andmed ei ole kogutud andmesubjektilt ja selliste andmete salvestamine või avalikustamine on õigusaktides selgelt sätestatud **vastutava töötleja suhtes kohaldatavates õigusaktides, millega nähakse ette asjakohased meetmed andmesubjekti õiguspäraste huvide kaitsmiseks, arvestades töötlemisega seotud riske ja isikuandmete iseloomu, või**

Kolmapäev, 12. märts 2014

d) andmed ei ole kogutud andmesubjektilt ja sellise teabe esitamine kahjustaks vastavalt artiklile 21 liidu õiguses ja liikmesriikide õiguses sätestatud teiste **füüsiliste** isikute õigusi ja vabadusi.

da) andmeid töötleb isik või nad usaldatakse või saavad teatavaks isikule, kellel on liidu või liikmesriigi õigusega reguleeritav ametisaladuse hoidmise kohustus või õigusaktidega sätestatud saladuse hoidmise kohustus, välja arvatud juhul, kui andmeid kogutakse andmesubjektilt endalt.

6. Lõike 5 punktis b osutatud juhul näeb vastutav töötaja ette meetmed andmesubjekti **õiguste või** õigustatud huvi kaitsmiseks.

~~7. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse lõike 1 punktis f osutatud vastuvõtjate liigitamise kriteeriumid, lõike 1 punktis g osutatud juurdepääsu võimalusest teavitamise nõuded, lõike 1 punktis h osutatud täiendava teabe esitamise vajaduse kindlaksmääramise kriteeriumid sektorite ja olukordade kaupa ning kaitsemeetmed lõike 5 punktis b sätestatud erandite puhuks. Seejuures võtab komisjon asjakohased meetmed mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete suhtes.~~

~~8. Komisjon võib kehtestada tüüpvormid lõigetes 1–3 osutatud teabe esitamiseks, võttes vajaduse korral arvesse eri sektorite omadusi ja vajadusi ning isikuandmete töötlemise olukordi. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 110]~~

Artikkel 15

Andmesubjekti õigus tutvuda andmetega **ja andmeid saada**

1. **Kooskõlas artikli 12 lõikega 4** on andmesubjektil õigus igal ajal saada vastavalt töötlejalt taotluse alusel kinnitus selle kohta, kas tema isikuandmeid töödeldakse või mitte. ~~Juhul kui andmesubjekti isikuandmeid töödeldakse, esitab vastutav töötaja talle järgmise teabe ning selges ja lihtsas keeles järgmist teavet:~~

a) töötlemise eesmärk, **iga isikuandmete liigi puhul;**

b) töödeldavate isikuandmete liigid;

c) millistele ~~või mis liiki~~ vastuvõtjatele isikuandmeid avalikustatakse või on avalikustatud, eelkõige **sealhulgas** teave kolmandates riikides olevate vastuvõtjate kohta;

d) isikuandmete säilitamise tähtaeg **või, kui see ei ole võimalik, sellise tähtaja määramise kriteeriumid;**

e) andmesubjekti õigus taotleda vastavalt töötlejalt oma isikuandmete parandamist või kustutamist, ning vaidlustada oma isikuandmete töötlemine;

f) andmesubjekti õigus esitada kaebus järelevalveasutusele ning järelevalveasutuse kontaktandmed;

g) ~~teave töödeldavate isikuandmete kohta ja olemasoleva teave andmete allika kohta;~~

h) vähemalt artiklis 20 osutatud meetmete puhul töötlemise tähtsus ja ettenähtavad tagajärjed.

ha) oluline teave igasuguses automatiseeritud töötlemises aluseks oleva loogika kohta;

hb) kui avaliku sektori asutusele avaldatakse isikuandmeid avaliku sektori asutuse taotluse tagajärjel, kinnitus asjaolu kohta, et selline taotlus on esitatud, ilma et see piiraks artikli 21 kohaldamist.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Andmesubjektil on õigus saada vastutavalt töötlejalt teada, milliseid isikuandmeid töödeldakse. Kui andmesubjekt esitab taotluse elektrooniliselt **ja struktureeritud vormingus**, esitatakse ka teave elektrooniliselt, kui andmesubjekt ei taotle teisiti. **Ilma et see piiraks artikli 10 kohaldamist, võtab vastutav töötleja kõik mõistlikud meetmed, et kontrollida, kas andmetega tutvumist taotlev isik on andmesubjekt.**

2a. **Kui andmesubjekt on andnud isikuandmeid nende elektroonilise töötlemise korral, on tal õigus saada vastutavalt töötlejalt esitatud isikuandmete elektrooniline koostalitlusvõimelises üldkasutatavas vormingus koopia, mis võimaldab andmesubjektil seda kasutada, ilma et seda takistaks vastutav töötleja, kellelt isikuandmed on võetud. Isikuandmeid edastatakse ühelt vastutavalt töötlejalt otse teisele vastutavale töötlejale andmesubjekti taotlusel, kui see on tehniliselt teostatav ja andmed on kättesaadavad.**

2b. **Käesolev artikkel ei piira artikli 5 esimese lõigu punktile e vastavat kohustust kustutada andmed, kui need ei ole enam vajalikud.**

2c. **Andmetega tutvumise õigus vastavalt lõigetele 1 ja 2 puudub, kui on tegemist artikli 14 lõike 5 punkti d kohaste andmetega, välja arvatud juhul, kui andmesubjektil on volitus tühistada kõnealune saladuse kaitseks kehtestatud piirang ning kui ta selle kohaselt ka tegutseb.**

3. ~~Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada kriteeriume ja nõudeid, millest lähtutakse lõike 1 punktis g osutatud isikuandmete sisu teatamisel andmesubjektile.~~

4. ~~Komisjon võib kehtestada tüüpvormid ja korra lõikes 1 osutatud teabele juurdepääsu taotlemiseks ja võimaldamiseks, sealhulgas edastatavate isikuandmete subjekti tuvastamiseks, võttes arvesse eri sektorite omadusi ja vajadusi ning isikuandmete töötlemise olukordi. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 111]~~

3. JAGU

PARANDAMINE JA KUSTUTAMINE

Artikkel 16

Õigus andmeid parandada

Andmesubjektil on õigus vastutavalt töötlejalt taotleda ebatäpsete isikuandmete parandamist. Andmesubjektil on õigus taotleda mittetäielike isikuandmete täiendamist, sealhulgas parandusandmetega õiendi esitamise teel.

Artikkel 17

Õigus ~~olla unustatud~~ ja õigus andmete kustutamisele

1. Andmesubjektil on õigus nõuda vastutavalt töötlejalt enda isikuandmete kustutamist ning levitamisest hoidumist, ~~eriti kui tegemist on isikuandmetega, mille andmesubjekt tegi teatavaks lapsena, ning saavutada niisugustele andmetele osutavate linkide ning andmekoopiate ja -korduste kustutamine kolmandate isikute poolt~~ järgmistel põhjustel:

- a) andmeid ei ole enam vaja sellel eesmärgil, millega seoses need on kogutud või muul viisil töödeldud;
- b) andmesubjekt tühistab töötlemiseks antud nõusoleku vastavalt artikli 6 lõike 1 punktile a või kui nõusolekukohane andmete talletamise tähtaeg lõppenud ning puudub muu õiguslik alus andmete töötlemiseks;

Kolmapäev, 12. märts 2014

c) andmesubjekt vaidlustab isikuandmete töötlemise artikli 19 kohaselt;

ca) Euroopa Liidus asuva kohtu või reguleeriva asutuse lõpliku otsuse kohaselt tuleb asjaomased andmed kustutada;

d) andmete töötlemine ei vasta käesolevale määrusele muudel põhjustel **andmeid on töödeldud ebaseaduslikult.**

1a. Lõike 1 kohaldamine sõltub vastutava töötleja suutlikkusest kontrollida, kas andmete kustutamist taotleb isik on andmesubjekt.

2. Juhul kui lõikes 1 osutatud vastutav töötleja on isikuandmed avalikustanud, ~~peab ta enda avaldatud andmete suhtes võtma tarvitusele ilma artikli 6 lõikel 1 põhineva põhjendusega, võtab ta~~ kõik mõistlikud abinõud, **meetmed andmete kustutamiseks**, sealhulgas tehnilised meetmed, **kolmandate isikute poolt, ilma** et teavitada kõnealuseid andmeid töötlevaid kolmandaid isikuid sellest, et andmesubjekt taotleb neilt kõnealustele andmetele osutavate linkide ning andmekoopiate ja ~~korduste kustutamist. Kui see piiraks artikli 77 kohaldamist.~~ Vastutav töötleja ~~on andnud kolmandale isikule loa isikuandmeid avaldada, vastutab avalikustamise eest vastutavat töötleja~~ **teavitab võimaluse korral andmesubjekti asjaomaste kolmandate isikute võetud meetmetest.**

3. Vastutav töötleja **ning vajaduse korral kolmas isik** peab isikuandmed viivitamatult kustutama, välja arvatud sellised andmed, mida tuleb säilitada:

a) sõnavabaduse õiguse teostamiseks vastavalt artiklile 80;

b) avaliku huvi kaitsmiseks tervishoiu valdkonnas vastavalt artiklile 81;

c) ajaloo- ja statistikauurimuste ning teadustöö jaoks vastavalt artiklile 83;

d) vastavalt liidu või liikmesriigi õigusest tulenevale vastutava töötleja kohustusele säilitada isikuandmeid, liikmesriigi õigusaktid peavad lähtuma avaliku huvi kaitsmise eesmärgist, isikuandmete kaitse õiguse sisu austamisest, ning olema proportsionaalsed taotletava õiguspärase eesmärgiga;

e) lõikes 4 osutatud juhtudel.

4. Vastutav töötleja piirab isikuandmete töötlemist nende kustutamise asemel **sellisel viisil, et vastutav töötleja ei saa tavapärasel viisil nendega tutvuda, teha nendega töötlemistoiminguid ega neid enam muuta**, kui:

a) andmesubjekt seab kahtluse alla nende täpsuse; täpsemalt piiratakse siis andmete töötlemine nii kauaks, kuni vastutav töötleja on kontrollinud nende täpsust;

b) vastutav töötleja ei vaja enam isikuandmeid oma ülesande täitmiseks, kuid andmeid tuleb säilitada tõendamise eesmärgil;

c) töötlemine on ebaseaduslik, kuid andmesubjekt ei taotle nende kustutamist, vaid nende kasutamise piiramist;

ca) Euroopa Liidus asuva kohtu või reguleeriva asutuse lõpliku otsuse kohaselt tuleb asjaomaste andmete töötlemist piirata;

d) andmesubjekt taotleb oma isikuandmete edastamist teise automatiseeritud töötlemise süsteemi vastavalt artikli ~~18~~ **15** lõikele 2. a;

da) konkreetne säilitamistehnoloogia ei võimalda kustutamist ja oli installeeritud enne käesoleva määruse jõustumist.

Kolmapäev, 12. märts 2014

5. Lõikes 4 osutatud isikuandmete töötlemine, välja arvatud säilitamine, on lubatud ainult tõendamise eesmärgil, andmesubjekti nõusolekul ja teise füüsilise või juriidilise isiku õiguste või avaliku huvi kaitsmiseks.

6. Juhul kui isikuandmete töötlemine on lõike 4 kohaselt piiratud, teavitab vastutav töötleja andmesubjekti enne töötlemise piirangute kõrvaldamist.

~~7. Vastutav töötleja rakendab mehhanismid, millega tagatakse isikuandmete kustutamise ja/või säilitusvajaduse korrapärase läbivaatamise tähtajast kinnipidamine.~~

8. Juhul kui isikuandmed kustutatakse, ei töötle vastutav töötleja neid muul viisil.

8a. Vastutav töötleja rakendab mehhanismid, millega tagatakse isikuandmete kustutamise ja/või säilitusvajaduse korrapärase läbivaatamise tähtajast kinnipidamine.

9. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma **pärast Euroopa Andmekaitse nõukogu arvamuse taotlemist** vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse:

a) kriteeriume ja tingimusi, millest lähtutakse lõike 1 kohaldamisel eri sektorites ja andmetöötlusolukordades;

b) lõikes 2 osutatud üldkasutatavate kommunikatsiooniteenuste käsutuses olevatele isikuandmetele osutavate linkide ning andmekoopiate ja -korduste kustutamise tingimused;

c) lõikes 4 osutatud isikuandmete töötlemise piiramise tingimused. [ME 112]

~~Artikkel 18~~

~~Isikuandmete ülekantavus~~

~~1. Struktureeritud ja üldkasutatavas vormingus olevate isikuandmete elektroonilise töötlemise korral on andmesubjektil õigus saada vastutavalt töötlejalt töödeldavate andmete elektrooniline struktureeritud ja üldkasutatavas vormingus koopia, mida andmesubjekt saab omakorda kasutada.~~

~~2. Kui andmesubjekt on andnud oma isikuandmed ja neid töödeldakse nõusoleku või lepingu alusel, on tal õigus neid isikuandmeid ning mis tahes muud tema esitatud ja automatiseeritud andmetöötlussüsteemis üldkasutatavas elektroonilises vormingus säilitatavat teavet edastada teise sellisesse süsteemi, ilma et seda takistaks vastutav töötleja, kelle süsteemist andmed pärinevad.~~

~~3. Komisjon võib kindlaks määrata lõikes 1 osutatud elektroonilise vormingu ning isikuandmete lõike 2 kohase edastamise tehnilised standardid ja korra. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 113]~~

4. JAGU

VAIDLUSTAMISÕIGUS JA PROFILIANALÜÜS

Artikkel 19

Vaidlustamisõigus

1. Andmesubjektil on õigus igal ajal ~~konkreetselt olukorrast lähtudes~~ vaidlustada isikuandmete töötlemine artikli 6 lõike 1 punktide d, ja e ja f alusel, välja arvatud juhul, kui vastutav töötleja tõendab, et töötlemine toimub täiesti õiguspärasel alusel, mis kaalub üles andmesubjekti huvid ning põhiõigused ja vabadused.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. ~~Kui isikuandmete töötlemisel otseturunduse eesmärgil töötlemise aluseks on artikli 6 lõike 1 punkt f, on andmesubjektil õigus igal ajal ja täiendava põhjenduseta tasuta vaidlustada oma isikuandmete töötlemine nimetatud üldiselt või mis tahes konkreetsel eesmärgil. Kõnealune õigus antakse andmesubjektile arusaadaval viisil ja muust teabest selgelt eraldi.~~

2a. ~~Lõikes 2 osutatud õigus antakse andmesubjektile arusaadaval viisil ja arusaadavas vormis, kasutades selget ja lihtsat keelt, eelkõige konkreetselt lapsel antava teabe puhul, ja muust teabest selgelt eraldi.~~

2b. ~~Infoühiskonna teenuste kasutamise kontekstis ja olenemata direktiivi 2002/58/EÜ sätetest võib vaidlustamisõigust kasutada automatiseeritult, kasutades tehnilist standardit, mis võimaldab andmesubjektil oma soove selgelt väljendada.~~

3. Kui vaidlustamine on põhjendatud vastavalt lõigetele 1 ja 2, ei tohi vastutav töötleja selliseid isikuandmeid enam kasutada ega muul viisil töödelda **vaidlustamises esitatud eesmärgil.** [ME 114]

Artikkel 20

~~Profiiianalüüsil põhinevad meetmed~~ **Profiiianalüüs**

1. ~~Ilma et see piiraks artikli 6 sätete kohaldamist, on füüsilisel isikul õigus vältida tema suhtes õiguslike tagajärgedega või teda märkimisväärselt mõjutavat meedet, mis põhineb üksnes automaatsel töötlemisel, millega hinnatakse füüsilise isiku teatavaid isiklike aspekte või analüüsitakse või prognoositakse tema tööpanust, majanduslikku olukorda, asukohta, tervist, eelistusi, usaldusväärsust ja käitumist~~ **vaidlustada profiiianalüüs kooskõlas artikliga 19. Andmesubjekte teavitatakse õigusest profiiianalüüs vaidlustada väga hästi nähtaval viisil.**

2. Vastavalt käesoleva määruse teistele sätetele võib isiku suhtes ~~võtta lõikes 1 osutatud meetmena käsitatavat meedet teostada profiiianalüüsi, mis viib andmesubjekti puudutavaid õiguslikke tagajärgi põhjustavate meetmeteni või mõjutab oluliselt asjaomase andmesubjekti huvisid, õigusi või vabadusi, ainult juhul, kui töötlemine:~~

a) ~~toimub~~ **on vajalik** lepingu sõlmimise või täitmise ajal **sõlmimiseks või täitmiseks** pärast seda, kui on rahuldatud andmesubjekti taotlus leping sõlmida või asuda seda täitma, **tingimusel et** ~~või kui~~ andmesubjekti õigustatud huvi kaitsmiseks on võetud asjakohased meetmed, näiteks tänu õigusele otsesele isiklikele kontaktile, või

b) on ~~selgesõnaliselt~~ lubatud liidu või liikmesriigi õigusega, milles on sätestatud ka meetmed andmesubjekti õigustatud huvi kaitsmiseks, või

c) põhineb andmesubjekti nõusolekul, kui on täidetud artiklis 7 sätestatud tingimused ja võetud sobivad kaitsemeetmed.

3. ~~Isikuandmete automatne töötlemine füüsilise isiku isiklike aspektide hindamiseks~~ **Profiiianalüüs, mille tulemusena diskrimineeritakse isikuid nende rassi, etnilise päritolu, poliitiliste vaadete, usutunnistuse või veendumuste, ametiühingusse kuulumise, seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi alusel või mille tulemuseks on meetmed, millega saavutatakse eespool kirjeldatud tagajärjed, keelustatakse. Vastutav töötleja rakendab tõhusat kaitset võimaliku profiiianalüüsist tuleneva diskrimineerimise eest. Profiiianalüüs ei põhine ainult artiklis 9 osutatud isikuandmete eriliikidel.**

4. ~~Lõikes 2 osutatud juhtudel esitab vastutav töötleja artikli 14 kohase teavitamise korral teabe selle kohta, kas töötlemine toimub lõikes 1 osutatud eesmärgil ning millist mõju võib selline töötlemine avaldada andmesubjektile.~~

Kolmapäev, 12. märts 2014

5. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse **Selline profiilialüüs, mis viib andmesubjekti puudutavaid õiguslikke tagajärgi põhjustavate meetmeteni või mõjutab oluliselt asjaomase andmesubjekti huvisid, õigusi või vabadusi, ei põhine üksnes või enamjaolt automatiseeritud töötlemisel ning peab hõlmama otsust isikliku kontakti, sealhulgas pärast isikliku kontakti tehtud otsuse selgitust. Andmesubjekti lõikes 2 osutatud õigustatud huvi kaitsmiseks sobivate meetmete võtmise kriteeriumid ja tingimused sobivad meetmed hõlmavad õigust isiklikule kontaktile ning õigust pärast isikliku kontakti tehtud otsuse selgitusele.**

5a. Euroopa Andmekaitseinspektsiooni usaldatakse artikli 66 lõike 1 punkti b kohaste suuniste, soovitude ja parimate tavade avaldamine, et täpsustada lõikel 2 põhineva profiilialüüsi kriteeriume ja nõudeid. [ME 115]

5. JAGU PIIRANGUD

Artikkel 21 Piirangud

1. Liidu või liikmesriigi õiguses võib seadusandliku meetmega piirata artikli 5 punktides a–e, artiklites 11–20 11–19 ja artiklis 32 sätestatud kohustuste ja õiguste ulatust, kui selline piirang **vastab selgelt määratletud avaliku huvi eesmärgile, austab õigust isikuandmete kaitsele, on proportsionaalne taotletava õiguspärase eesmärgiga ning austab andmesubjekti põhiõigusi ja huve ning on** demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne meede, et tagada:

- a) avalik julgeolek,
- b) kuritegude ennetamine, uurimine, avastamine ja kuritegude eest vastutuselevõtmine;
- c) liidu ja liikmesriigi muude avalike huvide kaitsmine, eelkõige liidu ja liikmesriigi olulised majanduslikud ja finantshuvid, sealhulgas rahandus-, eelarve- ja maksuküsimused ning turu stabiilsuse ja tervikluse kaitse;
- d) reguleeritud kutsealade ametieetika rikkumiste ennetamine, uurimine, avastamine ja nende eest vastutuselevõtmine;
- e) jälgimine, kontrollimine ja regulatiivsete ülesannete täitmine, mis on kas või ajutiselt seotud **pädeva** avaliku võimu teostamisega **sektori asutuse tegevuse raames** punktides a, b, c ja d osutatud juhtudel;
- f) andmesubjekti kaitse või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse.

2. Lõikes 1 osutatud seadusandliku meetmega **seadusandlikud meetmed peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud ja proportsionaalsed ning nendega** sätestatakse vähemalt töötlemise eesmärgid ja vastutava töötleja kindlaksmääramise viis.

- a) **töötlemise eesmärgid;**
- b) **vastutava töötleja kindlaksmääramise viis;**
- c) **töötlemise konkreetsed eesmärgid ja vahendid;**
- d) **kuritarvitamist või ebaseaduslikku andmetega tutvumist või nende edastamist vältivad kaitsemeetmed;**
- e) **andmesubjektide õigus olla piirangutest teavitatud.**

2a. Lõikes 1 osutatud seadusandlikud meetmed ei tohi lubada eraõiguslikel töötlejail hoida andmeid peale nende, mis on algse eesmärgi jaoks rangelt vajalikud, ega neid selleks kohustada. [ME 116]

Kolmapäev, 12. märts 2014

IV PEATÜKK
VASTUTAV TÖÖTLEJA JA VOLITATUD TÖÖTLEJA

1. JAGU
ÜLDKOHUSTUSED

Artikkel 22

Vastutava töötleja ülesanded ja vastutus

1. Vastutav töötleja võtab vastu **asjakohased** põhimõtted ning **rakendab asjakohaseid** ja ~~rakendab tõendatavaid tehnilisi ja organisatsioonilisi~~ meetmeid, mis võimaldavad tagada ja **läbipaistvalt** tõendada, et isikuandmete töötlemine on käesoleva määrusega kooskõlas, **võttes arvesse tehnika arengut, töödeldavate isikuandmete olemust, töötlemise konteksti, ulatust ja eesmärke, andmesubjektide õiguste ja vabadustega seotud riske ja organisatsiooni liiki nii töötlemisvahendite valikul kui ka töötlemise ajal.**

1a. Võttes arvesse tehnika arengut ja juurutamise kulusid, tuleb vastutaval töötlejal võtta kõik mõistlikud meetmed selliste vastavuspõhimõtete ja -menetluste rakendamiseks, millega austatakse andmesubjektide sõltumatuid valikuid. Vastavuskontrolli põhimõtted vaadatakse läbi vähemalt kord kahe aasta jooksul ja vajadusel ajakohastatakse.

~~2. Lõikes 1 sätestatud meetmete hulka kuuluvad eelkõige:~~

~~(a) dokumenteerimine vastavalt artiklile 28;~~

~~(b) artiklis 30 sätestatud andmeturbenõuete rakendamine;~~

~~(c) isikuandmete kaitselise avaldatava mõju hindamine vastavalt artiklile 33;~~

~~(d) artikli 34 lõigete 1 ja 2 kohase eelneva loa taotlemise ja järelevalveasutusega eelneva konsulteerimise nõude täitmine;~~

~~(e) andmekaitseametniku määramine vastavalt artikli 35 lõikele 1.~~

3. Vastutav töötleja ~~rakendab mehhanismid~~ **peab suutma tõendada** lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmete ~~tõhususe kontrollimiseks piisavust ja tõhusust. Vastutava töötleja korrapärased tegevuse üldaruanded, näiteks börsil noteeritud äriühingute kohustuslikud aruanded, peavad sisaldama lõikes 1 osutatud põhimõtete ja meetmete kokkuvõtvat kirjeldust. Kontrolli teostavad sõltumatud sise- või välisaudiitorid, kui see on proportsionaalne.~~

3a. Vastutaval töötlejal on õigus edastada isikuandmeid Euroopa Liidus selle kontserni sees, kuhu ta kuulub, kui selline töötlemine on vajalik kontsernisisesete õiguspärase halduseesmärkide täitmiseks kontserniga seotud ärivaldkondades ning tagatakse piisaval tasemel isikuandmete ja andmesubjektide huvide kaitse kontsernisisesete andmekaitsealaste sätetega või artiklis 38 osutatud samaväärsete toimimisjuhenditega.

4. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõikes 1 osutatud meetmete otstarbekuse kindlakstegemise kriteeriume ja nõudeid lisaks lõikes 2 osutatud kriteeriumidele ja nõuetele, lõikes 3 osutatud kontrollimise ja auditeerimise mehhanismide tingimusi ning proportsionaalsuse kriteeriume, kaaludes erimeetmete võtmist mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks. [ME 117]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 23

Isikuandmete lõimitud kaitse ja vaikumisi kaitse

1. Võttes arvesse tehnika arengut, **praegust tehnilist asjatundlikkust, rahvusvahelisi parimaid tavasid ja juurutamise kulusid, võtab andmetöötlemisest tulenevaid riske, võtavad** vastutav töötaja töötlemisvahendite ja vajaduse korral **volitatud töötaja töötlemise eesmärkide ja vahendite** valikul ja töötlemise käigus selliseid **proportsionaalseid** tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid, millega tagatakse töötlemise vastavus käesoleva määruse nõuetele ja andmesubjekti õiguste kaitsmine, **eelkõige lähtuvalt artiklis 5 sätestatud põhimõtetest. Isikuandmete lõimitud kaitset pööratakse erilist tähelepanu isikuandmete kogu olemusringi haldamisele alates andmete kogumisest ja töötlemisest kuni nende kustutamiseni, keskendudes ulatuslikele menetluslikele tagatistele, mis puudutavad isikuandmete täpsust, konfidentsiaalsust, puutumatus, füüsilist kaitset ja kustutamist. Kui vastutav töötaja on teinud artiklis 33 nõutud isikuandmete kaitse mõjuhinnangu, võetakse selle tulemusi arvesse mainitud meetmete ja korra väljatöötamisel.**

1a. Et toetada lõimitud andmekaitse ulatuslikku rakendamist eri majandusvaldkondades, seatakse lõimitud andmekaitse riiklike pakkumiskutsete vajalikuks eeltingimuseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/18/EÜ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/17/EÜ⁽²⁾ (kommunaalteenuste direktiiv).

2. Vastutav töötaja rakendab mehhanisme, millega tagatakse, **tagab**, et vaikumisi töödeldakse vaid töötlemise konkreetse eesmärgi seisukohalt olulisi isikuandmeid, ning eelkõige selle, et andmeid ei koguta rohkem, **ei säilitata** ega **säilitata levitata** kauem, kui kõnealusel otstarbel minimaalselt vajalik. Nende mehhanismidega tagatakse eelkõige see, et isikuandmed ei ole vaikumisi üldiselt kättesaadavad **ja et andmesubjektidel on võimalik kontrollida oma isikuandmete levikut.**

3. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmetele ja mehhanismidele, eelkõige aga eri sektorites ning toodete ja teenuste pakkumisel isikuandmete lõimitud kaitse kriteeriume ja nõudeid.

4. Komisjon võib kehtestada lõikes 1 ja 2 sätestatud nõuete kohased tehnilised standardid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 118]

Artikkel 24

Kaasvastutavad töötajad

Kui mitu vastutavat töötajat määravad ühiselt kindlaks isikuandmete töötlemise tingimused ja vahendid, on nad kaasvastutavad töötajad, kes omavaheliste kokkulepetega kehtestavad igäihe vastutuse käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmisel, eelkõige andmesubjekti õiguste kasutamise korra ja mehhanismid. **Selline kord võtab asjakohaselt arvesse kaasvastutavate töötajate vastavaid tõhusaid rolle ja suhteid seoses andmesubjektidega ning korra põhitõingimused tehakse andmesubjektile teatavaks. Kui vastutavate töötajate vastutus ei ole selgelt määratletud, vastutavad nad solidaarselt.** [ME 119]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/18/EÜ ehitustööde riigihanketingute, asjade riigihanketingute ja teenuste riigihanketingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT L 134, 30.4.2004, lk 114).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/17/EÜ, millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused (ELT L 134, 30.4.2004, lk 1).

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 25

Väljaspool liitu asuvate vastutavate töötajate esindajad

1. Artikli 3 lõikes 2 osutatud olukorras määrab vastutav töötaja oma esindaja liidus.
2. Seda nõuet ei kohaldata, kui vastutav töötaja:
 - a) asub kolmandas riigis, kus komisjoni otsuse kohaselt on tagatud isikuandmete piisav kaitse vastavalt artiklile 41, või
 - b) on **vastutav töötaja, kes töötleb igal järjestikusel 12-kuulisel ajavahemikul vähem kui 250 töötajaga ettevõtte 5 000 andmesubjekti andmeid ning kes ei töötle artikli 9 lõikes 1 osutatud isikuandmete eriliike, asukohtaandmeid või laste ja töötajate isikuandmeid suurtes toimumisüsteemides; või**
 - c) on avaliku sektori asutus või organ või
 - d) pakub liidu andmesubjektidele kaupu ja teenuseid ainult juhuti, **välja arvatud juhul, kui isikuandmete töötlemine puudutab artikli 9 lõikes 1 osutatud isikuandmete eriliike, asukohtaandmeid või laste ja töötajate isikuandmeid suurtes toimumisüsteemides;**
3. Esindaja asukoht peab olema ühes liikmesriikidest, kus elavad andmesubjektid, kelle isikuandmeid töödeldakse **neile toimub kaupade või teenuste pakkumise korral või kelle käitumist jälgitakse pakkumine andmesubjektidele või nende jälgimine.**
4. Vastutava töötaja esindaja määramine ei piira võimalust võtta õiguslikke meetmeid vastutava töötaja enda suhtes. [ME 120]

Artikkel 26

Volitatud töötaja

1. Kui vastutav töötaja soovib lasta isikuandmeid töödelda enda nimel, volitab ta selleks töötaja, kes võtab käesoleva määruse nõuete täitmiseks ja andmesubjekti õiguste kaitsmiseks vajalikke tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid, eelkõige tehnilisi turvemeetmeid ja töötlemise organisatsioonilisi meetmeid, ning tagab nende järgimise.
2. Volitatud töötaja töötleb andmeid volitatud töötajat ja vastutavat töötajat omavahel siduva lepingu või muu õigusakti alusel. **Vastutav töötaja ja volitatud töötaja võivad ise kindlaks määrata käesoleva määruse kohased vastavad rollid ja ülesanded, ning tagavad, milles on eelkõige sätestatud, et volitatud töötaja:**
 - a) ~~tegitseb~~ **töötleb isikuandmeid** ainult vastavalt vastutava töötaja **töötaja** juhtnõuridele, eelkõige juhul, kui isikuandmete edastamine on keelatud **kui liidu ja liikmesriikide õigusaktides ei ole sätestatud teisiti;**
 - b) kasutab üksnes selliseid töötajaid, kes on töötanud järgida konfidentsiaalsusnõuet või kelle suhtes kehtib õigusaktides sätestatud konfidentsiaalsusnõue;
 - c) võtab kõik vajalikud meetmed vastavalt artiklile 30;
 - d) ~~kaasab teisi töötajaid~~ **määrab tingimused teise töötaja kaasamiseks** ainult vastutava töötaja eelneval loal, **juhul kui ei ole teisiti sätestatud;**

Kolmapäev, 12. märts 2014

- e) määrab koos vastutava töötlejaga võimaluse piires ja vastavalt töötlemise laadile kindlaks **nõute- ja asjakohased** tehnilised ja organisatsioonilised nõuded, mille kohaselt täidetakse vastutava töötleja kohustust vastata III peatükis sätestatud taotlustele andmesubjektide õiguste teostamiseks;
- f) aitab vastutaval töötlejal täita artiklites 30–34 sätestatud kohustusi, **võttes arvesse töötlemise laadi ja töötlejale kättesaadavat teavet**;
- g) ~~annab tagastab~~ töötlemise tulemused pärast töötlemist ~~üle~~ vastutavale töötlejale, ~~ei ega~~ töötle isikuandmeid muul eesmärgil **ja kustutab olemasolevad koopiad, välja arvatud juhul, kui liidu või liikmesriikide õigusaktidega nõutakse andmete säilitamist**;
- h) teeb vastutavale töötlejale ~~ja järelevalveasutusele~~ kättesaadavaks kogu teabe, mille alusel saab ~~kontrollida~~ **tõendada** käesolevas artiklis sätestatud kohustuste täitmist, **ja võimaldab kohapealset kontrolli**;
3. Vastutav töötleja ja volitatud töötleja kehtestavad kirjalikult vastutava töötleja juhised ja volitatud töötleja lõikes 2 osutatud kohustused.

3a. Lõikes 1 osutatud piisavate tagatiste andmist võib tõendada artikli 38 kohaste toimimisjuhendite järgimise või artikli 39 kohase sertifitseerimismehhanismiga.

4. Kui volitatud töötleja töötleb isikuandmeid eesmärgil, mis ei vasta vastutava töötleja antud ülesandele, **või saab õiguse otsustada andmete töötlemise eesmärkide ja vahendite üle**, käsitatakse volitatud töötlejat sellise töötlemise suhtes vastutava töötlejana ja tema suhtes kohaldatakse artiklis 24 sätestatud kaasvastutuse eeskirju.
- ~~5. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõikes 1 osutatud vastutuse, kohustuste ja ülesannete suhtes kohaldatavaid kriteeriume ja nõudeid ning kehtestada kontserni raames isikuandmete töötlemise, eelkõige järelevalve ja aruandluse tingimused. [ME 121]~~

Artikkel 27

Töötlemine vastutava töötleja ja volitatud töötleja volituse alusel

Volitatud töötleja ja vastutava töötleja või volitatud töötleja volituse alusel tegutsevad isikud, kellel on juurdepääs isikuandmetele, tohivad isikuandmeid töödelda ainult vastutava töötleja juhistele alusel, välja arvatud liidu või liikmesriigi õigusaktidega ettenähtud juhtudel.

Artikkel 28

Dokumenteerimine

1. Vastutav töötleja, **ja** volitatud töötleja ja vajaduse korral vastutava töötleja esindaja dokumenteerivad omal vastutusel tehtud töötlemistoimingud **säilitavad korrapäraselt ajakohastatud dokumentatsiooni, mis on vajalik käesolevas määruses sätestatud nõuete täitmiseks**.
2. Dokumentid peavad sisaldama vähemalt järgmisi andmeid **Lisaks säilitavad vastutav töötleja ja volitatud töötleja dokumentatsiooni, mis sisaldab järgmist teavet**:
- a) vastutava töötleja, kaasvastutava töötleja, volitatud töötleja ning vajaduse korral esindaja nimi ja kontaktandmed;
- b) vajaduse korral andmekaitseametniku nimi ja kontaktandmed;
- e) töötlemise eesmärgid, sealhulgas vastutava töötleja õigustatud huvi, kui töötlemine põhineb artikli 6 lõike 1 punktil f;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- d) andmesubjektide kategooria ja nendega seotud isikuandmete liik;
- e) andmete vastuvõtja või vastuvõtjate kategooria, sealhulgas vastutavad töötajad **vajaduse korral nende vastutavate töötajate nimi ja kontaktandmed**, kellele isikuandmed avalikustatakse vastavalt nende õigustatud huvile;
- f) kui andmeid edastatakse kolmandasse riiki või rahvusvahelisele organisatsioonile, siis andmed selle kohta koos asjaomase riigi või rahvusvahelise organisatsiooni nimega, ning juhul, kui tegemist artikli 44 lõike 1 punktis h osutatud edastamisega, siis kaitsemeetmete kohta koostatud dokumendid;
- g) üldine teave eri andmeliikide kustutamise tähtaja kohta;
- h) artikli 22 lõikes 3 osutatud mehhanismide kirjeldus.
3. Vastutav töötleja, volitatud töötleja ja vajaduse korral vastutava töötleja esindaja esitavad dokumendid taotluse alusel järelevalveasutusele.
4. Lõikes 1 ja 2 osutatud kohustusi ei kohaldata järgmiste vastutavate töötlejate ega volitatud töötlejate suhtes:
- a) isikuandmeid töötleb ärihuvita füüsiline isik;
- b) töötleja on vähem kui 250 töötajaga ettevõtte või organisatsioon, kes töötleb isikuandmeid üksnes kõrvaltegevusena.
5. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõikes 1 osutatud dokumentide suhtes kohaldatavaid kriteeriume ja nõudeid, et võtta arvesse eelkõige vastutava töötleja ja volitatud töötleja ning vajaduse korral ka töötleja esindaja ülesandeid.
6. Komisjon võib kehtestada lõikes 1 osutatud dokumentide tüüpvormid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 122]

Artikkel 29

Koostöö järelevalveasutusega

1. Vastutav töötleja, ~~volitatud töötleja~~ ja kui on siis **volitatud töötleja ning** vastutava töötleja esindaja teevad asjakohase taotluse alusel järelevalveasutusega tema ülesannete täitmiseks koostööd, eelkõige esitades artikli 53 lõike 2 punktis a osutatud teavet ja võimaldades kõnealuse lõike punktis b sätestatud juurdepääsu.
2. Kui järelevalveasutus täidab oma ülesandeid vastavalt artikli 53 lõikele 2, vastavad vastutav töötleja ja volitatud töötleja tema märkustele mõistliku tähtaja jooksul, mille pikkuse määrab kindlaks järelevalveasutus. Järelevalveasutuse märkustele esitatud vastuses kirjeldatakse võetud meetmeid ja saavutatud tulemusi. [ME 123]

2. JAGU

ANDMETURVE

Artikkel 30

Töötlemise turvalisus

1. Vastutav töötleja ja volitatud töötleja võtavad vajalikke tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid, et tagada töötlemisest ja kaitstavate andmete laadist tulenevatele ohtudele vastav turvalisus, võttes arvesse **artikli 33 kohast isikuandmete kaitsele avaldatava mõju hinnangut ning võttes arvesse** tehnika taset ja selliste meetmete rakendamise kulusid.

Kolmapäev, 12. märts 2014

1a. Võttes arvesse tehnika arengut ja juurutamise kulusid, hõlmab turbepoliitika järgmist:

- a) võime tagada, et isikuandmete terviklus on valideeritud;
- b) võime tagada isikuandmeid töötlevate süsteemide ja teenuste kestev konfidentsiaalsus, terviklus, kättesaadavus ja vastupidavus;
- c) võime taastada õigeaegselt andmete kättesaadavus ja juurdepääs andmetele füüsilise või tehnilise vahejuhtumi korral, mis mõjutab infosüsteemide ja -teenuste kättesaadavust, terviklust ja konfidentsiaalsust;
- d) tundlike isikuandmete töötlemise korral vastavalt artiklitele 8 ja 9 lisaturvameetmed, et tagada ülevaade olukorra ohtudest ja võime võtta peaaegu reaalajas ennetus-, parandus- ja leevendusmeetmeid tuvastatud nõrkuste või vahejuhtude puhul, mis võiksid endast andmetele ohtu kujutada;
- e) kehtiva andmeturbe alase poliitika, korra ja kavade tõhususe korrapärase testimise ja hindamise menetlus kestva tõhususe tagamiseks.

2. Vastutav töötleja ja volitatud töötleja rakendavad riskianalüüsi alusel lõikes 1 osutatud tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid, et kaitsta isikuandmeid juhusliku ja ebaseadusliku hävimise ning juhusliku kadumise ja muutmise eest ning vältida igasugust ebaseaduslikku töötlemist, eriti loata avalikustamist, levitamist ja juurdepääsu. **nimetatud meetmetega tuleb vähemalt:**

- a) tagada, et isikuandmetele oleks juurdepääs üksnes volitatud töötajatel seaduslikult lubatud eesmärkidel;
- b) kaitsta salvestatud või edastatud isikuandmeid juhusliku või ebaseadusliku hävimise, juhusliku kadumise või muutmise ja loata või ebaseadusliku säilitamise, töötlemise, juurdepääsu või avalikustamise eest; ning
- c) tagada isikuandmete töötlemise turvapoliitika rakendamine.

3. Komisjoni volitatakse Vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte **artikli 66 lõike 1 punktile b usaldat** **akse Euroopa Andmekaitse nõukogule suuniste, soovitude ja parimate tavade avaldamine** lõigetes 1 ja 2 osutatud kriteeriumide ja tingimuste ning tehniliste ja organisatsiooniliste meetmete täpsustamiseks **kohta**, sealhulgas tehnika taseme kindlaksmääramiseks **kindlaksmääramine** konkreetsete sektorite ja andmetöötlusolukordade kaupa, võttes eelkõige arvesse tehnoloogia ning isikuandmete lõimitud ja vaikumisi kaitse lahenduste arengut, välja arvatud juhtudel, kui kohaldatakse lõiget 4.

4. Komisjon võib vajaduse korral vastu võtta rakendusakte, millega täpsustatakse lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete täitmist eri olukordades, eelkõige selleks et:

- a) vältida loata juurdepääsu isikuandmetele;
- b) vältida isikuandmete loata avalikustamist, lugemist, kopeerimist, muutmist, kustutamist ja eemaldamist;
- e) tagada töötlemistoimingute õiguspärasuse kontrollimine.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 124]

Artikkel 31

Järelevalveasutuse teavitamine isikuandmetega seotud rikkumisest

1. Vastutav töötleja teavitab järelevalveasutust isikuandmetega seotud rikkumisest põhjendamatu viivitusteta ja võimaluse korral 24 tunni jooksul pärast rikkumise avastamist. Kui järelevalveasutusele esitatakse teade hiljem kui 24 tunni jooksul, esitatakse teates selle kohta põhjendus **viivituset**a.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. ~~Vastavalt artikli 26 lõike 2 punktile f teavitab~~ Volitatud töötaja **teavitab** vastutavat töötajat isikuandmetega seotud rikkumisest ~~kohe~~ **põhjendamatu viivitusega** pärast selle avastamist.
3. Lõikes 1 osutatud teates tuleb vähemalt:
- kirjeldada isikuandmetega seotud rikkumise laadi ning nimetada asjaomaste andmesubjektide kategooriad ja arv ning isikuandmete liigid ja arv;
 - teatada andmekaitseametniku või mõne teise täiendavat teavet andva kontaktisiku nimi ja kontaktandmed;
 - kirjeldada soovitatavaid meetmeid, mis võimaldavad leevendada isikuandmetega seotud rikkumise võimalikku negatiivset mõju;
 - kirjeldada isikuandmetega seotud rikkumise tagajärgi;
 - kirjeldada vastutava töötaja kavandatud või võetud meetmeid isikuandmetega seotud rikkumise lahendamiseks **ning leevendada selle tagajärgi**.

Vajaduse korral võib teavet anda järk-järgult.

4. Vastutav töötaja dokumenteerib kõik isikuandmetega seotud rikkumised, sealhulgas rikkumise asjaolud, nende mõju ja võetud parandusmeetmed. Dokumentid peavad ~~võimaldama~~ **olema piisavad, et võimaldada** järelevalveasutusel kontrollida käesolevas artiklis **ja artiklis 30** sätestatud nõuete täitmist. Dokumentides esitatakse ainult nimetatud eesmärgi kohane teave.

4a. Järelevalveasutus peab avalikku registrit teavitatud rikkumiste liikide kohta.

5. ~~Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, Euroopa Andmekaitse nõukogule~~ **õigustatakse artikli 66 lõike 1 punktide b kohaste suuniste, soovitude ja parimate tavade avaldamine**, et ~~täpsustada~~ **tuvastada rikkumine ja määrata kindlaks** lõigetes 1 ja 2 osutatud rikkumise tuvastamise kriteeriume ning olukordi **põhjendamatu viivitus ja olukord**, mille puhul vastutav töötaja ja volitatud töötaja on kohustatud isikuandmetega seotud rikkumisest teatama.

6. ~~Komisjon võib kehtestada järelevalveasutusele esitatava teate tüüpvormi ja esitamise korra ning lõikes 4 osutatud dokumentide vormi ja esitamise korra, sealhulgas tähtaja, mille möödumisel on lubatud neis esitatud teave kustutada. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 125]~~

Artikkel 32

Andmesubjekti teavitamine isikuandmetega seotud rikkumisest

- Kui isikuandmetega seotud rikkumine võib rikkuda andmesubjekti isikuandmete ja tema eraelu, **õiguste või õigustatud huvide** kaitset, teavitab vastutav töötaja pärast artiklis 31 osutatud teavitamist sellest põhjendamatu viivitusega andmesubjekti.
- Andmesubjektile lõike 1 kohaselt esitatud ~~teates~~ **teade on ülevaatlik ning koostatud selges ja lihtsas keeles. Selles** kirjeldatakse isikuandmetega seotud rikkumise laadi ning esitatakse vähemalt artikli 31 lõike 3 punktides b, c ja **d** nimetatud teave ja soovitus **ning andmesubjektide õigustest, sealhulgas kahju hüvitamisest**.

Kolmapäev, 12. märts 2014

3. Andmesubjekti ei pea teavitama isikuandmetega seotud rikkumisest, kui vastutav töötleja suudab järelevalveasutusele tõendada, et ta on rakendanud vajalikud tehnilised abinõud nende isikuandmete kaitsmiseks, mille suhtes rikkumine toime pandi. Selliste tehniliste kaitseabinõudega muudetakse andmed loetamatuks kõikidele juurdepääsuõiguseta isikutele.
4. Ilma et see piiraks vastutava töötleja kohustust teavitada andmesubjekti isikuandmetega seotud rikkumistest, võib järelevalveasutus pärast rikkumise võimalike kahjulike mõjude hindamist vastutavalt töötlejalt nõuda andmesubjekti teavitamist isikuandmetega seotud rikkumisest, kui vastutav töötleja ei ole rikkumisest ise veel teatanud.
5. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, **Euroopa Andmekaitse nõukogule usaldatakse artikli 66 lõike 1 punktide b kohaste suuniste, soovitude ja parimate tavade avaldamine**, et täpsustada kriteeriume ja nõudeid, mille alusel tehakse **teha** kindlaks, kas isikuandmetega seotud rikkumine võib kahjustada lõikes 1 osutatud **andmesubjekti** isikuandmeid, **eraelu puutumatus, ning õigusi või legitiimseid huvisid**.
6. Komisjon võib kehtestada lõikes 1 osutatud teate vormi ja andmesubjekti teavitamise korra. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 126]

Artikkel 32a

Riskihindamine

1. **Vastutav töötleja või vajaduse korral volitatud töötleja viivad läbi kavandatud andmete töötlemise võimaliku mõju hindamise andmesubjektide õiguste ja vabaduste suhtes, hinnates seda, kas töötlemistoimingud võivad tekitada konkreetseid riske.**
2. **Järgmised töötlemistoimingud võivad tekitada konkreetseid riske:**
 - a) **rohkem kui 5 000 andmesubjekti andmete töötlemine iga järjestikuse 12-kuulise ajavahemiku jooksul;**
 - b) **artikli 9 lõikes 1 viidatud isikuandmete andmete erikategooriate, asukohtaandmete või laste ja töötajate isikuandmete töötlemine suurtes toimikusüsteemides;**
 - c) **profüülanalüüs, millel põhinevad andmesubjekti jaoks õiguslike tagajärgedega või teda samaväärselt oluliselt mõjutavad meetmed;**
 - d) **tervishoiuteenuse osutamiseks vajaliku teabe töötlemine ning epidemioloogilised, vaimu- ja nakkushaiguste uuringud, kui andmete töötlemise eesmärk on võtta meetmeid või teha otsuseid, mis käsitlevad paljusid üksikisikuid;**
 - e) **avalike alade ulatuslik automatiseeritud jälgimine;**
 - f) **muud töötlemistoimingud, mille puhul tuleb nõu pidada andmekaitseametniku või järelevalveasutusega vastavalt artikli 34 lõike 2 punktide b;**
 - g) **kui isikuandmetega seotud rikkumine võib rikkuda andmesubjekti isikuandmete, tema eraelu, õiguste või õigustatud huvide kaitset;**
 - h) **vastutava töötleja või volitatud töötleja põhitegevuse moodustavad töötlemistoimingud, mille laad, ulatus ja/või eesmärk tingivad andmesubjektide korrapärase ja süstemaatilise järelevalve.**

Kolmapäev, 12. märts 2014

i) kui isikuandmed tehakse kättesaadavaks mitmetele isikutele, kelle arvu piiramist ei ole võimalik mõistlikult eeldada.

3. Riskihindamise tulemuste alusel

a) juhul kui viiakse läbi mõnda lõike 2 punktides a või b osutatud töötlemistoimingut, määravad vastutavad töötleja, kes ei ole asutatud ELis, omale esindaja liidus vastavalt artiklis 25 kehtestatud nõuetele ja eranditele;

b) juhul kui viiakse läbi mõnda lõike 2 punktides a või b või h osutatud töötlemistoimingut, määrab vastutav töötleja andmekaitseametniku vastavalt artiklis 35 kehtestatud nõuetele ja eranditele;

c) juhul kui viiakse läbi mõnda lõike 2 punktides a, b, c, d, e, f, g või h osutatud töötlemistoimingut, viib vastutav töötleja või tema nimel tegutsev volitatud töötleja läbi isikuandmete kaitsele avaldatava mõju hindamise vastavalt artiklile 33.

d) juhul kui viiakse läbi lõike 2 punktis f osutatud töötlemistoiminguid, konsulteerib vastutav töötleja andmekaitseametnikuga või juhul kui andmekaitseametnikku ei ole määratud, artikli 34 kohaselt järelevalveasutusega.

4. Riskihindamine vaadatakse läbi hiljemalt aasta möödudes, või ka viivitamatult, kui andmetöötlemistoimingute iseloom, kohaldamisala või eesmärgid oluliselt muutuvad. Kui vastutav töötleja ei ole lõike 3 punkti c kohaselt kohustatud viima läbi andmekaitse mõjuhinnangut, dokumenteeritakse riskihindamine. [ME 127]

3. JAGU

ISIKUANDMETE KAITSELE AVALDATAVA MÕJU HINNANG JA EELNEV LUBA KAITSE OLELUSRINGI HALDAMINE [ME 128]

Artikkel 33

Isikuandmete kaitsele avaldatava mõju hinnang

1. Kui töötlemistoimingud ohustavad oma laadi, ulatuse või eesmärkide tõttu andmesubjektide õigusi ja vabadusi, **see on artikli 32 a lõike 3 alusel nõutav** hindab vastutav töötleja või tema nimel tegutsev volitatud töötleja kavandatavate töötlemistoimingute mõju **andmesubjekti õigustele ja vabadustele, eriti nende õigusele** isikuandmete kaitsele. **Endast sarnaseid riske kujutavate sarnaste töötlemistoimingute kogumiga tegelemiseks piisab ühest hindamisest.**

2. Lõikes 1 osutatud ohtu kujutavad endast eelkõige järgmised töötlemistoimingud:

a) automatiseeritud andmetöötlemisel põhinev füüsilise isiku süstemaatiline ja põhjalik analüüsimine, et hinnata või prognoosida füüsilise isiku majanduslikku olukorda, asukohta, tervist, eelistusi, usaldusväärset ja käitumist eesmärgiga teha andmesubjekti jaoks õiguslike tagajärgedega või teda oluliselt mõjutavaid otsuseid;

b) seksuaalelu, terviselikku seisundit, rassilist ja etnilist päritolu käsitleva või tervishoiuteenus osutamiseks vajaliku teabe töötlemine ning epidemioloogilised, vaimu- ja nakkushaiguste uuringud, kui andmete töötlemise eesmärk on võtta meetmeid või teha otsuseid, mis käsitlevad paljusid üksikisikuid;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- e) avalike alade ulatuslik jälgimine eeskätt elektrooniliste optikaseadmetega (videojärelevalveseadmetega);
- d) laste isikuandmete ning geneetiliste ja biomeetriliste isikuandmete töötlemine suurtes toimetussüsteemides;
- e) muud töötlemistoimingud, mille puhul tuleb nõu pidada järelevalveasutusega vastavalt artikli 34 lõike 2 punktile b);

3. **Hindamine** *Hindamisel võetakse arvesse isikuandmete kogu olelusringi haldamist kogumisest kuni töötlemise ja hävitamiseni. See* hõlmab vähemalt kavandatud töötlemistoimingute üldist kirjeldust, andmesubjektide õigusi ja vabadusi ähvardavate ohtude hinnangut, ohtude kõrvaldamiseks kavandatud meetmeid, kaitsemeetmeid, isikuandmete kaitseks ja käesoleva määruse järgimise tõendamiseks võetavaid turvemeetmeid ja rakendatavaid mehhanisme, võttes arvesse andmesubjektide ja teiste asjaomaste isikute õigusi ja õigustatud huvi. **järgmist:**

- a) kavandatud töötlemistoimingute, töötlemise eesmärkide ja asjakohasel juhul vastutava töötleja õigustatud huvide süstemaatiline kirjeldus;
- b) kavandatud töötlemistoimingute vajalikkuse ja proportsionaalsuse hindamine eesmärkide suhtes;
- c) andmesubjektide õigusi ja vabadusi ähvardavate ohtude hindamine, sealhulgas toimingus sisalduv või selle tulemusena suurenev diskrimineerimisoht;
- d) ohtude kõrvaldamiseks ja töödeldavate isikuandmete mahu minimeerimiseks kavandatud meetmete kirjeldus;
- e) loetelu tagatistest, isikuandmete kaitseks ja käesoleva määruse järgimise tõendamiseks võetavatest turvameetmetest ja rakendatavatest mehhanismidest, näiteks pseudonüümide kasutamine, võttes arvesse andmesubjektide ja teiste asjaomaste isikute õigusi ja õigustatud huvi;
- f) üldine teave eri andmeliikide kustutamise tähtaegade kohta;
- g) selgitus, millist isikuandmete lõimitud kaitset ja vaikimisi kaitset on rakendatud;
- h) loetelu isikuandmete vastuvõtjatest või vastuvõtjate liikidest;
- i) asjakohasel juhul nimekiri andmete kavandatavatest edastamistest kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile koos asjaomase kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni nimega;
- j) andmetöötluste konteksti hindamine.

3a. Kui vastutav töötleja või volitatud töötleja on määranud andmekaitseametniku, peaks too mõju hindamisel osalema.

3b. Mõjuhinnang dokumenteeritakse ja selles kehtestatakse andmekaitsemeetmete täitmise korrapärase perioodiliste kontrollide ajakava vastavalt artikli 33a lõikele 1. Kui artiklis 33a nimetatud andmekaitsemeetmete täitmise kontrolli käigus leitakse puudusi, tuleb hinnangut põhjendamatult viivitusteta ajakohastada. Vastutav töötleja, volitatud töötleja ja vajaduse korral vastutava töötleja esindaja esitavad hinnangu taotluse alusel järelevalveasutusele.

4. Vastutav töötleja küsib andmesubjektide või nende esindajate seisukohti kavandatud töötlemise kohta, ilma et see piiraks kaubandus- või avalike huvide kaitset ja töötlemistoimingute turvalisust.

Kolmapäev, 12. märts 2014

5. Kui vastutav töötleja on avaliku sektori asutus või organ ja kui töötlemine on vajalik artikli 6 lõike 1 punktis e osutatud seadusjärgse kohustuse täitmiseks ning selliste töötlemistoimingute tegemise eeskirjad ja kord on ette nähtud liidu õigusaktidega, siis lõikeid 1–4 ei kohaldata, välja arvatud juhul, kui liikmesriigid peavad vajalikuks sellise hindamise läbi viia enne töötlemistoimingute alustamist.

6. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõigetes 1 ja 2 osutatud töötlemistoimingutega seotud konkreetse ohu tuvastamise kriteeriume ja tingimusi ning lõikes 3 osutatud hindamisnõudeid, sealhulgas skaleeritavuse, kontrollitavuse ja auditeeritavuse tingimusi. Seejuures kaalub komisjon konkreetsete meetmete kehtestamist mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks.

7. Komisjon võib kehtestada lõikes 3 osutatud hindamise ja hinnangu kontrollitavuse ja auditeeritavuse nõuded ja korra. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 129]

Artikkel 33a

Andmekaitsevenõuete täitmise kontroll

1. Hiljemalt kaks aastat pärast artikli 33 lõikes 1 sätestatud mõjuhinnangu koostamist viib vastutav töötleja või tema nimel tegutsev volitatud töötleja läbi andmekaitsevenõuete täitmise kontrolli. Nimetatud kontroll peab näitama, et isikuandmete töötlemisel järgitakse isikuandmete kaitse mõjuhinnangu nõudeid.

2. Nõuete täitmise kontroll toimub korrapäraselt vähemalt kord kahe aasta jooksul või kohe, kui töötlemistoimingutega seotud konkreetsed riskid muutuvad.

3. Kui nõuete täitmise kontrollil leitakse täitmise puudujääke, antakse kontrolli käigus soovitusi nende kõrvaldamiseks.

4. Nõuete täitmise kontroll ja selle soovitused dokumenteeritakse. Vastutav töötleja, volitatud töötleja ja vajaduse korral vastutava töötleja esindaja esitavad kontrollidokumendid taotluse alusel järelevalveasutusele.

5. Kui vastutav või volitatud töötleja on määranud andmekaitseametniku, peaks too kontrollidokumentide läbivaatamisel osalema. [ME 130]

Artikkel 34

Eelnev luba ja konsulteerimine

1. Vastavalt vajadusele kas vastutav töötleja või volitatud töötleja taotleb järelevalveasutuselt loa enne isikuandmete töötlemise algust, et kavandatud töötlemine vastaks käesoleva määruse nõuetele ning eelkõige vähendamaks andmesubjekti jaoks ohtu, et vastutav töötleja või volitatud töötleja võtab vastu artikli 42 lõike 2 punktis d osutatud lepingusätted või jätab isikuandmete edastamisel kolmandasse riiki või rahvusvahelisele organisatsioonile õiguslikult siduva dokumendiga kehtestamata artikli 42 lõikes 5 osutatud kaitsemeetmed.

2. Vastutav töötleja või tema nimel tegutsev volitatud töötleja konsulteerib **andmekaitseametnikuga või juhul kui andmekaitseametnikku ei ole määratud**, järelevalveasutusega enne isikuandmete töötlemise algust, et tagada kavandatud töötlemise vastavus käesoleva määruse nõuetele ning vähendada andmesubjektidele tekkivat ohtu, kui:

a) artiklis 33 sätestatud isikuandmete kaitse mõjuhinnangu kohaselt kujutavad töötlemistoimingud oma laadi, ulatuse ja eesmärkide tõttu endast konkreetset ja märkimisväärset ohtu või

Kolmapäev, 12. märts 2014

- b) **andmekaitseametnik või** järelevalveasutus peab vajalikuks eelnevalt konsulteerida selliste lõike 4 kohaselt kindlaksmääratud töötlemistoimingute küsimuses, mis oma olemuse, ulatuse ja/või eesmärgi tõttu võivad tõenäoliselt ohustada andmesubjektide õigusi ja vabadusi.
3. Kui **pädev** järelevalveasutus ~~on seisukohal~~ **teeb kooskõlas oma volitustega kindlaks**, et töötlemine ei vasta käesoleva määruse nõuetele, eelkõige kui töötlemisega kaasnevad ohud ei ole piisavalt kindlaks tehtud ega leevendatud, keelab ta kavandatud töötlemise ja teeb ettepanekud töötlemise vastavusseviimiseks määrusega.
4. Järelevalveasutus **Euroopa Andmekaitsekoogu** koostab ja avalikustab loetelu töötlemistoimingutest, mille suhtes kohaldatakse lõike 2 punktis b sätestatud eelnevat konsulteerimist. ~~Järelevalveasutus edastab loetelud Euroopa Andmekaitsekoogule.~~
5. ~~Kui lõikes 4 sätestatud loetelu hõlmab töötlemistoiminguid, mis on seotud kaupade või teenuste pakkumisega andmesubjektidele mitmes liikmesriigis või andmesubjektide käitumise kontrollimisega või kui töötlemistoimingud võivad oluliselt mõjutada isikuandmete vaba liikumist Euroopa Liidus, kohaldab järelevalveasutus enne loetelu vastuvõtmist artiklis 57 osutatud järjepidevuse mehhanismi.~~
6. Vastutav töötleja või volitatud töötleja esitab järelevalveasutustele isikuandmete kaitsele avaldatava mõju hinnangu, nagu sätestatud artiklis 33, ja taotluse korral ka muu teabe, mille alusel järelevalveasutus saab hinnata, kas töötlemine, eelkõige andmesubjekti isikuandmete kaitset ohustavate tegurite suhtes võetavad meetmed ja pakutavad kaitsemeetmed vastavad käesolevale määrusele.
7. Liikmesriigid konsulteerivad järelevalveasutusega, kui nad valmistavad ette riigi parlamendis vastuvõetavat seadusandlikku meetet või seadusandliku meetme alusel võetavat meetet, millega määratakse kindlaks töötlemise laad, et viia kavandatav töötlemine kooskõlla käesoleva määrusega ning eelkõige tagada andmesubjektide ähvardavate ohtude leevendamine.
8. ~~Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõike 2 punktis a osutatud märkimisväärse ohu tuvastamise kriteeriume ja nõudeid.~~
9. ~~Komisjon võib kehtestada lõigetes 1 ja 2 osutatud eelneva loa ja konsultatsioonide ning järelevalveasutuste lõike 6 alusel teavitamise tüüpvormid ja korra. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 131]~~

4. JAGU

ANDMEKAITSEAMETNIK

Artikkel 35

Andmekaitseametniku määramine

1. Vastutava töötleja ja volitatud töötleja määravad ametisse andmekaitseametniku, kui:
- a) töötleja on avaliku sektori asutus või organ või
- b) töötleja on vähemalt 250 töötajaga ettevõtte **juriidiline isik ja töötlemine seondub enam kui 5 000 andmesubjektiga igal järjestikusel 12-kuulisel ajavahemikul;** või
- c) vastutava töötleja või volitatud töötleja põhitegevuse moodustavad töötlemistoimingud, mille laad, ulatus ja/või eesmärk tingivad andmesubjektide korrapärase ja süstemaatilise järelevalve.; **või**

Kolmapäev, 12. märts 2014

d) vastutava töötaja või volitatud töötaja põhitegevus on artikli 9 lõikes 1 osutatud andmete erikategooriate, asukohtaandmete või laste ja töötajate isikuandmete töötlemine suurtes toimikusüsteemides.

2. ~~Lõike 1 punktis b osutatud juhul~~ **Kontsernile** võib ~~kontsernile~~ määrata ühe **juhtiva** andmekaitseametniku, **kui tagatakse, et andmekaitseametnik on hõlpsasti kättesaadav kõikidest tegevuskohtadest.**

3. Kui vastutav töötaja või volitatud töötaja on avaliku sektori asutus või organ, võib mitme üksuse jaoks määrata ühe andmekaitseametniku olenevalt avaliku sektori asutuse või organi organisatsioonilisest struktuurist.

4. Muudel kui lõikes 1 osutatud juhtudel võivad vastutav töötaja ja volitatud töötaja ning neid esindavad ühingud ja organid määrata ühe andmekaitseametniku.

5. Vastutav töötaja ja volitatud töötaja lähtuvad andmekaitseametniku määramisel tema kutseoskustest, eelkõige isikuandmete kaitse alaste õigusaktide ja tava tundmisest ning suutlikkusest täita artiklis 37 osutatud ülesandeid. Erialateadmised määratakse kindlaks eelkõige vastavalt andmete töötlemise laadile ja vastutava töötaja ja volitatud töötaja töödeldavate isikuandmete kaitsmise nõuetele.

6. Vastutav töötaja ja volitatud töötaja tagavad, et andmekaitseametniku muud ametiülesanded on kooskõlas tema isikuandmete kaitse alaste ülesannete ja kohustustega ega põhjusta huvide konflikti.

7. ~~Vastutava~~ **Vastutav** töötaja ja volitatud töötaja määravad andmekaitseametniku vähemalt ~~kaheaastaseks~~ **nelja-aastaseks** ametiajaks **töötaja puhul või kaheks aastaks välise teenuseosutaja puhul**. Andmekaitseametniku võib ametisse tagasi nimetada. Andmekaitseametniku võib tema ametiaja jooksul ametist kõrvaldada ainult juhul, kui ta enam ei vasta kohustuste täitmiseks esitatavatele tingimustele.

8. Andmekaitseametnik võib olla vastutava töötaja või volitatud töötaja koosseisuline töötaja või täita oma ülesandeid teenuslepingu alusel.

9. Vastutava töötaja ja volitatud töötaja teevad andmekaitseametniku nime ja kontaktandmed teatavaks järelevalveasutusele ja üldsusele.

10. Andmesubjektidel on õigus pöörduda andmekaitseametniku poole kõigis küsimustes, mis on seotud nende isikuandmete töötlemisega, ning taotleda käesolevast määrusest tulenevate õiguste kasutamist.

~~11. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõike 1 punktis c osutatud vastutava töötaja ja volitatud töötaja põhitegevuse määratlemise kriteeriume ja nõudeid ning lõikes 5 osutatud andmekaitseametniku kutseoskuse nõudeid. [ME 132]~~

Artikkel 36

Andmekaitseametniku ametiseisund

1. Vastutav töötaja ja volitatud töötaja tagavad andmekaitseametniku nõuetekohase ja õigeaegse kaasamise kõikidesse isikuandmete kaitse küsimustesse.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Vastutav töötleja ja volitatud töötleja tagavad, et andmekaitseametnik on oma ülesannete ja kohustuste täitmisel sõltumatu ega saa oma tööülesannete täitmisel juhtnööre. Andmekaitseametnik allub otse vastutava töötleja või volitatud töötleja juhtkonnale. **Vastutav töötleja või volitatud töötleja määravad juhtkonda liikme, kes vastutab käesoleva määruse sätete täitmise eest.**

3. Vastutava töötleja ja volitatud töötleja toetavad andmekaitseametnikku tema ülesannete täitmisel, andes tema käsutusse töötajad, ruumid, seadmed ja muud artiklis 37 osutatud kohustuste ja ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid.

4. Andmekaitseametnik on kohustatud hoidma saladuses andmesubjekti isikut ja andmesubjekti isikut tuvastada võimaldavaid asjaolusid, välja arvatud juhul, kui andmesubjekt ta sellest kohustusest vabastab. [ME 133]

Artikkel 37

Andmekaitseametniku ülesanded

4. Vastutav töötleja ja volitatud töötleja annavad andmekaitseametnikule vähemalt järgmised ülesanded:
- a) **suurendada teadlikkust**, teavitada ja nõustada vastutavat töötlejat ja volitatud töötlejat seoses nende kohustustega, mis tulenevad käesolevast määrusest, **eelkõige seoses tehniliste ja organisatsiooniliste meetmete ja korraga**, ning oma tegevus ja saadud vastused dokumenteerida;
 - b) jälgida vastutava töötleja ja volitatud töötleja isikuandmete kaitse põhimõtete rakendamist ja kohaldamist, sealhulgas ülesannete jaotamist, isikuandmete töötlemises osaleva personali koolitamist ja nendega seotud auditeerimist;
 - c) jälgida käesoleva määruse, eelkõige isikuandmete lõimitud ja vaikimisi kaitse, andmeturbe, andmesubjektide teavitamise ning andmesubjektide poolt nende käesolevast määrusest tulenevate õiguste kasutamiseks esitatavate taotluste kohta kehtestatud nõuete rakendamist ja kohaldamist;
 - d) tagada artiklis 28 osutatud dokumenteerimine;
 - e) jälgida isikuandmetega seotud rikkumiste dokumenteerimist ning neist teavitamist vastavalt artiklitele 31 ja 32;
 - f) jälgida isikuandmete kaitsele avaldatava mõju hinnangu koostamist vastutava töötleja ja volitatud töötleja poolt ning eelneva loa taotlemist ja eelneva konsulteerimise kohaldamist, kui seda nõutakse vastavalt artiklitele **32a**, 33 ja 34;
 - g) jälgida järelevalveasutuse taotlustele vastamist ja oma pädevuse piires ka temaga koostöö tegemist vastavalt järelevalveasutuse taotlusele või andmekaitseametniku omal algatusel;
 - h) tegutseda isikuandmete töötlemise küsimustes järelevalveasutuse kontaktisikuna ja vajaduse korral konsulteerida järelevalveasutusega omal algatusel;
 - i) **kontrollida vastavust käesolevale määrusele artiklis 34 sätestatud eelneva konsulteerimise mehhanismi raames;**
 - j) **teavitada töövõtjate esindajaid töövõtjate andmete töötlemisest.**

~~2. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõikes 1 osutatud ülesannete, sertifitseerimise, ametis seisundi, volituste ja vahendite suhtes kohaldatavaid kriteeriume ja nõudeid. [ME 134]~~

Kolmapäev, 12. märts 2014

5. JAGU

TOIMIMISJUHENDID JA SERTIFITSEERIMINE

Artikkel 38

Toimimisjuhendid

1. Selleks et aidata kaasa käesoleva määruse nõuetekohasele kohaldamisele, võttes arvesse andmetöötlussektorite eripära, toetavad liikmesriigid, järelevalveasutused ja komisjon **selliste** toimimisjuhendite koostamist **või järelevalveasutuste koostatud selliste toimimisjuhendite vastuvõtmist, milles käsitletakse** eelkõige järgmise kohta **järgmist**:

a) andmete õiglane ja läbipaistev töötlemine;

aa) tarbijaõiguste järgimine;

b) andmete kogumine;

c) üldsuse ja andmesubjektide teavitamine;

d) andmesubjektide taotlused kasutada oma õigusi;

e) laste teavitamine ja kaitsmine;

f) andmete edastamine kolmandatele riikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele;

g) vastutavate töötajate järelevalve mehhanismid ja vastutavate töötajate poolt toimimisjuhendi rakendamise tagamine;

h) vastutavate töötajate ja andmesubjektide vaheliste isikuandmete töötlemist käsitlevate kohtuväliste menetluste ja muude vaidluste lahendamise kord, ilma et see piiraks andmesubjektide õigusi vastavalt artiklitele 73 ja 75.

2. Liikmesriigi vastutavate töötajate ja volitatud töötajate ühendused ja muud organid võivad koostatava, muudetava või täiendatava toimimisjuhendi esitada liikmesriigi järelevalveasutusele arvamuse saamiseks. Järelevalveasutus ~~võib esitada~~ **esitab põhjendamatu viivitusega** oma arvamuse, kas **töötlemine** toimimisjuhendi või muudatuste ~~kavand~~ **kavandi alusel** vastab käesolevale määrusele. Järelevalveasutus palub andmesubjektidel või nende esindajatel esitada kavandi kohta seisukoha.

3. Mitme liikmesriigi vastutavate töötajate ~~ja~~ **või** volitatud töötajate ühendused ja muud organid võivad esitada toimimisjuhendi ja selle muudatuste kavandi komisjonile.

4. ~~Komisjon võib oma rakendusaktiga~~ **Komisjoni volitatakse võtma pärast Euroopa Andmekaitsenõukogu arvamuse taotlemist vastavalt artiklile 86 vastu delegeeritud õigusakte, et** otsustada, et talle vastavalt lõikele 3 esitatud toimimisjuhendid ning nende muudatused ja täiendused **on kooskõlas käesoleva määrusega ja** kehtivad terves liidus. ~~Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 88 artiklis 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt. Nende delegeeritud õigusaktidega antakse andmesubjektidele kohtulikult kaitstavad õigused.~~

5. Komisjon tagab nõuetekohase teavitamise lõike 4 kohase otsusega terves liidus kehtivaks tunnistatud toimimisjuhenditest. [ME 135]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 39

Sertifitseerimine

1. Liikmesriigid ja komisjon toetavad eelõige Euroopa tasandil isikuandmete kaitse sertifitseerimise mehhanismide ning isikuandmete kaitse pitserite ja märgiste kasutuselevõttu, et andmesubjektid saaksid kiiresti hinnata vastutavate töötajate ja volitatud töötajate pakutavat isikuandmete kaitse taset. Isikuandmete kaitse sertifitseerimise mehhanismid aitavad kaasa käesoleva määruse nõuetekohasele kohaldamisele, võttes arvesse eri sektorite ja töötlemistoimingute laadi.

1a. Vastutav töötleja või volitatud töötleja võib nõuda liidu mis tahes järelevalveasutuselt halduskulusid arvestava mõistliku tasu eest sertifitseerimist, et isikuandmeid töödeldakse kooskõlas käesoleva määrusega, eelkõige kooskõlas artiklis 5, 23 ja 30 sätestatud põhimõtetega, vastutava töötleja või volitatud töötleja kohustustega ja andmesubjekti õigustega.

1b. Sertifitseerimine on vabatahtlik, taskukohane ning ligipääsetav protsessi kaudu, mis on läbipaistev ja ei ole põhjendamatu koormav.

1c. Järelevalveasutused ja Euroopa Andmekaitse nõukogu teevad artikli 57 kohase järjepidevuse mehhanismi alusel koostööd, et tagada ühtlustatud andmekaitsemehhanism, sealhulgas ühtlustatud tasud kogu liidus.

1d. Sertifitseerimismenetluse käigus võivad järelevalveasutused akrediteerida kutselise sõltumatu audiitori viima oma nimel läbi vastutava töötleja või volitatud töötleja auditeerimist. Sõltumatutel audiitoritel on piisavalt kvalifitseeritud töötajad, nad on erapooletud ja nende puhul ei ilmne huvide konflikte seoses nende ülesannetega. Kui on põhjust arvata, et audiitor ei täida oma kohustusi nõuetekohaselt, tühistavad järelevalveasutused tema akrediteeringu. Lõpliku sertifitseerimise korraldab järelevalveasutus.

1e. Järelevalveasutused annavad vastutavatele töötajatele ja volitatud töötajatele, kes auditeerimise kohaselt on sertifitseeritud, et nad töötlevad isikuandmeid kooskõlas käesoleva määrusega, ühtlustatud isikuandmete kaitse märgise „Euroopa isikuandmete kaitse pitser“.

1f. Märgis „Euroopa isikuandmete kaitse pitser“ kehtib niikaua, kui sertifitseeritud vastutava töötleja või volitatud töötleja andmetöötlemistoimingud on täielikult käesoleva määrusega kooskõlas.

1 g. Ilma et see piiraks lõike 1f kohaldamist, kehtib sertifikaat viis aastat.

1h. Euroopa Andmekaitse nõukogu loob avaliku elektroonilise registri, millest üldsus saab vaadata kõiki liikmesriikides välja antud kehtivaid ja kehtetuid sertifikaate.

1i. Euroopa Andmekaitse nõukogu võib omal algatusel sertifitseerida, et andmekaitset tõhustav tehniline standard on käesoleva määrusega kooskõlas.

2. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma pärast Euroopa Andmekaitse nõukogu arvamuse taotlemist ja sidusrühmadega, eelkõige tööstuse ja valitsusväliste organisatsioonidega konsulteerimist vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõikes 1a–1h osutatud isikuandmete kaitse sertifitseerimise mehhanismide, sealhulgas audiitorite akrediteerimise nõudeid ning sertifikaadi andmise ja tühistamise ning liidus ja kolmandates riikides tunnustamise ja edendamise suhtes kohaldatavaid kriteeriume ja nõudeid. Nende delegeeritud õigusaktidega antakse andmesubjektidele kohtulikult kaitstavad õigused.

Kolmapäev, 12. märts 2014

~~3. Sertifitseerimismehhanismide ning isikuandmete kaitse piisavate ja märgiste kasutuselevõtu edendamiseks ja tunnustamiseks võib komisjon kehtestada sertifitseerimismehhanismide ning isikuandmete kaitse piisavate ja märgiste tehnilised standardid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 88 artiklis 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt. [ME 136]~~

V PEATÜKK

ISIKUANDMETE EDASTAMINE KOLMANDATELE RIIKIDELE JA RAHVUSVAHELISTELE ORGANISATSIOONIDELE

Artikkel 40

Edastamise üldpõhimõtted

Töödeldavate või pärast kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele edastamist töötlemiseks mõeldud isikuandmete edastamine võib toimuda ainult juhul, kui vastutav töötleja ja volitatud töötleja on täitnud kooskõlas käesoleva määruse teiste sätetega käesolevas peatükis sätestatud tingimused, sealhulgas juhul, kui kolmandad riigid või rahvusvahelised organisatsioonid edastavad isikuandmed teistele kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele.

Artikkel 41

Edastamine piisava kaitse otsuse alusel

1. Edastamine võib toimuda siis, kui komisjon on teinud otsuse, et kolmas riik või territoorium või kolmanda riigi töötlemissektor või rahvusvaheline organisatsioon tagab isikuandmete kaitse piisava taseme. Sellise edastamise puhul ei ole ~~täiendavat~~ **konkreetsset** luba vaja.
2. Isikuandmete kaitse piisavuse hindamisel kaalub komisjon järgmisi asjaolusid:
 - a) õigusriigi põhimõte, nii üldised kui ka konkreetse sektori kehtivad asjaomased õigusaktid, sealhulgas avaliku korra, riigikaitse, riigi julgeoleku ja kriminaalõigusega **ning käesoleva õigusakti rakendamisega** seotud õigusaktid, kõnealuses riigis või rahvusvahelises organisatsioonis järgitavad ametieeskirjad ja turvameetmed ning **kohtupraktikast tulevad nõuded** samuti kehtivad ja kohtulikult kaitstavad õigused, sealhulgas andmesubjektide halduslikud ja õiguskaitsevahendid, eelkõige nende liidus elavate andmesubjektide puhul, kelle isikuandmeid edastatakse;
 - b) kõnealuses kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis ühe või mitme sellise sõltumatu järelevalveasutuse olemasolu ja tõhus toimimine, kes vastutab isikuandmete kaitse eeskirjade järgimise, **kaasa arvatud piisavate karistuste kohaldamise õiguste** eest, andmesubjektide abistamise ja nõustamise eest nende õiguste teostamisel ning liidu ja liikmesriikide järelevalveasutustega tehtava koostöö eest, ning
 - c) kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni rahvusvahelised kohustused, **eelkõige isikuandmete kaitsega seotud õiguslikult siduvad konventsioonid või vahendid**.
3. ~~Komisjon võib~~ **Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, et** otsustada, et kolmas riik või territoorium või kolmanda riigi töötlemissektor või rahvusvaheline organisatsioon tagab isikuandmete kaitse piisava taseme lõike 2 tähenduses. ~~Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.~~ **Selliste delegeeritud õigusaktidega kehtestatakse aegumisklausel, kui nad on seotud isikuandmete töötlemisega, ja need tühistatakse lõike 5 kohaselt juhul, kui käesoleva määruse kohane isikuandmete kaitse piisav tase ei ole enam tagatud.**
4. ~~Rakendusaktis~~ **Delegeeritud õigusaktis** määratakse kindlaks selle ~~geograafiline~~ **territoriaalne** ja valdkondlik kohaldatavus ning vajaduse korral määratakse kindlaks lõike 2 punktis b nimetatud järelevalveasutus.

Kolmapäev, 12. märts 2014

4a. Komisjon jälgib korrapäraselt suundumusi kolmandates riikides ja rahvusvahelistes organisatsioonides, mis võivad mõjutada lõikes 2 loetletud elementide saavutamist seoses sellega, milline lõike 3 kohane delegeeritud õigusakt on vastu võetud.

5. Komisjon võib otsustada, et kolmas riik või territoorium või kolmanda riigi töötlemissektor või rahvusvaheline organisatsioon ei taga isikuandmete kaitse piisavat taset käesoleva artikli lõike 2 tähenduses, eelkõige juhul, kui kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis kehtivate üldiste ja konkreetse sektori asjaomaste õigusaktidega ei tagata kehtivaid ja kohtulikult kaitstavaid õigusi, sealhulgas andmesubjektide halduslikke ja õiguskaitsevahendeid, eelkõige nende liidus elavate andmesubjektide puhul, kelle isikuandmeid edastatakse. ~~Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega või äärmiselt kiireloomulistel juhtudel seoses üksikisiku õigusega isikuandmete kaitsele kooskõlas artikli 87 lõikes 3 osutatud menetlusega.~~

6. Kui komisjon teeb lõike 5 kohase otsuse, on mis tahes isikuandmete edastamine kolmandale riigile või territooriumile või kõnealuse kolmanda riigi töötlemissektorile või rahvusvahelisele organisatsioonile keelatud, ilma et see piiraks artiklite 42–44 kohaldamist. Komisjon alustab sobival ajal konsultatsioone kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga, et parandada käesoleva artikli lõike 5 kohasest otsusest tulenevat olukorda.

6a. Enne lõigete 3 või 5 kohase delegeeritud õigusakti vastuvõtmist taotleb komisjon Euroopa Andmekaitseinspektsioonilt arvamust kaitsetaseme piisavuse kohta. Enne lõigete 3 või 5 kohase delegeeritud õigusakti vastuvõtmist taotleb komisjon Euroopa Andmekaitseinspektsioonilt arvamust kaitsetaseme piisavuse kohta.

7. Komisjon avaldab Euroopa Liidu Teatajas **ja oma veebisaidil** loetelu nendest kolmandatest riikidest, territooriumidest ja kolmandate riikide töötlemissektoritest ja rahvusvahelistest organisatsioonidest, mille kohta on tehtud otsus, et isikuandmete kaitse piisav tase ei ole tagatud.

8. Komisjoni otsused, mis on vastu võetud vastavalt direktiivi 95/46/EÜ artikli 25 lõikele 6 või artikli 26 lõikele 4, jäävad jõusse **kuni viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist, välja arvatud juhul, kui, kuni komisjon neid enne selle ajavahemiku lõppu** muudab, ~~need~~ asendab või need kehtetuks tunnistab. [ME 137]

Artikkel 42

Edastamine asjakohaste kaitsemeetmete abil

1. Kui komisjon ei ole teinud artikli 41 kohast otsust, ~~või~~ **või otsustab, et kolmas riik või territoorium või kõnealuse kolmanda riigi töötlemissektor või rahvusvaheline organisatsioon ei taga piisavat andmekaitse taset vastavalt artikli 41 lõikele 5, ei või** vastutav töötleja või volitatud töötleja edastada isikuandmeid kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, **välja arvatud üksnes** juhul, kui vastutav töötleja või volitatud töötleja on õiguslikult siduvas dokumendis sätestanud isikuandmete kaitseks asjakohased kaitsemeetmed.

2. Lõikes 1 osutatud asjakohased kaitsemeetmed lisatakse eelkõige:

a) siduvatele ettevõtluseeskirjadele vastavalt artiklile 43 või

aa) vastavalt artikli 39 lõikele 1 e vastutava töötleja või volitatud töötleja kehtivale märgisele „Euroopa isikuandmete kaitse pitser“ või

Kolmapäev, 12. märts 2014

- b) ~~isikuandmete kaitse standardklauslitele, mille on vastu võtnud komisjon. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt või~~
- c) isikuandmete kaitse standardklauslitele, mille on vastu võtnud järelevalveasutus vastavalt artiklis 57 osutatud järjepidevuse mehhanismile pärast seda, kui komisjon on need artikli 62 lõike 1 punkti b kohaselt tunnistanud üldkehtivaks või
- d) vastutava töötleja või volitatud töötleja ja järelevalveasutuse poolt vastavalt lõikele 4 volitatud andmesaaja vahelistele lepingutingimustele.
3. Lõike 2 punktides a, ~~b~~ **aa** või c osutatud isikuandmete kaitse standardklauslil, **märgisel „Euroopa isikuandmete kaitse pítser“** või siduvatel ettevõtluseeskirjadel põhineva edastamise puhul ei ole ~~täiendavat~~ **konkreetsset** luba vaja.
4. Kui edastamine põhineb käesoleva artikli lõike 2 punktis d osutatud lepingutingimustel, peab vastutav töötleja või volitatud töötleja saama järelevalveasutuselt eelneva loa ~~vastavalt artikli 34 lõike 1 punktile a~~. Juhul, kui edastamine on seotud töötlemisega, mis puudutab teise liikmesriigi või teiste liikmesriikide andmesubjekte või mis mõjutab märgatavalt isikuandmete vaba liikumist liidu piires, kohaldab järelevalveasutus artiklis 57 osutatud järjepidevuse mehhanismi.
5. ~~Kui õiguslikult siduvas dokumendis ei ole isikuandmete kaitseks sätestatud asjakohaseid kaitsemeetmeid, peab vastutav töötleja või volitatud töötleja saama eelneva loa edastamise või edastamistoimingute kogumi või edastamise aluseks olevasse halduskokkuleppesse lisatavate sätete jaoks. Järelevalveasutus annab sellise loa kooskõlas artikli 34 lõike 1 punktiga a. Juhul kui edastamine on seotud töötlemisega, mis puudutab teise liikmesriigi või teiste liikmesriikide andmesubjekte või mis mõjutab märgatavalt isikuandmete vaba liikumist liidu piires, kohaldab järelevalveasutus artiklis 57 osutatud järjepidevuse mehhanismi. Direktiivi 95/46/EÜ artikli 26 lõike 2 alusel järelevalveasutuse antud load jäävad kehtima, kuni kaheks aastaks pärast käesoleva määruse jõustumist, välja arvatud juhul, kui järelevalveasutus neid enne selle ajavahemiku lõppu muudab, need asendab või need kehtetuks tunnistab. [ME 138]~~

Artikkel 43

Edastamine siduvate ettevõtluseeskirjade alusel

1. Järelevalveasutus kehtestab kooskõlas artiklis 58 osutatud järjepidevuse mehhanismiga siduvad ettevõtluseeskirjad, tingimusel et need:
- a) on õiguslikult siduvad ja neid kohaldatakse vastutava töötleja ~~või volitatud töötleja ettevõtjate rühma~~ **kontserni** iga liikme **ja nende väliste alltöövõtjate suhtes, kes kuuluvad siduvate kontsernisestest eeskirjade reguleerimisalasse**, sealhulgas nende töötajate suhtes ning kõik täidavad neid;
- b) sõnaselgelt annavad andmesubjektidele kohtulikult kaitstavad õigused;
- c) vastavad lõikes 2 sätestatud nõuetele.
- 1a. Tööhõiveandmete puhul tuleb töötajate esindajaid teavitada artikli 43 kohastest siduvatest kontsernisestest eeskirjadest ning kaasata neid vastavalt liidu või liikmesriikide õigusele ja tavadele nende väljatöötamisse.**
2. Siduvates ettevõtluseeskirjades peab vähemalt olema täpsustatud:
- a) ~~ettevõtjate rühma~~ **kontserni** ja selle liikmete struktuur ja kontaktandmed **ning nende välistes alltöövõtjad, kes kuuluvad siduvate kontsernisestest eeskirjade reguleerimisalasse**;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- b) edastamine või edastamistoimingute kogumid, sealhulgas isikuandmete liigid, töötlemisviis ja selle eesmärgid, mõjutatud andmesubjektid ning kõnealuse kolmanda riigi või riikide andmed;
- c) nende õiguslikult siduv olemus, nii ettevõtte siseselt kui ka väliselt;
- d) üldised isikuandmete kaitse põhimõtted, eelkõige eesmärgi piiritlemine, **minimaalne andmehulk, piiratud säilitamis-aeg**, andmete kvaliteet, **isikuandmete vaikumise kaitse ja lõimitud kaitse**, töötlemise õiguslik alus, tundlike isikuandmete töötlemine; andmeturbe tagamise meetmed; andmete edasine edastamine organisatsioonidele, kelle suhtes need eeskirjad ei ole siduvad;
- e) andmesubjektide õigused ja nende õiguste kasutamise vahendid, kaasa arvatud õigus mitte alluda artikli 20 kohasele profiilanalüüsil põhinevale meetmele, õigus esitada artikli 75 kohane kaebus pädevale järelevalveasutusele ja pädevale kohtule liikmesriigis ning siduvate ettevõtluseeskirjade rikkumise korral taotleda kahju hüvitamist ja vajaduse korral kompensatsiooni;
- f) liikmesriigi territooriumil asuva vastutava töötleja ~~või volitatud töötleja~~ nõusolek võtta vastutus siduvate ettevõtluseeskirjade rikkumise korral, kui selle paneb toime ettevõtjate rühma liige, kes ei asu Euroopa Liidus. Vastutava töötleja ~~või volitatud töötleja~~ võib kõnealusest vastutusest täielikult või osaliselt vabastada vaid siis, kui ta tõestab, et liige ei ole kahju tekitamise eest vastutav;
- g) kuidas kooskõlas artikliga 11 edastatakse andmesubjektidele siduvate ettevõtluseeskirjade, eelkõige käesoleva lõike punktides d, e ja f osutatud sätete kohta teavet;
- h) kooskõlas artikliga 35 ametisse nimetatud andmekaitseametniku ülesanded, sealhulgas ~~ettevõtjate rühmas~~ **kontsernis** järelevalve teostamine siduvate ettevõtluseeskirjade täitmise ning samuti koolitamise ja kaebuste käsitlemise üle;
- i) ~~ettevõtjate rühma~~ **kontserni** sisemehhanismid, mille eesmärk on tagada siduvate ettevõtluseeskirjade täitmise kontrollimine;
- j) mehhanismid poliitikamuudatuste registreerimiseks ning järelevalveasutuse teavitamiseks nendest muudatustest;
- k) mehhanism koostöökä järelevalveasutusega, et tagada ~~ettevõtjate rühma~~ **kontserni** liikme nõuetele vastavus, eelkõige tehes järelevalveasutusele kättesaadavaks käesoleva lõike punktis i osutatud meetmete kontrollimise tulemused.

3. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse siduvate ettevõtluseeskirjade **vormingut, menetlusi**, tingimusi ja nõudeid käesoleva artikli tähenduses, eelkõige seoses nende heakskiitmise tingimustega, **kaasa arvatud läbipaistvus andmesubjektide jaoks**, lõike 2 punktide b, d, e ja f kohaldamisega volitatud töötlejate poolt täidetavate siduvate ettevõtluseeskirjade suhtes ja täiendavate nõuetega, et tagada asjaomaste andmesubjektide isikuandmete kaitse.

4. ~~Komisjon võib täpsustada vastutavate töötlejate, volitatud töötlejate ja järelevalveasutuste vahelise siduvaid ettevõtluseeskirju käsitleva elektroonilise teabevahetuse vormi ja korra käesoleva artikli tähenduses. Asjaomased rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlusega. [ME 139]~~

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 43a***Andmete edastamine või avaldamine juhtudel, kui liidu õigusaktidega ei ole see lubatud***

1. Kolmanda riigi kohtu ega haldusasutuse otsust, millega nõutakse vastutavalt töötlejalt või volitatud töötlejalt isikuandmete avaldamist, ei tunnustata ja seda ei ole võimalik mis tahes viisil täitmisele pöörata, mis ei piira nõude esitanud kolmanda riigi ja liidu või liikmesriigi vahel kehtiva vastastikuse õigusliku abistamise lepingu või rahvusvahelise lepingu kohaldamist.
2. Kui kolmanda riigi kohtu otsuses või kolmanda riigi haldusasutuse otsuses nõutakse, et vastutav töötleja või volitatud töötleja avaldaks isikuandmeid, teavitab vastutav või volitatud töötleja, ja kui, siis vastutava töötleja esindaja pädevat järelevalveasutust taotlusest põhjendamatult viivitusega ja peab saama järelevalveasutuselt eelneva loa andmete edastamiseks või avaldamiseks.
3. Järelevalveasutus hindab nõutud avaldamise vastavust käesolevale määrusele ja eelkõige seda, kas avaldamine on vastavalt artikli 44 lõike 1 punktidele d ja e ning artikli 44 lõikele 5 vajalik ja õiguslikult nõutav. Kui see mõjutab teiste liikmesriikide andmesubjekte, kohaldab järelevalveasutus artiklis 57 osutatud järjepidevuse mehhanismi.
4. Järelevalveasutus teavitab taotlusest pädevat riigiasutust. Ilma et see piiraks artikli 21 kohaldamist, teavitab vastutav töötleja või volitatud töötleja järelevalveasutuse taotlusel ja loal andmesubjekti ning vajaduse korral teavitab andmesubjekti sellest, kas viimase järjestikuse 12-kuulise ajavahemiku jooksul edastati isikuandmed avaliku sektori asutusele vastavalt artikli 14 lõike 1 punktile ha. [ME 140]

Artikkel 44***Erandid***

1. Artikli 41 kohase piisava kaitse otsuse või artikli 42 kohaste asjaomaste kaitsemeetmete puudumise korral võib kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile isikuandmeid edastada ainult tingimusel, et:
 - a) andmesubjekt on edastamiseks andnud nõusoleku pärast seda, kui teda teavitati sellise edastamise riskidest, mis tulenevad piisavuse otsuse ja asjaomaste kaitsemeetmete puudumisest, või
 - b) edastamine on vajalik andmesubjekti ja vastutava töötleja vahelise lepingu täitmiseks või andmesubjekti taotluse alusel võetavate lepingueelsete meetmete rakendamiseks või
 - c) edastamine on vajalik vastutava töötleja või muu füüsilise või juriidilise isiku vahelise lepingu sõlmimiseks andmesubjekti huvides või selle täitmiseks või
 - d) edastamine on vajalik avalikust huvist tulenevatel kaalukatel põhjustel või
 - e) edastamine on vajalik õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks või
 - f) edastamine on vajalik selleks, et kaitsta andmesubjekti või teise isiku olulisi huve, kui andmesubjekt on füüsiliselt või õiguslikult võimetu nõusolekut andma, või
 - g) edastamine tehakse registrist, mis liidu või liikmesriigi õigusaktide kohaselt on mõeldud avalikkuse teavitamiseks ja on tutvumiseks avatud laiemale avalikkusele või kõigile õigustatud huviga isikutele, kuivõrd konkreetsel juhul täidetakse tutvumist käsitlevaid tingimusi, mis liidu või liikmesriigi õigusaktidega on ette nähtud, või

Kolmapäev, 12. märts 2014

h) edastamine on vajalik, et kaitsta vastutava töötleva või volitatud töötleva õigustatud huvi, mida esineb harva ja mis ei ole mahukas, ning siis kui vastutav töötleva või volitatud töötleva on hinnanud kõiki andmete edastamisega seotud asjaolusid ning sellele hinnangule tuginedes on seoses isikuandmete kaitsega vajaduse korral lisanud asjakohased kaitsemeetmed.

2. Lõike 1 punkti g kohane edastamine ei hõlma kõiki registris sisalduvaid isikuandmeid või isikuandmete täielikke kategooriaid. Kui register on mõeldud õigustatud huviga isikutele tutvumiseks, toimub edastamine vaid nende isikute taotluse korral või kui nemad ise on andmete vastuvõtjad.

3. Kui andmete töötlemine põhineb lõike 1 punktil h, peab vastutav töötleva või volitatud töötleva pöörama erilist tähelepanu andmete laadile, kavandatud töötlemistoimingu või töötlemistoimingute eesmärgile ja kestusele ning samuti olukorrale andmete päritoluriigis, kolmandas riigis ja lõplikus sihtriigis ning vajaduse korral seoses isikuandmete kaitsega lisatud asjaomastele kaitsemeetmetele.

4. Lõike 1 punkte b, ja c h ei kohaldata avalikku võimu teostavate riigiasutuste **avaliku sektori asutuste** suhtes.

5. Lõike 1 punktis d osutatud avalik huvi peab olema tunnustatud liidu õigusaktides või liikmesriigi õiguses, mida vastutava töötaja suhtes kohaldatakse.

6. ~~Vastutav töötleva või volitatud töötleva registreerivad hindamise ja ka käesoleva artikli lõike 1 punktis h osutatud asjakohased lisatud kaitsemeetmed artiklis 28 osutatud dokumentides ning teavitavad edastamisest järelevalveasutust.~~

7. ~~Komisjoni volitatakse Vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse lõike 1 punktis d osutatud avalikust huvist tulenevaid kaalukaid põhjuseid ning samuti lõike 1 punktis h osutatud asjakohaste kaitsemeetmete artiklile 66 usaldatakse Euroopa Andmekaitsekoogule artikli 66 lõike 1 punktile b kohaste suuniste, soovitude ja parimate tavade avaldamine, et täpsustada lõikel 1 põhineva andmeedastuse kriteeriume ja tingimusi nõudeid. [ME 141]~~

Artikkel 45

Isikuandmete kaitseks tehtav rahvusvaheline koostöö

1. Komisjon ja järelevalveasutused võtavad kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes asjakohaseid meetmeid eesmärgiga:

a) töötada välja tõhusad rahvusvahelised koostöömehhanismid, et ~~hõlustada~~ **tagada** isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktide ~~täitmise tagamist~~ **täitmise**; [ME 142]

b) osutada rahvusvahelist vastastikust abi isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktide täitmise tagamisel, sealhulgas teavitamise, kaebuste suunamise, uurimistegevuse ja teabevahetuse abil, mille suhtes kohaldatakse asjaomaseid isikuandmete kaitsemeetmeid ja teisi põhiõigusi ning -vabadusi;

c) kaasata asjaomaseid sidusrühmi arutellu ja tegevusse, mis on suunatud rahvusvahelise koostöö edendamisele isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktide täitmise tagamisel;

d) edendada isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktide vahetamist ja sellealast dokumenteerimist ning asjaomaseid praktikaid;

Kolmapäev, 12. märts 2014

da) kolmandate riikidega kohtualluvuse osas valitsevate lahkavamuste selgitamine ja selleteemaline nõustamine. [ME 143]

2. Lõike 1 kohaldamisel võtab komisjon asjakohaseid meetmeid, et arendada suhteid kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega, eelkõige nende järelevalveasutustega, kui komisjon on teinud otsuse, et nad tagavad piisava kaitstuse taseme artikli 41 lõike 3 tähenduses.

Artikkel 45a

Komisjoni aruanne

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule korrapäraste ajavahemike järel artiklite 40–45 kohaldamist käsitleva aruande, alustades sellega hiljemalt neli aastat pärast artikli 91 lõikes 1 viidatud kuupäeva. Selleks võib komisjon taotleda liikmesriikidelt ja järelevalveasutustelt teavet, mis antakse talle põhjendamatu viivitusega. Aruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks. [ME 144]

VI PEATÜKK

SÕLTUMATUD JÄRELEVALVEASUTUSED

1. JAGU

SÕLTUMATUS

Artikkel 46

Järelevalveasutus

1. Iga liikmesriik näeb ette ühe või mitu avaliku sektori asutust, kes vastutavad käesoleva määruse kohaldamise järelevalve eest ja osalevad selle järjepideval kohaldamisel kogu liidus, et kaitsta füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi seoses nende isikuandmete töötlemisega ja hõlbustada isikuandmete vaba liikumist kogu liidus. Selleks teevad järelevalveasutused omavahel ja komisjoniga koostööd.

2. Kui liikmesriigis on rohkem kui üks järelevalveasutus, määrab liikmesriik nendest ühe järelevalveasutuse kontaktasutuseks, et kõik asutused saaksid tulemuslikult osaleda Euroopa Andmekaitsekoogus, ja näeb ette mehhanismi, millega tagada, et teised asutused täidavad artiklis 57 osutatud järjepidevuse mehhanismiga seotud eeskirju.

3. Iga liikmesriik teavitab komisjoni käesoleva peatüki alusel vastuvõetavatest õigusnormidest hiljemalt artikli 91 lõikes 2 märgitud kuupäevaks ja annab viivitamata teada nende edaspidistest muudatustest.

Artikkel 47

Sõltumatus

1. Järelevalveasutus tegutseb oma kohustuste täitmisel ja talle usaldatud volituste kasutamisel täiesti sõltumatult ja erapooletult, olenemata käesoleva määruse VII peatüki koostöö- ja järjepidevustegevusest. [ME 145]

2. Järelevalveasutuse liikmed ei küsi ega võta oma kohustuste täitmisel juhiseid mitte kelleltki.

3. Järelevalveasutuse liikmed hoiduvad oma kohustustega sobimatust tegevusest ega tööta oma ametiaja jooksul ühelgi muul tasustataval või mittetasustataval ametikohal.

4. Järelevalveasutuse liikmed käituvad pärast oma ametiaja lõppu ametikohti ja soodustusi vastu võttes väärilt ning diskreetselt.

Kolmapäev, 12. märts 2014

5. Iga liikmesriik tagab, et järelevalveasutusel oleks piisavalt personali, tehnilisi ja rahalisi vahendeid ning ruumid ja taristu kohustuste ja volituste tõhusaks täitmiseks, sealhulgas need kohustused, mis tuleb täita vastastikuse abi ja koostöö kontekstis ning Euroopa Andmekaitsekoostöö töös osalemisel.
6. Iga liikmesriik tagab, et järelevalveasutusel on oma personal, kelle nimetab ametisse järelevalveasutuse juht, kellele personal allub.
7. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutuse üle teostatakse sellist finantskontrolli, mis ei mõjuta asutuse sõltumatust. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutustel on eraldi aastaeelarve. Eelarved avalikustatakse.

7a. Eelarvekontrolliga seotud põhjustel tagab iga liikmesriik, et järelevalveasutus annab aru riigi parlamendile. [ME 146]*Artikkel 48**Järelevalveasutuse liikmetele esitatavad üldtingimused*

1. Liikmesriigid näevad ette, et järelevalveasutuse liikmed nimetab ametisse kas asjaomase liikmesriigi parlament või valitsus.
2. Liikmed valitakse isikute hulgast, kelle sõltumatus on väljaspool kahtlust ning kellel on kohustuste täitmiseks vajalik tõendatud kogemus ja oskused, eelkõige isikuandmete kaitse valdkonnas.
3. Liikme kohustused lõpevad ametiaja lõppedes või ametist lahkumise või tagandamise korral kooskõlas artikliga 5.
4. Liikmesriigi pädev kohus võib liikme ametist vabastada või jätta ilma õigusest saada pensioni või muid seda asendavaid soodustusi, kui liige ei vasta enam oma kohustuste täitmiseks nõutavatele tingimustele või kui ta on süüdi raskes üleastumises.
5. Kui ametiaeg lõpeb või liige lahkub ametist, täidab ta kohustusi edasi kuni uue liikme ametisse nimetamiseni.

*Artikkel 49**Järelevalveasutuse loomise eeskirjad*

Iga liikmesriik näeb käesoleva määruse raames õigusaktidega ette järgmise:

- a) järelevalveasutuse loomine ja staatus;
- b) järelevalveasutuse liikmete kohustuste täitmiseks vajalik kvalifikatsioon, kogemus ja oskused;
- c) järelevalveasutuse liikme ametisse nimetamise eeskirjad ja kord ning samuti kohustustega sobimatuid tegevusi ja ametikohti käsitlevad eeskirjad;
- d) järelevalveasutuse liikmete vähemalt nelja aasta pikkune ametiaeg, välja arvatud esimest korda ametisse nimetamisel pärast käesoleva määruse jõustumist, kui osa liikmete ametiaeg võib kesta lühemat aega, kui järkjärgulise ametisse nimetamise abil on see vajalik järelevalveasutuse sõltumatuse kaitsmiseks;
- (e) asjaolu, kas järelevalveasutuse liikmeid saab ametisse uuesti tagasi nimetada;
- f) järelevalveasutuse liikmete ja personali kohustusi reguleerivad eeskirjad ja üldtingimused;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- g) järelevalveasutuse liikmete kohustuste lõpetamise eeskirjad ja kord, sealhulgas juhul, kui liikmed ei vasta enam oma kohustuste täitmiseks nõutavatele tingimustele või kui nad on süüdi raskes üleastumises.

Artikkel 50

Ametisaladus

Järelevalveasutuse liikmed on kohustatud nii ametiajal kui ka pärast ametist lahkumist **vastavalt riigisisestele õigusaktidele ja tavadele** hoidma ametisaladust seoses igasuguse konfidentsiaalse teabega, mis neile ametikohustuste täitmisel on teatavaks saanud, **täites oma kohustusi sõltumatult ja läbipaistvalt, nagu on sätestatud määruses.** [ME 147]

2. JAGU

KOHUSTUSED JA VOLITUSED

Artikkel 51

Pädevus

1. Iga järelevalveasutus ~~kasutab~~ **on pädev täitma** oma **kohustusi ja kasutama talle käesoleva määrusega oma liikmesriigi territooriumil talle käesoleva määrusega** antud volitusi, **ilma et see piiraks artikli 73 ja 74 kohaldamist. Avaliku sektori asutuses toimuva andmetöötlemise üle teostab järelevalvet ainult selle liikmesriigi järelevalveasutus.** [ME 148]

2. ~~Kui isikuandmete töötlemine toimub liidus asuva vastutava töötleja või volitatud töötleja tegevuse käigus ning vastutav töötleja või volitatud töötleja omab tegevuskohta mitmes liikmesriigis, on vastutava töötleja või volitatud töötleja peamise tegevuskohta järelevalveasutus pädev korraldama järelevalvet vastutava töötleja või volitatud töötleja töötlemistoimingute üle kõikides liikmesriikides, ilma et see piiraks käesoleva määruse VII peatüki kohaldamist.~~ [ME 149]

3. Järelevalveasutus ole pädev korraldama järelevalvet õigusliku pädevuse piires tegutsevate kohtute töötlemistegevuse üle.

Artikkel 52

Kohustused

1. Järelevalveasutus:

- a) jälgib ja tagab, et käesolevat määrust kohaldatakse;
- b) vaatab läbi andmesubjekti või ~~teda esindava~~ ühenduse artikli 73 kohaselt esitatud kaebused, uurib juhtumit vajalikul määral ning teavitab mõistliku aja jooksul andmesubjekti või ühendust kaebuse arutamise arengust ja tulemusest, eelkõige juhul, kui osutub vajalikuks täiendav uurimine või koordineerimine teise järelevalveasutusega; [ME 150]
- c) jagab teavet teiste järelevalveasutustega ja osutab neile abi ning tagab käesoleva määruse ühetaolise kohaldamise ja täitmise;
- d) korraldab omal algatusel või kaebuse või **konkreetsete ja dokumenteeritud teabe saamisel väidetava ebaseadusliku töötlemise kohta või** teise järelevalveasutuse taotluse alusel uurimisi ning kui andmesubjekt on esitanud kaebuse nimetatud järelevalveasutusele, teavitab teda uurimise tulemusest mõistliku aja jooksul; [ME 151]
- e) jälgib isikuandmete kaitsmise valdkonnas toimuvaid muudatusi, eelkõige info- ja sidetehnoloogia ja kaubandustavade arengut;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- f) osaleb aruteludes liikmesriikide asutuste ja organitega nende õiguslike ja haldusmeetmete üle, mis käsitlevad üksikisikute õiguste ja vabaduste kaitset seoses isikuandmete töötlemisega;
- g) osaleb artiklis 34 osutatud töötlemisoperatsioone puudutavates aruteludes;
- h) esitab arvamuse artikli 38 lõike 2 kohase toimimisujuhendi kavandi kohta;
- i) kiidab heaks artikli 43 kohased siduvad ettevõtluseeskirjad;
- j) osaleb Euroopa Andmekaitsekoostöötegevuses.

ja) sertifitseerib artikli 39 kohaselt vastutavaid töötlejaid ja volitatud töötlejaid. [ME 152]

2. Iga järelevalveasutus suurendab üldsuse teadlikkust isikuandmete töötlemisel esinevatest ohtudest, töötlemise eeskirjadest ja kaitsemeetmetest ning isikuandmete töötlemisega seotud õigustest **ning asjakohastest isikuandmete kaitsemeetmetest**. Lastele suunatud tegevusele pööratakse eraldi tähelepanu. [ME 153]

2a. Iga järelevalveasutus suurendab koos Euroopa Andmekaitsekoostöötegevusega vastutavate töötlejate ja volitatud töötlejate teadlikkust isikuandmete töötlemisel esinevatest ohtudest, töötlemise eeskirjadest ja kaitsemeetmetest ning isikuandmete töötlemisega seotud õigustest. See hõlmab sanktsioonide ja rikkumiste registri pidamist. Registris tuleb kõik hoiatused ja sanktsioonid registreerida võimalikult üksikasjalikult ning esitada andmed rikkumiste lahendamise kohta. Kõik järelevalveasutused esitavad mikro-, väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest vastutavatele töötlejatele ja volitatud töötlejatele nende taotluse korral üldist teavet nende ülesannete ja kohustuste kohta käesoleva määruse kohaselt. [ME 154]

- 3. Järelevalveasutus annab andmesubjektile tema taotluse korral nõu käesolevast määrusest tulenevate õiguste kasutamisel ja teeb vajaduse korral sel eesmärgil koostööd teiste liikmesriikide järelevalveasutustega.
- 4. Lõike 1 punktis b osutatud kaebuste jaoks koostab järelevalveasutus kaebuste esitamise elektrooniliselt täidetava vormi, ilma teiste sidevahendite kasutamist välistamata.
- 5. Järelevalveasutus ei võta oma kohustuste täitmise eest andmesubjektilt tasu.
- 6. Kui taotlused on selgelt põhjendamatud, eelkõige kuna neid esitatakse korduvalt, võib vastutav töötleja võtta taotletud teabe andmise ja toimingute tegemise eest **mõistliku** tasu või jätta toimingud tegemata. **See tasu ei tohi ületada taotletud toimingute läbiviimise kulu**. Järelevalveasutusel lasub kohustus tõendada, et taotlus on selgelt põhjendamatu. [ME 155]

Artikkel 53**Volitused**

- 1. Igal järelevalveasutusel on **kooskõlas käesoleva määrusega** õigus:
 - a) teavitada vastutavat töötlejat või volitatud töötlejat isikuandmete töötlemist reguleerivate sätete väidetavast rikkumisest ja vajaduse korral käskida vastutaval töötlejal või volitatud töötlejal rikkumine kindlal viisil kõrvaldada, et parandada andmesubjekti kaitset **või käskida vastutaval töötlejal teavitada andmesubjekti tema isikuandmetega seotud rikkumisest**;
 - b) anda käsk vastutaval töötlejal või volitatud töötlejal rahuldada andmesubjekti taotlused seoses käesolevas määruses sätestatud õiguste kasutamisega;
 - c) anda käsk vastutavale töötlejale või volitatud töötlejale või vajaduse korral tema esindajale anda teavet oma kohustuste täitmise kohta;
 - d) tagada, et täidetakse artiklis 34 osutatud ~~elnevatel~~ **elnevatel** ja ~~elnevatel~~ **elnevatel** konsultatsioonide tingimus;
 - e) hoiatada vastutavat töötlejat või volitatud töötlejat või teha talle märkus;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- f) anda käsk kõik andmed parandada, sulgeda, kustutada või hävitada, kui neid on töödeldud käesoleva määruse sätteid rikkudes, ning teavitada nimetatud meetmetest kolmandaid isikuid, kelle andmed on avaldatud;
- g) kehtestada ajutine või tähtajatu töötlemiskeeld;
- h) peatada kolmandas riigis asuvale vastuvõtjale või rahvusvahelisele organisatsioonile suunatud andmevoog;
- i) esitada arvamusi küsimustes, mis on seotud isikuandmete kaitsega;

ia) sertifitseerida vastutavaid töötlejaid ja volitatud töötlejaid vastavalt artiklile 39;

- j) teavitada liikmesriikide parlamente, valitsusi või muid institutsioone ja avalikkust isikuandmete kaitsega seotud küsimustest;

ja) kehtestada tulemuslik mehhanism konfidentsiaalseks teatamiseks käesoleva määruse rikkumistest, võttes arvesse Euroopa Andmekaitse-nõukogu poolt artikli 66 lõike 4b kohaselt väljastatud suunist.

2. Igal järelevalveasutusel on uurimisvolitused, et saada vastutavalt töötlejalt või volitatud töötlejalt ~~juurdepääs ilma eelneva teavitamiseta:~~

- a) kõikidele isikuandmetele ja **dokumentidele ning** kogu teabele, mis on vajalik tema kohustuste täitmiseks;
- b) tööruumidele, sealhulgas kõikidele andmetööluseseadmetele ja vahenditele, ~~kui on piisavalt põhjust arvata, et seal toimub käesoleva määruse vastane tegevus.~~

Punktis b osutatud õigusi kasutatakse kooskõlas ELi ja liikmesriigi õigusega.

3. Igal järelevalveasutusel on õigus juhtida õigusasutuste tähelepanu käesoleva määruse rikkumisele ja osaleda kohtumenetluses, eelkõige vastavalt artikli 74 lõikele 4 ja artikli 75 lõikele 2.

4. Igal järelevalveasutusel on õigus haldusõigusrikkumise korral kohaldada sanktsioone **kooskõlas artikliga 79. Seda õigust kasutatakse tõhusal**, eelkõige artikli 79 lõikes 4, 5 ja 6 osutatud rikkumiste puhul **proportsionaalsel ja hoiataval viisil.** [ME 156]

Artikkel 54

Tegevusaruanne

Iga järelevalveasutus peab koostama oma tegevuse kohta ~~aastaruande~~ **aruande vähemalt iga kahe aasta järel**. Aruanne esitatakse ~~riigi~~ **vastavale** parlamendile ning tehakse kättesaadavaks avalikkusele, komisjonile ja Euroopa Andmekaitse-nõukogule. [ME 157]

Artikkel 54a

Juhtiv asutus

1. Kui isikuandmete töötlemine toimub liidus asuva vastutava töötleja või volitatud töötleja tegevuse käigus ning vastutav töötleja või volitatud töötleja omab tegevuskohta mitmes liikmesriigis, või kui töödeldakse mitme liikmesriigi elanike isikuandmeid, tegutseb vastutava töötleja või volitatud töötleja peamise tegevuskoha järelevalveasutus käesoleva määruse VII peatüki sätete kohaselt vastutava töötleja või volitatud töötleja töötlemistoimingute järelevalve eest vastutava juhtiva asutusena kõikides liikmesriikides.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Juhtiv järelevalveasutus võtab asjakohased meetmed tema vastutusalas olevate vastutava töötleva või volitatud töötleva töötlemistoimingute üle järelevalve teostamiseks alles pärast konsulteerimist kõikide muude pädevate järelevalveasutustega artikli 51 lõike 1 tähenduses, et jõuda üksmeelele. Sel põhjusel esitab ta eelkõige kogu asjakohase teabe ja konsulteerib teiste asutustega enne seda, kui ta võtab vastu meetme, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi vastutavale töötlejale või volitatud töötlejale artikli 51 lõike 1 tähenduses. Juhtiv asutus võtab täiel määral arvesse asjaomaste asutuste arvamusi. Juhtiv asutus ainus asutus, kellel on õigus otsustada võtta meetmeid, mille eesmärk on luua õiguslikke tagajärgi seoses sellise vastutava töötleva või volitatud töötleva töötlemistoimingutega, kelle eest ta on vastutav.

3. Euroopa Andmekaitsekoostöö nõukogu esitab pädeva järelevalveasutuse taotluse korral arvamuse vastutava töötleva või volitatud töötleva eest vastutava juhtiva asutuse kindlakstegemiseks juhul, kui

a) juhtumi asjaolude põhjal on vastutava või volitatud töötleva põhitegevuskoht ebaselge; või

b) pädevad asutused ei suuda jõuda kokkuleppele, milline järelevalveasutus hakkab täitma juhtiva asutuse rolli; või

c) vastutav töötleva asub väljaspool ELi, aga eri liikmesriikide elanikke mõjutavad käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvad töötlemistoimingud.

4. Kui vastutav töötleva viib läbi ka toiminguid volitatud töötlejana, on vastutava töötleva peamise tegevuskoha järelevalveasutus töötlemistoimingute järelevalve juhtiv asutus.

5. Euroopa Andmekaitsekoostöö nõukogu võib teha otsuse juhtiva asutuse kindlaksmääramiseks. [ME 158]

VII PEATÜKK

KOOSTÖÖ JA JÄRJEPIDEVUS

1. JAGU

KOOSTÖÖ

Artikkel 55

Vastastikune abi

1. Järelevalveasutused annavad üksteisele teavet ja osutavad vastastikust abi käesoleva määruse järjepidevaks rakendamiseks ja kohaldamiseks ning kehtestavad meetmed omavaheliseks tõhusaks koostööks. Vastastikune abi hõlmab eelkõige teabenõudeid ja järelevalvemeetmeid, näiteks eelneva loa ja eelneva konsulteerimise taotlusi, kontrollid ja uurimisi ning kiireteabe edastamist juhtumite alustamise ning nende käigu kohta, kui **vastutaval töötlejal või volitatud töötlejal on tegevuskoht mitmes liikmesriigis või kui** töötlemistoimingud mõjutavad tõenäoliselt andmesubjektide mitmes liikmesriigis. Artiklis 54a määratletud juhtiv asutus tagab koostööalaste asjakohaste järelevalveasutustega ja tegutseb vastutava töötleva või volitatud töötleva ühtse kontaktpunktina. [ME 159]

2. Iga järelevalveasutus võtab kõik nõuetekohased meetmed, et vastata teisele järelevalveasutusele viivitamata ja mitte hiljem kui üks kuu pärast taotluse saamist. Need meetmed võivad eelkõige hõlmata asjaomase teabe edastamist uurimise käigu kohta või täitemeetmeid, et katkestada või keelata käesoleva määruse vastased töötlemistoimingud.

3. Abitaotlus sisaldab kogu vajalikku teavet, sealhulgas taotluse eesmärki ja põhjuseid. Kõnealust teavet kasutatakse üksnes sel eesmärgil, milleks seda taotleti.

Kolmapäev, 12. märts 2014

4. Järelevalveasutus, kellele abitaotlus on adresseeritud, ei või keelduda, välja arvatud juhul, kui:
- a) asutus ei ole taotluse täitmiseks pädev või
 - b) taotluse täitmine oleks vastuolus käesoleva määrusega.
5. Taotluse saanud järelevalveasutus teavitab taotluse esitanud järelevalveasutust tulemustest või vajaduse korral asjade käigust või meetmetest, mis võetakse esitatud taotluse rahuldamiseks.
6. Järelevalveasutused esitavad teiste järelevalveasutuste taotletud teabe elektrooniliste sidevahendite abil ja võimalikult kiiresti, kasutades selleks tüüpvormi.
7. **Taotluse esitanud järelevalveasutuselt** vastastikuse abi taotluse alusel võetud meetmete eest tasu ei nõuta. [ME 160]
8. Kui järelevalveasutus ei tegutse ühe kuu jooksul pärast teiselt järelevalveasutuselt taotluse saamist, on taotluse esitanud järelevalveasutusel õigus võtta oma liikmesriigi territooriumil ajutine meede kooskõlas artikli 51 lõikega 1 ning esitada asi Euroopa Andmekaitseõukogule artiklis 57 osutatud korras. **Taotluse esitanud järelevalveasutus võib võtta artikli 53 kohaseid ajutisi meetmeid oma liikmesriigi territooriumil, kui veel lõpetamata abistamise alusel ei saa võtta lõplikke meetmeid.** [ME 161]
9. Järelevalveasutus määrab kindlaks sellise ajutise meetme kehtivusaja. Nimetatud ajavahemik ei tohi olla pikem kui kolm kuud. Järelevalveasutus edastab viivitamata kõnealused meetmed koos kõikide põhjendustega Euroopa Andmekaitseõukogule ja komisjonile **kooskõlas artiklis 57 osutatud menetlusega.** [ME 162]
10. ~~Komisjon~~ **Euroopa Andmekaitseõukogu** võib täpsemalt kindlaks määrata käesolevas artiklis osutatud vastastikuse abistamise vormi ja korra ning järelevalveasutuste ning järelevalveasutuste ja Euroopa Andmekaitseõukogu vahelise elektroonilise teabevahetuse korra, eelkõige lõikes 6 osutatud tüüpvormi. ~~Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.~~ [ME 163]

Artikkel 56

Järelevalveasutuste ühisoperatsioonid

1. Koostöö ja vastastikuse abistamise tugevdamiseks lahendavad järelevalveasutused ühiseid uurimisülesandeid, võtavad ühiseid täitemetmeid ja korraldavad muid ühisoperatsioone, milles osalevad teiste liikmesriikide järelevalveasutuste määratud liikmed või töötajad.
2. Juhul kui **vastutaval töötlejal või volitatud töötlejal on tegevuskoht mitmes liikmesriigis või** töötlemistoimingud võivad tõenäoliselt mõjutada andmesubjekte mitmes liikmesriigis, on iga kõnealuse liikmesriigi järelevalveasutusel õigus osaleda vastavalt vajadusele ühisülesannetes või -operatsioonides. ~~Pädev järelevalveasutus~~ **Artiklis 54a määratletud juhtiv asutus kaasab** esitab iga kõnealuse liikmesriigi järelevalveasutusele kutse osaleda **järelevalveasutuse** asjaomases ühisülesandes või operatsioonis **ühisülesandesse või -operatsiooni** ja vastab viivitamata järelevalveasutuse taotlusele operatsioonides osaleda. **Juhtiv asutus tegutseb vastutava töötleja või volitatud töötleja ühtse kontaktpunktina.** [ME 164]
3. Iga järelevalveasutus võib vastuvõtva järelevalveasutusena kooskõlas oma siseriikliku õigusega ning lähetava liikmesriigi nõusolekul anda ühisoperatsioonidesse kaasatud lähetava järelevalveasutuse liikmetele või personalile õiguse teostada täidesaatvat võimu, sealhulgas lahendada uurimisülesandeid, või asukoha järelevalveasutuse seadusega ettenähtud ulatuses lubada lähetava järelevalveameti liikmetel või töötajatel kasutada oma täidesaatvaid volitusi kooskõlas lähetava järelevalveameti õigusega. Seda täidesaatvat võimu võib teostada ainult vastuvõtva järelevalveasutuse juhendamisel ning reeglina selle asutuse liikmete või personali juuresolekul. Lähetava järelevalveasutuse liikmete või personali suhtes kohaldatakse vastuvõtva järelevalveasutuse siseriiklikku õigust. Vastuvõttev järelevalveasutus vastutab nende tegevuste eest.

Kolmapäev, 12. märts 2014

4. Järelevalveasutused kehtestavad spetsiaalsete koostöömeetmete praktilised aspektid.
5. Juhul kui järelevalveasutus ei täida ühe kuu jooksul lõikes 2 nimetatud kohustust, on teisel järelevalveasutusel õigus võtta ajutine meede oma liikmesriigi territooriumil vastavalt artikli 51 lõikele 1.
6. Järelevalveasutus täpsustab lõikes 5 osutatud ajutise meetme kehtivusaja. Nimetatud ajavahemik ei tohi olla pikem kui kolm kuud. Järelevalveasutus edastab viivitamata kõnealused meetmed koos kõikide põhjendustega Euroopa Andmekaitsekoogule ja komisjonile ning menetleb küsimust artiklis 57 osutatud mehhanismi abil.

2. JAGU
JÄRJEPIDEVUS

Artikkel 57
Järjepidevuse mehhanism

Artikli 46 lõikes 1 sätestatud eesmärgil teevad järelevalveasutused üksteisega ja komisjoniga koostööd käesolevas jaotises sätestatud järjepidevuse mehhanismi abil **nii üldise ulatusega küsimustes kui ka üksikjuhtudel kooskõlas käesoleva jaotise sätetega.** [ME 165]

Artikkel 58
~~Euroopa Andmekaitsekoogu arvamus~~ **Üldkohaldavate küsimuste järjepidevus**

1. Enne kui järelevalveasutus võtab vastu lõikes 2 osutatud meetme, edastab ta meetme eelnõu Euroopa Andmekaitsekoogule ja komisjonile.
2. Lõikes 1 sätestatud kohustust kohaldatakse meetme suhtes, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi ning mis:
 - a) ~~on seotud töötlemistoimingutega, mis on seotud kaupade või teenuste pakkumisega andmesubjektidele mitmes liikmesriigis või nende käitumise jälgimisega, või~~
 - b) ~~võib oluliselt mõjutada isikuandmete vaba liikumist Euroopa Liidus või~~
 - c) ~~on suunatud sellise töötlemistoimingute loetelu vastuvõtmisele, mille puhul kohaldatakse eelnevat konsulteerimist vastavalt artikli 34 lõikele 5, või~~
 - d) on suunatud artikli 42 lõike 2 punktis c osutatud isikuandmete kaitse standardklauslite kindlaksmääramisele või
 - e) on suunatud artikli 42 lõike 2 punktis d osutatud lepingutingimuste kinnitamisele või
 - f) on suunatud siduvate ettevõtluseeskirjade heakskiitmisele artikli 43 tähenduses.
3. Mis tahes järelevalveasutus või Euroopa Andmekaitsekoogu võib nõuda iga **üldkohaldatava** küsimuse käsitlemist järjepidevuse mehhanismi abil, eelkõige juhul, kui järelevalveasutus ei esita lõikes 2 osutatud meetme eelnõu või ei täida vastastikuse abi kohustust vastavalt artiklile 55 või ühisoperatsioonide kohustust vastavalt artiklile 56.
4. Määruse nõuetekohase ja järjepideva kohaldamise tagamiseks võib komisjon nõuda mis tahes **üldkohaldatava** küsimuse käsitlemist järjepidevuse mehhanismi abil.
5. Järelevalveasutused ja komisjon edastavad **põhjendamatu viivituse** elektrooniliselt tüüpvormi abil kogu asjakohase teabe, sealhulgas asjaolude kokkuvõtte, meetme eelnõu ja nimetatud meetme võtmise põhjused.

Kolmapäev, 12. märts 2014

6. Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse eesistuja teavitab ~~viivitamata~~ **põhjendamatu viivitusega** elektrooniliselt Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse liikmeid ja komisjoni talle edastatud asjakohasest teabest, kasutades selleks tüüpvormi. Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse eesistuja korraldab vajaduse korral asjaomase teabe tõlkimise.

6a. Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse võtab vastu arvamuse lõikes 2 osutatud küsimuste kohta.

7. Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse eesistuja ~~esitab küsimuse~~ **võib otsustada lihthälteenamusega otsuse vastuvõtmise lõigete 3 ja 4 kohaselt esitatud küsimuste kohta, võttes arvesse järgmist:** oma arvamuse ühe nädala jooksul pärast lõike 5 kohase teabe saamist, kui komitee teeb sellekohase otsuse liikmete lihthälteenamuse alusel või kui mis tahes järelevalveasutus või komisjon esitab selleks taotluse. Arvamus võetakse vastu ühe kuu jooksul Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse liikmete lihthälteenamuse alusel. Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse eesistuja teavitab arvamusest viivitamata lõigete 1 ja 3 osutatud järelevalveasutust, komisjoni ja artikli 51 alusel pädevat järelevalveasutust ning avalikustab arvamuse.

a) **kas küsimus puudutab uusi elemente, mille puhul tuleks arvesse võtta õiguslikke või tegelikke arenguid, eelkõige infotehnoloogiat, ning pidada silmas infoühiskonna arengu hetkeseisu, ning**

b) **kas Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse on koostanud juba arvamuse sama küsimuse kohta.**

8. Lõikes 1 osutatud järelevalveasutus ja artikli 51 alusel pädev järelevalveasutus arvestavad Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse arvamusega ja kahe nädala jooksul pärast Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse eesistujalt arvamuse kohta saadud teavet annavad elektrooniliselt tüüpvormi kasutades Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse eesistujale ja komisjonile teada, kas jäädakse meetme eelnõu juurde või seda muudetakse ning edastavad vajaduse korral meetme muudetud eelnõu **võtab lõigete 6 a ja 7 kohased arvamused vastu oma liikmete lihthälteenamuse alusel. Need arvamused avalikustatakse.** [ME 166]

Artikkel 58a

Järjepidevus üksikjuhtudel

1. **Enne sellise meetme vastuvõtmist, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi artikli 54a tähenduses, jagab juhtiv asutus teiste pädevate asutustega kogu asjakohast teavet ja esitab neile meetme eelnõu. Juhtiv asutus ei võta meedet vastu, kui pädev asutus on kolme nädala jooksul esitanud meetme võtmise suhtes tugeva vastuväite.**

2. **Kui pädev asutus on esitanud juhtiva asutuse meetme eelnõu suhtes tugeva vastuväite või kui juhtiv asutus ei esita lõikes 1 osutatud meetme eelnõu või ei järgi vastastikuse abi kohustust vastavalt artiklile 55 või ühisoperatsioonide kohustust vastavalt artiklile 56, käsitleb küsimust Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse.**

3. **Juhtiv asutus ja/või muu kaasatud pädev asutus ja komisjon edastavad põhjendamatu viivitusega Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse liikmetele elektrooniliselt tüüpvormi abil kogu asjakohase teabe, sealhulgas juhtumiga seotud asjaolude kokkuvõtte, meetme eelnõu ja nimetatud meetme võtmise põhjused, meetme võtmise suhtes esitatud vastuväited ning muude asjaomaste järelevalveasutuste seisukohad.**

4. **Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse kaalub küsimust, võttes arvesse juhtiva asutuse meetme eelnõu mõju andmesubjekti põhiõigustele ja -vabadustele ning teeb otsuse arvamuse koostamise kohta oma liikmete lihthälteenamuse alusel kahe nädala jooksul pärast lõike 3 kohase asjakohase teabe esitamist.**

Kolmapäev, 12. märts 2014

5. Juhul kui Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse otsustab arvamuse koostada, teeb ta seda kuue nädala jooksul ning avalikustab arvamuse.

6. Juhtiv asutus võtab täiel määral arvesse Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse arvamust ja kahe nädala jooksul pärast Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse eesistujalt arvamuse kohta teabe saamist annab elektrooniliselt tüüpvormi kasutades Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse eesistujale ja komisjonile teada, kas ta jääb meetme eelnõu juurde või muudab seda ning edastab vajaduse korral meetme muudetud eelnõu. Kui juhtiv asutus ei kavatse järgida Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse arvamust, esitab ta selle kohta põhjenduse.

7. Kui Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse esitab endiselt lõike 5 kohaselt järelevalveasutuse meetme suhtes vastuväite, võib ta ühe kuu jooksul võtta kahe kolmandikulise häälteenamusega vastu järelevalveasutusele siduva meetme. [ME 167]

~~Artikkel 59~~

~~Komisjoni arvamused~~

1. Kümne nädala jooksul pärast küsimuse tõstatamist vastavalt artiklile 58 või vähemalt kuue nädala jooksul artiklis 61 sätestatud juhul võib komisjon määruse nõuetekohaseks ja järjepidevaks kohaldamiseks võtta vastu arvamuse artiklite 58 või 61 kohaselt tõstatatud küsimuste kohta.

2. Kui komisjon on võtnud vastu lõike 1 kohase arvamuse, arvestab asjaomane järelevalveasutus igati komisjoni arvamusega ning teavitab komisjoni ja Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse sellest, kas jäädakse meetme eelnõu juurde või soovitakse seda muuta.

3. Lõikes 1 osutatud ajavahemiku jooksul ei võta järelevalveasutus meetme eelnõud vastu.

4. Kui asjaomane järelevalveasutus ei kavatse järgida komisjoni arvamust, teavitab ta sellest komisjoni ja Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse lõikes 1 osutatud ajavahemiku jooksul ning esitab põhjenduse. Sellisel juhul ei võeta meetme eelnõu vastu veel ühe kuu jooksul. [ME 168]

~~Artikkel 60~~

~~Meetme eelnõu peatamine~~

1. Ühe kuu jooksul pärast artikli 59 lõikes 4 osutatud teatise esitamist ja juhul kui komisjonil on tõsiseid kahtlusi selles osas, kas meetme eelnõuga tagatakse käesoleva määruse nõuetekohane kohaldamine või oleks määruse kohaldamine ebaühtlane, võib komisjon võtta vastu põhjendatud otsuse, milles nõutakse järelevalveasutuselt meetme eelnõu vastuvõtmise peatamist, võttes arvesse Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse arvamust, mis on koostatud artikli 58 lõike 7 või artikli 61 lõike 2 kohaselt, kui seda on vaja:

a) järelevalveasutuse ja Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse lahkarvamuste ühitamiseks, kui see on veel võimalik, või

b) artikli 62 lõike 1 punkti a kohase meetme vastuvõtmiseks.

2. Komisjon määrab kindlaks peatamise kestuse, mis ei ületa 12 kuud.

3. Lõikes 2 osutatud ajavahemikul ei või järelevalveasutus meetme eelnõud vastu võtta. [ME 169]

~~Artikkel 60a~~

~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu teavitamine~~

Komisjon teavitab nõukogu ja parlamenti korrapäraselt, vähemalt korra poole aasta jooksul Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse eesistuja aruande alusel järjepidevuse mehhanismi raames käsitletud küsimustest ja toob sealjuures välja komisjoni ja Euroopa Andmekaitse- ja turvateenistuse järeldused käesoleva määruse ühtse rakendamise ja kohaldamise tagamiseks. [ME 170]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 61

Kiirmenetlus

1. Erandlike asjaolude korral, kui järelevalveasutus leiab, et andmesubjektide huvide kaitsmiseks tuleb kiiresti tegutseda, eelkõige siis, kui on oht, et andmesubjekti õiguse kohtulikku kaitsmist võib praeguse seisundi muutmine märkimisväärselt takistada, või kui on vaja ära hoida olulisi puudusi või muudel põhjustel, võib ta erandina artiklis ~~58~~ **58a** sätestatud korrast võtta viivitamata vastu piiratud kehtivusajaga ajutised meetmed. Järelevalveasutus edastab viivitamata kõnealused meetmed koos kõikide põhjendustega Euroopa Andmekaitsekoogule ja komisjonile. [ME 171]
2. Kui järelevalveasutus on võtnud lõike 1 kohase meetme ja leiab, et lõplikud meetmed tuleb kiiresti vastu võtta, võib ta Euroopa Andmekaitsekoogult taotleda arvamuse viivitamatut esitamist, esitades kõnealuse taotluse ja lõplike meetmete kiireloomulisuse põhjused.
3. Iga järelevalveasutus võib taotleda arvamuse viivitamatut esitamist, kui pädev järelevalveasutus ei ole kiireloomulises olukorras võtnud andmesubjekti huvide kaitseks asjaomaseid meetmeid, esitades kõnealuse taotluse ja kiire tegutsemise vajaduse põhjused.
4. Erandina artikli 58 lõikest 7 võetakse käesoleva artikli Lõigetes 2 ja 3 osutatud kiireloomuline arvamus vastu kahe nädala jooksul Euroopa Andmekaitsekoogu liikmete lihthääletenamuse alusel. [ME 172]

Artikkel 62

Rakendusaktid

1. **Pärast Euroopa Andmekaitsekoogu arvamuse taotlemist** võib komisjon vastu võtta **üldkohaldatavad** rakendusaktid, et teha järgmist:
 - a) seoses talle järelevalveasutustelt vastavalt artiklile 58 või 61 edastatud küsimustega teha otsus käesoleva määruse eesmärkidele ja tingimustele vastava nõuetekohase rakendamise kohta, milles käsitletakse küsimust, mille suhtes on vastu võetud põhjendatud otsus vastavalt artikli 60 lõikele 1, või milles käsitletakse küsimust, mille suhtes järelevalveasutus ei võta vastu meetme eelnõud ja mille kohta on järelevalveasutus teatanud, et ta ei kavatse järgida komisjoni arvamust, mis on vastu võetud artikli 59 kohaselt;
 - b) teha artikli 59 lõikes 1 osutatud ajavahemiku jooksul otsus, milles teatatakse, kas artikli ~~58~~ **42** lõike 2 punktis d osutatud isikuandmete kaitse standardklauslid on üldkehtivad;
 - e) täpsustada käesolevas jaos osutatud järjepidevuse mehhanismi kohaldamise vormi ja korda;
 - d) täpsustada järelevalveasutuste vahelist ning järelevalveasutuste ja Euroopa Andmekaitsekoogu vahelist elektroonilise teabevahetuse korraldust, eelkõige artikli 58 lõigetes 5, 6 ja 8 osutatud tüüpvormi.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Andmesubjektide huvides nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, mis on seotud lõikes 1 osutatud juhtudega, võtab komisjon vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid vastavalt artikli 87 lõikes 3 osutatud menetlusele. Nimetatud aktid kehtivad kuni 12 kuud.
3. Käesoleva jao kohase meetme puudumine või vastuvõtmine ei piira komisjoni teisi meetmeid, mis on vastu võetud aluslepingute alusel. [ME 173]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 63

Täitmine

1. Käesoleva määruse kohaldamisel kuulub ühe liikmesriigi järelevalveasutuse täitmisele kuuluv meede täitmisele kõikides liikmesriikides.
2. Kui järelevalveasutus ei esita meetme eelnõud menetlemiseks järjepidevuse mehhanismi raames, rikkudes sel moel artikli 58 lõikeid 1–5 **lõiget 1 ja 2, või võtab vastu meetme vaatamata sellele, et selle suhtes on artikli 58 lõike 1 kohaselt esitatud tugev vastuväide**, ei ole järelevalveasutuse meede õiguslikult kehtiv ega kuulu täitmisele. [ME 174]

3. JAGU

EÜROOPA ANDMEKAITSENÕUKOGU

Artikkel 64

Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp

1. Käesolevaga luuakse Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp.
2. Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp koosneb iga liikmesriigi ühe järelevalveasutuse juhatajast ja Euroopa andmekaitseinspektorist.
3. Kui liikmesriigis on rohkem kui üks järelevalveasutus, kes vastutab käesoleva määruse kohaldamise järelevalve eest, määratakse ühiseks esindajaks ühe järelevalveasutuse juhataja.
4. Komisjonil on õigus osaleda Euroopa Andmekaitsekoostöögrupi tegevuses ja kohtumistel ning määrata enda esindaja. Euroopa Andmekaitsekoostöögrupi eesistuja teavitab viivitamata komisjoni kõikidest Euroopa Andmekaitsekoostöögrupi tegevustest.

Artikkel 65

Sõltumatus

1. Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp tegutseb artiklites 66 ja 67 sätestatud ülesannete täitmisel sõltumatult.
2. Ilma et see piiraks komisjoni taotlusi, millele osutatakse artikli 66 lõike 1 punktis b ja artikli 66 lõikes 2, ei küsi ega võta Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp vastu juhiseid teistelt isikutelt.

Artikkel 66

Euroopa Andmekaitsekoostöögrupi ülesanded

1. Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp tagab käesoleva määruse järjepideva kohaldamise. Selleks teeb Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp omal algatusel või **Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni** taotluse korral eelkõige järgmist:
 - a) nõustab ~~komisjoni~~ **Euroopa institutsioone** kõikides isikuandmete kaitsega seotud küsimustes Euroopa Liidus, sealhulgas käesoleva määruse kavandatavad muudatused;
 - b) analüüsib omal algatusel või ühe oma liikme või **Euroopa Parlamendi, nõukogu või komisjoni** taotluse korral käesoleva määruse kohaldamist käsitlevaid küsimusi ning annab käesoleva määruse, **sealhulgas jõustamisvolituste kasutamise** järjepideva kohaldamise tagamiseks välja järelevalveasutustele mõeldud juhiseid, soovitusi ja parimaid tavasid;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- c) jälgib punktis b osutatud juhiste, soovitude ja parimate tavade praktilist kohaldamist ning annab sellest komisjonile korrapäraselt aru;
- d) esitab arvamusi järelevalveasutuste otsuste eelnõude kohta vastavalt artiklis 57 osutatud järjepidevuse mehhanismile;

da) esitab arvamuse, milline ametiasutus peaks olema artikli 54a lõike 3 kohane juhtiv asutus;

- e) edendab järelevalveasutuste vahelist koostööd ning teabe ja parimate tavade vahetamist, **sealhulgas ühisoperatsioonide ja muu ühistegevuse kooskõlastamist, kui ta otsustab seda nii ühe või mitme järelevalveasutuse taotluse korral;**
- f) edendab ühiste koolitusprogrammide korraldamist ja hõlbustab personalivahetust järelevalveasutuste ning vajaduse korral kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide järelevalveasutuste vahel;
- g) edendab teadmiste, isikuandmete kaitse õigusakte ja tavasid käsitlevate dokumentide vahetamist järelevalvet tegevate asutuste vahel kogu maailmas;

ga) esitab komisjonile oma arvamuse käesoleval määrusel põhinevate delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide ettevalmistamise käigus;

gb) esitab oma arvamuse artikli 38 lõike 4 kohaselt liidu tasandil koostatud toimimisyjuhendite kohta;

gc) esitab oma arvamuse artikli 39 lõike 2 kohase isikuandmete kaitse sertifitseerimismehhanismi kriteeriumite ja nõuete kohta;

gd) peab artikli 39 lõike 1h kohast elektroonilist registrit kehtivate ja kehtetute sertifikaatide kohta;

ge) pakkuda riiklikele järelevalveasutustele nende taotluse korral abi;

gf) koostab ja avalikustab loetelu töötlemistoimingutest, mille suhtes kohaldatakse lõikes 34 sätestatud eelnevat konsulteerimist;

gg) pidada registrit karistuste kohta, mille on vastutavatele töötlejatele või volitatud töötlejatele kehtestanud pädevad järelevalveasutused.

2. Kui **Euroopa Parlament, nõukogu või** komisjon palub Euroopa Andmekaitsekoostöökogult nõu, võib ta määrata nõuande esitamiseks tähtaja, võttes arvesse küsimuse kiireloomulisust.

3. Euroopa Andmekaitsekoostöökogu edastab oma arvamused, juhised, soovitusel ja parimad tavad **Euroopa Parlamendile, nõukogule ja** komisjonile ja **ning** artiklis 87 osutatud komiteele ning avalikustab need.

4. Komisjon teavitab Euroopa Andmekaitsekoostöökogu meetmetest, mis ta on võtnud järgides Euroopa Andmekaitsekoostöökogu välja antud arvamusi, juhiseid, soovitusi ja parimaid tavasid.

4a. Euroopa Andmekaitsekoostöökogu konsulteerib vajaduse korral huvitatud osalistega ja annab neile võimaluse mõistliku aja jooksul kommenteerida. Euroopa Andmekaitsekoostöökogu teeb artikli 72 kohaldamist piiramata konsulteerimismenetluse tulemused üldsusele kättesaadavaks.

4b. Euroopa Andmekaitsekoostöökogule usaldatakse lõike 1 punkti b kohaste suuniste, soovitude ja parimate tavade avaldamine, et kehtestada ühised menetlused keelatud andmetöötlemistoimingute kohta laekuva teabe vastuvõtmise ja uurimise ning saadud teabe konfidentsiaalsuse ja allikate kaitsmise kohta. [ME 175]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 67

Aruanded

1. Euroopa Andmekaitsekoostöötegevuse tulemustest. Komitee **Andmekaitsekoostöötegevuse** koostab aastaaruande vähemalt iga kahe aasta järel aruande, kus käsitletakse füüsiliste isikute kaitse olukorda seoses isikuandmete töötlemisega liidus ja kolmandates riikides.

Aruandes esitatakse artikli 66 lõike 1 punktis c osutatud juhiste, soovitude ja parimate tavade tegeliku kohaldamise kohta ülevaade. [ME 176]

2. Aruanne avalikustatakse ning edastatakse Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.

Artikkel 68

Menetlus

1. Euroopa Andmekaitsekoostöötegevuse otsused liikmete lihthälteenamuse alusel, **kui töökorras ei ole sätestatud teisiti**. [ME 177]

2. Euroopa Andmekaitsekoostöötegevuse võtab vastu oma töökorra ja paneb paika oma töökorralduse. Eelkõige näeb ta ette ülesannete täitmise jätkamise juhuks, kui liikme ametiaeg lõpeb või liige lahkub ametist, allrühmade loomise eriküsimuste lahendamiseks või erivaldkondade käsitlemiseks ning seoses artiklis 57 osutatud järjepidevuse mehhanismi kasutamise korra.

Artikkel 69

Eesistuja

1. Euroopa Andmekaitsekoostöötegevuse valib oma liikmete seast eesistuja ja **vähemalt** kaks eesistuja asetäitjat. Üheks eesistuja asetäitjaks on Euroopa andmekaitseinspektor, kui ta ei ole valitud eesistujaks. [ME 178]

2. Eesistuja ja eesistuja asetäitjate ametiaeg on viis aastat ja neid võib ametisse tagasi nimetada.

2a. Eesistuja töökoht on täisajaga töökoht. [ME 179]

Artikkel 70

Eesistuja ülesanded

1. Eesistujal on järgmised ülesanded:

- a) kutsuda kokku Euroopa Andmekaitsekoostöötegevuse koosolek ja valmistada ette päevakord;
- b) tagada Euroopa Andmekaitsekoostöötegevuse ülesannete õigeaegne täitmine, eelkõige seoses artiklis 57 osutatud järjepidevuse mehhanismiga.

2. Euroopa Andmekaitsekoostöötegevuse näeb oma töökorras ette ülesannete jaotuse eesistuja ja eesistuja asetäitjate vahel.

Artikkel 71

Sekretariaat

1. Euroopa Andmekaitsekoostöötegevuse sekretariaat. Euroopa andmekaitseinspektor tagab sekretariaadi töö.

2. Vastavalt eesistuja juhiste pakub sekretariaat Euroopa Andmekaitsekoostöötegevusele analüütilist, **õiguslikku**, halduslikku ja logistilist tuge. [ME 180]

3. Sekretariaat vastutab eelkõige järgneva eest:

- a) Euroopa Andmekaitsekoostöötegevuse igapäevane tegevus;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- b) Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi, selle eesistuja ja komisjoni vaheline suhtlemine ning suhtlemine teiste institutsioonide ja üldsusega;
- c) elektrooniliste vahendite kasutamine sise- ja välissuhtluses;
- d) asjaomase teabe tõlkimine;
- e) Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi koostöötegevuste ettevalmistamine ja järelmeetmed;
- f) Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi vastu võetud arvamuste ja muude dokumentide ettevalmistamine, koostamine ja avaldamine.

Artikkel 72

Konfidentsiaalsus

1. Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi arutelud **võivad olla vajaduse korral konfidentsiaalsed, välja arvatud juhul, kui töökorras on konfidentsiaalsed ette nähtud teisiti. Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi koostöötegevuste päevakorrad avalikustatakse.** [ME 181]
2. Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi liikmetele, ekspertidele ja kolmandate isikute esindajatele esitatud dokumendid on konfidentsiaalsed, kui neile ei ole juurdepääsu antud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1049/2001 ⁽¹⁾ või kui Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi pole neid ise muul viisil avalikustanud.
3. Euroopa Andmekaitsekoostöögruppi liikmed, eksperdid ja kolmandate isikute esindajad on kohustatud täitma käesolevas artiklis sätestatud konfidentsiaalsusnõuet. Eesistuja tagab, et eksperdid ja kolmandate isikute esindajad on teadlikud neile esitatavatest konfidentsiaalsusnõuetest.

VIII PEATÜKK

ÕIGUSKAITSEVAHENDID, VASTUTUS JA SANKTSIOONID

Artikkel 73

Õigus esitada järelevalveasutusele kaebus

1. Ilma et see piiraks teiste halduslike või õiguslike kaitsevahendite **ja järjepidevuse mehhanismi** kohaldamist, on igal andmesubjektil õigus esitada järelevalveasutusele kaebus mis tahes liikmesriigis, kui nad leiavad, et nendega seotud isikuandmete töötlemine ei ole kooskõlas käesoleva määrusega.
2. Igal **avalikes huvides tegutseval** asutusel, organisatsioonil või ühendusel, mille eesmärk on kaitsta andmesubjektide õigusi ja huve seoses nende isikuandmete kaitsmisega ning mis on moodustatud vastavalt liikmesriigi õigusaktidele, on õigus esitada järelevalveasutusele kaebus mis tahes liikmesriigis ühe või mitme andmesubjekti nimel, kui ta leiab, et käesoleva määruse kohaseid andmesubjekti õigusi on rikutud isikuandmete töötlemise tulemusel.
3. Sõltumata andmesubjekti kaebusest, on igal lõikes 2 osutatud asutusel, organisatsioonil või ühendusel õigus esitada järelevalveasutusele kaebus mis tahes liikmesriigis, kui ta leiab, et toime on pandud ~~isikuandmetega seotud~~ **käesoleva määruse** rikkumine. [ME 182]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (ELT L 145, 31.5.2001, lk 43).

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 74

Õigus kasutada õiguskaitsevahendit järelevalveasutuse vastu

1. **Ilma et see piiraks teiste halduslike või mitteõiguslike kaitsevahendite kohaldamist**, on igal füüsilisel või juriidilisel isikul õigus kasutada õiguskaitsevahendit järelevalveasutuse poolt nende kohta tehtud otsuse vastu.
2. **Ilma et see piiraks teiste halduslike või mitteõiguslike kaitsevahendite kohaldamist**, on igal andmesubjektil õigus kasutada õiguskaitsevahendit, millega kohustatakse järelevalveasutust kaebuse alusel tegutsema andmesubjektide õiguste kaitsmiseks vajaliku otsuse puudumise korral või kui järelevalveasutus ei teavita andmesubjekti kolme kuu jooksul vastavalt artikli 52 lõike 1 punktile b esitatud kaebuse menetlemise käigust või tulemusest.
3. Järelevalveasutuse vastu algatatakse menetlus selle liikmesriigi kohtus, kus järelevalveasutus asub.
4. **Ilma et see piiraks järjepidevuse mehhanismi kohaldamist, võib** andmesubjekt, kelle kohta on otsuse teinud järelevalveasutus liikmesriigis, mis ei ole andmesubjekti alaline elukoht, ~~võib~~ esitada oma alalise elukoha liikmesriigi järelevalveasutusele taotluse alustada tema nimel menetlust teise liikmesriigi pädeva järelevalveasutuse vastu.
5. Liikmesriigid pööravad täitmisele käesolevas artiklis osutatud kohtute otsused. [ME 183]

Artikkel 75

Õigus kasutada õiguskaitsevahendit vastutava töötleja või volitatud töötleja vastu

1. Ilma et see piiraks mis tahes õiguskaitsekaitsevahendi kohaldamist, sealhulgas õigust esitada järelevalvesugusele kaebus, nagu on osutatud artiklis 73, on igal füüsilisel isikul õigus kasutada õiguskaitsevahendit, kui nad leiavad, et nende käesolevast määrusest tulenevaid õigusi on rikutud nende isikuandmete sellise töötlemise tulemusel, mis on vastuolus käesoleva määrusega.
2. Vastutava töötleja või volitatud töötleja vastu algatatakse menetlus selle liikmesriigi kohtus, kus vastutav töötleja või volitatud töötleja asub. Menetluse võib algatada ka selle liikmesriigi kohtus, kus asub andmesubjekti alaline elukoht, välja arvatud juhul, kui vastutav töötleja on **liidu või liikmesriigi** avalikku võimu teostav avaliku sektori asutus. [ME 184]
3. Kui sama meedet, otsust või praktikat käsitlev menetlus on pooleli seoses artiklis 58 osutatud järjepidevuse mehhanismiga, võib kohus menetluse peatada, välja arvatud juhul, kui andmesubjekti õiguste kaitset käsitleva küsimuse kiireloomulisus ei võimalda ära oodata järjepidevuse mehhanismi menetluse tulemust.
4. Liikmesriigid pööravad täitmisele käesolevas artiklis osutatud kohtute otsused.

Artikkel 76

Kohtumenetluse ühiseeskirjad

1. Igal artikli 73 lõikes 2 osutatud asutusel, organisatsioonil või ühingul on õigus kasutada artiklites 74, 75 ja 77 osutatud õigusi ~~üle või mitte~~, **kui üks või mitu** andmesubjekti ~~nimel on teda selleks volitanud~~. [ME 185]
2. Igal järelevalveasutusel on õigus osaleda kohtumenetluses ja esitada kohtusse hagi, et tagada käesoleva määruse sätete järgimine või isikuandmete kaitse järjepidevus Euroopa Liidus.
3. Kui liikmesriigi pädeval kohtul on põhjus uskuda, et teises liikmesriigis toimub paralleelne menetlus, võtab ta sellele kinnituse saamiseks ühendust teise liikmesriigi pädeva kohtuga.

Kolmapäev, 12. märts 2014

4. Kui teises liikmesriigis toimuva paralleelse menetluse käigus käsitletakse sama meedet, otsust või praktikat, võib kohus menetluse peatada.
5. Liikmesriigid tagavad, et nende siseriiklike õigusaktide kohaselt kasutada olevad õiguskaitsevahendid võimaldavad kiiresti võtta meetmeid, kaasa arvatud ajutisi meetmeid, et lõpetada iga väidetav rikkumine ja vältida asjaomaste huvide edasist kahjustamist.

Artikkel 77

Õigus hüvitisele ja vastutus

1. Kõikidel isikutel, kes on kandnud kahju, **kaasa arvatud mittevaralist kahju** keelatud andmetöötlustoimingu või käesoleva määruse sätetega vastuolus oleva toimingu tagajärjel, on õigus saada nõuda vastutavalt töötlejalt või volitatud töötlejalt hüvitist kahju tekitamise eest. [ME 186]
2. Kui töötlemistoimingutega on seotud rohkem kui üks vastutav töötleja või volitatud töötleja, on iga vastutav töötleja **vastutavad kõik töötlejad** või volitatud töötleja **töötlejad** solidaarselt vastutav kogu kahju eest, **välja arvatud juhul, kui nad on sõlminud vastavalt artiklile 24 nõuetekohase kirjaliku kokkuleppe igapäevaste vastutuse kohta.** [ME 187]
3. Vastutava töötleja või volitatud töötleja võib kõnealusest vastutusest tervikuna või osaliselt vabastada, kui ta tõestab, et tema ei ole kahju põhjustanud sündmuse eest vastutav.

Artikkel 78

Karistused

1. Liikmesriigid näevad ette käesoleva määruse sätete rikkumise eest kohaldatavad karistused ja võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine, sealhulgas juhul, kui vastutav töötleja ei täitnud esindaja määramise kohustust. Kõnealused karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
2. Kui vastutav töötleja on määranud esindaja, kohaldatakse karistust tema suhtes, ilma et see piiraks karistuste kohaldamist vastutava töötleja suhtes.
3. Iga liikmesriik teavitab komisjoni hiljemalt artikli 91 lõikes 2 nimetatud kuupäevaks vastavalt lõikele 1 vastu võetud õigusnormidest ning viivitamata kõigist hilisematest või neid mõjutavatest muudatustest.

Artikkel 79

Halduskaristused

1. Igal järelevalveasutusel on õigus kohaldada halduskaristusi kooskõlas käesoleva artikliga. **Järelevalveasutused teevad omavahel koostööd kooskõlas artiklitega 46 ja 57, et tagada liidus ühtlustatud sanktsioonide tase.**
2. Halduskaristused on igal üksikul juhul tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Haldustrahvi suurus määratakse kindlaks, arvestades igati rikkumise olemust, raskust ja kestust, kõrvalekaldumise tahtlikku või tahtmatut iseloomu, füüsilise või juriidilise isiku või nende isikute varasemate rikkumiste vastutuse määra, kooskõlas artikliga 23 kohaldatud tehnilisi ja organisatoorseid meetmeid ja protseduure ning rikkumise heastamiseks järelevalveasutusega tehtava koostöö määra.

2a. Kõigile, kes ei täida käesolevas määruses sätestatud kohustusi, kohaldab järelevalveasutus vähemalt ühte järgnevatest karistustest:

a) kirjalik hoiatus esimese ja tahtmatu rikkumise korral;

b) korrapärased isikuandmete kaitse auditid;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- c) kuni 100 000 000 euro suurune trahv või trahv ettevõttele, mis ulatub kuni 5 %-ni tema ülemaailmsest aastakäibest, sõltuvalt sellest, kumb on suurem.

2b. Kui vastutaval töötlejal või volitatud töötlejal on artikli 39 kohane kehtiv märgis „Euroopa isikuandmete kaitse pitser“, kohaldatakse lõike 2a punkti c kohast trahvi ainult tahtliku või hoolimatusest põhjustatud rikkumise korral.

2c. Halduskaristuse määramisel võetakse arvesse järgmisi asjaolusid:

- a) rikkumise olemus, raskus ja kestus;
- b) rikkumise tahtlik või tahtmatu iseloom;
- c) füüsilise või juriidilise isiku ja nende isikute varasemate rikkumiste vastutuse määr;
- d) rikkumise korduv olemus;
- e) rikkumise heastamiseks ja rikkumise võimaliku kahjuliku mõju leevendamiseks järelevalveasutusega tehtava koostöö määr;
- f) rikkumisest mõjutatud isikuandmete eriliigid;
- g) andmesubjektile tekitatud kahju, sealhulgas mittevaralise kahju tase;
- h) vastutava või volitatud töötleja poolt võetud meetmed andmesubjektide kantava kahju leevendamiseks;
- i) rikkumisest otseselt või kaudselt saada kavatsatud või saadud finantskasu või välditud kaotused;
- j) kohaldatud tehniliste ja organisatoorsete meetmete ja korra määr, kohaldatud kooskõlas:
 - i) Artikkel 23 – Isikuandmete lõimitud kaitse ja vaikimisi kaitse
 - ii) Artikkel 30 – Töötlemise turvalisus
 - iii) Artikkel 33 – Isikuandmete kaitsele avaldatava mõju hinnang
 - iv) Artikkel 33 a – Isikuandmete kaitsele avaldatava mõju hinnang
 - v) Artikkel 35 – Andmekaitseametniku määramine
- k) järelevalveasutuse poolt kooskõlas artikliga 53 tehtavate inspeksioonide, auditite ja kontrollidega koostöö tegemisest keeldumine.
- l) muud raskendavad või kergendavad tegurid, mis on kohaldatavad juhtumi asjaoludele.

3. Käesoleva määruse esimese ja tahtmatu rikkumise korral ei kohaldata karistusi, vaid esitatakse kirjalik hoiatus, kui:

- (a) füüsiline isik töötleb isikuandmeid ilma ärihuve omamata või
- (b) vähem kui 250 töötajaga ettevõtte või organisatsioon töötleb isikuandmeid oma põhitegevuse kõrvaltegevusena.

4. Järelevalveasutus määrab kuni 250 000 euro suuruse trahvi või ettevõttele trahvi, mis ulatub kuni 0,5 %-ni ülemaailmsest aastakäibest, igatüüpi, kes tahtlikult või hooletusest:

- (a) ei kehtesta mehhanisme andmesubjektide taotluste jaoks või ei vasta andmesubjektidele viivitamata või nõutavas vormis kooskõlas artikli 12 lõigetega 1 ja 2;

Kolmapäev, 12. märts 2014

(b) võtab andmesubjektidele antava teabe või nende taotlustele vastamise eest tasu, rikkudes artikli 12 lõiget 4.

5. Järelevalveasutus määrab kuni 500 000 euro suuruse trahvi või ettevõttele trahvi, mis ulatub kuni 1 % ni ülemaailmsest aastakäibest, igäihele, kes tahtlikult või hooletusest:

(a) ei esita andmesubjektile teavet või teeb seda puudulikult või ei tee seda piisavalt läbipaistval viisil vastavalt artiklile 11, artikli 12 lõikele 3 ja artiklile 14;

(b) ei võimalda andmesubjektidele juurdepääsu või ei paranda isikuandmeid vastavalt artiklitele 15 ja 16 või ei edasta saajale asjakohast teavet vastavalt artiklile 13;

(c) rikub õigust olla unustatud või õigust andmete kustutamisele või ei kehtesta tähtaegadest kinnipidamise tagamiseks mehhanisme või ei võta kõiki vajalikke meetmeid kolmandate isikute teavitamiseks, et andmesubjekt nõuab andmete leostavate linkide ning andmete koopiade ja korduste kustutamist kooskõlas artikliga 17;

(d) ei esita isikuandmete koopiat elektroonisel kujul või artikli 18 vastaselt takistab andmesubjektidel edastada isikuandmeid teisele rakendusele;

(e) ei määra üldse või piisavas ulatuses kindlaks kaasvastutavate töötajate asjakohaseid kohustusi vastavalt artiklile 24;

(f) ei säilita üldse või piisaval määral dokumente vastavalt artiklile 28, artikli 31 lõikele 4 ja artikli 44 lõikele 3;

(g) juhtudel, kui tegemist ei ole konkreetsete andmekategooriatega, ei täida artiklite 80, 82 ja 83 kohaseid eeskirju, mis on seotud sõnavabadusega või mis käsitlevad töötlemist töösuhte kontekstis või ajaloo ja statistika uurimuste ning teadustöö eesmärgil.

6. Järelevalveasutus määrab kuni 1 000 000 euro suuruse trahvi või ettevõttele trahvi, mis ulatub kuni 2 % ni ülemaailmsest aastakäibest, igäihele, kes tahtlikult või hooletusest:

(a) töötleb isikuandmeid ilma või piisava õigusliku aluseta ja ei täida artiklite 6, 7 ja 8 kohaseid nõusoleku andmise tingimusi;

(b) töötleb andmete erikategooriaid artiklite 9 ja 81 tingimusi rikkudes;

(c) rikub artikli 19 kohast vaidlustamisõigust või nõuet;

(d) ei täida artikli 20 kohasel profiilianalüüsil põhinevate meetmetega seotud tingimusi;

(e) ei võta vastu sise-eeskirju või ei kohalda vajalikke meetmeid, et tagada vastavus artiklitele 22, 23 ja 30 ning seda tõendada;

(f) ei määra esindajat vastavalt artiklile 25;

(g) töötleb isikuandmeid või annab korralduse nende töötlemiseks, rikkudes kohustusi, mis on seotud vastutava töötleja nimel tehtavate töötlemistoimingutega vastavalt artiklitele 26 ja 27;

(h) ei hoiata ega teata isikuandmetega seotud rikkumisest ega anna järelevalveasutusele ja andmesubjektile õigeaegselt või täies ulatuses teada andmetega seotud rikkumisest vastavalt artiklitele 31 ja 32;

(i) ei tee artiklis 33 nõutud isikuandmete kaitse mõjuhinnangut või töötleb isikuandmeid ilma järelevalveasutuse eelneva loata või konsulteerimiseta, nagu on nõutud artiklis 34;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (j) ei määra ametisse andmekaitseametnikku ega taga tingimusi artiklite 35, 36 ja 37 kohaste ülesannete täitmiseks;
- (k) kuritarvitab isikuandmekaitse pitsereid või määrgist artikli 39 tähenduses;
- (l) kannab kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile andmeid üle või annab selleks korralduse, mis ei ole lubatud piisava kaitstuse otsuse või asjakohaste kaitsemeetmete või erandi alusel vastavalt artiklitele 40–44;
- (m) ei täida järelevalveasutuse ajutist või alalist töötlemiskeeldu või andmevoogude peatamise keeldu vastavalt artikli 53 lõikele 1;
- (n) ei täida kohustust aidata järelevalveasutust, talle vastata või edastada vajalikku teavet või võimaldada tal juurdepääs ruumidele vastavalt artikli 28 lõikele 3, artiklile 29, artikli 34 lõikele 6 ja artikli 53 lõikele 2;
- (o) ei täida artikli 84 kohaseid ametisaladuse kaitsmise eeskirju.

7. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte eesmärgiga ajakohastada lõigetes 4, 5 ja 6 **lõikes 2a** osutatud haldustrahvide ~~summad~~ **absoluutsummad**, võttes arvesse lõikes 2 **lõigetes 2 ja 2c** osutatud tingimusi **ja tegureid**. [ME 188]

IX PEATÜKK

ANDMETÖÖTLUSE ERIOLUKORDI KÄSITLEVAD SÄTTED

Artikkel 80

Isikuandmete töötlemine ja sõnavabadus

1. Liikmesriigid näevad isikuandmete töötlemiseks üksnes ajakirjanduse jaoks või kirjandusliku või kunstilise eneseväljenduse huvides **kooskõlas hartaga** ette vabastused või erandid järgmistest sätetest: II peatükk põhimõtted, III peatükk andmesubjekti õigused, IV peatükk vastutav töötleja ja volitatud töötleja, V peatükk isikuandmete edastamine kolmandatele riikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele, VI peatükk sõltumatud järelevalveasutused ja VII peatükk koostöö ja järjepidevus **ning käesolev peatükk andmete töötlemise eriolukordadega seotud sätted, kui see on vajalik**, et ühitada õigus isikuandmete kaitsele sõnavabadust käsitlevate eeskirjadega. [ME 189]

2. Iga liikmesriik teavitab hiljemalt artikli 91 lõikes 2 nimetatud kuupäevaks komisjoni vastavalt lõikele 1 vastu võetud õigusnormidest ning viivitamata kõigist hilisematest või neid mõjutavatest muudatustest.

Artikkel 80a

Juurdepääs dokumentidele

1. **Avaliku sektori asutuse või organi valduses olevates dokumentides sisalduvaid isikuandmeid võib see asutus või organ avaldada kooskõlas liidu või liikmesriigi õigusaktidega, mis käsitlevad ametlike dokumentide üldist kättesaadavust ja millega ühitatakse õigus isikuandmete kaitsele ametlike dokumentide üldise kättesaadavuse põhimõttega.**

2. Iga liikmesriik teavitab komisjoni hiljemalt artikli 91 lõikes 2 nimetatud kuupäevaks vastavalt lõikele 1 vastu võetud õigusnormidest ning viivitamata kõigist hilisematest neid mõjutavatest muudatustest. [ME 190]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 81

Terviseandmete töötlemine

1. ~~Käesoleva määruse piires ja vastavalt~~ **Kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega, eelkõige** artikli 9 lõike 2 ~~punktile h~~ **punktiga h**, tuleb terviseandmeid töödelda tuginedes liidu või liikmesriigi õigusele, milles nähakse ette sobivad ja konkreetsed meetmed andmesubjekti õigustatud huvi **huvide ja põhiõiguste** kaitsmiseks, ~~ning~~ **kui** töötlemine ~~peab olema~~ **on** vajalik **ja proportsionaalne ja on võimalik prognoosida selle mõju andmesubjektile:**

- a) ennetava meditsiini või töömeditsiini, meditsiinilise diagnoosi, meditsiinilise abi või ravi võimaldamise või tervishoiuteenuste korraldamise jaoks ja kui kõnealuseid andmeid töötleb tervishoiutöötaja, kelle puhul kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus, või mõni teine isik, kelle suhtes kehtib liikmesriigi õiguses või liikmesriigi pädevate ametiasutuste kehtestatud eeskirjades sätestatud samaväärne saladuse hoidmise kohustus, või
- b) rahvatervise valdkonna avaliku huvi tõttu, näiteks kaitse tervisele avalduva tõsise piiriülese ohu korral või kõrgete kvaliteedi ja ohutuse standardite tagamine, muu hulgas ravimite või meditsiiniseadmete puhul, **ja kui andmeid töötleb isik, kes on kohustatud tagama andmete konfidentsiaalsuse;** või
- c) muudel avaliku huviga seotud põhjustel, näiteks sellistes valdkondades nagu sotsiaalne kaitse, eriti selleks, et tagada hüvitusnõuete rahuldamise menetluste ja tervisekindlustussüsteemi ~~teenuste~~ kvaliteet ning tasuvus **ning tervishoiuteenuste osutamine. Sellise terviseandmete avalikes huvides töötlemine ei tohi põhjustada isikuandmete töötlemist muudel eesmärkidel, välja arvatud andmesubjekti nõusolekul või liidu või liikmesriigi õiguse alusel.**

1a. Kui lõike 1 punktides a–c osutatud eesmärgid on võimalik saavutada ilma isikuandmete kasutamisetä, ei kasutata isikuandmeid neil eesmärkidel, välja arvatud, kui andmesubjekt annab selleks nõusoleku või see toimub vastavalt liikmesriigi õigusele.

1b. Kui meditsiiniliste andmete töötlemiseks üksnes rahvatervisega seotud teadusuuringute eesmärkidel on vaja andmesubjekti nõusolekut, võib andmesubjekt anda oma nõusoleku ühe või mitme konkreetse või sarnase teadusuuringu jaoks. Siiski võib andmesubjekt oma nõusoleku igal ajal tagasi võtta.

1c. Juhul kui nõusolekut küsitakse osalemiseks kliinilisi uuringuid hõlmavate teadusuuringute jaoks, kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/20/EÜ⁽¹⁾ asjakohaseid sätteid.

2. Terviseandmete ~~töötlemise puhul~~ **töötlemine**, mis on vajalik ajaloo- ja statistikauuringute ning teadustöö eesmärgil, näiteks patsientide registre loomine, et parandada diagnoosimist ja eristada sarnast tüüpi haigusi ja valmistada ette ravivõimaluste uuringuid, **on lubatud ainult andmesubjekti nõusolekul ja sellise töötlemise puhul** kohaldatakse artiklis 83 osutatud tingimusi ja kaitsemeetmeid.

2a. Liikmesriikide õiguses võib esineda erandeid lõikes 2 osutatud nõudest saada teadustöö puhul nõusolek, kui on tegemist suurt avalikku huvi teeniva teadusuuringuga ja kui seda ei ole võimalik teha muul viisil. Kõneolevad andmed muudetakse anonüümseks või kui see ei ole teadustöö eesmärkide tõttu võimalik, kasutatakse varjunimesid rangeimate tehniliste standardite alusel ning võetakse kõik vajalikud meetmed, et vältida põhjendamatu andmesubjektide taastuvastamist. Siiski on andmesubjektil artikli 19 kohaselt õigus esitada igal ajahetkel vastuväide.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. aprilli 2001. aasta direktiiv 2001/20/EÜ liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta, mis käsitlevad hea kliinilise tava rakendamist inimtervishoiu kasutatavate ravimite kliinilistes uuringutes (ELT L 121, 1.5.2001, lk 34).

Kolmapäev, 12. märts 2014

3. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma **pärast Euroopa Andmekaitse nõukogu arvamuse taotlemist** vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse muid avaliku huvi põhjusi rahvatervise valdkonnas, nagu on osutatud lõike 1 punktis b, ning samuti lõikes 1 **suurt avalikku huvi teadusuuringute valdkonnas, nagu on** osutatud eesmärkidel tehtavate isikuandmete töötlemise kaitsemeetmete tingimusi ja nõudeid lõikes 2a.

3a. Iga liikmesriik teavitab komisjoni hiljemalt artikli 91 lõikes 2 nimetatud kuupäevaks vastavalt lõikele 1 vastu võetud õigusnormidest ning viivitamata kõigist hilisematest või neid mõjutavatest muudatustest. [ME 191]

Artikkel 82

Töötlemine Andmetöötlemise miinimumnõuded töösuhete kontekstis

1. **Kooskõlas** käesoleva määruse piires **sätetega ja võttes arvesse proportsionaalsuse põhimõtet** võivad liikmesriigid vastu võtta õigusakte **õigusaktide erisätteid**, millega reguleeritakse töötajate isikuandmete töötlemist töösuhete kontekstis, eelkõige, **kuid mitte ainult** seoses töötajate värbamisega **ja leidmisega kontsernides, seoses** töölepingu, sealhulgas **riiklike seaduste ja tavade kohaselt** õigusaktides **või ja** kollektiivlepingutes sätestatud kohustuste täitmisega, **kollektiivlepingutega**, juhtimisega, töö kavandamisega ja korraldamisega, töötervishoiu ja tööohutusega ning tööhõivega seotud õiguste ja hüvitiste isikliku või kollektiivse kasutamisega ja töösuhete lõppemisega. **Käesoleva artikli sätete üksikasjalikumaks täpsustamiseks võivad liikmesriigid lubada võtta vastu kollektiivlepinguid.**

1a. Selliste andmete eesmärk peab olema seotud põhjusega, milleks neid koguti, ning jääma töösuhete konteksti. Profiilide koostamine või teisesteks eesmärkideks kasutamine ei tohi olla lubatud.

1b. Töötaja nõusolek ei anna tööandjale andmete töötlemiseks õiguslikku alust, kui nõusolek ei ole antud vabatahtlikult.

1c. Ilma et see piiraks käesoleva määruse muude sätete kohaldamist, hõlmavad lõikes 1 nimetatud liikmesriikide õigusaktid vähemalt järgmisi miinimumstandardeid:

- a) töötajate andmete töötlemine ilma töötajaid sellest teavitamata ei ole lubatud. Erandina esimesest lausest võivad liikmesriigid, kehtestades asjakohased kustutamise tähtajad, lubada õigusaktiga andmete töötlemist juhul, kui dokumenteeritud tõendite alusel võib eeldada, et töötaja on pannud töösuhetes toime kuriteo või eeskirjade raske rikkumise, andmete kogumine on vajalik selle uurimiseks ning andmete kogumise viis ja ulatus on eesmärki silmas pidades vajalik ja proportsionaalne. Igal ajal peab olema tagatud töötajate privaatsus ja eraelu puutumatus. Juurdlus on pädevate asutuste ülesanne;
- b) keelatud on ettevõtte selliste osade avatud optilis-elektrooniline ja/või avatud akustilis-elektrooniline jälgimine, millele avalikkusel puudub juurdepääs ja mida töötaja kasutab peamiselt oma eraelu korraldamiseks, eelkõige hügieeni-, riietus-, puhke- ja magamisruumides. Varjatud jälgimine on igal juhul keelatud;
- c) kui ettevõtted või ametiasutused koguvad või töötlevad arstlike läbivaatuste ja/või sobivuskatsete raames isikuandmeid, peavad nad kandidaadile või töövõtjale eelnevalt selgitama, millisel eesmärgil neid andmeid kasutatakse, ning tagama, et need tehakse andmesubjektile seejärel koos tulemustega teatavaks ja neid selgitatakse nõudmise korral. Andmete kogumine geenitestide ja -analüüside eesmärgil on põhimõtteliselt keelatud;
- d) selle, kas ja mil määral on telefoni, e-posti, interneti ja muude telekommunikatsiooniteenuste kasutamine lubatud ka eraotstarbel, võib reguleerida kollektiivlepinguga. Kui kollektiivlepinguga reguleerimine puudub, sõlmib tööandja vastava kokkuleppe vahetult töötajaga. Kui erakasutus on lubatud, on sellest tulenevate andmeliiklusandmete töötlemine lubatud eelkõige andmete turvalisuse tagamiseks, telekommunikatsioonivõrkude ja telekommunikatsiooniteenuste nõuetekohase toimimise tagamiseks ning arveldusteks.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Erandina kolmandast lausest võivad liikmesriigid, kehtestades asjakohased kustutamise tähtajad, lubada õigusaktiga andmete töötlemist juhul, kui dokumenteeritud tõendite alusel võib eeldada, et töötaja on pannud töösuhtes toime kuriteo või eeskirjade raske rikkumise, andmete kogumine on vajalik selle uurimiseks ning andmete era- ja intiimelu puutumatus; Juurdlus on pädevate asutuste ülesanne;

- e) töötaja isikuandmeid, eeskätt delikaatseid andmeid nagu poliitiline meelsus ning liikmelisus ja tegevus ametiühingus, ei tohi ühelgi juhul kasutada töötajate lisamiseks nn musta nimekirja ning nende tulevase töölevõtmise keelamiseks või takistamiseks. Töösuhte kontekstis on keelatud nn mustade nimekirjade töötlemine ja kasutamine, nende koostamine ja edastamine. Liikmesriigid viivad selle lõike tõhusaks rakendamiseks läbi kontrollid ja võtavad kasutusele artikli 79 lõikele 6 vastavad asjakohased meetmed.

1d. Töötajate isikuandmete edastamine ja töötlemine kontserni õiguslikult eraldiseisvate ettevõtete vahel ning koos õigus- ja maksunõustamisega tegelevate ekspertidega on lubatud, kui see on ettevõtte huvides ja selle eesmärk on sihtotstarbeliste tööprotsesside ja haldustoimingute läbiviimine ning see ei ole vastuolus kaitset vääriva andmesubjekti õiguspärase huvidega ja põhiõigustega. Töötajate andmete edastamisel kolmandasse riiki ja/või rahvusvahelisele organisatsioonile kohaldatakse V peatükki.

2. Iga liikmesriik teavitab komisjoni hiljemalt artikli 91 lõikes 2 nimetatud kuupäevaks vastavalt lõikele 1 ja 1 b vastu võetud õigusnormidest ning viivitamata kõigist hilisematest või neid mõjutavatest muudatustest.

3. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 pärast Euroopa Andmekaitse nõukogu arvamuse taotlemist võtma vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse selliste isikuandmete töötlemise kaitsemeetmete tingimusi ja nõudeid, millele eesmärgid on esitatud lõikes 1. [ME 192]

Artikkel 82a

Töötlemine sotsiaalkindlustuse kontekstis

1. Kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega võivad liikmesriigid vastu võtta konkreetseid õigusnorme, milles esitatakse üksikasjalikud tingimused, mille alusel võivad nende avaliku sektori asutused ja talitused töödelda isikuandmeid sotsiaalkindlustuse kontekstis, kui seda tehakse avalikes huvides.

2. Iga liikmesriik teavitab komisjoni hiljemalt artikli 91 lõikes 2 nimetatud kuupäevaks vastavalt lõikele 1 vastu võetud õigusnormidest ning viivitamata kõigist hilisematest või neid mõjutavatest muudatustest. [ME 193]

Artikkel 83

Töötlemine ajaloo- ja statistikauurimuste ning teadustöö eesmärgil

1. Kooskõlas käesoleva määruse piires sätetega võib isikuandmeid töödelda ajaloo- ja statistikauurimuste ning teadustöö eesmärgil üksnes juhul, kui:

a) seda eesmärki ei ole võimalik saavutada, töödeldes andmeid, mis ei võimalda või mis enam ei võimalda andmesubjekti tuvastada;

b) andmeid, mis võimaldavad seostada teavet tuvastatud või tuvastatava andmesubjektiga, hoitakse eraldi muust teabest, kui seda eesmärki saab nii täita rangeimate tehniliste standardite alusel ning võetakse kõik vajalikud meetmed, et vältida põhjendamatu andmesubjektide taastuvastamist.

Kolmapäev, 12. märts 2014

~~2. Ajaloo- ja statistikauurimuste ning teadustööga tegelevad asutused võivad isikuandmeid avaldada või muul viisil avalikustada üksnes juhul, kui:~~

~~a) andmesubjekt on andnud nõusoleku vastavalt artiklis 7 sätestatud tingimustele;~~

~~b) isikuandmete avaldamine on vajalik teadustöö tulemuste tutvustamiseks või teadustegevuse edendamiseks ja kui andmesubjekti huvid või põhiõigused ja vabadused ei ole ülimuslikud nende huvide suhtes või~~

~~e) andmesubjekt on andmed avalikustanud.~~

~~3. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 86 võtma vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse isikuandmete töötlemise tingimusi ja nõudeid, mille eesmärgid on esitatud lõigetes 1 ja 2, ja samuti vajalikke piiranguid, mis seatakse andmesubjekti õigusele saada teavet ja omada juurdepääsu, ja esitada üksikasjalikult andmesubjekti õiguste tingimused ja kaitsemeetmed sellistes olukordades. [ME 194]~~

Artikkel 83a

Isikuandmete töötlemine arhiivides

1. *Isikuandmete töötlemine kauem kui on vajalik täitmaks esmase töötlemise eesmärki, milleks neid koguti, on lubatud arhiividel, kelle esmane ülesanne või juriidiline kohustus on koguda, säilitada, korrastada, edastada ja levitada arhivaale avalikes huvides, eriti konkreetsete isikute õiguste alusel või seoses ajaloo, statistika või teadusega. Andmete edastamise ja levitamise ülesannet täidetakse vastavalt liikmesriikides sätestatud eeskirjadele, mis reguleerivad haldusdokumentide ja arhivaalide kättesaadavust, edastamist ja levitamist., ning kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega, eelkõige seoses nõusoleku andmisega ja vastuväite esitamisega.*

2. *Iga liikmesriik teavitab komisjoni hiljemalt artikli 91 lõikes 2 nimetatud kuupäevaks vastavalt lõikele 1 vastu võetud õigusnormidest ning viivitamata kõigist hilisematest või neid mõjutavatest muudatustest. [ME 195]*

Artikkel 84

Saladuse hoidmise kohustused

1. *Kooskõlas käesoleva määruse piires sätetega tagavad* võivad liikmesriigid vastu võtta erieeskirju, et kehtestada artikli 53 lõikes 2 *selliste erieeskirjade kehtestamise, milles on kehtestatud artiklis 53* sätestatud järelevalveasutuste uurimisvolitused seoses vastutavate töötlejate või volitatud töötlejatega, kellel on siseriiklike õigusaktide või pädevate asutuste kehtestatud eeskirjade alusel ametisaladuse hoidmise kohustus või muu samaväärne saladuse hoidmise kohustus, kui see on vajalik ja proportsionaalne, et ühildada isikuandmete kaitse õigust ja saladuse hoidmise kohustust. Neid eeskirju kohaldatakse üksnes nende isiklike andmete suhtes, mis vastutav töötleja või volitatud töötleja on saanud saladuse hoidmise kohustusega hõlmatud tegevuse käigus. [ME 196]

2. *Iga liikmesriik teavitab hiljemalt artikli 91 lõikes 2 nimetatud kuupäevaks komisjoni vastavalt lõikele 1 vastu võetud eeskirjadest ning viivitamata kõigist hilisematest või neid mõjutavatest muudatustest.*

Artikkel 85

Kirikute ja usuihenduste suhtes kehtivad isikuandmete kaitse eeskirjad

1. *Kui käesoleva määruse jõustumise ajal kohaldatakse liikmesriigi kirikud ja usuihendused või -kogukonnad põhjalikke asjakohaseid* eeskirju, mis on seotud üksikisikute kaitsega isikuandmete töötlemisel, võib nende eeskirjade kohaldamist jätkata tingimusel, et need viiakse kooskõlla käesoleva määruse sätetega.

2. *Kirikud ja või usuihendused, kes kohaldatakse põhjalikke asjakohaseid* eeskirju kooskõlas lõikega 1, *näevad ette sõltumatu järelevalveasutuse loomise peavad saama* vastavalt käesoleva määruse VI peatükile artiklile 38 *arvamuse vastavuse kohta.* [ME 197]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 85 a**Inimõiguste austamine**

Käesolev määrus ei mõjuta kohustust austada põhiõigusi ja õiguse üldpõhimõtteid, mis on sätestatud ELi lepingu artiklis 6. [ME 198]

Artikkel 85b**Standardvorm**

1. Komisjon võib, võttes arvesse eri sektorite ja andmetöötlaste olukordade iseärasusi ja vajadusi, kehtestada alljärgneva jaoks standardvormid:

- a) artikli 8 lõikes 1 osutatud kontrollitava nõusoleku saamise erimeetodid;
 - b) artikli 12 lõikes 2 osutatud teabevahetus, sealhulgas elektrooniline teabevahetus;
 - c) artikli 14 lõigetes 1 kuni 3 osutatud teabe esitamine;
 - d) artikli 15 lõikes 1 osutatud teabe juurdepääsu taotlemine ja võimaldamine, sealhulgas andmesubjektidele isikuandmete edastamine;
 - e) artikli 28 lõikes 1 osutatud dokumentatsioon;
 - f) järelevalveasutuse teavitamine rikkumisest vastavalt artiklile 31 ning artikli 31 lõikes 4 osutatud dokumentatsioon;
 - g) artiklis 34 osutatud eelnev konsulteerimine ning järelevalveasutuse teavitamine vastavalt artikli 34 lõikele 6.
2. Seejuures võtab komisjon asjakohased meetmed mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete suhtes.
3. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 87 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. [ME 199]

X PEATÜKK

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID JA RAKENDUSAKTID

Artikkel 86*Delegeeritud volituste rakendamine*

1. Komisjonile antud õiguse suhtes võtta vastu delegeeritud õigusakte kohaldatakse käesolevas artiklis sätestatud tingimusi.

2. Alates käesoleva määruse jõustumisest antakse komisjonile määramata ajaks artikli 6 lõikes 5, artikli 8 lõikes 3, artikli 9 lõikes 3, artikli 12 lõikes 5, **volitused võtta vastu** artikli 14 lõikes 7, artikli 15 lõikes 3 **13 a lõikes 5**, artikli 17 lõikes 9, artikli 20 lõikes 6, artikli 22 lõikes 4, artikli 23 lõikes 3, artikli 26 lõikes 5, artikli 28 lõikes 5, artikli 30 lõikes 3, artikli 31 lõikes 5, artikli 32 lõikes 5, artikli 33 lõikes 6, artikli 34 lõikes 8, artikli 35 lõikes 11, artikli 37 **38** lõikes 2 **4**, artikli 39 lõikes 2, **artikli 41 lõikes 3, artikli 41 lõikes 5**, artikli 43 lõikes 3, artikli 44 lõikes 7, artikli 79 lõikes 6 7, artikli 81 lõikes 3, ja artikli 82 lõikes 3 artikli 83 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimine **delegeeritud õigusakte**. [ME 200]

Kolmapäev, 12. märts 2014

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad ~~artikli 6 lõikes 5, artikli 8 lõikes 3, artikli 9 lõikes 3, artikli 12 lõikes 5, artikli 14 13 a lõikes 7 5, artikli 15 lõikes 3, artikli 17 lõikes 9, artikli 20 lõikes 6, artikli 22 lõikes 4, artikli 23 lõikes 3, artikli 26 lõikes 5, artikli 28 lõikes 5, artikli 30 lõikes 3, artikli 31 lõikes 5, artikli 32 lõikes 5, artikli 33 lõikes 6, artikli 34 lõikes 8, artikli 35 lõikes 11, artikli 37 38 lõikes 2 4, artikli 39 lõikes 2, artikli 41 lõikes 3, artikli 41 lõikes 5, artikli 43 lõikes 3, artikli 44 lõikes 7, artikli 79 lõikes 6 7, artikli 81 lõikes 3, ja artikli 82 lõikes 3 artikli 83 lõikes 3~~ osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. [ME 201]

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Vastavalt ~~artikli 6 lõikele 5, artikli 8 lõikele 3, artikli 9 lõikele 3, artikli 12 lõikele 5, artikli 14 13 a lõikele 7 5, artikli 15 lõikele 3, artikli 17 lõikele 9, artikli 20 lõikele 6, artikli 22 lõikele 4, artikli 23 lõikele 3, artikli 26 lõikele 5, artikli 28 lõikele 5, artikli 30 lõikele 3, artikli 31 lõikele 5, artikli 32 lõikele 5, artikli 33 lõikele 6, artikli 34 lõikele 8, artikli 35 lõikele 11, artikli 37 38 lõikele 2 4, artikli 39 lõikele 2, artikli 43 lõikele 3, artikli 44 lõikele 7, artikli 79 lõikele 6 7, artikli 81 lõikele 3, ja artikli 82 lõikele 3 artikli 83 lõikele 3~~ vastu võetud delegeeritud aktid ~~aktid~~ **akt** jõustuvad vaid siis, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole nende suhtes vastuväiteid esitanud kahe kuu jooksul alates õigusakti teatavastegemisest Euroopa Parlamendile ja nõukogule või kui enne selle ajavahemiku lõppemist Euroopa Parlament ja nõukogu teavitavad komisjoni vastuväidete puudumisest. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega ~~kahe kuu~~ kuu võrra. [ME 202]

Artikkel 87

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Kui on viidatud käesolevale lõikele, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Kui on viidatud käesolevale lõikele, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes nimetatud määruse artikliga 5. [ME 203]

XI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 88

Direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamine

1. Direktiiv 95/46/EÜ tunnistatakse kehtetuks.
2. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale määrusele. Viiteid direktiivi 95/46/EÜ artikli 29 alusel loodud töörühmale üksikisikute kaitseks seoses isikuandmete töötlemisega käsitatakse viidetena käesoleva määrusega loodud Euroopa Andmekaitseametile.

Artikkel 89

Seos direktiiviga 2002/58/EÜ ja selle muutmise

1. Käesoleva määrusega ei panda füüsilistele ega juriidilistele isikutele lisakohustusi isikuandmete töötlemise suhtes, mis toimub seoses üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste osutamisega üldkasutatavates sidevõrkudes Euroopa Liidus ja mis on seotud küsimustega, mille puhul kehtivad nende suhtes direktiivis 2002/58/EÜ sätestatud erikohustused, millel on sama eesmärk.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Direktiivi 2002/58/EÜ artikli 1 lõige 2 ning artiklid 4 ja 15 jäetakse välja. [ME 204]

2a. Komisjon esitab viivitamata ja hiljemalt artikli 91 lõikes 2 osutatud kuupäevaks ettepaneku isikuandmete töötlemist ja eraelu kaitset elektroonilises sides reguleeriva õigusraamistiku ülevaatamise kohta, et tagada vastavus käesolevale määrusele ning tagada sidusad ja ühtsed õigusaktid isikuandmete kaitse alase põhiõiguse tagamiseks liidus. [ME 205]

Artikkel 89a

Seos määrusega (EÜ) nr 45/2001 ja selle muutmine

1. Käesolevas määruses kehtestatud eeskirju kohaldatakse isikuandmete töötlemise suhtes liidu institutsioonides, organites ja asutustes küsimuste puhul, mille suhtes ei kohaldata määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud lisaeeskirju.
2. Komisjon esitab viivitamata ja hiljemalt artikli 91 lõikes 2 osutatud kuupäevaks ettepaneku isikuandmete töötlemist liidu institutsioonides, organites ja asutustes reguleeriva õigusraamistiku ülevaatamise kohta. [ME 206]

Artikkel 90

Hindamine

Komisjon esitab korrapäraste ajavahemike järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse hindamise ja läbivaatamise kohta aruande. Esimene aruanne esitatakse hiljemalt neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumist. Järgnevad aruanded esitatakse seejärel iga nelja aasta tagant. Komisjon esitab vajaduse korral asjakohased ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks ning teiste õigusaktide kohandamiseks, eelkõige võttes arvesse infotehnoloogia ja infoühiskonna arengut. Aruanded avalikustatakse.

Artikkel 91

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.
2. Seda hakatakse kohaldama ... (*).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

(*) Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Lisa – Artiklis 13 a osutatud üksikasjade esitamine

1) Võttes arvesse punktis 6 osutatud proportsioone, sätestatakse üksikasjad alljärgnevalt:

IKOON	OLULINE TEAVE	TÄIDETUD
	Isikuandmeid ei koguta rohkem kui on vaja iga kindla töötlemistoimingu eesmärgil	
	Isikuandmeid ei säilitata rohkem kui on vaja iga kindla töötlemistoimingu eesmärgil	
	Isikuandmeid töödeldakse ainult nende kogumise aluseks olnud eesmärkidel	
	Isikuandmeid ei levitata äritegevusega seotud kolmandatele isikutele	
	Isikuandmeid ei müüda ega anta rendile	
	Isikuandmeid ei säilitata krüpteerimata kujul	
ELI ÕIGUSES ON SÄTESTATUD RIDADEST 1–3 KINNIPIDAMISE KOHUSTUS		

Kolmapäev, 12. märts 2014

- 2) Punkt 1 tabeli teise veeru pealkirjaga „OLULINE TEAVE“ ridades vormindatakse rasvases kirjas järgmised sõnad:
- a) sõna „koguta“ teise veeru esimeses reas;
 - b) sõna „säilitata“ teise veeru teises reas;
 - c) sõna „töödeldakse“ teise veeru kolmandas reas;
 - d) sõna „levitata“ teise veeru neljandas reas;
 - e) sõnad „müüda ega anta rendile“ teise veeru viiendas reas;
 - f) sõna „krüpteerimata“ teise veeru kuuendas reas.
- 3) Võttes arvesse punktis 6 osutatud proportsioone, tuleb punktis 1 toodud tabeli kolmanda veeru pealkirjaga „TÄIDETUD“ ridasid täiendada kooskõlas punktis 4 sätestatud tingimustega alljärgnevalt esitatud kahest graafilisest kujundist ühega:

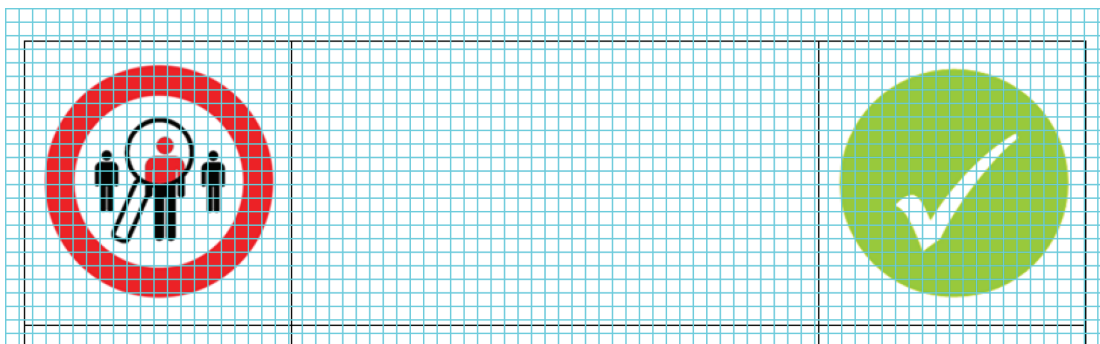
b)

- 4) a) Kui isikuandmeid ei koguta rohkem kui on vaja iga kindla töötlemistoimingu eesmärgil, siis punktis 1 toodud tabeli kolmanda veeru esimesse ritta tuleb punktis 3a osutatud graafiline kujutis.
- b) Kui isikuandmeid kogutakse rohkem kui on vaja iga kindla töötlemistoimingu eesmärgil, siis punktis 1 toodud tabeli kolmanda veeru esimesse ritta tuleb punktis 3b osutatud graafiline kujutis.
- c) Kui isikuandmeid ei säilitata rohkem kui vaja iga kindla töötlemistoimingu eesmärgil, siis punktis 1 toodud tabeli kolmanda veeru teise ritta tuleb punktis 3a osutatud graafiline kujutis.
- d) Kui isikuandmeid kogutakse rohkem kui iga kindla töötlemistoimingu teostamiseks minimaalselt vaja, siis punktis 1 toodud tabeli kolmanda veeru teise ritta tuleb punktis 3b osutatud graafiline kujutis.
- e) Kui isikuandmeid ei töödelda muudel kui nende kogumise aluseks olnud eesmärkidel, siis punktis 1 toodud tabeli kolmanda veeru kolmandasse ritta tuleb punktis 3a osutatud graafiline kujutis.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- f) Kui isikuandmeid töödeldakse muudel kui nende kogumise aluseks olnud eesmärkidel, siis punktis 1 toodud tabeli kolmanda veeru kolmandasse ritta tuleb punktis 3b osutatud graafiline kujutis.
 - g) Kui isikuandmeid levitatakse äritegevusega seotud kolmandatele isikutele, siis punktis 1 toodud tabeli kolmanda veeru neljandasse ritta tuleb punktis 3a osutatud graafiline kujutis.
 - h) Kui isikuandmeid ei koguta rohkem kui vaja iga kindla töötlemistoimingu eesmärgil, siis punktis 1 toodud tabeli 1 kolmanda veeru neljandasse ritta tuleb punktis 3b osutatud graafiline kujutis.
 - i) Kui isikuandmeid ei müüda või ei anta rendile, siis punktis 1 toodud tabeli kolmanda veeru viiendasse ritta tuleb punktis 3a osutatud graafiline kujutis.
 - j) Kui isikuandmeid müüakse või antakse rendile, siis punktis 1 toodud tabeli kolmanda veeru viiendasse ritta tuleb punktis 3b osutatud graafiline kujutis.
 - k) Kui isikuandmeid ei säilitata krüpteerimata kujul, siis punktis 1 toodud tabeli kolmanda veeru kuuendasse ritta tuleb punktis 3a osutatud graafiline kujutis.
 - l) Kui isikuandmeid säilitatakse krüpteerimata kujul, siis punktis 1 toodud tabeli kolmanda veeru kuuendasse ritta tuleb punktis 3b osutatud graafiline kujutis.
- 5) Punktis 1 toodud graafiliste kujutiste etalonvärvid on Pantone must nr 7547 ja punane nr 485. Punktis 3a toodud graafilise kujutise etalonvärv on Pantone roheline nr 370. Punktis 3b toodud graafilise kujutise etalonvärv on Pantone punane nr 485.
- 6) Tabeli suurendamisel või vähendamisel tuleb kinni pidada järgnevalt esitatud joonise proportsioonidest:

[ME 207]

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0213

Euro kaitsmine võltsimise eest (programm „Perikles 2020“) ***

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu määruse eelnõu, millega laiendatakse määruse (EL) nr .../2012 (millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm „Perikles 2020“) kohaldamisala euroalasse mittekuuluvatele liikmesriikidele (16616/2013 – C7-0463/2013 – 2011/0446(APP))

(Seadusandlik erimenetlus – nõusolek)

(2017/C 378/56)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu määruse eelnõu (16616/2013),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 352 (C7-0463/2013),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 81 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi (A7-0152/2014),
1. annab nõusoleku nõukogu määruse eelnõule;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0214

ELi–Aserbaidžaani vaheline viisade väljastamise lihtsustamise leping ***

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Aserbaidžaani Vabariigi vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu sõlmimise kohta (17846/2013 – C7-0078/2014 – 2013/0356(NLE))

(Nõusolek)

(2017/C 378/57)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (17846/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Aserbaidžaani Vabariigi vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu eelnõu (15554/2013),
 - võttes arvesse taotlust nõusoleku saamiseks, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktile a ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C7-0078/2014),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 81, artikli 81 lõike 2 esimest ja kolmandat lõiget ja artikli 90 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi ning väliskomisjoni arvamust (A7-0155/2014),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Aserbaidžaani Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0215

ELi–Aserbaidžaani vaheline riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtmise leping ***

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Aserbaidžaani Vabariigi vahelise riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtmise lepingu sõlmimise kohta (15596/2013 – C7-0079/2014 – 2013/0358(NLE))

(Nõusolek)

(2017/C 378/58)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (15596/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Aserbaidžaani Vabariigi vahelise riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtmise lepingu eelnõu (15594/2013),
 - võttes arvesse taotlust nõusoleku saamiseks, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 79 lõikele 3 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C7-0079/2014),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 81, artikli 81 lõike 2 esimest ja kolmandat lõiget ja artikli 90 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi ning väliskomisjoni arvamust (A7-0154/2014),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Aserbaidžaani Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0219

Isikuandmete töötlemine kuritegude tõkestamise eesmärgil ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv üksikisikute kaitse kohta seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumise kohta (COM(2012)0010 – C7-0024/2012 – 2012/0010(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/59)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0010),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 16 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0024/2012),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Saksamaa Liidunõukogu ja Rootsi Parlamendi poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektori 7. märtsi 2012. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 1. oktoober 2012. aasta arvamust,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning õiguskomisjoni arvamust (A7-0403/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukohta;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2012)0010

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL üksikisikute kaitse kohta seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 16 lõiget 2,

⁽¹⁾ ELT C 192, 30.6.2012, lk 7.

Kolmapäev, 12. märts 2014

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Andmekaitseinspektori arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Füüsiliste isikute kaitse isikuandmete töötlemisel on põhiõigus. Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 8 lõikes 1 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 16 lõikes 1 on sätestatud, et igal inimesel on õigus oma isikuandmete kaitsele. **Harta artikli 8 lõikes 2 on sätestatud, et selliseid andmeid tuleb töödelda asjakohaselt ning kindlaksmääratud eesmärkidel ja asjaomase isiku nõusolekul või muul seaduses ettenähtud õiguslikul alusel. [ME 1]**
- (2) Isikuandmete töötlemine on mõeldud teenima inimkonda ning üksikisikute kaitse põhimõtete ja eeskirjadega nende isikuandmete töötlemisel tuleks füüsiliste isikute rahvusest ja elukohast sõltumata austada nende põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige õigust isikuandmete kaitsele. Isikuandmete töötlemine peaks kaasa aitama vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala arendamisele.
- (3) Kiire tehnoloogiline areng ja üleilmastumine tekitavad isikuandmete kaitsele uusi probleeme. Andmete kogumise ja jagamise ulatus on märkimisväärselt suurenenud. Tehnoloogia võimaldab pädevatel asutustel kasutada isikuandmeid oma eesmärkide saavutamiseks enneolematu ulatuses.
- (4) See nõuab, **kui see on vajalik ja proportsionaalne**, ELi pädevate asutuste vahelise andmete liikumise ning nende kolmandatele riikidele ja rahvusvahelisele organisatsioonile edastamise hõlbustamist, tagades isikuandmete kõrgetasemelise kaitse. Need muudatused nõuavad ELi isikuandmete kaitse raamistiku tugevdamist ja ühtlustamist ning selle täitmise parandamist. [ME 2]
- (5) Kõikide isikuandmete töötlemise toimingute suhtes liikmesriikide avalikus ja erasektoris kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ ⁽³⁾. Seda ei kohaldata isikuandmete töötlemise suhtes, kui see toimub sellise tegevuse käigus, mis jääb väljapoole ühenduse õigust, nagu näiteks tegevused kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö ja politseikoostöö valdkonnas.
- (6) Kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö ja politseikoostöö valdkonnas töödeldavate isikuandmete suhtes kohaldatakse nõukogu raamotsust 2008/977/JSK ⁽⁴⁾. Käesoleva raamotsuse reguleerimisala on piiratud liikmesriikide vahel edastatud ja kättesaadavaks tehtud isikuandmete töötlemisega.
- (7) Kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö ja politseikoostöö tulemuslikkuse huvides on eriti oluline tagada üksikisikute isikuandmete kõrgetasemelise kaitse ja lihtsustada isikuandmete vahetamist liikmesriikide pädevate asutuste vahel. Selleks tuleb liikmesriikides ühtlustada üksikisikute õiguste ja vabaduste kaitse taset isikuandmete töötlemisel kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil. **Isikuandmete töötlemisel tuleks tagada füüsiliste isikute põhiõiguste ja**

⁽¹⁾ ELT C 192, 30.6.2012, lk 7.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seisukoht.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽⁴⁾ Nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsus 2008/977/JSK kriminaalasjades tehtava politsei- ja õiguslase koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitse kohta (ELT L 350, 30.12.2008, lk 60).

Kolmapäev, 12. märts 2014

-vabaduste kaitse eeskirjade järjekindel ja ühtne kohaldamine terves ELis. Tõhusaks isikuandmete kaitseks terves ELis tuleks tugevdada ja täpsustada andmesubjektide õigusi ning isikuandmete töötlejate kohustusi, aga ka nendele vastavaid volitusi isikuandmete kaitse eeskirjade järgimise kontrollimisel ja tagamisel. [ME 3]

- (8) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 16 lõikega 2 volitatakse Euroopa Parlamenti ja nõukogu kehtestama eeskirju üksikisikute kaitse kohta seoses isikuandmete töötlemisega, samuti selliste andmete vaba liikumise eeskirju. [ME 4]
- (9) Sellest lähtudes on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr .../2014 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) sätestatud üldeeskirjad füüsiliste isikute kaitseks isikuandmete töötlemisel ning isikuandmete vaba liikumise soodustamiseks liidus.
- (10) Lissaboni lepingu vastuvõtnud valitsustevahelise konverentsi lõppaktile lisatud deklaratsioonis nr 21 (isikuandmete kaitse kohta kriminaalasjades tehtava õigusosalase koostöö ja politseikoostöö valdkonnas) tunnistas konverents, et kriminaalasjades tehtava politsei- ja õigusosalase koostöö laadi tõttu on arvatavasti vaja vastu võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 16 põhinevad erieeskirjad neis valdkondades töödeldavate isikuandmete kaitse ja selliste andmete vaba liikumise kohta.
- (11) Seetõttu tuleks vastu võtta nende valdkondade eripära arvestav **konkreetne** direktiiv ning sätestada eeskirjad, mis käsitlevad üksikisikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil. [ME 5]
- (12) Selleks et tagada terves liidus ühesugune üksikisikute kohtulikult kaitstavate õiguste kaitse tase ning saavutada, et erinevused ei takistaks isikuandmete vahetamist pädevate asutuste vahel, tuleks käesolevas direktiivis sätestada ühtsed eeskirjad kriminaalasjades tehtava õigusosalase koostöö ja politseikoostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitse ja selliste andmete vaba liikumise kohta.
- (13) Käesoleva direktiivi põhimõtete kohaldamisel on võimalik arvesse võtta ametlike dokumentide üldise kättesaadavuse põhimõtet.
- (14) Käesoleva direktiiviga pakutav kaitse peaks laienema füüsiliste isikute isikuandmete töötlemisele, olenemata asjaomase isiku kodakondsusest või elukohast.
- (15) Üksikisikute kaitse peaks olema tehnoloogiliselt neutraalne ega tohiks sõltuda kasutatud vahenditest, vastasel juhul tekib märkimisväärne oht, et eeskirjade täitmisest hoitakse kõrvale. Üksikisikuid tuleks kaitsta isikuandmete automatiseeritud töötlemisel ning isikuandmete automatiseerimata töötlemisel, kui andmed sisalduvad toimikusüsteemis või kui nad hiljem kantakse toimikusüsteemi. Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse ei peaks kuuluma toimikud, toimikute kogumid ega nende esilehed, mis ei ole teatavate kriteeriumide kohaselt korrastatud. Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada, isikuandmete töötlemise suhtes muu kui liidu õiguse reguleerimisalasse kuuluva tegevuse käigus, eriti seoses riigi julgeoleku tagamisega, ega nende töötlemise suhtes liidu institutsioonides, organites ja asutustes nagu Europol ja Eurojust. **Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 45/2001⁽¹⁾ ning liidu ametite, organite ja asutuste suhtes kohaldatavad õigusaktid tuleks käesoleva direktiiviga kooskõlla viia ning neid tuleks kohaldada käesoleva direktiivi kohaselt.** [ME 6]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (16) Kaitsepõhimõtteid tuleks kohaldada igasuguse teabe suhtes, mis käsitleb tuvastatud või tuvastatavat füüsilist isikut. Füüsilise isiku tuvastatavuse kindlakstegemisel tuleks arvesse võtta kõiki vahendeid, mida vastutav töötleja või keegi muu võib üksikisiku tuvastamiseks **või eristamiseks** tõenäoliselt kasutada. Isikuandmete kaitse põhimõtteid ei tuleks kohaldada teabe suhtes, mis on muudetud anonüümseks selliselt, et andmesubjekti ei ole enam võimalik tuvastada. **Käesolevat direktiivi ei tohiks kohaldada anonüümsete andmete suhtes, mida ei saa seostada otseselt ega kaudselt, eraldi ega seonduvate andmetega kombineeritult füüsilise isikuga. Arvestades seda, kui olulised on infoühiskonnas toimuvad arengud, tehnoloogiad, mida kasutatakse, et koguda, edastada, töödelda, salvestada, säilitada või vahendada füüsiliste isikutega seotud asukoohaandmeid, mida võidakse kasutada erinevatel eesmärkidel, sealhulgas järelevalve või profiilide loomine, peaks käesolev direktiiv olema kohaldatav andmetöötlemise suhtes, mis hõlmab selliseid isikuandmeid.** [ME 7]
- (16a) **Isikuandmete igasugune töötlemine peab olema seaduslik, andmesubjektide suhtes õiglane ja läbipaistev. Eelkõige peaksid olema selged ja õiguspärased andmete töötlemise konkreetsed eesmärgid, mis tuleb kindlaks määrata isikuandmete kogumise ajal. Isikuandmed peaksid olema asjakohased, piisavad ja piirduma töötlemise otstarbe seisukohalt minimaalselt vajalikuga. See nõuab eelkõige kogutavate andmete ja perioodi, mille vältel andmeid säilitatakse, piiramist rangelt minimaalsena. Isikuandmeid tuleks töödelda ainult siis, kui nende töötlemise eesmärki ei ole võimalik saavutada muude vahendite abil. Selleks et tagada, et ebatäpsed andmed parandatakse või kustutatakse, tuleks võtta kõik mõistlikud meetmed. Selle tagamiseks, et andmeid ei säilitataks vajalikust kauem, peab vastutav töötleja kindlaks määrama tähtajad andmete kustutamiseks või perioodiliseks läbivaatamiseks.** [ME 8]
- (17) Terviseandmete hulka kuuluvad eelkõige kõik andmesubjekti tervislikku seisundit käsitlevad andmed; teave üksikisiku registreerimise kohta temale tervishoiuteenuste osutamise eesmärgil; üksikisikuga seonduv teave tervishoiuteenuse eest tasumise või tema õiguse kohta saada tervishoiuteenuseid; number, tähis või eritunnus, mis on üksikisikule määratud tema tuvastamiseks tervishoiuga seotud eesmärkidel; mis tahes teave üksikisiku kohta, mida on kogutud temale tervishoiuteenuste osutamise käigus; teave, mida on saadud mingi kehaosa või kehist pärineva aine, sealhulgas bioloogiliste proovide kontrollimise või uurimise tulemusena; teave isikule tervishoiuteenuse osutaja kohta; ning igasugune teave näiteks haiguse, puude, haigestumisohtu, haigusloo, kliinilise ravi ja andmesubjekti tegeliku füsioloogilise ja biomeditsiinilise olukorra kohta sõltumata selle allikast (näiteks arst või muu tervishoiutöötaja, haigla, meditsiiniseade või *in vitro* diagnostika).
- (18) ~~Isikuandmete töötlemine peab olema andmesubjektide suhtes õiglane ja seaduslik. Eelkõige peaks andmete töötlemisel olema selgelt sõnastatud konkreetsed eesmärgid.~~ [ME 9]
- (19) ~~Kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks peavad pädevad asutused konkreetsete kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise või kuritegude eest vastutusele võtmise käigus kogutud isikuandmeid säilitama ja töötleva muuks otstarbeks, et oleks võimalik mõista kuritegevuse ilminguid ja suundumusi, koguda teavet organiseeritud kuritegelike võrgustike kohta ning erinevaid kuritegusid omavahel seostada.~~ [ME 10]
- (20) ~~Isikuandmeid ei tohiks töödelda eesmärkidel, mis on vastuolus andmete kogumise eesmärkidega. Isikuandmed peaksid olema piisavad ja asjakohased ning mitte ületama selle otstarbe piire, mille tarvis neid töödeldakse. Selleks et tagada, et ebatäpsed andmed kustutatakse või parandatakse, tuleks võtta kõik mõistlikud meetmed.~~ [ME 11]
- (20a) **Tõsiasjast, et mõlemad kaks eesmärki on seotud kuritegude ennetamise, uurimise, avastamise, kuritegude eest vastutusele võtmise ja kriminaalkaristuste täideviimisega, ei tulene tingimata, et need on omavahel kooskõlas. Esineb siiski juhtumeid, kus edasine töötlemine vastuolulistel eesmärkidel peaks olema võimalik, kui seda on vaja vastutava töötleja seadusjärgse kohustuse täitmiseks, andmesubjekti või teise isiku eluliste huvide kaitsmiseks või avalikku korda ähvardava vahetu ja tõsise ohu tõkestamiseks. Liikmesriikidel peaks olema seetõttu võimalik vastu võtta siseriiklikke õigusnorme, mis sätestavad kõnealused erandid rangelt vajalikus ulatuses. Sellised siseriiklikud õigusnormid peaksid hõlmama piisavaid kaitsemeetmeid.** [ME 12]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (21) Võttes arvesse asjaomase töötlemise laadi ja eesmärki, tuleks kohaldada andmete täpsuse põhimõtet. Eelkõige kohtumenetluses antakse isikuandmeid sisaldavaid ütlusi, mis põhinevad isikute subjektiivsel ettekujutusel toimunust ning mida alati ei saa kontrollida. Seetõttu ei tohiks täpsuse nõue puudutada tunnistuse täpsust, vaid üksnes tõsiasja, et konkreetne tunnistus on antud.
- (22) ~~Tõlgendades ja kohaldades üldpõhimõtteid, millel põhineb üksikisikute kaitse isikuandmete töötlemisel pädevate asutuste poolt kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks, kuritegude eest vastutusele võtmiseks ja kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks, tuleks arvesse võtta valdkonna eripära, sealhulgas taotletavaid eesmärke.~~ [ME 13]
- (23) Kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö ja politseikoostöö käigus töödeldakse väga erinevatesse kategooriatesse kuuluvate andmesubjektide isikuandmeid. Seetõttu tuleks võimalust mööda selgelt eristada selliste andesubjektikategooriate isikuandmeid nagu kahtlusalused, kuriteos süüdi mõistetud isikud ja kuriteo ohvrid ning kolmandad isikud, nagu tunnistajad ja asjakohast teavet omavad isikud ning kahtlusaluste ja süüdi mõistetud kurjategijate kontaktisikud ja kaasosalised. **Liikmesriigid peaksid kehtestama selle kategooriatesse liigitamise tagajärgede kohta erieeskirjad, võttes arvesse andmete kogumise eri eesmärke ja sätestades konkreetsed kaitsemeetmed isikutele, kes ei ole kahtlustatavad ja keda ei ole kuriteos süüdi mõistetud.** [ME 14]
- (24) Võimaluse korral tuleks eristada isikuandmeid nende täpsuse ja usaldusväärsuse alusel. Et tagada üksikisikute kaitse ning pädevate asutuste töödeldava teabe kvaliteet ja usaldatavus, tuleks fakte eristada hinnangutest.
- (25) Selleks et isikuandmete töötlemine oleks seaduslik, ~~peab~~ **peaks** see olema **lubatud ainult siis, kui see on** vajalik vastutava töötleja seadusjärgse kohustuse täitmiseks või toimuma pädeva asutuse seadusliku ja avalikes huvides oleva ülesande täitmiseks, andmesubjekti või teise isiku eluliste huvide kaitsmiseks või avalikku korda ähvardava tõsise ja vahetu ohu ennetamiseks **liidu või liikmesriigi õiguse alusel, mis peaks sisaldama sõnaselgeid ja üksikasjalikke sätteid vähemalt eesmärkide, isikuandmete, konkreetsete eesmärkide ja vahendite kohta, määrama või lubada määrata vastutav töötleja, menetlused, mida tuleb järgida, igale pädevatele asutustele seoses andmetöötlemisega antud kaalutusõiguse kasutamise ja ulatuse piirangud.** [ME 15]
- (25a) **Isikuandmeid ei tohiks töödelda eesmärgil, mis on vastuolus eesmärgiga, milleks andmeid koguti. Edasist pädevate asutuste poolset töötlemist eesmärgil, mis kuulub käesoleva direktiivi reguleerimisalasse ning mis ei ole kooskõlas esialgse eesmärgiga, tuleks lubada ainult erijuhtudel, kui selline töötlemine on vajalik õigusliku kohustuse järgimiseks liidu või liikmesriigi õiguse alusel, mida kohaldatakse vastutava töötleja suhtes, või selleks, et kaitsta andmesubjekti või muu isiku elulisi huve või et vältida vahetut ja tõsist ohtu avalikule korrale. Tõsiasjast, et andmeid töödeldakse õiguskaitse otstarbel, ei tulene tingimata, et see otstarve on esialgse otstarbega kooskõlas. Kooskõlas kasutamise mõistet tuleb tõlgendada kitsalt.** [ME 16]
- (25b) **Isikuandmeid, mida on töödeldud käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud siseriiklikke õigusnorme rikkudes, ei tohi enam töödelda.** [ME 17]
- (26) ~~Erilist kaitset vajavad sellist laadi isikuandmed, mis on~~ **Oma loomult** põhiõiguste ja eraelu puutumatusse seisukohast eriti tundlikud, ~~nagu geneetilised andmed~~ **ja haavatavad isikuandmed vajavad erilist kaitset.** Selliseid andmeid ei tohiks töödelda muidu, kui ainult juhul, kui töötlemine on iseäranis ~~lubatud seadusega~~ **vajalik avalikes huvides teostatava ülesande täitmiseks eesmärgil, mis on sätestatud liidu või liikmesriigi õiguse alusel,** milles nähakse ette **sobivad** meetmed andmesubjekti **põhiõiguste ja** õiguspäraste huvide kaitsmiseks, või kui töötlemine on vajalik

Kolmapäev, 12. märts 2014

andmesubjekti või teise isiku eluliste huvide kaitsmiseks või kui töödeldakse isikuandmeid, mille andmesubjekt on ilmselgelt avalikustanud. **Tundlike isikuandmeid tuleks töödelda ainult juhul, kui need täiendavad õiguskaitse eesmärgil juba töödeldud muid isikuandmeid. Erandite tegemist tundlike andmete töötlemise keelust tuleks tõlgendada kitsalt ning sellega ei tohiks kaasneda tundlike isikuandmete sagedast, ulatuslikku või struktuurset töötlemist.** [ME 18]

- (26a) **Geneetiliste andmete töötlemist võib lubada ainult juhul, kui on olemas geneetiline seos, mis ilmneb kriminaaluurimise või kohtumenetluse käigus. Geneetilisi andmeid tuleks säilitada ainult niikaua, kui on rangelt vajalik selliste uurimiste ja menetluste otstarbel, samal ajal võivad liikmesriigid kehtestada pikema säilitamise tähtaja käesolevas direktiivis sätestatud tingimuste alusel.** [ME 19]
- (27) **Igal füüsilisel isikul peaks olema õigus sellele, et tema suhtes ei võeta üksnes automaattöötlusel kohaldada osaliselt või täielikult automatiseeritud töötlemise teel tehtaval profiilialüüsil põhinevat ja talle kahjulike õiguslike tagajärgedega meedet. Selline töötlemine, mis põhjustab õiguslike tagajärgi sellele isikule või mõjutab teda oluliselt, tuleb keelata, välja arvatud juhul, kui seda võimaldab õigus ning ühtlasi on kehtestatud piisavad meetmed, et kaitsta andmesubjekti põhiõigusi ja õigustatud huvide kaitsmiseks huve, sealhulgas õigust saada sisulist teavet profiilialüüsi aluseks olnud põhimõtete kohta. Selline töötlemine ei tohiks mingil juhul sisaldada andmete säilitamist, genereerimist ega diskrimineerimist andmete erikategooriate alusel.** [ME 20]
- (28) Selleks et andmesubjekt saaks oma õigusi kasutada, peaks temale esitatav teave olema lihtsalt kättesaadav, arusaadav ning selgelt ja arusaadavalt sõnastatud. **Kõnealust teavet tuleks kohandada andmesubjekti vajadustega, eelkõige kui teave on spetsiaalselt lapsele suunatud.** [ME 21]
- (29) Tuleks ette näha kord, millega lihtsustatakse käesoleva direktiivi alusel andmesubjektile antud õiguste kasutamist, sealhulgas mehhanismid, mille abil saab tasuta taotleda eelkõige juurdepääsu andmetele ning õigust andmeid parandada ja kustutada. Vastutav töötleja peaks olema kohustatud andmesubjekti taotlustele vastama põhjendamatult viivitusest **ja ühe kuu jooksul alates taotluse saamise kuupäevast. Isikuandmete automatiseeritud töötlemisel peaks vastutav töötleja tegema kättesaadavaks vahendid, millega saab taotluse esitada elektrooniliselt.** [ME 22]
- (30) Õiglase **ja läbipaistva** töötlemise põhimõtte kohaselt tuleks andmesubjekti teavitada eelkõige töötlemistoimingu tegemisest ja selle eesmärkidest, **selle õiguslikust alusest**, andmete säilitamise tähtajast, õigusest andmetega tutvuda ja neid muuta või kustutada ning õigusest esitada kaebus. **Lisaks tuleks andmesubjekti teavitada profiilialüüsi tegemisest ja selle kavandatavatest tagajärgedest.** Kui andmeid kogutakse andmesubjektilt, tuleks teda teavitada ka sellest, kas ta on kohustatud andmeid esitama, ja andmete esitamata jätmise tagajärgedest. [ME 23]
- (31) Andmesubjekti isikuandmete töötlemist käsitlev teave tuleks anda talle asjaoludest olenevalt kas kogumise ajal või kui andmeid ei saada andmesubjektilt, siis töötlemise konkreetseid asjaolusid arvestades andmete salvestamise ajal või mõistliku ajavahemiku jooksul pärast nende kogumist.
- (32) Selleks et töötlemisest teada ja kontrollida selle seaduslikkust, peaks igaühel olema õigus tutvuda tema kohta kogutud andmetega ja õigus selle õiguse lihtsale kasutamisele. Seetõttu peaks igal andmesubjektile olema õigus teada eelkõige andmete töötlemise eesmärke, **õiguslikku alust**, ajavahemikku ja andmete vastuvõtjaid, sealhulgas kolmandates riikides, ning saada eelneva kohta teavet **ja arusaadavat infot mis tahes automatiseeritud töötlemises aluseks olnud põhimõtete ning sellise töötlemise oluliste kavandatavate tagajärgede kohta, samuti õiguse kohta esitada kaebus järelevalveasutusele ja saada järelevalveasutuse kontaktandmed.** Andmesubjektile peaks olema võimalik saada koopia teda käsitlevatest töödeldavatest isikuandmetest. [ME 24]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (33) Liikmesriigil tuleks asjaomase isiku **põhiõigusi ja** õigustatud huvisid nõuetekohaselt arvestades lubada võtta seadusandlikke meetmeid, millega nähakse ette andmesubjektile teabe hilisem või piiratud esitamine või ~~esitamata jätmine~~ sellises ulatuses ja seni, kuni selline piirang on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne meede teenistuslike või õiguslike uurimiste, juurdluste või menetluste takistamise vältimiseks, kuritegude ennetamise, uurimise, avastamise või kuritegude eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramisele kahjustamise vältimiseks ning riigi julgeoleku või andmesubjekti kaitseks või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitseks. **Vastutav töötleja peaks iga konkreetse juhtumi puhul eraldi ja individuaalse uurimise käigus hindama, kas tuleks kohaldada osalist või täielikku andmetega tutvumise õiguse piirangut.** [ME 25]
- (34) Andmesubjekti teavitatakse kirjalikult juurdepääsu keelamisest või piiramisest ning sellise otsuse faktilistest ja õiguslikest põhjustest.
- (34a) **Andmesubjekti õiguste igasugune piiramine peab olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga, nagu on selgitatud Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikas, ning eelkõige tuleb seejuures austada õiguste ja vabaduste põhiõlemust.** [ME 26]
- (35) Juhul kui liikmesriik on võtnud seadusandlikke meetmeid andmesubjekti juurdepääsuõiguse täielikuks või osaliseks piiramiseks, peaks andmesubjektile olema õigus taotleda riigi pädevalt järelevalveasutuselt töötlemise seaduslikkuse kontrollimist. Andmesubjekti tuleks sellest õigusest teavitada. Kui järelevalveasutus kasutab juurdepääsuõigust andmesubjekti nimel, peaks järelevalveasutus teatama andmesubjektile vähemalt seda, et ta on teostanud kogu vajaliku kontrolli, ning seda, millisele järeldusele ta jõudis kõnealuse töötlemise seaduslikkuse küsimuses. **Järelevalveasutus peaks ühtlasi teavitama andmesubjekti õigusest kasutada õiguskaitsevahendit.** [ME 27]
- (36) Igal isikul peaks olema õigus tema isikuandmete parandamisele, kui need ei ole korrektsed või kui neid on töödeldud ebaseaduslikult ja isikuandmete kustutamisele, kui andmete töötlemine ei ole kooskõlas ~~käesolevas direktiivis sätestatud peamiste põhimõtete~~ **käesoleva direktiivi sätetega. Andmete parandamisest, täiendamisest või kustutamisest tuleks teavitada vastuvõtjaid, kellele andmed on avaldatud, ning kolmandaid isikuid, kellelt ebatäpsed pärinevad. Samuti peaksid vastutavad töötlejad hoiduma selliste andmete edasisest levitamisest.** Isikuandmete töötlemise suhtes kriminaalasja kohtueelses ja kohtulikus menetluses võib teabe ja juurdepääsu ning isikuandmete kustutamise ja nende töötlemise piiramise õigust teostada vastavalt kohtumenetlust käsitlevatele siseriiklikele õigusnormidele. [ME 28]
- (37) Tuleks kehtestada vastutava töötleja laialdane vastutus temapoolse ja tema nimel toimuva isikuandmete mis tahes töötlemise eest. Vastutav töötleja peaks eelkõige tagama, et ta töötleb isikuandmeid vastavalt käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud õigusnormidele, **ning talle tuleks kehtestada kohustus seda tõendada.** [ME 29]
- (38) Andmesubjektide õiguste ja vabaduste kaitsmine isikuandmete töötlemisel eeldab vajalike tehniliste ja korralduslike meetmete võtmist, et tagada käesoleva direktiivi nõuete täitmine. Käesoleva direktiivi alusel kehtestatud õigusnormide täitmise tagamiseks peaks vastutav töötleja võtma vastu eeskirjad ja rakendama asjakohaseid meetmeid vastavalt eelkõige isikuandmete lõimitud ja vaikimisi kaitse põhimõtetele.
- (39) Andmesubjektide õiguste ja vabaduste kaitse ning vastutavate töötlejate ja volitatud töötlejate vastutuse tagamiseks tuleb käesoleva direktiiviga selgelt kindlaks määrata vastutuse jaotus, sealhulgas juhtudel, kui isikuandmete töötlemise eesmärgid, ~~tingimused~~ ja vahendid määrab kindlaks vastutav töötleja koos teiste vastutavate töötlejatega ning kui töötlemistoimingut teostatakse vastutava töötleja nimel. **Andmesubjektile peab olema õigus kasutada oma käesoleva direktiivi kohaseid õigusi iga kaasvastutava töötleja suhtes või tema vastu.** [ME 30]
- (40) Vastutav töötleja ja volitatud töötleja peaksid töötlemistoimingud dokumenteerima, et võimaldada jälgida käesoleva direktiivi täitmist. Vastutavad töötlejad ja volitatud töötlejad peaksid olema kohustatud tegema järelevalveasutusega koostööd ja tegema nimetatud dokumendid taotluse korral kättesaadavaks, et neid saaks kasutada nimetatud töötlemistoimingute kontrollimiseks.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (40a) *Iga isikuandmete töötlemistoiming tuleb registreerida, et võimaldada kontrollida andmetöötlamise seaduslikkust, sisekontrolli ning tagada andmete nõuetekohane terviklikkus ja turvalisus. Kõnealune registreerimine tuleb taotluse korral teha järelevalveasutusele kättesaadavaks, et teostada järelevalvet käesolevas direktiivis sätestatud eeskirjadele vastavuse üle. [ME 31]*
- (40b) *Kui on tõenäoline, et töötlemistoimingud kujutavad endast konkreetseid ohte andmesubjektide õigustele ja vabadustele nende laadi, ulatuse või eesmärkide tõttu, peavad vastutav töötleja või volitatud töötleja teostama andmekaitse mõjuhinna, mis peaks konkreetsemalt sisaldama kavandatavaid meetmeid, kaitsemeetmeid ja mehhanisme, et tagada isikuandmete kaitse ja tõendada vastavust käesolevale direktiivile. Mõjuhinna peavad hõlmama isikuandmete töötlemistoimingute asjaomaseid süsteeme ja menetlusi, kuid mitte üksikuid juhtumeid. [ME 32]*
- (41) *Selleks et ennetavate meetmetega tagada andmesubjekti õiguste kaitse, peaks vastutav töötleja või volitatud töötleja teatavatel juhtudel enne isikuandmete töötlemise algust konsulteerima järelevalveasutusega. Lisaks peab juhul, kui andmekaitse mõjuhinna osutab, et on tõenäoline, et töötlemistoimingud kujutavad konkreetseid suuri ohte andmesubjektide õigustele ja vabadustele, järelevalveasutus suutma vältida enne toimingute alustamist riskantset töötlemist, mis ei vasta käesolevale direktiivile, ja teha ettepanekuid sellise olukorra parandamiseks. Selline konsulteerimine võib toimuda ka siis, kui valmistatakse ette kas liikmesriigi parlamendi meedet või sellisel õigusaktil põhinevat meedet, millega määratakse kindlaks töötlemise laad ja nähakse ette vajalikud kaitsemeetmed. [ME 33]*
- (41a) *Turvalisuse tagamiseks ja käesoleva direktiivi vastase töötlemise vältimiseks peaks vastutav töötleja või volitatud töötleja hindama töötlemisega seotud ohte ja rakendama meetmeid asjaomaste riskide leevendamiseks. Võttes arvesse tehnika taset ja meetmete rakenduskulusid, tuleks kõnealuste meetmetega tagada vajalik turvalisuse tase, mis vastaks ohtudele ja kaitstavate isikuandmete laadile. Kui kehtestatakse tehnilisi standardeid ja organisatsioonilisi meetmeid andmetöötluse turvalisuse tagamiseks, tuleks edendada tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtet. [ME 34]*
- (42) *Isikuandmetega seotud rikkumine rikkumisega võib asjaomasele üksikisikule kaasneda oluline majanduslik ja sotsiaalne kahju, sealhulgas identiteedipettus, kui sellega piisavalt ja õigeaegselt ei tegeleta, võib asjaomasele üksikisikule põhjustada olulist majanduslikku ja sotsiaalset kahju ning rikkuda tema mainet tegelda. Seetõttu peaks vastutav töötleja teatama sellisest rikkumisest riigi pädevale asutusele niipea, kui ta sellest teada saab. Üksikisikut, kelle isikuandmeid või eraelu võib rikkumine kahjustada, tuleks põhjendamatult viivitamata teavitada, et ta saaks võtta tarvitusele vajalikke ettevaatusabinõusid. Andmesubjekti isikuandmeid ja eraelu puutumatum kahjustavaks rikkumiseks tuleks pidada sellist rikkumist, mille tulemuseks võib olla identiteedivargus või pettus, füüsiline kahju, märkimisväärne alandamine või maine kahjustamine seoses isikuandmete töötlemisega. Teatis peaks sisaldama teavet meetmete kohta, mida teenuseosutaja võtab seoses rikkumisega, ja soovitusi abonendile või asjaomasele üksikisikule. Teatised tuleks edastada andmesubjektile nii kiiresti kui võimalik ja tihedas koostöös järelevalveasutusega ning austades suuniseid, mida see asutus on väljastanud. [ME 35]*
- (43) *Isikuandmetega seotud rikkumisest teatamise vormide ja korra kohta üksikasjalike eeskirjade koostamisel tuleks arvesse võtta rikkumise asjaolusid, sealhulgas seda, kas isikuandmed olid kaitstud asjakohaste tehniliste kaitsemeetmetega, et tõhusalt vähendada väärkasutuse tõenäosust. Lisaks tuleks sellistes eeskirjades ja sellises korras võtta arvesse pädevate asutuste õigustatud huvi juhtudel, kui varajane avalikustamine võib tarbetult takistada rikkumise asjaolude uurimist.*
- (44) *Vastutav töötleja või volitatud töötleja peaks määrama isiku, kes abistab teda käesoleva direktiivi alusel kehtestatud õigusnormide täitmise kontrollimisel ja tõendamisel. Pädeva Kui keskse asutuse mitte üksuse jaoks võib määrata ühe järelevalve all tegutseb mitu pädevat asutust, peab vähemalt see keskne asutus määrama sellise andmekaitseametniku. Andmekaitseametnikel peab olema võimalik täita oma ülesandeid sõltumatult ja tulemuslikult, eelkõige koostades eeskirjad, millega välditakse huvide konflikti teiste ülesannetega, mida täidab andmekaitseametnik. [ME 36]*

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (45) Liikmesriigid peaksid tagama, et isikuandmeid edastatakse kolmandale riigile ainult juhul, kui see **konkreetne edastamine** on vajalik kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks või kuritegude eest vastutusele võtmiseks või kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks ning kui kolmanda riigi vastutav töötaja või rahvusvaheline organisatsioon on käesoleva direktiivi tähenduses pädev **avaliku sektori** asutus. Isikuandmeid võib edastada, kui komisjon on teinud otsuse, et kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon tagab isikuandmete kaitse piisava taseme, või kui on kehtestatud piisavad kaitsemeetmed **või kui on kehtestatud piisavad kaitsemeetmed õiguslikult siduva vahendi abil. Kolmanda riigi pädevatele avaliku sektori asutustele edastatud andmeid ei tohiks hiljem töödelda eesmärkidel, mis erinevad nende andmete edastamise eesmärkidest.** [ME 37]
- (45a) **Andmete vahendatud edastamine kolmandate riikide pädevate asutuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt, kellele on isikuandmed edastatud, peaks olema lubatud üksnes juhul, kui andmete vahendatud edastamine on vajalik samal erieesmärgil nagu algne edastamine ning teine andmete vastuvõtja on samuti pädev avaliku sektori asutus. Hiliseimaid vahendatud edastamisi ei tohiks lubada üldistel õiguskaitsel põhjustel. Algse edastamise teostanud pädev asutus peaks vahendatud edastamiseks nõusoleku andma.**
- (46) Komisjon võib teha terves ELis kohaldatava otsuse, et teatavad kolmandad riigid, kolmanda riigi territoorium või töötlemissektor või rahvusvaheline organisatsioon pakub isikuandmete kaitset piisaval tasemel, tagades seega terves ELis õiguskindluse ja ühtsuse seoses kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, mis tagavad isikuandmete kaitse piisava taseme. Sellisel juhul võib isikuandmeid kõnealustesse riikidesse edastada ilma täiendava loata. [ME 38]
- (47) Kooskõlas põhiväärtustega, millele EL on rajatud, eelkõige inimõiguste kaitsmisega, peaks komisjon arvesse võtma seda, kuidas asjaomane kolmas riik peab kinni õigusriigi ja õiguskaitsel kättesaadavuse põhimõtetest ning rahvusvahelistest inimõiguste normidest ja standarditest.
- (48) Komisjonil peaks olema võimalus tunnistada, et kolmanda riigi, kolmanda riigi territooriumi või töötlemissektori või rahvusvahelise organisatsiooni isikuandmete kaitse tase ei ole piisav. Sellest tulenevalt tuleks isikuandmete edastamine kõnealusele kolmandale riigile keelata, välja arvatud juhul, kui isikuandmeid edastatakse vastavalt rahvusvahelisele lepingule või piisavate kaitsemeetmete kehtestamisel või erandina. Sellisel juhul tuleks ette näha komisjoni ja sellise kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni vahelise konsulteerimise kord. Komisjoni sellist otsust kohaldatakse, ilma et see piiraks võimalust isikuandmeid edastada pärast **asjakohaselt õiguslikult siduvate vahendite abil asjakohaste** kaitsemeetmete võtmist või käesolevas direktiivis sätestatud erandina. [ME 39]
- (49) Isikuandmete edastamine ilma piisava kaitse otsuseta peaks olema lubatud ainult juhul, kui õiguslikult siduvas dokumendis on sätestatud isikuandmete kaitseks asjakohased kaitsemeetmed ~~või kui vastutav töötaja või volitatud töötaja, olles hinnanud kõiki andmete edastamisega seotud asjaolusid, leiab, et isikuandmete kaitseks vajalikud kaitsemeetmed on võetud. Juhtumite puhul, mil isikuandmete edastamiseks puudub alus, tuleks lubada teha erandeid, kui edastamine on vajalik andmesubjekti või teise isiku eluliste huvide kaitsmiseks ja andmesubjekti õigustatud huvi kaitsmiseks vastavalt andmeid edastava liikmesriigi õigusele, kui andmete edastamine on vajalik liikmesriigi või kolmanda riigi avalikku korda ähvardava vahetu ja tõsise ohu vältimiseks või kui edastamine on vajalik konkreetsete kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks, kuritegude eest vastutusele võtmiseks ja kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks ning konkreetsete õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks.~~ [ME 40]
- (49a) **Juhtudel, kui puudub alus, mis lubaks andmete edastamist, tuleks vajaduse korral lubada erandeid, et kaitsta andmesubjekti või muu isiku elulisi huvisid või tagada andmesubjekti õiguspäraseid huvid, kui isikuandmeid edastava liikmesriigi õiguses on nii sätestatud või kui see on oluline, et vältida vahetut ja tõsist ohtu liikmesriigi või kolmanda riigi avalikule korrale, või üksikutel juhtudel kuritegude ennetamiseks, uurimiseks, avastamiseks või menetlemiseks või kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks või üksikutel juhtudel õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks. Selliseid erandeid tuleb tõlgendada kitsalt ning need ei tohiks võimaldada isikuandmete sagedast, ulatuslikku ja struktuurset edastamist ega andmete täielikku edastamist, vaid peaks piirduma rangelt vajalike andmetega. Lisaks peab otsuse edastamise kohta tegema nõuetekohaselt volitatud isik ja kõnealune edastamine tuleb dokumenteerida ning teha järelevalveasutusele taotluse korral kättesaadavaks, et jälgida edastamise seaduslikkust.** [ME 41]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (50) Isikuandmete liikumine üle piiride võib raskendada üksikisikute võimalusi kasutada oma isikuandmete kaitse õigust, et kaitsta end andmete ebaseadusliku kasutamise ja avalikustamise eest. Järelevalveasutusel aga võib osutada võimatuks käsitleda kaebusi ja teostada uurimist muus riigis tehtud tegude suhtes. Nende piiriülese koostöö püüdlusi võivad takistada ka tõkestamiseks ja kaitsemeetmete võtmiseks ebapiisavad volitused ning ebahühtlane õiguskord. Seepärast on vaja tihendada isikuandmete kaitse järelevalve asutuste koostööd, et nad saaksid vahetada teavet teiste riikide järelevalveasutustega.
- (51) Liikmesriikides täiesti sõltumatult oma tööülesandeid täitvate järelevalveasutuste loomine on oluline, et kaitsta üksikisikuid seoses isikuandmete töötlemisega. Järelevalveasutused peaksid jälgima käesoleva direktiivi kohaldamist ja aitama kaasa selle ühtsele kohaldamisele terves ELis, et kaitsta füüsilisi isikuid nende isikuandmete töötlemisel. Selleks peaksid järelevalveasutused **üksteisega koostööd** tegema ~~koostööd üksteise ja komisjoniga~~. [ME 42]
- (52) Liikmesriigid võiksid lubada määruse (EL) nr .../2014 kohaselt liikmesriikides juba loodud järelevalveasutustel täita käesoleva direktiivi kohaselt loodavate riiklike järelevalveasutuste ülesandeid.
- (53) Liikmesriikidel peaks olema õigus luua mitu järelevalveasutust vastavalt nende põhiseaduslikule, organisatsioonilisele ja haldusstruktuurile. Iga järelevalveasutusele tuleks anda piisavad rahalised ja inimressursid, hooned ja infrastruktuur, **sealhulgas tagada tehniline suutlikkus, kogemused ja oskused**, mis on vajalikud nende ülesannete, sealhulgas terve ELi järelevalveasutustega tehtava koostöö ja vastastikuse abiga seotud ülesannete täitmiseks. [ME 43]
- (54) Järelevalveasutuse liikmetele esitatavad üldtingimused tuleks kehtestada igas liikmesriigis seadusega, milles on eelkõige ette nähtud, et liikmed nimetab ametisse kas liikmesriigi parlament või valitsus **parlamendiga konsulteerimise alusel**, ning sätestatud liikmete isikliku kvalifikatsiooni ja ametiseisundi nõuded. [ME 44]
- (55) Kuigi käesolevat määrust kohaldatakse ka liikmesriikide kohtute tegevuse suhtes, ei tohiks järelevalveasutuste pädevus hõlmata isikuandmete töötlemist kohtutes, kes tegutsevad oma õigusliku pädevuse piires, et kaitsta kohtunike sõltumatust nende ülesannete täitmisel. Kõnealune erand peaks siiski piirduma õiguskaitseasutuste tegevusega kohtuasjades ega tohiks laieneda muule tegevusele, millega kohtunikud on seotud vastavalt siseriiklikele õigusaktidele.
- (56) Selleks et tagada kogu liidus ühtlane järelevalve käesoleva direktiivi üle ja selle ühtlane täitmine, peaksid järelevalveasutustel olema kõikides liikmesriikides samad ülesanded ja volitused, sealhulgas ~~uurimis-~~ **tõhusad uurimisvolitused, volitused pääseda juurde kõigile isikuandmetele ja kogu teabele, mida on vaja iga järelevalveülesande täitmiseks, volitused pääseda kõikidesse andmete vastutava töötleja või volitatud töötleja hoonetesse, sealhulgas seoses andmetöötlemisvahenditele, ning** õiguslikult siduva sekkumise, otsuste tegemise ja sanktsioonide kehtestamise volitused, eelkõige üksikisikute esitatud kaebuste puhul, ning volitused osaleda kohtumenetlustes. [ME 45]
- (57) Järelevalveasutus peaks andmesubjekti esitatud kaebuse vastu võtma ja küsimust uurima. Kaebuse esitamisele järgnev uurimine peaks toimuma ulatuses, mis on konkreetse juhtumi puhul vajalik, ning selle tulemus peaks olema võimalik kohtulikult läbi vaadata. Järelevalveasutus peaks teavitama andmesubjekti kaebuse menetlemise käigust ja tulemusest mõistliku aja jooksul. Kui juhtum vajab täiendavat uurimist või kooskõlastamist mõne teise järelevalveasutusega, tuleks sellest teatada andmesubjektile.
- (58) Järelevalveasutused peaksid abistama üksteist ülesannete täitmisel ja andma vastastikust abi, et tagada käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud õigusnormide järjekindel kohaldamine ja täitmine. **Kõik järelevalveasutused peaksid olema valmis osalema ühistoimingutes. Taotluse saanud järelevalveasutus peaks olema kohustatud taotlelele vastama kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.** [ME 46]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (59) Määrusega (EL) nr .../2012 **2014** asutatud Euroopa Andmekaitseenõukogu peaks aitama kaasa käesoleva direktiivi ühtsele kohaldamine terves ELis, sealhulgas nõustades komisjoni **liidu institutsioone** ja edendades järelevalveasutuste koostööd terves ELis, **ning esitama komisjonile oma arvamuse käesoleval direktiivil põhinevate delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide ettevalmistamisel.** [ME 47]
- (60) Igal andmesubjektil peaks olema õigus esitada kaebus ükskõik millise liikmesriigi järelevalveasutusele ja õigus õiguskaitsevahendile, kui ta on seisukohal, et tema käesolevast direktiivist tulenevaid õigusi on rikutud või kui järelevalveasutus ei reageeri kaebusele ega võta meetmeid juhul, kui need on vajalikud andmesubjekti õiguste kaitsmiseks.
- (61) Mis tahes asutusel, organisatsioonil ja ühingul, mille eesmärk on kaitsta andmesubjekti andmete kaitsega seonduvaid õigusi **mis tegutseb avalikes huvides** ja ~~huvide~~ ja mis on loodud liikmesriigi õiguse kohaselt, peaks olema õigus esitada järelevalveasutusele kaebus või kasutada andmesubjekti nõuetekohase volituse alusel andmesubjekti nimel õigust õiguskaitsevahendile või esitada andmesubjekti kaebusest sõltumatult oma kaebus, kui ta leiab, et on toimunud isikuandmetega seotud rikkumine. [ME 48]
- (62) Kui järelevalveasutus teeb otsuse füüsilise või juriidilisel isiku kohta, peaks isikul olema õigus õiguskaitsevahendile sellise otsuse suhtes. Hagi järelevalveasutuse vastu tuleks esitada selle liikmesriigi kohtutele, kus järelevalveasutus asub.
- (63) Kohtumenetluste tulemuslikkuse tagamiseks peaksid liikmesriigid tagama, et käesoleva direktiivi rikkumise heastamise või ärahoidmise meetmeid saaks võtta kiiresti.
- (64) Kahju, **sealhulgas mittevaraline kahju**, mida üksikisikule võib põhjustada ebaseaduslik töötlemine, peaks kompenseerima vastutav töötleja või volitatud töötleja, kes siiski võidakse sellest kohustusest vabastada, eelkõige kui ta tõestab, et kahju ei ole põhjustanud tema, vaid andmesubjekt ise või vääraratu jõud. [ME 49]
- (65) Igale füüsilisele isikule ja eraõiguslikule või avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, kes ei järgi käesolevat direktiivi, tuleks määrata karistus. Liikmesriigid peaksid tagama, et karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning võtma kõik meetmed karistuste täitmisele pööramiseks.
- (65a) **Liidus on isikuandmete edastamine teistele asutustele või eraõiguslikele isikutele keelatud, välja arvatud juhul, kui edastamine on õigusega kooskõlas ja vastuvõtja on asutatud liikmesriigis ja edastamist ei takista andmesubjekti õiguspärased konkreetsed huvid ning edastamine on vajalik andmeid edastava vastutava töötleja jaoks temale seaduslikult määratud ülesande täitmiseks või avaliku korra jaoks vahetu ja tõsise ohu vältimiseks või üksikisikute õigustele tõsise kahju vältimiseks. Vastutav töötleja peab teavitama vastuvõtjat töötlemise eesmärgist ja järelevalveasutust andmete edastamisest. Samuti tuleb vastuvõtjat teavitada töötlemispiirangutest ja tagada, et neid piiranguid täidetakse.** [ME 50]
- (66) Selleks et täita käesoleva direktiivi eesmäärke, täpsemalt kaitsta füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige nende õigust isikuandmete kaitsele, ning tagada ELis isikuandmete vaba vahetamine pädevate asutuste vahel, tuleks komisjonile anda Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohane õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte. Delegeeritud õigusaktidega tuleks eelkõige reguleerida järelevalveasutuse teavitamist **täpsustada andmekaitsealast mõjuhinnangut nõudva töötlemise kriteeriume ja tingimusi ning** isikuandmetega seotud rikkumistest rikkumiste ja kolmanda riigi, kolmanda riigi territooriumi või töötlemissektori või rahvusvahelise organisatsiooni isikuandmete kaitse piisava taseme kriteeriume ja tingimusi. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil **ja eriti Euroopa Andmekaitseenõukoguga.** Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal **ettevalmistamisel ja koostamisel** tagama asjakohaste **asjaomaste** dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase **samaaegse, õigeaegse ja kohase** edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule. [ME 51]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (67) Et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused järgnevas valdkonnades: ~~vastutava töötaja ja volitatud töötaja poolne dokumenteerimine, töötlemise turvalisus ja eelkõige krüpteerimisstandardid, ja järelevalveasutuse teavitamine isikuandmetega seotud rikkumisest ning kolmanda riigi, kolmanda riigi territooriumi või töötlemissektori või rahvusvahelise organisatsiooni isikuandmete kaitse piisava taseme kindlakstegemine. Kõnealuseid volitusi tuleks kasutada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendusvolituste teostamise suhtes~~⁽¹⁾. [ME 52]
- (68) ~~Vastutava töötaja ja volitatud töötaja poolse dokumenteerimise, Töötlemise turvalisuse ja isikuandmetega seotud rikkumisest järelevalveasutusele teatamise, kolmanda riigi, kolmanda riigi territooriumi või töötlemissektori või rahvusvahelise organisatsiooni isikuandmete kaitse piisava taseme alaste üldist laadi meetmete vastuvõtmiseks tuleks kasutada kontrollimenetlust.~~ [ME 53]
- (69) ~~Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud kolmanda riigi, kolmanda riigi territooriumi või töötlemissektori või rahvusvahelise organisatsiooni ebapiisava isikuandmete kaitse tasemega, peaks komisjon olukorra tungiva kiireloomulisuse korral vastu võtma viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.~~ [ME 54]
- (70) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt kaitsta füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige nende õigust isikuandmete kaitsele, ning tagada liidus isikuandmete vaba vahetamine pädevate asutuste vahel, ei suuda liikmesriigid üksi piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on eesmärki parem saavutada ELi tasandil, võib EL võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale, kui on vajalik kõnealuste eesmärkide saavutamiseks. **Liikmesriigid võivad kehtestada käesolevas direktiivis kehtestatud rangemaid standardeid.** [ME 55]
- (71) Raamotsus 2008/977/JSK tuleks käesoleva direktiiviga tunnistada kehtetuks.
- (72) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada pädevate asutuste poolset isikuandmete töötlemist kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks ja avastamiseks ning kuritegude eest vastutusele võtmiseks ja kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks käsitlevaid erisätteid, mis on ette nähtud enne käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva vastu võetud liidu õigusaktides, millega reguleeritakse liikmesriikide vahelist isikuandmete töötlemist ja liikmesriigi määratud asutuste juurdepääsu aluselepingute kohaselt loodud infosüsteemidele. **Kuna harta artiklist 8 ja ELi toimimise lepingu artiklist 16 tuleneb, et põhiõigust isikuandmete kaitsmisele tuleks tagada järjekindlal ja ühtsel viisil kogu liidus, peaks komisjon peaks kahe aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist** hindama olukorda, mis tuleneb seosest käesoleva direktiivi ja enne käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva vastuvõetud liidu õigusaktide vahel, millega reguleeritakse liikmesriikide vahelist isikuandmete töötlemist ja liikmesriigi määratud asutuste juurdepääsu aluselepingute **aluslepingute** kohaselt loodud infosüsteemidele **ja peaks esitama asjakohased ettepanekud eesmärgiga tagada järjekindlad ja ühtsed õiguslikud eeskirjad, mis käsitlevad andmete töötlemist pädevate asutuste poolt või liikmesriikide määratud asutuste juurdepääsu infosüsteemidele, mis on loodud aluslepingute alusel, ja isikuandmete töötlemist liidu institutsioonide, asutuste, ametite ja agentuuride poolt kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise või kuritegude eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil käesoleva direktiivi reguleerimisala raames.** [ME 56]
- (73) Selleks et tagada isikuandmete igakülgne ja järjekindel kaitsmine terves liidus, tuleks kooskõlas käesoleva direktiiviga muuta rahvusvahelisi lepinguid, mille **liit või** liikmesriigid on sõlminud enne käesoleva direktiivi jõustumist. [ME 57]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendusvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (74) Käesolev direktiiv ei piira laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastase võitluse eeskirju, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2011/93/EL⁽¹⁾.
- (75) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 6a kohaselt ei kohaldata Ühendkuningriigi ega Iirimaa suhtes käesoleva direktiiviga kehtestatud eeskirju, kui Ühendkuningriigi ja Iirimaa suhtes ei kohaldata eeskirju, mis käsitlevad õiguslast koostööd kriminaalasjades või politseikoostööd, mille raames tuleb järgida Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 16 alusel kehtestatud sätteid.
- (76) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll nr 22 artiklite 2 ja 2a kohaselt ei ole käesolev direktiiv Taani suhtes siduv ega kohaldata. Arvestades, et käesolev direktiiv põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise alusel Schengeni *acquis*¹, otsustab Taani kõnealuse protokoll artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast käesoleva direktiivi vastuvõtmist, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses. [ME 58]
- (77) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev direktiiv endast Schengeni *acquis*² sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*² sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)⁽²⁾ tähenduses.
- (78) Šveitsi puhul kujutab käesolev direktiiv endast Schengeni *acquis*³ sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*³ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁽³⁾ tähenduses.
- (79) Liechtensteini puhul kujutab käesolev direktiiv endast Schengeni *acquis*⁴ sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allkirjutatud protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*⁴ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁽⁴⁾ tähenduses.
- (80) Käesolevas direktiivis peetakse kinni aluslepingus sätestatud ja hartaga tunnustatud põhiõigustest ja põhimõtetest, eelkõige õigusest era- ja perekonnaelu ja isikuandmete kaitsele, tõhusale õiguskaitsevahendile ning õiglasele kohtulikule arutamisele. Nende õiguste suhtes kehtestatud piirangud on kooskõlas harta artikli 52 lõikega 1, olles vajalikud liidu poolt tunnustatud üldist huvi pakkuvatele eesmärkide saavutamiseks ning teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitsmiseks.
- (81) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise avaldusega⁽⁵⁾ selgitavate dokumentide kohta kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi komponentide ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (82) Käesolev direktiiv ei tohiks takistada liikmesriikidel rakendada kriminaalmenetlust käsitlevates siseriiklikes õigusnormides andmesubjektide õigust saada teavet, õigust andmetega tutvuda, kriminaalmenetluse käigus töödeldavaid isikuandmeid parandada ja kustutada ning nende töötlemist piirata ega kehtestada nende õiguste piiranguid,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/93/EL, mis käsitleb laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust ja mis asendab nõukogu raamotsuse 2004/68/JSK (ELT L 335, 17.12.2011, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽³⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁴⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽⁵⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

Kolmapäev, 12. märts 2014

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja eesmärgid

1. Käesolevas direktiivis sätestatakse eeskirjad, mis käsitlevad üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel pädevate asutuste poolt kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks, kuritegude eest vastutusele võtmiseks ja kriminaalkaartuste täitmisele pööramiseks, **ning selliste isikuandmete vaba liikumise tingimused**.
2. Käesoleva direktiivi alusel liikmesriigid:
 - a) kaitsevad füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi, eriti nende õigust oma isikuandmete kaitsele **ja eraelu puutumatusel**, ning
 - b) tagavad, et pädevate ametiasutuste vahelist isikuandmete vahetamist liidus ei piirata ega keelata põhjustel, mis on seotud üksikisikute kaitsega isikuandmete töötlemisel.

2a. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriike kehtestamast käesolevas direktiivis sätestatust rangemaid kaitsemeetmeid. [ME 59]

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse pädevate ametiasutuste poolt isikuandmete töötlemisel artikli 1 lõikes 1 osutatud eesmärkidel.
2. Direktiivi kohaldatakse isikuandmete täielikult või osaliselt automatiseeritud töötlemise suhtes ja isikuandmete automatiseerimata töötlemise suhtes, kui kõnealused isikuandmed kuuluvad toimikusüsteemi või kui need kavatakse toimikusüsteemi kanda.
3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata, kui:
 - a) isikuandmeid töödeldakse muu kui liidu õiguse reguleerimisalasse kuuluva tegevuse käigus, eriti seoses riigi julgeoleku tagamisega;
 - b) ~~isikuandmeid töötlevad liidu institutsioonid, organid ja asutused. [ME 60]~~

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „andmesubjekt“ – füüsiline isik, kelle isikusamasus on tuvastatud või otseselt või kaudselt tuvastatav vahenditega, mida vastutav töötleja või mis tahes muu füüsiline või juriidiline isik tavaliselt kasutavad, nagu isikukood, asukohaandmed ja veebiidentifikaator, samuti üks või mitu isiku füüsilist, füsioloogilist, geneetilist, vaimset, majanduslikku, kultuurilist ja sotsiaalset tunnust;
- (2) „isikuandmed“ – igasugune teave ~~andmesubjekti~~ **tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku (edaspidi „andmesubjekt“)** kohta; **tuvastatav isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige tunnuse põhjal, nagu nimi, isikukood, elukohaandmed või ainulaadne tunnus, või ühe või mitme selle isiku füüsilisele, füsioloogilisele, geneetilisele, vaimsele, majanduslikule, kultuurilisele või sotsiaalsele või soolisele identiteedile omase teguri põhjal;**

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (2a) „muudetud nimega andmed“ – isikuandmed, mida ei saa lisateavet kasutamata seostada konkreetse andmesubjektiga, tingimusel et sellist lisateavet hoitakse eraldi ja seostamise vältimise tagamiseks võetakse tehnilisi ja korralduslikke meetmeid;
- (3) „töötlemine“ – isikuandmete või nende kogumitega tehtav automatiseeritud või automatiseerimata toiming või toimingute kogum, nagu kogumine, salvestamine, korrastamine, struktureerimine, säilitamine, kohandamine ja muutmine, päringute teostamine, lugemine, kasutamine, üleandmine, levitamine ja muul moel kättesaadavaks tegemine, ühitamine või ühendamine, piiramine, kustutamine ja hävitamine;
- (3a) „profüüalialüüs“ – igasugune isikuandmete automatiseeritud töötlemine eesmärgiga hinnata füüsilise isiku teatavaid personaalseid tahke või analüüsida või prognoosida eeskätt selle füüsilise isiku töötulemusi, majanduslikku olukorda, asukohta, tervist, isiklike eelistusi, käitumist või usaldusväärust;
- (4) „töötlemise piiramine“ – salvestatud isikuandmete markeerimine eesmärgiga piirata nende edaspidist töötlemist;
- (5) „toimikusüsteem“ – isikuandmete korrastatud kogum, millest võib andmeid leida teatavate kriteeriumide põhjal, olenemata sellest, kas kõnealune andmete kogum on tsentraliseeritud, detsentraliseeritud või funktsionaalsel või geograafilisel põhimõttel hajutatud;
- (6) „vastutav töötleja“ – pädev avaliku sektori asutus, kes üksi või koos teistega määrab kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid, tingimused ja vahendid; kui töötlemise eesmärgid, tingimused ja vahendid on kindlaks määratud liidu või liikmesriikide õigusega, võib vastutava töötleja või tema määramise konkreetsed kriteeriumid sätestada liidu või liikmesriigi õiguses;
- (7) „volitatud töötleja“ – füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus või muu asutus või organ, kes töötleb isikuandmeid vastutava töötleja nimel;
- (8) „vastuvõtja“ – füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus või muu asutus või organ, kellele andmed avaldatakse;
- (9) „isikuandmetega seotud rikkumine“ – ~~turvanõuete rikkumine, mis põhjustab~~ edastatavate, salvestatud või muul viisil töödeldavate isikuandmete juhusliku või ebaseadusliku hävitamise, kaotsimineku, muutmise **juhuslik või ebaseaduslik hävitamine, kaotsimineku, muutmine** ja loata avalikustamise **avalikustamine** või **juurdepääs** neile juurdepääsu;
- (10) „geneetilised andmed“ – mis tahes liiki andmed isiku pärilike ja varajasel sünnieelsel arenguetapil kujunenud omaduste kohta;
- (11) „biomeetrilised andmed“ – ~~andmed~~ **isikuandmed** isiku tuvastamist võimaldavate füüsiliste, füsioloogiliste ja käitumuslike omaduste kohta, näiteks näokujutis ja sõrmejäljeandmed;
- (12) „terviseandmed“ – ~~teave~~ **igasugused isikuandmed**, mis ~~käsitab~~ **käsitlevad** isiku füüsilist ja vaimset tervist ning isikule tervishoiuteenuse osutamist;
- (13) „laps“ – alla 18aastane isik;
- (14) „pädev ametiasutus“ – avaliku sektori asutus, kelle ülesanne on kuritegude tõkestamine, uurimine, avastamine, kuritegude eest vastutusele võtmine ja kriminaalkaristuste täitmisele pööramine.
- (15) „järelvalveasutus“ – liikmesriigis vastavalt artiklile 39 asutatud avaliku sektori asutus. [ME 61]

Kolmapäev, 12. märts 2014

II PEATÜKK
PÕHIMÕTTED

Artikkel 4

Isikuandmete töötlemise põhimõtted

Liikmesriigid sätestavad, et:

- a) isikuandmeid töödeldakse **seaduslikult**, õiglaselt **ning andmesubjekti suhtes läbipaistval** ja seaduslikult **kontrollitaval viisil**;
- b) isikuandmeid kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel ning neid ei töödelda hiljem viisil, mis on nende eesmärkidega vastuolus;
- c) isikuandmed on asjakohased, piisavad ja **piiratud vajaliku miinimumiga** ega ületa selle otstarbe piire, mille tarvis neid töödeldakse; **neid töödeldakse ainult juhul ja seni, kuni otstarvet ei saa täita, töödeldes teavet, mis ei hõlma isikuandmeid**;
- d) isikuandmed on täpsed ja vajaduse korral ajakohastatud ning et võetakse kõik mõistlikud meetmed, et töötlemise eesmärgi seisukohalt ebatäpsed isikuandmed kustutakse või parandatakse viivitamata;
- e) isikuandmeid säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik selle eesmärgi täitmiseks, milleks isikuandmeid töödeldakse;
- f) isikuandmeid töödeldakse vastutava töötleja kohustuste raames ja vastutusel ning vastutav töötleja tagab **ja on suuteline tõendama**, et töötlemine vastab käesolevale direktiivile;
- fa) **isikuandmeid töödeldakse sellisel viisil, et see võimaldab andmesubjektil tõhusalt teostada oma artiklites 10–17 kirjeldatud õigusi**;
- fb) **isikuandmeid töödeldakse viisil, millega kaitstakse loata ja ebaseadusliku töötlemise ning juhusliku kaotuse, hävimise või kahjustumise vastu, kasutades asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid**;
- fc) **isikuandmeid töötlevad ainult need pädevate asutuste nõuetekohaselt volitatud töötajad, kes peavad isikuandmeid töötleva oma ülesannete täitmiseks.** [ME 62]

Artikkel 4a

Juurdepääs andmetele, mida esialgu töödeldi muudel kui artikli 1 lõikes 1 osutatud eesmärkidel

1. Liikmesriigid sätestavad, et ainult pädevatel asutustel võib olla juurdepääs isikuandmetele, mida esialgu töödeldi muudel kui artikli 1 lõikes 1 osutatud eesmärkidel, kui neid volitab selleks konkreetselt liidu või liikmesriigi õigus, mis peab vastama artikli 7 lõikes 1a sätestatud nõuetele, ja nad peavad tagama, et
 - a) juurdepääsu lubavad ainult nõuetekohaselt volitatud töötajad oma ülesannete täitmisel, juhul kui konkreetsel juhtumil annavad mõistlikud põhjused alust arvata, et isikuandmete töötlemine aitab oluliselt kaasa kuritegude tõkestamisele, uurimisele, avastamisele või nende eest vastutusele võtmisele või kriminaalkaristuste täitmisele pööramisele;
 - b) juurdepääsutaotlused on kirjalikud ja osutavad taotluse õiguslikule põhjusele;
 - c) kirjalik taotlus peab olema dokumenteeritud ning
 - d) rakendatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid, et tagada põhiõiguste ja -vabaduste kaitsmine seoses isikuandmete töötlemisega. Kõnealused kaitsemeetmed ei tohi piirata isikuandmetele juurdepääsu eritingimusi, nagu kohtulik volitamine kooskõlas liikmesriigi õigusega, ning peavad neid täiendama.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Eraõiguslike isikute või muude avaliku sektori asutuste valduses olevatele isikuandmetele pääsetakse juurde üksnes kuritegude uurimiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks vastavalt vajaduse ja proportsionaalsuse nõuetele, mis määratletakse liidu või riigisisese õiguse alusel, järgides täielikult artikli 7a sätteid. [ME 63]

Artikkel 4b

Säilitamise ja läbivaatamise ajalised piirangud

1. Liikmesriigid sätestavad, et pädevad asutused kustutavad isikuandmed, mida töödeldi käesoleva direktiivi kohaselt, kui need andmed ei ole enam vajalikud otstarbel, milleks neid töödeldi.

2. Liikmesriigid sätestavad, et pädevad asutused kehtestavad mehhanismid tagamaks, et luuakse artikli 4 kohased ajalised piirangud isikuandmete kustutamiseks ja andmete säilitamise vajaduse perioodiliseks läbivaatamiseks, sealhulgas säilitamise ajavahemike kindlaksmääramiseks isikuandmete eri kategooriate puhul. Kehtestatakse menetlusega seotud meetmed tagamaks, et järgitakse kõnealuseid ajalisi piiranguid või perioodilise läbivaatamise ajavahemikke. [ME 64]

Artikkel 5

Andmesubjektide erinevad kategooriad

1. Liikmesriigid sätestavad, et **artikli 1 lõikes 1 osutatud eesmärkidel võivad pädevad asutused töödelda järgmiste eri kategooriate andmesubjektide isikuandmeid ja** vastutav töötleja eristab selgelt **neid kategooriaid** järgmiselt:

a) isikud, kelle puhul on piisavalt alust arvata, et nad on toime pannud või võivad toime panna ~~kuriteo~~ **kuriteo**;

b) isikud, kes on kuriteos süüdi mõistetud;

c) kuriteoohvrid ja isikud, kelle puhul annavad asjaolud alust arvata, et nad langenud kuriteo ohvriks; **ning**

d) kuriteoga seotud kolmandad isikud, näiteks isikud, keda kuriteo uurimise või sellele järgneva kriminaalmenetluse käigus võidakse kutsuda tunnistusi andma, isikud, kellelt võib saada teavet kuriteo kohta, ning punktides a ja b osutatud isikute kontaktisikud ja nendega seotud isikud ning

e) isikud, kes ei kuulu ühtegi eespool nimetatud kategooriasse.

2. Muude kui lõikes 1 nimetatud andmesubjektide isikuandmeid võib töödelda ainult

a) nii kaua kui on vajalik konkreetse kuriteo uurimiseks või selle eest vastutusele võtmiseks, et hinnata andmete asjakohasust lõikes 1 osutatud ühe kategooria lõikes, või

b) kui selline töötlemine on hädavajalik konkreetsel ennetaval eesmärgil või kriminaaluurimise teostamiseks, juhul kui ja nii kaua kui eesmärk on seaduslik, selgelt piiritletud ja konkreetne ning töötlemine piirdub rangelt andmete asjakohasuse hindamisega lõikes 1 osutatud ühe kategooria puhul. Seda kontrollitakse regulaarselt vähemalt iga kuue kuu tagant. Isikuandmete igasugune muu kasutus on keelatud.

3. Liikmesriigid tagavad, et lõike 1 punktides c ja d osutatud andmesubjektide isikuandmete edasise töötlemise suhtes kohaldatakse täiendavaid piiranguid ja kaitsemeetmeid kooskõlas siseriikliku õigusega. [ME 65]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 6

Erineva täpsuse ja usaldusväärsusega isikuandmed

1. Liikmesriigid tagavad, et võimalust mööda eristatakse töötlemisel eri liiki isikuandmeid nende **töödeldavate isikuandmete** täpsuse ja usaldusväärsuse alusel.

2. Liikmesriigid tagavad, et võimalust mööda eristatakse **nende täpsuse ja usaldusväärsuse alusel** faktidel põhinevaid isikuandmeid hinnangutel põhinevatest isikuandmetest.

2a. Liikmesriigid tagavad, et isikuandmeid, mis on ebatäpsed, puudulikud või mis ei ole enam ajakohased, ei edastata ega tehta kättesaadavaks. Selleks hindavad pädevad asutused enne isikuandmete edastamist või kättesaadavaks tegemist nende kvaliteeti. Andmete edastamisel lisatakse võimaluse korral olemasolev teave, mis võimaldab andmeid vastuvõtval liikmesriigil hinnata andmete täpsuse, täielikkuse, ajakohasuse ja usaldusväärsuse taset. Isikuandmeid, eriti algselt eraisiku valduses olnud andmeid, ei edastata ilma pädeva asutuse taotluseta.

2b. Kui ilmneb, et edastatud on ebatäpseid andmeid või andmeid on edastatud ebaseaduslikult, tuleb vastuvõtjat sellest viivitamata teavitada. Vastuvõtja on kohustatud andmed lõike 1 ja artikli 15 kohaselt viivitamata parandama või artikli 16 kohaselt kustutama. [ME 66]

Artikkel 7

Töötlemise seaduslikkus

1. Liikmesriigid sätestavad, et isikuandmete töötlemine on seaduslik ainult juhul ja niivõrd, kui võrd see **toimub liidu või liikmesriigi õiguse alusel artikli 1 lõikes 1 sätestatud eesmärkidel ning** on vajalik:

- a) pädeva astutuse seadusjärgse, artikli 1 lõike 1 kohase ülesande täitmiseks või
- b) vastutava töötleja seadusjärgse kohustuse täitmiseks või
- c) andmesubjekti või teise isiku eluliste huvide kaitsmiseks või
- d) avalikku korda ähvardava tõsise ja vahetu ohu tõkestamiseks.

1a. Liikmesriigi õigus, millega reguleeritakse isikuandmete töötlemist käesoleva direktiivi reguleerimisalas, peab sisaldama sõnaselgeid ja üksikasjalikke sätteid, milles täpsustatakse vähemalt järgmised aspektid:

- a) töötlemise eesmärgid;
- b) töödeldavad isikuandmed;
- c) töötlemise konkreetsed eesmärgid ja vahendid;
- d) vastutava töötleja ametisse nimetamine või vastutava töötleja ametisse nimetamise erikriteeriumid;
- e) need pädevate asutuste töötajate kategooriad, keda on nõuetekohaselt volitatud isikuandmeid töötleva;
- f) töötlemisel järgitav menetlus;
- g) omandatud isikuandmete kasutamise viis;
- h) pädevatele asutustele seoses töötlemistoimingutega antud kaalutusõiguse ulatuse piirangud. [ME 67]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 7a

Täiendav töötlemine vastuolulistel eesmärkidel

1. Liikmesriigid tagavad, et isikuandmeid võib edasi töödelda muul kui artikli 1 lõikes 1 sätestatud eesmärgil, mis ei vasta otstarbele, milleks andmeid esialgu koguti, ainult juhul kui ja järgmises ulatuses:

- a) eesmärk on demokraatlikus ühiskonnas tingimata vajalik ja proportsionaalne ning on õiguspärane, selgelt määratletud ja konkreetse eesmärgina sätestatud liidu või liikmesriigi õiguses;
- b) töötlemisel on rangelt piiratud tähtaeg, mis ei ületa konkreetse andmetöötlustoimingu tegemiseks kuluvat aega;
- c) keelatud on igasugune edasine kasutamine teistel eesmärkidel.

Enne mis tahes töötlemist, peab liikmesriik konsulteerima riigi pädeva järevalveasutusega ja viima läbi andmekaitse mõjuhindangu.

2. Lisaks artikli 7 lõikes 1a sätestatud nõuetele sisaldab liikmesriigi õigus, millega lubatakse edasist töötlemist, millele on osutatud lõikes 1, sõnaselgeid ja üksikasjalikke sätteid, mis täpsustavad vähemalt järgmist:

- a) selle teatud töötlemise konkreetset eesmärki ja vahendid;
- b) juurdepääsu lubavad ainult nõuetekohaselt volitatud töötajad oma ülesannete täitmisel, juhul kui konkreetset juhtumil annavad mõistlikud põhjused alust arvata, et isikuandmete töötlemine aitab oluliselt kaasa kuritegude tõkestamisele, uurimisele, avastamisele või nende eest vastutusele võtmisele või kriminaalkaristuste täitmisele pööramisele, ning
- c) loodud on asjakohased kaitsemeetmed, et tagada põhiõiguste ja -vabaduste kaitsmine seoses isikuandmete töötlemisega.

Liikmesriigid võivad nõuda, et juurdepääs isikuandmetele sõltub lisatingimustest, nagu kohtupoolne volitamine, kooskõlas liikmesriigi õigusega.

3. Liikmesriigid võivad lubada ka isikuandmete edasist töötlemist ajaloolisel, statistilisel või teaduslikul eesmärgil, tingimusel et nad loovad asjakohased kaitsemeetmed, nagu andmete anonüümseks muutmine. [ME 68]

Artikkel 8

Isikuandmete eriliikide töötlemine

1. Liikmesriigid keelavad töödelda selliseid isikuandmeid, mis paljastavad rassi või etnilise päritolu, poliitilised vaated, usu või filosoofilised uskumused, seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi, ametiühingusse kuulumise ja tegevuse, samuti geneetiliste biomeetriste andmete ning tervislikku seisundit ja seksuaalelu käsitlevate andmete töötlemise.

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui:

- a) töötlemine on lubatud õigusaktiga, milles tingimata vajalik ja proportsionaalne, et täita ülesannet, mida teostavad pädevad eesmärgil, mis on sätestatud artikli 1 lõikes 1 liidu või liikmesriigi õiguse alusel, mis sätestab konkreetset ja piisavad kaitsemeetmed meetmed, et kaitsta andmesubjekti õiguspäraseid huve, sealhulgas konkreetne volitamine kohtuasutuse poolt, kui seda nõuab liikmesriigi õigus, või
- b) töötlemine on vajalik andmesubjekti või teise isiku eluliste huvide kaitsmiseks või
- c) töödeldakse isikuandmeid, mille andmesubjekt on ilmselgelt avalikustanud, tingimusel et need on asjakohased ja igal konkreetset juhul asjaomase eesmärgi saavutamiseks tingimata vajalikud. [ME 69]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 8a***Geneetiliste andmete töötlemine kriminaaluurimise või kohtumenetluse eesmärgil***

1. Liikmesriigid tagavad, et geneetilisi andmeid võib kasutada ainult selleks, et teha kindlaks geneetiline seos asitõendite esitamisel, vältides ohtu avalikule korrale või vältides konkreetse kuriteo toimepanemist. Geneetilisi andmeid ei või kasutada selleks, et teha kindlaks muid omadusi, mis võivad olla geneetiliselt seotud.
2. Liikmesriigid sätestavad, et geneetilisi andmeid või teavet, mis tuleneb nende analüüsist, võib säilitada ainult niikaua, kui on vaja eesmärgil, milleks andmeid töödeldakse, ja kui asjaomane üksikisik on mõistetud süüdi tõsistes kuritegudes isikute elu, puutumatus või turvalisuse vastu, vastavalt rangetele andmete säilitamise ajavahemikele, mis määratakse kindlaks liikmesriigi õigusega.
3. Liikmesriigid tagavad, et geneetilisi andmeid või teavet, mis tuleneb nende analüüsist, säilitatakse pikemat aega ainult juhul, kui geneetilisi andmeid ei saa omistada üksikisikule, eelkõige kui neid leitakse kuriteopaigalt. [ME 70]

Artikkel 9***Profüülianalüüsil ja automaattöötlusel põhinevad meetmed***

1. Liikmesriigid sätestavad, et keelatud on võtta meetmeid, millel on andmesubjektile kahjulikud õiguslikud tagajärjed või märkimisväärne mõju ning mille aluseks on ~~ainult~~ **osaliselt või täielikult** isikuandmete automaattöötlus, mille eesmärk on anda hinnang andmesubjekti teatavatele isikuomadustele, välja arvatud juhul, kui seda võimaldatakse õigusaktiga, millega ühtlasi kehtestatakse piisavad meetmed andmesubjekti õigustatud huvide kaitsmiseks.
2. Isikuandmete automaattöötlus andmesubjekti isikuomaduste hindamiseks ei või põhineda ~~ainult~~ artiklis 8 osutatud isikuandmete eriliikidel.
 - 2a. Isikuandmete automaattöötlus andmesubjekti esile tõstmiseks ilma algse kahtluseta, et andmesubjekt on toime pannud või paneb toime kuriteo, on seaduslik ainult juhul kui ja sellises ulatuses, kui see on rangelt vajalik tõsise kuriteo uurimisel või faktidel tugineva avaliku julgeoleku, riigi eksisteerimise või isiku elu ilmse ja otsese ohu ennetamisel.
 - 2b. Profüülianalüüs, mille tulemusena (tahtlikult või tahtmatult) diskrimineeritakse isikuid nende rassi, etnilise päritolu, poliitiliste vaadete, usu või veendumuste, ametiühingusse kuulumise või soolise või seksuaalse sättumuse alusel või mille tulemuseks on meetmed, millega (tahtlikult või tahtmatult) saavutatakse eespool kirjeldatud tagajärjed, keelustatakse kõikidel juhtudel. [ME 71]

Artikkel 9a***Andmesubjekti õiguste üldpõhimõtted***

1. Liikmesriigid tagavad, et olemas selged andmekaitse alused, mis hõlmavad üheselt mõistetavaid andmesubjekti õigusi, mida vastutavad töötlejad peavad austama. Käesoleva direktiivi eesmärk on neid õigusi tugevdada, täpsustada, tagada ja vajaduse korral kodifitseerida.
2. Liikmesriigid tagavad, et nimetatud õigused hõlmavad muu hulgas selge ja hõlpsasti mõistetava teabe andmist andmesubjekti andmete töötlemise, andmetega tutvumise õiguse ning andmete parandamise, kustutamise ja omandamise õiguse, järelevalveasutusele kaebuse ja kohtule hagi esitamise õiguse ning õiguse kohta saada hüvitist isikuandmete ebaseadusliku töötlemisega tekitatud kahju eest. Selliseid õigusi peaks reeglina saama kasutada tasuta. Vastutav töötleja vastab andmesubjekti taotlustele mõistliku ajavahemiku jooksul. [ME 72]

Kolmapäev, 12. märts 2014

III PEATÜKK ANDMESUBJEKTI ÕIGUSED

Artikkel 10

Andmesubjekti õiguste kasutamise kord

1. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja teeb mõistlikke jõupingutusi **vastutaval töötlejal on tegutsemisviis isikuandmete töötlemise ja andmesubjektide õiguste kaitsmise kokkuvõtlike, läbipaistvate ja selgete** põhimõtete kehtestamiseks ja **ning** nende lihtsalt kättesaadavaks tegemiseks.
2. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja esitab andmesubjektile kogu teabe isikuandmete töötlemise ja sellega seotud teabevahetuse kohta, tehes seda arusaadavas vormis ning selges ja lihtsas keeles, **eelkõige kui kõnealune teave on mõeldud lapsele.**
3. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja teeb mõistlikke jõupingutusi **kehtestab** artiklis 11 osutatud teabe esitamise ning artiklites 12–17 nimetatud andmesubjekti õiguste kasutamise korra kehtestamiseks **Isikuandmete automatiseeritud töötlemisel teeb vastutav töötleja kättesaadavaks vahendid, millega saab taotluse esitada elektrooniliselt.**
4. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja teavitab andmesubjekti viivitamata, **kuid hiljemalt ühe kuu jooksul alates taotluse saamisest** tema taotluse alusel tehtud toimingutest. **Kõnealune teave esitatakse kirjalikult. Kui andmesubjekt esitab taotluse elektrooniliselt, esitatakse ka teave elektrooniliselt.**
5. Liikmesriigid sätestavad, et lõigetes 3 ja 4 osutatud taotluse alusel vastutava töötleja antud teabe ja tehtud toimingute eest tasu ei võeta. Kui taotlused on ilmselgelt ~~pahatahtlikud nende korduva esitamise või mahu tõttu~~ **ülemäärased, sest neid esitatakse korduvalt**, võib vastutav töötleja võtta **mõistlikku tasu, võttes arvesse halduskulusid** taotletud teabe andmise ja toimingute tegemise **või toimingu sooritamise** eest tasu või jätta toimingud tegemata. Sel juhul lasub vastutaval töötlejal kohustus tõendada, et taotlus on ~~pahatahtlik~~ **ilmselgelt ülemäärane.**

5a. Liikmesriigid võivad sätestada, et andmesubjekt saab oma õigustele kinnitust otse vastutavalt töötlejalt või pädeva järelevalveasutuse vahendusel. Kui järelevalveasutus on sooritanud toiminguid andmesubjekti taotlusel, teavitab ta andmesubjekti teostatud kontrollidest. [ME 73]

Artikkel 11

Andmesubjekti teavitamine

1. Liikmesriigid tagavad, et vastutav töötleja ~~võtab kõik kohased meetmed, et teha~~ **esitab** andmesubjektile seoses andmete kogumisega ~~teatavaks vähemalt järgmine~~ **järgmise:**
 - a) vastutava töötleja ja andmekaitseametniku nimi ja kontaktandmed;
 - b) isikuandmete töötlemise **õiguslik alus ja** eesmärk;
 - c) isikuandmete säilitamise tähtaeg;
 - d) andmesubjekti õigus taotleda vastutavalt töötlejalt juurdepääsu oma isikuandmetele ning oma isikuandmete parandamist, kustutamist ja nende töötlemise piiramist;
 - e) andmesubjekti õigus esitada kaebus artiklis 39 osutatud järelevalveasutusele ning järelevalveasutuse kontaktandmed;

Kolmapäev, 12. märts 2014

f) isikuandmete vastuvõtjad ~~või vastuvõtjate~~ kategooriad, sealhulgas kolmandad riigid ja ~~või~~ rahvusvahelised organisatsioonid, ja teave isikute kohta, kellel on kõnealuse kolmanda riigi õiguse või rahvusvahelise organisatsiooni eeskirjade alusel isikuandmetele juurdepääsu õigus, komisjoni tehtud piisava või ebapiisava kaitse otsus või artiklis 35 või 36 osutatud isikuandmete edastamise juhtudel edastamisel kasutatud asjakohaste kaitsemeetmete koopia saamise vahendid;

fa) kui vastutav töötleja töötleb isikuandmeid artikli 9 lõikes 1 kirjeldatud viisil, teave artikli 9 lõikes 1 osutatud meetme võtmise eesmärgil töödeldavate andmete kohta ja sellise töötlemise kavandatud mõju andmesubjektile, profiilianalüüsi aluseks olnud põhimõtted ja isikliku kontrolli õigus;

fb) teave isikuandmete kaitsmiseks võetud turvameetmete kohta;

g) muu teave määral, mis on vajalik andmesubjekti õigusi arvestava andmetöötluse tagamiseks, võttes arvesse isikuandmete töötlemise konkreetset olukorda.

2. Juhul kui isikuandmed kogutakse andmesubjektilt, teatab vastutav töötleja talle lisaks lõikes 1 osutatud teabele, kas isikuandmete esitamine on kohustuslik või vabatahtlik, ning andmete esitamata jätmise võimalikud tagajärjed.

3. Vastutav töötleja esitab lõikes 1 osutatud teabe:

a) andmesubjektilt andmete saamise ajal või

b) juhul kui isikuandmed ei ole kogutud andmesubjektilt, siis andmete salvestamise ajal või mõistliku aja jooksul pärast nende kogumist, võttes arvesse andmete töötlemise konkreetset olukorda.

4. Liikmesriigid võivad **põhiõigusi ja** asjaomase isiku õigustatud huvisid nõuetekohaselt arvestades võtta seadusandlikke meetmeid, millega nähakse **konkreetsel juhul** ette andmesubjektile teabe hilisem ~~või piiratud esitamine~~ või esitamata jätmine sellises ulatuses ja seni, kuni selline piirang on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne meede:

a) teenistuslike või õiguslike uurimiste, juurdluste või menetluste takistamise vältimiseks;

b) kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise või kuritegude eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise kahjustamise vältimiseks;

c) avaliku julgeoleku kaitseks;

d) riigi julgeoleku kaitseks;

e) teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitseks.

5. Liikmesriigid näevad ette, et vastutav töötleja hindab iga konkreetse juhtumi puhul teatud eraldi uurimise abil, kas kehtib osaline või täielik piirang ühel lõikes 4 osutatud põhjusel. Liikmesriigid võivad ühtlasi õigusaktides kindlaks määrata isikuandmete töötlemise liigid, mille suhtes täielikult või osaliselt kehtivad ~~lõikes 4 lõike 4 punktides a, b, c ja d~~ sätestatud erandid. [ME 74]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 12

Andmesubjekti õigus tutvuda andmetega

1. Liikmesriigid sätestavad, et andmesubjektil on õigus saada vastutavalt töötlejalt kinnitus selle kohta, kas tema isikuandmeid töödeldakse või mitte. Juhul kui andmesubjekti isikuandmeid töödeldakse **ja kui sellist teavet ei ole veel esitatud**, esitab vastutav töötleja talle järgmise teabe:

-a) teave töödeldavate isikuandmete kohta ja olemasolev teave andmete allika kohta ja vajaduse korral arusaadav teave põhimõtete kohta, mida hõlmab mis tahes automaattöötlemine;

-aa) vähemalt artiklis 9 osutatud meetmete puhul töötlemise tähtsus ja ettenähtavad tagajärjed;

a) töötlemise eesmärk, **ja õiguslik alus;**

b) töödeldavate isikuandmete liigid;

c) millistele ~~või mis liiki~~ vastuvõtjatele isikuandmeid on avalikustatud, eelkõige teave kolmandates riikides olevate vastuvõtjate kohta;

d) isikuandmete säilitamise tähtaeg;

e) andmesubjekti õigus taotleda vastutavalt töötlejalt oma isikuandmete parandamist, kustutamist ja nende töötlemise piiramist;

f) andmesubjekti õigus esitada kaebus järelevalveasutusele ning järelevalveasutuse kontaktandmed;

~~g) teave töödeldavate isikuandmete kohta ja olemasoleva teave andmete allika kohta.~~

2. Liikmesriigid sätestavad, et andmesubjektil on õigus saada vastutavalt töötlejalt töödeldavate isikuandmete koopia. **Kui andmesubjekt esitab taotluse elektrooniliselt, esitatakse ka teave elektrooniliselt, kui andmesubjekt ei taotle teisiti.** [ME 75]

Artikkel 13

Andmetega tutvumise õiguse piirangud

1. Liikmesriigid võivad asjaomase isiku **põhiõigusi ja** õigustatud huvisid nõuetekohaselt arvestades võtta seadusandlikke meetmeid, millega nähakse **konkreetsel juhtudel** ette andmesubjekti andmetega tutvumise õiguse täielik või osaline piiramine sellises ulatuses ja seni, kuni selline piirang on demokraatlikus ühiskonnas **tingimata** vajalik ja proportsionaalne meede:

a) teenistuslike või õiguslike uurimiste, juurdluste või menetluste takistamise vältimiseks;

b) kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise või kuritegude eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise kahjustamise vältimiseks;

c) avaliku julgeoleku kaitseks;

d) riigi julgeoleku kaitseks;

e) teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitseks.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Liikmesriigid tagavad, et vastutav töötleja hindab iga konkreetse juhtumi puhul teatud eraldi uurimise abil, kas kehtib osaline või täielik piirang ühel lõikes 1 osutatud põhjusel. Liikmesriigid võivad seadusega ühtlasi seaduse abil kindlaks määrata isikuandmete töötlemise liigid, mille suhtes täielikult või osaliselt kehtivad lõike 1 punktides a–d lõikes 1 sätestatud erandid.

3. Liikmesriigid sätestavad, et lõigetes 1 ja 2 osutatud juhtudel teavitab vastutav töötleja andmesubjekti kirjalikult ja põhjendamatult viivitusega juurdepääsu keelamisest või piiramisest ja ning esitab põhjendatud selgituse keeldumise põhjustest kohta ning selgitab talle võimalusi esitada järelevalveasutusele kaebus ja kasutada õiguskaitsevahendeid. Otsuse faktilised ja õiguslikud alused võidakse jätta teatamata, kui sellise teabe esitamine takistab artiklis 1 osutatud eesmärgi saavutamist.

4. Liikmesriigid tagavad, et vastutav töötleja dokumenteerib lõikes 2 osutatud hindamise ning otsuse faktiliste ja õiguslike aluste teatamata jätmise teatamise piiramise põhjused. See teave esitatakse riiklikele järelevalveasutustele. [ME 76]

Artikkel 14

Andmetega tutvumise õiguse kasutamise viis

1. Liikmesriigid sätestavad, et andmesubjektil on õigus eelõige artiklis 13 eelkõige artiklites 12 ja 13 osutatud juhtudel taotleda, et järelevalveasutus kontrolliks töötlemise seaduslikkust.

2. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja teavitab andmesubjekti tema õigusest taotleda järelevalveasutuse sekkumist vastavalt lõikele 1.

3. Lõikes 1 osutatud õiguse kasutamisel teatab järelevalveasutus andmesubjektile vähemalt seda, et ta on teostanud kogu vajaliku kontrolli, ning millisele järeldusele ta jõudis kõnealuse töötlemise seaduslikkuse küsimuses. Järelevalveasutus teavitab ühtlasi andmesubjekti õigusest kasutada õiguskaitsevahendit.

3a. Liikmesriigid võivad sätestada, et andmesubjekt saab sellisele õigusele kinnitust otse vastutavalt töötlejalt või pädeva järelevalveasutuse vahendusel.

3b. Liikmesriigid tagavad, et vastutavale töötlejale on kehtestatud mõistlik ajavahemik, et vastata andmesubjekti taotlusele kasutada oma isikuandmetega tutvumise õigust. [ME 77]

Artikkel 15

Õigus andmeid parandada ja täiendada

1. Liikmesriigid sätestavad, et andmesubjektil on õigus vastutavalt töötlejalt taotleda ebatäpsete või mittetäielike isikuandmete parandamist. Andmesubjektil on õigus taotleda mittetäielike isikuandmete või täiendamist, eelkõige täiendus- või parandusõendi esitamise teel.

2. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja teavitab andmesubjekti kirjalikult juurdepääsu keelamisest või piiramisest andmete parandamata või täiendamata jätmisest ja keeldumise põhjustest ning esitab põhjendatud selgituse keeldumise kohta ja selgitab talle võimalusi esitada järelevalveasutusele kaebus ning kasutada õiguskaitsevahendeid.

2a. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja teavitab mis tahes parandusest iga vastuvõtjat, kellele on andmed avaldatud, välja arvatud juhul, kui see osutub võimatuks või eeldab ebaproportsionaalseid jõupingutusi.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2b. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötaja teavitab ebatäpsete isikuandmete parandamisest kolmandat isikut, kellelt need andmed pärinevad.

2c. Liikmesriigid sätestavad, et andmesubjekt saab sellisele õigusele kinnitust ka pädeva järelevalveasutuse vahendusel. [ME 78]

Artikkel 16

Õigus andmete kustutamisele

1. Liikmesriigid sätestavad, et andmesubjektil on õigus nõuda vastutavalt töötlejalt enda isikuandmete kustutamist, kui töötlemine ei vasta käesoleva direktiivi artikli 4 punktide a–e ning artiklite 6, 7 ja 8 alusel vastuvõetud õigusnormidele.

2. Vastutav töötaja kustutab andmed viivitamata. **Samuti hoidub vastutav töötaja selliste andmete edasisest levitamisest.**

3. Vastutav töötaja ~~markeerib isikuandmed~~ **piirab isikuandmete töötlemist** nende kustutamise asemel, kui:

a) andmesubjekt seab kahtluse alla nende täpsuse; täpsemalt piiratakse siis andmete töötlemine nii kauaks, kuni vastutav töötaja on kontrollinud nende täpsust;

b) isikuandmeid tuleb säilitada tõendamiseks; **või andmesubjekti või teise isiku eluliste huvide kaitsmiseks.**

e) andmesubjekt ei taotle nende kustutamist, vaid nende kasutamise piiramist.

3a. Juhul kui isikuandmete töötlemine on lõike 3 kohaselt piiratud, teavitab vastutav töötaja andmesubjekti enne töötlemise piirangute kõrvaldamist.

4. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötaja teavitab andmesubjekti kirjalikult andmete kustutamata jätmisest või nende ~~markeerimisest~~ töötlemise ~~piiramiseks~~ ja sellise **piiramisest ja** keeldumise põhjustest ning **esitab põhjendatud selgituse keeldumise kohta ja** selgitab talle võimalusi esitada järelevalveasutusele kaebus ja **ning** kasutada õiguskaitsevahendeid.

4a. Liikmesriigid näevad ette, et vastutav töötaja teavitab vastuvõtjaid, kellele need andmed on edastatud, kõigist lõike 1 alusel kustutatud andmetest või andmete töötlemise piirangutest, välja arvatud juhul, kui see kui see osutub võimatuks või eeldab ebaproportsionaalseid jõupingutusi. Vastutav töötaja teavitab nimetatud kolmandatest isikutest andmesubjekti.

4b. Liikmesriigid võivad sätestada, et andmesubjekt saab sellisele õigusele kinnitust otse vastutavalt töötlejalt või pädeva järelevalveasutuse vahendusel. [ME 79]

Artikkel 17

Andmesubjekti õigused kriminaalasja kohtueelses ja kohtulikus menetluses

Liikmesriigid võivad sätestada, et kohtuotsuses või kohtuotsuse tegemisega seotud dokumendis olevate isikuandmete puhul piiratakse artiklites 11–16 sätestatud õigust taotleda teavet ja juurdepääsu ning isikuandmete parandamist, kustutamist ja nende töötlemise piiramist vastavalt kriminaalasja kohtueelset ja kohtulikku menetlust käsitlevatele siseriiklikele õigusnormidele.

Kolmapäev, 12. märts 2014

IV PEATÜKK
VASTUTAV TÖÖTLEJA JA VOLITATUD TÖÖTLEJA

1. JAGU
ÜLDKOHUSTUSED

Artikkel 18

Vastutava töötleja ülesanded

1. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja võtab vastu põhimõtted ja rakendab meetmeid, et tagada **ja olla suuteline iga töötlemistoimingu puhul läbipaistval viisil tõendama, et** isikuandmete töötlemine on kooskõlas käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud õigusnormidega, **sed a nii töötlemisvahendite valikul kui ka töötlemise käigus.**

2. Lõikes 1 sätestatud meetmete hulka kuuluvad eelkõige:

a) dokumenteerimine vastavalt artiklile 23;

aa) andmekaitse mõjuhinnangu teostamine artikli 25a kohaselt;

b) artikli 26 kohase eelneva konsulteerimise nõude täitmine;

c) artiklis 27 sätestatud andmeturbenõuete rakendamine;

d) andmekaitseametniku määramine vastavalt artiklile 30;

da) lastega seotud isikuandmete töötlemise jaoks konkreetsete kaitsemeetmete arendamine ja rakendamine, kui see on asjakohane.

3. Vastutav töötleja rakendab mehhanismid, **et kontrollida, kas** käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ~~meetmete tulemuslikkuse kontrollimiseks~~ **meetmed on piisavad ja tulemuslikud.** Kontrolli teostavad sõltumatud sise- või välisaudiitorid, kui see on proportsionaalne. [ME 80]

Artikkel 19

Isikuandmete lõimitud kaitse ja vaikimisi kaitse

1. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja **ja vajaduse korral volitatud töötleja**, võttes arvesse tehnika arengut ja juurutamise kulusid, ~~võtavad töötlemisvahendite valikul ja~~ **praeguseid tehnilisi teadmisi, rahvusvahelisi parimaid tavasid ning andmetöötlemise kaasnevaid ohte, võtavad töötlemise eesmärkide ja vahendite valikul ning** töötlemise käigus selliseid ~~asjakohaseid ja proportsionaalseid~~ tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid ja kehtestab korra **ning kehtestavad korra**, millega tagatakse töötlemise vastavus käesoleva direktiivi nõuetele ja andmesubjekti õiguste kaitsmine, **eelkõige artiklis 4 sätestatud põhimõtete osas. Isikuandmete lõimitud kaitsele pööratakse erilist tähelepanu isikuandmete kogu elutsükli haldamisele alates andmete kogumisest ja töötlemisest kuni nende kustutamiseni, keskendudes ulatuslikele menetluslikele tagatistele, mis puudutavad isikuandmete täpsust, konfidentsiaalsust, puutumatust, füüsilist kaitset ja kustutamist. Kui vastutav töötleja on teinud artiklis 25 a nõutud isikuandmete kaitsele avaldatava mõju hinnangu, võetakse selle tulemusi arvesse nimetatud meetmete ja korra väljatöötamisel.**

2. Vastutav töötleja ~~rakendab mehhanismid, millega tagatakse~~ **tagab**, et vaikimisi töödeldakse ainult selliseid **vaid töötlemise konkreetse eesmärgi seisukohalt olulisi** isikuandmeid, mille töötlemine on vajalik töötlemise eesmärgi saavutamiseks **ning eelkõige selle, et andmeid ei koguta ja levitata rohkem ega säilitata kauem, kui kõnealusel otstarbel minimaalselt vajalik. Nende mehhanismidega tagatakse eelkõige see, et isikuandmed ei ole vaikimisi üldiselt kättesaadavad ja et andmesubjektidel on võimalik kontrollida oma isikuandmete levikut.** [ME 81]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 20

Kaasvastutavad töötajad

1. Liikmesriigid sätestavad, et kui mitu vastutavat töötajat määravad ühiselt kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid, on nad kaasvastutavad töötajad, kes peavad omavaheliste **õiguslikult siduvate** kokkulepetega kehtestama igäihe vastutuse käesoleva direktiivi alusel kehtestatud kohustuste täitmisel, eelkõige andmesubjekti õiguste kasutamise korra ja mehhanismid.
2. **Juhul kui andmesubjekti ei ole teavitatud, kes kaasvastutavatest töötajatest on lõike 1 alusel vastutav, võib ta kasutada käesolevast direktiivist tulenevaid õigusi kahe või rohkema kaasvastutava töötleja suhtes või nende vastu.** [ME 82]

Artikkel 21

Volitatud töötleja

1. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja valib enda nimel andmete töötlemiseks sellise volitatud töötleja, kes võtab käesoleva direktiivi nõuete täitmiseks ja andmesubjekti õiguste kaitsmiseks vajalikke tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid ning kehtestab korra, millega tagatakse töötlemise vastavus käesoleva direktiivi alusel kehtestatud sätetele ja andmesubjekti õiguste kaitsmine, **eelkõige seoses tehniliste turvalisusmeetmete ja organisatsiooniliste meetmetega, mis reguleerivad töötlemist, mida tuleb teostada, ja tagada kõnealuste meetmete järgimine.**
2. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja töötleb isikuandmeid sellise volitatud töötleja ja vastutavat töötlejat omavahel siduva **lepingu või** õigusakti alusel, milles on eelkõige sätestatud, et volitatud töötleja tegutseb ainult vastavalt vastutava töötleja juhtnõuetele, eelkõige juhul, kui isikuandmete edastamine on keelatud:
 - a) tegutseb ainult vastavalt vastutava töötleja juhtnõuetele;
 - b) kasutab ainult töötajaid, kes on nõus olema seotud konfidentsiaalsuse kohustusega või järgima seadusest tulenevat konfidentsiaalsuse kohustust;
 - c) võtab kõik vajalikud meetmed vastavalt artiklile 27;
 - d) kaasab teise volitatud töötleja ainult vastutava töötleja loal ja teavitab seega vastutavat töötlejat kavatsusest kaasata teine volitatud töötleja ajavahemiku jooksul, mil vastutaval töötlejal on võimalik vastuväiteid esitada;
 - e) võtab kokkuleppel vastutava töötlejaga võimaluse piires ja vastavalt töötlemise laadile vastu vajalikud tehnilised ja korralduslikud nõuded, mille kohaselt täidetakse vastutava töötleja kohustust vastata III peatükis sätestatud taotlustele andmesubjekti õiguste teostamiseks;
 - f) aitab vastutaval töötlejal täita artiklites 25a – 29 sätestatud kohustusi;
 - g) tagastab andmetöötlemise lõppedes vastutavale töötlejale kõik tulemused ega töötle isikuandmeid muul viisil ning kustutab olemasolevad koopiad, välja arvatud juhul, kui liidu või liikmesriikide õiguses nõutakse andmete säilitamist;
 - h) teeb vastutavale töötlejale ja järelevalveasutusele kättesaadavaks kogu vajaliku teabe, mille alusel saab kontrollida käesolevas artiklis sätestatud kohustuste täitmist;
 - i) võtab arvesse lõimitult ja vaikimisi andmekaitse põhimõtet.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2a. Vastutav töötaja ja volitatud töötaja kehtestavad kirjalikult vastutava töötaja juhised ja volitatud töötaja lõikes 2 viidatud kohustused.

3. Kui volitatud töötaja töötleb isikuandmeid eesmärgil, mis ei vasta vastutava töötaja antud ülesandele, käsitatakse volitatud töötajat sellise töötlemise suhtes vastutava töötajana ja tema suhtes kohaldatakse artiklis 20 sätestatud kaasvastutuse eeskirju. [ME 83]

Artikkel 22

Töötlemine vastutava töötaja ja volitatud töötaja volituse alusel

1. Liikmesriigid sätestavad, et volitatud töötaja ja vastutava töötaja või volitatud töötaja volituse alusel tegutsevad isikud, kellel on juurdepääs isikuandmetele, tohivad isikuandmeid töödelda ainult vastutava töötaja juhiste alusel või liidu või liikmesriigi õigusaktidega ettenähtud juhtudel.

1a. Kui volitatud töötaja on määrav osaleja seoses andmetöötlemise eesmärgi, vahendite või meetoditega või ta saab selleks või ei tegutse eranditult vastutava töötaja juhiste alusel, peetakse teda kaasvastutavaks töötajaks vastavalt artiklile 20. [ME 84]

Artikkel 23

Dokumenteerimine

1. Liikmesriigid sätestavad, et vastutava töötaja ja volitatud töötaja dokumenteerivad nende vastutusel olevad töötlemissüsteemid ja töötlemise korra.

2. Dokumendid peavad sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

a) vastutava töötaja ning vajaduse korral kaasvastutava töötaja või volitatud töötaja nimi ja kontaktandmed;

aa) kaasvastutavate töötajate puhul õiguslikult siduv kokkulepe; volitatud töötajate ja volituse alusel tehtavate toimingute loetelu;

b) töötlemise eesmärk,

ba) vastutava töötaja või volitatud töötaja organisatsiooni osade näitamine, millele on usaldatud isikuandmete töötlemine teatud eesmärgil;

bb) andmesubjektide kategooria või kategooriate ja nendega seotud andmete liigi või liikide kirjeldus;

c) isikuandmete vastuvõtjad või vastuvõtjate liigid;

ca) asjakohasel juhul teave profiilianalüüsi olemasolu, profiilianalüüsil põhinevate meetmete ja profiilianalüüsile vastuväidete esitamise mehhanismide kohta;

cb) arusaadav teave loogika kohta, mida hõlmab mis tahes automatiseeritud töötlemine;

d) teave andmete edastamise kohta kolmandatele riikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele koos asjaomase riigi või rahvusvahelise organisatsiooni nimega, **viidates andmeedastuse õiguslikele alustele; põhjalik selgitus esitatakse juhul, kui edastamine põhineb käesoleva direktiivi artiklil 35 või 36;**

da) eri andmeliikide kustutamise tähtaeg;

db) artikli 18 lõikes 1 osutatud meetmete kontrollimise tulemused;

Kolmapäev, 12. märts 2014

dc) andmete töötlemise eesmärgi õigusliku aluse osutamine.

3. Vastutav töötleja ja volitatud töötleja esitavad **kõik** dokumendid taotluse alusel järelevalveasutusele. [ME 85]

Artikkel 24

Dokumentide säilitamine

1. Liikmesriigid tagavad, et säilitatakse vähemalt järgmisi töötlemistoiminguid käsitlevad dokumendid: kogumine, muutmine, lugemine, avalikustamine, ühendamine ja kustutamine. Lugemist ja avalikustamist kajastavad dokumendid peavad sisaldama andmeid nimetatud toimingute tegemise eesmärgi, kuupäeva ja aja ning võimaluse korral ka isikuandmeid lugenud ja avalikustanud isiku kohta **ning selliste andmete vastuvõtjate nimed**.
2. Dokumente kasutatakse ainult töötlemistoimingute õiguspärasuse kontrollimiseks, sisesireks ning andmete tervikluse ja turvalisuse tagamiseks **või auditeerimiseks andmekaitseametniku või andmekaitseasutuse poolt**.

2a. Vastutav töötleja ja volitatud töötleja esitavad dokumendid taotluse alusel järelevalveasutusele. [ME 86]

Artikkel 25

Koostöö järelevalveasutustega

1. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja ja volitatud töötleja teevad asjakohase taotluse alusel järelevalveasutusega tema ülesannete täitmiseks koostööd, eelkõige esitades ~~talle tema ülesannete täitmiseks vajalikku~~ **artikli 46 lõike 2 punktis a osutatud** teavet **ja tagades juurdepääsu, nagu on sätestatud artikli 46 lõike 2 punktis b**.
2. Kui järelevalveasutus täidab oma ülesandeid vastavalt artikli 46 **lõike 1** punktidele a ja b, vastavad vastutav töötleja ja volitatud töötleja tema märkustele mõistliku tähtaja jooksul, **mille määrab järelevalveasutus**. Järelevalveasutuse märkustele esitatud vastuses kirjeldatakse võetud meetmeid ja saavutatud tulemusi. [ME 87]

Artikkel 25a

Isikuandmete kaitsese avaldatava mõju hinnang

1. Liikmesriigid sätestavad, et kui töötlemistoimingud võivad oma laadi, ulatuse või eesmärkide tõttu ohustada andmesubjektide õigusi ja vabadusi, hindab vastutav töötleja või tema nimel tegutsev volitatud töötleja kavandatavate töötlemissüsteemide ja -menetluste mõju isikuandmete kaitsesele enne uute töötlemistoimingute tegemist või esimesel võimalusel, kui töötlemistoimingutega on juba alustatud.
2. Eelkõige kujutavad järgmised töötlemistoimingud tõenäoliselt selliseid konkreetseid ohte, millele osutatakse lõikes 1:
- a) isikuandmete töötlemine suuremahulistes toimikusüsteemides kuritegude tõkestamise, avastamise, uurimise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil;
- b) isikuandmete eriliikide töötlemine artikli 8 kohaselt, lastega seotud isikuandmete, biomeetriliste andmete ja asukohaandmete töötlemine kuritegude tõkestamise, avastamise, uurimise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil;
- c) füüsilise isiku isikuomaduste hindamine või eelkõige füüsilise isiku käitumise analüüs või selle prognoosimine, mis põhineb automaattöötlemisel ja mille tulemuseks on tõenäoliselt meetmed, millel on õiguslik mõju üksikisikule või mis avaldavad talle märkimisväärset mõju;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- d) avalike alade jälgimine eeskätt elektrooniliste optikaseadmetega (videojärelevalveseadmetega) või
- e) muud töötlemistoimingud, mille puhul tuleb nõu pidada järelevalveasutusega vastavalt artikli 26 lõikele 1.
3. Mõjuhindang peab hõlmama vähemalt järgmist:
- a) kavandatud töötlemistoimingute süstemaatiline kirjeldus;
- b) hinnang selle kohta, kas töötlemistoimingud on eesmärgi arvestades vajalikud ja proportsionaalsed;
- c) hinnang selle kohta, millised on ohud andmesubjektide õigustele ja vabadustele, ning kavandatud meetmed selliste ohtudega tegelemiseks ning isikuandmete töötlemise mahu vähendamiseks;
- d) turvameetmed ning isikuandmete kaitset ja käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud sätete järgimise tõendamist tagavad mehhanismid, võttes arvesse andmesubjektide ja teiste asjaomaste isikute õigusi ja õiguspäraseid huve;
- e) üldist teavet eri andmeliikide kustutamise tähtsuse kohta;
- f) vajaduse korral loetelu andmete kavandatavatest edastamistest kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile koos asjaomase kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni nimega ning artikli 36 lõikes 2 osutatud edastamise korral kaitsemeetmete kohta koostatud dokumentide loendit;
4. Juhul kui vastutav töötleja või volitatud töötleja on määranud andmekaitseametniku, kaasatakse ametnik mõju hindamise protsessi.
5. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja peab nõu avalikkusega kavandatud töötlemise kohta, ilma et see piiraks avalike huvide kaitsmist või töötlemistoimingute turvalisust.
6. Ilma et see piiraks avalike huvide kaitsmist või töötlemistoimingute turvalisust, tehakse hinnang avalikkusele kergesti kättesaadavaks.
7. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 56 võtma pärast Euroopa Andmekaitseõukogult arvamuse küsimist vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõigetes 1 ja 2 osutatud töötlemistoimingutega seotud konkreetsete ohtude tuvastamise kriteeriume ja tingimusi ning lõikes 3 osutatud hindamisnõudeid, sealhulgas skaleeritavuse, kontrollitavuse ja auditeeritavuse tingimusi. [ME 88]

Artikkel 26

Eelnev konsulteerimine järelevalveasutusega

1. Liikmesriigid tagavad, et vastutav töötleja ja volitatud töötleja konsulteerivad järelevalveasutusega enne, kui nad hakkavad töötleva isikuandmeid, mis kantakse uude loodavasse toimekusüsteemi et kindlustada kavandatud töötlemise vastavus käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud õigusnormidele ja eelkõige et vähendada ohtu andmesubjektidele tekkivat, kui:
- a) töödeldakse artiklis 8 osutatud andmete eriliike; artiklis 25a sätestatud isikuandmete kaitse mõjuhindangu kohaselt kujutavad töötlemistoimingud oma laadi, ulatuse ja/või eesmärkide tõttu tõenäoliselt endast konkreetset ja märkimisväärset ohtu või

Kolmapäev, 12. märts 2014

- b) vastasel juhul toob töötlemise laad, eelkõige uute tehnoloogiate, mehhanismide või menetluste kasutamine endaga kaasa konkreetse ohu andmesubjekti põhiõigustele ja vabadustele, eelkõige tema isikuandmete kaitsele **järelevalveasutus peab vajalikuks eelnevalt konsulteerida täpsustatud töötlemistoimingute küsimustes, mis oma laadi, ulatuse ja/või eesmärgi tõttu kujutavad tõenäoliselt konkreetseid ohu andmesubjektide õigustele ja vabadustele.**

1a. Kui järelevalveasutus teeb kooskõlas oma volitustega kindlaks, et töötlemine ei vasta käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud õigusnormidele, eelkõige kui töötlemisega kaasnevad ohud ei ole piisavalt kindlaks tehtud ega leevendatud, keelab ta kavandatud töötlemise ja teeb ettepanekud töötlemise vastavusse viimiseks direktiiviga.

2. Liikmesriigid võivad sätestada **sätetavad**, et järelevalveasutus koostab ja avalikustab **pärast nõupidamist Euroopa Andmekaitsealase loetelu töötlemistoimingutest, mille suhtes kohaldatakse lõikes 1 lõike 1 punktis b sätestatud eelnevat konsulteerimist.**

2a. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja või volitatud töötleja esitab järelevalveasutusele artikli 25 a kohase isikuandmete kaitse mõjuhinnangu ja taotluse korral ka muu teabe, mille alusel järelevalveasutus saab hinnata, kas töötlemine, eelkõige andmesubjekti isikuandmete kaitset ohustavate tegurite suhtes võetavad meetmed ja pakutavad kaitsemeetmed, vastavad käesolevale direktiivile.

2b. Kui järelevalveasutus on seisukohal, et töötlemine ei vasta käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud õigusnormidele või et töötlemisega kaasnevad ohud ei ole piisavalt kindlaks tehtud ega leevendatud, teeb ta ettepanekud töötlemise vastavusse viimiseks käesoleva direktiiviga.

2c. Liikmesriigid võivad konsulteerida järelevalveasutusega, kui nad valmistavad ette riigi parlamendi meedet või õigusakti põhinevat meedet, millega määratakse kindlaks töötlemise laad, et viia kavandatav töötlemine kooskõlla käesoleva direktiiviga, ning eelkõige tagatakse andmesubjektide ähvardavate ohtude leevendamine. [ME 89]

2. JAGU ANDMETURVE

Artikkel 27 Töötlemise turvalisus

1. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja ja volitatud töötleja võtavad vajalikke tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid **ning viivad läbimenetlusi**, et tagada töötlemisest ja kaitstavate andmete laadist tulenevatele ohtudele vastav turvalisus, võttes arvesse tehnika taset ja selliste meetmete rakendamise kulusid.
2. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja ja volitatud töötleja rakendavad riskianalüüsi alusel automatiseeritud andmetöötluse suhtes meetmeid, et
 - a) keelata kõrvaliste isikute juurdepääs isikuandmete töötlemiseks kasutatavatele andmetöötlusseadmetele (töövahenditele juurdepääsu kontroll);
 - b) hoida ära andmekandjate lugemine, kopeerimine, muutmine või kõrvaldamine vastava loata isikute poolt (andmekandjate kontroll);
 - c) hoida ära andmete sisestamine ja säilitatavate isikuandmetega tutvumine, nende muutmine või kustutamine ilma vastava loata (säilitamise kontroll);

Kolmapäev, 12. märts 2014

- d) hoida ära automatiseeritud andmetöötlussüsteemi kasutamine andmesidevahendite abil isikute poolt, kellel puudub selleks luba (kasutajate kontroll);
 - e) tagada, et automatiseeritud andmetöötlussüsteemi kasutamise loaga isikutel oleks juurdepääs ainult nendele andmetele, mida hõlmab nende juurdepääsuluba (juurdepääsukontroll);
 - f) tagada võimalus tõendada ja kindlaks määrata, millistele asutustele on isikuandmeid andmesidevahendite kaudu edastatud, millistele võib neid edastada või kättesaadavaks teha (andmeedastuse kontroll);
 - g) tagada võimalus hiljem tõendada ja kindlaks teha, milliseid isikuandmeid on automatiseeritud andmetöötlussüsteemi sisestatud ning millal ja kelle poolt need sisestati (sisestamise kontroll);
 - h) hoida ära isikuandmete loata lugemine, kopeerimine, muutmine või kustutamine isikuandmete edastamise või andmekandjate vedamise ajal (transpordi kontroll);
 - i) tagada, et paigaldatud süsteeme on võimalik katkestuse korral taastada (taastamine);
 - j) tagada, et süsteem toimib, et selles ilmnevatest toimimisvigadest teatatakse (töökindlus) ja et süsteemirikked ei põhjustaks andmete moonutamist (terviklus).
- ja) tagada, et tundlike isikuandmete töötlemise korral vastavalt artiklile 8 on kasutusele võetud lisaturvameetmed, et tagada ülevaade olukorra ohtudest ja võime võtta peaaegu reaajas ennetus-, parandus- ja leevendusmeetmeid tuvastatud puuduste või vahejuhtumite puhul, mis võiksid endast andmetele ohtu kujutada.**

2a. Liikmesriigid näevad ette, et töötledajad võib määrata üksnes juhul, kui nad tagavad lõike 1 kohaste vajalike tehniliste ja organisatsiooniliste meetmete ning artikli 21 lõike 2 punkti a kohaste juhiste järgimise. Pädev asutus teostab selles suhtes järelevalvet volitatud töötledaja üle.

3. Komisjon võib vajaduse korral vastu võtta rakendusakte, millega täpsustatakse lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete täitmist eri olukordades, eelkõige krüpteerimisstandardeid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 90]

Artikkel 28

Järelevalveasutuse teavitamine isikuandmetega seotud rikkumisest

1. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötledaja teavitab järelevalveasutust isikuandmetega seotud rikkumisest põhjendamatu viivitusteta ja võimaluse korral 24 tunni jooksul pärast rikkumise avastamist. Juhul kui teade esitatakse hiljem kui 24 tunni jooksul, **Mis tahes viivituse korral** esitab vastutav töötledaja järelevalveasutusele taotluse korral selle kohta põhjenduse.
2. Volitatud töötledaja teavitab vastutavat töötledajat **põhjendamatu viivitusega pärast** isikuandmetega seotud rikkumisest ~~kohe pärast selle avastamist~~ **rikkumise tuvastamist**.
3. Lõikes 1 osutatud teates tuleb vähemalt:
 - a) kirjeldada isikuandmetega seotud rikkumise laadi ning nimetada asjaomaste andmesubjektide kategooriad ja arv ning isikuandmete liigid ja arv;
 - b) teatada artiklis 30 osutatud andmekaitseametniku või mõne teise täiendavat teavet andva kontaktisiku nimi ja kontaktandmed;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- c) kirjeldada soovitatavaid meetmeid, mis võimaldavad leevendada isikuandmetega seotud rikkumise võimalikku negatiivset mõju;
- d) kirjeldada isikuandmetega seotud rikkumise võimalikke tagajärgi;
- e) kirjeldada vastutava töötleva kavandatud või võetud meetmeid isikuandmetega seotud rikkumise lahendamiseks **ja selle tagajärgede leevendamiseks**.

Juhul kui kogu teabe esitamine põhjendamatu viivitusega ei ole võimalik, võib vastutav töötleva teavitamise lõpule viia teises etapis.

4. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleva dokumenteerib kõik isikuandmetega seotud rikkumised, sealhulgas rikkumise asjaolud, nende mõju ja võetud parandusmeetmed. Dokumentid peavad ~~võimaldama~~ **olema piisavad, et võimaldada** järelvalveasutusel kontrollida käesolevas artiklis sätestatud nõuete täitmist. Dokumentides esitatakse ainult nimetatud eesmärgi kohane teave.

4a. Järelevalveasutus peab teavitatud rikkumiste liikide kohta avalikku registrit.

5. Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 56 **pärast Euroopa Andmekaitsekoostöögrupilt arvamuse taotlemist** võtma vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõigetes 1 ja 2 osutatud rikkumise tuvastamise kriteeriume ning olukordi, mille puhul vastutav töötleva ja volitatud töötleva on kohustatud isikuandmetega seotud rikkumisest teatama.

6. Komisjon võib kehtestada järelvalveasutusele esitatava teate tüüpvormi ja esitamise korra ning lõikes 4 osutatud dokumentide vormi ja esitamise korra, sealhulgas tähtsaja, mille möödumisel on lubatud neis esitatud teave kustutada. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. **[ME 91]**

Artikkel 29

Andmesubjekti teavitamine isikuandmetega seotud rikkumisest

1. Liikmesriigid sätestavad, et kui isikuandmetega seotud rikkumine võib kahjustada **rikkuda** andmesubjekti isikuandmete, ja tema eraelu kaitset, teavitab vastutav töötleva pärast artiklis 28 osutatud teavitamist sellest põhjendamatu viivitusega ka andmesubjekti.

2. Andmesubjektile lõike 1 kohaselt ~~esitatud~~ **esitatav teade on terviklik ning selle keelekasutus on selge ja lihtne**. Teatistes kirjeldatakse isikuandmetega seotud rikkumise laadi ning esitatakse vähemalt artikli 28 lõike 3 punktides b, c ja d nimetatud teave ja soovitus **ning teave andmesubjekti õiguste ja õiguskaitsvahendite kohta**.

3. Andmesubjekti ei pea teavitama isikuandmetega seotud rikkumisest, kui vastutav töötleva suudab järelvalveasutusele tõendada, et ta on rakendanud vajalikud tehnilised abinõud nende isikuandmete kaitsmiseks, mille suhtes rikkumine toime pandi. Sellised tehnoloogilised kaitsemeetmed muudavad andmed loetamatuks neile, kellel puuduvad andmetele juurdepääsu volitused.

3a. Ilma et see piiraks vastutava töötleva kohustust teavitada andmesubjekti isikuandmetega seotud rikkumistest, võib järelvalveasutus pärast rikkumise võimaliku kahjuliku mõju hindamist vastutavalt töötlevalt nõuda andmesubjekti teavitamist, kui vastutav töötleva ei ole rikkumisest ise veel teatanud.

Kolmapäev, 12. märts 2014

4. Artikli 11 lõikes 4 osutatud alustel võib andmesubjektile teabe esitada hiljem või piiratud ulatuses või jätta selle esitamata. [ME 92]

3. JAGU

ANDMEKAITSEAMETNIK

Artikkel 30

Andmekaitseametniku määramine

1. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötaja ja volitatud töötaja määravad ametisse andmekaitseametniku.
2. Andmekaitseametniku määramisel lähtutakse tema kutseoskustest, eelkõige isikuandmete kaitse alaste õigusaktide ja tava tundmisest ning suutlikkusest täita artiklis 32 osutatud ülesandeid. **ajalikud erialateadmised määratakse kindlaks eelkõige vastavalt andmete töötlemise laadile ning vastutava töötaja või volitatud töötaja töödeldavate isikuandmete kaitsmise nõuetele.**
 - 2a. **Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötaja ja volitatud töötaja tagavad, et andmekaitseametniku muud ametiülesanded on kooskõlas tema isikuandmete kaitse alaste ülesannete ja kohustustega ega põhjusta huvide konflikti.**
 - 2b. **Andmekaitseametnik nimetatakse ametisse vähemalt neljaks aastaks. Andmekaitseametniku võib ametisse tagasi nimetada. Andmekaitseametniku võib tema ametiaja jooksul tema ametist kõrvaldada ainult juhul, kui ta ei vasta enam oma ametiülesannete täitmiseks esitatavatele tingimustele.**
 - 2c. **Liikmesriigid näevad andmesubjektile ette õiguse kontakteeruda andmekaitseametnikuga kõigis küsimustes, mis on seotud tema isikuandmete töötlemisega.**
3. Mitme üksuse jaoks võib määrata ühe andmekaitseametniku olenevalt pädeva asutuse või organi organisatsioonilisest struktuurist.
 - 3a. **Liikmesriigid näevad ette, et vastutav töötaja ja volitatud töötaja teevad andmekaitseametniku nime ja kontaktandmed järelevalveasutusele ja üldsusele teatavaks. [ME 93]**

Artikkel 31

Andmekaitseametniku ametiseisund

1. Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötaja või volitatud töötaja tagab andmekaitseametniku nõuetekohase ja õigeaegse kaasamise kõikidesse isikuandmete kaitse küsimustesse.
2. Vastutav töötaja või volitatud töötaja tagab, et andmekaitseametnikul on vahendid, mis võimaldavad tal täita artiklis 32 loetletud ülesandeid ja kohustusi sõltumatult ning et ta ei saa oma tööülesannete täitmisel juhtnööre.
 - 2a. **Vastutav töötaja ja volitatud töötaja toetavad andmekaitseametnikku tema ülesannete täitmisel, andes tema käsutusse kõik vahendid, sealhulgas töötajad, ruumid ja seadmed, ning tagades pideva täiendõppe ja muud vahendid, mida on vaja artiklis 32 osutatud kohustuste ja ülesannete täitmiseks ning ametialaste teadmiste kinnistamiseks. [ME 94]**

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 32

Andmekaitseametniku ülesanded

Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötaja või volitatud töötaja annab andmekaitseametnikule vähemalt järgmised ülesanded:

- a) **suurendada teadlikkust**, teavitada ja nõustada vastutavat töötajat või volitatud töötajat seoses nende kohustustega, mis tulenevad käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud õigusaktidest, **eelkõige seoses tehniliste ja organisatsiooniliste meetmete ja menetlustega**, ning oma tegevus ja saadud vastused dokumenteerida;
- b) jälgida isikuandmete kaitse põhimõtete rakendamist ja kohaldamist, sealhulgas ülesannete jaotamist, isikuandmete töötlemises osaleva personali koolitamist ja nendega seotud auditeerimist;
- c) jälgida käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud õigusnormide rakendamist ja kohaldamist, eelkõige isikuandmete lõimitud ja vaikimisi kaitset, andmeturvet, andmesubjektide teavitamist ning käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud normidest tulenevate õiguste kasutamiseks andmesubjektide poolt esitatavaid taotlusi käsitlevate normide rakendamist ja kohaldamist;
- d) tagada artiklis 23 osutatud dokumenteerimine;
- e) jälgida isikuandmetega seotud rikkumiste dokumenteerimist ning neist teavitamist vastavalt artiklitele 28 ja 29;
- f) jälgida vajaduse korral vastavalt ~~artiklile 26~~ **artikli 26 lõikele 1 andmekaitse mõjuhinnangu tegemist vastutava töötaja või volitatud töötaja poolt ja** järelevalveasutusega toimuva eelneva konsulteerimise kohaldamist;
- g) jälgida järelevalveasutuse taotlustele vastamist ja oma pädevuse piires ka temaga koostöö tegemist vastavalt järelevalveasutuse taotlusele või omal algatusel;
- h) tegutseda isikuandmete töötlemise küsimustes järelevalveasutuse kontaktisikuna ja vajaduse korral konsulteerida järelevalveasutusega andmekaitseametniku omal algatusel. **[ME 95]**

V PEATÜKK

ISIKUANDMETE EDASTAMINE KOLMANDATELE RIIKIDELE JA RAHVUSVAHELISTELE ORGANISATSIOONIDELE

Artikkel 33

Isikuandmete edastamise üldpõhimõtted

Liikmesriigid sätestavad, et töödeldavate või pärast kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele edastamist töötlemiseks mõeldud isikuandmete edastamine, sealhulgas andmete vahendatud edastamine kolmandatele riikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele, võib toimuda ainult juhul,

- a) ~~kui see~~ **konkreetne edastamine** on vajalik kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks või kuritegude eest vastutusele võtmiseks või kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks ning
- aa) **kui andmeid edastatakse vastutavale töötajale kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis, mis on pädev avaliku sektori asutus artikli 1 lõikes 1 osutatud eesmärgil, ning**

Kolmapäev, 12. märts 2014

- ab) kui vastutav töötleja ja volitatud töötleja on täitnud käesolevas peatükis sätestatud tingimused, sealhulgas juhul kui kolmandad riigid või rahvusvahelised organisatsioonid edastavad isikuandmed muule kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, ning
- b) vastutav töötleja ja volitatud töötleja täidavad käesolevas peatükis sätestatud tingimused. **muud vastavalt käesolevale direktiivile vastu võetud õigusnormid ning**
- ba) ei ohustata üksikisikutele käesoleva direktiiviga liidus tagatud isikuandmete kaitsmist ning
- bb) kui komisjon on otsustanud artiklis 34 osutatud tingimuste ja menetluse alusel, et kõnealune kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon tagab piisava kaitse, või
- bc) kui isikuandmete kaitseks võetavad asjakohased kaitsemeetmed on sätestatud õiguslikult siduvas dokumendis, nagu on osutatud artiklis 35.

Liikmesriigid sätestavad, et käesoleva artikli esimeses lõigus nimetatud vahendatud edastamine võib toimuda vaid juhul, kui lisaks selles lõigus sätestatud tingimuste täitmisele

- a) on vahendatud edastamine vajalik samal konkreetsel eesmärgil kui algne edastamine ning
- b) pädev asutus, kes teostas algse edastamise, on andnud vahendatud edastamiseks loa. [ME 96]

Artikkel 34

Edastamine piisava kaitse otsuse alusel

1. Liikmesriigid sätestavad, et isikuandmeid võib edastada kolmandale riigile ja rahvusvahelisele organisatsioonile juhul, kui komisjon on kooskõlas määruse (EL) nr .../2012 artikliga 41 või käesoleva artikli lõikega 3 teinud otsuse, et kolmas riik või territoorium või kolmanda riigi töötlemissektor või rahvusvaheline organisatsioon tagab isikuandmete kaitse piisava taseme. Selliseks edastamiseks **Sellise edastamise puhul** ei ole **eriluba** vaja ~~täiendavat luba~~.
2. Määruse (EL) nr .../2012 artikli 41 kohase otsuse puudumise korral hindab komisjon Isikuandmete kaitse piisavust, kaaludes **piisavuse hindamisel kaalub komisjon** järgmisi asjaolusid:
- a) õigusriigi põhimõte, mis üldised kui ka konkreetse sektori kehtivad asjaomased õigusaktid, sealhulgas avaliku julgeoleku, riigikaitse, riigi julgeoleku ja kriminaalõigusega seotud õigusaktid **ning nende rakendamine**, kõnealuses riigis või rahvusvahelises organisatsioonis järgitavad turvameetmed ~~ning~~, **kohtupraktikast tulenevad nõuded**, samuti kehtivad ja kohtulikult kaitstavad õigused, sealhulgas andmesubjektide halduslikud ja õiguskaitsevahendid, eelkõige nende liidus elavate andmesubjektide puhul, kelle isikuandmeid edastatakse;
- b) kõnealuses kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis ühe või mitme sellise sõltumatu järelevalveasutuse olemasolu ja tõhus toimimine, kes vastutab isikuandmete kaitse eeskirjade järgimise **eest, sealhulgas piisavad sanktsioonide kehtestamise volitused**, ning andmesubjekti abistamise ja nõustamise eest tema õiguste teostamisel ning liidu ja liikmesriikide järelevalveasutustega tehtava koostöö eest, ning
- c) kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni rahvusvahelised kohustused, **eelkõige mis tahes õiguslikult siduvad konventsioonid või õigusaktid isikuandmete kaitse valdkonnas**.

Kolmapäev, 12. märts 2014

3. ~~Komisjon võib~~ **Komisjoni volitatakse pärast Euroopa Andmekaitsekoogult arvamuse küsimist vastavalt artiklile 56 vastu võtma delegeeritud õigusakte, et** käesoleva direktiivi reguleerimisala piires otsustada, et kolmas riik või territoorium või kolmanda riigi töötlemissektor või rahvusvaheline organisatsioon tagab isikuandmete kaitse piisava taseme lõike 2 tähenduses. ~~Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.~~

4. ~~Rakendusaktis~~ **Delegeeritud õigusaktis** määratakse kindlaks selle geograafiline ja valdkondlik kohaldatavus ning vajaduse korral nimetatakse lõike 2 punktis b nimetatud järelevalveasutus.

4a. Komisjon jälgib pidevalt arenguid, mis võivad mõjutada lõikes 2 loetletud asjaolude täitmist kolmandates riikides ja rahvusvahelistes organisatsioonides, seoses millega on vastu võetud lõike 3 kohane delegeeritud õigusakt.

5. ~~Komisjon võib~~ **Komisjoni volitatakse vastavalt artiklile 56 vastu võtma delegeeritud õigusakte, et** käesoleva direktiivi reguleerimisala piires otsustada, et kolmas riik või territoorium või kolmanda riigi töötlemissektor või rahvusvaheline organisatsioon ei taga piisavat isikuandmete kaitset lõike 2 tähenduses, eelkõige juhul, kui kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis kehtivate üldiste ja konkreetse sektori asjaomaste õigusaktidega ei tagata kehtivaid ja kohtulikult kaitstavaid õigusi, sealhulgas andmesubjektide halduslikke ja õiguskaitsvahendeid, eelkõige nende andmesubjektide puhul, kelle isikuandmeid edastatakse. ~~Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega või äärmiselt kiireloomulistel juhtudel seoses üksikisiku õigusega isikuandmete kaitsele kooskõlas artikli 57 lõikes 3 osutatud menetlusega.~~

6. Liikmesriigid tagavad, et kui komisjon teeb lõike 5 kohase otsuse, siis keelatakse **on mis tahes** isikuandmete edastamine kolmandale riigile või territooriumile või kõnealuse kolmanda riigi töötlemissektorile või rahvusvahelisele organisatsioonile, ilma et see otsus piiraks artikli 35 lõike 1 kohast ja artiklile 36 vastavat edastamist **keelatud**. Komisjon alustab sobival ajal konsultatsioone kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga, et parandada käesoleva artikli lõike 5 kohasest otsusest tulenevat olukorda.

7. Komisjon avaldab *Euroopa Liidu Teatajas* loetelu nendest kolmandatest riikidest, territooriumidest ja kolmandate riikide töötlemissektoritest ja rahvusvahelistest organisatsioonidest, mille kohta on tehtud otsus, et isikuandmete kaitse piisav tase ei ole tagatud.

8. Komisjon jälgib lõigetes 3 ja 5 osutatud ~~rakendusaktide~~ **delegeeritud õigusaktide** kohaldamist. [ME 97]

Artikkel 35

Edastamine asjakohaste kaitsemeetmete abil

1. Kui komisjon ei ole **teinud** artikli 34 kohast otsust ~~teinud~~, näevad liikmesriigid ette, et **või otsustab, et kolmas riik või kõnealuse kolmanda riigi territoorium või rahvusvaheline organisatsioon ei taga piisavat andmekaitse taset vastavalt artikli 34 lõikele 5, ei või vastutav töötleja või volitatud töötleja edastada** isikuandmeid ~~või edastada~~ kolmandale riigile või **kõnealuse kolmanda riigi territooriumile või** rahvusvahelisele organisatsioonile, **välja arvatud juhul, kui vastutav töötleja või volitatud töötleja on õiguslikult siduvas dokumendis sätestanud isikuandmete kaitseks asjakohased kaitsemeetmed.:**

a) isikuandmete kaitseks võetavad kaitsemeetmed on sätestatud õiguslikult siduvas dokumendis või

b) vastutav töötleja või volitatud töötleja on hinnanud kõiki isikuandmete edastamisega seotud asjaolusid ning leidnud, et kehtestatud on kõik isikuandmete kaitse seisukohalt asjakohased kaitsemeetmed.

† 2. Lõike 1 punkti b kohase otsuse peavad tegema nõuetekohaselt volitatud töötajad. Kogu ülevaade tuleb dokumenteerida ja dokumendid tuleb esitada taotluse alusel järelevalveasutusele. **Järelevalveasutus peab kõikideks edastamiseks andma eelneva loa.** [ME 98]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 36

Erandid

1. Kui komisjon otsustab vastavalt artikli 34 lõikele 5, et isikuandmete kaitse ei ole piisaval tasemel, siis isikuandmete edastamist asjaomasele kolmandale riigile või asjaomasele rahvusvahelisele organisatsioonile ei toimu, kui andmesubjekti õigustatud huvi vältida andmete edastamist kaalub konkreetsel juhul üles avaliku huvi andmete edastamise vastu.

2. Erandina artiklitest 34 ja 35 sätestavad liikmesriigid, et kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile võib isikuandmeid edastada ainult tingimusel, et

- a) edastamine on vajalik andmesubjekti või teise isiku eluliste huvide kaitsmiseks või
- b) edastamine on vajalik andmesubjekti õigustatud huvi kaitsmiseks vastavalt andmeid edastava liikmesriigi õigusele või
- c) edastamine on äärmiselt vajalik liikmesriigi või kolmanda riigi avalikku julgeolekut ähvardava vahetu ja tõsise ohu vältimiseks või
- d) edastamine on vajalik konkreetsete kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks või kuritegude eest vastutusele võtmiseks või kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks või
- e) edastamine on vajalik konkreetsete kuritegude tõkestamise, uurimise, avastamise või kuritegude eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramisega seotud konkreetsete õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks.

2a. Lõikel 2 põhineval töötlemisel peab olema õiguslik alus liidu õiguses või selle liikmesriigi õiguses, mille õigust kohaldatakse vastutava töötleja suhtes; kõnealune õigus peab vastama avaliku huvi eesmärgile või vajadusele kaitsta teiste õigusi ja vabadusi, austama isikuandmete kaitse õiguse olemust ja olema vastavuses taotletava õiguspärase eesmärgiga.

2b. Kõik isikuandmete edastamise toimingud, mis on otsustatud erandite põhjal, peavad olema nõuetekohaselt põhjendatud ja piirduma rangelt vajalikuga, mistõttu ei ole lubatud mahukad ega sagedased andmeedastused.

2c. Lõike 2 kohase otsuse peavad tegema nõuetekohaselt volitatud töötajad. Kõnealused edastamised, sealhulgas edastamise kuupäev ja kellaaeg, vastuvõtva asutuse andmed, edastamise selgitus ja edastatud teave, peavad olema dokumenteeritud ning dokumendid tuleb taotluse korral esitada järelevalveasutusele. [ME 99]

Artikkel 37

Isikuandmete edastamise eritingimused

Liikmesriigid sätestavad, et vastutav töötleja teavitab isikuandmete vastuvõtjat töötlemise piirangutest ja teeb mõistlikke jõupingutusi nendest kinnipidamiseks. Vastutav töötleja teavitab isikuandmete vastuvõtjat igasugusest andmete ajakohastamisest, parandamisest või kustutamisest, ning vastuvõtja teavitab omakorda juhul, kui andmeid on hiljem edasi antud. [ME 100]

Artikkel 38

Rahvusvaheline koostöö isikuandmete kaitseks

1. Kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega tehtava koostöö valdkonnas võtavad komisjon ja liikmesriigid asjakohaseid meetmeid, et:

- a) töötada välja tõhusad rahvusvahelised koostöömehhanismid, et ~~hõlbustada~~ tagada isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktide täitmise tagamist **täitmine**; [ME 101]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- b) osutada rahvusvahelist vastastikust abi isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktide täitmise tagamisel, sealhulgas teavitamise, kaebuste suunamise, uurimistegevuse ja teabevahetuse abil, mille suhtes kohaldatakse asjaomaseid isikuandmete kaitsemeetmeid ja teisi põhiõigusi ning vabadusi;
- c) kaasata asjaomaseid sidusrühmi arutellu ja tegevusse, mis on suunatud rahvusvahelise koostöö edendamisele isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktide täitmise tagamisel;
- d) edendada isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktide ja tava vahetamist ja dokumenteerimist.

da) selgitada ja arutada lahkarmusi kohtualluvuse osas kolmandate riikidega. [ME 102]

2. Lõike 1 kohaldamisel võtab komisjon asjakohaseid meetmeid, et arendada suhteid kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega, eelkõige nende järelevalveasutustega, kui komisjon on teinud otsuse, et nad tagavad kaitse piisava taseme artikli 34 lõike 3 tähenduses.

Artikkel 38a**Komisjoni aruanne**

Komisjon esitab korrapärase ajavahemike järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande artiklite 33–38 kohaldamise kohta. Esimene aruanne esitatakse hiljemalt neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist. Selleks võib komisjon nõuda liikmesriikidelt ja järelevalveasutustelt teavet, mille nad peavad esitama põhjendamatu viivitusega. Kõnealune aruanne avalikustatakse. [ME 103]

VI PEATÜKK

SÕLTUMATUD JÄRELEVALVEASUTUSED

1. JAGU

SÕLTUMATUS

*Artikkel 39**Järelevalveasutus*

1. Iga liikmesriik näeb ette ühe või mitu avaliku sektori asutust, kes vastutavad käesoleva direktiivi alusel kehtestatud õigusaktide kohaldamise järelevalve eest ja osalevad selle järjepideval kohaldamisel kogu liidus, et kaitsta füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi seoses nende isikuandmete töötlemisega ja hõlbustada isikuandmete vaba liikumist kogu liidus. Selleks teevad järelevalveasutused omavahel ja komisjoniga koostööd.
2. Liikmesriigid võivad sätestada, et määruse (EL) nr .../2014 kohaselt liikmesriikides loodud järelevalveasutus vastutab käesoleva artikli lõike 1 kohaselt loodava järelevalveasutuse ülesannete täitmise eest.
3. Kui liikmesriigis on rohkem kui üks järelevalveasutus, määrab liikmesriik ühe järelevalveasutuse kontaktasutuseks, et kõik asutused saaksid tulemuslikult osaleda Euroopa Andmekaitse-nõukogus.

*Artikkel 40**Sõltumatus*

1. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutus tegutseb oma ülesannete täitmisel ja talle usaldatud volituste kasutamisel täiesti sõltumatult, **olenemata käesoleva direktiivi VII peatüki kohastest koostöökokkulepetest.**

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Liikmesriigid sätestavad, et järelevalveasutuse liikmed ei küsi ega võta oma ülesannete täitmisel juhiseid mitte kelleltki ning säilitavad täieliku sõltumatus ja erapooletuse. [ME 105]
3. Järelevalveasutuse liikmed hoiduvad oma ülesannetega sobimatust tegevusest ega tööta oma ametiaja jooksul ühelgi muul tasustataval või mittetasustataval ametikohal.
4. Järelevalveasutuse liikmed käituvad pärast oma ametiaja lõppu ametikohti ja soodustusi vastu võttes väärikalt ning diskreetselt.
5. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutusel oleks piisavalt personali, tehnilisi ja rahalisi vahendeid ning ruumid ja taristu ülesannete, sealhulgas nende ülesannete, mis tuleb täita vastastikuse abi ja koostöö kontekstis ning Euroopa Andmekaitsekoostöö nõukogu töös osalemisel, ja volituste tõhusaks täitmiseks.
6. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutusel peab olema oma personal, kelle nimetab ametisse järelevalveasutuse juht, kellele personal allub.
7. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutuse üle teostatakse sellist finantskontrolli, mis ei mõjuta asutuse sõltumatust. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutustel on eraldi aastaelarve. Eelarved avalikustatakse.

Artikkel 41

Järelevalveasutuse liikmetele esitatavad üldtingimused

1. Liikmesriigid näevad ette, et järelevalveasutuse liikmed nimetab ametisse kas asjaomase liikmesriigi parlament või valitsus.
2. Liikmed valitakse isikute hulgast, kelle sõltumatus on väljaspool kahtlust ning kellel on ülesannete täitmiseks vajalik tõendatud kogemus ja oskused.
3. Liige lõpetab oma ülesannete täitmise ametiaja lõppedes või ametist lahkumise või tagandamise korral kooskõlas artikliga 5.
4. Liikmesriigi pädev kohus võib liikme ametist vabastada või jätta ilma õigusest saada pensioni või muid seda asendavaid soodustusi, kui liige ei vasta enam oma ülesannete täitmiseks nõutavatele tingimustele või kui ta on süüdi raskes üleastumises.
5. Kui ametiaeg lõpeb või liige lahkub ametist, täidab ta ülesandeid edasi kuni uue liikme ametisse nimetamiseni.

Artikkel 42

Järelevalveasutuse loomise eeskirjad

Liikmesriigid näevad seadusega ette:

- a) järelevalveasutuse loomise ja staatuse artiklite 39 ja 40 kohaselt;
- b) järelevalveasutuse liikmete ülesannete täitmiseks vajaliku kvalifikatsiooni, kogemuse ja oskused;
- c) järelevalveasutuse liikme ametisse nimetamise eeskirjad ja korra ning ametiülesannetega sobimatuid tegusid ja ametikohti käsitlevad eeskirjad;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- d) järelevalveasutuse liikmete vähemalt nelja aasta pikkuse ametiaja, välja arvatud esimest korda ametisse nimetamisel pärast käesoleva direktiivi jõustumist, kui osa liikmete ametiaeg võib kesta lühemat aega;
- e) selle, kas järelevalveasutuse liikmeid saab ametisse uuesti tagasi nimetada;
- f) järelevalveasutuse liikmete ja personali ülesandeid reguleerivad eeskirjad ja üldtingimused;
- g) järelevalveasutuse liikmete ülesannete täitmise lõpetamise eeskirjad ja korra, sealhulgas juhul, kui liikmed ei vasta enam oma ülesannete täitmiseks nõutavatele tingimustele või kui nad on süüdi raskes üleastumises.

*Artikkel 43**Ametisaladus*

Liikmesriigid sätestavad, et järelevalveasutuse liikmed on kohustatud nii ametiajal kui ka pärast ametist lahkumist **kooskõlas liikmesriigi õigusaktide ja tavadega** hoidma ametisaladust neile ametiülesannete täitmisel teatavaks saanud konfidentsiaalse teabe suhtes **ning täitma oma ülesandeid sõltumatult ja läbipaistvalt, nagu on sätestatud käesolevas direktiivis.** [ME 106]

2. JAGU

ÜLESANDED JA VOLITUSED

*Artikkel 44**Pädevus*

1. Liikmesriigid sätestavad, et järelevalveasutus ~~kasutab~~ **on pädev täitma oma ülesandeid ning kasutama oma** liikmesriigi territooriumil talle käesoleva direktiiviga antud volitusi. [ME 107]
2. Liikmesriigid sätestavad, et järelevalveasutus ei ole pädev korraldama järelevalvet õigusliku pädevuse piires tegutsevate kohtute töötlemistevõime üle.

*Artikkel 45**Ülesanded*

1. Liikmesriigid sätestavad, et järelevalveasutus:
 - a) jälgib ja tagab käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud õigusnormide ja direktiivi rakendusmeetmete kohaldamist;
 - b) vaatab läbi andmesubjekti või ~~teda nõuetekohase volituse alusel esindava~~ ühenduse artikli 50 kohaselt esitatud kaebuse, uurib juhtumit vajalikul määral ning teavitab mõistliku aja jooksul andmesubjekti või ühendust kaebuse arutamise arengust ja tulemusest, eelkõige juhul, kui osutub vajalikuks täiendav uurimine või koordineerimine teise järelevalveasutusega;
 - c) kontrollib töötlemise seaduslikkust vastavalt artiklile 14 ning teavitab andmesubjekti mõistliku aja jooksul kontrollimise tulemusest või kontrolli teostamata jätmise põhjustest;
 - d) osutab teistele järelevalveasutustele abi ning tagab käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud normide ühetaolise kohaldamise ja täitmise;
 - e) korraldab omal algatusel või kaebuse või teise järelevalveasutuse taotlusel uurimisi, **kontrolle ja auditeid** ning kui andmesubjekt on esitanud kaebuse, teavitab teda uurimise tulemusest mõistliku aja jooksul;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- f) jälgib isikuandmete kaitsmist mõjutavaid asjaomaseid arengusuundi, eelkõige info- ja kommunikatsioonitehnoloogia arengut;
- g) osaleb aruteludes liikmesriikide asutuste ja organitega õiguslike ja haldusmeetmete üle, mis käsitlevad üksikisikute õiguste ja vabaduste kaitset seoses isikuandmete töötlemisega;
- h) avaldab oma arvamuse töötlemistoimingute kohta artiklis 26 sätestatud konsulteerimise käigus;
- i) osaleb Euroopa Andmekaitsekoostöötegevuses.

2. Järelevalveasutus suurendab üldsuse teadlikkust isikuandmete töötlemisel esinevatest ohtudest, töötlemise eeskirjadest ja kaitsemeetmetest ning isikuandmete töötlemisega seotud õigustest. Lastele suunatud tegevusele pööratakse eraldi tähelepanu.

3. Järelevalveasutus annab andmesubjektile tema taotluse korral nõu käesolevast direktiivi alusel kehtestatud normidest tulenevate õiguste kasutamisel ja teeb vajaduse korral sel eesmärgil koostööd teiste liikmesriikide järelevalveasutustega.

4. Lõike 1 punktis b osutatud kaebuste jaoks koostab järelevalveasutus elektrooniliselt täidetava kaebuste esitamise vormi, ilma et see välistaks muude sidevahendite kasutamise võimalust.

5. Liikmesriigid sätestavad, et järelevalveasutus ei võta oma ülesannete täitmise eest andmesubjektilt tasu.

6. Kui taotlused on ilmselgelt ~~pahatahtlikud~~ **ülemäärased**, eelkõige kuna neid esitatakse korduvalt, võib ~~vastutav töötleja järelevalveasutus~~ võtta andmesubjekti taotletud teabe andmise ja **mõistlikku tasu**. **Võetav tasu ei tohi ületada soovitud toimingute tegemise eest tasu või jätta toimingud tegemata tegemisega seotud kulutusi**. Järelevalveasutusel lasub kohustus tõendada, et taotlus on ~~pahatahtlik~~ **ilmselgelt ülemäärased**. [ME 108]

Artikkel 46

Volitused

1. Liikmesriigid sätestavad, et järelevalveasutusel on eelkõige **volitus**
 - a) ~~uurimisvolitused, näiteks tutvuda töödeldavate andmetega ja koguda oma järelevalvekohustuse täitmiseks vajalikku teavet; teavitada vastutavat töötlejat või volitatud töötlejat isikuandmete töötlemist reguleerivate sätete väidetavast rikkumisest ja vajaduse korral käskida vastutaval töötlejal või volitatud töötlejal rikkumine kindlal viisil kõrvaldada, et parandada andmesubjekti kaitset;~~
 - b) ~~sekkumisvolitused, näiteks avaldada arvamust enne töötlemise alustamist ja tagada selliste arvamuste asjakohane avalikustamine, anda korraldus piirangu kehtestamiseks ja andmete kustutamiseks või hävitamiseks, keelata töötlemine ajutiselt või alaliselt, hoiatada vastutavat töötlejat või teha talle märkus või suunata küsimus riigi parlamenti või teistesse poliitilistesse institutsioonidesse; nõuda, et vastutav töötleja täidaks andmesubjekti taotlused kasutada oma käesoleva direktiivi kohaseid õigusi, sealhulgas neid, mis on sätestatud artiklitega 12–17, kui sellistest taotlustest on keeldutud, rikkudes nimetatud sätteid;~~
 - c) ~~volitus olla kohtus menetlusosaline, kui käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud õigusnorme on rikutud, või juhtida kõnealusele rikkumisele õigusasutuste tähelepanu. nõuda, et vastutav töötleja või volitatud töötleja pakuks teavet vastavalt artikli 10 lõigetele 1 ja 2 ning artiklitele 11, 28 ja 29;~~

Kolmapäev, 12. märts 2014

- d) tagada kooskõla artiklis 26 osutatud eelneva konsulteerimise kohta esitatud arvamustega;
- e) hoiatada vastutavat töötajat või volitatud töötajat või teha talle märkus;
- f) anda käsk kõik andmed parandada, kustutada või hävitada, kui neid on töödeldud käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud õigusnorme rikkudes, ning teavitada nimetatud meetmetest kolmandaid isikuid, kelle andmed on avaldatud;
- g) kehtestada ajutine või tähtajatu töötlemiskeeld;
- h) peatada kolmandas riigis asuvale vastuvõtjale või rahvusvahelisele organisatsioonile suunatud andmevoog;
- i) teavitada küsimusest liikmesriikide parlamente, valitsust või muid avalikke institutsioone ning avalikkust.

2. Igal järelevalveasutusel on uurimisvolitused, et saada vastutavalt töötajalt või volitatud töötajalt juurdepääs

- a) kõikidele isikuandmetele ja kogu teabele, mis on vajalik tema järelevalvekohustuste täitmiseks;
- b) kõigile ruumidele, sealhulgas kõigile andmetöötlusseadmetele ja -vahenditele kooskõlas liikmesriigi õigusega, kui on mõistlikku alust eeldada, et käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud õigusnorme rikkuvat tegevust pannakse toime, ilma et see piiraks kohtulikku volitamist, kui seda nõuab liikmesriigi õigus.

3. Ilma et see piiraks artikli 43 kohaldamist, sätestavad liikmesriigid, et järelevalveasutuste taotlusel ei esitata täiendavaid salastatuse nõudeid.

4. Liikmesriigid võivad ette näha, et juurdepääsuks teabele, mille salastatuse tase on „EU CONFIDENTIAL“ või kõrgem, on vajalik täiendav turvakontroll kooskõlas siseriikliku õigusega. Kui asjaomase järelevalveasutuse liikmesriigi õiguse alusel ei nõuta täiendavat turvakontrolli, peavad seda kõik teised liikmesriigid tunnustama.

5. Igal järelevalveasutusel on volitused juhtida kohtuasutuste tähelepanu käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud õigusnormide rikkumisele ja osaleda kohtumenetlustes ja viia hagi pädevasse kohtusse vastavalt artikli 53 lõikele 2.

6. Igal järelevalveasutusel on volitused kehtestada karistusi seoses haldusrikkumistega. [ME 109]

Artikkel 46a

Rikkumistest teatamine

1. Liikmesriigid sätestavad, et järelevalveasutused võtavad arvesse määruse (EL) nr .../2014 artikli 66 lõike 4b kohaseid Euroopa Andmekaitseinspektsiooni suuniseid ning võtavad kasutusele tõhusad mehhanismid, et ergutada konfidentsiaalset käesoleva direktiivi rikkumistest teatamist.

2. Liikmesriigid sätestavad, et pädevad asutused võtavad kasutusele tõhusad mehhanismid, et ergutada konfidentsiaalset käesoleva direktiivi rikkumistest teatamist. [ME 110]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 47

Tegevusaruanne

Liikmesriigid sätestavad, et järelevalveasutus koostab oma tegevuse kohta ~~aastaruande~~ **aruande vähemalt iga kahe aasta järel**. Aruanne tehakse kättesaadavaks **avalikkusele, asjaomase liikmesriigi parlamendile**, komisjonile ja Euroopa Andmekaitseärikohtule. **See sisaldab teavet selle kohta, mil määral pääsesid nende jurisdiktsioonis asuvad pädevad asutused ligi eraisikute valduses olevatele andmetele, et uurida kuritegusid või nende eest vastutusele võtta.** [ME 111]

VII PEATÜKK

KOOSTÖÖ

Artikkel 48

Vastastikune abi

1. Liikmesriigid sätestavad, et järelevalveasutused osutavad üksteisele vastastikust abi käesoleva direktiivi alusel kehtestatud õigusnormide järjepidevaks rakendamiseks ja kohaldamiseks ning kehtestavad meetmed omavaheliseks tõhusaks koostööks. Vastastikune abi hõlmab eelkõige teabenõudeid ja järelevalvemeetmeid, näiteks eelneva konsulteerimise taotlusi, kontrolle ja uurimist.

2. Liikmesriigid sätestavad, et järelevalveasutus võtab kõik nõuetekohased meetmed, et viivitamata vastata teise järelevalveasutuse taotlusele. **Sellised meetmed võivad eelkõige hõlmata asjaomase teabe edastamist või jõustamismeetmeid, et saavutada viivitamata ja mitte hiljem kui üks kuu pärast taotluse saamist käesoleva direktiiviga vastuolus olevate töötlemistoimingute peatamine või keelamine.**

2a. **Abitaotlus sisaldab kogu vajalikku teavet, sealhulgas taotluse eesmärgi ja põhjuseid. Kõnealust teavet kasutatakse üksnes sel eesmärgil, milleks seda taotleti.**

2b. **Järelevalveasutus, kellele abitaotlus on adresseeritud, ei või keelduda, välja arvatud juhul, kui**

a) **asutus ei ole pädev taotlusega tegelemiseks või**

b) **taotluse täitmine oleks vastuolus käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud õigusnormidega.**

3. Taotluse saanud järelevalveasutus teavitab taotluse esitanud järelevalveasutust tulemustest või vajaduse korral asjade käigust või meetmetest, mis võetakse taotluse esitanud järelevalveasutuse taotluse rahuldamiseks.

3a. **Järelevalveasutused esitavad teiste järelevalveasutuste taotletud teabe elektrooniliste sidevahendite abil ja võimalikult kiiresti, kasutades selleks tüüpvormi.**

3b. **Vastastikuse abi taotluse alusel võetud meetmete eest tasu ei nõuta.** [ME 112]

Artikkel 48a

Ühisoperatsioonid

1. Liikmesriigid sätestavad, et koostöö ja vastastikuse abistamise suurendamiseks võivad järelevalveasutused rakendada ühiseid täitemeetmeid ja muid ühisoperatsioone, mille raames osalevad määratud liikmed või teiste liikmesriikide järelevalveasutuste töötajad liikmesriigi territooriumil toimuvates operatsioonides.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Liikmesriigid sätestavad, et juhtudel, kui on tõenäoline, et andmesubjekte teises liikmesriigis või teistes liikmesriikides mõjutavad töötlemistoimingud, võidakse järelevalveasutus kaasata ühisoperatsioonidesse. Pädev järelevalveasutus võib esitada iga kõnealuse liikmesriigi järelevalveasutusele kutse osaleda asjaomases operatsioonis ja juhul, kui ta kutsutakse, vastab ta viivitamata järelevalveasutuse taotlusele operatsioonides osaleda.

3. Liikmesriigid kehtestavad konkreetsete koostöömeetmete praktilised aspektid. [ME 113]

Artikkel 49

Euroopa Andmekaitsekoostöö ülesanded

1. Määrusega (EL) nr .../2012 **2014** asutatud Euroopa Andmekaitsekoostöö ülesanded täidab käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluva töötlemise valdkonnas järgmisi ülesandeid:

- a) annab komisjonile **liidu institutsioonidele** nõu liidus isikuandmete kaitse küsimustes, sealhulgas käesoleva direktiivi muutmise ettepanekute kohta;
- b) vaatab komisjoni, **Euroopa Parlamendi või nõukogu** taotlusel või omal või oma liikme algatusel läbi käesoleva direktiivi alusel vastu võetud õigusnormide kohaldamise küsimused ning esitab järelevalveasutustele suuniseid, soovitusi ja hea tava eeskirju nende normide ühetaoliseks kohaldamiseks, **sealhulgas jõustamisvõimude kasutamise kohta**;
- c) jälgib punktis b nimetatud suuniste, soovitusi ja hea tava juhiste rakendamist ning annab sellest komisjonile korrapäraselt aru;
- d) esitab komisjonile arvamuse kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide isikuandmete kaitse taseme kohta;
- e) edendab järelevalveasutuste vahelist koostööd ning kahe- ja mitmepoolset teabe ja tavade vahetust, **sealhulgas ühisoperatsioonide ja muude ühismeetmete kooskõlastamist, kui ta otsustab nii ühe või mitme järelevalveasutuse taotlusel**;
- f) edendab ühtsete koolitusprogrammide kasutamist ja soodustab töötajate vahetust järelevalveasutuste vahel ning vajaduse korral ka kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide järelevalveasutustega;
- g) edendab isikuandmete kaitse järelevalveasutustega kogu maailmas teadmiste ja dokumentide, sealhulgas isikuandmete kaitse alaste õigusaktide ja tavade vahetamist.;
- ga) esitab komisjonile oma arvamuse käesoleva direktiivi kohaste delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide ettevalmistamisel.

2. Euroopa Andmekaitsekoostöö nõuande taotlemisel võib **Euroopa Parlament, nõukogu või** komisjon kiireloomulistel juhtudel määrata nõuande esitamise tähtaja.

3. Euroopa Andmekaitsekoostöö ülesanded esitab oma arvamused, suunised, soovitusid ja hea tava komisjonile ja artikli 57 lõikes 1 osutatud komiteele ning avalikustab need.

4. Komisjon teavitab Euroopa Andmekaitsekoostöö ülesandest, mida ta võtnud tema arvamuste, suuniste, soovitusete ja hea tava alusel. [ME 114]

Kolmapäev, 12. märts 2014

VIII PEATÜKK
ÕIGUSKAITSEVAHENDID, VASTUTUS JA SANKTSIOONID

Artikkel 50

Õigus esitada järelevalveasutusele kaebus

1. Ilma et see piiraks muude õiguskaitsevahendite kasutamist, näevad liikmesriigid ette, et andmesubjektil, kelle arvates tema isikuandmete töötlemine ei ole kooskõlas käesoleva direktiivi alusel kehtestatud õigusnormidega, on õigus esitada kaebus mis tahes liikmesriigi järelevalveasutusele.
2. Liikmesriigid näevad ette, et liikmesriigi õiguses sätestatud nõuete kohaselt registreeritud asutus, organisatsioon ja ühing, mille eesmärk on kaitsta andmesubjektide õigusi ja huve nende isikuandmete kaitse valdkonnas **mis tegutseb avalikes huvides**, võib ühe või mitme andmesubjekti nimel esitada kaebuse mis tahes liikmesriigi järelevalveasutusele, kui ta leiab, et isikuandmete töötlemisel on rikutud andmesubjekti käesoleva direktiivi kohaseid õigusi. ~~Organisatsioonil või ühingul peab olema andmesubjekti(de) nõuetekohane volitus.~~ [ME 115]
3. Liikmesriigid sätestavad, et juhul, kui lõikes 2 osutatud asutus, organisatsioon või ühing leiab, et toimunud on isikuandmetega seotud rikkumine, on tal õigus esitada kaebus mis tahes liikmesriigi järelevalveasutusele olenemata sellest, kas andmesubjekt esitab kaebuse või mitte.

Artikkel 51

Õigus õiguskaitsevahendi kasutamisele ~~õiguskaitsevahendi kasutamisele~~ **kasutada õiguskaitsevahendit** järelevalveasutuse ~~suhtes vastu~~ vastu

1. Liikmesriigid sätestavad, et ~~andmesubjektil~~ **igal füüsilisel või juriidilisel isikul** on õigus õiguskaitsevahendi kasutamisele järelevalveasutuse ~~suhtes~~ **poolt nende suhtes tehtud** otsuste ~~suhtes~~ **puhul**.
2. **Liikmesriigid sätestavad, et** igal andmesubjektil on õigus kasutada õiguskaitsevahendit, millega kohustatakse järelevalveasutust kaebuse alusel tegutsema ~~andmesubjektide~~ **andmesubjekti** õiguste kaitsmiseks vajaliku otsuse puudumise korral või kui järelevalveasutus ei teavita andmesubjekti kolme kuu jooksul vastavalt artikli 45 lõike 1 punktile b esitatud kaebuse menetlemise käigust või tulemustest.
3. Liikmesriigid näevad ette, et menetlus järelevalveasutuse vastu algatatakse selle liikmesriigi kohtus, kus järelevalveasutus on asutatud.

3a. Liikmesriigid tagavad käesolevas artiklis osutatud lõplike kohtuotsuste jõustamise. [ME 116]

Artikkel 52

Õigus õiguskaitsevahendile vastutava töötleja ja volitatud töötleja suhtes

1. Ilma et see piiraks ühegi halduskaitsevahendi kasutamist, sealhulgas õigust esitada kaebus järelevalveasutusele, näevad liikmesriigid ette, et füüsilisel isikul, kelle arvates tema isikuandmete töötlemine ei vasta käesoleva direktiivi alusel kehtestatud õigusnormidele ja seega on rikutud tema õigusi, mis tulenevad neist normidest, on õigus kasutada õiguskaitsevahendit.

1a. Liikmesriigid tagavad käesolevas artiklis osutatud lõplike kohtuotsuste jõustamise. [ME 117]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 53

Ühtsed kohtumenetluse eeskirjad

1. Liikmesriigid näevad ette, et artikli 50 lõikes 2 osutatud asutustel, organisatsioonidel ja ühingutel on õigus kasutada artiklites 51, 52 ja 54 osutatud õigusi, **kui neid volitab üks või mitu** ühe või mitme andmesubjekti ~~nimel~~.
2. **Liikmesriigid sätestavad, et** igal järelevalveasutusel on õigus algatada kohtumenetlus ja esitada kohtule hagi, et tagada käesoleva direktiivi alusel vastu võetud õigusnormide täitmine ja isikuandmete ühetaoline kaitse kogu liidus. [ME 119]
3. Liikmesriigid tagavad, et nende siseriiklike õigusaktide kohaselt kasutada olevad õiguskaitsevahendid võimaldavad kiiresti võtta meetmeid, kaasa arvatud ajutisi meetmeid, et lõpetada iga väidetav rikkumine ja vältida asjaomaste huvide edasist kahjustamist.

Artikkel 54

Vastutus ja õigus hüvitisele

1. Liikmesriigid sätestavad, et isikul, kellele on tekitatud kahju, **sealhulgas mittevarealist kahju**, ebaseadusliku töötlemise või käesoleva direktiivi rakendamiseks võetud siseriiklike sätetega vastuolus oleva toiminguga tagajärjel, on õigus saada nõuda vastutavalt töötlejalt või volitatud töötlejalt hüvitist tekitatud kahju eest. [ME 120]
2. Juhul kui töötlemises osaleb rohkem kui üks vastutav töötleja või volitatud töötleja, vastutavad kogukahju eest vastutavad töötlejad ja volitatud töötlejad solidaarselt.
3. Vastutava töötleja või volitatud töötleja võib kõnealusest vastutusest tervikuna või osaliselt vabastada, kui ta tõestab, et tema ei ole vastutav kahju põhjustanud sündmuse eest.

Artikkel 55

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud õigusnormide rikkumise eest karistuste kohaldamise korra ja võtavad kõik vajalikud meetmed selle täitmise tagamiseks. Kõnealused karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

VIIIA PEATÜKK

ISIKUANDMETE EDASTAMINE MUUDELE OSAPOOLTELE

Artikkel 55a

Isikuandmete edastamine muudele asutustele või eraisikutele liidus

1. **Liikmesriigid tagavad, et vastutav töötleja ei edasta ega tee volitatud töötlejale ülesandeks edastada isikuandmeid füüsilisele või juriidilisele isikule, kelle suhtes ei kohaldata käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud õigusnorme, välja arvatud juhul, kui**
 - a) edastamine on kooskõlas liidu või liikmesriigi õigusega ning
 - b) vastuvõtja asub Euroopa Liidu liikmesriigis ning
 - c) andmesubjekti õiguspärased erihuvivid ei takista edastamist ning

Kolmapäev, 12. märts 2014

- d) edastamine on konkreetsel juhtumil vajalik vastutavale töötajale, kes edastab isikuandmeid
- i) temale seaduslikult antud ülesande täitmiseks või
 - ii) avalikku korda ähvardava tõsise ja vahetu ohu ennetamiseks või
 - iii) üksikisikute õiguste tõsise rikkumise vältimiseks.
2. Vastutav töötaja teavitab vastuvõtjat eesmärgist, milleks üksnes võib isikuandmeid töödelda.
3. Vastutav töötaja teatab nendest edastamistest järelevalveasutusele.
4. Vastutav töötaja teavitab vastuvõtjat töötlemispiirangutest ja tagab, et järgitakse kõnealuseid piiranguid. [ME 121]

IX PEATÜKK

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID JA RAKENDUSAKTID

Artikkel 56

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antud õiguse suhtes võtta vastu delegeeritud õigusakte kohaldatakse käesolevas artiklis sätestatud tingimusi.
2. Artikli **25a lõikes 7, artikli 28 lõikes 5, artikli 34 lõikes 3 ja artikli 34 lõikes 5** osutatud volitused **õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte** antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast.
3. Euroopa Parlament ja või nõukogu võivad artikli **25a lõikes 7, artikli 28 lõikes 5, artikli 34 lõikes 3 ja artikli 34 lõikes 5** osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli **25a lõike 7, artikli 28 lõike 5, artikli 34 lõike 3 ja artikli 34 lõike 5** alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole ~~kahe~~ **kuue** kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega ~~kahe~~ **kuue** kuu võrra. [ME 122]

Artikkel 56a

Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise tähtaeg

Komisjon võtab delegeeritud õigusaktid vastu artikli 25a lõike 7 ja artikli 28 lõike 5 alusel [kuus kuud enne artikli 62 lõikes 1 osutatud kuupäeva]. Komisjon võib käesolevas lõikes osutatud tähtaega kuue kuu võrra pikendada. [ME 123]

Artikkel 57

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kolmapäev, 12. märts 2014

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes selle artikliga 5. [ME 124]

X PEATÜKK
LÖPPSÄTTED

Artikkel 58
Kehtetuks tunnistamine

1. Raamotsus 2008/977/JSK tunnistatakse kehtetuks.
2. Viiteid lõikes 1 osutatud kehtetuks tunnistatud raamotsusele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile.

Artikkel 59
Seos liidu varem vastu võetud kriminaalasjades tehtava politsei- ja õiguslase koostöö valdkonna õigusaktidega

Käesolev direktiiv ei mõjuta erisätteid isikuandmete kaitse kohta isikuandmete sellisel töötlemisel, mida teostavad pädevad asutused kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks ja avastamiseks, samuti kuritegude eest vastutusele võtmiseks ja kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks ning mis on ette nähtud enne käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva vastu võetud liidu õigusaktides, millega reguleeritakse liikmesriikide vahelist isikuandmete töötlemist ja liikmesriigi määratud asutuste juurdepääsu aluselepingute kohaselt käesoleva direktiivi reguleerimisalas loodud infosüsteemidele.

Artikkel 60
Seos varem sõlmitud rahvusvaheliste lepingutega kriminaalasjades tehtava politsei- ja õiguslase koostöö alal

Enne käesoleva direktiivi jõustumist liikmesriikide sõlmitud rahvusvahelisi lepinguid muudetakse vajaduse korral viie aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Artikkel 61
Hindamine

1. Komisjon hindab **pärast Euroopa Andmekaitsekoostöö nõukogu arvamuse taotlemist** käesoleva direktiivi kohaldamist ja rakendamist. Komisjon koordineerib tegevust tihedas koostöös liikmesriikidega ning see hõlmab etteteatatud ja etteteatamata kontrollkäike. Euroopa Parlamenti ja nõukogu hoitakse kogu protsessiga kursis ja neil on õigus asjaomaste dokumentidega tutvuda.

2. Komisjon vaatab kolme kahe aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist läbi muud Euroopa Liidu vastu võetud õigusaktid, millega reguleeritakse pädevate asutuste poolset isikuandmete töötlemist kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks ning kuritegude eest vastutusele võtmiseks ja kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks, eelkõige aga artiklis 59 osutatud liidu õigusaktid, et hinnata vajadust kohandada neid käesoleva direktiiviga eesmärgiga tagada järjepidevad ja ühtsed õiguslikud eeskirjas seoses isikuandmete töötlemisega pädevate asutuste poolt kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks ning vajaduse korral teha ettepanekud nende muutmiseks, et tagada järjepidev lähenemine isikuandmete kaitsele kuritegude eest vastutusele võtmiseks ja kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks käesoleva direktiivi reguleerimisalas.

2a. Komisjon esitab kahe aasta jooksul alates käesoleva direktiivi jõustumisest asjakohase ettepaneku vaadata läbi õigusraamistik, mida kohaldatakse isikuandmete töötlemise suhtes liidu institutsioonid, asutused, ametid ja agentuurid kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks ning kuritegude eest vastutusele võtmiseks ja kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks, eesmärgiga tagada järjepidevad ja ühtsed õiguslikud eeskirjad, mis on seotud põhiõigusega isikuandmete kaitsele liidus.

Kolmapäev, 12. märts 2014

3. Komisjon esitab lõikes 1 sätestatud hindamise ja läbivaatamise aruanded korrapäraselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Esimesed aruanded esitatakse hiljemalt neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist. Järgmised aruanded esitatakse iga nelja aasta järel. Komisjon esitab vajaduse korral ettepanekud käesoleva direktiivi muutmiseks ja nende vastavusse viimiseks muude õigusaktidega. Kõnealune aruanne avalikustatakse. [ME 125]

Artikkel 62

Rakendamine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt ... (*). Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid sätteid alates ... (*).

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 63

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev direktiiv jõustub esimesel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 64

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

(*) Kaks aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0220

Ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamine ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamise kohta (uuesti sõnastatud) (COM(2013)0410 – C7-0171/2013 – 2013/0186(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – uuesti sõnastamine)

(2017/C 378/60)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0410),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 100 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0171/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Malta Esindajatekoja poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. detsembri 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾;
 - olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ⁽²⁾;
 - võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 87 lõikele 3 saadetud õiguskomisjoni 28. novembri 2013. aasta kirja transpordi- ja turismikomisjonile,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 87 ja 55,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A7-0095/2014),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda kõnealune ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ning nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate tekstide kodifitseerimisega ega hõlma sisulisi muudatusi;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha, võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitusi;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TC1-COD(2013)0186

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014 ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamise kohta (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Oluliselt on muudetud järgmisi 10. märtsi 2004. aasta määrusi: määrus (EÜ) nr 549/2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus) ⁽³⁾, määrus (EÜ) nr 550/2004 aeronavigatsiooniteenuste osutamise kohta ühtses Euroopa taevas (teenuse osutamise määrus) ⁽⁴⁾, määrus (EÜ) nr 551/2004 õhuruumi korraldamise ja kasutamise kohta ühtses Euroopa taevas (õhuruumi määrus) ⁽⁵⁾ ja määrus (EÜ) nr 552/2004 Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu koostalitlusvõime kohta (koostalitlusvõime määrus) ⁽⁶⁾. Kuna kõnealustesse määrustesse tuleb teha veelgi muudatusi, tuleks need selguse huvides uuesti sõnastada.
- (2) ~~Ühise transpordipoliitika rakendamine nõuab tõhusat lennutranspordisüsteemi, mis võimaldaks lennutransporditeenuseid osutada ohutult ja korrapäraselt, hõlbustades seega kaupade, isikute ja teenuste vaba liikumist. [ME 1]~~
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt ühtset Euroopa taevast käsitlevate õigusaktide esimese paketi, täpsemalt määruse (EÜ) nr 549/2004, määruse (EÜ) nr 550/2004, määruse (EÜ) nr 551/2004 ja määruse (EÜ) nr 552/2004 vastuvõtmisega, kehtestati kindel õiguslik alus sujuvale, koostalitlusvõimelisele ja ohutule lennuliikluse korraldamise süsteemile. Ühtset Euroopa taevast käsitleva teise õiguspaketiga, täpsemalt määruse (EÜ) nr 1070/2009 vastuvõtmisega, tugevdati kõnealust algatust veelgi ning võeti Euroopa lennuliikluse korraldamise võrgu tulemuslikkuse parandamiseks kasutusele tulemuslikkuse kava ja võrgu haldaja kontseptsioon.
- (4) 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviilennunduse konventsiooni artiklis 1 tunnustavad osalisriigid, et igal riigil on täielik ja ainuõiguslik suveräänsus oma territooriumi õhuruumi üle. Selle suveräänsuse kohaselt kasutavad liidu liikmesriigid lennuliikluse juhtimisel riigiasutustele antud volitusi, ilma et see piiraks rahvusvaheliste konventsioonide kohaldamist.

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seisukoht.

⁽³⁾ ELT L 96, 31.3.2004, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 96, 31.3.2004, lk 10.

⁽⁵⁾ ELT L 96, 31.3.2004, lk 20.

⁽⁶⁾ ELT L 96, 31.3.2004, lk 26.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (5) Ühise transpordipoliitika rakendamine nõuab tõhusat lennutranspordisüsteemi, mis võimaldaks lennutransporditeenuseid osutada ohutult, korrapäraselt ja jätkusuutlikult, optimeerides läbilaskevõimet ja hõlbustades seega kaupade, isikute ja teenuste vaba liikumist.
- (5a) **Selleks et prognoositav lennuliikluse kasv ei põhjustaks ega võimendaks Euroopa õhuruumi ummistumist koos kõigi sellest tulenevate majanduslike, keskkondlike ja ohutusosalaste kuludega, tuleb teha lõpp õhuruumi killustatusele ning rakendada käesolev määrus võimalikult kiiresti.** [ME 2]
- (5b) **Ühtse Euroopa taeva kava elluviimine peaks avaldama positiivset mõju Euroopa majanduskasvule, tööhõivele ja konkurentsivõimele, suurendades eelkõige vajadust kvalifitseeritud töökohtade järele.** [ME 3]
- (6) Üheaegne tegelemine lennuliikluse ohutusstandardite täiustamise ning lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste üldise toimivuse parandamise eesmärkidega Euroopa üldlennuliikluse osas nõuab arvestamist inimteguriga. Seetõttu ~~peaksid liikmesriigid kaaluma~~ **peaks ühtse Euroopa taeva tulemuslikkuse kava lisaks** nn õiglase suhtumise põhimõtete kasutusele võtmist **kasutuselevõtmisele hõlmama asjakohaseid tulemusnäitajaid.** [ME 4]
- (7) Liikmesriigid on võtnud vastu üldise avalduse ühtse Euroopa taeva algatusega seotud sõjaliste küsimuste kohta ⁽¹⁾. Selle avalduse kohaselt peaksid liikmesriigid eelkõige suurendama tsiviil- ja sõjandusvaldkonna koostööd ja kui kõik asjaomased liikmesriigid peavad vajalikuks, hõlbustama nende liikmesriikide poolt vajalikuks peetavas ulatuses koostööd nende relvajõudude vahel kõikides lennuliikluse korraldamisega seotud küsimustes, **et hõlbustada õhuruumi paindlikku kasutamist.** [ME 5]
- (8) Sõjaliste operatsioonide ja õppuste sisu, ulatust ja läbiviimist käsitlevad otsused ei kuulu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 100 lõike 2 alusel liidu pädevusse.
- (9) Liikmesriigid on erineval määral restruktureerinud oma siseriiklikud aeronavigatsiooniteenuste osutajad, suurendades nende iseseisvust ning vabadust teenuseid osutada. Selliste teenuste jaoks, mida on võimalik osutada turutingimustes, tuleb tagada hästi toimiv siseturg ja selliste teenuste puhul, mida praeguse tehnoloogia tingimustes käsitatakse loomuliku monopolina, tuleb tagada üldisi huve käsitlevate miinimumnõuete täitmine.
- (10) Selleks et tagada kõikjal Euroopas järjekindel, ja tõhus **ja sõltumatu** järelevalve teenuste osutamise üle, tuleks riiklikele järelevalveasutustele tagada piisav iseseisvus ja piisavalt vahendeid **piisavad rahalised ja inimressursid**. See iseseisvus ei tohiks takistada neil asutustel täita **neid asutusi täitmast** oma haldusülesandeid. [ME 6]
- (11) Riiklikel järelevalveasutustel **lennundusasutustel** on võtmeroll ühtse Euroopa taeva rakendamisel. **Seepärast peaksid** ning komisjon **peaks seepärast Euroopa Liidu Lennundusamet (EAA)** hõlbustama nende vahelist koostööd, et võimaldada parimate tavade vahetamist ja töötada välja ühine lähenemisviis, sealhulgas tihedama koostöö kaudu piirkonna tasandil, **luues platvormi sellise vahetuse jaoks**. See koostöö peaks olema korrapärane **regulaarne**. [ME 7]
- (12) Tööturu osapooled peaksid olema paremini informeeritud **Ühtse Euroopa taeva rakendamiseks tuleks tööturu osapooli teavitada** ja nendega tuleks nõu pidada kõikide märkimisväärse sotsiaalse mõjuga meetmete üle. liidu tasandil tuleks nõu pidada ka komisjoni otsuse 98/500/EÜ ⁽²⁾ alusel moodustatud valdkonna dialoogikomiteega. [ME 8]
- (13) Side-, navigatsiooni- ja seireteenuste ning meteoroloogia-, **õhuruumi kavandamise** ja aeronavigatsiooniteabe teenuste osutamine tuleks **aeronavigatsiooniteabe teenuste osutamise ning teabe vormindamise ja üldise lennuliikluse jaoks edastamise teenused võiks** korraldada turutingimustel, võttes samal ajal arvesse selliste teenuste eripära, **tagades kõrge ohutustaseme ja vähendades kliimamõju** ja säilitades ohutuse kõrge taseme. [ME 9]

⁽¹⁾ ELT L 96, 31.3.2004, lk 9.

⁽²⁾ EÜT L 225, 12.8.1998, lk 27.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (14) Õhuruumi kasutajaid ei tohi neile samaväärsete aeronavigatsiooniteenuste osutamisel diskrimineerida.
- (15) Ühisprojektid, mille eesmärk on õhuruumi kasutajate ja/või aeronavigatsiooniteenuste osutajate abistamine, et parandada ühist aeronavigatsioonitaristut, aeronavigatsiooniteenuste osutamist ja õhuruumi kasutamist, eelkõige need ühisprojektid, mida võib vastavalt nõukogu otsusele 2009/320/EÜ⁽¹⁾ kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 219/2007 artikli 1 lõikega 2 olla vaja lennuliikluse korraldamise üldkava rakendamiseks, ei tohi kahjustada varasemaid projekte, mille läbiviimise on otsustanud üks või mitu liikmesriiki samadel eesmärkidel. Sätted ühisprojektide kasutuse rahastamise kohta ei tohiks mõjutada seda, kuidas neid ühisprojekte koostatakse. Komisjon võib teha ettepaneku, et sellist rahastamist, nagu ~~üle-euroopalise võrgu~~ **Euroopa ühendamise rahastu, raamprogrammi „Horisont 2020“** või Euroopa Investeeringuspanga kaudu, võib kasutada mitmeaastases finantsraamistikus ühisprojektide toetamiseks, eelkõige programmi SESAR kasutuselevõtu kiirendamiseks. Ilma et see piiraks kõnealuse rahastamise kättesaadavust, peaksid liikmesriigid olema vabad otsustama, kuidas kasutada heitkogustega kauplemise süsteemi raames lennunduse lubatud heitkoguste ühikute enampakkumisest saadud tulused, ning kaaluma sellega seoses, kas osa neist tuludest kasutada selleks, et rahastada funktsionaalsete õhuruumiosade tasandi ühisprojekte. **Vajaduse korral peaks ühisprojektide eesmärk olema võimaldada peamiste koostalitlevate võimekuste olemasolu kõigis liikmesriikides.** [ME 10]
- (15a) **Kui konkreetseid mehhanisme ei kehtestata, võivad lennuliikluse korraldamise üldkavaga seonduvad õhusõidukite ja maapealsete rajatistega seotud investeerimisprojektid rakendada koordineerimatult, mis võib aeglustada SESARi tehnoloogiate tulemuslikku kasutuselevõttu.** [ME 11]
- (16) Võrgu haldaja kontseptsioon omab kesksel rollil lennuliikluse korraldamise tõhustamisel võrgu tasandil, tsentraliseerides selliste teenuste osutamise, mida on kõige parem teha võrgu tasandil. Lennunduskriisiga toimetuleku hõlbustamiseks peaks võrgu haldaja tagama sellise kriisi **vältimiseks ja sellele reageerimiseks võetavate meetmete** koordineerimise. **Sellega seoses peaks komisjonil olema vastutus tagada, et tsentraliseeritud teenuste osutamise ja tulemuslikkuse hindamise asutuse rolli vahel ei teki mingeid huvide konflikte.** [ME 12]
- (17) Komisjon on veendunud, et õhuruumi ohutu ja tõhus käitamine on võimalik saavutada ainult tsiviil- ja sõjalennundusega seotud õhuruumikasutajate tihedas koostöös, mis rajaneb eelkõige õhuruumi paindlikul kasutamisel ja ICAO poolt välja töötatud tulemuslikul tsiviil-sõjalisel koordineerimisel; ~~ning ta~~ rõhutab vajadust suurendada **õhuruumi paindliku kasutamise soodustamiseks** tsiviil-sõjalist koostööd tsiviil- ja sõjalennundusega seotud õhuruumikasutajate vahel. [ME 13]
- (18) Täpne teave õhuruumi olukorra ja lennuliikluse eriolukordade kohta ning kõnealuse teabe õigeaegne ja nõuetekohane edastamine tsiviil- ja sõjalistele kontrollidele mõjutab otseselt lennutegevuse ohutust ja tõhusust **ning peaks parandama selle prognoositavust.** Õhuruumiga seotud ajakohastatud teabe õigeaegne kättesaadavus on oluline kõikide nende osaliste jaoks, kes soovivad oma lennuplaani täitmise või muutumise korral kasutada asjaomase õhuruumi struktuure. [ME 14]
- (19) Ajakohase, täieliku, kvaliteetse ja õigeaegse aeronavigatsiooniteabe edastamine tõstab märkimisväärselt ohutuse taset ning hõlbustab liidu õhuruumi pääsu ja seal vabalt liikumist. Võttes arvesse lennuliikluse korraldamise üldkava, peaks liit koostöös võrgu haldajaga algatama selle sektori ajakohastamise ning tagama, et kasutajatel on võimalik kõnealust teavet saada ühe avaliku kanali kaudu, mis edastab ajakohaseid, kasutajasõbralikke, kontrollitud ja integreeritud andmeid.

⁽¹⁾ ELT L 95, 9.4.2009, lk 41.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (20) Selleks et võtta arvesse määrustes (EÜ) nr 1108/2009 ja (EÜ) nr 1070/2009 sätestatud muudatusi, tuleb käesolev määrus viia vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määruse (EÜ) nr 216/2008 (mis käsitleb tsiviilennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet) ⁽¹⁾ artiklile 65a kooskõlla määrusega (EÜ) nr 216/2008.
- (21) Lisaks tuleks ajakohastada määruste (EÜ) nr 549/2004, (EÜ) nr 550/2004, (EÜ) nr 551/2004 ja (EÜ) nr 552/2004 tehnilisi üksikasju, mis lepidi kokku 2004. ja 2009. aastal, ning tehnika arengu arvessevõtmiseks tehtud parandusi.
- (22) ~~Käesoleva määruse geograafilist kohaldamisala, mis hõlmab ICAO Põhja-Atlandi piirkonda, tuleks muuta, et võtta arvesse olemasolevaid ja kavandatavaid teenuse osutamise kokkuleppeid ning vajadust tagada eeskirjade ühtne kohaldamine asjaomases piirkonnas tegutsevate aeronavigatsiooniteenuse osutajate ja õhuruumi kasutajate suhtes. [ME 15]~~
- (23) Võttes arvesse võrgu haldaja kui korraldava organisatsiooni rolli ja Eurocontrol'i käimasolevat ümberkujundamist, tuleks võrgu haldaja ülesandeid laiendada, et arendada partnerlussuhteid lennundussektoris.
- (24) Funktsionaalsete õhuruumiosade kontseptsioon, mis töötati välja lennuliiklusteenuse osutajate vahelise koostöö tihendamiseks, on Euroopa lennuliikluse korraldamise süsteemi tulemuslikkuse suurendamisel oluline vahend. Kõnealuse vahendi ~~tõhususe suurendamiseks peaksid funktsionaalsed õhuruumiosad olema veelgi rohkem tulemuslikkusele keskendunud ja põhinema tööstuspartnerlusel ning lennundussektoril peaks olema suuremad võimalused neid muuta, et saavutada tulemuseesmärgid ja võimaluse korral neid ületada~~ **täiendamiseks peaks aeronavigatsiooniteenuste osutajatel olema võimalik vabalt astuda tulemuspõhistesse tööstuspartnerlustesse, mis võivad kattuda kindlaksmääratud funktsionaalsete õhuruumiosadega.** [ME 16]
- (25) Funktsionaalsed õhuruumiosad peaksid toimima paindlikult, viies omavahel kokku kogu Euroopa teenuseosutajad, et üksteise kogemustest kasu saada. See paindlikkus peaks soodustama teenuseosutajate koostööd, olenemata nende geograafilisest asukohast või riiklusest, ning võimaldama tulemuslikkuse suurendamise püüdluste käigus välja töötada uusi teenusevorme.
- (26) Selleks et aeronavigatsiooniteenuse osutajad võtaksid tarbijaid rohkem arvesse ning et pakkuda õhuruumi kasutajatele täiendavaid võimalusi rääkida kaasa neid mõjutavate otsuste vastuvõtmisel, tuleks tõhustada sidusrühmadega konsulteerimist ja nende osalemist aeronavigatsiooniteenuse osutajate ~~olulisemates käitamises otsustes~~ **olulisemate käitamises otsustes puhul.** [ME 17]
- (27) Tulemuslikkuse kava mängib lennuliikluse korraldamise majanduslikul reguleerimisel olulist rolli ning kõnealuse kava raames tehtud otsuste kvaliteeti ja sõltumatust tuleks säilitada ja võimaluse korral suurendada.
- (28) Selleks et võtta arvesse tehnika või käitamisesalast arengut, eelkõige lisade muutmise või võrgu ~~haldamise ja haldamisega~~, tulemuslikkuse kavaga, **lennuliikluse korraldamise üldkava rakendamise eest vastutava üksuse (kasutuselevõtu haldusasutuse) valimise ja selle kohustuste määratlemisega** seotud sätete täiendamise kaudu, tuleks komisjonile delegeerida Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohane õigus võtta vastu õigusakte. Delegeerimise sisu ja ulatus sätestatakse asjakohastes artiklites. On eriti oluline, et komisjon korraldaks asjakohaseid konsultatsioone ettevalmistava töö käigus, sh ka ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama, et asjakohased dokumendid edastatakse õigel ajal nii Euroopa Parlamendile kui ka nõukogule. [ME 18]
- (29) Võrguhaldusteenuste loetelu täiendamisel peaks komisjon nõuetekohaselt konsulteerima lennundussektori ~~sidusrühmadega~~ **sidusrühmade ja sotsiaalpartneritega.** [ME 19]
- (30) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvoimatused eelkõige sellistes valdkondades nagu riiklikele ~~järelevalveasutustele~~ **lennundusasutustele** antud volituste kasutamine, tugiteenuste osutamine ainult ühe teenuseosutaja või teenuseosutajate ühenduste poolt, parandusmeet-

⁽¹⁾ ELT L 79, 19.3.2008, lk 1.

Kolmapäev, 12. märts 2014

mete võtmine kogu liitu hõlmavate tulemuseesmärkide ja nendega seotud kohalike tulemuseesmärkide saavutamiseks, tasusüsteemi nõuetelevastavuse kontrollimine, võrgufunktsioonidega seotud ühisprojektide juhtimine ja vastuvõtmine, funktsionaalsed õhuruumiosad, üksikasjad seoses sidusrühmadega konsulteerimise ja nende osalemisega aeronavigatsiooniteenuse osutajate olulisemates käitamisalastes otsustes, andmete kättesaadavus ja kaitse, elektrooniline aeronavigatsiooniteave, lennuliikluse korraldamise tehnika areng ja koostalitlusvõime. Kõnealuseid volitusi tuleks kasutada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes ⁽¹⁾. [ME 20]

- (31) Vastavalt määrusele (EL) nr 182/2011 tuleb käesoleva määruse alusel vastu võetud üldiste rakendusaktide vastuvõtmiseks kasutada kontrollimenetlust.
- (32) Konkreetset reguleerimisala käsitlevate rakendusaktide vastuvõtmiseks tuleb kasutada nõuandemenetlust.
- (33) Käesoleva määruse sätete täitmata jätmise korral ette nähtud karistused peaksid olema tulemuslikud, proportsionaalsed ja hoiatavad ega tohiks vähendada ohutustaset.
- (34) **Kui see on asjakohane, tuleks** tugiteenuste riigihanked ~~tuleks~~ korraldada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiviga 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta ⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiviga 2004/17/EÜ, millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused ⁽³⁾, kui need õigusaktid on kohaldatavad. Arvesse tuleks ka võtta komisjoni tõlgendavas teatises, milles käsitletakse ühenduse õigust lepingute sõlmimisel, mis ei ole või on ainult osaliselt reguleeritud riigihankedirektiividega ⁽⁴⁾, sätestatud suuniseid. [ME 21]
- (35) ~~Córdoba 18. septembril 2006. aastal Gibraltarit käsitleva dialoogi foorumi esimesel ministrite kohtumisel kokku lepitud Gibraltarilennujaama käsitlev ministrite deklaratsiooniga (edaspidi „ministrite deklaratsioon“) asendatakse Londonis 2. detsembril 1987. aastal esitatud ühisdeklaratsioon lennujaama kohta ning ministrite deklaratsiooni täielikku järgimist loetakse 1987. aasta deklaratsiooni täielikuks järgimiseks Hispaania Kuningriik ja Ühendkuningriik leppisid 2. detsembril 1987 Londonis mõlema riigi välisministri ühisdeklaratsioonis kokku korras, mis tihendaks koostööd Gibraltarilennujaama kasutamisel. See kord ei ole veel jõustunud.~~ [ME 22]
- (36) Käesolevat määrust kohaldatakse täies mahus Gibraltarilennujaama suhtes seoses ministrite deklaratsiooniga ning sellest tulenevalt. Ilma et see piiraks ministrite deklaratsiooni kohaldamist, on meetme kohaldamine Gibraltarilennujaama suhtes ning kõik selle rakendamisega seotud meetmed täielikult kooskõlas kõnealuse deklaratsiooni ja selles sisalduva korraga. [ME 23]
- (37) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamine, ei suuda liikmesriigid meetme riikidevahelise laadi tõttu vajalikul määral saavutada, on see paremini saavutatav liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Samas artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolevmäärus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

⁽¹⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽²⁾ ELT L 134, 30.4.2004, lk 114.

⁽³⁾ ELT L 134, 30.4.2004, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT C 179, 1.8.2006, lk 2.

Kolmapäev, 12. märts 2014

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesolevas määruses kehtestatakse eeskirjad ühtse Euroopa taeva loomise ja nõuetekohase toimimise kohta, et tagada olemasolevad lennuliikluse ohutusstandardid, aidata kaasa lennutranspordisüsteemi jätkusuutlikule arengule, **näiteks selle kliimamõju vähendamisele**, ja suurendada lennuliikluse korraldamise (ATM) ja aeronavigatsiooniteenuste (ANS) üldist tulemuslikkust Euroopas, et täita kõikide õhuruumi kasutajate nõudmised. Ühtne Euroopa taevas on sidus üleeuroopaline ja naaberriikidega sõlmitud erikokkulepete korral ka kolmandaid riike hõlmav võrk, mis koosneb marsruutidest, integreeritud õhuruumist ning võrgu haldamise haldamisest ja lennuliikluse korraldamise süsteemist **korraldamisest**, mis õhuruumi kasutajate huvides põhineb üksnes ohutusel, tõhususel ja koostalitlusel. [ME 24]
2. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira liikmesriikide suveräänsust nende õhuruumi suhtes ega liikmesriikide poolt avaliku korra, julgeoleku ning kaitseküsimuste suhtes kehtestatud nõuete kohaldamist, nagu on sätestatud artiklis 38. Käesolev määrus ei hõlma sõjalisi operatsioone ega õppusi.
3. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira liikmesriikide õigusi ega kohustusi, mis tulenevad 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviilennunduse konventsioonist (edaspidi „Chicago konventsioon“). Seoses sellega püütakse käesoleva määruse abil toetada liikmesriike Chicago konventsioonist tulenevate kohustuste täitmisel määruse reguleerimisalasse kuuluvates valdkondades, luues aluse konventsiooni sätete ühetaoliseks tõlgendamiseks ja ühtseks rakendamiseks ning tagades selle sätete nõuetekohase arvessevõtmise käesolevas määruses ning määruse rakendamiseks koostatud eeskirjades.
4. Käesolevat määrust kohaldatakse ICAO EUR-, AFI- ja ~~NAT-~~ ja piirkonna õhuruumi suhtes, kus liikmesriigid vastutavad lennuliiklusteenuste osutamise eest vastavalt käesolevale määrusele. Samuti võivad liikmesriigid kohaldada käesolevat määrust nende vastutusalasse kuuluva õhuruumi suhtes muudes ICAO piirkondades, tingimusel et nad teavitavad sellest komisjoni ja teisi liikmesriike. [ME 25]
5. Käesoleva määruse kohaldamisest Gibraltari lennujaama suhtes ei järeldu, et see kahjustaks Hispaania Kuningriigi ning Ühendkuningriigi õiguslikku seisundit nende vaidluses selle territooriumi suveräänsuse üle, kus lennujaam paikneb. [ME 26]

5a. Käesoleva määruse kohaldamine Gibraltari lennujaama suhtes peatatakse, kuni hakatakse kohaldama Hispaania Kuningriigi ja Ühendkuningriigi välisministrite 2. detsembri 1987. aasta ühisdeklaratsioonis sätestatud korda. Hispaania ja Ühendkuningriigi valitsused teatavad nõukogule, mis kuupäevast see toimuma hakkab. [ME 27]

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „lennujuhtimisteenus“ — teenus, mille eesmärk on:
 - a) kokkupõrgete vältimine:

— õhusõidukite vahel ja

Kolmapäev, 12. märts 2014

— manööverdusalal olevate õhusõidukite ja takistuste vahel ning

- b) lennuliikluse kiirendamine ja korrapärase kulgemise tagamine;
2. „lähilennujuhtimisteenus“ — lennuliikluse juhtimine lennuväljal;
 3. „aeronavigatsiooniteabe teenistus“ — kindlaksmääratud alal asuv teenistus, kes vastutab aeronavigatsiooniteabe ning aeronavigatsiooni ohutuse, korrapärasuse ja tõhususe tagamiseks vajalike andmete edastamise eest;
 4. „aeronavigatsiooniteenused“ — lennuliiklusteenused; side-, navigatsiooni- ja seireteenused, meteoroloogiateenused ja aeronavigatsiooniteabe teenused;
 5. „aeronavigatsiooniteenuse osutaja“ — mis tahes avalik-õiguslik või eraõiguslik isik, kes osutab aeronavigatsiooniteenust üldise lennuliikluse jaoks;
 6. „õhuruumiosa“ — ruumiliselt ja ajaliselt määratletud õhuruum, mille piires aeronavigatsiooniteenuseid osutatakse;
 7. „õhuruumi korraldamine“ — planeerimisteenus, mille peamine eesmärk on maksimeerida olemasoleva õhuruumi kasutamist paindliku ajakasutuse abil ja teatavatel juhtudel jaotada õhuruum lühiajalistest vajadustest tulenevalt selle kasutajate eri kategooriate vahel, **ning õhuruumi kavandamisega seonduv strateegiline funktsioon**; [ME 28]
 8. „õhuruumi kasutajad“ – üldiseks lennuliikluseks kasutatavate õhusõidukite käitajad;
 9. „lennuliiklusvoo juhtimine“ — teenus, mille eesmärk on aidata kaasa lennuliikluse ohutule, korrapärasele ja kiirele sujumisele, tagades lennujuhtimisvõime maksimaalse kasutamise, ning selleks, et liiklusmaht oleks kooskõlas lennuliiklusteenuse osutajate deklareeritud läbilaskevõimega;
 10. „lennuliikluse korraldamine (ATM)“ – kõik õhus ja maa peal osutatavad teenused (lennuliiklusteenused, õhuruumi korraldamine ja lennuliiklusvoo juhtimine), mis on vajalikud nõutavad õhusõiduki ohutu ja tõhusa liikumise tagamiseks kõikides lennuetappides;
 11. „lennuliiklusteenused“ — erinevad lennuinfoteenused, häireteenused, lennuliikluse nõustamise teenused ja lennujuhtimisteenused (piirkondliku, lähenemis- ja lähilennujuhtimisteenused);
 12. „piirkondlik kontrolliteenus“ — kontrollitavate lendude juhtimise teenus ~~õhuruumiosa~~ **kontrollitavas piirkonnas**; [ME 29]
 13. „lähenemislennu juhtimise teenus“ — saabuvate ja väljuvate kontrollitavate lendude juhtimine;
 14. „lennuliikluse korraldamise üldkava“ – kava, mis on heaks kiidetud nõukogu otsusega 2009/320/EÜ⁽¹⁾ kooskõlas nõukogu 27. veebruari 2007. aasta määruse (EÜ) nr 219/2007 (ühisettevõtte loomise kohta Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) väljaarendamiseks)⁽²⁾ artikli 1 lõikega 2;

⁽¹⁾ ELT L 95, 9.4.2009, lk 41.

⁽²⁾ ELT L 64, 2.3.2007, lk 1.

Kolmapäev, 12. märts 2014

15. „lennunduskriis“ – olukord, kus õhuruumi läbilaskevõime on erakordselt väike üliraskete ilmastikuolude tõttu või suurte lennuruumiosade sulgemise tõttu looduslikel, *meditsiinilistel, sõjalistel, julgeolekualastel* või poliitilistel põhjustel; [ME 30]
16. „teenuste rühm“ — kaks või rohkem ~~aeronavigatsiooniteenust~~ *sama üksuse pakutavat teenust*; [ME 31]
17. „sertifikaat“ — *Euroopa Liidu Lennundusameti (EAA) või riikliku järelevalveasutuse lennundusasutuse* poolt mis tahes kujul välja antud dokument, mis on kooskõlas ~~siseriikliku~~ *asjaomase* õigusega ning millega kinnitatakse, et aeronavigatsiooniteenuse osutaja vastab selle ~~teenuse osutamiseks~~ *tegevuse sooritamiseks* vajalikele nõuetele; [ME 32]
18. sideteenused — lennunduses kasutatavad paiged ja mobiilteenused, millega tagatakse lennuliikluse juhtimise eesmärgil maa-maa-, õhk-maa- ja õhk-õhk-side;
- 18a.** *„Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrk (European air traffic management network – EATMN)“ – üle-euroopaline võrgustik, mis koosneb süsteemidest ja nende koostisosadest, samuti lennuliikluse juhtimise üldkavas kirjeldatud toimingute ja tehnoloogia muutuste tegevuskavast, võimaldab pakkuda liidu, sealhulgas liidu ja kolmandate riikide piiridel asuvate liideste ulatuses täiesti koostalitlusvõimelisi aeronavigatsiooniteenuseid ning mille eesmärk on käesolevas määruses seatud eesmärkide täitmine;* [ME 33]
19. „koostisosad“ — esemed, näiteks riistvara, ning immateriaalne vara, näiteks tarkvara, millest sõltub ~~Euroopa lennuliikluse juhtimise võrgu (EATMN)~~ *EATMNi* koostalitlusvõime; [ME 34]
- 19a.** *„kasutuselevõtu haldusasutus“ – komisjoni poolt konkursi teel valitud tegutsevate sidusrühmade grupp, kes vastutab lennuliikluse korraldamise üldkava kasutuselevõtu juhtimise haldustasandi eest;* [ME 35]
20. „deklaratsioon“ – lennuliikluse korraldamise (ATM) ja aeronavigatsiooniteenuste (ANS) puhul mis tahes kirjalik kinnitus nõuetele vastavuse kohta;
- lennuliikluse korraldamise (ATM) ja aeronavigatsiooniteenuste (ANS) süsteemide ja koostisosade projekteerimise, tootmise ja hooldamisega tegeleva organisatsiooni kinnitus süsteemi või koostisosa nõuetelevastavuse või kasutuskõlblikkuse kohta;
- teenuseosutaja kinnitus selle kohta, et kasutusele võetav teenus või süsteem vastab kohaldatavatele nõuetele;
- teatavate lennuinfoteenuste puhul kinnitus selle kohta, et asjaomane teenuseosutaja on suuteline täitma oma kohustusi ja tal on selleks vahendid;
21. „õhuruumi paindlik kasutamine“ – Euroopa Tsiivilennunduskonverentsi (ECAC) piirkonnas kohaldatav õhuruumi korraldamine, nagu on kindlaks määratud Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsiooni (Eurocontrol) ⁽¹⁾ avaldatud käsiraamatus „Airspace Management Handbook for the application of the Concept of the Flexible Use of Airspace“;
22. „ennuinfoteenus“ – lendude ohutuse ja tõhususe tagamiseks vajalike nõuannete ja teabe andmiseks osutatav teenus;
23. „häireteenus“ – teenus, mille eesmärk on teatada asjaomastele organisatsioonidele õhusõidukitest, mis vajavad otsimis- ja päästeabi, ning vajaduse korral abistada neid organisatsioone;

⁽¹⁾ Eurocontrol asutati 13. detsembril 1960. aastal aeronavigatsiooni ohutuse alast koostööd käsitleva rahvusvahelise konventsiooniga, mida on muudetud 12. veebruaril 1981 Brüsselis allkirjastatud protokolliga ning mis on läbi vaadatud 27. juuni 1997. aasta protokolliga.

Kolmapäev, 12. märts 2014

24. „funktsionaalne õhuruumiosa“ – operatiivsetel vajadustel põhinev õhuruumiosa, mis luuakse riigipiire arvestamata ja milles aeronavigatsiooniteenused ja nendega seotud funktsioonid on tulemustel põhinevad ja optimeeritud, ~~et iga funktsionaalses õhuruumiosas toimiks tänu~~ tõhustatud koostöö aeronavigatsiooniteenuse **koostööle aeronavigatsiooniteenuste** osutajate vahel, **kelle hulgas** või et vajaduse korral **võib olla ka** kasutatakse integreeritud teenuseosutajat **teenuste osutaja**; [ME 36]
25. „üldine lennuliiklus“ — kogu tsiviilõhusõidukite liiklus ning kogu riiklike õhusõidukite (sealhulgas sõjaväe, tolli ja politsei õhusõidukite) liiklus, mis toimub 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooniga asutatud Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) protseduuride kohaselt;
- 25a. „**inimtegur**“ – **sotsiaalsed, kultuurilised ja personalivalikuga seotud tingimused lennuliikluse korraldamise sektoris**; [ME 37]
26. „koostalitlusvõime“ — EATMN-i süsteemidelt ja koostisosadelt nõutavate funktsionaalsete, tehniliste ja toimimisomaduste ning toimimisprotseduuride kogum, mis peab tagama võrgu ohutu, sujuva ja tõhusa toimimise. Koostalitluse saavutamiseks tuleb süsteemid ja koostisosad viia vastavusse oluliste nõuetega;
27. „meteoroloogiateenused“ — vahendid ja teenused, mille abil tagatakse õhusõidukile ilmaprognoosid ja -kokkuvõtted, meteoroloogiliste vaatluste tulemused ning muu aeronavigatsioonis vajalikud meteoroloogiateave ja -andmed;
28. „navigatsiooniteenused“ — vahendid ja teenused, mille abil antakse õhusõidukile teavet tema asukoha ja ajastuse kohta;
29. „operatiivandmed“ — selline teave kõikide lennuetappide kohta, mida aeronavigatsiooniteenuse osutajad, õhuruumi kasutajad, lennujaamade käitajad ja teised asjaosalised vajavad käitamissüsteemide tegemiseks;
30. „kasutuselevõtt“ — esimene käitamine pärast süsteemi esialgset paigaldamist või täiendamist;
31. „lennumarsruutide võrk“ — üldise lennuliikluse voogude suunamiseks määratud lennumarsruutide võrk, mis on vajalik lennujuhtimisteenus **kõige tõhusamaks** osutamiseks; [ME 38]
32. „seireteenused“ — vahendid ja teenused, mida kasutatakse õhusõiduki asukoha määramiseks ohutu hajutuse tagamiseks;
33. „süsteem“ — õhusõiduki pardal ja **ja/või** maa peal asuvate koostisosade ~~ühendamine ning ja/või~~ kosmoses asuvad ~~seadmed~~ **asuvate seadmete kompleks**, mis toetavad **toetab** aeronavigatsiooniteenusid ~~kõikides~~ **kõigil** lennu etappides **etappidel**; [ME 39]
34. „täiendamine“ — mis tahes süsteemi toimimispõhimõtete muudatused;
35. „piiriülesed teenused“ – olukord, kui ühes liikmesriigis pakub aeronavigatsiooniteenust teenuseosutaja, kes on sertifitseeritud teises liikmesriigis;
36. „riiklik järelevalveasutus **lennundusasutus**“ – riiklik organ või riiklikud organid, kellele liikmesriik on teinud kohustuseks täita järelevalvetülesandeid vastavalt käesolevale määrusele, ning riigi pädev asutus, kellele on tehtud kohustuseks täita määruse **käesolevas määruses ja määruses** (EÜ) nr 216/2008 artiklis 8b sätestatud tülesandeid ning kelle **EAA on akrediteerinud**; [ME 40]

Kolmapäev, 12. märts 2014

37. „tugiteenused“ – aeronavigatsiooniteenused, mis ei ole lennuliiklusteenused, ~~side-, navigatsiooni- ja seireteenused (CNS), meteoroloogiateenused (MET) ja aeronavigatsiooniteabe teenused (AIS)~~ ning muud teenused ja toimingud, mis on seotud aeronavigatsiooniteenuse osutamisega või toetavad seda; [ME 41]
38. „kohalikud tulemuseesmärgid“ – kohalikul tasandil, st funktsionaalse õhuruumiosa, riigi, aeronavigatsioonitasude sissenõudmise piirkonna või lennujaama kohta seatud tulemuseesmärgid.
- 38a. „tööstuspartnerlus“ – lepinguline koostöökorraldus, mille eesmärk on parandada lennuliikluse korraldamist eri aeronavigatsiooniteenuse osutajate, sealhulgas võrgustiku haldaja, õhuruumi kasutajate, lennujaamade või muude võrreldavate majandusüksuste vahel; [ME 42]
- 38b.,,integreeritud operatiivne õhuruum“ – määratletud suurusega kontrollitud õhuruum, mis hõlmab Euroopa ja vastavate kokkulepete korral ka kolmandate naaberriikide õhuruumi, milles kasutatakse diinaamilist jaotusstruktuuri ja ajajaotust, lennujuhtidele soorituspõhist vahendite jaotamist, täielikult koostalitlevaid aeronavigatsiooniteenuseid ning kombineeritud lahendusi, et saavutada ühtse Euroopa taeva eesmärgi täitmiseks vajalik optimaalne, ohutu ja prognoositav õhuruumi kasutamine; [ME 43]
- 38c. „kohalikud tulemuslikkuse kavad“ – ühe või mitme riikliku lennundusametuse poolt kohalikul, s.t funktsionaalse õhuruumiosa, piirkondlikul või riiklikul tasandil kehtestatud kavad; [ME 44]
- 38d. „kvalifitseeritud üksus“ – organ, millele lennundusamet või riiklikud lennundusametused võivad anda konkreetsed sertifitseerimis- või järelevalveülesanded ning mis tegutseb nimetatud asutuste kontrolli ja vastutuse all. [ME 45]

II PEATÜKK

RIIKLIKUD ASUTUSED

Artikkel 3

Riiklikud järelevalveasutused lennundusametused [ME 46]

1. Liikmesriigid nimetavad või loovad kas üksi või ühiselt oma järelevalveasutuse või asutused lennundusametuse, et see (need) võtaksid võtaks enese kanda käesoleva määruse ja määruse (EÜ) nr 216/2008 kohaselt sellisele asutusele määratud ülesannete täitmise. [ME 47]
2. Riiklikud järelevalveasutused lennundusametused on õiguslikult iseseisvad ning eelkõige organisatsioonilise ja hierarhilise ülesehituse poolest ning otsuste tegemisel sõltumatud aeronavigatsiooniteenuse osutajatest või sellistest avalik-õiguslikest või eraõiguslikest isikutest, kes on huvitatud kõnealuste aeronavigatsiooniteenuse osutajate toimingutest käesolevas määruses ja määruse (EÜ) nr 216/2008 artiklis 1 sätestatud toimingutega tegelevatest või nende tegevuses osalust omavatest ettevõtetest, organisatsioonidest, eraõiguslikest või avalik-õiguslikest üksustest või töötajatest, sealhulgas omavad neist eraldi eelarvet. [ME 48]
3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, võivad riiklikud järelevalveasutused lennundusametused olla organisatsiooniliselt seotud teiste reguleerivate asutuste ja/või ohutusametustega. [ME 49]
4. Riiklikud järelevalveasutused, mis ei ole lennundusametused tagavad käesoleva artikli sätete täitmise käesoleva määruse jõustumise ajaks vastavalt lõikele 2 õiguslikult iseseisvad aeronavigatsiooniteenuse osutajatest või sellistest avalik-õiguslikest või eraõiguslikest isikutest, kes on huvitatud kõnealuste aeronavigatsiooniteenuste osutajate toimingutest, peavad kõnealusele nõudele vastama hiljemalt 1. jaanuaril 2020 1. jaanuariks 2017. [ME 50]

Kolmapäev, 12. märts 2014

5. Riiklikud järelevalveasutused **lennundusasutused** kasutavad oma volitusi erapooletult, sõltumatult ja läbipaistvalt. Eelkõige peab kõnealuste asutuste töökord, töötajate valik, juhtimine ja rahastamine võimaldama neil täita oma ülesandeid eespool nimetatud viisil. [ME 51]

6. Riiklike järelevalveasutuste **lennundusasutuste** töötajate suhtes kohaldatakse järgmisi nõudeid: [ME 52]

a) nad võetakse tööle selgete ja läbipaistvate eeskirjade **ja kriteeriumide** kohaselt, mis tagavad töötaja sõltumatuse ning strateegiliste otsuste vastuvõtmise eest vastutavad isikud peab määrama liikmesriigi valitsus, ministrite nõukogu või mõni muu avaliku sektori asutus, mis ei kontrolli otseselt aeronavigatsiooniteenuse osutajaid ega saa nendest kasu; [ME 53]

b) töötajad valitakse läbipaistva menetlusega, lähtudes konkreetse töötaja kvalifikatsioonist, kaasa arvatud asjakohane pädevus ning vastavad kogemused muu hulgas auditeerimise, aeronavigatsiooniteenuste ja süsteemide valdkonnas; [ME 54]

ba) **töötajaid ei läheta sellesse ametisse aeronavigatsiooniteenuse osutajad ega aeronavigatsiooniteenuste osutajate kontrolli all olevad ettevõtted;** [ME 55]

c) töötaja on sõltumatu eelkõige aeronavigatsiooniteenuse osutajate huvidega seotud probleemide lahendamisel **tegutseb sõltumatult** ja riikliku järelevalveasutuse **lennundusasutuse** ülesannete täitmisel ei küsi ta ega võta vastu juhiseid üheltki riigiasutustelt ega avalik-õiguslikult või eraõiguslikult isikult, **ilma et see takistaks teda tegemast teiste asjaomaste riigiasutustega tihedat koostööd;** [ME 56]

d) strateegiliste otsuste vastuvõtmise eest vastutavad isikud esitavad igal aastal kohustuste deklaratsiooni ja huvide deklaratsiooni, märkides mis tahes otsesed või kaudsed huvid, mida võib pidada nende sõltumatust kahjustavaks ja mis võivad mõjutada ametiülesannete täitmist; ning

e) strateegiliste otsuste vastuvõtmise, auditeerimise või muude selliste ülesannete eest ~~vastutavad~~ **vastutanud** isikud, mis kes on **enam kui kuus kuud olnud** otseselt seotud aeronavigatsiooniteenuse osutajate üle teostatava järelevalve või tulemuseesmärkidega, ei tohi vähemalt ühe aasta jooksul pärast oma ametiaja lõppu ~~töötada~~ riiklikus järelevalveasutuses ega **lennundusasutuses** olla juhtival ametikohal ühegi aeronavigatsiooniteenuse osutaja juures; [ME 57]

i) **12 kuud, kui on tegemist juhtivtöötajaga;** [ME 58]

ii) **kuus kuud, kui tegemist ei ole juhtivtöötajaga;** [ME 59]

ea) **asutuse tippjuhid nimetatakse ametisse tähtajaliselt, kolmeks kuni seitsmeks aastaks, mida pikendatakse üks kord, ning neid tohib selle aja jooksul ametist vabastada ainult juhul, nad enam ei vasta käesolevas artiklis sätestatud tingimustele või on vastavalt siseriiklikule õigusele süüdi üleastumises.** [ME 60]

7. Liikmesriigid tagavad, et riiklikel järelevalveasutustel **lennundusasutustel** on olemas vajalikud vahendid ja võimalused, et täita tõhusalt ja õigel ajal ülesandeid, mis on neile määratud käesoleva määrusega. Riiklikul järelevalveasutusel **lennundusasutusel** on täielik õigus võtta tööle töötajaid ja juhtida neid vastavalt oma eelarveassigneeringutele, mis muu hulgas põhinevad marsruudinavigatsioonitasudel, mis artikli 4 kohaselt peavad olema proportsionaalsed asjaomase järelevalveasutuse täidetavate ülesannetega. [ME 61]

8. Liikmesriigid teatavad komisjonile riiklike järelevalveasutuste **lennundusasutuste** nimed, aadressid ja nende muudatused ning käesoleva artikli järgimise tagamiseks võetavad meetmed. [ME 62]

Kolmapäev, 12. märts 2014

9. Lõike 6 punktide a ja b kohaldamiseks kehtestab komisjon üksikasjalikud eeskirjad, milles sätestatakse töötajate töölevõtmise ja valimise tingimused. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. **ja nendega määratakse kindlaks: [ME 63]**

a) **kui ranget eraldamist nõuab ametisse nimetav asutus mis tahes ettevõttelt, organisatsioonilt, avalik-õiguslikult või eraõiguslikult üksuselt või töötajalt, kes on seotud määruse (EÜ) nr 216/2008 artiklis 1 sätestatud tegevustega või omab osalust nendega tegelevates üksustes, eesmärgiga säilitada tasakaal huvide konfliktide vältimise ja haldustõhususe vahel; [ME 64]**

b) **auditeerimisega seotud töötajatelt nõutav asjaomane tehniline pädevus. [ME 65]**

Artikkel 4

Riiklike järelevalveasutuste lennundusasutuste ülesanded [ME 66]

1. Artiklis 3 osutatud Riiklikud järelevalveasutused **lennundusasutused** täidavad eelkõige järgmisi ülesandeid: [ME 67]

a) tagavad asjakohase järelevalve käesoleva määruse **ja määruse (EÜ) nr 216/2008** rakendamise ja eelkõige selliste aeronavigatsiooniteenuse osutajate ohutu ja tõhusa tegutsemise üle, kes osutavad teenuseid seoses selle liikmesriigi vastutusalasse kuuluva õhuruumiga, kes asjakohase asutuse määras või asutas; [ME 68]

b) ~~annavad aeronavigatsiooniteenuse osutajatele välja sertifikaate kooskõlas~~ **täidavad ise või delegeerivad täielikult või osaliselt** määruse (EÜ) nr 216/2008 artikliga **artiklites 8b, 8c ja 10** ~~kontrollivad kõnealuste sertifikaatide väljaandmistingimuste täitmist~~ **loetletud ülesandeid ning tagavad käesoleva määruse kohaldamise järelevalve, eelkõige seoses aeronavigatsiooniteenuste osutajate ohutu ja tõhusa toimimisega liikmesriikide vastutuse alla kuuluvas õhuruumis; [ME 69]**

e) ~~annavad lennujuhtidele välja määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 8c kohaseid lubasid, pädevusmärkeid, kinnitusi ja sertifikaate ning kontrollivad kõnealuste dokumentide väljaandmistingimuste täitmist; [ME 70]~~

d) koostavad tulemuslikkuse kavasad ning jälgivad nende rakendamist kooskõlas artikliga 11.

e) jälgivad tasusüsteemi rakendamist kooskõlas artiklitega 12 ja 13, **sealhulgas artikli 13 lõikes 7 osutatud ristsubsideerimise tingimustega; [ME 71]**

f) kiidavad heaks tegevusandmetele juurdepääsu tingimused kooskõlas artikliga 22 ja

g) kontrollivad deklaratsioone ja süsteemide kasutuselevõttu.

ga) **esitavad igal aastal liikmesriikide asjakohastele ametiasutustele, EAA-le ja komisjonile aruande oma tegevuse ja ülesannete täitmise kohta. Sellised aruanded hõlmavad iga käesolevas artiklis loetletud ülesandega seoses võetud meetmeid ja saavutatud tulemusi. [ME 72]**

2. Iga riiklik järelevalveasutus **lennundusasutus** korraldab nõuetekohaseid kontrolle ja ülevaatusi, et kontrollida vastavust käesoleva määruse nõuetele. Asjaomane aeronavigatsiooniteenuse osutaja hõlbustab eespool nimetatud ülesannete täitmist **ja asjaomane liikmesriik pakub kogu vajalikku abi, et tagada tulemuslik nõuetelevastavuse järelevalve. [ME 73]**

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 5

Riiklike järelevalveasutuste **lennundusasutuste** koostöö [ME 74]

1. Riiklikud järelevalveasutused **lennundusasutused** vahetavad teavet oma töö ja otsustuspõhimõtete, tavade ja protseduuride ning liidu õiguse rakendamise kohta. Nad teevad muul viisil koostööd, et otsustamist kogu liidu ulatuses ühtlustada. Riiklikud järelevalveasutused **lennundusasutused** osalevad ja teevad koostööd **vähemalt kord aastas** korrapäraselt kokku tulevas võrgus. Komisjon ja Euroopa Liidu Lennuamet (edaspidi „EAA“) on kõnealuse võrgu liikmed, kes koordineerivad ja toetavad selle tööd ning annavad vajaduse korral asjakohaseid soovitusi. Komisjon ja EAA hõlbustavad aktiivset koostööd ja teabevahetust riiklike ametiasutuste **lennundusasutuste** vahel ning nende töötajate **vastastikust vahetamist ja** kasutamist EAA poolt määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 17 lõike 2 punkti f kohaselt loodud eksperdirühma raames.

Nimetatud võrk võib muu hulgas:

- a) **koostada ja levitada artiklis 4 loetletud asutuse ülesannete täitmiseks ette nähtud ühtlustatud meetodeid ja suuniseid;**
- b) **abistada konkreetseid riiklike lennundusasutusi õigusküsimustes;**
- c) **esitada komisjonile ja EAA-le arvamusi eeskirjade koostamise ja sertifitseerimise kohta;**
- d) **esitada arvamusi, suuniseid ja soovitusi piiriüleste teenuste osutamise hõlbustamiseks;**
- e) **töötada välja ühiseid, kahes või enamas liikmesriigis rakendamisele kuuluvaid lahendusi lennuliikluse korraldamise üldkava või Chicago konventsiooni eesmärkide täitmiseks.** [ME 75]

Vastavalt käesoleva määruse artiklis 22 ja määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud andmekaitseeskirjadele ~~toetab loob~~ komisjon ~~käesoleva lõike esimeses ja teises lõigu osutatud teabe vahetamist~~ **platvormi teabevahetuseks** võrgu liikmete vahel, mis võib toimuda elektrooniliste vahendite abil, austades aeronavigatsiooniteenuse osutajate **asjaomaste ettevõtete, organisatsioonide või üksuste** ärisaladuste konfidentsiaalsust. [ME 76]

2. Riiklikud järelevalveasutused **lennundusasutused** teevad tihedat koostööd, sealhulgas töökokkulepete kaudu, et aidata üksteist turujärelevalve teostamisel ning uurimis- ja ülevaatusküsimustes. [ME 77]

3. Funktsionaalsete õhuruumiosade puhul, mis ulatuvad üle rohkem kui ühe riigi vastutusalasse kuuluva õhuruumi, sõlmivad liikmesriigid kokkuleppe teostada ~~käesoleva artikliga~~ **artiklis 4** ette nähtud järelevalvet selliste aeronavigatsiooniteenuse osutajate üle, kes osutavad kõnealuste õhuruumiosadega seotud teenuseid. Asjaomased riiklikud järelevalveasutused **lennundusasutused** koostavad kava, milles täpsustatakse eespool nimetatud kokkuleppe jõustamiseks tehtava koostöö tingimusi. [ME 78]

4. Riiklikud järelevalveasutused **lennundusasutused** teevad tihedat koostööd, et tagada piisav järelevalve nende aeronavigatsiooniteenuse osutajate üle, kellel on ühelt liikmesriigilt saadud kehtiv sertifikaat, kuid kes samuti osutavad teise liikmesriigi vastutusalasse kuuluva õhuruumiga seotud teenuseid. Kõnealune koostöö sisaldab menetlust selliste juhtudega tegelemiseks, kui käesolevat määrust ja määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 8b lõike 1 kohaselt vastu võetud kohaldatavaid ühisnõudeid ei järgita. [ME 79]

5. Kui aeronavigatsiooniteenuseid osutatakse teise liikmesriigi vastutusalasse kuuluvas õhuruumis, sisaldab lõigetes 2, 3 ja 4 osutatud kord kokkulepet artikli 4 lõigetes 1 ja 2 sätestatud järelevalveülesannete ja järelevalve tulemuste vastastikuse tunnustamise kohta. Selline vastastikune tunnustamine kehtib ka siis, kui riiklike järelevalveasutuste vaheline tunnustamise kord on kehtestatud teenuseosutajate sertifitseerimisprotsessi suhtes. [ME 80]

Kolmapäev, 12. märts 2014

6. Kui liikmesriigi õigus seda võimaldab, võivad riiklikud ~~järevalveasutused~~ **lennundusasutused** piirkondliku koostöö huvides samuti sõlmida järevalvekohustuste jagamise kokkuleppeid. [ME 81]

Artikkel 6

Kvalifitseeritud üksused

1. **EAA ja** riiklikud ~~järevalveasutused~~ **lennundusasutused** võivad otsustada täielikult või osaliselt delegeerida ~~artikli 4 lõikes 2 osutatud~~ **käesolevas määruses sätestatud** kontrollide ja ülevaatuste ~~tegemise ja muude tööde teostamise~~ kvalifitseeritud üksustele, kes täidavad I lisas sätestatud nõudeid. [ME 82]

2. Riikliku ~~järevalveasutuse~~ **Selline** volitus kehtib liidus kolm aastat, kusjuures seda võib pikendada. **EAA ja** riiklikud ~~järevalveasutused~~ **lennundusasutused** võivad anda kõikidele liidus asuvatele kvalifitseeritud üksustele juhiseid selliste kontrollide ja ülevaatuste tegemiseks. [ME 83]

3. Liikmesriigid **EAA ja riiklikud lennundusasutused** teatavad komisjonile, EAA-le ja teistele liikmesriikidele **ja vajaduse korral EAA-le** kvalifitseeritud üksused, kelle nad on lõike 1 kohaselt volitanud ülesandeid täitma, märkides iga üksuse vastutusalad ja identifitseerimisnumbri ning kõik sellekohased muudatused. Komisjon avaldab *Euroopa Liidu Teatajas* kvalifitseeritud üksuste loetelu, nende identifitseerimisnumbrid ja vastutusalad ning ajakohastab loetelu. [ME 84]

4. Liikmesriigid **EAA ja riiklikud lennundusasutused** tühistavad sellistele kvalifitseeritud üksustele antud volitused, kes enam ei vasta I lisas sätestatud nõuetele. Nad teavitavad sellest komisjoni, ~~EAA-d~~ ja teisi liikmesriike. [ME 85]

5. Käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse kvalifitseeritud üksusena teatatud asutusi, kes kooskõlas määruse (EÜ) nr 552/2004 artikliga 8 nimetati enne käesoleva määruse jõustumist.

Artikkel 7

Sidusrühmadega konsulteerimine

1. Riiklikud ~~järevalveasutused~~ **lennundusasutused**, kes tegutsevad liikmesriigi õiguse kohaselt, kehtestavad konsulteerimismehhanismid, et asjakohaselt kaasata sidusrühmad, sealhulgas lennunduspersonalid esindavad organisatsioonid, oma ülesannete täitmise ühtse Euroopa taeva algatuse rakendamise raames. [ME 86]

2. Sellised sidusrühmad võivad olla:

— aeronavigatsiooniteenuse osutajad;

— lennujaamade käitajad;

— asjaomased õhuruumi kasutajad või neid esindavad asjaomased rühmad;

— sõjaväevõimud;

— töötlev tööstus;

— lennunduspersonalid esindavad organisatsioonid.

Kolmapäev, 12. märts 2014

III PEATÜKK TEENUSTE OSUTAMINE

Artikkel 8

Aeronavigatsiooniteenuse osutajate sertifitseerimine

1. Liidus kohaldatakse kõikide aeronavigatsiooniteenuste osutamise suhtes riikliku ~~järelevalveasutuse~~ **lennundusasutuse** või EAA sertifitseerimismenetlust või määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 8b kohaselt kõnealustele asutustele esitatavat deklaratsiooni. **[ME 87]**
2. Sertifitseerimismenetlusega tagatakse, et taotlejal on piisavalt rahalisi vahendeid ning et ta on võtnud endale vastutuse ja kindlustuskaitse, kui asjaomane liikmesriik ei ole seda garanteerinud.
3. Sertifikaadiga nähakse õhuruumi kasutajatele ette mittediskrimineeriv juurdepääs teenustele, võttes eelkõige arvesse ohutust. Sertifitseerimise suhtes kohaldatakse II lisas sätestatud tingimusi.
4. Väljaantud sertifikaadi alusel võivad aeronavigatsiooniteenuse osutajad osutada oma teenuseid ~~liikmesriikidele~~ **igale liikmesriigile**, muudele aeronavigatsiooniteenuse osutajatele, õhuruumi kasutajatele ja lennujaamadele kogu liidus ~~ning vajaduse korral ja osaliste vastastikuse kokkuleppe alusel samasse funktsionaalsesse õhuruumiosasse kuuluvates naabruses asuvates kolmandates riikides~~. ~~Tugiteenuste osutamise korral lähtutakse artikli 10 lõikest 2.~~ **[ME 88]**

Artikkel 9

Aeronavigatsiooniteenuse osutajate määramine

1. Liikmesriigid tagavad, et nende vastutusalasse kuuluva õhuruumi igas konkreetsetes osas osutab lennuliiklusteenuseid ainult üks teenuseosutaja. Selleks määravad liikmesriigid lennuliiklusteenuse osutaja, kellel on liidus kehtiv sertifikaat või deklaratsioon.
2. Piiriüleste teenuste osutamise korral tagavad liikmesriigid, et nende õigussüsteem ei takistaks käesoleva artikli ja artikli 18 lõike 3 järgimist, ja nõuavad, et lennuliiklusteenuste osutajad, kes osutavad teenuseid selle liikmesriigi vastutusalasse kuulvas õhuruumis, vastavad ühele järgmistest tingimustest:
 - a) nad on otseselt või enamusosaluse kaudu selle liikmesriigi või selle kodanike omanduses;
 - b) nende peamine tegevuskoht või registrijärgne asukoht on selle liikmesriigi territooriumil;
 - c) nad kasutavad ainult selles liikmesriigis asuvaid rajatisi.
3. Liikmesriigid määravad kindlaks määratud lennuliiklusteenuseosutajate õigused ja kohustused. Kohustused võivad sisaldada tingimusi sellise asjakohase teabe õigeaegse esitamise kohta, mis võimaldab teha kindlaks kõik õhusõidukite liikumised nende vastutusalasse kuulvas õhuruumis.
4. Liikmesriikidel on lennuliiklusteenuste osutaja valimisel diskretsiooniõigus, tingimusel et teenuseosutaja on määruse (EÜ) nr 216/2008 kohaselt sertifitseeritud või esitanud asjakohase deklaratsiooni.
5. Artikli 16 kohaselt kehtestatud funktsionaalsete õhuruumiosade puhul, ~~mis ulatuvad üle rohkem kui ühe liikmesriigi vastutusalasse kuuluva õhuruumi~~, määravad asjaomased liikmesriigid ühiselt käesoleva artikli lõike 1 kohaselt ühe või mitu lennuliiklusteenuste osutajat vähemalt üks kuu enne selle õhuruumiosa kasutuselevõttu. **[ME 89]**
6. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike viivitamata käesoleva artikli alusel võetud otsusest, mis käsitlevad lennuliiklusteenuse osutajate määramist nende vastutusalasse kuuluva õhuruumi konkreetse osa jaoks.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 10

Tugiteenuste osutamine

1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed selle tagamiseks, et ~~tugiteenuste osutajad saaksid liidu piires oma teenuseid käesoleva artikli kohaselt osutades konkureerida~~ **kaotada seadusjärgsed takistused, mis ei lase tugiteenuste osutajatel liidu piires oma teenuseid pakkudes** üksteisega võrdsetel, mittediskrimineerivatel ja läbipaistvatel tingimustel konkureerida.

~~Käesolevas artiklis sätestatud nõuded peavad olema täidetud hiljemalt 1. jaanuariks 2020.~~

2. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed selle tagamiseks, et ~~lennuliiklusteenuste ja tugiteenuste osutamine on~~ **üksikeisest eraldatud. See eraldamine hõlmab nõuet, et lennuliiklusteenuseid ja tugiteenuseid peavad osutama eri ettevõtjad aeronavigatsiooniteenuse osutajad nõuaksid äriplaane koostades erinevatelt tugiteenuse osutajatelt pakkumisi, et valida hinna ja kvaliteedi seisukohast kõige kasulikum teenuseosutaja. Artikli 11 lõikes 2 ette nähtud tulemuslikkuse hindamise asutus jälgib tulemuslikkuse kavade hindamisel käesoleva lõike sätete täitmist.**

3. Tugiteenuste osutaja valimisel peab asjaomaste **sisseostmisel teenuseosutajat valides tuleb täita direktiivi 2004/18/EC nõudeid.** Teenuste hankimisega tegelev üksus eelkõige arvesse võtma kulutõhusust, **tegeleva üksuse jaoks on teenuseosutaja valikul kohustuslikud kriteeriumid eelkõige kulu- ja energiatõhusus, koostalitlusvõime, teenuste üldist kvaliteeti üldine kvaliteet ja ohutus ohutus ning hankemenetluse läbipaistvus.**

4. Teenuste pakkumiseks liikmesriigi õhuruumis võib valida vaid sellise tugiteenuste osutaja, kes vastab järgmistele nõuetele:

a) ta on määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 8b kohaselt sertifitseeritud;

b) tema peamine äritegevuskoht asub liikmesriigi territooriumil;

c) liikmesriigile ja/või liikmesriigi kodanikele kuulub rohkem kui 50 % teenuseosutajast ja nad omavad selle üle tõhusat otsust või kaudset kontrolli kas ühe või mitme vaheettevõtte kaudu, välja arvatud juhul, kui see on sätestatud kolmanda riigiga sõlmitud lepingus, mille üks osaline on liit; ja

d) asjaomane teenuseosutaja vastab riikliku julgeoleku ja riigikaitsega seotud nõuetele.

5. EATMNi toimingutega seotud tugiteenuseid võib osutada võrgu haldaja tsentraliseeritult, liites vastavalt artikli 17 lõikele 3 kõnealused teenused artikli 17 lõikes 2 osutatud teenustega. Tugiteenuseid võib osutada ka ainult üks teenuseosutaja või teenuseosutajate ühendus, eelkõige lennuliikluse korraldamise taristuga seotud teenuste puhul. Komisjon täpsustab teenuseosutaja või teenuseosutajate ühenduse valimise tingimused lähtuvalt nende kutsealasest võimekusest ja suutlikkusest osutada teenuseid erapooletult ja kulutõhusalt ning üldiselt hinnata tugiteenuste tsentraliseeritud osutamisega seotud hinnangulisi tulusid ja kulusid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Komisjon määrab teenuseosutaja või teenuseosutajate ühenduse kõnealuste rakendusaktide alusel.

5a. Komisjon koostab üksikasjalikud eeskirjad käesoleva artikliga hõlmatud teenuste valimise tingimuste kohta. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

5b. Komisjon viib läbi põhjaliku uuringu, milles käsitletakse tugiteenuste osutamisele turutingimuste kehtestamise tegevuslikku, majanduslikku, ohutusalast ja sotsiaalset mõju, ning esitab selle uuringu 1. jaanuariks 2016 Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Uuringus võetakse arvesse lennuliikluse korraldamise üldkava rakendamist ja SESAR-i tehnoloogiate mõju tugiteenuste sektorile. [ME 90]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 11

Tulemuslikkuse kava

1. Selleks et parandada aeronavigatsiooni- ja võrguteenuste tulemuslikkust ühtses Euroopa taevas, koostatakse aeronavigatsiooni- ja võrguteenuste tulemuslikkuse kava. See sisaldab järgmist:

- a) kogu liitu hõlmavad ja ~~seonduvad~~ **omavahel seotud** kohalikud tulemuseesmärgid sellistes kesketes tulemusvaldkondades nagu ohutus, keskkond, läbilaskevõime ja kulutasuvus **kooskõlas kogu võrdlusperioodiks kinnitatud lennuliikluse korraldamise üldkava kõrgetasemeliste eesmärkidega**; [ME 91]
- b) riiklikud või funktsionaalseid õhuruumiosi hõlmavad **kohalikud tulemuslikkuse** kavad, sealhulgas tulemuseesmärgid, tagades **mis tagavad** kooskõla kogu liitu hõlmavate ja ~~seonduvate~~ **omavahel seotud** kohalike tulemuseesmärkidega; ja [ME 92]
- c) aeronavigatsiooni- ja võrguteenuste tulemuslikkuse perioodiline läbivaatamine, järelevalve ja võrdlusuuringud.

2. Komisjon määrab sõltumatu, erapooletu ja pädeva asutuse tegutsema tulemuslikkuse hindamise asutusena. **Tulemuslikkuse hindamise asutus louakse 1. juuliks 2015 komisjoni järelevalve alla kuuluva Euroopa reguleeriva asutusena**. Tulemuslikkuse hindamise asutuse ülesanne on abistada komisjoni koostöös riiklike järelevalveasutustega ja **lennundusasutustega ning** abistada riiklike järelevalveasutuste taotluse korral neid ja **jälgida riiklike lennundusasutusi** lõikes 1 osutatud tulemuslikkuse kava rakendamisel. **Tulemuslikkuse hindamise asutus peaks olema funktsionaalselt ja õiguslikult lahutatud kõigist, nii riikliku kui ka üleeuroopalise tasandi teenuseosutajatest**. Tulemuslikkuse hindamise asutusele võivad tehnilist abi anda EAA, **võrgu haldaja**, ja Eurocontrol või mõni muu pädev üksus. [ME 93]

3. Riiklikud järelevalveasutused **lennundusasutused** koostavad lõike 1 punktis b osutatud riiklikud või funktsionaalsete õhuruumiosade **kohalikud tulemuslikkuse** kavad, mille võtab vastu liikmesriik. Kõnealused kavad sisaldavad siduvaid kohaliku tasandi eesmärke või liikmesriigi poolt vastu võetud asjakohast stimuleerimiskava. Kavade koostamisel konsulteeritakse **komisjoni, tulemuslikkuse hindamise asutuse**, aeronavigatsiooniteenuste osutajate, õhuruumikasutajate esindajate ja vajaduse korral lennujaamade käitajate ja lennujaamade koordinaatoritega. [ME 94]

4. Komisjon koos tulemuslikkuse hindamise asutusega hindab riiklike või funktsionaalsete õhuruumiosade **kohalike tulemuslikkuse** kavade ja kohalike eesmärkide kooskõla kogu liitu hõlmavate tulemuseesmärkidega. [ME 95]

Kui komisjonile saab selgeks, et riiklikud või funktsionaalsete õhuruumiosade tasandi **kohalikud tulemuslikkuse** kavad või kohalikud eesmärgid ei ole kooskõlas kogu liitu hõlmavate eesmärkidega, võib ta nõuda asjaomastelt liikmesriikidelt vajalike parandusmeetmete võtmist. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 27 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega. [ME 96]

5. Lõikes 1 osutatud tulemuslikkuse kava võrdlusperiood hõlmab minimaalselt kolme aastat ja maksimaalselt viit aastat. Kui kohalike eesmärke ei saavutata, määravad asjaomased liikmesriigid kindlaks olukorra parandamiseks võetavad meetmed ja kohaldavad neid. Kui komisjon leiab, et kõnealustest meetmetest ei piisa olukorra parandamiseks, võib ta otsustada, et asjaomased liikmesriigid võtavad vajalikke parandusmeetmeid või kehtestavad sanktsioonid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 27 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

6. Komisjon ~~hindab~~ ja EAA **koos tulemuslikkuse hindamise asutusega hindavad** korrapäraselt kogu liitu hõlmavate ja ~~seonduvate~~ **omavahel seotud** kohalike tulemuseesmärkide saavutamist. [ME 97]

Kolmapäev, 12. märts 2014

7. Lõikes 1 osutatud tulemuslikkuse kava põhineb järgmisel:
- a) kõikidelt asjaomastelt isikutelt, sealhulgas aeronavigatsiooniteenuste osutajatelt, õhuruumi kasutajatelt, lennujaamade käitajatelt, **EEA-lt**, riiklikelt järelevalveasutustelt **lennundusasutustelt**, liikmesriikidelt ja Eurocontrolilt aeronavigatsiooni- ja võrguteenuste tulemuslikkust käsitlevate asjakohaste andmete kogumine, kontroll, analüüs, hindamine ja levitamine; [ME 98]
 - b) asjakohaste põhiliste tulemusvaldkondade valik ICAO dokumendi nr 9854 „Global Air Traffic Management Operational Concept“ põhjal vastavalt valdkondadele, mis on kindlaks määratud lennuliikluse korraldamise üldkava tulemusraamistikus (sealhulgas turvalisuse, keskkonna, läbilaskevõime, ja kulutõhususe **ja inimtegu** valdkond), mida vajaduse korral kohandatakse, et võtta arvesse ühtse Euroopa taeva konkreetseid vajadusi, nende valdkondade asjakohaseid eesmärke ning tulemuslikkuse mõõtmiseks kasutatavate piiratud arvu põhiliste tulemusnäitajate määratlust; **erilist tähelepanu pööratakse ohutusvaldkondade tulemusnäitajatele**; [ME 99]
 - c) selliste kogu liitu hõlmavate ja seonduvate kohalike tulemuseesmärkide püstitamine ja läbivaatamine, mille määratlemisel võetakse arvesse nende panust riigi või funktsionaalsete õhuruumiosade tasandil; **kogu liitu hõlmavad tulemuseesmärgid püstitatakse eesmärgiga tagada, et igal funktsionaalsel õhuruumiosal säilib parimate tulemuste saavutamiseks piisav paindlikkus**; [ME 100]
 - d) riiklike järelevalveasutuste **lennundusasutuste** koostatavate selliste riiklike või funktsionaalsete õhuruumiosade tasandi **kohalike** tulemuslikkuse kavade väljatöötamise kriteeriumid, mis sisaldavad kohalikke tulemuseesmärke ning stimuleerimiskava. Tulemuslikkuse kavad: [ME 101]
 - i) põhinevad aeronavigatsiooniteenuste osutajate äriplaanidel, **milles omakorda tuleks arvesse võtta lennuliikluse korraldamise üldkava rakendamist**; [ME 102]
 - ii) käsitlevad riigi või funktsionaalse õhuruumiosa kulubaasi kõiki kulukomponente;
 - iii) sisaldavad siduvaid kohalikke tulemuseesmärke, mis on kooskõlas kogu liitu hõlmavate tulemuseesmärkidega;
 - e) kohalike tulemuseesmärkide hindamine ~~riikliku kava või funktsionaalse õhuruumiosa~~ **kohaliku tulemuslikkuse** kava alusel; [ME 103]
 - f) ~~riiklike tulemuslikkuse kavade või funktsionaalsete õhuruumiosade~~ **kohalike** tulemuslikkuse kavade järelevalve, sealhulgas asjakohased häiremehhanismid; [ME 104]
 - g) kriteeriumid, mille alusel kehtestatakse sanktsioonid **ja hüvitusmehhanismid** juhul, kui võrdlusperioodi jooksul ei täideta kogu liitu hõlmavaid ja seonduvaid kohalikke tulemuseesmärke ja millega toetatakse häiremehhanisme; [ME 105]
 - h) üldpõhimõtteid, mille alusel liikmesriigid sätestavad stimuleerimiskava;
 - i) põhimõtted tulemuslikkuse kava toimimisega kohanemise jaoks vajaliku üleminekumehhanismi kohaldamiseks kuni 12 kuu jooksul pärast rakenduseeskirjade ja käesolevas lõikes osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmist;
 - j) tulemuseesmärkide saavutamise hindamise asjakohased võrdlusperioodid ja intervallid ning uute eesmärkide püstitamine;
 - k) vajalik seonduv ajakava;

Komisjonil on õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 26, et **võtta vastu kogu liitu hõlmavad tulemuseesmärgid ja** kehtestada tulemuslikkuse kava nõuetekohase toimimise üksikasjalikud eeskirjad kooskõlas käesolevas lõikes loetletud punktidega. [ME 106]

Kolmapäev, 12. märts 2014

8. Tulemuslikkuse kava loomisel võetakse arvesse asjaolu, et marsruudi-, terminali- ja võrguteenused on erinevad ning neid tuleks vastavalt käsitleda, vajaduse korral ka tulemuslikkuse mõõtmise eesmärgil.

8a. Komisjon koostab uuringu selle kohta, millist mõju võib muude kui aeronavigatsiooniteenuste osutajate hulka kuuluvate lennuliikluse korraldamise süsteemi osaliste, näiteks lennujaamade käitajate, lennujaamade koordinaatorite ja lennutranspordi ettevõtjate tegevus avaldada Euroopa lennuliikluse korraldamise võrgu tõhusale toimimisele.

Uuring peaks mitteammendavalt hõlmama alljärgnevat:

- a) *millised muud kui aeronavigatsiooniteenuste osutajate hulka kuuluvad lennuliikluse korraldamise süsteemi osalised võivad võrgu toimimist mõjutada;*
- b) *selliste osaliste tegevuse mõju aeronavigatsiooniteenuste tulemuslikkusele seoses ohutuse, keskkonna ja läbilaskevõime peamiste tulemusvaldkondadega;*
- c) *nimetatud osaliste jaoks tulemusnäitajate ja peamiste tulemusnäitajate väljatöötamise teostatavus;*
- d) *Euroopa lennuliikluse korraldamise võrgu jaoks täiendavate tulemusnäitajate ja peamiste tulemusnäitajate rakendamisest saadav võimalik kasu ning optimaalse tulemuslikkuse saavutamist takistavad tegurid.*

Uuringut tuleks alustada hiljemalt 12 kuud pärast käesoleva määruse avaldamist ja see peaks olema lõpule viidud hiljemalt 12 kuu hiljem; seejärel peaksid komisjon ja liikmesriigid kaaluma uuringu tulemusi, et laiendada tulemuslikkuse kava kohaldamisala ja lisada uuteks võrdlusperioodideks vastavalt käesoleva artikli sätetele täiendavaid ja peamisi tulemusnäitajaid. [ME 107]

Artikkel 12

Tasusüsteemi käsitlevad üldsätted

Kooskõlas artiklite 13 ja 14 nõuetega aitab aeronavigatsioonitasude süsteem suurendada läbipaistvust õhuruumi kasutajatele tasude kehtestamisel ja sissenõudmisel ning aitab saavutada aeronavigatsiooniteenuste osutamise kulutõhusust ja lendude efektiivsust, säilitades samal ajal optimaalse ohutustaseme. Kõnealune kava on kooskõlas 1944. aasta Chicago rahvusvahelise tsiviilennunduse konventsiooni artikliga 15 ja Eurocontrol marsruuditasude süsteemiga.

Artikkel 13

Tasusüsteemi põhimõtted

1. Tasusüsteem põhineb aeronavigatsiooniteenuste kuludel, mis tekivad teenuseosutajatel õhuruumi kasutajate nimel toimides. Need kulud jaotatakse kõnealuse kava alusel kasutajate kategooriate vahel.
2. Tasude kulubaasi kehtestamisel kohaldatakse lõigetes 3–8 sätestatud põhimõtteid.
3. Õhuruumi kasutajate vahel jaotatakse aeronavigatsiooniteenuste osutamise kindlaksmääratud kulud, kaasa arvatud kapitaliinvesteeringute ja varade amortisatsiooni asjakohased intressisummad ning hooldus-, käitamis-, juhtimis- ja halduskulud, sealhulgas EAA kui asjakohase asutuse ülesannete täitmise kulud. Kindlaksmääratud kulud on kulud, mille määravad kindlaks liikmesriigid riigi või funktsionaalsete õhuruumiosade tasandil kas raammääruse artikli 11 lõikes 5 osutatud võrdlusperioodi iga kalendriaasta võrdlusperioodi alguses või võrdlusperioodi jooksul pärast asjakohaseid kohandusi, kasutades artiklis 11 sätestatud häiremehhanisme.

Kolmapäev, 12. märts 2014

4. Selles kontekstis arvessevõetavad kulud on ICAO Euroopa piirkonna aeronavigatsioonikava (*ICAO Regional Air Navigation Plan*) kohaselt rajatiste ja teenuste võimaldamise ja rakendamise seoses hinnatud kulud. Siia kuuluvad ka riiklike järelevalveasutuste **lennundusasutuste** ja/või kvalifitseeritud üksuste kantud kulud, samuti kulud, mida asjaomane liikmesriik ja teenusepakkuja kannavad seoses aeronavigatsiooniteenuste osutamisega. Selliste kulude hulka ei kuulu liikmesriikide poolt artiklis 33 osutatud karistustega seotud kulud ega artikli 11 lõikes 5 osutatud mis tahes parandusmeetmete või sanktsioonidega seotud kulud. **[ME 108]**

5. Liikmesriigid teevad seoses funktsionaalsete õhuruumiosadega ja osana oma vastavatest raamlepingutest **kooskõlas oma vastavate tulemuslikkuse kavadega** asjakohaseid jõupingutusi, et jõuda kokkuleppele ~~tasu- ja teenustasupooliitika~~ **teenustasupooliitika** ühistes põhimõtetes **ja jõuda lõpuks ühtse teenustasuni**. **[ME 109]**

6. Erinevate aeronavigatsiooniteenuste kulud peavad olema eristatud, nagu on ette nähtud artikli 21 lõikega 3.

7. Marsruudi- ja terminaliteenuste vaheline ristsubsideerimine ei ole lubatud. Kulud, mis on seotud nii terminali- kui ka marsruuditeenustega, jaotatakse marsruudi- ja terminaliteenuste vahel proportsionaalselt, kasutades selleks läbipaistvat meetodikat. Ristsubsideerimine on lubatud erinevate lennuliiklusteenuste vahel nende kahe kategooria raames ainult objektiivselt põhjendatud juhtudel, tingimusel et need juhud on selgelt kindlaks määratud. Lennuliiklus- ja tugiteenuste vaheline ristsubsideerimine ei ole lubatud.

8. Tagatakse tasude kulubaasi läbipaistvus. Võetakse vastu rakenduseeskirjad, mida teenuseosutajad kasutavad teabe andmisel, et võimaldada läbi vaadata teenuseosutajate eeldatavaid ja tegelikke kulusid ja tulusid. Riiklikud järelevalveasutused, teenuseosutajad, õhuruumi kasutajad, komisjon ja Eurocontrol vahetavad korrapäraselt teavet.

9. Lõigete 3–8 kohaselt tasude kehtestamisel järgivad liikmesriigid järgmisi põhimõtteid:

a) aeronavigatsiooniteenuste kättesaadavuse eest nõutavad tasud kehtestatakse kedagi diskrimineerimata ja erinevatele õhuruumi kasutajatele ühe ja sama teenuse kasutamise eest tasu kehtestamisel ei eristata kasutajaid kodakondsuse ega kategooria alusel;

b) teatavad kasutajad, eelkõige kergõhusõidukid ja riiklikud õhusõidukid, võidakse tasust vabastada, tingimusel et sellise vabastamisega kaasnevad kulud ei jää teiste kasutajate kanda;

c) tasud kehtestatakse kalendriaasta kaupa kindlaksmääratud kulude alusel;

d) aeronavigatsiooniteenused võivad teenida piisavalt tulusid, et saada mõistlikku aktivatulu, et aidata kaasa kapitali vajalikule suurendamisele;

e) tasud kajastavad õhuruumi kasutajatele kättesaadavate aeronavigatsiooniteenuste ja -rajatistega seotud kulusid, sealhulgas EAA kui asjakohase asutuse ülesannete täitmise kulusid, võttes arvesse erinevate asjaomaste õhusõidukitüüpide suhtelist tootlikkust;

f) tasudega soodustatakse aeronavigatsiooniteenuste ohutut, tulemuslikku, tõhusat ja jätkusuutlikku osutamist, et saavutada kõrge ohutus- ja kulutõhusustase ning tulemuseesmärgid, ja nendega soodustatakse teenuste integreeritud osutamist, vähendades samaaegselt lennunduse keskkonnamõju. **Käesoleva** punkti f kohaldamisel ja seoses ~~riiklike või funktsionaalse õhuruumiosa tasandi~~ **kohalike** tulemuslikkuse kavadega võivad riiklikud järelevalveasutused **võib riiklik lennundusasutus** kehtestada mehhanisme, sealhulgas ~~rahalisi soodustusi~~ **rahalisi soodustusi** ja ~~takistusi~~ **takistusi**, et julgustada aeronavigatsiooniteenuste osutajaid ja/või õhuruumi kasutajaid toetama aeronavigatsiooniteenuste osutamise parandamist, näiteks suurendama läbilaskevõimet, vähendama hilinemisi ja tagama säästva arengu, säilitades samal ajal optimaalse ohutustaseme. **[ME 110]**

Kolmapäev, 12. märts 2014

10. Komisjon võtab vastu meetmed, milles sätestatakse lõigete 1–9 kohaldamise üksikasjalik kord. **Komisjon võib teha ettepanekuid finantsmehhanismide kasutuselevõtmiseks, et paremini sünkroniseerida SESARi tehnoloogia kasutuselevõttuga seotud kapitalikulusid õhusõidukitesse ja maapealsetesse seadmetesse.** Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 111]

Artikkel 14

Artiklitele 12 ja 13 vastavuse kontroll

1. Komisjon näeb koostöös liikmesriikidega ette, et artiklites 12 ja 13 osutatud põhimõtetele ja eeskirjadele vastavust kontrollitakse pidevalt. Komisjon püüab kehtestada vajalikud mehhanismid Eurocontroli teadmiste kasutamiseks ja jagab kontrolli tulemusi liikmesriikide, Eurocontroli ja õhuruumi kasutajate esindajatega.

2. Komisjon kontrollib ühe või mitme liikmesriigi taotlusel või omal algatusel kulude ja tasude kindlaksmääramise erimeetmeid, mis liikmesriikide asutused on vastu võtnud seoses artiklite 12 ja 13 kohaldamisega. Komisjon jagab uurimise tulemusi liikmesriikide, Eurocontroli ja õhuruumi kasutajate esindajatega, ilma et see piiraks artikli 32 lõike 1 kohaldamist. Kahe kuu jooksul alates taotluse saamisest ja pärast asjaomase liikmesriigi ärakuulamist otsustab komisjon, kas on tagatud meetme vastavus artiklitele 12 ja 13 ning kas seda võib seega jätkuvalt rakendada. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 27 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele.

Artikkel 14a

Lennuliikluse korraldamise üldkava rakendamine

Lennuliikluse korraldamise üldkava rakendamist koordineerib komisjon. Kooskõlas käesoleva määruse sätetega aitavad võrgu haldaja, tulemuslikkuse hindamise asutus ja kasutuselevõtu haldusasutus lennuliikluse korraldamise üldkava rakendamisele kaasa. [ME 112]

Artikkel 14b

Komisjon võtab vastu meetmed, millega kehtestatakse lennuliikluse korraldamise üldkava rakendamise juhtimissüsteem, muu hulgas määratletakse ja valitakse juhtimistasandi eest vastutaja (kasutuselevõtu haldusasutus). Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. [ME 113]

Artikkel 14c

Kasutuselevõtu haldusasutus esitab komisjonile soovitusel kasutuselevõtu siduvate tähtaegade ja täideviimise viivitamisel võetavate asjakohaste parandusmeetmete kohta. [ME 114]

Artikkel 15

Ühisprojektid

1. Lennuliikluse korraldamise üldkava rakendamist võib toetada ühisprojektidega. Kõnealused projektid toetavad käesoleva määruse eesmärke parandada Euroopa lennundussüsteemi tulemuslikkust sellistes põhivaldkondades nagu läbilaskevõime, lendude ja kulude tõhusus ning keskkonnasäästlikkus, arvestades kõigi nende puhul esmatähtsaid ohutuseesmärke. Ühisprojektide eesmärk on **õigel ajal võtta ATMi funktsioonid kasutusele õigeaegselt**, koordineeritult ja sünkroonselt kasutusele võtta ATMi funktsioonid, et oluliselt muuta käitamisepõhimõtteid, nagu on kindlaks määratud lennuliikluse korraldamise üldkavas, **sealhulgas määrata kindlaks kõige asjakohasem geograafiline mõde, projekti tulemustel põhinev struktuur ja kasutuselevõtu haldusasutuse poolt kohaldatav teenuste osutamise käsitlus. Vajaduse korral on ühisprojektide kavandamise ja täitmise eesmärk võimaldada, et kõigis liikmesriikides oleks olemas teatav hulk peamisi koostalitlevaid võimekusi.** [ME 115]

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Komisjon võib vastu võtta meetmed, milles sätestatakse ühisprojektide juhtimine ja määratakse kindlaks nende kasutuselevõttu soodustavad asjaolud. **Ühisprojektide kasutuselevõttu juhib seesama asutus, mis vastutab lennuliikluse korraldamise üldkava aluste rakendamise eest.** Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele. Kõnealused meetmed ~~ei piira~~ **täiendavad** asjaomaste projektide kasutuselevõtu mehhanismide rakendamist seoses funktsionaalsete õhuruumiosadega, nagu on kokku leppinud nimetatud õhuruumiosades osalejad. [ME 116]

3. Komisjon võib vastu võtta ühisprojekte seoses võrgufunktsioonidega, mis on eriti olulised lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste üldise tulemuslikkuse parandamiseks Euroopas, määrates kindlaks kasutusvalmid ATMi funktsioonid ning nende kasutuselevõtu ajakava ja geograafilise ulatuse. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele. Kõnealused ühisprojektid võib tunnistada liidu toetuse kõlblikuks mitmeaastase finantsraamistikuga raames. Sel eesmärgil ja ilma et see piiraks liikmesriikide pädevust otsustada oma rahaliste vahendite kasutamise üle, viib komisjon läbi sõltumatu tasuvusanalüüsi ning konsulteerib asjakohaselt liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmadega vastavalt artiklile 28, uurides põhjalikult kõiki sobivaid vahendeid ühisprojektide kasutuselevõtu rahastamiseks. Ühisprojektide kasutuselevõtu abikõlblikud kulud kaetakse kooskõlas läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtetega.

3a. Ühisprojektid on vahend projekti SESAR raames väljatöötatud tulemuslikkuse parandamise meetmete rakendamiseks koordineeritud ja ajakohasel viisil. Sellega aitavad need otsustavalt kaasa kogu liitu hõlmavate eesmärkide saavutamisele. [ME 117]

Artikkel 16

Funktsionaalsed õhuruumiosad

1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada ~~lennuliiklusteenuste~~ **aeronavigatsiooniteenuste** integreeritud osutamisel põhinevate **operatiiv**-funktsionaalsete õhuruumiosade kehtestamine ja rakendamine, et saavutada ühtse Euroopa taeva lennuliikluse korraldamise võrgu vajalik läbilaskevõime ja tõhusus, säilitada kõrge ohutustase, aidata kaasa lennutranspordisüsteemi üldisele tulemuslikkusele ja vähendada keskkonnamõju. [ME 118]

2. ~~Funktsionaalsete õhuruumiosade kehtestamisel tugineetakse võimaluse korral aeronavigatsiooniteenuse osutajate vahelisele tööstuskoostööpartnerlusele, eriti seoses tugiteenuste osutamiselega kooskõlas artikliga 10. Tööstuspartnerlusehetega võib toetada üht või mitut funktsionaalset õhuruumiosa või osa sellest, et tulemuslikkust võimalikult palju suurendada.~~ [ME 119]

3. Käesoleva artikli järgimise tagamiseks teevad liikmesriigid, **riiklikud lennundusasutused** ja ~~lennuliiklusteenuste aeronavigatsiooniteenuste~~ osutajad üksteisega suurimal võimalikul määral koostööd. Vajaduse korral võib koostöö hõlmata funktsionaalsetes õhuruumiosades osalevate kolmandate riikide ~~lennuliiklusteenuseosutajaid~~ **riiklikke lennundusasutusi ja aeronavigatsiooniteenuste osutajaid.** [ME 120]

4. Funktsionaalsed õhuruumiosad vastavad eelkõige järgmistele tingimustele:

a) nende kohta on koostatud ohutustoimik;

b) nende kujundamisel püütakse ~~maksimaalselt kaasata tööstuspartnereid~~ **saavutada maksimaalset sünergiaat tööstuspartnerlustest**, et täita artiklis **artikli 11 kohaselt** esitatud tulemuseesmärgid ja võimaluse korral ületada neid; [ME 121]

c) need võimaldavad **lennuliiklusvoogusid arvestades** õhuruumi optimaalselt **ja paindlikult** kasutada, ~~võttes arvesse lennuliiklusvoogusid;~~ [ME 122]

d) need tagavad kooskõla Euroopa lennumarsruutide võrguga, mis on loodud kooskõlas artikliga 17;

e) need on tasuvusanalüüsi alusel põhjendatud üldise lisandväärtusega, kaasa arvatud tehniliste ja inimressursside optimaalne kasutamine;

f) vajaduse korral tagatakse sujuv ja paindlik lennujuhtimisalase vastutuse üleandmine lennuliiklusteenindusüksuste vahel;

g) tagatakse erinevate õhuruumi konfiguratsioonide vaheline ühilduvus;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- h) need vastavad tingimustele, mis tulenevad piirkondlikest lepingutest tICA0 raames;
- i) need on kooskõlas käesoleva määruse jõustumise ajal kehtivate piirkondlike, eelkõige Euroopa kolmandaid riike hõlmavate lepingutega;
- ia) toetavad lennuliikluse korraldamise infrastruktuuri hankimist ja nende siht on suurendada olemasolevate vahendite koostalitlusvõimet; [ME 123]**
- ib) aitavad saavutada kooskõla kogu liitu hõlmavate tulemuseesmärkidega. [ME 124]**

Lõike 4 punktide c, d ja g nõuete täitmiseks kavandab võrgu haldaja, kes on täpsustatud artiklis 17, optimaalse õhuruumi.

5. Käesolevas artiklis sätestatud nõuete täitmiseks võib kaasata ühes või mitmes funktsionaalses õhuruumiosas tegutsevad aeronavigatsiooniteenuste osutajad.

6. **Operatiiv**-funktsionaalse õhuruumiosa, mis ulatub üle rohkem kui ühe liikmesriigi vastutusalasse kuuluva õhuruumi, määravad ühiselt kindlaks kõik need liikmesriigid ja vajaduse korral need kolmandad riigid, kelle vastutusalasse kuulub funktsionaalsesse õhuruumiossa kuuluv mis tahes õhuruumiosa. [ME 126]

Kõnealune ühismääramine, millega kehtestatakse funktsionaalne õhuruumiosa, sisaldab vajalikke sätteid selle kohta, kuidas õhuruumiosa on võimalik muuta ja kuidas liikmesriik või vajaduse korral kolmas riik saab õhuruumiosast loobuda, sh üleminekusätteid.

7. Liikmesriigid teatavad komisjonile funktsionaalsete õhuruumiosade kehtestamisest. Enne komisjoni teavitamist funktsionaalse õhuruumiosa kehtestamisest esitavad asjaomased liikmesriigid komisjonile, teistele liikmesriikidele ja muudele huvitatud isikutele nõuetekohase teabe ja annavad neile võimaluse esitada oma tähelepanekud.

8. Kui kahe või mitme liikmesriigi vahel tekivad nende vastutusalasse kuuluva piiriülese funktsionaalse õhuruumiosaga seotud probleemid, võivad asjaomased liikmesriigid ühiselt esitada asja ühtse taeva komiteele arvamuse saamiseks. Arvamus adresseeritakse asjaomastele liikmesriikidele. Ilma et see piiraks lõike 6 kohaldamist, võtavad liikmesriigid seda arvamust lahenduse leidmisel arvesse.

9. Kui komisjon on saanud liikmesriikidelt lõigetes 6 ja 7 osutatud teated, hindab ta iga funktsionaalse õhuruumiosa puhul, kas see vastab lõikes 4 sätestatud nõuetele, ning esitab hindamistulemused liikmesriikidele arutamiseks. Kui komisjon leiab, et üks või mitu funktsionaalset õhuruumiosa ei vasta nõuetele, astub ta asjaomaste liikmesriikidega dialoogi, et jõuda konsensusele olukorra lahendamiseks vajalike meetmete osas.

10. Komisjon võib vastu võtta üksikasjalikud meetmed, milles käsitletakse lõike 6 kohast lennuliiklusteenuseosutaja(te) ühismääramist ning täpsustatakse teenuseosutaja(te) valimise korda, määramisaja kestust, järelevalvet, osutatavate teenuste kättesaadavust ja vastutust. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.

11. Komisjon võib vastu võtta meetmed seoses lõikes 6 osutatud liikmesriigi (-riikide) esitatava teabega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. **Käesoleva lõike sätteid ei piira käesoleva määruse jõustumise kuupäeval kehtivate funktsionaalseid õhuruumiosi puudutavate kokkulepete kohaldamist, niivõrd kui nende kokkulepetega täidetakse ja võimaluse korral ületatakse artikli kohaselt 11 esitatud tulemuseesmärgid.** [ME 127]

Artikkel 16a

Tööstuspartnerlused

1. Aeronavigatsiooniteenuste osutajad võivad teha koostööd tööstuspartnerlussuhete loomiseks, eriti tugiteenuste osutamiseks vastavalt artiklile 10. Tööstuspartnerlustega võib maksimaalse tulemuslikkuse saavutamiseks toetada üht või mitut funktsionaalset õhuruumiosa või nende osi.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Komisjon ja liikmesriigid püüavad igati tagada aeronavigatsiooniteenuste osutajate vahelisi partnerlussuhteid takistavate asjaolude kõrvaldamist, võttes eriti arvesse vastutusküsimusi, teenustasumudeleid ja koostalitlusvõimega seotud takistusi. [ME 128]

Artikkel 17

Võrgu haldamine ja kavandamine

1. Lennuliikluse korraldamise võrgu teenused võimaldavad õhuruumi optimaalselt **ja paindlikult** kasutada, tagavad õhuruumi kasutajatele võimaluse lennata eelistatud marsruutidel ning ühtlasi võimaldavad maksimaalset juurdepääsu õhuruumile ja aeronavigatsiooniteenustele. Nende võrguteenuste eesmärk on toetada algatusi nii riigi kui ka funktsionaalsete õhuruumiosade tasandil ning nende osutamisel eristatakse ~~reguleerivaid~~ **reguleerimis-** ja käitamisalaseid ülesandeid. [ME 129]

2. Selleks et saavutada lõikes 1 osutatud eesmärgid ning piiramata liikmesriikide vastutust seoses riigisest marsruutide ja õhuruumi struktuuriga, tagab komisjon järgmiste **funktsioonide ja** teenuste ~~osutamise~~ **koordineerimise** võrgu haldaja ~~vastutuse all~~ **poolt**. [ME 130]

- a) Euroopa lennumarsruutide võrgu kavandamine;
- b) piiratud ressursside koordineerimine üldise lennuliikluse kasutatavates lennusaagedusalades, eriti raadiosagedustel ning radari transpondri koodide koordineerimine ja jaotamine;
- c) lennuliiklusvoo juhtimise põhifunktsiooni täitmine;
- d) aeronavigatsiooniteabeportaali tagamine vastavalt artiklile 23;
- e) õhuruumi, **sealhulgas marsruudi- ja terminalivaldkonna õhuruumisektorite ja õhuruumi struktuuri** võimalikult optimaalne kavandamine koostöös aeronavigatsiooniteenuste osutajate ja artiklis 16 osutatud funktsionaalsete õhuruumiosadega; [ME 131]
- f) lennunduskriiside koordineeritud lahendamise põhifunktsiooni täitmine.

Käesolevas lõikes loetletud **funktsioonide ja** teenustega ei kaasne üldiste siduvate meetmete vastuvõtmine ega poliitilise hinnangu andmine. Nende puhul võetakse arvesse ettepanekuid, mis on välja töötatud riigi tasandil ja funktsionaalsete õhuruumiosade tasandil. Funktsioone täidetakse kooskõlastatult sõjaväevõimudega vastavalt kokkulepitud korrale, mis näeb ette õhuruumi paindliku kasutamise. [ME 132]

Komisjon võib kooskõlas lõikes 4 osutatud rakenduseeskirjadega määrata Eurocontrol'i või mõne teise erapooletu ja pädeva asutuse täitma võrgu haldaja ülesandeid. Neid ülesandeid täidetakse erapooletult ja kulutõhusalt **liidu**, liikmesriikide ja sidusrühmade nimel. Ülesannetega tegeletakse asjakohaselt, hoides lahus teenuste osutamise ja regulatsiooni vastutusvaldkonnad ning võttes arvesse kogu lennuliikluse korraldamise võrgu vajadusi ja kaasates täielikult õhuruumi kasutajad ja aeronavigatsiooniteenuste osutajad. 1. jaanuariks ~~2020~~ **2016** määrab komisjon võrgu haldaja iseseisvaks, **tööstuspartnerluse vormis loodud** teenuseosutajaks, ~~kes on võimaluse korral loodud tööstuspartnerlussuhtena.~~ [ME 133]

3. Komisjonil on õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 26, et täiendada lõikes 2 esitatud teenuste loetelu, ja kohandada seda tehnika ja käitamisalase arenguga tugiteenuste tsentraliseeritud osutamise osas.

4. Komisjon võtab vastu üksikasjalikud eeskirjad, milles käsitletakse järgmist:

- a) tegevuse ja protseduuride kooskõlastamine ja ühtlustamine, et parandada aeronavigatsioonis kasutatavate sageduste haldamise tõhusust, sealhulgas põhimõtete ja kriteeriumide väljatöötamine;
- b) põhifunktsioon kooskõlastada Euroopa üldiseks lennuliikluseks eraldatud sagedusalade vajaduste varast väljaselgitamist ja rahuldamist, et toetada Euroopa lennundusvõrgu kavandamist ja toimimist;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- c) täiendavad võrguteenused, nagu on määratletud lennuliikluse korraldamise üldkavas;
- d) lõikes 2 osutatud ülesannete täitmiseks liikmesriikide, aeronavigatsiooniteenuste osutajate ja võrgu haldamise funktsiooni vahel koostöö korras otsuste tegemise üksikasjalik kord;
- e) võrgu haldaja juhtimise üksikasjalik kord, mis hõlmab kõiki asjaomaseid tegutsevaid sidusrühmi;
- f) asjaomaste sidusrühmadega otsustamisprotsessis nii riigi kui ka Euroopa tasandil konsulteerimise kord; ja
- g) Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu poolt üldiseks lennuliikluseks eraldatud raadiospektris ülesannete ja vastutuse jagamine võrguhaldusfunktsiooni ja raadiosageduste kasutamist koordineerivate riigiasutuste vahel, tagades, et raadiosageduste kasutamist koordineerivate riiklike teenuste jaoks eraldatakse ka edaspidi sagedused, mis ei mõjuta võrku. Nende juhtumite puhul, mis mõjutavad võrku, teevad raadiosageduse kasutamist koordineerivad riigiasutused koostööd nendega, kes vastutavad võrguhaldusfunktsiooni eest, et optimeerida sageduste kasutust.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Muid õhuruumi kavandamise aspekte, millele ei osutata lõikes 2 ega lõike 4 punktis c, käsitletakse riigi või funktsionaalsete õhuruumiosade tasandil. Selles kavandamisprotsessis võetakse arvesse lennuliikluse vajadusi ja keerukust; ~~riiklike või funktsionaalsete õhuruumiosade~~ ning kohalikke tulemuslikkuse kavu ning see hõlmab täielikku konsulteerimist asjaomaste õhuruumi kasutajatega või asjaomaste rühmadega, kes esindavad õhuruumi kasutajaid ja vajaduse korral sõjaväevõime. [ME 134]

Artikkel 18

Teenuseosutajate vahelised suhted

1. Aeronavigatsiooniteenuse osutajad võivad kasutada teiste liidus sertifitseeritud või deklareeritud teenuseosutajate teenuseid.
2. Aeronavigatsiooniteenuse osutajad vormistavad ametlikult oma töösuhted kirjaliku lepingu või samaväärse õigusliku kokkuleppega, sätestades iga teenuseosutaja võetud ülesanded ja kohutused ning võimaldades kõikidel teenuseosutajatel vahetada omavahel üldise lennuliikluse operatiivandmeid. Sellistest kokkulepetest teavitatakse asjaomaseid riiklike järelevalveasutusi.
3. Lennuliiklusteenuste osutamise korral nõutakse liikmesriikide luba.

Artikkel 19

Suhted sidusrühmadega

Aeronavigatsiooniteenuste osutajad loovad konsultatsioonimehhanismi, et pidada nõu õhuruumi ja lennuväljade kasutajate asjakohaste rühmadega kõikides tähtsamates ~~teenuseosutamise~~ **osutatavate teenustega, strateegiliste investeeringute, eriti õhusõidukite ja maapealsete seadmete kasutuselevõtu sünkroniseerimist nõudvate investeeringute kavadega** või õhuruumi konfiguratsioonide vajalike ~~muudatusega~~ **muudatustega** seotud küsimustes. ~~Õhuruumi kasutajad osalevad ka strateegiliste investeerimiskavade heakskiitmises.~~ Komisjon võtab vastu meetmed, milles üksikasjalikult sätestatakse konsulteerimisviisid ja õhuruumi kasutajate ~~osalemise viisid~~ **strateegiliste investeerimiskavade heakskiitmises koostamises osalemise viisid, eesmärgiga tagada kavade vastavus lennuliikluse korraldamise üldkavale ja artiklis 15 osutatud ühisprojektidele.** Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. [ME 135]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Ilma et see piiraks ühtse taeva komitee rolli, moodustab komisjon inimteguri nõuandva ekspertrühma, kuhu kuuluvad Euroopa lennuliikluse korraldamise sotsiaalpartnerid ja muud lennunduspersonali esindavate organisatsioonide eksperdid. Nimetatud rühma ülesanne on nõustada komisjoni toimingute ja inimteguri koosmõju teemal lennuliikluse korraldamise sektoris. [ME 136]

Artikkel 20

Suhted sõjaväevõimudega

Liikmesriigid võtavad ühise transpordipoliitika raames vajalikud meetmed selle tagamiseks, et pädevad tsiviil- ja sõjaväevõimud sõlmivad seoses konkreetsete õhuruumiosade haldamisega kirjalikud lepingud või samaväärsed õiguslikud kokkulepped või uuendavad neid.

Artikkel 21

Raamatupidamisarvestuse läbipaistvus

1. Aeronavigatsiooniteenuse osutajad, olenemata omandivormist või õiguslikust vormist, koostavad, esitavad kontrollimiseks ja avaldavad oma finantsaruanded. Need aruanded vastavad rahvusvahelistele raamatupidamisstandarditele, mille liit on vastu võtnud. Kui teenuseosutaja õigusliku staatuse tõttu ei ole rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite täielik järgimine võimalik, püüab teenuseosutaja saavutada vastavust võimalikult suurel osal.

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed selle tagamiseks, et aeronavigatsiooniteenuse osutajad täidaksid käesoleva artikli nõuded 1. juuliks 2017. [ME 137]

2. Igal juhul avaldavad aeronavigatsiooniteenuse osutajad aastaaruande ning sõltumatu audiitor kontrollib nende raamatupidamisarvestust korrapäraselt.

3. Teenuste rühma osutamisel määravad aeronavigatsiooniteenuste osutajad kindlaks ja avalikustavad aeronavigatsiooniteenustest tulenevad kulud ja tulud, jaotatuna vastavalt artikli 12 kohasele aeronavigatsioonitasude süsteemile, ning vajaduse korral koostavad konsolideeritud aruande muude, aeronavigatsiooniteenustega mitteseotud teenuste kohta, nagu neilt võidakse nõuda juhul, kui kõnealuseid teenuseid osutaksid mõned muud ettevõtjad.

4. Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kellel on õigus tutvuda nende vastutusalasse kuuluvate õhuruumis tegutsevate teenuseosutajate raamatupidamisarvestusega.

~~5. Liikmesriigid võivad kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1606/2002 (rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta)⁽¹⁾ artikli 9 üleminekusätteid käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvate aeronavigatsiooniteenuse osutajate suhtes. [ME 138]~~

Artikkel 22

Andmete kättesaadavus ja kaitse

1. Kõik aeronavigatsiooniteenuse osutajad, õhuruumi kasutajad ja lennujaamad vahetavad reaajas oma tegevuseks vajalikke asjakohaseid operatiivandmeid üldise lennuliikluse kohta. Andmeid kasutatakse üksnes tegevuseesmärkidel.

2. Vajalikud operatiivandmed tehakse kättesaadavaks asjakohastele asutustele, sertifitseeritud või deklareeritud aeronavigatsiooniteenuseosutajatele, õhuruumi kasutajatele ja lennujaamadele ilma kedagi diskrimineerimata.

3. Sertifitseeritud või deklareeritud teenuseosutajad, õhuruumi kasutajad ja lennujaamad kehtestavad muudele kui lõikes 1 osutatud asjakohastele operatiivandmetele juurdepääsu standardtingimused. Riiklikud järelevalveasutused kiidavad sellised standardtingimused heaks. Komisjon võib sätestada meetmed, milles käsitletakse andmevahetuse suhtes kohaldatavaid menetlusi ja asjaomaste andmete liiki seoses andmete kättesaadavuse tingimuste ja heakskiitmisega. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.

⁽¹⁾ EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1.

Kolmapäev, 12. märts 2014

IV PEATÜKK
ÕHURUUM

Artikkel 23

Elektrooniline aeronavigatsiooniteave

1. Ilma et see piiraks aeronavigatsiooniteabe avaldamist liikmesriikide poolt, tagab komisjon kooskõlas sellise avaldamisega ning koostöös võrgu haldajaga sellise kvaliteetse aeronavigatsiooniteabe kättesaadavuse, mis esitatakse harmoneeritult, kõikide asjaomaste kasutajate nõuetele vastava kvaliteediga ja neile vajalikul ajal.
2. Lõike 1 kohaldamisel tagab komisjon kogu liitu hõlmava aeronavigatsiooniteabetaristu väljatöötamise elektroonilise integreeritud andmeportaali kujul, millele on huvitatud sidusrühmadel piiramatu juurdepääs. Selle taristuga integreeritakse juurdepääs sellistele vajalikele andmetele nagu aeronavigatsiooniteave, lennuliiklusteeninduse büroo (ATS-büroo) teave, meteoroloogiateave ja lennuliiklusvoogude juhtimist käsitlev teave ning kõnealuse teabe esitamine;
3. Komisjon võtab vastu elektroonilise integreeritud andmeportaali loomise ja rakendamise meetmed. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusele.

Artikkel 24

Lennuliikluse korraldamise tehnika areng ja koostalitlusvõime

1. Komisjon võtab seoses lennuliikluse korraldamise üldkava väljatöötamise ja kasutuselevõttuga vastu lennuliikluse korraldamise tehnika arengu ja koostalitlusvõime edendamise üksikasjalikud eeskirjad. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 27 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
2. Lõikes 1 osutatud eeskirjade suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 17 lõike 2 punkti b. Vajaduse korral palub komisjon EAA-l lisada need eeskirjad kõnealuse määruse artiklis 56 osutatud tööprogrammi.

V PEATÜKK
LÕPPSÄTTED

Artikkel 25

Lisade kohandamine

Komisjonil on õigus kooskõlas artikliga 26 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada või muuta nõudeid, mis esitatakse I lisas loetletud kvalifitseeritud üksustele, ja tingimusi, mis on seotud II lisas loetletud aeronavigatsiooniteenuseosutajate sertifikaatidega, et võtta arvesse riiklike järelevalveasutuste kogemusi kõnealuste nõuete ja tingimuste täitmisel või lennuliikluse korraldamise süsteemi arengut aeronavigatsiooniteenuste koostalitluse ja integreeritud osutamise valdkonnas.

Artikkel 26

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Õigus võtta vastu artikli 11 lõikes 7, artikli 17 lõikes 3 ja artiklis 25 osutatud delegeeritud õigusakte antakse komisjonile ~~määrata ajaks~~ **seitsmeks aastaks**.

Komisjon koostab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist. [ME 139]

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 11 lõikes 7, artikli 17 lõikes 3 ja artiklis 25 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 11 lõike 7, artikli 17 lõike 3 ja artikli 25 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 27**Komiteemenetlus*

1. Komisjoni abistab ühtse taeva komitee, edaspidi „komitee“. Komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

*Artikkel 28**Komisjoni konsultatsioonid sidusrühmadega*

1. Komisjon kehtestab konsulteerimismehhanismi liidu tasandil, et vajaduse korral arutada käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimusi. Konsulteerimisse kaasatakse komisjoni otsuse 98/500/EÜ kohaselt moodustatud konkreetne valdkondlik dialogikomitee.
2. Sellised sidusrühmad võivad olla:
 - aeronavigatsiooniteenuste osutajad,
 - lennujaamade käitajad,
 - asjaomased õhuruumi kasutajad või neid esindavad asjaomased rühmad,
 - sõjaväevõimud,
 - lennukitööstus ja
 - lennunduspersonali esindavad organisatsioonid.

*Artikkel 29**Lennundussektori nõuandekomitee*

Ilma et see piiraks komitee ja Eurocontroli rolli, loob komisjon lennundussektori nõuandekomitee, kuhu kuuluvad aeronavigatsiooniteenuse osutajad, õhuruumi kasutajate ühendused, lennujaamad, lennujaamade käitajad, lennukitööstuse esindajad ning lennunduspersonali esindavad organisatsioonid. Selle organi ülesanne on üksnes anda komisjonile nõu ühtse Euroopa taeva rakendamise küsimustes.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 30

Suhted kolmandate riikidega

Liidu ja selle liikmesriikide eesmärk on laiendada ühtset Euroopa taevast Euroopa Liitu mittekuuluvatesse riikidesse ning seda laiendamist toetada. Selleks püüavad nad kas piirnevate kolmandate riikidega sõlmitavate lepingute raames või seoses ühiselt kindlaksmääratud funktsionaalsete õhuruumiosade või võrgufunktsioone käsitlevate lepingutega laiendada käesoleva määruse eesmarke kolmandatele riikidele.

Artikkel 31

Välisasutuste toetus

Komisjon võib paluda mõnelt välisasutuselt toetust käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmisel.

Artikkel 32

Konfidentsiaalsus

1. ~~Riiklikud järelevalveasutused, kes tegutsevad~~ **Ei** oma riigi õigusaktide kohaselt, **tegutsevad riiklikud lennundus-**
asutused ega **ka** komisjon ei avalda konfidentsiaalse sisuga teavet, eelkõige teavet aeronavigatsiooniteenuse osutajate, nende ärisuhete ja nende kulukomponentide kohta. [ME 140]
2. Lõige 1 ei piira riiklike ~~järelevalveasutuste~~ **lennundusasutuste** või komisjoni õigust avaldada teavet siis, kui see on oluline nende ametikohustuste täitmiseks; sel juhul peab teabe avaldamine olema proportsionaalne ja võtma arvesse aeronavigatsiooniteenuste osutajate, õhuruumi kasutajate, lennujaamade ja muude asjaomaste sidusrühmade õigustatud huve kaitsta oma ärisaladusi. [ME 141]
3. Artiklis 12 osutatud tasusüsteemi alusel antud teave ja andmed avalikustatakse.

Artikkel 33

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavate karistuste **ja hüvitusmehhanismide** eeskirjad, eelkõige õhuruumi kasutajatele ja teenuste osutajatele, ning võtavad kõik vajalikud meetmed kõnealuste eeskirjade rakendamiseks. Need karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. [ME 142]

Artikkel 34

Läbivaatamine ja mõju hindamise meetodid

1. Komisjon hindab korrapäraselt käesoleva määruse rakendamist ning esitab selle kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule artikli 11 lõike 5 punktis d osutatud iga võrdlusperioodi lõpus. Selleks võib komisjon põhjendatud juhtudel nõuda liikmesriikidelt teavet käesoleva määruse kohaldamise kohta.
2. Aruanded sisaldavad käesoleva määruse kohase tegevuse abil saavutatud tulemuste hinnangut, sealhulgas asjakohast teavet kõnealuse sektori arengu kohta, eelkõige seoses majandus-, sotsiaal-, keskkonna-, tööhõive- ja tehnoloogiaaspektidega, samuti hinnangut teenuste kvaliteedi kohta, võttes arvesse algeid eesmarke ja tulevase vajadusi.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 35
Kaitsemeetmed

Käesolev määrus ei takista liikmesriigi võimalust rakendada meetmeid ulatuses, mis on vajalik esmatähtsate julgeoleku- või kaitsepoliitikaühvide kaitseks. Sellised meetmed on eelkõige need, mis on kohustuslikud:

- a) liikmesriigi vastutusalasse kuuluva õhuruumi jälgimiseks ICAO piirkondlike aeronavigatsioonialaste lepingute kohaselt, sealhulgas võime avastada ja identifitseerida kõik seda õhuruumi kasutavad õhusõidukid ning neid hinnata, eesmärgiga kindlustada lendude ohutus ja võtta meetmeid julgeoleku- ja kaitsevajaduste tagamiseks;
- b) selliste suurte siseriiklike rahutuste korral, mis ohustavad avaliku korra säilitamist;
- c) sõja või sõjaohu kujutavate suurte siseriiklike rahutuste korral;
- d) liikmesriikide selliste rahvusvaheliste kohustuste täitmiseks, mis on võetud seoses rahu ja rahvusvahelise julgeoleku säilitamisega;
- e) sõjaliste operatsioonide ja õppuste läbiviimiseks, sealhulgas vajalikud treeninguvõimalused.

Artikkel 36
Euroopa Liidu Lennuamet (EAA)

Käesoleva määruse rakendamisel kooskõlastavad liikmesriigid ja komisjon oma käesoleva määruse kohaselt sätestatud rollide kohase tegevuse vastavalt vajadusele EAAga.

Artikkel 37
Kehtetuks tunnistamine

Määrused (EÜ) nr 549/2004, 550/2004, 551/2004 ja 552/2004 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt III lisa vastavustabelile.

Artikkel 38
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
Nõukogu nimel

president
eesistuja

Kolmapäev, 12. märts 2014

I LISA

1 NÕUDED KVALIFITSEERITUD ÜKSUSTELE

1. Kvalifitseeritud üksuste suhtes kehtivad järgmised nõuded:

- ta on suuteline esitada dokumendid selle kohta, et tal on laialdane kogemus avalik-õiguslike ja eraõiguslike asutuste, eelkõige aeronavigatsiooniteenuse osutajate hindamisel aeronavigatsioonisektoris ning muudes analoogsetes sektorites ühes või mitmes käesoleva määrusega hõlmatud valdkonnas;
- tal on eespool nimetatud asutuste korrapäraseks ülevaatuseks vajalikud terviklikud eeskirjad ja seadused, mis avaldatakse ning mida ajakohastatakse ja täiendatakse uurimis- ja arenguprogrammide kaudu;
- ta ei allu aeronavigatsiooniteenuse osutajatele, lennujaama haldusasutustele või muudele aeronavigatsiooni- või lennutransporditeenuste osutamise kaubanduslikult seotud asutustele;
- tal peab olema piisav arv tehnilisi, juhtiv-, abi- ja teadustöötajaid, kes hoolitsevad ülesannete täitmise eest;
- ta peab võtma endale vastutuskindlustuse juhul, kui vastutus ei kuulu liikmesriigi õiguse alusel riigile või kui liikmesriik ise ei ole kontrollide eest otseselt vastutav.

Kvalifitseeritud üksus, selle juhataja ja personal ei või vahetult ega volitatud esindajate kaudu osaleda koostisosade või süsteemide kavandamisel, tootmisel, turustamisel või hooldamisel ega nende kasutamisel. See ei välista võimalust vahetada tehnilist teavet tootja või konstrueerija vahel.

Kvalifitseeritud üksus peab tegema kontrollid suurima erialase usaldusväarsuse ja tehnilise pädevusega ning olema vaba igasugustest, eelkõige rahalistest surveavaldustest ja ahvatlustest, mis võivad mõjutada tema arvamust või kontrolli tulemusi, eriti selliste isikute või isikute rühmade suhtes, kes on huvitatud kontrollide tulemustest.

2. Kvalifitseeritud üksuse töötajad peavad vastama järgmistele tingimustele:

- neil on hea tehniline ja erialane ettevalmistus;
- neil on piisavad teadmised tehtavaid kontrole käsitlevate nõuete kohta ja piisavad kogemused selliste kontrollide tegemisel;
- nad oskavad koostada tehtud kontrolli kinnitamiseks deklaratsioone, protokolle ja aruandeid;
- neile on tagatud erapooletus. Töötajate palk ei tohi sõltuda kontrollimiste arvust ega tulemustest.

Kolmapäev, 12. märts 2014

II LISA

SERTIFIKAATIDEGA SEOTUD TINGIMUSED

1. Sertifikaadid peavad sisaldama järgmist teavet:

- a) sertifikaadi välja andnud riikliku ~~järelevalveasutuse~~ **lennundusasutuse** nimi; [ME 143]
- b) taotleja (nimi ja aadress);
- c) sertifitseeritud teenused;
- d) avaldus selle kohta, et taotleja vastab määruse (EÜ) nr 216/2008 artiklis 8b määratletud ühiste nõuetele;
- e) sertifikaadi väljaandmise kuupäev ja kehtivusaeg.

2. Sertifikaatidega seotud lisatingimused võivad vajaduse korral käsitleda järgmisi aspekte:

- a) õhuruumi kasutajate õigus kasutada teenuseid mittediskrimineerivalt ning selliste teenuste läbiviimise nõutav tase, sealhulgas ohutus- ja koostalitlustasemed;
- b) konkreetsete teenustega seotud käitamistingimused;
- c) aeg, mille jooksul teenuseid tuleb osutada;
- d) konkreetsete teenuste osutamisel kasutatavad töövahendid;
- e) selliste teenuste lahushoidmine või piiramine, mis ei ole seotud aeronavigatsiooniteenuste osutamisega;
- f) teenuseosutaja ja kolmanda isiku vahel sõlmitud lepingud ja muud kokkulepped, mis käsitlevad teenust või teenuseid;
- g) sellise teabe edastamine, mida nõutakse põhjendatult teenuste ühiste nõuetele vastavuse kontrolliks, sealhulgas kavad, majandus- ja operatiivandmed ning peamised muudatused osutatud aeronavigatsiooniteenuste laadis ja ulatuses;
- h) mis tahes muud õiguslikud tingimused, mis ei ole konkreetselt aeronavigatsiooniteenustega seotud, näiteks sertifikaadi peatamist või tühistamist käsitlevad sätted.

Kolmapäev, 12. märts 2014

III LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 549/2004	Määrus (EÜ) nr 550/2004	Määrus (EÜ) nr 551/2004	Määrus (EÜ) nr 552/2004	Käesolev määrus
Artikli 1 lõiked 1–3				Artikli 1 lõiked 1–3
		Artikli 1 lõige 3		Artikli 1 lõige 4
Artikli 1 lõige 4				Artikli 1 lõige 5
	Artikkel 1			—
		Artikli 1 lõiked 1, 2 ja 4		—
			Artikkel 1	—
Artikli 2 punktid 1–35				Artikli 2 punktid 1–35
				Artikli 2 punktid 36–38
Artikli 2 punktid 17, 18, 23, 24, 32, 35, 36				—
Artikkel 3				—
Artikli 4 lõiked 1 ja 2				Artikli 3 lõiked 1 ja 2
				Artikli 3 lõiked 3 ja 4
Artikli 4 lõige 3				Artikli 3 lõige 5
				Artikli 3 lõige 6
Artikli 3 lõiked 4–5				Artikli 3 lõiked 7 ja 8
				Artikli 3 lõige 9
	Artikli 2 lõige 1			Artikli 4 lõike 1 punkt a
				Artikli 4 lõike 1 punktid b–g

Kolmapäev, 12. märts 2014

Määrus (EÜ) nr 549/2004	Määrus (EÜ) nr 550/2004	Määrus (EÜ) nr 551/2004	Määrus (EÜ) nr 552/2004	Käesolev määrus
	Artikli 2 lõige 2			Artikli 4 lõige 2
				Artikli 5 lõiked 1 ja 2
	Artikli 2 lõiked 3–6			Artikli 5 lõiked 3–6
	Artikli 3 lõiked 1 ja 2			Artikli 6 lõiked 1 ja 2
			Artikli 8 lõiked 1 ja 3	Artikli 6 lõiked 3 ja 4
				Artikli 6 lõige 5
			Artikli 8 lõiked 2 ja 4	—
	Artikkel 6			—
Artikli 10 lõige 1				Artikli 7 lõige 1
				Artikli 7 lõige 2
	Artikli 7 lõige 1			Artikli 8 lõige 1
				Artikli 8 lõige 2
	Artikli 7 lõiked 4 ja 6			Artikli 8 lõiked 3 ja 4
	Artikli 7 lõiked 2, 3, 5 ja lõiked 7–9			—
	Artikkel 8			Artikkel 9
				Artikkel 10
	Artikkel 9			—
Artikkel 11				Artikkel 11
	Artikkel 14			Artikkel 12
	Artikkel 15			Artikkel 13
	Artikkel 16			Artikkel 14

Kolmapäev, 12. märts 2014

Määrus (EÜ) nr 549/2004	Määrus (EÜ) nr 550/2004	Määrus (EÜ) nr 551/2004	Määrus (EÜ) nr 552/2004	Käesolev määrus
	Artikkel 15a			Artikkel 15
	Artikli 9a lõige 1			Artikli 16 lõiked 1 ja 3
				Artikli 16 lõige 2
	Artikli 9a lõike 2 punkt i			—
	Artikli 9a lõige 2			Artikli 16 lõige 4
				Artikli 16 lõige 5
	Artikli 9a lõiked 3–9			Artikli 16 lõiked 6–12
	Artikkel 9b			—
		Artikli 6 lõikest 1 kuni lõike 2 punktini b		Artikli 17 lõige 1 ja lõike 2 punkt b
				Artikli 17 lõike 2 punktid c–e
		Artikli 6 lõikest 3 kuni lõike 4 punktini d		Artikli 17 lõikest 3 kuni lõike 4 punktini d
				Artikli 17 lõike 4 punkt e
		Artikli 6 lõike 4 punktid e–f		Artikli 17 lõike 4 punktid f ja g
		Artikli 6 lõiked 5 ja 7		Artikli 17 lõiked 5 ja 6
		Artikli 6 lõiked 8 ja 9		—
	Artikkel 10			Artikkel 18
				Artikkel 19
	Artikkel 11			Artikkel 20
	Artikkel 12			Artikkel 21
	Artikkel 13			Artikkel 22

Kolmapäev, 12. märts 2014

Määrus (EÜ) nr 549/2004	Määrus (EÜ) nr 550/2004	Määrus (EÜ) nr 551/2004	Määrus (EÜ) nr 552/2004	Käesolev määrus
		Artikkel 3		—
		Artikkel 3a Artikkel 4 Artikkel 7 Artikkel 8		Artikkel 23 — — —
				Artikli 24 lõiked 1 ja 2
			Artikli 3 lõige 3	—
			Artiklist 2 kuni artikli 3 lõikeni 2	—
			Artikli 3 lõiked 4–7	—
	Artikli 17 lõige 1			Artikkel 25
				Artikkel 26
Artikli 5 lõiked 1–3				Artikli 27 lõiked 1–3
Artikli 5 lõiked 4 ja 5				—
Artikli 10 lõiked 2 ja 3				Artikli 28 lõiked 1 ja 2
Artikkel 6				Artikkel 29
Artikkel 7				Artikkel 30
Artikkel 8				Artikkel 31
	Artikkel 4			—
			Artikkel 9	—
	Artikkel 18			Artikkel 32
Artikkel 9				Artikkel 33
Artikli 12 lõiked 2–4				Artikli 34 lõiked 1–3
Artikli 12 lõige 1				—

Kolmapäev, 12. märts 2014

Määrus (EÜ) nr 549/2004	Määrus (EÜ) nr 550/2004	Määrus (EÜ) nr 551/2004	Määrus (EÜ) nr 552/2004	Käesolev määrus
	Artikkel 18a			—
		Artikkel 10		—
Artikkel 13				Artikkel 35
Artikkel 13a				Artikkel 36
			Artikkel 10	—
			Artikkel 11	Artikkel 37
	Artikli 19 lõige 1			Artikkel 38
	Artikli 19 lõige 2			—
	I lisa		V lisa	I lisa
			I lisa	—
	II lisa			II lisa
			II lisa	—
				III lisa
			III lisa	—
			IV lisa	—

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0221

Lennuväljad, lennuliikluse korraldamine ja aeronavigatsiooniteenused ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 216/2008 lennuväljade, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas (COM(2013)0409 – C7-0169/2013 – 2013/0187(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/61)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0409),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 100 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0169/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Malta Esindajatekoja poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. detsembri 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A7-0098/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0187

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 216/2008 lennuväljade, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2,

⁽¹⁾ ELT C 170, 5.6.2014, lk 116.

Kolmapäev, 12. märts 2014

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,

tegutsedes seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Et võtta arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1108/2009 ⁽³⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1070/2009 ⁽⁴⁾ tehtud muudatusi, on vaja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008 ⁽⁵⁾ sisu vastavusse viia Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 549/2004 ⁽⁶⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 550/2004 ⁽⁷⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 551/2004 ⁽⁸⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 552/2004 (Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu koostalitlusvõime kohta (koostalitlusvõime määrus)) ⁽⁹⁾.
- (2) Lennuliikluse korraldamise üldkava arendamiseks ja rakendamiseks tuleb võtta reguleerivaid meetmeid mitmesugustes lennundusvaldkondades. Amet peaks komisjoni tehniliste normide koostamisel toetades rakendama tasakaalustatud lähenemisviisi, **vältides huvide konflikte**, ning reguleerima eri tegevusalasid lähtuvalt nende eripärast, vastuvõetavast ohutustasemest, **kliima- ja keskkonnasäästlikkusest** ja kasutajate puhul kindlaksmääratud riskide hierarhiast, et tagada lennunduse igakülgne ja koordineeritud areng. [ME 1]
- (3) Et lennukõlblikkust, keskkonnakaitset, piloote, lennutegevust, lennuvälju, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuseid, lennujuhte, kolmandate riikide ettevõtjaid, järelevalvet ja jõustamist, paindlikkust, trahve ja karistumakseid ning lõive ja tasusid käsitlevate sätete muutmisel või täiendamisel oleks võimalik arvesse võtta tehnilisi, teaduslikke, käitamiselaseid või ohutusega seotud vajadusi, tuleks delegeerida komisjonile Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohane õigus võtta vastu õigusakte. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel tagama asjaomaste dokumentide üheaegse, õigeaegse ja asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

⁽¹⁾ ELT C 170, 5.6.2014, lk 116.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seisukoht.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1108/2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 216/2008 lennuväljade, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/23/EÜ (ELT L 309, 24.11.2009, lk 51).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1070/2009, millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 549/2004, (EÜ) nr 550/2004, (EÜ) nr 551/2004 ja (EÜ) nr 552/2004, et parandada Euroopa lennundussüsteemi toimivust ja jätkusuutlikkust (ELT L 300, 14.11.2009, lk 34).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviilennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ (ELT L 79, 19.3.2008, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 549/2004, millega sätestatakse raamistik ühtse Euroopa taeva loomiseks (raammäärus) (ELT L 96, 31.3.2004, lk 1).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 550/2004 aeronavigatsiooniteenuste osutamise kohta ühtses Euroopa taevas (teenuse osutamise määrus) (ELT L 96, 31.3.2004, lk 10).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 551/2004 õhuruumi korraldamise ja kasutamise kohta ühtses Euroopa taevas (õhuruumi määrus) (ELT L 96, 31.3.2004, lk 20).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 552/2004 Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu koostalitlusvõime kohta (koostalitlusvõime määrus) (ELT L 96, 31.3.2004, lk 26).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (3a) Komisjon peaks enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerima ameti ja haldusnõukogus esindatud hääleõigusega riikide ekspertidega. Komisjon peaks võtma arvesse nimetatud nõuandvate organite arvamust ja hoiduma delegeeritud õigusakti vastuvõtmisest juhul, kui enamik eksperte ja amet on selle vastu. [ME 2]
- (3b) Selleks et aidata veelgi kaasa riskipõhise, proportsionaalse ja jätkusuutliku õigusraamistiku loomisele, peaks komisjon täiendavalt analüüsima määruse (EÜ) nr 216/2008 uute arengutega kohandamise vajadust. [ME 3]
- (3c) Ametil kui liidu lennundussüsteemi kesksel asutusel peaks samuti olema juhtroll liidu lennunduse välisstrateegias. Amet peaks eeskätt selleks, et saavutada ühe määruse (EÜ) nr 216/2008 artiklis 2 sätestatud eesmärgi täitmine, andma tihedas koostöös komisjoniga olulise panuse liidu lennundusstandardite levitamisesse ning liidu lennundustoodete, spetsialistide ja teenuste liikumise edendamisesse kogu maailmas, et hõlbustada nende pääsu uutele kasvavatele turgudele. [ME 4]
- (3d) Ameti poolt lennundussektorile teenuste osutamisel on oluline osa sertifikaatide ja tunnustuste andmisel ja muude teenuste osutamisel ning sellega peaks ta aitama kaasa liidu lennundussektori konkurentsivõime suurendamisele. Amet peaks saama reageerida turunõudlusele, mis võib muutuda. Seepärast peaks saama lõivudest või tasudest saadud tulust rahastatavate töötajate arvu muuta ja seda ei tohiks määrata kindlaks ametikohtade loetelus. [ME 5]
- (3e) Käesoleva määruse eesmärk on täita määruse (EÜ) nr 216/2008 artiklis 65a kehtestatud nõue, kaotades kattuvused määruse (EÜ) nr 549/2004 ja määruse (EÜ) nr 216/2008 vahel, kohandades esimest nimetatud määrust teisega ning tagades komisjoni, ameti ja EUROCONTROLi ülesannete selge eristamise, mille kohaselt komisjon keskendub majanduslikule ja tehnilisele reguleerimisele, amet tegeleb komisjoni esindajana tehniliste normide koostamise ja järelevalvega ning EUROCONTROL keskendub käitamisalastele ülesannetele – eelkõige neile, mis on seotud võrgu haldaja kontseptsiooniga vastavalt määrusele (EÜ) nr 550/2004, millega kehtestati õhuruumi kasutajate huvides ühine marsruudi aeronavigatsioonitasude süsteem, sealhulgas järelevalve, et saavutada suurem läbipaistvus ja kulutõhusus. Seoses sellega ning lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste järelevalvetevõime üldiste kulude vähendamiseks tuleb samuti muuta kehtivat marsruudi navigatsioonitasude süsteemi viisil, mis kataks nõuetekohaselt ametile antud lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste järelevalve volitused. Sellise muutmisega tagatakse ametile vajalikud vahendid kogu liidu lennuohutuse süsteemi hõlmava lähenemisviisi raames antud ohutusjärelevalve ülesannete täitmiseks, aidatakse kaasa süsteemi rahastavate aeronavigatsiooniteenuste läbipaistvamale, kulutõhusamale ja tulemuslikumale osutamisele õhuruumi kasutajatele ning ergutatakse tervikteenuse osutamist. [ME 6]
- (4) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Kõnealuseid volitusi tuleks kasutada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (5) Komisjon peaks nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võtma vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid, kui see osutub vajalikuks lennuväljade tehtavate erandite ja paindlikkussätete mittelubamise otsustega seotud tungiva kiireloomulisuse tõttu.
- (5a) Selleks et tagada kogu maailmas kasutatavate tehnoloogialahenduste koostalitlusvõime, peaksid komisjon ja amet julgustama Rahvusvahelise Tsiviilennunduse Organisatsiooni standardimisvõime puudutavat rahvusvaheliselt koordineeritud lähenemist. [ME 7]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (6) **Juhtumipõhise analüüsi põhjal ja ameti eripära arvesse võttes** tuleks teatavad ameti juhtimist käsitlevad põhimõtted viia kooskõlla liidu detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisiga, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kinnitasid 2012. aasta juulis. **Eelkõige juhatuse koosseisu puhul tuleks võtta arvesse lennunduse olulisust eri liikmesriikides ning tagada vajalike teadmiste piisav esindatus.** [ME 8]
- (7) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 216/2008 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 216/2008 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) lõike 1 punktides c ja d osutatud lennuväljade ja nende osade ning seadmete, personali ja organisatsioonide suhtes, mida kontrollib ja kasutab sõjavägi, kui nad teenindavad eelkõige muid kui üldise lennuliikluse valda kuuluvaid lende;“

ii) punkti c esimene lause asendatakse järgmisega:

„c) lõike 1 punktides e ja f osutatud lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste, sealhulgas süsteemide ja koostisosade, personali ja organisatsioonide suhtes, mida pakub või teeb kättesaadavaks sõjavägi eelkõige lendude jaoks, mis ei kuulu üldise lennuliikluse valda.“

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et lõike 1 kohaldamisalasse mittekuuluvate üldisele lennuliiklusele avatud sõjaväerajatiste või sõjaväelaste poolt üldise lennuliikluse jaoks osutatavate teenuste ohutuse tase on vähemalt samaväärne tasemega, mis on ette nähtud Va ja Vb lisas määratletud oluliste nõuetega.“

- (2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) Lõikele 2 lisatakse järgmised punktid:

„g) lennuliikluse korraldamise üldkava arendamise ja rakendamise toetamine;

h) tsiviillennunduse reguleerimine viisil, mis kõige paremini toetab selle **ohutust, säästvat** arendamist, tulemuslikkust, koostalitlusvõimet, **kliimakaitset, keskkonnasõbralikkust** ja **ohutust energiasäästu** viisil, mis on vastavuses iga konkreetse tegevuse iseloomuga.“ [ME 9]

b) lõike 3 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) sõltumatu Euroopa Liidu Lennuameti (edaspidi „amet“) loomine;“

Kolmapäev, 12. märts 2014

(3) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) „pidev järelevalve“ – toimingud, millega kontrollitakse sertifikaadi väljaandmise aluseks olnud või deklaratsiooniga hõlmatud tingimuste täitmist kõnealuse sertifikaadi või deklaratsiooni kogu kehtivusaja jooksul, ning võimalikud kaitsemeetmed;“

b) Punkt d asendatakse järgmisega:

„da) „lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste koostisosad“ – ühtse Euroopa taeva rakendamist käsitleva määruse nr ... (*) artikli 2 punktis 18 määratletud koostisosad;“

c) lisatakse järgmine punkt:

„ea) „deklaratsioon“ — lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas mis tahes kirjalik kinnitus:

— mille on süsteemide ja koostisosade vastavuse või sobivuse kohta esitanud lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemide ja komponentide tootmise ja hooldusega tegelev organisatsioon;

— mille on esitanud teenuseosutaja kasutusele võetava teenuse või süsteemi vastavuse kohta kehtivatele nõuetele;

— mis käsitleb teatavate lennuinfoteenustega seotud kohustuste täitmiseks vajalikke võimeid ja vahendeid.“

d) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) „kvalifitseeritud üksus“ – organ, kellele amet või riiklik lennuasutus võib oma kontrolli all ja vastutusel anda konkreetse sertifitseerimise või järelevalvega seotud ülesandeid;“

e) punktid q ja r asendatakse järgmisega:

„q) lennuliikluse korraldamine ja aeronavigatsiooniteenused“ – määruse (EÜ) nr ... (**) artikli 2 punktis 10 määratletud lennuliikluse korraldamise teenused ja kõnealuse määruse artikli 2 punktis 4 määratletud aeronavigatsiooniteenused, sealhulgas kõnealuse määruse artiklis 17 osutatud võrguhaldusteenused ning teenused, mida osutatakse ohutuse seisukohast olulise aeronavigatsioonialase teabe koostamise, töötlemise, vormindamise ja edastamisega üldise lennuliikluse jaoks;

„r) „lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteem“ – määruse (EÜ) nr ... (**) artikli 2 punktis 33 määratletud seadmete ja süsteemide mis tahes kombinatsioon;“

f) lisatakse järgmised punktid:

„t) „üldine lennuliiklus“ – kogu tsiviilõhusõidukite liiklus, samuti kogu riiklike õhusõidukite (sealhulgas kaitseväe-, tolli- ja politseiõhusõidukite) liiklus, kui see toimub kooskõlas ICAO protseduuridega;

(*) SES määruse number.

(**) SES määruse number.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- u) „lennuliikluse korraldamise üldkava“ – nõukogu määruse (EÜ) nr 219/2007 (*) artikli 1 lõike 2 kohaselt nõukogu otsusega 2009/320/EÜ (**) kinnitatud kava.“

(*) Nõukogu 27. veebruari 2007. aasta määrus (EÜ) nr 219/2007 ühissetevõtte loomise kohta Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) väljaarendamiseks (ELT L 64, 2.3.2007, lk 1).

(**) Nõukogu 30. märtsi 2009. aasta otsus 2009/320/EÜ, millega kinnitatakse ühtse Euroopa taeva Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) projekti Euroopa lennuliikluse korraldamise üldkava (ELT L 95, 9.4.2009, lk 41).

fa) lisatakse järgmine punkt:

„ua) akrediteerimine – riikliku lennuasutuse või kvalifitseeritud üksuse kvalifitseerimismenetlus käesoleva määruse ja määruse (EL) nr ... (*) kohaste ülesannete täitmiseks;“ [ME-d 30 ja 32]

- (4) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 3b asendatakse järgmisega:

„3b) Erandina lõikest 3a võivad liikmesriigid otsustada teha erandi käesoleva määruse sätetest lennuvälja puhul, mis:

— teenindab aastas kuni 10 000 reisijat; ja

— teenindab kuni 850 lastimistoimingut aastas,

tingimusel, et kõnealune erand on kooskõlas käesoleva määruse üldiste ohutuseesmärkide ja muude liidu õiguse sätetega.

Komisjon hindab, kas esimeses lõigus nimetatud tingimus on täidetud, ning kui ta leiab, et see nii ei ole, võtab vastu vastavasisulise otsuse. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 viidatud menetlusega. Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel ohutusega seotud juhtudel võtab komisjon kooskõlas artikli 65 lõikes 4 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Asjaomane liikmesriik tühistab erandi pärast teises lõigus osutatud otsusest teatamist.“

- b) lõike 3c esimene lause asendatakse järgmisega:

„3c) Asutamislepingu kohaldamisalasse kuuluva territooriumi õhuruumis ning õhuruumis, mille suhtes liikmesriigid kohaldavad määrust (EÜ) nr ... (**), vastavalt kõnealuse määruse artikli 1 lõikele 4 toimuv lennuliikluse korraldamine ning osutatavad aeronavigatsiooniteenused peavad vastama käesoleva määruse nõuetele.“

- (5) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 2 punktis d asendatakse esimene lause järgmisega:

„d) Toodete, osade ja seadmete hooldamise ning jätkuva lennukõlblikkuse tagamise eest vastutavad organisatsioonid peavad näitama, et neil on võimed ja vahendid oma volitustega seotud kohustuste täitmiseks.“

(*) Menetluse 2013/0186(COD) määruse number.

(**) SES määruse number.

Kolmapäev, 12. märts 2014

b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Seoses artikli 4 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud õhusõidukite lennukõlblikkusega antakse komisjonile õigus võtta vastu artikli 65b kohaseid delegeeritud õigusakte järgmisi valdkondi käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks:

- a) tootele kohaldatava tüübisertifitseerimise aluse kehtestamise ja taotlejale teatavaks tegemise tingimused;
- b) osadele ja seadmetele kohaldatavate üksikasjalike lennukõlblikkusnõuete kehtestamise ja taotlejale teatavaks tegemise tingimused;
- c) piiratud lennukõlblikkussertifikaadi kõlblikele õhusõidukitele kohaldatavate üksikasjalike lennukõlblikkusnõuete kehtestamise ja taotlejale teatavaks tegemise tingimused;
- d) toodete jätkuva lennukõlblikkuse tagamiseks vajaliku kohustusliku teabe väljaandmise ja levitamise tingimused ning kõnealuse kohustusliku teabe nõude täitmise alternatiivsete meetodite heakskiitmise tingimused;
- e) tüübisertifikaatide, piiratud tüübisertifikaatide, tüübisertifikaatide muudatuste, täiendavate tüübisertifikaatide, remondiprojektide kinnituste, üksikute lennukõlblikkussertifikaatide, piiratud lennukõlblikkussertifikaatide, lennulubade ning toodetele, osadele ja seadmetele antavate sertifikaatide väljaandmise, jätkamise, parandamise, peatamise või tühistamise tingimused, sealhulgas:
 - i) nimetatud sertifikaatide kehtivusaja ning, piiratud kehtivusaja korral, sertifikaatide uuendamise seotud tingimused;
 - ii) lennulubade väljaandmise piirangud. Need piirangud seonduvad eelkõige järgmisega:
 - lennu eesmärk;
 - lennuks kasutatav õhuruum;
 - lennumeeskonna kvalifikatsioon;
 - meeskonda mittekuuluvate isikute vedu;
 - iii) lennukid, millele võib välja anda piiratud lennukõlblikkussertifikaate, ja seonduvad piirangud;
 - iv) kasutamissobivust käsitlevad andmed, sealhulgas:
 - hooldustööde lennundustehniliste töötajate tüübipädevuse koolituse miinimumõppekava, millega tagatakse vastavus lõike 2 punkti f nõuetele;
 - pilootide tüübipädevuse koolituse miinimumõppekava ja seonduvate lennutreeningseadmete võrdlusandmed, millega tagatakse vastavus artiklile 7;
 - minimaalvarustuse üldloetelu;
 - salongipersonali seisukohalt olulised õhusõiduki tüüpi käsitlevad andmed;
 - ja konkreetse lennutegevuse liigi täiendavad lennukõlblikkuse nõuded, millega toetatakse õhusõiduki lennukõlblikkuse ja ohutuse jätkuvat täiustamist;

Kolmapäev, 12. märts 2014

- f) organisatsioonidele lõike 2 punktidega d, e ja g ette nähtud tunnustuse andmise, selle jätkamise, muutmise, peatamise või kehtetuks tunnistamise tingimused ning tingimused, mille puhul nimetatud tunnustust ei ole tarvis taotleda;
- g) lõike 2 punkti f järgselt vajalike personalisertifikaatide väljaandmise, jätkamise, muutmise, peatamise või tühistamise tingimused;
- h) sertifikaadiomanike kohustused;
- i) lõikega 2 või 4 hõlmamata, lõikes 1 osutatud õhusõidukite ning artikli 4 lõike 1 punktis c osutatud õhusõidukite vastavus olulistele nõuetele;
- j) toodete, osade ja seadmete hooldamise ning jätkuva lennukõlblikkuse tagamise tingimused;

Seoses artikli 4 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud õhusõidukite lennukõlblikkusega antakse komisjonile õigus artikli 65b kohaste delegeeritud õigusaktidega muuta ~~või täiendada~~ I lisa juhul, kui see on vajalik lennukõlblikkusega seotud tehniliste, käitamisalaste või teaduslike arengute tõttu või ohutustehnilistel põhjustel, ja määral, mil see on vajalik artiklis 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks.“ [ME 33]

(6) Artikli 6 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjonile antakse õigus muuta artikli 65b kohaste delegeeritud õigusaktidega lõikes 1 osutatud nõudeid, et viia need vastavusse Chicago konventsiooni ja selle lisade muudatustega, mis jõustuvad pärast käesoleva määruse jõustumist ja muutuvad kohaldatavaks kõikides liikmesriikides.

3. Komisjonil on õigus kehtestada artikli 65b kohaste delegeeritud õigusaktidega lõikes 1 osutatud nõudeid täiendavaid üksikasjalikke eeskirju, kui see on vajalik keskkonnakaitse ühtse kõrge taseme tagamiseks, tuginedes vajaduse korral lõikes 1 osutatud 16. lisa liidetes sätestatule.“

(7) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Olenemata kolmandast lõigust, võib üldarst, kes on piisavalt tuttav lennuloa taotleja tervises seisundi üksikasjadega, harrastuspiloodi lennundusloa puhul tegutseda lennundusarstina, kui see on lubatud siseriiklike õigusnormidega. Komisjon võtab vastu üksikasjalikud eeskirjad, mis käsitlevad üldarsti tegevust lennundusarsti asendajana ning tagavad eelkõige ohutustaseme säilitamise. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 3 viidatud menetlusega.“

b) lõike 2 kuues lõik asendatakse järgmisega:

„Artikli 4 lõike 1 ~~punktides b või~~ **punktis** c nimetatud õhusõidukite käitamisega seotud pilootide puhul võib teises ja kolmandas lõigus kehtestatud nõuete täitmiseks aktsepteerida kolmanda riigi poolt või nimel väljastatud lennunduslube ja tervisetõendeid.“ [ME 41]

c) lõike 6 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„6. Seoses artikli 4 lõike 1 punktides b ja c nimetatud õhusõidukite käitamisega seotud pilootidega, samuti kõnealuste pilootide koolituse, testimise, kontrollimise ja tervisekontrolliga seotud lennutreeningseadmete, isikute ja organisatsioonidega antakse komisjonile õigus võtta vastu artikli 65b kohaseid delegeeritud õigusakte järgmisi valdkondi käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks:“

Kolmapäev, 12. märts 2014

d) lõike 6 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) pilootide kehtivate riiklike lennunduslubade ning pardamehaanikute riiklike lubade pilootide lennulubadeks konverteerimise tingimused, samuti riiklike tervisetõendite konverteerimise tingimused;“

e) lõike 6 punkt f asendatakse järgmisega:

„f) II lisa punkti a alapunktis ii ning II lisa punktides d ja h osutatud õhusõidukite pilootide (kui kõnealuseid õhusõidukeid kasutatakse äriliseks lennutegevuseks) vastavus III lisa sätestatud asjakohastele olulistele sätetele.“

f) lõike 6 lõppu lisatakse järgmine uus lõik:

„Seoses artikli 4 lõike 1 punktides b ja c nimetatud õhusõidukite käitamisega seotud pilootidega, samuti kõnealuste pilootide koolituse, testimise, kontrollimise ja tervisekontrolliga seotud lennutreeningseadmete, isikute ja organisatsioonidega antakse komisjonile õigus artikli 65b kohaste delegeeritud õigusaktidega muuta või täiendada III lisa juhul, kui see on vajalik lennunduslubadega seotud tehniliste, käitamisalaste või teaduslike arengute tõttu või ohutustehnilistel põhjustel, ja määral, mil see on vajalik artiklis 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks.“ [ME 34]

fa) Punkti 7 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„7. Kui komisjon võtab vastu lõikes 6 nimetatud meetmed, kannab ta eelkõige hoolt, et need kajastaksid tehnika hetkeseisu, sealhulgas parimaid tavasid ning teaduslikke ja tehnoloogilisi edusamme pilootide koolituse, parema ohutuskultuuri ja väsimuse riskijuhtimissüsteemide valdkonnas.“ [ME 42]

(8) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 5 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„5. Seoses artikli 4 lõike 1 punktides b ja c osutatud õhusõidukite käitamisega antakse komisjonile õigus võtta vastu artikli 65b kohaseid delegeeritud õigusakte järgmisi valdkondi käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks:“

b) lõike 5 punkt g asendatakse järgmisega:

„g) II lisa punkti a alapunktis ii ning punktides d ja h osutatud õhusõidukite käitamise (kui kõnealuseid õhusõidukeid kasutatakse äriliseks lennutegevuseks) vastavus IV lisa ja vajaduse korral Vb lisa sätestatud asjakohastele olulistele nõuetele.“;

c) lõikele 5 lisatakse järgmised punktid:

„h) tingimused ja menetlused, mille korral erilendude jaoks on vaja luba;

i) tingimused, mille korral vastavalt artikli 22 lõikele 1 tuleb ohutuse huvides lennutegevus keelata, seda piirata või seada sellele tingimused.“

d) lõike 5 lõppu lisatakse järgmine uus lõik:

„Seoses artikli 4 lõike 1 punktides b ja c nimetatud õhusõidukite käitamisega antakse komisjonile õigus artikli 65b kohaste delegeeritud õigusaktidega muuta või täiendada IV lisa ja vajaduse korral Vb lisa juhul, kui see on vajalik lennutegevusega seotud tehniliste, käitamisalaste või teaduslike arengute tõttu või ohutustehnilistel põhjustel, ja määral, mil see on vajalik artiklis 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks.“ [ME 35]

Kolmapäev, 12. märts 2014

(9) Artiklit 8a muudetakse järgmiselt:

a) lõike 5 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„5. Seoses lennuväljade ja lennuväljaseadmetega ning lennuväljade käitamisega antakse komisjonile õigus võtta vastu artikli 65b kohaseid delegeeritud õigusakte järgmisi valdkondi käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks:“

b) lõikesse 5 lisatakse punkt j järele järgmised punktid:

„k) perrooniteenuse osutajate sertifikaatide väljastamise, kehtivuse jätkamise, muutmise, peatamise või kehtetuks tunnistamise tingimused;

l) lennuvälja käitamise ja lennuväljaseadmete ohutuse tagamiseks vajaliku kohustusliku teabe väljaandmise ja levitamise tingimused;

m) lõike 2 punktis e osutatud teenuseosutajate kohustused;

n) organisatsiooni sertifikaadi väljastamise, kehtivuse jätkamise, muutmise, peatamise või kehtetuks tunnistamise tingimused ning ohutuse seisukohast oluliste lennuväljaseadmete konstrueerimise, tootmise ja hooldamisega tegelevate organisatsioonide järelevalve tingimused;

o) ohutuse seisukohast oluliste lennuväljaseadmete konstrueerimise, tootmise ja hooldamisega tegelevate organisatsioonide kohustused.“

c) lõike 5 lõppu lisatakse järgmine uus lõik:

„Seoses lennuväljade ja lennuväljaseadmetega ning lennuväljade käitamisega antakse komisjonile õigus artikli 65b kohaste delegeeritud õigusaktidega muuta ~~või täiendada~~ Va lisa ja vajaduse korral Vb lisa juhul, kui see on vajalik lennuväljadega seotud tehniliste, käitamisalaste või teaduslike arengute tõttu või ohutustehnilistel põhjustel, ja määral, mil see on vajalik artiklis 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks.“ [ME 36]

(10) Artiklit 8b muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 4 ja 5 asendatakse järgmisega:

„4. Lõikes 6 osutatud meetmetega võib sätestada ohutuse või koostalitluse jaoks vajalike lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemide ja komponentide konstrueerimise, tootmise ja hooldamisega tegelevate organisatsioonide sertifitseerimise või deklaratsiooni esitamise nõude. Kõnealustele organisatsioonidele antakse sertifikaat välja juhul, kui nad on tõendanud, et on suutelised täitma oma õigustega seotud kohustusi ning et neil on selleks vahendid. Sertifikaadis täpsustatakse antavad õigused.

5. Lõikes 6 osutatud meetmetega võib sätestada sertifitseerimise või teise võimalusena valideerimise või deklaratsiooni esitamise nõude lennuliikluse korraldajate ja aeronavigatsiooniteenuste osutajate või lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemide ja komponentide konstrueerimise, tootmise ja hooldamisega tegelevate organisatsioonide puhul seoses lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemide ja komponentidega, millest sõltub ohutus või koostalitlus. Kõnealuste süsteemide ja komponentide kohta antakse sertifikaat või need valideeritakse või nende kohta esitatakse deklaratsioon juhul, kui taotleja on tõendanud, et kõnealused süsteemid ja komponendid vastavad üksikasjalikele spetsifikaatidele, mis on kehtestatud lõikes 1 osutatud oluliste nõuete täitmise tagamiseks“.

b) lõiget 6 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„6. Seoses lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste osutamisega antakse komisjonile õigus võtta vastu artikli 65b kohaseid delegeeritud õigusakte järgmisi valdkondi käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks:“

Kolmapäev, 12. märts 2014

ii) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) lõigetes 3 kuni 5 osutatud teenuseosutajate ning lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemide ja komponentide konstrueerimise, tootmise ja hooldamisega tegelevate organisatsioonide järelevalve kohta deklaratsiooni esitamise tingimused ja menetlused“

iii) lisatakse järgmised punktid:

„g) lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste osutamise ohutuse tagamiseks kohustusliku teabe väljaandmise ja levitamise tingimused;

h) lõigus 5 osutatud valideerimise ja deklaratsiooni esitamise tingimused ning kõnealuste tingimuste täitmise järelevalve;

i) õhuruumi kasutamiseks nõutavad käitamiseeskirjad ning lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste koostisosad“

iv) lõike lõppu lisatakse järgmine uus lõik:

„Seoses lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste osutamise antakse komisjonile õigus artikli 65b kohaste delegeeritud õigusaktidega muuta ~~või täiendada~~ Va lisa juhul, kui see on vajalik lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenustega seotud tehniliste, käitamisalaste või teaduslike arengute tõttu või ohutustehnilistel põhjustel, ja määral, mil see on vajalik artiklis 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks.“ [ME 37]

c) lõike 7 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) kajastavad lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenustega seotud tehnika taset ning häid tavasid, eelkõige kooskõlas lennuliikluse korraldamise üldkavaga, tehes tihedat koostööd Rahvusvahelise Tsiviilennunduse Organisatsiooniga“.

(11) Artiklit 8c muudetakse järgmiselt:

a) lõike 10 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„10. Seoses lennujuhtide, samuti lennujuhtide koolituse, testimise, kontrollimise ja tervisekontrolliga seotud isikute ja organisatsioonidega antakse komisjonile õigus võtta vastu artikli 65b kohaseid delegeeritud õigusakte järgmisi valdkondi käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks:“

b) lõikesse 10 lisatakse järgmised punktid:

„e) kolmandate riikide poolt väljastatud lennunduslubade heakskiitmise tingimused, ilma et see piiraks vastavalt artiklile 12 sõlmitud kahepoolsete lepingute sätteid;

f) tingimused, mille korral tuleb ohutuse huvides töökohakoolitus keelata, seda piirata või seada sellele tingimused.

g) töökohakoolituse ohutuse tagamiseks kohustusliku teabe väljaandmise ja levitamise tingimused;“

c) lõike 10 lõppu lisatakse järgmine uus lõik:

„Seoses lennujuhtide, samuti lennujuhtide koolituse, testimise, kontrollimise ja tervisekontrolliga seotud isikute ja organisatsioonidega antakse komisjonile õigus artikli 65b kohaste delegeeritud õigusaktidega muuta ~~või täiendada~~ Vb lisa juhul, kui see on vajalik koolitusorganisatsioonide ja lennujuhtidega seotud tehniliste, käitamisalaste või teaduslike arengute tõttu või ohutustehnilistel põhjustel, ja määral, mil see on vajalik artiklis 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks.“ [ME 38]

Kolmapäev, 12. märts 2014

(12) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 4 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„4. Seoses artikli 4 lõike 1 punktis d osutatud õhusõidukite ning nende meeskondade ja käitamisega antakse komisjonile õigus võtta vastu artikli 65b kohaseid delegeeritud õigusakte järgmisi valdkondi käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks:“

b) lõike 4 punkt a) asendatakse järgmisega:

„a) artikli 4 lõike 1 punktis d nimetatud õhusõidukile, või meeskonnale, millel ei ole standardset ICAO lennukõlblikkussertifikaati või luba, loa andmine lendudeks ühendusse, ühenduse piires või ühendusest väljapoole;“

c) lõike 4 punkt e asendatakse järgmisega:

„e) lõikes 3 nimetatud ettevõtjate poolse deklareerimise ning nende järelevalve tingimused;“

d) lõikesse 4 lisatakse järgmine punkt:

„g) alternatiivsed tingimused, mida rakendatakse juhtudel, kui vastavus lõikes 1 osutatud standarditele ja nõuetele ei ole võimalik või nõuab ebaproportsionaalseid jõupingutusi, ning mis tagavad asjakohaste standardite ja nõuete eesmärgi saavutamise.“

e) lõike 5 punktis e jäetakse sõna „ohutus“ välja.

(13) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lõike 1 rakendamiseks viivad liikmesriigid lisaks nende poolt välja antud sertifikaatide või neile esitatud deklaratsioonide järelevalvele läbi uurimisi, sealhulgas teostavad õhusõidukite tehnilisi kontrole, ning võtavad kõik meetmed, sealhulgas õhusõiduki lendude keelamise, et tõkestada rikkumise jätkumist.“

b) lõike 5 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„5. Komisjonile antakse õigus võtta vastu artikli 65b kohaseid delegeeritud õigusakte lõikes 1 osutatud koostöö tingimusi ja eelkõige järgmisi valdkondi käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks:“

c) lõikele 5 lisatakse järgmised punktid:

„d) seisuplatsil õhusõidukite kontrolli teostavate inspektorite kvalifikatsiooni ja kõnealuste inspektorite koolitamisega seotud organisatsioonide tingimused;

e) järelevalve ja jõustamise, sh ohutusjuhtimissüsteemide haldamise ja rakendamise tingimused.“

(14) Artiklit 11 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmistega:

„1. Käesoleva määruse või selle põhjal vastuvõetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide kohaselt välja antud sertifikaate tunnustavad liikmesriigid täiendavate tehniliste tingimuste või hindamiseta. Kui esialgsel tunnustamisel on konkreetne eesmärk või eesmärgid, kehtivad hilisemad tunnustamised üksnes sama eesmärgi või samade eesmärkide osas.“

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Komisjon otsustab oma initsiatiivil või liikmesriigi või ameti taotlusel, kas lõikes 1 osutatud sertifikaat vastab käesolevale määrusele ja selle põhjal vastu võetud delegeeritud õigusaktidele ja rakendusaktidele. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 viidatud menetlusega. Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel ohutusega seotud juhtudel võtab komisjon kooskõlas artikli 65 lõikes 4 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.“

(15) Artikli 12 lõike 2 punkti b viimane lõik asendatakse järgmisega:

„võib ta nõuda asjaomaselt liikmesriigilt lepingu muutmist, selle kohaldamise peatamist või sellest loobumist kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 351. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 sätestatud menetlusega.“

(16) Artikkel 13 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 13

Kvalifitseeritud üksused

Kvalifitseeritud üksusele konkreetse sertifitseerimisega või järelevalvega seotud ülesande andmisel tagab amet või asjaomane riiklik lennuamet, et niisugune üksus vastab V lisas sätestatud tingimustele.

Kvalifitseeritud üksused ei anna välja sertifikaate või lube ega võta vastu deklaratsioone.“

(17) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesoleva määruse ning selle alusel vastuvõetud delegeeritud aktide ja rakendusaktide sätted ei takista liikmesriike viivitamata reageerimast toote, süsteemi, isiku või organisatsiooniga seotud ohutusküsimusele, tingimusel et ohutuse tagamiseks on vaja koheseid meetmeid ning et probleemi ei ole võimalik nõuetekohaselt lahendada kooskõlas käesoleva määrusega ning selle alusel vastuvõetud delegeeritud aktide ja rakendusaktidega.“

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjon hindab, kas lõikes 1 nimetatud tingimused on täidetud, ning kui ta leiab, et see nii ei ole, võtab vastu vastavasisulise otsuse. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 viidatud menetlusega. Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel ohutusega seotud juhtudel võtab komisjon kooskõlas artikli 65 lõikes 4 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Asjaomane liikmesriik tühistab lõike 1 kohaselt võetud meetme pärast käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud otsusest teatamist.

Kui see on lõikes 1 osutatud otsese ohutusküsimuse kindlakstegemise tõttu vajalik, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 65c vastu ~~käesolevat määrust muutvaid või täiendavaid~~ **kindlakstehtud ohutusküsimuste lahendamiseks** delegeeritud õigusakte.“ [ME 39]

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriik võib teha erandeid käesoleva määruse ja selle alusel vastuvõetud delegeeritud aktide ja rakendusaktidega ettenähtud olulistest nõuetest ettenägematutes kiireloomulistes olukordades või seoses ajaliselt piiratud tegutsemisvajadustega, kui sellega ei kahjustata ohutustaset. Kõikidest sellistest eranditest teavitatakse ametit, komisjoni ja teisi liikmesriike niipea, kui need korduvad või hõlmavad enam kui kahekuulist ajavahemikku.“;

Kolmapäev, 12. märts 2014

d) lõike 5 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjon hindab, kas erand on kooskõlas lõikes 4 sätestatud tingimustega, ja kui ta leiab, et see nii ei ole, võtab vastu vastavasisulise otsuse. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 viidatud menetlusega. Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel ohutusega seotud juhtudel võtab komisjon kooskõlas artikli 65 lõikes 4 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

Asjaomane liikmesriik tühistab erandi pärast teises lõigus osutatud otsusest teatamist.“;

e) lõike 6 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„6. Kui käesoleva määruse alusel vastuvõetud delegeeritud aktide ja rakendusaktide kohaldamisega saavutatava kaitsetasemega võrreldava kaitsetasemeni on võimalik jõuda muude vahenditega, võib liikmesriik, hoidudes diskrimineerimisest riikkondsuse alusel, anda loa nendest delegeeritud aktidest ja rakendusaktidest kõrvale kalduda teise lõiguga ja lõikega 7 ettenähtud korras.“

f) lõike 7 lõpp lisatakse järgmine **teine** lõik **asendatakse järgmisega**: [ME 10]

„Kui komisjon leiab esimeses lõigus nimetatud soovitus arvesse võttes, et lõikes 6 kehtestatud tingimused on täidetud, annab ta viivitamata loa kohaldada erandit, muutes vastavalt käesoleva määruse alusel vastuvõetud delegeeritud akte või rakendusakte.“

(18) Artiklit 15 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 sissejuhata osa asendatakse järgmisega:

„2. Ilma et see piiraks määruses (EÜ) nr 1049/2001 sätestatud üldsuse õigust komisjoni dokumentidele juurde pääseda, võtab komisjon vastu üksikasjalikud eeskirjad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabe omal algatusel levitamiseks huvitatud isikutele. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 65 lõikes 3 sätestatud korra kohaselt. Kõnealuste meetmete puhul võetakse arvesse vajadust.“

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Siseriiklikud lennuametid võtavad vastavalt **liidu õigusele ja oma** siseriiklikele õigusaktidele vajalikke meetmeid lõike 1 kohaselt saadud info nõuetekohase konfidentsiaalsuse tagamiseks.“ [ME 11]

(19) III peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„EUROOPA LIIDU LENNUAMET“.

(20) Artiklit 17 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„Käesoleva määruse rakendamiseks asutatakse Euroopa Liidu Lennuamet.“;

b) lõike 2 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Tsiivilennunduse nõuetekohase toimimise ja arengu **ning eeskätt ohutuse** tagamiseks täidab amet järgmisi ülesandeid.“ [ME 12]

Kolmapäev, 12. märts 2014

c) lõikesse 2 lisatakse järgmine punkt:

„f) toetada liikmesriikide pädevaid asutusi nende ülesannete täitmisel, olles teabe ja ekspertide vahetamise kohaks.“

ca) lõikesse 2 lisatakse järgmised punktid:

„g) edendada kooskõlas artikliga 2 liidu lennundusstandardeid ja eeskirju rahvusvahelisel tasandil, tehes nõuetekohaselt koostööd kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, ning edendada seejuures liidu lennundustoodete, spetsialistide ja teenuste liikumist eesmärgiga hõlbustada nende pääsu uutele kasvavatele turgudele kogu maailmas.“

„fa) teostab riiklike lennuasutuste akrediteerimist. Komisjonile antakse õigus võtta vastu artikli 65b kohaseid delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks, milles määratakse kindlaks tingimused käesoleva lõike sätte rakendamiseks.“ [ME-d 13, 31 ja 40]

(21) Artikli 19 lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Nimetatud dokumendid peavad kajastama asjaomaste valdkondade tehnika taset ja häid tavasid ning neid tuleb ajakohastada ülemaailmseid lennunduskogemusi, teaduse ja tehnika arengut ning **lennuliikluse korraldamise üldkava** arvesse võttes.“ [ME 14]

(22) Artikli 21 lõike 2 punkti b alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) lennutreeningseadmetele, mida kasutavad ameti poolt sertifitseeritud koolitusorganisatsioonid;“

(23) Artiklit 22 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 punktis c asendatakse sõnad „ühe kuu“ sõnadega „kolme kuu“;

b) lõike 2 punkt e asendatakse järgmisega:

„e) kui liikmesriik ei nõustu ameti poolt individuaalse skeemi osas tehtud järeldustega, edastab ta küsimuse komisjonile. Komisjon otsustab, kas nimetatud skeem vastab käesoleva määruse ohutusnõuetele. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 viidatud menetlusega;“

(24) Artiklisse 22a lisatakse järgmine punkt:

„ca) annab välja ja uuendab sertifikaate või kiidab heaks üleeuroopalisi teenuseid osutavate organisatsioonide või süsteemide, ja kui asjaomane liikmesriik seda nõuab, ka teiste teenusepakkujate ja ka lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemide ja komponentide konstrueerimise, valmistamise ja hooldamisega tegelevate organisatsioonide vastavusdeklaratsioonide või kasutussobivuse deklaratsioonide ja nõuetele vastavuse deklaratsioonide vastavalt artikli 8b lõigetele 4 ja 5;“

(25) Artikli 24 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Pidades silmas artiklitega 52 ja 53 ettenähtud põhimõtteid, võtab komisjon vastu üksikasjalikud eeskirjad ameti töömeetodite kohta lõigetes 1, 3 ja 4 osutatud ülesannete täitmisel. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 viidatud menetlusega.“

(26) Artiklit 25 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 3 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„3. Lõigete 1 ja 2 alusel sätestab komisjon artikli 65b kohaste delegeeritud õigusaktide abil:“

Kolmapäev, 12. märts 2014

b) lõike 3 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) üksikasjalikud eeskirjad uurimise, sellega seotud meetmete ja teavitamise, aga ka otsuste tegemise kohta, sh kaitseõiguse sätted, juurdepääs andmetele, seadusjärgne esindamine, konfidentsiaalsuse ja ajalised sätted ning trahvide ja karistumaksete määramine ja kogumine.“

(27) Artikli 29 lõige 2 jäetakse välja.

(28) Artikkel 30 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 30

Privileegid ja immunitetid

Ameti ja selle personali suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollit.“

(29) Artiklit 33 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) nimetab tegevdirektori ja tegevdirektori asetäitjad vastavalt artiklitele 39 ja 39b;“

b) lõike 2 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) võtab enne iga aasta 30. novembrit ja pärast komisjonilt arvamuse saamist vastu ameti iga-aastase ja mitmeaastase töökava järgneva(te)ks aasta(te)ks; need töökavad võetakse vastu olenemata ühenduse liidu iga-aastasest eelarvemenetlusest ning ühenduse liidu õigusloomekavast asjassepuutuvates lennundusohutuse valdkondades; komisjoni arvamus lisatakse töökavadele;“ [ME 15]

c) lõike 2 punkt h asendatakse järgmisega:

„h) teostab distsiplinaarvõimu tegevdirektori üle ja kokkuleppel tegevdirektoriga tegevdirektori asetäitjate üle;“

d) lõikesse 2 lisatakse järgmised punktid:

„n) kasutab kooskõlas lõikega 6 ameti personali suhtes volitusi, mis on antud ametisse nimetavale asutusele ametnike personalieeskirjadega ning teenistuslepingute sõlmimise pädevust omavale asutusele muude teenistujate teenistustingimustega (nõukogu määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 (*)) (edaspidi „ametisse määrava asutuse volitused“);

o) tagab sisemistest ja välistest auditeerimisaruannetest ja hinnangutest, samuti Euroopa Pettustevastase Ameti juurdlustest tulenevate järelduste ja soovitude suhtes asjakohased järelemeetmed;

p) võtab kooskõlas personalieeskirjade artikliga 110 vastu asjakohased rakenduseeskirjad personalieeskirjade ja muude teenistujate teenistustingimuste jõustamiseks;

q) võtab vastu eeskirjad enda liikmetega ja apellatsiooninõukogu liikmetega seotud huvikonfliktide ärahoidmise ja ohjamise kohta.“

(*) Nõukogu 29. veebruari 1968. aasta määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed (EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1).

e) lisatakse lõige 6:

„6. Haldusnõukogu võtab kooskõlas ametnike personalieeskirjade artikliga 110 vastu otsuse, mis põhineb kõnealuste personalieeskirjade artikli 2 lõikel 1 või muude teenistujate teenistustingimuste artiklil 6 ning millega delegeeritakse asjakohased ametisse nimetamise volitused tegevdirektorile ja määratakse kindlaks tingimused, mille alusel volituste delegeerimise võib peatada. Tegevdirektoril on õigus kõnealused volitused edasi delegeerida.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Erandlike asjaolude korral võib haldusnõukogu teha **liikmete absoluutse häälteenamusega** otsuse ajutiselt peatada ametisse määrava asutuse volituste delegeerimine tegevdirektorile ja tegevdirektori poolt nende volituste edasidelegeerimine ning täita kõnealuseid volitusi ise või delegeerida need ühele oma liikmetest või mõnele töötajale, v.a tegevdirektor.“ [ME 16]

(30) Artiklit 34 muudetakse järgmiselt:

- a) lõikes 1 asendatakse sõnad „üks komisjoni esindaja“ sõnadega „kaks komisjoni esindajat, kellel kõigil on hääleõigus.“
- b) lõike 1 teises lõigus asendatakse sõnad „oma esindaja ja tema asendaja“ sõnadega „oma esindajad ja nende asendajad“;
- c) lõike 1 teises lõigus asendatakse sõna „viis“ sõnaga „neli“;
- d) lõike 1 lõppu lisatakse järgmine uus lõik:

„Haldusnõukogu liikmed ja nende asendajad nimetatakse ametisse vastavalt nende teadmistele lennunduse valdkonnas, võttes arvesse asjakohaseid juhtimis-, haldus- ja eelarvealaseid oskusi. Kõik haldusnõukogus esindatud osalised püüavad piirata oma esindajate vahetumist, et tagada nõukogu töö järjepidevus. Kõikide osaliste eesmärk on saavutada meeste ja naiste võrdne esindatus haldusnõukogus.“

(31) Artikli 37 lõikesse 1 tehakse järgmised muudatused:

— sõnad „kahekolmandikulise häälteenamusega“ asendatakse sõnadega „~~liht~~häälteenamusega **absoluutse häälteenamusega**“; [ME 17]

— lisatakse järgmine lause:

„Haldusnõukogu liikmete kahekolmandikuline häälteenamus on siiski vajalik seoses otsustega, mis käsitlevad töökavade vastuvõtmist, aastaelarvet, tegevdirektori ametissenimetamist, tema ametiaja pikendamist või ametist tagasikutsumist.“

(32) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 37a

Juhatus

1. Haldusnõukogu abistab juhatus.
2. Juhatus:
 - a) valmistab ette haldusnõukogus vastuvõetavad otsused;
 - b) tagab koos haldusnõukoguga asjakohaste järelemeetmete võtmise vastavalt järeldustele ja soovitudele, mis tulenevad sise- või välisauditi aruannetest ja hindamistest, samuti Euroopa Pettustevastase Ameti juurdlustest;
 - c) abistab ja nõustab tegevdirektorit haldusnõukogu otsuste rakendamisel eesmärgiga tugevdada haldus- ja eelarvejuhtimise järelevalvet, ilma et see piiraks tegevdirektori kohustuste täitmist, mis on sätestatud artiklis 38.
3. Kiireloomulistel juhtudel võib juhatus teha ~~haldusnõukogu nimel teatavaid~~ esialgseid otsuseid, ~~elkõige haldusküsimustes, sealhulgas~~ ametisse nimetamise volituste delegeerimise peatamise ja eelarveküsimuste kohta. **Nimetatud otsuste tegemiseks on vaja viie juhatuse liikme nõusolekut seitsmest. Need esitatakse viivitamata haldusnõukogu järgmisele koosolekule. Haldusnõukogu võib need absoluutse häälteenamusega tühistada.**

Kolmapäev, 12. märts 2014

4. Juhatuse koosseisu kuuluvad haldusnõukogu esimees, üks komisjoni esindaja haldusnõukogus ja ~~kolm viis~~ muud liiget, kelle määrab **kaheaastaseks ametiajaks** haldusnõukogu oma hääleõiguslike liikmete hulgast. **Haldusnõukogu määratud viie liikme ametiaega võib piiramatu arv kordi pikendada.** Haldusnõukogu esimees on ka juhatuse esimees. Tegevdirektor osaleb juhatuse koosolekutel, kuid tal ei ole hääleõigust.

5. Juhatuse ~~liikmete~~ **esimehe** ametiaja kestus on võrdne ~~haldusnõukogu liikmete~~ **tema** ametiaja kestusega **haldusnõukogu esimehena. Komisjoni esindaja ametiaja kestus on võrdne tema ametiaja kestusega haldusnõukogus.** Juhatuse liikmete ametiaeg lõpeb siis, kui lõpeb nende liikmesus haldusnõukogus.

6. Juhatuse korraline koosolek toimub vähemalt kord kolme kuu jooksul. Lisaks tuleb juhatus kokku juhatuse esimehe algatusel või liikmete **või tegevdirektori** taotlusel.

7. Haldusnõukogu kehtestab juhatuse kodukorra.“ [ME 18]

(33) Artiklit 38 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Ametit juhivad tegevdirektor, kes on oma kohustuste täitmisel täiesti sõltumatu. Tegevdirektor ei taotle ega võta vastu juhiseid üheltki valitsusasutuselt ega muult organilt, välja arvatud juhul, kui need tulenevad komisjoni, haldusnõukogu või juhatuse pädevusest.“

b) lõike 3 punkt g jäetakse välja;

c) lõike 3 punkt i asendatakse järgmisega:

„i) oma volituste delegeerimine teistele ameti töötajatele. Komisjon määrab kindlaks sellise delegeerimise korra. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 viidatud menetlusega;“

d) lõike 3 punkt k asendatakse järgmisega:

„k) iga-aastaste ja mitmeaastaste töökavade koostamine ja nende esitamine haldusnõukogule, olles eelnevalt konsulteerinud komisjoniga;“

e) lõikesse 3 lisatakse järgmised punktid:

„m) iga-aastaste ja mitmeaastaste töökavade rakendamine ning haldusnõukogule nende rakendamisest aruandmine;

n) tegevuskava koostamine järelemeetmete võtmiseks vastavalt järeldustele, mis tulenevad sise- või välisauditi aruannetest ja hindamistest, samuti Euroopa Pettustevastase Ameti juurdlustest, ning tehtud edusammude kohta aruande esitamine kaks korda aastas komisjonile ning korrapäraselt juhatusele ja haldusnõukogule;

o) liidu finantshuvide kaitsmine, kohaldades selleks ennetusmeetmeid pettuste, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemiseks, teostades tulemuslikku kontrolli, nõudes eeskirjade eiramise avastamise korral tagasi valesi makstud summad ning kohaldades vajaduse korral tulemuslikke, proportsionaalseid ja hoiatavaid haldus- ja finantskaristusi;

p) ameti peatustevastase strateegia koostamine ja selle esitamine haldusnõukogule heakskiitmiseks.“

(34) Artikkel 39 jäetakse välja.

Kolmapäev, 12. märts 2014

(35) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 39a

Tegevdirektori ametissenimetamine

1. Tegevdirektor võetakse tööle ajutise teenistujana vastavalt muude teenistujate teenistustingimuste artikli 2 punktile a.
2. Tegevdirektori nimetab ametisse haldusnõukogu komisjoni esitatud kandidaatide nimekirjast pärast avatud ja läbipaistvat valikumenetlust, lähtuvalt teenetest ning dokumenteeritud pädevusest ja kogemustest tsiviillennunduse alal.

Tegevdirektoriga lepingu sõlmimisel esindab ametit haldusnõukogu esimees.

Enne ametisse määramist võib juhatuse **esineb haldusnõukogu** valitud kandidaadi kutsuda esinema **kandidaat** Euroopa Parlamendi pädeva komisjoni ette **ees ja vastama vastab** selle liikmete küsimustele. [ME 19]

3. Tegevdirektori ametiaeg on viis aastat. Selle aja lõpus hindab **Sellest ajast poole möödudes koostab** komisjon tegevdirektori tegevust, võttes arvesse **ja** ameti edasisi ülesandeid ja probleeme **hindava aruande. Komisjon esitab hindamisaruande Euroopa Parlamendi pädevale komisjonile.** [ME 20]

4. Komisjoni ettepanekul, milles võetakse arvesse lõikes 3 osutatud hinnangut, võib haldusnõukogu pikendada tegevdirektori ametiaega üks kord maksimaalselt kuni viis aastat.

5. Haldusnõukogu teavitab Euroopa Parlamenti, kui ta kavatses tegevdirektori ametiaega pikendada. Ühe kuu jooksul enne sellist pikendamist **viidakse esineb** tegevdirektor **kutsuda esinema** Euroopa Parlamendi pädeva komisjoni ette, et vastata **ees ja vastab** selle liikmete küsimustele. [ME 21]

6. Tegevdirektor, kelle ametiaega on pikendatud, ei või kogu oma ametiaja lõpus osaleda samale ametikohale uue direktori valimises.

7. Tegevdirektori võib ametist tagandada üksnes otsusega, mille haldusnõukogu teeb komisjoni ettepaneku alusel.

8. Otsuseid, mis käsitlevad tegevdirektori ja/või tegevdirektori asetäitjate ametissenimetamist, ametiaja pikendamist või ametist tagasikutsumist, teeb haldusnõukogu oma hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega.

Artikkel 39b

Tegevdirektori asetäitjate ametissenimetamine

1. Tegevdirektorit **võib abistada abistab** üks või mitu tegevdirektori **asetäitjat asetäitja.** [ME 22]
2. Tegevdirektori asetäitja või asetäitjad nimetatakse ametisse, nende ametiaega pikendatakse või nad kutsutakse ametist tagasi artikli 39a kohaselt pärast konsulteerimist ametisoleva tegevdirektoriga ja vajaduse korral valitud tegevdirektoriga, kelle ametiaeg ei ole veel alanud.“

Kolmapäev, 12. märts 2014

(36) Artikli 40 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Apellatsiooninõukogu(d) kutsutakse kokku vastavalt vajadusele. Komisjon määrab kindlaks apellatsiooninõukogude arvu ja tööjaotuse. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 viidatud menetlusega.“

(37) Artikli 41 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Komisjon määrab kindlaks iga apellatsiooninõukogu liikmete nõutava kvalifikatsiooni, üksikute liikmete volitused otsuse ettevalmistamise etapil ja hääletamistingimused. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 3 viidatud menetlusega.“

(38) Artikli 52 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) kaasavad vajaduse korral asjaomaste huvitatud isikute eksperte või kasutavad asjaomaste Euroopa standardiasutuste, EUROCONTROLi või muude spetsialiseeritud asutustega eriteadmisi;“

(39) Artikkel 56 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 56

Iga-aastane ja mitmeaastane töökava

1. Iga aasta 30. novembriks võtab haldusnõukogu vastavalt artikli 33 lõike 2 punktile c vastu mitmeaastast ja iga-aastast töökava sisaldava programmdokumendi, mis põhineb tegevdirektori poolt esitatud eelnõul ja milles võetakse arvesse komisjoni arvamust. Haldusnõukogu edastab selle Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.

Programmdokument muutub lõplikuks pärast üldeelarve lõplikku vastuvõtmist ning vajaduse korral kohandatakse seda vastavalt.

Iga-aastaste ja mitmeaastaste töökavade eesmärk on kaasa aidata Euroopa lennuohutuse järjepidevale parandamisele ning see peab olema kooskõlas käesolevas määruses esitatud ameti eesmärkide, volituste ja ülesannetega.

2. Iga-aastases töökavas esitatakse üksikasjalikud eesmärgid ja oodatavad tulemused, sealhulgas tulemuslikkuse näitajaid. See sisaldab ka rahastatavate meetmete kirjeldust ning selles näidatakse ära igale meetmele eraldatud rahalised vahendid ja inimressursid vastavalt tegevuspõhise eelarvestamise ja juhtimise põhimõttele. Iga-aastane töökava on kooskõlas lõikes 4 osutatud mitmeaastase töökavaga. Selles näidatakse selgelt ära võrreldes eelmise finantsaastaga lisatud, muudetud või tühistatud ülesanded.

See hõlmab artikli 27 lõikes 2 nimetatud strateegiat suhete arendamiseks kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega ning kõnealuse strateegiaga seotud meetmeid.

3. Kui ametile antakse mõni uus ülesanne, muudab haldusnõukogu vastuvõetud iga-aastast töökava.

Mis tahes oluline muudatus iga-aastases töökavas võetakse vastu, kasutades sama menetlust, mida kasutati esialgse iga-aastase töökava vastuvõtmisel. Haldusnõukogu võib iga-aastasesse tööprogrammi mitteoluliste muudatuste tegemise õiguse delegeerida tegevdirektorile.

4. Mitmeaastases tööprogrammis sätestatakse üldine strateegiline kava, sealhulgas eesmärgid, oodatavad tulemused ja tulemuslikkuse näitajad. Selles sätestatakse ka ressursside kavandamine, sealhulgas mitmeaastane eelarve ja personal.

Ressursside kavandamist ajakohastatakse igal aastal. Strateegilist kavandamist ajakohastatakse vajaduse korral ja eriti selleks, et tegeleda artiklis 62 osutatud hindamise tulemustega.“

Kolmapäev, 12. märts 2014

(40) Artikli 57 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Iga-aastane üldaruanne näitab, kuidas amet oma aasta töökava täitis. Selles näidatakse selgelt, millised ameti volitused ja ülesanded on lisatud või tühistatud ning milliseid on muudetud võrreldes eelmise aastaga.“

(41) Artikli 59 lõikele 1 lisatakse järgmine punkt:

„f) ~~tasud, mis on makstud vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr [ühise Euroopa taeva määrus] artiklile 13 ameti asjakohaste 391/2013 (*) kohased tasud~~ lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenustega **aeronavigatsiooniteenuste järelevalvega** seotud ülesannete **täitmise** eest. [ME 23]

fa) toetused. [ME 24]

(*) Komisjoni 3. mai 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 391/2013, milles sätestatakse ühine aeronavigatsioonitasude süsteem (ELT L 128, 9.5.2013, lk 31).“

(41a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 61a

Huvide konfliktid

1. Tegevdirektor ning liikmesriikide ja komisjoni poolt ajutiselt lähetatud ametnikud esitavad kohustuste ja huvide deklaratsiooni, milles nad kinnitavad, et neil puuduvad otsesed või kaudsed huvid, mida võib pidada nende sõltumatust kahjustavaks. Need deklaratsioonid esitatakse ametisse astumisel kirjalikult ja kui isiklik olukord peaks muutuma, siis esitatakse need uuesti. Deklaratsiooni esitavad ka haldusnõukogu, juhatuse ja apellatsiooninõukogu liikmed ning need avalikustatakse koos nende elulookirjeldustega. Amet avaldab oma veebisaidil artiklis 42 nimetatud organite liikmete ning välis- ja siseekspertide nimekirja.

2. Haldusnõukogu rakendab huvide konflikte lahendavat ja neid vältivat poliitikat, mis hõlmab vähemalt järgmist:

- a) huvide deklaratsioonide haldamise ja kinnitamise põhimõtted, sealhulgas nende avalikustamise eeskirjad, võttes arvesse artiklit 77;
- b) nõuded huvide konflikte käsitleva kohustusliku väljaõppe kohta ameti töötajatele ja riikide lähetatud ekspertidele;
- c) eeskirjad kingituste ja kutsete kohta;
- d) vastuolusid hõlmavad üksikasjalikud eeskirjad töötajatele ja ameti liikmetele, kui nende töösuhe ametiga on lõppenud;
- e) läbipaistvust käsitlevad eeskirjad ameti otsuste, sealhulgas ameti nõukogude ja juhatuse koosolekute protokollide kohta, mis avalikustatakse, võttes arvesse tundlikku, salastatud ja kaubanduslikku teavet, ning
- f) karistused ja muud mehhanismid ameti autonoomia ja sõltumatuse kaitsmiseks.

Amet võtab arvesse vajadust säilitada tasakaal riskide ja kasu – eelkõige seoses eesmärgiga saada parimat tehnilist nõu ja ekspertiisi – ning huvide konfliktide ohjamise vahel. Tegevdirektor esitab käesoleva määruse kohaselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu teavitamise ajal ka kõnealuse poliitika elluviimisega seotud teabe.“ [ME 25]

Kolmapäev, 12. märts 2014

(42) Artiklit 62 muudetakse järgmiselt:

- a) lõikes 1 asendatakse sõna „haldusnõukogu“ sõnaga „komisjon“;
- b) lisatakse lõige 4:

„4. Iga teise hindamise käigus hinnatakse ka ameti saavutatud tulemusi, arvestades tema eesmärke, volitusi ja ülesandeid. Kui komisjon leiab, et ameti töö jätkamine ei ole ametile seatud eesmärkide, volituste ja ülesannete seisukohast enam põhjendatud, võib ta teha ettepaneku käesolevat määrust vastavalt muuta või selle kehtetuks tunnistada.“

(43) Artiklit 64 muudetakse järgmiselt:

- a) pealkiri „Lõivude ja tasude määrus“ asendatakse pealkirjaga „Lõivud ja tasud“;
- b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 65b vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada lõigetel 3, 4 ja 5 põhinevaid üksikasjalikke lõivude ja tasudega seotud eeskirju.“;

- c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Lõikes 1 osutatud eeskirjadega määratakse kindlaks eelkõige artikli 59 lõike 1 punktide c ja d kohaste lõivude ja tasude maksmise juhud, summad ja nende tasumise viisid.“;

- d) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Lõivu- ja tasusummad määratakse kindlaks sellisel tasemel, et nendest saadav tulu on põhimõtteliselt piisav osutatavate teenuste kogumaksumuse katmiseks. Kõik ameti kulud, mis on seotud lõikes 3 osutatud tegevusega hõlmatud personaliga, sh tööandja proportsionaalsed maksed pensioniskeemi, peavad eelkõige kajastuma selles kulusummas. Lõivud ja tasud, sealhulgas need, mis on kogutud 2007. aastal, kantakse ameti tuludesse.“

da) lisatakse järgmine lõige:

„6. *Lõivudest ja tasudest saadud tulust rahastatavate töötajate arv on muutuv vastavalt turunõudlusele sertifikaatide väljastamise, tunnustuse andmise ja muude teenuste järele.*“ [ME 26]

(44) Artikkel 65 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 65

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealune komitee on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (*) tähenduses.
2. Käesolevale lõikele osutamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele osutamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes artikliga 4.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamise volituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“

(45) Artikkel 65a jäetakse välja.

Kolmapäev, 12. märts 2014

(46) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 65b

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 5 lõikes 5, artikli 6 lõikes 2, artikli 6 lõikes 3, artikli 7 lõikes 6, artikli 8 lõikes 5, artikli 8a lõikes 5, artikli 8b lõikes 6, artikli 8c lõikes 10, artikli 9 lõikes 4, artikli 10 lõikes 5, artikli 14 lõikes 3, artikli 14 lõikes 7, artikli 25 lõikes 3 ja artikli 64 lõikes 1 osutatud volitused antakse komisjonile ~~määramata ajaks~~ **viieks aastaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.** [ME 27]
3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artikli 5 lõikes 5, artikli 6 lõikes 2, artikli 6 lõikes 3, artikli 7 lõikes 6, artikli 8 lõikes 5, artikli 8a lõikes 5, artikli 8b lõikes 6, artikli 8c lõikes 10, artikli 9 lõikes 4, artikli 10 lõikes 5, artikli 14 lõikes 3, artikli 14 lõikes 7, artikli 25 lõikes 3 ja artikli 64 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse selles otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaks määratud hilisemal kuupäeval. Otsus ei mõjuta juba kehtivate delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 5 lõike 5, artikli 6 lõike 2, artikli 6 lõike 3, artikli 7 lõike 6, artikli 8 lõike 5, artikli 8a lõike 5, artikli 8b lõike 6, artikli 8c lõike 10, artikli 9 lõike 4, artikli 10 lõike 5, artikli 14 lõike 3, artikli 14 lõike 7, artikli 25 lõike 3 ja artikli 64 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada kahe kuu võrra.

Artikkel 65c

Kiirmenetlus

1. Käesoleva artikli kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktid jõustuvad viivitamata ja neid kohaldatakse seni, kuni nende suhtes ei esitata lõike 2 kohaselt vastuväiteid. Delegeeritud õigusakti teatavakstegemisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.
2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes esitada vastuväiteid kooskõlas artikli 65b lõikes 5 osutatud menetlusega. Sellisel juhul tunnistab komisjon õigusakti kehtetuks viivitamata pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväiteid.“

Kolmapäev, 12. märts 2014

(46a) Lisatakse järgmine artikkel:**„Artikkel 65d****Komisjoni aruanne**

Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepinguga vaatab komisjon läbi käesoleva määruse kohaldamise ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2015 aruande eesmärgiga võtta arvesse edasisi arenguid riskipõhise, proportsionaalse ja jätkusuutliku ohutusosalase raamistiku ülesehitamisel.“ [ME 28]

(47) Lisatakse artikkel 66a:**„Artikkel 66a**

Peakorterit käsitlev kokkulepe ja tegutsemistingimused

1. Vajalikud kokkulepped, milles käsitletakse ametile asukohaliikmesriigis antavaid ruume ja selle liikmesriigi pakutavaid vahendeid ning ameti asukohaliikmesriigis tegevdirektori, haldusnõukogu liikmete, ameti töötajate ja nende perekonnaliikmete suhtes kohaldatavaid erieeskirju, sätestatakse ameti ja asukohaliikmesriigi vahelises peakorterit käsitlevas lepingus, mis sõlmitakse pärast haldusnõukogu heakskiidu saamist ja hiljemalt kaks aastat pärast määruse (EÜ) nr [] jõustumist.
2. Ameti asukohaliikmesriik tagab võimalikult head tingimused ameti toimimiseks, sealhulgas mitmekeelse ja Euroopale orienteeritud koolihariduse ning asjakohase transpordühenduse“.

(48) Lisatakse järgmine artikkel:**„Artikkel 66b**

Turvaeeskirjad salastatud teabe ja tundliku, kuid salastamata teabe kaitse kohta

Amet kohaldab turvapõhimõtteid, mis sisalduvad komisjoni turvaeeskirjades, mis käsitlevad Euroopa Liidu salastatud teabe ja tundliku, kuid salastamata teabe kaitset ning mis on sätestatud otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom lisas. Kõnealuste turvapõhimõtete kohaldamine hõlmab muu hulgas sellise teabe vahetamist, töötlemist ja säilitamist käsitlevaid sätteid.“

(49) V lisa punktid 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Üksus ning sertifitseerimise ja järelevalvega seotud ülesannete eest vastutavad töötajad peavad olema oma ülesannete täitmisel võimalikult kõrgel erialase usaldusväärsuse ning tehnilise pädevuse tasemel ning neil ei tohi olla mingisugust, eelkõige rahalist survet ega stiimulit, eriti sertifitseerimise ja järelevalvega seotud ülesannete tulemustega seotud isikute või isikute grupi poolt, mis võiks mõjutada nende otsuseid või uurimiste tulemusi. [ME 29]

3. Üksusel peavad olema nõutavad töötajad ja vahendid sertifitseerimis- ja järelevalvemenetlusega seotud tehniliste ja haldusalaste ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks; samuti peab neil olema juurdepääs varustusele, mis on vajalik erandliku iseloomuga kontrollide teostamiseks.“

(50) Vb lisa muudetakse järgmiselt:**a) punkti 2 alapunkti c alapunkt iv asendatakse järgmisega:**

„Lennujuhtimisteenuste ja seotud protsessidega tagatakse õhusõidukite nõuetekohane eraldatus teistest õhusõidukitest ja hoitakse ära lennuvälja manööverdamisalal olevate takistuste ja õhusõidukite vahelised kokkupõrked ning, kui see on asjakohane ja teostatav, aidatakse kaitsta õhusõidukeid muude õhus esinevate riskide eest ning tagatakse kiire ja õigeaegne kooskõlastamine kõikide asjakohaste kasutajate ning piirnevate õhuruumiosade vahel.“

Kolmapäev, 12. märts 2014

b) punkti 2 alapunkti g lõppu lisatakse järgmine tekst:

„Lennuliiklusvooge juhitakse eesmärgiga optimeerida õhuruumi olemasoleva läbilaskevõime kasutamist ja parandada lennuliiklusvoogude juhtimise protsesse. Selle aluseks on läbipaistvus ja tõhusus, et kooskõlas ICAO Euroopa piirkonda käsitleva piirkondliku aeronavigatsioonialase kava soovitustega oleks tagatud paindlik ja õigeaegne läbilaskevõime.

Artikli 8b lõikes 6 osutatud meetmed, mis käsitlevad lennuliiklusvoogude juhtimist, toetavad operatiivseid otsuseid, mida teevad aeronavigatsiooniteenuse osutajad, lennujaamade käitajad ja õhuruumi kasutajad, ning hõlmavad järgmisi valdkondi:

- a) lennu kavandamine;
- b) olemasoleva õhuruumi läbilaskevõime kasutamine lennu kõikides etappides, sealhulgas teenindusaegade eraldamine; ning
- c) lennuteede kasutamine üldises lennuliikluses, sealhulgas
 - lennuteede ja liikluse suuniste ühtse avaldamise korraldamine;
 - võimalused üldise lennuliikluse ülekoormatud piirkondadest kõrvalejuhtimiseks ja
 - eesõiguseeskirjad õhuruumile juurdepääsu kohta üldise lennuliikluse puhul, eelkõige ülekoormatud ja kriisiperioodidel;
- d) lennuplaanide ja lennujaamade teenindusaegade vahelise kooskõla arvessevõtmine ning vajalik koordineerimine naaberpiirkondadega.“;

c) punkti 2 alapunkti h lõppu lisatakse järgmine tekst:

„Võttes arvesse liikmesriikide vastutusel olevat sõjalise külje korraldust, toetatakse õhuruumi korraldamisega ka ICAO poolt kirjeldatud ja määruse (EÜ) nr 551/2004 kohaselt rakendatud õhuruumi paindliku kasutamise kontseptsiooni ühtset kohaldamist, et lihtsustada õhuruumi korraldamist ja lennuliikluse juhtimist ühise transpordipoliitika raames.

Liikmesriigid esitavad ametile ühise transpordipoliitika raames igal aastal aruande oma vastutusalasse kuuluva õhuruumi paindliku kasutamise kontseptsiooni kohaldamise kohta.“

d) punkti 3 alapunkti a lõppu lisatakse järgmine tekst:

„Süsteemid hõlmavad eelkõige järgmist:

1. Süsteemid ja menetlused õhuruumi korraldamiseks.
2. Süsteemid ja menetlused lennuliikluse voogude korraldamiseks.
3. Süsteemid ja menetlused lennuliiklusteenistuste jaoks, eelkõige lennuandmete töötlemise süsteemid, seireandmete töötlemise süsteemid, kasutajaliidese süsteemid.
4. Sidesüsteemid- ja menetlused maa-maa, õhk-maa ja õhk-õhk suunal sidepidamiseks.
5. Navigatsioonisüsteemid ja -menetlused.
6. Seiresüsteemid ja -menetlused.

Kolmapäev, 12. märts 2014

7. Süsteemid ja menetlused aeronavigatsioonialase teabe teenistuste jaoks.
8. Süsteemid ja menetlused meteoroloogilise teabe kasutamiseks.“;
- e) punkti 3 alapunkti b lõppu lisatakse järgmine tekst:

„Lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste süsteemide ja nende koostisosade kavandamisel, ehitamisel, hooldamisel ja käitamisel kasutatakse asjakohaseid ja valideeritud menetlusi sellisel viisil, et Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu tõrgeteta toimimine oleks tagatud igal ajal ja lennu kõikides etappides. Tõrgeteta toimimine tähendab eelkõige teabe jagamist (sealhulgas asjakohane tegevusolukorda käsitlev teave, teabest ühtemoodi arusaamine, võrreldavad töötlemismenetlused ning seotud menetlused, mis võimaldavad ühiselt toimida), nagu on kokku lepitud kogu Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu (EATMN) või selle osade jaoks.

EATMN, selle süsteemid ja koostisosad toetavad kooskõlastatult uusi kokkulepitud ja valideeritud tegevuskontseptsioone, mis parandavad aeronavigatsiooniteenuste kvaliteeti, jätkusuutlikkust ja tõhusust, eelkõige ohutust ja läbilaskevõimet.

EATMN, selle süsteemid ja nende koostisosad toetavad tsiviil- ja sõjandusvaldkonna koostöö järkjärgulist rakendamist õhuruumi paindliku kasutamise mõiste kohaldamise abil ulatuses, mis on vajalik õhuruumi ja lennuliiklusvoogude tõhusaks korraldamiseks ja õhuruumi ohutuks ja tõhusaks kasutamiseks kõikide kasutajate poolt.

Nende eesmärkide saavutamiseks toetavad EATMN, selle süsteemid ja nende koostisosad õige ja pideva teabe jagamist tsiviil- ja sõjandusvaldkonna vahel kõikides lennu etappides.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0222

Pakettreisid ja toetatud reisikorraldusteenused *I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv pakettreiside ja toetatud reisikorraldusteenuste kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ (COM(2013)0512 – C7-0215/2013 – 2013/0246(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/62)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0512),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0215/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. detsembri 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ning transpordi- ja turismikomisjoni ning õiguskomisjoni arvamusi (A7-0124/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukohta;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0246

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv .../2014/EL pakettreiside ja toetatud ning puhkuse- ja ekskursioonipakettide ja nendega seotud reisikorraldusteenuste kohta, ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2011/83/EL ning ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ [ME 1]

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

⁽¹⁾ ELT C 170, 5.6.2014, lk 73.

Kolmapäev, 12. märts 2014

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast Regionide Komiteega konsulteerimist,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiivis 90/314/EMÜ ⁽³⁾ sätestatakse mitu olulist tarbija õigust seoses pakettreisidega, eriti seoses teavitamisnõuetega, ettevõtjate vastutusega pakettreisei teenuste osutamisel ja kaitsega korraldaja või vahendaja maksejõuetuse korral. Kuid õigusraamistikku on vaja kohendada turu suundumuste järgi, et teha see siseturu jaoks sobivamaks, kõrvaldada mitmetimõistetavused ja kaotada seadusandlikud lüngad.
- (2) Turismil on oluline roll liidu majanduses ja **reisi-, puhkuse- ja ekskursioonipaketid (edaspidi „pakettreisid“)** moodustavad arvestatava osa sellest turust. Alates direktiivi 90/314/EMÜ vastuvõtmist on reisirul toimunud olulisi muutusi. Tavapäraste turustusahelate kõrval on internetist saanud üha tähtsam vahend reisiteenuste pakkumiseks. Reisiteenuseid ei kombineerita üksnes traditsiooniliste valmis pakettreisidena, vaid neid kombineeritakse sageli reisija soovil. Paljud sellised reisitooted jäävad kas õiguslikult ekellegimaale või ei ole direktiiviga 90/314/EMÜ selgelt hõlmatud. Käesoleva direktiivi eesmärk **on** viia kaitse ulatus vastavusse kõneluste arengusuundumustega, parandada läbipaistvust ning suurendada reisijate ja ettevõtjate õiguskindlust. [ME 2]
- (3) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 169 on sätestatud, et liit aitab tagada kõrgetasemelist tarbijakaitset meetmetega, mis on võetud ELi toimimise lepingu artikli 114 põhjal.
- (4) Direktiiviga 90/314/EMÜ on antud liikmesriikidele direktiivi ülevõtmisel lai kaalutusõigus, mistõttu esineb olulisi lahknemisi liikmesriikide siseriiklike õigusaktide vahel. Õiguslik killustatus tekitab turuosalistele suuremaid kulusid ja tõkkeid neile, kes soovivad tegutseda piiriülel, piirates nii tarbijate valikuvõimalusi.
- (5) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 26 lõikega 2 hõlmab siseturg sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade ja teenuste vaba liikumine ning asutamisõigus. **Õiguste ja kohustuste ühtlustamine seoses pakettreisilepingute ja teostatud reisikorraldusteenuste teatud aspektide ühtlustamine seotud reisikorraldusteenustega** on vajalik tõelise tarbijate siseturu loomiseks kõnealuses valdkonnas, **ning** õige tasakaalu saavutamiseks kõrgetasemelise tarbijakaitse ja ettevõtjate konkurentsivõime vahel. [ME 3]
- (6) Pakettreisei turu piiriülel potentsiaali liidus ei kasutata praegu täielikult ära. Eri liikmesriikide reisijaid kaitsvates eeskirjades esinevad erinevused on ühe liikmesriigi reisijate jaoks takistus pakettreisei ja ~~teostatud~~ **seotud** reisikorraldusteenuste ostmisel teisest liikmesriigist ning need takistavad samamoodi ühe liikmesriigi korraldajatel ja vahendajatel müüa sellised tooteid teises liikmesriigis. Selleks et tarbijad ja ettevõtjad saaksid siseturust maksimaalset kasu ja samal ajal oleks tagatud kõrgetasemeline tarbijakaitse kogu liidus, on veelgi rohkem vaja ühtlustada liikmesriikide õigusakte, mis on seotud pakettreisei ja ~~teostatud~~ **seotud** reisikorraldusteenustega.

⁽¹⁾ ELT C 170, 5.6.2014, lk 73.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seisukoht.

⁽³⁾ Nõukogu 13. juuni 1990. aasta direktiiv 90/314/EMÜ reisipakettide, puhkusepakettide ja ekskursioonipakettide kohta (EÜT L 158, 23.6.1990, lk 59).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (7) Enamik pakettreise ostvatest tarbijatest on tarbijad liidu tarbijaõigustiku tähenduses. Samal ajal ei ole alati lihtne teha vahet tarbijatel ja väikeettevõtete **ettevõtete** või elukutsete esindajatel, kes broneerivad oma töö või elukutsega seotud reise samade broneerimiskanalite kaudu kui tarbijad. Sageli vajavad sellised reisijad samal tasemel kaitset. Teiselt poolt korraldavad suuremad ettevõtjad või organisatsioonid oma töötajate reisi, **liikmete ja esindajate reise** sageli ärireiside korraldamisele spetsialiseerunud ärireisideks sõlmitud raamlepingute alusel. Viimati nimetatud reiskorraldusteenuste liik ei vaja tarbijatele kavandatud kaitse taset. Seega peaks käesolevat direktiivi kohaldama ärireisijate suhtes ainult siis, kui nad ei korralda oma reise raamlepingute alusel. Et vältida tarbija mõiste määratluse segiajamist selle määratlusega teistes tarbijakaitset käsitlevates direktiivides liidu õigusaktides kasutatava määratlusega, tuleks käesoleva direktiivi alusel kaitstavatele isikutele viidata kui reisijatele. [ME 4]
- (8) Kuna reisiteenuseid on võimalik kokku panna paljudel erinevatel viisidel, on asjakohane käsitada pakettreisidena reisiteenuste kõiki kombinatsioone, millele on omased tunnused, mida tavaliselt seostatakse pakettreisidega, eriti eraldi reisiteenuste kogumist ühte reisitootesse, mille pakkumise eest võtab korraldaja vastutuse. Kooskõlas Euroopa Kohtu kohtupraktikaga⁽¹⁾ ei tohiks olla vahet, kas reisiteenuseid kombineeritakse enne lepingu sõlmimist reisijaga või reisija palvel või tema tehtud valiku alusel. Samasuguseid põhimõtteid tuleks kohaldada, olenemata sellest, kas reis broneeritakse oma bürood omava või interneti teel tegutseva reiskorraldaja kaudu.
- (9) Läbipaistvuse huvides tuleks pakettreise eristada teostatud seotud reiskorraldusteenustest, mille korral interneti teel tegutsevad või oma bürood omavad reiskorraldajad aitavad reisiteenuseid kombineerivaid reisijaid lepingute sõlmisel eri reisiteenuste osutajatega, sealhulgas ühendatud seotud sihipäraste broneerimistoimingute kaudu, mille selliseid tunnused kusjuures nendel teenustel ei ole pakettreiside tunnuseid ja mille nende suhtes ei oleks asjakohane kohaldada kõiki pakettreiside suhtes kehtivaid kohustusi. [ME 5]
- (10) Turu arengusuundumusi arvestades on asjakohane määratleda veelgi täpsemalt pakettreise alternatiivsete objektiivsete kriteeriumide alusel, mis on eelkõige seotud viisiga, kuidas reisiteenuseid esitatakse või ostetakse ja või mille korral reisijatel võib olla õigustatud ootus kaitsele käesoleva direktiivi alusel. Nii on see näiteks juhul, kui sama broneerimistoiminguga ostetakse ühest müügikohast samaks reisiks või puhkuseks eri reisiteenuseid või kui selliseid teenuseid pakutakse või nende eest võetakse tasu ühtse või koguhinna alusel. Arvesse tuleks võtta seda, et reisiteenuseid hangitakse sama broneerimistoimingu raames kui siis, kui need valitakse enne reisija antud nõusolekut maksmise kohta.
- (11) Samal ajal tuleks teostatud seotud reiskorraldusteenuseid eristada reisiteenustest, mille reisijad broneerivad ise, ja sageli eri ajal ning seda isegi juhul, kui neid teenuseid kasutatakse samaks reisiks või puhkuseks. Internetikeskkonnas pakutavaid teostatud seotud reiskorraldusteenuseid tuleks samuti eristada seotud veebisaitidest, mille puhul ei ole eesmärgiks reisijaga lepingu sõlmimine, ning linkidest, millega mille kaudu teavitatakse reisijaid üldsõnaliselt teavitatakse lihtsalt täiendavatest reisiteenustest üldiselt, kuid mitte sihipäraselt, näiteks juhul, kui hotell või ürituse korraldaja lisab oma veebisaidile kõikide selliste ettevõtjate loetelu, kes pakuvad transporditeenuseid tema asukohta; sõltumata transporditeenuseid mis tahes broneerimisest, broneeringutest olenemata või kui veebisaitidel reklaami avaldamiseks kasutatakse küpsiseid või metaandmeid, et avaldada reklaami seoses valitud reisisihtkoha või esimese valitud reisiteenuse puhul osutatud reisiperioodiga. [ME 6]
- (12) Eraldi lennureisi ostmine ühe reisitootena ei kujuta endast pakettreisi ega teostatud seotud reiskorraldusteenust.

⁽¹⁾ Vt Euroopa Liidu Kohtu 30. aprilli 2012. aasta otsust kohtuasjas C-400/00 Club Tour, Viagens ja Turismo SA vs Alberto Carlos Lobo Gonçães Garrido ja Club Med Viagens Ld (EKL 2002, lk I-04051).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (13) **Käesolevas direktiivis** tuleks kehtestada konkreetsed eeskirjad nii oma bürood omavate vahendajate suhtes, kes aitavad oma müügikohta külastavatel või sellega ühendust võtvatel reisijatel sõlmida eraldi lepinguid üksikute teenuseosutajatega, kui **reisija valib kõik reisiteenused eraldi ja nõustub neist igäihe eest eraldi maksuma. Sellised eeskirjad tuleks kehtestada** ka interneti teel tegutsevate vahendajate suhtes, kes **hõlbustavad** seotud internetipõhiste broneerimistoimingutega **hõlbustavad** sihipäraselt täiendavate reisiteenuste hankimist teiselt ettevõtjalt, **kui teisele ettevõtjale edastatakse vähemalt reisija nimi või kontaktandmed ning sellised lisateenused hangitakse hiljemalt 24 tundi pärast** esimese teenuse broneeringu kinnitamise ajal. Neid eeskirju kohaldataks näiteks siis, kui koos esimese reisiteenuse, näiteks lennu või rongireisi broneeringu kinnitamisega kutsutakse tarbijat tellima täiendavat valitud reisi sihtkohas pakutavat teenust, näiteks majutust hotellis, lingiga teise teenuseosutaja või vahendaja broneerimissaidile **kinnitamist**. Kõnealused korraldusteenused ei kujuta endast pakettreise käesoleva direktiivi tähenduses, kuna ei teki kahtlust selles, et üks korraldaja on võtnud reisiteenuse eest vastutuse; siiski kujutavad sellised ~~toetatud~~ **seotud** reisikorraldusteenused endast alternatiivset ärimudelit, mis sageli konkureerib tihedalt pakettreisidega. [ME 7]
- (14) Õiglase konkurentsi tagamiseks ja tarbijate kaitsmiseks peaks kohustus pakkuda piisavalt tõendeid selle kohta, et maksejõuetuse korral on tagatud ettemaksete tagasimaksmine ja kodumaale toimetamine, kehtima ka ~~toetatud~~ **seotud** reisikorraldusteenuste suhtes.
- (14a) **Veebis on tekkinud tava, kus seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustavad ettevõtjad ei ole andnud kliendile selgelt ja ühemõtteliselt võimalust broneerida ainult põhiteenust ja mitte valida lisateenuseid. Sellist tava tuleks pidada reisijate jaoks eksitavaks. Kuna olemasolev õigusraamistik ei ole siiani võimaldanud nende tavade kõrvaldamist ning kuna need on seotud reisikorraldusteenusele eriomased, tuleks need käesoleva direktiiviga keelata.** [ME 8]
- (15) Reisijatele suurema selguse pakkumiseks ja neile teadlike valikute tegemise võimaldamiseks pakutavate erinevate reisikorraldusteenuste liikide kohta on asjakohane nõuda ettevõtjalt reisikorraldusteenuse iseloomu täpsustamist ja reisijate teavitamist nende õigustest. Ettevõtja kinnitus turustatava toote õigusliku iseloomu kohta peaks vastama sellise toote tegelikule õiguslikule iseloomule. Kui ettevõtjad ei esita reisijatele täpset teavet, peaks sekkuma õiguskaitseasutused.
- (15a) **Enne maksmist tuleks reisija tähelepanu juhtida sellele, kas ta valis välja pakettreisi või seotud reisikorraldusteenuse ning milline on sellest tulenev kaitsetase.** [ME 9]
- (15b) **Seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja peaks enne seotud reisikorraldusteenuse lepingu või mis tahes vastava pakkumise reisijale siduvaks muutumist reisijale arusaadavalt selgitama, et seotud reisikorraldusteenuseid reguleeriva direktiiviga antud õiguste kasutamiseks peavad kõik muud lepingud, mis kuuluvad seotud reisikorraldusteenuse alla, olema kinnitatud järgmise 24 tunni jooksul. Juhul, kui tarbijatele sellist teavet ei anta või kui see teave on ebaõige, eksitav või puudub, võib tegemist olla ebaausa kaubandustavaga.** [ME 141]
- (16) Pakettreisina või ~~toetatud~~ **seotud** reisikorraldusteenusena tuleks käsitada ainult eri reisiteenuste kombinatsiooni **eri reisiteenustest**, nagu majutus, reisijate bussi-, ~~raudtee-, vee-~~ **rongi-, laeva-** või õhuvedu ning ~~autotüür~~ **auto või muude sõidukite või transpordivahendite üürimine. Üksnes ööbimine majutusasutuses ja sellele lisatud paketid, näiteks muusikaiirituste piletid või sanatooriumiteenused, tuleks reguleerimisalast välja jätta, kui sellist teenust ei pakuta reisijale konkreetselt reisi olulise osana või kui kõrvalteenuse näol ei ole selgelt tegemist reisi keskse elemendiga.** Majutust, mille eesmärk ei ole selgelt turism, vaid elukoha tagamiseks, sealhulgas tagamine (näiteks pikaajalisteks keelekursusteks), ei tuleks käesoleva direktiivi tähenduses käsitada majutusena. [ME 11]
- (16a) **Reisijate bussi-, rongi-, laeva- või õhuvedu, mis hõlmab ka majutust (näiteks ööbimisega parvlaevareisid või rongireis magamisvagnis), tuleks käsitada ühe reisiteenusena, kui teenuse põhieesmärk on selgelt transport ning sellist vedu ei kombineerita muu reisiteenusega.** [ME 12]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (17) Muud turismiteenused, nagu piletid kontsertidele, spordivõistlustele, ekskursioonidele või lõbustusparkidesse, on teenused, mis võivad reisijateveo, majutuse ja/või auto, muu sõiduki või transpordivahendi üürimine kombineerituna olla paketteisid või ~~toetatud seotud~~ reisikorraldusteenused. Ent sellised ~~paketteisid~~ **paketid** peaks kuuluma direktiivi reguleerimisalasse ainult siis, kui asjaomane turismiteenus moodustab paketteisi olulise osa. Üldjuhul tuleks turismiteenust käsitleda **käsitada** paketteisi olulise osana, kui **seda reisijatele sellisena turustatakse ja kui see on selgelt reisi eesmärk ning** moodustab rohkem kui 20% 25 % koguhinnast või on muul viisil reisi või puhkuse oluline tunnus. Lisateenuseid, nagu **eelkõige** reisikindlustus, **jaama ja majutuskoha vaheline transport, transport reisi alguskohta ja ekskursioonide raames**, pagasivedu, toitlustamine ja ~~koristamine~~ **koristamine** koristamine, mida osutatakse ~~majutuse~~ **majutusteenuse** osana, ei peaks ~~käsitama~~ **tuleks käsitada** iseseisvate turismiteenustena. [ME 13]
- (18) Samuti tuleks täpsustada seda, et lepinguid, mille alusel ettevõtja annab reisijale pärast lepingu sõlmimist õiguse valida teenust reisiteenuste eri liikide valiku seast, näiteks paketteisi kinkimise korral, peaks ~~moodustama paketteisi~~ **käsitama paketteisina**. Peale selle tuleks reisiteenuste kombinatsiooni käsitada paketteisina juhul, kui reisija ~~nime või muid nimi või muud~~ broneerimistehingu lõpuleviimiseks vajalikke andmeid edastatakse **vajalikud isikuandmed (näiteks kontaktandmed või krediitkaardi või passiandmed) antakse** ettevõtjate vahel **edasi** hiljemalt **24 tundi pärast** esimese teenuse broneeringu kinnitamise ajal **kinnitamist**. Broneerimistehingu lõpuleviimiseks vajalikud ~~muud andmed hõlmavad krediitkaardi andmeid või muid makse tegemiseks vajalikke andmeid~~. Siiski ei tohiks **piisavaks pidada** vaid selliste andmete **edastamist** nagu reisi sihtkoht ja reisi aeg ~~edastamist pidada piisavaks~~. **Õõbimisega kruiise ja mitmepäevaseid rongireise tuleks samuti käsitada paketteisina, sest need hõlmavad nii transporti, majutust kui ka toitlustamist.** [ME 14]
- (19) Kuna lühiajaliste reiside korral on reisijaid vähem vaja kaitsta ja selleks, et hoiduda ettevõtjate asjatust koormamisest, tuleks käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta vähem kui 24 tundi kestvad reiseid, mis ei sisalda majutust, ~~ning ajuti korraldatavad paketteisid~~. **Käesoleva direktiivi reguleerimisalast tuleks välja jätta ka paketteisid ja seotud reisikorraldusteenused, mida füüsilised või juriidilised isikud (näiteks mittetulundusühendused, sh heategevusorganisatsioonid, jalgpalliklubid ja koolid) korraldavad või pakuvad ajuti ning mille puhul ei saada asjaomaste pakettide müügist või seotud reisikorraldusteenuste hõlbustamisest mingit otsest ega kaudset majanduslikku kasu.** [ME 15]
- (19a) Liikmesriikidele peaks kooskõlas liidu õigusega jääma õigus kohaldada käesoleva direktiivi sätteid direktiivi reguleerimisalasse mittekuuluvates valdkondades. Seega võivad liikmesriigid säilitada või kehtestada seoses käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jäävate lepingutega siseriiklikud õigusaktid, mis on kooskõlas käesoleva direktiivi kõikide või teatavate sätetega. Näiteks võivad liikmesriigid kohaldada käesoleva direktiivi sätteid paketteisidele ja seotud reisikorraldusteenustele, mida korraldavad või pakuvad ajuti füüsilised või juriidilised isikud ja mille puhul ei saada asjaomaste pakettide müügist või seotud reisikorraldusteenuste hõlbustamisest mingit otsest ega kaudset majanduslikku kasu, aga ka paketteisidele ja seotud reisikorraldusteenustele, mis hõlmavad vähem kui 24 tunnist ajavahemikku ja ei sisalda majutust. [ME 16]
- (20) Paketteisi peamine tunnus on see, et vähemalt üks ettevõtja vastutab korraldajana paketteisi kui terviku nõuetekohase teenuste osutamise eest. Seega peaks ettevõtja, üldjuhul oma bürood omav või interneti teel tegutsev reisikorraldaja, saama tegutseda üksnes vahendajana ning mitte vastutama nagu korraldaja ainult sellisel juhul, kui paketteisi korraldaja on teine ettevõtja. See, kas ettevõtja tegutseb kõnealuse paketteisi korraldajana, peaks sõltuma tema kaasatusest paketteisi väljatöötamises, nagu on määratletud käesoleva direktiiviga, ja mitte nimetusest, mille all ta tegutseb. Kui kaks või enam ettevõtjat vastavad kriteeriumile, mis muudab reisiteenuste kombineerimise paketteisiks ja kui asjaomased ettevõtjad ei ole teatanud reisijale, kes neist on paketteisi korraldaja, tuleks kõiki asjaomaseid ettevõtjaid korraldajaks pidada.

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (20a) **Direktiiviga 90/314/EMÜ anti liikmesriikidele õigus ise otsustada, kas paketi nõuetekohase täitmise eest peaksid vastutama vahendajad või korraldajad või vahendajad ja korraldajad koos. Selline paindlikkus on tekitanud teatavates liikmesriikides mitmetimõistmist seoses sellega, kas paketiiga seotud ettevõtjad vastutavad asjaomaste teenuste osutamise eest või mitte, eelkõige veebipõhise broneerimise puhul. Seega on asjakohane käesolevas direktiivis täpsustada, et lepingus sisalduvate reisiteenuste osutamise eest vastutab korraldaja, kui just liikmesriigi õigusaktis ei ole sõnaselgelt ette nähtud võimalust, et vastutavaks peetakse korraldajat või vahendajat.** [ME 17]
- (21) Pakettreiside puhul peaksid vahendajad vastutama lepinguelse teabe esitamise eest koos korraldajaga. Samas tuleks täpsustada, et ~~nad~~ **vahendajad** vastutavad broneerimisvigade eest, **mis nad ise on broneerimise käigus teinud**. Suhtlemise hõlbustamiseks, eriti piirileste juhtumite korral, peaks reisijatel olema võimalik võtta korraldajaga ühendust ka selle vahendaja kaudu, kelle käest nad pakettreise ostsid. [ME 18]
- (22) Reisija peaks enne pakettreise ostmist saama kogu vajaliku teabe, olenemata sellest, kas seda müüakse kaugsidevahendite kaudu, letimüügis või muude turustusviiside teel. Niisugust teavet esitades peaks ettevõtja arvestama selliste reisijate erivajadusi, kes on vanuse või füüsilise puude tõttu eriti haavatavad ja kelle puhul ettevõtja oleks mõistlikult pidanud haavatavust märkama.
- (23) Oluline teave, näiteks reisiteenuste põhitunnused või hindu käsitlev teave, mis avaldatakse reklaamides, korraldaja veebisaidil või reklaamtrükkides lepinguelse teabe osana, peaks olema siduv, kui korraldaja ei jäta endale õigust neid elemente muuta ja reisijat ei teavitata sellistest muudatustest selgelt ja nähtavalt enne lepingu sõlmimist. ~~Kuid arvestades uusi sidepidamistehnoloogiaid, ei ole enam vaja kehtestada konkreetseid eeskirju reklaamtrükkide suhtes, aga samas on asjakohane tagada, et teatud juhtudel teavitaksid pooled teineteist lepingu täitmist mõjutavatest muudatustest püsival andmekandjal, et seda oleks võimalik edaspidi kasutada. Kui mõlemad lepingupooled on selleks sõnaselge nõusoleku andnud, peaks olema alati võimalik sellist teavet muuta.~~ [ME 19]
- (23a) **Tänu uutele kommunikatsioonitehnoloogiatele, mis aitavad teha ajakohastatud teabe reisijatele broneerimise hetkel kättesaadavaks, ja tänu kasvavale tendentsile broneerida pakettreise internetis, ei ole enam vaja eraldi eeskirju reklaamtrükkide kohta.** [ME 20]
- (23b) **Lennuaeg peaks olema lepingus kindlaks määratud ning see peaks olema reisiteenuse üks põhilisi tunnuseid. See ei tohiks reisijatele antud lepinguelsest teabest oluliselt erineda.** [ME 21]
- (24) Käesolevas direktiivis sätestatud teavitamisnõuete loetelu on täielik, kuid see ei piira liidu muudes õigusaktides sisalduvaid teavitamisnõudeid, kui need on kohaldatavad⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Vt näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) (EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36) ning samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2111/2005, mis käsitleb ühenduse nimekirja, millesse kantakse lennuettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuskeeldu, koostamist ja lennureisijate teavitamist lendu teenindavast lennuettevõtjast ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivi 2004/36/EÜ artikkel 9 (ELT L 344, 27.12.2005, lk 15), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2006 puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul (ELT L 204, 26.7.2006, lk 1), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1371/2007 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (ELT L 315, 3.12.2007, lk 14), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 293, 31.10.2008, lk 3), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1177/2010, mis käsitleb meritsi ja siseveeteedel reisijate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 334, 17.12.2010, lk 1) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 181/2011, mis käsitleb bussisõitjate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 55, 28.2.2011, lk 1).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (25) Arvestades pakettreisilepingute erijooni, tuleks kehtestada poolte õigused ja kohustused enne pakettreisi ja pärast selle algust, eriti juhul, kui pakettreis ei toimu nõuetekohaselt või kui muutuvad konkreetsed asjaolud.
- (26) Kuna pakettreisid ostetakse sageli palju aega enne nende toimumist, võivad ilmnedä ettenägematud asjaolud. Seega peaks reisijal olema õigus anda pakettreis teatud tingimuste alusel üle teisele reisijale. Sellisel juhul tuleks korraldajale hüvitada tema kulud, näiteks kui alltöövõtja nõuab tasu reisija nime muutmise eest või transpordipileti tühistamise ja uue väljastamise eest. Reisijatel peaks samuti olema võimalik tühistada leping igal ajal enne pakettreisi algust, tasudes selle eest vastavat hüvitist, ning õigus lõpetada leping hüvitist maksmata, kui pakettreisi mõjutavad olulisel määral vältimatud ja erakorralised asjaolud, nagu sõjategevus või looduskatastroof (**sh terrorism**), **looduskatastroofid (sh orkaanid ja maavärinad) või poliitiline ebastabiilsus, mis ohustab reisijate turvalisust, tingimusel et asjaomane sündmus leiab aset pärast reisilepingu sõlmimist**. Eelkõige tuleks vältimatuteks ja erakorralisteks asjaoludeks pidada seda, kui usaldusväärsed ja üldsusele kättesaadavad teadaanded, näiteks liikmesriikide ametiasutuste välja antud teadaanded ei soovita sihtkohta reisida. [ME 22]
- (27) Eriolukordades peaks ka korraldajal olema õigus lõpetada leping enne pakettreisi algust hüvitist maksmata, näiteks kui minimaalset osalejate arvu ei saada täis või kui selline võimalus on lepingus ette nähtud. **Sellises olukorras peaks korraldaja reisijaid, keda see lepinguklausel mõjutada võib, asjakohaselt teavitama**. [ME 23]
- (28) Teatud juhtudel peaks korraldajal **korraldajal** olema lubatud muuta pakettreisilepingut ühepoolset. Reisijatel **Reisijal** peaks siiski olema õigus leping lõpetada, kui kavandatud muudatused muudavad olulisel määral reisiteenuse mis tahes põhitunnust. Hinnatõus võiks olla lubatud ainult siis, kui muutuvad reisijateveoks kasutatava kütuse ~~hind~~ **hinnad**, kolmanda isiku kehtestatud maksud või tasud, mis ei ole otseselt seotud sisalduva reisiteenuse osutamise, või pakettreisi mõjutavad vahetuskursid, ning juhul, kui lepingus on sõnaselgelt ette nähtud hinna tõstmise või alandamise õigus. ~~Hinnatõusu tuleks piirata 10% ga~~ **Reisijal peaks olema õigus lõpetada leping hüvitise maksmise kohustuseta või valida korraldaja pakkumiste seast muu samaväärne pakkumine, kui hinnatõus on suurem kui 8 % pakettreisi hinnast alghinnast**. [ME 24]
- (28a) **Hinnatõusu tuleks alati põhjendada püsival andmekandjal. Kui hind tõuseb üle 8 %, tuleks reisijale pakkuda püsival andmekandjal võimalust leping lõpetada või broneerida muu, broneeritud reisi hinnaga samaväärne reisipakett. Kui reisija seda võimalust ei kasuta, loetakse kallima hinnaga reisipakett tema poolt vastuvõetuks. Püsival andmekandjal teate kättesaamise tõendamise koormis peaks lasuma korraldajal**. [ME 25]
- (29) Asjakohane on sätestada konkreetsed eeskirjad õiguskaitsevahendite kohta seoses pakettreisi teenuste mittevastavusega. Reisijal peaks olema õigus probleemide lahendamisele ja kui olulist osa lepingujärgsetest teenustest ei ole võimalik osutada, peaks reisijale pakkuma alternatiivseid võimalusi. Samuti peaks reisijal olema õigus hinna alandamisele ja/või kahjude hüvitamisele. Hüvitis peaks katma ka igasuguse mittemateriaalse kahju, eriti rikutud puhkuse korral, ja põhjendatud juhtudel kulud, mida reisija kandis probleemi ise lahendades.
- (30) Järjekindluse tagamiseks on asjakohane viia käesoleva direktiivi sättesse reisiteenuseid hõlmavate rahvusvaheliste konventsioonidega ning liidu õigusaktidega reisija õiguste kohta. Kui korraldaja vastutab pakettreisilepinguga hõlmatud teenuste osutamata jätmise või mittenõuetekohase osutamise eest, peaks korraldajal

Kolmapäev, 12. märts 2014

olema võimalik tugineda teenusepakkujate vastutuse piiramisele, mis on sätestatud sellistes rahvusvahelistes konventsioonides nagu rahvusvahelise õhuveo nõuete ühtlustamise 1999. aasta Montreali konventsioon⁽¹⁾, rahvusvahelise raudteeveo 1980. aasta konventsioon (COTIF)⁽²⁾ ning reisijate ja nende pagasi mereveo 1974. aasta Ateena konventsioon⁽³⁾. Kui vältimatute ja erakorraliste asjaolude tõttu ei ole võimalik tagada reisija naasmist lähtekohta, tuleks korraldaja kohustus korraldada reisija pikendatud viibimine sihtkohas viia vastavusse Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrusega (EL) nr .../2014⁽⁴⁾ (*).

- (31) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada reisijate õigusi **reisija õigust** esitada nõudeid nii käesoleva direktiivi kui ka muude asjakohaste ELi teiste õigusaktide alusel ja seega jääb reisijatele **reisijale** võimalus esitada nõudeid korraldajate, vedajate **korraldaja, vedaja** või mis tahes muude vastutavate poolte **muu vastutava poole** vastu või vajaduse korral mitme poole vastu. Täpsustada tuleks seda, et ~~nad~~ **reisija** ei tohi koondada õigusi eri õiguslikel alustel, kui sellised õigused kaitsevad sama huvi või neil on sama eesmärk. **Siiski ei tohiks vajadus tagada, et reisijad saavad asjakohast ja õigeaegset hüvitist, kui üks pooltest ei ole lepingut täielikult täitnud, tekitada korraldajatele ja vahendajatele põhjendamatu ja ebaproportsionaalset koormust. Lisaks kohustusele kõrvaldada kõik mittevastavused või maksta reisijatele hüvitist, peaks korraldajal ja vahendajal olema õigus nõuda hüvitist mis tahes kolmandalt isikult, kes osales sündmuses, mis põhjustas hüvitamise või muu kohustuse.** Korraldaja vastutus ja vahendaja vastutus ei piira õigus seega õigust nõuda heastamist kolmandatelt isikutelt, sealhulgas teenuseosutajatelt. [ME 27]
- (32) Kui reisija satub reisi või puhkuse ajal raskustesse, peaks korraldaja olema kohustatud andma ~~kiiret talle~~ **põhjendamatu viivitamata asjakohast** abi. Selline abi peaks üldjuhul sisaldama vajaduse korral teabe andmist selliste aspektide kohta nagu tervishoiuteenused, kohalikud ametiasutused ja konsulaarabi, aga ka praktilist abi, näiteks **seoses** kaugsuhtluse ja reisi alternatiivse ~~korraldamisega seoses~~ **korraldamise organiseerimisega**. [ME 28]
- (33) Komisjon avaldas oma 18. märtsi 2013. aasta teatises reisijate kaitse kohta lennuettevõtja maksejõutuse korral rea meetmeid asjaomaste reisijate kaitse tõhustamiseks lennuettevõtja maksejõuetuse korral, sealhulgas määruse (EÜ) nr 1008/2008 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 261/2004⁽⁵⁾ paremaks jõustamiseks ja tööstusharu sidusrühmade kaasamiseks, mille võtmata jätmise korral tuleks kaaluda seadusandlikku meetet. Kõnealus teatistes käsitletakse üksiku teenuse ostmist, milleks on lennureisiteenused, ja seega ei piira see kehtivaid pakettreisieskirju ega takista seadusandjal näha ette kaitse maksejõuetuse korral ka muude tänapäevaste reisiteenuste kombinatsioonide ostjatele.
-
- (¹) Nõukogu 5. aprilli 2001. aasta otsus 2001/539/EÜ rahvusvahelise õhuveo nõuete ühtlustamise konventsiooni (Montreali konventsioon) sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse poolt (Montreali konventsioon) (EÜT L 194, 18.7.2001, lk 38).
- (²) Nõukogu 16. juuni 2011. aasta otsus 2013/103/EL Euroopa Liidu ja Rahvusvaheliste Raudteevedude Valitsustevahelise Organisatsiooni vahelise lepingu (Euroopa Liidu ühinemise kohta 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga (COTIF), mida on muudetud 3. juuni 1999. aasta Vilniuse protokolliga) allkirjutamise ja sõlmimise kohta (ELT L 51, 23.2.2013, lk 1).
- (³) Nõukogu 12. detsembri 2011. aasta otsus 2012/22/EL, milles käsitletakse Euroopa Liidu ühinemist reisijate ja nende pagasi mereveo 1974. aasta Ateena konventsiooni 2002. aasta protokolliga, välja arvatud selle artiklitega 10 ja 11 (ELT L 8, 12.1.2012, lk 1).
- (⁴) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta, ning määrust (EÜ) nr 2027/97 lennuettevõtja vastutuse kohta reisijate ja nende pagasi õhuveol (ELT L ...).
- (*) Põhjendusse määruse (2013/0072(COD)) number ja joonealusesse märkusesse 4 määruse number, kuupäev, vastuvõtmise kuupäev ning ELT avaldamisviide.
- (⁵) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 295/91 (ELT L 46, 17.2.2004, lk 1).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (34) Liikmesriigid peaksid tagama, et pakettreise või ~~toetatud~~ **seotud** reisikorraldusteenuseid ostvad reisijad on täielikult kaitstud korraldaja, ~~toetatud~~ **seotud** reisikorraldusteenuse ostmist hõlbustanud vahendaja või ~~mis tahes~~ **teenusepakkuja seotud reisikorraldusteenusega seotud ettevõtja** maksejõuetuse eest. Seega peaks liikmesriigid, kus korraldajad või toetatud reisikorraldusteenuse ostmist hõlbustavad vahendajad on asutatud, tagama, et selliseid reisiteenuste kombinatsioone pakkuvad ettevõtjad annavad tagatise kõikide reisijate tehtud maksete tagasimaksmiseks ja reisijate kodumaale toimetamiseks maksejõuetuse korral. Säilitades kaalutusõiguse selle suhtes, kuidas tagatakse kaitse maksejõuetuse korral, peaksid liikmesriigid siiski kindlustama, et nende riiklike süsteemid kaitse tagamiseks maksejõuetuse korral on tõhusad ning garanteerivad kiire kodumaale toimetamise ja raha **kohese** tagasimaksmise kõikidele reisijatele, keda maksejõuetus mõjutab. **Kui reisija eelistab kogu raha tagasisaamise asemel pakettreise lõpuni teha või seotud reisikorraldusteenuse lõpuni kasutada, võib maksejõuetusevastase kaitse raames näha võimaluse korral ette kehtivate lepingute täitmise, et pakettreis või seotud reisikorraldusteenus jätkuvalt reisija jaoks lisakulusid põhjustamata.** Ettenähtud kaitse maksejõuetuse korral peaks võtma arvesse korraldaja, asjaomase vahendaja või ~~teenuseosutaja~~ **seotud reisikorraldusteenusega seotud ettevõtja** tegevuse tegelikku finantsriski, sealhulgas **miüüdavate** reisiteenuste kombinatsiooni liike, ~~mida nad müüvad~~, prognoositavaid hooajalisi kõikumisi ja, ettemaksete määra ning ja nende tagamise viisi. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiviga 2006/123/EÜ ~~teenuste kohta siseturul~~ ei tohi selliste juhtumite puhul, kus kaitset maksejõuetuse korral võib anda garantii või kindlustuspoliisi vormis, kõnealune tagatis piirduda tõenditega, mille väljastavad konkreetsetes liikmesriigis asutatud finantsasutused. [ME 29]
- (35) Teenuste vaba liikumise hõlbustamiseks peaksid liikmesriigid olema kohustatud tunnustama kaitset maksejõuetuse korral asutamiskohaks oleva liikmesriigi õiguse alusel. Halduskoostöö ja järelevalve hõlbustamiseks eri liikmesriikides tegutsevate ettevõtjatega seoses kaitse küsimuses maksejõuetuse korral peaksid liikmesriigid olema kohustatud määrama kesksed kontaktpunktid.
- (36) Toetatud reisikorraldusteenuste puhul kehtivad asjaomaste lepingute puhul lisaks kohustusele pakkuda kaitset maksejõuetuse korral ja teavitada reisijaid individuaalsete teenusepakkujate ainuvastutusest lepingu täitmisel ka liidu üldised tarbijakaitseeskirjad ja liidu valdkondlikud õigusaktid.
- (37) Reisijate kaitse on asjakohane olukordades, kus vahendaja korraldab pakettreise või ~~toetatud~~ **seotud** reisikorraldusteenuste broneerimise ja teeb broneerimisel vigu.
- (38) Samuti on asjakohane kinnitada, et reisijad ei tohi loobuda käesolevast direktiivist tulenevatest õigustest ja korraldajad või ~~toetatud~~ **seotud** reisikorraldusteenuseid vahendavad ettevõtjad ei tohi jätta oma kohustusi täitmata, väites, et nad tegutsevad ainult reisiteenuse pakkujana, vahendajana või mis tahes muus pädevuses.
- (39) Liikmesriigid peaksid kehtestama karistused käesoleva direktiivi ülevõtmise riiklike sätete rikkumise eest ja tagama nende kohaldamise. Karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (40) Käesoleva direktiivi vastuvõtmisega kaasneb vajadus kohandada teatavaid tarbijakaitsealaseid õigusakte. Arvestades seda, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiivi 2011/83/EL ~~tarbija õiguste kohta~~ ⁽¹⁾ ei kohaldata selle praegusel kujul lepingute suhtes, ~~mida hõlmab direktiiv~~ **mis on hõlmatud direktiiviga 90/314/EMÜ**, on ~~vaja~~ direktiivi 2011/83/EL ~~vaja~~ muuta nii, et seda kohaldatakse ~~toetatud~~ **kohaldataks jätkuvalt ka seotud** reisikorraldusteenuste **osaks olevate üksikute reisiteenuste** suhtes, **kui need üksikud teenused ei jää muidu direktiivi 2011/83/EL reguleerimisalast välja**, ja ~~direktiivis sätestatud~~ **et teatavad nimetatud direktiiviga ette nähtud** tarbijate ~~teatud õigusi kohaldatakse~~ **õigused kehtiksid** ka pakettreiside suhtes **puhul**. [ME 30]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (41) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu (EÜ) nr 593/2008 ⁽¹⁾ kohaldamist ega siseriikliku võlaõigusseaduse kohaldamist aspektides, mida sellega ei reguleerita. Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ja niivõrd kui võimalik ühtse tasemega tarbijakaitse tagamisele, ei saa liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga on neid parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Selles artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik nende eesmärkide saavutamiseks.
- (42) Käesolev direktiiv järgib põhiõigusi ja võtab arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (harta) tunnustatud põhimõtteid. Eriti järgitakse käesolevas direktiivis harta artiklis 16 sätestatud ettevõtlusvabadust, tagades samal ajal tarbijakaitse kõrge taseme liidus kooskõlas harta artikliga 38.
- (43) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta ⁽²⁾ on liikmesriigid võtnud kohustuse lisada põhjendatud juhtudel oma ülevõtmismeetmete teatisele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse suhet direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul peab seadusandja selliste dokumentide ülevõtmist põhjendatuks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I peatükk

Reguleerimise, ühtlustamise tase, reguleerimisala ja mõisted

Artikkel 1

Reguleerimise

~~Käesolev direktiiv aitab~~ **Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata** kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele **ning võimalikult kõrgetasemelise** ja kõrgetasemelise **ühtlase** tarbijakaitse saavutamisele, ~~ühtlustades seoses~~ liikmesriikide õiguse- ja haldusnormide teatud aspekte seoses **haldusnormidega, mis puudutavad** reisijate ja ettevõtjate vahel sõlmitud pakettreiside ja ~~teetatud seotud~~ reisikorraldusteenuste lepingutega **lepinguid**. [ME 31]

Artikkel 1a

Ühtlustamise tase

Liikmesriigid ei säilita siseriiklikes õigusaktides ega kehtesta nendega sätteid, mis erinevad käesoleva direktiiviga kehtestatud, sealhulgas ei rangemaid ega vähem rangeid sätteid, millega tagataks tarbijakaitse erinev tase, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti. [ME 32]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma I) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

⁽²⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse pakettreiside suhtes, mida ettevõtjad pakuvad müügiks või on müünud reisijatele, v. a artiklite 17, 17a ja 17b kohaselt, ja ~~toetatud~~ **seotud** reisikorraldusteenuste suhtes, välja arvatud artiklite 4–14, artikli 18 ja artikli 21 lõike 1 kohaselt.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmise suhtes:
 - a) paketteisid ja ~~toetatud~~ **seotud** reisikorraldusteenused, mis hõlmavad lühemat perioodi kui 24 tundi, v.a juhul, kui need sisaldavad öist majutust;
 - aa) **paketteisid ja seotud reisikorraldusteenused, mida korraldavad või pakuvad ajuti füüsilised või juriidilised isikud ja mille puhul ei saada asjaomaste pakettide müügist või seotud reisikorraldusteenuste hõlbustamisest mingit otsest ega kaudset majanduslikku kasu, kusjuures vastutav ettevõtja peab olema reisijale nõuetekohaselt teada andnud, et see pakettreis või reisikorraldusteenus ei kuulu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse;** [ME 33]
 - b) **lisalepingud paketteisi lisateenustena osutatavate reisiteenuste kohta, mis broneeritakse reisi juurde ilma reisikorraldaja kaasabit, ning** finantsteenuseid hõlmavad lisalepingud; [ME 34]
 - c) paketteisid ja ~~toetatud~~ **seotud** reisikorraldusteenused, mis on ostetud reisija töandja ja **sellise** ärireiside korraldamisele spetsialiseerunud ettevõtja vahel sõlmitud **korraldamise** raamlepingu alusel, **mille ettevõtte, kelle nimel reisija reisib, on sõlminud ettevõtjaga;** [ME 35]
 - d) paketteisid, mille korral ei ole kombineeritud rohkem kui üht artikli 3 lõike 1 punktis **punkti 1 alapunktis** a, b või c viidatud reisiteenust artikli 3 lõike 1 punktis **punkti 1 alapunktis** d viidatud reisiteenusega juhul, kui see **viimatinimetatud** teenus ei moodusta paketteisi olulist osa, **kui selle näol ei ole selgelt tegemist reisi põhieesmärgiga või kui lisateenust ei turustata selgelt reisi põhitunnusena, või** [ME 36]
 - e) ühe reisiteenuse individuaalsed lepingud;
 - ea) **reisijate bussi-, rongi-, laeva- või õhuvedu, mis sisaldab majutust, kui reisijateveo põhielement on selgelt vedu ning sellist vedu ei kombineerita artikli 3 punkti 1 alapunktides b, c või d osutatud muude reisiteenustega.** [ME 37]

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „reisiteenus“ –
 - a) reisijate vedu;
 - b) majutus ~~muul otstarbel kui elukoha tagamine~~, **tingimusel et majutuse eesmärk on selgelt turism;** [ME 38]
 - c) ~~autouür~~ **autode, muude sõidukite või transpordivahendite rent** või [ME 39]
 - d) muu turismiteenus, mis ei ole seotud reisijateveo, majutuse või ~~autouüriga~~ **autode, muude sõidukite või transpordivahendite rentimisega.** [ME 40]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- 2) „pakettreis“ – vähemalt kahe eri reisiteenuse kombinatsioon samaks reisiks või puhkuseks juhul, kui
- kõnealused teenused paneb kokku üks ettevõtja, sealhulgas reisija soovil või valikul enne lepingu sõlmimist kõikide teenuste kohta; või
 - või kui olenemata eraldi lepingute sõlmimisest individuaalsete reisiteenuse pakkujatega
 - ostetakse selliseid teenuseid ühest müügikohast sama broneerimise **broneerimisprotsessi** käigus; **ning reisija valib kõik teenused välja enne, kui nõustub maksuma, või** [ME 41]
 - pakutakse või müüakse selliseid teenuseid ühtse või koguhinnaga; **või** [ME 42]
 - reklaamitakse või müüakse selliseid teenuseid „pakettreisi“ või sarnase mõiste all; **või** [ME 43]
 - kombineeritakse sellised teenused pärast lepingu sõlmimist, mille alusel annab ettevõtja reisijale õiguse valida teenused reisiteenuste eri liikide seast;
 - ostetakse sellised teenused eraldi ettevõtjatel seotud internetipõhiste broneerimistoimingute kaudu ~~juhul~~, kui reisija nimi või ~~broneeringu~~ **broneerimistehingu** lõpuleviimiseks vajalikud ~~muud andmed edastatakse isikuandmed (näiteks kontaktandmed või krediitkaardi või passiandmed) antakse~~ ettevõtjate vahel **edasi** hiljemalt **24 tundi pärast** esimese teenuse broneeringu ~~kinnitamise ajal~~, **kinnitamist**; [ME 44]
- 3) „pakettreisi leping“ – leping pakettreisi kui terviku kohta või kui pakettreisi pakutakse eri lepingute alusel, siis kõik lepingud, mis käsitlevad pakettreisis sisalduvaid teenuseid;
- 4) „pakettreisi algus“ – pakettreisi teenuste pakkumise algus;
- 5) „~~teetatud~~ **seotud** reisikorraldusteenused“ – vähemalt kahe eri reisiteenuse liigi kombinatsioon samaks reisiks või puhkuseks, mis aga ei ole pakettreis, kui selleks **ning milleks** sõlmitakse **iga ettevõtjaga** eraldi lepingud ~~iga ettevõtjaga~~, juhul kui **üks osalevatest teenusepakkujatest või** vahendaja hõlbustab kombineerimist [ME 45. Käesolevat muudatusettepanekut kohaldatakse kogu teksti ulatuses]
- eraldi broneeringute alusel vahendaja **ning reisija valib** müügikoha ühekordsel külastamisel või sellega ühenduse võtmisel; **iga reisiteenuse eraldi ja nõustub nende eest eraldi maksuma** või [ME 46]
 - seotud internetipõhiste broneerimistoimingutega sihipäraselt täiendavate reisiteenuste hankimisega **hankimise kaudu** teiselt ettevõtjalt, **kasutades selleks sihipäraseid internetipõhiseid broneerimistoiminguid, tingimusel et teisele ettevõtjale edastatakse vähemalt reisija nimi või kontaktandmed ning et sellised lisateenused hangitakse** hiljemalt **24 tundi pärast** esimese teenuse broneeringu ~~kinnitamise ajal~~, **kinnitamist**. [ME 47]
- 6) „reisija“ – iga isik, kes soovib sõlmida käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluva lepingu või kellel on õigus reisida sellise lepingu alusel, sealhulgas ärireisijad juhul, kui nad ei reisi ärireisi raamlepingu alusel, **mille ettevõtte, kelle nimel reisija reisib, on sõlminud ettevõtjaga**;
- 7) „ettevõtja“ – iga isik, kes tegutseb oma kutseala, tegevusvaldkonna, oskuste või elukutsega seotud eesmärkidel;
- 8) „korraldaja“ – ettevõtja, kes kombineerib ja müüb või pakub müügiks pakettreise kas otseselt või kaudselt teise ettevõtja kaudu või koos temaga **või kes hõlbustab selliste pakettreiside kombineerimist ja hankimist**; kui punkti 2 alapunktis b osutatud kriteeriumitele vastab rohkem kui üks ettevõtja, käsitatakse kõiki kõnealuseid ettevõtjaid korraldajatena, kui ühte neist ei ole määratud korraldajaks ja reisijat sellest teavitatud; [ME 48]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- 9) „vahendaja“ – muu ettevõtja peale korraldaja, kes:
- a) müüb või pakub **müügiks korraldaja koostatud** paketteise müügiks või [ME 49]
 - b) hõlustab reisiteenuste hankimist, mis on ~~etteatud~~ **seotud** reisikorraldusteenuste osa, aidates reisijaid reisiteenuste lepingute sõlmisel individuaalsete teenusepakujatega, **kellest üks võib muu hulgas olla vahendaja ise**; [ME 50]
- 10) „püsiv andmekandja“ – mis tahes vahend, mis võimaldab reisijal või ettevõtjal säilitada isiklikult talle edastatud teavet selliselt, et seda saaks edaspidi kasutada ajavahemikul, mis on piisav teabe kasutusotstarbe seisukohast ja mis võimaldab säilitatud teavet taasesitada muutmata kujul;
- 11) „vältimatud ja erakorralised asjaolud“ – **ettenähtamatu** olukord, mida ettevõtja ei saa kontrollida ja mille tagajärgi ei oleks saanud vältida isegi siis, kui oleks võetud kõiki mõistlike meetmeid **ka kõikide hoolsusnõuete rakendamise korral**; [ME 51]
- 12) „mittevastavus“ –paketteisis sisalduvate reisiteenuste osutamata jätmine ~~ja~~ **või** mittenõuetekohane osutamine; [ME 52]
- 12a) „lisateenus“ – **reisiteenuste pakkumise või täiendamise kontekstis teenus, mis ei ole iseseisev turismiteenus, eelkõige näiteks reisikindlustus, transport jaama ja majutuskoha vahel või transfeer reisi lähtelennujaama või ekskursioonide raames, pagasivedu, toitlustamine ja koristamisteenus, mida osutatakse majutusteenuse osana.** [ME 53]

II peatükk

Teavitamiskohustused ja paketteisilepingu sisu

Artikkel 4

Lepingueelne teave

1. Liikmesriigid tagavad, et enne paketteisilepingu või mis tahes vastava pakkumise reisijale siduvaks muutumist on korraldaja ja juhul, kui paketteisi müüakse vahendaja kaudu, siis ka vahendaja kohustatud esitama reisijale järgmise teabe, kui see kehtib paketteisi suhtes: [ME 54]

a) reisiteenuse peamised tunnused:

i) reisi sihtkoht/sihtkohad, marsruut ja nendes kohtades viibimise ajad koos kuupäevadega, **samuti sisalduvate ööbimiste arv**; [ME 55]

ii) kasutatav veovahend ning veo iseloomustus ja liik, ärasõidu ning tagasituleku kuupäev, kellaaeg ja koht ~~või kui täpset aega ei ole veel kindlaks määratud, siis ligilähedane lahkumise ja tagasituleku kuupäev~~, vahepeatuste kestus ja kohad ning transpordiihendused.

kui täpset aega ei ole veel kindlaks määratud, teavitab ettevõtja reisijat ärasõidu ja tagasituleku ligikaudsest ajast.

kui kindlaks ei saa määrata ka ligikaudset aega, annab ettevõtja sellest reisijale teada; [ME 56]

iii) ~~majutuskohade asukohad~~ **iga majutuskoha asukoht**, peamised omadused ja ~~turismikategooria~~ **ametlik klass, mille on sellele määranud majutuskoha asukoha pädev asutus**; [ME 57]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- iv) kas pakettreis sisaldab toitlustamist ja kui sisaldab, siis toitlustamiskava;
- v) külastused, ekskursioon(id) ja muud teenused, mis sisalduvad pakettreisi kokkulepitud koguhinnas;
- va) kas mõnda reisisiteenust pakutakse reisijale koos rühmaga ning kui jah, siis kui palju inimesi rühmas eeldatavalt osaleb; [ME 58]**
- vi) keel/keeled, milles tegevus toimub ja [ME 59]
- vii) **reisija taotluse korral teave selle kohta, kas liikumispuudega teataval määral piiratud liikumisvõimega isikutele on tagatud ligipääs kogu reisi või puhkuse ajal; [ME 60]**
- b) korraldaja ja asjakohasel juhul vahendaja ärinimi ja geograafiline aadress ning nende telefoninumbrid ja e-posti aadressid;
- c) pakettreisi koguhind koos maksudega ja vajaduse korral koos kõigi kohaldatavate lisatasude, lõivude ja muude kuludega või kui selliseid kulusid ei saa mõistlikkuse piires eelnevalt välja arvutada, siis asjaolu, et reisijal ~~tuleks~~ **võib olla vaja** selliseid lisakulusid kanda **ning asjaomaste kulude laad; koguhind tuleb esitada üksikasjalikul arvel, milles esitatakse läbipaistval viisil kõik reisisiteenusega seonduvad kulud; [ME 61]**
- d) maksmise kord ja vajaduse korral tagatissummade või muude rahaliste tagatiste olemasolu ja tingimused, mida reisija peab maksma või esitama;
- e) **vajaduse korral** minimaalne reisijate arv, mis on vajalik pakettreisi toimumiseks ja vähemalt 20 päeva pikkune aeg ~~enne artikli 10 lõike 3 punktis a osutatud tähtaeg~~ pakettreisi algust selle võimalikuks tühistamiseks juhul ~~enne selle algust~~, kui see arv ei täitu; [ME 62]
- f) üldine teave passide ja viisadega seotud nõuete kohta, sealhulgas viisa saamiseks kuluv ligikaudne aeg asjaomase liikmesriigi/asjaomaste liikmesriikide kodanikele ning teave tervisenõuete kohta;
- fa) teave vabatahtliku kindlustuspoliisi sõlmimisvõimaluste kohta, mis kataks tarbijapoolse loobumise kulud või tagasitoimetamiskulud õnnetuse või haiguse korral; [ME 63]**
- g) kinnitus selle kohta, et toode on pakettreis;
- ga) teave selle kohta, et reisija või korraldaja võib vastavalt artiklile 10 lepingu igal ajal enne pakettreisi algust kohaldatava mõistliku standardse lõpetamistasu eest või tasuta lõpetada; [ME 64]**
- gb) võimalus anda pakettreisileping üle teisele reisijale ning sellise üleandmise piirangud või tagajärjed. [ME 65]**
- 1a. Kui vahendaja müüb paketi, annab vahendaja reisijale viivitamatult kogu lõikes 1 osutatud teabe. [ME 66]**
2. Lõikes 1 osutatud teave esitatakse selgelt, **arusaadavalt** ja nähtavalt. [ME 67]
- 2a. Elektroonilisel teel sõlmitava reisilepingu puhul juhivad korraldaja reisija tähelepanu selgelt ja rõhutatult ning vahetult enne seda, kui reisija oma tellimuse esitab, lõike 1 punkti a alapunktides i, ii, iii, iv ja v ning käesoleva artikli lõike 1 punktides c ja d osutatud teabele. Vastavalt kohaldatakse ka direktiivi 2011/83/EL artikli 8 lõike 2 teist lõiku. [ME 68]**
- 2b. Käesolevas peatükis kehtestatud teavitamisnõude täitmise tõendamise kohustus jääb ettevõtjale. [ME 69]**

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 5

Lepingueelse teabe siduv iseloom ja lepingu sõlmimine

1. Liikmesriigid tagavad, et korraldaja ei või muuta reisijale artikli 4 **lõike 1** punktide a, ~~b~~, c, d, e, **f, g** ja ~~g~~ **ga** alusel esitatud **esitatavat** teavet, ~~v.a juhul, kui korraldaja jätab endale õiguse teha teabes muudatusi ja teavitab reisijat~~ **mis on pakettreisilepingu lahutamatu osa ning mida tohib muuta üksnes lepinguosaliste sõnaselgel nõusolekul**. Kõikidest muudatustest **seoses lepingueelse teabega antakse reisijale teada** enne lepingu sõlmimist **ning** selgelt ja nähtavalt. [ME 70]
2. Kui artikli 4 **lõike 1** punktis c osutatud teavet kõigi kohaldatavate lisatasude, lõivude ja muude kulude kohta ei esitata enne lepingu sõlmimist, ei kanna reisija kõnealuseid lisatasusid, lõive ega muid kulusid. [ME 71]
3. Lepingu sõlmisel või ~~kohe~~ **viivitamatult** pärast seda annab korraldaja reisijale püsival andmekandjal lepingu või selle kinnituse koopia. [ME 72]

Artikkel 6

Pakettreisilepingu sisu ja enne pakettreisi algust esitatavad dokumendid

1. Liikmesriigid tagavad, et pakettreisilepingud on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles ning kui need on kirjalikus vormis, siis loetavad. [ME ei puuduta kõiki keeleversioone]
2. ~~Leping või selle~~ **Lepingu tekst või** kinnitus hõlmab kogu artiklis 4 osutatud teavet, **mis on lepingu lahutamatu osa**. ~~Teave hõlmab~~ **Lepingu tekst või kinnitus sisaldab ka** järgmist lisateavet: [ME 74]
 - a) reisija erisoovid, millega korraldaja on nõustunud;
 - b) teave selle kohta, et korraldaja:
 - i) vastutab kõikide lepingus sisalduvate reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest;
 - ii) on kohustatud vastavalt artiklile 14 andma abi, kui reisija satub raskustesse;
 - iii) on kohustatud hankima kaitse maksejõuetuse korral, et reisijatele makstaks tagasi raha ja nad toimetataks kodumaale kooskõlas artikliga 15, ning esitama samuti maksejõuetuse korral kaitset osutava asutuse nime ja selle kontaktandmed koos geograafilise aadressiga,
 - e) ~~kontaktpunkti andmed, kuhu reisija võib esitada kaebuse mis tahes kohapeal märgatud mittevastavuse kohta;~~ [ME 75]
 - d) korraldaja kohaliku esindaja või kontaktpunkti nimi, geograafiline aadress, telefoninumber ja e-posti aadress, kelle poole raskustesse sattunud reisija võib abi saamiseks pöörduda, või kui sellist esindajat või kontaktpunkti ei ole, siis hädaabitelefoni number või muu korraldajaga ühenduse saamise viis; [ME 76]
 - e) ~~teave selle kohta, et reisija võib lõpetada lepingu enne pakettreisi algust igal ajal, makstes nõuetekohast hüvitist või mõistlikku standardset lepingu lõpetamise tasu, kui sellised tasud on määratletud artikli 10 lõikes 1;~~ [ME 77]
 - f) kui alaealised reisivad majutust sisaldava pakettreisiga **ja nendega ei ole kaasas nende vanemaid ega ka eestkostjaid**, siis teave selle kohta, kuidas ~~võtta otse ühendust~~ **saab vanem või eestkostja** alaealise või vastutava isikuga alaealise peatuspaigas **otse ühendust võtta**; [ME 78]

Kolmapäev, 12. märts 2014

- g) teave kättesaadavate alternatiivsete ja veebipõhiste **kehtivate ettevõttesiseste kaebuste menetlemise süsteemide ning vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanismide kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2013/11/EL⁽¹⁾ ning vaidluste internetipõhise lahendamise võimaluste kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 524/2013⁽²⁾. [ME 79]**
3. Lõikes 2 osutatud teave esitatakse selgelt, **arusaadavalt** ja nähtavalt. [ME 80]
4. Korraldaja annab reisijale enne pakettreisi algust piisava ajavaruga **järgneva teabe**:
- a) kõik vajalikud kviitungid, kupongid või piletid, sealhulgas ~~teave~~ **sh teave** täpse lahkumisaja, vahepeatuste, transpordiihenduste ja kohalejõudmise kohta;
- b) **kõik asjakohased kontaktandmed juhuks, kui reisija märkab mittevastavust, ning teabe selle kohta, kuidas reisija seejärel toimima peaks;**
- c) **korraldaja kohaliku esindaja või kontaktpunkti nimi, asukoha aadress, telefoninumber ja e-posti aadress, mida raskustesse sattunud reisija võib abi saamiseks kasutada, või kui sellist esindajat või kontaktpunkti ei ole, siis eriolukorras kasutatav telefoninumber või muu korraldajaga ühenduse saamise viis.** [ME 81]

III peatükk

Lepingu muutmine enne pakettreisi algust

Artikkel 7

Lepingu üleandmine teisele reisijale

1. Liikmesriigid tagavad, et reisija võib anda lepingu üle isikule, kes vastab kõikidele lepingu suhtes kohaldatavatele tingimustele, ~~ku~~ **tingimusel et** ta on korraldajat **või vahendajat sellest hiljemalt seitse päeva** enne pakettreisi algust ~~sellest~~ püsival andmekandjal ~~aegsasti~~ teavitanud. [ME 82]
2. Lepingu üleandja ja vastuvõtja vastutavad solidaarselt tasumata summade ja kõikide üleandmisest tekkivate lisatasude, maksude või muude kulude maksmise eest, **kui neid on. Korraldaja teavitab lepingu üleandjat ja vastuvõtjat lepingu üleandmisega seonduvatest võimalikest kuludest, kusjuures** sellised kulud ei tohi **ühelgi juhul** olla põhjendamatud ega tohi ~~ühelgi juhul~~ olla suuremad kui korraldaja kantud tegelikud kulud. [ME 83]

Lepingu üleandmisest tulenevate lisatasude, lõivude või muude kulude tõendamine on korraldaja kohus. [ME 84]

Artikkel 8

Hinna muutmine

1. Liikmesriigid tagavad, et hindu võib korrigeerida ainult siis, kui lepingus on sõnaselgelt sätestatud võimalus tõsta hindu ning lepinguga kohustatakse korraldajat alandama hindu samavõrra järgmiste muutuste otsesel tulemusel:
- a) **reisijateveoteenuse hinna muutus, mis tuleneb** reisijateveoks kasutatava kütuse hinna ~~muutus~~ **muutumisest;** [ME 85]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 524/2013 tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise määrus) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 1).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- b) pakettreisi teenuste osutamise otseselt mitteseotud kolmanda isiku poolt sisalduvatele reiseenustele kehtestatud maksu- või tasumäärade muutus, sealhulgas turismimaksud, maaletulekutasud või sisse- ja väljasõidutaksud sadamates ja lennujaamades või
- c) pakettreisiga seotud vahetuskursside muutus.

1a. Lõike 1 kohane hinna alanemine suurusjärgus 3 % või rohkem peab kajastuma ka reisija makstavas hinnas. Lõike 1 kohast hinnatõusu võib kajastada reisija jaoks ainult siis, kui hind muutub 3 % või rohkem. Kui hind alaneb 3 % või rohkem, võib korraldaja kehtestada reisijale ühekordselt makstava haldustasu kuni 10 eurot reisija kohta. [ME 86]

2. Kui lõikes 1 osutatud hinnatõus ei või ületada 10 % pakettreisi on suurem kui 8 % paketi hinnast, kohaldatakse artikli 9 lõiget 2. [ME 87]

3. Lõikes 1 osutatud hinnatõus on kehtiv ainult siis, kui korraldaja esitab annab reisijale hinnatõusust ning selle põhjustest ja arvestamise viisist püsival andmekandjal põhjenduse ja arvatuse, selgelt ja arusaadavalt teada põhjendamatu viivitusega ja hiljemalt 20 päeva enne pakettreisi algust. [ME 88]

Artikkel 9

Muude lepingutingimuste muutmine

1. Liikmesriigid tagavad, et enne pakettreisi algust ei või korraldaja muuta ühepoolselt muid lepingutingimusi peale hinna (**kooskõlas artikliga 8**), välja arvatud juhul, kui: [ME 89]

- a) korraldaja on jätnud lepingus endale selle õiguse;
- b) muudatus on väheoluline; (**eelkõige artikli 4 lõike 1 punktides a ja d osutatud elementide puhul**) ning [ME 90]
- c) korraldaja teavitab reisijat püsival andmekandjal selgelt ja nähtavalt.

1a. Lepingutingimuste muutmist peetakse käesoleva artikli lõike 2 tähenduses oluliseks eelkõige juhul, kui artikli 4 lõike 1 punkti a alapunkti ii kohaselt esitatud lahkumise või tagasituleku aeg erineb tegelikust lahkumis- või tagasitulekuajast enam kui 3 tundi või kui see ei toimu lepingueelses teabes osutatud päevaajal. [ME 91]

2. Kui korraldaja on enne pakettreisi algust sunnitud olulisel määral muutma mis tahes artikli 4 lõike 1 punktis a määratletud reiseenuste peamist tunnust või artikli 6 lõike 2 punktis a osutatud erisoovi **või tõstma paketi hinda vastavalt artikli 8 lõikele 2 enam kui 8 % lepingus kindlaksmääratud hinnast**, on korraldaja kohustatud põhjendamatu viivitusega teavitama reisijat püsival andmekandjal selgelt ja nähtavalt: [ME 92]

- a) kavandatud muudatustest ja **nende mõjust reisi hinnale** [ME 93]
- b) asjaolust, et reisija võib lõpetada lepingu trahvi maksmata kindlaks määratud mõistliku ajavahemiku jooksul ja kui ta seda ei tee, siis loetakse ta kavandatud muudatusega nõustunuks **või valida korraldaja pakutavate reisipakettide seast muu samaväärse reisipaketi**; ning [ME 94]
- ba) asjaolust, et kui reisija ei kasuta lepingu lõpetamise õigust ega võta vastu korraldaja pakutud samaväärset alternatiivset reisipaketti, loetakse lepingu kavandatav muutmine tema poolt vastuvõetuks. [ME 95]**

3. Kui lepingu lõikes 2 osutatud muudatused põhjustavad **muudatustest või samaväärsest alternatiivsest pakkumisest tuleneb** pakettreisi madalama kvaliteedi **madalam kvaliteet** või kulude vähenemise **vähenedmine**, on reisijal õigus hinna asjakohasele alandamisele. [ME 96]

Kolmapäev, 12. märts 2014

4. Kui leping lõpetatakse käesoleva artikli lõike 2 punkti b alusel, maksab korraldaja reisijale tagasi kõik temalt saadud maksed 14 päeva jooksul pärast lepingu lõpetamist **tagasi kõik temalt saadud maksed, sh korraldaja kaudu ette broneeritud lisateenuste (nt reisikindlustus, reisitõrkekindlustus või kohapealsed lisategevused) eest tehtud maksed.** Reisijal on **õigus saada** kooskõlas artikliga 12 ~~õigus saada~~ asjakohastel juhtudel hüvitist talle tekitatud kahju eest. [ME 97]

Artikkel 10

Lepingu lõpetamine enne pakettreisi algust

1. Liikmesriigid tagavad, et reisija võib enne pakettreisi algust lõpetada lepingu, makstes korraldajale asjakohast hüvitist. Lepingus võib kehtestada mõistlikud standardsed lõpetamistasud, mille alus on tühistamise aeg ja reisi teenuste alternatiivsest kasutamisest tulenev tavapäraste kulude kokkuvõide ja tulu. Standardsete lõpetamistasude puudumisel vastab hüvitise suurus pakettreisi hinnale, millest on maha arvatud kulud, mille korraldaja **on tõendatult** kokku ~~hoiab~~ **hoidnud ning mida ei ole võimalik reisi teenuse osutajate käest tagasi nõuda ega katta asjaomaste teenuste alternatiivse kasutamise kaudu. Lepingu lõpetamise eest nõutavad tasud, sh haldustasud, ei ole ebaproportsionaalsed ega ülemäärased. Korraldaja esitab hüvitise või standardsete lõpetamistasude suuruse arvestamise viisi kohta põhjendused. Hüvitise asjakohasuse tõendamise kohustus jääb korraldajale.** [ME 98]

2. **Kui reisileping on sõlmitud, on** reisijal ~~on~~ õigus lõpetada leping enne pakettreisi algust hüvitist maksmata, kui sihtkohtas, **teel sihtkohta läbitavas paigas** või selle **sihtkoha** vahetus läheduses esinevad vältimatud ja erakorralised asjaolud, mis **pakettreisi oluliselt** mõjutavad ~~olulisel määral~~ **ning mille tõttu peab korraldaja pakettreisilepingu olulisi osi märkimisväärselt muutma. Sellisteks vältimatuteks ja erakorralisteks asjaoludeks peetakse näiteks** pakettreisi **oluliselt mõjutavat sõjategevust või looduskatastroofi. Vältimatuteks ja erakorralisteks asjaoludeks peetakse eelkõige seda, kui sihtkohta reisimine ei ole usaldusväärsete ja üldsusele kättesaadavate andmete, näiteks liikmesriikide ametiasutuste avaldatud soovitude kohaselt soovitatav.** [ME 99]

3. Korraldaja võib lõpetada lepingu reisijale hüvitist maksmata, ~~kui~~ **lõpetada üksnes järgmistel juhtudel:** [ME 101]

a) pakettreisile registreerunud inimeste arv on väiksem kui lepingus esitatud minimaalne arv ja kui korraldaja teavitab reisijat lepingu lõpetamisest lepingus kindlaks määratud aja jooksul ~~ning mitte hiljem kui~~, **kuid igal juhul hiljemalt:**

i) 20 päeva enne pakettreisi algust, **kui reis kestab enam kui kuus päeva;**

ii) **seitse päeva enne pakettreisi algust, kui reis kestab kaks kuni kuus päeva;**

iii) **48 tundi enne pakettreisi algust, kui tegemist on ühepäevase reisiga, või** [ME 102]

b) korraldaja ei saa lepingut täita vältimatute ja erakorraliste asjaolude tõttu ning ta teavitab reisijat lepingu lõpetamisest enne pakettreisi algust põhjendamatu viivitusega.

4. Kui leping lõpetatakse punktide 1, 2 ja 3 alusel, maksab korraldaja reisijale tagasi kõik tema tehtud alusetud maksed 14 päeva jooksul.

IV peatükk

Pakettreisi teenuste osutamine

Artikkel 11

Vastutus pakettreisi teenuste osutamise eest

1. Liikmesriigid tagavad, et korraldaja vastutab lepingus sisalduvate reisi teenuste osutamise eest olenemata sellest, kas selliseid teenuseid peab osutama korraldaja või teised teenuseosutajad.

Kolmapäev, 12. märts 2014

2. Kui mis tahes teenust ei osutata kooskõlas lepinguga, heastab korraldaja mittevastavuse, ~~kui~~ **tingimusel et reisija annab korraldajale mittevastavusest teada või et see on korraldajale selge, et selle kõrvaldamine** ei ole ebarproportsionaalne **ning et mittevastavus ei ole tekkinud reisija süül.** [ME 103]

3. Juhul kui lepingus kokku lepitud viisil ei ole võimalik osutada olulist osa teenustest, on korraldaja kohustatud lisatasuta osutama reisijale sobivaid muid reisikorraldusteenuseid pakettreisijätkumise ajal, sealhulgas juhul, kui reisija naasmist lähtekohta ei tagata kokkulepitud viisil, **kusjuures teenuse kvaliteet peab olema vähemalt samaväärne lepingus sätestatuga.** [ME 104]

4. Kui korraldajal ei ole võimalik pakkuda muid sobivaid reisikorraldusteenuseid või reisija ei ole muude reisikorraldusteenustega nõus seetõttu, et need ei ole võrreldavad lepingus kokkulepitutega, tagab korraldaja reisijale juhul, kui pakettreis sisaldab reisijate vedu, lisatasuta samaväärse transpordi lähtekohta või muusse kohta, millega reisija on nõus, ning maksab kooskõlas artikliga 12 asjakohastel juhtudel **juhul, kui lepinguga ette nähtud teenuseid ei osutatud,** reisijale hüvitist **vastavalt artiklile 12. Hüvitis makstakse välja 14 päeva jooksul.** [ME 105]

4a. Lõike 4 kohaldamise korral võib reisija lepingu lõpetada, kui mittevastavus on märkimisväärne ja selle tulemusel ei ole teenuste edasine osutamine võimalik või tulemuslik. [ME 106]

5. Kui vältimatute ja erakorraliste asjaolude tõttu ei ole võimalik tagada reisija õigeaegset naasmist, ei kanna korraldaja reisija pikeneva kohalviibimisega seotud kulusid, mis ületavad 100 eurot öö kohta ja kolme ööd reisija kohta. **Korraldaja korraldab majutuse, mis vastab algselt broneeritud hotelli kategooriale. Reisija võib majutuse broneerida ise ainult juhul, kui korraldaja on selgesõnaliselt öelnud, et ta ei soovi või ei saa seda teha. Sellistel juhtudel võib korraldaja piirduda majutuskulude eest tasumisega 125 euroga ühe reisija ühe öö kohta.** [ME 107]

6. Käesoleva artikli lõikes 5 osutatud kulude piirangut ei kohaldata liikumispuudega isikute suhtes, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1107/2006 puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul artikli 2 punktis a, ja neid saatvate isikute suhtes, rasedate naiste ja saatjata laste suhtes ning isikute suhtes, kes vajavad eriarstiabi, tingimusel et korraldajat on nende konkreetsetest vajadustest teavitatud **pakettreisilepingu sõlmimise ajal või, kui see ei ole võimalik,** vähemalt 48 tundi enne pakettreisijälgust. Korraldaja ei tohi tugineda käesoleva artikli lõikes 5 osutatud kulude piiramise vältimatutele ja erakorralistele asjaoludele, kui asjaomane veoteenuse osutaja ei tohi kohaldatavate ELi õigusaktide alusel selliseid asjaolusid aluseks võtta. [ME 108]

7. Kui alternatiivsete reisikorraldusteenuste tõttu langeb pakettreisijälgust, vähenevad kulud, on reisijal kooskõlas artikliga 12 õigus hinna alandamisele ja asjakohastel juhtudel tekitatud kahju hüvitamisele.

7a. Liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada sätteid, millega nähakse ette ka vahendaja vastutus pakettreisijälgust eest ning sellisel juhul on vahendaja jaoks siduvad käesolevast artiklist, artikli 6 lõike 2 punktist b, artiklist 12, artikli 15 lõikest 1 ja artiklist 16 tulenevad kohustused. [ME 109]

7b. Reisija õigus hüvitisele määruse (EÜ) nr 261/2004 alusel on sõltumatu reisija õigusest hüvitisele käesoleva direktiivi alusel. Kui reisijal on õigus saada hüvitist nii määruse (EÜ) nr 261/2004 kui ka käesoleva direktiivi alusel, siis on reisijal õigus esitada kahjunõuded mõlema õigusakti põhjal, kuid ta ei tohi eri õigusaktide alustel kumuleerida õigusi seoses samade asjaoludega, kui kõnealuste õigustega kaitstakse sama huvi või neil on sama eesmärk. [ME 110]

Artikkel 12

Hinna alandamine ja kahjude hüvitamine

1. Liikmesriigid tagavad, et reisijal on õigus asjakohasele hinna alandamisele:

a) iga ajavahemiku eest, mil mittevastavus esines või

Kolmapäev, 12. märts 2014

b) kui artikli 11 lõigetes 3 ja 4 osutatud muud reisikorraldusteenused põhjustavad pakettreisi madalama kvaliteedi või kulude vähenemise.

2. Reisijal on õigus saada korraldajalt hüvitist igasuguste kahjude, sealhulgas mittemateriaalse kahju eest, mida reisija kannab mis tahes mittevastavuse tõttu.

3. Reisijal ei ole õigust hinna alandamisele ja kahjude hüvitamisele, kui

a) korraldaja tõendab, et mittevastavus:

i) tuleneb reisijast;

ii) tuleneb kolmandast isikust, kes ei ole seotud lepingujärgsete teenuste osutamisega, ning see on ettenägematu või vältimatu või

iii) tuleneb vältimatutest ja erakorralistest asjaoludest või

b) reisija ei teavita korraldajat põhjendamatu viivitusega kohapeal tuvastatud mittevastavusest, kui selline teavitamisnõue oli lepingus selgelt ja nähtavalt esitatud ja on juhtumi asjaolusid arvestades põhjendatud.

4. Kui liidu suhtes siduvate rahvusvaheliste konventsioonidega piiratakse tingimusi, mille alusel peab pakettreisi osaks oleva teenuse osutaja hüvitist maksma, kohaldatakse samasuguseid piiranguid ka korraldaja suhtes. Kui liidu suhtes mittesiduvate rahvusvaheliste konventsioonidega piiratakse teenuseosutaja makstavat hüvitist, kohaldatakse samasuguseid piiranguid ka korraldaja suhtes. Muudel juhtudel võib lepinguga piirata korraldaja makstavat hüvitist, kui sellist piirangut ei kohaldata tahtlikult või raskest hooletusest põhjustatud isikukahju ja ~~või~~ kahjude suhtes ja hüvitis võrdub vähemalt pakettreisi kolmekordse koguhinnaga. [ME 111]

5. Õigus tekitatud kahju hüvitamisele või hinna alandamisele käesoleva direktiivi alusel ei mõjuta reisijate õigusi, mis tulenevad määrusest (EÜ) nr 261/2004, määrusest (EÜ) nr 1371/2007, määrusest (EL) nr 1177/2010 ja määrusest (EL) nr 181/2011. Reisijal on õigus esitada kahjunõudeid, **eriti täiendava hüvitise nõudeid** käesoleva direktiivi ja nimetatud direktiivide määruste alusel, kuid ta ei tohi seoses. Samade asjaoludega kumuleerida seoses ei tohi õigusi eri õiguslikel alustel, kui sellised õigused kaitsevad sama huvi või neil on sama eesmärk kumuleerida. [ME 112]

6. Käesoleva artikli alusel esitatavate kahjunõuete aegumistähtaeg ei tohi olla lühem kui ~~üks aasta~~ **kolm aastat**. [ME 113]

Artikkel 13

Võimalus võtta korraldajaga vahendaja kaudu ühendust

Liikmesriigid tagavad, et reisija võib pakettreisi teenuste pakkumisega seotud teated, kaebused või kahjunõuded saata otse vahendajale, kelle kaudu pakettreis osteti. Vahendaja edastab sellised teated, kaebused või kahjunõuded korraldajale asjatu viivitusega. Tähtaegadest või aegumistähtaegadest kinnipidamise tähenduses käsitatakse sellise teatise kättesaamist vahendaja poolt teatise kättesaamisena korraldaja poolt.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 14

Kohustus anda abi

Liikmesriigid tagavad, et korraldaja annab raskustesse sattunud reisijale ~~kiiret~~ **põhjendamatu viivitusega asjakohast** abi, eriti: [ME 114]

- a) tagades asjakohase teabe tervishoiuteenuste, kohalike ametiasutuse ja konsulaarabi kohta;
- b) aidates reisijat kaugsidapidamisel ja alternatiivsete reisivõimaluste korraldamisel **reisijal kasutada kaugsidet ja hankida alternatiivseid reisivõimalusi**. [ME 115]

Korraldaja võib võtta sellise abi eest mõistlikku tasu, kui olukord on põhjustatud reisija ~~hooletuse tõttu~~ **hooletusest** või tahtlikult. **See tasu ei ole ühelgi juhul suurem kui korraldaja kantud tegelikud kulud**. [ME 116]

V peatükk

Kaitse maksejõuetuse korral

Artikkel 15

Kaitse tõhusus ja ulatus maksejõuetuse korral

1. Liikmesriigid tagavad, et **pakettreiside** korraldajatel ja **seotud reisikorraldusteenuste** vahendajatel, kes hõlbustavad ~~toetatud seotud~~ **seotud** reisikorraldusteenuste hankimist ~~oma selle liikmesriigi~~ territooriumil, on olemas tagatis reisijate tehtud kõikide maksete tõhusaks ja ~~õigeaegselt~~ **viivitamatuks** tagasimaksmiseks ja **ning** kui reisikorraldus sisaldab reisijate vedu, siis reisijate tõhusaks ja kiireks kodumaale toimetamiseks maksejõuetuse korral. **Võimaluse korral pakutakse võimalust reisi jätkata**. [ME 117]
2. Lõikes 1 viidatud kaitse maksejõuetuse korral peab võtma arvesse asjaomase ettevõtja tegevuse tegelikku finantsriski. See peab reisijaid toetama, sõltumata nende elukohast, lähtekohast või sellest, kas müüakse pakettreisi või ~~toetatud seotud~~ **seotud** reisikorraldusteenuseid.

Artikkel 16

Maksejõuetusevastase kaitse vastastikune tunnustamine ja halduskoostöö

1. Liikmesriigid tunnustavad artikli 15 ülevõtmise siseriiklikes eeskirjades nõuetele vastavaks igasuguse maksejõuetusevastase kaitse, mille korraldaja või ~~toetatud seotud~~ **seotud** reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustav vahendaja on hankinud oma liikmesriigi sätete alusel, millega võetakse üle artikkel 15.

1a. Liikmesriigid võimaldavad väljaspool nende või liidu territooriumi asuvatel pakettreiside korraldajatel, seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustavatel vahendajatel ja reisijateveo ettevõtjatel saada maksejõuetuse korral kaitset oma riikliku maksejõuetusevastase kaitse süsteemi raames. [ME 118]

2. Liikmesriigid määravad kesksed kontaktpunktid, et hõlbustada halduskoostööd ja järelevalvet eri riikides tegutsevate korraldajate ja ~~toetatud seotud~~ **seotud** reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustavate vahendajate üle. Nad edastavad selliste kontaktpunktid kontaktandmed kõikidele liikmesriikidele ja komisjonile.
3. Kesksed kontaktpunktid teevad üksteisele kättesaadavaks kogu vajalikku teabe oma riigi kaitsemeetmete kohta maksejõuetuse korral ja asutuse või asutuste nimed, kes tagavad nende territooriumil asutatud konkreetsele ettevõtjale kaitse maksejõuetuse korral. Nad võimaldavad üksteisele juurdepääsu kõikidele nimestikele, milles on loetletud korraldajad ja ~~toetatud seotud~~ **seotud** reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustavad vahendajad, kes vastavad nende maksejõuetusevastase kaitsega seotud kohustustele.
4. Kui liikmesriigil on kahtlusi teises riigis asutatud ja ~~tema territooriumil tegutseva~~ korraldaja või ~~toetatud seotud~~ **seotud** reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustava vahendaja maksejõuetusevastase kaitse suhtes, küsib ta selgitusi ~~asutamise~~ **asutamiskoha** liikmesriigilt. Liikmesriigid vastavad teiste liikmesriikide päringutele hiljemalt 15 tööpäeva jooksul pärast päringu saamist. [ME 119]

Kolmapäev, 12. märts 2014

VI peatükk

~~Toetatud~~ **Seotud** reisikorraldusteenused

Artikkel 17

~~Toetatud~~ **Seotud** reisikorraldusteenustega kaasnevad teavitamisnõuded

Liikmesriigid tagavad, et enne lepingu või muu vastava pakkumise reisijale siduvaks muutumist on ~~toetatud~~ **seotud** reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustav vahendaja kohustatud esitama selgelt ja nähtavalt järgmise teabe:

- a) iga teenuseosutaja vastutab ainuisikuliselt oma teenuse korrektse lepingujärgse osutamise eest
 - b) reisija ei saa kasutada ühtegi käesoleva direktiivi alusel ainult pakettreisiga reisijale tagatud õigust peale õiguse ettemaksete tagasimaksmisele ja kui reis sisaldab reisijatevedu, siis kodumaale toimetamisele juhul, kui vahendaja ise või mõni teenuseosutaja muutub maksejõuetuks; ja
- ba) reisija saab kasutada direktiiviga 2011/83/EL antud õigusi, kui nimetatud direktiivis ei ole sätestatud teisiti; [ME 120]*

Kui seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja ei ole täitnud lõike 1 punktis b sätestatud nõudeid, kehtivad reisijale kõik käesoleva direktiiviga pakettreiside puhul ette nähtud tagatised ja õigused. [ME 121]

Artikkel 17a

Vahendaja teavitamine täiendavatest reisiteenustest, mis on broneeritud seotud reisikorraldusteenuste raames seotud veebipõhiste broneerimistoimingute kaudu

Ettevõtja, kes pakub seotud reisikorraldusteenuste raames täiendavaid reisiteenuseid, tagab asjaomase vahendaja nõuetekohase teavitamise broneeringu kinnitamisest täiendavate reisiteenuste puhul, mis on esimese broneeritud reisiteenuse suhtes seotud reisikorraldusteenused ja toovad seega vahendaja jaoks käesoleva direktiivi kohaselt kaasa vastutuse ja kohustused. [ME 122]

Artikkel 17b

Internetis seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustavad ettevõtjad

Internetis seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja ei varja võimalust jätta täiendavad või lisateenused broneerimata ega esita nende broneerimata jätmise võimalust ebaselgelt, arusaamatult või mitmetimõistetavalt. See võimalus peab olema alati vaikimisi eelseadistatud. [ME 123]

VII peatükk

Üldsätted

Artikkel 18

Vahendaja konkreetsed kohustused juhul, kui korraldaja on asutatud väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda

Kui korraldaja on asutatud väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda, kehtivad liikmesriigis asutatud vahendaja suhtes peatükkides IV ja V sätestatud kohustused, v.a juhul, kui vahendaja esitab tõendid selle kohta, et korraldaja vastab peatükkides IV ja V esitatud tingimustele. **Kui väljaspool EMPd asutatud korraldaja tegutseb vahendajana, kehtib lepingujärgse hoolsuskohustuse muude aspektide rikkumise korral kahju hüvitamise kohustus. Selle sättelega ei piirata muid vahendaja vastutuse kohta kehtestatud siseriiklikke eeskirju. [ME 124]**

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 18a

Väljaspool EMPd asutatud korraldajate ja vahendajate kohustused

Liikmesriigid tagavad, et väljaspool EMPd asutatud ja mõne liikmesriigi territooriumil vahetut müüki teostava pakettreiside korraldaja või seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustava vahendaja suhtes kehtivad käesolevas direktiivis sätestatud kohustused. [ME 125]

Artikkel 18b

Lepingute vorminõuded

1. Liikmesriigid tagavad, et kõik käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingud on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles ning on kirjaliku vormistamise korral loetavad. Leping vormistatakse samas keeles, milles antakse lepingueelset teavet.
2. Leping esitatakse püsival andmekandjal. Väljaspool ärruume sõlmitavad lepingud esitatakse ka paberandmekandjal.
3. Kui leping sõlmitakse telefoni teel, kinnitab ettevõtja reisijale tehtud pakkumise püsival andmekandjal ning see muutub reisija jaoks siduvaks vaid juhul, kui ta allkirjastab lepingu või saadab oma kirjaliku nõusoleku püsival andmekandjal. [ME 126]

Artikkel 19

Vastutus broneerimisvigade eest

Liikmesriigid tagavad, et vahendaja, kes on nõustunud korraldama pakettreise või ~~toetatud~~ seotud reisikorraldusteenuste broneerimist või kes hõlbustab selliste teenuste broneerimist, vastutab kõikide broneerimisvigade korraldaja poolt artikli 4 lõike 1 alusel esitatava teabe mitteamistamise eest, mittetäieliku teabe esitamise eest ning broneerimise käigus tehtud vigade eest, kui sellised ~~vead ei tulene neid on~~ broneerimise käigus tehtud. Vahendaja ei ole vastutav juhul, kui broneerimisvead tulenevad reisijast või vältimatutest ja erakorralistest asjaoludest. Seotud reisikorraldusteenuste puhul, mis põhinevad täiendavate reisiteenuste sihipärasel hankimisel teiselt ettevõtjalt internetipõhiste broneerimistoimingute kaudu vastavalt artikli 3 punkti 5 alapunktile b, ei ole vahendaja vastutav broneerimisvigade eest, mis tulenevad asjaomase ettevõtja tehtud vigadest. Sellisel juhul tagab liikmesriik, et teenuse broneerimise käigus tekkinud vigade eest vastutab täiendavat reisiteenust osutav ettevõtja. [ME 127]

Artikkel 20

Õigus õiguskaitsesele

1. ~~Juhul~~ Kui kas korraldaja või – vastavalt artiklile 15 või 18 – vahendaja maksab hüvitist, alandab hinda või täidab muid talle käesoleva direktiivi alusel pandud kohustusi, ei tohi ühtegi käesoleva direktiivi või siseriikliku õiguse sätet tõlgendada tema õiguse piiramisena tagavad liikmesriigid, et korraldajal või vahendajal on õigus nõuda hüvitist mis tahes kolmandalt isikult, kes osales sündmuses, mis põhjustas hüvitamise, hinna alandamise või muu kohustuse.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud õigus nõuda hüvitist sisaldab ka korraldaja ja vahendaja õigust nõuda hüvitist reisiteenuse pakkujalt, kui korraldaja või vahendaja on kohustatud maksma reisijale käesoleva direktiivi alusel hüvitist ning samal ajal on reisijal õigus hüvitisele muude kohaldatavate liidu õigusaktide, muu hulgas näiteks määruse (EÜ) nr 261/2004 ja määruse (EÜ) nr 1371/2007 alusel. Hüvitise nõudmise õigust ei tohi lepingus piirata.
3. Liikmesriigid tagavad, et igasugused lõikes 1 osutatud hüvitise nõudmise õiguse piirangud on mõistlikud ja proportsionaalsed ning kooskõlas kohaldatava riikliku õigusega. [ME 128]

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 21

Direktiivi imperatiivsus

1. Korraldaja kinnitus, et ta tegutseb ainult reiseenuse osutajana, vahendajana või mis tahes muus pädevuses, või et pakettreis ei ole käesoleva direktiivi mõistes pakettreis, ei vabasta korraldajat korraldajatele käesoleva direktiiviga pandud kohustustest.
2. Reisijad ei või loobuda õigustest, mis on neile antud nende siseriiklike meetmete alusel, millega käesolev direktiiv üle võetakse.
3. Mis tahes kokkulepe või reisija avaldus, millega otseselt või kaudselt loobutakse käesoleva direktiiviga reisijatele antud õigustest või piiratakse neid või mille eesmärk on hoiduda direktiivi kohaldamisest, ei ole reisija suhtes siduv.

Artikkel 22

Jõustamine

Liikmesriigid tagavad, et **olemas** on ~~olemas~~ sobivad ja tõhusad vahendid, millega kindlustada käesoleva direktiivi nõuete täitmine.

Lisaks tagavad liikmesriigid asjakohaste mehhanismide olemasolu, mille abil hoida ära ettevõtjate ja korraldajate eksitavate tavade kasutamine, tekitades selleks tarbijates eelkõige ootused õiguste ja tagatiste suhtes, mida ei ole asjaomases lepingus ette nähtud. [ME 129]

Artikkel 23

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida õiguskaitseseasutused võivad määrata ettevõtjatele käesoleva direktiivi alusel vastu võetud riiklike sätete rikkumise eest, ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Artikkel 24

Komisjonipoolne aruandlus ja läbivaatamine

Hiljemalt ...(*) esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta. Aruandele lisatakse vajaduse korral seadusandlikud ettepanekud käesoleva direktiivi vastavusse viimiseks suundumustega reisijate õiguste valdkonnas.

Artikkel 25

Määruse (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2011/83/EL muutmine

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2006/2004⁽¹⁾ lisa punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. „Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv .../.../EL (*).

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv .../.../EL pakettreiside ja ~~toetatud~~ ning puhkuse- ja ekskursioonipakettide ja nendega seotud reisikorraldusteenuste kohta ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ (ELT L ...) (+)*.

2. Direktiivi 2011/83/EL artikli 3 lõike 3 punkt g asendatakse järgmisega:

(*) Viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitseseaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitseseaduse koostöö määrus) (ELT L 364, 9.12.2004, lk 1).

(+) Käesoleva direktiivi number, vastuvõtmise kuupäev ja ELT avaldamisviide.

Kolmapäev, 12. märts 2014

„g) sõlmitakse pakettreiside kohta, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi .../.../EL (*) artikli 3 punktis 2, v.a artikli 8 lõige 2, artiklid 19, 21 ja 22.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv .../.../EL pakettreiside ja ~~toetatud~~ ning puhkuse- ja ekskursioonipakettide ja nendega seotud reisikorraldusteenuste kohta ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ (ELT L ...) (++)“

VIII peatükk

Lõppsätted

Artikkel 26

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 90/314/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates ... (**). [ME 130]

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisas toodud vastavustabelile.

Artikkel 27

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt ... (**). Nad edastavad kõnealuste ~~normide~~ meetmete teksti viivitamata komisjonile. [ME 131 ja ME ei puuduta kõiki keeleversioone]

2. Nad kohaldavad kõnealuseid ~~norme~~ meetmeid alates ... (**). [ME 133]

3. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 28

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub [kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas].

(++) Käesoleva direktiivi number, vastuvõtmise kuupäev ja ELT avaldamisviide.

(**) 24 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

(***) 24 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Kolmapäev, 12. märts 2014

Artikkel 29

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Kolmapäev, 12. märts 2014

LISA

Vastavustabel

Direktiiv 90/314/EMÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 lõige 1	Artikli 3 punkt 2 ja artikli 2 lõike 2 punkt a
Artikli 2 lõige 2	Artikli 3 punkt 8
Artikli 2 lõige 3	Artikli 3 punkt 9
Artikli 2 lõige 4	Artikli 3 punkt 6
Artikli 2 lõige 5	Artikli 3 punkt 3
Artikli 3 lõige 1	—
Artikli 3 lõige 2	Artiklid 4 ja 5
Artikli 4 lõige 1	Artikli 4 lõige 1, artikli 6 lõige 2 ja artikli 6 lõige 4
Artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkt iv	—
Artikli 4 lõike 2 punkt a	Artikli 6 lõige 2
Artikli 4 lõike 2 punkt b	Artikli 5 lõige 3 ning artikli 6 lõiked 1 ja 3
Artikli 4 lõike 2 punkt c	—
Artikli 4 lõige 3	Artikkel 7
Artikli 4 lõige 4	Artikkel 8
Artikli 4 lõige 5	Artikli 9 lõige 2
Artikli 4 lõige 6	Artikli 9 lõiked 3 ja 4 ning artikli 10 lõiked 3 ja 4
Artikli 4 lõige 7	Artikli 11 lõiked 3, 4 ja 7
Artikli 5 lõige 1	Artikli 11 lõige 1
Artikli 5 lõige 2	Artikkel 12 lõiked 2, 3 ja 4 ja artikkel 14
Artikli 5 lõige 3	Artikli 21 lõige 3
Artikli 5 lõige 4	Artikli 6 lõike 2 punkt c ja artikli 12 lõike 3 punkt b

Kolmapäev, 12. märts 2014

Direktiiv 90/314/EMÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 6	Artikli 11 lõige 2
Artikkel 7	Artikkel 15 ja artikkel 16
Artikkel 8	—
Artikli 9 lõige 1	Artikli 27 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 9 lõige 2	Artikli 27 lõige 4
Artikkel 10	Artikkel 29

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0223

Fluoritud kasvuhoonegaasid *I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus fluoritud kasvuhoonegaaside kohta (COM(2012)0643 – C7-0370/2012 – 2012/0305(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/63)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0643),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0370/2012),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 23. mai 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 18. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit ning transpordi- ja turismikomisjoni arvamust (A7-0240/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2012)0305

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014 fluoritud kasvuhoonegaaside kohta ja määruse (EÜ) nr 842/2006 kehtetuks tunnistamise kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 517/2014) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 271, 19.9.2013, lk 138.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0224

Töötajate vaba liikumine *I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv meetmete kohta, mis lihtsustavad töötajate vaba liikumise kontekstis töötajatele antud õiguste kasutamist (COM(2013)0236 – C7-0114/2013 – 2013/0124(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/64)

Euroopa Parlament;

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0236),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 46, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0114/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 19. septembri 2013. aasta arvamust⁽¹⁾,
 - olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 20. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamust (A7-0386/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukohta;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0124

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL meetmete kohta, mis lihtsustavad töötajate vaba liikumise raames töötajatele antud õiguste kasutamist

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv 2014/54/EL) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 341, 21.11.2013, lk 54.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0225

Teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamine ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (COM(2012)0628 – C7-0367/2012 – 2012/0297(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/65)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0628),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0367/2012),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 13. veebruari 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 30. mai 2013. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 20. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit ning transpordi- ja turismikomisjoni ning petitsioonikomisjoni arvamust (A7-0277/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha ⁽³⁾;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2012)0297

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL, millega muudetakse direktiivi 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv 2014/52/EL) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 133, 9.5.2013, lk 33.

⁽²⁾ ELT C 218, 30.7.2013, lk 42.

⁽³⁾ Käesolev seisukoht asendab 9. oktoobril 2013. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0413).

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0226

Statistika väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega (delegeeritud ja rakendusvolitused)
*****I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 471/2009, mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega, seoses delegeeritud ja rakendusvolituste andmisega komisjonile teatavate meetmete vastuvõtmiseks (COM(2013)0579 – C7-0243/2013 – 2013/0279(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/66)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0579),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 338 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0243/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A7-0042/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepanek uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0279

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 471/2009, mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega, seoses delegeeritud ja rakendusvolituste andmisega komisjonile teatavate meetmete vastuvõtmiseks

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 338 lõiget 1,

Kolmapäev, 12. märts 2014

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) jõustumisega tuleb komisjonile antud volitused viia vastavusse ELi toimimise lepingu artiklitega 290 ja 291.
- (2) Seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 ⁽²⁾ vastuvõtmisega on komisjon võtnud endale kohustuse ⁽³⁾ vaadata ELi toimimise lepingus kehtestatud kriteeriumide kohaselt läbi õigusaktid, mis praegu sisaldavad viiteid kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 471/2009 ⁽⁴⁾ on komisjonile antud volitused rakendada kõnealuse määruse teatavaid sätteid.
- (4) Määruse (EÜ) nr 471/2009 vastavusseviimisel ELi toimimise lepingu uute eeskirjadega tuleks komisjonile antud praegused volitused näha ette volitustena võtta vastu delegeeritud õigusakte ja rakendusakte.
- (5) Selleks et võtta arvesse muudatusi tolliseadustikus või rahvusvahelistest konventsioonidest tulenevaid sätteid, meetodilisest aspektist vajalikke muudatusi ning vajadust kehtestada tõhus andmete kogumise ja statistika koostamise süsteem, tuleks komisjonile ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt delegeerida õigus võtta vastu õigusakte, mis käsitlevad tolliprotseduuride või tollikäitlusviiside loendi kohandamist; erikaupu ja -liikumisi ning nende suhtes kohaldatavaid teistsuguseid või erisätteid; kaupade ja liikumiste väljajätmist väliskaubandusstatistikast; määruse (EÜ) nr 471/2009 artikli 4 lõigete 2 ja 4 kohast andmete kogumist; statistiliste andmete täiendavat määratlemist; piiratud andmete esitamise nõuet erikaupade või -liikumiste kohta ning artikli 4 lõike 2 kohaselt esitatud andmete puhul; valimi tunnuseid, aruandeperioodi ning partnerriikide, kaupade ja vääringute koondamise taset; statistika edastamise tähtaja, sisu, katvuse ja juba edastatud statistika muutmise tingimuste kohandamist; tähtaega kaubandusstatistika esitamiseks ettevõtte tunnuste kaupa ja arve esitamise vääringu järgi.
- (6) On eriti oluline, et komisjon korraldaks asjakohaseid konsultatsioone ettevalmistava töö käigus, sh ka ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (7) Komisjon peaks tagama, et kõnealuste delegeeritud õigusaktidega ei panda liikmesriikidele ja andmeesitajatele märkimisväärset täiendavat halduskoormust.
- ~~(8) Selleks et tagada määruse (EÜ) nr 471/2009 rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et ta saaks võtta vastu meetmeid kõnealuse määruse artikli 5 lõikes 1 osutatud andmete puhul kasutatavate koodide kohta ning ettevõtete tunnuseid käsitlevate andmete sidumiseks sama artikli kohaselt kirjendatud andmetega. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011. [ME 1]~~

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seisukoht.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽³⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 19.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 471/2009, mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1172/95 (ELT L 152, 16.6.2009, lk 23).

Kolmapäev, 12. märts 2014

- (9) ~~Määruse (EÜ) No 471/2009 artiklis 11 osutatud kolmandate riikidega toimuvat kaubavahetust käsitleva statistika komitee (Extrastati komitee) annab komisjonile nõu ja abistab teda rakendamisevolituste teostamisel. [ME 2]~~
- (10) ~~Euroopa statistikasüsteemi komitee uut struktuuri käsitleva strateegia kohaselt, mille eesmärk on luua püramiidikujuline ja selge struktuur, et parandada koordineerimist ja tõhustada partnerlust, peaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ⁽¹⁾ asutatud Euroopa statistikasüsteemi komiteel olema nõuandev roll ja ta peaks abistama komisjoni rakendamisevolituste teostamisel. [ME 3]~~
- (11) ~~Määrust (EÜ) No 471/2009 tuleks muuta ja asendada viide Extrastati komiteele viitega Euroopa statistikasüsteemi komiteele. [ME 4]~~
- (12) Õiguskindluse tagamiseks on vaja, et käesolev määrus ei mõjutaks meetmete vastuvõtmise menetlusi, mida on alustatud, kuid mida ei ole enne käesoleva määruse jõustumist lõpule viidud.
- (13) Määrust (EÜ) nr 471/2009 tuleks seepärast vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 471/2009 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt.

a) Lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Selleks et võtta arvesse muudatusi tolliseadustikus või rahvusvahelistest konventsioonidest tulenevaid sätteid, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 10a vastu delegeeritud õigusakte, et kohandada lõikes 1 osutatud tolliprotseduuride või tollikäitlusviiside loendit.“

b) Lõike 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 10a vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad erikaupu ja -liikumisi ning nende suhtes kohaldatavaid teistsuguseid või erisätteid.“

c) Lõike 4 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 10a vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad kaupade või liikumiste väliskaubandusstatistikast väljajätmist.“

2) Artikli 4 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. „Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 10a vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad käesoleva artikli lõigete 2 ja 4 kohast andmete kogumist.“

3) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt.

a) Lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 10a vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad **eeskirjade vastuvõtmist seoses** lõikes 1 osutatud andmete ~~täiendavat määratlemist~~ **täiendava täpsustamisega ja seoses meetmetega, mis käsitlevad nende andmete puhul kasutatavaid koode.**

(¹) ELT L 87, 31.3.2009, lk 164.

Kolmapäev, 12. märts 2014

~~Komisjon võtab rakendusaktidega vastu meetmed, mis käsitlevad kõnealuste andmete puhul kasutatavaid koode.~~

~~Need rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele.~~ [ME 5]

b) Lõike 4 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 10a vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad nimetatud piiratud andmeid.“

4) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

a) Lõike 2 viimane lõik asendatakse järgmisega:

~~„Komisjon võtab rakendusaktidega~~ **Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 10a vastu meetmed delegeeritud õigusakte**, mis käsitlevad **eeskirjade vastuvõtmist** andmete ja koostatava statistika ~~sidumist sidumise kohta.~~

~~Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.~~ [ME 6]

b) Lõike 3 viimane lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 10a vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad valimi tunnuseid, aruandeperioodi ning partnerriikide, kaupade ja vääringute koondamise taset.“

5) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt.

a) Lõike 1 viimane lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 10a vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad statistika edastamise tähtaja, sisu, katvuse ja juba edastatud statistika muutmise tingimuste kohandamist.“

b) Lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 10a vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tähtaega kaubandusstatistika esitamiseks artikli 6 lõikes 2 osutatud ettevõtte tunnuste kaupa, ja kaubandusstatistika esitamist artikli 6 lõikes 3 osutatud arve esitamise vääringu järgi.“

6) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 10a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 3 lõigetes 2, 3 ja 4, artikli 4 lõikes 5, artikli 5 lõigetes 2 ja 4, artikli 6 lõikes 3 ja artikli 8 lõigetes 1 ja 2 osutatud delegeeritud volituste rakendamisel tagab komisjon, et delegeeritud õigusaktidega ei panda liikmesriikidele ega andmeesitajatele märkimisväärset täiendavat halduskoormust.

3. Artikli 3 lõigetes 2, 3 ja 4, artikli 4 lõikes 5, artikli 5 lõigetes 2 ja 4, artikli 6 lõikes 3 ja artikli 8 lõigetes 1 ja 2 osutatud volitused delegeeritakse **õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse** komisjonile ~~määramata ajaks viieks aastaks~~ alates ... (*). **Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja lõppu. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.** [ME 7]

Kolmapäev, 12. märts 2014

4. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõigetes 2, 3 ja 4, artikli 4 lõikes 5, artikli 5 lõigetes 2 ja 4, artikli 6 lõikes 3 ja artikli 8 lõigetes 1 ja 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses täpsustatud õiguste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 3 lõigete 2, 3 ja 4, artikli 4 lõike 5, artikli 5 lõigete 2 ja 4, artikli 6 lõike 3 ja artikli 8 lõigete 1 ja 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast seda, kui õigusakt on Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tehtud, esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Kõnealust ajavahemikku pikendatakse Euroopa Parlamendi või nõukogu taotlusel kahe kuu võrra.“

(*) *Käesoleva määruse jõustumise kuupäev.*

7) Artikkel 11 asendatakse järgmisega **jätakse välja**.

~~„Artikkel 11~~

~~Komitee~~

~~1. Komisjoni abistab Euroopa statistikasüsteemi komitee, mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta (*). Kõnealune komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes) (**)~~ tähenduses.

~~2. Kui on viidatud käesolevale lõikele, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.~~

(*) EÜT L 87, 31.3.2009, lk 164.

(**) EÜT L 55, 28.2.2011, lk 13.“ [ME 8]

Artikkel 2

Käesolev määrus ei mõjuta määruses (EÜ) nr 471/2009 sätestatud meetmete vastuvõtmise menetlusi, mida on alustatud, kuid ei ole enne käesoleva määruse jõustumist lõpule viidud.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* ja **konsolideeritakse määrusega, mida see muudab, kolme kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.** [ME 9]

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0227

Copernicuse programm *I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Copernicuse programm ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 911/2010 (COM(2013)0312 – C7-0195/2013 – 2013/0164(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/67)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0312),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 189 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0195/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. oktoobri 2013. aasta arvamust⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 20. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning elarvekomisjoni ja keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamusi (A7-0027/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0164

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega luuakse Copernicuse programm ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 911/2010

Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 377/2014) lõplikule kujule.

⁽¹⁾ ELT C 67, 6.3.2014, lk 88.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TA(2014)0228

Euroopa GNSSi Agentuur *I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 912/2010, millega luuakse Euroopa GNSSi Agentuur (COM(2013)0040 – C7-0031/2013 – 2013/0022(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/68)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0040),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 172, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0031/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. aprilli 2013. aasta arvamust⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 13. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni arvamusi (A7-0364/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. toonitab, et seadusandliku institutsiooni mis tahes otsus Euroopa GNSSi Agentuuri (edaspidi „agentuur“) sellise mitmeaastase rahastamise lubamiseks ei piira eelarvepädevate institutsioonide otsuseid iga-aastase eelarvemenetluse raames;
 3. nõuab, et komisjon esitaks finantskalkulatsiooni, milles võetakst täielikult arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahelist õiguslikku kokkulepet, et täita agentuuri ning võimalik, et ka komisjoni talituste eelarve ja personaliga seonduvad vajadused;
 4. nõuab, et komisjon leiaks vastuvõetava lahenduse probleemidele, mis agentuuril võivad tekkida seoses II liiki Euroopa koolide rahastamisega, sest see on otseselt seotud agentuuri suutlikkusega leida endale kvalifitseeritud töötajaid;
 5. nõuab, et agentuuri töötajate töötasule kohaldatava paranduskoefitsiendi kindlaksmääramisel ei lähtuks komisjon mitte Tšehhi Vabariigi keskmisest koefitsiendist, vaid kohandaks seda suurlinna Praha elukallidusega;
 6. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 7. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 198, 10.7.2013, lk 67.

Kolmapäev, 12. märts 2014

P7_TC1-COD(2013)0022

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega muudetakse määrust (EL) nr 912/2010, millega luuakse Euroopa GNSSi Agentuur

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 512/2014) lõplikule kujule).

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0237

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond *I****Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond (COM(2011)0751 – C7-0443/2011 – 2011/0366(COD))****(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)**

(2017/C 378/69)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0751),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 78 lõiget 2 ja artikli 79 lõikeid 2 ja 4, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0443/2011),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. juuli 2012. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 18. juuli 2012. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 17. jaanuari 2013. aasta otsust institutsioonidevaheliste läbirääkimiste alustamise ja mandaadi kohta seoses ettepanekuga ⁽³⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 20. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning väliskomisjoni, arengukomisjoni ja eelarvekomisjoni arvamusi (A7-0022/2014),
1. võtab esimesel lugemisel vastu allpool toodud seisukoha;
 2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud avalduse;
 3. võtab teadmiseks käesolevale resolutsioonile lisatud nõukogu avalduse ja komisjoni avaldused;
 4. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatab seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, Euroopa Varjupaiga-küsimuste Tugiametile ja liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 299, 4.10.2012, lk 108.

⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 23.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0020.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TC1-COD(2011)0366

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, muudetakse nõukogu otsust 2008/381/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsused nr 573/2007/EÜ ja nr 575/2007/EÜ ja nõukogu otsus 2007/435/EÜ

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 516/2014) lõplikule kujule).

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Euroopa Parlamendi avaldused

ELi toimimise lepingu artikkel 80:

„Euroopa Parlament, võttes arvesse vajadust võtta vastu käesolev määrus, et rakendada 2014. aasta algusest õigeaegselt Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (edaspidi „fond“), vastava kokkuleppe saavutamise huvides ning arvestades nõukogu järeleandmatust, nõustub eeltoodud, kokkulepitud määruse tekstiga. Sellegipoolest kordab Euroopa Parlament oma seisukohta – mille juurde ta jäi käesoleva määruse üle peetud läbirääkimiste käigus –, et fondi nõuetekohane õiguslik alus hõlmab ELi toimimise lepingu artikli 80 teist lauset kui ühist õiguslikku alust. Nimetatud õigusliku aluse eesmärk on jõustada solidaarsuse põhimõtet, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 80 esimeses lauses. Eelkõige rakendab fond solidaarsuse põhimõtet oma sätetes, milles käsitletakse rahvusvahelist kaitset taotlejate ja saavate isikute üleviimist (artiklid 7 ja 18) ning ümberasustamist (artikkel 17). Euroopa Parlament toonitab asjaolu, et määruse vastuvõtmine ei piira kaasseadusandjatele tulevikus kättesaadavate õigusliku aluste valikut, pidades eelkõige silmas ELi toimimise lepingu artiklit 80.“

Ümberpaigutamine:

„Eesmärgiga edendada ümberpaigutamist kui solidaarsuse vahendit ning parandada ümberpaigutamisega seotud tingimusi, palub Euroopa Parlament, et Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (EASO) töötaks koos Euroopa Komisjoniga välja ümberpaigutamise käsiraamatu ja meetodika, olles eelnevalt kaardistanud liikmesriikide parimad tavad ümberpaigutamise valdkonnas, sealhulgas sisekorralduse süsteemid ning vastuvõtu- ja integratsioonitingimused. Et luua ümberpaigutamiseks stiimul ning hõlbustada ümberpaigutamisoperatsioone osalevate liikmesriikide jaoks, palub Euroopa Parlament EASO-l pakkuda samuti ümberpaigutamise alaseid eriteadmisi ning koordineerida koostöös Euroopa Komisjoniga ümberpaigutamise ekspertide võrgustikku, kes kohtuks regulaarselt tehnilistel koosolekutel, kus käsitletakse konkreetseid praktilisi ja õiguslaseid küsimusi, ning pakkuda toetust Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi kasutamisel ümberpaigutamiseks. Euroopa Parlament palub Euroopa Komisjonil teostada järelevalvet ümberpaigutamisest kasu saavate liikmesriikide varjupaigasüsteemi arengu ja parenduste üle ning anda sellest regulaarselt aru.“

Nõukogu avaldus

ELi toimimise lepingu artikkel 80:

„Nõukogu rõhutab solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtte olulisust, mis peab vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 80 olema tagatud liidu õigusaktides, mis võetakse vastu ELi toimimise lepingu seda peatükki järgides, milles käsitletakse piirikontrolli-, varjupaiga- ja sisserändepoliitikat. Määrus, millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond, sisaldab asjakohaseid meetmeid, et tagada eespool nimetatud põhimõtte järgimine. Nõukogu kordab siiski oma seisukohta, et ELi toimimise lepingu artikkel 80 ei ole õiguslik alus ELi õiguse tähenduses. Nimetatud peatüki raames sisalduvad ainult ELi toimimise lepingu artikli 77 lõiked 2 ja 3, artikli 78 lõiked 2 ja 3 ning artikli 79 lõiked 2, 3 ja 4 õiguslikke aluseid, mis võimaldavad asjaomastel ELi institutsioonidel ELi õigusakte vastu võtta.“

Komisjoni avaldus

ELi toimimise lepingu artiklit 80 käsitleva komisjoni avalduse kavand:

„Kompromissi vaimus ja selleks, et tagada ettepaneku viivitamatu vastuvõtmine, on komisjon nõus ettepaneku lõpliku tekstiga, kuid märgib, et see ei piira tema algatusõigust õiguslike aluste valimisel, eelkõige seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 80 kasutamisega tulevikus.“

Neljapäev, 13. märts 2014

Euroopa rändevõrgustikku käsitleva komisjoni avalduse kavand:

„Kompromissi vaimus toetab komisjon artiklit 23 käsitlevat lõplikku teksti, millega tagatakse ka edaspidi Euroopa rändevõrgustiku tegevuste rahaline toetamine, säilitades samal ajal võrgustiku praeguse struktuuri, eesmärgid ja juhtimise, nagu sätestatud nõukogu 14. mai 2008. aasta otsuses 2008/381/EÜ. Komisjon märgib siiski, et see ei piira tema algatusõigust seoses nimetatud võrgustiku loomise ja toimimise põhjalikuma läbivaatamisega tulevikus, nagu on ette nähtud komisjoni esialgses ettepanekus artikli 23 kohta.“

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0238

Laevade ohutut ja keskkonnahoidlikku ringlussevõttu käsitleva Hongkongi konventsiooni ratifitseerimine ***

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, milles käsitletakse liikmesriikide poolt laevade ohutut ja keskkonnahoidlikku ringlussevõttu käsitleva 2009. aasta Hongkongi konventsiooni ratifitseerimist või sellega ühinemist Euroopa Liidu huvides (15902/2013 – C7-0485/2013 – 2012/0056(NLE))

(Nõusolek)

(2017/C 378/70)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (15902/2013),
 - võttes arvesse laevade ohutut ja keskkonnahoidlikku ringlussevõttu käsitleva 2009. aasta Hongkongi konventsiooni,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1257/2013 laevade ringlussevõtu kohta ning määruse (EÜ) nr 1013/2006 ja direktiivi 2009/16/EÜ muutmise kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse taotlust nõusoleku saamiseks, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 192 lõikele 1 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v ning lõikele 8 (C7-0485/2013),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 81 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku, artikli 81 lõiget 2 ja artikli 90 lõiget 7,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni soovitusi (A7-0166/2014),
1. annab nõusoleku nõukogu otsuse eelnõule;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT L 330, 10.12.2013, lk 1.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0241

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond ning Sisejulgeolekufond (üldsätted) *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse Varjupaiga- ja Rändefondi ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja piiriülese, raske ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad üldsätted (COM(2011)0752 – C7-0444/2011 – 2011/0367(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/71)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0752),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 78 lõiget 2, artikli 79 lõikeid 2 ja 4, artikli 82 lõiget 1, artiklit 84 ning artikli 87 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0444/2011);
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. juuli 2012. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 18. juuli 2012. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 20. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning eelarvekomisjoni arvamust (A7-0021/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 299, 4.10.2012, lk 108.

⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 23.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TC1-COD(2011)0367

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega sätestatakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad üldsätted

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 514/2014) lõplikule kujule).

Neljapäev, 13. märts 2014

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Euroopa Parlamendile edastatav teave riiklike programmide kohta:

Komisjon annab endast parima, et anda Euroopa Parlamendile eelnevalt teada riiklike programmide vastu võtmisest.

Komisjoni avaldus määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 teise lõigu punkti b kohta

Komisjon rõhutab, et süstemaatiline tuginemine artikli 5 lõike 4 teise lõigu punktile b on vastuolus määruse (EL) nr 182/2011 (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13) eesmärgi ja sõnastusega. Seda sätet tohib kasutada vaid siis, kui on vaja teha erand üldreeglist, mille kohaselt võib komisjon rakendusakti eelnõu vastu võtta, kui ei ole esitatud arvamust. Kuna tegemist on artikli 5 lõikes 4 sätestatud üldreeglist kõrvalekalduva erandiga, ei tohi teise lõigu punktile b tuginemises näha lihtsalt seadusandja „otsustusõigust“, vaid seda tuleb tõlgendada kitsendavalt ja seega põhjendada.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0242

Sisejulgeolekufond (politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamine ja selle vastu võitlemine ning kriisiohjamine) *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahend (COM(2011)0753 – C7-0445/2011 – 2011/0368(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/72)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0753),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 82 lõiget 1, artiklit 84 ning artikli 87 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0445/2011),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. juuli 2012. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 18. juuli 2012. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 17. jaanuari 2013. aasta otsust institutsioonidevaheliste läbirääkimiste alustamise ja mandaadi kohta seoses ettepanekuga ⁽³⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 11. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ja eelarvekomisjoni arvamust (A7-0026/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2011)0368

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2007/125/JHA

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 513/2014) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 299, 4.10.2012, lk 108.

⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 23.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0021.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0243

Sisejulgeolekufond (välispiirid ja viisad) *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend (COM(2011)0750 – C7-0441/2011 – 2011/0365(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/73)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2011)0750),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 77 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0441/2011),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. juuli 2012. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 18. juuli 2012. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 17. jaanuari 2013. aasta otsust institutsioonidevaheliste läbirääkimiste alustamise ja mandaadi kohta seoses ettepanekuga ⁽³⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 4. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ja väliskomisjoni ning eelarvekomisjoni arvamust (A7-0025/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada; teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2011)0365

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 574/2007/EÜ

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 515/2014) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 299, 4.10.2012, lk 108.

⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 23.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0019.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0244

Võrgu- ja infoturbe ühtlaselt kõrge tase ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infoturbe ühtlaselt kõrge tase kogu Euroopa Liidus (COM(2013)0048 – C7-0035/2013 – 2013/0027(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/74)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0048),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0035/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Rootsi parlamendi poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 22. mai 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 12. septembri 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu küberjulgeoleku strateegia kohta: avatud, ohutu ja turvaline küberruum ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning väliskomisjoni arvamusi (A7-0103/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2013)0027

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infoturbe ühtlaselt kõrge tase kogu Euroopa Liidus

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

⁽¹⁾ ELT C 271, 19.9.2013, lk 133.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0376.

Neljapäev, 13. märts 2014

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Võrgul ja infosüsteemidel ning -teenustel on ühiskonnas eluliselt tähtis koht. Nende usaldusväärsus ja turvalisus on **ELi kodanike vabaduse ja üldise julgeoleku**, majandustegevuse ja sotsiaalse heaolu ning ennekõike siseturu toimimise jaoks hädavajalik. [ME 1]
- (2) ~~Tahtlike ja juhuslike~~ Turvaintsidentide ulatus, sagedus ja **mõju** suurenevad ning see kujutab endast suurt ohtu võrkude ja infosüsteemide toimimisele. **Need süsteemid võivad saada ka hõlpsaks sihtmärgiks tahtlikule kahjustamisele süsteemide töö häirimise või peatamise eesmärgil**. Sellised intsidendid võivad takistada majandustegevust, põhjustada olulist finantskahju, vähendada kasutajate **ja investorite** usaldust ja tekitada ELi majandusele suurt kahju **ning lõpptulemusena ohustada ELi kodanike heaolu ja ELi liikmesriikide suutlikkust end kaitsta ja tagada elutähtsate infrastruktuuride turvalisus**. [ME 2]
- (3) Piire ületava sidevahendina on digitaalsetel infosüsteemidel ja eriti internetil oluline roll kaupade, teenuste ja inimeste piiriülese liikumise hõlbustamisel. Sellisest riikidevahelisusest tulenevalt võib nende süsteemide töö katkestus ühes liikmesriigis mõjutada ka teisi liikmesriike ja ELi tervikuna. Seepärast on võrgu ja infosüsteemide vastupidavus ja stabiilsus siseturu sujuvaks toimimiseks hädavajalikud.
- (3a) **Kuna süsteemirike** põhjused on enamasti tahtmatud, nagu looduslikud protsessid või inimlik eksimus, peaks infrastruktuur olema vastupidav nii tahtlikele kui ka juhuslikele häiretele ja elutähtsate infrastruktuuride operaatorid peaksid töötama välja vastupanuvõimelisi süsteeme. [ME 3]
- (4) ELi tasandil tuleks luua koostöömehhanism, mis võimaldaks vahetada võrgu- ja infoturbe alast teavet ning tegeleda selles vallas koordineeritud **ennetuse**, avastamise ja reageerimisega. Et selline mehhanism oleks tõhus ja kaasav, on oluline, et kõigil liikmesriikidel oleks miinimumsuutlikkus ja strateegia võrgu- ja infoturbe kõrge taseme tagamiseks oma territooriumil. Minimaalseid turvanõudeid tuleks kohaldada ka ~~haldusasutuste ja elutähtsa~~ **vähemalt teatavate** infotaristu operaatorite suhtes, et edendada riskihalduse kultuuri ja tagada, et kõige raskematest intsidentidest teatatakse. **Börsil noteeritud äriühinguid tuleks julgustada andma intsidentidest oma finantsaruannetes vabatahtlikkuse alusel teada. Õigusraamistik peaks põhinema vajadusel kaitsta kodanike eraelu puutumatus ja isikupuutumatus. Käesoleva direktiiviga hõlmatud operaatoritele tuleks laiendada elutähtsate infrastruktuuridega seotud teabe vahetuse infosüsteemi**. [ME 4]
- (4a) **Samal ajal kui haldusasutused peaksid oma avalike ülesannete tõttu näitama oma võrgu ja infosüsteemide juhtimisel ja kaitsmisel üles vajalikku hoolsust, tuleks käesoleva direktiiviga keskenduda energeetika, transpordi-, pangandus-, finantsturu taristu ja tervishoiuvaldkonnas esmatähtsa majandusliku ja ühiskondliku tegevuse säilitamiseks vajalikule elutähtsale infrastruktuurile. Tarkvaraarendajad ja riistvaratootjad tuleks jätta direktiivi reguleerimisalast välja**. [ME 5]

⁽¹⁾ ELT C 271, 19.9.2013, lk 133.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seisukoht.

Neljapäev, 13. märts 2014

- (4b) *Tuleks tagada asjaomaste liidu ametiasutuste koostöö ja tegevuse kooskõlastamine ühise välis- ja julgeolekupoliitika ja ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika eest vastutava liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendiga, ning ELi terrorismivastase võitluse koordinaatoriga kõigi suurt mõju omavate intsidentide puhul, mille puhul võib eeldada väliste ja terrorismiga seotud riskide esinemist.* [ME 6]
- (5) Et hõlmatud oleks kõik asjakohased intsidendid ja riskid, tuleks käesolevat direktiivi kohaldada kõigi võrgu- ja infosüsteemide suhtes. Haldusasutuste ja operaatorite suhtes kehtestatud kohustusi ei tuleks siiski kohaldada ettevõtjate suhtes, kes pakuvad üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/21/EÜ⁽¹⁾ tähenduses ja kelle suhtes kehtivad konkreetsed turva- ja terviklusnõuded, mis on sätestatud nimetatud direktiivi artiklis 13a, ning neid ei tuleks kohaldada ka usaldusteenuse pakujate suhtes.
- (6) Praegune suutlikkus ei ole ELis võrgu ja infoturbe kõrge taseme tagamiseks piisav. Liikmesriikide valmisoleku tase on väga erinev ning see põhjustab ELi lõikes lähenemisviiside killustatuse. See omakorda toob kaasa tarbijate ja ettevõtjate kaitstuse ebahütluse ja vähendab võrgu- ja infoturbe üldist taset ELis. Kui ~~haldusasutuste~~ ja operaatorite suhtes ei kohaldata ühised miinimumnõuded, ei ole ELi tasemel võimalik luua üldist tõhusat koostöömehhanismi. **Ülikoolidel ja teaduskeskustel on tähtis roll teadusuuringute, arendustegevuse ja innovatsiooni edendamises kõnealustes valdkondades ja seetõttu tuleks neile tagada piisav rahastamine.** [ME 7]
- (7) Tulemuslik reageerimine võrgu ja infosüsteemide turvalisusega seotud probleemidele eeldab seega ELi tasandil üldist lähenemist, mis hõlmaks ühise miinimumsuutlikkuse loomist ja kavandamisnõudeid, **piisavate küberjulgeoleku alaste oskuste arendamist**, teabevahetust ja tegevuse koordineerimist ning turvalisuse ühiseid miinimumnõudeid ~~kõigile asjaomastele operaatoritele ja haldusasutustele~~. **Küberjulgeoleku koordineerimise rühmade (Cyber Security Co-Ordination Groups – CSGCd) asjakohaste soovitude kohaselt tuleks kohaldada ühiseid miinimumstandardeid.** [ME 8]
- (8) Käesoleva direktiivi sätteid ei tohiks piidata liikmesriikide võimalust võtta vajalikke meetmeid, et tagada oma oluliste turvalisusega seotud huvide kaitse, tagada avalik kord ja julgeolek ning võimaldada kriminaalkuritegude uurimist, avastamist ja nende eest vastutuselevõtmist. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklile 346 ei tohi ühtki liikmesriiki kohustada andma teavet, mille avalikustamist ta peab oma oluliste julgeolekuhuvide vastaseks. **Ühtegi liikmesriiki ei kohustata avaldama teavet, mis on ELi salastatud teave vastavalt nõukogu otsusele 2011/292/EL⁽²⁾ või vaikimiskokkulepete või mitteametlike vaikimiskokkulepete alla kuuluv teave, näiteks protokoll teabe tundlikkuse märgistamise kohta fooritulede analoogia põhjal.** [ME 9]
- (9) Et saavutada võrgu ja infosüsteemide turvalisuse kõrge tase ja see säilitada, peaks igal liikmesriigil olema riiklik võrgu- ja infoturbe strateegia, milles oleks määratletud strateegilised eesmärgid ja konkreetsed poliitilised meetmed, mida rakendada. Riikide tasemel tuleb **käesolevas direktiivis sätestatud miinimumnõuete põhjal** välja töötada olulistele nõuetele vastavad võrgu- ja infoturbe koostöökavad, et saavutada selline reageerimissuutlikkuse tase, mis võimaldaks teha intsidentide korral tulemuslikku ja tõhusat koostööd nii riikide kui ka ELi ~~tasemel~~ **tasandil, austades ja kaitstes seejuures eraelu ja isikuandmeid. Iga liikmesriik peaks seega olema kohustatud pidama kinni ühistest standarditest, mis puudutavad andmete vormi ja jagatavate ja hinnatavate andmete vahetusvõimalusi. Liikmesriikidel peaks olema õigus paluda Euroopa Võrgu- ja Infoturbeametilt (ENISA) koostöövõrgu abi riiklike võrgu- ja infoturbe strateegiate väljatöötamisel, võttes aluseks võrgu- ja infoturbe strateegiate ühise miinimumkava.** [ME 10]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv) (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33).

⁽²⁾ Nõukogu 31. märtsi 2011. aasta otsus 2011/292/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 141, 27.5.2011, lk 17).

Neljapäev, 13. märts 2014

- (10) Käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud sätete tõhusa rakendamise huvides tuleks igas liikmesriigis luua või nimetada organ, kes vastutab võrgu- ja infoturbe alaste küsimuste koordineerimise eest ning tegutseb ELi taseme piiriülese koostöö keskusena. Sellistele organitele tuleks anda piisavad tehnilised, rahalised ja inimressursid, mis võimaldaksid neil oma ülesandeid tulemuslikult ja tõhusalt täita ning seeläbi saavutada käesoleva direktiivi eesmärgid.
- (10a) *Arvestades riikide juhtimisstruktuuride erinevusi ning selleks, et kaitsta juba kehtivat valdkondlikku korda või liidu reguleerivaid ja järelevalveasutusi ning et vältida dubleerimist, peaksid liikmesriigid saama käesoleva direktiivi alusel nimetada operaatorite võrkude ja infosüsteemide turbega seotud ülesannete täitmiseks rohkem kui ühe riikliku pädeva asutuse. Kuid sujuva piiriülese koostöö ja suhtluse tagamiseks on vajalik, et iga liikmesriik nimetaks ainult ühe riikliku ühtse kontaktpunkti, kes juhib liidu tasandil piiriülest koostööd, ilma et see piiraks valdkondliku reguleerimiskorra kohaldamist. Kui see on tingitud põhiseaduslikust korrast või muust korrast, peaks liikmesriik saama nimetada ainult ühe asutuse, kes täidab pädeva asutuse ja ühtse kontaktpunkti ülesandeid. Pädevad asutused, ühtsed kontaktpunktid peaksid olema tsiviilorganid, kelle üle teostatakse demokraatlikku kontrolli ning kes ei peaks täitma mingeid ülesandeid luuretegevuse, õiguskaitsse või kaitsse valdkonnas või olema organisatsiooniliselt seotud mõne nendes valdkondades tegevate organitega. [ME 11]*
- (11) Kõik liikmesriigid **ja operaatorid** peaksid olema nii tehniliselt kui ka töökorralduse mõttes piisavalt varustatud, et **igal ajal** vältida ja avastada võrgu ja infosüsteemidega seotud intsidente ja riske ning neile reageerida ja nende mõju leevendada. **Haldusasutuste turvasüsteemid peavad olema turvalised ja nende suhtes tuleb kohaldada demokraatlikku kontrolli ja järelevalvet. Üldkohustuslik varustus ja suutlikkus peaks olema kooskõlas ühiselt kokkulepitud tehniliste standardite ja standardse töökorraga.** Seepärast tuleks kõigis liikmesriikides luua hästi toimivad ja olulistele nõuetele vastavad infoturbeintsidentidega tegelevad ~~meeskonnad~~ **rühmad (CERTid)**, et kindlustada tulemuslik ja ühilduv suutlikkus tulla toime intsidentide ja riskidega ning tagada ELi tasandil tõhus koostöö. **Neil CERTidel peaks olema võimalik suhelda omavahel ühiste tehniliste standardite ja SPO põhjal. Olemasolevate infoturbeintsidentidega tegelevate meeskondade (CERTid) erinevate omaduste seisukohalt, mis reageerib erinevatele erialastele vajadustele ja osalistele, peaksid liikmesriigid tagama, et kõikidele käesoleva direktiiviga hõlmatud sektoritele osutaks teenuseid vähemalt üks CERT. Liikmesriigid peaksid seoses CERTide piiriülese koostööga tagama, et CERTidel on piisavad vahendid juba olemasolevates rahvusvahelistes üleeuroopalistes koostöövõrkudes osalemiseks. [ME 12]**
- (12) Arvestades liikmesriikide Euroopa foorumi (EFMS) märkimisväärset edu heade poliitiliste tavade üle peetud arutelude ja teabevahetuse soodustamisel, kaasa arvatud küberkriisialase Euroopa koostöö põhimõtete väljatöötamist, peaksid liikmesriigid ja komisjon looma võrgu, mis võimaldaks neil pidevalt suhelda ja toetaks nende koostööd. Turvaline ja tulemuslik koostöömehhanism, **mis vajaduse korral hõlmab operaatorite osalemist**, peaks võimaldama struktureeritud ja koordineeritud teabevahetust ning probleemide avastamist ja neile reageerimist ELi tasandil. [ME 13]
- (13) ~~Euroopa Võrgu ja Infoturbeamet (ENISA)~~ peaks liikmesriike ja komisjoni abistama, pakkudes neile oma teadmisi ja andes nõu ning toetades parimate tavade vahetamist. Eriti ~~peaks~~ **peaksid** komisjon **ja liikmesriigid** ENISAGA konsulteerima käesoleva direktiivi kohaldamise üle. Et tagada liikmesriikide ja komisjoni tulemuslik ja õigeaegne teavitamine, tuleks varajased hoiatused intsidentide ja riskide kohta edastada koostöövõrgus. Liikmesriikide suutlikkuse ja teadmiste parandamise huvides peaks koostöövõrk pakkuma võimalusi ka parimate tavade vahetamiseks ning abistama oma liikmeid suutlikkuse suurendamisel ja juhtima vastastikuste eksperdihindamiste ja võrgu- ja infoturbe õppuste korraldamist. [ME 14]
- (13a) Võimaluse korral **peaks liikmesriigid saama käesoleva direktiivi sätete kohaldamisel kasutada või kohandada olemasolevat organisatsioonilist struktuuri.** [ME 15]

Neljapäev, 13. märts 2014

- (14) Luua tuleks turvaline teabejagamistaristu, mis võimaldaks vahetada koostöövõrgus tundlikku ja konfidentsiaalset teavet. **Selle eesmärgi saavutamiseks tuleks täielikult kasutada liidus olemasolevaid struktuure.** Ilma et see piiraks liikmesriikide kohustust teatada koostöövõrgule ELi jaoks olulistest intsidentidest ja riskidest, peaksid liikmesriigid saama juurdepääsu teiste riikide konfidentsiaalsele teabele alles pärast seda, kui nad on tõendanud, et nende tehnilised, finants- ja inimressursid, protsessid ja sidetaristu tagavad nende tulemusliku, tõhusa ja turvalise osalemise võrgu töös, **kasutades läbipaistvaid vahendeid.** [ME 16]
- (15) Enamiku võrkude ja infosüsteemide operaatorid on eraettevõtjad ning seepärast on avaliku ja erasektori koostöö hädavajalik. Soodustada tuleks operaatorite endi mitteametlikke koostöömehhanisme võrgu- ja infoturbe tagamiseks. Nad peaksid koostööd tegema ka avaliku sektoriga ning jagama **vastastikku** teavet ja parimaid tavasid, ~~et saada~~ **sealhulgas pakkuma** intsidentide korral pakutavat tegevustoetust **asjakohast teavet ja tegevustoetust ning strateegiliselt analüüsitud teavet. Selleks et soodustada tulemuslikult teabe ja parimate tavade vahetamist, on tähtis tagada, et sellises teabevahetuses osalevad operaatorid ei oleks oma koostöö tõttu ebasoodsamas olukorras. On vaja piisavaid kaitsemeetmeid, et selline koostöö ei põhjustaks neile operaatoritele suuremaid nõuete mittejärgimisest tulenevaid riske või uusi kohustusi tulenevalt muu hulgas konkurentsi, intellektuaalomandi, andmekaitse või küberkuritegevuse alastest õigusaktidest, samuti suuremaid tegevus- või turvariske.** [ME 17]
- (16) Et tagada läbipaistvus ja ELi kodanikke ja operaatoreid nõuetekohaselt teavitada, peaksid ~~pädevad asutused~~ **ühtsed kontaktpunktid** looma ühise **ELi-ülese** veebisaidi, millel avaldada mittekonfidentsiaalset teavet intsidentide, riskide ja **nende leevendamise võimaluste** kohta ja **anda vajaduse korral nõu asjakohaste hooldusmeetmete küsimustes. Veebisaidil olev teave peaks olema kasutatavast seadmest sõltumatult kättesaadav. Sel veebisaidil tuleb piirduda ainult vajalike ja võimalikult anonüümsete isikuandmete avaldamisega.** [ME 18]
- (17) Kui teavet peetakse konfidentsiaalseks vastavalt ELi ja riikide ärisaladust käsitlevatele eeskirjadele, tuleb käesolevas direktiivis sätestatud toimingute teostamisel ja direktiivi eesmärkide täitmisel selline konfidentsiaalsus tagada.
- (18) Lähtudes eelkõige riikide kriisihalduse ~~alastest~~ kogemustest, peaksid komisjon ja liikmesriigid koostöös ENISaga töötama välja ELi võrgu- ja infoturbe koostöökava, milles määratletakse koostöömehhanismid, **parimad tavad ja tegevusmudelid, et riske ja intsidente ennetada, avastada, neist teada anda ja nendega** toime tulla ~~riskide ja intsidentidega~~. Koostöövõrgus edastatavate varajaste hoiatuste puhul tuleks seda kava nõuetekohaselt arvesse võtta. [ME 19]
- (19) Varjastest hoiatustest tuleks võrgus teatada vaid siis, kui asjaomase intsidendi või riski ulatus või raskusaste on nii olulised või võivad muutuda nii oluliseks, et vajalik on teavitamine või reageerimise koordineerimine ELi tasandil. Seega tuleks varjast hoiatamist kasutada vaid ~~tegelike või võimalike~~ intsidentide või riskide puhul, mille ulatus kasvab kiiresti, mis ületavad riigi reageerimissuutlikkuse või mis mõjutavad mitut liikmesriiki. Nõuetekohase hindamise tarvis tuleks edastada kogu riski või intsidendi hindamiseks vajalik teave koostöövõrgule. [ME 20]
- (20) Kui ~~pädevad asutused~~ **ühtsed kontaktpunktid** on saanud varajase hoiatuse ja seda hinnanud, peaksid nad kokku leppima koordineeritud reageerimises vastavalt ELi võrgu- ja infoturbe koostöökavale. ~~Pädevatele asutustele~~ **Ühtsetele kontaktpunktidele, ENISALE** ja komisjonile tuleks teatada koordineeritud reageerimise tulemusena riigi tasandil võetud meetmetest. [ME 21]

Neljapäev, 13. märts 2014

- (21) Arvestades võrgu ja info turvalisusega seotud probleemide globaalsust, on vaja teha tihedamat rahvusvahelist koostööd, et parandada turbestandardeid ja teabevahetust ning edendada ühtset üleilmselt lähenemist võrgu- ja infoturbe küsimustele. **Sellise rahvusvahelise koostöö raamistik peab vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 95/46/EÜ⁽¹⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 45/2001⁽²⁾.** [ME 22]
- (22) Vastutus võrgu ja info turvalisuse tagamise eest lasub suuresti ~~haldusasutustel~~ ja operaatoritel. Asjakohaste regulatiivsete nõuete ja tööstuse vabatahtlike tegutsemisviiside kaudu tuleks levitada ja arendada ~~riskihalduskultuuri~~ **riskihalduse, tiheda koostöö ja usalduse kultuuri**, mis hõlmaks riskihindamist ja riskist ~~ja pahatahtlikust või juhuslikust intsidendist~~ lähtuvalt asjakohaste turvameetmete rakendamist. Samuti on oluline kehtestada ~~usaldusväärset~~ võrdsed tingimused, et koostöövõrk saaks tegelikult toimida ja et oleks tagatud kõigi liikmesriikide tulemuslik koostöö. [ME 23]
- (23) Direktiiviga 2002/21/EÜ on kehtestatud nõue, et üldkasutatavaid elektroonilisi sidevõrke või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid pakkuvad ettevõtjad peavad võtma asjakohased meetmed, et kindlustada nende terviklus ja turvalisus, ning nõuded teatada turvalisuse rikkumisest ja tervikluskaost. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2002/58/EÜ⁽³⁾, on sätestatud nõue, et üldkasutatava elektroonilise sideteenuse pakkuja peab võtma oma teenuste turvalisuse tagamiseks asjakohased tehnilised ja korralduslikud meetmed.
- (24) Neid kohustusi tuleks peale elektroonilise side sektori kohaldada ka **elutähtsate infrastruktuuride operaatorite suhtes, kes sõltuvad suurel määral info- ja kommunikatsioonitehnoloogiast ning kelle tegevus on äärmiselt oluline, et säilitada majanduse ja ühiskonna jaoks hädavajalikud funktsioonid; nende hulka kuuluvad näiteks elektri-, gaasi-, transpordi- ja krediidiettevõtted, finantsturu taristu ja tervishoiuasutused. Selliste võrkude ja infosüsteemide töö katkestused mõjutaksid siseturgu. Kuigi käesolevas direktiivis sätestatud kohustusi ei tohiks peale elektroonilise side sektori kohaldada ka** infoühiskonnateenuste peamiste pakkujate suhtes, kes on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 98/34/EÜ⁽⁴⁾, ning kelle teenustele toetuvad infoühiskonna järgmise tasandi teenused ja tegevus internetis, nagu e-kaubanduse platvormid, internetimaksete lüüsid, sotsiaalvõrgustikud, otsingumootorid, pilvandmetötluse teenused üldiselt või tarkvara kauplustes. ~~Katkestused sellistes infoühiskonna üldteenustes takistavad ka muude infoühiskonna teenuste pakkumist, mille olulised sisendid sõltuvad just sellistest üldteenustest. Tarkvaraarendajad ja riistvaratootjad ei ole infoühiskonna teenuste pakkujad ja seega jäetakse nemad välja. Need kohustused peaksid laienema ka haldusasutustele ja elutähtsate infrastruktuuride operaatoritele, kes sõltuvad suurel määral info- ja kommunikatsioonitehnoloogiast ning kelle tegevus on äärmiselt oluline, et säilitada majanduse ja ühiskonna jaoks hädavajalikud funktsioonid; nende hulka kuuluvad näiteks elektri-, gaasi-, transpordi- ja krediidiettevõtted, väärtpaberibörsid ja tervishoiuasutused. Selliste võrkude ja infosüsteemide töö katkestused mõjutaksid siseturgu., võivad kõnealused pakkujad vabatahtlikkuse alusel teavitada pädevat asutust või ühtset kontaktpunkti nendest võrgu turvaintsidentidest, mida nad vajalikuks peavad. Pädev asutus või ühtne kontaktpunkt esitab juhul, kui see on mõistlikult võimalik, intsidendist teatanud operaatoritele strateegilise analüüsitud teabe, mis aitab turvaohtu ületada.~~ [ME 24]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiiv 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37).

Neljapäev, 13. märts 2014

- (24a) **Kuigi riist- ja tarkvaratoodete pakkujaid ei ole käesoleva direktiiviga hõlmatud ettevõtjatega samaväärsed ettevõtjad, tugevdavad nende tooted võrgu ja teabesüsteemide turvalisust. Seetõttu on neil tähtis roll operaatorite toetamisel oma võrgu ja teabeinfrastruktuuri turvalisuse tagamises. Pidades silmas, et riist- ja tarkvaratoodete suhtes juba kohaldatakse kehtivaid tootjavastutuse eeskirju, peaksid liikmesriigid tagama nende eeskirjade jõustamise.** [ME 25]
- (25) ~~Haldusasutuste~~ ja Operaatorite suhtes kehtestatud tehnilised ja korralduslikud meetmed ei tohiks tähendada, et konkreetselt turustatavat info- ja kommunikatsioonitehnoloogilist toodet tuleks projekteerida, arendada või toota konkreetsel viisil. [ME 26]
- (26) ~~Haldusasutused~~ ja Operaatorid peaksid tagama nende kontrolli all olevate võrkude ja süsteemide turvalisuse. Eelkõige on tegemist privaatvõrkude ja -süsteemidega, mida haldavad kas asutuse enda IT-töötajad või mille turbega seotud teenused ostetakse sisse. Turbe- ja teatamiskohustust tuleks asjaomaste operaatorite ja ~~haldusasutuste~~ suhtes kohaldada olenemata sellest, kas nad haldavad oma võrke ja infosüsteeme ise või ostavad selle teenuse sisse. [ME 27]
- (27) Vältimaks väikeste operaatorite ja kasutajate ebaproportsionaalset finants- ja halduskoormust, peaksid nõuded olema proportsionaalsed asjaomase võrgu või infosüsteemi puhul esineva riskiga, võttes sealjuures arvesse selliste meetmete kõrget tehnilist taset. Kõnealuseid nõudeid ei tuleks kohaldada mikroettevõtjate suhtes.
- (28) Pädevad asutused **ja ühtsed kontaktpunktid** peaksid pöörama piisavat tähelepanu mitteametlike ja usaldusväärsete teabejagamiskanalite säilitamisele operaatorite ning avaliku ja erasektori vahel. **Pädevad asutused ja ühtsed kontaktpunktid peaksid teavitama puudutatud IKT toodete ja teenuste tootjaid ja teenuseosutajaid neile teatatud intsidentidest, millel on oluline mõju.** Pädevatele asutustele **ja ühtsetele kontaktpunktile** teatatud intsidentide avalikustamisel tuleks seada tasakaalu üldsuse huvi saada ohtudest teada ning kahju, mida selline olukord võib põhjustada intsidentist teatanud ~~haldusasutuse~~ või operaatori mainele ja kaubandustegevusele. Teatamiskohustuse rakendamisel peaksid pädevad asutused **ja ühtsed kontaktpunktid** pöörama erilist tähelepanu sellele, et teave toote nõrkuste kohta jääks rangelt konfidentsiaalseks kuni asjakohase turvapaiga **kasutuselevõtuni avaldamiseni. Reeglina ei tohiks ühtsed kontaktpunktid avaldada intsidentides osalenud üksikisikute isikuandmeid. Ühtsed kontaktpunktid peaksid isikuandmeid avaldama üksnes siis, kui see on soovitud eesmärgi seisukohalt vajalik ja proportsionaalne.** [ME 28]
- (29) Pädevatel asutustel peaksid olema oma ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid, kaasa arvatud volitused saada operaatoritelt ja ~~haldusasutustelt~~ võrgu või infosüsteemi turvalisuse taseme hindamiseks **ning intsidentide arvu, tõsiduse ja ulatuse mõõtmiseks** piisavat teavet ning usaldusväärseid ja põhjalikke andmeid reaalsete intsidentide kohta, mis on mõjutanud võrgu või infosüsteemi tööd. [ME 29]
- (30) Sageli on intsidenti põhjuseks kuritegelik käitumine. Intsidenti seotust kuriteoga võib kahtlustada ka siis, kui alguses ei ole nende kahtluste kinnitamiseks piisavalt selgeid tõendeid. Sellises olukorras peaks pädevate asutuste, **ühtsete kontaktpunktide** ja õiguskaitseasutuste asjakohane koostöö **ning koostöö küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskusega (EC3) ja ENISAGA** olema osa tulemuslikust ja igakülgsest reageerimisest turvaintsidentide ohule. Ohutu, turvalise ja vastupidavama keskkonna edendamise eeldab, et intsidentidest, mille puhul kahtlustatakse seotust raske kuriteoga, teatatakse süstemaatiliselt õiguskaitseasutustele. Intsidenti seotust raske kuriteoga tuleks hinnata lähtuvalt liidu õigusaktidest küberkuritegevuse kohta. [ME 30]

Neljapäev, 13. märts 2014

- (31) Sageli on intsidendi tagajärjeks isikuandmete kaitstuse rikkumine. **Liikmesriigid ja operaatorid peaksid kaitsma salvestatud, töödeldud ja edastatud isikuandmeid juhusliku või ebaseadusliku hävitamise, juhusliku kaotsimineku või muutmise ning loata või ebaseadusliku salvestamise, juurdepääsu, avalikustamise ja levitamise eest ning tagama isikuandmete töötlemise turvapoliitika rakendamise.** Sellises olukorras peaksid pädevad asutused, **ühtsed kontaktpunktid** ja andmekaitseasutused omavahel koostööd tegema ja vahetama teavet **kõigis asjassepuutuvates küsimustes, asjakohasel juhul operaatoritega**, et tulla toime intsidendi tagajärjel toimunud isikuandmetega seotud rikkumisega **kooskõlas kehtivate andmekaitse-eeskirjadega.** Liikmesriigid rakendavad Turvaintsidentidest teatamise kohustust **tuleks rakendada** selliselt, et kui turvaintsidentiga kaasneb isikuandmetega seotud rikkumine üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ⁽¹⁾ tähenduses, **millest tuleb teavitada kooskõlas kohaldatavate liidu andmekaitse-eeskirjadega**, oleks halduskoormus võimalikult väike. ENISA peab sidet pädevate asutuste ja andmekaitseasutustega ning seega võiks ta aidata **peaks aitama** luua teabevahetuse mehhanismid ja vormid, et vältida olukorda, kus tuleb kasutada kaht teatamisvormi. Ühtne teatamisvorm hõlbustaks **ühtse teavitamisvormi, mis hõlbustaks** isikuandmete rikkumisega seotud intsidentidest teatamist ja vähendaks seega ettevõtjate ja haldusasutuste halduskoormust. [ME 31]
- (32) Turvanõuete standardimine on **vabatahtlik** turumajanduslik protsess, **mis peaks võimaldama operaatoritel kasutada alternatiivseid meetmeid, et saavutada vähemalt samaväärseid tulemusi.** Et tagada turvastandardite ühtne kohaldamine, peaksid liikmesriigid julgustama konkreetsete **koostalitlevate** standardite järgimist ja vastavust neile, et tagada ELi tasandil turvalisuse kõrge tase. Selleks **on vaja kaaluda avatud rahvusvaheliste standardite kohaldamist võrgu- ja infoturbele või selliste vahendite kavandamist.** Teise sammuna võib osutada vajalikuks harmoneeritud standardite koostamine, mida tuleks teha kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1025/2012 ⁽²⁾. **Eelkõige tuleks Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituuti (ETSI), Euroopa Standardikomiteed (CEN) ja Euroopa Elektrotehnika Standardikomiteed (CENELEC) volitada välja pakkuma tõhusaid ja tulemuslikke ELi avatud turvastandardeid, mille juures tuleks võimalikult vältida tehnoloogilisi eelistusi ning mida peaks väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel olema kerge järgida.** Küberjulgeoleku rahvusvahelised standardid tuleks hoolikalt läbi vaadata, et tagada, et neid ei ole kompromiteeritud ja et nad annavad piisava kaitse, ning kindlustada niimoodi, et küberjulgeoleku standardite õiguspärane järgimine parandab liidu küberjulgeoleku üldist taset, mitte vastupidi. [ME 32]
- (33) Komisjon peaks **kõigi huvitatud sidusrühmadega konsulteerides** käesoleva direktiivi sätteid regulaarselt läbi vaatama eelkõige selleks, et teha kindlaks, kas neid on vaja muuta seoses **ühiskonna, poliitika, tehnoloogia ja turutingimuste** muutumisega. [ME 33]
- (34) Et koostöövõrk saaks nõuetekohaselt toimida, tuleks komisjonile anda volitused võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, et määratleda **kriteeriumid, millele liikmesriik peab vastama, et tal lubatakse osaleda turvalises teabevahetussüsteemis, ühised ühenduvuse- ja turbestandardid turvalise teabevahetuse infrastruktuuri jaoks ja** panna paika selliste sündmuste täpsemad kirjeldused, mille puhul tuleks **kasutada kasutada** varajast hoiatust, ja määratleda **asjaolud, mille korral operaatorid ja haldusasutused peavad intsidentidest teatama.** [ME 34]

⁽¹⁾ SEC(2012)72 (final).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

Neljapäev, 13. märts 2014

- (35) On eriti tähtis, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (36) Et tagada käesoleva direktiivi rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused seoses järgmisega: koostöövõrgu raames toimuv pädevate asutuste **ühtsete kontaktpunktide** ja komisjoni koostöö, juurdepääs turvalisele teabevahetustaristule **ilma et see piiraks olemasolevate koostöömehhanismide tegevust riiklikul tasandil**, ELi võrgu- ja infoturbe koostöökava, **ning suure mõjuga** intsidentidest üldsusele teatamise vorm ja kord ning võrgu- ja infoturbe jaoks olulised standardid ja/või tehnilised kirjeldused. Neid volitusi tuleks teostada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 182/2011⁽¹⁾. [ME 35]
- (37) Käesoleva direktiivi kohaldamisel peaks komisjon pidama vastavalt vajadusele sidet asjaomaste valdkondlike komiteede ja asjaomaste organitega, mis on loodud ELi tasandil eelkõige **e-valitsuse**, energia, transpordi, tervishoiu ja **kaitse** valdkonnas. [ME 36]
- (38) Teavet, mida pädev asutus **või ühtne kontaktpunkt** peab konfidentsiaalseks vastavalt ärisaladusi käsitlevatele ELi ja siseriiklikele eeskirjadele, tuleks komisjoni, **selle asjaomaste ametite, ühtsete kontaktpunktide ja/või** ja teiste pädevate asutustega vahetada ainult siis, kui selline teabevahetus on hädavajalik käesoleva direktiivi kohaldamiseks. Vahetada võib ainult teavet, mis on sellise teabevahetuse eesmärgi seisukohast oluline, **vajalik** ja proportsionaalne **ning mille puhul tuleb järgida eel määratletud konfidentsiaalsuse ja turvalisuse kriteeriume vastavalt otsusele 2011/292/EL või vaikumiskokkulepete või mitteametlike vaikumiskokkulepete alla kuuluv teave, näiteks protokoll teabe tundlikkuse märgistamise kohta fooritulede analoogia põhjal**. [ME 37]
- (39) Koostöövõrgus riskide ja intsidentide kohta teabe jagamine ning intsidentide riigi pädevatele asutustele **või ühtsetele kontaktpunktidele** teatamise nõude järgimine võib eeldada isikuandmete töötlemist. Selline isikuandmete töötlemine on vajalik käesoleva direktiivi eesmärgiks oleva üldiste huvide järgimise jaoks ja on seega õiguspärane vastavalt direktiivi 95/46/EÜ artiklile 7. Nimetatud õiguspärasest eesmärgist arvestades ei ole tegemist ebaproportsionaalse ega talumatu sekkumisega, mis kahjustaks olemuslikult Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 8 tagatud õigust isikuandmete kaitsele. Käesoleva direktiivi kohaldamisel tuleks vajaduse korral kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1049/2001⁽²⁾. Kui ELi institutsioonid ja organid töötlevad käesoleva direktiivi kohaldamisel andmeid, peaks see toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 45/2001. [ME 38]
- (40) Kuna liikmesriigid üksi ei suuda piisavalt saavutada käesoleva direktiivi eesmärke, st võrgu- ja infoturbe kõrge taseme tagamist ELis, ning tegevuse mõju tõttu on seda parem teha liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (41) Käesolevas direktiivis järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste harta põhiõigusi ja põhimõtteid, eelkõige õigust eraelu edastatavate sõnumite puutumatusel, isikuandmete kaitset, ettevõtlusvabadust ning õigust tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus ja õiglasele kohtulikule arutamisele. Käesolevat direktiivi tuleb rakendada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtetega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendusvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

Neljapäev, 13. märts 2014

- (41a) **Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi komponentide ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et kõnealuste dokumentide edastamine on põhjendatud.** [ME 39]
- (41b) Euroopa andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikega 2 ning ta esitas arvamuse ⁽¹⁾ 14. juunil 2013,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese ja reguleerimisala

1. Käesoleva direktiiviga nähakse ette meetmed võrgu- ja infoturbe ühtlaselt kõrge taseme tagamiseks.
2. Selle eesmärgi saavutamiseks tehakse käesoleva direktiiviga järgmist:
 - a) sätestatakse kõigile liikmesriikidele kohustused seoses võrke ja infosüsteeme mõjutavate riskide ja intsidentide vältimise ja käsitlemise ning neile reageerimisega;
 - b) luuakse liikmesriikidevahelise koostöö mehhanism, et tagada käesoleva direktiivi ühetaoline kohaldamine ELis ning vajaduse korral võrke ja infosüsteeme mõjutavate riskide ja intsidentide koordineeritud, tõhus ja **tulemuslik** käsitlemine ja neile reageerimine **asjakohaste sidusrühmade osalusel**; [ME 40]
 - c) kehtestatakse operaatoritele ja ~~haldusasutustele~~ turvanõuded. [ME 41]
3. Käesoleva direktiivi artiklis 14 sätestatud turvanõudeid ei kohaldata direktiivis 2002/21/EÜ osutatud üldkasutatavaid sidevõrke või üldkasutatavaid elektroonilisi sideteenuseid pakkuvate ettevõtjate suhtes, kes peavad täitma konkreetseid turva- ja terviklusnõudeid, mis on sätestatud nimetatud direktiivi artiklites 13a ja 13b, ega usaldusteenuse pakkujate suhtes.
4. Käesolev direktiiv ei piira küberkuritegevust käsitlevate liidu õigusaktide ega nõukogu direktiivi 2008/114/EÜ ⁽²⁾ kohaldamist.
5. Samuti ei piira käesolev direktiiv järgmiste õigusaktide kohaldamist: direktiiv 95/46/EÜ, direktiiv 2002/58/EÜ, ning määrus (EÜ) nr 45/2001. **Kasutada tohib ainult käesoleva direktiivi eesmärkidel hädavajalikke isikuandmeid ning andmed peavad olema võimalikult anonüümsed, kui mitte täiesti anonüümsed.** [ME 42]
6. Info jagamisega koostöövõrgu raames vastavalt III peatükile ning võrgu- ja infoturbe intsidentidest teatamisega vastavalt artiklile 14 võib kaasneda vajadus töödelda isikuandmeid. Käesoleva direktiiviga taotletavate avaliku huvi eesmärkide saavutamise jaoks vajalikuks töötlemiseks peab olema liikmesriigi luba vastavalt direktiivi 95/46/EÜ artiklile 7 ja direktiivile 2002/58/EÜ selliselt, nagu neid siseriikliku õigusega kohaldatakse.

⁽¹⁾ ELT C 32, 4.2.2014, lk 19.

⁽²⁾ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/114/EÜ Euroopa elutähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise ning nende kaitse parandamise vajaduse hindamise kohta (ELT L 345, 23.12.2008, lk 75).

Neljapäev, 13. märts 2014

Artikkel 1a

Isikuandmete kaitse ja töötlemine

1. Käesoleva direktiivi kohane isikuandmete töötlemine toimub kooskõlas direktiividega 95/46/EÜ ja 2002/58/EÜ.
2. Käesoleva direktiivi kohane isikuandmete töötlemine komisjoni ja ENISA poolt toimub kooskõlas määrusega (EÜ) nr 45/2001.
3. Käesoleva direktiivi kohane isikuandmete töötlemine Europoli juures tegutseva küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse poolt toimub vastavalt otsusele 2009/371/JSK⁽¹⁾.
4. Isikuandmete töötlemine on õiglane ja seaduslik ning piirdub üksnes minimaalse andmehulgaga, mis on vajalik nende eesmärkide saavutamiseks, milleks neid andmeid töödeldakse. Neid andmeid säilitatakse vormingus, mis võimaldab tuvastada andmesubjekti isikut mitte kauem, kui on vajalik selle eesmärgi saavutamiseks, milleks neid isikuandmeid töödeldakse.
5. Käesoleva direktiivi artiklis 14 osutatud intsidentidest teatamine ei piira direktiivi 2002/58/EÜ artiklis 4 ja komisjoni määruses (EL) nr 611/2013⁽²⁾ sätestatud isikuandmetega seotud rikkumisest teatamise normide ja kohustuste kohaldamist. [ME 43]

Artikkel 2

Minimaalne ühtlustamine

Miski ei takista liikmesriike võtmast vastu ja säilitamast sätteid, millega tagatakse turvalisuse kõrgem tase, ilma et see piiraks nende ELi õigusest tulenevaid kohustusi.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „võrk ja infosüsteem“ –
 - a) elektrooniline sidevõrk direktiivis 2002/21/EÜ sätestatud tähenduses ja
 - b) seade või omavahel ühendatud või seotud seadmete rühm, millest vähemalt ühes toimub mõne programmi kohaselt arvutiandmete **digitaalandmete** automaatne töötlemine, ning [ME 44]
 - c) arvutiandmed **digitaalandmed**, mida salvestatakse, töödeldakse, võetakse välja või edastatakse punktides a ja b kirjeldatud komponentide töö, kasutamise, kaitsmise või hooldamise jaoks. [ME 45]
- (2) „turvalisus“ – võrgu ja infosüsteemi võime panna teatava kindlusega vastu õnnetusele või pahatahtlikule tegevusele, mis seab ohtu salvestatud või edastatud andmete või selle võrgu ja infosüsteemi kaudu pakutavate või nende kaudu juurdepääsetavate teenuste käideldavuse, autentsuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse; **turvalisus hõlmab nõuetekohaseid tehnilisi seadmeid, lahendusi ja töökorda, mis tagavad käesolevas direktiivis sätestatud turvanõuded**; [ME 46]

⁽¹⁾ Nõukogu 6. aprilli 2009. aasta otsus 2009/371/JSK, millega asutatakse Euroopa Politseiamet (Europol) (ELT L 121, 15.5.2009, lk 37).

⁽²⁾ Komisjoni 24. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 611/2013 meetmete kohta, mida kohaldatakse eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/58/EÜ kohaselt isikuandmetega seotud rikkumiste teatamise suhtes (ELT L 173, 26.6.2013, lk 2).

Neljapäev, 13. märts 2014

- (3) „risk“ – **mõistlikult tuvastatav** asjaolu või sündmus, mis võib kahjustada turvalisust; [ME 47]
- (4) „intsident“ – ~~asjaolu~~ või sündmus, mis tegelikult kahjustab turvalisust; [ME 48]
- (5) „infoühiskonna teenus“ – ~~teenus~~ direktiivi 98/34/EÜ artikli 1 punkti 2 tähenduses; [ME 49]
- (6) „võrgu- ja infoturbe koostöökava“ – kava, millega luuakse organisatsiooniliste ülesannete, vastutuse ja protseduuride raamistik, et säilitada või taastada võrkude ja infosüsteemide töö neid mõjutava ohu või intsidendi korral;
- (7) „intsidentide käsitlemine“ – intsidendi **avastamist, ennetamist**, analüüsimist ja ohjeldamist ning intsidendile reageerimist toetavad protseduurid; [ME 50]
- (8) „operaator“ –
- a) ~~muude infoühiskonna teenuste pakkujate~~ võimaldavate infoühiskonna teenuste pakkuja; infoühiskonna teenuste mittetäielik loetelu on esitatud II lisas; [ME 51]
- b) energeetika, transpordi, panganduse, ~~väärtpaberitega kauplemise~~ **finantsturu taristu, interneti vahetuspunktide, toiduainete tarneahela** ja tervishoiu valdkonnas esmatähtsa majandusliku ja ühiskondliku tegevuse säilitamiseks vajaliku ~~elutähtsa~~ **sellise** infrastruktuuri operaator, **mille katkestused või hävimine avaldaks liikmesriigis nimetatud funktsioonide täitmata jätmise tõttu suurt mõju**; operaatorite mittetäielik loetelu on esitatud II lisas, juhul kui **asjaomane võrk ja infosüsteem on seotud tema põhiteenustega**; [ME 52]
- (8a) „**olulise mõjuga intsident**“ – **infovõrgu või -süsteemi turvalisust ja pidevust kahjustav intsident, mis toob kaasa majanduse ja ühiskonna jaoks hädavajalike funktsioonide olulise katkestuse**; [ME 53]
- (9) „standard“ – määruses (EL) nr 1025/2012 osutatud standard;
- (10) „spetsifikatsioon“ – määruses (EL) nr 1025/2012 osutatud spetsifikatsioon;
- (11) „usaldusteenuse pakkuja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes pakub elektroonilist teenust, mis seisneb e-allkirjade, e-templite, e-ajatemplite, e-dokumentide, e-andmevahetusteenuste, veebisaitide autentimise ja e-tõendite, sealhulgas e-allkirja ja e-templi jaoks vajalike sertifikaatide loomises, kontrollimises, valideerimises, käsitlemises ja säilitamises.
- (11a) „**reguleeritud turg**“ – **reguleeritud turg, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 punktis 14** ⁽¹⁾; [ME 54]
- (11b) „**mitmepoolne kauplemissüsteem**“ – **mitmepoolne kauplemissüsteem, nagu see on määratletud direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 punktis 15**; [ME 55]
- (11c) „**organiseeritud kauplemissüsteem**“ – **mitmepoolne süsteem, mis pole reguleeritud turg, mitmepoolne kauplemissüsteem või keskne osapool, kelle tegevust korraldab investeerimisettevõtte või turu korraldaja, kus osakuid võlakirjades, struktureeritud finantstoodetes, lubatud heitkoguse ühikutes või tuletisinstrumentides ostev ja müüv kolmas osapool saab süsteemis suhelda viisil, mis viib lepingu sõlmimiseni kooskõlas direktiivi 2004/39/EÜ II jaotise sätetega**. [ME 56]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta (ELT L 45, 16.2.2005, lk 18).

Neljapäev, 13. märts 2014

II PEATÜKK
VÕRGU- JA INFOTURBE RIIKLIKUD RAAMISTIKUD

Artikkel 4

Põhimõte

Liikmesriigid tagavad oma territooriumil võrgu ja infosüsteemide turvalisuse kõrge taseme kooskõlas käesoleva direktiiviga.

Artikkel 5

Riiklik võrgu ja infoturbe strateegia ning riiklik võrgu ja infoturbe koostöökava

1. Iga liikmesriik võtab vastu riikliku võrgu- ja infoturbe strateegia, milles määratletakse strateegilised eesmärgid ning konkreetsed poliitilised ja regulatiivsed meetmed, mille abil saavutada võrgu ja info turvalisuse kõrge tase ja seda säilitada. Elukõige käsitletakse riiklikus võrgu- ja infoturbe strateegias järgmisi küsimusi:

- a) strateegia eesmärkide ja prioriteetide määratlus, lähtudes ajakohasest riski- ja intsidentianalüüsist;
- b) juhtimisraamistik, mille toel strateegia eesmärgid ja prioriteetid ellu viia; see hõlmab valitsusasutuste ja muude asjaosaliste ülesannete ja vastutuse selget määratlust;
- c) valmisoleku, reageerimise ja taaste üldmeetmete, kaasa arvatud avaliku ja erasektori koostöö mehhanismide kindlaksmääramine;
- d) teadlikkuse suurendamise ning haridus- ja koolitusprogrammide kirjeldus;
- e) teadus- ja arendustegevuse kavad ja kirjeldus selle kohta, kuidas neis kavades kajastuvad määratletud prioriteetidid.

ea) liikmesriigid võivad paluda ENISA abi oma riiklike võrgu- ja infoturbe strateegiate ja riiklike võrgu- ja infoturbe koostöökavade väljatöötamisel, tuginedes ühisele minimaalsele võrgu- ja infoturbe strateegiale ja koostöökavale. [ME 57]

2. Riiklik võrgu- ja infoturbe strateegia sisaldab riiklikku võrgu- ja infoturbe koostöökava, mis vastab vähemalt järgmistele nõuetele:

- a) ~~riski hindamise kava~~ **riskihalduse raamistik**, et teha kindlaks riskid ja hinnata **luua metoodika riskide kindlakstegemiseks, prioriseerimiseks, hindamiseks ja käsitlemiseks**, võimalike intsidentide mõju **hindamine, ennetus- ja kontrollivõimalused ning võimalike vastumeetmete valiku kriteeriumid**; [ME 58]
- b) ~~kava~~ **raamistiku** rakendamises osalevate **asutuste ja muude** isikute ülesannete ja vastutuse määratlus; [ME 59]
- c) vältimise, avastamise, reageerimise, parandamise ja taaste tagamiseks vajalike ja vastavalt hoiatustasemetele kohandatud koostöö- ja taastusprotsesside määratlus;
- d) võrgu- ja infoturbe õppuste ja koolituste plaan, mille põhjal kava kinnistada, valideerida ja katsetada. Omandatud kogemused tuleb dokumenteerida ja kava ajakohastamisel neid arvesse võtta.

3. Riiklik võrgu- ja infoturbe strateegia ning riiklik võrgu- ja infoturbe koostöökava edastatakse komisjonile ~~üh~~ **kolme** kuu jooksul pärast seda, kui need on vastu võetud. [ME 60]

Neljapäev, 13. märts 2014

Artikkel 6

Riigi ~~pädev asutus~~ **pädevad asutused ja ühtsed kontaktpunktid** võrgu ja infosüsteemide turbe vallas [ME 61]

1. Iga liikmesriik nimetab võrgu ja infosüsteemide turbe vallas **ühe või mitu** oma riigi ~~pädeva asutuse~~ **pädevat tsiviilasutust** (edaspidi „pädev asutus /**pädevad asutused**“). [ME 62]

2. Pädevad asutused jälgivad käesoleva direktiivi rakendamist riigi tasandil ning aitavad kaasa selle ühetaolisele kohaldamisele kogu ELis.

2a. Kui liikmesriik nimetab rohkem kui ühe pädeva asutuse, siis ta nimetab riigi tsiviilasutuse, näiteks pädeva asutuse võrgu ja infosüsteemide turbe valdkonnas riiklikuks ühtseks kontaktpunktiks (edaspidi „ühtne kontaktpunkt“). Kui liikmesriik nimetab ainult ühe pädeva asutuse, siis on see pädev asutus ka ühtne kontaktpunkt. [ME 63]

2b. Ühe liikmesriigi pädevad asutused ja ühtne kontaktpunkt teevad tihedat koostööd seoses käesolevas direktiivis sätestatud kohustustega. [ME 64]

2c. Ühtne kontaktpunkt tagab piiriülese koostöö teiste ühtsete kontaktpunktidega. [ME 65]

3. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel **ja ühtsetel kontaktpunktidel** oleksid piisavad tehnilised, rahalised ja inimressursid, mis võimaldaksid neil oma ülesandeid tulemuslikult ja tõhusalt täita ning seeläbi saavutada käesoleva direktiivi eesmärgid. Liikmesriigid tagavad ~~pädevate asutuste~~ **ühtsete kontaktpunktide** tõhusa, tulemusliku ja turvalise koostöö artiklis 8 osutatud koostöövõrgu kaudu. [ME 66]

4. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused **ja ühtsed kontaktpunktid** – **kui see on asjakohane käesoleva artikli lõike 2a kohaselt** – saavad kätte ~~haldusasutuste~~ ja operaatorite teated intsidentide kohta vastavalt artikli 14 lõikele 2 ning et neile antakse artiklis 15 osutatud rakendamis- ja jõustamispädevus. [ME 67]

4a. Kui liidu õigusaktides nähakse ette valdkondlik liidu reguleeriv või järelevalveasutus, muu hulgas võrgu ja infosüsteemide turbe valdkonnas, siis saab see asutus selle sektori asjaomaste operaatorite teated intsidentide kohta vastavalt artikli 14 lõikele 2 ning talle antakse artiklis 15 osutatud rakendamis- ja jõustamispädevus. Kõnealune liidu asutus teeb nende kohustuste valdkonnas tihedat koostööd vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutustega ja ühtsete kontaktpunktidega. Vastuvõtva liikmesriigi ühtne kontaktpunkt esindab liidu asutust III peatüki kohustuste puhul. [ME 68]

5. Vajaduse korral konsulteerivad pädevad asutused **ja ühtsed kontaktpunktid** riigi asjaomaste õiguskaitseasutuste ja andmekaitseasutustega, ning teevad nendega koostööd. [ME 69]

6. Iga liikmesriik teatab komisjonile viivitamata ~~pädeva asutuse~~ **pädevate asutuste ja ühtse kontaktpunkti** määramisest, ~~tema nende~~ **nende** ülesannetest ja nende hilisemast muutmisest. Iga liikmesriik avalikustab määratud ~~pädeva asutuse~~ **pädevad asutused**. [ME 70]

Artikkel 7

Infoturbeintsidentidega tegelev meeskond

1. Iga liikmesriik loob **vähemalt ühe** infoturbeintsidentidega tegeleva rühma (CERT) **iga II lisas nimetatud sektori jaoks**, kes vastutab intsidentide ja riskide käsitlemise eest põhilikult määratletud protseduuri kohaselt ning vastab I lisa punktis 1 osutatud nõuetele. CERTi võib luua pädeva asutuse osana. [ME 71]

Neljapäev, 13. märts 2014

2. Liikmesriigid tagavad, et CERTil on I lisa punktis 2 osutatud ülesannete tulemuslikuks täitmiseks piisavad tehnilised, rahalised ja inimressursid.
3. Liikmesriigid tagavad, et riigi tasandil on CERTi kasutada turvaline ja vastupidav side- ja infotaristu, mis sobib kokku ja on koostalitlusvõimeline artiklis 9 osutatud turvalise infojagamissüsteemiga.
4. Liikmesriigid teatavad komisjonile, millised on CERTi ressursid, volitused ja intsidentide käsitlemise protsess.
5. ~~CERT tegutseb~~ **CERTid tegutsevad** pädeva asutuse **või ühtse kontaktpunkti** järelevalve all ning ~~pädev see~~ asutus kontrollib regulaarselt, kas ~~CERTi~~ **CERTide** ressursid, volitused ja intsidentide käsitlemise protsessi tulemuslikkus on piisavad. [ME 72]

5a. Liikmesriigid tagavad, et CERTidel on piisavad inim- ja finantsressursid, et osaleda aktiivselt rahvusvahelistes ja eldkõige ELi koostöövõrkudes. [ME 73]

5b. CERTidel võimaldatakse ja soovitatakse algatada ühisõppusi teiste CERTidega, kõigi liikmesriikide CERTide ning kolmandate riikide asjaomaste asutustega, samuti rahvusvaheliste institutsioonide, näiteks Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni ja Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni CERTidega, ning sellistes ühisõppustes osaleda. [ME 74]

5c. Liikmesriigid võivad oma riiklike CERTide arendamisel paluda abi ENISA-lt või teistelt liikmesriikidelt. [ME 75]

III PEATÜKK

PÄDEVATE ASUTUSTE KOOSTÖÖ

Artikkel 8

Koostöövõrk

1. ~~Pädevad asutused~~ **Ühtsed kontaktpunktid** ja komisjon **ning ENISA** moodustavad võrgu (edaspidi „koostöövõrk“), et teha koostööd võitlemiseks võrku ja infosüsteeme mõjutavate riskide ja intsidentidega. [ME 76]
2. Koostöövõrk võimaldab pidevat teabevahetust komisjoni ja ~~pädevate asutuste~~ **ühtsete kontaktpunktide** vahel. Taotluse korral abistab Euroopa Võrgu ja Infoturbeamet („ENISA“) koostöövõrku oma teadmiste ja nõuannetega. **Vajaduse korral võib kutsuda operaatoreid ja küberjulgeolekulahenduste pakkujaid osalema koostöövõrgu tegevuses, millele on osutatud lõike 3 punktides g ja i.**

Vajaduse korral teeb võrk koostööd andmekaitseasutustega.

Komisjon teavitab korrapäraselt turvauuringute koostöövõrgustikku ja muid algatuse Horisont 2020 asjakohaseid programme. [ME 77]

3. ~~Pädevad asutused~~ **Ühtsed kontaktpunktid** teevad koostöövõrgus järgmist:
 - a) levitavad varajasi hoiatusi riskide ja intsidentide kohta vastavalt artiklile 10;
 - b) tagavad koordineeritud reageerimise vastavalt artiklile 11;
 - c) avaldavad ühisel veebisaidil korrapäraselt mittekonfidentsiaalset teavet töös olevate varajaste hoiatuste ja koordineeritud reageerimise kohta;

Neljapäev, 13. märts 2014

- d) arutavad ja hindavad ühe liikmesriigi või komisjoni taotluseel ühiselt üht või mitut artiklis 5 osutatud riiklikku võrgu- ja infoturbe strateegiat või riiklikku võrgu- ja infoturbe koostöökava käesoleva direktiivi reguleerimisala piires;
- e) arutavad ja hindavad liikmesriigi või komisjoni taotluseel ühiselt CERTide töö tulemuslikkust, eelkõige juhul, kui ELi tasandil toimuvad võrgu- ja infoturbe õppused;
- f) teevad koostööd ja vahetavad ~~infot~~ **oskusteavet** asjakohastel teemadel **võrgu- ja infoturbe kohta**, eelkõige andmekaitse, energeetika, transpordi, panganduse, **finantsturgude** ja tervishoiu vallas Europoli juures tegutseva küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse ja muude asjaomaste Euroopa asutustega ~~kõigil väärtusvahetustega kauplemise~~;
- fa) vajaduse korral teavitavad ELi terrorismivastase võitluse koordinaatorit aruannete abil ning võivad paluda abi koostöövõrgustiku ettevalmistamise ja tegevuse analüüsimisel;*
- g) vahetavad omavahel ja komisjoniga infot ja parimaid tavasid ning aitavad üksteist võrgu- ja infoturbe alase suutlikkuse loomisel;
- h) korraldavad vastastikku suutlikkuse ja valmisoleku eksperdihindamisi;
- i) korraldavad ELi tasandil võrgu- ja infoturbe õppusi ja osalevad vastavalt vajadusele rahvusvahelistel võrgu- ja infoturbe õppustel;
- ia) on kaasatud ja konsulteerivad operaatoritega nende võrku ja infosüsteeme kahjustavate ohtude ja intsidentide küsimuses ning vajaduse korral vahetavad selleteemalist teavet;*
- ib) töötavad koostöös ENISAgas lisaks artikli 14 lõikes 2 sätestatud parameetritele välja sektoripõhiste kriteeriumide suunised olulistest intsidentidest teatamiseks, et saavutada nende ühine tõlgendamine, järjepidev kohaldamine ja sidus rakendamine liidus [ME 78]*

3a. Koostöövõrk avaldab kord aastas eelneva 12 kuu kohta aruande, mis põhineb võrgu tegevusel ja käesoleva direktiivi artikli 14 lõike 4 kohaselt esitatud koondaruandel. [ME 79]

4. Komisjon kehtestab rakendusaktidega korra, mis hõlbustaks lõigetes 2 ja 3 osutatud koostööd ~~pädevate asutuste~~ **ühtsete kontaktpunktide**, ENISA ja komisjoni vahel. ~~Nimetatud~~ **Kõnealused** rakendusaktid võetakse vastu artikli 19 lõikes 2 lõikes 3 osutatud nõuandemenetlusega **kontrollimenetluse kohaselt**. [ME 80]

Artikkel 9

Turvaline infojagamissüsteem

1. Koostöövõrgus vahetatakse tundlikku ja konfidentsiaalset infot turvalise taristu kaudu.

1a. Turvalise taristu osalejad järgivad kõikides töötlemise etappides muu hulgas asjakohaseid konfidentsiaalsus- ja turvalisusmeetmeid vastavalt direktiivile 95/46/EÜ ja määrusele (EÜ) nr 45/2001. [ME 81]

Neljapäev, 13. märts 2014

2. Komisjonile antakse volitused võtta vastavalt artiklile 18 vastu delegeeritud õigusaktid, et määratleda kriteeriumid millele liikmesriik peab vastama, et tal lubataks osaleda turvalises infojagamissüsteemis; kriteeriumid puudutavad järgmist:

- a) turvalise ja vastupidava ning koostöövõrgu turvalise taristuga koosolu ja koostalitlusvõimelise side ja infotaristu käideldavus riigi tasandil vastavalt artikli 7 lõikele 3 ning
- b) piisavate tehniliste, rahaliste ja inimressurside ning protsesside olemasolu pädevas asutuses ja CERTis, mis võimaldaks tulemuslikku, tõhusat ja turvalist osalust turvalises infojagamissüsteemis vastavalt artikli 6 lõikele 3 ning artikli 7 lõigetele 2 ja 3. [ME 82]

3. Lähtudes lõigetes 2 ja 3 osutatud kriteeriumidest, võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsused liikmesriikide juurdepääsu kohta sellele turvalisele taristule. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 19 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. **Komisjon võtab kooskõlas artikliga 18 delegeeritud õigusaktidega vastu ühised ühenduvuse ja turbestandardid, mida järgivad ühtsed kontaktpunktid enne tundliku ja konfidentsiaalse teabe vahetamist koostöövõrgu raames.** [ME 83]

Artikkel 10

Varajased hoiatused

1. Pädevad asutused **Ühtsed kontaktpunktid** ja komisjon annavad koostöövõrgus varajasi hoiatusi riskide ja intsidentide kohta, mis vastavad vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

- a) nende ulatus kasvab või võib kasvada kiiresti;
- b) need ületavad või võivad **ühtne kontaktpunkt annab hinnangu, et risk või intsident võib** ületada riigi reageerimisvõime **reageerimisvõime**;
- c) need mõjutavad või võivad mõjutada **ühtsete kontaktpunktide või komisjoni hinnangul mõjutab risk või intsident** rohkem kui üht liikmesriiki. [ME 84]

2. Varajases hoiatuses edastab pädev asutus või **edastavad ühtsed kontaktpunktid** ja komisjon **asjatu viivitusega** kogu **neile** teadaoleva asjakohase teabe, mis võib olla riski või intsidendi hindamiseks kasulik. [ME 85]

3. Komisjon võib mõne liikmesriigi taotlusel või omal algatusel paluda, et liikmesriik esitaks kogu asjakohase teabe konkreetse riski või intsidendi kohta. [ME 86]

4. Kui kahtlustatakse, et varajases hoiatuses käsitletav risk või intsident on seotud **raske** kuriteoga, teatab pädev asutus või komisjon ja kui asjaomane operaator on teatanud kahtlustatavatest **raske** kuriteoga seotud intsidentidest, millele on osutatud artikli 15 lõikes 4, tagab liikmesriik, et vastavalt vajadusele teatatakse sellest Europoli juures tegutsevale küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskusele. [ME 87]

4a. Koostöövõrgu liikmed ei avalda mis tahes teavet, mida nad on saanud lõikes 1 osutatud riskide ja intsidentide kohta, ilma saamata selleks teavitanud ühtselt kontaktpunktilt eelnevat heakskiitu.

Enne teabe jagamist koostöövõrgus teavitab ühtne kontaktpunkt oma kavatsusest operaatorit, kellega teave on seotud, ning kui ta peab seda asjakohaseks, siis ta muudab kõnealuse teabe anonüümseks. [ME 88]

4b. Kui kahtlustatakse, et varajases hoiatuses käsitletav risk või intsident on tõsiselt piiriülest tehnilist laadi, teavitab ühtne kontaktpunkt või komisjon sellest ENISAt. [ME 89]

5. Komisjonile antakse volitused võtta vastavalt artiklile 18 vastu delegeeritud õigusakte selliste riskide ja intsidentide täpsemate spetsifikatsioonide kohta, mille puhul tuleb esitada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud varajane hoiatus.

Neljapäev, 13. märts 2014

Artikkel 11

Koordineeritud reageerimine

1. Pärast artiklis 10 osutatud varajast hoiatust lepivad ~~pädevad asutused~~ **ühtsed kontaktpunktid** asjakohase info hindamise järel **asjatu viivitusega** kokku koordineeritud reageerimises vastavalt artiklis 12 osutatud ELi võrgu- ja infoturbe koostöökavale. [ME 90]
2. Koordineeritud reageerimise tulemusena riigi tasandil võetud meetmetest teatatakse koostöövõrgule.

Artikkel 12

ELi võrgu- ja infoturbe koostöökava

1. Komisjonile antakse volitused võtta rakendusaktiga vastu ELi võrgu- ja infoturbe koostöökava. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 19 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
2. ELi võrgu- ja infoturbe koostöökava sisaldab järgmist:
 - a) artikli 10 kohaldamiseks:
 - ~~pädevate asutuste~~ **ühtsete kontaktpunktide** poolt riskide ja intsidentide kohta kogutava ja jagatava ühilduva ja võrreldava teabe vormingu ning kogumise ja jagamise korra määratlus; [ME 91]
 - koostöövõrgus riskidele ja intsidentidele hinnangu andmise protseduuride ja kriteeriumide määratlus;
 - b) artikli 11 kohase koordineeritud reageerimise protsessid, kaasa arvatud ülesannete, vastutuse ja koostööprotseduuride kindlaksmääramine;
 - c) võrgu- ja infoturbe õppuste ja koolituste plaan, mille põhjal kava kinnistada, valideerida ja katsetada;
 - d) liikmesriikide vahelise teadmussirde programm suutlikkuse suurendamiseks ja vastastikuseks õppimiseks;
 - e) liikmesriikidevaheline teadlikkuse suurendamise ja koolitusprogramm.
3. ELi võrgu- ja infoturbe koostöökava võetakse vastu hiljemalt üks aasta pärast käesoleva direktiivi jõustumist ning see vaadatakse regulaarselt läbi. **Iga läbivaatamise tulemused teatatakse Euroopa Parlamendile.** [ME 92]

3a. Tagatakse liidu võrgu- ja infoturbe koostöökava sidusus artiklis 5 ette nähtud riiklike võrgu- ja infoturbe strateegiate ja koostöökavadega. [ME 93]

Artikkel 13

Rahvusvaheline koostöö

EL võib sõlmida rahvusvahelisi lepinguid kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega, et võimaldada neil osaleda ja korraldada nende osalus mõningates koostöövõrgu tegevustes, ilma et see piiraks koostöövõrgu võimalusi teha mitteametlikku rahvusvahelist koostööd. Sellises lepingus arvestatakse vajadusega tagada koostöövõrgus ringlevate isikuandmete piisav kaitse, **ilma et kolmandatele pooltele avaldataks ELi kodanike isikuandmeid, ning kehtestatakse järelevalvemenetlus, mida tuleb järgida, et tagada selliste isikuandmete kaitse. Euroopa Parlamenti teavitatakse selliste lepingute üle peetavatest läbirääkimistest. Isikuandmeid tohib edastada liitu mittekuuluvates riikides asuvatele vastuvõtjatele ainult juhul, kui see on kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ artiklitega 25 ja 26 ning määruse (EÜ) nr 45/2001 artikliga 9.** [ME 94]

Neljapäev, 13. märts 2014

Artikkel 13a

Operaatorite kriitilise tähtsuse tase

Liikmesriikidel on õigus määrata operaatorite kriitilise tähtsuse tase, võttes arvesse sektorite eripära, parameetreid, nagu konkreetse operaatori tähtsus sektori teenuse asjakohase taseme säilitamisel, operaatori osutatava teenuse kasutajate arv ja ajavahemik, milleni operaatori põhiteenuste katkestusel on negatiivne mõju esmatähtsa majandusliku ja sotsiaalse tegevuse säilitamisele. [ME 95]

IV PEATÜKK

HALDUSASUTUSTE JA OPERAATORITE VÕRKUDE JA INFOSÜSTEEMIDE TURVE

Artikkel 14

Turvanõuded ja intsidentidest teatamine

1. Liikmesriigid tagavad, et haldusasutused ja operaatorid võtavad vajalikud **ja proportsionaalsed** tehnilised ja ning korralduslikud meetmed, et **avastada ja tulemuslikult** hallata riske, mis ohustavad nende kontrollitavate ja nende töös kasutatavate võrkude ja infosüsteemide turvalisust. Tehnika taset arvesse võttes tagatakse nende meetmetega **olemasolevale ohule vastav** turvalisuse tase, mis on vastavuses konkreetse ohuga. Eelkõige võetakse meetmeid, et vältida **võrkude ja infosüsteemide turvalisust mõjutavaid intsidente ja** minimeerida nende asutuste pakutavate põhiteenuste võrku ja infosüsteemi kahjustavate intsidentide mõju **pakutavatele põhiteenustele** ning tagada seega neid võrke ja infosüsteeme kasutavate teenuste pidevus. [ME 96]

2. Liikmesriigid tagavad, et haldusasutused ja operaatorid teatavad **põhjendamatu viivitusega** pädevale asutusele **või ühtsele kontaktpunktile** intsidentidest, millel on oluline mõju nende pakutavate põhiteenuste turvalisusele **pidevusele**. Teavitamine ei suurenda teavitava osapoole vastutust.

Intsidenti mõju kindlaks tegemiseks võetakse arvesse muu hulgas järgmisi parameetreid: [ME 97]

a) nende kasutajate arv, kelle põhiteenust mõjutatakse; [ME 98]

b) intsidenti kestus; [ME 99]

c) intsidentidest mõjutatud geograafilise ala ulatus. [ME 100]

Neid parameetreid täpsustatakse kooskõlas artikli 8 lõike 3 punktiga *ib*. [ME 101]

2a. Operaatorid teavitavad lõigetes 1 ja 2 viidatud intsidentidest selle liikmesriigi pädevale asutusele või ühtsele kontaktpunktile, kus põhiteenusele mõju avaldati. Kui mõjutatakse rohkem kui ühe liikmesriigi põhiteenuseid, hoiatab teate saanud ühtne kontaktpunkt operaatori antud teabe põhjal teisi asjaomaseid ühtseid kontaktpunkte. Operaatorile tuleb võimalikult kiiresti teatada, missuguseid teisi ühtseid kontaktpunkte on intsidentidest teavitatud, samuti teavitada teda võetud meetmetest, tulemustest ja muust intsidentidest seoses olulisest teabest. [ME 102]

2b. Kui teade sisaldab isikuandmeid, avaldatakse see ainult teavitatud pädeva asutuse ja ühtse kontaktpunkti vastuvõtjale, kel on vaja neid andmeid töödelda oma ülesannete täitmiseks kooskõlas andmekaitse-eeskirjadega. Avaldatakse vaid nende ülesannete täitmiseks hädavajalikke andmeid. [ME 103]

2c. II lisaga hõlmatud operaatorid võivad teatada artikli 14 lõikes 2 nimetatud intsidentidest vabatahtlikult. [ME 104]

Neljapäev, 13. märts 2014

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse kõigi operaatorite suhtes, kes pakuvad Euroopa Liidus teenuseid.

4. **Teavitatud pädeva asutuse ja asjaomase operaatoriga konsulteerimise järel võib ühtne kontaktpunkt teavitada üldsust üksikute intsidendidest**, kui pädev asutus ta leiab, et intsidendi avalikustamine on üldsuse huvides, võib ta üldsust teavitada või nõuda, et seda teeks haldusasutus või operaator **ärastamiseks või käimasoleva intsidendiga toimetulemiseks või kui operaator, keda intsident mõjutab, on keeldunud tegelema selle intsidendiga seotud tõsise struktuurilise haavatavusega**.

Enne üldsusele avaldamist tagab teavitatud pädev asutus, et asjaomasel operaatoril on võimalus olla ära kuulatud ning otsus üldsusele avaldamise kohta on täielikult vastavuses üldsuse huviga.

Kui teave üksikute intsidentide kohta tehakse avalikuks, tagab teavitatud pädev asutus või ühtne kontaktpunkt selle muutmise võimalikult anonüümseks.

Pädev asutus või ühtne kontaktpunkt esitab juhul, kui see on mõistlikult võimalik, intsidendist teatanud operaatoritele strateegilise analüüsitud teabe, mis aitab turvaohtu ületada.

Kord aastas esitab pädev asutus **ühtne kontaktpunkt** koostöövõrgule koondaruande käesoleva lõike kohaselt saadud teadete, **sealhulgas teadete arvu kohta**, ja **käesoleva artikli lõikes 2 loetletud intsidendi parameetrite kohta**, ja meetmete kohta, mis on võetud kooskõlas käesoleva lõikega. [ME 105]

4a. Liikmesriigid julgustavad operaatoreid andma nende ettevõttega seotud intsidendidest vabatahtlikult teada finantsaruannetes. [ME 106]

~~5. Komisjonile antakse volitused võtta vastavalt artiklile 18 vastu delegeeritud õigusakte nende asjaolude määratlemiseks, mille korral haldusasutused ja operaatorid peavad intsidendidest teatama.~~ [ME 107]

~~6. Kui lõike 5 alusel vastuvõetud delegeeritud õigusaktides ei ole sätestatud teisiti, võivad Pädevad asutused või ühtsed kontaktpunktid võivad võtta vastu suuniseid ja vajaduse korral anda välja juhiseid asjaolude kohta, mille korral haldusasutused ja operaatorid peavad intsidendidest teatama.~~ [ME 108]

7. Komisjonile antakse volitused määratleda rakendusaktidega lõike 2 kohaldamiseks vajalikud vormingud ja protseduurid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 19 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

8. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata mikroettevõtjate suhtes, kes on määratletud komisjoni soovitus 2003/361/EÜ⁽¹⁾, **välja arvatud juhul, kui mikroettevõtja tegutsseb vastavalt artikli 3 lõike 8 punkti b kohaselt elutähtsa infrastruktuuri operaatori tüürettevõtjana.** [ME 109]

8a. Liikmesriigid võivad otsustada kohaldada haldusasutuste suhtes mutatis mutandis käesolevat artiklit ja artiklit 15. [ME 110]

Artikkel 15

Rakendamine ja jõustamine

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on ~~kõik ja~~ **ühtsetel kontaktpunktidel on vajalikud** volitused, ~~mida nad vajavad, et uurida juhtumeid, mil haldusasutus või operaator ei täitnud et tagada operaatorite~~ artiklist 14 tulenevaid kohustusi **tulenevate kohustuste täitmine**, ja nende juhtumite mõju võrkude ja infosüsteemide turvalisusele. [ME 111]

⁽¹⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikroettevõtjate, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratluse kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

Neljapäev, 13. märts 2014

2. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel **ja ühtsetel kontaktpunktidel** on volitused nõuda operaatoritelt ja haldusasutustelt, et nad: [ME 112]

a) esitaksid oma võrkude ja infosüsteemide turvalisuse hindamiseks vajalikud andmed, sealhulgas dokumenteeritud turvapõhimõtted;

b) laseksid **tõendaksid turvapõhimõtete rakendamise tulemuslikkust, näiteks** kvalifitseeritud sõltumatu asutusel või riigiasutusel teha **sõltumatu asutuse või riigiasutuse tehtava** turvaauditi **tulemuste abil**, ja avaldaksid selle tulemused **tõendid** pädevale asutusele või **ühtsele kontaktpunktile**. [ME 113]

Taotluse saatmisel esitavad pädevad asutused ja ühtsed kontaktpunktid taotluse eesmärgi ja täpsustavad asjakohaselt, millist teavet nõutakse. [ME 114]

3. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel **ja ühtsetel kontaktpunktidel** on volitused anda operaatoritele ja haldusasutustele siduvaid juhiseid. [ME 115]

3a. Erandina käesoleva artikli lõike 2 punktist b võivad liikmesriigid otsustada, et vastavalt vajadusele kas pädevad asutused või ühtsed kontaktpunktid peavad kohaldama teatud operaatorite suhtes teistsugust korda nende elutähtsuse taseme põhjal, mis määratakse kindlaks kooskõlas artikliga 13a. Kui liikmesriigid nii otsustavad:

a) on vastavalt vajadusele kas pädevatel asutustel või ühtsetel kontaktpunktidel volitused esitada operaatoritele asjakohaselt konkreetne taotlus, milles nõutakse, et nad tõendaksid turvapõhimõtete rakendamise tulemuslikkust, näiteks kvalifitseeritud siseaudiitori tehtava turvaauditi tulemuste abil, ja avaldaksid tõendid pädevale asutusele või ühtsele kontaktpunktile;

b) võib pädev asutus või ühtne kontaktpunkt pärast seda, kui operaator on esitanud punktis a osutatud taotluse, nõuda vajaduse korral lisatõendeid või et kvalifitseeritud sõltumatu asutus või riigiasutus teeks lisaauditi.

3b. Liikmesriigid võivad otsustada vähendada asjaomase operaatori või haldusasutuse kohta tehtavate auditite arvu ja põhjalikkust, kui turvaaudit näitab järjepidevalt IV peatüki nõuete täitmist. [ME 116]

4. Pädevad asutused ja ühtsed kontaktpunktid teavitavad asjaomaseid operaatoreid võimalusest teatada **intsidentidest õiguskaitseasutustele**, kui kahtlustatakse, et ~~intsident~~ **need intsidendid** on seotud raske kuriteoga, teatavad pädevad asutused sellest õiguskaitseasutustele. [ME 117]

5. Kui intsident põhjustab isikuandmetega **kohaldavate isikuandmete-eeskirjadega** seotud rikkumise, **siis, ilma et see piiraks kehtiva andmekaitseõiguse kohaldamist**, teevad pädevad asutused **ja ühtsed kontaktpunktid** selle lahendamisel tihedat koostööd isikuandmete kaitse asutustega. **Ühtsed kontaktpunktid ja andmekaitseasutused töötavad koostöös ENISAgaga välja teabevahetusmehhanismid ja ühtse vormi, mida tuleb kasutada nii käesoleva direktiivi artikli 14 lõike 2 kui ka muude liidu andmekaitsealaste õigusaktide kohase teatamise jaoks.** [ME 118]

6. Liikmesriigid tagavad, et kõik käesoleva peatükiga haldusasutustele ja operaatoritele pandud kohustused võib kohtus läbi vaadata. [ME 119]

6a. Liikmesriigid võivad otsustada kohaldada haldusasutuste suhtes mutatis mutandis artiklit 14 ja käesolevat artiklit. [ME 120]

Neljapäev, 13. märts 2014

Artikkel 16
Standardimine

1. Artikli 14 lõike 1 ühtse kohaldamise tagamiseks julgustavad liikmesriigid **mis tahes asjaomase tehnoloogia kasutamist piiramata** võrgu- ja infoturbe seisukohast asjakohaste **Euroopa Liidu või rahvusvaheliste koostalitlevate standardite ja/või spetsifikatsioonide kasutamist.** [ME 121]
2. Komisjon koostab rakendusaktidega **volitab asjakohast Euroopa standardiorganisatsiooni asjaomaste sidusrühmadega konsulteerides koostama** lõikes 1 osutatud standardite **ja/või spetsifikatsioonide** nimekirja. Nimekiri avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas. [ME 122]

V PEATÜKK
LÕPPSÄTTED

Artikkel 17
Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida rakendatakse käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad kõnealustest sätetest komisjonile hiljemalt käesoleva direktiivi ülevõtmise kuupäevaks, samuti teatavad nad viivitamata kõigist neid sätteid mõjutavatest hilisematest muudatustest.

1a. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud karistusi kohaldatakse ainult siis, kui operaator jätab tahtlikult või raske hooletuse tõttu oma IV peatükist tulenevad kohustused täitmata. [ME 123]

2. Liikmesriigid tagavad, et kui turvaintsident puudutab isikuandmeid, on ettenähtud karistused kooskõlas karistustega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽¹⁾.

Artikkel 18
Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Komisjonile antakse õigus võtta vastu artikli 9 lõikes 3 ja artikli 10 lõikes 5 osutatud delegeeritud õigusakte. Komisjon koostab delegeeritud volituste kasutamise kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 9 lõikes 3 ja artikli 10 lõikes 5 ~~ja artikli 14 lõikes 5~~ osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. [ME 124]
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle üheaegselt teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

⁽¹⁾ SEC(2012) 72.

Neljapäev, 13. märts 2014

5. Artikli 9 lõike 3 ja artikli 10 lõike 5 ja artikli 14 lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Kõnealust ajavahemikku võib Euroopa Parlamendi või nõukogu taotlusel kahe kuu võrra pikendada. [ME 125]

Artikkel 19

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee (võrgu- ja infoturbe komitee). Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 20

Läbivaatamine

Komisjon vaatab korrapäraselt läbi käesoleva direktiivi toimimise, **iseäranis II lisas esitatud loetelu** ning esitab aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Esimene aruanne esitatakse hiljemalt kolm aastat pärast artiklis 21 osutatud ülevõtmise kuupäeva. Selleks võib komisjon paluda, et liikmesriigid esitaksid teavet ilma põhjendamatult viivitamata. [ME 126]

Artikkel 21

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid ja haldussätted hiljemalt [poolteist aastat pärast vastuvõtmist]. Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.

Nad hakkavad neid meetmeid kohaldama alates [poolteist aastat pärast vastuvõtmist].

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 22

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub [kahekümnendal] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 23

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Neljapäev, 13. märts 2014

I LISA

Infoturbeintsidentidega tegelevale meeskonnale **tegelevatele rühmadele** (CERT) esitatavad nõuded ja meeskonna **rühmade** ülesanded [ME 127]

CERTile esitatavad nõuded ja tema ülesanded tuleb määratleda piisavalt ja selgelt ning riigi poliitika ja/või õigusnormid peavad neid toetama. Nõuded hõlmavad järgmist:

1) CERTile esitatavad nõuded

- a) ~~CERT peab~~ **CERTid peavad** tagama oma sideteenuste käideldavuse kõrge taseme, vältides nõrku lülisid, ning kasutama mitmesuguseid vahendeid, mis võimaldavad ~~tal neil~~ teistega ja teistel ~~temaga~~ **nendega igal ajal** ühendust võtta. Sidekanalid peavad olema selgelt nimetatud ning kasutajatele ja koostööpartneritele hästi teada. [ME 128]
- b) CERT peab rakendama ja haldama turvameetmeid, et tagada temani jõudva ja tema poolt käideldava teabe konfidentsiaalsus, terviklus, käideldavus ja autentsus.
- c) ~~CERTi~~ **CERTide** ametiruumide ja ~~tema nende~~ tööd toetavate infosüsteemide ~~asukoht peab~~ **asukohad peavad** olema ~~turvaline~~ **turvalised ning seal peavad olema turvalised võrguinfosüsteemid**. [ME 129]
- d) Luua tuleb teenusehalduse kvaliteedisüsteem, et CERTi töö tulemuste põhjal järeelmeetmeid võtta ja süsteemi pidevalt paremaks muuta. Süsteem peab põhinema selgelt määratletud parameetritel, mille hulka kuuluvad ka ametlikud teenusetasemed ja peamised tulemuslikkuse näitajad.
- e) Talitluspidevus:
 - CERTil peab olema taotluste haldamiseks ja suunamiseks sobiv süsteem, et hõlbustada üleandmisi;
 - CERTil peab olema piisavalt töötajaid, et tagada alaline kättesaadavus;
 - CERTi kasutatava taristu pidevus peab olema tagatud. Selle eesmärgi nimel antakse CERTi kasutusse liiased süsteemid ja varutöökeskkond, et tagada alaline juurdepääs sidevahenditele.

2) CERTi ülesanded

- a) CERTi ülesanded peavad sisaldama vähemalt järgmist:
 - intsidentide **tuvastamine ja** seire riigis, [ME 130]
 - riskide ja intsidentide kohta varajaste hoiatuste, hoiatuste ja teadaannete esitamine ning teabe levitamine sidusrühmadele,
 - intsidentidele reageerimine,
 - pidev riskide ja intsidentide analüüsimine ja teadlikkus olukorrast,
 - üldsuse teadlikkuse suurendamine interneti kasutamise seotud riskidest;
 - **aktiivne osalemine liidu ja rahvusvahelistes CERTide koostöövõrkudes**; [ME 131]
 - võrgu- ja infoturbealaste kampaaniate korraldamine.
- b) CERT peab sisse seadma koostöö erasektoriga.
- c) Koostöö hõlbustamiseks peab CERT toetama ühiste või standardtoimingute vastuvõtmist ja kasutamist järgmistes valdkondades:
 - intsidentide ja riskide käsitlemise protseduurid,
 - intsidentide, riskide ja teabe liigitamise kavad,
 - parameetrite süstematiseerimine,
 - riskide ja intsidentide kohta vahetatava teabe ja süsteemis kasutatavate nimetuste vormingud.

Neljapäev, 13. märts 2014

II LISA

Operaatorite loetelu

Vastavalt artikli 3 lõike 8 punktile a:

1. e-kaubanduse platvormid
2. Internetimaksete lüüsid
3. Suhtlusvõrgud
4. Otsingumootorid
5. Pilvandmetöötluse teenused
6. Tarkvarapoeid

Vastavalt artikli 3 lõike 8 punktile b: [ME 132]

1. Energeetika

a) Elekter

- Elektri- ja gaasitarnijad **Tarnijad**
- Elektri- ja/või gaasitarnesüsteemide **Jaotussüsteemi** operaatorid ning elektri ja gaasi jaemüüjad **ja** lõpptarbijatele **edasi müüjad**
- ~~Maagaasi ülekandesüsteemi, gaasihoidlate ja veeldusjaamade haldurid~~
- Elektrienergia põhivõrguettevõtjad

b) Nafta

- Naftajuhtmed ja naftahoidlad
- **Nafta tootmise, rafineerimise, töötlemise, hoiustamise ja ülekandmisega tegelevad operaatorid**

c) Gaas

- ~~Elektri- ja gaasituru operaatorid~~
- **Tarnijad**
- **Jaotussüsteemi operaatorid ja lõpptarbijatele edasi müüjad**
- ~~Maagaasi ülekandesüsteemi, gaasihoidlate ja veeldusjaamade süsteemi haldurid~~
- ~~Nafta ja maagaasi tootmise, rafineerimise ja töötlemisega tegelevad operaatorid~~ **Maagaasi tootmis-, rafineerimis- ja töötlemisrajatiste, -hoidlate ja -juhtmete käitajad**
- **Gaasituru operaatorid** [ME 133]

2. Transport

- Lennuettevõtjad (kauba ja reisijate õhuvõdu)
- Meretransporditeenuste osutajad (ettevõtjad, kes tegelevad sõitjate ja kauba vedamisega merel ja rannavetes)
- Raudtee (taristu haldajad, integreeritud ettevõtjad ja raudteeveoettevõtted)

Neljapäev, 13. märts 2014

- Lennujaamad
- Sadamad
- Liikluskorraldusettevõtted
- Logistika abiteenused: a) ladustamine ja hoiustamine, b) veoste käitlemine ja c) muud transpordi tugiteenused

a) Maanteetransport

i) Liikluskorraldusettevõtted

ii) Logistika abiteenused:

- ladustamine ja hoiustamine,
- veoste käitlemine ja
- muud transpordi tugiteenused

b) Raudteetransport

i) Raudtee (taristu haldajad, integreeritud ettevõtjad ja raudteeveoettevõtted)

ii) Liikluskorraldusettevõtted

iii) Logistilised abiteenused:

- ladustamine ja hoiustamine,
- veoste käitlemine ja
- muud transpordi tugiteenused

c) Lennutransport

i) Lennuettevõtjad (kauba ja reisijate õhuvvedu)

ii) Lennujaamad

iii) Liikluskorraldusettevõtjad

iv) Logistika abiteenused:

- ladustamine,
- veoste käitlemine ja
- muud transpordi tugiteenused

d) Meretransport

i) Meretransporditeenuste osutajad (ettevõtjad, kes tegelevad sõitjate ja kauba vedamisega sisevetes, merel ja rannavetes) [ME 134]

3. Pangandus: krediitiasutused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/48/EÜ⁽¹⁾ artikli 4 lõikele 1.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiiv 2006/48/EÜ krediitiasutuste asutamise ja tegevuse kohta (ELT L 177, 30.6.2006, lk 1).

Neljapäev, 13. märts 2014

4. Finantsturu taristu: ~~väärtpapieribörsid~~ **reguleeritud turud, mitmepoolsed kauplemissüsteemid, organiseeritud kauplemissüsteemid** ja keskse vastaspoolega kliiringukojad [ME 135]
 5. Tervishoiusektor: tervishoiuasutused (kaasa arvatud haiglad ja erakliinikud) ning muud tervishoiuteenuste pakkumises osalevad üksused
 - 5a. **Vee tootmine ja veega varustamine** [ME 136]
 - 5b. **Toiduainete tarneahel** [ME 137]
 - 5c. **Interneti vahetuspunktid** [ME 138]
-

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0245

Liidu programm finantsaruandluse ja auditeerimise valdkonnas perioodil 2014–2020 *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu programm, mille alusel toetatakse teatavaid tegevusi finantsaruandluse ja auditeerimise valdkonnas perioodil 2014–2020 (COM(2012)0782 – C7-0417/2012 – 2012/0364(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/75)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0782),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0417/2012),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 20. märtsi 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 11. detsembri 2013. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning õiguskomisjoni arvamust (A7-0315/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2012)0364

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2014, millega luuakse liidu programm, toetamaks teatavaid tegevusi finantsaruandluse ja auditeerimise valdkonnas aastatel 2014–2020, ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 716/2009/EÜ

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 258/2014) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 161, 6.6.2013, lk 64.

Neljapäev, 13. märts 2014

P7_TA(2014)0246

Raadioseadmed *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2014. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (COM(2012)0584 – C7-0333/2012 – 2012/0283(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2017/C 378/76)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0584),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0333/2012),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 13. veebruari 2013. aasta arvamust⁽¹⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 17. jaanuari 2014. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A7-0316/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud avalduse, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* L-osas koos seadusandliku akti lõpliku tekstiga;
 3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2012)0283

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2014. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/.../EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv 2014/53/EL) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 133, 9.5.2013, lk 58.

Neljapäev, 13. märts 2014

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

EUROOPA PARLAMENDI AVALDUS

Euroopa Parlament on seisukohal, et üksnes juhul kui ja kui võrd rakendusakte määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses arutatakse komisjonide koosolekutel, võib neid komisjone lugeda nn komiteemenetluse komiteedeks Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe I lisa tähenduses. Komisjonide koosolekud kuuluvad seega raamkokkuleppe punkti 15 kohaldamisalasse, kui ja kui võrd arutatakse muid küsimusi.

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET